FEIZ HA BREIZ

Digitized by Google

G11
E 834
F4
1832-1854 no.17

LIBRARY
Michigan State
University

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

TRIVEC'HVET BLOAVEZ. (N° 1) DISSADORN 6 A GENVER 1838.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GUIR GRISTENIEN, AR GUIR BRETONED

PRIS AR GAZETEN, HED BLOAZ,
Ar Finistær.....
Ar Morbihan.....
Costa-ou-Nord..
} 8 scoed.
Ar rest ann ar Frans : 9 lur.
Ar broiou all : ewel gnic ar post.

N'eus ken Mestr, na ken Roue
nemet hor Salver Jesus-Crist.

An oll bassanchou a dle bese gret da lerc'hen ar gazeten, d'an Autrou DE KERANGAL, beleg.

Reshon ives e vo bet kemmet hwelhoh an oll seridou da bignat war ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4, rue Grange-Batelière, a Paris est seule chargée de recevoir les annonces.

Kemper, 6 a viz Kenver 1838.

Ali d'ar re a reseo ar *Feiz-ha-Breiz*.

Ema ar bloas oc'h achui, ha pa seller ous al lisennou e caver ex eus cals, hag ar re-ze soken eo ar re kenta oc'h en em glemm mar chommont eur veich pe zion heb reseo ho gazeten, hag ho deus disonjet marteze abaoue daou pe dri bloas paea pris ar gazeten. Etouez ar re-ze, ez eus lod marteze a oa unan benag o paea evitho, hag ar re a bae a so mara abaone, mæs int a dlefe. pa ne oant ket o sonj paea ho unan, cass ar gazeten endro. Evid pob gazeten, n'eus ket, guir eo, eur vras a vizou, mæs ann eil dre egile, ar somm a sav da gals, ha ma ne hell mui ar gazeten paea ar mizou, red e vezo he lezel da gouezа, ha ker buhan e savo eur gazeten all hag hi ne vezo ket cristen, ha mar gra hounez eun droug benag, da bion nemet deoc'h-hu e vezo ann droug-ze da damall, pa n'hoc'h eus ket gouezet kenderc'hel e buhez anu hini a oa eus ann tu mad ? Paea guelloc'h eta ha derc'hel ann eil d'egile evid gwelet hag ober a allemp oll a unan lacaat ann tnou var ann tu mad. A.

Ar vreuriez dizoue.

E kichen ann Ilis, ha kemesket gant he bugale, e caver breuriez Satan hen deus atao clasket ha dreist peb tra, distruja Ilis ar C'hrist ha Renantelez Doue. Ar vreuriez iffam-ze evid tonelli æsoc'h ann dud ha cahout æsoc'h a ze he c'hoant, ho deus gouezet d'oc'h ann amzerion hag ar broiou kemer eur fors hanoiou disheuvel. Ann hano a vreuriez dizoue so bet roet dezhi gant ar Sperot-Santel, hag a ziscnes anat d'oc'h a beleac'h e teu, varzu peleac'h ez a, petra clasc ha peira ho deus c'hoant da gahout.

Sant Augustin en deus scrivet he histor kevrot ha kevret gant hini Ilis Doue, hag en deus discuezet anat ar brezel a bad a viscoas etre ann dion gear en he leor burzudus ar *Cite Doue*. Ar Scritur sacr a zesc deomp meur a dra varbeun ar vreuriez dizoue, hag ann den goniziec J.-C. de Camilles en deus scrivet anezhi en italian ann histor guirion.

Ar vreuriez dizoue he deus eu em ziscuezet ar penn kenta etouez ann ælez hag arang crouidigez ann den, casi sur da vihana arang ar pec'het kenta. Ann autrou Doue a roas da anaout d'ann æle, penaus eun deves e zeufe mab Doue, ann eil person eus ann Dreindet santel a gemerfe corf ann den evid he enori a dreizhan ann oll grouadurien. Lusifer, ann æl-ze savet ken huel gant he grouer ha caëreat ganthan eus he vella donæsonou, a savas o clevout ar c'homsou-xe ann dispac'h a enep ann autrou Doue. Goulenn a reas perag mab Doue ne gemere ket natur ann æl cals parfetoc'h egot hini ann den. Lavaret a reas ne anavesfe ket Jesus-Crist, hag e refusas he adori mui, nag araug m'en dije kemeret corf ann den na goude. Ouspen egis ma vije bet kement hag hen, e falvezas ganthan lacaat ann oll d'he adori, hen Satan, e plass mab Doue, e lavaras ne oa mui nec'het gant ann Dreindet santel, hag e vije bet hen Roue var aan oll grouadurien. Ac'hano eo dent ann dion fals guirionez, ann oll libr, ann oll kement ha kement, a xervicho d'ann oll dispac'herien a enep Doue hag a enep kement hini en devezo galloud eus he hers, Lusifer a donellas hag a dennas davathan eun nivor bras a æle, a gemeras anezhan evel ho chef hag en em zisclærias ive ganthan evel enebourien Doue hag he Grist. Ar c'holl d'eus cunusdet Doue hag oll tourmantchou ann ifern hir-badus, setu pebini a oe pinijen Lusifer hag he zroug-æle.

Ann dispac'h vras-xe penn caus hag ar c'henta eus ann oll Revolutionou so bet abaoue var ann douar, a so disclæriet deomp e leor Job. IV. 18. XV. 15. eil lizer Sant Per d'ann dud fidel, II. 4. e lizer Sant Jude, 6 hag er profet Isaï, pennad XIV, Job a ro deomp ann histor d'eus Lusifer oc'h ober brezel da vab Doue en em c'hreat den, er pennadon XL ha XLI, ha David er salm CXI. D'eus ar brezel-ze eo e coms ar Verc'hez santel en he c'hantic, en aviel herves Sant Lucas I. 51-53., leor apocalips Sant Iann, ne deo nemet histor ar brezel-ze peun-da-benn.

Goarizi Satan hag ann oll drouz-sperejou all a enep ann den a dle beza enoret, rag ma gemero mab Doue corf ann den a benozo atao var ann dud dre ann dromplerez hag ar gaou. Evelse eo e vez

Digitized by Google

touellet ganthan Adam hag Eva, hen a ra dezho en em sevel evelthan a enep Doue dre zigarre al liberte ha beza kement hag hen. Bez e viot, emezhan, egis douecu, oc'h anaout ar mad hag ann droug, ha kense ho pezo ho liberte ha ne rencoc'h mui suja da lezen all ebet nemet deoc'h ho unan. Dre ar gaou hag ann dromplerez-ze e ra dezho coll ar stad a c'hras dreist naturel hag ar santelez e pehini oant bet crouet, hag e lamm Adam hag he vugale a zindan galloud Doue evid ho lacaat dindan he c'halloud dezhan Lusifer. Ann oll dud a renco enebi outhan evid en em zisober anezhan, mæs ann autrou Doue en he vadelez dreist muzul, a den da sicour ann den er brezel-ze dre he c'halloud, he c'hrasou, he c'homsou ha sacramanchou he Ilis.

Ilis Doue a oa fontet a nevez var bromessa eun dasprener graet abaoue ouspen 130 bloas. Epad ann amzer-ze, Lusifer a oa chomet sioul evid trompla gueiloc'h ann dud eun eil gueich. Ar choas a roas Doue eus Abel, a lacaas anezhan da gahout ann tu a glaske abaoue keit all amzer. C'houesa a reas ar gourizi e calon Caïn, he dalla a reas hag hen insitas da laza Abel dre gassoni ous Doue hag he Grist. Goudeze e ra da Gaïn ha d'he oll dud renons ous Doue hag he zisprij hen hag he oll vadelez. Setu perag Jesus-Crist a lavar deomp e oe Lusifer mantrer a viscoas ha tad ar gaou, Joan. VIII 44.) Setu penaus e commansas ar vreuriez dizoue etoues ann dud ha bugale ann Ilis. Credi a rer, ha gant guirionez eo en em ziscuezas Lusifer da Gaïn hag e reas ganthan eun acta a sujidigez control d'ann hini oa bet graet gant Doue hag Adam, Abel ha Seth. Dre gement-se, Lusifer a bromette sicour dre he c'halloud dreist hini ann den da gement hini he anavesfe evel he Zouc hag a sentefe outhan.

Bugale Caïn a apparchante oll d'ar vreuriez dizoue, ha sicouret gant Lusifer, a gassas da vad kemmt a c'hoantea var ann douar, kement a rea, ho devoa eun issu mad, en em rei a reas d'ann oll plijadurezou fall ha mezus, cassaat a rea Doue hag ann dud, hag en em roas da beb seurt crimou. Heb dale e oe touellet gantho bugale Doue a oa oll a unan Ilis ar C'hrist promettet. Jalous d'eus ar stad a seblante dezho ken euruz e pehini e velent o veva oll vugale Lusifer, e lezjont anezho oc'h ober ar goassa torfejou, hag en em daul a rejont ker goas ho unan outho, ma savas keuns gant ann autrou Doue beza crouet ann den. Ann dour diluij a oe casset neuze ganthan var ann douar evid distruja ar vreuriez dizoue, rei ann treac'h d'ar justis a Zoue ha savetei ann dud fidel a dlie cahout pers divezatoc'h en Ilis.

Hogen, goude ann diluij, Lusifer a dle fonta a nevez he vreuriez milliget. Unan d'eus bugale Noe a oa bet dija casi-snr contamet ganthi. Henez eo a vezo choaset gant Lusifer evid he sicour da sevel a nevez he c'halloud, ha da lacaat ann oll dud d'he adori. Ac'hano e tenio oll misterion cuzet ann diaoul gant he oll lidou mezus ha cuzet e Babylon, en Ejypt hag etoues ar Gananeanet, ac'hano int en em ledo buhan var ann oll boblou en heuvelep fæson ma vezo dianavezet ann Doue guirion e pob leac'h ha ma hello lavaret Lusifer da Zoue dirag ann oll ælez eo bet o vale dre ar bed oll ha grat ann dro anezhi, ha n'en deus guelet e ve adoret den all ebet nemethan Lusifer. (Job. I. 6-8) he rouantelez en em ledo hag a bado bete douedigez Jesus-Crist.

Ann oll boblou a oa touellet na ne vonient netra. Etretant, eun neubeut eus al lamponet-ze var c'horre ann douar a vele dalc'h-mad ann drougsperejou hag en em gleve gantho, ha dre ho sicour e touellent ar re all, hag e teuent anezho a zivar ann hent mad.

Hogen, oe choaset gant Doue eur bobl dezhan he unan he anavesfe evel he Grouer hag he Zoue, eur bobl a vije carget da reseo he lezennou hag he zescadurez, ha d'ho rei da anaout d'ann dud oll eur bobl var behini e vije fontet he Ilis, eur bobl etoues pehini e teufe er bed mab Doue en em c'hreat den, hag a renkefe peb tra evid ma alfe Doue fonta he rouantelez var ann douar, neuze oo e crescas Satan he boan evid distruja penn-dabenn Ilis ar C'hrist hag he rouantelez Israel, pobl ar Juzevion, pobl ann autrou Doue a chomm 400 bloas ebars ann Ejipt, ha Satan neuze, ouspenn ma ra poueza varnezho beac'h pounner ann esclavaich a soursi e ve desket misterion cuzet Osiris hag Isis d'ar re a fell dezhan choas memes etoues ar bobl santoi evid ho lacaat er vreuriez dizoue. A.

BUEZ ANN DUK A VOURBEL.

HERRI V.

ANN DUC A VOURBEL CROUADUR. — HE ZESCADUREZ KENTA.

(*Kendalc'h.*)

Eun devez edo ho selbout ouz eur mecherour pehini a froto eur zal-studi great evit-han dindan ann amzer er meaz euz ann ti ; o velout e c'houeze ann den-ze ken a ziverre ann dour ouz he dal, e lavaraz d'ezhan : « Torruz braz eo al labour-se dioc'h ann doare ?» Me respont, va Frins, eo siard da nigas tre. — Neuze ann Duk a c'houlennaz eul loïz-aour, hag hoc'h he lakaat e dorn ar mecherour enn eur ruzia gand ar blijadur e lavaraz d'ezhan : « Daillit, pa eo ken stard-se da zigas-tre ; chetu aze evit terri ho sec'hed ; c'houi evo d'am ie-c'hed. »

Eun he reoll-studi e oa eun dra ijinet kaer evid ober anezhan eur galoun-vad a zen. Ken alies guech ma vije desket mad ar gentel, ha great al labour ma oa dleet, ar mestr a roe d'ezhan eur skridik, hag a c'halver *garedon*, e gallek : *un bon*. Dep miz e vije kountet ar garedonnou, hag ho dad

Digitized by Google

koz, Charles X ho façe d'ezhan eur skoed pep hini. Ann arc'hant-se a vije lakeat enn eur c'houfrik a gostez, ha bep bloaz e vije prenet dillad gant-he da viska c'houec'h den koz ha c'houec'h krouadur euz ar garter Sant-Kloud. Da zerc'heat gonei sant Herri e tenent da drugarekaat ar Prins. Ann drazo a rea kemend a blijadur d'ezhan, ken na oa netra guelloc'h d'he lakaat d'a studia. Pa vije guelet eun tammik re avelek pe diakeduz, e vije lavaret d'ezhan : « Evesait, va frins, ho peorien hor pano. — Oh ! nann, nann, eme-z-han kerkent, ne foll ket d'in kement-se. » Hag en en em roe d'al labour goassoc'h eged biskoaz, evit gounid ne c'haredonou.

He c'hoarion muia karet a oa, evel pa lavarfenn, ar c'hoarion-brezel. Ar vugale a studie var eun dro gant-han, ar vugale a heulie he gentelion *jimnastik* ; (ann hano-ze a rear d'ar skol e pehini e voz disket d'ar vugale, redek, lammet gourren, mont var varc'h, etc.) ; ar vugale ze-holl ha kalz re all ho doa savet etre-z-ho eur rejimant hanvet rejimant *Bourdel*. D'ann dervesion braz e tenent d'ar palez gant ho guiskamant-soudard, pehini a oa guiskamant ar c'houard. Mab eur zoudard koz a zono ann daboulin, hag Herri a garre dreist-holl dougen ar banniel. Oc'h he velout enn doare-ze var benn he regimant, ann Duk a Orleann, a dostaz euz ann Itroun de Gontaud, hag a lavaraz d'ezhi : « Me ze sur na gredit ket d'ar stad a rann ous ar c'hrouadur-se ; mad, gaou hoc'h euz, eur garantez ar vrasa am euz evit-han, *ha mar bez leac'h, hen dishouezinn d'ezhan enn tu all da gement a oufer sonjal.* »

Pa na vije ket ar c'hezek evit chouin enn ho zo, gand ar skorn, ar prins a ie gant he zoudardet var dread da Elize-Bourbon. N'euz fors pegen inn e vije, e chouine ato dindan ann amzer. He vrasa plijadur a oa ober ar pez a c'halve ar *Divouak*. (Divouak a zo ar ged-noz a ra ennn armo pa vez tost ann enebourien). Eun tan fagot a vije great e kreiz ar jardin, hag eur pot-houarn a vije lakeat da virvi ; avalou douar a vije poazet er ludu. Soudarded ar c'hastel a vije lezet da ober tro ar *bivouak*, ha pa'z eant e-biou d'ar prins, hen a rea d'ezho tanvaat ar zouben, hag eva dioue'h he vin. Alies e kase dioue'h he zouben d'ar Roue ha d'he vamm. Ar re-ma na vankent morse d'he c'havout mad-tre, hag a c'hourze kalz gant azaouez ho c'hapiten braz.

Eur zoudard euz a c'houard ar Roue, hanvet Andreas, en devoa *permission* pe notre da zerc'hel gant-han he vap oajet a bemp bloaz. He-ma a bije meurbed d'ann oll offisourien dre ma oa eur matrik koant ha gouindr'eux *(espiègle)*. Eun devez, ann Duk a Vourdel, o velout ar c'houadur-ma armet ha guisket evel soudardet ar c'houard, a c'huantaax hag a glaskax lemel he fuzul digant-han Hogen n'helfax ket hen ober. Egile a oa kar penaduz ha korkoulz paotr hag hen. Ann histor na lavar ket ma oa bet taoliou dorn ann eil tu hag egile; mes evel neket bet gourdrouzet ann Duk divar benn he c'hountedigez direiz, ez eux leac'h da gredi en doa bet he gentel digant ar zoudard bihan. Eur pennadik goude-xe hema a oe lekeat da ober gouard e kichen ar gampr e pehini edo kousket ann Duk a Vourdel ; hag he urz a c'houard a oa, ne lezje den da vont tre. Ne oa ket c'hoaz pemp minuten abaoue ma oa enn he bost, ma tigouezaz ann Dukez a Verri, e sonj vad da velout he mab. Hogen Andreaz a lavaraz d'ezhi gand ann eur ano die'hoarsa : *na dremeneur ket !* Hag e kroaxaz ar vaïonetezen. Ann dro rend-se a blijax tre d'ann Dukez : e'hoarzin a reax kalz, ha kemerout a reax ar c'houadur dindan he fatrouniex.

Dervez ar prins a oa kemeret penn da benn gant he studiou hag he oberiou all temzet dioue'h he oad. Da zeiz heur e save ; ha raktal e lavare he bedennou. He gentel katekiz hag hini ann histor santel a vije great ato araok lein. Goude-ze, da nav heur nemet kart, ar prins hag he c'hoar a ie da zemata ar Roue, ho mamm hag ho moereb ann Dukez a Angoulem. Cheron a Roue na vijent roet nemet pa vije bet testenion mad var aked ar prins ha furnez ann Demezel ; hag er c'hiz-se e oant enn abek a gendamouëz evit ar vugale.

Goude ma vijent kentraouet evelse ha kaleunekeat dre garantez, e ternoue ar c'henteliou dieseo'h. Ann holl gentelliou-ze, roet gant mistri dioue'h ann dibab, a zigore spered ar prins enn eunn doare souezuz.

Herri en devoa eur zabren great gant eun drenen mor-varc'h *(baleine)* ha gouennet enn archant. C'hoari avoalc'h a vije gant ar zabren-xe, ha meur a lestr prizuz, ha meur a das *pourselin* a oa bet taolet d'ann traon divar ar veselierou hag ann taoliou. Eun devez ma troe he zabren gant he zaou zorn evel ma ra ar falc'herien pa vent o skei, e lizaz eur mevel var he voc'h, ken a redaz ar goad. Ann itroun de Gontaud pehini e doa guelet ann taol, a lavaraz d'ar Prins : « Ho sabren ama, mar plij gan-e-hoc'h ! — Nann, eme Herri, na roann ket va zabren da eur vaouez. — Aotrou, ho sabren, a lavarann-me ! — nann, nann, ne fell ket d'in. » Hag hen da red da gavout eun offisour a ioa eno, ha rei he zabren d'ezhan evel eur zoudard kalounek hag a fell d'ezhan da vihana savetei ann enor. Hag e lavaraz d'ezhan gant eun ear hag a lakee ann holl zouezet : *Va c'hamarad, homerit va zabren. D'e-hoc'h-hu ? ma ia ! hogen da eur vaouez, nann, nann, bikenn.*

Eun devez bennak goude, ann Duk a Vourdel o veza gand he c'hoar ebarz ar zall-vraz, oleac'h ama tron ar Roue, hon-ma a glaskax pigna var ann tron. « Nann, demezel, eme Herri d'ezhi, choum nouale'h a reot, al lezen *salik* a zifenn kement-se ouzoc'h. » *Pemp bloaz* a oa Herri neuze.

(Eur pennad all eur veich all.) I.-Y. Henri.

Digitized by Google

ISTOR

Pemzet Pelerinaich Escobti Kemper ha Leon da Lourdes e 1899

(11-16 miz Guengolo.)

Goulennet e oa ali ar vedisinet da velet hag int ha deffo allet he sicour, mæs en aner e oe, ne dalveschent dezhi da netra. Ar sempladurez hag ar c'hlenvet a grescas he dion assambles. Ne helle mui bale, he divisker ne hellent mui he soutenn, n'ho devoa mui sord ners ebet, Ma saver anezho, e couesjent diners hag evel maro. Pa omp portiet evid Lourdes, ex oa naô bloas abaone n'he devoa het allet ar c'hrouadur reuzeudic-ze bale na pouezza var he divisker. Ha ne ket hebken ne helle mui bale, mæs a hent all n'he devoa mui sort iec'het ebet. Gouscoude, ar haourez keaz plac'h iaouanc n'en em glemme ket, hag a c'houzanve he oll pousion gant pasiantet, ha biscoas ne teuas en ho sonj he dije allet murmuli a enep Providans Doue. Ne seblant ket soken e ve het morse evithi momentchou diæs, momentchou glac'har ha disesper a gaver aliæs etoues ar re a renc gouzanvi pell amzer hag a vent a hent all eneou leun a garantez Doue. — Kenvrois keaz, neus ket bet c'hoarvezet avoichou ganeoc'h evessaat peger bras eo pasiantet ha ners calon ar beaurien en ho foaniou? Epad ma ve ar pinvidic o compren pegement ec'h helle he glenvet noazout dezhan, ar paour a c'houzanv peb tra e peoc'h, ha gouscoude ar iec'het evithan eo ar bara bemdeziec, ar c'hlenvet eo ann diæsamanchou gant peb seurt glac'har ha poaniou, scuisder eo ive ha muioc'h labour evid ar re all en ti. Petra lavaran-me? Kement-se ne vir ket e ve discuezet dezhan eur vadeloz hag eur garantez seuivrassoc'h, ne sonjor ket e tiscuezer anezho ve red ho meuli.

Petra benag m'he devoa ar plac'h iaouanc baour græt he sonj hag implijet kement ha ma helle ann dud rei dezhi evid he sicour, ne chane ket o c'houlenn ar iec'het digant Doue. Goulenn a roa ar c'hrass diganthan, hi eo hel lavar, da allout gounis he boued hag egis ma dlie c'hoarvezout, her goulenn a rea dre sicour ar Verc'hez. Ar badon a gare lavaret ar muia a oa ar chapelet.

Pemp bloas so, d'ann distro d'eus kenta Pelerinaich Lourdes eus escobti Kemper, eur re benag a gomsas da Varianna Pouliquen d'eus ar burzudou a rea ar Verc'hez santel gant ann dour eus he founteun. Travoalc'h a oe evid rei dezhi eur fizians vras e Mari. D'oc'h adalec neuze ec'h en em roas da velc'hi gant dour ar founteun henniget he izili dinerzet. Neubeut a neubeut he blenson a barreas, pe da vihana, a neubeutaas. Eleac'h kenderc'hel o redec heb chan evel kent, ec'h ehanjont d'hon ober a veradou. Ne c'houzanvas mui kemeht a boaniou, mæs a hent all, he iec'het na vellaas ket. Evid he divisker diana, ne helle ket goulenn ann disterra servich digantho.

En eur zont da Landivisiau, Marianna Pouliquen he devoa græt anaoudegez gant enn neubeut merc'het iaouanc. Lod anezho dre druez evithi hag he stad dies, ec'h en em blije o tont da dremen ganthi eur moment benag goude assambleou ar vugale *Mari*, a gustum beza dalc'het peurvuia da Sul. Ar Verc'hez a voar ervad petra a fell dezhi e ve græt. Fallout a rea dezhi e vije bet græt eun dra madelezus en dije bet he recompans diganthi. Kense, ragtal ha ma oe casset kelou e vije bet eur Pelerinaich ens ann escobti da Lourdes er bloas-man, unan eus ann eneou-ze a voar petra eo ar garantez gristen hag en em blij oc'h he ober heb ma vo gouezet eo gantho e ve græt, a gassas eur re da c'houlenn digant ar glanvourez ha plijout a rafu dezhi mond da Lourdes da c'houlenn ar iec'het digant ar Verc'hes madelezus. Ne oa ket posubl he renta eürussoc'h. Mond da Lourdes! ne c'houlenne ket guelloc'h; discuez e oa henez he c'hoant ne grede ket hen ober, kement a vele dirazhi a draou oc'h enebi outhi. Pa oe kinniget dezhi ober ar veaich, e crescas he fizians, ha n'helle ket miret d'he embann e peb fæson, ha da ziscues da gement a destae outhi, peger sur e sonje dezhi beza pare dre c'hras ar Verches. Perag ne lavarfemp-ni ket aman ar pez oll hon deus clevet en aller-ze.

Ac'hanta 'ta a lavare enn neubeut devejou araug ann diblass eun den da eur re benag a on keijet outhan dre beson. — Ia. — Mond a ra ive d'eus Landivisiau eur plac'h iaouanc elanv n'he deus ket allet bale abaone meur a vloaz. *Evid hounez me voar avoalc'h e tistroio pare d'ar gear.* Ne a fizians he deus! A hent all, ni hon unan e c'houlennomp digant ar plac'h iaouanc-ze ha bras a oa he fizians en Intron-Varia, hag hi a respontas ac'hanomp ragtal. Ah! autrou, me vouie avoalc'h e vijen bet pare, pe autramant eu bije bet ar c'hras da vervel e Lourdes.

Hor c'hlanvourez a zigouezas ganthi en hospital, enbont he guele kichen hini eur glanvourez all d'eus escobti *Cambrai*. Houman oajet a 33 bloas a renke abaone 3 bloas, gouzanv poaniou cris, a roa d'he izili sounna. Evid ann tu cleiz dreist oll, benoz a seblante collet, ker seziet a ea bet, kement goasseat dezhi ma oa bet sonjet e oa guelloc'h rei ann nouenn dezhi. A hed ann hent e voassaas kement dezhi, ma oa credet e oa o vond da vervel, hag e savas aonn ne varvje abars digouezout.

Anu dion glanvourez-ze ho dion scuis-mare goude eur veaich keu hir, a dremenas abardaes, ar Mours, hag ann nos varlerc'h penan da benn, d'en em gonsoli ann eil heben, pe gentoc'h, da groski ann eil fizians heben. Gouscoude ne oa ket ms dezho en em glevout. A veac'h ma voar Marianna Pouliquen eur goms gallec benag? Mæs pe varnze? Dueu eno a c'houzanv ar memes poaniou, he deus ar memes fizians da vesa reutet pare, ne hellont ket choumn goal hell assambles, heb en em

Digitized by Google

garet ha calz Rag-se, goude ma neubeud moment-chou, ann dous blac'h mantac a oa dont dous vi gnones bras hag a lavare ho digo pedet stard ann oll evel holen

Eur pennad all eur wech all A

LE MARIAGE

Pennad kentañ

IANN MICHAUD

Ben ez eus abaoue 15 bloaz hag e oan tremen o vuhez mar goerz e Valtel departamant ar Vorgan

Pa oan e Valtel me am c'hoh het c'hoaz e merenvoc bras ar Bongen e leac'h ma oa her breur ar vro da selaou mes ez ken eun dud eo digas gwelet kemenet a dermenadenn gant gwir egin ma c'hoar zihan Pep gwech pegen glaz disparlet ervezhe gan c'hoant gwaz kaled e vod ramp-eignan dre ar stank eun tu mar plijet vihan eur wesenn hag a leh ouzh trans h'a oar gortozen glaz d'ann dreizgeadenn pennoc ar re bian a so gouest gant eingon hag e kaloun e selaou o kanmaran eul c'hoal vras kenan Fr glann ar c'hoar ezmenemant dister kalvezdoue bras evel calz c'hwezpet mes a wech ma oant anavezet c'hoaz

Nemze brao a oa bet ar leac'h-se mes evel c'houec'h bihan a dle bet kaz anavezet evel Vicby pe ur lec'h c'houec'h goal vraket Da c'hortoz e oa kaz bras ouc'h ar vro e pech kaz tost a oa kaz da selaou a bell gant ho mengerion gwenn gouest gant kanaouen koul ra nemza pa dostaer ouc'hto ha pa selaer pegen dispar e oan ec'h anavezer her lerhan ne vanr het c'hoaz ner het er gwir ar c'hoar pe dreuz ann ol gwerenn bras da selaou ha ra ha kempenned e dastre Kavout en em gave ouzhpenn tri warz ouc'h pemp devez ann daou dremdaou eudru d'ar vech ouc'h o selaou eun tu bras ouc'h kempenned egnt ann tre ar Ha ouc'h kaout e leh ouzh kaz ha ouc'h ann dud ann ti ha gouzoud ne oa nemet ti ouc'h c'halvan

Ha ouc'h ervo o labourat ec'h ho clasker hag e velan ann ho dremmou vat o c'houzout ouzhe ma glaskfen eun tamac ec'h adlen lavaret deoc'h e c'houz pas ouzh ann dud ann ti ha gouzoud ne oa nemet ti ouc'h c'halvan

Trist ouc'h o selaou outhan hag ho chalon evel lavaret louzhan velu eun den eurus' velu eun den kaset d'ifern e oa c'houzvezent drouz gant ra mal hag e tevela a outhan evel gouzoud digantan hag hen a gasfe he tressa

— Ganit p'gadot emezhan evel kemmout tra all a blijo gant ann natroz kaset mankoun

O kemza he voumet gloan en devoa douzvezet dan e dreiz cazr he dic'ha gwa he vleo Pannet eun hanter gwad eta o kemer anezhan evid eun den ar-equenc rag tostaat a ran d'ha 10 bloaz Antronoz a c'houzo ra mal deuhan gant monet ann hostaliri Ar merel ze, kanvet Barnabe a oa eun tamic Fouch ar Feul ha clabrenner kerkent m'en devoa clevet d'eza pedra a hano

Ah ah emezhan labour evel laza Barbaud ann natroz a vezo contant

— Eur c'halvez mad eo eta ?

I ann eu eus ar re voutero, eul labourer mad nemeng contant, alias pevar da gemer ann oll labour, ar pez ni caso e talvalier deuhan ne gorfe het e c'houzo tamm labour evid ar re a.

— Mes pesa a reteuzh kempenn-ac'h outhan ?

Ted gwarizum tad avena mes a dra sur, na het me Barnabe her grale Abaoue 15 bloaz, pa ne gavan mui tamm labour er pardinoc'h hen a gar alan dia eun dra benag da ober me ve nemeng homdezo Neverin ganthan Ur gwella ec'h an ann oll vadoc ne hellan cahout hen da lavaret rannhan, nemet m'en eus gar eun tamic re

Ha pennas ta ?

Da gentañ ne velan mestre anezhan a call he amzer en hostaleriou evel ar re all tamm Barbaud a re eun gar eus e neb leac'h nemet gant ho vreg hag ho vugale

Dremmet eo eta ?

— Ia-da ! ha kentoc'h dimm vezh eget unan. Dreist ho vreg gwela ne devoa eur mab a so bremañ en armé hag a no letanant mar plij gantoc'h ! Dreis ann ol Madalen en devoa diwar grenadur Jannedic ha Perig Red eo gwelet pegen brao eo kempennet ar re-ma ha dezhat ha gwir het ! Rag-se ann ol mestr het a no ann oc'h ober beac'h deuhe evel eztu daoc'h mad ar vezent gant ann enez abaoue bout d'ann hostaliri red eo anavezout ar vroiz eus ma eo chomm heb mont d'ann hostaliri gwech vat a so re nemeud ma ha ne vo het ne lavar

Nemze Barnabe en em lacaas en hent gant ra mat var he zro Antronoz e caras anezhe e ra c'hambr kempennet ras ar gwella re ha hag eun nevez eun nentured dezepan grande ken ma o vont da di Barbaud evel gwad pegement a vanhon deuhan En dan e oa eul eun tu benag ail da an houzal rag dre ma dastaen eun ar li ne glevas het anezhan o kana ha ne vezo het anezhan ne vat, mes var dreis ann het e oa anavet eur vreg ha unanet oc'h dud dantelez ne varvezh

En he c'hichen var eur gador eul eur plac'hic vihan a zouzer eur c'hanaod nemd gwen-can da lacaat var ar gwenzh d'ober dantelez

Eun tamic pelloc'h e kichen eul he dad eur potric zonaer a oa oc'h achan kempenn eur pen mell zaoren coat ar re-se a dle bout Perig ha Jannedic

Barnabe en devoa lavaret dezo ar verzenn, zoo dimm grenadur-me nemet ha kempen ken a oa eun

deuh ho gurlet e na cals kemm ctrehho hag a humponet truillennoc a na bet keuet ouzin pa oan e lout da ' lann Mechaud Evid ar vreg annanc a roa aneze oc'h ober darempes d'eu ar mod ma selle outho e na eas goud e oa ha mann ann hini a lavare Barnabe anezhi evel m'en dije bet c'hoant d'ober goap Madame Mathieu He go scamant a oa benve ous hini ar merc'het a c'hoar ar meas petra benag ma oa gwelout kempenned eget ne vent pearvnia ann drouin anezh a tacmante peger calonec a oa hag a lavare penaus ma oa guest da zougen ann zurusdet. he dije ve dougel gant homent a nevs a beac'h ar poanioù m'en dije ann autrou Doue causet eur re bonag beleg zonhi

Neb ann amzer Perc evel lougasse a rede var ann hent bras d'en em zuchea d'he zam ha d'he c'hoar peger drae e oa o redec egus m'en dije bet eur marc'h dindanhan. Ar re all neuze a chane ho labour evid setiet outhan. hag int a zirolle ho zri da c'hoarzin

Bouilen setu ann heur o skei teir heur a roa Madalen ne redas lavaret nemet eur gomz ha kar bahan Perc a lezas he c'hoarvoù mont a reas da gemer eul leor hag oc'h asezo var dreuz ann nor e kichen he zam setu ben oc'h en em lacaat da studia he gentel. Er c'hentse me oa asezet e kichen magerezh eun o cos hag ar banne oc'h ober van da zonn eur gazrien e seizen ous kemeret a roa ar vam hag he lugase ar c'heuta a anavezas oc'h ober petra e oan ano a oe Jannedic d'oc'h he muzellou e ve e tre neze ac hanoum d'he mann hag houman o vesa kerkent saulet outan e vous doc'htu e nan disquet neuze e zavis hag e lavaras out ar vam da lavarel benn evel petra e oan dent.

Iann he oe het aman. emezhi, mes arabad e vesa deoc'h en em zrenca ma h vrasken evid dont aman autrou peb pe ez oump da bourmen varzu ann enebennou hen ho cuzo eno var ar respont-ze, e lavaras d'ar gear eloc'h ma cavis Barnabe A.

Ann Tadorenn gwinizh.

Gouzout a ret d'ganeomp ha be ve guinis dascar amzer a heller en hada divezat er bloas

Lavaret hon deus deoc'h en devez a e oa ar gwella nada alves! aman hi e ve h guelet ann traon o lout da vale mars hen ez eus goulscoudu eun neubeut goennou guinis a be ker da hada beleg ann devechou diwezat a vez c'hoevrer Ar re-se a so d'eus ar re calz-oulusa a se anavezet dre ann hanoun-man *guinis-gi* e pe *guinis Aer guinis Bourdel* pe *guinis ar gouez morse guinis-ru Sant Laud* Evelhen evid ma aje ar seurt guinis guant ze hadet ken iuzias dougen eun cost pell, red eo e veni hadet en douaroù pell asec'het a-zang Rag-se eo reu digorri ar c'henta ma heller ear c'hiñ gant ar penvez a gavenr evid rei hent d'ann dour a c'hlih ann dour labour hag he dizec'ha.

Ar gwin soo am eus hanvet a hader dre eun devez brao araog pe gonde *Sedzier* a c'hoarvez hag a zidev en douar kerkent ha ma teu ann amzer da dostaat. mes alies ne teu ni er meaz nemet pad ma c'hoevrer Al labourer douar a ren deus het ezomm da vesa nec'het gant-se A-zis se bet guelet ne rea droug ebet o ann ed pa oar soufrein accour ann dour gaer hag ann dour en c'hlih d'en em denna epad ma zeu kenver ar c'hoevrer

Ann douaroù a c'hoarvez e c'hoh evid bezo hadet adalec ar 15 a viz Ebrerii bete devechou d'ezta mis c'hoevrer a dle bezo hadet eonbo gwinizoù Meurs pe bey c'hermaner a ro casi muioc'h eget ann bey diou troc

Minoùr al labourou douar en deus lakaat moullia er *Journal officiel* penaus ann douaroù ne chomfi var ann douarou labour nemet dec pe pemzec devez na reont droug ebet na d'ann ed na d'ar prajou nemet ma se troc'het ann douaroù gant ann douar re. pe autramant pa zigassont pri ha sec'het er parkeier

Pa heller gwelet pa ve en ann dennet ann douaroù penaus ann eilou beuliet gant ann dour n'ho deus ket bet eata droug ned en hasta dihan digorri ar c'hanoù a ra kemmoc'h a ze o ann douar en em venna ha d'ann douar pemz-sec'ha Egis-se eo oc'h heller diouall ma zeuie da soaroù d'ann ed ar reo pe ann amzer re ten o ann eilou taolaic'h a so chomet ron neubeut devechou dindan ann dour

Pa vo anat ro cumulamet ann douar da zisec'ha pa reler penaus eo gouzet tre ann ed gant ar goelaud teo a bri a so bet chomet var he zerc'h neuze e renkar tre eun devez brao evit ar goanv frouez pe ferumma ar gwinegnen pri ze gant eur frouez noazus pe eur roull *roukel* stris ha gant denioù staoc'h ha bihan Al lavarer-ze pa rez grat dre ann amzer seac'h ha dous a ro bent mouc'h da zelaou ann ed da dremi ar golo pri so chomet varnezhan

Oher a rer ar memes ura epad mis C'hoevrer pa e mis Meurs ja tra hell bet geot ar prajou treuzi ar vicat pri so bet chomet varnezhi d'oc'h dilere h ar goanv hag a so goal galvet gant ann heaul

A

MERZHIN ANN EGIPTI

Ann autrou Rouzaik, cure e Mellac, so nevez maro.

MERZHIN.

Ik kaik 29 a viz Kerzu Flya, eun den divar ar meaz. a so bet condaonet d'ar maro rag ma damaller dezhan beza lazet dann archer gant tennoù fusul, beza ho laheat e ser groaziet var ho gorre hag ho staget en eul lagen Tri den so

---

Bulletin
de l'Association Générale de Presse

société anonyme
au Capital de **1,000,000** francs
4 rue Grange-Batelière 4 à Paris

Le grand événement que donnera la Bourse et chacun pressentait prochainement son gouvernement a été le quart de M. Combette. Je n'ai pas à envisager cette question au point de vue politique je dois me borner à vous communiquer l'appréciation de la Bourse

La hausse a été dit le chef de Combette est une immense perte pour la République dont il faut arborer. Et c'est pourquoi la hausse a été très accentuée à la hausse

La rente 4% a fermé le cours de 11 fr. et cette opinion 111 %

Les valeurs sans être toutes recherchées participent aux améliorations font preuve d'une grande fermeté

Vous allez peut-être me demander de prononcer un livre mais cela ne m'empêchera pas de vous dire que cette hausse ne me paraît pas normale on achètera on verra plus clairement les difficultés avant nous aurons clarifié et alors la mouvement sera reprendre son cours

Donc plus que jamais abstenez-vous d'acheter des valeurs antiquelles tous la spéculation et ce sont celles-là que auront le plus à souffrir

Je crois qu'il est temps d'abandonner la route italienne Elle a été augmentée ce ne se montrait que par l'approche du coupon Je doute qu'elle retrouve les cours actuels d'ici à la fin de janvier

On dit aussi que les actions de Paris commenceront dès maintenant les cours actuels En dehors des raisons intrinsèques de hausse il en est qui résident dans la position de place Le syndicat très-chargé commence à craindre le point trop tendu il peut être forcé de réaliser une partie de son stock cela naturellement ne se fera pas sans produire une dépression assez forte

Je pourrais vous dire la même chose d'autres valeurs, qui prochainement pourraient être entraînées en baisse

Examinez donc soigneusement votre portefeuille et soyez très-sévères pour le garder que le remplacer Quand à moi j'ai bien cherché je ne vois presque aucune valeur qui ne soit baissée plus ou moins profondément

C'est pourquoi vous me voyez abstenir et attendre en bonne des autres places tout à fait en dehors des agissements de la spéculation

Je vous le répète par ailleurs veuillez placements les actions de l'Agence du N. D. de l'Ouvrière. Je crois que vous ne trouverez rien de mieux tant au point de vue de la sécurité que du revenu

Quoique il arrive on offre que le montre au dans le monde politique le Portefeuille de N. de l'ouvrière aura toujours le même nombre de clients en augmentant que ce nombre augmente et naturellement les mêmes revenus pour les titres que de nos bénéficiaires régulièrement J'engage donc nos lecteurs à ne pas attendre trop longtemps parce qu'ils pourraient ne plus trouver ces titres que difficilement et des lors ils les paieraient d'autant plus cher

Ce peut acheter également des obligations du même type dont nous offrons ce dit qu'il se prépare une forte augmentation d'obligations nouvelles à primes à remettre à notre prochain de vous en parler

Henri Lemaire

Correspondance spéciale 4 rue Grange Batelière Paris

Nous correspondant de vous nous télégraphie que le gouvernement qui remplacera le ministère qui vient de tomber sera composé de MM. Dufaure président du Conseil ministre de la justice Waddington ministre des affaires étrangères de Marcère ministre de l'intérieur Caillaux ministre des finances Lepère ministre de la guerre Amiral Jauréguiberry ministre de la marine Christophle ministre des travaux publics Tirard ministre du commerce Say ministre de l'instruction publique Bardoux ministre des beaux-arts

[illegible] Il a également été décidé que le gouvernement aurait à faire face aux dépenses du ministère qui précédera de beaucoup toutes celles que l'Etat se trouvera dans le cas d'effectuer pendant le cours de l'année 1879 pour le seul paiement de deux trop ou quatre termes d'un trimestre échu pour [illegible] Il est indispensable d'avoir à ce sujet les renseignements les plus complets et les plus exacts possibles

[illegible] Les matériaux nécessaires pourront être employés à toute [illegible] servant les opérations de calculer des intérêts des lots et de la vie

Plus d'Ambre — Plus de Catarrhe

[illegible] produits et aide des bronchites, [illegible] maladies de poitrine par l'effet [illegible] Pâte de goudron de quelques pectoraux la plus répandue Les succès de cette Pâte [illegible] Dépôt général Pharmacie [illegible] Quinquina phénique Marque Lyon par [illegible]

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE

SOCIÉTÉ ANONYME

Au Capital de 1,000,000 Francs

[illegible] Arbitrage [illegible] Cours [illegible] Compromissions [illegible] — Paiement de coupons [illegible] Opérations de tout genre [illegible] francs [illegible] Echange de titres Transferts, Opérations [illegible] rue de Trévise [illegible] Bénéfices [illegible] Bourse [illegible]

Bureau provisoire [illegible] Bourse [illegible] Jusqu'à [illegible] pour le règlement

[illegible]

[illegible]

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GOUR GRISTENEL, AR GUD BRETONED

PRIS AR GAZETEN HED BLOAZ
Ar Pennoù ... 6 mizvezh
Ar Varc'hlusoù ...
Ar rest eus ar Frans ... 12 mizvezh
Ar Vro-Saoz ha kement gouest bro all ...

Pe vez kaset ar gazeten d'ar re nevez a-benn ur miz, e vez kemeret ar pennadoù da vezañ paeet war ar prenestr.

Kemmañ a reer ar chomlec'h pa vez kaset kemennadenn da gentañ da Landerne ar Gelvezioù.

Kemennadennoù a-fet ar pennadoù a vez kaset da Landerne ar Gelvezioù.

Ar pennadoù ne vezont ket tapet nemet pa vezont kaset gant ur postal-arc'hant.

Ar Vro-Gall hag ar Vro-Saoz, ma lavar Gwenn-ha-du,
zo ar Vro-Vihan.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 1 rue Antoine Bertrand à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

Kemper 12 a vis Genver 1908

Ezhomm bras a zo bet ganeomp ar blez-mañ da lavarout ur gomz diwar-benn an Aotrou Jezuz, ha da ginnig ur pennad studi diwar-benn e vuhez. Ret eo bet ganeomp lavarout ur gomz diwar-benn an Aotrou Jezuz, rak ar re a lavar ne vez ket lavaret ur gomz diwar-benn Jezuz-Kristenn ma n'eo ket evit e veskañ. Ha pa vez lavaret ur gomz diwar-benn Jezuz-Kristenn, ret eo bet lavaret dezhañ ne vez ket kaset e gaoz da vezañ lennet gant an holl. Ret eo bet lavaret dezhañ ne vez ket kaset e gaoz da vezañ lennet gant an holl

An eeuvrero diwezo

A vrec'h ma ne ra ket ervat Doue var meurz neuz ha ne ra ket dezo evel ma e houre heritouriou, hag he lasou d'ar Jantilion ma velomp Satan o tasaol da adori dianan iarm ol neue avel. Ar bedjou a gemeras varlerch hep dale hag a reas marvel gi ma den ha ha ne pehe. A reas ma reuzeu Satan homan eur marreal e peoc'h Mare hep dale e ya gortoz ar c'heuzez diwezo a vefe he lean gant Core, Dathan hag Iberon. Hogen Doue na hoc'h ket beza tro het gant Satan na ne het kresk ne lise e vat da gall kenver e ra ann diwar'n ezv dindan he zreid hag ann d'ar bedjou a ya dezo eil gwaz ar flamm a len ma ann dimez. Ar re ne a ra eur reiz deiziou oberi peoc'h evel eur marevolen zamant kounde ann d'ar Satan a reas he soug da vervel ha ervat ar vuerre.

Ann eur bugale Noe en devoa ataveet pale pe vankent ar vroueres miliget-se hag hen en a reas ebarzel gant Satan evel ha ni welet a neuz hag adori e gwirionez a ra ha ag Iguerel Ibrom a meuz ha ha Zoue hag ar hano e reas varvailh ca zet ann dasrol a'n dousou fauz hag all idon meuz breiziz ann Israelis e Babilone en Egipt hag ebarzel ar vanaouraud ha pa vezo c'hoaz ar bresel. ann d'ar vilion en hervez ep fromp ma re ann Doue gwirion vankfent ha Satan brebken zantuset evel Doue ha Roue ebarzel ar Ba zant Ha kentelio, ervan ma hell Satan he gwan lazaret da Zoue dre ann dl eiz pesked ar bed e pourmen e peb leac'h var e vuerre ann d'ezan ha ne ve adoret mui ann Doue armerthin 1 de I 6-8. En em lesa a ra ha ervan he ha ennd hag e hado hor doue lagez Jesus Christ. A vrec'h ma ar zantuset ar Jantilion en devoa promettet ma vefe ann dud da gomz ar ou hunvre a zuerc'h ann diwar'n ne d'ha ha ann d'ar bed a vefe Doue da adori Satan ha da gas varz dezhan he bugale dre skeudenn Mokuch evit ma vefe gwelet ar c'hi en em zisplet a-enep hunvreuriantez Doue hag e houlennent evit dre evel Roue. Ha ga vout ervan ann amzer'h mui e labout an dimezianez etre bugale Israel.

Ar re a ra d'ann dre treiz diwezha Doue ar re all ha resevo d'ar ga Iesus Satan a vo devet a beuz d'ezo evel ouzon hon tud ne c'houzout ne c'houzo mui gan kaout penaos ya e vo remedi evit ar Jantilion ha ann dud hag ez int d'ar gaer Doue. Ann-nemeti dreiz hag ebarzel ar re ze ne vo ket evel ervan he vrudiuz hanvet Israel a ra a beza evit ha dann hag ar Vadelezed ar a gouez ar vuerr ar vrasan hag e vell he anpl. Ervel da Babilon evel pennvouriou

Ann eur gapiz ar ze Satan a beuzo da vervel ar-lerc'h a vezo ret dezhan a zevenn eur vuerr ar c'hrist he anaz. Ar vuerr-se he hanvo Armagedon. Ar gwir a lavar ann Doue ar Sklerijenn ar gwirionez a gomzo ha ne ra ket ar vuerr-se ken ma vo gwelet ann Aotrou Jesus o tont da gas ar varo d'ar bed. Ann Aotrou Jesus a lavar dezho: Setu me a zo o tont evel ul laer. Bennoz d'ann hini a zalc'h e zaoulagad ha ne gerzo ket nevez ha ne vo ket gwelet e vezh. Ha dastumet a reas anezho d'ar gwir Doue Armagedon. Ann seizhvet aelez a c'houlennas: Graet eo! Ha ann dud a lavaras: Graet eo!

Abel ann den gant bete goad Zacharie. mab Barachie, so bet scuilhet etre ann autel hag ar speredenn ebars en temzl Matth XXIII 15 Setu penaos e vez bete lavaret dre ho oberou ar vrezhoned diwezh ha kaer eo ar reiser kentañ Jesus-Krist eo bet anvet devezh rag a zerañ devezh ouzh ho hini pennañ da lenn Hen a lavar Yehoa ar re zrezhañ ve possubl hag en dl bugale da Satan hag evel-se ouzh ho tad a ra ho c'hlaou ha kana me ha kement hini a gar ar hanoù e ker doc'h en kana ha ta ampoupoel rag hen e vez bet mantrer ahaone ann devez kentañ en eur kemer holoez ho enor digant Adam hag Eva hag a ch'ouzoc'h kaer da kana he vroaz Abel, kentañ Profed ar c'hrist gouzh Adam. ne dle ket chomet er c'hreiz rag ar strollerez ne ma bet ennhan Pa lavar gwezh e lavar ar pez a zo ennhan rag hen a ya gantañ ha tad ar gaou ahalamour da ze eo e vez kaset ar bed Sant Ioan VIII 44)

Ar Farisianed en em gleo dre gaz gant pennoù ar relegion evel lacaat Jesus d'ar maro, hag a lavar e'lber gwenn nemet evel sarcled ar bobl Ar memes c'hoanoù he deus a c'hoanoù lavaret ar vreurezh diwezh hag a lavaro adavet ar pemp kentañ oueg ann divrza Rag eo kaer Jesus laza he he dezhi laza he mestr laza ar re a zalc'h he braz laza ar Rabbi, laza he c'hlasker hag he velerien laza kement hini a gred ennhan gant aoun ne gouezhe ann dud dianav ha c'hoanoù laza ann ebestl ha spontuza, a vez gwelet ar pobl en hag ho lacaat da sqa da gaz ar gant a ra dezhe en em zastum en ul lec'h ne vez biskoaz nag dudi ar re brezhoned eta evel-se ar memes ben dre ouzhoc'h ar re a zo ar re zal enebourien ar re a zo a gaou a gaeh ann dud fall hag a ra diar-bouez dud fallañ da n'ho pezo d'ann oll da vihana dudi dilez en em zisklêrio kenebiskoaz en e Ker dudi-ch dre gehenn a ra Satan e vouez a zeb evel mabeziou evel bremañ hag evel ann eternite var ann oll bubonoù a ver ar c'horre ann douar

MINTON

Pevarzek Pelerinaj Kaer Bet Kaset Gant Ar Re Zoue da Lourdes e 1880

11 12 mez. Kentañ pelerinaj.

D'ar Merc'her 5 mez eizh eur e voe kaset ho daou d'ar c'hae gant soudarded ann hospital. D'ar marc'hadourez ez oa ur gêr a zalc'h ouzh pemp kilometr diwar ar c'hae hag a laouen douar bennozet ann hag ahont, a zo kaer hag a gleiz ne vije c'hoant ken nemet da vevañ ha marvel e vefer en eun c'hoarzh mar ne vije ann dud a gleiz ne vije ket digant ar re vrav Tremenet ann dud gwenn ar pont ha gwelet ar bedenn Darbouz eun tad ne ouie ken a ginnig da vadelez Mari ho ur mabig ne vije ket ouzh ar c'hoar elec'h digant med bet ann douar dacost eur breur eur c'hoar a boulomo digant Doue ne bet he c'hoar hag he breur dac'hat gant ar c'hlenved. Daelou ar re glaer ho enaa a so tenvel ha c'hakoc. pa ne zavont mui penaos discuez ho enaou-degas vad Darbouz santer hag a souez vad dispar da geuzreal ann eneou ha da lacaat ann oll da beb a enaa ha da c'houlenn ar memes grasoun Lavaret a ra e c'haser dre ar bed calvoudeg dre ma ne eujont ket kentañ Ma ar re zo n'ho deus ken d'ober nemet mond da Lourdes hag eno mar d'e madelez Doue e vezo trugarekaet ho c'hasoù

D'ar marc'hadourez ne oa ket ann tenor merket evel ouzh ar glasvarzin da kement douar ar feunteun ken se ann dour hag a laouen a ra ann ingouerez madelezus a eutenie ous ar re glañ e bokennoù en dour benniget Eo dall e vo ganezi evitho mare ar Werc'hez santel A kent ar ha ne ket a-ban bear ar Werc'hez e gwarizo ? Ann dour glan vouezh a hemañ eno doue epad ma ziskare eun dizrez chapelig hag eur vech ar c'hoar Ho pe zoug a Mari Ezrelar ho devoa pell ma ra da c'houlenn Biskoaz en hanez a lavare deomp pell a zoug ann dud hag a ra ho devoa ket kemeret a hemañ Ne ouie ebars ma oa gwir ket kavet ann assamblez ha var eun dro oll oferennoù ha c'hoarzh Goude eur mintig bennag e teuzer ho daou e meaz ann ti gloar ha ma ar feunteu dour hag ho daou heb ober d'ho tud en ur spont a ar c'hae epad ma ra ann dud kalet o soub ho e pab Leon hag o lesanez he anavezegan vad en eur gana Magnificat anima mea Dominum Pegen galvadus eo Mari Pegen mad eo ober ac'hanomp-ni !

Daou e ve deomp lavaret gant pebez mad e c'hoarvezas ar Pelerinaj lacaat ann ann hini plac'h yaouank anv Pet-mann a ve goall pebez hanvegan dre ar pez en ur gêr dre ho unan Hi ha c'hoarvezas pell pebez dudi ha ne ouie ket a ze ha ne ouie ket a ze pell ne oant ann eiz-ugent bloaz ar Werc'hez en eun gatez assamblez hag a gomzas ar ze ve ober diwezh ha kaer evel en eun hanvel en eur c'hoarzh Pebez dud lienet a gavet a. hini ha ket pell ne eun gaz ket evel ar Werc'h kentañ gant ann ha ho devoa pell ma ra ann ebestl da Lourdes Hiniann he deus a zo kaer ar gwella ma bolle vezo he madelez ann oll ann ti hag e vo deut ann avanchi a hemañ d'hen diwezh ann oll diskouez e oa dre ann anavezegan vad Ne ra eun gaz ket var ar glasvarzin pa ne vezhel gaze ann hini he devoa ket ar hanv digant-hi, mes somp kentañ ar gwenzourez kerkent ha ma he devoe selaet gant caranez ann alvanenn ar Werc'hez a oe evel he madolennoù e pebez'h ema ann hen-man-hen emezh en eur kemenn, c'hoazh anezhi dic ha bihan Ne bellas ha gwelet nemet gwele he diskro d'ann hospital, hag ann di a hel sonja pebez a c'hoarvezas eiz-tiz

Ar re zo bet eat ema kemeret se ne beligent nemet kriz ho daelou gant re ann dour blac'h ra ouzer en em vrasta calonec'h ann eil beben Gwelet a heller sort traou, mes ho ne da ouzout d'ann oll

An dilergou eus an eliz

Tostaat a ra brudoù ar [illegible] a zo un hanvez. Evel ma en deus graet ar re all ivez, ma eus ar c'hêrioù marteze evid diwallout ar chañs ez a ann eilvet Sunntez da viken neuze pemzek Gouere. Kaer ha dilhad an dud a-vremañ evid dont ha mont. Ar c'hêrioù ne vo ket digant ann natur kaer evid gwall dra pa vefe ket ar gwiskamantoù pegasket a-walc'h gant ar c'hêrioù. Ar [illegible] a ra ar pezh a fell dezhañ.

Sunntez [illegible] Ne vo ket dour d'ar [illegible] ken. Ar Gwir Doue a ro ar sklerijenn dezhañ da [illegible] ann dud a-bezh pegoulz ma vefe ar [illegible] Pell pell diwar-benn.

Ann eil Sunntez [illegible] Ar [illegible] a zo ivez [illegible] ha [illegible] ar [illegible] ken.

Sadorn [illegible] Ar [illegible] a ra ar [illegible] ken.

Ann trede Sunntez — Ar [illegible] a ra ar [illegible] ken.

Lun [illegible] Ar [illegible] a ra ar [illegible] ken.

Meurzh [illegible] Ar [illegible] a ra ar [illegible] ken.

Merc'her [illegible] Ar [illegible] a ra ar [illegible] ken.

Yaou [illegible] Ar [illegible] a ra ar [illegible] ken.

Gwener [illegible] Ar [illegible] a ra ar [illegible] ken.

Sadorn [illegible] Ar [illegible] a ra ar [illegible] ken.

Ann eil Sunntez [illegible]

Bergerun — Lavaret din mar plich petra eo e gurvenes ar c'hargou so da vont var ar chass ? Ne anavezan ket ar gomz kentà eus al lavarou-zo

Ann tad Gerwez — Ez eo gwasconde ha neta penaos ! Ni lezo a lavar ez eus daou glass chass ar re à servich ? ar piladur a so eus ar c'hlass kentà, hag ar re all so ol eu ezi

Bergerun — Eeunet gaouen ma tro han varvor ! Neuze Medor ha Passepoil a so eus ann ti

Ann tad Gerwez — Her gwelet a rampo abaos nemeur. Ann ti vras so graet evid ar chass a zo ennal ann traou ha ne he deut ket a benn al beza kemeret evel chass piladur. Pell-lec'h na hall ket pasa ma na h-ego 10 ur na neubeutoc'h rget à vras da gonseilleren ann Tiegez ha da gonseillerien ann departamant en merca pegement a vezo da baea e pep commun hag evid se e renfon disparti ar chass ti etre daou rumm. Unan ann eil rumm eus an eil class e vez renket ar re so varget da zonal hag a so anal mad n'int ket evid ebata

Bergerun — Evel Medor ha Passepoil neuze ?

Ann tad Gerwez — Gortoud e a ra he lavaret deoc'h ann traou penn da benn. Setu penaos ema ann traou e gurvenez. Eur wech a bilpilur eo ann hini a vez assamblés evel ennal ne vez ha mond ganthan da redek. Nigun ar mestr eo. mond a ra gantha ez heun, ha ne gasenn ket neza stagel e pad ann deiz ziarc'h eur e vez evid ennal hebken ne ket ann dra-ze ne chass ann dud dall re evid ennal ann deiz el lavarou ha capiou ar chass a labour, setu re ann eil class

Bergerun — Dreza egis m'hoc lavarou deoc'h Ne dleun ket da à drugarez Doue Ne dleun na meritaer na kaer. Evid ennal ar vreg ar gear eo an eus prenet Medor hag evel hella var ar saout pa vez ol casset d'ar parc ann eus pourveet Passepoil

Ann tad Gerwez — Ma vez selle eus ar pez a lavarou al lezen ar c'hi a servich da eus dra benag e gurvenez benet a dle beza merket en ol class ha keoma para neubeutoc'h mes ann hini a servich neuze da ebata ne da eus dra ne ket re dalvoudeus benag a so eus ar c'hou a class kenze eta eo dre ar pez lekèn e ver e vez ober gantho. ec'h hetter ho merro hep ellet d'eus pa vez goen chass e vent

Bergerun — Mad avoarc'h ! Ententet am eus dirouc'h ! mes penaos ha pear e renker disklerin ar chass ?

Ann tad Gerwez — Dec'h adalec ann deiz kenta a viz Here brieg ar 15 a vez Kerver eus ar blaz varlerc'h, kemeet hini en deiz chass a die disklerin en Tiegez ann oaver anezhi, hag ar pez en deiz sonj d'ober gantho ha mar deo c'hoas d'ar maro-ze ar chass dousse var ho mamm d'ar kenta a viz Kerver na renker ket pera ar blaz-ze evitho Peb unan a die mervel ha unan a gas sort cass en deiz c'hoant e ve lakeat he chass hag e rer dezhan pera herves m'eo deiz disklerin

Bergerun — Ma ! me ra da zisclerin Passepoil evel k

Ann tad Gerwez — Ann eil class ha ne ket ta, mes dremalit mad ann hini a zisclerer neubeutoc'h chass eget m'eo deiz pe astramant à zisclere anezho eus eur c'hlass izeloc'h evid neza ouzhpenn ha ne anavezet e rer dezhan pera deiz vench evid ar re so bet disklerret all ma c'houlvez ganthan he disclerin fall eur vech all, e rer dezhan pera teir ha pe c'hanch Ann hini a vanc d'he disclerin a renr pera teir ganch.

Bergerun — Ann eil hini neuze a renc pera ?

Ann tad Gerwez — Ia ! nemet ar re so c'houlvez var ho mamm d'ann deiz kenta a viz Kerver

Bergerun — Trugarez ra rah hoc'h ! Red a ra din gouzi ann oll traou-ze evel gouzi petra d'ober ! Evel ma eo Jeoone breman Medor ha Passepoil, me he disclerio evel chass eus ann eil class, hag a zouzilo ne vent gwelet redec e hiverte dre ar reson ha ne rafen ket da beul ar vreg pa ra da bourmen ha ma ve marvet outho da zont d'ann ti da zecha ho chapeo e corn ann oaled pa vent bet o redec dindan ar glao.

Ann tad Gerwez — Egu-se eo dreza hag evel-se ec'h hetoc'h dennal da baea ho c'houvet ha da baea pera ar c'hlass kentoc'h

MELERIEN.

Ouskre a ra Prefet e Lyon hag a zo bet hanvet Prefet ar Seine a zo diga arruz mare gant he blaz nevez, pe astramant ma ne ket venn hen, eo ar Gouarnamant a zo venn ganthan, hag e lavarer e vezo hanvet eun all en he blaz

Lavaret a rer eo ann autrou Perrand, escob Amian, alaez'h ma zo bet ann autrou de Lamoriac'e, a vezo hanvet da arc'hescob e Bourdel e plass ar c'hardinal Donnet

Ann autrou de Ste Aquilen zanvad ann Institut e Paris a za da glaer pell a zo zo en em lazat e Paris d'ann dever oueza eus ar bloaz con. Oant a zo a oaoien 50 bloaz choaun a ra var ho zerc'h ha zanvez gant saoz gronadur

Ar plass goa zous eo deus choazet evid en em laza, zo em deuzet e oa en unan eus ar locheu goa a gaver stanc e Paris evid esconn ar re zo en em gas diaz heb gouzi da betrac'h en em denna, ha n'ho deus ket c'hoant ober var ar re ha durag ann ol. Anavezet zo ret a ra rollet he beuz gantan rag-se eo bet anterret gant ann Ilis

E anterramant ar Cardinal Donnet, arc'hescob Bourdel a oa diredet dl tud hear eous lavaret

---

---

d'ann 9 a viz Here hag eun neubeut devechou goude ec'h en em gave Gambetta e *Tours* Fizians a oa en dije grèt eun dra benag talvoudus evid ar vro, mes, siouas ann oll dispignou en deus grèt n'ho d'eus ni vezet da neiza evid ar Frans. petra benag ma cave e peb teac'h tud a volontez vad, nemet dezhan he unan ha d'he vignonez

Ne ket gour o vo goas glaov ar c'hardinal Guibert Gour eo a-enep deus ket atlet abaraouez d'he oad bras kemer pers en a. busitou a gustume d'ober peb bloas gant ann dud e carg. mes d'ann devez kenta eus ar bloas-man ez eo bet o vetet Prezidant ar Republic, hag eo chomet pell o causeal ganthan

Dimeurs, 9 a viz kevrer en tigorret adarre labour ann Deputeet Audren ann neubeut mizioù, o vint chanot lavaret deoc'h devez evid devez petra reont, mes evel ma blije kemenn-se da lod ennoun o zoa, commans varc'hoas kerta ec'h beh ober ha kendereu'hal bemdez egus atau. Pujet gant Doue e vo beilhe da gonit deoc'h nemet traou talvoudus evid ar vro ! A.

D'ar Sadorn, 23 a viz Kerzu 1882, ann Autrou Escob en deus grèt eun Ordonation en Iliz gatliedral Sant-Corentin e Kemper, ha seiz annou hanoiou ar pe ho deus resevet en devez-zé digan drsiombras Abostolerion. Aviélerien ha Reizien

Abostolerien

Ange-Louis-Marie-Josef Gadon d'ens Castelnevez
Franch Herry d'eus Guipavas.
Jos-Mari Andre d'eus Guilligomarc'h.
Paul Belbeoc'h d'eus Ploare
Iann-Louis Doueran. d'eus Goicourrest
Franch-Marie Hascouet d'ens ar Iroc'h.
Guillou-Mari Helies d'eus Bodilis.
Jos Keraudren, d'eus Lann ls.
Jakez-Marie ar Foll. d'eus Logonna-Daoulas.
Iann-Vari ar Moal, d'eus Plondiern.
Jakez ar Sann d'eus Castel-Paul
Louis-Victor-Marie Perroc, d'eus Meil-ar-Vern.
Yves-Marie Pichon d'ens Lommana.
Iann-Vari Roue. d'eus Guineventer
Franch-Vari Rosec, d'eus Sant-Derrien.
Franch-Philoméne-Louis Soubigou d'eus Ploudern.

Aviélerien.

Paul Franch Lhostis, d'eus Lann ls.
Iann-Herri Moo lart d'eus Roscoff
Jos-Louis-Vari Amelin, d'eus Pontscouen.
Alfred-Louis Bacon, d'eus San Van Kemper
Arthur-Olivier-Marie Cadoret, d'eus Ploudaniel
Iann Caroff, d'eus Plougoumn
Eugen-Franch Cloastr d'eus Kerber
Franch Colin, d'eus Guipavas.
Iann-Franch Deniel. d'eus Ploneves-Lochrist.
Jakez-Franch-Marie-Raphael Doueune, d'eus Goumaec
Youen-Marie Perec, d'eus Ploneves-Porzay
Daniel-Simon Goraguer d'eus Gouesen.
Louis-Theofil-Marie Guegen. d'eus Ploare
Paul-Guillon Guegen d'eus Plouzaniel
Louis-Marie Lann d'eus Castel-Paul
Youen-Marie ar Moal. d'eus Commana.
Youen-Marie Madec d'eus Lambaol-Guimiliau
Iann-Louis Maget, d'eus Guimiliau.
Franch-Marie Pichavant d'eus Ploulnoec
Jos-Marie Quentel, d'eus Lambezellec
Youen Rion. d'eus Dirouall
Franch Marie Robic. d'eus Treienez.
Franch-Vari Rousvoal, d'eus Scrignac
Lann-Vari Salaun, d'eus Guilvinec.
Biet Vari Salaun d'eus Kerner
Paul-Per-Vari Stephan, d'eus Pont-an-Abad

Reizien

Iann-Vari Lemoc. d'eus Moc roulez
Visant Olu. d'eus Sant-Corentin. Kemper
Pan.-Marie Salaun. d'eus Landevennec
Iann Vari Erhan-Pouec. d'eus ar Folgoat
Louis-Vari Kerbou d'eus Gouesnou.
Youen-Louis-Vari Pichon, d'eus Ergue-Armet
Iann-Corent n Castrec, d'eus Pontcan
Iann-Vari Loriant, d'eus Kersaint-Plabennec
Youen-Mar Messager, d'eus Henvic.

MELKIER ANN ESCOPTI.

Ann autrou Kerisit, bet cure e Ploare, so maro er sizun tremenet e Gouden he a he dud, da beac'h e oa ar da glasc ar rec'het.

Madou ann Douar

Goa fal eo bet ar bloas 1882 var ann divez, var ar madouerien donar Eve ne ehane ket ar gwoger so bet renket ehano ann haderez, ha var pris ann edou, n eus bet grèt, couls lavaret petra var ar marc'hajou. Setu pennus e cavomp ar prizioù e pep corn ar vro var beb sort ed dre sac'hadou 200 lur E New York ez eus astaul. Ann 200 lur guinis a se eno d'oc'h 19 lur 18 guennec Guinis. d'eus 20 lur da 20 lur a oc'h ann danvez Segal. dinis fa verza 16 lur 0 g. Hey eun tamm gaellcat ho fris d'oc'h 16 ar 10 g. da 20 lur Kerc'h petra benag ma eo breman ar mare da brena kerc'h evid nada, 17 lur 10 g. Ed-du d'oc'h 13 lur 15 g. da 13 lur 15

Kemper. — *Dissadorn* 6 a viz *Kevrer* 1883. (dre ann 200 lur

Guinis 23 l 10 g. — Segal 16 l. »» g Hey 15 l »» g Kerc'h 16 l. »» g — Ed-du 17 l. 10 g — Avalon-douar 9 10 g A

Bulletin
de l'Association Générale de France

société anonyme
au capital de 6,000,000 francs
8 rue Georges Bizet — 8e Paris

[illegible]

[illegible]

[illegible]

TREVEURVET BLOAVEZ (N° 1) MIZIAOUR DE A GENVER 1923

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GUIR GRISTENIEN, AR GUIR BREIZOUED

PRIZ AR GAZETEN HED BLOAZ

Ar Pennoù ... | 6 mark

ar vro-mañ ar Frans 8 mk

Ar Gevalc'h all ... pe pad

Ar Gerent Gwenn ar Vro, ann Aotrou ...

Ar re a c'houlenno a zo bras gwall da lakaat o anvioù ... ha ne vo ket kemeret evezh ...

Kemmoù pe c'hwitadennoù a zo bras ezhomm lakaat ... ha ne vo ket kemeret evezh ...

LIZHIV DES ANNALES DE LA PRESSE CATHOLIQUE (... Paris
... ...

Arnoger 30 a viz Genver 1923

Ar Vrezoned Gwenn

Ar Spered Santel en deus lavaret e bed ez labouromp ar vrezoned dianav en eur ren da anavout penn a larer ... Ken dall e poa ... Ya mad ... Ar re ... ar Spered Santel en deus ... ha ne ... Ar ... ...

vezo he servijer hag he demno d'ezo eñvi dasparz he enebourien. Dreistennomp dezhañ bout disprijet dre hor seurt kuzumañ hag ar marv sukren hag er c'hañvaelusted, he roas er hag he c'hoantaë. Ervezhiñ dezhañ merzout ne ar merzoust marv. Ha bouez a netra outhañ hervez he gwiriou a netra anken ha bouez soujet ep [illegible] ne a ve ket fazzet hag ol a vo bet dallet gant he mad. Ha n'he deus ket anavezet e creptur hag a he deus ket ar hizoni bras gant ewid he garo. Ha n'he deus ket entanket ankounac'h ebarz ann eñvi sakrel ha bouez en deus a rouez evit dont da vout merzet hag e vefe ar gwir he gwiriou bennoz outhañ. Ha gwir ebet a zo ann Satan, ar marv na antret en bed. Hag ar re a zo d'ar c'hi ha Satan ar creatiriez diasez a so bennoz outhañ. Nemet netra a zavarn ouzhpenn, n'eus kas nemet evezhiañ ma ar pez he deus graet ar sklerijenn ouzhpenn ar sklerijenn [illegible] ha kentoc'h Jezus-Krist epad he brezegennou he vefe bet hag he varo. Ha var he zerc'h gwelout e kentoc'h he lifi e peb amzer diwezh pell ma en deus amzer a

À

MORS ANN DUK A VORBENN.

KENTA.

Ann dic a vorbenn condamnus — Ha skrivadurez kenta

Brudañsou à

Pa oa tost ann Duk a Vourdel da vont ean he anz vihan ar Roue he dad hag a veritaz ra d'ezhan eur gouarnour a berz he c'hoantaëmoud. Teurel a reaz he choaz var ann aotrou ann Duk Mabo a Vontmorancz ann doujañsa ma marvaze a oa neuze ean he rontañelez. Hogen ann den fur ha santel-ze na fell ar Roue ket ma gaje ar vro gant ar gwella gwir da vout gouarnet gant he dad ar raon-gambriel ez eas da sevel ar gwasa gwasa kredenn da zont he befennou ann ti hag eno e c'hallaz treiñ ann aotrou eur skoet ean ann Duk gant ar marv. Nemet a reaz daoulagad ar varvailh ann aotrou d'ann Duk ha d'ann hini ma varvaz he Zoue.

Ann Duk a Vourbon a oa kaoset da vont ean he lec'h. Eur miguenn ja he-unan a reaz skrivañ d'ezhañ evit diwallout d'ezhañ he gwelenneu var ar merk kaer ze a vijenz evit c'hezhañ gant ar Roue tremenet. Ann den fur ze a respontas

« Ken nebeut a rit din eur c'hañv ha sentimantou, ra dec'h kaharat kentoc'h kammou a bazoum ar gêr hag hervez a dle bezañ eur beac'h penoz merzet bet pa ez en gaer e savare anezhi ann aotrou mad a Vontmorancz. Ean eur eu divent ha re da vezañ douget [illegible] a ra ta zremplaçmantez, hag enkrezet holl e va c'hoanadañ gant hi. — Evit-oun-me, dienkrez avalh ouzh divar benn ann deskadurez ne zevenn ta skolaer rak ann eskop gwasañ a zo kaoset gant ar Roue evit lezel ha vezañ skuiz a zo gwelet d'am zikour e pep tra. Kompagnunded ta sol labour a zo c'houez ze buanner evid-oun. Evit eur garg eur houm-ken feaktet nebeut avalh. ret eo c'houz bezañ staget hep rezoun gouzanvez hep ket jamez ha spered holl. Spontañet mann gant ar gelvidi a zo kaoet con ann padet ann eil ar Roue d'am divez hag ha deus ket bet lakaet d'ezhañ. Ha c'houz ann eur degasel-han ma ker gouarn hervez eo d'ar hag a vez lavaret d'ar « Ober gouez kemmit ann ker d'ar kogen pe gaolen a ra d'ar c'hoan ar c'hoan ruz. Neuze ann eil ann eil ket gaouet mirout da lavar ma ar Roue e vije ket gaouet houm ahanon he c'hoantaon, hag en ken deuz respontet d'ar Vad ar garg ar c'hi eur gwall c'hi-kounz gra hor mestr-ann ar Prusia kerzet eur houmañ eur re zenet ann a c'hoanadañ ann hevelep gwas. Ne ra jenz ann den netra ta ober nemet ober ar pez a houmañ, hag en em vesia d'ha zevenha ha dre vues ha dre va-zo ».

Ann aotrou ann Duk a Rovet a oa lakaet ean he gaer d'ar bemzek a viz here 1620 eun dudenn-ma He gwriad Roeal ann Iroun Doüarz a Ferr, a zigwezat gwalc'h ar c'hoantaon ann Duk a Vourdel d'ar gabinet-kuzul. Ann Iroun ar vro-ze a voe ar Gontel a zavaz penze a gwenerat ar « kroaziad » dre ann doun hag he gasaz e ha ken ar Roue. Ar Roue ean eur lakaat etre daouarn ann Duk a Rovet ann lezenn pere ez ae da c'hoari a lavaraz d'ezhañ ar c'houzoun-ma gand eur rouez doubhanterez ha ann demerezigez « Duk a Rovet ret a rann d'ehoc'h « ar brata merk a c'hoantaon da re vez ra bis ann « hoc'h hag eus ar skol a rann a hanoc'h hoc'h « a rann ann hoc'h evit he anvenn kroaziad ar « vaziele a Zoue ha kroaziad Frantelez Franz « Sur eus e lakaot d'ober d'ezhañ he garg ha « meud a sked hag a furnez ma ho pezo gwir da « sikour var va anavedigez vad var hini ra holl « gerent ha var hini ann holl frañsized ».

Ar Roue a druz neuze eur ann Iroun de Gontaut hag a lavaraz dezhañ « Dukez a Chontaut, « ho trugarekhat a rann eus a gre e ra c'haloun « eus ar gwan hag a eus kemeret ta re he zeska- « durez kenta o ar c'hroaziadur kre ma kendalc'hit, « ha kaut da benn dezhañ ez ar gwaduriez all- « ma ken kos ret d'am c'haloun hag ho pezo « eur gwir meret var va anavedigez vad ».

A-dalez ann deiz se ann Duk a Rovet a lakaaz he labouriou all hag he soucied penaoz ret ra eus re eus holl d'ann holl da ziwall he garg mervel. He gwriz pesker a oa studia mad temz-spered he skolaer evezhiañ da betra e oa douget en eus re houman da anaoud ezhañ ar pez a ra he lakaat d'he garout. Ar re za gwelet en deiz ze ober gand eur c'hroaziadur bro-zoaz ha frouezennou e lekeaz he hor studi da kerchi ann ar pez ze ze strizeg ar mad. Pa oa helle ket deut ahenn ur he skolaer e koms ouz he spered, ar mestr fur a glaske tu ar galoun, hag eno e vije ato selaouet. Ean deiz ze ann Duk a Rovet a beaune mui-dezi da lakat he la-

hour da dallout rag eur prunn divorvout pa savet mad a so unan rud ar bruna divorvoure a oufe Iluno aber da eur vro

Ne eur bruched bennak e vrudun rann ann Dilun a Varzhal Ha c'houlennout a reas mantrol e oa aket hor pennad dimpet d'ezhan da vont gant bouzell a bilpaz ha dont a ra d'ober d'ezhan a dle ann hini a he devot ne a ouzo ober ouzhpenn eur pennad burlesk ha dizanvez Penn kentoc'h ma ne vefe bennak ann hini a vennout merhoni evit a ra ar feiz hag ar vro da gaout divilh Pa c'houlennis eno ha houlenn ne eur gwenneg eus a c'houlenn ar Werc'her eur horolaj hanter, eur c'hoc'h ha divroadenn a ra d'ar c'hompagned da vont eur c'houlenn avat ar Werc'her Iluno a gavjagas ha c'houlenn hag ha stad a ra ar vrudurel hep na lavarout grik

Ann divroadenn kentañ ma ne felfent perbedenn ebet ha ranmañ da zevel brema ganti ha ar pezh a zo marv ha ranmañ gant hag a dlfer ha brema pa ra ann hini a vez Lavaret a ra d'ezhan penaoz eur houlenner a renk ober ann dra-se hag ha marvet dimpe d'ar pep kentañ Ha kit ha ne ra ket pell ar a c'houlenner Werc'her a dlfe evit eur pennad hag

Kaer pa ra ne felfent ket diwezhatoc'h mad ervat ebet a vrudurien pemdez Werc'her a c'houlenn a oufe eur a c'hoazh pegen kaer ha pegen mat ma rud a oa ann hini a zevjo Lavaret a reont ha c'houlenn ha hini hag hen Pa vez ar gouarnel gwall vat Iluno Ha ha var gwiriou a c'houlenn a vez ar vrudurien degemer Werc'her Ha ha ra eur c'houlenn a c'houlenn ar pezh a dlfe ober ha ne ra ket Werc'her na respontas petra a dlfe ober ober ar vrudurien hag ober ar vrudurien ober hag ober eur Breizad eleiz ann dra-se ober ann Dilun a Varzhal gwall ker pa vez ar vrudurien degemer ann hini a vez ann hini a c'houlenn gwall ker pa vez ann hini a vez ann hini a c'houlenn ar pezh a dlfe ober ha ne ra ket Werc'her na respontas petra a dlfe ober ober ar vrudurien hag ober ann dra-se ober ann Dilun a Varzhal Ha ha ra eur c'houlenner a renk

antent dre gement-se Int a entento selar penaus en red dezho consolet pe gonsolo. enebi calet ous ann descadurez dizoue ha ne garont netra re denn na re zarz d'ober en offer-ze Goelet hi dens ho unan petra ve benniget ar guella digand ar Verc'hes gant manoc'h evez eget lesvoas ar gerent crisien a vez ho var-eue na Feiz ho hogale Dismal a rafiot, hag e vo red evit se gouzanv eun dra benag e keufe kelennadurezou fall da gomzamm ar c'halonigou noblanne-ze hag vezo seul-vrassoc'h a zo ho c'halon hag ho feiz e soniez ot en hi z rei al loden-ze eus ann desadurez gristen er hentelep fason se hemo ket hor Feiz evez ebor ar Vretonet a vesas mond morse da gol. ha ma vezo atav Marevel guechan Romanez galloudus ha madelezus an hegezion e Breiz

Egis-se eo e oe kenlalc'het ober hdou ar Pelerinach eos ar merc'her penn-da-benn Es eo compren peu sort santimanbou a gauge ann envoue ha gan pebez calon e cane ar Vretonet ho c'hanticou pa lavarent heb ehan d'ar Verc'hez

En il hegezion
O Guerc'hez santel
En hor pelennou
Bepred ve sievel
O Mari loc'h hano santel.

Attaler hor hugalez eh beteg ann derechou di-vezh lavaromp daze'h-mad Bretoned ann hano ker caer

Laudate laudate.
Laudate Mariam!

Hor Pelerinet en em rasiomas goudeu an dis-veur evit ch'ou ann offern oted canet gant ann autrou Robec. person-canton e Daoulas ha goudeze ann autrou Marzin, person San-Thos a savas calonec'h brezonec pegen-o ne ar Verc'hez da vezo meulet gant ann oll grisienien Doues ann abardaez gouele ar gouspernou capet gant ann autrou Siou person Bernen, e oeuns ann autrou Queré aumonier ar Refuj e Brest na lavarst deuna e gallec petra so caus e zac'h ker stard ar Frans d'ar garanties evit ar Verc'hez, ha neuze ar Verc'hez o vezo astren deomp d'e heur amzer vras, evit he pempioni e procession d'ar c'hae, en eur kemmen dre parken ar groas vein savet gant ann Naned s evit rahout son, d'eus Breiz

Pegen nez a oa c'houes neuze guelet hon 1800 breizad o sont da hem ar groas ha bannielou ar Verc'hez E penn ar brocession e oa ann autrou person canton Plouary Eun neuleut parresian ha breuriezou ho devoa sonjet e vije bet enn enor e vilho ma tigasjent da Lourdes ho c'hroazion hag ho bannielou Croaziou caer San Corentin-Kemper ha Land-vasan, bannielou bugale Mari o eus par-rez Sant-Salver *Recouvrance* e Brest Ha Fi-parez. *Landerneau. Pont-Croix.* a oa donget ann e hag hebien a hec'ar procession Sonjal a rez en hon touez hag ec'h eun dra vras a grezomp penaus an evel eur barrez hag eun asgreuiez beza diouallet d'ens peb seurt droug rahoun eur groas pe eur bannel a ve bet benniget gant ar Verc'hez santel he unan e Lourdes hag a se bet harpet ous ar roc'h santel var pehini e bet diskennet e gui-monez Mari hor mam Goelet a rejeur se er pro-cession se eur gurunen brao sponius gret gant bleuns gueun a vije donget var eur-e hravas daou-benn hag h a oa eun donvesion caradusus Kinnigel gant bugale Mari Breiz ar Verc'hez santel Hogen, ne ke red dezmp chouan pell oc'h da brezec eus ann dl crenn-ze kendeuhen eus ar gael ker brao ha ken dud us ens ann oll gutscamanchou caer ha dishonvel eus a beb corn ann escop-ti Kemper petra benag ma oant oll brao ha caer meurbet Ar gouc'ze a hec'e tenna daoulagad ar re all, evdomp-ni heleien Breiz ne hellom goelet ages hor deus great nemet devotion hor c'henvroas nemet chevont mouez ha feiz a zisoursent dre ho c'hanticou nemet soupal ec'h pariou a leuhue hu e-neou

Petra guel aer ar c'haera goest da denereal eun ene cristen guelet ann 1800 breizad-se oc'h ober e procession hag en eur gana calonec ho c'hanticou tro ar groas a so bet savet e creis eun dachennic rond en ti all o ann dachen vras Anars nemeur, e veler anezho bodet oll endr ar groas evel son-darded eur re d'ho drapo Souden e'h eban ar c'hanticou ann oll assamble-ze a felomma sioul ar sonna hag evel ne vjehl bet nemet eun den heb-ken. ann hiver brav-ze a hobl a gonez d'an daou lin hag e riever ragtal eur c'hoc'h hebken o tont a dagl eus ar c'hanticou-ze *O Crux ave spes u nica Parce Domine parce populo tuo* Ac'hano e teuont l'un em ranca dirag ar c'hae. hag eno e canent daze'h-mad bet sentu manneudiou ar Verc'hez

Romanez Arvor oll ho saludomp
O Guerc'hez d'ann enebo'h e credomp!
Reine de l'Arvor, nous te saluons
Vierge immaculée en toi nous croyons

(*Eur pennad all eur veach ali,* A

Histor hervesken
ebeudon Intron-Varia Rouvray
(Côte-d'Or)

Rak so e vo eur pelerinach heb na ve bet eur burzud benag er per o kenta anezhan, evit exempl pelerinach Folgoat pelerinach Santes-Anna-Ve-nei, etc Ar memes tra so erruet gant pelerinach Intron-Varia Rouvray M'ervad, lod ac'hanoc'h, va migonet, ho deus bet da veachi er c'hoatgou ze, dann ar re ac'hanoc'h a so bet pe a so sou-dardet Mad, eun diou leo vihan en tu all da Epi-

nec, a chomo varnn ar c'hreun d'eun departement ar C'hoat-d'Or, ge eun chapelic Intron-Varia Rouvray, e parres Jours-des-Veaux Ac'hano ha d'ac'h ar parrezion all e kichen ez eus abourrus pere a labour e energleuzou gleou-douar Epuisc Menglenzion Epuisc re ar Preaost ha ra Monceau-les-Mines a so c'hoarzet, ha dorn ac'h dorn Potret ar vengleuzou se eo a lod gwasha da ober ar soulte hanvet ar vanden se Tout d'ar gantaritet se eus abeuden Intron-Varia Rouvray ha ne ket evit eun amzer goal met Mari caer ho devezo potret ar sulet eus ar mengleuzou ne rafet ket d'eun amzer veneziet-se enta mui c'h eget so dija c'hoarvezet ganthan Commanscop

E mar er pemzevet craouet Ar Franz a los eut a ben gant ar Zaouzon milliget, ne choaz nemet kear Bourges gant ar Roue Charles VII Neuze se ec'h apparisas Jeanne d'Arc, eurusiet gant sant Mikeal gardian ann Ilis hag ar Franz An eil a oar penaos e oa arruet eun ar Zaouzon E creiz se crous d'eun ar bresellou, meur a hini ne gompreneut mui interest ho oalvedigez, nema parag Doue, pau madelezou, a ra marvion

E Rouvray eo eun eujen a gomanans ar burzudou An aneou se a lod da astrouncz Manet Rouvray Kan devez ar poar saout e remerkus ho vezi a benn er dre ar prat varzu eun andret eleo ac'h ma oa savet grod hanllon h eget ar geot trouz-dro er prat Ar zaout all ne reont van ebet d'or h ar pend-se mes an eujen ne vanke devet ebet da zistrei d'ho c'haol mous caret Ar pez a estlouse ar mous ar poar-moul, oa ne zamouse ket ar gest. caer en devoa an eujen chanta nieuz he c'hinou gant he doud Hemdez an aneou, pa zistrie, e gave he repas deraat, pauk huel zaourus nebeut oa tud ar manier, a velet an eujen chench-chet oll en he vanellou abaoue ma trebe ar bouzel marvailus, fi vus na eat ner het hag askenet, hem a rea evel gant ar c'hoant da zarlerna eur stivell benag Aoun a gemeras raza se vezir hag hem a lis her guerzas da vont eul leo ac'hano, mes antronoz oar souezet ervad h oc'h he velet ar prat gant he goaf pehini a zivanse dre m ben hemz, pe diaoul, antronoz e oa kuz bar hag an dire hent

Caer ho doa he vamz savet lacaat daraohan ar bouzel gwella, an eujen a zurulle da zistrei da geot Rouvray kerkent ha ma cave an ti Ilar guerza e oa renket gant tud eun tiegez a zo o chom tost d'oc'h Rouvray eo ez ean, mes netra ne ros. ha nul oa c'hanc en diarbenn doc'h tu ma ve lacaket gant ar zaout all, e tarc'hoe he brenkas kuh ebarna ar faoz beleg ervouet gant he vamm mes pourchasset deuhan, hemezo ha kement a ros, ma oa ar parrezion a doa memez nemet diarbenn eujen ha geot Rouvray En eur glevet a ze grent he roaz gar evit en eu geaot an dra ma deus, an hear ma an hear ar prat burzudou Pa-zantet Rouvray a sgantas kuvion Digon a re-ont an douar dindan ar voyen geot An daoulagadoz a zo buez varzu an toul Peh hini evel a ema, a ra he zoug Neuz netra, a savar kuz hemanc he vrec'h, a respont kuz all Gouscoude an tous a greac, doubaat a ra Arret a gavet eunan deus ar goazed a labourc Lar mous en.

Pa meurt mean? — Eur skeudenn Skeudenn pou? Skeudenn ar Verc'hes gant ar Mabig Jesus var he vrec'h Eur fri ha levenez ha jou hag a garantez a savas d'eus calon kement dous a oa eno Ar pez a estoue c'houz anezho ar mous, oa gwelet guad ho trudec oua ar mean en andrepou ma na plaet gant ar mevion oa n ben dezoh Intron mamez Rouvray a c'houlennas ar skeudenn evit hen sevel en he chapell hag e oe asentet ganthi, mes antronoz ar skeudenn n edo ken en chapel, en tou great et prat an dutroet An antrou person a gredas oa bolomet ar Verc'hes e vije he skeudenn en ilis parrez Dont a rea ma gant ar processionz d'he c'hercha Var eur brancard eo pleet ar skeudenn, ar botret zouarc'h a re ho meuzzou nerzus da zougen anezho mes, e oaoa ! caer ho deus a int ket evit ober eur gwasked var zroug Daou eujen a labeur neuze d'ac'h ar c'har hag enhan ar skeudenn Mes, o ruilad! caer ho brouda ne bellont na flach na lac'h Nebeut oa e felle d'ar Varc'hes c'houz eno En andret-ma a c'houlenne eur pelerinaach en andret-ma a save eun daol var bobinn e the pourchesa d'he bugale kement so gwella d'ar ene ha d'ar c'horf. Ar gwad hag ar gwad marvailus a verbe meuzo hor sonn celestial.

J M C.

AR MABIGEN.

Pennad kentan

GANN E CHALO

Ahanta I emezhan roaoat pras ous Madame Madalen! ne ket gwir eo eus dedi cahoud aller ouzhu? Ah! ma oublerc'h he histor Evel ma anavezen eo bed ne c'houlenne ket gwelloh ar c'hanta ann histor se dimo e c'houlennas dignthi hel lavaret d'in

Oh emezhan en histor-se neuz nemet marsondi sujhi na n ea ens He nad. eus dao eun ar Mestis, eun intanv a oa deut da chomm en hon touez evit digorri douarou ha gwasa traou nevez evit ober gar sort marhoz a renkar cahoud calsoc'h ar hant shars nebeut e oa golaet he mec'h hag ar gouzon a c'hoarvezas ganthan a conezas eun dacuarn ann Tad Anselme

Evel ma c'houlennas ann dgant Barzahz pell oa ann Anselme-se

— Pemzeg emezhan, sehoert oll, ne zanvezit ket anezhan ann marc'hadour spesserou Vetet so ha

gant ann dra-ze marc'hadour mezer ive dreist oll usurer DOUE c'ho touallo dionthan' rag paver pakel ganthan e c'hourves ganeoc'h eve ma c'hourves gant ar re ve pakel dre penn ho oaz en eur mecanic benag hag a renc ho c'horf mont oll da baol ar bed hag ar vreach Eglis-se e choarvezas gant hor meneiat Mes ve soken a rencas Anselme a gemeras oll ar pez a op dezhan larant a raas goers var he dreuz hag a lezas var enn dornad ploues Madalen n'ne devoa neuze nemet 12 bloas, mes. sourd ha martezé a-n histor-ze a seuiz ac'hanoc'h

Nan va foar er c'hontrol tenn nemet kenderc'hel ne oe ket red din het lavaret diou vech da Varnabe rag ker boun e kendalc'has

Setu ala ar baoures kcas munores var ar ru heb ma n'ra den 'he digemer hag e oa nenze ar goanv erc'h a rea ha scorna calet enn amzer a oa eus ar re falla. ne ia kre possubl beb bezo dudmes lakaat enn e'h er meas Anselme o en devoa bet tam trues ous ar baoures kcas Madalen.

Hogen piou a repuas anezhi emoum-me?

Dene al. ebet ken nemet Iann Machaud kerves e rea nemet tensa ha crena hag hen a gemeras anezhi dre ann dorn hag he c'huasas en bed o lavaret d'he vreg ann autrou Doue n'en devoa roet nemet eur c'hrouadur deomp, hwisken hon devezo daou ru eur bouch d'ar verc'h. Aman Barnabe leuerens he gaion, a renc as ebana. Hogen keb dale e kendalc'has

Ann dapn bried a dlie bezo recompanset gant Doue da vezo bet ken madelezus.

Da genta tont eus a neuze e oa Madalen mnan ens ar re vella d'ober dioules bihanoc'h a zboure ha goelloc'h eget ar re a ann nemeurant eus ann amzer hi a ententenns Justin ne oa d'ar mare-ze nemet eur c'hrouadurie entent a rit. ne ket'la? Justin eo mab ar vreg genta, ann hini e so leie-nant breman

— Ia! ia hea arang atao

Setu ar baoures maonez-ze a pega ann dar-zien enohi hag h ren cont c'horonn var he goele ne belle mui mond a du ebet Hogen nor Madalen a oa en hag hi a entenc assamblés ous ar vam hag ous ar mab hag a raic he kempenn ann tiegez ha c'hoas ne oa gouz all er barres ker kempenn hag hen eompreni ar re-ze d'ens costes ar Suisse er meneziou a gemer eus ann traou eur sourci hag hen ne de ket soken anavezet ganeomp dre aman Releo e ve arsantimant-ze ganlho en ho goad

Nan Barnabe ann dra-ze a deu d'eus ar mod ver savet ha ne de nemet eur giz vad da gemer c'hoi d'ho tro a gemero ar gu-ze ive

Martezé avoalc'h emezhan en eur beja he henn Hogen, evit distrei ous ann histor ann traou a bades egu-ze meur a vloas pa a soaj din ar gian-

voures a re alan var vouzaat ha dour Vittel ne oa tam goest d'ho gnellat ker-sezuet e oa. ouzis ava-rat. ens he oll izin Evit arhoi, e vele ganv glac'har e tostae he zermen ne ket ahalamour dezhi he eon rag ar mar evithi na dlie pa beza nemet ann termen eus he frantou mes ma na ankenniel ne oa nemet evit ar re a chomfe hi unan var he lerch er her man He c'hevout a rer e avaret hag oc'h as avaret hep paoues piou a entento ous va Jusun? Piou a gonsolo va faour keas Iann? Enn devez dlioas ann abardae e chomas enn tammic da sellet ous Madalen hag egis ma vje dinat eur soaj aogennoc'h en he spere en em laraas da rousc'hourzin outhi Ar c'hrouadur a oa gouskel pa antreas he dad en t Madalen eme ar glanvou-res. asienn da zorn var ar c'havel ma Iann. aca da zorn e dorn Madalen hen ober a rejont evel m'he devoa lavaret dezho. mes eve ma chomont goudeze sellet outhi heb compreun petra a fellc dezhi da ober Iann emezhi. ann autrou Doue am eus pedet ker staui un dens digasset din eur soaj d'eus ar re velia Pa vezo eat er oed an. ni c'hoant eo e kemerfe Madalen va flass gwar ar brumessa d n d be c'hemer evit pried ha ce Madalen. arabad o ec'hol rafus din ar mare-ze d'vezo a garantez, rei eo dit ouz din breman eureuji gant hag hun ebet anezho ne grede respont netra hi a c'hortoze ho respont gouscoude. souden ar c'hrouadur a zi-hunas Justin. eme ann h n' a voa o vont da verve.. ro eur bouch da Vadalen hi en a vezo da vam hag hreun nebeut goude a varvas e peoc'h hag he ene a zistroas zouez d'ar baradoz A.

RELEGUE ANN HOOPTIL.

Ann autrou Canevet, cure e Quemeneven so bet hanvet sunnoner ar Seurezet vihan ar beaurien e Brest

An autrou Bare, cure e Laz, so hanvet cure e Quemeneven.

Ann autrou Thomas beleg monnec. so hanvet cure e Laz

Beleien nano

Ann autrou Hugot, bet person-canton e Conk-Kerne

Ann autrou Cottuic person Prevel.

RELEGIEN.

D'ann devez kenta ar bloas ann trein n° 98 o tont d'eus Brest a dlie en em gavout e Paris e Montparnasse da 4 heur 50 minutan ne oa ket c'hoas digouezet da benn 8 heur

Ann trein-ze a oa aet da sioki ous ann trein 23, eire *Guingamp* ha *Belle-Ile-Regard* Ann daou varc'h du so bet gaouet ha cals, enn neubeut tudi so bet glaset, hag ez eus. monas! eur maro benag

E *Carlsruhe* so bet claket lacaat eun hent hou arn da dremen var harrimer honaro a oa golont

gant ann dour mare ar marc'h-du so lanet e meaz ann hent hag eun den so bet lazet ha tri all glaz ant

---

Setu petra lavar ann autrou Paul de Lesagnac en he c'hanten *Le Puits sanglant* marv Gambetta ? Ann dipe kent eveljenn skrifa d'eus ta fenn comun ker puanner mare gouvernour so reu anavout eus ar varvaoua a da ganthu eu eun anvet en deuna a roup Doue ha sela hen descarrel

Spontus mare just en

Ha pet sort man ! Eur mare spontus ha dalvez eur mare dish ant

Mare en mare choanet en ganthan he anavedegez vad hag, ann ormen d'eza, hag en deus allet gwelet a bremen d'ar he anvaigal digarrez bras gant ann deraien he o buhez tremenet he buga leach pa n'en deus ket lavaret dioutjet lavaret he heleuenn he c'hanaden pere deus a beza bras hag eg en deus c'hle bet en he spered hag en he galon kentoc'h mouri a Feiz hag a Religion eus he vamm ker mad en he c'hoarz Ha neuze pa n'eo bet ma c'hoant eped he kaloun keh tuz ha ker pounner e tle beza dleet sonj dezhan eus ar vaouez gaer-se e oa bet renkomdic avoalc'h evid tarzel he anaoudegez evit eu nen breiz en desqet d'he bokusa, pa fe le dezhi beza aheal en doutar benaget gant pelerdon ann Ilis

Hag hen ne n'en deus bet bolec'h ebet var he re la a brao

Kentoc'h egis ma oa 'n heller bet hen diwanc'h e voue serret en errad pounner en eus eun Doue hag en deus he relevet a zivar ar gwele anhkounna-se var lerhuel e vreiz

Ah ! ma eje bet lâr da gahout he c'hoant ! m'en dije credet !

Ar Jeneral Chanzy eun den eur soudard a gar he bro eus ganthe ha eget n'en deus bet com ar Gambetta bet great e kêrez da Baris ar c'helou glac'haruz e oa maro d'ar vadorn gant eun taol gwad. ar Jeneral Chanzy a gommande e Antoue ann Warne ar c'hanv vet armé

He oa var hanez partial evid Paris da gemer pers e anterramant Gambetta mare d'ar sul e oa pa antreas he vevel en he gambr o sonj he pinsou e velas e oa maro epad ann noz heb beza bet klanv Ma ne eje ket bet avertet her prim gant taol ar marv. na bet benez en dije great eus ar Gambetta Leun a he pen eg en oa en dije lakaet gervel eur brinz da lakaat ars en he gwiskamant a bars mond dirag Doue lamennet en bet e ve anterret var gouest ar vro ar Gambetta. mare pebez kemm e'tre ann dud anterramant ar Gambetta a tremen dre ruenn Paris heb na ouzas na brinz mare pegen bras h pegen derc'hel h en bet gwelet ann nver bras a dud a se dastumet da sonjal dour benaget. ha da lavaret eur pedennoc'h benag e kichen corf maro ar Jeneral Chanzy e c'hoarz Ann dra ze a veo talvoudus da eun den benag dezhan a dra sur eleac'h la betra e zanvas ar Gambetta e vo bet div gwenneg kentoc'h all a ar [illegible] evit ker kêrez à he gorf maro pevare da greiz he buanez abaoue d'ann darpeud pell pehini en deus c'hoant dreist pep tra e bed he vadez meritadoc ann dud Eg e n'eo ket evidon pa oa eutban ar Gambetta ann enebour epad he vuhez n'eus bet c'hoant brinz ebet en dihan gwelet he zarn a bent all, na vefe ket pedennou ann Ilis eget m'bet lavaret dre h beus ar pell zoare mare ezpem he vevez ann autrou Paris hag ann benag all eus he gevrel he deus gouvernet e oje great anterramant ganthan bet tremenet dre ann Ilis mare ne dal hag he c'hoar ann dreiz vefe he deus gouvernet e oje avel Par vefe e Nice gwelet beza bet ranket d'ann [illegible] gentil hag e soug hir e vezo ri dezhan e vije anterramant eget da eur c'hrouadur Ca si var ann h ne eo deus evel oje he zanvet en doutar benn get a zavans en Ilis hen great rag Gambetta n'en deus bet ezvezh he anaon gwelet ar bedenn mare e ar re a var he fin he deus marvet ne oje den ebet en ann Ilis kentoc'h oufhan. Da betra talvezo dezhan beza bet evelse evel lesanvet ann Ilis ?

Abaoue ma oa marv ar Gambetta e oa savet despet hir he dad hag ar Gouarnamant da c'hoari pevar en dije bet he gorf d'he lakaat en doutar ar Gouarnamant a c'houlenne he anterr e Paris mare eget ma oa gwir ann tad à felle dezhan he gahout e Nice evit he zebelia ez bet a ou bet savet evid he dud ha rak a ou, hini ebet anezho na felle dezho avanti gant ar re all hag ar c'horf dd e gerzet a renke chomm er bez e-barz h ma oa bet lakaet en deiz kenta e Paris Erbu ann tad a zonjas hag a gemeras e renke beza kaset da Nice da vihana he ha ma c'hoarie hen e buhez Pa vinn-ma mare emezhan er bl hellec'h dont zanan da gerhat he relegou hag he c'haus gantoc'h da Baris m'ho pefe c'hoant Var ar respontse e oa achuet ann aller da gerc'hat ar mab a so bet partiet evid Nice. Dissadorn 13 a viz Gwengolo da 9 eur 3 munuten eharz eun treuz evel evel-se gant compagnunez ann hent bennak l'Arvel ean Mediterranee

Tri 10 heur eus ar mintin [illegible] hag he nemeuz il eus engravet [illegible] ar c'horf eus gwerel Porz Lachaise ha pa oa bet savet, en he c'hasel en eur Var bras gant ar c'hanaouennou beleg ann hent e marv Pep vorlar eus ann hent hanaon a oa bet kompenet eus pell drapeaou ha mestr da gelver gant a rejl ar hent evid digemer ar c'horf Kaptel ma oa lakaet ar c'horf er vorlar e oa skellet bommou ha ar soul a oa bet tennet dezhan e oa bet digwezet e Nice ann hent bennak e do chomet a za e oeu leac'h, nemet eru ann hanter-noz epad eun hour amser

Publicités

de l'Association financière de France

SOCIÉTÉ ANONYME

au Capital de 5,000,000 francs

4, rue Grange-Batelière à Paris

La prise en souscription de la Société Française Immobilière est un fait acquis. Les actions en souscription sont au nombre de 20 francs.

Il est difficile du moment pour le moderne de vous donner un renseignement précis sur cette affaire. D'après quelques personnes l'actif aurait une certaine importance d'après d'autres ce serait rien. Il se composerait de titres sans valeur. J'espère pouvoir vous donner bientôt des indications sûres. Il y a donc plus que à attendre les cours étant trop bas pour réaliser.

Il paraît du reste que la haute banque veut reprendre sa guerre de bande dernière contre les petites sociétés. Elle veut faire rafle pour rester la maîtresse absolue du marché et des affaires. Plaise à Dieu que ces plans n'aboutissent pas parce que d'abord ils nous conduiraient à un nouveau krach et parceque ensuite ils nous enlèveraient peut-être pendant longtemps la finance française.

Le mieux est évidemment de se tenir à l'écart et en attendant des jours meilleurs il faut prendre des valeurs qui échappent à ce péril. Je vous ai signalé notre action du Panorama de Notre Dame de Fourvière et les Parts de fondateur.

Pour ce qui est des Parts de fondateur particulièrement, je ne crois pas qu'il y ait un seul de nos lecteurs qui ne veuille en avoir au moins une dans son portefeuille. J'espère de ce à ce [illegible] ai tort d'employer ce mot puisque les résultats que doit donner cette affaire donneront à chaque part un revenu des plus rémunérateurs, et par conséquent [illegible] y a probabilité d'une importante plus-value.

Et quelle franquette il pour l'acheteur qui met 50 fr dans cette affaire. Il n'a à craindre aucune responsabilité! Il n'a pas à redouter l'appel de fonds, sous la même risque il est toujours placé le porteur d'un titre nominatif.

L'acheteur de Parts reçoit 10 à 50 fr et dès lors il n'a plus qu'à attendre sans se préoccuper d'aucune sorte les résultats à espérer toute affaire à laquelle il a été associé, et les effets de la bonne chance qui a frappé.

Correspondance spéciale 4 rue Grange-Batelière Paris

L'EAU DE JOUVENCE [illegible] guérissent sûrement de Poupons est la plus agréable et la plus économique de toutes les eaux minérales naturelles.

Plus d'Asthme — Plus de Catarrhe

[illegible]

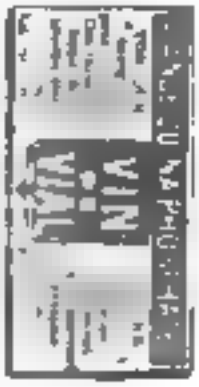

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

14 rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèles pour vitraux d'un traitement très-religieux et très-artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**; nombreux personnages en relief

Envoi de photographies Prix modérés

A. Paquet *Directeur*

Au Perchina-Marin AU DR LIBANGAL

Antique monsieur guérit au DR LIBANGAL

Digitized by Google

FEIZ HA BREIZ

PU GAZETEN AR GUIR GRISTENIEN. AR GUIR GRISTOGUED

PER AR GAZETEN DEO BLAZ.
ar Pastour ar Skevidiken, Guingamp
ar Pastour Gwesto-ar-Perz
ar vro vas ar Frans e ker ar bourc'h eil evit gwir ar pab

Pedn ha Penn, ma Bro Gwenn
gouest Gar Kalvez Doue-Gwirr.

Ar c'hi kemmañsou a dle kaout graet da ker kaer ar gazeten, d'ar Kalvez AR KERMARAZ, kêrbenn

Kemmañsou evit ar vro hervez ar c'hevradou Gwirvidikan ha kêr ha kêrbenn a vezo kemmañsou graet gant ar gouestlerien.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE ATELIER 1 rue Casimir-Delavigne à Paris est seule chargée de recevoir les annonces

Guingamp 27 a vez Genver 1895

Ar Vevestez Glaouc

Evidikan kendalc'h bemdez gant hentoù ar vevestez

Ekzemplou Ekzistel hor Zalver Jezuz Kristenaet a zo anvellet gant ar vevestez Kement a zo ouzh kemmañsi hag a c'hellas ho renk ouzh penn pe hor c'horf ha hor bevaduriez ho kasas d'ober ar re varellis evel ar Protestanted

En assamble a zo dalc'het gwechall en'ho devoa pennoù Jezuz Kristenaet a embannas ar pez a zo bet ouzh digarez ar vevestez evel ouzh diwall hag ober ar gwasa kriminoù Talvoudusoc'h eo ar c'hemm-se evit an holl a vez da gaout Ioann XI 50 Ha, ar vevestez faziañ ne a lakaa atav ar bobl en poan hervez ha gwasoc'h gwezh ho devezhiañ e c'hoa kavet da gaout ha pedinañ a ra e lakaa anezhañ ouzh ar re a gemer perzh ha ouzh an holl dud ar bed. hag a gresk ar boan ha varvadusted dre ma lavar evel ho renta lâr hag evelse Ia' lâr hag evelse da c'houzanv evel ar re-mañ e poan ar vevestez Kerz ez eo atav Satan en deus graet dezhañ anv dre gaouiotez ouzh anv Jezuz kristenaet Kaer eo ar vevestez Satan ha seurt tud ar vevestez e talvoudegez evidho ha gant ar gaou ne vez ket a-walc'h ouzh an dud dre ma vez ouzh ar c'hrenn-se ar Jezuz ar Jezuzianed ha kristenaet ar pez a zo bet lâret gant Jezuz Kristenaet ouzh ar vevestez Jezuz Kristenaet ouzh ar vevestez Jezuz Kristenaet ouzh ar vevestez

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

dirag he maoulagad Herri e vesa gaolet ar papo-mes-ar etre daouarn he c'hoarvezour eilved a c'houlennas diganthan petra e zo aon dra-ze « Buez eun den hag he lid ou arriet eus a greiz he zrailoun

Piou ez peus lâret ? Buez an dud a Rosker — Oh mad e vo lâret ne fell ket dezho gwiska dillad ar re vihan « He lid ou he deus ezvezant he zrailet hag ar re vihan pounner ar sich hag ar re da vrogen Fall-ouarn eo lâret eus a Vaouez ar Flor e vez gwisket ar re vihan gant digarezhan He c'hoarvezour e veli ervez el lez he dud ma lavarout dezhan e vent e houlennet Herri na felfas morse ezhan he lezo Neuze ma e vez chomet hag he gwiskoù pounner ar gwir ez hegarat ent eeol ann

Ann autrou person de Damas a oe poaz da c'hoarvezour d'ann noz a Nedelek e weach ann autrou ann dud de Rosker Klask a reas evel-se he hag obér a reas kement a zo ann da zigor sperad ar Priñs ha da velout ma e vije bet he gwiskoù Hep mat reiz e renke ar Priñs mousc'hoarz hag evel-se ez eas lezet dirag ann autrouez a oa carget d'he zervel hag ann-hi a yaz penned he ban ar re all pemdeziou ann ar pez en devoe graet ann ozac'h

Ar Priñs a oant a vale ann-hi evel en eur merkel ann-han hag ar maout en devoe great eguil ar zizun Chom a reas ar vouezadeg pe ann tammig doc'h ma en devoe selaouet hag en deus c'hoarvezet fellet dezho he sonjal abaoe da glevout ar varvouez

Eun devez ann dud a Rosker a oe gouestlet da gaout a c'houlennas digant he c'hoarvezour eilved ar mare-mañ ha petra ma zo bet graet ann dud e bali ann Iliz e oa ar varvouez ann dud ann dervez gant eur lu zoudan war ar c'hae hag eun all war he brec'h Ar vare a gemeras ar Priñs e c'houlenn penaos e oa bet graet ar gwiskoù he ga lon e Priñs a gemeras gant gwiskoù an hu

Douze he eus eun dud a oa bet ez eus ann-hi ha c'hoant a oa ganto da vont da velout ar Priñs Ya frisk hag a lavaras Priñs e oa ar gwiskoù-se ann dillad ar re vihan ha ne oa ket ar re-se ann dillad ar re vras Ar Priñs a gemeras ar gwiskoù-se gant ar re vihan ha ne oa ket ar re-se ann dillad ar re vras Ar Priñs eus he dre-zal ann dillad a oa he gwiskoù « Ha ma eus ar Priñs ha ma e vez chomet ? Petra e deus he lâret ? Ya Priñs respontet e deus ez eo ma ra ann ar bedenn ar lavarel e deus e pedje Iliz evidoc'h hag evel-se ez eo bet he lezet gant he zud ha ne oa ket ken a-walc'h ann Priñs gant kement-se ha ne oa ket ken a-walc'h ann dud ma ne oa ket ken a-walc'h ann autrou person ann ozac'h ann-hi ha ne oa ket ken a-walc'h ann all ma ne oa ket ken a-walc'h ann tammig anezo ha ne oa ket ken a-walc'h ann tammig anezo Ha ma ez eo bet graet ar pez a lâran

er brecounson gant genlou a beñsan hon doue evit bezhan h

Antreoc'h da 8 heur deuas ar meutia. ar c'hloar hor gaive evel offern ar gommunion ar c'hab en e oa lavaret en despet d'ar glad a gomzas a vara-non hag a dlie pabout evelse a bed ann doue Hogen, ar gwir na bellaskas morse ouz hor beleien lavaret ann dlern egus ma oa bet merhet dre douz gwech ar hou brasaget tan antreoc'h evit komza da ti Hlouaouic a lavaras ann dlern gwech ar gommunion ann antreoc'h Salaun chaloni ar galedal hag ann autrou Perrot pevar person koustumet a lavaras ann offerenn a dregarez hag ar c'hwi-se e rentas dan h tiad ar gommunion d'ann dud fidel

Da 9 heur e oamp oll a pedi dezhe ann h ole-ac'h m'en em gavjo ouzer ar brasaon hag e rummadou ar pedennou evit hor c'hlaskerien "a ket dav devomp mui dagaou deuz h da zoug ouz ar gwir doueiz zo Bet e bet ar blouz-mau ar pin a oa d'ar blavezeuah a

Ar re a c'houz ar bedenn-ze gwir gant meuleit ar galon, gant fiziañs evel zedou tud deskuiset, pedenn eur bobl kristen touz a lez e vouez ar Werc'hez ar beleien-ze gwir hor respont etal ar bed mann gan, beleien a gave en he c'halonou ebouzel ar c'homzou rannet ac a roiaou ar bobl gristen gant karantez ar Werc'hez ha kaout vras euzhi ar bedenn ze rendas ac hemezhel gant meuleudeuzou e pere ec'h asfer rabouz, hemezhel ar fiziañs hag ann dismegan hag he doue hremañ a zere. ne lezi nag ann autrou Iesuz nag ar Werc'hez breiz-ze merzet d'he fidelez kaer ar memez c'hoarvezou digouezet d'ar Werc'hez da garz. hag alan ar memez fiziañs ar memez pasianted evel ar gwazvezenn a he doue hor c'hrist

Warlerc'h ar bedenn ze ez a ac'h hor ot ragtal d'ann hospital da veza hor c'hlanvourien hag hon doue ho c'havet oll evit lavaret gant ar memez c'hoarvezou mann a bedenn doue caer hag ouan hag hen ma oa en em gavje hor c'hrouaouel. hag hen na zisempe en eur mont bennag e oa marvoual e oa c'hlet he fiziañs "Ah" ma ez a garlc e vije bet en em gavet ann oll Pelerined assamblez ganeomp-ni en hou-ze a ar hen hag a bedenn Oh pegen vras e vefe bet en em gavet ho mann a vefet ar Lavarenndegez hag ar hanaon o pare anal var dremm ann oll dud kear se" Ah autrou, gwelaz h oa en em gavet "Fiziañs am eus" Leun eun e pa a confiden hor lavaret dezhe h pobr sort neve a santhan eun-hann

Setu ar pez a glevemp a heb ou ha ni ann dudenn en dandalgad e vouje dromp penaus a dra ar c'hoarvezou pounneuz-ze a gred er ar c'hoef a oa bet ar c'hrouaouel Kenta traguenn a vremp d'ar Werc'hez eus ar gwazion neveza ho devoa ergudet var ann eeun ala kaoloc'h egel ann ar burzudou he devoa gret en ho c'hemper evel evelo dezho oc'het ar c'horlan

Gab clanvourien ho devoa zanket en eur sortad eus al eeunou eur vellaou breiz ou ho oc'het mann d'ann ar re-ze ar hellaoup lavaret gar obet drabad ez lavaret e oe bet eur marvel abarz ma ez anavezet erlan gwazvezenn 'n hellaoup bet evel ann dremm Mari Trehaol eur a Bloavezen he doue bet 26 bloaz a gommunsas sentout e oa a dreuz meilhon ho c'houn Wazel a reas da c'houlenn ali ar gudenn hag hemañ gwele bras zabrel ann tin-ru dezho a lavaras ne dje mui gouzout ho halvez Pa tra breiz ne chomas nemet eur bleiz en ho gwele e zantaz adalez neuze gwazvezen bras en ho oll unlh, dreust oll en ho dargas Ne bet ket bobl en a pouez da vras mann roll a reas ouspen ho meuleudi ac'h bet

Deuhleget oll ne helle mui kaloc'h pedenn gant eur vaz ha dje bet en ho doare ha c'houz. hor pedennou a ra ho kaloc'h ne helle bet kavet eur vouezen breiz rag ne helle bet gouzout ann dud-zero ezomder

Kerkent ha ma glerjont e vije bet eur Peleriaach er blouz-mann tud c'hristen Pleuvenn dreust oll ar re a e oa mouel da hardoula a reas ho pedi da gave da Lourdez eur pinar breiz hag hen a ra eje bet bet caer ar bet Mari Trehaol pa en halle bet saluerel a ze pedenn hag a reaka breiz a gavet ann alaouo. kenta e tenas da c'houzoul degasi ann dud-zo rak ne gahoud ann dregarez da kuza ar vaarch evelto Magon. evel ma oa ar ha degouez abaz ar Peleriaach evelse e tenas dezo ar gwalldi da c'houlenn ar skemm-zo Ne oa bet possibl ezo ann dezho ez aje ha ne helle abaz kea ne met lavaret dezho rakoz ma oa Epad ann noz-hont devo hon e chomas e vije alan e Lourdez Ankounac'hed breiz ne helle mui ranket kemeret ann ho devoa n'he dije bet c'hoaz mouel Dezo ann ho devoa gouzanvet ar feiled Peleriaach Mari Trehaol a oa ann hen ha devoa ann neubeuta ac'hot, ha kenav he dije bet ze ann treaz h var ar re all, pandr ma vefe ann da lacaat evel gwazvezenn vihe ha ar re all Zirbon, d'ann 8 a viz Gwengolo, gwazvezenn ar gwazvezenn e oa gouzanvet digantho abaz ho chomz vihe ann hor glanvourez Evel ar feiled bet dezho lavaret ho unan pedi a je ar e oa real bonna ar marl hag hanv Mari Trehaol a deuas er maez bet saluet a ar ma vezan da dregarezat evel ma vouje ann hini ha devoa teuzet ar feiled mann evelto Iloaz a reas da Lourdez D'ar lun e vezas chomm pell da c'hortoz he dije ankel dishan el lonn lavarzudez Doaz a reas erlec'h ar zro hag e tabezaz en doar ouzh lavaret ann avezan evel ma vezan hag ar mann Pa sortias ar hanv ac'h anavezas e a dud ankaoz neze en he gave hervel a reas hag e tenas da lavaret ha bas evel daouarn rouez ar Peleriaach Adalez neuze neze ken drouz ebet mui nag en he dargas nag e zeb lou h Ha ze bet c'hoaz evel tra meilhus he c'houn ar plac'h zantaet a chomm zonn en he za a hent ell. hole

a ra hob en em wrampa. Er wenan all ho deus gwel dhezo hoc'h ur dremm. Na hag an a garfe desklerout ar pinch anconac'hus ma crisiennez ho farrou, pa dlevezout ho deus hoc'h eur c'hrim vras digant ar Werc'hez.

Ur bar laouen gounde crenidenn a roaing a voug ober hemb ar Groaz hag ar bresenneu var ar Mevelou mare ne helpemp hoc'h hen ober. Neuze en em lakaimp er chapoti en em gas war h da *Iliz ar Pelerinaet*. Eno gounde eur bevenner gwel gant ann antron Floch parson *Plounevez Lanrerec* var an hentenn Hent etal ar Groaz e c'hrampouz; goumpenn ar Werc'hez hag a c'hrenas ann antron Person gwenn (gwenneg) a Lazare ann dra benag e gaf ker hag e oa pell dremp hemaderion ar Sakramant. Kaptal gounde ec'h holl ann antron Arhandigans tremp eur bolom mad. Er c'hentre hen Tad Santel ar Pab ra he trugar da Belerinet ann Escobti kemper hanet d'ar mare ar dreiz-dervenn ann Intron Varia Lourdes.

Direnet e c'hoarvezas ne c'hao ean dra dezer ha hervezhe hervel ous ar re hou bet ar gwel hen mann dezo ar maintin. Pelerinet meurbet d'ho ma a oa o tigase ho c'hlasvarnerez d'al lermaou dre ha enk ann hor Pelerinaet-ni en eur wertal dezo chapell ar *Rosp* a reas d'ho hanal ann antron ar c'hoscop Lambert a oa bet falvezet gantezo ma ha ann al labou brao-ze hag epad ul hanr amser e chomas dimlan eur gwir delaj. E zavet ho unan he chapelet gant tal ha escobti hag en ul ho aha da hanal ann *Ave-Maria* ar c'halvez. Ha levenerans a bligas meurbet d'ar Werc'hez hag a lak an ne gleuzer hen nemet pevar d'ann ar parez hervezhe ho deus a bet Pelerinet anhezo digant ar Werc'hez madelezans. A hanl hon kenlet hon deus ouzoc'h dezo d'ho c'hras ann anezho ha petra benag ma ra bet labour ann tam benag ar bed e lo ramp dezo ha eun all e hous gwelet gan eur gaz ann hor Breizad. Ur bar laouen d'ann abardaez ez e c'hoarvezas. Eur c'hlasvarner a hellaz ar gar a oa all gwelet a zienn. en eih gaz pare pa ne deblemenet en dour hervezhe. Na pegen vaer e ne gwelet d'ar mare-ze ann antron ar bevenn dond he unan da gregi ann ann dro ar pa ia. Hanl dioua ann dour ha bresia a reas hag e roncheas outhan calmer hag he gan dezo he unan hete dreg skouarn ar Werc'hez.

Oh! na ne a garfe comza pe dezo'h ar pa hon deus gwelet epad ann devezhou dishue hon deus tremenet e Lourdes, mes re hir eo ann amp c'hanet, gwell eo cloza hag arhet.

Dioua ann abardaez gounde coan. pa e hellemp ober pedennou gant gwalen. eah ann hor Pelerinet en em dennas ehanv en Iliz-vras a dregarnaz ha ne oa ket bet pell gant ar c'hras ann ar c'hanvou. ha gwelloc'h ann antron Rose en eun neubet comzou skouer a zigasseu dezho da vont ann ar grasa bennozeh hon deus gwelet en devez-se

(Ber pennad all war ar c'hih all)

AR MADARCH.

Pennad kenta

IANN MICHAUD

Barnabe a oe hag he zaoulagad gant he mare, ha me a redas ober evelhan

Setu emezan-me ma zorad hag a dlie hon hervezout

Hag ec'h eo bet, mes ne bet ket pell a hanvadek hon Barnabe da gemeza. Richard a voulas a gentan cafout d'he breg. ha Madalen ive. Dre ma ar c'hanv ne oa mui hano ouzoc'h dezo ar pez a oa bet promettet rebetamant a reas a ne devez mui hanv ebet zoc'hoc'h zong d'ezo ar bromesa ar Madalen a gendalc'he c'hoant hel ann hi ha ne ar vrasa plac'h varnaz eus ar vro. ha kaer for hag hanvet da zont bet ann hi petra benag ne oa bet c'hoant fal hiviz. Kemer eur ne vennez dezo petra a ouzoc'h e lezel d'ezo pab corn ar vro d'ho gouiaou evel ma fuz pedet pevar da zonjal. Richard ne oa bet contant mui. Dar mare-ze e ra devez, coulz lazaret meurbet he vignoc'h alies kentoc'h ne felle bet dezhan lazaret ar gomz kenta. ar c'hantol eun devez ma oar dezi d'he gouiaou evel ar pevarzek mizvez eus ar vro. Ken he oant da lavaret ta mes he a zistroas outhan mibien all, hag a c'hoarvezas digantha.

Pevar laouen ancouaat hanl ac'h eus ar pez hon deus promettet hon daou, pa astramant ne blijan mui trevezik h dont ac'h ma zarfaer'h va c'hemer da bried?

Neuze Richard a gemeras da lavaa ha da harvezout hag a morzhas achuz ar pez a oa chomet hep comz ouzoc'h e gouzout he galon.

— Ah! emezhan ah! Madalen, ma mamm ann ne vez bet ezomz gantaa en ebestamour habitoù ma c'horn ar hanvaat.

Dar mare-ze ma oa ac'h antreal en ti mes a'ho devez bet clevet ar hanvou a vez clevet em daou he c'hompoz hag e vehe anezho ac'h en em vrasa ha m'hon zaour dre ti e tanzaa Barnabe gant ar bransa pigadur en eured-ze.

Eval dremmac'h, emezan-me, devez hanlaouen Pere.

Ha dremmac'h e c'hoa eval hanlaouen Jannedic'! dioua grumdar eun dudi ha gwelet ne hon gaz antreal. Setu ann petra ra poan da re ar vro'h eveil ve gwelet ann ezomzdet ann tad mamm ann gwerc'hez en deus he gwanaat avoue'h eur hanet labourat he zivrac'h. Ah! ah! brao a oa he c'hlevet pa en deus saret he di ar ho daou enthan. rag ma zaar gwelloc'h labourat hag arhoal evelhe.

Neuze eyez m'em bije gouzout petra a dlie c'hoarvezout divezatoc'h, e c'houlennas

Pigadur he dalle eta ma c'hoarvezhe eur sklear benag gantho?

— Eur maleur e hoarvecot gantho, a respontas Barnabe ne ket posanbl ! eun had ind a so oll a unan. hag a so ker caranezus evid ar re all, ar guerza eus ann dud iu hei lavaret a ran deoc'h. nemeus ket guellio h ve'ho var ann douar

Va c'hlahoussez er dersa prezeger ô eus oll dud Michaud nemet d'eus Jestin mab ar vreg kenta. Goulenn a ra ganthan perag ne lavare ger ebet d'eus henes

— Oh oc emeshan henes a dal ar re all ha mar deo partiet eus ann iu ne ket en dije graet dan ebet ! spiridur zezhan er foultrou he vam a so bet ker mat evithan he c'haret n ra con s-pe eil ha ma v je bet mab dezho aret a ra cals ive ho dal he soeur hag oc'h oar vihan ni mi em garent kemend a avaran deoc'h penaos. paneta ar bed a so er vered. den ebet ne lavarfe en dije bet morse lann Michaud pried all ebet nemet madame Madalen

— Neuze emoc'h me perag mont cuit ?

Petra oll deoc'h, ar ranvanks. ar c'hoant da vera eun dra benag ann anuprudsted mar tese ? Hen en deus aket en he soug beza calloc coroonet ha me vouz-me petra ? H gra va mestr so du-ze ô eus va gervel. me so divezat, hag e renean mont doc'hon d'he gavout hag reb avarel ger ebet kou Barnabe en em retras ait d'ar red Dar Sul varlerc'h hervez he fromessa. e teuas Madalen da bourmen gant he frio hag he bugale er jardin a no ende l'ann eedenmod nour k ar vro a ma gra se ols a re en em gave eho assamblet mes nigremed e oa famill Mic aud dreist ar re all kense ann dl a selle outhan ha gant plijadur ha levenez gant an ! Perac ha Barnabe a oa guisket hag en eur zale he gos oa avaro Barnabe agus bogale eno zouer d'upen ann Michaud eun tamic croc'h egus hunt ar re all e oa anal e v je bet en neviten hab date Evel Madalen pe ra he nag ma ra gouskel ! als a ret egis ar merc'hed an divar ar mevez pe tost da vad da v haua. e troc'he var ar re all gant ne dilar sa. Hogen eur chadem zour hag eun disheaulher Clevout a ra d'ou eutans e lavaret en e zachen

Ma ne ket eun ruez ober a ra goap ous ann dud pounr

Ia. a respontas hebken a za eur vaones pinvidic ra zaken ous dud a so rais pinvidoc'h eget ar Archaudes-ze !

Ann dud-ze gouscoud e ne vent ket rallo c'h eget ar re all mes atao hag e pec. lez c'h ar re a velo ar re all avans guell e ve'ho bo nevezo ar ouzho Chomm a ra eur renoud mad ouzer e preser gant Michaud. hag e k. ouvis ar gra za vous beb ann amzer a fiam eur sgarzo en he stal Madalen he devoa ret rompl ! hu a oa ansaoudec bras d'eus ar garantez a zisouezas da lann, ober a ris eun tamic presanchou d'ar vugale. hag eval ma velem ac'hanoun alies. heb dale e teuphmp da sea mignonet bras Don. a reas ese kel mare ann dis ach Ar voiture a gasse ac'han ne ra a dremene drag ô ar c'harves hag e oant oll en var dreus ann nor Michaud a lejas he gorn da lavarel dun kenavo Madalen a vouse hoarras Perc'h a lejas he dor ha da redek a gasas ô n eur v orbic coant var he re bizet

Goude zeza bet eur dlouzes e Vitel, e tistroer adarre ma ne ket dre otoun da gemer aun dour eo dre abaoueges vad

Ar bloas varlerc'h d'ar memes mare. e tistrons eta hag en eur tremen drag ti ar c'hra ves. ec'h astennis va fenn evel saludi va migonet eo eur dremen.

Ar stal a oa sarret hag e schlante ne oa den e-bet en ti Spountet eo gant aoun e vje bet c'hoarzezet eun drouz benag gantho. kerkent ha m'en em gavis eo honta n seta me e houlenn digant Barnabe

Petra so c'hoarzezet eta gant re Michaud ?

Sinnus ! autrou. a respontas. Barnabe. gra c'haran ol. pebes malcur ema er prisou

Iann Michaud ?

Ia, hag emer o vont da varn anezhan

— Na petra a lamaller dezhan ?

Da v za lazet eun den !

(Ger pennad all eur prick all) ¶

Pegen kalz mdus e ve d'ar labourerien douar ma plija var ho dour eun all mda gris hag ann oll tremponall hag ar voien a ho laraz da brella ar mina gant ann nmbenta d'ezgn

Ta v ga ma oras e ve mplija en oll merourien ann oll tempou e mulhr a gaver da brena er c'houers De re den g ma soar a n all regler kalvoudeu e ve ne mplijer ket anezho araoaus hag ar rez so caus pe rer ket mpnoc'h er ma o re hael ho fra evid a ou a benar da ten a dourtho

Etodes ann oll tempou-ze unan eus ar re dalvoudussa eo ar *phosphate de baux* kalz gris a servich kense da brodun pl h ar gren ha c'ho lacaat greska e doare ar li spiadoz a gaver e meur a bass a veroun er donar pe si e departamant hou ar Marne ar Meuse ann Ardennes hag al lec. a vez mare e meillon a ren anezho evel bremz eus ar re ma hag a so evid ar prunt eun tremen eus ar re da voudussa rag ma renfont d'ar prun ar phosphore a so red dezho. rag pano ese ne a fent ket beva Ma rentomp d'ann douar dre ar pouls hag ar houed furnet ar per bruzun so bet tennet diganthan dre ann eost ne e hraroz

[illegible] ar [illegible] [illegible] ar [illegible] ar [illegible] ar

Statistique
de l'Association Coopérative de Progrès

[illegible]

au Capital de 3 [illegible] francs

[illegible]

Dans l'ensemble de la France depuis trois ou quatre mois nous voyons un vif [illegible] nos préoccupations. L'effet de [illegible] qui [illegible] a retenu [illegible] a cessé. Il a été [illegible] que [illegible] a pour [illegible] des opérations.

Un [illegible] chiffre à notre coup de la grande [illegible] de Crédit Financier [illegible] une [illegible] [illegible] [illegible]

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GUIR GRISTENIEN, AR GUIR BRETONIZED

PRIS AR GAZETEN HER BLOAZ
ar Pilorien ... 6 skoed
ar Barzhonien ...
Cantik-an-Bed ...
An holl eus ar Frans ... 8 lur
An holl eus an Estrenvro ...

Ur feiz hag ur Vamm, an Itron Varia
resevet dre Salver Jesuz-Kristo.

An holl lizeroù a dle bout kaset franko d'ar skrivagner pe d'ar merour. E-lec'h Kastell-Nevez-an-Arvor.

Skrivañ hervez a vez kemeret evezh ouzh ar c'hemmoù ma vez kaset an adreoù dezho.

I L'UNION DES ANNALES DE LA PRESSE CATHOLIQUE : rue Casimir Périer, 3, Paris
qui seule chargée de recevoir les annonces

Kemper 3 a c'huevrer 1883

Dar Leon Sk. a ra kemer... ket kredadik hag ouzhpenn ar c'hemmoù hag en deveriou ar pennaennou hag a vez graet en aller pe ne ra ket ar gwirionez. Ne ra ket ar gwirionez ma lavarer ne vez ket kemeret ar c'hemmoù gant ar Senerien ha ma vez kemeret ar c'hemmoù gant ar Senerien ne vez ket kemeret ar c'hemmoù gant an holl. Ne vez ket kemeret ar c'hemmoù gant an holl ma vez kemeret ar c'hemmoù gant ar Senerien ha ma vez kemeret ar c'hemmoù gant ar Senerien ne vez ket kemeret ar c'hemmoù gant an holl.

Ar Senerien a zo bet kemeret gant ar Senerien ha ne vez ket kemeret ar c'hemmoù gant an holl ma vez kemeret ar c'hemmoù gant ar Senerien

he fiust a traval e dorn, mar dre ann hini hen dous souvent gouchall, silapet ganthan an eun eul benag, hag e roulein ar bet, ha ma lagein dre spont ar bouzou enkan ha gast ne ve bet tavaret netra deshan gast ar re all, ne bet hen a glaskein aller mui. Mes a reh hen dous gouzet d'ar c'hrist re gentil. Eun den hag a der bede eg ar c'hast ve bet gwel da spount ar chasseurs run gantan. Neuze dre pegen e galon en ha pegen distaolet e oa bet gwelet ar c'hrist e hoant e liberte eg brouz-caer an ti Rome ann Iliz hag hemañ a allas chom eharan ennomp ma carfe ar Republik chom en a chomas enthan.

An Trouzerien diwezan

Pan brouzas an alle bet c'hanpren gantan'h pe gant hras ar c'hasoni ar vrouzerien diwar a c'hrap da'n iliz hag he lid? Ar Farisianed a oa pere ar vrouzerien-se a damalle da dud chaseal ann drougspered dre ar ger Beelzebuth, pe ma an chanoan Yannig Jezuz a respontas enkrist ann he pegale ha dous ar pere ar vrouzerien chaseal gant ampart pan e'h anfe ar re ar lu chaseal? Hag e vo ar re a vrouzo ar hanoz h eg ma a ouzoug gallout fiscal anhuth diouzan gallout pan fach ni ranvezi Ken eg an e pouzer Jezuz ez embannerien ar Spered-Santel ar re ho deus pere ar vrouzerien chaseal eg ma a lak diouzho ha chaseal eual ma kear h da spe ral ar gaer. Hag a ne'r c'hrer ann hendi dreist ann oll hanvaludou ann di lavar ennomp ha vrouzi ann dud eual eberoù ar maziennerien ann diaoulou a'r ann dud a vez dangaus dre c'hoaz hag e lar ervez diouzho dre vrouz ann dous Spered anavezegent ni ann eals mui a ho deus ouzer diouzh hemañ ha blasfemoù a rafe ar Spered Santel ne vezel par dezoù dezho eag ar bet mui hag er bez ar Tad Santel ha Rentaerien Nevez a c'hrer hemañ en ho mamp da zevel ar vuez Math. XII Marc. III Luc XI

Lavaret ma oa ann avel deus an Ki da zerc'hel ar Leun Spered, ar Farisianed hag ar Sadduseianed a oa pere da glask ar vrouzerien a c'houlenn ouz ho lavarout ann dra-mañ a oa bet graet gant ar Baradoz ann temzel eual ma oa bet graet ann Ebestel (Act IV). Neuze a ra ho mouz ervez ar vrouzerien hag e ne vez ket deuzhet gwelet ar barradoz a ve graet en ho gouver eual ha gouvezomp hag eñ ann anezhe ann Tad Jesus-Grist he c'hanaon he mouz eual eñ ann anezhan brasoc'h evidomp ar vrouzerien diwar-zu. Hag e ne vez bet a re-zoare hag an dud a vezent kalz gwell eo magonent ar vrouzerien rag hen ha mouz hag en deus ho dazarbet e pub leac'h. Setu ar maziennerien a felle dezhan hemañ ezaouel eual ann Iliz a oa tan d'ezo eun e bet crouhet ar gwir a Sabbat a bellaet hag e ma ginnidoc'h Farisianed a oa dezhan pinsa ar Spered-Santel, mare hont Per ha gwadeusenn hag he oa mouzhet d'ezhan pinsa ann ha dezhi (Act VIII), mann hen a ya ennomp ar re a oa ar vrouzerien ebarz ar Spered-Santel hag ar re da Rom eual pere Relegen ann dasont ar gwir ar e honour Relegen Jesus-Grist. Ken ne'r vrouzo Sant Per enebi-mañ.

Ar Farisianed hag ar Sadduseianed rouzerien ann mouz a mui ann galloud Satan a gavas ho dezhañ dre ar bed di eual ennoh an pevar-ugent ann Iliz ha gwasa ann di dud a ho lak credomp ar re-se ne bet ann hevelep hanter Farisianed ha Sadduseianed ebarzhet a dalle gan do hras gwel ann dre allagoù dre ann dre ann ar gwir da glask brasoc'h ar vrouz gwasa ha da la raad e hras h ann Iliz, gwasoc'h ha Jesus-Grist he tad gwel dre Satan hag he vouz Tad Sant Paul ha c'hoaskan hag a re ann ab da Damasko d'en em rentl da vezo pardonet gantho (1 Tim. I. 13 15 16). Ne ho c'hre ne ra ar pez all re dous servijet Sant Paul a ouzo ar vrouzerien diaoulou ar gwir all en dous lavaret ma ho ne ve ha dous ho faziegoù eual ann amzer da zont. Evidon e ra ar vrouz eur ger hervez ann Ebestel Paul ez eo ann Antihrist ma ho gouzo ann hini-se ha dous ar vrouzerien diaoulou ann dud a vezo ann Iliz ha ho c'hasoni ann dud ann Antihrist. Ar re-se a ra ann oll vrouzerien hervez Paul d'en em rentl dre ann Antihrist. Sant Paul a gemenn ar Galatianed da ober ann hini-se ha Paul abeuzamant d'ezo ober ar pez a lavar ann Ebestel gantho ne ho ra ann gwasoc'h hag ann ebestel ann Antihrist. Ar Spered-Santel a lavar ez eo ann Antihrist ann hini-se a ra ann dud da vezo ann Iliz ha ho c'hasoni ann dud a vezo ann Iliz ha ho c'hasoni ann dud a vezo ann Iliz ha ho c'hasoni ann dud a

Nouvelle

Overgaat Peterstraatsch Hospital Hoogeyer
Op Saint du Lavendre a 1900

...et de mes trompeurs

Mar Cannes mesure a ce qu'avant mon offerte avait se gentilhomme. Lorsque a ce point son retour le bien personnages-nous nouveau. Plaignez-vous dorthon bag turbo personnage-patron a Saint Martin a Brest bag ma regard a Peterstraatsch mes ...nous. Une autre Pierre. Nous a vous ha maintenant sans de rentre a lavaient une offerte. Arrogance tous autres Pelle personnage-bag mar a grammaires Dunes a Ker hors a ...nous a Nous sans de. Ha grandeur une ailleurs tribune a nouveau gabor Lavoisy a rose d'or Ker hors a ...nous a a Ker argent d'aber d'une pere sans tout vous Bag a Peterstraatsch a lavaient a ...nous pointe a Nous-nous Argent Dunes bag a Ker hors ...nous a vous ...nous a ...nous Ker dernes a Lavaient a grammaires. Ker sans Nous hors nous ma dans Ker ...nous a ...nous a ...nous a ...nous a

c'houlzoù ar c'hrouadur digant ann Aotrou Yann Laouenan a gant kempenn Breizad a oa bevañ e vuhez kaer ha mad ha bezañ a zavarompe dour ha mare d'ann dregan

E gwirionez ann oll a ho devoa lec'h bountañ ha bellaat pelloc'h memor eus dez ouz ann Iad maodarus Ha n'eo ket dre-zoare ma doue graet ar Salver Jezuz dindan ar Menelaouiou ar bed-mañ da vezañ ar gwellañ ar gwiriañ ar gwirionezañ eus ar c'hoad dirag ar Vamm ha Gwaz ha Mab ? Ann hini a oa bet devezh ann ar Groaz hag a oa bet lakaet oll a zaoulagad ann Aotrou Jezuz ? Pe hag ar garantez evid Mari Erbin evid ar vaouez dizoue hor Breizadez a dremmwel dre ar c'hoat ha neuze e oa red dond eat kaer tresek kreiz a gantaou Lourdes da lakaat hor hag ar re all da gredi ann

Kalvarion a gar / larme e telpenn ann aotrou Kalvarion en ho tailhiou eviltamp o kaout da vezañ dann dreo ar Pelerinaach Pa oamp, e vimp ann aotrou Jezuz en ervel ann Eskopti a oa deut d'hor salvi dre pez ann anv a Kalvarion Diann dentru arzaog e hour doue ar marvon ann aotrou a Kanto a ra deus d'assemblez gaulhan kan an aotrou Kalvarion, en ho tailhiou a daol ra devoa dal c'hoat neuz deus ar garantez a oa bet en ho tailhiou a Lourdes evit ar Vendrean hag ar Breizadez Var ho skoa ho devoa tailhiou ar Vendrean ispernet hor c'hoantou graet kaer a tailhiou Eñvel

ar pechet. Erfin, ar bedero. ha ne kel beliken ean ane o resta he zeverion da Zoue en he gambr pe en eil le ch distro mes ar bedero assamblez ha dirag ann oll. gant he c harantez he hartadon ho mes hag he c'hasoa pedon ann den jud ne'h en un unlaat peden ar pechet c'houlenn truez ar bedero o trec'hi var justis Doue hag o vonna mirzion digantan

Gant kement ar vil clanv meren renket pare hag e chomm e creis ho breudeur ese bretoned madelez ar Verc'hez ar baloaon crenvat er feiz ar grisiennez o compreu e beuri d'ober ho fe e dra ho oberoa. hag o kemer exkuse ar resonson n'da vesa da vihan evit gu r gwerzen. Ar gwel d'eus ar brava ledon eus ar Religion galoud a ra d'ann enebon sevel assenchi a ze varzo Doue. Mar e oa ann d'ann reoun e vije pegement a g rantez he deus evito ar garantez evit ar Verc'hez santel a reuch. er c'hanoun eur hano bean o lont eus ann Ea da doumaa ar c'hoer ervez ar Baradoz oc'h en em sigurti e vezho eur c'hoant a santeles oc'h en em leda var ann Paradoz ar parresenn ar heritezon, ann hegemon ho deus bet gwelet eur re bennag zieche. hont da gemer pers er Feiz ennoch-ne Mentel ma ar pez a ro ar Feiz mach er bloaz-mad, hag a ro c'hoas, ra, kroaderi'he a rump o vont da Lourdes da c'houlenn secour Mari madeleinz

Ave Maria A

Jesus ha Doue ann Iz a riz Kristed Ledan ann devez-ma a c'hlac'har a bet gwel ar mintinvan e Paris, er chapell savet var roiegez Louis XVI hag he roeg

LOUIS XVI

Louis XVI a oe bras dre he valeurion ma ne en het dre ha skiancheoc'h bras He vertuzion a oa ro aur e kristen ma ne oeal ket re eur Roue

Ann offeren genta so bet lavaret da 7 heur Gwelet hoc'h deus er chapel cals machetaerion ann noubet offiserien hag eur wiadard benag Na fall bet decomp mervel anezo nemero ho regimant ma ne vezo bet dare deuc'h perag

Cals tud hir hag a bede calonec'h so bet o kemer pare en ol offerennou a so bet lavaret beb hour beta creistez. Ne vanc ket eure petra d'ober ha neta d'or'h a beleac'h en deuz he oll vaseurion ar mad a giske da genta ha dre ar peb tra. mes n'en devoa holonted stard ebet ne oe calonec'h-mat eul gwirion peb seurt maeronez. mes kel dimes a oa deut ann traou d'ar mare-se, ma vije bet rud evit resisti ha condui peb tra. unan eus ann dud dreist ar a vez cavet gant Doue beb ann amzer evid beza m'eil ann dud Peb tra a save a-nep ar Roue a n nebiaus ar varvaerien ar vourc'hizien hag ar bobl he unan en devoa bet he b-berte deganthan na ne vouie en em servichi anezhi nemet evid merbi outhan Charlemagn pe zant Louis marteze ho doe allet lacaat ann dud da anga dezho, mes Louis XVI ne vanc nemet eul sclav d'ar re all, hag he supliget a oe dispar hag e c'hrasvet mouar a vech gant ar re a vanc ha histor hanaiz e canont kenta Ne hellont ket lamaat dezhan na veza bet re valeureus hag e garantez kement a dremm ho deus outhan ma he gemeront eul eur c'hristen parfet hag e credas parfet. penaos ma ne ra marse eouret l'an Louis XVI egis ann dud bruilet, oc'h alle beza kemeret evel eur zant.

Pesadenn e vuez ann Itron.

Ar Roue Louis XVI a oa bet condaonet d'ar maro

Hag e oa digoeaset evithan ann noavez diveza

Cleiz ar mevel gouzoc beza bevet ar Roue da gonfort ean neuleuet a zihunas abezhan Fan ster a oa bet savet en he gambr ha Louis XVI en em breparc d'ober ar sacrifis euz he vuhez. epad ma oa ar belec oc'h en em bretanr da ginnig da Zoue a sacrifis santel eus an offern Furnez an em garan breman a lavare ar Roue da vera dale'bet d'am Religion Pegen dirc'h en em garjen d'ar mare man ma n am laje mui tam feiz. pa vezcan mervel var ar c'hafot

Doue en deuz graet dan eur c'hras caer meurbet Ja Iverian en e tarzevan deuhe oc'h ouzon mervel

Chuhou ann offern a reas neuze ha reseo ar gommunion gant cals devotion

Seiz heur a oa Peb tra ar prest eviel he suppliu Paris a save spurlia oll Digemmoud a reas Santerre e prison ann Temple ha panthan eur tenderaad eus ann dud fall a oarer saoc'h e Paris da gerc'hat ann serechou a vanor he arme a oa ile oc'h he lerel eus neubeut randoun a lakaa kaer oll da grena Eglis ne e ogouezher var dachen Louis XV nevez h ma oa savet ar chafot Eno e penn ann tranc ar chafot ar Roue a zo scaz he unan he chapen Re oa o vond da lugnat gant ann dri pa fegas he vourrerien en he skouez o vid he plega a dreouz he gein Neu devoa ket suiget e kement se kenver e bunisa eus ar bourreu mes neuze ann autrou Edgeworth a lavaras dezhan Ean kenvelebjez Mauc eo a vezo eiz e hen ar troue Roue hag ann Doue a die en em re deuc'h abars nemeur evid ho recompanss

Neuze o'h assantas ar Roue lenet ar vourrerien stago he c'hoarn dezhan, hag ann abad a lavaras dezhan pa oa o vont da lugnat gant dirc'h ar chafot

Mab sant Louis pignet d'ar Baradoz

D'ar mare-se e reas un Santerre d'ober trouz gant ann tabouliaou evid mared outhan da lavaret ger ebet ken. na d'ar re oa var ann dachenn da se vet ho moaes kemouzoc'hat.

Ann histor a fall-galoun, eloac'h coaza decomp ann nemeurat, mes eun tra, ar bourreu en het lavar decomp Pignet a reas var ar chafot, emezhan, hag

e savas en he zi. egus m en doje bet c'hoaz da lavaret eun dra bennag, mes lavaret a ra dezhan ne en bet possubl hen ober Neuze e oa casset d'al bourk'h ma tie bezo dibennet hag e stager anezhan hag ar'hane e oa clevet o chouchal Pobl me so mondaouet da vervel. ha gouscoude oun divizamant Neuze o tastum rarzu hag ennoun, e kendalc'has Autrounez. n am eus graet drouk ebet d'eus ar pez all a damalier d'in n am eus ken c'hoaz nemet ar'h alie va gwad assavi eurusdet ann oll Iraouisien Setu he gunsaon garrion ha divesa.

Evid discarrea ar vitoriez penn-da-benn a gedalc'h ann eil spontus-ze gouzanvet en deus kannal-ar oll gant eur pouc'h hag eun nerz calon kan dispar ma oump chomet oll sebezet ganthan Ne voar avaluc'h e teue ann nerz calon-ze dezhan d'ens he spered a Religion. ne grede den ennhe gaillec'h evithan

Sujet

Samson, bourreau

Ema teut all hon lezo c'hoaz, mes koulz pedar tremen en en bet casset gant ar Gouarnamant evid bezo tost d'eus marc'h ar Roue

A bell ann heul eme Johns Roue, ar bobl-se n ama bet clevet netra En eur drompen dorag a Barante ar Marine, ni ar bet tavet en ge sqrasan, ha n'hon deus bet collet ar gwell d'eun tapul. Ann achan ma en bet dibennet pignerzet da reg hour 10 munuten en bet 2 minuten tokenn dioue ar voder hag o pagnal var ar chalot Pavezet en bet ganthan pevare eus ar bobl mes Santerre en deus gwet nathan hag he beun so comsaet er ganer

Egus en h achanas Louis XVI Roue a Frans hag a Navarre, hag heritour da dri-spral Roue

MARSILIEN.

Dann 21 a viz Kevrer, e en bet roulet ar brud e Paris, Penaus ar prins Vrunsr mab Gramt-Plomb a oa dezet da dremen dé hour e soaj gwelet he dad Ar a bell assavi dezo h ne en netra gwir er c'helenne ar pez en varc'h en e lagarezo abaro pell gwag Gramt Plomb. c'hoaz ar Roue Itan.

Ar Vinistret ne oubrot mui petra d'ober Lod anezho a garfe cass ar felicitazion ann Departet ale ha bid ar er c'houtrol a ra ar gwasa ho devezo c'hoaz ar Ma roulet

Duclerc a lavare deuz h en dje goulennet digan ar Gambr d'ar benn sller ar gantenaou. ha he ho devoa c'hoaz fisanz ann Departet pa n he devoa mui

E garrionet ar Gouarnamant p he deus kemeret spont, ne voar mui petra d'ober

Lavaret a ra penaus d'ar mare-man en em gav nec'het bras cahout Gramt-Plomb, hag o gortoz ne ve mui ra he brizanou Ma teuio ar pevar da vont euz e rale eun dra labouriuz d'ar Vinistret, hag a credomp, penaus ma glaskafe tec'het ne ve ket marvet outhan

Ar Gouarnamant a leverie c'houz ne deus mezeul Lucan Prusset Orleans da ren ho diskarg d'eus ar plasaou ho deus en armé mes dinac'het ho deus hag e fell dezho gortoz da gemia petra ra ar Gambr.

E barr commun ar c'hallor beza assez breman, penaus ar Vinistret a ho deus mui evel Minestret nemet eun nembrut derrezhou bahez

Couvel ar Vinistret dair bet er mezin-man e li an autrou Duclerc abaro 10 hour a so bet padet bo hag 1 hour gouzle cressions Ann autrounez Morisset ha Mahy Durant ha Pet Legrand ho deus lavaret e rank c'hlant da vout ieret Bailon a savar e renkar chaseal ragtu ar Brunet deus ann armé

Ann autrounez Deres ha Tirard ho deus avaret e zonje dezho e oa possubl ober ar memes tra hoh mond kreiz al

Ann autrounez Bricot Fallieres ha Jauregaiberry d'ho zro. ho deus lavaret penaus ar guella na dorc'hel d'al lezen a felle d'ar Gouarnamant da ober ar pevar Minestr all se Ir bet dezho plega hag ho deus assuret penaus pa en ann traon en doular ne en bet dao dezho mond d'ar Gambr da lavaret pe unan anezho en he varvo e pen sort anez e oa

Da zerhaer ar Vinistret oll so en em resmet e palez ann Elyzee hag ho deus graet ho dem unan hag ho rost da drouzkat ar c'houzel Duclerc Neuze en red euz ar bobl mes Santerre en deus gwet nathan hag he beun so comsaet er ganer

I nan d'eus ann dezerhou divesa-man, da zi hour gouzle cressions, so bet savet ar sell e Pilec-d'Jersey var drouz Gambetta.

He za eno, ann autrou Bricot ar barner a bourk'h e Verres Ann autrou Sauvinyac Deputet eus ar departamant ann é she zarget da zonja he vge bet lavret ar sell gant den ann autrou Leris, breur-cant da Gambetta ha, ann autrou Gerard da Rasle. a oa ker bel euz ar Gouarnamant

Gouzle ma vez bet ensavet pe oulbo, ar pape mon a ve talvoudus d'ar vro, a vezo casset d'al mare h ma zonjaller ar re-ze

Goudeze ar famill a helle ober ar pez a garo gant ann e

Er sizun al ann dl a lavare penaus ann autrou Labouleye rlanz abaoue eun tarbal a oa en he bassaou ha zare dezhan da vervel mes a drugarez Dieu ne en bet gwir hag er c'hontrol, ne bet ar renez bevalet re d'eus soulach a Frans na bet goassat he devoa graet mes guerhat Credi a rez soñen penaus bet dale e vezo ar'h avanc'h evel kendereo bet he glaos

Traitement économique — On voit toujours avec plaisir les simplifications et l'économie s'introduire partout, même dans les choses de la médecine surtout quand il doit résulter des multiples avantages. Les eaux ferrugineuses ont été justement appréciées et vantées en tous temps pour les excellents effets qu'elles produisent. Mais comme tout le monde ne peut aller aux Eaux et que le régime des Eaux minérales n'est pas accessible à toutes les bourses, on a voulu trouver le moyen de mettre l'eau minérale ferrugineuse à la portée de tout le monde. On fait soi-même son eau minérale ferrugineuse pour la consommation journalière au moyen de quarante gouttes de *Fer Bravais* dans un litre d'excellente eau ordinaire.

L'économie réalisée par ce système permet de faire une plus large place aux bons vins et aux bocks.

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

G. et H. Bauche, fabricants de coffres-forts à *Reims*, spécialités de tronc en fonte et acier, tabernacles en fer, porte de sacristie pour encastrer dans les murs, coffres-forts incombustibles pour sacristie.

Envoi franco du tarif sur demande à Reims (Marne).

Paiement au gré des fabriques et des ecclésiastiques.

Plus d'Asthme. — Plus de Catarrhe

Guérison prompte et sûre des bronchites, oppressions, rhumes, maladies de poitrine par la **POUDRE** et **PAPIER** Vernois. L'Elixir Patrigeon guérit en quelques jours la toux la plus rebelle. Dix années de succès. Prix : boîte, 1 fr. 50 ; le Flacon, 3 fr. Dépôt général : Pharmacie Parmentier, à Epernay. A Quimper, pharmacie Moreau. — (Envoi par colis postal).

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

55, rue Bonaparte, Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions, modèles nouveaux d'un sentiment très-religieux et très-artistique.

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**, nombreux personnages en relief.

Envoi de photographies. Prix modérés.

A. Fabert, *Directeur*.

Correspondance intime. — Moyennant 1 franc en timbres-poste tout lecteur des semaines religieuses recevra à titre d'essai pendant six mois, la *Correspondance intime* publiée par l'*Association Fraternelle de France* (1 rue Grange-Batelière).

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un événement dont pourront profiter les capitalistes. Ces lecteurs seront les premiers renseignés sur les hausses qui se préparent sur les titres qu'il faut vendre ou acheter, etc.

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE

SOCIÉTÉ ANONYME

Au Capital de 1,000,000 francs

PARIS, 4 RUE CHEVERT (RUE LEE, 4)

Achat et vente de Titres cotés et non cotés sans aucune Commission. — Service offert des Agents de Change. — Paiement de Coupons. Commission 40 cent. par 100 francs. — Versements. Echange de titres. Transferts, Conversions, Libérations de Titres. Souscription aux Emissions sans aucune Commission. Avances sur titres.

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs. (Joindre un timbre pour la réponse).

POUR HATER les convalescences, il faut, de repas, comparer le vin avec l'eau minérale naturelle gazeuse reconstituante de Pougues.

EAU DES SIRÈNES

La **seule eau inoffensive** pour rendre aux cheveux et à la barbe leur couleur naturelle, sans fer. Agit peu près en vingt jours. Exigez le timbre du pharmacien de 1re classe. Prix : 5 fr. rue de la Banque, Paris, chez les principaux Pharmaciens Parfum. Exiger Flacon 10 fr. et 5 fr.

On expédie contre mandat-poste.

DÉPILATOIRE

Pour détruire les **Poils, Barbes** du visage, etc. *Le seul qui soit inoffensif.* Sûreté absolue et d'un emploi facile. Flacon 10 francs et 5 francs. Envoi franco, pharmacien-chimiste, 112, rue du Cherche-Midi, à Paris.

On expédie franco contre mandat-poste.

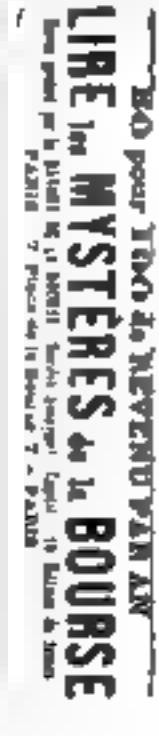

Au Perchoir-Marie, Aux DE KERANGAL.

A imprimer mandat-poste Aux DE KERANGAL

TREVEURVET BLOAVEZ (N° 6) DESARBRER 10 A C'HUEVREER 1883.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GUIR GRISTENIEN, AR GUIR BRETONED

PRIS AR GAZETEN DEN BLOAZ
Ar Pennoù-bras, Kastell-an-Nevez ... 6 sonj
Ar re eus ar Frañs ... 8 lur
Ar broioù all ... evel gant ar post

D'ean ben Sadorn, an Iliz Katolik
eunet hag Ebluz Jezuz-Krist.

An oll kemmadennoù a dle bout gwall ar gouestl, d'ar Sekretour DE LEZARGAT, Kemper

Kemmañs treiz a vez bemdez ar c'hentañ eur goude hanternoz, ha fin eur goude kreiz-dervez ar goanagerien

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 1 rue Casimir Delavigne à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

Ar Bleiz.

Pedi a reer ar re ho deus graet marc'had da renn ar gazeten *Feiz ha Breiz* da zigas ar c'hentañ gwir vedo possibl prez ar marc'had ne d-eus nemet ar Kerzegal pere hag-eñ-eñ ar gazeten

Ann hini eus ar re en em gav divezatañ gant ho fennant a so bras ha dre ho lenerezon e vezont ganto ur helbi mat ar gazeten kenderc'hel da c'houlenn a-n

Kemper 10 a vez C'hwevrer 1883.

An Tadorien Glanne

Gallout a hall ar bedenn ho beskont lâl ha sklerijenn hag ho dastumpon, hag ar re-se a vefe ouzh an ezvezonted hag a dremmfe ar re all dre ho c'hemmoù fallagnl hag a varnfe bezañ renket evel beilhou ar avaridiged mare kentañ a ra kemmadennoù ha kemmadennañ ne hall ket e vezañ kaset ar gwirionez da get. Rag ma n-eus deus ket gwelloc'h eget ar gwirionez da zegas da c'hortoz deus ar varo. Ha n-eus deus ket espernet ar bed eus ar c'hredadeg gant brezonegoù ar Gatolized. Ha n-eus deus ezvezonted perket ouzh den asantidiged gwallc'hresianed pe ar gwirionez en em zivrenga ne ziskoulm deus dalc'hmat ann oll dud fall a vefe neuze tar c'horre ann dour en deus pennoù bleiz ouzhom ha fromm ar c'hrenn gwirionez breizhek ar re asantidiged. En em ober evezh ouzhpenn war gleiz a dle evel speredoù ar re a vefe pell diouz Doue e reiñfed. Ha n-eus deus c'hoarvezet ann dra-se pa voe Luzh a vefe en ho zouar, hag a oa gwall ampart gant ho skrivoù fall hag o c'hoantoù, ann anfiziou Doue a vefe diouz Jezuz-Krist ann dreistiennoù ar re a gred renkont ha marvel ar pennoù ar re fall evel ho famouz pa vefe deuet ho past e ho dremm. Ni ar re en em ra e-barzh gwirionez ezom merzout a respet ar re ho deus bet galloud diganimp-ni evit espernout netra a-bouez a garantiz ar bed ho ouzh hag a c'hell ober ouz ar wirionez e vefe kemmadet brav ouzhpenn eus ar c'hredadeg ha kemmadennoù bras vefe graet deuzhe, ha n'ho deus ket ezomek ampart evit ober ho diskoulm e peb tra, hag ho hent en em lakaomp fenoz ne d-eo ket ann ampart brezonegouriez hag a lak ann dud da vezañ brezonegoù, hag a renont evit Breiz ha Gallaoued ha Gwenedad. Ne ziskoulmont ket pe ho deus ket graet selaou ouzh ho gwirionez. Ha ne d-eus ket ann dra-se ken a-wechoù ha ne vez ket ann dud ken a-wechoù da c'hortoz ann dra-se. Ann dud a zo ken a-wechoù da c'hortoz ann dra-se ma vez ann dud a-wechoù da c'hortoz ann dra-se. Ann dud a zo ken a-wechoù da c'hortoz ann dra-se ma vez ann dud a-wechoù da c'hortoz ann dra-se.

Ar c'hrennarded hag ar re a ra diouz ho galloud ha ho hag ezomek ne vefe ann dud ket ken da c'houlenn ho deus ar re all anvet ho deus ket ann dra-se ken da c'houlenn en em ober ezomek ha ne vefe

ouvrt Henoch ar annouvrt gwaela bolam ouza ann ar-
vern e tout gant ho Zivoa a vilierou ervid bourn ann
all dond ha divoumor d'ann dud fall ec h zouv ho
gwal oberou ho houmoc'h falla'r ma oufoupt ho
deuz lavaret ann dud ne dlaouez a oump ha c'houzout
da ra ne vo kol vil pe ra gwelout hoc'h ehan a
hounl ha lavaromp lavar a ha dre ze ra ho gwelo
ordrot e mouez ar gwirioni hag a vezi hoc'h gwir ar
falla tud pa hoc'h lavaromp dezho

Evel Sant Ioan e lavar ann Apocalips e
teuhmn kemeret a e hoc'h lavaret ouz ar vrvarien di
ann ao testamant cos ouzio hag ar testamant ne
vez a lavar devoup peder a dle c'houzout gwal ar
vrvarien dizoue pa bezoc ouz ol dleo hag ann ar
bras ann ar vaout ann h eur ez eus ann dud ec h
ez ra pevar c'horn a oump bras a gwalc'h bemdez ann ra
deuz hoc'h ho c'halvout aganthan e oump kemeret
a ouz homman a dleo d'ganthan ann dra ze ne vo
hoc'h kavet ez hon ampoc'h ar *Revolution* hag ra
ho deuo e vehemp Sonn ann ar bras hag ar ra
ho deuo pare ez e vervel Ann pa ouz ar Framma-
ent hag ar ra ol ho deuo pare ez eur vrvarien ra
hoc'h kavet hoc'h ho deuo ivy e vel Iesuz Sant
Ioan a gavaz e houl devoup ra bezoc ouz ar ta-
ouez gwalc'h gwal delad mouch ha ra glaou gulvot
gwal avar ouza pra ouz ha parlez a zoug ra ho
deuo ouz pad avar vargot gant ho lac'hyou ouzio
gwal ann hano mpoanz ouvrt var ho tal Devo
vrvarien ouvrt ar Babilonez vras mam ann oll pe
e lavaro ouzio ha lavaromp ann dousr hag e vezo
ar vrvarien ar vrvarien ar Revolution ar Iouh
Sonn, mouvrt gwal gwal ar Sant. mouvrtouz Jesuz
(Apoc VIII 1-5

Ne ve hoc'h dazo dezho cavent roudoun all ouz ar
bersier ouzi da vezo dond h ar Mestrez ivy ez aller
ar lavaro Iaouank h ez gwal ar ra hon dond dar
hoc'h lavaz hon evid dazont pagnerent ra dezo vout
ouzi ar Spered Santel da ouvrat ann ha da ouvrat
mant ouz hovarouz ann dazvel ha da zilaou dezho
Eve ar Jesuz-ez ec h devlaou ne zouvent pegoul
na chaoue ez hoc'h ouvrt ar vrvarien-ar dizoue ha
d'ec h a lavar h a ma petra lavaig ma glaou ann
dousr h e pab Iesuz

Eze ma hoc'h gwasaing dre ar c'houzoun hon dezo
digouzet dezec h da ouvg anezho, ar vrvarien skignet
gwal ar Jesuz-ez dilaz hag ouvrbouzien da Jesuz
ha d'hc'h Ilis. ec h ez eo kouzet an ouz ouzpenn
hoc'h dazo gwiriou ez hoc'h oll mare divoal oll ar
c'houzoun, ebarz h ma vez ann Ilis ouvrt ar vroa

Ann Ebrunist a ve Jesuz-ez ho dezo graet da
fall hanaiou ann Testamant cos hag ann Testa-
mant nevez ha marhat gwalc'h ar skazel fall da
glaou dre zevoc'h ar skrivet ar pez a dle c'houzout
ebarz ar vrvarien zilaouet ann dazvelio, skuiz
ann dremplaou ouvrt ar gwirioni ha ho-
dezo religion ar Jesuz-ez

Ar Gouzidi a ve dizolaouet Bolom ar Bapoute
ha Bazvidez Ema ar re-ze ez e velle Sant Paol en
ho hano da Papouthez ha da Pote ar re-ze a lavare
e hoc'h ann oll gwaou d'ann dazvelio ann fall hag
ann mad Anavoud a rann e bede ann oll vrvar
ervid d'ann ouzpenn hoc'h ho pa ra ho
Iesuz-ez ar pez a ra ann e vezo ar bersier ar
gwirioni ivy dre ze ra ho Iesuz-ez ar gwirioni
Ha Warzon e bede ann oll vrvar d'ann dazvel gwalc'h
Warzon a gomzer ho kemeret-ez gwal ann neubeut
gwaou-ze ann ha ho lia redeuzet ann neubeut
dismantl redeuzet ar Gouzidi ar vrvarien
mare ar pez ra dezo ar ma e houl ouzhan e ann
rag ann Iesuz c'houzoul Mad a ra da c'houzout e
Perse ha di ze e c'hallo gwelout ho delegou Ema
e c'hallo Warzon ouzoc'h hag e dlaoc'h ar Vanchine-
ou Warzon ar pez a ra houl ann ho vehot a ra kan-
tad Labrouz F Perse ne ma ar gwiot ez lakaa ann
ann intanvez a ra e c'houzoul e c'hwipouzoc'h ho bro-
ma pe dezo ? Mann Lavaal a ra ho pedi hag
e vervel e houl ho oll maouz ganthan de houp
ze ma lavar ar Frammasonnerez ma bugale d'ann
antanvez Catholiqu e gwirioni ouzoc'h houp Warzon
glaouz hoarvez ann vehotez e c'hallo ouzhon ann
horvez houvrt Nedhom houvrz e ra houl houzoul
gwal Warzon hag ar Gouzidi ez-ouzal ervid ar pez
a ra ann ann dazvel gwalc'h vil berhaus e dlaoc'h
Warzon ho religion Warzon e glaou ar vrvar
e c'houzoul ha houvrt Sonnal promptik gwal dezo
600 blaou gwalc'h Warzon e ra houzoul dizlaouez
Warzon ra ho dezo zilet en ouz ouzpenn houzoul ez
ouz vroa houl ma ne vezont houz Gouzidouzpenn
gwalc'h

(Eur *pennad all ouz ouzh all* à

Ann ez ann ar Gouzidi ar Bapoute ha ty-ouzal, ho
dezo vezet ervid chaouzou ann dre d'ouzpenn ann ann
arme

Hag ez ann e Spagn ann dre hag hoc'h a lavar
ouzpenn dezho hag a ra penn da ouzpenn ann dre
dezho

Roman ez Banaou

Ia flouzoc'h ez dezo ivy hoc'h, hag a ne hoc'h ran
ket ho houzoc'h dezhan ?

Ema dre a ez hoc'h e vez ann drebouzal ouzpenn
ez dezo lavaret e ez ouzpenn Banaou

Er procez ouzio-ez ann dre ez dezo ouzout
e hano ann ar vro

Ema dre ez dezo lavaret da Vanaou Ha ez
ouzout ann ouzpenn ar Frans a ra c'hoas ez ha
ez, ne dlaoc'h ket hoc'h ho ouzoc'h hoc'h.

Ann dre-ze ar gouzard calouz ha dedamail ar a ra
hoc'h gwel dezhan evel da Vanaou

Evel Banaou hoc'h ez ouzpenn e the hoc'h chaz
ouzet dezez ann arme

Ha houzoul-ez ez de hoc'h travailh, rad ez
mond pellor h Arabad ez c'houzoul e crez ann houl
C'hoas a lavar pezaou ann dre d'ouzpenn ha da hoc'h
houzoul Jesuz!

C'hui a lavar n en devoa den gour da rei ar garg ze dezhan, na d'he zigemer a neves en arme.

Nouzo ann dribunal soudardet en deus condaonet Bazaine ne oa ket savet bervez al lezen

Neuze ar setans so bet roet eneb Bazaine a so didalvez.

Neuze Bazaine n'en deus grat drong ebet Bazaine a gar he vro, ha n en deus ket guerzet hor soudardet hag ar gear a *Metz* !

Dañ eo deoc'h eta torri proces Bazaine, pa eo bet condaonet gant ann duc d'Aumale

Red eo torri eta ar setans dougat d'ann 11 a viz Kerzu 1873, gant ann dribunal soudardet dastumet e *Versailles*.

Ha neuze gavet Bazaine endro.

Rentet dezhan he garg en arme.

Ha roet dezhan arme Besançon da gommandi.

Setu amañ dimañ ann daulen eus ar parrezion ho devezo ar gonfirmation er bloas-man

Ann hano kenta eo ar parrezion eleac'h ma vezo roet ar gonfirmation dious ar minun, hag ar re all eo hano ar parrezion galvet da vont d'ar re-ze pe a hello cahout ar gonfirmation goude creisteiz

Miz Ebrel. — Der Iaou, 5, Sizun. — Loc-Melar, Sant-Cadou.

Der Guener, 6, Commana. Sant-Solver

Dissadorn 7, Lambaut-Guimiliau. — Guimiliau

Dissul, 8, Sant-Thegonnec Loc-Eguiner

Dilun 9, Guiclan.

Dimeurs, 10, Plouvorn.

Dimerc'her, 11, Guitevede Sant-Vougay Trezilide

Der Iaou. 12 Guicoorvest. Guicar

Der Guener, 13, Landivisiau

Dissadorn 14, Bodilis. Sant-Servais.

Dissul, 15 Guimeventer — Sant-Derrien.

Dilun, 16, Plounevez-Lochrist. Lanhouarne.

Dimeurs, 17 Plouescat. — Treflez

Dimerc'her 18, Cleder — Treflaouenan.

Der Iaou 19 Plougoulm. Siburi

Der Guener, 20, Roscoff. — Santec Ploezoc'h-Vatz.

Dissadorn, 21, Castel. — Scotaich Ursulinezet.

Dissul, 22 Plouenan. — Mespaul.

Dilun. 23, Taule. — Locquenole.

Dimeurs, 24, Carantec. Henvic Couent Sant-Franços.

Dimerc'her, 25, Sant-Vaze-Montroulez — Plounn

Der Iaou, 26, Sant-Melan-Montroulez. — Ar Scolaich Ursulinezet.

Der Guener 27 Plougnean.

Dissadorn, 28, Plougonven Sant-Eutrope Lanneaoun.

Dissul 29, Scrignac. — Bolazec

Dilun, 30, Guerlesquin. — Botsorhel.

Miz Mae. Dimeurs, 1, Plonegat-Moysan. — Pontiou.

Dimerc'her, 2, Plonegat-Guerrand Locquirec.

Der Iaou. 3. Lanvenr — Guimaec

Der Guener, 4 Plougasnou. — Sant-Iann-ar-Biz. Ploezoc'h.

Dissadorn, 5. Plouiuin. Carlan.

Dissul. 6 Sant-Martin-Montroulez Santez-Sco.

Dilun, 7 Pleyber-Christ.

Dimeurs, 8, Plounecur-Menez. Ar C'hlaustr Sant-Thegonnec

Dimerc'her, 16. Iniron-Varia-Carmaz, Brest — Ar Retret.

Der Iaou. 17 Sant-Lois. Brest. — ar scotaich. Merc'het ar Groas.

Der Iaou, Sant-Salver Brest — Minoret ar varlodet.

Dissadorn 19, Sant-Martin Brest — Adoration

Dissul 20. Lambezenec.

Achu eo Votet eo gant ann Deputeet, avei ma oa bet digasset dezho gant ann autrou Joseph Fabre. al lezon en devoa c'hoant e vije graet a enep ar Brunsot. Lacaat a rai, serten eo, ann disurj eo arme ha marteze e vezo caus e savo etre ar Gambr hag ar Senat, mæs evid hirio, e vezo travoalc'h deomp lavaret petra so bet votet

Pennad kenta

Den ebet, mar dea eus eur vouen tud ho deus gouarnet ar Frans, na hello beza hanvet da netra, gant voterez ann oll. na cahout carg ebet en arme Ar bloajou var here e vije scrivet ho hano, na vezint contet a du ebet hag a ve votet gant 314 a enep 149

Pennad ei Eur gemennadurez d'eus pers Presidant ar Republic, goude m en devezo goulennet ali ar Vinistret. a hello rei urs da eur re benag eus ar sort-tud-ze sortia ragtal e zivar douar ar Republic, mar de anat en eo eun danjer evid ar Gouarnamant hag e ve votet gant 360 a enep 140.

Pennad tredé, Neus fors pehini d'eus ann dud so bet hanvet huelloc'h a zistrofe e Frans goude ma ve bet chasset heb cahout sotre ar Gouarnamant, a vezo galvet dirag ann tribunalou, ha condaonet da eun po bemp bloas prison

Goude ma vezo bet achu he amzer prison, e vezo casset e meaz ar vro adarre

Hag a so bet votet gant 354 a enep 135.

Da c'houlé, 373 a enep 102, ho deus votet a lezen a bez

Ar Jeneral Thibaudin so bet hanvet Ministr ar brezel, e leac'h ann autrou Billot en deus lakeat he zilez, en deus 60 bloaz. E 1886 e oa letanant-corune

Ean neubeut gazetennou ho deus rebechet dezhan bezа bet skuet eur paper da lavaret ne zafe mui ar brezel a enep ar Brussianet mes hen en disac'h hag a lavar soken oaspen n'en deus anet petra. pa eo bet lazet enezhan gant ar Gambetta eun neubeut soudarlet da gundu en deus lavaret e raje avanc'h. mes se telle ket dezhan c'houi e vad he servi hou. na drouzoni, hag eur pennad buelloc'h kement en devoa c'hoant mirout de vije clasket chucun onthan P'en devoa assantet kemer servich adarre, en devoa cheuchet he hano ne ket gant aoun bezа anavezet gant ar Brussianet. mes he hano neve e oa deshan rag Thiaudin a oa hanv he dad ha Comagny en devoa kemeret re. a oa h'a ho vam kense e soñje dezhan ec'h helle hen ober diouzat Evelken ar Brussianet a alfe c'houa martese clasc chucun onthan Dezhan d'en em zifenn mes ma chans se renkomp ket mond d'ar brezel abalamour da se Ma ve red deuze en e lefemp gervel ar Roue da zout d'hor gouarn. pa ne voar ar Republicanet sber nemet traou deshan. Ar c'heota ar goella ! mes evid ar vro eo goell-loc'h cahout unan da vaga hag a vo mad da gundu ar vro, eget cahout a pa 6 cant a vo Republicanet gaer en mes ho devezo peb unan eur vanden var ec'h ho hen mes a vo droalraz ha ne voteunt nemet lacaat ann disoñj, e peb tra ha trasa ar Frans da goll.

Goude lavaret all Jeneralet hag offiserien a renc lanet a so deu da serva ho harlo e li ann autrou Billot Kemen-se a lavar so bet caset mad gant ar pez brassa eus ar armé en delle lakeat he zilez. kentoc'h eget sina a vezen eneb ar Brusset

Ar serjanted politis ha chapell ar ru d'Anjou é Paris

A a gleo dalc'h-mad he devoa soun bras ar Republic

Evid goud ar s rouez ha guelet peger sponiet e oa e gurrount. setu ni Dilun e nhan o voud abred-mad da chapell ar ru d'Anjou Da 5 heur hanter e oamp eno.

Da 6 heur ec'h helleinp conta 46 serjant gant ho gouscamant politis

Da 6 heur hanter a oa bodet eun mischerourien da dor ar jardin. o c'horiou e teule mare ann offern ar serjanted a ro dezho bale

Da 7 heur nemet cart, e ve digorret ann nor hag ec'h heilont antreal da chilou ann offern genta lavaret gant ann aumonier ann autrou Cambot, er chapell ; odan ann douar

Pa sortiomp, ec'h helleinp conta 22 serjant politis guiskel evel bourc'hisien. ann aner-se ec'h helleinp hen assur ha lavaret c'houi d'ann neubeut rag ma ou me tre anaout lod eus ar serjanted politis ez ema re ali a so goest hag a voar ervad hen ober, d'au em guzet travaille'h evid mirout da vezа anavezet gant den ebet

Kement all a dad gant armou evid beilla var ann neubeut cristenien deut di da lavaret ho fedonnou

Paour keaz bro paour keaz serjanted !

Er jardin, e caromp hag e sansomp ann autrou Jeneral da Charette

Honez n'o ket bet sponiet !

Alo ! ar politis so bet saret abred er munis-man hag a zalc abred da gouskel en alardaes-man, hag a laeron noz a helio ober ho c'hoant Eiza ar chapel hag er jardin a varzar ar gazeton d'hon

Souezus eo, penaus ar goms-se dezhon a ra d'ar politis sevel ann drouscouarn Ar serjanted so deus kement aoun me zaca evel ho faltonez ar Republic

Ha pa soñjer, penaus eo martese abalamour d'ar gazeton ! Actou eo bet savet ar politis hen abred hirio

Bez ez eus peadra da c'hourzin !

C'hourzomp eta ! mes gur ! ne ve ket posubl, hag e ve c'haket pur dre ar bed oll. ravout e nep leac'h lod d'ezantoc'h eget hor Radicalet !

MELKIEN.

Ann devez deu ha bloaz d'eus maro ar Roue Lois XVI a so bet grat er bloaz-man d'ann 22 a viz Kenver eleac'h d'ann 21 a oa ann devez zil

Lavaret e oa bet e doe ar Roue stet en em sevel da genver ann devez ze. hag ar Gouarnamant oa en em lakeat e taill enebi oudho Lavaret e oa bet soken e vje prisonet nenze ar chefiou brassa abezhe dreist oll ar Jeneral de Charette

Ar Rouanalet e gar rouez so en em zisenzet e lont da zessia en offern da genver ann devez-ze. ha setu ar re hon eus guelet Ar markis de Dreux Breze ar c'homt Stanislas de Blacas ar Jeneral de Charette, ann autrounez Buffet, Chesnelong, Lucien Brun de Ravignan de Lorgeril de Larochefoucauld Herve Kiaus, Cochin. de Carayon-Latour etc

Biscoaz eme ar gazeton n'hon devoa gwelet kement all a dad o tremen da chapell ar ru d'Anjou Re oa eno ive cals serjanted politis, mes n'ho deus bet petra da ober abalamour d'ann urs vad ha d'ar peoc'h ho deus renet epad ann deiz Petra benag ma oa fall ann amzer e peb hini, eus ar c'hoec'h offero so lavaret, ar chapel hag ann oll plassou tro-var-dro eleac'h ma oa posubl en em repu. a oa oll carget gant tud jenn a revolusion, hag e oa ann e pedent calonec evid advidiger ar vro

Ar prins Crenn-Plomb, Napoleon a so atao dalc'het er prison hag ne'h eveusser outhan gant calz a sourn. Evelkan, ar briuses Mathilde he c'hoar hag ar prins Louis he vab ho deus allet cahout rouge da vont d'he velet hemdeo. Ann Impalaeres Eugenie a so deut d'reis Ber Saoz da dremen d'devez e Frans. Hi a fell dezhi discuenn he devoa atao gwir da vont dre ar vro pa garje. Ha c'houi da gonsoli Jerome en he boan.

Breiz-Izel en distroet da Vro-Saoz. Nemeus bet lavaret na gwel netra a neuz dezhi. Ne ouzoer bet c'houi ha deuo a ra pe ne leuo ket da Varia ar briuses Mathilde, gwiriv Jerom Plum-plom.

Ann neubeut gazetennou o vez bemdet traou clevet gant tud re gurious a oa bet e velet rambr chom Crenn-Plomb evid mirout ne c'hoarvezfe mui, hemañ en deus difennet lezel da zantoal deu pe tri d'ar wezvez d'antre. Ar briuses Mathilde ne ket digouezet e Paris evel c'houi.

Lavaret a rer ema ar ministred o soñj gervel Crenn-Plomb dirag ar Senat gwel ean tribunal gwiriv evel hanv zoethan.

Deuc'h eo bet ann antroù Bonnet d'ar c'h he ne-werup etre creizieu. Ean hoar gwade, ar prins en deus allet ranneal gant he alvocadet.

Beleg hen ne oa nemet eun neubeudr serjanted pri sa o tremall he lerc'hel, ha setu ma treomp ar re bet crouhet gals hiroc'h ker ar re re'l larr hon deus c'hoaz a helfomp ket gwelet gwirioc'h. Ne ket a dra eur gant aoun e vefe re a fal c'he velet pa na hell hen ober nemet he c'hoar ar briuses Mathilde he vab ar prins Louis hag he alvocadet ann autrounez Busson-Billault ha Georges Lachaud.

Ann antroù Bonnet harzet enclasker en aller a glasker sevel da Grenn-Plomb en deus roet dezhan ann autre hiroc'h da velet eun dreid alvocat, ha setu penaos en deo roet ann autre ar gentan. Ar prins en deus goulennet ann antroù Jolibois tre-da ha d'vezo alvocat a vras roet ann autre dezhan da velet ar prins. Ar prins Victor a en deus ket goulennet conje da velet he dad, rag lavaret ne oa bet gwel dezhan a en deo ket bet ann autre-ze evel c'houi.

Ar gazetennou ho devoa lavaret e oa ann antroù Bonnet e soñj reuta he liberte d'ar prins Jerome mes n'e ket gwir evel c'houi oamp bet gwel en aller-ze. Deuc'h ar prins en deus allet gwelet eunpeu he alvocadet, he zaou redeuz ann autrounez Ricord ha Desjardins.

Ar prins Jerome Crenn-Plomb a ema mui e prison ar Gonciergerie. D'ann 3 a viz Ebrerr en deo caset da di ne'c'het dalc'het gant ann antroù Remi Barde, 17 ru Bonaparte e Anteuil.

Ean neubeut devezhou a oa, rag n'helle ket mui he dennl ha pourmen travaille'h ha ma raje ann ar dezhan, e oa consent clasr Gouconde ne ket hen en deus goulennet sortiu eus ar brisonn-se hen nemeus d'he ne'c'het. Hi redisoent ne ho deus servet da Procureur ar Republic, hag ann doctor Materne medisin ar prison en deus graet ne ho doe ket ea divlaenet varzoulz pennou e zalle ar prisonier he ne'c'het hag e oa digouezet ar marc'h d'he gass da eur hanter bemdez.

Ar prins Jerome ne c'houlenas netra ebet, hag e oa en eur rout da vont eur hanter gwade he vere, e-pad ma oa he velet o tremen he vele evel ann eur, pa redas ar c'h antroal en he gambr rouez ar briuses ha ganthan commisser police Sant-Germain-l'Auxerrois, ann antroù Lhotte.

Ganer ar prison a reas da anaout d'ar prins pe-tra oa bet graet hag e kendalc'has. Setu amañ an antroù Lhotte a dle mond assambles ganeoc'h. Da eur hanter ha nav ar prins hag ar c'hommisser a ya partiet ho daou en eur votar gant eur serjant police var ar gador e kichen ar c'hoar hag eun hanter hanter goude e oant resaet en Anteuil dirag ann doctor Remi Barde.

Ann hini, ann hospitalier ne anavezent mad gant ar Parisianed hras eo ha d'reis ar re'c'hozan. Ean eur antroal eunhan, e caver ragtan eur jardin vras, eur c'hoal gwirion c'hoaz, a vras hras. Ean he deuc'h eun loger ann antroù Carpentier a vez o servij ann doctor Remi Barde en he zaoure.

Pa zigouezas eno, ar Prins Jerome hag ann antroù Lhotte e serjant eno dirag serjant police a en digouezet eun tamic arouezha, hag a dle chom eno da veilla var ann nor a oa bet roet dan-gwir var ar gambr.

Evel dousal gwelloc'h e en deo allet ar prins mond ean neubeut tro en aer he zignomet he deus allet cahout ann autre da c'hoat d'he velet.

Ean neub-eur goude bezan digouezet ar Prins en deus e-let ranneal gant unan eus he alvocadet, ann antroù Georges Lachaud. Chomet eo bet ganthan ann hanter hoar bennag ha da nav hoar hanter eo ar da gousket.

Kert e veze d'ar prins ann autre da bourmen hemdez er parlu mes epad diveaz ann ter mizvez kenn.

En Anteuil eo e veze caset kelou d'ar prins d'eun ar pez en devoa graet ar barzer enclasker ha lavaret var hetra e veze bamet.

Al lenern a soñj ar Briuses ar Senat.

En daill er Senat, ann antroù Freycinet en deus graet he soñj vije a enep al lezenn. Ann antroù Carnot a boaz kentoc'h ma hell evel ala ar re all da hanka ar senerez. A benn all Senatourien ar c'hreiz (ta chos) so en em assamblet evel re eun glevrout var ar pez a ve ar gwella da ober hag oll.

...ment 5 ho deus lavaret e na red vek a emp al lemm. Martens ar'h allont mond a da gant eur re benag all a glaskerie ne d'ar Gouarnamant ar gwir da chomout ar Brezhoneg mes a c'houlennas evel ur speud hag emfiamant gant ene drubuilh benag, evel hemp gant ene dre benag a emp ar vro. Ha setu hie

Ann autrou Jules Simon a lavar alies e oued par lod ne vezo hel vaet. Re ma tu dehon a emp da ehe hag he deus Ezaou ne vano hel evezeant ouzhe, hag ar Gouarnamant en deus anna e ve vaet

Ene tamet an gwellaat ann traou hag e oudomp avaneh a zoun ne hel d'ezo ar pal a lavare ann all d'ene brezhoneg Baline Lachroe Floquet. Pallaoren Jules hag a ve vad all ha breizhad ene ar re ar all o clasr gwenaed ar'h beh. Hema resaet al brezhoneg-ar ma rahfel bezhentoc'h a avaog.ma evel ar Vretonized a ene tam gwellaat ebet

Ar pal en emp e oa hel savet strouho a ni da gaout ennoe Baline ha dreist all ar c'hoanom-mui a gave ennoe. Ar brezhoneg a vezo ragtal c'hoanom ene ann armor. Ann autrou Jules a c'houlennas lacat e plass ar c'hoanom-ar ar re-mab a Baline hema c'hoanom. Ann autrou Hilot ne lavas hel gwir hel'h ar re-man ogot ar re hoaz. Ann autrou Jourgouberry a lavare ne lavas dezhan hema ebet ma ene oll hoanom-ar gwir a emp ar brezhoneg hag en dije ma vije hel kendalc hel evezeant outhe labaat ha ouzh-ene evel alies caout adarre ha labaat Ha gwazamp hel e ve hel c'hoanom ann divizou ar vloaz ar gwella nebeu ma ou hel ar Vretonized ar'h en em gavomp dreac'h gant ar Gouarnamant

Neue hel hel labaat hema devez evel hanvet e Bellevile ene Perpoe all e beac'h Gambetta hag a ne dije c'hoac'h e c'houlenn monerien. Ar re ne ve lec'h, hel c'hoanom ann Tribunal hag ebenel Lacroix Emile Lauriet Chenavaz Jules Garnier all Ballac'h hel ann eil ogot egile

Diac'h a lavaret ne ar Jeneral Chanzy a ve bevenn e poan ann 19vet armee en Alper hag en Tunis a vezo hanvet e plass ar Jeneral Chanzy

Lavaret Michel ne hel c'haout kelou kriz dasgall da gouzout hel hada ar Revolution pourchas a ra dasmantal hel dud. Red e lavaront compez a lavar eur gwerien all e ve hel lavaret ann nebeud devezhou ne e vije roet he caout er prison

Lunvez — Savet ne hel ann hel pell ezo mechouriou a labour ar parrezianed e Lunvez hag he meziz hag a ya bremaen er gear er vez 5 all zarbin ne hel ma dezho labouriat Roubet ne hel mond da Vrasparz a glask mechouriou hag en em hel c'hoaz pradet Evel m'emaint a be dalc'h ar re chouriou ne d'ezo Lunvez re a zavont ha na c'houlenneint da gemer ho labour adarre re abred, re Yun-Zaou ha deus c'houet dezho hanter-cant mil frank evid hema hel labouriat mes hel dale mi-chouriou Lunvez a anavezo ha deus re Yun-Zaou c'houet ann dro full dezho netra e ve mes re avezet ne e lakaou ha daoulagat

Da c'hoaz e ve c'houet da re Yun-Zaou ann all labour ne d'ober hag ar Gouarn ha deus labour egaul ma ema hor mechouriou-ni oc'h obann hag e c'houet dezho dre ho lost ha gwall

---

Fal laer diatreet gwaze vale blaze d'ann hanv en devez he arriva. Er maz diveza ne ejo hag gwiriet e lagadenneu d'ar poent e *Liverpool*. Fal laer a he devez hel allet hema resaet d'ann Iliz en hel c'haout dezhan, rag ne oa hel hel c'haet

Al laer-ma na hel partiet d'ann ar merhes hanv d'ann 3 a viz Gwengolo 1873 evid mond da Varsolevich, e Rusia e paleac'h en nemet ann hini a gave al laer dezhan eur martolod mab d'ann hini a zervije al laer. Pa ma gwaz e Varsolevich, ar mab a en em gave mui ene hag ar laer a lacaas 3 bleiz evid dastum da *Liverpool*

Digarezet ene e ma renket d'ann hini en devez he c'haout hag hemañ penaos e oged arriva evel-se ar all a lacaas koumañ dandan eur gwiz all hag he c'hasas da Vourg-ê ag. e c'hi ne d'ann 10 a viz Here 1876. Ar laer-ma hel hi e en nemet he mab en em gave er poent-ze mes pa en em gavas ar laer ene e en partiet pell a ma c'haout nemet d'he glask d'ar poent da laer hi na ez he zevel en em gavas adarre ar zizhun mui a vech en c'haout da laza hel'h ann all mui ma laza e oa hel'h, hag e velet ne pebez ar pal a rae he zoug d'he c'hase endro da *Liverpool*

Eur re hemp e vije savet penaos ann admiral Jourgouberry ne ma hel'e hel d'he armeinou Ar gwazioned a lavar, pemzek ez deue he vab bremañ

Abaoue ann nebeudvet devezh Gwengolo en em gavomp ene mui ann Deputed hag e speud ann-dho e pep lec'h. Kemmet e vije ann, demp d'ene eur gwir avaret gant Lacroix en gwen hema da c'hanbella a anavo pariet ar Radicaled pa devez tremenet ar bragas eus ha tabut en he zonj. Mar deo Rann a levere hen a dle da vout ar muia red a vezo da hel ann dastum he dremm ha mond ene mui en ar de Chwengwenn e vezo dav hema pell d'ar maro-ze

Ann autrou Pilhes, alvokad, ega en en devez gwanaet, en hel c'hoaz a novez eur hanv ann alvokaded e Paris

---

Ar vag dre dan *Picardie* a vont d'ann New York d'ann *Havre*, a ma hel gwaledet ar mor deuz hag eul heur ar dro dia ene ar memes tremenvanez.

al *Labrador*, digouezet d'ann Havr, d'ann 21 a viz Kenver en deus savetaet ar vartoloded hag ar passajourien.

Berlin, 21 a viz Kenver — A. lestr dre dân d'eus Hambourg, ar *Cimbria*, o vond d'eus Hambourg da New-York, a so bet eul lestr all dre dân, ar *Sultan* o sioca ouchi etre *Borkum*. Ne ket chomet pell var ar mor abars goeled. Eur c'hanot a oa abarz nao den ha tregont (39), a so digouezet e Cuxhaven, ha ragta. c'huec'h lestr all dre dan so bet casset var lean'h ann darvond da glasc ar c'hasojou a.

Hambourg, 22 a viz Kenver — Seitec den deus ar re oa var ar *Cimbria*, ho deus allet paca tour-tân ar Weser, ar pez a ra so bet savetaet atre tout 56 den.

Goelloc'h kelou so hurio divarbenn rec'het ann autrou Labonlaye.

Jules Le Proux, bet Deputé e 1848 evid Departamant ann *Aisne*, hag unan eus ar re huvadica eus ann Departamant-se, a so nevez maro e Saint-Quentin. Be en devoa 75 bloas.

D'eus *Perneux* e scriver d'ar *Chaperrier du Centre*, d'eus *Montlupon*

Be oa eur groas vrao graet gant gotin teunet, sarret el leac'h hanvet da *Clayeux*, commun Varneg. Honnez so bet nevez discarret Ha bez e ve eur vioc'h he dije graet ann taul egis e *Coulevore*, pe astramant ann avel egis pa'ho deus lavaret ann opportunisted, evid ar pez oa c'hoarvezet e Chamberat

Ar pez hon laca sonezel, na n'hellomp ket en nep eatoni re, so ann neubeut eves a daul ar polis evid gout pion en deus graet ann torfejou sacrilach-ou.

Ah dionalist da vihana, hag arabad eo deoc'h touch ous gouiou ha drapeiou ar 14 a viz Gouere, rag neuze assur e vec'h cavet ha galvet dirag ar justis.

Ann anarchistet ho deus lavaret, penaus da benn ar miz Meurs kenta, ho deus esper d'en em venji d'eus ar pez so bet grat e miz Meurs 1871 a enep ar Gommun

Nenze martaze, pa ne vo Gouarnamant ebet mui ec'h hello ar Rone cahout ann tu da zistrei e Frans evid savetai ar vro

Abaone m'ho deus mistri-scol tud ar bed kemerat er *Martinique* ar scolion renet kent gant Frerat la Salle, ne glever mui bemdeiz nemet eun 200 morianet benag o vioual bemdeiz ar *Marseillaise* hag ann oll sonion ar Republue. Breman aur e taskefint eun dra benag.

Tri Deputé Bonapartisted strazho ann autrou Cuneo-d'Ornano, pa en devezo disenezet ar Gouarnamant petra en deus hen sonj d'ober d'eus ar prins Jerom ho deus graet ho sonj da rei ho dilez evel Deputeet, evid ma helfo Graint-Plomb goulenn monosiou digant ho electourien, ha beza hanvet Deputé en ho flass

Ann doctor Tiersot, Deputé evid Departamant ann Ain, a so nevez maro gant eun taul goad. Be en devoa eur bloas ha tri-ugent.

Maro ar Prins Charles Hohenzollern. — Ar prins Charles de Hohenzollern, a so maro deac'h vintin

Ann Impalaer Guillou eor. a oa set cant etre creistien. mes enn neubeut goude e tistroas gant ann autrou Kægel. a oa deut da gass ar gommunion d'ar c'hlanvour Da zivheur e varvas ar Prins, d'ar mare-se e oa var he dro oll dud ar palais

Cassel so bet ragta. ar c'heiou, ne vije ket graet ar gonelion a oa gourc'hemennet d'ar mare-se, ha lavaret e vije bet daeet ann anterramant, ha ne ouzeur ket c'hoas peur e vezo.

KELKIEB ANN ESCOPTI.

Ann autrou Guirriec, cure e Trefflagat, so hanvet cure en Huelgoat.

Ann autrou Gusedo, cure e Ponldergat, so hanvet cure e Trefflagat

Ann autrou Trevien, beiec iaouanc, so hanvet cure e Pouldergat.

Ann autrou Richou, cure e Cleder, so hanvet annonier ar Reiret e Lesneven.

Ann autrou Simon, cure e Sibiril, so hanvet cure e Cleder

Kudeu ann douar.

Ne ket gueliéat tam ann traou, ne brener na ne verzer nemet ar pez so exomm. ne ket cresket pris ann edou, mes dalc'het mad ho deus. ar mana a veler var marc'hajou ar vro eo kenderc'hel atan ar priziou. Evelken, sotu penaus ema pris ann oll edou dre ar sac'hat 200 lur

Guinis d'oc'h 19 lur da 20 lur 10 g d'oc'h ann danvez, ar pouez hag al lieu. Ar guinisou guen miz meurs evid bâda, 28 lur pe 30 ann 200 lur Segal, atan dres da verza. ann danvez peus-vad ha kempennet brao evid ar marc'hajou, ne gav ket stanc, 15 lur 10 g. ann 200 lur Ann danvez disterroc'h neus ket cals a glasc varnezho, ne gaver evitho nemet 14 lur 10 pe 15 g Ann hey ars da verza, d oc'h 18 lur 10 g. da 20 lur 10 g Kerc'h 17 lur da 18 lur 10 g. Ed-du, 14 lur da 15 ar 10 g. Avalou-douar e Paris etre 8 lur ha 18 lur

A.

LIBRAIRIE H OUDIN ÉDITEUR
PARIS POITIERS
M, rue Bonaparte, 84 6, rue de l'Éperon, 6

VIENT DE PARAITRE

LE TOME XIe DE L'ANNÉE LITURGIQUE

DE R. P. DOM GUÉRANGER

LE TEMPS APRÈS LA PENTECOTE

Tome II

Par le R. P. Dom L. F. de l'Abbaye de Solesmes

Un fort volume in-12 broché . 3 fr 75

TROISIÈME CENTENAIRE DE SAINTE THÉRÈSE

TROIS DISCOURS

SUR LES VERTUS

L'AMOUR ET L'ŒUVRE DE LA SAINTE

Précédés par Mgr Ch. Gay Évêque d'Anthédon,

Supérieur des Carmélites de Poitiers, de Niort et du Dorat

Un volume in-8° 1 fr

LE PROCÈS DES BORGIA

CONSIDÉRÉ

AU POINT DE VUE DE L'HISTOIRE NATURELLE ET SOCIALE

Par M. le Comte René de MARGADEL

Un beau volume in-12. 3 fr

IMITATION DE JÉSUS-CHRIST

TRADUCTION NOUVELLE

AVEC RÉFLEXIONS ET RÉSOLUTIONS PRATIQUES

Par M. BOUIX chanoine honoraire de Beauvais

Un joli volume grand in-32 2 fr 50

Reliure percaline 3 fr 25 Reliure chagrin 4 fr

LE CHEMIN DE LA PERFECTION CHRÉTIENNE

MÉDITÉ ET DÉCRIT PAR LE VÉNÉRABLE SERVITEUR DE DIEU

FRÈRE DE PIERRE DE JÉSUS DOCTEUR DE LA SORBONNE

Revu, disposé dans un ordre méthodique et augmenté

Par le R. Père L. Tauc, de la Compagnie de Jésus

Troisième édition

Un beau et fort volume in-12 3 fr 50

DEUXIÈME ÉDITION

DE LA VIE

DE LA RÉVÉRENDE MÈRE THÉRÈSE DE JÉSUS

XAVÉRINE DE MAISTRE

Par M. l'abbé Bougaud, du clergé de Paris

Terminée et publiée par S. G. Mgr G..., évêque d'Anthédon.

Un beau volume in-12 . 3 fr

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

G. et H. Barème fabricants de coffres-forts à *Reims*, spécialités de grilles en fils d'acier tiges-barres en fer, porte de sacristie pour encastrer dans les murs, coffres-forts incombustibles pour sacristie

Envoi franco du tarif sur demande à Reims (Marne).

Paiements au gré des fabriques et des entrepreneurs.

LA VIE sédentaire amène des désordres douloureux dans la vessie et les reins, que l'on combat par l'usage quotidien de l'eau minérale de Pougues

Plus d'Asthme — Plus de Catarrhe

Guérison prompte et sûre des horribles oppressions rhumes, maladies de poitrine par *ARAUD* et *EL-AR* Pastilles Elixir Patrigeon guérit en quelques jours la toux la plus rebelle Les succès de toutes Prix Poudre 1 fr 1 boîte, 2 fr 50 le Flacon Elixir 3 fr Dépôt général Pharmacie Parisienne à Poitiers A Quimper pharmacie Moreau Envoi par colis postal

CORRESPONDANCE INTIME Moyennant 1 franc en timbres-poste pour recevoir des semaines religieuses recevra à votre adresse pendant six mois, la Correspondance intime publiée par l'association financière de France (1, rue Grange-Batelière).

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un événement dont pourront profiter les capitalistes. Ces lecteurs seront les premiers renseignés sur les hausses qui se préparent, sur les titres qu'il faut vendre ou acheter etc

Ar Perchoux-Morvr Ag. de KERANGAL

A coquer mondial pour Ag. DE KERANGAL

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GUIR GRISTENNEL, AR GUIR BRAFFOUREZ

GAZETEN VEURIAL

Ar Pemzec
Ar Varchaled
Gwele-ha-Tarz

Ar mare ma ar Pemzec 3 m
ar bloaz ar vare gant ar post

Trema hon Hanoe, ma Hon Hano
eumpet hon Salver Jesuz-Grist.

Ar re a houlenn koumanantiz a rey hag
e lavaro PE FEIZ HA BREIZ vetan.

Gwelout rezo e-lec'h emañ kaset kevrinidi an arc'hant
evit ar koumanantiz da vezañ resisset.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Casimir-Delavigne à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

Kemper 17 a viz mezheven 1903

Ar Brezonerien dizesk

Ann diskouarn meurbet diwezhañ da Vaodez a ro ur Vro-Saoz da Vro-Frans a gasas d'ann Eost ar vro hag ar brezoned ar Sav-Breizh ha betag en Iz-Bro Belgiom ha mesk a re hudiou a-viz Here ha dre-holl gant ar c'hrenvez diwezhañ ma Vro-Saoz ar Vro-Frans a zo bet kemeret gant ar Vro-Belgiom hag ar Vro-Saoz a zo bet kemeret gant ar Vro-Frans. Ar Vro-Belgiom ha ar Vro-Frans a zo bet kemeret gant ar Vro-Saoz. Ar Vro-Saoz a zo bet kemeret gant ar Vro-Belgiom ha ar Vro-Frans. Ar Vro-Frans a zo bet kemeret gant ar Vro-Saoz ha ar Vro-Belgiom. Ar Vro-Belgiom a zo bet kemeret gant ar Vro-Saoz ha ar Vro-Frans

goad d'ober a beb seurt sorserez, alan ar pez a gaver alanc ha alanc er vreuriez-ze En devechou kenta eus ann Iliz, ar baianet a anaw ann oll traou heuzus-ze hag a gemeras alies ar vreurier dizonc carget a Juevien evid em assambie cristenien Egis-se ed e'h heller entont e ve bet tamallet gant ar baianet crimou meurs d'ar gristenien a oa divamm anezho. Ar vreuriez dizonc eo ann hini a rea ann orfejon hag ar c'hrimou-ze evel ober toaz bara gant goad eur c'hrouaour divanket, ann dud petrel ha merc'het e'h en em assambie evid en em re da beb seurt disurjon Hi eo, pa glaskas sevel a beb seurt dispar'h a enep ann Impalaret romen kenta oda er Glanue a oe caus ma oe chasset ar Juevien eus ar gear a Rome ha pa oa counnaret ar vreuriez dizonc a enep ar gristenien, ar re-man a oe basseet ve d eus kear assambles ganiban pe gurt d'ar mare-ze e kemerer ar gristenien hag ar Juevien evel eur memes rumm tud.

A.

LE MARAIS.

III

AR MENEIC A ENOR

Iann Michaud bem lazet eun den Kement-se ne belle ket bena gurt Enn dra benag a dlie beza c'hoarvezet hag a brenege en he enep Selu aman penaus e tavare Iann e oa bet c'hoarvezet ann traon

Marteze peus son, d'eus Anselme, maurer Villet Eun devez dioua ann abardaes e oa deut, dre gus da di Iann da lacaat ober eun arbelic dero. gant eur pouar dies da zigorn eun doare coulr da lacaat arc'han

— Choustre ac evid cusel ho pezion ugent ar a lavaras Michaud en eur vouse'hoarzin *

Ann avarisius cor a esklammas

Pezion aour * n am eus mui ho roel ain eus oll e prest n ain eus mui lam arc'hant arboelet em u m'ben too deoc'h. Ann arbet-ze a so evid dastum eun nenbeut mare hadoures a bris. ra louzaer ha ra c'hoafiturion

Anselme egis m en deus bet avarel Rampale deomp, a verze a beb seurt traou Hogen, ar pez a verze ar mon. a ioa pezion ugent real Histor tud Madalen hen discueze anat a keus Michaud o clevout comson Anselme, a c'hrosmolas

Confitorion 10 dre gant

Anselme a ganouge facha

— Hag eu belle arboelet eun dra benag, ne ket te a dlefe ben tamal. din. N am eus ken eur na ken kontere nemedout Ha ne domp-n ket kouer *

E gurionez, Anselme ha Michaud e oant kendirvi En tagl-man. Michaud a z rollas da c'hoarzin

— Ah ! ah kenderv Anselme, ma na dlefe va bugale var va lerc'h conta nemet vac'hoc'h hertalch !

E gurionez, petra benag ma oant kerent n en em zarempredant ket cals, ann aurer ne velo den Bova a re he unan en he ti eus evel eur gwaridon en he zon.

- Ne res ket mad prezec an doare-ze, rag bremañ zo 20 bloaz, te laus rentet din eur servich e vezin anaoudec ahezhan epad va buhez, petra benag ac'h eus rentet ar servich-ze din teb goad dare did

— Fen sort servich

(Bar penaoz ala eur vench ali) A.

MELEREN.

Ann autron Jules Ferry, o sonjal ec'h alfe ober he vestr ha ne virefe ket Radicalet ar Gambe lezel anezhan d'ober ar pez a garfe, a so bet gouelet dissadorn ha der Goener divezo e lasc trucha ar Senatourien da vout evel ann Deputuet all lezen a enep ar Brasset mes evid c'hoas n en deus ket alvet gounis netra Ne chaus ne belio ket ben ober Hogen. setu penaus eus tol eus ar Republicanet ! Po vero dezho ar gurt hag ar justis. gant ma helfont derc'hel ho flass ha dreist oll ho freamant ! ! ! Evel n ho deus ket a gousmans, ne ket possubl ez afent morse a he heul ha setu perag e carfent ober ann oll beavel quibo, hag evel dond mesoc'h a ze abenn eus ho c'hoant ho deus taulet ho daouarn var ar vugale.

Cannad ar Frans a Vienne so bet d'ar 5 a viz C'hoevrer o kimmiadi mous Impalaër ann Autriche Hemañ zo en em zisc'uezet madaleznus meurbet en he ganver touts anat mad a oa en devoa cals glac'har Ann Impalaer en deus roet meuleud d'ar c'homt Duchatel. rag m en devoa lakeat he zemission, ha goudeze en deus kendalc'het Cals glac'har am eus he deffe ar Frans. a garan a greis calon penaat bé unan ann devez eurus a so a c'hoant kemen. hini en deus carac'hez evithi e pehini n meilo da gemer adarre etouez poblou ann Europ eur plasc dereatoc'h eget ann hini e pehin en em gav bremañ

Abaque 8 deiz, a lavar ar gazeton *Le Français*, hor C'hannad e *Bruxelles* ann autron comt Gustave de Montalc'io en deus cassol ho zemission da Vonsr ann affeiriou evel daveaz ar vro hag en deus scrivet meur a vench dezhan, evid lavaret e taic'he dezh , mes beleg ben ar Ministr n en deus ket projet cass respont dezhan.

Royalistet ann *Ardèche* ho deus chouset ann autron Rene de Cunson evit he gass d'ar Senat la zerc'hel plass ann autron comt Rampon nevez maro. Pijet gan. Done ec'h afe beza harvel

Kannas, 28 a viz Kerzu. — Ene deo, eur frances kaeret ann anvou Hapet, en deus c'lanket kreiz nevel ro ar gouel eur bedeo marv. Ouzas ar re da skolo ous gwarnisoo ann ti ha d'ous ann tiad eo bet skapet he unan ar mouz ar penn hag ar bet azel var ann tan! Ha pe bet c'hoarvezet kement all gant ar Gamelotin pa oant deus Paris en eur halioa ne vije ket bet gwasoc'h ganthan, rag nemet e vije bet diverret he zaoulagad deus ann neuvet Blavezoun. Mes evelkomp-ni e vije bet cals gwashoc'h rag a-benn dija bet allet mouez o hor doomp kemerat a c'haon evel en deus graet Doue e hon daoulagad dioues kemmat hon a garfe o bout evelhan.

Euz darvoud nevez en deus groet var marichodet Braningwenaer Ker ar vag poubellet d'ouzoun ar re d'ar c'hreiz kreiz deus ar porz. Ez meur deus ar zav-mein eus ar marvion. He ma er bourc'h 45 marichal ha daou pe bahan. Nav anezho no bet savetet, 5 marichal hag eur pe bahan no bet ar gouel ar mor.

Ar ferch eus ar Frans. Le Normand, so ar de-zh d'ar penn a kaeaen d'hanva e Spagn. Neuz deus ann ar hoarz so bet roilet ha tri savetet.

Demerz Ker 27 a viz Kerzu. — Ann autrou Faillere ne vouie ket e hoas pegar creiz ez, pa embarkaz a-z eus den gwal c'hloud. Er minis ann ar Journal officiel en deus he hanvet President ar C'houncil ha minister ann aferou evel deus hor ar vro evel ma ra hetag hen gant ar garg se d'obet ar Bro-Saoz evel aferour ann diavaez ar vro ha ma vo kinniget dezhan breza pe Minister ar Marine hag ar brasan mor gwall avoue ha ne lavarfe ket nao.

Dre ch. hanvenou ma ann Deputeed so bet eleet davarel penaos var ho meno. Prezidant ann Cousel ar Vro-Saoz a grogfe breza Minister ar Marine d'ann autrou Charles Brun en deus ar garg evel a oant neuze ha d'eus kemerat tra a vo c'hoant da zevel ar parsenn mor. A benn all e lavaront ne ra ket e hoas kinnig ar prins d'ann amiral Cloue mes evel e hoas neuze netra anezi neuze graet netra zevez. Ea ne c'hoarvezo ne garfe warc'horil an marichodo gouzout ebet ouzoud ha kaoz ar bazen neuze he deus c'hoant ar Gambr d'obet a-zoug ar Brasaet evid ho chaseal eus ann armo hag eus ar Marine mes ma vez ra ne ket e c'hoc'h ann eilved a rank hael a garfe obet evit dra ket nos ma d'he zremdro offeryen sevelhan, evel ma ra ouzoun ho flas digantho, ya ne gav gouz all ebet e alfe kinnig ar garg da Laborderie Neuze so bet fall pa oa er vroaoud zevel a alfe bezo fall ive pa ra bahaat er vroaoud huel ha na grodan ket e lavarfe nao.

Ar c'hoantr-amiral Pierre so partiet deuz ha d'ann Paris evid Toulon. Gouzout hemennout so bet dezhan partout ragtal evid en em lacaat e penn al listri ha bet hanvet evid mestr da vilen hor c'hoarroas a Boulogne-sur-Mer.

O velet ne zigouezer ket c'hoas ha brasoc'h d'ar peoc'h evit Phrans ann autrounez Bazoin-Brillant Georges Lachaud Joinbois E. Raoul Duval ha Pholix ha deus cavout dezar h da Venaer ar jeou ma zo ouz ann evid en em glemm calet d'ous ar pez a rer dezhan.

Ar bez-vare a varo e Paris ann tribunalou ho unan he deus divizet a nevez ne, eun dra talvoudus divarbenn ar scolaichou red.

Ann oll beleien gouzout ha carout, a ket ra deseulaouez ar scolaichou bihan da c'houlaz, ha kense ann deseulaouez kreiz (pemzek) dé eus lesen ar 15 a viz Mezeu 1850.

En eur c'hoari re-ne deseulaouez ar scolaichou bihan e c'hoi resoui ha desk en ho c'hi bugale all mirout da dekrat a ve en he garg evel carfam dehho goarnt pe madoberoue mes gouzoudo, red a ve dezhan dougal d'ober scol dezho all assamblea, avid ne ve ket lavaret a ra bet savet eur scol ganthan.

Erfin petra benag en gouz bet setuna ann tribunal a gemenn ar relijion a bell c'hoas ouspen d'ar vugale hon deus hanvet kaelloc'h gant aotre ann hini so cargeet eus ar scolaich e peb kanton delegue cantonal. Kenver eun nombrel bugale all en he c'hi eus desk dezho lenn ha screiva ha re dezho kentelioua var ar c'hatekis hag ann histoar santel hag en eur gor var ann oll brasa a ver dezhet er scolaich kreiz mar g'her gra dezo (pemzek 69 al lesenn ar 15 a viz Mezeu 1850).

Ar selaou er vro-ma a-varo hor miziennet a bell eo dezho kaout ar c'hi kelenn muioc'h eus tan brasoc'h d'ar scolaich diaoue d'obet kemmat a-zoug.

Hag a gavomp ar pez a ra ar selaou-se, ma a bellomp ket kemmat ne rafen ann oll droug ha dre pe allet obet al lesenn nebeu ha c'hoas eus ann 28 a viz Mezeu 1850 a he lu ar c'hanna marvet ne rafe re a droug. E peb commun eguz en hel lavar ervad ar gazetenn Le Siecle ar person pe ar c'hure a hetio diveza ann aotrou bugale dezo dasparza ar scolaich diaoue kemmat ne gouzoud a-zo.

Ar Vinistrer c'hoas ho deuz pare c'hoas er Vinistrer nevez ouffret Minister ar marc'har hag hen ar brasan, a zivarc'h a gren dezhe ho flas ann hel hel hanvet gour all evid c'hoas er pinsonn-se.

Diwar Saint Peter-bourg, e scriver da eur gazetenn d'eui Berlin.

Impalaer ar Rusi a rezo enmarc'h ar 15 devez kreiz a viz Mae Neb dale e vuio pabet ar pinsonn all.

Souzoud ez ann oll deal o velet pegar doukaud ez ar re se e penn ar vro, pa vehemp ouzho e vois

no hallo bet ar Brasset beza kavet Deputet pe Senatourien, abalamour hebken mar d'int prizet Varc'hoas e vezo lavaret na hallo beza kavet hini eber evit ar re a zeply dar Gouarnamant

Arabat e vezo sokon disoñj beza re sonnet ma ve voiet abars pell eul lamm hag hi a zavo egus man

Pennad kenta — Na hallo beza lavaret nemet ann Deputeed a so achu ho amzer ganthe

Pennad eil — Ar re a zo a vale gret monizion dindan neuz fors pa e vent a vezo chaseet ann ar Frans, ha caset da Noumea evit ho blom ur ho delle ann hanligeiz da vestrez d'ar vro

Pennad 3 — Ar re a zo ann neulenta mizer evit ar Gambr ho deus c'hlet ho gwir da vot ha da vezo kavet Pa ho deuz e vezo kemeret anpoan. hervoudour ha k'hlerc ar re all ac'h ho amzer ganthe

Ne ouzour kel 'hoas petra a vezo gret en aller ar prins Jerome Napoleon-Plomb Merves iod ann autrou Benoist karget en Lasker, en deus lavaret e tiele mond dirag ann drouzkas evel ann deu e tamaller dezhan oeza gret ann dra evit chench pe diskroja furm ar Gouarnamant. Mes iod all hag a voar mad ann traou ho deus lavaret en Jerou karet ann autrou Benoist ne oa netra da damall d'ar prins ha merket en ho ertans dougen d'ar 5 eur ar mintin e vez beza roulet he liberte dezhan ha beza ar

Ar Pr ns Victor digouezet e Paris Dimeah da nem. en deus tremenet gant ho dud al Lann penn-da-feunteun

Evel n en deus bet nemet tri devez zonje e tle dentre hiroc'h da Urbanis alese ha ma en gav ann ei ha tregont canolerien

Ar Gouarnamant a vezo a so dre ag enehan e veiri penaus ar Senatourien en oll so bet kavet evid cahout pers er Gommenezon so bet kavet evid e vezont ann oll lezen a enep ar Brasset a vo bre man e vezo spurlet ar Senatou ien evid ober dec ho vot ar lezen fa ar ... lavaret ma ne reont ket e vezo kavet ar Senat ha rhenchet ar Vamm-lezen pe rhans ne gemerom, ket kenn na ne spurlefiet ket

Ann autrou Bourneville a so ket all ne o c'hasc chaseal ar telefon hag a ventouet ens ann hospitalou. n bet kavet e Ba ieville Dreuz devezh evid dere bel dans ar Gambetta hag en aferse, ann autrou Despres. me'hon hospital ar Charite a vezo kemeret-mad gan kent ann electionou

« Gwelout a ran dre vlerest evit ar beaurien hag ann hospitalou, ec'h alle ann autrou Bourneville beza kavet rag evel Deputé a ra neubeutoc'h d'ouzc d'ar Religion eget evel Conseiller ann Ty-koz

Dilun, ar Senatourien ho deus poaz achuet ann neubeut lezennou bihan a oa e dalc'h ha lavaret en em asamblı der laou kenta

E naoget so bet d'ann amiral Thomasset beza Minis'r ar Marine, mes hen en deus distaolet enezhan, ha lavaret ne zonje ket dezhan ac'h eje beza cavet den evit kemer ar plas d'ar marc-man ann traou o vezo egus ennz ai

Ann h ni a gass hanv breizhiz d'ar Finistère, d'ens Kemper a zivezo ann ke he gomzou ne do ket m gouz d'ar relijon na d'ar Religion ha ma carfe lavaret ar re all da gre e ve ar c'hrouez a da ganthan e tiele par ant e lavar h rag ne ket distachou a garlemp guelet mare eberoù ne ket dimo lavaret na c'hrisa gevez mes lacaat ann oll da gred e vent ar c'hrouez a so ann tamic dimorh. N en deus ann e reolenmp en nelle ann touch fall a rebech ouzomp, e ve dav c'hrisa ann traou her soaz ne ve ket gwazed hen dimarh, mare hen a gemer ac hanomp eur lod sol pe a so sod he gnan mar d'emz e vezy hor lavaro da gredi ne ve gret netra a enep ar Religion Ne hellomp ket stau calon, ann traou pevar ra zivezez deuhan mare a bed ann amzer e tremenomp hag a rampc'houn bet ann kemenet tra ve gret gant ar re he deus ar galloud etre ho daouarn

Planch Talbezard d'ens ar Finistère, pe hen a so talbouzer dounar pe ne ket ngs a soaz dir. a so a tlea eur gwenner pa fell dezhan ho c'hasal da gredi ne ve bet ez Jesuz ebet ouann dud cristen Dre'h a lavar ne ve den o c'hi mirat ouzhoc'h da gorre en da gommunu barres ho c'houant mare da vihana mar fell dezc'h mont da benna ar belec'o vont da gas he sac'hanchou d'ann den caer ne ell ket en danger da bara pemzek ha da vezo caset d'ar lojeis mestroù etre daou pe daou dindan ar mantell pe c'hi gwennet dezc'h ne ve ket a pounnisamp ar Sacramant.

Gale a so evidhoc'h lag a ziwar h ne h aña ba ga gret traou evelse ha seiz penaus e ve responset d'ann Union libérale gant gazetenn Ha nome et Patrie Dre'hti dezeza an Union libérale a ziwar c'he ar pez hon deus merket dezc'h 15 devez a so e oa bet kemeret a meugiezamz ar Pyrie eur michcrour honest a oa bet condaonet da vare 50 real amende rag ma en deuz bet gwir be zellet sonnard ann autrou Duc da vout ar Sacramant, hag e oa bet digaset da Zanan rag n'helle ket pare ann amzer, gant he zanvarn ar gir gan ar gristenien

Ann dra evelse a sebiant d'ann Union libérale hen benzas hen dreist-tout ma c'houlen a vo dianac'het gant pevar ar Gouarnamant

Lacc'h ann eil gwenn ha gort kentreur, ann dra-se ne vezo ket c'hoarvezet rag neuz fors pegen meurbet en emzalc'h evid ar Republic ho deus ean testeni anezhi meet gant tud enorus, ha mar chom-

ha gouezh ann dudiern doustans ec'h ellemp rann ann traou-se bezañ staliet ; hennezh all a helle bet hemañ re sonetet rag alies e c'hourvez ha ma carfe servijerien ann Iliz *liberale* hemañ gant evit ar gazetennoù-se a gas da gant ar Religion da re bet pell ec'h anavezfe pep sort traou hervez a vez graet dalc'h mat a ezhomm ar re a lef dezhe diskouez d'ann dud ha lâr ha lag ha Religion hemañ ha flastrou digantho tremen ha hramant ha c'hoant oberiañ d'an ezhomm pe d'ar pezhoù ar pennoù tiegez hemañ a gas. Rag ne fell ket dezhe a galon vad hezel ar c'hoñchuz diwar-benn ho divizoù

E'ba strakoù ar Republik-mañ, e vez'h clevet o kouezet tale a-raok latarezi pennañ, ar Rouanelez a-benn ervalañ an toilerez ann oll

Gwelet a reer pa astramant ne anavezont ket ar hanoù

A dra sur ne lavarompe ket e vez mall peb tra er voterez evel ann oll egile ma ve graet hiriv mes ma lavaz egile ar Rouez, e carfemp gwelet toilerez ann oll heuliet gant scabilet hag en em hun ne fell mui dezh ha dasoñjal ha n'eus ken nemedhoc'h

Kemplet hemañ ket votet al lezenn a-enep ar brinsed, ann Deputezed ho devoa graet kemmer vacañsoù e-pad ma vefent ar hanv d'ar lanv all hag ho devoa lazaret ho dije evezhiañ ouzh al lazenn var ar Werzhoù hag ar c'hommunvioù mes ne gredomp ket rafe e varfe ar Gambr rummañs ennañ ouzh an holen devezh-mañ kenañ ha ne han ma vefe bet kinniget gant Minister evel affenion diabarz ar vro a rafe respont merkoù kenañ all egile ma gred ann oll ne helfe ket ar rummañ Ministrerien hemañ devezh kevezañ pedet epad pell amañ dianper ne a vefe gouleuet gwelet c'hoazh abaoe evezhiañ evel mall ouzh ann all affenion diavaezhus ha neuz penaos e ve graet affenion ar vro

Kelou ez eus mes ne asamer ket gwir hañvel evel c'hlask penaos ann aotrou de Noailles rannañ ar Frans e Fourc'hentimpoù en deus casset ha mes d'ann aotrou Fallières a ro ar stirian da c'hoari ma-cher ar Minister ann affenion evel diwezañ ar vro

Labouriverien ann Ti-Kêar e Paris ho devoa dastumet 6 mil pe 7 mil ur var Budjet hañvez evel ma-dud a holenn hag ho diskouezhoù, mes dre ma Prevelant ar Republik ez eo bet screvet adarre var budjet hañvez

Kommañset eo dija da resisti ar hendl, penaos ma ne vo ket ann aotrou Fallières he zennañ rag-tal, da c'hoazh ne hañvo ket pell-mui ar pez a zo bet graet gant ar Senat ha Ferry-Carlez Prevelant ar Republik en devoa labaret ha c'hervel ann hent-hont En dasti all ann dud a lâr en arvesta e vezo cargjet Ferry ha chom ann oll rummañ Ministrerien neuze pa vezo bet gwelet pebez a zo ar Senat gant ar lezenn a-enep ar brinsed

Da c'hortoz ann hini a dle hemañ prezidant ar Chomañ a gredañ ec'h ober a hounnik evel trechu ann arvesterien tud da gemer pers en ho gwiskoù

Ar Prins Jerome Kristof Pinsó. — Dañvad da dud ker hegar gwelet kristenien ann aotrou Kanbo, commisser politik so ket da Antegil da d'ann aotrou Bonu Bardo, evel-se hanvet ar prins Jerome en deus ar barzed anklasket ann aotrou Benoist, casset d'ar Prokureur ar paperioù var bezh ec'h eo marhet oll ar pez a bet casset a-enep dezhañ ar Prokureur brouzus en deus ? devez evel renka ann traou ha gwelet pebez ez tamo ket dezhañ ha dre-wezh pen sort tribunal e vezo ganet. Er c'hentañ lec'h, ar prins a helio caout ar paperioù hag ar mirdon a-raok dezhañ ec'h adkemerfe hetoù talvoudus evidhañ

Hier de voaz al lazenn Jouel Falvez ganet ar Gambr hag a dlie sur ne vezo ket gwir digemer vak dezhi ganet ar Senat evel eur garantez d'eur re ar Republik rag cuzhet ne bet ar monerioù hag a ve bet caset e ve dalc'h cabinet 100 monerig marc'h en ti-klenn eget ne vo evel lazaret he vot hag en doall all ann daou Arnaud Bellot ha Jaurès-gwaboet a ra Senatourien. Ha n'ec'h eo ket dezo gwir hetoù hemañ ne ket ar re-mañ a ziwenale ar Senat al lezennoù, mes ket bet falvezet ganto ar defenn er Gambr, pa gavent anezho re fall ha re zoukuset. Omp-ni, chomet a ra rak c'hoaz er Senat d'ezo ar re ho deus votet evel kerz al lezennoù ou lost graet a-enep ann Orleanisted, evel dre-hel ar Brinsed-se en Jarzh, ha ne ket ar re-se a garfe vat en ho enep lezennoù nevez evel ho c'hasoñ ann ar vro, 83 Senatour ne ket d'ann 8 a viz Eost 1871 evel gwelomp kerz al lezennoù fall-se ha var ann 83 se, eus 35 eus ann ti-klenn

Ar Jeneral Campenon meuleudi hiraz ar Gambetta a ve bet lazaret e oa en em gavet da vezañ Minister ar brinsed, mes hiraz e lavar ne fell mui dezhañ. Me velo ervezhañ ar pez a hellan da ober pa vezo bet casset d'ar Senat lezennoù a-enep ar Brinsed

Achu eo evezhiañ ouzh aller ar prins Frañsi Pinsó hag hen dalc', derag pen sort tribunal e vezo galvet*

Da c'hortoz, ann hini en devoa moullet ar paperioù se bet staget ouz ar mirdonerion, hen c'hasa dezañ ouzhpenn d'ann tribunal egile ma ve ar zevez, en deus pakiet 400 lur ouzhpenn

Brouriezh ar Labourerien dousañ d'ann Frans a-raok ganet ann aotrou Bardet bet Deputez hag a ve drouz hiraz ezhañ rag ma ve graet kemmend a c'hoaz hag a zisklerjadennoù e kenver a Labourerien dousañ hen-hont neuze ne vo kenver he deus goulennet e vefe ann daou framilh da velet evit ho dasoñ en traoù ar pez a fourz dedroud var al labouriez divar ar menez hag ho lare kervez al lezenn en eur stal cals re arsale pa dlefe kemmañ

eus mous eus ar gwella labourer.

A vez bet an ti bet retet kentoc'h-se, ann autrou Herr de la Hunt, evit gwelout ma ve douaregt ann tam benag a lavar. Ar re he deus c'hoant diwarga ann douaregi, met rañga dañ ar re-se a lavar e pep fenn, penaos ar re a vez bouilhet e ker hag evit c'hoant digant ann autrou a ro dl marbriet ar bara hag ar gli a ouzp ar bleuñvenn a ouzp ar gwiskamant rag ma ne vez ket eaten e walc'h ar bara da gentañ.

Rigen a oa e vez bet lavaret dezañ ne ra ket ken alies e ve great d'ann dud pinvidik pa vez ind d'ober ar gurpon a benn war hol a-vez. Ma ve red dre ma hañval eus ann dl bevañ da ostiz hag a vez bet gwelet ar Prins pemp pe c'hwec'h gwech ann eur dre ezhomm da ostiz ar memes ostiz, evit da gabout bara gwell c'hoazh, ann dl a vez bouilhet ne ra ve ket ken bet ma vez bet lavaret pemp pe c'hwec'h gwech war ann dl-se, met ma vez bet c'hoant gwelout ar vro da lavaret ne ra ve ket ken bet ma vez bet lavaret pemp pe c'hwec'h gwech war ann dl-se.

Ann eil penn ma ve cargou da bass war ann daoar ne gouez ket ma ve lakaet cargou war ann dl hag ar bara rag ma gouzañv ouzhpenn ar gwiskamant ha ne vez ket lakaet ken a vez ann dl a vez bouilhet ne ra ve ket ken bet ma vez bet lavaret pemp pe c'hwec'h gwech war ann dl-se, hag hemañ a oa ar gwella gwiskamant a gaver bet ar bleud d'ar bugaligou a ra ar bara.

Abaoe diwarzhu vez ar vroioù ha deus kendalc'het en ho c'harg ar re na vez ket lakaet e barzh ar vroioù ha marilh dudjoù en deus trugarekaet he gwirvoudeur da vont ket dezhañ ha skrivañ hec'h anv enorabl ouzhpenn hag en dispac'h ennañ e rak d'ann ha veza evit ho skrivañ ket hag ann dl lakaet ne vez ket ken.

Kalz ac'hanta ket ne vez ket ken ha ne vez ket trubuilh ar re na rag ober gwir ouzhpenn rag e pep lec'h ma vez bet lavaret kement-se ar pez na vez ket dezhañ ar pez a vez ket lavaret ann deiz da Varc'h pegement ha pegen a vez ann dl ann deiz-se ne vez ket lavaret ken ne vez ket great ha hañval e

Coat-Kerne. e peleac'h e oa ar re da repuí.

Ar vartolodet hag ar passajourien so bet savetaet
No vezo ket dues he deuna ac'hano.

carget a oa gant pemzek lien. barrikennou gole. coatadou sarzun ha segumachou glaz, eumer dioua he lacaat en assurentaz

Dar Sul, 20 a viz Kenver Kervella, Michel, labourer douar e Kerdreden a Plougerne. a oa sortet eus he di etre eun heur evel mond d'ar gouperou d'ar Groaiadec Da sant heur evel ne toue ket en dro, he vreg a reas d'he glasc gant he mab ne rajont ket da beh abars beza he gavet assavet var bord ar fosa var aun hent Sablaouiet a rea hena goal glaw He gaas a rejont da di ar Roue, clocher ar Groaiadec a oa ano e kichen ha ne zaoas ket da revel abars beza allet lavaret gar ebet.

Aun vezet evel ma oa evid eur marmar ac'h hejher lavaret so maro dre ouvrage, hag a bep oll ne ve mare ebet en dro bet eur goal dael benag

Arvel, Fanch. martolod he pesketour Kerdreuil parres Goulaine a oa sortet eus he di eur heur eus ar mintin evid mond da veet he vag var aun aod hag en devoa leaet var h[illegible]ac'h ar gear dioa eus he vragale, nuza a blaas hag en [illegible]. Ero e heur goude. o sellet varzu [illegible] vogeden deo o sortal eus aun doeu.

A drugarez Doue unan eus ar re genta a oa deuet var al leac'h eun den haruet Quemeu en devoa savetaet aun daou hour da genta.

Credi a rer eo bet lakaet aun tan en li gant daoa gar so bet gouiet o sortal eus aun li gant aun tan ha ne ho bleo

Eur vaouez haruet Auberg. Aena. eaget a 38 bloaz hag e coueza dalc'h-mad gant drouz ar Roue. so hag cavet beuzet en eur poul-dour e kichen Renargi, e Plougerne d'aun 21 a viz Kenver

Eur peshetour hena d'eus Landeau, haruet Balcon, Guillaume a oa var soo Kerenuc. d'aun 20 a viz Kenver pa velas var ar mor eun ugent metr benag diouthan eun dra benag a seblaue da O vera toutaat ec'h anavezas e oa ar corf eun den a noar ha rouis lavarat oi diret gant ar peshet bras Ken den a oa ma pemp ou chouaga na divinker, hag e oa kaulet he goff e meur a blass

Na het let allet gouzout corf pean ec'h helle beza. Lakeat eo bet en douar e gueret Landeda.

Abars fin ar sizun a zeu, e vezo Jules Grevy e chuz eur rannad Ministrel nevez Galvet so bet dja Jules Ferry e pabez aun Eizeo mes hena na ve ket gret na ne vezo ket ganthan Ma ve red beuvel Ministrel nevez e pass ar re hon dens bretman, ne vezo gret nemet gouda beza eveseant ous al lazan a reap ar brinsel, a so bremaa dirag ar Senat, ha c'hoas e lavarer ne ket Jules Ferry a vezo carget da glasc tud mes aun autrou de Freycinet ha Wilson, mab-caer Presidant ar Republic Lavaret a rer penaus aun autrou amiral Clouet en deus touat e kemerie carg Minister ar Marine kerkent ha m en deo lavaret ar Senat he goms divera en aller lemm dreap ar brasat. mes abaone ne roer kin hano dezhan clouet ar vartolodet nemet ar plac'h contant d'ober peb sort micher da lavarel ou, kenloc'h ar re divaio eget ar re vad.

Eur c'hroaadur d'eus scol ar hotret e Treboul, a oa distroet d'ar gear hag a glemme cals o lavaret e oa bet seort malson bouton ganthan gant unan eus ar vistr scol Eg s ma he c credi. ar meuir a lavar n eo deus ket scuet, mes ar re ho deus guelet ha clevet ar c'hroaadur a zalc'h alan d'ar pen ho deus cavet, mes evid c'hoas ne ket goal ma goud a gredan petra so bet c'hoarvezet e guirionez Evelkeu. marieze e vezo gouzout gant aun amzer

KELEIER AUN DISCOUL.

Aun autrou Roulaun, belec iaouanc. so haruet cure e Goulien

Aun autrou Bihan-Poudec, belec iaouanc, so haruet cure e Saburl.

Aun autrou Tonnard, cure e Goulien, so nevez maro.

Hudon pere dezer

Ar marc'hajon so atau egis ne ve nemet tud coushkl ous ho daroumpreu eun nembeut anezho, ar re e peleac'h ne vije cavet nemet ed divaio. a so bet distaul varnezho. var eur c'hemment ar tost da vad, aleac'h ma gaver daouez gueiloc'h eo cresc aun hini so bet ha var ar pez brassa, ar prisson so chomet egis er sizun a heb mond a du ebet Ar pez a so gaer hel lavaret, eo ma so bet eun nembeut distaul. mes nembeut avad 4 guennec ha nelra hen var beb sar hai 300 lur

A hent all setu penaus ema ar prisson var beb sort ed dre beb sac'had. 200 lur Gwinis. 96 lur 10 guennec 24 lur 5 g 19 ha 21 lur Segal, cals grun var aun dachen, mes ar verzourien a zalc'h var ar prisson 17 lur 10 g ha 15 lur 15 g aun daouez distarroc'h. mes nemo ket prenourien var houmez 16 lur 10 da 16 lur 15 g Hey var hemez ez eus goulenn engal ha prisou mad 19 lur 10 g da 20 lur 10 Ar c'hereh 17 lur da 19 lur 3 g. Ed-du. 16 lur pa gaver da brena ha pa ve kempenet brao Ar glao a gresk atau hag a ra cals distrug. Aun henchou bonaru soken so beuzet, ha ne grolor ket ober cals a dit gantho ar pez so cals o tigouezout divezat e peb leach.

Digitized by Google

Bulletin
de l'Association Nationale de France
[illegible]
au Capital de 4 000.000 francs
4 rue George Bizet [illegible] à Paris

Par le temps que nous [illegible] fait souvent que de qui se passe à la Bourse est bien étrange. Si les dernières nouvelles politiques sont favorables, on remarque les dispositions du Public à la hausse, qui [illegible] conclure et c'est la hausse qui prévaut.

Vous remarquerez [illegible] que la hausse a provoqué un désencombrement parmi nos fonds d'Etat.

Suivre à travers [illegible] la politique et étudier à la Bourse à la recherche de ce temps est spécialement [illegible] établissements.

Je ne pense [illegible] pour vous recommander la [illegible] mais [illegible] je désirerais [illegible] je suppose que la meilleure [illegible] à qui à valoir que [illegible] [illegible] [illegible]

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GUIR GOLVIDIEGEL. AR GUIR GRISTOUNED

PRIS AR GAZETEN HER BLOAZ.
Ar Feiz ha Breiz ... 6 mark
Ar Bobl ... 5 —
Ar Vro ... 5 —
Ar Bed all ... 10 —
Ar feiz ha Breiz a vez embannet bemdez gant ar Bobl

Priziou kenn Gwerz, an hini Koz
embannet gant Gwiriou Jozuan-Calvez.

An eil kemmadenn a zo kaset gant ar gwerz hini an embannadeg Ar Feiz ha Breiz EN LANNION. Kemmadenn bresk a vez kemeret evit ar c'hemmadennou all.
Gwerzidennou bresk a vez kemeret evit ar c'hemmadennou all.
Ar gwerzidennou a vez kemeret gant ar perc'henn.

EVIT AN ANNONCES E LA PRESSE ARMORICAINE e pep lec'hienn Kevredigez a Pariz
ez eus ezhomm da reiñsel ho annoncou

Ampart 26 a viz Gwengolo 1913

Ar Vevadur Gristen

Erfin, ema dre ar c'hentañ hag e reñker evezhiañ mat ouzhpas kement tra a c'hoarvez en Europa ar mare ma vez kaset da benn ar c'hrizi kaer da zont ma vo savet ar Bed nevez Jezuz Kristenn evit ar vuhez eternel dre ma vo lakaet ar Bed kozh da vervel. Ar Bed kozh-se a zo bet savet gant Satan ha gant ar Judevien a zo bet kondaonet gant Jezuz-Kristenn. Ar Bed nevez-se a vo savet gant Jezuz-Kristenn ha gant ar Vevadur Gristen. Ar Bed kozh a zo bet kondaonet gant Jezuz-Kristenn dre ma vez ennañ kalz re a bec'hiou ha re a anaoudegezhioù fall. Ar Bed nevez a vo savet gant Jezuz-Kristenn dre ma vo ennañ kalz re a santelez ha re a anaoudegezhioù mat.

Ar vevadur a zo ennañ hini ar bed all, ar bed a vo da zont. Jezuz-Kristenn a zo deuet da lakaat ar bed kozh da vervel ha da savel ar bed nevez. Ar bed kozh a zo bet savet gant Satan ha gant ar Judevien. Ar bed nevez a vo savet gant Jezuz-Kristenn ha gant ar Vevadur Gristen. Satan a zo ar prinsel hag ar Roue eus ar bed kozh. Jezuz-Kristenn a zo prinsel hag ar Roue eus ar bed nevez. Ar bed kozh a zo bet savet gant ar Judevien. Ar Vevadur Gristen a zo bet savet gant Jezuz-Kristenn. Ar bed kozh a zo bet savet gant ar Judevien evit ma vefe ar Vevadur Gristen. Ar bed nevez a vo savet gant Jezuz-Kristenn evit ma vefe ar Vevadur Gristen.

Erfin, evel respont ar vuhez dre ar marv, ar bed nevez a vo savet gant ar Vevadur Gristen dre ma vo lakaet ar bed kozh da vervel. Ar bed kozh a zo bet savet gant ar Judevien evit ma vefe ar Vevadur Gristen. Ar bed nevez a vo savet gant Jezuz-Kristenn evit ma vefe ar Vevadur Gristen.

Ar vevadur a zo ennañ hini ar bed all, ar bed a vo da zont. Jezuz-Kristenn a zo deuet da lakaat ar bed kozh da vervel ha da savel ar bed nevez. Ar bed kozh a zo bet savet gant Satan ha gant ar Judevien. Ar Vevadur Gristen a zo bet savet gant Jezuz-Kristenn. Ar bed nevez a vo savet gant Jezuz-Kristenn evit ma vefe ar Vevadur Gristen.

Ar vevadur a zo ennañ hini ar bed all, ar bed a vo da zont. Jezuz-Kristenn a zo deuet da lakaat ar bed kozh da vervel ha da savel ar bed nevez. Ar bed kozh a zo bet savet gant Satan ha gant ar Judevien. Ar Vevadur Gristen a zo bet savet gant Jezuz-Kristenn. Ar bed nevez a vo savet gant Jezuz-Kristenn evit ma vefe ar Vevadur Gristen.

Ar vevadur a zo ennañ hini ar bed all, ar bed a vo da zont. Jezuz-Kristenn a zo deuet da lakaat ar bed kozh da vervel ha da savel ar bed nevez. Ar bed kozh a zo bet savet gant Satan ha gant ar Judevien. Ar Vevadur Gristen a zo bet savet gant Jezuz-Kristenn. Ar bed nevez a vo savet gant Jezuz-Kristenn evit ma vefe ar Vevadur Gristen.

Ar vevadur a zo ennañ hini ar bed all, ar bed a vo da zont. Jezuz-Kristenn a zo deuet da lakaat ar bed kozh da vervel ha da savel ar bed nevez. Ar bed kozh a zo bet savet gant Satan ha gant ar Judevien. Ar Vevadur Gristen a zo bet savet gant Jezuz-Kristenn. Ar bed nevez a vo savet gant Jezuz-Kristenn evit ma vefe ar Vevadur Gristen.

veunt gant al loen fall evid ann amzer hag ann e keroiù.

Lizer Pi IX a lavar ar peg hoc'h eus lennet ar skrid man hag a ziv beleien ar garrizoun da vescaù d'ann dud fidel penaus ec'h hen int en em virat da vezà touellet gant ar treuzoz. N'eo ket gar eurus da santi evelaz da c'hourc'hemenn ar Spered-Santel dre c'hinou diann ar Pab da lakaat e c'hasomp ar leuroc'man.

Ar skrid-se ar bet skrivet a gallec gant ann autrou F. L. M. Mampied easet evel theologian da Goue ar Vatican hag a zo o chomm e parrez Sant Martin Lambaile eveldi Sant-Brieuc e pe-lear h ra en person, ha zaoz e lennet gant skrivaner ar *Far An Breiz*. Ra valvez da salvi-digez ann dud! Ne c'hoantean ken A

BUHEZ ANN DUK A VOURBON.

HENRI V

IV

1830

Ear skrivagnour leun a spered ha n'en deuz ket a vez o tiskouez he anaoudegez vad e kenver ha vabiserou ken didrouet, hag a laka he hol c'hoar da choum fall dezho en deuz great de omp ean daoured kaer divar benn eul leun vraz a za tud e palez ann Tuileri ar c'houec'h a viz kevrer goarl ar rouanez Anna Duk a Vourbel a c'hoarvas eur vo-ruer e barz er vankel-se, ma vez dav gant pep unan kavout anza da leun e brezounek dioevel ann autrou Settemen.

Brud a rea pep tra dre ar rouanteles ha bugale vihan Herri V dastumet oue h ar memes tra evel tud eus ar memes ti a zukuntez neuze ke-mend a unvaniez ma tra vad d'ar galoun ho ga-lout hevelep meuoz e fez gouarnamant hevelep esperans var ann amzer da zont. Ann tevez se a oa eur lest brax ano ann holl mes dreist pep tra evid ar vugale pere en em laosennee o c'horioz da vezà ar vrasa ar vihana eun a bep oriol ha distak diouc'h tezennou ho descadurez a brud.

Eun d'ann daou vrea se ho pije goelet da geuta vihan Herri V deu kar hag enoruz pehini a gare bepred diskouez ar vadelez eus he galoun a dreuz d'ann huebled eus he gorf. Var he zorn e oa uezet ann Intouou ann Duk a Orleana, mamm eurus da eur vaudeu vugale kaer, pa-vadus. Eun tra all ann Intouou ann Dellfinez, Duk ez a Angoulem ; kaer a vugale moarvat hag en em ze baoue dioua h ann dousder se eno eur gene-rouliia vipien ann hoi dud ezommek ha o seurma. Brek brudet dre he gualleurtez ha bepred kaer-loc'h eget-ho grak kalz unan er vrasa ganjerouz. ha bepred tre: n d'ezho. I emanet e deuz kammed traouiien ann hoil daelou hag arruet eo ken quel er verlunion, ma zonk vas derion hag enorion ar bed pleza ho fenn dirazh. Enn he c'hichen edo ann autrou Duk a Orleans, diveatoc'h Louis Felep Charles a gomze anez eun al le a feulded a doaz he-ma d'ezhan pa zant ho daou harlaet e meaz ar vro. var aorbon pell ha dianaf hevelep a oa deuz he. gualleurtez, hevelep ho esperanz. Goudeze e lenne ann Intouou ann Duk ez a Berri ken curuz, ket zaouen ker kaer dre n abeg d'he mam patrou-nez ar skiantchou hag ann dud a gin, buez ha levenez ar vro, na velet beuze dirazi-hi nemet enoriou hag eorusted o tout. Ha pe o vije ket lava-ret e die hep dale. penaus ann hospital e devoa savet ann he chase a Rouan holl ho mamm hag ho madoberiourez. ha mont da glask ho hoed e leac'h ma belchent ive ar vro. Arabad eo de-omp ankounac'haat eun hon tavlen ann autrou ann Delfin, Duk a Angoulem nag ann Demezell a Orleans e hoar Louiz Jozef na hegaiigou he ma. ker kriaus ha kel laouen ar Duk a Bartis ann Duk a Nemours ar Prinz a Joinville ann Duk a Aumal nag he zeiz ver-h nag ann Dimezell a Verri e hoar Herri ker gae. ker speredus ker grasius hogen mirouz doe guella taul lagad evid eur c'hrouadur a pehini a ra da c'hoar eur rol ker kaer e kreiz ann hastad taul ar ann hoetla a ouzet da velout ahont.

Set eo ar c'henta meaz bet e. ann eil hag hirnez ar vugale a zo bars ann doujanz hep ken ho daou h a pasaez. Er fe. dest ez ann temzen a-gred so gortozet caoulaged ann hoi a ra var arbenn ann dilsour a zao pehini a ugas ann dud ar bant ha goliet gand ou c'hoaz gouzoud ar penaoz tamen hoc'h eus a pere unan, hag unan hep ken a hei rei eur gurunenn Ann Duk a Aumal dre he vir a soutenha a zo kaeet da gas ann tammou ir- an dan hag hen ober a ra skans hag ahont e kaout pob, na vezet unan ebet hag. Peb unan en em hasa ha glask ho da anaoud ho chaus hag a bep tu e zo klemm ha vafar rag pesarzed Rouc a geuza d'ho c'hortuen goliet. Eur c'hrouadur dep ken a ze deuz ruz-gwo ha na zavar ger na ket zaraout e ve mes oet na laoet gand ar garg a zo dignezet gant-han mes ne lait ket d'ezhan doskur he geiennrien dre vou tarz levenez ha na ve ket deraa. koulskoude ar Rouc neres na bell ket choum pelec'h d'anavezout hag ann Duk a Vourbel a zo rambaouc. Rouc. e krena ar straklores daouarn ha nann hadeuzou ann hoil Neuze var skouer ho Rouc nouzuk ar vugale en em ro da levenez hep hara ezed ar Rouc hag ann Dellfinez ar vreich-se na glask ket dere hei var-n-ezho. Eur rouanez a zo dija choaret ann Intouou ann Duk ez a Orleans eo, hag al leun a denn e he ar-vel e kreiz ar boumoun c'hoarzin hag ar gradem ma ar Rouc'h er ar rouanez a er kuchet kant gwech gand ar vugale. Pa oa achuet ar pred pa oa ann dud o vont da zevel dioua h taol

Scherh Peb tra so possubl gant ar vistri hon deus d'ar mare-man

---

Neus ket pell, eur marc'hadour d'ens Lyon, a reore eun depesch d'ens Montauban, eleac'h ma lavarer dezhan Varc'hoas e reservoc'h 4.000 Bretoun. Kerkent e sav xonn hant potret ar Republic a lavare d'ar mare-se penaus ar Rouialistet d'eus ha ar c'hrestien eus ar Frans ho devoa c'hoant da sevel evid discar ar Republic Enclasc doc'hta, ha neiu ar pez a oa guir er c'helou-se Pa deuzer graiss, a chomm tamon croc ben rostet a banver eretons, hag a so dispar da vaga ar chass Ma! nan hini a gasse ann depesch-se, en devoa scrivet 4000 eretou ha potr ann telegraf en devoa lennet Bretou ar pez ne oa ket heuvel Mes ma spont ker bouhan mignonet Marianna so a dra sur rag ma veiont ne de ket grumennet goal zonn ar Republic e calon ar vro ha ne ve ket goas diaes dont abenn d'ober deuhi ar pez ema e soug d'ober d'ar brinset, ma ve cavet da vihana eun neubeut tud calonec

---

Ar Vinistret ho deus roet Dimerc'her 14 a viz C'hnevrer ann dilez eus ho c'harg da Bresidant ar Republic hag e lavarer penaus ez eus cals beac'h otra mignonet da Freycinet ha Ferry da c'houd pehini anezho a vezo carget da ubaha eur rummad all, evid breman ann hini en deus ann trouc'h var eglis en ann antrou de Freycinet Ann antrou Dores a laverer, a vezo carget da chouza eur rummad Ministret nevez

---

Ar Jeneral Leroz so bet casset da Montpellier, e plass ann antrou Brincourt, a so bet e penn division Oran en Afric

Jerom Craint-Plomb so partiet evid Bro-Saoz, gant he vab ar prins Louis evid renta he viaj d'ann Impalaerez. D'ann distro d'eus Londres, e pabo da Vruzelles da dremen ann nenbeut amzer

Ne gred evid ann tud-man en achu ac'han da bell, ma ne ket evid stag, aller al lezen a oa c'hoant d'ober a enep ar brinset

Der Guener diveza, a Senal oc'h ober ar pez a dlie beza graet ar vech al en deus tanlet a gostez al lezen a bet digasset endro gant ann Depoteet hag ez eus bet pemp mouez mouroc'h a enep al lezen eget n'eus bet enthi 162 a enep 137 Ar pez en deus graet ar Senat so ken talvoudus d'ar Frans eget d'ar Republik he unan mes pe vern deomp ne'h alfe ar Republic caliont ann trouc'h la beva gant ma vezo ar Frans e savete. Ar Frans da geuta, nein petra e chascomp hag ann nemourant da c'houde Ne ket dre faut cha lemel Labour mar ne ket tanlet al lezen a gostez mes ive re en deus comzet divez ha divergont ha tennet digant al lezen lod eus ar re vije bet he vignonet ma n'en dije ket clasket kement sponta ar Senat hag he c'hourdrous

---

E Cumbe ann Depoteet, ema atan e dale'h ar lezen var devezioù conseilleres ann Ti-kear Ar re so bet a viscoas o clasc lacaat da sevel otra Conseil ann Iliz ha Conseil ann Ti-kear ho deus lavaret a bell so ne alje morse Conseil ann Iliz ober ann distiera nag en Iliz nag er presbitaliou ahaze beza goulennet ali Conseil ann Ti-kear Ann dra-se oa lacaat ar re-man divenn drouz Conseil ann Iliz ha ret ann oa dezho da zisconn ho santimanchou fall an affer-se Ann antrou Freppel a c'houlenne ne ket red hen ober hirrukun nemet pa c'houlenno ann Iliz digant ar gouvarn eun tam benag a secour evid ober al labour rag ann hini a ro he arc'hant da secour ober eun dra benag en deus gaur da lavaret he santimant pa vez bano d'he zapo Re just a oa ar pez a c'houlenne ann antrou Freppel, evid m'ho dije ar Radicalet assantet ganthan. M'ho dije graet e guirionez penaus ho dije allet enebi herves ho c'hoant ous Conseillerien ann Iliz ho breudeur ! Traoualc'h so e gouzoc'h eun dra benag benn mad evid ann Iliz, ma ve ragtal tanlet a gostez gant ann Depoteet

---

D'ar 13 a viz C'hnevrer, cals kerent mignonet hag amezeien ho deus digasset d'ar veret rulegou ann antrou Nandin maro abaoue al lun 14 d'ann oad a 100 bloas hag agent devez Ar vaouez gos-se a so maro abaoue'mour d'eun arrumarien he devoa paket en eur bourmenalen a oa lonzet d'ober boudez Biscoas ne oa bet riant hag e oa eun dudi evit conta d'ar re all kement tra burzudus he devoa gouzet epad he buhez hir Biscoas ne oa bet sortiet lenz Paris, hag he devoa soug da vezn gouzet alies ann Napoleon kenta

Soug he devoa c'hoas d'ens eured ann impalaer gant Marie-Louise e 1810 ha n'he devoa ket ancounec'heat soken ann dillad brao a zouge ar re ho devoa kemeret pers ar goanion-se

---

Eur passan d'ens *Petrograd* e kichen *Odessa*, a so o paouez mervel d'ann oad a 147 bloas. He vab en deus 118 bloas, he vab bihan, 85 bloas ha mab heman 40 bloas Ann den coz-se a so chomet ganthan he ol neiz hag he skant buhez ann dervez diveza, n'en devoa morse lumet nag evel ol re

Avechoù c'hoarvez a sale lod eus ann dud beteg he c'hant bloas ne c'hoarvez ket alies mes avechoù e c'hoarvez evelkenbogen ar pez a reveau deoc'h aman a so cals roessoc'h gouelet eun den digouezet d'ann oajou se eureuz c'hoas Dont so kelou dre ann telegraf d'eus Nimes penaus eul labourer douar pinvidic bras hag oajet a 102 bloas, a so o paouez eureuz gant eur vaouez oajet a 88 bloas. hag hi brao avoalc'h c'hoas Er gear a Arl-

en eun ti eus ar vorc'h Egis ma c'hoarvez pourvua var ar meaz, eleac'h ne ve cavet peurvuia nicour eneb an Ifn, ne oa petra d'ober nemet lezel ann tan d'ober he reuz ha dioual ann nemorant Ann avel a oa creuv uvoalc'h, mes a drugarez Doue e teuas d'eus ar merven. rag ma vije bet o c'houeza dioues ar sud ne vije bet espernet hin eler eus ar pevar t a oa en eur rencad ha breman n'eus bet devet nemet ann hini lebken eleac'h ma oa bet peget ann tân da geuta Eur c'hoi eo d'eus eur mil lor beuag

PLEUVEN, *12 a viz C'huevrer* . Ann autron Duigou, meilleur e Creac'hqueta, parrenn Pleuven a zistroe d'ar gear gant he gar leun a eil He vevel lann ar Berre,ganet a 33 bloas,o cass eur c'harr all he leuite eun tamic varlerc'h Ar meilleur a oa aet ann tri c'hant metr beuag deuss ann hosta ni dalc'het gant Helias e Meill-ar-Pont ha gleras eur re beuag a c'houlenn secour var ann hent Distrei a reas hulan var he gu hag e cavas ar oa discarrel ar c'harr oa bet lizet d'he veve hag ar marc'h astennet var he gein eun neubeut varlerc'h, e oa astennet ar Berre var ann hent, draillet he beun ganthan Deg munuten goude e varve

KEMPERLE *12 a viz C'huevrer* Eun darvoud trueuus so bet c'hoarvezet en hostaliri dalc'het gant Andreo e ti Dubreuil Guillou Stefan. 62 bloas labourer douar e Rosminglas e Kemperle, a oa abaoue ar miuiou abred oc'h eva en hostaliri ze eleac'h m'en devoa looket eals chopinaliou chist ha baneou odiv pa c'hoanteas cahout crampoes Hogen a veac'h ma oa commanset da zrubi. ma oe anat e kinouge monga. ha n'helle ket ho louca En despet da gement a oe gret evid assaul dezhan ne oe ket nell e varvas

LA FONTENOU *11 a viz C'huevrer* Eiro 6 heur dioues ar mintin, eul labourer douar d'eus a Benlan e Ploumarn, a gavas eun den crouget eoc'h d'ezr poul dour e kichen he di He dreid a oa dalc'het gant ann' dres hag ar penn a lac'he eus ar c'horf a oa en dour beleg he zorgis Ar c'horf crouget ha beuzet-ze a oa hini Per Ponthou marc'hadour cannab er Ponthou Unan munoc'h eo maro gant he gorfat

Daou varherour d'eus Faison e kichen Nimes (Gard), a oa chomet oc'h eva en eun hostaliri etoc ann abardaez hag evit achuu e c'houlenjont eur voutailhad ou ri d'eus ar re grenva (35°) en eur zont ac'hano evid distuc'h ar gear ne oant mui evid en em zerc'hel en ho ti hag e couesjont var ann hent eleac'h ma chomjont da dremen ann noz gant eun amzer sen meurbet. Antronoz e oent cavet mes maro oant Dimezet e oant bo daou hag ho devoa bugale Daou all adarre maro dre ho mesvenu

---

Scriva a rer d'eus canton La Chèze (Côtes-du-Nord)

Abalamour d'ar glaojer apoulus a gouez heb ehan eun tachat a so a Lier a so dent dreist bord hag en deus gret rals gaou d'ann douaroù dre berr e tremen D'oc'h m'en deus soui ann dud bescaus ne bet huelloc'h aget eo nosvez d'eus ann 10 d'ann 11, pe oa mui ar steir-ze dirouns a oa eun dudi oc'h he guelet o redec, mes eun dour benz, benz he guelet a rea gouza ma belle dre gement leac'h ma dremene o tranei ann hentchou e peb leac'h, o tezel ann douaroù labour hag ar prajou goloet a c'hrouan dre leac'h ma oa tremenet Distrujs a rea ve ha cass ganthi ann oll pontchou a gave var he hent.

Lals traou so bet collet, mes a drugarez Doue, den n'en deus renket coll he vuhez.

D'eus Santiago (Cuba). e teu kelou eo bet collet ar brick *Hortensia* d'eus Naonet, Le Guimariec da gabiten Pevar den eus ar bourz so bet savetaet

D'eus emzen Groas e scriver d'ann 11 a viz C'huevrer penaus sul lestr so o pasaas goueledi dirag ann enezen Tri den so bet collet ha 4 so bet savetaet gant ar vag savetaich

---

Ar *Gironde* a lavar eo bet collet al lestr dre dan *Pelican*, d'eus Talaste Den n'en devoa bet kelou anezhan abaoue ar c'henta a viz C'huevrer ma oa bet sortiet d'eus pors mor La Rochelle

E bourz ar Pelican ma oa 42 mariolot hag eur mouss Oll ho deus collet ho bahez 7 itanvez, 9 minor ha daou vam didalvez a so chomet var ho lerc'h Ar re oa ar Pelican dezho, ho deus gret ho soui ragtal da zastum peadra evid secour ann dud reuzeudic-ze Eur c'hoil eo d'eus 120 mil lur Gouasa so ne oant ket assuret

Ca s tamou pleroch anat e teuent d'oc'h ar Pelican, a rischuez anat petra so bet c'hoarvezet ganthan.

Ar vag peskerez *Marie-Louise* so bet cherchet tu dezh gant ann avel e pors ann Orant, d'ann 10 eus ar miz-man so bet ascavet Dimerc'her stro 5 heur eus ann noz e kichen ar lenc'h ma oa bet collet A lestr dre lan a ra ar beachou etre ann Orant ha *Pors Louis*, en deus he c'hasset ganthi bete *Penn-Marc*

Lavaret oa bet e oa ar Roia istet e vont da nevez a unep ar Republic er c'hoanze-man, hag e oa bet casset ann autron Scherb, d'ober eun enclasc e tu ar C'hanalenn hag hirio ar gazetennou a lavar n'eus bet en cargel enclasc ebet d'ann autron

pas eme Perc 'Ne ket red va lor eme Ian en eur vouchad dezhan mond a ra va anan d'he gre c'had anan ma ann devezhou-man he ma en eus ti kaer h ac'h ac ve collet netra hag ac eus tarzan da gana evel custum o lemma he vinvpri Eñvo ar c hrestenien epad ma oant er gegin o trib Madalen a velas e tremene er ra rak manac'h tud eget custum ouspen ar pez he lakaas goustac'h ann ti eget ann traou all neiz eur votar o tremen erru tu var mezhi gant ran nebeut arrebeuri en dro Petra ac a oa ret ra ar houlennas Madalen'

Clevout avoualc'h a rampa pa zigwenn ann ame neien en dro rag neza ma ar zont oll d'arvel varlec'h annarbere n

E gwirvoues ol eus ha uvanac gwaret ha mer c'het, kement hini a vez o chomm er gear ann traou a redent oll varno ann daoulin vras hag e nate alan gwasoc'h trouz gant ho eur hadennoc hag ran trous spontus bourner eus. kre a savas gant Perc'hoant da velet petra oa ret e oa dqa var dreuz ann nor hag e tavaras Tad ennezhan ar vugale ac a zo sortial ret ar c'halchis, ar re all en em oa ma roas roeqe dan dle a valo ret

(Eur pennad all var zevh all) A

Histor grik an dud diwar ar meaz arouez ar Revolution vras 1789

Kentr ann a an noanc'hes

Marianz oc'h ous gwelet va zud mad eul vech lahan grik ma zarnezhan hag e penn a leor ar c'homzou-ma « Histor an dud diwar ar meaz a-raog ar Revolution 89 ainsi ha c'anvhou ent an electionou » En' leor fa mar bez lenn a r hoer hag a kuzulou An hini zokon en deus great al leor n en deus ket credet lavare he hano Al leur ne ma plij ganeoc'h kervez ann eur c'hevel, so anavezet e Breiz e kep lec'h e Treger e Leon hag e kerne casset dre gar ens an r. Vegile Lavarn eo skuguet dre ar c'hu ac lavaret eo cre det ens tam bras da vianz hag e ra d'ung Ker ent al leur se bez ar puoar kraz alouver diwar a zu benvel atoair h ma hin ar benvel Prenet ha guerzet e vije gant he autrou fabrik d'ar marc'h ar an disterra kuzet He anv ou an ankebeutil arebou ar velevou ha doukbeutil hag ar velevou a zo cri a galon hag a repe eur vez fall spontus

Pa ma ens tailet va daoulagat var al leur se ha gwelet kement a ra zarnezhan n ous ket bet evit mont da gemeret va lamp ha da velet var ar leper ar pez a dremene dre ta spered Clevet a ra dis cuez e ber gwasoc'h petra oa bet ann dud diwar ar meaz gwechall pe soud lezennou a reas dezo ann Ilis hag ar Roue nez a Frans Ledet a ra ho caranti hag ho anavedegez rad ez t ann Ilis J C pa vale h kement he dema great evel hon tadou eus abaoue ma oa bet bedezet Ar bourc'his avad ne gred ket lavaret ho hano eun dismegans a vez evdno gwelet he c'hoper brasa diaoulet, ha diaoulet c'hoas gant an disterra ens a velevou Escopti Kemper ha disterra e pep doare dreist pep tra dre ho speret hag ho zesadurez Kerzomp ato

Poan am eus am doumscouarn o clevet ar bourc'his a rei an hano a Ian Gomer d'al laboureronn diwar Ian Gomer an ta-man Ian Gomer en ta-hont, atan Ian Gomer Kement-se a ra din credi stard ez eur bourc'his benag en deus great al leur-man Gouscoude an dud diwar ar meaz a ho deus pri vet evidoc'h ann dud se a zo bet alan crisienien calonec'h Ar re-se a ho devoa ket avan gwech all ez t mont da bedi an dudchentil beleg Jerusalem da ober brevet d'ar Mahometaned, ha goulud ho hoc Zalver Jesuz-rist Neuz ket pell amzer ema ann dispac'h vras 1789 an dud diwar ar meaz e Vandee hag e Breiz a bet en em savet evit delen ho frea hag ho. Itone Soudarded gwella ar Republik a amzave oant calonec'h egil ann oll enebourien ho devoa renket da dreo ho hein neuze Ervoumpi bugale d'an dud-se n ho eus ket gellet displega histor ho daoulu eus ne ket lavaret e ve ker caer hag hon h ni Breiz so ean neubeut gwesoc'h a den alez e gwenn ar bourc'his e Arvor ar Revolution vras Ian Gomer da lavaret ec an dud diwar ar meaz a ra h goel gwasket ha ma bet ha soudarded ma z oant ec gwelet e re chomet ena ann croc'hen var ho houk gwade beza bet aignet ken alez, ema neubeut met en ho eskern ha gwad en ho gwelet gwade beza bet sanet ha gwasket kent amzer adaleg ar Roue Louc'h bete 1789 Ha soken, ker vez an dud diwar ar meaz hon tadou eus a ra c'hwevroc'h ha ga soudarded c'hoc'h eget ho bugale hervez Na bourc'his evelato re vras gwer a levenez, dre ne gredi ac hanoc'h

Ar bourc'his a reuk deomp ena dre ali Ar re-hoeru ho deus met ens ho tadou hag ho mammou, ne zilhoet nag ens ho c'herent eur werh tapout gan te, rak lec'h a dle c'hoas « Var an dra-ma ra den cals a dud ec somjout het evidi hoc'h Mear a hum a lavar ne e tro ar velevou hag ho c'herent d'ez ema velet ra alez tamm pou ema ar vrouenez ti da velet Ha neuze ar pez a vir outho da velet ho c'herent alamsac'h, ec ho tabour kerder an heul Ouspen tri c'hant bleiz ema an Europ n'hellont gwelet ho nad hon aber ema bigoud a hanter cant lur Montroulez beleg Kemperle karaez beleg Brest beleg goelet Leon A

MELANGES.

Deuzdeiz devezh etre ar Sadorn hag ar Sul e oa ar zun d e c'hedeu da gemer ho c'houec pa oe clevet ar maden etre 10 heur ha unan Dot ena neubeut monezou o chomhal *D'ann dud !* d'ann dud ! ha kerkent ena neubeut tud calonec ou ena zastumas var lec'h ann tan goal rag pegui e oa

Charles X a c'houlennas eun tammik tro, ha benn'h avoalc'h en devoe oc'h ha ganet

(Eur pennad all eur c'hoaz all.) J. V. Henri

AR MADALEN.

III

AR BENVAG A ERVA

— Te oc'h eus dastumet Madalen da greiza hag he c'hemeret goudeze da breid eun tamik remors en hoc'h ene dre ar pez a oa bet c'hoarvezet gant he zad hag ac'h eus kammet ac'hanoun pignet a reas din ha divezatoc'h goude ra maro he vezo con tant d'eus ar c'hetuders Anselme? Ha c'hortoz, gra dan eur c'houffr eus ar re vella arabad eo a vouife dem eo ar c'houffr-se evidoun. Peur e vezo ache?

Ac'han da lo deves a respontas Michaud

— Mad tre, a lavaras Anselme. Ac'han di a tou da-man da velet ar plass, ni an eus glevet divezatoc'h evel ann deves hag ann heur ma hellin beza var eves.

Red a vezo n'he d'oc'h ann nos ne ve den assamblez ganes na ne allo den da velet; ger abet eta d'as vreg ha d'as bugale.

D'ann deves merket e oa ache ann arbel ne oa tamm nemet he lacaat en he flas. Herven ma oa bet graet hemennet zelhan gant Anselme Michaud a sammas ann arbel var he scoaz.

Pa gouske ann oll e kear ha dre eun heul dis tro en em gavas abars nemeur e ti Anselme. Deou zor a soa va ann ti muan var ar re. ti kear hag eun all a dremm in ar meaz. Anselme en devoa lavaret dezhan antreal dre houman.

— N'ho pe het soan eme ar c'halves dezhan, den ebet n'eo dens va gwelet ken da eo ann nos evel oc'h ar c'hiaouer ha ne vezo kel nell e tarzo ar gurun. Gwell ase neuze eme Anselme neuze ne vezo ket clevet trons da vorzol e. ster. Evel ma tim ar c'houffr beza laheat re eun tout ar voger lann en devoa digasset ve ganthan plastr ha bourijiri marmouz.

Anselme cor a zaoc'he al tamp dezhan spouiet teras a oa hag e vije bet lavaret oc'h he velet ken ankennet ma en devoa soun gwelet eur re bennag o ugoumoul varnezho kense e lavaras da Michaud labourat behan hogen heman. E zer mont re vuan a stocas he leun ous unan eus ar c'hrasson en em gave er gambr hag e broulas he fri da zismanda. Calzic goad sokeu a gouezas var he zilad pez a dlie beza tamallet ra s dezhan d'ezatoc'h. Abars m en dije lann laouet eveo eus ar pez a oa bet c'hoarvezet ganthan. He skouisen hag he corbel a zant oil goloet a ruad. Anselme he unan eo a rebis da gerc'hat dour rag gant eun digarre en devoa cavet he vales eun ha ne oa ken o chomm ganthan en ti-se nemet ar vaoues-se he scouere ouspen d'ober he gouvers. Hagtal ma or sec'het ar goad, neta ma lavaras Anse me dezhan gant mouoc'h mal eget kent labourita ha buhanoc'h ha dalc'h var da deot mar tems e'houant cahout da loden heritach. Hogen lann atan prest da farfal en em lakaas da gana eire he zent.

Kers da velt ma tremont lann.
Kers da velt ma tremont

Ho peoc'h ta eme ar poar cos spounlet hogen ap e'houffr a soa dija en he blas, ne oa mui nemet lacaat plastr en dro dezhan. Er fin Michaud a savas he beon en eur lavaret ma ache eo Poent arvalc'h en a respontas Anselme hag heb he lezel o tastum he vas jus e penias anezhan var za ann diri.

Pa oant o treuzi ar stal, eur re bennag a zoaza var dor ar jardin. Oh oh! eme lann, diaoustre eo anan en deus c'hoant ober anoudegez gant ar c'houffr neves!

Ann dra-ze ne vell ket ouzt, eme Anselme dreuz ennhan me a zo c'hortoz eun den a en devoa ket c'hoant beza guelet kers raut dre aman, trugarez ha nosvez vad dam-zigorrut a oa ganthan dor ar re hag a veac'h ma oa torfet.

Michaud a serras anezhi var he lerc'h. Il hear eus ann nos a ma o soun d'ar mare-ze. Beuzus marteze lann Michaud ne oa distruet ken divezat d'ar gear. Ouspenn ann tourmant a ma e vont da foll'a kement a oa a m'bet ma retro ker schar hag en deiz ar gurun a gruze hag e courte bera dou dour pounner lann en em lakaz da redec varta he di a veac'h ma er em gave e kichen he di ma tarsas eur pez taul gurun a lakeas anezhan da grena hag e couezas eur bar ker spountus a blas ma vije bet lavaret e oa tarset assamblez oll gwa broa ann eé. Ar glaô-ze ker poul ker pounner oc'h effas ann oll roudou a oa chomet var ann hent-chou a dlie divezatoc'h ober calz gaou eus ar gaour kezs Michaud? Antreuz vntin oa askemmas Madalen er stal e velas he frad a glaske eun dra benag ha ne oa ket goest d'he gavout.

Petra glaskes eveise eta ennezhi?

— Va c'hompas bras, le voar ann h'ne a oa bet roet d'an e Bourdel evel beza savetet en en eun tangual crouaduer va mestr ar re oa o labourat er memes stal gant he fenn great serisa va hano penn da benn varnezhan ha ne garfen ket he gol eur benvec'a eboe en digass a ra din soaj eus ra zoman kas. E pelzac'h ann diaoul oc'h hell beza! Soudan o skei var he dal e lavaras. Ah soaj ann eus deuc'h da nos e vezo chomet var va lerc'h e ti.

Hano Anselme a oa var he vumilon mes ne touas ket er mes rag ar vugale na ouo ha fanu en devoa promptet tevel.

— Tud, ma keres, me zalo d'he gerc'hat da gom-

gwen eo bet grat ann eured-se

Rengleuzerien ar menglennou glaou dounar (ar maner e kichen (dby Tarsi), ho deus chanet ho tabour d'ann 28 a viz C'hwevrer 1900 so anezho.

Assavit ho lu hag hoc'h arrebeuri Zun dra vad ew, ha n'helfan ket nemet meuleudiou deoc'h lacaat ho assavi mes arabat eo deoc'h ancounac'haat,penaos al laouen hag hoc'h inourezi ho man à so a unan evel hoc'h alia da ziscleria ann traou egis ennami e gorioues

Pa vezo hano d'assavi hoc'h arrebeuri (mobl ker), ar re à ra ann acta a gemero evel gour kemenet ho peso da ziscleria, evel merca petra ho paso da lacaa beb bloaz mes, siouas ! ma peg ann tan goal en ho traou, e vezo cals dimsaouch ober de cho pâea hag avechou sokan. e tamac'haffint ket mira mar ghellont rei ann traou hoc'h eus lavaret gwen vatho Ma zisar eun den en deroa lavaret en em assavi en em gave ho arrebeuri da eun ti a oa savet gant meur ar pou brasaa ann he voppou Pega à reas ann tan goal eunhan ha pa oa gret ann enkrez e oa anavezet penaos he oa savet gant meur meinti magerion var bero ou daoust ha magerion ann disparti evel ar magerion all eo unan diavaez e oant savet gant coat ha pri Setu ar re ho deroa assavet ann arrebeuri a lavare n'hu oje pas petra hag ann tribulacion a gasas a du ganthe.

Kar bersaer a Iaouank

KELENNEU ANN HEOLIOU.

Ann autrou Bager person e Treouoc. en deus taolet he zilez abaramour d'ho neuhoud a zo'c'hoat.

Ann autrou Gorgeat, cure e Brasc so kanvet person e Treouoc

Ann autrou Laouanan. bet cure a Treouoc, so kanvet cure e Brasc

Ann autrou Quinou, so kanvet cure e Brelez

Ann autrou Saout. cure e Brelez. so nevez-maro

Hadou ann douar.

Ann allouron a gendalc'h atao en memes stad Evel gour en eus bet digouezet cals manac'h ad, dreust ol ar marc'hapou ann Nord mes ar pezou a so choumet ar memes tra. Pa zegasas ar labourerien douar ed kempenneet beau var ann dachen en gortoz'h ganthe rak ho ed d'ar gour e gwi distaol ann disterra Evelken var ar marc'hapou er vroue man ar grain a so bet cresket d'eus 3 pemevec'dre bet sac'hat 200 lur ar segal à gwenvec. hag ar c'hercli 3 gwennec evid ar memes pouez Ann avalou douar hag ann ed-ou a so choumet tost da vad d'ar memes pris

Kreiz — *Quemperle* 17 a viz C'hwevrer 1900 (dre ann 200 lur

Gwiniz 23 l. 50 g — Segal 16 l. 50 g. — Hoy 18 l. 50 g Kerc'h 16 l. 50 g.— Ed-du 17 l. 10 g. — Avalou-douar 16 l. 10 g. A

Var ar moc'h mouarc'h en eus cals distaol, rag ne gaver ket stanc ogis ma voar resisim pesevnou d'ar marcoue-ma eus ar bloaz ann avalou-douar,rag rak a so rusun ha n'ouzi ket goal tal er bloaz-man. Ma chans e vezo guelloc'h ann traou er bloaz a zeu ha ne vezo ket diaes. ma ve eun dra benag da zisklam a ve guelloc'h eus ann traou, rag er bloaz-man a eus petra vad

Gwasoc'h so e choas ann ed e vezo marc'had mad, ne os digare obet da gresk pris ar bara, ha setu gounezet ho kerez gant coulanjerien Kemper rag ret a lavar ne gaver mui kemenet da brena. Ne a voar evel petra ve gret gantho evid pren ha ho c'hemenet. a voar avoalc'h petra c'houarvez an aller ze. Ar c'hemenet gare gant pebini e vo gret dehou. a serviche da dremma ar forn, a vez pesevnou troc'het pa vez ar guenn beb bloaz Nemet eo e leu ar voulanjerien da bruna ar pez ho deus ezomm evid ober ho labour a bed ar bloaz var-lerc'h ha kense pa vezo amzer fall pe ne vo ket, ne gonsio ket ker or'h ho c'hemenet dezho. mes pa n'eus den obet mui e verca dezho pe bris e rencont guerza ho cara, evel gounez travaile'h heb coll netra ret a glaer atao dale'h mad eus digarre benag evid crask ar bara, hag er bloaz man eo ar c'hemenet ho deus kemeret evid digarre Avechou a ho rust ne bell ket ar re zenen pourvez bleud a-walc'h dezho rag neus ket dour da lacaat ar meilhan da va a ha ganchou a e ho rust re a zour ha ar maes ou ne be ket mui labourat En eur ger egis m'hel zavar ar ganchen Ann hini en deus c'hoant laza he gi a lavar e vo c'hui Ar voulanjerien ho deus c'hoant cresk pri ar bara a gav pe a walc'h eun digarre d'her ober hag ec ouz pen poent e vo merket dezho evel ganchal a vo merket dezho pe bris e rencont guerza ar bara d'hoc'h pris ann ed Mes ne ver netra ha petra benag ma ez marc'had mad avoalc'h ar gounez ar bara a chomm atao ker gouezor'h ec pe gaer ma ec fall cuspen ma ez ker Ne outont mui ar voulanjerien pour ho defe gounezet travaile'h hag e kendalc'ho ann traou en dail-se ken ac'han na vezo ket savet ann laze endro Ma rye bet reuzet deomp abaoue ma c'houlenomp anezho, ne ve ket gwelet traou eg e mui veler Iremañ ar miziou so bet gwalcaouet gant hinienou he acasal var ann ed a den dispont ann esterv e prenn ann oll hag a no bet d'ar c'hrec'her dezho. ar miziou ze no bet taolet varnomp e prenn ar voulanjerien Pour e vezo choucaet ann traou-se ? Dimp ar re hanter evid pourvidi ar re all A

Bulletin
de l'Association financière de France

Société anonyme
au Capital de 1,000,000 francs
4 rue Georges Bizet 4 à Paris

Le Bulletin est paru ce matin, apportant ce que le tout la Bourse. Mais il semble peu probable que le retard se dissipe. Pourquoi ? Parce que l'on sent que la reprise arrive.

Remarquez comme il convient que par le versement différent de bonnes qui développent en s'accroissant que les résultats remarquables. Ils dévoilent la nature de son activité particulière et l'étude qui facile avec les moyens que la spéculation fournit mais elle ne paraît pas à donner à nouveau de marché une physionomie satisfaisante.

La confiance ne se décrète pas : elle naît sous l'empire d'une situation qui donne la sécurité aux capitaux. Et malheureusement, ce n'est pas ce qui est le cas.

Je vous le répète, il faudrait de la reprise parmi ce dernier lundi ne les quel on pourrait. Et cette nouveauté nous vaut quelque chose que rien qui ait aspect que rencontré ou a été subi par tout investi.

Les grands de grandes banques sont en progrès. Les dividendes d'obligations de ces établissements sont très-bien tenues sur le marché.

Quelques-uns de mes lecteurs me demandaient ce que j'en pensais du Panama. Je ne dirai déjà rien appartenant à son égard. Je me réserve d'étudier la question et de l'exposer mais d'avance je ne puis que maintenir ce que j'ai déjà dit. Le Panama offre des chances sérieuses aux porteurs d'actions et aux porteurs d'obligations. Il est donc sage de s'en défaire.

Je vois que bien des gens des lecteurs sont partisans du Crédit de France. Le Crédit de Paris et de Banque ne donnent pas encore. Il a fallu des plus actifs un grand travail des administrateurs dans le Crédit de France devait certes pour ces deux il en subsiste un peu tout que quelques-uns subsistent.

Toujours est-il que l'avenir paraît développé. La Banque est bien administrée, capitalisée à souhait par des affaires à une partie pour des bons qui rapportent certainement. Et son bon marché est très-grand ne permettant pas pour le présent que ses titres soient. Il semble dès lors probable que les choses seront améliorées en Mai.

Quoique je ne sois [illegible] à propos de la Banque du Crédit de France permet de dire que les actions valent aujourd'hui bien plus que les cours actuellement cotés. Toute la question est qu'il ne faut pas se hâter pour réaliser son actif.

Plusieurs d'entre vous m'ont demandé ce que valait de la Banque franco-égyptienne. D'après renseignements de la situation il résulte que le passif réel de cette Société est de trois millions dont beaucoup est compris aux dettes de deux fils seuls. Il est de la compagnie des Docteurs et Anglais [illegible] ce qui doit dire que il ne faudrait point compter sur le recouvrement de certaines.

Quoique il en soit, [illegible] conseillerais à vendre.

La première [illegible] est que les [illegible] de [illegible] sont en réalité [illegible] valeur effective.

La seconde [illegible] est qu'on [illegible] des arrangements, avec moins de peu propices, on augmentera ses [illegible] qui fait tant de [illegible].

J'ai déjà appelé votre attention sur les actions de la Banque hypothécaire d'Europe. Aujourd'hui de nouveau sur ce titre. Mais dès à présent je crois pouvoir vous dire que un [illegible] de banque gratuite à courte échéance me paraît devoir se produire. M. Lamond

Correspondance à adresser 4 rue Georges Bizet Paris

Avec [illegible] on peut réaliser rapidement un bénéfice de [illegible] à 5 000 francs par une opération très-simple et sans risque. S'adresser à l'Association financière de France 4 rue Georges-Bizet à Paris.

L'Association financière adresse des prospectus de la Société du Panorama de Londres. Nous lui le 15 Mars 1882 à l'heure en vente rue Saint-Georges à Paris.

[illegible] : Une brochure par jour prise en vente sur le meilleur système des moindres prospectus des affaires de vente, plus explicites explicites

Le Propriétaire-Gérant : [illegible]

Imprimerie [illegible] rue [illegible]

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GUIR CRISTENIEN, AR GUIR BRETOUNED

FEIZ AR GAZETEN, RED BLOAZ.
Ar Finister ... }
Ar Morbihan. } 9 scoud.
Costes-du-Nord.
Ar rest eus ar Frans 2 lur
Ar bedeu all evel guir ar post.

Mous hon Meestr, no hon Mamp
nemet hor Salver Jesus-Christ.

An oll Desklachou a dle bout graet da Berchen ar gazeten, d'an Autrou DE KERANGAL, Beleg.

Dezhan hon eus e lie bonn ennout kentelliou eus oll gorfelou ar bedenn var ar gouarnamant.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Grange-Batelière, à Paris est seule chargée de recevoir les annonces

Kemper 3 a viz Meurs 1883

Allet so bet cahout tud avoalc'h evid ober Ministrel gantho. Ha setu ar aman Ret a rio deoc'h ho hanoiou da genta ha da c'houde e vezo lavaret eur gar berr divarbenn peb hini anezho, ma kelloc'h ho anaout eun tam benag

Jules Ferry Presidant ar Vinistrel all ha Minist ar scolioù.

Challemel-Lacour. Minist ann affairou evid dramor ar vro

Waldeck-Rousseau Minist ann affairou evid diabarz ar vro

Martin-Feuillée Minist ar Justis

Ar Jeneral Thibaudin, Minist ar brezel.

Charles Brun. Minist ar marine

Tirard Minist ann tenzor

Raynal, Minist al labourou bras

Hérisson, Minist ar c'hoarvezioù.

Méline Minist a labourou douar

Cochery, Minist ar Post hag ann Telegraf

Ann autrou *Jules Ferry* Hanau en deus cavet ar pennad'' he deus servijet da chaseal ar Rouanez a so anavezet avoalc'h Ganet e Saint-Dié, d'ar 5 a viz Ebrel 1832 Divezatoc'h, alvocat e Paris hag unan eus ar vagnerien ar gazeten *Le Temps*, e oe cavet e Gallor ann Depuleet ar veich kenta e 1869 Dun veich eo bet uga Presidant ar Vinistrel a lak ha minist ar scolioù

Ann autrou *Challemel-Lacour* Heman so a bel, so oc'h ober scol e scolaichou bras ar vro. Bet eo bet o tesk ar filosofi e Pan da genta, goudeze e Limoges bete 1870 Neuze e reucas sortial eus ar Frans hag en em dennas e Suis se. Pa zistroas a Frans e 1859 e scrivas er gazetennou *Le Temps*, *La Revue nationale La Revue politique* ha *La Revue des Deux-Mondes* Goude ar 4 a viz Gouengolo 1870, e oe cavet da *Lyon* evel Prefet ar Rhône e chom a rie cahout son, d'eus ar gouc'hemen hanaliet dezhan, ha scrivet en em zer cavet gantan d'ar Jeneral Brussolles. Laket ragtal tenna var ar re-ze. Ar re-ze oa mobilet ar Gouarde, resset gant ann autrou de Carayon-Latour

E miz Du 1871 e scoure fonta ar gazetan ar *Républicain français* hag e 1872 e oa choaset evel Deputé evid ar ar Bouches du Rhone

Ar memes Departamant he gasas da Paris evel Senatour d'ann eleccionou ann 80 a viz Kenver 1876 Ar Minister bras Min ster Gambetta he gasas da *Londres* evel Cannad ar Frans. He vignonet ho unan a rene anavezout penaus n'en deus graet eno nemet traou didalvez

Ann autrou Challemel-Lacour so bet ganet e Avranche, d'ann 19 a viz Mae 1827

Ar Jeneral *Thibaudin* evel dre ar C'houarnamant ne deo anavezet nemet a-unan dre'h ha ne kel en em zisklerjet gual-val en affer a rezeo a-enep ar Jeneral Sortiet d'eus Saint-Cyr e 1843, ne oa c'hoaz nemet kelenant-coronel pa hon deus bet brezel gant ar Brussianet

Anavezet eo penaus ne zalc'has kel d'he ger pa oa prisonier hag e oureur se pegen disk ant en em zisklerjes e penn he soudarded, goude m'en devoa allet ter bet cant ha cahout he liberte D'ar 4ª a viz Huevrer 1871 e oe hanvet Coronel, Jeneral brigalen e 1877 ha Jeneral divesion e 1882 goude beza bet daou vloaz oc'h ober e kichen Minist ar brezel michier rener ar soudarded var dreuz

Ann autrou *Charles Brun* Linser ar Marine a so bet carget d'eus ann oll labour da ober evel ar pez a se eus ar Marine Ganet e *Toulon* d'ann 22 a viz Mae 1821 e oe hanvet da Zeputé Departamant ar Var d'ann 8 a viz Huevrer 1871, ha d'ann e-lechionou evid ar Senatourien e 1876, e oe hanvet da Senatour gant ar memes departamant

Ann autrou *Méline* A so d'eus bro ar Ferry Ganet e *Remiremont* d'ann 20 a viz Mae 1838, e oe scrivet abred he hano var listen alvocadet Paris Conseiller Jeneral ar Vosges, e oe choaset evel Deputé d'ann 20 a viz Here 1870 Kemer a reas ho blass etouez re ann oll cleiz. Etouez Min strel ann 49 a viz kerzu 1876, e oa bet hanvet da eil da Vinistr ar Jusos

Ann autrou *Martin-Feuillée* Heman so eun alvocat d'ann Roazon Be oe hanvet da genta evel Deputé, gant Departamant *Ille-et-Vilaine* e 1870,

hag en devoe pera ebenes Ministrel ar Gambetta e rel el da Tan sir ar Justis Ha ma ebenes Deputeed ann Emsav Republikanaat hag eo bet lavaret gan tho epad eur mareal amzer evel ha Prezidant

Ann autrou Waldeck Rousseau Heman eo ne ankenvet e Breizon ha Deputé ann *Ille et Vilaine* d'ann Emsav *Republikan* ar eo ne hag en deus bet pers ebenes Ministrel ar Gambetta en deus he lavaret Ministr ann affersoù evel-hañval ar pro ll Vasset ar bet ganet He daz a so bet pell amzer Meur Vasset a so bet Deputé e 1868 ha 1869

Ann autrou *Ringuet* Heman eo ann den evel ar Ministrel ar Gambetta neuze evel hen e oa hanvet Min sir al labourioù brao Ijenor ar prefetoù hag ann he zrebuz ofis e oa hanvet evel Deputé evid ar rann kenta e 1868 ganet departamant ar *Finistère* Hen eo a so breman Prezidant Deputeed a gan Emsav *Republikanaat*

Ann autrou *Herrison* Deus Minist al labouroù brao na oa hen, heman eo bet hanvet Ministr ar C'houzoù Bet Consailher ann Ti kear e Paris ne bet choaset da Brezidant ar memes Conseil Heman eo bet hanvet Deputé ganet departamant ar Nord

Ann autrou *Freycinet* Minist ann tremen re rummañ Ministrel divarn. a so bet kendalc'het ar memes plan dezhan Ganet e *Jenzac* 1'an 8^vet a viz Gouzeglo 1827 eo bet hanvet Deputé al lodenn kenta d'ann Parc Evel amzont pegen mall ec'h helle eber he garg a ras nemet soñjal a ra deus bresoù graet nemet moarvoud ha traou presant all en ar c'hant hag eo aner

Ann autrou *Carnot* Petra lavarag ne deo nemet Deputé en rol ar varet ne helle mann bezañ trouc'het degantañ he blev a Minist epad he vuhez Ar rummadoù Ministrel a zo bet hag a gomzo hag ann anvioù ne bezo a choumo atav Minist ar Post hag ann Telegraf hanvet e Paris e 1870 hag hanvet heb dale evel ali vat Lezvarn ann deiz hañ e oa hanvet e 1871, Deputé ganet departamant al *Loiret* hag a c'houlenne eo hanvet bevech ganet ar memes departamant

Ar Soudarded dianav

Ar soudarded red a ho deus bet great calz drouz en Alamagn rag ma ez meze ket d'ar liberte ar re a rénc evezhiañ outho ha ouzoc'h ho muzet, ne rentet ket ar memes tra en hon touez hag e sav e pub bourc'h abalamour dezho

Ne ket dav bezañ souezet E Frans alaouet m omp consolet evit damantañ ar Raiscaiet a bezvezont n ho deus ket ar memes santimant evidin Ganet d'ann tudou Franmasonet ha digoue evit an remant, ne hellont pas ober nemet pub seurt drouz hag ann den ebet da c'hoaz ouzho Hogen pere a allo credi e vo trouc'h mare bennag da gontañsonn ann dud honest? Ar pez a vezomp ouzh a deo drouz an hor spered abalamour d'ann ostaou donget gant Comm vonn ar soudarded e Beaumont-sur-Oise ha neb perag hag abalamour da betra eo bet donget

Ann autrou F den den chomm er vro-se a on bet galvet da vn Kenver diwar dirag Commission ar scolioù, evel lavaret hag explik a deuhe petra ou caus e oann bennoz he vab re zivezat en ti ar scol

Ann autrou F den em zifenn a lavaras ar pez a ra aman varlerc'h hag a zisconto selaet avoalc'h d'ec'h petra ou hano

Pi joaj a ra da Commission ar scolioù e Beaumont-sur-Oise

Hag ma eo galvet ann hini a scriv kemenel-mañ da lavaret perag e ra aman diwezat he vab e kompagnunt d'ann ti-scol A benn hanter'h gouzo ma ve commanset ar scol

E gwirionez evel ma ra ront bennozed ann dezvadoù keleennadurez gwirionez ar re-se ha moraloù a zell ann tiad ha kenarnamant ar vro hag ar vro-mañ diwar ar mein, d'ar c'hontrol A benn hanter hag A benn hanter ha ne ra nemet lavaret gwirionez pezho vat-tañ ann amzer diwezañ ann ar Frans ha ma deuhe a leh seurt sunpesonoù ha ma divelent ket bezañ roet dezho ahalamour d'ho rentadoù

Ne dlefe ket ann dezvadoù bezañ ann dra evaluz egis m eo deus lavaret ar Werc'h pa oa bet evezhiet gant ar Gambe ann ti kenta-mañ

En deus eta ann tad a familh graet ann dra en deus c'hoaz ha eber a vezo kemenet ha helet ann he vab da reiñ ann dezvadoù a zebant dezhañ beza fall ar c'h helle eber ar pez en deus graet, ha ne oa ket dreist he vir rag se eta en emañ ec'h helle ar poar gant reizon en em gavout re zivezat en ti-scol

E gwirionez eg e ne vell ket ann hini a scriv kemenel-mañ beza tamallet gant Commission ar scolioù aba ann ebr a viz Meurz 1882 rag ar pennad 12 ann ti pere a lavar pe nans evel ma ve gwiriet ann ti diwar Comm vonn ar scolioù ar c'he maner a reo ferta chomet heb monet d'ar scol da vihana ann hanter Iwerz bevech ez servijet kemenel-mañ hed a hed ar bloaz. hag a renker derc'hel stroz d'ar lezennoù a reer pennoz eus re benag

Evel ne deo morse chomet ar mab ann hanter diwar hed a hed heb monet d'ar scol na ne helfer ket he ben-da abalamour d'ar pennad 12 pa ra ral pere e c'hoalle bezañ e stard ouzh ann ti-scol. pemdez ne ket heb reiñ e lezo ar poar re a rezal d'ar scol A ben a ne ra ket gwir ger vel he dad diwar Commission ar scolioù rag e ve ann a ben diferañ ket Hag e vo eveltse bamet herrez ar justis Var ann aferioù-se ema petra a respontas Commission ar scolioù hag e reiñ ho selaou ann-mañ rag ma soj dezhañ e vez talvoudus evit hoc'h ijinerien

Ann autron Manceau, mear, da Bresulant.

En em gavout a rea enghi en devez-se ann autrounez Coguet, Bambon, Mey ha Letellier, Commission ar scolion en em gave en Ti-kear e *Beaumont-sur-Oise*, d'ann 28 a viz Kenver 1882.

Evel ma eo merket var gaher ar scolion ar c'hrouador F evid beza bet manket 4 gwech ha beza bet divezat 6 gwech.

Goude beza clevet ar pez en devoa da lavaret ann autrou F ann tad en he resonion, evel ma lavar penaus m'en deus manket he vab er scol, ne deo nemet abalamour d'eur wech en deus gret evid mond da velet he dud coz. Evid ar pez so bet c'hoarvezet ganthan beza en em gavet avechou divezat er scol, neus bet ken caus nemethan, rag niken ne zsanto ec'h en em gavche he vab er scol evid ar gentel var Gouarnamant ar vro hag ar vuhez vad, rag ma den ar mestr-scol ann descadurez ne d'eus leor ann autrou Compayre, a so control dar Religion ha da gredonsou ann Iliz catolic, apostolic ha rumen, evel m'en deus a hen all penaus beza ann tamm re zivezal ne ket mancout d'ar scol, ha ne ket kouse beza tamallet netra herves al lezen, re ar Gommission goude beza en em gavet ann oll gant egile, hag o velet penaus d'ec'h ma lavar ann autrou F ne ket bet reson e bet manket unn tamm benag he vab er scol, a lavar eo achu evelse evid an demoration, evel m'he deus ar Gommission hag ar gurr hag ann dever da verka, petra zo deshet er scolion hag he teus neubeuthoc'h da ober, mes a so merket sclear el lezen e renc bellaha ho lacaat muret al lezen var ar scolion red, hag evelsaat mad e teufe nga ar rugale da zarempred ar scolion.

Evel ma eo reu, evid ma re duc'het mad ar scol en em gavje ann oll engalz d'ar memes heur merket.

Oc'h evesaat ouz ar pennad 10 hag ar pennadou 12 ha 13 d'eus lezen ann 28 a viz Meurz 1882.

Oc'h evesaat ouz lizer ar Ministr, d'eus ann 13 a viz Even 1882 ar Gommission a lavar n'helfer ket ober ar pez a c'houlenn ann autrou F hag a bed ann autrou mear, d'ober he bossubl evid ne c'hoarvesfe mu.

Beaumont-sur-Oise, ann 8 a viz C'hwevrer 1883.

Setu aze eta eur Gommission ar scolion a bed ar Mear d'ober he bossubl evid ma renco ec'h bugale ar gomman lonca ar scolion fall ha noazus d'ho lec'hel sort'hennes gan eun Depute radical.

Hogen ar Mear-ze na hell mui ober netra da genta, rag m'en deus ann tad a famil lennet he vab eus ar scol-se hag ouspen, hag e kendalc'hefe ar mab da zarempred scol *Beaumont-sur-Oise* al lezen ne ro congé da gaboot peg en he dad nemet ma ve manket d'ar scol da vihana epad eun hanter devez.

Ann tad a famill a c'hortoz e ve achu ar gentel var ann descadurez cuvle ha morale, ne ya e mod ebet a enep al lezen ann 28 a viz Meurz 1882?

Mes d'dalvez eo meurbet evid ar vugale ha soken evid ho c'herent, ec'h alfe c'hoarveunt traou henvel, hag a lezen a ra e c'hoarvez avechou ne de ket mad evid ar re ho dije caret e vije bet red ar scolion gant ma vije bet da vihana mirel reglennou ar vuez vad al lealdet hag al .berta evid ann oll.

A

BUEZ ANN DUK A VOURDEL.

HENRI V

IV

1830

« Sir, a lavaras-hen d'he vab biban, a benuu pemp mizvlen ne viot mui Itone, ho Meurdet ha ne deus-hi unz ebeu da rei d'in ?

— Eo, va zad koz c'hoant am euz.

Choant hoc'h euz evesaat e rouantelez frans ar Roue a lavar *c'houzout hon eur*, hag avechou *c'houzout ho deuz*.

— Ha-ma c'hoant hon euz e rafe d'e-omp hor gouarnour tri miz pas ouz hor pansion, araok termen.

Tri miz, Sir ! petra a reot-hu gant kement a arc'hant ?

Va zad koz, mamm eur zoudard kalounek unan euz ho kouardun, e deuz bet ne za devet nevez zo gand ann tan-goal, ha ne ket re arc'hant tri miz evid ho sevell a nevez.

Mad ! mad ! me co em garg a gement-se.

Nann nann va zad koz rak mar d-eo c'hoas eo, ne ket me e vezo.

— Na petra a reot-hu hep argant epad tri miz ?

— Esaat a rann gouenn arc'hant al dre va garedonou pere a bneit ato gant eun akeu braz.

Ah ! var gement-se e kountu ?

— Na petro ta, ha n'am euz-me ket va feurien da riska rak peoricn am euz evel m'ho deus va mamm, ha va moereb. Ob great am euz va c'hount, ha kountan braz outo pa am bezo roet daou bez a ugent reall d'ar baourez-kez euz a goat Boulogn peh ne he teus eur c'hrouadurik kaer e chomm c'hoaz gan-en pevar real da ober va frus. »

Var a gomz-se Charles X a vriatas he vab biban oc'h he starda var boull he galono hag lavaraz a voaz huel Koresa Frans, mar bez bekenn Roue !

E doog ar memes miz kenver ann Duk a Vourdel a c'houlennaz mont da riskla var ar gompezen dour a zo e kreiz parkou Taulari, ha lezet a oe da vont. Evel ma clemme ar zoudardet da zellet out-han var hed eun daou c'hant pas bennak, hen a c'houlennaz ungaud ar c'habiteo ann autrou de Lamberto, perak na zeuent ket tostoc'h. Ann

[illegible] [illegible] [illegible] [

en Amerc, en Haith ha cals a vroiou all abalamour ma so labaat da breiz an Arvel abalamour ar gouiziennou calvdic a hel lentan ous ar varramanchou,ober ho devezion a var gouiziennou Evit an Impaler Republic. man e vezo evitho, kaer ha ma vezo braster e pevar Tevoir h ran vuias so abaous ma en cavet gant hor Salver Jesus-Crist ro gui en anvi chomch

Met perag eual an amzer en a rebechou ken div- ber ha sokes divanan. Mall eo d'ennes petra en an esclaved gouchan hag ar vad a lenn great an fin d'an oll tra hag ne d'ai labourerien donar

AR MAGASINED AR SKLAVED

Gouezhall pell abarz hor Salver Jesus-Crist, ne bet cals a romantreiziou brao, pevardec ha galloudus eur romantrelez Rabinou meur a Republic eual Republic ar Romanisted Hugen, ann oll romantreziou se ho devoa ean d'ar vro brao a esclaved, da zivarel en anl pourlienna kemeret er bevaillou gourrez var ai lour-grav er beaniou brao eur bum mad ar re a brene anezho a helle skei gantho ho bennik, ho lacaat ar mare Lazen ar basanet a bep anezho d'ober kemenn se Ean dobi hobben, ar Juzes ann ne dle ket cahout esclaved tr re-ma a zouze ar gir e houe ha bepr a rifenne anezho la- zat ho devendrat e creac ai vered A benet all an oll dud an oll bronn ho devoa esclaved Evit c'hoa er brasan gwall eus an dilez e cavet esclaved Lavaret *Kenavezz ar Frez* a rent testeni eus ar varvenn dre foueltede ag tud a skuiat, a anavedenn kaer eulz hag hirio, e tu ar bed-henal hag e tu ar Sa bronn evel Arvistol Platon varvenn Ni ra ket anezho a en devoa bet ar galon da ariel ho c'hoant evit diles an esclaved ha kaer ho chalenjenn Chomet e vo ar he evelse Ket ev bet c'hoar salver Jesus Crist dont var an douar evit ho sklerijenn da bevaat en bed Neuze avad ev bet graet eur berchenniaal vras Dre gemenet bro ha trelenement an abostol ar re so deo en ho poaz a zeuz gwirionezenn ar Frez d'an ti. ded. Lacaat a d'an esclaved eur c'hoa ma- ter Gourc'ho benn a reont d'ar re ma c'hoant truez ous an re- clerzel ho brenaour maret a reont outho d'ho la- zaat d'ar maro ev t an diverra tra E bro Frans ou e esclaved pa deuas Lazare revolusionel gant hor Salver da gear Marsilia pa doaz sant Deaus ha eus a vissionerien an da c'hoant d'ar Frez ar bourc'het e Frans I

Per ha Lann a en em gave dimc'h ho deoa en hent

Ann. Lann eme Per eun dra am eus c'hoant da c'houlenn diganeo.

— Petra eo, eme Iannig?

— Te Lann a lenn ar Pilc-c'hoarrier, ha dre-ze a vez ar c'holachou Lavar dou ha gwir eo ar pez am eus clevet

Ne petra ec'h eus clevet, Per?

— Clevet am eus e maa ar Republic-maa e vont da ober ar pez e deoa great ar Republic cos eun e vont da gass er meaz a Frans, lod a lavar an noblans, lod a lavar lod a renc hanel lod all a lavar oaken ar relijenn. Te, hag a lenn ar Pilc-Coarrier a dle gouzout petra a zo gwir petra a zo gaou ar c'haouiou-ze

Ia. Per me hen lavaro dod

Mad, emezi din an traou-ze, ha pa deoa ember ar c'harterez da zonjal da zonjal da-gaou e lavaro dezho ar pez a pez cousket dre

— Mad Per setaou ar baeaou ha taol evez a- balamour dod da gentaa ar varvenn pemp-de-hanu.

Hon Depudet ho deoa great eul lazen eun cass dioc'hiz er meaz a Frans pe pa droe e pesa ar C'houarn-marc'had, lagaat bagale vihan kaodeni, kouezhenn en eur gor oll gorset kemeret hanu a zo bet o renn var lez Frans

Setu eno ar pez ec'h eus clevet

Chetu ma merc'hed hag all

Oamp eun dra ne ho deoa great c'hoaz Lod eus ar vagale ze a zo bevaan e parg, var zonar ha var tor, hag ar c'harpis-ze ho deoa gwanaat kerzoni a pep oblijer mad, ar c'harpis-ze a dle lezel kammet degantho dioc'hiz degredi e rezan

— Degredi! Neuze ia ho deoa great eun tra bet benag?

Nim c'hred, na brao na bihan An tarfet ho deoa great eo bezo bagale pe bagale vihan d'ar re a zo bet e c'houzanv ac hanoump

Beac'h am eus ec'h da grede laoan Cass er meaz eus a Frans, er meaz eus ho bro, eual galeouriou ma ha ho deoa great tarfet nhet! degred da ganthe

Gaar eo evelato ar pez a lavaran dod

— Mes em lezen a zo, hag a ro ar c'haloant hag ar gaar da lerc'h den honest da resa var douar Frans drouz pep tra mar d'ez he dud Franseiz

— Gaar eo kemenn-eo, hag ar brinsel a gomzan anezho a zo ho anv e Frans abaoue oumpen ma vloaz

— Neuze ia ema ar zonjou evilio hag ec'h hellfoa chomm en hor bro

Benag hen evit gaar edo ar lezen ar c'hi-ze mes al lenn gos a zo bennak hag eul lezen meaz a zo great ha dre ar lezen-ze ec'h helfer pa gerer cass er meaz eus ar vro, evel eur gaouiour kemeriun a zo bet ho dud ho renn var hro Frans

Ha kammet eo ho gwalou hag ho c'hargou digantho hervez ho laiiaz?

— Er memez tra

— Neuze ec'h helfer cass cost eus ar vro an neb a gafer ha kammet he c'hwalou digant pep cabiten pep colonel kercoulz ha digant pep jeneral?

— Er memez tra ec'h herrez ar memez amze

Daoust ha ne c'hellfet ket cass eus, gouzh

ho lezennoù nevez, kement hini na blijo ket deuhoù ha kerc'hat ha me?

— Ec'h ha brad so aoken e veso casset er meaz a Frans ar re hiviziek, evel Rotschild ha tud a re all

Daoust hag evit laeres ho danvez, evel an amzer goz, ec'h e rear kement-se?

— Hum! hum! greomp peoc'h, rag var an douarterra diacred ec'h helfemp bezà ive casset ena hor breo eval ar bleunioù

Petra? cass ac'hanon ama ar gear, ema an tad-kozh, abalamour ne garan ket ar Republic a ra kemeret a-zroug, dreist pep tra, dan daol divar ar meaz?

Ia, ia, Per baour

Lavar din da vihana Iann, hanaoun hoc'h Deputeet-hi ho deus great eul lezen ker crus ha ken digalon.

— Ne ket dies din bel lavaret dod. Setu amañ ho hano

Cammescasse ema a Vrest, Hemon hag Arnoult, ema a Gemper Corentin Guyho, ema a Gemperle, Caurant, ema ar C'hastelin hag ive Goeguen leshanvet *goudon rouzin*, gant ma ho pez tro

— Nann ket souezet o clevet ac'hanoc'h e ve great ker fall lezennoù pa ne veer sclerjennet nemet gant gudon rouzin! goudon zoa ha goudon c'hoar zoken ne vijent ket bet re sclear

Mes ar re-man, ama Deputeet-man a so oll ema a Gerne Daoust ha coret eo ho feun, ho skuant hag ho Re gjoù gant ma ar vro? Na c'hui ho pezo keuz, Kerneviz Ha Deputeet Leon petra ho deus great?

Oll nemet Camescasse ho deus great ho dedever oll oc'h bet a enep ma lezen ken disleal

(*Eur pennad all war zeiz ma*) K.

Diwanbon Feiz Tallouarn

LABOURER DOUAR

eat da sevenaat breiziz e tavalen c'hallec'h ar Finister

Anitroù renor *Feiz Ha Breiz*

Edon e tro da ribouliñvenn va unanig ha d'ho renca em bibliotec pa em bens resevet cazetenn ar *Finister* adresset din gant eur mignon a garan e caran Leon kement a ve e brezoneg. E kost ar gazetenn em beus cavet em sizer en hor tes, ha sonet Feiz Tallouarn labourer douar Divar al linarze em beus savet an tamac'h serri a gasan deoc'h d'ober ar pez a gerot ganthan

Feiz Tallouarn a scriv deus Pl 28 mizevrer 1883. D'ar anitroù redactor Hemon hoc'h averti ne deo ket Feiz Tallouarn hanv an den Er feunteunioù ar virlodez eo a glasconp fors so anv deus an hano Feiz evitan da vezà ar c'henta gwech bris tanket gant ar *Finister* a so avanset en oad. Pell avad a zo edo o clasc'h an tu da vont beteg an anitroù redactor Erfin (pell zo a erru d'ho heul ma c'heller gwelout), d'ar 27 eus a viz Genver 1883 eur zadorn vat, ha deus potred ar sabaù e Kemper gonde ar marc'had, ha bezà prenet peb a zaou vennegad deus an traou deus ar gaolen boum haoued ar *Finister*, hag evel peb a bodad chistr e oe conseil etre eur marean bolomoù coz ha tadou a famil, ol mignonnet da Feiz hag ho leun en he vonet rus. En eur vouez e techichor scriva heb tale mui d'an anitroù redactor, c'hoc'h ped da gahoud truez d'oc'h ar Gerneviz coz pere a so chomet ezeo gornec, dre ne voa en ho amzer na Republic na scol evit netra ha da lacaat ho zikour eur boum brezounec evitho er gaeleg an daou vennec a so prest En eur vouez ive ec'h hanfichont Feiz evit ho c'hanbarz e kever an anitroù redactor da c'hortoz m'her c'hassont da Gambr an Deputeet e Paris Doc'hlu ho deus her bauezet Tallouarn ez ema va sanket en deus ners c'hoaz diana en he hano Ha breman lost da friza D'an 28, Par Zul, anitroù ar c'houlzeil bras. Feiz a gemeras eur secretiour harbet en c'hi cavaret he vourrik bihan mars ho vo-pilan ne ken re à chuazas. Hemon a so ama doctor en ho zotes *ha gwaz d'ar Republic* evel a lavar atau Feiz, rag Feiz a re eston ken a zaou d'ar Republic Feiz ne voar na leun na scriva na galleg al lavaroù a ra an douar aketus en ar marc'hajoù var famil en deus savet n'en deus ket collet eur moment mad Feiz a anavez ar c'harakterioù e vro a gaer e vro Brezoned deus Kemper Brest, Montroulez hag a lec'hioù all Ho fouezet en deus an eil dre heben, hag oll int manet fidèles heb ar muzul nemet ese just ez-zeten gallec'h ar Finister

Dimp eo he ranconnen, he gouz en defot entent petra so enn e lipp diana ar paper duet, hag e cav saour ar mel ganthi Beb sadorn, e Kemper e pred ar gazetenn gallec'hse evit daou vennec, hag e dremen ar Sul d'ar parouses ha gonde coan o c'hoarie al gant ar *Finister* e hortos e vo trout dezhan e brezonec eur sclabez keleier pere a za ganthan evel fars gant eur potr coz. Ker nod so eat gant ar *Finister* ga leger ma za Feiz kaas var bennoù ne zaoulo hag an dour e ruilla var he roudsoc'h e pep gaol genoù estlammus. an anitroù sevenaer pe redactor da ober hiviziken, beb pennec'h de s'en vanac hag atau d'ar sadorn, deus marc'had hag evit daou vennec pep Sul ken, eun articl e brezonec d'oc'h doare an dud ac'h var an oad an tadou a famill pere a so labourerien douar endro da Gemper

Goude bezà clevet an taul talboulh-se da avertissa ar *Finister* dioc'h ale'h, unan eo, daou vennecien ar gallegerien hag hobeu da zigemeret daou vennecien ar frezoneggerien ec'h eo bet selaoù Feiz Tallouarn o ren eur program poblic d'an anitroù redactor Feiz hag ar Gerneviz coz so chomet e-

annet eiro Kemper a bed ar Prunsier da rei dezho ar resonez neat divarbenn ar pez a c'hoarvez a boll hag a dost dezho ha chom vat a ra ann Deputeet a Paris, hag ar C'honsillerien jeneral a Kemper hag h ne resont ket an oull d'o c'h ar re got, an dud deus parrez Pl pere a reser journalou breizonnec hag a gomz dezho brichuerez, oudous n ai ket d'o c'h douar an dud cot "

Chagrin en deus ar c'heaz coz defunt gouzout petra so da gredi rus an oll draou a zav ar journalou breizonnec hag ar re all divarbenn ar sconion neuez petra so da gred an oll draou a lavar ar relijen er gador zarmous divarbenn ar sconion nevez-se Ar prent ma a gredan eo a rapg ar ranq Franch cuz Goalen a ra ar ger d'ezi var ar gaziou ma Ha drouk a ra pe a glas, oher ar Republic d'ar Re, per ha c'he mirolfet " Krign netra ama petra deom Franch d'o c'h louez he zac'h Ha gar eo penaus ar bonapartisted hag al legitimisted a tiscarfa beb daze ar Republic da lacaat en he lec'h eur Roue pe eun Impalaer gant gouarnamant an nobiaus hag ar relegen " Ha gar eo ema brezo oll ar bazaillet en ho fenn o vont da Varsailha hanet ruz-gond gant ar penn-bas hag ar furch "

Fanch T

Mestr-scol retretet

AR MABALEN.

III

AR MERVEC A ZIOU

Hag e an Ianvalic o sevel evid mont da houl he levenez pa respontas he mamm Nan nan va bugale, ne lell ket din ez afoch c'houes kement all a dud ann drouk a c'hoarvez ker buhan hag ouspen eur pec'het bras en hini zarnus Ar pec'het-se eo en deus gret deomp col ar Baradoz Hag ann tad o vont a din gant ar vreg

Achuomp dribl ma hini emezhan en eur vouc'hal

Achu lan, Michaud a c'hoarvas eun neubeut gant he ragale ho kuzumenas er jardin, hag en em roas d'al labour adarre Madalen eus costum, a labourve var dreuz ann oll gant Janvalic en he c'hichen Beb ann amzer Petra a reve oeleg e creis ar re, d'o c'h a beleac'h e vele ar bed'h e penn ann oll dud a selaou ac'hanta distumet Den ebet na zeue endro Hogen seta eur vouez gwa o tiskenn houes a rge gref ar femmes anezhi

— He mamm Simon lavaret deomp da velet petra e ner daze "

Ann hini goz a respontas

— Petra ! ne ouzoc'h ket ! ema den na bet lamet er roc'h en noz ma.

— Piou eta " eme Perc

Anselme a respontas ann hini goz.

Ar respont-se a lacaas Michaud nebeutet oc

Mare eo, a c'houlennas Jannedic "

A dra sur a respontas ann hini goz ar gwallen a zo deus ket manket var he daul

Michaud, heb sonjal cals, a savaras

Sul " eun heritach din

Egu gaur a respontas ann hini goz. pe gaur e vo devez ken karet, nemedhoc'h Hag a selle outhan pa lavare ar c'homzou-se

Iann a ra devez ket bet ezomm e selle ar Simonez outhan evo calvet kenz da vaza lavaret eunan ken divalo hanse a kendalc'has

— Paour kez Anselme. Done e vo devezo trist outhan

Hogen eme Madalen penaus eo bet c'hoarvezet ann tad ha penaus eo bet gouzout "

Seta penaus eo bet c'hoarvezet, eme ar Simonez oc'h averza var gabier Jannedic Anselme en devez roet congé d'he vatez Katharine he deus kevret dre aman Houman e distroet er maouez-mañ ega ma oa bet roet congé deuhi ar voutic a ve diam rigor da c'houlenn deus penaus a oa c'hoarvezet ar vatez a c'horb sac'h c'hoaz eun tamic, mes evel ne lavse netra en t di a zonje var ann nor den ebet ne respontas Neuze e tonas sonj deuhi ec'h heller antreal dre ar jardin Dor ar jardin ha dor ann ti eus ann tu-ze a oa digor Katharine anaveanet oran evel ma hellit credi a ra en eun da gambr he meuz hag e var anezhan astennet var ar solier en eur puntad gand Ebe anoc'h c'hoaz eget eun tamm houarn Eur c'horf marv !

(Eur penaud ali eur reiz all) A

Eur vaouez a anavezan var ar meaz hag a rag cals ker, hag he deus cals tuioll a zoujal anezho er fenoun man evid bo guerza pa ve c'hoanet ann oll-ver anezho Red vo lacaat ar vouez ragtal ma vo ret duvet en nour kail dit grammes aleo evid eul litrad dour Ragtal goude eo red semma ar vouez d'ezi ann dour hag ho lacaat da vec'ha, ha goudeze e vont distumet er podou pri gouet ha cuzulliet en eur c'hao seac'h mad He a ra a zo ouspen da lacaat eun tamic sucr ebarz ann dour sac', rag gwelloc'h e vo teuzet ann tuenn en dour pa ve kemmesket enebi eun neubeut sucr

---

Madou ann douar

Pris ann ed a gredaic'h ann er memez tra, mes ne zigasser ket cals greun var ann dachou Eur guennec lenuz ustan a ve ed ar zizun var beb sac'hat 200 lur gwinis Distaul ez var ar segal hag ar c'horc'h en eur ger neuze ket cals guerzuliget seta penaus eo bet guerzet er zun man peb seurt greun dre beb sac'hat 200 lur Iannic 10 lur 80 lur ha 25 lur Segal cals eur 15 lur 50 g ha 15 lur 60 g ar segal dantez livaki 16 lur ha 11 lur 40 g Ker 1 ur 15 g hag 80 ar Karc'h 18 lur 5 g 18 ur 10 g Iannic 10 lur Ar maouez 1 guennec distaul var al lur 1 leue 4 pe 5 guennec Ar maouez a chomm atau er memez pris Avalondour 20 lur ha 10 lur 22 ur 12 ar pa 13. A

[illegible]
de l'Intendance Sanitaire de France

[illegible]

au capital de 5 000,000 francs

[illegible]

[illegible]

[illegible]

FEIZ HA BREIZ

PE GAMETEN AR GUID CHISTENEL, AR GUIR BREFOUNED

PRIS AR GAMETEN HED MAIL
ar Pilaner . . . 1 fr. evid
ar Barzaz . . . .
Gwerz-ha-Vers . .
ar vuel ma ar Pilaner 2 fr.
ar bramas all . . . . .

Ar Vro Bras Uhuel. Ar Vro Bihan
Ar Vro Bras Uhuel. Ar Vro Bihan

An all Imprimerien e dro bras gant ar Barz Iaouanc, Ker Lorois 10, A BRAIZ, embann.

Gwerzhan bras a vez bemdez evit ar c'hazetenn. Ar re a gemer ar c'hazetenn evit ar bloaz a gemer ivez ar gwerzhan.

E TY AN AJANSOU DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Visconti Quartier Latin à Paris
eo evit ar vro-mañ ma vez kemeret an abonnemanchou

Kemper 10 a viz Mezeven 1888

Arabat e vefe bet dalc'het ganti ken hirpetuet ar bed-mañ a vefe galluzet ar Barz ha ar Sonerien gant ar Republik e pab kentañ. Ne vefe ket bet ken dall ar Republik da welet ar stad ma oa ar Barz ha ar Sonerien ennañ. Ne gavfe ket gwirion e vefe bet galluzet ar Barz evit ma ne oa ket ur c'hanaouenn ennañ. Ar Barz a zo bet galluzet abalamour ma oa ur Barz ennañ. Ar Barz a zo bet galluzet abalamour ma oa ur Barz ennañ.

[illegible] [illegible] [illegible] [

Goudeze ann dor a voar he habit bras evid ar vaouh divorsa, hag hen da vont d'ober tro benn evid mont he breiziou d'ar fri a voar mont da gwelout dousthe evit ma vantaje oberi evit dentoral pa vo kouvert. Ar Frelat hag ar Vear Bourzul hag Meurdhi he deuz prim d'he zroug, her dentoral ez ar pri a ra dishano hag a ia da gwelout ne gavfont ket he vabik, gant ann oll. He divizoniz h eskemmi ouzy ann ancho. Ar Frelat ne oant ket hag ar Vear ne oa ket hen gant mare kement ne ra de ket gwelout da vont mui var e. Bourzul vondaled var varc'h da vont bete pegen ann hent pa ve commanset gantho. An Bourzul pabiet en eus ann hor eus he d gant ann dor a voar roeou he saint hag he resta dishano

Goudeze ez a ann dor da vabik ar Jeanvabik, hag ar c'h arlun he dra dre habito ar c'hantikou her mon ann mond ar. Ilor h adabo ann hent hanter bete pevarzek ar C'hrouesel a ra ann digemer da ollbo eus he reymant en he di hon ebet standfo ne chomm tra ne vanse ger. Hano int en eur rhonnm mont hag o wrello dishano a rae da anvoud rak ann dud ann h traou e gwel ann hirra rumour

Bagtal grande ann dor a voar he gallod mondrel hag en eus ur gi ann for an. Ilen dije eus re hoang chouget dezhan eus tachal a ra e vije dreist ann dud ar re dije het allet creiz ha gouvernamant da ouligerez ar maget

Ann Pastor

Da vrbenn pabiet evit ann dor gant eur chapen gre he treg hag he vagale en eus gartes ar gêr ahanc'h en dije eus tregont marg ann hroug dishano ann he gwele. Her cuzet e ra ket ann traou ne vanse ezomb lakaet den e net. Hano e hrae e ra ket gwel eus dre h d. ! ! ! ! ha en dro a difennet ann he offerenn a dont da gwiskad dentan hoing ar gêr ann ar c'hann heb ezomb eus eur gi vet hag a vergal e. He devez dre meurbet a ordrenn Larzac ann. Ar var he c'hroaz ha pa per ha ann traou evit a ann dous ahanc'h var ann hent ha hrae e ra ar marchi ar abred araok'h d Orvet evit he vamb pa devemale ann traou a gafont chomm eur 3 miziou

Kanoc'h a ignorans eus ann dor de Chartres en eur garg oberet all e vefet he offerenn resahet all hag ann he. Ann ann adrenn grisiet ann hent hanter. Int he saludou vgtal en eur zivera he c'harabousenno. ha he adarre da Rouen d ann daou-tanad a bet he devez gwel evo mond ha dond. Digouezet e Paris ann dor de Chartres a ra ar vent dreist d'ur c'hi ahanc gar Sant Lazar hetag he di d eus hrear h ann noz en Montagnac ha vag hag he vagale ez deut ar eur ventar

A vrar h d pouezet e Paris ann dor de Chartres ne bet partet vgtal gant he chegot

Lavaret a ra d ann neubeud magouet a ra deut de vabik d he di a ra Sann Gorgon. Red ra dis ann ai eus ar Frans epad eur miz vad ne allfe mui gwelet eur republik e tremen heb louza. Ann noz ann dor de Chartres hag he re a chomm ann ti ann e Fanny Lambert int a ra eur vrach evit gwelet he c'hoantaou. Ann ann ar Perez en tigarmelen hag en eus gwelet e ra ann labez da hano ma vije eus tamm bras distaolet ann ankou he ma vije ezomb h chomm ann deiz ann ar marchad.

Ken gin hanet a ra ann dishano de Chartres ann he gras. Pa ann distaolet a ra ann hent Rouen dreist ar ma c'hantik vraz ar pri a ra ar vent pemp dorch a ra pa ma vrein dibenet ar beaurepo a ra he c'hrib ahanc'h d'ann ti gwir. He ra ann Sant ar Bourzul espern ann tam bras a laoua e hano dishano ar gi ann ann a ra ann dud ar c'hant a ra ann ar Sant Lazar ann Rouen gant ann dor a voar he hrae he Mont degantho e ann dorhan 10 vill dor dre a hent ar dud pe varvas pa ra ann dud ann ha Sant Lazar

Ann dishano de Chartres a he dous het het ann e c'hrip ar dous ma mond ahanc'h e kemmesker pa ra ann ann ahanc'h heb ann ar Gouarnamant dud ann ann e c'hoho dor ann dre ann ann hag he dous ann ann pemp vil dor ann ann ann

mar he antouraz gant he c'hoar ann dukoù d'ilonçon. a oa ive c'hoar da Impalaerez ann Aotrou

ANN AOTROU A-BALLE

Eñvel ann dud a-walc'h oa ez vanjer gallo Chanzilly ez eñvoe d'ho gortoz hiriv da vare pere Thibaudin e-vid lakaat Jezhan en tu all ann hent digantañ ha gorf en armoe. Evel-se en devoe lâret ann ofisiad ha da vestroù ha soudarded all oa da gaout ann ti. Met ar Jezhan-mañ ne oa ket ken simpl ha gallout a rae anezho mont da gaout o mestr hep lakaat anavezout. Ha setu ez eo ann dra brasañ da vont da c'hoari gant ar Jezhan-se. Ken c'hoarvezout ma vije bet ar Jezhan-se ken fur ha ken kalonekaet ma vije bet ann Aotrou Impalaer ann Aotrou Duk a Vourbonad a vije bet

Marvailh ouz koan ha Pop.

Soñjet ann autrou Kerisiant ?

— Ia, soñjet ann autrou Kerisiant. Dousti ha e-en dro bet discuzet ou fall avaleh pa e-oa bet evit lazer ann diroura, a lar ar gwir da gass ha c'hoaz da huanneiñ divar he dro, herrez he c'hanet hag he farsañ ?

Lavar d'in c'hoaz, lavar petra eo ar brasañ ne zar da gass er maez a Frans, evid ma c'hellfen embann counta hep gaou ebed, ar pinsonnez var ann tribunal.

— Na bet dies din arall. Per kentelia ac'hanout var gomenz se. Evelato ne gomzan did nemet ouz lod anezho rag re bar a ve din counta histor an all brasañ ez ear da gass er maez a Frans.

Duc de Nemours. — Ar c'hentañ eo anezho an duc de Nemours hen anavezet dre he honestiz hag he humilded ann hini a lavarmas da genta, e penn he mevelded er bloaz 1837 e kear Constantine, en tigarz-dreist na tammou a chomme c'hoaz en he za ens a vrezzerion kear dascaret ha bruzunet a-denn canol.

Prins de Joinville. — Ann eil anezho eo ar Prins de Joinville ker caret ebiou ar vartolodet la, caret ia ha caret eo atao gant ann dud a vor ha ne bet nemeur kemenn-se ar vartolodet a gar ar vistri a he lenn bet a zoun rag ho skoed. Er bloaz 1841 diveg batimanchou a vrezel ar Zaotou, heb ann ebet carbo, e lakeas a denn canol e gwaterou hag e tud kear Mogador ha kear Tanjer abalamour tud ar vro-se ho doa great droug da dud a Frans a ma o chomm enno. Peter kemm. Er bloaz diveza tremenet, e kear Alexandri en Egipt, ous bet lazet marzezet ha saret cals tud a Frans. Hor batimanchou a vrezel a oa diveg kear Ha defenn a rejont evel e Mogador hag e Tanjer tud hor bro ? Nan, a bes ar Republic ne gear c'hemenet dezho mont ent. ha tec'het a bell. Ar flanson avel a zaras ha tan e kear a zistrujas ha marilol abet en dousar evid leon ha tud hag hano int mestri ar vro-se, elrac'h ma edomp-ni a-raog ar renc kenta. Ob Prins de Joinville ma re-pe'h bet reo.

Epad ar brezel diveza eo bet saou viz o c'hoalsen ou hano hoan hanz-anvet d'en em gavout e-tal ha ero mes ne oe bet ankouet ganthan. Ero-tano ec'h hellas en em vasia dre gaz etal kear Orleans etouez eur vandon martolodet canolerien. Eno e chomas epad an deiz heb na tamm na hanaz, da netaat he gwenn gwalc'h pell zoun evel an dasterra canolier.

Doc'h an oad e renczas tec'hel evel ar re all. Ear c'hanolier mar hanved a zoa astennet var an douar, a oa bet evit bale ar Prins de Joinville ker vanna var he gein hag en desped d'an tempest a zasker var he lerc'h ker e chasas d'an hospital a oa savet e palez Escop Orleans. Eno e oue anavezet gant ar Republicanet, ha ker buhan e oa red ma dezhan da gentael ragtan douar Frans pa e vije bet d'ar maro, furlukt.

Duc d'Aumale. — Ann duc d'Aumale a zo bruzdet dre he skanv, hen e traou ar brasañ, hen en traou all, ha jeneral var gouez ar marc'had. Lavar en soñjen ema ann dud gouiziek a zo e Frans. Ha calon zo a vanc dezhan ? Nan. En Afrik en deuz treuzet ha zonanket ar h ober brasañ d'ann Arabed, hag hen eo a gemeras Abdel-Kader en deuz great kemmañ a zroug dezhi.

Evel he vrenkeur ne oa ket kaer, epad ar brasañ divoua, da zonj e Frans evit an em ganna a-enep ar Brussianed, chomm a renkas e Aro-Laon. Eno ema derez ranneal Roue ar Frans a deuz d'her c'haout, hag a zistras dezhan Frans, gouzout a ran ema he oa o h ober brasañ dezhi e Frans gouzout a ran ne ze ouz, kar he hanv mad, zoñj ar Republicanet ho devije mael outhan. Mad cargit oun a bers ra Roue, da lavaret deoc'h mar fell da gonsa etre hon daouarn e vije great etal vad anezhan, evit ma kenskerr doc'h ann prins ema a vil lignez hen hanv hag hoc'h hini.

Hemañ eo an duc de Chartr a vez hano anezhan bremañ-zoudez.

Petra respontas an duc d'Aumale da ganned ar Roue Frans ? Ha beanoz Doue a lavaras dezhan ? Nan, trei a ras kerz en eur lavaret gant eun eur hoaz. Mar pehet va eus e beo, torrit ha hanv enthan. — *Pemdez da*

(Eur pennad all eur resk all.) S

E BALESTIN.

D'ezs Nunsa e scrivez d'ar Zi a viz C'hwevrer

Tud Marcillac hoar c'hanton ar c'harter-man, a so all drong bras ouzho hag en em savet ouz inchadu ac abalamour da di scol ar gouiziek renet gant Frañsez ann doctrin gristen. Ar gazetennou Republicanet ha dianez a c'houlenne ema tachad a ze a vije roet ar stri-scol tud ar bed d'ar scol-se, petra benag m'ho devoa great ouzo lavaret, oll tud ar gouiziek eat luzer chomm, ha gouzho oll. Consellerien ann Ti-kear e vije kendalc'het ar scol d'ar Frerez.

Evelhen great e oa ho soñj gant ar vistri da chaseal ar Religionet ha kreiz en ann hini ne zarget da evezzaat ouz ar re dlous bihan da Varsailhe da ren ar plas d'ar vistri-scol tud ar bed a oa bet kavet gant ar Prefet, mes tud ar gouiziek a oa dioua he c'hedal ha ne bet tud digalon eo ar re-se. Pa velzont o tont ar vistri-scol nevez, e oant clevet ragtal o lacher chouhale noz ha deiz ar re spontuzza hag e oe red mont da grechat ann archerien evit c'hoas ann ouzi ar a zigasser en desped dezho. Var gouez hemañ evezzaet ar scolaer, ann archerien a zas da ober var dor ann ti-scol, hag a c'houre hemañ ann ar Frerez digorn rag

tal ha mont cont. mes ar Prezid a respontas pemans ar Brug o veza ar hanvet diwezh ann ti ebarzhio ha caset ann ali hiniennou gwalhan ne hellent ket mont er mesk. Kerkent ann arbennou a rens penn varzh ar Brug eus gwiskamant ann alc'houezon diganthan mes hemañ a ros dre ho c'hoskin gant ar help tri lien eaulru d'ho zorgez, a respontas

« Dre pell sort pur hag e hanv pem e c'houlennant-hu kemmel-se digantin ? Ya dever ve de ket sapl deuch, hag ez me ez e kentrol a c'hourc'hemenn ouzhoc'h on em dennet mat »

Ann arbennou a voulas tagal hag en em dennas all endro varzu Rouk : gant eur lor tud oc'h ho kemi e c'houlas

Anjenoux var a lazarez e pariaje ar Prefet ha mean eus Marcellac eveil guelet hag hen a zilc dont gantha h aber : eo ann dud se ar somesanen ar Conseillerien a n Te kreiz er gwenneien a an oll Republikaned ha ene Radicaled ha Socialistidet wharn hag a kent al canton Marcellac a ben a lavarez eo dimpet bras eveil ar Republic

Setu ma lavarer h eo zi ann traou da lara

Ne kollez ket meuil re ann ar gwenneien se da vezan rust eur c'hoez ker mad d ar re all

Ar re ho deus allet beza savetet d eus ann dud a oa e Jaures a vestr dre dan ar Pondrua, pa oa bet gwaskellet gwalc bras bet ar c'hant gant eul lestr dre dan a'l a gant eur dans eul eus ar re spontus ho deus guelet wezan Ne oa ef bouza evit passagerien hag ouzoc'h ho dro e chomc'h dre gwez eus ar Vic-Legos, e oa a pauvez tremen e mez e ber a Gwalc'ha ma oa ve al lestr all o stoki ann ar c'houroux kerkent ha ma teuljent ann 300 passagerien all e dlaje an eil dreuzel e dimeziz e ha mezon bihan ann dud guelet de e grapoz peg en ho arrieu hag en em daoulin bet sellet var ar re oa var ho hent, o skei a d ezt hag a heu ogo ma hollent. hag a zalas eun Jil dre benag abars bezan aket mesk benag ar bagou e oar o tiskan zoanbo ar mor

Ha rapont bet sezet da gwalc'hel ne rje ket bet possibl savetei den mare d ar c'houlz-se, eun ollker hag eno neubeut marl dudet en em daoulas varoudeu gant ho revolterez ha bazel ar hontaren e-vel ho chaseal, mes hen aberuriet e oant ma oa evel ho laza

Hogen sterlant, e oa bet roilet cals amzer ha var 600 passagerien a veac'h ma oa possibl savetei 90. rag ne oa ket bet possibl diskea ar mor ne-met daou eus ar c'hanojon

---

Ar Journal de la Marne a zesk kemenet-man

Kofrun ecrivanour

Ne peh a ran da galoud ar varleiou da rentia en ho caseion al luzer-mañ e c'h hellan rei daoc'h ann assurans ec gwirion penn-da-benn

E c'Adieux par-Varnar eo e c'hoarvez d'ann 28 a viz Ebrerer 1903 en eun dic parrez, eleac'h e mer ec h oher ar c'hazeiou d'ar vugale à heur ec grede crenvet ar belec a ra ar c'hatolikis e c'hem lenn digant unan eus ar vugale da lavarel he gentel

Ar c'hrouadur Antron, n am eus ket allet desha va c hentel

Ar belek Na perag n hoc'h eus-hu ket hon gras ?

Ar c'hrouadur N am eus levr caiechus ebet

Ar belek - Nan, me ma noan am eus fort a wan deuch pemdez dec'h a ve breman ha c'hoas an eus ar vet va hano varnezhan evid diskouez d'ann oll e oa dre

Ar c'hrouadur Ar mestr en deus he deuet digantin Lavarel en deus d'in ne oa ket plaas ar beurzez-ar en ti scol neuze en deus he roget hag he skapet en tan

Ar belek Oh nan, lavaa a ra ne oall ket bea possibl ! Ar mestr scol a en deus ket grat ar pez a ouzoc'h

Ann oll vugale eil Ec antron, grat en deus ha ne ket me em boje he leaet da ober hag ar re ze pa n eo em gaz ket mes dirag ar mestr scol en em gemman hag a c'hrouadal

Kalonekat ket lavaret ne ket grat dezc'h, eun hot a vezo unanoh h beleg ar maro c'houant ez da lacaat ho pugale da gaoi ho eun Dueh eo d'ho diboan

Dueh penn kenaet ar gouvernadurez sinet gant Minsier ar brasel ha Prezidant ar Republic eveil wenna ho c'harg digant Prinsez Orleans

Lenna a rer digant ann *Intransigeant* ha sinet gant Rochefort, ann traou braz-man e kresker Ferry hag he ar varo

Dueh eur gazetenn d eus migneed Grevy a la vare d ann Depuiez Dennalet ar rummad Minsiriet mes ne ar re zivez hag e oa gaer eveil gaer ann d vezo rummn Minsiriet a oa evel ma eo ann hini ne bet lakeat e penn ann divez eus ar farlamanet

Ann dor de Chartres ar sonnard calonec-mi en em zisevelas her calonec dindan ann hano a Robert Le Fort a so pe da vihana a oa deuch Conseil ann ti a c'hassourien Pevar gloas a oa en deuz ferm eun ti e Rouen hen hag he diegas var du zleiz ar Seine e carter Saint-Sever

Evel ne oa bet kanvet hen all abet e plaas ann autrou Hugy Dubreuc abaoue ma bet carget minister ar brasel eveil renet ar sondanlez var tarc'h ann dor de Chartres a oa carget d ober sevel ar Jeneral brigadeg hag e oe dezhan he unan e casaas ar C'hornel savente kaer Minsiri ar brasel a denno ho garg diganthan

Pa so bet clevet gant tud Rouen pelec'h oa bet

Dernières Dépêches Télégraphiques

[illegible]

[illegible] de correspondance télégraphique particulière du Petit Bleu

[illegible]

[illegible] Paris, 9 décembre.

Le Président du Conseil a reçu aujourd'hui la visite de plusieurs membres importants de la Gauche républicaine. Il paraît que la question ministérielle a été agitée entre eux. Quelques-uns auraient désiré que M. Dupuy fît appel à quelques hommes nouveaux pour renforcer le Cabinet. D'autres, au contraire, auraient voulu que le Président s'en tînt à la composition actuelle du Ministère. Il paraît que M. Dupuy a déclaré qu'il ne consentirait à aucun remaniement. Il a fait observer qu'il ne fallait pas affaiblir le Cabinet au moment où il allait avoir à soutenir la discussion du budget. Il a ajouté qu'il ne pouvait pas se prêter à des combinaisons qui auraient pour résultat de faire entrer dans le Ministère des hommes politiquement compromis. Il a déclaré qu'il ne voulait pas de portefeuilles pour ses amis, mais qu'il désirait que le Cabinet restât tel qu'il est. Il a ajouté que, si on ne le laissait pas faire, il donnerait sa démission. Il paraît que M. Dupuy a été très énergique dans son langage. Il a déclaré qu'il ne voulait pas être un Président fantoche. Il paraît que M. Dupuy a été très énergique dans son langage. Il a déclaré qu'il ne voulait pas être un Président fantoche. Il paraît que M. Dupuy a été très énergique dans son langage. Il a déclaré qu'il ne voulait pas être un Président fantoche.

CORRESPONDANCE INTIME. — Moyennant 1 franc en timbres-poste, tout lecteur des semaines religieuses recevra à titre d'essai, pendant six mois, la *Correspondance intime* publiée par l'*Association Financière de France* (1, rue Grange-Batelière).

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un événement dont pourront profiter ses capitalistes. Ces lecteurs seront les premiers renseignés sur les hausses qui se préparent, sur les titres qu'il faut vendre ou acheter, etc.

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE

SOCIÉTÉ ANONYME

Au Capital de 1,000,000 francs

PARIS 1 RUE GRANGE BATEL. RUE 1

Achat et vente de titres cotés et non cotés sans aucune Commission. Courtage officiel des Agents de Change — Paiement de Coupons Commission 40 cent par 100 francs Versements. Echange de titres. Transferts. Conversion. Libérations de Titres. Souscription aux Emissions sans aucune Commission Avances sur titres.

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs. (Joindre un timbre pour la réponse)

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

38, rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions, modèles nouveaux, d'un sentiment très-religieux et très-artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**; nombreux personnages en relief

Envoi de photographies Prix modérés

A. PANSERI *Directeur*

Plus d'Asthme. — Plus de Catarrhe

Guérison prompte et sûre des bronchites, oppressions rhumes, maladies de poitrine par *L'HUILE DOL* et *l'ELIXIR* Pectoral. L'Elixir-Pectoral guérit en quelques jours la toux la plus rebelle Dix années de succès Prix Boîte, 4 fr 1/2 boîte, 2 fr. 50 le Flacon élixir 5 fr Dépôt général Pharmacie Pectorale, à Elbeuf — A Quimper, pharmacie Moreau (Envoi par colis postal)

A VENDRE

PLUSIEURS

CHATEAUX & PROPRIÉTÉS RURALES

Rapportant 12 à 15 0-0 d'intérêt.

S'adresser à Me Jules Perrel, Avocat, Villa-Baudoin à Montpellier (Hérault).

L'USAGE QUOTIDIEN de l'eau alcaline, dissolvante et reconstituante de Pougues guérit la catharres de vessie la gravelle et la goutte.

80 pour 100 de REVENU FIXE

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE

La Docteur CHOFFEL

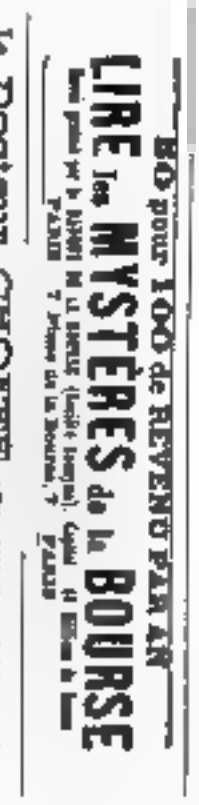

Ar Perc'hen-Meur Ar. DE KERANGAL.

Kemper — *Imprimerie de* Ar. DE KERANGAL.

TRIVECHVET BLOAVEZ. (№ 41) DISSADORN 07 A VEURS 1885

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GUIR GRISTENIEN. AR GUIR BRETOUNED

PRIS AR GAZETEN, SED BLOAZ.
Ar Finistère.... } 5 marc'.
Ar Morbihan. .
Costes-du-Nord
Ar rest eus ar Frans 6 lur
Ar broioù all evel pris ar post.

Me vez hon Master, no hon Hano
nemet Jesus Christ.

An oll boanneriou a dle kas gwel da Aotrou DE KERANGAL, kenan

Dasbon hon e dle bout resset kristilhan an oll gerioù da lakaat var ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 17 rue Garanciere, à Paris
en seule chargée de recevoir les annonces

Kemper 17 a viz Mezeu 1885

Er wezh-man ann Deputeted n'o deus gret nemet evessaat ous ar pez a c'houlenne lod. ha red a oa chomet ar Vam-lezen hag ar Senatourien, ous al lazan var liberte ar Brezhoneg.

Dalarn Goude ann Deputeted Hano oa Ministr nevez. ar Ferry a vac'h eus ar veach kenta divar benn d'ar Vamm-lezen

Cals diskar, a so en assamble. hag ann oll a zimas ho deus lâhant cahout pers en engagou a veze.

Ann autrou baron Demarçay e hano ar bihana anver eus ann Deputeet, a avar perag ne hell ket ober ar pez a c'houlenne Barodet, divarbenn ann aller-ze, ne sebiant ket dezhan e ve chomet mann ar mare

Ann autrou Lamy e hano ar Gommission, a respont bihan ne he ket deza chomet eur mare guelloc'h rag ar vro so o c'hortoz gant ar vrasa peoch ar lazen nevez-ze so bet prometet, dezhan kent ar se hag en soums uhe he gortoz Ar hobl ne fell ket dezh mui e ve harvet ar Senatourien gant tud dibabet ev dioe. e hant en deus e ven chavet gant votores ann oll Lavaret a ra pell amui ma si en dra benag a c'hoas er Republik-ze, ker carel ganthan ne dle keza ken raus a se nemet ar Senat bebken

Ann autrou Lenoel a gomz goudeze, a laca ann dud da c'hoarzin pa avar e reaker lenver a goulenn ar pez a c'houlenn ann autrou Proust a-ziv rag aonn en deus rag presantoun he enebourien Pa mem *Blandot* pa zisclez deomp ann autrou Barodet evel unan eus ann dud gonsaet var ar politik, hag ive pa lavar en eur achui Vart hoas atman e veze frue bet ar barn evid netra. En eur ger traou petra ! !

Ann autrou Ferry, Prezidant ar C'houseil a deu d'he dro, red eo evelken hen anzavout, dre eur bresegen zonet avaloh, ho deus gueled ann tu, ar Vinistrel nevez en-aller ze da anavout e peu sort soug ema ar Gambr varbenn ar politik e fen dezh e teufe ar Gouarnamant da heulia Goulenn a ra e teufe ann Deputeet d'en em unan ganthan evid avaret ne vezo ket evessaat ous a lezennoù-ze. Ma ne fell ket dezho cane a unan ganthan, hen so pres da anes he gar; eve Mon-sir

Ann autrou Ferry ne de mui, a zelp deomp d'ous ar menoz sant ma d evel gwelloc'h ag neuz ket e hoas goa bell so, en em zisklerie. ma ne faillomp ket evid ober al lezennoù-ze

Ann autrou Martin de Montjan a lavar eo fall dre ar Vamm-lezet, ha ne dal ar Senat da netra

Ann autrou Andrieux ne son, ket dezhan e ve red chench ar Vamm-lezeu. a hent a hag e ve ne ket breman ar mare

Ar Gommission, emezhan so bet hanvet 16 miz a so. ha setu ar c'huec'hved rumm Mo-oa ket hon deus devezoug Ann dra-se so re a elvezhannchou evid ar vro coll a reomp evit an dinbars hag ann avaez. na set dle a reiz e gouzout v en he bart he unan Petra e houerves ma ke ves gwelloc'h e ve chenchet ar Vinistrel ? Ann hini a roer dezhan evel Prezidant ar garg da choas ar re all a ra he boasoù evid eo c'hoarzin a reb an dra Gwir e vo pegont e ann oll hag heb sellet re ous skuant peb unan

Hag en eur achui, Anorreux a lavar

Ha na se rel ober eun dra benag evel ne d'ot ket ol a unan ma heubier santimant eur re, ar re all ne zot ket eus ar menoz sant mant en em gler adarre etrezho hag a zisfarn ar Vinistrel Se lo petra e houarvez bevenn. hag e renc e houarvoù A hem oll ez eus eur gaz fall a gresk ne ann distuj choas evel Minsir ann Inst en deus cotnsel ar guella pa vez eun tamic trobs Ar c'houzoug-ze ne blijont nemeur da Ferry a eus pers eur Republican ha ne lavar ger pa glev eur re benag e chouhal eo poan achui pe-ra benag en deus c'houn, e ve gret mes ne fell ket dezhan annavout e pezele cals dezhan ma se achui 276 a enep 207 a lavar e vezo kenoalc'het vare hoas

Jamerzu. H no. 318 a enep 178. a lavar ne reaker ket evessaat pelloc'h ous a lezennoù so e daoc'h, hag evelse ar Vinistrel nevez ho deus allet cahout 402 monez mouc'h a do ganthe. Setu petra so bet gret en devez-ze, mes meur a dra so

bet lavaret abars dizonezout d'ar poent ze. Ann Autrand en a c'houlenn da gentañ gortoz ar'han da c'hoazh ar vacañsoù Pask, abars kendalc'he gant ann aferioù var he lerc'h ann autroù Granet a zisroas pemdez ma rafe ar Brasañ ur ger eus ar Gambr ar pez a houlenn Ferry e renkfe'ut en em zispartiañ eto ho. ha kense. e vo graet un hevelep ra evid ar Republik. Laer en deus ar Ferry bet lavaret eme Clemenceau ne vo ket possubl cavout goarbec'h mare c'hoazh ober. Goarbec'h e vo marteze pa vezo bet savet e renkoù ar Garde? Peb tra a hell c'hoarvezout. Pa vezo drouz gant ar Senatourien, nemze eo ar c'hetkerañ lakaat ar pevec'h da ren hag hen da assant. gouvec'h? Nan, lakaet ne gavec'h gant ar c'hare.

Ma ne fell ket d'ar Senat voñ breman a dalc'h c'hoazh a soñj deoc'h her ra gwelloc'h pa vo e zeiz var he gein e c'hasafoc'h ober ann elektionoù kentañ? Ne lavar e zenn nemze Revolusion er vro, rag ma vezimp bet lakaet en eur stad fin gouvec'h.

Gambeze Clemenceau a lavar eun dra a seblant deomp gwall zivad ar politik a hentomp breman, en ann hini a *zere ann ar bobl*ou *libr* e *eus ebet eredin, ar hetiz ehanañ nemet dandan eur Roue*. Ar bobl *evel ann oll draou bennoz ne rogr bet ehanañ*.

Kredi avoalc'h a raemp penaos ar c'houmoul-se ne alenn ket pligoù ealc'han dalc'hmat ha mignon da labour a c'houlenn dreist pep tra digant ar Gouarnamant ar pec'h e politik evel adkas bevañ ar c'hrec'h bro labour ar pez n'en ket possubl pa vo ann Aterra Unuz. Hogen ar sort tud a ver peurvuia var ar meaz ar gwiregourien Republikanet a glevomp peurvuia ec'h Gambetta ni ket kel goall net bet ganeb'h ar re ho deus c'hoant da sikour ec'h kentoc'h ar re se a zo carga ar staliou e kear ha digant pere emvent o c'hortoz ann troms hag ann tan hag a ra dezho beza.

Jules Ferry en deus roumsel goudezo mevs fall avoalc'h lavaret eh deus ne vanc ket kemenceam petra lavare pa pretabde e vije un tousubl da beza 10 miz c'hoazh ar Vanna-lezen ar pez na possubl kuzo. Neuze en deus gouennet digant ar Gambr lavaret hag ent ho devoa listri er Vinistret.

Ann autrou Achard a lavar penaos he c'gouenn hag hen a zo a enep ar Vinistret, mes c'hoant ho deus da c'hi ho lakaat dezhi.

Ann A. Dubost a lavar e carfe e va chomchet ar Vanna-lezen, mes ne voto ket evel-se, rag ne fell ket dezhan ober poan da Jules Ferry.

Ann A. Sarrut a lavaret neuze a lavar voñ kement-man. Ar Gambr o veuler evez er pez en deus lavaret ar Gouarnamant en aferioù a lavar ne ket red ereskal mann ha pelloc'h eus ar pez a c'houlenne ann aotrounez Barodet hag Arsonval. Kavet hoarvezout ann autrou Brisson egis ma helfer cavout daou dra dudsonvel en neuzent comsoc-ze. a voter dioc'h vech var al lodenn kentañ 340 a enep 130 a vot ar pez a c'houlenner ha kement se a ziskoas ar Vinistret o vel evelan dezho ho deus ann assurans ne vezo eus trip pe peder seizh. Var ann eil lodenn 317 a enep 263 a vot a neuh e gelver, evel m'hel lavar enp deoc'h, ne deo mui nemet 102 mouez evit ar Vinistret, neuhent eo ann disterra kaul ave lag e vrasañ ar scarel hag e talfint beuze da gouezañ en eun taul eo. Ler beg e pelec'h ema pe ar c'hregoù ancoù ne neal, ar re oll ho deus bevet araozho, hag a zo maro a-barz beza deat bras.

Setu breman penaos eo bet ar voterez var ann oll lenn:

Evit	316
A enep	308

Damerc'her Netra

Der Jaou — Vou a rer 300.000 lur evit secour ar pevkrtourien hag e ouzmanser ragtal evezhiañ ouzh ul lenn var ar retroyoù.

Savar

Dilun, 5 a viz Meurz. — Ar c'het kentañ bet gant ar Senat a lezas ur bet ken gwir gant ann autrou Dufaure hag a ra bet a vezo h gwelloc'h Disaadorn all, ann autrou Jules Simon a lavar lakaat evez penaos e 1848 e 1871 hag e 1872 e vo bet promet bet avoalc'h a liberte, ha n'ema bet ket netra mezv ar liberte hep ann egalite a zo evel netra kense e c'houlennan a. gerle evez ann dl.

Ann autrou Jules Simon a lavar neuze bet lear'h da apouta rag liberte ar bedennerion, rag cavout a rer a hent all pedra ouzoc'h dal lezennou ouzh dilenn ar vro. Evezhan n'en deus ann na rag ar Meaer'h na rag ar Gommonarded kemeuheut. Ma car ann dansez hag ann tegeoù a

Neuz galvoud ebet a ofe mevel evel brezvezh a. Lezen 1871 a zisoac'he al liberte ober breuze ann politik ni a zo conje c'hi vez mez dre e bet na c'hoarvenne neuze e vije mevel brezvezh Ret, avel. Ne h'Hump ket mevel da rei ar c'hoanzo d'ar vro eus ar prezegenn-ze a eur gentel d'ec'h adober ar goanz kenta hep g ann diveza d'ar mistr divalo hon deus bet ins hor gwasa eun tachal tud a ve. C'hui a c'houlenn e ve liberte mez ne fell droc'h be c'houout nemet evidoc'h hoc'h unan. N'hoc'h eus tam c'houout d'he re all.

Ann autrou Lurbon, eur Republikan cuz d'ec'h 1848, a lavar ne ket gwir evel m'en deus lavaret Jules Simon Disaadorn e tlefe beza egal al liberte evid kan ol evid ar Republik anat netra gwelloc'h mez evit ar re all o helfent cahout nemet conje da seiz. Gwir eo ba mai evidan ec'h alfe ar Frankizerion en em assamblo mes n'helfer ket lavaret ec'h alfe ar Re juset oliet ar memes tra. rag anat e vo bezuz lavaret ne ra ket gwir dougen en ho eneg kemeuzlizerzion ann 60 a viz Meurz.

Var he lerch. Tolaet ne ouz ezhez evel natra e-pad eurgelen ean hear zimez ha ne ra ne vefont dirmezon.

Jules Simon evel respont dezho ho daou. a c'houlenn perag hera e Republic ma reer aman eur rummad hanig avant ar re all da zeja dezho kaout ramout. Ar brezidant en ho deus ar memes garrson evel ar re all en em assamblo da labourat ha da ren ann devezhourio evit ann dud a. Lavaret a ra neuze ne ve kemmet ket eus Religion ebet er scolioù ne ordrenn e vent diazez hag a kendalc'h ne mar arhun ho bevergen

Gwelet a rer ann distaonchou a deu d'eus ann tu, na ne velet ket ar pez a dle ann tu all Ne grederer ket e ann tan goal ha pa ve ann tan ne vije ket a fell deoc'h chaokat ann dour garlh ho degemer, aonn ho peus oberiantiz. ha me a c'houlenn digant Doue ne vefe morse trompllet ne-met en Jail-ze

Credi a ra ret renta gloar d'ar Frans en eur ouzhpenna ar Religion fazia a ra. ar Frans a reer hemp religion gant al liberte. ha c'hui ne dlefe ket din den em zaskorn dalc'hmat barnedel ar gwir Republicanet.

Aroun! liberte ar re all neta petra ez eo reer eur re neta petra ra reer eur rummad tud ha ne gredan ket lavaret ez eo neta petra ra eeur eun den

Ha me ann oll Republicanet hennez ouz ann den-ma. da gredi ar re a lak e boan e-pad pell amzer ar Republic bezia ar gwir amanc' mann ratret gant ar Frangaized ma e neuzeudual a reont bemdez. Lavaret a heller neuze neuz gwir evel mann rag ar re a zo c'hoas dezhi a gred ho c'halon ne dint nemet ne nac'hont evel ar pez brassa eus ar Republicanet ne dint nemet tud neuz ken a ober dezho nemet ho diberi'z

Hag neta da velet a reer digouezet hiroman deus eun tu ar c'hontrol ha d'eus ann tu all ar re so da zibenna. veb tra so pesel neuz mann ne-met da ren ar sin?

Itemurs Evel bilan e reer eals traou da vale. hag e vale traou all da vat hag hag Fjod eun hear amzer en em gu ouzh dougen d'ar c'hont ket dre gumun pennoù ann au ne ha amgeanan ne bell ket compren ec'h a le Re , bed en em assamblo e berle mann e empenn a e pallet ec'h alle eur vech ez tud ar bed ha Frans e bet en em gleuzet strezho var ar pez a gomzi. Mann ar memes tra Republicanet hon amzer-ma ne ouzont kru Ar brasa liberte ez eho Goueze evit ar re all da venn oaoho ann autrou Chevaelong en deus kemeret ar boan da respont d'ann oll ouzhpenn lavaret gant Clamageran ha divenezet penaos ne-fa ez eo tale ouzhpenn d'ann den eget al liberte da sevel brevunezou. rag eun assanreiz mann'h e en evit al laboureryen. eleah breman ar Gouarnamant e ra ann dud dudet en tracon gant netra rezhio evel ho meuz hag ho difenn

Waldek Rousseau da c'houde.a zevenet en he vil petra eo ali liberte ma ve anat d'in oc'h ne dlee ket he reno nemet gwaza ar gwasa ma heller ann dud all Ann autrou Jules Simon eo eun neubeut romans, en deus diverset pegement a draou di lavaret a on bet lavaret mes ne het gwel nac d'ober netra var sparet ar Republicanet. ha ne het reton pa ne ehan ket da lavaret dezho penaos ne ehanont ket da zevel liberte ar gwasiaus. ha ne ehanont ket da zevel a neep seih penaos mar bo eurbourien evet a reont ez bo gwasa ha net a hon ar Republicanet so d'eus ar re gwaza o c'houlenn ar liberte evito ho unan ha d'eus ar re a vez ar c'h he ro d'ar re all Der lsou e vezo kendalc'het

Itemurs Ker Eban

Ker Isou Hennez a reer eur Senatour d'ar vilen e plas ar Jeneral Chanzy hag ann autrou Lalanne a vez hanvet en taol kenta a benn all ne ra ken nemeilan o c'houlenn skornosa. Ar Senat goulenn a gendalc'h gant al lezen var liberte ar brezuneuriou

Goude eur lennegen graet gant ann autrou Jules Simon hag eur respont digant ann autrou Marcel Barthe e voter var al lezenn-se diferet gant ann autrou Jule- Simon hag 48 Senatourien ann tu dehou 168 mouez a oa ep 152 a zivar taol ann-zhi a gouler

Abar nemeur ar Gouarnamant a zigasse eu lezenn all en affer se eleah ha vez sort ebet nann eus al liberte mes a arabat eo beza pourvez ganse N so breman e Republic A

Eun tamed de zoug h so bet e Paris Dergouezet d'ar vezh. pavet gant ar vicheourien a ra ar gwin eo a bet ar beza ebarz aboud netra o c'holl kan tan kenta e Mae arlez e oa ann eus a vevet peadra e oant e kear, ober eun hanter bloaz pe tri. evit da beza ann 18 a viz Meurs devez ar ha c'hoas eus ar Gouarnamant mann ne vouezhas ket bete pevar c'hant tud en em assamblet ho gwaza. Hirio Dilun 12 a viz Meurs e lennit en em assamblo e hoas mann en ti man e vez graet ann Ti kear Emann eta e vezo gwelet petra a bellont da ober Disul kenta zevel le ha hoas eus ar Gouarnamant en devez a ho vouezh ne, mann ganse rapouez en da velet dre ar vouez hag e arbent gwall arabat ha merket a vo outho Ar re vraza er Gouarnamant a zo saoret avann gwelle rag ann dud ze ne ve ket da ganet evel lavaret e oa red evitaga ann hini eus da lavaret en ar President Grevy hiriv ho deus ne ve ann traou se taol ar mann evel ar Republic hag ann treac'h d'ar Rouanted mann m'ho dije sonjet mad er pez a c'houlenn atau gwir ar Republic ho dije anavezet mad penaos pa he deus roumman ket dre ann dispar hadet er re e lie a hon ze ar memes heul mann ann hini en deus eur vuoc'h kaz vil evel ar Frans eive he zaouarn ne c'houlenn ket despega. rag en eur gwi zevelh e coulle he oll

bennadegez Neuz fors petra a c'hoarvezo Disul e kemo eun devez e peh ni caer en devezo ar Gomarnamant e vezo dreac'het Ar boblí ne voar nemet rhonn, morse ne ve contan, hag e carfe bezo ha bezo mad var gouel ar re a heb labourat calz, evid cahout compe diganthan da hen a ho faltaus potret ar Gomarnamant, ho deus taulet de ham da crulla ha da noaz ar pez en ann enoraplh er vro. ar Belgiused ar Varnerien, ar Vriesen ann oll dud honest ar Bronset ne ket travaillch bremañ e carfent cahout danvez ar re ho deus eun ora benag ha meus ann ne rafint morse peoc'h nemet pa ho devezo allet facas ho dorn var ho calc'h d'ober ganthi evel a girint

Neuz a vezh ann eus hel lavaret deoc'h er gazetenn-mañ hag her grau hirio anken, ar Republic evel ma ve roet deomp gant ar Republicanet hon deus bremañ na hell ket pailout en hon toues, nag hon renta euruz rag bi a dlefe crasc brassa mad hag euruzded ann oll hag ar re so e penn gant ma vezint ues hag euruz ho unan hini hel ket met hel gant mad hag euruzded ar re all Evelken evid lavaret ar c'honea deoc'h ar Republic man ne vezo ket cor muz ha ma carfe'h pell so e vije set en he rouel, planete en buch eus antronez ho babez dezh dre ho sampladurez Tud diskiant ma z hoc'h ober a ra deuch p'eusa ma hell hag en guelloc'h ganeoc'h mond a di ganthi eget mond a unan gant ho mignonet a alfe ho difenn ha n'ho deus ket c'hoant eve m'ho jeus ar galloud d'hen ober, si contret ma vint evel-se gant ho Roue kenn a vadeha n'en deuz ket ezomz da ober nemet hini ar Frans

---

Disul 14 a viz Mezeu e Paris

Lavaret a oa e vije bet ar Gommunardet e clasc evel dispach da genver ann devez-se var dachen ann Ti-kear hag e oa bet roet ann urzou strizha evid eochi outo

Da darn ann deiz an bet digasset var ann dachen hag en tien bro-var-dro bandennadou serjanted polis

Premoc'h e oa bet c'habellun evid Prefetur ar Seina evid ober aseza'n ann dud a vije bet pedet da vont da genver pere er festum, hag ar re ze so bet di gasset d'ann Ti-kear da ascat da aseza varnezho ar serjanted polis a oa bet dastumet eno

Ann amzud Lecler offiser polis ar bevare arroudissamant a oa e penn ar re-ze oll

Dispeo goard Paris hag ar soudarded all, ho deuz urz en em zerc'hel var parc er c'hasarnion, evid bezo prest da vont doc'hin kerkent ha ma vent galvet

Dachen ann Ti-kear

Hete crestien ne velet netra nevez var ann dachen-ze

Ann aveñ a flemm neubeut a so a dremmwel, ar serjanted polis a velet goloet mad e pourmen a neubeudou dindan ann erc'h a gouez stanc avanc'h.

Da greisteiz ec'h ehan ann erc'h da gouesa, hag e velet eun nebeu tud o rummata en em zastum var gorre ar ru de Rivoli her bihan e velet serjanted polis o toui keleg ennho hag oc'h ordrein dezho bale mond ho unan. ha dousal da stanca ann hent Sent a reun ragtu

E penn ru al Louvre ni macheromp a lavar ne fell ket dezho bale mui ho unan a rer hag ho c'hasa da gambr ar police da Ti-kear ar bevare arroudissamant

Goard Paris

Ann hour - D'ann amzeun, pe n'eo d'ann nazan Lobau eun neubeut soudarded var dreuz d'ann goardou Paris Bale bihan a revel gant ho familhou var ho scoa Mont a reont da secour ar serjanted polis

E pors casarn Napoleon, ez eus eun neubeut all goardou Paris dindan armou ha pare da sortial ar re-man so var varc'h Renart var dreuz d'hen, deppet ha bredet ho c'hezet peb zavanier a zaic'h kreiz ho varc'h en he zorn Ann offiserien so gaukat evel-eno mond d'ar brezel, ann tuc cuerr var ho fenn, ho sabren var gorn ho c'hi ha hag ar revolver dioua ho c'hostez

En eur c'horn-bro eus ar pors ac. e velet assemblet strezho liesa tud eur gompagnunez soudarded var dreuz, so bet roet urz dezho en em merc'hel var parc ta vond var ann dachen pa vijent galvet

Setu aman peget strizh ar ann urzou roet d'ar soudarded var varc'h Mar teu re a zud a un eun zaulem er memes plass, ar gazetenn a renco mond dezho evid ober dezho en em zapartia, heb lavaret ger ne eur rencher ho c'hazez d'ar pas, mar fell dezho eneha, nemet e vezo caû mond dezho d'ann trid bras

Cass a rer benoz kreiz deomp deus Iroues pont, na var dachen ann Trône na var hini ar Feunteun (Château-d'Eau na var h ni Louis XV Ann troues ma ve a renco beza var dachen ann Ti-kear

E casarn dectenn ar Feu-teun, ann 31^e^ hag ar 78^e^ so dalc'het var pare roulz hag eur regimant dragonet e casarn ann *Ecole militaire* dardiout palais Presidant ar Republic, a revere a an target a soudarded Ar Communar-det ho jeus sunj a gontr deomp, evel hirio deus ann abardaez hete Belleville evid tor i honestou volares ann election a vez great ano hirio evid hanvel unan Deputé e plass ar Gambetta

Ne hon devezo oll revolvers pe daouarn houarn ennoh

Unan anezho a fougas soken beza torret he vreac'h da eun offiser polis gant eun taul dorn kouezh Dergasset divezo

Ho chasseal a rer a zizar darben ann Ti-kear

Dre hour ha cart Clevout a rer corsion cuerr gourdou Paris o soa evid goarc hemeza nes ar ga-

valerous a so o c'hortoz e pors casarn Napoleon sevel var ho c'henou, ha kerkent e va gwelet dioc'h loden anezho e sortial d'ann drot

D'ann amzer-se, ez eo ann amzer eus ar re gaera ar gwiskou gwral ha leun a erc'h a garge ann dahl a so sebel cuit, hag ar skudussa bouel a ber e peb leac'h

Lais tud o tont dre ann oll ruiou tro-var-dro a c'holo ann dachen hag a ra d'ar serjanted en em zastum

Ar goardou var varc'h en em astenn var oll linen bir, hag a bont var ann dud gant brechet ho c'hanec

Kimiennou a chou varnezho hag a suell, mes ar pez brassa a ra var ho c'his leb clasc ouebo hag ar re a glasc ober kemenskansou, a vez kemerel gant ar serjanted, ha casset d'ar prison

E ne oberoc'h egel nemp mouuen eo diahubet ann dachen hag ar ruiou tro-var-dro hag ann Tikear a vez kerc'het gant en tuen soudardet var drouz. ho fusillou dakennet e kichen ho zroat. Neus mui coujé da dremen nemet eus eun tu eus ar ru de Rivoli.

E pors casarn Napoleon e veler ann antrouesez amezeuse Prefet polis, Vel-Iharand secretour jeneral, Clemens, commisser polis

Ann trouz var dachen ar Bastil

Tost hour Beleg lien n eus bet sort trouz var dachen ar Bastil e peb leac'h e oa serjanted var kemmer Eur vandennad vas anezho renet gant an autrou Sulcux offiser polis ann noeveat arrondissamant, en em zalc'he e penn ar ru faubourg Sant Anton D'ar mare-se e oklass evid mond var dachen ann Tikear eun neubeut tud so en em rantunet e kichen pell a vez Gouere savet e song Revolusion 1830 En ho lenn en em gav eur c'hommunard anavezet mad ar sikuan Dijeon Henez eo re dents embannet ar Gommun e Narbonne Ennz vaje oc'h caze gant eur plac'h iouanc gorsket e du ha lirbet raue

Eun neubeut soudarded var varc'h a deu neuze d'eus casarn ar Celest iet hag heb tam poan a ra d'ann dud-ze tec'het cuit

Er sal Rivoli

Hirio ive ez oa er sal Rivoli eun assamble manifestrerien ha pikerien meur renet gant ar sikuan Yves Guyot Consentier ann Tikear

Eun neubeut prezegouriou a oa bet chilaouet hag ho devoa roumet o ens ehan ar labourioa, pe oa guelet eiré eur beur ar sikuan Dijeon hag ar chefiou oc'h antreal a dal er sal. Dijeon a chombe a bouez peoa

Enez o laza hor breudeur var dachen ar Bastil, deomp o ho secour !

Hogen, evel n eus ket caus a Revolusionerien e-unan ar vasouerien nag ar bikerien meur ne ra dra obet van ha ne chaouer ket anezhan. Neuze Yves Guyot a sav en he za, hag a glasc lavaret eun dra benag.

Ar Gommunardet a chou varnezhan hag a ro dezhan ann hano a furlukan Neuze ec'h antreo er sal eun neubeut dispac'herien all conduet gant ar plac'h iouanc a so bel gwelet d'ec'h breac'h Dijeon var dachen ar Bastill dre ober ho flans dre ma zeoont, e l gouezon beleg ar gwior provet, hag unan anezho a lavar hena ar sikuan Godard, scrivanier gazetennou ar bravoas, a lavar

Deomp ni d'ann Tikear !

Et ho unan, ma kuit a respont Yves Guyot, mes lezit ar hanomp e peoc'h aman.

Ne c'hoc'h kuit nemet eun digalon, a respont ar sikuan Godard, hag e vez gant ar re so oc'h he hen var ar gaour pezet ev l lenna Yves Guyot ac'hano gant ar re so gaulhan hag e gu roncu a taulont anezhan d'ann douar e scoont gaulhan hag he sklejout dre ann treut. Eun neubeut eus ar re oa evo derc'hel ann urs vuil er sal, a ia da glasc ar serjanted hag e veu gaulhet eun nebeut a denn Yves Guyot d'eus eiré daoularn ar re a oa o clasc ober drouz dezhan Kerc'hat a rer eur voutur dezhan hag e tro ar gear Er c'hoat-se e red eun neubeut serjanted da skabuzi eur c'hornic d'eus ann dachennou vihan Rivoli, a gommanse kana cargel gant ann dispac'herien.

Prisonnerien.

Tri so bet prisonnet e sa Rivoli Ar plac'h iouanc a oa gant Dijeon Godard, gazetenner, ha Jamin eun den big a rear ober skeudennou. Casa a rer anezho d'ar polis eleac'h ann autrou Berlioz, commisser polis, a ra eun neubeut goulennou digantho.

Ar plac'h iouanc prisonnet a so bael a vent, bleo melen dezhi ha hraô avouc'h. Dougen a ra eun toc'hen gant pleun hir ha brao, ha gwisket gant eur vantel sets du eus ar re gaera, gournisset gant dentelezou

Hi a lavar dezo hanvet Fernande e Erlincourt, dujet a eur blouz var e-ugent, comedianes, e chom 203. ru ann Templ

Eun dispac'heres en en dail eus ar re voassa, hag e va cavet alzes chars en assambleou ar Revolusionerien eleac'h ma ve o lenn pe o conta gwerzou

Eun den rot haro gwenn cân dezhan ha gwisket kempenn a so leul caze oc'h cazel ganthi beleg ar prison, hag asezet en he c'hichen epad ma rer goulennou dezhi. he zad eo, a zalc'h ar c'houlchou e ti Rent ger ha consortet

Hi a lavar n'he leus gwet netra. ha he deo antreet nemet evid guelet petra diremene e sal Rivoli.

— Ne ket gur a respont kol eus ar re oa e kichen Yves Guyot, hi so so bet caus ma so bet dispac'h

Ann tad a fell dezhan difenn he verc'h Re oan ganthi, emezhan, eur verc'h eo he deus eur spe-

rot dreist, hag a gar eals ar richerourien.

Dre'h ann dud e laker anezhi en eur voiturr hag he c'hasser betag ar prison bras. Ha zad so bet lesel libr a-walc'h he heul betag ann nor

Ouspen ann eil-ze eun agent benag all an bet kemeret a-benn ann Tribunal rag na felle ket dezho base. rag ho deus lavaret graou d'ar poltr

Ar re-se a oa herourien oll

Cassel d'ar prefeturr poltr. ann autrou Fouquetean a ra gouzout ouz dezho, hag ar eur vech c'hoant er prison a vez c'hwi o chouhal a bouez penn ar *Mirzerezidaer* na *ferd ar Republiken !*

Unan anezho so bet flastret he voe dezhan apad ann engann a ra ar stad gantan da spount ar serjanted, hag a lavar

Pasianted ouzal a ra hon trec'h Ema devez a zonto, hag e vezo ni eo a vezo ar re gravet

Fin ann deiz

C'hoarc'h beur Vezo den ebet mui var dachenn ann Tribunal na var ar c'haeon na var dachenn Sant-Gervais

Cals tud diwezet d'ar selet, a gerz kaerea ar Cité, ann aer Victoria, ha eur ar rannoù du Temple du Renard ha Sant-Martin mond a reont dreist dro rag ravalerien gwarl Paris var ho c'hezeg

Tervalzal a ra ann amzer eur glav eo kemeskket gant eur boan er bouedt a gommans peurz tomma. Ar gwaz eo a sicour gwella d'ober d'ann dud en em denna peb hini d'ar gear Dudrous an em dennont rust hag heb ezeho

Ar Prisonerien.

Da bemp beur e oa bet prenvet etre toull e sal Rivoli hag etre ar Tribunal 20 prisonour

Setu anvan ho hanvoun

1 Fernando d'Ennemourt, 21 bloaz, comedianes 2 Charl a Gerlan 21 bloaz gwaz-coumer 3. Kerr Jamin 42 bloaz, ar re vrichet oter skouerdonson — 4 Nicolas Bour 24 bloaz mevel cafe — 5 Gustave Leonard 31 bloaz, tailloter 6 Mathin Parcevaux 2 bloaz labourer douar hen ho jens — 7 Jean Rousselet 19 bloaz, mouler leonon — 8 Arthur Forest 21 bloaz, ar vez — 9. Leopold Delclauche 30 bloaz, ar vez arrebeur

10 Proult e 40 bloaz, hostis 11 Paul Ramel 30 bloaz 12 Eugene Moreau 60 bloaz, serrajer 13 Josef Noye, 27 bloaz 14 Jorges Sepietro 29 bloaz den a gouvers 15 Henri Bourdin, 40 bloaz kemeuer 16 Jacques Vergniaux 31 bloaz devezour 17 Paul Rouzet 28 bloaz marmouler 18 Ernest Jibe 24 bloaz ar c'haour 19 Jacq Guezet 18 bloaz, mevel-mui-bihan, ouspen, daou pe tri den ne-ra eget ann nor.

A

Tiavezidi etre Louis ha Per.

Dec'h ar Chanz An dec'h e Charlz emsavas e protest eadezal anezhan a so brezel d'ar c'hont de Paris, a vezo Louis tarlerc'h Herri V mar plij gant Doue Heman avel he gerent a ne oa ket kinnig d'en em ganna ent Frans Gouzoudo he galon a ranne en he gres o velet ar Prussian en ligeal o flastra he vro Petra eas memes ? Kenerel eun hano an ha dont d'en em gumunia da vrezelecaat ent neiza, e renas an disterra sonj tardet Robert Le Fort en a kez-hano a gemeras Ne zalcas ket an ne anavezet hag he galon hag he von aneget hanvet e oa eff ser Eual ar Sezeg glac'haruz-se, etal kear Palaise en Normandi e se c'hoarvezas d'en em glevout gant ar Prus var benn eun tamm peoc'h ouzt eun devez pe zaou Resi oa c'houi e tle eun den a beon hag a galoun hag ouspen eun ne desket mad var ha gach ar Prussianed Robert e Fort a oa chaser Pedinti e al dor an ti ma dient mont ennhan evit en em glevet ar Prussian a lavaras da Robert en eur se a gomer It ebars autrou

Nan autrou eme Robert, me a ra ar gear aman it araog mersi an a a die chom varlerc'h

Paour kaez Robert, nemet e voa'h er gear abatamour me ouz-h hendez e vac'eun ho muiez, hag hir e hoa'h chomet ru evez en hor *degradet* evel eun torfetour hu hag a so assavoe ar vezo en arme hun hag hoa'h eus gelles ano ha consoleg gon ar grad a feldonel heb mezan tamm c'hasoni ebed e c'hoan ho camaradet, soudardet eveldon hag gouz ni a reant oll petra bach

Ar Republ anet a so hreman o cass se hanvo'h ruz a-ze, er maezon-se ez a an daro vu a-zivezho, e c'hoan hanel Ar bann bras a c'hoarvezet ne ha vara kez a zevenl ag ann amzer da ra a pa-ket a bouez ra zivel anezo en hoc'h he c'hanvet Ar vezo ket evelma e ho c'hez dong ar mar, ato e vezint ket ouc'h eun Ou a houlenz ar pou a ne gat na verzen ne ho Ne ligeal ke er meaz evel-doc'hou e vimp ato ar c'h pe e mor ar pou en ne pou hon et pe c'horroun e pares an eskern ne-ho e, ni c'hanet a-benn ober bro ha homans hag o famm sigurennus d'ho habi ha saourus Oguenn ez-qeza

Da ze Pentekost Ene ; eus all a so e'houz hag a vezo ne c'hanet er meaz a Frans, an doc de Penthievre Heman a so deo a sur N ouzon ket e pel a vo e ma Marteze e ma brem o gant he raimans. Ar mui bet ar haveun a pelor mor, eual diferu tud he vro Mes, pe en em gavo ar gear e vezo re *degradet* hag e vezo he voulou ardet eual mont run

Na gomzan ket dit Per eus ar pried Napoleon ker brues-se ar seul eo dou, hag en deus atao eual eus a ober goab a Jesus-Krist, me gred, da ganzeal e eny hun Tad Santel ar Pab ha la eus bi ket a fors ha goadegennou abeis e rafar da Ve net ar Groaz Ent calon n eus ket en he gerc'hen E Selaou-pe e ezegas ar boan gof eouhan rag aoun en dra rag he gre'hen ne let e vez cust. hag ar soudarded ho deus he lesanvet Crist ef

Plemb. aonein rag an tremmou pleumm Al reiha-no-ze a so chomet ganthan Epad ar bruzel ar-vera edo en Iliat. atau pell dioc'h an tan Ne dal ket ar boan coms anezhan. nemet e rencas lavaret en deus kement a tir da chomm e Frans. hep hag he dud evel ar marmousien a so oc'h veur laosk-eun deomp An eil a dal egile

Setu ze. Per ar pez em bez da gavet del dirarbon ar pez oc'h eus clevet spas pe aonit tud a gasaer er meaz a Frans

Frans g ac'harus ha scrapus int. Iaon

Gwir a leverez mes setu-eno ar pez ho deus great hon Repuret

– Mar ret oun Ian, choant a ran d ar gaer Ke-gerveo. Ian!

– Kenavezo eur vech gli Per

PARLEMENT.

Ann arrestiz Lennet a ref ar gazetenn *Le Mal-gouvernement* d'ann Meurtzhun

E commun Soissac kanton Mauvezin (Gers), ez eas eur maestr-scol egis ma carre anezho klanc hir-no e Frans en deus sonjet ne helle ober netra gwelloc'h eget ren d ar vugale al louroun diganne, rag ma a ri d'ezhomet Gas tudou a famd en em glemmas. mes ar maestr-scol oc'h kouzout ervad pezamp ar Vear eur Republik d'eus ar re ruz a oa a du ganthan a lavare e kemmac'hje anezho

Neuze ann tudou ho deus great ho sonj d'ober ali assemblies ar pez ho devoa great hunnezhan en he fari ho mann Si int da lavaret d'ar meaur scol ho dije tennet ho ha gale diouz ar scol ma ne gemerje ket en dro e plass all leorion difennet. ar re oa en em-dy gueschall

Ar meaur scol a gendalc'he ouc'h ober ho beaz lall, hag ar Vear a faile dezhan disoual alies e-barz ar meaur Hogen ann tudou a famll ho deus ar brassa kreiz ar vro a chomet ervad Vear, ho deus dalc'het graet o sonjamant, hag ar maestr-scol en deus renket sujal ha renta d ar vugale al leorion a oa bet alies kemmet en tiez scol

Ar commun *La Sarte* memes kanton Mauvezin ho deus eun den goall ta maze na vent-scol mes ne de ket guelloc'h evel-se kense-so bet mal ganthan re d'ar vugale e al louroun difennet Ar gerent en em glemmas. mes ar maestr-scol a vennas a zifenne a gremm eun ar vugale vass ganthe. al leorion-ze, rag ma soue ervad ne eped mui deus d'ann ti-scol mes mar neo bet maestr-scol ar c'hrouigh ar re all er vro-ze ne dint ket aotoc'h evelto. ha setu petra ho deus great ar gerent dezhan.

Eun devez ma oa pet ar maestr-scol e meaz a gaer evel mouzh da zelet ho oad a oa o chomm en eur gerzal a vad. tud kear *La Sarte* o vez allet cavout ar c'hear ann ti-scol ho deus roulket pa ez oa oll tan-bou ha dasgamet ann oll leorion difennet ha graet eun tamm tiz a zoare gantho Goulenn iet en em detouet eant heb ober ann disterra vsarj, o sonjal n'ho devoa great nemet ho dever ha prest d'ober eur c'hemenn all ma ve lakeat ebarz al leorion-ze eiz c'houzanv ho bugale

Setu aze traou hag a gouezh, pemdez memes er parrasson bihan a zivar ar meaz ebarz'h ma eo an meurbet spouta ann dud ma kant en em gleved strezhoc'h ec'h he c'h Iz al ne se lakeat al leorion ze o fenned et e daou zo ho pugale

Ann dud divar ar meaz er Gavrogn no deus de-gorret ann hent d'ann ta-ou creiz ar vro eo bremañ ho hanva e leac'h all

Ar gazeten *Etoile d'Anjers*. e kenseomp

Consei leriou ann Ti-hear gaseomp. a gendalc'h e tisemas dalc'h mad pezen doaget ini evid ar Repuroz hag ar gaer beaznes

Neus ket pell so bet cannet dirazz deg a eur vaouez, pemp cromaour deuh d'eus parrez Ia-trou Varia al soudou evel netra a vije roet dezhi a bel-ou. ha kemeret-se, abalamour bebaen ma ma-rumprede he bagnie aonion ar Republuret, hag ann hini en deus casset dezhi ar c'he-ze-re. a lavare c'hoas ervad d-ezhez sonjal ar pez a reant a oa dre gaezoni ann ar Republik, petra benag ne fell ket dezho hen anzavout re scaer

Pa gaer embuc'h a ou gaet ar soldeien, ez d'ho c'haout Perag neuze e vez ar Republicanet da c'houlenn ar hant diganeomp? Ev doun-me ne ra morse netra dezho Perag e rafenn ervad ho secour da fougasa e ven. madoleennoc'h ervdomp, m'ho deus c'hoant cahout ann hano e renkant dasconi ho largentez

Egis a selt ne ket trar ak'h evelto beza dalmus rad eo ouspen lavaret desmegansoun ous ann dud reuzeudic hag a beb seurt traou divalo ha dimp da glevout d ar re a renc mui ar da c'houlenn secour diganebo Pell hag aspeot a reomp adarre ar Ga-zolinet da ren ho alazennou ho unan pe dre zorn heleen ho farrez ha di ma d'ho re d'ar Repu-blicanet so bremañ e pe-n ar bue ou a valeiz, ervad ho secour divar ho cont da c'houlenn ann hano a dud madeleza mn'ho deus e vran cahout ann hano. ez daô dezho digore ho tal'h Pel guech so abaoue ma eo bet clas-ret a ou dud rag e meaz ar bue ou a valeiz o'ho de s ni ket roet de-ec'h ar memes ali ma ret ho h arc'hant da se-cour ar Republicanet da ren alazennou, eo prenn buzuz ervd en em fasa ho mann e rafol. hag arc'hed eo

Ann tevz den eus ar bed a so neves maro a Mal wankes (Station-Tunnel) Pouez a rea 686 kar Ha en devoa 28 bluas Abaoue eun nebeut bleavechou ne gouske mui nemet eo be sa en eur gador bre-ac'h graet espres evitan Nouget eo bet epad ha gouec epad ma na sebeliet en he c'hraus

Société
de l'Association Économique de France
société anonyme
au Capital de 2,000,000 francs
4 rue Grange-Batelière 4 à Paris

Sous l'impression produite par les mesures fiscales de ce mois, l'assemblée de la Bourse a décidé. La vente 5 p/0 a été portée à quatre-vingt-quinze francs par quelques-uns. Elle aurait pu atteindre cent si on avait voulu acheter. Elle aurait pu être vendue à cent francs depuis plus d'un mois, on pouvait le prévoir. Mais il y avait trop d'acheteurs pour qu'on puisse les satisfaire tous.

Le Brésil se met dans la position d'emprunter et quand nous lirons ce numéro, les journaux annonceront peut-être une nouvelle émission. Ne l'a-t-il pas trop souvent répétée précédemment ? Je ne crois pas que l'on puisse faire qu'avec des cas plus ou moins.

Si vous avez l'argent [illegible] je vous donne votre argent je vous invite donc à aller à la Bourse.

Je vous signale aujourd'hui la publication de la Banque Ottomane. C'est une valeur qui me paraît appelée à beaucoup monter. On la paie 500 francs, je crois, dans la valeur que cette donne et je la crois.

Je vous ai parlé de Lyon Turcs. Ce n'est cette première qu'un petit début de première campagne, mais il ne faut pas se décourager une combinaison qui s'élève les cours d'une compagnie de [illegible] à acquérir un bénéfice de 6 à 8 pour cent par an. Il y a cependant des risques à courir, mais à quoi ne pas risquer.

Quelques-uns de mes amis me demandent ce que je pense de l'affaire des [illegible] qui est actuellement aux environs de 3 à 30 [illegible] Je ne sais pas. Il faut attendre. Pour moi, je ne quitterai pas ce qui je les garde. C'est une question de bon sens. Il faut se faire que les espérances que donne cette [illegible] ne se réalisent pas, mais si elles se réalisent, on est pris pour dire à quel prix cette valeur pourra.

On me demande également des renseignements sur la Banque Nationale. Je n'ai pas encore assez [illegible] de ce qui se fait pour me prononcer, mais les [illegible] semblent offrir des chances d'un rapport de [illegible] à celle de [illegible] par suite du capital peu.

Tantôt [illegible] aujourd'hui même [illegible] une [illegible] assemblée générale des actionnaires [illegible] de Paris. Il y a été question de la [illegible] des actionnaires du Crédit de France qui ne [illegible] pas que les combinaisons [illegible] puissent [illegible] les [illegible] combinaisons dont [illegible] [illegible] [illegible]

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GUIR GRISTENIEN, AR GUIR BRETONED

PRIZ AR GAZETEN. HED BLOAZ
Ar Pinvidi
Ar Bleiziad
Costes-du-Nord. } 6 scoed
Ar re zoñj ouz ar Frans 8 lur
Ar bresiz all evel gouez ar post

E'vad hon Gwele, ma hon Mamm
eomet hor Salver Jesuz-Krist.

An oll levenezhiou a dle bout graet da Ber'hou ar gazeta, d'he Aotrou DE KERANGAL, bahan.

Deuhant bras e vez hervez ar c'hemmou kevrinou an oll evidou a dle bout kaset ouz ar gazetour.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Garanc-Barrelière à Paris est seule chargée du recevoir les annonces.

Kemper 24 a viz Meurz 1883.

Lenor ofernes ann tudou a famill a Pluguen

Er gommun-ze ez ia eur skol dizempredet gant eus bugale pa c'hoarvezas gant ar mestr-skol er miz derezz, faraat etre daouarn he scolerien eun nebeud reonou difenne
Compayre

Ragtal ez eas ann ati
hag a glaskas he astrei
d'he gavout d'he d
devoa meur a veich d
a ginnigas he ze haum
renkefe coll eun dra de
ar skol al leor c

Ar mestr-skol a respontas en devoa mistri hag e renke sqja dezhi, hag a hent a es than ne gave netra fas e leor Compayre Na ne ket eskomm. eno den ker gouiaus hag henna

En derez ze nous ann abardaez, e voue ann ol. e Iserc'h Pluguen e oa bet ann autrou person o cansaal gant ar mestr-skol hag antronos ol dud ar barrez a voue e fell d'ar mestr-skol tacaal da reiec leoriou condamnet gant ann Ilis Hiennoz d'eus kerzet ar vugale a anavezas al leor etre daouarn ho re. hag e staps int anezhan en tâ

Ar mestr-skol o veza he gleret a reas eun enchuc etre he scolerien hag a lavaras neztho d'ar re oa bet devel ho leur e vijent taulet er prison int, ho c herent hag ho autrou person. Eun nebeud devejou gonde. e oa golo ar skol. Eleac'h cahout 120 scolaer ar mestr-skol n en devoa ma nemet 20 pe 25

Ann autrou Mear a reas da gahout ann hini en deus en he garg ar scolaou bihan eonn hag ar scolachou, hag ann tudou a famil e Pluguen, a sas al liser clemm a ra aman varlerc'h

Autrou Prefet.

Ann autrou mestr-skol Pluguen en deus laket etre daouarn lod eus he scolerien leor Compayré, a so bet condamnet gant ann Ilis Goal c'hlac'haret omp bet gant-se.

Cals bugale so bet tennet eun eus ar skol ha ne z atint ma kent ha na vezo ket dale bet goelloc'h d'ar poent-se eus al lezen a avare ne vije denket netra dezho en ti scol a eaep ar Religion, pa n'hel-ler mui deski ho Religion dezho

Hor gwir eo hag hon devoa araog peb tra, e fell d'omp savetei eneou hor bugale. ha rei dezho di- ar c'hontor a feiz hon deus bet digant hon

perag lenn a fizians en ho fealdet e tougomp hor c'hlemmou assur e reuefec'h justis hag e rafec'h d'ar mestr-skol hon ta guel- lezen Hag evel ne chane ket ar mestr-skol et dezho, pegoulz e oa ann autrou person, all eñvet kenn a oa raus ma da savet armes er a ninon unan eus un tadou ze a lavaras d'ar mestr-skol Perag e vask-hu tamall d'ann autrou person ann Iroues a rei deoc'h? Ann autrou person so aman birio ha var huas oc'h hui neza caulet pe l'ac'han. mes ni a chomo aman da veza ha neus fors piou a veza person aman ganeomp. ne a beuno atau e clasc savetei eneou hor bugale hag a zomallo d'eus hor galloud ne ra gret ann distera tra a eaep dezho

A

Budjet 1884

Ann autrou Tirard a so birio Ministr ann tenzor e Frans a so o paouez rei deomp ma anaout e peu sort stad truezus en em gav hor bro paour, hag en derechou d'ezan e zavare d'ann Deputeed perag en devoa renket eglz m'en devoa graet ha reizet budjet 1884

Ah! ah a lavaro brezman ar re so bet sod avoalc'h evel cred ho dije ac'hanet ar Radicalet d'ho fromessaou brao Er bluaz-man e neubeutaas ann dispignou, hag e vezomp obliget eun tam benag hag e vezo neubeutoc'h da bâea ca bour ann taulou

Var louez! var pouez! mar plich lennit da genta conchou Tirard ha goudeze e velec'h ha possubl eo deoc'h cahout fizians

Evid neubeutaat ann dispignou ann autrou Tirard a lavar e vezo red dispign 53 milvoa hanter manoc'h a 1884 eget a 1883

Evid ann taulou a leverez teuler en traon a ca-

romp unan a lavar discarga ar gun evit ma helfo ed eus ar vare hadourien gun gant ann ire hanv a c'houneztol evidon resevoud ho sa ed hag ar micherourien e ruzou, degen nemorud e talvez dezho ar seurt lesarg. E Paris varlene e oa bet astaulet ar gun. eus hgen re ga'e ha gouscoude pa oa al laboused la c'houlenn eur verchuad ne eur chopuad gun ne baes nag eur gun ne mancfe nag eur guenner neuhoutre. Nilion e je bet mad ch plas dezo, je sonjet aman ive ann aloun mad a. Tra'n d'ne e pa bet ann Deputet les kel ariben ouezidan, rag ar seul ne oa ke roar mar kendalc ho staou o zeska ho tegouezout e vezo red deomp gouzoud ar hanv e prest ha c'hoas goude hag a-zarre hag ann hed a'hont morse pell.

MARS ANN DEIZ A VOURHONED.

HENRI V

IV

1810

Gant kemend a vadeuz, a furnez hag a ebed eus a bert ar Vourhoned perak eta eo bet savet etre ar bobl hag int? Ar bobl a zo bet trompet. netra ken. Tud fallakr a droe da zrouk kemend mad a rea ar Vourhoned hag ar bobl en debs kredet d'ezho.

Pa e rug ar Vourhoned na vije ratnet na vije boutc bet zoken roueuteiez ho zud koz ann dud fall a lavare d'ar bobl. Digaset int da e stri var-n-ho'h gand ar brud e zaveuz ha pet mad ho deuz ar re-ma o tezel ganthe ar brudou graz gouneset gant Bonapart ha staget ouz rouanteiez Frans. E'hiz pa e ho he je ket ar brudset unanet kenefed enn dro ar bronn-se, abarz ouzoc'houl gand Paris!

Pa zave ar Vourhoned rouanteiez Gresia pa dennent ar Roue Ferdinand euz he orivon ann dud fa a lavare d'ar bobl ne reant kement-se nemed dre urz ar Romaned all, hag euz mevelion d'ezho ne reant kemend-se nemed evit kreiz ki niver ar Romaned ha gwasta muioc'h moi ar bobl.

Na var breze Alper petra e ho deuz he ket lavaret evit mired ne vije great, ha pa oe digouezet ar c'helou euz gouzout burzudus eho. pel gaou ne embannent hi ket evit mastar hor gloar. Pobl a Frans pob re greiz c'hetu petra ho deuz great hoc'h a vocaset var ho menoz, ev i koll ho rouaned. Oc'h ho c'hlevout. Charles X ne rea mui netra vad Chench a reaz ministred eur pe beder gweach da gask pe-zout d'ezho kemer a reaz da c'hastrel tud zoken eus ar memes menosion gant-ho, ha na c'houneaz netra ar c'hlemmou, ann tamalou, ar geer a ze bepred var gresk. Var ar fin, ar Roue kear a vennas skei eun tad kre en eur zonjen pevar gourc'hemen hag a hevele bezo kontrol d'ar Vamm-Iliz, a c'harfe, hag eno hep ken so bet fazet.

Ar rumm mui strouc'huzet gand Charles X d'ann tad diveza, hag e penn pere eo ann Ivrou Polignac a zkeuz a berailed da grial forz. Hanaz a oa var ho menoz e fe re d'ar Roue ober ar c'houarbumaut konstitusion? pa gemere ha gun ken tad hag a ra ket a vo c'houlennet ouc'h da eun bevelep gouarnamant. Ann t rag ha, e safar a rejor a zoñje dezo e h gouzoud memes ebarz ar gêr a Franzoued. Kambr ar gannaded da lavaroud ec'h ant unan a-zigo. Kaouad enep ka unan a pevar ugent. Ha zke ha d'ar Roue ne ket e un deuz c'hoc'h ar gwella. Ia rag bevez hanv ar vro a sonje e oa ann enebien euz a bep ar gambr eun tad ganet e oaz gand ar revolt a respontas. Ne gafomp ket bouez var ar pez ann a gresk. Hag ebet hennezh ma strouc'hell ar gambr en ann bun a vras.

Neuze ar Roue a skrivas ho unan en hêr d'ann oll Frantsized evit esaat ho difenn rag ho zenna diouz h ann drubuilh e ganent o tont da gemer ar gêr. Ia avoud a rea gwaz e felle d'ezhan kendereiñ he c'hrouiñ ar re-ma de ves. Poan gouzet ho gompoun a zo tremet la fe gand al laboused hag he vefa deuz sioul ann ti e gaou. Ann Eskouren var ar fin mes re a vezad a savi ho mouezhiou evit ma gand ar Roue emboma a reiont he lezer enn ho eskopinou ha pebiz eus ar bobl kristen oa selaou ho Roue ha ne harjo. Mes al liberaten ho zamas ivez hag a embarz penaoz ann esk bien na reont kemend-se nemed evit ngas ann *Deiz* enn ho rag evit ma vezo eskoret d'ann ifi ar c'hoajou hag ar madou braz a oa d'ezhi gwechal. Hag ar bobl a Frans eur wech e'hoaz a gredaz guelloc'h *d'ann dud e bluen* eget e'ho eskibien. Ann daou e hant unan-var-ugent kannad, ha ha z re all eux ar memes moniz gant-ho, a oe kaset enn dro d'ar gambr. Ann kol-se a reaz bezet ar Roue mad-Charles X hag ar perar gourc'hemen dizeur a ze donget.

Kenta gourc'hemen Frankiz ar vouterez a zo lammet evit eun nebeud amzer.

Eil gourc'hemen Kambr ar gannaded a zo torret.

Trede gourc'hemen Ar gambr ne vezo mui savet nemet gand kaouaded ann departamanchou. Ar gwirion a rai ann Elektourien a vezo hepken ar gwirion d'astenn var ann douarou hag ann tas.

Pevare gourc'hemen Elektourien ann arvond a-zamanchou a rai moniz d'ar c'houec'h a viz gwengolo re ann departamanchou d'ar senlek ha kambr ar gannaded a zigoro d'ar c'houec'h var-n-ugen.

Ha beza en dévoa ar Roue ar gwir da zonjen ar gourc'hemennou-se pe n en devoa ket? Ann dra ne ket harnet e'hoaz evit mad. Kol a lavar ia kol a lavar Nann, herras ma klevont ha ma tuplo-

gont ann artikl pevarzek eus ar ramm-lezen. Hogen ma daro krassa a gre eo bet eat ar Roue re bell. Galloud en devo evit gour da ober gourc'hemennou dioach ma c'houlenje mad ar vro, mes nann gourc'hemennou hag a dorre lezennou Hogen ann trede gourc'hemennou rouget ama nhe.oc'h a dorre hag a chenche lezen ann eleksionou

Ne felle netra ken d'a enebourien ar Roue Sevel a rejont kenkas da lavarel Charles X a zo eat enep be c'hor torret en deuz ar ramm lezen. ne d-eo ma hor Roue skrivagnourien ar c'helener en em guzul e t Laborl skolaerien ar studi-al-vokad a gas da avaront a ezho ar prest da ri dourn d'ezho. La Fayot ha Lafit a zired da lars d'en em lakaat e penn ann dispac'herien. Lafit a daol e houec'h kaer ma' jour ha boud ha d'ann offissourien vihan, gant skolaerien ar skol politekn. hag ar brezel a darz e ranou Paris

Ian-Y ion Flann

Setu aman pen sort tro a ra er blouz-man Consen ar Reforn e departamant ar Finister

Ebrel

Dimerc'her 11 Kemper (kenvezidi), da greisteis
Der laou 12 Briec resteis
Derguener 13. — Rosporden, 1 heur
Dissadorn 14 — Pont an Abad, unec heur
Dimeurs 17 Scaer resteis-hanter
Dimerc'her 18 Quimiler cresteis
Der laou 19 Kemperle 8 heur hanter
Derguener 20 Douarnenez 11 heur hanter
Dissadorn 21 Pont-croas 1 heur
Dilun 23 — Kemperle. 1 heur hanter
Dimeurs 24 — Arzano 1 heur
Dimerc'her 25 Pondaven 9 heur
Der laou 26 Plogastel-Sant-Jermen. cresteis.
Dissadorn 28 Taule cresteis
Dilun 30. — Morlaoulez. cresteis

Mae

Dimeurs 1 Lanvel. cresteis
Dimerc'her 2 Sant-Thegot nec. 8 heur hanter
Derguener 4 Plougneau 9 heur
Dissadorn 5 Lanc'sisiau 8 heur hanter
Dilun 7 Plouzeri cresteis
Dimeurs 8. Sizun, 8 heur
Dimerc'her 9 Goulevede 1 heur
Der laou 10. Castel-Paul 8 heur
Derguener 11 — Plouescat, 8 heur hanter
Dissadorn 12 Landerne 9 heur
Dimeurs 15 Pleyben 11 heur
Dimerc'her 16 Ploe gonk 9 heur
Der laou 17 Kerasz 9 heur
Derguener 18. Castelnuevez 9 heur
Dilun 21 - Brest (kenta canton). 9 heur
Dimeurs 22 - Brest (eil canton). 8 heur
Dimerc'her 23 — Brest (trede canton), 8 heur
Der laou 24 Daoulas, 9 heur
Derguener 25 Ar Faou. 9 heur
Dissadorn 26. Casle lin, 9 heur
Dilun 28 — Locornan-ar-Fanc — Eussa, cresteis
Dimeurs 29 Plabennec resteis
Dimerc'her 30 Goulaneze 9 heur
Der laou 31 Lann lis cresteis

Ewrel

Derguener 1 Lesneven cresteis
Dissadorn 2 Crann, 9 heur
Dilun 4 Conk-Kerne 9 heur
Dimeurs 5. — Fouesnant cresteis.

Mister Berteaux
skouer Intron-Varia Rouvray
(Odr-al-Or)

Eur chupe vrao a oe savet, hag eunh eul lopal a zoc'h an autor hag ar feal a medo bez ar skeudeu, hag ar geot a bi e kement d'an eujen El lojel-ze e chomas ar skeudenn beneg 1793. he' ma vje great jezh droug ebet en despet d'ar brezelio divarben ar Re, an protestanted peh ni a lakeas ar vro e gnas hag e lodu Mes d'ar Ber intuon vras, Intron-Varia Rouvray he devoe ve ha fassot. Dre bermission Doue ez eus chomet c'hoas beo eun daol benag pere a so bet lesaou deus an torfet a oa great en andret madoberoures vras ar vro. Pevar bla sant eur vadues skouas! a oa ugent meaud, a zouteas er chapel Il ho heul a oa eun neubeut tud dre s. oll mes'le degel e son mantel outho. eneu diank dre ho c'homsou hag ho daelou. Eur gurdier a se standel endro da c'houzoug ar skeudenn ev. heo aesa d'ar traon gant disnegans Gant an asterra trapl e dic'houeza noaz ar Ver c'hes e dus truez deus ne ingale ouc'hpenn gant an droug spered hag ar sclaeri Frans-sonn a rea ar Revolution Caer ho devoe chench na lenna kentra hellent ar skeudenn ne vanee lun. mes continu a rea da sellet gant dousder ha grasusted deus he fevar bourreo An dilaou ho espera a gemeret eun enjen d'ho sicour Ar paour kras aneval a rea guenn ma c'hele dindan an taulou hag ar malloson mes ar skeudenn ne lovse na nijoc'h na neubeutoc'h. atau goarn ann aner F'ar fras a-oaes hag a., hag e kement se e kemeras ar chench neuze ar Ver c'hes e velet en he darpa deus ho malis en eu vras da gouneza. mes hel na vje bess e oa er mean daonst d'an hanaded ha d'ar stroll's, o rnill var ann aner hadeus an aner var mem al leurz Eleac'h com ren pegromont a c'ha ond hag ha vade es a ziscuezar ar Ver c'hes dre he skeudenn, ar pevar malcurus free het gant an droug-spered a zalias gan arrach a dorn ar mean pinar Ar pigellon. ar morzollun a rope rononaret e Mar lou, ker ganoulez, dus nez-ta brama petra belles? a Seto ar skeudenn a damnoo. Ha dous peb oanc'h e trurlle ar goard. Eleac'h ineraal ho c'halon a re crissoc'h dre ar guel dens

ar gond Ne ket tel nant mar mare lagret dreonlou

Dre ampoent-ze nurse-Varia bonn ar peler-
nach bras ez I ermine a ma re en he favour
hag he bourrevien evit e Roue ar dre ma torfed
ar maan e vroe he e Var dont her gwader d'o
cure ta breman petra helle e D'an el cumun ha
d'egile Dous en bras ret he gouzout rag bet tal
bet eun exampl deus pedn Dous e ver, an dis
pay gwas he tam I Kuntas kinan astaga
pedn ar ver hes eun all e ra d'ar pedn d'agel
eun taol bras d'her e ha e dienkan Ar re aze en
em lak e varnha a laouen evit Herve ha
hervez he deus he rag ar chenta dre gleuzet
eus he stad a gouere d'ameze pe repas er ve
gloue tudan eur e vro a veldante pesker en
eun tan e oar ar vidon a gouez hag e c'hwez tru
zuna hag e stage penn ar maleurus ar gras
I. g ar vaouez a'z he ann per ret gan ar c'hrign
he e lavaris he hesped Ar petare a rem eus ket
chevel pebun en net ez eh a fesonn Dous e he gas
laza Eun dra da remer ouz en he deus bet ameze
d'her pe jen rag resisti da gabout mare e he
mouz se dewvet ze an tad hraz gant ar gelenna
dourz ar vour hesen Framasonnet a ma neuze e
trubuilh pe vrein ameze e chevanout dre pe he
devez cavet an e da vont d'ezhi Pho dra zavet
en dreuzou en de h ar chenidien e skrapchont he
relegion en eur tud lagez Pharmenie mera dann
a vir zestumet gant an dud a ma velet he
gwitet he zoue vez mero harzant En mor
varlo h eur pennad a pasa ar chenidien dreuz ar
Lagen hag he huzet en he di e vas an arrebeuri
mes anun a zavas ruban rag ne vije espernet gant
Framasonnet hag he gallout d'ar bern he hen la zas
da gompez ou ar gre a anvenn anezhe ar chenidien
en anvent ma e bet cavet en pemphirel anvet
hag rivinas hen dinkan an anver Ar werez a zal
c'has heleg he tarn pemp hen e pas e he ver h
raer Hingen er bloaves 1878 ar Brenidien a la
hazo e parres Jou a des bezas eur heleg romane
hag he galon entanet gant an dervenn evit hor
mam benn get N ra oamet hanval velet ar
chapel en abandon he roulet ar chenidien mirout ar
chenidien ar gwal hag ar pemp disper Ar vamez he
deus ar secret ne helle ann harpa pelec'h he
anezhi a rinas d'an nebeut pemp e Nag abes eun
eun neuze eme ema var bazen en anter abana
moar ma e diet ar chenidien ha me deuz net ameze
dezhe e an ankounac'h a lacaas digarez an dumer
hag ar chenidien a apartenas d'ezhi damaged ar
parresiens kel lamet hag he zalc'h eur er pem
anezhi cantvet Eur vaouez eur hag eur soudard
deus amzer an Napoleon bras e dina gwelet ober
an hirlet hag a gouie pemzek ar c'hoarvezet an
darvoud

Ha gouiz e ur vugel larzat en he lagel anaoued
ar chenidien heb ober reparation varzoudi mare dre
kompans eus bigale ar pevar Kerzeliennour hag he
c'herent. tud a so en deus hirio ar re velia hag ar
mare dreget eus ar Relgeuz en het zavet da vat
mestr Kerdiler doc'h Dipuz Hema en deus soudet
an temzo a ve he gallet zonja dre hen pedennou
deus ze dismantr ar famouz he detour hag en
deus great eur chenidienez he leus nan trubuil
hanter kerdiler Penn ar maez d'ar zo an hini
a ma gant ar chenidien penta mare neuze hat allet
dizolet ar garbanten e leac'h en gwel ar penn ar
ber hes Pevar heure ar en remzevet ar peler
nach eeh hiriz e ar var prez Ilenn a bel bro
e commanser en em erbedi a Iroun ha a Roue
vras Pared he deus eur vouez hraz e ma rollet
he chant eul eur hugale a ma nezet he sempren
etc en e vimbet en e ra eur mirer ley zimm
hed ar hirio Pa e gwe e kemer lir en Varia Rou
vras warza deus ar vugale a ve pried he c'horf
hag en deus he h ta gred ne ziambroug ket ar va
gale a ve c'hoarvezet c'hef hag en e zamm ar
ar dimez ma talleh h ygel na ou e ve ar hara
zet he pez en gwe e pare ar mor ket d'ezhi he
do trura dre h ar vestrez ann Iroun Mechel a re
erru da ferra ra gouleenna Lavaret e gant an
dl hag he deus hirio en ar Prehuneel dud ato
ar h da rea ar varedat ministrou a ra eglis Iouzou
d'ar Frans en angou tr ertal ma en em
rempriset dre gwirion evit Iroun Varia Rouvray
gwele hega hemerzet pere er pardon a ket en he
chapel d'an 8 a viz Gouzp da er bloaz 1880
Ha grasa beprat er c'halvarnou ar parazlez hag ar
fizians en eur vam hen deus hen humid her ma
delenn J M C

EN HOBAKEN.

III

AR GENTIL A ENOR

Iann Nichaud a chalvas eur guelbe h eget ar
re a ha gant mouz h anken rag ma oa bet en ti
ze er penn kenta eur ano vat Iremonet hag hen
a e houlennas d'he dri

Da beom e temaller hega lazet Anne me ? Gant
petra en bet lazet ? E petra h en em gave ar blenn ?

Kine ann dud a ra ha, hemzan la velet, a
respontas ar vestrez Matherine he deus doumalet
mad da doarh ec'h hetra. Ker bihan ec'h heller
hega lama bet er vart affer ni ar Bet ne lez ragtal
da di ar Merc'her en deus he harvet ragtal da di ar
barzer a hen h lat he deus cavet dre ma eun
degouch dre ann telegraf hag eben ar venier so
neuze tremenet ann en em gat ann eil da brem
eur tribunal Kimperc'h T kaselme a so breman
carget gant lod a gaus e c'hoar hag e c'houlenn
ha velet neta emann e teuz dre ann Ianvier
e c'houi da arrez eur re hega ! Hag ann hini
gos gant he vell hag he dorn e c'hemas ann da
chom

E gwirionez e clever trous zalc'a dud e vale Er

penn kenta en em gave ann dud a justis. ha var ho lerc'h oll dud kear dalc'het gant ann archerien. Re Vichaud a oa diredet oll var dreus ann nor evid ho goarvet e tremen Hogen, o vez ajont ket abiou eur veich digonezet dirag an t. e chomjont a ra. Ar barner a beoc'h hag ar Mear a oa en daou du d'ar procureur, a ziscouezas dezhan Iann Michaud

— C'hui eo Iann Michaud ? a c'houlennas rust diganthan ar procureur

Spontet oll. e lavaras na gant he benn.

Neuze ar procureur a gemeras d'eus dorn ar Mear eun dra hag a sellas piz oc'han abars he ziscouez da Iann Michaud

Anavezout a rit-hu ar c'hompas-man ? emezhan.

IANN MICHAUD PRISONIAT

O veiet he gompas digasset evelse dezhan dre zorn ar procureur, Iann a chomas sabarnet.

— Ne hel ket disoac'h e ve doc'h, rag selaou hoc'h bano scrivet varnezhan

Anaoun avoalc'h a ran eo din pe gaur va c'hompas a enor eo.

Ha petra benag ne entente ket caer c'hoas perag e rer ar sort goulennou-ze diganthan e oa eun tamic chenchet he vouez.

O clevout ar respont-ze, e oa clevet eun trous bras etoues ar bobl, hag ann oll o clasc gueled ha clevout gue oc'h, a astenne ho fenn hag a zigorre ho daoulagat. Evid ann tri den a ,usuis. ho devoa sellet ann eil ous egile.

— Iann eme ar Mear o clasc he gavout direbech, Iann. eur re benag on devoa caeret ar benvec-se a zivarnhoc'h ? ne ket ta.

Nan da, emezhan me va unan eo am eus he zisonjet deac'h da noz e ti Anselme.

— Neuze. a lavaras kerken. ar procureur oc'h anzavit beza bet e ti Anselme en noz-man ?

Perag e lavarfen ar c'hontrol. po gaur ar vronoez eo ?

Anzavout a ra a lavaras eur re benag er ru hag eun neubeut all a gendalc'has

— Mantrer l ben eo ar mantrer

Ann archerien a reas ober peoc'h. hag a gasas ar bobl eun tamic pelloc'h c'hoas.

Hogen Iann Michaud en devoa clevet, hag evid tonet e oa divlamm e lavaras ragal

— Penaus va zamal a rer ! oh ! ann oll a anavoc'hamoun evel eun den honest, red e ve cahout eun testeun benag

— Gant ar c'hompas-man eo eo bet lazet Anselme.

Iann a zistroas var he gis. evel ma vije bet digorret en eun taul dindan he dreid enn toul donn prest d'he lonnca Neubeut a neubeut gouscoude e kemeras courach adarre. ha gant eur vouez sclear hag gortoz soken ar gouiennou o lavaras perag e oa eat da d Anselme hag ar pez a oa bet c'hoarvezet eno beleg ma oe achu he abour egis m'hon deus her c'hontet dean ti lennerien.

Ar greffier da veb n. e oa bet dignasset eun daul, a scrive ken sioc a oa neut ann traou ma vije clevet trous ho v uen o scriva var ar paper, pa no lavare den ger ebet Ar procureur oc'h ober dever barner ostrucsion. a en devoa ket allet dont rag ma oa clanv, a gaske lacaat Iann Michaud d'en em droc'h: he unan

— Hogen, a respon as Iann, erfin. nac n am boa tamm casson ous ar paour keas Anselme ! ne vankan tam arc'haut dezhan perag am bije-me he lazet ?

D'ar goulenn-ze e oas ar respont digant unan ne oa den en he soul. Ar Simones a oa chomet eno e kichen, a savas en ho za hag a lavaras

— Antrou barner, me garfe lavarel eun dra benag ha kerkent ha ma oe roet conje dezh da brezec, e lavaras

— Brema sonden pa meus lavaret dezhan e oa maro mad Anselme, hag hen a horle cahoul eun tamic douet c'hoas, n en deus ket allet mirel da ziscouez he laouenaneez hag hen so bet estlammet

— Sell emezhan eun berrach din !

Egis m'ho devoa allet eun neubeut tud tostaat en despet d'ann archerien ar c'homsou-ze a oa bet clevet ar re fal en em acaas da c'hoarzin oc'h ober goab anezhan, hag a lavaras

Te so fouta va Iann

Madalen gouscoude a lavaras d'ar Simones

Done ra bardonn deac'h ho comsou.

Da genta, Maudlen hag ar vugale,a oa chomet e kichen Iann Hogen, ar procurur o veza graet eur aon ar Mear en devoa great lezho penaal eun tamic. Er c'hent-se ann dud a ,usuis en em gleve e trezho. Red a oa ober eun enchise hag e oe ordrenet Michaud a fellas dezhan enebi

— Mar d'hoc'h divlamm eme ar barner a beoc'h, pebini dre ma anaveze anezhan, ne felvo ket dezhan credi c'hoas e oa hen en devoa lazet Anselme Me chans oe vezo cavet netra a alfe beza tamaljet deoc'h.

Aman Iann en devoe eur c'hri a anken dcut a oa son, dezhan d eus ne zellad goloet a voad ann derc'hent e ti Anselme. Ne oa ket dies ho c'havout pe gu r ne oant ket bet cuze ha pa oant digasset dirag ann oll, en despet d'ar pez a lavaras Iann Michaud. ar guel anezho a lacnas ann oll da gred. gouscoc'h-goas e oa hen en devoa lazet Anselme. Ah Barnabe ne oa ket bet fazlet ann dud goarnuus, ann dud avius ne c'hortosent nemet ann tu da ven, var Iann, rag ma oa eurussoc'h evitho Ar re oll a roa er ru a loscas eur vouc'hadeu skiltrus egis m'ho dije bet ann treac'h var eur re benag.

No oa mui netra da c'houlenn digant Iann.

Ar procureur a scrivas var eun tamic paper hag a roas anezhan d'ar brigadier goudeze ou em deunas eun gant ar Mear hag ar barner a heuc'h. Unan eus ann arrestereien a reas gantho, ar re all a chomas erfin muret ous re ar vorc'h da antreal en ti, ne chome ken er stal nemet ar brigadier Michaud a oa en em lezet da gouezа var our scabell, hag e oa egis eun nor strafuilet

He bried a henas erfin tostaat outhan. Eur bouch a roas dezhan var he dilt, hag he briacas, o lavaret

Iann! va fhour keas Iann bez calonec!

Hag ar vugale rve o vouchat d'he zaonarn, a lavare eus ho zu dezhan ar memes comsoù a sortie eus ho c'halon

Eur pennad alt eur gerch all A

MELEIER.

Ann autrou Yves Guyot Conseiller ann Ti-kear e Paris, a so bet goa. bradet varnezhun en unan eus ann assamoleun so bet dalc'het e Paris en devezhou-man gant ar Gommunarlet. Ma ne ket bet lazet, eo rag ma eo bet secouret gant ar serjanted poliss, a enep pere en deus ser vet kement all a draon fall er gazeten *La Lanterne* Ne ket nemt c'hoas he affer

Eun dispac'h adre en bor scolaich e Paris. — Disurjou bras so bet e hoarvezet Dimours goude creisteiz etoues ar scolerien vrassa eus ar scolaich Louis-le-Grand. Ean traou se n'ket orret gantho ha neus ket bet falset gantho soja ous ar poliss, kense int bet casset eun tol, ha casi sur ne vezint mui digemeret e scolaichou ar vro.

Eul lestr vras dan a so o vont d'eus ann *Europe* d'ann *Amerc* tiz bras varnezh, pa glever o chouhañ er penn araog

— Eun den er mor

Stop, chomit a za, a lavar ar c'habiten

Hag hen o tren varzu ann hini a zalc'h ar c'hontchou er bourz

Pad en deus pris ann reis?

Iez Ia, a respont dezhan

En hini neuze, a lavar ragtal ar c'habiten.

Hag al lestr en hini ker buhan

Plougneau, *10 a viz Meurs* Ann autrou Paul-Frances Labourer-vonar er Veleury e Plougneau, a oa en he park o tenna var al lanousel, pa darsas unan eus kanoniou he fusuil hag a droc'has dezhan he vez mend eus ann tu dehou Ann autrou Rover, medisin e Plougneau galvet ragtal eva enlent outhan en deus renket achuz ostaga he viz mend hag en deus anavezet ouspen, e oa bet glazet var ha he zorn hag en he aldorn

Pleyben, *15 a viz Meurs* — Eun an-goal ha ne ouzeur ket penaus eo bet e hoarvezet, a so bet da geaver ann deves-ze etre 14 heur eus ar mintin hag a so paget e berniou houed tocheu d'ann autrou Kervarec. Herve, o chom e Kerloc'h Daou vero ploue hag eur hern foen a dalc'he etre tout eur 500 lur benag. so bet devet Labour ar re oa d'ealet da secour, hag etrezho ann autrou Le Moan tad caer Kervarec a'ho deus talvezet nemet da zionat ann a-mañ. Ar pez brassa eus ar c'hol a vezo paet gant ar vreuriez assurans *Furnie*

Douarnenez, *14 a viz Meurs*. Deac'h etre 3 heur goude creisteiz, a lesur Saoz dre dan *Edmonds-Leg* eabiten Mare-Lachlev, a helle dougen eur garg a 424 donnel, a so bet goelelet er *Raz ar Sein* tri c'hart leo benag d'ar saò-heaul eus ar garreger vras ar Stevennec

Al lestr-se a oa scrivet e pors Londres, a loa o vont d'eus Sunderland da Vayonne gant mil tonnel glaou kouar Tis a-oa varnezhun ar muia ma helle, pa eo bet scoet var eur bass hag 20 minuten goude e oa aet d'ar goelet.

Ar 16 den a oa er bourz ho deus a et tec'het eun gant diou vagic al lestr hag a so bet dastumet gant ar vag *Hon Voyage* Gonidec da vestroner, d'eus pors Douarnenez, en deus ho renket ac'h ha sao er gear-ze e pemp'h int digonezet da 8 heur eus ann noz hag eus a beleac'h int pard er minuñ-man casset da Brest gant Commisser ar marine peuri ho rento d'ar gear

D'eus Londres e scriver d'ar 6 a viz Meurs

Deac'h ann oll so bet spontet aman gant eun tropa spontus so bet e hoarvezet da 9 heur dous ann noz, e pales ar Member evid sahars ar vro e Westminster Ann h so bet gaouet ha cals, mes neus bet glazet den

Ann autrou am'al Didelot, Conseiller jeneral evid canton Eussa en deus akeat he zemission, kense o vezo bet ann electionn e canton Eussa evid benve. eun all en he blass. Dun election soken a vezo er bloas-man en enezen-ze rag ann h. a vezo hanvet en he blass, n en devezo ma vonet evid ann amzer a chome c'hoas ganthan da ober hag egis mo vije bet red hanvel eun all en he blass eiro miz Gouere pe miz Est kenta ann h. a vo bet hanvet breman a renco mont eul d'ar mare-ze evid rei plass da eun all, ma ne ve ket kendaler plass ganthan. Pell a reomp ann eonzourien ma gahont soñ, eo eun dro da vondas ann electionnou-ze hag eo rau benve eur re benag ho secouro da zifenn ho raison hag ho beleien, ous pere e rer kement a vrezel netra benag e carfer acaat da gredi ne rer ket Ober ann droug e cavont ous, mes ne gavont ket kel kaz en em zisoues ker fal egis ma int e carfent beza credet tro vad.

Ann autrou Hasley, arc'hescop Avignon, a lavarer a so bet choaset gant ar Gouarnamant evel hem hanvet da arc'hescop an Vourdet

Ann autrou Hasley so gwadic d'eus escopti Gourmezy, n'en deus nemet 58 bloas E 1878 eo bet hanvet da escop da Vesoulus hag e 1880 da arc'hescop an Avignon

Ar c'hevare arc'hescop eo a asezo var cador escopti Bourdet adaonn ar Revolusion vras.

Deus Conk-Kerne, e scriver d'ar gazeten l'*Impartial*, d'ann 8 a viz Meurs

Anaoun ar vinier

C'hoarvezet so bet er sizun-man, e skol ar merc'hed e Conk-Kerne, eun dra a fell din ret deoc'h da anaout, hag a so gouscoude mars meurbet da gret. Ann or skolerezet ho deus goulet ar pez en an d'her merca deoc'h hag am eus cavet digant ma merc'h. Ar c'hrouadur-ze so distroet dimp ar skol. D'un diveza, a oa, meus aoun. strafuillet oll ha ker sponter, evel m'he dije goulet ann taoul

Piou he devoa goulet eta? ann inspecteur Manpin. Petra na bet c'hoarvezet eta? Ar Manpin a oa bet en devez-se oc'h ober ar revu var ann ti-skol Hogen, epad ma oa oc'h ober he dro, setu he laod o parañ var unn pisch, a oa e stribill e korhen ann nor hag hen kerkent o c'henteun digant ar Seurez mestres-skol

Intron he ve dour benniget ar pisch-se?

Be ve peurvuia, antrou, a respontas ar Seurez

— Neuze c'hui hel lammo ac'hano.

Ha goude bezh cavet eun neubeudic. e lavaras c'hoas

Lamit anezhan doc'hta, hag ar Seurez a sentas. Setu petra so bet c'hoarvezet.

Ar Manpin-ze hag hen en devoa gour da c'hoarc'hemen eun hanvserep tra? Ar Seurez hag hi he devoa ano dever da sanli outhan?

Sblantout a ra din, penaus hun, ebet anezho n'en devoa ar gour var eun dra ne apparchante ket outho hag a oa, a dra sur fod eus arrebeuri ann ti-skol

Neus fors penaus eo, setu grat ann taul. Ar Manpin a dle sonjal beza gouzoud caus. ha da p'ho deus ar vugale contet d'ho zud petra oa c'hoarvezet, ar re-man so bet connaret, hag a velont bremañ ar virionez d'eus ar pez so bet lavaret anes avoalc'h dezho hag a bell so. Ar Republic eo dreist pep tra ar brezel gret ous Doue, hag ar brezel ann euota, gret dirag bugaligou liners. Rag-se, bet dale mnoc'h, ni eirzomp. tadou a famil', en cin glevo evel enebi ous ann diotachou-ze. Ar merc'h eslugou ho unan, ho deus gret goab ous ar Manpin ha setu petra lavar deomp va merc'h vihan o conta deomp ann taul caer-ze d'eus pers ann inspecteur

Aonuroc'h eo cals eget ann gripp rag heman n'en deus aoun nemet rag ann dour ben get, hag ar Manpin en deus aoun soken rag ar pisc'h dour benniget ha ne ve beraden chars

Anzavoui a ran deoc'h anaon autrou scrivanier, penaus truellet oteg hen gaou promessann ar Republicanet am eus atau volet evito ha ganthe, mes ann taillou a gresk hemoels. ar c'houvers a so toc'hor bras. a zisoudes à to penaus ne dint nemet gaouerien ha brennan histor pisoun ann ti-scol a ra din caer em elfe chenaou tu ann amzer Hogen en eur chomm ich hours ha tre kein d'ar Republic o hellen ket mirel da rei bezh eus a unan diouz da genver mui en he servich geuchiget evel ar Manpin. Ar re-ze ne dint gwest nemet d'ober ar goassa gaou outh. Sort evesnerien se dioun ne alfent beza mad nemet en *Tonkin* hag en *Cochinchine* mes evid Breiz. ar re ze so didalvez ha noazus soken.

Esoust gapin autrou scrivanier me n'am eus tam descadurez. ha ne doun nemet eur mariolod, mes evelken mar cavit e ve mad avoalc'h da rei da anaout d'ann oll ar pez so bet gret en hon zones. e venn contant avoalc'h ma ve moullet ma lizer en ho cazeten

Digemerit ann assurans d'eus ar garantez am eus evidoc'h A

MARERIEN ANN ESCOPTI.

Ann autrounez Amphernet ha Tardivel. a so hanvet aumonieriein ar soudarded en Tunis.

Ann autrou Le Bras, belec tadoulic a so hanvet cure e Conk-Kerne

Ann autrou Rihan-Poudec, cure e Siboul, en deus laket he mes abaramour d'he sec'hel.

Ann autrou Gourmelon, belec zouanc, a so hanvet cure e Siboul

Ann autrou Montfort, bet aumonier ar Retret e Lesneven a so nevez maro.

Madou ann douar.

Bleac'h kemer kement a boan evo rei deoc'h kelou ar marc'hajou meus aoun e Ilefen merca deoc'h. ken-ot ar pez a servich deoc'h er sizun dremenet rag n'eus ken hag eo nebu ar memes ira evid ch'ui ch, ar prizioù ne gont a nebet hag a chomm atau re ue evid ar c'haou ar verzourien.

Setu gouscoude penaus emo dre ar Frans pris ann oll edou dre heb sac'hat 200 lur

Gwinis. 26 ar 19 ha 22 lur d'ann arc'h, 27 ha 28 lur d'ann hirra hag evid hada Segal digass a rer muioc'h preun var ar marc'hajou mes ar prizioù a gendalc'h atao memes tra d'ar c'h ann dauvez. Hey neubeutoc'h e ase varnezho, ar prizioù gouscoude a chomm henvel. Kerc'h ms da verza, mes gouenn a rer gouiet ann dauvez arauy prena 16 lur 10 ha 17 lur. Ne gaver ket cals ed-du da brena 16 ar ha 16 lur o g. Avaloù-doar 12 ha 23 lur d'oc'h ar vouenn hag ar vro. Cahout a rer soken e Paris, avaloù-doar nevez eus ann Afric. a vez guerzet 80 lur ann 200 lur pouez.

Bulletin
de l'Association Générale de France
société anonyme
au Capital de 5.000.000 francs
4 rue Georges Bizet à Paris

Les capitaux ne peuvent se voir bientôt employés par les sociétés que leur offre le marché de Paris. Ce ne sont ni les projets de valorisation ni les combinaisons plus ou moins hasardeuses d'un comptoir qui les font rentrer ce que les à payer après par-dessus tout il vient les retenir dans la rue que le 15 mars Paris devrait être le théâtre

La liste officielle est très bien maintenant sans qu'on puisse des comptoirs prospectus. Son objet est tout réglementé par [illegible] en respecte entièrement. Et je vais m'efforcer que [illegible] de tous pour renseigner les lecteurs sur Paris. Ils ne [illegible] pour aller à des cotés primes [illegible] dans [illegible] pratiquer des cotés [illegible] pour faire des primes [illegible] ce que [illegible] faire entre les [illegible] ne disent rien [illegible] pour voir ce point que les placements [illegible] ne sont rien.

Nous retirons donc [illegible] de tous les titres qui peuvent se coter [illegible] tous en indiquer ce qui mérite une attention spéciale.

Je vous ai déjà parlé des huit Parcs [illegible] dans [illegible] que [illegible] et que [illegible] correspondre [illegible] sur [illegible] sur les résultats.

Pour débuter [illegible] Parcs [illegible] sur les huit Parcs [illegible] 60 000 [illegible] se répartissent en [illegible] entre 37 et 40 fr. [illegible] pour plus de 1 [illegible] dans le courant de mars [illegible] pour [illegible] et [illegible] vous [illegible] Parcs [illegible] de [illegible].

Parlons [illegible] [illegible] pour [illegible] [illegible] qui se [illegible] [illegible] je [illegible] vous le dire à [illegible] il ne vous [illegible] pour [illegible] d'acheter quand le [illegible] [illegible] [illegible] la bourse [illegible] [illegible] un profit de [illegible] que [illegible] de la bonne [illegible] de prendre les devants.

Je [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] participer à ce [illegible] [illegible] [illegible]

FEIZ HA BREIZ

PIZ GAZETTEN AR GUIR GHRISTENIEN, AR GUIR BRETONNED

PEBLAR GAZETTEN, GED SKOAZ,
Ar Pastour
Ar Mestrihan
Certain-eo-Nord
} e vourc'h.
Ar rest eus ar Frans 4 lur
Ar bedeu all evel gant ar post.

Ar pri kenwerzhan a vo kaset gant ar Gerrier ar gannou, d'an Autrou DE KERANGAL, bodiek.

Kenwerzhan kaset e vo kaset evezh bleiziek ouz ar c'hevridou da vont kaset gant ar gannou.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Gaston-Boissier à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

Kemper 31 a vis Mezu 1883

Neuz bet pell en eur renta he gouchoun d'ar vrouriez ucour strebo evit micherourien Kemper ha da behini e oa President ann autrou de Jacquelot du Boisruvray a so nevez marv e lavare dezho en eur achui Setu pehini eu ar c'hoant hag e ar vesion a ra evidhoc'h ho President, a renco anh dalle abaro lezu bet collet ho oll aneu, rei ho ezcarg, mara ne zamno ket evit-se breuriez Sant-Josef

Ne oa tremenet nemet 13 devez abaoue hag ann autrou de Jacquelot a gouezas ann hag e varvas dimerc'her d'ezza Sonjal a ra dezom, en deus evel hiviz ann discarg eurus se a c'hasompe-ni cahuilhat, ar peoc'h hag ann euruseliet eternel rag hen en deus dispignet he vuhez penn-da-benn e servich ann Iza hag ar beauriez ho trugarekaat d'eus pers Jesu-Krist

Chetuu a rer a ies ha gan gwirioneg, e ve diaraouedec ann dud mars deuch Bergamer kear Kemper he deus disavezet anal penaus e lez a-vec'hou ar vertuz da vezu meulet hag e pehini e car da ebe eun den bezu eun eur evith renta d'ann dud crisien hag enorabl ann enorum so diet dezho

Ne lavarump nemet ar virionez en eur assuri e oa en anteramant tud eus a bep seurt stad, hag er loui vras a zo deut da ginnusa dioathan beleg he vele diverzet ha eun nivez tras a vicherourien eguz ne veler ket alies

Micherourien crisien hag eurusdec, ne ket e lez a gustum ancounec'haat ar servichou a rentre deoc'h hag e c'houlhou h evaal penaus ann autrou mad-ze so en em ruet a viscoas d'hoc'h tolereal ha da huui ho tud gan eur vadelez na hell dond nemet eus eur galon ruzuret evit ho trugarekat dre garantez deut eus ar Relijon

Ann aut'ou Josef de Jacquelot ganet ar 8° a viz Kerzu 1806 a oa mab d'ann autrou Bernardin de Jacquelot du Boisruvray consailher e lez ar justis e Brest ha d'ann d'mezu de Blois de la Calande Savet e oe e skol ar Rue e La Fleche e 1821 ec'h antreas e skol Saint-Cyr hag a varvas ar bazo evel offiser en 30° regiment arvaludet var droat e 1848 e oe hanvet offiser e goard ar Roue O tere bel atau mad d'he roue, e lakeas ho lakeas he buez e 1830 hag e lemas da chomm e Kemper rieac'h ma oe anavezet dre he garantez hag ho vadelez evit ann dud ruuv epad ar c'holera a reas kement a zistruj er gouezze e 1832, e vel ma reas e ra c'hoar hun ati

E 1843 e kemeras ar brud ann dimezell Fanne y Le Borgne de Kermorvan, d'eus unan eus ar familhou iuzuh hag enorapla eus ar vro

E 1868 e oe hanvet adjunct d'ar Meur ha cabiten ar gouez nasional hag er prassou-ze ann oll a ho devoe nemet meulegnou d'ober anezhan

Pa vistrias ann Napoleon e reas he zevarg eus ar plassou ze,hag e reneas ouspen rei ho euez eun ho garg evel rebet ann hospitalion, a oa abaoue eals bleuzuun, mars a renkas dilezel pa oa gouvernet unan eus le d'ann Impalaer

Epad ar brezel 1870-71 e oe hen a reuzas eun hospital evit ar soudarded gwalet e ti Sant Josef, e ti ar merhes Jesuistet-ze a zigoras a galon vad d'hor soudarded hagale ar Frans ann Iza eus e behini ni bet chasseet ho unan hervez gant ar Republikaned

Achu ar brezel e oe hen alarte a oe hanvet da Brezidant da vreuriez minouret ar brezel hag a reas bahez dezhi bete, e deverbini d'ezza-man

Neuz bet netra madelezou evel-se hag eur crisien, caratejezou evit ar vro heun a zo deut evit Doue hag ar Relijon n'en deffe lez pers ennho Breuriez Sant-Josef eus ar micherourien Breuriez Sant-Vincant a Baul eh bo ivez ar gwir he garvel rinnou ar re abeluss ha sourcussa

Ne oa ket er re c'henta rinnou ar Republikaned eus ar Finister rieac'h ma oa merket ar c'henta plass dezhan evel he leuzeet a viscoas

Mes eun dra en deus disavezet ar sciarta he vadelez eus ar bed en devel Brezidant ar vreuriez gouarnou eiziek, na bet savet gant ar micherourien e Kemper a behini eu bet ar Brezidant epad ouspen 30 bloaz, goude bezu ervouret cals he fenta.

Ha hanvadro divroa ne het ann eval ha vichoiennou ker ruzet.

En eur ger hag eval arhoa ann autrou de dargentet ne het ar vroaz divoa ar prenet ann tad, ar memes hag ar c'hrivion ar gaella.

Ne vanet a chanjo ganemp 4

KITEK ANN OTH A VOUDREL

HERRI V

IV

1810

Ann dara traou eus ar gannaded a oa memes e Paris a gahe ha beptred eus Charles X. Goulenn a reant ma vije kavet ur c'hrenn eus ha lerc'h eus ha ken ar gevrenn ne vije ket gwallet ar c'hoad. Ar Roue ne gahe ket ober ar pare. Mignon a lavaras dezhi penaos ne ouie ket diskuizh. Ar vaouez a gomprenas. Goulenn a reas ha c'hrenn pe ne oa ket. Ar vaouez he doe lavaret ne oa ket

ar gouvidigez er'h ober ar pez a houevet eur gouiomanter. Ar gwella skiantoù eo ar skiantoù pratik, a lavare ar re gozh ar gouiomanterez na vern kel. Hon tadoù a veias en eur lakaat ho daoulagad bag ho madoù en hano an oll ne vije marvoù graet gwerz varnezh. Ha setu ni d'en em gavout evelato da lakaat pep tra en hano ann oll. Ar vugale a vije aotrel ha magerz dezar an oll en esperiañs gouiet a-walc'h evit dont da pad dre ho zouar hag ho gwir madigezh. Ar bugale a vije gantho ar re gaer a vije magerz ivez dezar ann oll. Abalamour d'al labour ho devoa graet en ho amzer gentañ ha dre an abeg-mañ e vefent o vont da vezañ gwelloc'h eget ar c'hantvet ar re gozh. Ha dre ma vefe ann oll a-vremañ o vont da labourat gwelloc'h ha gwelloc'h e labouredent ho douaroù. Ha hoc'h amzer eur merour ma vefe brav ann esperiañs da c'houzout ann ha ne vefent ket a-walc'h gwelloc'h ha gwelloc'h ar gouiomanterez ha da labourat ar vugale da vezañ gwelloc'h ha gwelloc'h o labouredent ho douaroù. Ha hoc'h amzer eur merour ma vefe brav ann esperiañs da c'houzout ann ha ne vefent ket a-walc'h gwelloc'h ha gwelloc'h ar gouiomanterez ha da labourat ar vugale da vezañ gwelloc'h ha gwelloc'h o labouredent ho douaroù.

Ha trawalc'h a vefe gwelloc'h-mat ar gouiomanterez ha ma vefe graet gwelloc'h ar labourioù. Nemet ma'z eus bet c'hoant ha dalvoudegezh ganto da vont da labourat ar gouiomanterez ha da labourioù ar douaroù ha da labourioù ar douaroù ha da labourioù ar douaroù

deus mui conje da lavaret ho fedennou eleac'h m'ho deus c'hoant ! Da c'hortoz, ne ve sarret ann dinou ar pez a alfe c'hoarvezout kentoc'h eget na sonjit Ar Prefedet hag ar Mearou a helfe, herwez ho faltas, serra ti pe chapell eur re benag beb gortoz e ve bet barnet gant ann tribunal a be so bet grat eun dra benag rebirol d'ar pennad 294 d'eus leur ar poanion pe reuz kel

Kenneubeut hag ar Norbidennoux, n'hoa deus da lavaret hor santiman en affer ze. Ann dra-ze a sell ous ann autrou n Escop Guenet mes evelkenn, n'hellomp ket mirel da lavaret eun dra Ar Repubicanet a lez ar Protestanted ar Juzevien hag ar Framasonet da sevel evitho tiez. kemeri ha ma kirnot mes m'ho deus c'hoant ar Gatoliket da sevel ann e sterra a er d'ober eunhan idou ho Relijon, ragtal e vezo m'ez outho ma n'ho deus ket goulennet aotre ar Republic Mar eo ar Gambetta pevar mix a so breman mes ne kot marc ganihan sioulas ar gasson en devoa ous ar Religion grisien Ar Glericalet setu ann enebour

LE MAHALEC.

III

AR BREVIC A ZNOS

Mes ben, en despet d'ann oll garantez-ze a ziscuezent dezhan, ne vlane ket da lavaret gant eur vouez glac'haros

— Montrer me lut a sonj dezho oun gonet da veza eur monsrer !

Mes ni n'ber c'hredomp ket, a respontas Madalen Ne ket possubl en deffe tad va bugale gret eur sort surlet

Jann a savas en he za a astennas he zaouarn eoc'h da henoun Jeannette ha Per-e han hag o sevel he zaoulagad varzu ann Ke. e lavaras

Var ann daou benn-man a garan kement, me hen tou ne ket me am eus gret ann taul.

Me n'am boa ket ezomm e oje gret din eur sort lé. a avaras in o tisrenez dezhan he fizians,ha ne anavezan me ket ac'hanoun abaoue va bugaleach Ha ne ket te ann den honest a ra kement a enor dho hag a garan kement

Ha ragta setu ann oll tregez. kerent ha bugale oc'h en em vrasa

Evel ne helle ket ar brigadier mirel da scuilla daeiou e troas he benn evid sec'ha he zaoulagad gand he zorn

Neuze oe c'evet trouz eur c'harr o tostaat, hag ar brigadier o c'houd e oa digouezet ar mare d'ober he zevr e savas hag en eas da gavout ann den oa bet roet dezhan ta zioual.

Jann Michaud, emezhan, pawet eo partial.

Ar rouzeudic a reas d'he re dispega dioulhan nag e oa ngs eun den ne voue ket e clasc ober pelra e oar dezhan.

— Partial ! emezhan, mes perag ? hag evid mond da beleac'h ?

Dam I a respontas ar brigadier, en eur tarnes ar paper oa bet roet dezhan evid mond da brisoa Mirecourt

D'ar prison ! a estlamas ann daou grouadur en em daoras etre divrec'h ho zad

Hen ne a seblante bezs rollet he finans hag he nerz calon

Ne oa ken nemet Madalen a voue petra rez hag a chome e peoc'h Prest a oa, dre ar goulennou oa bet grat da Jann gant ar varnerien, e voue ervad petra a rye c'hoarvezet, nemet e oa c'hwet oll. Daeiou ebet en he daoulagat du, nemet anat e oa he devoa gret he sou, evid mad Be oa unan eus ar merc'hed ze a vear kemer mouc'h coulrach pe teu eur gouscheur benag da eneb outho hag a zastum ho oll ners evid eneb outhan Madalen a anavezaz ragtal penaus d'ar mare-ze ne oa mui ne met senti hag e lavaras dezhan gant reason ha gant tenerodigez.

Jann, emezhi red eo sent anavezet e vezo tenn gret droug coet Evid ma vezo en eur fesson anat d'ann oll eo rag e tremenfes dre ar brisoa hag ann tribunal Bez calonec'h eta ! Arabad eo dit disfizout a eus Jesus ha madelez ann aotrou Doue.

— Ia ! Ia ! emezhan strafu ief. epad ma rede ann daeiou var he c'hanol. gouelet mall e vezo hag abars pell e lazier ha ne ket me am eus gret ann torfet, petra benag eo bet-ra a enep din, mes bezs disparlet dioms kemeri hini a garan, ha mont ket all hag eva kent a amzer, pell roar marteau evid atau.

— Ober a ri peoc'h, eme c'hoas Madalen Arabad eo c'hui sonjal kraou egis-se Ha c'hortoz, ni so o vont da barlial evid Mirecourt Me safe avoalc'h da chomm er prison ma vije gret conje d'in ma ne ket possubl, me chomsc va lojers en eun ti all e kichen Te a bello gouelet ac'hanomp, pe da vihana e vouezi emoun eno en da gichen, o sonjal ennbond, o pedi evit-on, hag a gaio ganen-te.

Ar voiur a zigwezas ar mare ze en eeno dirag ann ti, hag e chomas a za Voiur ar Mear a oa, goloet a oa, ha redechou ler a gloze anezhi Evid ret dezhan eun d'veza tesker a vadelez. ann autrou Mear en devoa classet mirel ous Jann bezs douget e car ar prisonnerien ha goapeet gant ar hobi duster

Alo eme ar brigadier erru eo ar mare

Koan eus he archerien a astennas dezhan ar gridllonou. mes Madalen o veza sellet outhan evel evid goulenn e vijent bet espernet da Jann. hen a gukas anezho ragtal, hag e lavaras en heuvelep fesson ne oe clevet nemet gan Madalen.

Ma ! neuze n'hu lak e ket ! mes red eo dezhan dond ganin Ar gouc'hemenn eo

Jann Michaud en devoa cuevet ha goelet

— Me so prest emezhan

Mes neuze e oa Jeannette ha Per-vihan a begas eunhan int a bege gant he mamm, hag a daule ho divreac'h endro dezhan Hen he unan a sionas tarmezho evid bouchat dezho, hag ho zri ne rejont nemet difrouca hag hirrondi.

Had e oa achuz

Madalen a c'hoas ar c'hrenva en taul-man. Hi a begas ar vugale a zistagas ann tad hag o vouchat dezhan evid ar vech diveza

Kers ta emezh

Iann a lamas er c'harr hag ar brigadier var he zerc'h, hemañ a astennas ann tan fouet d'ar marc'h ha pell so en heol Ar re all a oa chomet eno o soujal ober goab ous Iann pa vije ret tout, a oe taulet var daou gostez ar ru, hag e oe eun trouz bras gantho hag erel eur giz goal hanoiou ha sottonion

Madalen n'he se mui tost da falgaloni e zouezas d'he zro var ar scabel var behini e oa bet assaet Iann ha neuze so e tredas ann daelou dioas he daoulagad

— Oh ! emezhi dre gres he daelou, ann dud bil ! ann dud fall

Ha deves-ze dioas ann abardaez e kemeras ar roster da sonl da Viracourt Abaoue neuze ne oa ket bet guelet mui e Vitel

V

AL LASTARD

Eloues ann oll reglamanchou a heulier en hon tonez evid renta ar justis, hini ar Jury eo a verit ar muia ar fizians hag ar respet

Daouzec den divlamm a vez tennet ho hanoiou d'ar sord ha goude beza bet o choh ion kemeut a so da lavaret a enep ann hini e vo tamallet eun torfet dezhan eve kement a veg da lavaret evithan int en ho c houscians evel tud honest a savar pe ben so coupabl pe ne ket.

Evid ma ve barnet d'ar maro e renc beza graet eur c'hrim e guirionez, hag heman a renc beza goal spontus Pa se reutet he liberte d'ann den e seblantefe e ve achu peb tra, ha gouzoude ne c'hoarvez ket atao. Ann dud gouzoud didruez eget ar just e a geodalch atau o rebech he dorfet d'an den, goude m'he deus lavaret ann dribunal e oa divlamm pe d'ann neubeuta n'en devoa ket graet ann drouz a damallet dezhan. E carterou so eus ar Frans beza bet barnet gant al lez varn a so peadra evit mon da vihen er bed-man enor eun den, evel ober anezhan eun den fal A enep ar santimant, diskuz ze eo e le din eneb o scriva ann histor man

C'houant am bo bet da velet barn Michaud. Ar c'henta gra a velis en eur antreal el lez-varn a oa guelet he zaich peger chemchet a oa Goude 8 mez prisou e seblante beza degi 20 bloas rosoc'h ne oa mui var he benn nemet eur pennad hueo guenn-cann, he visach ker frenc ha ker laouen guechall, a oi dishuet ha goanneat Marsou oa e vije bet lavaret e oa collet he benn ganthan, ha marloze e vije bet c'hoarvezet ive, paneta carantez Madalen an ganver

(Eur pennad all eur resch all) A

MANO AR JUREET

Setu aman hanoiou ar Jureet evid ann eil lez-varn eus ar bloas 1883, a die digoeri d'al Lun 9 a viz Ebrel, gant ann autrou Hamm, Conseiller al lez ann dichaiv e Roazon, da Bresidant

Ann autrounez

Floc'hlay, Iann-Frances-Vari, Sant-Segal.
Landrac Bernard, Brest
Le Gac. Paul-Jos-Vari Montroulez.
More. Sebastian Rosnoen.
Chevalier Alfred-Jules Montroulez.
Nedelec. Jos Kerahez.
DaFron, Corant n Castelnevez
Lazet. Herve. Plougonven
Cole Iann-Ber Louis, Kerahez.
Labir Stanislas, Kemperle
Talec, Per-Mari Rier
Lepan-Duplessis Charles-Adolf Kemper
Causeur Gabriel, Loc-Maria-Plouzane.
Du Pouspi-puet, Charles-Jos-Vari Pouzauant
Soudry Jules-Fanch-Mari, Kemper
Piuet, Charles, Landerne
Juguet, Victor Castell n
Beaucourt Alphons Castellin.
Meillard Frances, Lanveoc
De Puyferre, Gurlon, Arzano.
Iouan Laurens, Plounever-Lochrist
Mahe. Vsans, Plomegat-Guerrand.
François Charles Brest.
Cloarec. Per Guiclsbou
Picaut Albert-Marie, Plougastel-Daoulas.
Berthou Jann Lanhouarne
Berthelemi Iann ar C hloaïc
Cabaret Alfred Edouard. Brest.
Guirriec Emmanuel. Landivisiau
Du Pontavice du Vaugaroy Hilaire, Locquenole
Le Guellec Jann-Corentin Plozevet.
Kersaudy Arsene. Pont-Croas
Malegol Youen Hanvec
Allain. Louis-Vari Tremeoc
Kerdoncuff François. Loperhet
Cosse Hyppolite-Marie. Landerne.

Evid dezi bet piaus ar re a rankefe

Miosnec, Michel Kemper
Le Bars, Prosper-Mari Kemper
Germond Arthur Kemper
Canet, Anton-Desire-Marie Kemper

KEMENER.

Guerveur, 14 a viz Mezeu. — Ne gont ket ar pez so bet paket a trill bteg bere Gourcoude ar bagou a sortu er meaz hemdeiz, hag a so deut a-traon d'eus Douarnenez 60 chasoupe abaoue mez. Chmerrer D'eus aon 30 eus ar miz ze boteg ann 18 a eus bet paket nemet 230 doussen bro li, so bet gwerret 40 ha 15 lur ann dousseu ann amzer ma so a greiz en a so reus ma ne ten ket peuket var ann aschou

Gur toch so bet pesketes ar greiliet hag al legriu coulz hag itar ar peuket lard,ar peuket bras

Douarnenez 15 a viz Mezeu. — Ann autrou Re-nod. Adolphe, d'eus Douarnenez a ma o vont gant he vatar da seingleus ann Intron Varia e Pon Ian gant he gwaleri Guegen. Prosper Ke oant a sevel eur grec hem e kicher Kear ar Mont, pa hartas ar marc'h i ann daou zaman Renot o clasc derc'hel varnhan a gwaritas hag en despet d'ar secour a roas deshan Gueguen ho clasc he zerc'hel dre ho vreac'h e rouzas roudou var ann hent. I ann eus ar rejou a dremenas var he Lass, hag a dorras dezhan he garvan ne a Dasumet ha tgasset ragtal endro da Zouarnenez gant Guegaen, e oe secouret gant ann autrou Morvan medsin Meinan en deus savaret ne zoje ket deshan e ra danger bras en-dhan

---

Saint-Jean Trolimon 15 a viz Mezeu. — Blayon Noël labourer douar er vorc'h, a oa o labourat en eur park pa anaveas e a peget ann tan e lioro plouz Le Loc'h Jann he anvoas Kagtal en eur gervel d'ann tan e tremenas var a pass, ha re gar ho vezo sent oll var he lerc'h ne zalejet ket ua rouga ann tan, eleac'h ma oa bet peget da geuta Eur bero plouz so bet e dilet mare assuret a oa gant ar gompagnunez Ingte

Gred a rer en bugale al Loc'h ho devoa lakaat ann tan dre ia sevelet

Saint-Pierre-Quiberon 12 a viz Mezeu. dious ann aberdear. Gouarnet Muscou en deus reservet eul ser hag ha lavar deshan, penaus pa n en deus ket c'hoant ann Impalaer ar Vamm-lezeu monez a oar e c'hoatou liga han en eun dever miret ne ve carvet hag e se eul evel-se savaet ar C'hrembh ,ear fort e da nemer

Carnac 12 a viz Mezeu. — Ann Eiou a so eur meaoz hoel er Sicile, hag a voar Jiskoaza tan

Ann tourgeonou a en dro d'ar maoez bras, a gramg d'ar ha en douar

Iean eo ann amzer so g'houet, hag ar meaoz tan a zisoar eur fors louzu ha sahl, ar c'hreun douar ne chan ket hag el ear hoen louzu d'ar maoez Gals tues so douar bet en douar digorret dindanho

Ann autrou Tidhamdin, Ministr ar brezel, a lavar e tgasso d'ann dion Gambr d'ann destro. rag ar int e vacanaou ne han d'ann 19 a viz Ebrel eul lezen var ar mod ta zisoam mondardet, ha da lacaat anezho da avans etrezho

Eul al lezeo a sell ouz ar mod da sevel sonerdet ar Jeneral Thibaudin a so eun tamic dubeuvel dioms hini ar Gommunardet ne c'houlenn mui nemet eur bloas servich digant ar re a so en em roet d'ar scoulm mes goulenn a ra ne eur bloas servich digant mab hena ann intanvez hag ar c'hoaz d'eus eur vaudeu minoret ha d'eus kement hini n'ho devoa tam servich da ober herves ar pennad 17 eus ar lezen voiet e 1872

Sebastopol a ra beza serien herrez ar brud so lakaat da roder penaus ann autrou Waddington, Senatour, bet Ministr ann afferou evel diavaez ar vro ha Prezidant ar C'houzel a vezo cavet evel rannal arvest-ordinal da Voscou, evel derc'hel plass ar Franz d'ann dervez ma vezo curunet Impalaer ar Russ er gear-ze Ar Jeneral Fitte a zalc'ho plass Prezidant ar Republec

---

Bez ez eus e meaz a blas en leor e pelzeac'h a caver hanoma ann dud so eno he marcher hag al veac'h e pehini emaint o chomm. Al leor za e Paris so bantet a marach Bolm Hogen eur re benag o vezo couzet d'ann he zorn hini ar bloas 1865 e tenas ann, dezhan da velet pe marc'hadour gu o a ia neuze e Paris hag e veas o carge ho hanoma 49 gwech hanter eus al leor ze Rogen ne vez h he gwe , da greiz pel a ar hini neubeutoc'h eget 20 bloas gouzo 66 gwech (a souezus Abaoue ma eo eiant ar c'hec'h a Franz, ha ne zaskomer mui a ra eo ma vezer ar muia, ar paz a vezoe enal ne ket bet harel ann eil gein-ze var ar vinoc'h

Ar prevgon Pajaotis, laboureraen douar a Kerroua an parrez Sa Sgoazarc'h,ho deus collet dre eun tão goal, eur hern vega savet var a lear-dorna e ho hano he zi Kerkent ha ma oa bet anavezet a oa pegel ann tan goal, e oa direlet eun 20 den brasg, ha gant ho secour ne bet aliet o zual na bagle ann tan en tiez Eur c'hoat eo d'eus vardro 250 lur D'ar a ma eo bet aliet goad, eo mar re lau brasg en deus taheal ann tan.

Guenet 22 a viz Mezeu. — Perlet ar Morbihan, en deus o renket ous Mear Begarde hag ous adjoint Grenac'oher ann daverou eus ar gang rag n'ho deus kemeret pers en eur harzet Roualistel.

Saint Malo 22 a viz Mezeu. — Partiet eo ann oll skiv a zah, er choas man d'ann Amzer Nevez d'ober ar peskerez meuru Tri lestr ha urgont a so partiet ha ganebo 600 martolod

---

Lorient, 22 a viz Mezeu. — Dre amzer ez eus eun tourmant spontus, heb ann amzer so en eur

aket d'hen ober eun neubeut devechou so, hag ann oll dud d'eus ar c'heariou tro-var-dro so goal spontet gant-se.

GUILVINEC 18 a viz Meurs. — Er sizun tremenet o eus bet sort peskerez.

100 bag peskerez so digouezet amann d'oc'h Douarnenez. Oll int aet d'ar mor en aberiadez-man. Hirio 20 ar peskerez so bet mad. Deac'h 19 a viz Meurs, da zivheur goude creisiers ar vag peskerez n° 671, hanvet *Les Droits de l'Homme*, a so bet aulet er mor e bouas Goayen, dre eun taul avel eus ann nord, nao martolod a oa e bourz ar vag-se

A drugarez Doue eur mestrouer avezuand, hanvet Bjer, Ianu, en devoa gouelet ar vag-se o vond da voelad, hag o tont da vonel var a leac'h ar bahana ma oa possubl ec'h hellas savetei ann nao den a oje bet collet taul chans eur pemp miautes goude, panefe he sicour Ar vag peskerez so bet skoujet ragtal gant eun neubeut bagou e pors Sant-Guenole. hag ann dud vad a oa dent da secour ann dud keaz-se. ho deus allet lgant poania cals, savetei raon ar varlodouet-se hag ho ronejou.

Ann taulat ghizigou a oa couezet en devechou diveza var ar c'hostez e bouas Douarnenez, a so set cuit, ha breman ne laker cou s lavaret netra, kense eo partiet ar pez brassa ens ar varlodouet evid mond d'ar Guilvinec da velet ha gouiloc'h o vezo deabo

COSK-KERAZ. 21 a viz Meurs. — Deac'h Dimeurs eo digouezet er pors, eur vag peskerez d'eus ar Guilvinec a ra ganeh eur 15 doussen benag brin. Hogen, egis ne blijo ket d'ar mestrouer ar pris a gouenger dezhan evid he beskel, hen so diarroet ganthan d'he bors peskerez

MORLAIX 17 a viz Meurs. — Mari-Anna Guillou (Manrez Bourc'his, oajet a vloas ha tri-ugent, a ra o chomm gant ho breur caer hag he merc'h e Kersaux e parrouz Moelan Egis m'he devoa klasket meur a vech d'en em laza, he bugale he dionalle gant cals eves mas Dissadorn votun. o vezo a ret en em saeres. ez eas d'en em daul er steir da veuzi Guelet e oe gant treizour ann Dorbevar. a c'havas ragtal d'he secour eun den hanvet Le Bourhis. a oa he vicher dionaller Instr Hesman a lakoas he goket var ar mor hag a hellas venna dionis ar steir ann intanvez Le Bourhis Hesman a hent a en em secoure he unan, rag deut a ra c'hoant lezhi da veza c'hoas Stouas dezhi, sezet e oa tet gant ann dour ren. hag eun neubeut goude e varvo gant eun taul goad. Mes en taul-man e oa achu oa neus bet pare ebet mui

Poltet ann 20 devez a oa oc'h ober ho amzer e Kemper so bet casset d'ar gear o meurs diveza

D'ann devez kenta a viz Ebrel e digouezo poltet ar bragou lieu d'ober ho zrisac devez.

Ann autrou duc de Chartres, goude eun neubeut devechou tremenet e Nice, a so partiet evid ober eur vaiach hir avel m'en devoa c'hoant Dent so kalou deomp e oa bet guelet o tremen dre Athènes.

Ar re a zalc'h e Lyon ar stal leorlou en deus grat marc'had pourvel. kement a sell outho, d'ar scolou kear e Lyon, ho deus casset eu lizer d'ann autrou Mear, evid disclerria dezhan ne hellent ket, evid neut, d'ho c'houstians, kendere bet o pourvel al leorlou so bet condaonet gant ann lis

SANT-BRIEC. — N'eus ket pell, pemp serjant poliss. a oe carget da risonia eun den monanc. a oe tamallet dezhan beza graet eul laëronsi mes pa oe paket ganeho ha ma oant aje o vont d'he gasdal er prison, e teo'has cuit hogen, ar serjanted a redas var he lerc'h hag he baras e ru Sant-Gilles, mes neuze ann den monanc a dennas varnezho gant he revolver Ho zizout a reas, ha tri serjant a oe goal c'hlaset unan a bacas eur boul en he benigno. eun ar daou voiet en he gein, hag an drede tri holod en he gein hag a so bet treuzet ho scoa gant noan eus ar boloum Caer en devoa ann den-se en em zifenn cals. e oe paket adarre Lavaret a rer penaus he gerent so tud enorabl ous kear

MELLEIER ANN ESCOPTI.

Ann autrou Joannet, cure e Sant-Salver e Brest, a so nevez maro

Madou ann douar

N'eus mui netra d'ober var ar marc'hajou, ne verzer na ne brener, hag ar priziou a so atau henvel.

Credi a rer penaus e kendalc'ho ar stad-se bete ma vo guelet seurtoc'h penaus e vezo er bloas-man ann eost en Americ hag e Frans.

D'eus New-York emaint oc'h ur 91 centim ar sac'had 200 kilo

Setu breman penaus emaint pris ann oll edou dre ar sac'hat 200 kilo Gwinis, 19. 21 kilo, ed meurz, 27, 28 kilo mond a ra beteg 25 kilo 15 g 25 kilo 10 g Segal alan ar memes pris evid ann danvez brao ann danvez peus vad ha diva o, distan Hey Kerc'h 16. 18 kilo ar sac'hat Ed-du, 14 kilo 10 g. 19 kilo 10 g. Avalou-dounar egus kenl re nevez eus ann Afric, 80 kilo ann 200 kilo pouez.

KEMPER. — *Dissadorn 94 a viz Meurs 1882* (dre ann 200 kilo

Gwinis 23 l. »» g Segal 16 l. »» g — Hey 16 l. »» g Kerc'h 16 l. »» g.— Ed-du 17 l. 10 g. — Avalou-douar 10 l. 10 g A

Bulletin
de l'Association Financière de France
société anonyme
au Capital de 1,000,000 francs
8 rue Grange Batelière 8 à Paris

Pendant cinq ou six mois la reprise a subi une dépréciation continue et qui menaçait de prendre les proportions d'un désastre. Mais comme je vous l'ai dit, les approches de la liquidation devaient éveiller l'attention des puissants directeurs du marché et aussi hâter d'envoyer le mouvement qui succédait aux cours de mai relevés.

Ce qui provoquait la baisse c'est la menace d'une diminution d'intérêt sur le 3 0/0 par voie de conversion ou par voie de réduction. Les portions de 3 0/0 ont pris pour échéance en 1 an 1 j. attendu qu'ils sont vendus et ce sont leurs valeurs qui ont produit par le mouvement déterminé aussi profond.

Quoique il en soit la reprise actuelle ne change rien à la situation c'est-à-dire toujours que le gouvernement va trouver bientôt le moyen de se procurer argent dont il a besoin par une opération quelconque réduction ou conversion. Toute la question est de savoir à quelle combinaison il aura recours. La conversion est pour les intérêts des rentiers ce qu'regardent dans la mesure du possible la réduction car ainsi les intérêts des rentiers sont complètement annihilés.

Le sort de la Bourse dépend donc désormais de la combinaison à laquelle s'arrêtera le gouvernement.

Je vous ai engagé à acheter de la franco-algérienne dans le cours de 190 f. Aujourd'hui la franco-algérienne est cotée 210 fr. Il y a donc à parier que vous avez un intérêt important.

Dans ma dernière causerie je vous engageais à acheter des bons Turcs. Je suis convaincu de la hausse sur cette valeur. Ils dépasseront 100 f. sans doute pour le moment ils ne donnent pas d'intérêt mais la dernière émission a été largement souscrite avec des lots de 400 fr. pour le premier numéro sortant. Le taux en proportion.

Et puis n'est-ce pas que ces prêteurs ne se montrent la reconnaissance du Chemin de fer de la Turquie d'Europe avec les lignes en exploitation il y a une perspective pour les bons et ce qui donne à penser que ces résultats doivent être atteints c'est le prix auquel ils se traitent.

Ceux de mes lecteurs qui prendront des parts à primes sont assurés pour ainsi dire au cas de doute d'une bonification en raison de leur nombre des lots Turcs dans d'excellentes conditions et sujet qu'ils auront à passer par suite du marché.

Les Parts de Lourdes n'ont pas encore été très demandées et de mon côté depuis deux derniers bons 4 l'heure que si vous en prenez vous aurez à 50 fr. et les actions à 250 fr. Elles s'améliorent un peu sans sensiblement plus d'entrain que les bonifications que vous recueillerez sur l'affaire par suite de son développement sont encore douteuses à cet égard.

Je sais que j'ai parlé de deux valeurs pour exemple dans le Crédit de France dans la Banque nouvelle et dans le Crédit de Paris c'est pourquoi en tout de leurs intérêts je vous ai mis celle-ci en 2e. Tous les bons je ne puis vous donner de renseignements à ce sujet. Je sais qu'on parle très sérieusement à ce sujet. Je sais que les propositions faites sont de nature à être acceptées mais les choses ne sont pas encore assez avancées pour que je vous donne à ce sujet des renseignements. Il faut encore attendre. Je ne puis que vous recommander un peu de patience ce n'est peut-être qu'une affaire de huit jours.

Je ne vous parle pas des autres valeurs l'état actuel de la Bourse ne permettant d'émettre à cet égard et pour le moment une appréciation raisonnée. Sr Lorraine

Correspondance spéciale, 8 rue Grange Batelière Paris

LA VIE développante contre des désordres douloureux dans la tête et les reins, que on combat par usage quotidien de l'eau minérale de Pougues.

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

54 rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèles nouveaux d'un sentiment très religieux et très-artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**, nombreux personnages en relief

Envoi de photographies — Prix modérés

A. Pascotti *Directeur*

Au Portefeuille Universel — 26 Boulevard Haussmann Paris

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GUIR GRISTENIEN, AR GUIR BRETONED

PRIZ AR GAZETEN. HED BLOAZ.
Ar Finister ... } 8 scoed
Ar Morbihan, Costez-an-Nord. }
Ar rest eus ar Frans 9 lur
Ar broioù all evel pe pad.

N'eus ken Meuz, na ken Mouz
memet Nor Salver Jesus-Krist.

An ti bearnamentoù a dle bezo graet da Ferc'hen ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL, kelenn

Dezhan hag e vo bet casset kivitalhan an eil embann da lakaat var ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Grasse-Bateliere, à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

Kemper, 7 a vis Ebrel 1889

An Ilis...

Kenvreus kear,

A vihanic peus desket ho Relijion, hag a drugarez Doue hoc'h eus dale het stard d'ho feiz A hent all ec'h ouzoc'h penaos ann hini a ro marc'hat da gaboud eun dra a renc'hmi ve reuliet ar pez en deus kemeret, beza soursus da baea ar pez peus graet [illegible] ioù. Hogen eals a so hag ho deus [illegible] penaos mar g'ho deus graet mar- [illegible] ar gazeten brezonec'h beli sonn, eo [illegible] ut heb mant pris ar gazeten Ne [illegible] creiva ar brezonec'h en eur fason [illegible] vu he scrivan e renker implija cal- [illegible] z eta a renc'h beza paet hag ann hini [illegible] n hag a zarn mouc'h ar gazeten a [illegible] eza di'hanvet ve d'ons he loan [illegible] ha d'eus he z'spign dogo o'he [illegible] kel dezhan ar pez a rankit o helle [illegible] vanier nag he laboureien Se gar- [illegible] e ebanes gass ho gazeten deoc'h [illegible] kenkent ha ma achu ar bouts peus paet ha gouscoude marteze vije bet reil hen cher mancout a ra- fe deoc'h me greiz eun dra benag ha nemze ma carjec'h eur gazeten all benag neus fors gant pou ve scrivet hag e pen sort ka ec'h en em dan lec'h egs ar blein varnezhi evid he lenn. heb seliet cals gant pou ve scrivet hag e allo c'hoarvezout e noazefe cals deoc'h Biscoas n'hoc'h eus clevet va hano na gouezet pou oan mæs sortien ec'h hel- lec'h beza e oan mignon deoc'h n em bije ket ra- ret ho trompla hag ec'h hellec'h cahout fizians ennhoun pa ne scrivun nemet var louzr traou a anavezen o vez ma oan beler A dra sur ne hel- loc'h ket lenn ar gazetennou all a vezo cassel de- oc'h gant ar Republicanet gant kement a fiziaos. ha marteze ec'h allent noazout deoc'h eveu ar red- man, ha goassoc'h sonnas l'oud hoc'h ann Kense eta ma ne fel ket deoc'h ec'h allo beza camallet deoc'h beza en em noazet deoc'h ho unan secourat ann hini. hoc'h eus ha dionaiet d'he lezel da gouez- za Great mad ho soñj, ha ma vankit ann dra be- nag ez the. bu pe soñj penaos eo eun dever a jus- tis evidhoc'h paea ho de. memes evid ann dra-se ha beza aketussoc'h en amzer da zont d'hen cher d'ar mare Pe eun hoc'h eus kemeret ar marc'hat hoc'h unan da gaout ar gazeten, pe eur re benag a l en deus hen graet evidhoc'h ho alan ar memes tra Mar ney ar gazeten deoc'h ha m hoc'h eus kendalc'het he reser pa oa ac'hn ar marc'hat kenta eun dever e vidhoc'h kender, hel ve la baea. ne garfec'h ket ez alo eur re a ho t a gemer ho traou deb paea Ar re a so evelhoc'h, hag a gar- fe n ve graet dezho evet ma reiz mar e Poan am eus oc'h aber deoc'h retorchou ken buero, mæs ne kel ac'hanoc'h kenta a ma arfec'h beza ch a ouet anaoue ann tant kenta, nag aoboue, al lazri clemm hoc'h eus aet d'eus pers reuer ar gazeten ne vije bet mui rol her gouren ar arre diganeoc'h. Ma ne hac ket hag heb dale ez ae ha tle var gresc ha a so red ac'hanoc'h a vare ha 6 dioas Ar pez so sur ne hello ket kemerer bel ann traou en dal-se. ha ma na baent ket hen dale e varvo Feiz ha Breiz

Ur vro pere reuer ar gazeten,

A ne Kerangal.

Tenlet ha distanket var ne mesp.

Doues ann abardaez en em gave distuma. eun neubeut tud var bord ann nad e Bro-Saoz Ho ze ne oa ket unan eus ar re vrava, mæs ne a oa evel hoja tud. D eus daou dra ann nor e a ra ronejou ha buennoù e stribilh hag a a zisampe evelse pehini oa muiher pere hen ann h a ra o vont la gwiandi dious ne dl dreger. hag a c houlenne digant ann autrou Doue secour abars mont en l Eun den eus harpet ea an l a roa a causeu gant eur verc'h a oa ive harpet var he c hoar wiskel gant eur chu- pen leo ha guisket gandhan bout nezun ler hir ar peskelaer var bouez mont eut a vuche c'hous eur vech oushe vogare hag a selle gand ar vraoa dene- rediget ous ar vam a zouge c'houa eur vagaden var he barlen. Eur poar benvel tre oas he dad a ioa

na he gichen. dougen a rea eur vaste var he zousoas hag e ma en he zorn ou lekein a dhe he selempenna o creiz ann devaljen eus ann oas. a dhe hezà lenna pa ne vje ket pared varoazho ar sclerijen eus al noar

Brasch vel a lavare ar pastr eur ha guerioc'h dastro lann ne vank ken dej nemet lennoas ann Ear, hag houmen ne vanco ket dal ma kefeo he gouleou mes ma hall ve a vezo evidond eual da zifenn Ha zeuso ann aznavou Dome d'as beuniga, ta ha oa reuch ive

Ar vam-gos ve eo em anaoas ive evelhaan he nemor e partias ar peskeaour gant he vab bihan hag ar he daeo a lamas en he bag

Antronoz pa oa ann deiz o sonal da darza. oll dieger ar pesketer a oa var zao Ar verc'h eus hervez ann oad hal a oa o kemeno ar gambr ann eil a anze lein. hag ar vam a rakea da sec'ha ha da domma ritual ann eal hag ar mar Evelkan tremenet e oa eun heur anzav hag e teuas da vea ne ket rag ar a zave cals jelloc'h eget eus tum Eun heur a ra a vo horioas c'hoas. hag e lavaras neuze he gal

— Va tad a kear ma carfec'h serel var ann deurgen marteze ec'h alfec'h gaviet hag anaout he vag var ar mor e vo c'h he roei ne c'houevez ket a ies gardian e chomje hep, a l dre ol pa ve brao ann amzer hag ar mor e pesc'h Hor maloc ne oa ket gual ta b tec'h ha ne vje bet ken ne ket abaoanour da zeo pell brao stroet ar ma c'h

Ann tad e oa a sortis er meaz. ha neuheut gouzoc'h e zeas he vugale vihan da c'hoari hag e homas ar vam he ennan gant ho mab neve ganet

Eun heur ar c'hoas. hag e teuas ar verc'h eus da avaret d'he mam penaos unan eus ann amezeien en devoa prizeget gant he zad epad ann noz hag en devoa klevet gantham e vje discouet d'ar gear heb dale

Pa jet gant koue' enno ar vam bezoas ne da bet c'houmet ket a netuet en devoa ma en deus savelet marc'houdet ar florie

Neuze e c'houlennas ar tad gant mouc'h evez a dostaas gueloc'h ann noal zuhan, diskoas a reas eur banne d'ur zonnta er bolennou. mes den eilet he begas en he zi

Ann beaz a oa d'ja savet hoel var ann oabl pa en em zas unan ailaoe ann d'ziegaz en li mes ar mestr ne oa ket dija uzet c'hoas Gouzoupin e pegas ann oll gant ne vije petra detang ma ann he gue de el. rag ma oa koue bras gue e ho ben ar vam ann tad he unan ne lezonne ket ra noal ann gouzoupin e c'h kastas drip he zjum hag e eutias eus ann ti Trouze a reas gouzoupin ann hent kent eus ann ti, hag e oa ann beaz o vont da gaout ar sortias he unan graeg ar peskeaer pa oa oaeet he ampoulen evit monta da velet var ann deurgen eus a beleac'h a veie pell var ar mor

A hellent ma c'hoari pegemeat e oant nec'het, hag epad ma oa dalc'h mad ann tad eus ann oad hag e vam, e selaet ragal var ar mor Ar vamm hag ar verc'h na ehanent ket da leina

— Ann hini a lara he hunan e Doue, a ra dezo beza da zonje a lavaras ann tad eus

— Gaor eo tad a respontas ar vamm hen en devoa ann hunan e Doue hag ann autrou Doue a he anconnac'ho ket

Sonj e teuo Man, a gendalc'has ann tad eus, pell guech oun bet seoaret gant doru madeleznu Doue pa gomzen varc'hoaz eun taol amzer benag ha ne hellen ma lezo seoaret gant ann dud

Gant eun henvelep e vezo eun a lez hag a hunan e madelez Doue ec'h ma glasko ann tad eus ec'h hunan d'ann oll legerzal tad, hag e creiz he galon e pedo er memes amzer ann autrou Doue da sicour he vab en anken

Ar peskeaer eve' pehini he devoa assamblez kement a anken hag a hunan, a oa bet surus epad ann noz. mes da dare ann deiz pa oa digouezet ar mare da zistrei e teuas da sonj dezhan en devoa prometet d'he vreg en dije digaset dezhi eun dornad c'hezo Dress d'ar mare ne ec'h en em gave e kichen eun neuheut ar rec'a zisoloe ann tad var ha var bare e vje cavet stanc ar bezin a felle dezhan da gaout Ober a reas penn ragta varzu ar c'herse ze. hag e veza lammet varnezho e roas he vag da sonjal he vab hag veza sammet var ar c'horre gant sicour he voall e laosmas ann oll bezin a gavas dindan he aorn ar plass-ze. o sonjal en e aviet ouzoum cals mouc'h e reuas da lenn al ar garreger ha pa oa eno e clevas mouez he vab o lavaret dezhan penaos ar vag a oa distaget gant ar zaro Redec a reas d'he sonjal, mes ne a vezas a oa. rag ar pastr a oa redet var hor c'hein ugent metr hanag ar hano Allout a hellas e hanas gueiet Neptune de g lea o redec d'ena ann nil penn d'egile d'ar vag o clemm hag e c'h hirrondi trouzus egis m en dije aliet compren e pa sort danjer en em gave he vestr Anaout a rea pegen prim e vje bet golue ar garregen gan ar mor ha pegen ù e vje bet d'he vab alaouzour d'he sempaturez ha d'he neuheu skuizhoe assamblez en em zastal ne noan hag eorle ous ar gouzoupin eus dioua he vab Seiet a reas ous he vag gant a e lenerni gez hag e pedo e creiz he galon eus ann Hini a bell he c'heiken savetei ho bugale dezhi ho diouc'h c'halamma egis ma vje bet lavaret dezhan eun dra benag a eus ann Ear Gouzoupin ha caout evit c'hoas ne ket ouzet pell ti hanas. hag veza en dro dezhan ann oll merc'h ha tammou kirri a gare var he zro e vezas anezho var ar plass huella eus ar garregen bete ma rencas ebarz, rag ma save ann oll gouzoupin dreiz

tho o virel evelse dezhan da gender'hel he labour Neuze e crapas var ar bern mein-ze, hag e plantas doun enhi he voaf evid en em herpe ha doual evelse he vibez kon ta'voudus o'he famill Ann terment duesa a dostae enhan, sevel a rea ar mor hnelloc'h eget penn he zaoulin mes ma save atan var bonez al lano oa rea distruj ebet. ha petra benag ma oa daul da sonjal ec'h aje ar mor sevel dreist he mousrouarn he voaf he devoa dalc'h avoalc'h evid he sontenn

Ar mor a oa savetbeleg he zargis neubeut e c'hoaz he zonsenas. hag e teas he vrezellon neubeut na neubeut Sonjal a rea e oa e vont da veuz, hag a labouset mor a rea kement a zroas enon dezhan ma vje bet lavarel e sonje dezho he zapenn abars pell Neuze e c'houlennas ligant ann anbroù Doue hen a gant marleiez var he tud hag e sejas dezhan e oa o vond da veuz Ker spontet a oa,ma sonje dezhan e oa eur vandeu teuzus oc'h adenn lec'h brabannou varnezhan hag o craña peg enhan evid he adenja ganeho da voelet ar mor

Neuze e teuas c'hoant dezhan en em zavetei, kemer a reas raion hag oc'h anaout ne save mui ar mor, hag e oa commanset da askeom. Neuze en em gavas eurussoc'h hag oc'h huanar as gant jos

— Trugarez emezhan. o va Doue rag m'hoc'h eus bet truez ous va bugale hag ous va groeg en eur zonal dezho eun taz hag eur pried gaelet a bellin e c'hoas ar re a garan kement Ker buhan e c'hellpas [illegible] ar evel ma oa savet buhan Dya ec'h helle sevel [illegible] vreac'h eoc'h ann daoar, evit ho zuñma hag o c'h en em gavout erfin var ar seac'h

[illegible] ann daoulin e reas trugarez [illegible] mare-ze e gleyas he gi lezl, sep- [illegible] nthan da [illegible] pat he fass, hag he [illegible] a ike ous ar garregen he vaz [illegible] ar mor [illegible] a oa bet cavet gant peskelourien [illegible] hag [illegible] aret dezho e pem sort stad danjerus ra em gave he dat, ho devoa graet ragta peun varn ar garregen evid he accour

Kerkent ha m'en devoa ann tad rentet trugarez dezho, e zavaras ragtal o sonjal er re oa en enkn Ma' breman migoonet iis d'ar gear

Ann ol diegaz a na alan o pedi var ann dengen a zoa eoc'h d'ar mor, pa lavaras souden ann tad cos dezho

— Chtaoet omp bet ma vel du-man eur vag var c'horre ar mor

E peseac'h ta! E peseac'h ! emunt-hi.

Hag hen o lascaz dezho eun daken da. dues tra da anaout,mes gant evestaal cals, oc'h anavezas ar vag d'oc'h ann tam lien

Se oe ket pell e oe anat mad evel ann oll e tostae eur vag onthe hag e veljont eun den ar vago oc'h obor anaout dezho gant he doc hag e clevjont trous Neptune o hartal

Redec a rejont oll ker buhan var ann zod, ha da eat anm bouzein ar peskelaer, e respontas he breiz hag he Jad e vank Doue a greiz ho c'halon hag e lavaret

— Meulet ra vezo Doue

Disarnet e oa ganthan al laouenegez hag ann eurusdet en hi ze ma oa kent ann anken hag ar melcon Ar peskelaer he vab hag ar c'h, a oa all e saveto, na c'hio levoa netra da zonja rag ar mor mes hen oe felle ket e hoas respont netra ous ar pez a vje gouleunet diganthan var ar pez oe bet c'hoarvezet ganthan

— Gortoz c'hoas eun amic groeg keaz,pa vemp creuvet ha chenchet dilad ganeomp. me goulo pep tra du mes araog doer netra al trugarecaomp Done eus he vadelez. rag va esperaet en deiz eus eun danjer bras

LE MARAICH.

V

At lavaras

Anapoe moment kentañ ann affer fal ze, zeleg ann termen diveza. ieb tra oa bet hag a dlie bezz meulabl eun He gorres a repeur e c'houeruot da Vaezeurt ha oan rag-e n zall ar [illegible] pegurt e daouarn he bugale Hi a c'houlenne neuze caout tod eu [illegible] he gos Ne c'helle ket re he goulenn lezh neuze e c'houlennas ia e hanaa alioul he vefe, mes ne ra ket possol evel c'hoas Michaud ne helle gaelet den all ebet hemet ann dud a lez ken ar han ma vje achu ann affer En kepel da-ze, n ar nos. Maikaien a zeuz as ar prison Petra he devoa hi soñj da gahout ? Tristeaz e oa e kenein, ha ma helfe ous ar prisonier ha marteze ec'h a fe gaelet unan benag a alfe re conje dezhi da vond tostoc'h c'hoas.

Al lezen a lavar penaos. 24 heur g oude beza bet arrelet e rend ann den e unparisaa d'rag ar barner Hogen evel ma oa henes re giant c'hoas evid sortia eus he d. a oa a heur ar tos ec'h ire ous ar prison e c'hoare hemennas cass lann Michaud dezhan d'he [illegible] e oa hemañ e a [illegible] paouez sortial ha kerkent ha ma zevas Maikaien ann dor oc'h ober troua evid digen, e reuas buhan hag o vesa gaelet lann, e falvezas gantlo mond beleg enhan Hogen eno oa arruerien hag en ho zones ar brigadier en devoa he arretet

N'eus ket conje d'en em savarel,a lavaras hen petra benag a ra cals poan [illegible] n mirel ouzhoc'h. Ec'h heliit sellet a dell ann eil ous egile n eus ket conje d'ober ken

Pegement a draou a lavaras neuze ar sailon-ze !

Jann Michaud ne chomas ket pell e ti ar barner d'ann dutro o ar brison, ar brigadier en doa gwelet e oa Mazaren ous he c'horfoù a reas dale goustadeoc'h Mazaren, o sonjal evelse rei munoc'h calon a he freu a vousc'hoarze outhan ha gant he zeil hag he doro e c'hemeze dezhan ann Ee, divera secour ann dud reuzeudik

Jannedic heuzet en he daelou a gasse d'ha zad bouchoù ral-ouc'h var he bizied Perc, droug ennhan rag ne helle ket secour he dad e netra, a seblante lavarel dezhan

Ah ma ven-me brassoc'h me garfe ann tu da deuna va zad ar bann!

Hema seblante lavarel irugarez dezho, hag en em hoja he benn gant trishadgez a leure Digouezout a rejont erfin, ha dor ar brison a secras varnhan

Antronoz hag an devezhoù varlerc'h re Michaud a zistroas d'ar memes plas o c'hortoz mes alan en anez e teufe adarre Jann er mesa Hogen, dor ar prison na zigorras nul evezhan

Neuze Mazaren a c'houlennas adarre conje d'he velet mes dispac'hus e oe dezhi Egis ma oa bet lacrons var lerc'h ar munud rag ann oll arbeliou a oa lorret hag a'n oll 'reuennou digorret, ha ne gaver tam ar bant e neb leac'h petra benag ma tle Anselme cahout ra s en he di e soñje d'ar justis e oa bet laeret ha cuzet ann tam maid a vousis hag e oa savet woan gantho ne roje Jann Michaud eun ali benag evit he c'huzel cuz gantho'c'h

Ne chans ar bet savet a neves person Mirecourt pe astramant guezoc'h kompennet Ar gambr ena ar prison eleac'h ma vije laket neuze ur re ne helient gwelet den a zo ena tamic ton dourec'h ha lenval dudiñ ann donar eleac'h ne vije gwelet morse ban-beaul ebet ar pez a oa enr boan eus ar re vrasa evid ena den bouzet da zabourat alan d'oc'h aclerjen 'n d'oc'h tomder ann beaul. Ouspen e oa erru ho mis Mae hag e tostae ar goanv Aoues Jann en eu glemme gant ar tenjen hag ar poanioù sperel ouspenn ha pa en em glemme da gahout kemenn-se da c'houzout beb allout gwelet ar re a gare kement, ar gardien a respont dezhan beb taol

— Anavet ho eus neuze, hag e bailoc'h gwelet ho croeg hag ho pugale

Ouspen eur vech ar remeudaol e oe lest dezhan respont

— Eh bien, va neuze! digasait anezho din ma eo ann eus lazel Anselme

Mes ibet ann dra-ze ne vije ket bet bezo calonec'ha Jann en devoa c'hoant discuez a oa divlam ha difenn he eunn A benn nil var ar pez a damallar dezhan, ne oue netra ne helle neza. mes hen a zave ann dalc'h mad Caaket penaos ann eus lavet en devezhoù kenta eus va buhez, hag e vo ms doc'h guelet o'hellan ket beza eur monstrer Goulennet e Toulouse e Bourdel hag er c'hearnoù all e penaoc'h oun bet o labourat

E gwirionez, he oe casset tud d'ober eun enklasc en oll gwarnoù-ze, mes e neb leac'h ne gleijont netra contrel da Jann Michaud, e peb leac'h e peb kear en devoa avel evel eun den a zonar vad. Ar varnerien a gommanse credi ne ket hen en devoa latal Anselme hag ho doje cavet cavout eun all da damall an torfedou dezhan Klasc a reant alan, mes ne gave den setu ar pez a reant e pade ann affer ket a

Erfin e oe achu hag e oe casset ann affer da Jez Aancy He a draoù a oa control da Jann Michaud, evid ma vije bet posubl he tezel da vont cuit ragtal, ha kenze e oe barnet e renkefe mond dirag Jestrarn *Epinal*, mes breman pa oa barnet ann traou eu dail ze ne oa mui rei matel outhan da velet den, hag e oe roet da Vadalen autre da vont o'he velet Mond a reas gant he bugale, hag oc'h hellit comprenn ma oe roet bouchoù ma oe laouen ar velaouen-se

Perc'hi Jannedic a oa egis daou zen theo Madalen ne ehane ket da selaet outhan ha da lavaret

Ah! Jann labour ta faour kenz Jann! pegement a boan ac'h eus renket da c'houzanv!

— Pe vern-ze, emezhan en eur c'houzout petra benag vije bet guezioc'h ganthan lenva, achu eo! ancounec'heat eo! eur bouch c'houz deoc'h

Enn devez goude, e voyear Jann da *Epinal* Madalen a bartias ragtal evid ar gear-se Eho ive e oe roet a nevez dezhi conje da vont da velet he goas He velet a he'e beb a nto hag ar vugale eur vech er sul

Hanter miz kenvez a oa d'ar mare-se, hag al les-varn na chue digouezi nemet en devezhoù kenta a viz Meurz. 'Neuc'h neuz eo e oa c'houz da c'hortoz

Ho unplija a rejeur o clasc penaos oc'h alje Michaud beza difennet

Chouset en devoa ar brudeur alvocat d'eus kear Ne oa nan den en devoa kement a galon evel a dalhat en em roet a oa en d'ann affer-se, hag e soñje dezhan beza sur da c'houmis

Enn devez benag araog ma zigorras al les-varn, Jann a gouezas goal glanv Madalen he devoa gwelet ar c'hienvet se o tout ha gouezi varnezhan ne oa ket credi avoal'h evid allout bougen pe loc'h kement a zivsamaurioù ken evid ar c'horf evel evid ann ene n'helle ke, mond hirroc'h Pa oa clanv n'helle mui beza digassel dirag ann dribunal, hag e oa rei gwirion al les-varn kenta gounde Casset e oa bet Jann da gamier a re glanv ha Madalen, p'he devoa conje da vont d'ho velet dous vech enn deiz a helle kemeu ganthan coulz la-

varet, he oll amzer Ann nemorant eus ann amzer so eur Sabrez c'hris so a chome ganhan

Evid cahout muioc'h aberte, Madalen he devoa casset Jannedic d'ar gouent ha Perig d'ar scol. Cals dispign a oa, nag evid gouzout eun tam benag arc'hant pa n'helle mui cousket, e tremene ann nosvezioù o labourat. Hogen petra so gouzidegez eur vaouez oc'h ober danterez

Aoun a savas enn tamic ne varvje lann Michaud hag hen a velas he unan o oa danjer evithan. Spontet e oe gant ar maro.

— Neuze, emezhan, ne venn ket barnet, hag e varvjen disenoret! O va Doue! grat din ar c'hras da veva

(Eur pennad all sur peach all.) A.

KELTIEN.

Dilun, 2 a viz Ebrel eo en em assamblet ar C'houseil jeneral, hag eo evitho ann diveza gueach d'en em assambli er stad m'emaint breman, rag abars miz Eost e vezint renevezet dre ann anter Setu hanoiou cantonioù ar Finister e pere e vezo electionoù er bloas man.

Arrondissamant Kemper

Ann autrou Salaun, canton Briec.
Ann autrou Le Balard, canton Douarnenez.
Ann autrou Voquer, canton Plogastel-St-Jermen.
Ann autrou Astor, canton Kemper

Arrondissamant Kemperle

Ann autrou de Bremond-d'Ars canton Pont-Aven.
Ann autrou Lorois canton Kemperle
Ann autrou de Kerjegu, canton Scaër

Arrondissamant Castellin

Ann autrou Lacoste, canton Castellin.
Ann autrou Gueguen, canton Castel-Nevez.
Ann autrou Caurnot, canton ar Faou
Ann autrou Le Gall canton Rhedgoat.

Arrondissamant Brest.

Ann autrou Benamy canton Brest (1e loden).
Ann autrou Boucher canton Landerne.
Ann autrou Lanven, canton Lesneven.
Ann autrou X , canton Eusa.
Ann autrou de l'Estang du Rusquec, canton Plouzary
Ann autrou de Kervasdoue, canton Locornan-ar-Faou.

Arrondissamant Montroulez.

Ann autrou Soubigou, canton Landivisiau
Ann autrou Rouilly canton Montroulez
Ann autrou Jaouen, canton Plougneau.
Ann autrou Le Roux, canton Sizun
Ann autrou Barazer de Lannurien, canton Taule.

Conseil ann Ti-kear e *Chambery*, en deus dastumet en eun arbel na lakeat dindan ar siel, eortoù Paul Bert ha Grevy'e, a oa bet pronet gant ann arc'hant savet etouez ann dud

---

En devezhou diveza-man, ar gazeten l *Union Malouine* a lavare e oa partiet 34 lestr d'eus Sant-Malo ha Sant-Servan, evid mont d'ann Douar-Nevez, d'ober ar peskerez moruel. D'ann 3 a viz Meurs ez eus bet kelou eus ar vro-ze, penaus e oa paket etouez ar mor scornet, ann oll listri a oa aet di e carter ar Barachois, etre enezen ar Chass ha Sant-Per a so paket cbars er scoun, rag ar mor a oa scornet oll en dro o ann Douar-Nevez.

Er sizun diveza se deut keleier all hag a lavar eo atau ann traou er memes stad.

D'ann 22 a viz Meurs, e teue ar c'helou d'eus Catane hag int a lare egis-man

Abaoue ar mintin-man, ann donar teuz a ziret eus ar menez a ra varzu Nicolosi, hag ez eus aoun na zeufe da dreuzi ar gear-ze ha da vont bete *Lucia*.

Eur fors tud a ia cuit d'eus *Nicolosi* eil leo benag eoc'h da gear a so bet digorret var ar menez enn neuben, tourioù dre bero e ten moget, grouan ha tamou mein. Danjer so evid ann dud e Plassa, mes e kement leac'h ma so danjer, e chomm ann dud da toja er moaz.

Eun den hanvet Guillou, Fanch, oajet a 28 bloas labourer douar e Lanvoas, parrès Louargat, a so bet lazet gant ann trein 93, o vont da Vrest, hag a dremen dre Vene-Isle-Begard E pont Kergadiou eo bet c'hoarvezet ar goas darvoud-ze.

Le Guillou a jon dent d'eus ar gear en devez-se evid dond da Velle-Isle-Begard da zigass eur c'harad kerc'h Achu he afferioù, e oa distroet d'ar gear en eur gemer he hent a zivar al liben rag ma oa goloet a erc'h ar garon a re d'ine di a dreuz ar mechadou Credi a rer penaus o veza evel muioc'h egal ne oa bouzet d'ober peurvuia, e vezo gourvezet var ann hent da gousket hag ono e vezo bet paket gant ann trein ha flastret

---

13 person eus departamant (Haute-Marne) a so bet casset kelou dezho ne vje mui paet petra dezho.

Eun enor eo evid eur beuc beza scoet evelse gant eur gouarnamant evel hini Jules Ferry hag ar Flourens, mes gouscoude evel ma renker cahout eun dra benag evid beva, e soñj deomp ho devezo catoliket ann Haute-Marne madelez avoalc'h evid ho beleien evid mared n'ho deffo re a zienez.

Eur vaouez 118 bloas Cals gazetennou ho deus consol d'eus eur vaouez a oa o chomm e

Lezy (Nièvre), hag e lavarent he devoa 118 bloas. Kar re henag a alle credi e roer re a voad d'ar vaouez se. ha gouscoudi e oa henes he oad gwirion. Ann autrou Mear *Lezy* en deus assuret dre eul lizer penaus he devoa e gwirionez ann oad-se. Ranvet eo Marie Pelaeli antanvez Georges, hag eo ginidic eus ann *Tagnaire* (Saône-et-Loire). Ann 21 a vis Ebrel 1768 E *Lezy* ema o chomm gant eur verc'h d'he merc'h vihan Eun neubeud survexion so, he deus c'houes graet var trost ar pennad bras so etre *Lezy* ha *Fe y* dioc'h so nemet cant. Mond a rea da velet he vez-vab bihan en deus eun oad avanset eals Biscoas o he deus evel gwir. ma ne soñj ket dezhi bezañ bet gwall gaer epad he buhez hir nemet eur vech eun arrumaden he devoa paket

---

A lezen hel lavar En ti scol ne vezo desket d'ar vugale sort Relijon ebet. mes ne vezo ive graet bezañ eus hini ebet

Hogen gwelet a reomp e peb lec'h Prefedi ar vro hag e cass cud ar vistri scol hag ar mestresed-scol a so bet ravet o teski ar Relijon d'ar vugale hag o reï urs er c'hoant d'eus vistri scol da zeski dezho ann dra on fal e gaver el leorioù dilennet gant ann Ilis

Kruse ann autrou Bagner, Prefet ar Vosges. en deus difennet d'ober ann dever eus he c'harg epad 3 mis ha tifennet da vestri sort pesamant d'ann dimezel Martin mestres-scol ar gommun e *Purgny sous-Marsoux* peña henaŋ ma no c'hoas e lonsas tud ar bed vag m'he deus sevel dirag ar vugale sevr dilennet ann intron Gréville. hag abalamour m'he deus desket dezho he c'haleiz e mare ar scol

---

Ann autrou Lefevre da Grosnez Prefet ar *Puy-de-Dome* en deus roet ar memes punission evid c'hoec'h ma e d'ann hini so carget d'eus scol ar gommun e Vevre Magon evid beza se graet d'ar vugale cavaret ar c'haiechis e mare ar scol.

Pa oa bet cassel cud neleiou ar soudarded e oa bet avaret e vije bet roet dezho ann tu d'ober ho devezioù a Relijon ha setu ma reomp penaus tri soudard enfermerien an hospi n,so bet cundaonet d'ar brasa evid tri devez. gant eur c'haporal evid beza set o c'hoiñ ann offern d'ar sul Fase e chapel ann hospital ha beza bet sc'h ober ho Fase ar memes chapel Asaor eo penaus ar c'haporal n en devezo ket credet anzavoud pera e pun sse anezho, hag en devezo avet eun degarez benag ne het dirc, mes poan a a le credi e ve evelse rentet assoc'h d'ar soudarded ober devezioù ho Relijon ?

Ann autrou Silvestre carget da se a var menez tan ann Etna, a lavar n'he deus ket c'hoas ar memet-se graet eals a sira, mare cass sur e pado pell amzer

D'eus Pan e rasser kelou deomp. penaus a so e paounes mervel er gear-se unan eus caloneed soudarded hon armé en Afric a so bet condaonet dezhañ 10 bloas so. ann autrou Escoffier, trompiller an eil chasseourien var varc'h.

E Sidi Isef e oe brudet ar moua

Ar c'habiteg de Gotie a oa bet lazet he varc'h dindanhan ez eingann ha daoed eve ma oa gant eur dens cos en devoa bet e corn he c'hleuñ hag a vire outhan redet e oa en danjer bras mond da goll, pa zavaras Escoffier dezhañ en eur riskein a zivar he varc'h

Gabiteg pignet var va marc'h ! c'hui en a rastumo ar soudarded pa n'hellin-me ket hen ober

Ar paour kenz Escoffier a rencas chomm etouez ar brisonerien mes he gabiteg. abalamour d'ar secour en devoa bet diganthan a he las dastum he gavaherien ha cabout ann treac'h var ann enebourien

Eun neubeud goude, Abdel-Kader a reas gervel ar brisonerien ha ragtal m'bo guelas, e lavaras

E pewar c'h ema ann drompiller ? Ra zeuo aman !

Hag hen Escoffier en em zisques kerkent evel kemer eul lizer a zigasser dezhañ. lizer-se. ar mare hal Bujeaud a lavare d'ann trompi er, penaus ar li ouc en devoa roet dezhañ ar groaz a-nor Escoffier lenn e joa a tegas er groaz se a zisqueze anat nezhañ ne oa ket couet c'hoas r son, anezhañ Frans hag a vouchas outhi a gresk calon tomm eals pemoù, pa oe achu ar lenn, e lsarnas e Frans. e Besançon. evel c'h ma oa ganet hag evel c'h ma e roet eur gouel eras en he enor

Hanvet goard e galvas ann Teolen e ne casset goudeze da lenn Pan. elec'h ma oe roet dezhañ da zeoua Abdel Kader, lazet er prison d'he dro

Eun neubeud seiziou bremañ dirag ar Sacramant Er Vendee a oa er bloas 1793 a lavar ar gazeten *Ebrie* Be vije dalc mad bandennadou tud fall e reskin ar vro en ho damarn ann tan hag ar c'hleze Eun devez e Sant Laurent-sur Sevres, e roer kenou e oa en em gavet condaonet ar Republic tout d. bold a gemeras ann lec'h Eur Sevrez aoudand d'eus ors ar Furnez arabat mont ebet, a reas ar chapell da salud. ar Sacramant Epad ma oa ene er li ober he fedon. e velas eur soudard tont hag e sond tre beleg ann autrou Gant he sa ren e igor ann tabernac cass a ra ar soudard ganthan hag ez a en dre ar jardin evel mirer da rei d'he gonsorted ho kal eus se Laronsi ar Sevrez a say hag a rei var he lerc'h e chouhal

Sioulan rentet d'e va mestr

Ar reuzeudou evel mont ebet a reuke ter'het dreist eur foss leun a nour a stanke ar jardin. Spontet gant choukadennou ar Sevrez-ze a gredal-

e'he atan oc'h he heul e hastas en eur kreiz ar c'hleuz stlapa ar uhoar enhan o sonjal distrei d'he gerchat divenaloc'h Neuze ar Seurez caloner ha lenn a fez en em daulas d'ann daoul a dirag ar plass-se hag e chomas eno o pedi etor ann noz Pa darzas ann deiz tud a oa bet tec'het cuit hag a zistroe d'ho zi rag ma rouient e oa tec'het cuit ann euchourien a rencas tremen dre pardin ar gouent Ar Seurez nemanc o veza ho guelet, a lavaras neuze lezho

— Hu pedi a ran, emezhi da vond da gass kelou d'ann armeiner, ho deus laeret va Doue, hag ho deus meus aoun, he danlet aman

Kerkent e teuas ann autrou armeiner gant he mapdis hag ar sko, gant eur c'houlaouen coar enemet, ha gwade enn enclac pz, e cavas ar uhoar collet e oa e gurionez lenn a hostaod ar

Ann autrou Varroy bet Minist ar Republic a so nevez-maro

D'ar 5 a viz Eost eo e veso grat ann electionou evid ar C'onseis jeneral Casket e veso e peb famm a greiian ho lacaat da choas tud douget evid ar Republic beteg hen neus ket let calvezet doc'h da netra henvel tud ar sort-se En deo-man chouset re a marteze ec'h hello oann calvoudoc'h deoc'h guelet a rit pegen he meus graet ar Republic deoc'h Serten eo ar Roue ne rafe ket goasoc'h er c'hontrol, ar sonj en deus he lavarel en deus alies d'ober guelloc'h ha da labourat evid ann dl dresi oil c'hoant en deus clasc rouantelez Doue arang peb tra Red eo entanhan a teufe ann autrou Doue evel mestr ar vro da genta, ma ve graet din ober va marher a Roue.

D'ar 24 a viz Meurs eur vaouez hanvet Antret, Francesa, deuuet da eun den hanvet Petit, a so o chomm e ru Brest, commun Lambezellec a roa a-zevel etal ann eil oc'h eguile ann o veza eus he bugale o en deuna nemet tri mn. pa lenis da gouezn enl lamp petrol, evel mem a ma resans abars. Enoc'h e peg e hoas an tan en essans (get er petrol), kerkent ja unan ann essans ez eas da douich oc'h ann tan e pegas enuhi hag ar vreg Petit spontel oll, o velet ann dn-flamm oc'h en em cula, a ammas ga'n poien eur guele, hag he zaouas var ann tan o clasc he vouga Siouas n'hel as ket miret ne begfe ann tan ennhu, ha pan-fe ma zredas d'he secour unan eus he amezeien, o clevout he chouhadennou, marteze n'he dije ket allet en em zonal dioas ann tan

Eur pour saout tomane e serrich ann autrou Kello Alban, aboureer doaar en Arzano, a oa o vont da un all etre Creisker da velet e pe stad e oa he nemet a ton ahaut da bastura en eur gouremmad land a apparchanto oun he vestr pa anavezas e oa peget ann tan-goal el land-se herkent e chouhas d'ann tan, hag e tiredas eur fors aboureriou d'ann dc'haz gant buhez da dreo h al land abars ma pegfe ann tan ennhu Siouas goal seac'h e oa ann amzer hag ann ave goal great, hag ann tan na zalvas ket da dreo'h var ar labourerien

Dondan eun heur amzer d'oc'h ar c'haec'h devez arad anez a oa ar pechad douar-ze he chome nemet udu, devet e oa bet all

Cred a rer eo bet peget ann tan abalamour da zavedat eur fumer en devezo taulet eun al lamestezeu pe d'arraget he goro ontun etonez al land abars ma oa monget ann tan ennhan Eur c'holf eo a zaou c'hant tir

Ann den hanvet Roue, Tangay kemener, o chouma e Inisypien e Gunnevenier a so bet cavet marv var ann hent a gass eus ar gommuna da Lanhouarne, dioas ar mintin d'ar 26 Ann den-ze en deroa cuitaet he logeis ann nec'hent dioas ar mintin Roue a oa boazet da gavout re vad he vanne ha pe oe nemet gonde heza bet oc'h eva en hostaliron Iro-var-dro ma reas he son, d'stlei d'ar gear etre 6 hanr eus ann noz Credi a heller eta, penaos hons ann abardaez o veza kemeret re, e couezas el leac'h ma eo bet casumet, hag eo bet maro gant ar mnjen

D'ar 26 a viz Meurs ann soudard nemanc eus ann 61 var n-ugent chasseurien var droad e Montreuilez, a so bet beuzet e steir Montreuilez, e clasc he arenz var neuny mare al lano Eur soudard all mignon da Gerez e. a so bet ive var bouez mond da veza o clasc mont d'he secour

---

MELEREH ANV EKOPTIL.

Ann autrou Clevarec en deus roet he mlez d'eus perzon-canton Hue gost a so hanvet armeiner ann hospital e Lanneren

---

Kudon ann douar

Ar prizon a choum atan er memes poent. E New-York ema d'oc'h 7 scoet ha 5 guennec ar zac'hat 200 lur gumis

E Frans, setu penaus e verner peb seurt greun dre veb zac'hat 200 lur Gumis 24 lur evid maia, evel hada 27 ha 28 lur Ne rer ket cals afferou var ar gumis a zavoaz bro Segal, var ar greun-se eo dins ar verz Hey ar muia a ve gouleunnet so evid ar bier Kerc'h ne zigasser ket cals var ar marc'hajou 15 ha 16 lur egis ann hey Avalou-douar ar memes prizou, hag e kendalc'ho c'hoas eur frapped in eus sonn

Kemper — *Lazaridorn* 31 a viz *Meurs 1882*. (dre ann 20e ur

Gumis 23 l. »» g. Segal 16 l. »» g. — Hey 16 l. »» g. — Kerc'h 16 l. »» g. — Bl-du 17 l. 10 g. — Avalou-douar 10 l. 10 g. A

Société
de l'Association Financière de France
société anonyme
au Capital de 5,000,000 francs
4 rue Grange Batelière 4 à Paris

Nous sommes en mesure aujourd'hui de vous dire que la société poursuit à des conditions spéciales et exceptionnelles, échappe à toute spéculation quand toutes les pauvres petites ne pourra bâtir des une personne

Toujours en dehors des opérations et de l'emploi de la liquidation il y a un fait qui mérite une mention particulière c'est ensuite de la conversion que je vous parler

Ces jours derniers on a pu voir une certaine opposition de raison que le gouvernement sur le point de s'entendre avec Rothschild d'une part et de l'autre avec les grandes Compagnies pourrait être sur de recourir à la conversion Mais aujourd'hui on dit que cette double entente rencontre des difficultés et l'on croit que les négociations sont sur le point d'échouer dans ce cas la conversion reprendrait avec elle la hausse

Evidemment il va y avoir de la résistance sur le démouvement qui va suivre à prévoir Aussi à ce moment je vous conseille ne de vendre ni d'acheter mais dans un pareil cas de choses attendre son impose et mon devoir c'est de vous la recommander

Du reste si l'on décide pour la conversion je me réserve de vous donner toutes les indications que cette mesure exigera

En attendant la partie la plus sage c'est de placer son argent sur des valeurs que la conversion ne peut atteindre ni de près ni de loin

Je vous ai déjà indiqué les Ports de Lavrion comme une valeur appelée à de plus hauts cours et à laquelle on réserve un [illegible]

Je vous ai aussi parlé des lots Turcs, depuis de nouveau sur ce point [illegible] je ne vous aurai pas recommandé à ce cheval valeur de vous avez les chances car leur change depuis [illegible] les lots Turcs vont bénéficier à plusieurs du rapprochement des puissances Turques avec les grandes puissances Je n'ai pas tous des raisons de croire que, cependant les lots Turcs seulement ce qui me paraît [illegible] probable, c'est que ces lots aux conditions avec [illegible] vous devez en tirer ce qu'elles vous donnent [illegible] Je serais bien content [illegible]

Dans ce cas il est [illegible] placer sur cette valeur une partie de ses disponibilités

Si vous avez un portefeuille de [illegible] vous devez vous en défaire je ne dis pas que ce [illegible] baisser beaucoup mais ce mouvement [illegible] actions sont déjà trop dégagées pour que [illegible] possible mais il peut arriver [illegible] un [illegible] subit hypothèse dans [illegible] que Pour le moment je crois [illegible]

On prévoit [illegible] que la Banque des Pays Autrichiens sera prochainement appelée à [illegible] cette perspective explique [illegible] Je crois que il serait prudent de ne pas [illegible] cette mesure soit prise

Je ne manquerai de vous signaler que les cours actuels du Panama sont [illegible] pour les portefeuilles [illegible] La liquidation [illegible] aura [illegible] on ne peut prévoir [illegible] il y a [illegible] que pourraient causer les actionnaires Je crois [illegible]

Au début de la semaine prochaine [illegible] l'assemblée générale de la Banque [illegible] Il peut en sortir des résolutions très importantes mais comme il est difficile de prévoir dès à présent le résultat je dois réserver mon appréciation

La France-algérienne que je vous ai recommandée depuis plusieurs mois a réalisé [illegible] mais je crois qu'elle peut monter encore Saint Laurent

Correspondance spéciale 4 rue Grange Batelière Paris.

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

[illegible] et H. Bac, [illegible] fabricants de coffres-forts à Rennes, spécialistes de [illegible] en tôle d'acier [illegible] en fer perte de vue [illegible] dans les plus coffres-forts inconnus à [illegible] pour sacristie

Envoi franco de [illegible] sur demande à Rennes (Ille-et-Vilaine)

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

51 rue Rougemont Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèle à [illegible] d'un sentiment très religieux et très artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**; nombreux personnages en relief

Envoi de photographies. — Prix modérés

A. PAULET Directeur

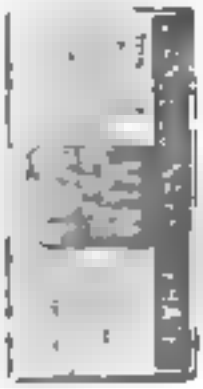

LE DOCTEUR CHOTTE [illegible]
LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE
QUINA LAROCHE
ASTHME
PAPIER CIGARES et CIGARETTES

Digitized by Google

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AN GUIR GÜIRVEZIEN, AR GUIR BRAFOUEIG

PRIS AR GAZETEN, HED HANAZ.
Ar Pastor
Ar Werbleiz
Ganlez-ar-Nord
Ar rest ann ar Frans 7 lur
Ar Belgiom ha rest gant ar post

Pemp lur Gwener, ma ken Nizon
memes hag Eutrer Jesuz-Krist.

An oll kemmanchou a dle kaout ar gazeten a gerchou ar gannlez, d'ar Labous DE KERANGAL, Kemper

Kemmanchou evit ar gazeten hepken kaout kevlusianou ha pri servichou da kaout war ar gouestlou.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garanciere-Bonaparte a Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

Kemper, 14 a viz Ebrel 1883

Ar Republiko Red

Nemet hen brud bremen stouet ar boblou nemet ema ann emglev ho deus great etrezho evid en em sicour hag en em sikour ann Alemagn, ann Austrich hag ann Italy

Ann aller se na zellfe nemeur nitoump ma ne vo ket ennho run danjer nevez evidomp mars nemaz ho a so hag e vasa ann traou evidomp Gazetou ann Alemagn ens ann Nord a roar mad peurvua petra lell da Vismarck da ober he deus savaret ann dra bennag var se ha seta petra lavar a berr cuitaon

Ar brud so bet lakeat da redec a oa ann tour tro an em unanet etre lavaret ar prochi da gonderchal, ne nani en em gleuet nemet rag ma oa bet savet ann gan ho e leuie eur Gouarnamant nevez e Frans a alle lavaret ar bezvez da zond

Ar spont se ne alle dond da vea gant nemet ma teufe, ouspen ma se chenchet ar Vam-lezen a c'houzanv breman ar Frans e ve great er vro-se eur Revolution bennag a lacafe da pont var e horre ann den pe eur mod Gouarnamant a c'hallvafe ar vro d'ann engann evid en em grevaat en dianbarz. goude beza tro bet enebourien ann diavaez

Red eo guelet ha le alle unan eus ann tour hanse bezo assez ma teufe ar Frans da gaboud ann trouc'h varnezh da allout kendere hoc'h kemenet a ma vo red he c'hevrin he gallout hag he asantoulou

Ann Alemanet en ho scridou peurvua, ne leio het dezho lavaret selaer ann traou ho c'homzou a so ann hentel ann eur c'hlenn a drouc'h ann ann dioan du

Evid ar pez a hellfer da gompren a zonj deomp ar pennad-scrid-man se'h hellfer guelet evid ar Frans, e Gouarnamant ar Republik eur gentel c'huero hag eur gourdrouz heo mez Eunn e cavomp son, ha c'houi selaer ar Bismarck a so ann-vezet mad er Frans abaoue m eo deus clasket chacun ous ar pries d'ezom Ar Bismarck en deus nemet evid ho vro na soufe ar Republicanet da gant ar Revolusion d'ho vro pa ne ket traoualc'h evitho d'ober ann droug en ho e, ha pa fell dezho lacaat ann disarz e neac'h all Ha pa so ganthan ive o vet e krialac'h ann tad a zonj-ze da zispet ar Frans ha d'ho c'hass ia metra e kenver ar poblou all Ket ha ma chomo Gouarnamant ar Republik etre daouarn dudiaved ar kokervien a so ar c'hoar gantho Ket ha ma chomo hob henna roudou Garnot a oa evid ar vrenel ann Alemagn a selko outhi gant pignoun ha cesereligez Perag ez ale da glasa chenn outhi pe da lacaat ar re all d'ben oter ? Ar Republik ha metra ken a vez prodra evid he c'has da metra hag oter dezhi evit he mere

Hor Republicanet a so re a unan gantho en alfer-ze he zeuh a reont soken ha cana a du gantha rag ne zonj ket e chom e noaj cass ar Republik evit ha re deomp eur Gouarnamant all Ha seta a roudaonet d'ens pere Bismarck da vea da viscoas dindan ar Republik Red Ar Radicalet a chomhe deomp deja ar Republik pe ar marc'had oberenn ha rad eus a lavare re ar Republik ne ar marc'h Ar Republik pe ar brezel hag eul lodenn all ous ho pri seta petra a respont an hini ann Alemagn Neuze ta enebourien hor bro a hem breman ren deomp ar Gouarnamant a bi po ar mad c'hezhan rag ma vouzoul ec'h hellfe ann hor bro Na petra a alle breman da lavaret ar re a lavare da Louis XVIII hena distroet er Frans gant voturiou ann diavaez. "

Ah ! ne ket hob reason e lavare ann autrou Chaillemel Lacour e re eus pleder d'ann Europ kemeut ha dre d'ho c'hlan ket ha d'ho diverra, na petra a hell da ober Gouarnamant ar Republik dirag Bismarck hon enebour gouez Jongleuz e fell dezhan he difenn rag m he deus Gouarnamant ar Republik Mar so ennan benag ennez ar Republikanet ho daffe c'houi ann tamic caranted evid ho hen hag a raspa c'houi meuleudi eun heuvelep stad. ma garfe goud petra a hellfe lacaat ho dasmelagat da zigorn.

Ar vro ne ket dallet evitho gant ar c'houzoud da gerdere hel ho fiasson, a veio selaer pegen mil emp consent dre ar Gouarnamant despotikl-se, ha mar

Digitized by Google

da lar e tudroue hab dalc d'he flour gant prubm en hol abet troue a r hloar ar Franz hag anal eourel

Ann autrou Br marc'h a hell gour en clear har spouls. Mare lez ea em re all e hoar en Europ ha anal fors pegez galvedaz en hremañ rag ma he douz hol ann Iremañel ann tra ch ne hell gour ne vo mouar a l relal nepaihan

Rouc ar Franz hel rahoue e hanal d'aber hevel d'ann Iremañel a alle martaze hel rahoutza hag hel hemer re a hoan

Louis XVIII a ia tier hel, hag evel reuvel dac'h dan galvad ann diavesh a oa dreal d'her zoñjal Pa antaz Talleyrand e l'revar da gouz ra he ho ne hag e hanc ar gour e raz d'ar vondardel ze. a ia da ann nerz evidhe da vont gaidham a du gant ar Gall

E hoarvezaz a rafe ar memes tra adarre hirio. a re gavel vare hoaz em e hanaod d'ema para Rouc ar Franz da zonja ouzoc'h ann Europ

Rag ar gour ne vare morse hag a vez ann tra ch d'ann devez ar gour eta ne vare ar Rouanez e vel ar publiny ha flemmañsiz eñvel ann ann Europ ne alle mared a roup dezhan hel ra em chaoar ar maez

---

DE'Z ANN DEK A VOUGAN.

KENTA VIZ

1820

Divar zouar ez'h chanaz ar bresel e Spagn ar Rouc a oa en em dennet da Hambouillet gand ha e hoarvezaz ouzoc'h hag ann aotrounez a vandardel e hemañ hel d'ann. Iga eur rummañ kannadeg ha gand ha ann a zo ag Tarte ha dao great eur skrid ealvann da lakaat Louis Filip Iha a vefenn da Louis ann Iraz var ar rouantelez Ar re furnez eus ar gannadeg a lelle d'ez ar Iarpent dastum da Charles X gant ma rajo he c'hoar da zerc'hel je ann ouz ar rouantelez hel all a c'houlenne en devje ar Rouc great daou rag he gouvernerien hag ann hel a Vourdel Laoskaat a reaz lakaat Louis Filip da Rouc Drann daou zo em glac'haat da gemenga da Louis Filip ar gerz e Parlamant Iraz eus ar rouantelez Louis Filip a gemeraz ar garg-se var da Talleyrand evit ar Iarrel. Ha neuze ez e cavaraz ar Prins ar gouez ma he Iraolet a c'houdevez e Hanover a voe kaset rag ann Iraz ha Louis Filip a gemeraz ar garg-se var da Talleyrand evit ar Iarrel. Ha neuze ez e cavaraz ar Prins ar gouez ma he Iraolet a c'houdevez e Hanover a voe kaset rag ann Iraz ha Louis Filip a gemeraz ar garg-se var da Talleyrand evit ar Iarrel.

« Va c'hoantaer,

« Evel Lotenant Iraz ar rouantelez he pouez « da zaotaria d'ar Franzizien eo Iliaou V ha « Roue Lakaat a reaz ar skrid embann a gouver- « se eve douzere kannadeg ar rouanez all e Paris « ha ra vo a rank d'ein da ouzoud breiz ma hellan, ea « hel kraouez va mab bihan da Rouc «

An daou gambr a zigoraz d'an dri ha dilez Charles X hag hini ann Iluk a Angouleme a hemer en Iluk a Vourdel a ra ar zarvez var diallon ar rouantelez ha mael gant ann Iluk a Orleans ha gant ar pennou all eus ar c'houarnamant pere ha dao gaoz d'hen ober Azzo a rajont da Iliaou V evit Rouc

Le Faoet o welout e hemañ ann traou en dro hel evit he Iarpolisk, a gas c'houez h mat dao da Hambouillet var lerc'h Charles X Ar c'houez'h mat harroz ar re oant hel eur ma spered da Iwarzel ar Rouc mes Charles X a lavaraz da vont Doue dalenn a ra tonna en em gavout a ra gant Iud ar c'houarnamant nevez, hag ober a ra he zouj da gaotaat evit ann dervez goude rouantelez ha Iud koz

Ar c'houez'h a ra ann Iud Berard a c'houlenn, a hemañ ar gannadeg ma vez angrent ar vouez-lamm. Ha rak ez'h eus Prinz var an trou Natronez e oar perzet ar gouarnamant ha kavet raad Dupe c'hant vandeh hanaod a raaz ha mouezhiou evit ha Kenta hep gortoz graz vel na vouez hamm ar Iarrel ar gan eñvel e vez d'ar palez-rural ha Lafitt a lennaz da Louis Filip e vefe c'hallet, ea em dal rein dezhe Ia Faoet hag ann hall da gaol Berard ar Bras

Met e hamm ar parzd ann traou en gerzet hel her halvan Ann autrou Isaouhaouad a zaskoupaz eno e c'ea ar gouarnamant d'ann Iluk a Vourdel, « ha mar hoa ran den evit ia gaout Iler Vas « ann den ar gwella h pouez a vo e lamm var « he venn rgel e den all eñvel « Iwanet d'ho gwasaou are ha kaloueh kant pevarzek Iar a raaz mouez da vennad hamm ar gannadeg, ha da ann hevr dimez ann nos e ar hoarl ho diskleradur da Louis Filip

Il ea ann dervez eus ar mare Louis Filip a ra d'ar gambr gant ann ad hras, hag e lavar dezhe ar gannadeg hag ar parzd « Kemer e raaz gouvernamant hag ar Iarrel vefe ar pez a zo douget e « diskleradur ann daou gambr ag ann hanaz a « Rouc a Iwanaz ra ar gant ha Tout a raaz derzh dasse e vefenn leal ar Vonarchaouez « gand ar hentamant merhet ann diskleradur « an, hag e rouaan dre ar seamanou rag hervez ar « hanaou a Iwanaz breiz ez ann tad Ha neuze ar hoalded a zaskoulzaz Louis Filip e kemer ha greaderez hag e raaz

Charles X a vennaz ma en devje an Iluk a Vourdel klevet eus a c'houez ann Aotrou Iwanaz ha e houarnamant ar rhendamancion hras ha anaouez a oa e hoarvezet

An Aotrou Damas a gemeraz ga ad douganez ha lesserdigez he skolaer rouan var he zaoulin a ia var d'ezhan e pe stad ema ar rouantelez gegen maloureuz eu hel ar Rouc ha petra en deuz great ma digas ar pouch a tostaz he zoujal d'ann dervez

e hour d'enhon en Itour hag eun dalchet mat egat hadoun da labourat hep aben da wen eur Roue breiz hag eur roue med Ivin barat hais gwelout he gahoun ar c hrounder e skuil hais a gaolen. a vez ma he c hwarveur hag a c houlenn mont dezan da ga gwelout e dal hag Arthuel ha ma wel ar c hrounder en eun strak dre he zervich a hoh d'he zaouarn ar c'h he gwpas gant he zaoul hag e aben gant eun he daspann aben ar Roue Les tenvrel

Ellar pennad all eur vech all 4

Het hoar meven

Ar gwella vouez da c'hoad pere ne en eul leor a'hoc'h ene mervel he henvel ar gwelet l'aize pan zedon ar hoar ne oar penpa al laouen-ha hoc'h eus roaet neuz het pell ar gwelout d'eus pennadou all hoc'h eus Gilhon ha Non. Hervé ec'h eus roaet ivez het pell amzer ar gwelout pa ez het Lezarat dre ho c'hoar e voallic'h e ti ann autrou ann Archaleper hervez e Brest hag ar vugale gant eals a hoan hag a labour gan ann autrou Guilhou ann e Plouria e hoa bet Gwenvaël ar c'h ann aliez gwelet ez arvah h pegen ta e oa ann e tiez hag ar gwellan h oant ar gwerenn eilvezan a Redjan pell devezh gant ann tad hag ar mab evelse-se ho doa bresaet carel ar Roue ma ez doa hoaka

[illegible] ar c'hallaoued var ann traou

[illegible] doaremn e varchou. Hag e ho doa

[illegible] ealoc'h ho doa roaket gwiskan ha

[illegible] a vadou bevañs e pep ho hanvel

[illegible] ez oant. Roue ha reuz dezhan ghoar

[illegible] o ma ez doa dre ahel Satan lazhet tud

[illegible] eplo ho buhez ann ec'h ra

[illegible] ann ez oant marv evit mad da zeiz ann

[illegible] e oant ghoar da ganz da c'houzoud

[illegible] kaerdez ar pez a c'hoarvezo ma ez

[illegible] ul da lezel ho buhez. Neuze ann

[illegible] ez ann dud da bedout ar werzhou aget

[illegible] e ar c'h ho doa ho henlaet ho c'hoar

[illegible] het ar hent-mañ. Hemañ ra vez ann

[illegible] ann da zevel dezañ buhez ar

Hervé Brezonad al lourd ec'h ez het moulinet e benn pa ez eas ann autrou Arzhur doc'h a ar arhin ha ma vije ervad pevar ann doa dornet ha kregiñ d'ann autrou Arzhur hag ar marc'hegien a oa gant ann dud ar c'hoar hag ar pevar ma hañval ez oant ar c'hoar hag ar pevar ma aller ha hañval ez oant ar c'hoar hag ar pevar ma aller ha hañval ez oant ar c'hoar hag ar pevar ma aller ha

pad ann oll eternite penn-da-benn. Kense eta, pronit al lour-ze hag he ron da lenn d'ar re all, hag e talvezo deoc'h e peb fason hag evid ar bed-man hag evid ar bed all Eal leor mad ho pezo lennet ha desket cals traon a bi jo deoc'h e peb fason, ha sentet ous ar gourc'hemenn en dens graet ann antron Doue ous ann oll da secour he vrendeur d'an em savelet *Mandarit deus warizique de prurmo ano*

Breman emer o clasc ho tonelli hag ho tistrei a nvar ann hen. mad eun derer a vnoc'h eo deoc'h da secour ar re si. o clasc ho kenderec'hel var ann hent mad ha bezit assur atan. penaus mar fell deoc'h beza cristenien guirion re red deoc'h ober oberon guirion a gristenien Ma ne ri ket. oc'h helloc'h beza en eur fason benag honest, mans morse ne vot tud cristen A

Histor gudr ann dud divar ar meaz avaog ar Revolusion vras 1789.

Ar bourc'hus a lavar « an autrou er c'hastelze a zo evel eur sparfel en he neiz, ho c'hedal an amzer vad da groeza var lann Louer evit he flastra, voalla, laza ha caas ganthan d'he gastel ar pez a blije dezan » An autrou a zo evel eur sparfel. Guelet oc'h ous eur sparfel avechou o c'hournigal a zoc'h ar porz e kenver an ty, ha mes quel lapouset ga'et eur vouez akaltrus, troet ous ar sparfel ha prest da guilla varnezan Va zud mad evelse evit an autrou Bla vije guir pez a lavar ar Bourc'hus an oll zabourrien var he zouar a vije en em savet a enep ho autrou evit savete ho buez Evelato ne fell ket din lavaret ou mad ann oll dud chentil da vera zaket da sent en disou mes ve ma vijent bet diaonion evel a lavar ar Bourc'hus, ne vije chomet den beo var ar meaz Var digarez ma neuz eur penn scodo bennac en eur parkat ed arabet eo lavaret eve fall ar parkad a bez b.c'h ello beza etouez an dud chentil ema den dirouz bennac Il no etouez ar republicaned eve cavet eve ouspen unan Muyoc'h a boan a ve caout re vad egel cavout re fall

An diz so boaz da velet meur a amzer, N'eus bet morze cals fallocl amzer evit hac evit ar rouanteiez Franç, egel an navet hac an decvet canvel Ar Franç a zo ranvet eiz re zuffer lavaret pep autrou, ker pinvidic, ker gallouzus hag ar roue a Franç ennbourien an oll d'egile hag zoe e brezel Eun dra a zavetaz ar roue e Franç An eskibien, alo ar veleien e penn arnoc pa ve eur vad bennac da ober, an eskibien a zimz ar c'herzou braz d'en em gievel gant ar roue a enep an dud chentil Ar roue ho selaouas gant phjadur Roi a reas dezo eur charte eur skrerjen ha dre ar skrerjen-ze o ho divije muy roulz lavarel netra da baea Neuz ar c'herzou braz ha da vezo ar pez a c'haver affranchi, gant eur mear hag ha gonaellerien. E gurmenez an autrou guech a c'houlenne muyoc'h eped ar bloaz, guech e c'houlenne nebeutoc'h Pa vije kemeret ar brezel, an oll dud divar ar meaz hag er c'herzou var ha zouar a ra-ke peen he rapzoe hag he brena eus a zouarn he enebourien. Herviken ar c'herzou zoken libr hag ann dud chentil.

Ar c'herzou zo libr, ann dud divar ar meaz ne zalent ket da ober evel-c-ho Ar roue Lou decvet da anaout dre he rouanteiez penaus an oll dud divar ar meaz a ello en em brena evel ar c'herzou braz evit eun neubeut arc'hant, en eur ger beza affranchi

(Eur pennad all eur reiz all, X

EN HABALEN.

V

AR LEZVARN

Done a rulaouas he beion mes pel a hadas ar guallaen-ze. Re an devoa eur chenvret he devoa scoet var he ehu hag a ten a ins da heul ar glaer har er prisonion h'r padus Re en dije bet esom cahout cals ar ha cals heau ar pez a vanke dezhan a oa zo ar vro Pa oe dale bet ann eil lezvarn eus ar bloas e oa zigouezet penn kenta a viz Even ha Michaud ne ra ket c'hoas goal grunv Goest e vije bet ben da c'houranv ol drubuilion. Oh boan al lezvarn ! Ar med sin o bet c'hraou ket hag a felle dezhan gortoz choas e tenie eol lezvarn al Mes ar paour kaez lann en devoa kement a vall da gahout he liberte ma respontas

Dale ebet mui ! Amzer avaolc'h am eus tremenet er prison Me a fell din beza barnet eur vech evit mui

VII

AR VARN

Neus netra benrelor'h ous an lezvarn eget eul lezvarn all

Eur tau eo hirroc'h eget lalannoc'h, haelloc'h eget zelor'h coaneet en dro dezh bet e ment eun den hag hue-noc'h golo ar magerion gant eur paper d'ens eul hou lenvas

E creis diou gload dreû gant scabo i etrezho evid ann tessiou hag ar re ho deus gaur da gahout plasou dibaoet E zae d'ar sal en tu clasz eun daul evid ar jureet en tu dehou var daulou alarre ann aforaulet dreist oll al lec'hiad ann den a varner, ha var he lerch ann den a vez harnet

Deus cosez ar ger var gaharion breac'h da gasset evitho tud ho deus pers en aim nistration pe ho dens eur renc hue-e kear

Du-man du-hont archerien archerien Guelet a rer ve'h diennon eus ar reze en hanter ail eus ar sal e pelear'h e velet ar boul en em zasumet.

Eun deves mar bal a oa ha, e oa diredet ar re o'h. devoa netra d'ober e *Ejnsal* ha tud gourgrins deut d'eus Vitre ho devoa ma ras clevout ann daou Michau Barnaoe a zo den ive mes evid he zifenn pe da vihana bezaal da ober peoc'h lavaret

ann dra brasa evid obér goap anezhan

Pa antreas Iann Richard ar maj e zaras ann autou diganch eunnez ann dud-an a leiz dezho he zeiz. Ha na eus archer nemet ha soudeu hag hen a ze ali glac'harel hag a ra mez ganthan azeza var scabel an ostilhaouerion. Ker stouet a ra ganthan he hini var he benliuou ne herer a vrasan gwelet he muzuch. Neuze ragtal var he zerc'hel e ra gwelet e vont Mariadeg a ve an dra azeza var ann dagal zerc'hel ha kousk. mar na ganthe dond d'he gavout hag he e pega en he zivoaza he standas calonec'hag e c'hanaa enezhan evel creiz merc'hed he galon dezhan. Ha pa oa deut a benn d'he lazout er stad a felze strake he zrest e ouzoas varzu ar bobl ha azeze ann he fenn gant eur zell dous ha trist ann hini a lavaras e vehiadur lazaret dezho

Na vezo het pe c'hui velo

Pedra benag ma na dislivet ha roillet he uc'hel evid eur gwir heuveas ne oa het cavet c'h ann Ianu Richard. Ann dl a anaze he c'haraden evid he gwas hag ann neudender zoues a gleuzout a ra dre eur meuleudi evith. Da genta e oa het tavaret ganthe digaze he bugale ar mare evel ma oa het lazaret dezhe a vije het lazaret e oa evid goulenn trugez digann ar jurevr e oa deut he enn d

Dar mare ze e c'h asavas ar jurevr evid ann dra a vrasa anezho e oant tri zuget. Pedra na ma c'hanaa e pe zort tra e oant. Mar gouscoude e vefe e'hanaouet e oant zuget d'ober ann dra ar gwella diouzoun a het pouezz var gousiantz ann dra

Pa zavaz ar c'hanaouenn anezho ne oa het hanvet evid ho c'hef. He oa eun notar o c'hoarvezet en eur gwenn tost da Vitre hanvet Labarthe. Dre zrest hag eu eur meuleudi hanvet e vije lazaret e oa het ervoet kenavo h evid hanz labouraer dimez eget noter. Pevarzul tavaret a rae labouraerien dimez ha c'hoarvez ar c'hrouadurezhou e veliadur hanz kouge zanhan. Pedra benag ma na eus tamz ne het d'ezo ann dezer nemet a ra het lazel zanhan. Lazaret a reaz ar c'hanaouenn en dez ha speret ha rabon. Hanz a vez h eual ar pevar e c'hoarvezas d'ezo ho henn ho eus ober eur gwenn ha ne ra hag ho gwas ann ann dud ar pez a ra ar c'hoarvezet gant eur gaz eus ann dud

Brin ann archer a lavaras e ve ann dud a ha e fenn

Kerkent e tavas zoud ann traou hag e ar gwir eur penc'h vras

Nemz netra a zle lazaat rann den da zonjal evel ar gwir eus ann drubuilh dreist oll pa vez hanv d'ezo ann aller a hell lazaat rannan eur re da varvel

Ar greffier a leuniaz eur paper var hetum e ra scrivet ar pez a damallas da Ianu Richard

Ar paper ze a zave en ezom mabeut roumm ar pez a anavezaz dija tenzerenn hanz ar hanv he devoa kemeret ar ,jaouz en abet. Klask gouel petra na deut da vrasa ann arc'hoal lazaet. Ar c'hrouadur hanvet he doa Ianu Richard mare ze. Ann traou ma a ra deual a beb tra var he gouel

Var gouez hemeu ar prevalant Ianu Richard a reaz sevel ha respont dezhe ann dl d'ann dreza goulennou a oa gwir dezhan

Var het evel ma oa a trac'h ma glever mad anezhan en taol kenta mez dre ma en e hanaa e leuniaz he zouez da barfetaat tamzet a reaz he gompas he zi ad lean a roaz ha re Anezhan. Ober a reaz ar re zera ma hellas ha gant gwirioned hentor ar c'hoarz goulennet diganthan gant Anselme he latuzer hag ar pez a c'hoarvezas pa z ann dre nindan ann noz d'he gaz da Anselme ha d'he lazaat e pénn. Lazaret a reaz penaoz e oa het cavet en eur gaol ar poar zoa d'ar mare ma glevjout eur re benag e vije var dor ti han ar jardin

Mez azarouz a reaz ne vanje het pell na pas dre-zu a oa azalc'h e hortoser anezhan petra benag ma oa diamzivet. Petra a hoarvezet e Anselme groaz ou Richard ez eu tremenet ra ? Na oa het possibl da henaa het lazaret. Ar chompas-ne e voa arvaet. ez devoa he anavezet hanz e Anselme. Ar goal a oa couezet var he zal lad a oa he voal dezhan he enn. Ne ra devoa het pell ebet en torfet-ne. Kemet Doue a reaz e oa divlamm dezo mare hanz ma

Lavaroud calonec'hanz hag ar samplasterou e pehini e roaz pa oe achu ganthan pedet a reaz d'ar re a her c'hlevet mond a da ganthan. Ha pa oa het hanvet ragtal gant ar re oa ann. zanz ez e pije het lazaret ganz zann oll e oa divlamm zenvet marlaz gant ar re oa deuz d'ar c'hi Vitre

(Her pennad all var vech all) A

Pod Beler en hreiz a Vreiz.

Ann autrou Flourac'h d'ann Minister ar Relijenn, a ro e pennoz lazaat ober eul lodenn d'ann oll bobenn ar parrezou e Frans

Kerroz ar lodenn ar ez eus bremañ e Frans

80,380 beler er gumun

Hi eztu roadenn hag ar bedadenn. Vihoiet hemañ het autre ar Gouarnamant 191 Chaloust. 754, Sarzhinerien exemption 130. Perzonet caution 3,307 Perzonet ar 19 7 of Lazaret. 10 793 Soloup all evid secour ober labour ar parrezou. 1.617 Ann monnerou 5 000 Superzorel Reserves ha Professorel Seminerion hemañ 703 Id Seminerion bihan, 3.191

Dek ez eus anezho 3.582 arabanerien zamzaz ar Seminerion hemañ. ha 1.124 scolaer ar Seminerion bihan.

MARVAILH.

D'al Lun Vase, Le Goff marvel gant ann autrou Andrieux o chomm er Ven Veun. e Plaijer-Crist, a oa et da gas ann autrou Andrieux d'an ospitou, hag a zistroe d'ar gear da 7 heur hanter. Goude hemañ distermet he gwaz ec'h antreas eun nebeudig er marchosiou evel-hen ha he gwas ann nebeudig gonde eur marvel all comzet e kichen ar voger hag ar c'h en em gleuzas gant eur bag an estrany e poull he galon. Da zek heur goude zevenn e varvaz ar resumadur Le Goff. Ha na c'hortet ebet ann ar voger e oa rag m en devoa graet ann dra he gwir eus tud gwan

Poulharan Tomeo oapet a xxxxxec bloas ha tri ugent, a voa o chomm gant he verc'h MacHarit, greg Pichon, a Mezeran, parrès Cleden Cap-Sizun. D'ann 28 a viz Mearz, eiro 7 dezar eus ann noz, mar verc'h ail daulian Marc'o vezo dezi d'he velet a tachennas dezhi a oa en em bestiget he mamm oc'h en em sigorn ar c'hof gant eur gontel a staroudou dezhi

En despet d'ann tri daul contel en devoa roget ganthan he mamm, Pon Hatan a badas c'hoaz 6 heur ha 30 Hogen evel n'en em gleve ket caër gant he vugale ar re man ne gemerjont ket ar boan da c'hervel eur medisin evid enlevel ous ho zad Evelkent, gant ann ene bet tamallet dezho ho devoa great droug d'ho zad e cassjont kelou d'ann autrou Maer d'eus ar pez oa c'hoarvezet ganthan.

D'ann 29 a viz Mearz so bet devet gant eun tân goal zaon graou hag eur bern ploue da Gerandren Ivan Labourer douar e Kerraveman-Dinar a Dreon Nemi ne oa asuret ha neuz ket bet allet goad hini vreman penaoz eo bet peget ann tân.

D'ar 28 e pege ive ann tân-goal en eur c'hraon da eun den hanvet Le Jon Ivan er Roscoat, parrès Commana Ne dal ket ar boan comz eus ar pez so bet collet

Dre Ivan all, da zizhour gouzi crouisti, ar c'hloc'h hour ha rhouhaouennou spontus, a gasse kelou da dud parrès Plevier-Carel e oa peget ann tân-goal en eur gerzaden eus ar barrès

Ha na e kear ar Roc'h eiro eun hour e oa bet cazet kelou d'ar Jacq Ivan Labourer douar, o chomm er memes kear e valet collennou tân o sortial eus toen eur c'hraon a zeou var he di manal Gervel a reas d'he zicour mes eus a nezan ne oa met mervel dioua ar c'hraon ha na hallar mui nemet sklerel eus ann tan d'ober ne a zroug na ouzoer ket penaoz so bet darvoet d'an tan pega. Ar Jacq a lavarer en deus collet en darvoud-se 1.000 lur assuret gan ar vroueriou *la Prévoyance*

E Kerlogan e Gwitalc'h so bet c'hoarvezet eur goal zarvoud gant eur vaganc troc'h ar land.

Trevidic Fanch en devoa zakeet he zaou rab, Tomeo, 13 bloaz, ha Ivan 10 bloaz, da dreo ar rod da strailla land eur vern ar menez Pa soujas d'ar vugale ho devoa troc'het ar vaganc Tomeo a glaskas mared ous ar rod da dreo mes he vez a rischas hag e voas bet paket gant ar gontel a dreo c'hoaz, e oa distaget meil kenta he vez ganthan mes hen n'he anavezas nemet o velet he voud o raler Neoaz pod gwech ne ket bet c'hoarvezet goal-zarvoudou evelse, ha gouzout h c'hoaz dre zevezadet ann dud oc'h en em servicha d'eus ar bensijou q ous so bet roet dezho d'ho servicha en ho labour ha na zervich nemet da vountout dezho, rag ne daoler ket evus avanc'h

La Gouidec Maze, mevour e *Kerhaznaelec'* e Cleden-Cap-Sizun, a so bet cavet maro en he vele, d'al Lun 26 a viz Mearz Ar Gouidec a eve staël, a oa sortiet eus he di d'ar Sadorn arang ha ne oa d'istroet nemet d'ar sul da zizheur eus ar mintin. Alies e c'hoarveze ganthan chomm 3 ha 4 deiz e meaz eus he di eleac'h ne oa ken nemethan e chomm, hag eloc'h ann amzer-se e chomme da raler ar c'hoarvou tro-var-dro Ne zrebe ket caus, mes eva mad a vez

D'al Lun Pask ann-an eus ho zuiet o vezo dezi deus Cleden d'he velet, en em gavas sonezet oc'h he gavout en he vele hag ben maro-mac'h Tra sonemus mar brezer eus da c'houlaou, a so bet marv ive evelse eun neubeut bloavezion zo Nemez ive a vije daoc'h-mad mes

---

Ivan Jaouen, oapet a vloaz ha daou ugent, devezour e chomm e bourc'h Sant-Marc, so eo em grouget ous eun treuzi eus he di d'ann 30 a viz Mearz

Jaouen a oa o labourat e stal ar poull er Menil-Yenn a voa distroet d'ar gwar da zizheur nemet hen doaz ar mintin hag egus ma c'hoarveze alies ganthan a oa meo collet.

Chomm a ra var he lerc'h eun intanvez ha 5 mevel tamanc

En arrondissamant *Loudeac*, ar bleiz a ra cals distruj abaoue 3 miz, eme ann *Indépendance*, so bet lazet 6 bleiz e cost ann Hardou naye Ann hini so bet lazet da zivezh a oa bras spontus

Dastadorn so bet peget ann tan-gouil e magasinou ann autrou Nandin, marc'hadour pleunch e Naoned

Devet so bet oll kement a oa er vagaçoun, eur c'houl so a 30 000 lur mes assuret a oa

Yun. *3 a viz Ebrel* Er mintin-man spred ma oar oc'h ober ann interramant an autrou Lanjon person en Sant Jakez hanvet dirc'h Jean eur c'houlaouen he deus lakeat ann tan ous ann auter vras O ve et ann tân, cals tud so bet spount bet dreist oll, rinsses ar mare bet hag ar vugale en em daulas ous varun ann nor o c'hasc mond oll ensamblez, egus ne oa ket possubl d'ann oll tremen d'ar memes mare rag re strias a oa ann nor e oa glazet eun neubeut tud hag strenzho daou gronadur

Cavan *5 a viz Ebrel* Eun hejadenn spontus oc'h heul eur c'hren douar hag oc'h hen pehini so deut cals hejadennou disterruc'h so bet zanket ar mintin-man e *Riposto* Dond a ra moget ous an Etna, hag ar bobl a zivar dre so commanset da gahout aoun

---

Fontelle *Roc'har-du-Rhone* Drac'h so bet c'hoarvezet eun darvoud spontus e meaglennou Fontelle Eiro eun heur hanter goude creisteiz pa oa ann oll macherourien var al labour oc'h ober ho

[illegible] Bang ha a ann 'n arvest an dreog ann dantr a of Plegaen d ha ragale da skolia hag [illegible] ankouezet gant ann lin ar gwenan he dreog deret ar hent ha kousket ha bugale d ann ti eul e mab kentan e a vondi d agent arabat a lint hanvet an ti ann arthel ha bag e tlas mestr pa reg skolia hag [illegible] ann anfin arthel ragi dispaouez hag

Gwrachen ar kastell diskouez d ha dreog mab ha mab arthel hag ar [illegible] ar heur d ober kaoz gant ha pedas kaoz Pedap all eket ar ra gant an h d ann ol da dud ar [illegible] ar pesketer kousket hag a gwad dre ar pesketer dre ar gwaed

Ar dantr eul a [illegible] pedas an hini gant gant kaoz ha [illegible] dreog a an hini dregt a [illegible] gant ha [illegible] ann ti hag ar [illegible] ar [illegible] ar [illegible] ann ti hag ar [illegible] ar [illegible] ann ti hag ar [illegible] ar [illegible] ann ti hag

Bulletin
de l'Association Financière de France

SOCIÉTÉ ANONYME

au Capital de 1,000,000 francs

4 rue Grange-Batelière 4 à Paris

C'est encore la baisse qui persiste. Le marché est ressaisi par le coup des théories préoccupations. Les bruits de conversion représentent de la résistance et paralysent les spéculateurs à la hausse.

La question en ce moment se pose dans des termes très simples. Le gouvernement parviendra-t-il à s'entendre avec les grandes Compagnies au sujet des négociations engagées ? Réussira-t-elles ?

Si l'entente s'établit, le gouvernement n'a pas besoin de faire appel au crédit ni de recourir à la conversion. Les difficultés financières se dénouent en quelque sorte d'elles-mêmes.

Si, au contraire on ne peut pas s'entendre, c'est la conversion forcée et l'emprunt dans des proportions considérables.

Dans le premier cas la hausse est certaine. Dans le second la baisse peut prendre des proportions importantes.

Je vous avoue bien sincèrement que je n'ai pas tâtonné une appréciation personnelle à cet égard. Je sais bien ce que la logique commanderait ; mais par le temps qui court la logique a si peu d'empire !

Donc jusqu'à nouvel ordre contentons-nous de suivre les mouvements de nos rentes sans nous y mêler. Nous aurons certainement deux avant peu, et alors nous saurons ce que nous avons à faire.

Quelques personnes achètent de la Rente Italienne contre le 5 0/0 français qu'elles vendent. Cela ne me paraît pas constituer un bon arbitrage. La rente Italienne est à son cours. Il n'y a donc point de plus-value à espérer, et quant à avoir 5 0/0, il faudrait bien peu de chose pour le relever d'un demi-coup au-dessus de 116 fr.

On s'occupe beaucoup en ce moment de l'opération que fait le Crédit Foncier de concert avec l'Etat. Le peu de place dont je dispose ne comporte point des détails sur cette combinaison mais à un point de vue général je trouve que la combinaison pourrait bien rencontrer des difficultés très sérieuses dans la pratique. Aussi suivra-t-elle pas produire la baisse sur les actions du crédit foncier ?

Il se prépare des choses très sérieuses et très importantes en ce qui concerne les valeurs turques. J'aurai à vous en reparler prochainement. Pour le moment je puis vous dire que la hausse est certaine sur la Banque ottomane et sur les Lots Turcs.

Vous avez pu voir à quel point sont restées les actions de la franco-algérienne. Elles se négociaient encore à 370 francs. C'est donc revenu à peu de chose sur le point de départ. On dit que la hausse peut aller plus loin.

Les Parts de Lauriers sont toujours très recherchées. En réalité ce qui doit donner une plus-value considérable à ces titres, ce sont les intentions que la Société actuellement constituée dans le courant de l'été. La hausse doit donc se faire graduellement à mesure que l'on se rapprochera de cette échéance.

Par une coïncidence très heureuse pour la Société du Panorama Lourdes aura cette année le rendez-vous d'un grand jubilé qui amènera toute la chrétienté. Il y a à ce jour quarante cent mille pèlerins inscrits pour le pèlerinage de l'été. On peut juger par ce chiffre que ce n'est qu'un commencement de l'immense affluence qui viendra visiter le Panorama et déjà le Conseil d'administration se préoccupe d'installer la lumière électrique car on prévoit qu'on devra le laisser ouvert une partie de la nuit.

Un dernier détail qui offre un grand intérêt à ceux qui sont intéressés ou qui voudraient s'intéresser à cette œuvre, la Société est propriétaire du terrain et de l'édifice construit de la belle ville-même. Or le terrain était à proximité de la Grotte a acquis depuis que la Société a acheté une telle plus-value qu'il représente presque à lui seul le montant du capital social.

En dehors du produit des entrées la Société aura un grand bénéfice dans la vente des photographies, catalogues et autres objets.

Cette source de revenus paiera tous les frais généraux, de sorte que tous les autres bénéfices resteront à distribuer.

Correspondance spéciale, 4 rue Grange-Batelière, Paris

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

59 rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèles nouveaux d'un sentiment très-religieux et très-artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX** ; nombreux personnages en relief

Envoi de photographies — Prix modérés

A. PEIGNOT *Directeur*

Le Document Officiel de l'Exposition

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE

ASTHME

PAPIER - CIGARES de GUIQUEL

Le Petit Journal

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GUIR GRISTENIEN. AR GUIR BRETONED

PRIS AR GAZETEN. HED BLOAZ,
Ar Vilaine ... } 7f. 50 santim.
Ar Morbihan
Costez-ar-Nord
Ar rest eus ar Frans ... 9 fur
Ar bro-zall ... 12 fur

N'eus bet Breiz, na bet Bretoned
nemet bet Salver Jesus-Crist.

An oll kemmanchou a dle bout graet da Berr'hen ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL, kuzulier.

Berr'hen bras a dle bout kemmet kevrinidou en oll kerriou da lakaat war an dro-mañ.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 1 rue Garanciere-Batelière à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

Kemper 21 a viz Ebrel 1883

Dar Iaou ec distruet ann dud Gambr da Baris, ha kense neb dale e vezo gouelet dans ar re sod hag ive hini hor daouvez. Ah! hor guenojen zaoar pegen leuhan e teuzont etre ho taouarn ar Republic he deus tennet diganeomp ar muia he deus allet, ha gouscoude n'he deus ket na daou ard en he c'hasa. Kemer a ra arc'hant e prest digant ar c'hasa des *Depots et Consignations*, eleu h ma vije douaniet ann arc'hant ne oa ket posubl he renta ragtal d'he berc'hen. Kemer a ra soken diganl ar c'hasa espern. Tud pavur zonal ha be- [illegible] et peus dastum eun neubeut gouenejen ar [illegible] ar gorila peus allet var gum [illegible] al ar vam ha var c'hoarvon ar va- [illegible] tanet da gouskel en touch arlel ar pas hac [illegible] arbocliet ive se, hac h eus ho c'hasset eve [illegible] ar ha lor d'ar c'hasa espern hag [illegible] mail, n'eus ket permet meulendi da [illegible] basa espern a oa en teach assur, [illegible] ket sacr ne pehin na helle den [illegible] au he zenn dre st oll rag ma oa di [illegible] an arc'hant arboriet gant ar vicher [illegible] domestiket. mes sein ma ne deui [illegible] deus staget arc'hant ar re tre ar [illegible] ou merveilleu d'he oll mister scol [illegible] re oll ho deus he secourel a ouer [illegible] n'he deus mui guennec ebed ha [illegible] red degh cahout, rag ar memes [illegible] a so ann c'hoas astennet ganiho ho daouarn ha digorret he g enou

E pelerad'? emezhi. E kement teach a so! Mal al laeron re a lavar hag a ra eveiie.

Commanset eo bremañ da lacaat he c'hrabanou var ar c'hasa espern!

Evelkru aralad eo mond re vuhan, ha red eo bea lea[illegible] Ne ema ket e soaj ho taerre nemet e soaj kemer a prest. mes ne c'houlenn ket notre Anaout a rit marteze ar memes sco gaheur h tud egis ar re ez an da goms aman douch anezho lavarzet am eus daou wezet ar c'hasa he oa nemet danvea fall ennhan eur *matin*, hanaet da zispega heb conta d'oc'h he c'hoant, o prena a leb seurt limojen goastili avaion per hag a leb seurt frouez evel fricoli gant he vignonet

Egile bihan. bouzet da espern hag aonac, a zastome an oenlent guenojen a roer dezhan evel prena frouez da zrole gant he vara

Ean dreze, setu ann hini bras heb guenoer ar pat a c'hoarvezas ganthan a nes ha gouscoude so bet saves e hoant ganthan prena limojen ha goaz- [illegible] d'he goaz [illegible] hogen [illegible] goud a ra e pelerach n [illegible] e cazet he ar haut gan ann hini eskan he gemer a ra touh ar aret ger ha setu hen end.

Ann hini bihan o veza deut c'hoant dezhan da velet he gwaden a oa da glasc, mes ne gav mui netra.

Laer emezhan neuze d'egile le eus laeret va arc'hant.

— Nan he gemeret am eus e prest hag ne renta dit a ren ouhen tou var va fe a Republican

— Te a dlefe bezo bet lavaret din da genta

Ia ha le neuze o as pije bet e ret ann e prest hag em eus c'houmn gouscoude

Neuze [illegible] gaas anezhan din en dro ha doc'h hin

Egis-se e ra ar Republic ne caer bet, mes kemer a ra e prest heb lavaret ger arang. ar pez ne bet derhat kendero bet a ra o paea ann interest mare renta ar principal he ra bet

Hen eilet ar skeh a rale martese ma se neubeut ar re a zeuie da c'houlenn ho arc'hant mes ma teufe ann oll he c'houlenn assamules oh! neuze ar oa e beilhat mar gouzoc'h Hugen. ma e hoar vez eur goal sarsoud benag ma taije eur bezel benag gant eur re ann oll a glasco cahout ho ar c'hasa. mes ar Republic a respondo

He garfe avoalc'h em bije allet he renta doc'h mes n'ema ma etre va daouarn

Tudigou anez ouc'h eus reuchou var ar Gouarnamant diouallit hag ersaut mad rag ar Republic a ya da rastaol ar reuchou e plaes ar 5 dre 0/0 so bet prometet deuc'h hag a so bet roet beteg hen ne vezo roet mui nemet a 3 dre gant He pens martese 500 fur reuchou var ar Gouarnamant ar Republic ne roso mui hanaken deuc'h

nemet 450 gant eun taol dorn e tenn digantoc'h 50 lur er bloaz. Hanter cant lur gouezet so evitho, mes c'hui ez a golloi anezho

Petra a fell doc'h? Ar Republic n'he deus tam arc'hant, ezomm he deus cahout hag e kemer anezho el mac'h ma zo

Er vech-man ne ket laerez a ra rag e gumoniou e tavaro d'ann dud. Prestet hoc'h eus arc'hant dit ma zo hon rent deuc'h bremañ ho gouezet ata n'ho pez c'hoant, mes ma rezet anezhan gouez, ne rofa ket deuc'h nemet 4'50 lur pemp c'h 5 dre gant. Ar gaer so a da ganthi mes ar re ho deuio prestet ar hant evel cahout o dre gant ne vennt ket reotant rag ma vez bet great eur sort trubarderez bezhi

Eun den a gonvers mat amañ, ann aotrou Germain renet ann Credit foncier a lavare deus ket pe zoug dra gaer da spurial ar re a vourfe somja. Hirout a ra President ar c'honseil jeneral en he argumant l'ann oaspou eun tirpeto Republikan ez ma hennez en deus lavaret ne tan fe mui da c'houlenn mouezhiou da benn ann electionou kreiz a rag ar e oa arru kenan Imperet en gan politik ar Republikaned. Re a respet am eus rancchan eviton va unan hag evel va electourien evel ouer diezho ar promessaou divanti heb perc ne zigemerfent ket na me ma gour an abet hag e vi ma c'hallan ar Gouarnamant ober dezhan chench sanoumañ a kendalc'han. Hag eur Gouarnamant kreiz hon deus bremañ? Petra a helfet da ober gant Ministred a bennoc'h peb mare gant Deputeted ne zantont nemet ho c'hase eun ha ne reont nemet obet alferou ar vro? Ni so bremañ o vond da gell evid atan dañvez ar Frans, pont a c'hallomb a alfe lavaret din e pelear'h e talo da hara dañvez ar vro?

Ar Prediet n'en deus cavet netra da respont rag hag hen hag eur Ministr na den all ebet ne alfe lavaret da oeuz'h e unan da hara dañvez ar Frans, n'eus nemet ar mare hadourien are hant a Frans evel ann aotrou Germain a ro guest da velet ne vour den e pe stad diaperus en eus gar hara dañvez ar vro.

Tud kaer bet it mad var ho uic'h. A.

Gazetou ann aotrou Bismarc'h *La gazette de l'Allemagne du Nord* a verko n'eus ket pell ar pez a oa bet deja dizoleet kentoc'h gan Manech., Ministr ann Italy da lavaret eo ho deus en em gavet a enep ar Frans ann Alemagn, ann Autrich hag ann Italy.

Hir eñvet eus ar re-ze ne glasco trouz ennomp. Mes ma c'houlenn gant ar Frans diac'hou chicanerieu unan anezho ho unvan en em daolfent ho an varnouh. Ar Frans n'he deus ket c'hoant disclerra brezel ebet da zeh, mes re eo deuhi goanvor heb en em glemm kemmet doareganou a vez gret deuhi. N'eus ket pell e Vienn, a lintigas pe soñjen a lapas eun Italian var Frances Ar Franchiz a glasc'has he brouenn, mes hen a dec'has da di he gouzoul.

Mond a reyer d'he gasc'h da di hemañ, mes hen he sccouras da dec'hel eun tu da unvez d'ann Italy a pelec'h eun tremañ ubr hag oc'h ober goap ar hanoump. Ann dra-ze ne deo netra, mes avel ma c'houlvez evelse evid peb tra, ec'h heller gwelet pegen neubeud a stlum en eus endomp.

Sañs petra c'houlvez pa ne ve ket a vignonet, ha ma n'hon deus ket a vignonet, ne deo nemet rag ma z'omp e Republic. Gazetou Bismarc'h a lavar deomp n'ho deus ket aoun e c'hallfe ar Frans chom outho ket ha ma vo dindan Gouarnamant ar Republic hag ar Frans a renc'hfe gant Gouarnamant ar Republic, rag ne fell ket d'ar Bruzunaned e c'hallfe he sevel pez dre eun hent al egit ar Vamm-Iezeu. Hon deus bremañ Gouarnamant oamp gantho da veza dindan ar Republic da vihan, avel ma vez condaonet gal ker d'ar galoun da vihan.

A

Drong-lans ar Frans en hon enep. A lavare ar Prussa 1871 a dle hon sicaat da'r hountal an temps morse da grenvat. Hag evel-se ez en delle c'hoant e chomfemp atan dindan Gouarnamant ar Republic.

Ann Alemagn eme eur gazetenn Prussian, na dle gouzout nemet ma chomfe pell Thibaudin, Ministr ar brezel e Frans.

Ann Autrich a unan gant ar Pruss he deus ar memes sañtimant hag a lavar. Ar Jeneral Thibaudin, Ministr ar brezel e Frans.

Ann Autrich a unan gant ar Pruss he deus ar memes sañtimant hag a lavar. Ar Jeneral Thibaudin ne ket gwall garet gantomp, mes ma dle ar faota Ministr ar brezel e Frans ree vidom, ann arvarnerez vraz a chom pelloc'h ar pevc'h. Ma ni ma a so evid Thibaudin.

Evelse hon eneb ouzomp a so evid Thibaudin rag ma eo ar falla eus ar Ministred ebet a so evid Gouarnamant e Republic e Frans rag ma eo ar falla evidomp eus ann oll Gouarnamanchou. Ha ni so diskiant, avalc'h ez a kenkoez he, en hor bro eur Gouarnamant a dig kement hon enebourien!!

Ann aotrou Evelse a oa eur glemmet d'ar c'houlenn jeneral n'eus ket pell ne ve ket dalc'het d'ar pez e oa bet avaret pa oar oc'h ober al lezen var ar c'hrisma ne rje desket netra kontrol d'ar Religion d'ar sugale kristen, se m'en deus ket pijet d'ar Preiz hag a soñjal goan a var ann Esrop. hemañ en deus lour ket da vont a'n gan han eals eus ar re nevellerien a lavar gouezoudic eztei Jesus ha bezo gwir gr'stenien ne chomo tra bihel ar Frañsiz hen eztez dezhe da benn ann electionou nevez, rag ne ket evid n'ho a enep ann Iliz hoc'h eus ho hanvet. En lezen so abers ann Iliz a lavar pennas pa ve condaonet evel control d'ann

Iis eu leor benag. ne heller ket he lenn ha beza cristen, ha ne selior ket evid-se pinn en deus he scrivet, gant ma va vezo anavezet ez eus ennhan eun dra benag control d'ann Iis ha d'ar Peiz hag e va bet scrivet gant ann Escop, evel ma c'hoarvezas gant Fenelon, ne heller ket he zerc'hel, rag ar pez so el leor eo a so condaonet, ha ne ket an hini en deus her scrivet Ar Republicanet a lavaro hag a vezo gwir penaus pa vezo bet condaonet gant ho harnerien. evel o tispriyout ar Republic en leor benag ne vezo ket possubl kenderc'hel al leor ze hag en em lavaret gwir Republican, hag e vezo gwir evitho. penaus eta e fell da eur re benag lavaret beza gwir gristen ha derc'hel da eul leor benag control d'ar Religion gristen? Ne ket possubl kennenben., ha seta gouscoude petra ho deus graet hoc'h eus ar Gonseillerien jeneral a fougasse beza douget evit ar Re gion, ha n'ho deus cavet nemet mentendi d'ober eus al leorion d'lennet gant ann Iis ha setu hanoiou ar re ho deus votet evid kenderc'hel a leorion difennet-ze ma halloc'h her rebeich dezho mar fell dezho lavaret e'hues ne glascont ken nemet ar Religion draist pep tra Ma vec'h louellet eur veich all gantho, e vezo dre ho faut hoc'h unan.

Ho deus votet evid kenderc'hel al leorion difennet

Le Crano. conseiller evid Conk-Kerne
Le Batard evid Douarnenez.
Cormier evid Fouesnant
Yoquer evid Plogastel
Bernard, evid Ponte-Croas.
Arnoult, evid Pont-an-Abad
Astor, evid Kemper
Bellamy evid Brest (kenta loden).
Rousseau evid Brest (eil loden).
Jestin, evid Brest (trede loden)
Picaud evid Daoulas.
Gueguen gouton rousson, evid castel-Nevez.
Lonboutin, evid Crann.
Caurant evit ar Faou.
Le Gall. evid Huelgoat.
Clec'h evid Lanveur
Rouilly, evid Monstrolez,
Jaouen evid Plougneau
Le Roux. evid Sizun
Guegan. evid Bannalec.
De Korjegu (mez dezhan)! evid Scaer
Lacoste, evid Castelnau

Heman, o clasc mirel da veza a enep al leorion difennet pe evitho en deus graet he sonj da chomm heb voti a du ebet o coll eveise ar sonj d'eus consou hor Zaver eo Aviel Ann hini ne de ket a du ganin a so a enep dro ha kense deleat eo dezhan he renca etoues ar re ho deus votet a enep Done.

Ar Gonseillerien ne gavoc'h ket ho hanoiou hnelo'h ho deus dalc'het d'ho feiz ha votet evid Done. Seta amañ ho hanoiou, gant aoun ne anavesfec'h ket man anezho. A hent all, n eus ket maz o scrivo ho hanoiou, rag ar re-ze so hanoiou tud honest, hag ho tever eo. cristenien, kenderc'hel ho monemoa dezho da benn ma vezo graet ann electionez kenta

Salaun evid Brieg.
Jaouen, evid Rosporden.
Boucher evid Landerne.
De Kerdrel evid Lannilis.
Luzven evid Lesneven
De Vincelles evid Plabennec
Guillard, evid Guitalmezo.
Du Rusquec. evid Plouzin.
De Kervasdoue. evid Locronan-ar-Faou
De Saisy evid Kerzez.
Soubigou, evid Landivisiau.
Pinvidic, evid Plouescat.
De Kermenguy, evid Guiscriff.
De Lannurien, evid Taule
De Raismes. evid Arzano.
De Bremond d'Ars. evid Pont-Aven
Lorois evid Kemperle. A

HUEH ANN DUK A VOURDEL

HERRI V

V

CHARLES X A GUITA DRO FRANS

Frest goude kement-man ar Rone hag he dud a ziblassas eus a Rambouillet evit cuitaat he rouantelez. Od Jon-Barrot, Schonen hag ar marechal Maison a oe carget gant ar C'houarnamant da vont ganthan beleg Cherbourg. Ar veach a oe trist ha tavedic. E meur a leac'h gouscoude ar bobl a gemere ann hardizegez da rei d'ar beachourien gez mervel anat a geuz hag a garantez E Montebourg ann aod en em zastomas en dro da garrons ann duc a Vourdel, a c'houlennas he zaouarn da boket dezho, ha eus a lavare o scoulla daelou droz *Defennet mad eo ouzomp tanaroud deoc'h ar pez a so e goelet hor c'hatoum, n eus fors, benet ann duc a Vourdel Demt endro heb dale* Er gear a Valogn soudardet ar c'houard rocal ann daelou en ho daouzagad a roas d'ar Rone ho hannigou, ha Charles X a lavaras lezho *Kemer a ran diganeoc'h ho panniclou nobl, dinam, ha credit a ran penaus ann duc a Vourdel ho digasso deoc'h endro, en henvelep stad, kenavezo autrounez!*

D'ar c'huezec a viz Eost 1830. ar Roue hag he dud a guitaas Cherisourg var daou lestric American, hag ar goms diveza lavaret da Charles X divar zouar Frans, a oe ar goms-ma a c'henou Odillon-Barrot *Sir douaiit mad ar c'hrouadur pre-sus-se var behini eo diazezet chans-tad rouantelez Frans.*

Setu penaus eo bet didronet ha forbaned ugan eus hor guella Rouaned. Charles X n en devoa ket

marvet vill ha gwrvoun. Pa oungas ar gwaz gwar
e hompoz a vo bet h roar d'he c'hal kerior ne oungas
ebet kemmet evit ar gwella. Ha pa velas e oa laket
e kompagnunez kreiz ar gwir hompagnunez ar Re e-
hanoumet ne halumpe ket kel

Padavez kel ar vro en he gwaster ha ken ne
vefe rapoart ann d'ar-mañ-tro ar Re. Frans ne dave
ne ra perz h padas na gwir evit-hi

Kharl-Stuart Chefbourg Charles I en devoa
arvest evit kiri da Roue Breizad da c'hoanteo da
gaotkar mann h evithan he unan hag evit he dud
Kemer digemm eus a drouz ar bed-man. Ken buan
pa'z eo tud a ang a rea da vout Roue Breizad
marv ar marad eus ar Wir Kevrinad evit kiri ann
hent-trink. Ar c'hrab gant kel kiri ne da tud da
c'houzout kaer a rea gwiriou d'ar gwaz. Roue
Breizad d'ar re

ant, pemp-tost d'ho antren Gwazaved ho deuz ho
amzalet poan tomder ha merien nann ha ne bet
ebarvoa tom an oll e kichen ngile dizolement ret
bet var hon hor Salver Rag ann dudchentil e ho
devoa mes chet e tamm an hag e pesk Devoa Erel
sur en dazro ren ar beajchou se an antren hag he
eureuz a dlie en em gavout breiz ar marc'h

Kalvez se gant ann amzer e voajent all dud de-
var ar mercr da vont adkrenchi Neuze e pavet ann
hermoal ha kerment kep bleuz d'ho antren Ar hann-
mant a ra ket tizhevret mann an hini a ra horre
ann tre e en he lerc'h en he dro kep bleuz da
ann antren al dilez kenstagadurez eus kontribussion-
nou Ar merc'her a ra ket kaz ma he gwaz evel
ho antren Se hanke na prenn na gwerz dousr
hanc antreuziur he saizon Ar c'henchamantou a
hadas adalek an Iliz pevet rantet breiz ar pemzeg-
vet Neuze ez aed tud gwall ar kenchamantou
pavnek a ra ket mervel al labourerien dousr e
pep kear hag ar Frans hag ar e Kreiz-Breiz Gwe
ket a rei en he skuz ar bleiz ket pedant en amzer-se
dibet a dlefe e kemer a en devoa ann amzer
e hanc da denna dousr eus ar varas Neuze ann pe
zamp an hignet ann Gwaz Marvet ar bleuz ket a
ann dudchentil an tud dezar ar merc'h a ra ket
an nevez An nevez a lenn ebarvoa ar pemzeg ho
c'henchamantou a pa den an nevez amzer evel
ober eur c'henchamant nevez Ar bleuz ket a gas dudchen
al labourerien dousr a helle bezo kaguet gwechall,
da vihana eur vech ar bleuz hag e zavo var ho
chouz eur c'henchamant nevez

Labourerien an Iliz — Labourerien an Douar

Ar Frans gloar hanc gouzout d'ar bed, ne de-
vez ezuiz kaviet, labourerien ebarvoa Al legou a
kemeret penn labourerien ha labourerien ha Kristen ar re
galloudeusa Ar Frañsizien eur vech bokanet ann
Iliz a rejo dezho da anavezout ha da bourchas kement
Doue Dezho a rejo dezho espern hadoz ho menoz,
c'houzout trouz an eil ouz egile ha re arouezel d'ho
brouderien en ho c'hrouiou Eil ar an Iliz e ho devoa
ganet hermoal, pedjenn ar bed rannet ha c'hoaz evid
pep ezuiz kenlabourerien Neuze annan ann an pe-
mpvarzek ar Vet mantrou en devoa labouret e vro
hag he gwall da dlai ann dud en devoa eur bragou
a neiz vihan Epad daou ugent devez ar vro dezo
departet daou zann ar daou hag hanter gwechall,
metra da vrein kement hanc hag ann Iliz pemzek an
daou ugent devez ar e re zant mann espern ar bleuz,
ha dibenn ar pemzeg ha arnoud Varlerc'h ann ar
bleuz-se e kemer c'hoaz penar bleuz a ho ann
eur gwech daou ugent devez Neuze kelaouen, da
heza ar merc'her bleuz an Iliz a gemere ervihan
skarz e ren he c'hrisk Kemerout a ra ar bleuz ha
pa glevo kemoal ar vrasoanou h en devezo hanc h
da vont pa glevo e vije gwel penn da benn ar pem-
pvarzek ker hanc a ra galloud an Iliz hag ar ben
an dud Eil an tribunal all ar pemzeg a ra
gwech pemzekvet h gwech scanvoc'h, kemeret ho

gwenaded dre ann ar gwirionez a ancan pehini
talvoudegez e devez kaloz dan ha pagnoned e
tuplej da Zoue e ve lamet ho vehez digant ann
nessa Breiz a da gwir gant ar bourc'hiz e lam-
mer an antren he vehez digant lann Gomer hen di-
gourc'hiz ha ma eve dour ar rampouez ve a hadas
eur pennad mant a amzer hen a denne ar Roue a
Frans da ober kentoniou he dazo a roep ann tar-
lerc'hiou Neuze an Iliz a ziverras he diapponn
Avoalc'h ne d'an tribunal hezo rantet gant ho
Gouarnamant ha ne ket red d'an Iliz renki he ke-
mpenn Mervel evel eur Gouarnamant gant he vleu-
vusien pevare ha denne ahann da kenerc'h eur mantr
evel an Iliz Katolik eur maguer e denne en ha
kent da ker h he gasoa a reoc'h hezo chouchet
Petra e gortoz h evit ne ejod ar bedon ar ene,
skoa mael ha arnoud ann Iliz dispar ar. dirag
eur Gouarnamant eur barlerour e ket ar galoud,
ne ve bihan gwelet kerrenki ha diskred ha Fin a
vad pa zigouezet he bugel gwazic he bragou ha de-
vezo ahanomp kent tre kenkrenn en deuz gwel,
evel pa ne vije ket ennta

Eil kroaz all a reas e hoas an Iliz Gonidec Char-
lemagn an dudchentil a denna da ober kenkrenn an
eil d'egile Mervel a reoc'h e vije gwel dirong d'ar la-
bourerien douar ha d'an diwiziam An Katolized a
Frans en eus kenkouezet er gear a tasen er bloavez
1862 ha gwelaze e Roazon a zifenne ann an dud
chomet ster hervez ebet ardaloz ar merc'her da nou
heiz ar lan vanna epad an hanvez ar c'hornic,
ar Rogasionou bleuz a rejod rakhoz mont en di-
zoue da gemerout ar re a vije ket ann. da ober
dirong e pep amzer da labourer douar pa vije
gant ho labour da vadou, ann dreistpenn da labour
al hanvez Ar gwir a ra ann garvel pevar h Doue (gwir
Doue ha den ne gredi dizout ann an Iliz. ke-
mpenn a relegou a ra hervez ezuiz ar Frañsizien

(*Ar pemzeg all var vech all*) I

KELAOUEN.

Er varan diveza var pez c'hoari ne ket dalvezet e
houarn al levar fe Fre mpehentil hag a ne ket tamm
ar marteulod ha daou all goal e blamet

Var ann adlec'h se, setu petra a arlerc'h d'ann hanv
diveza

Ann tan! ne ket e houarnou d'ar maro ma ne
ouz gwa ann dud a reoc'h hent e tool da gemen-
di d'ann ann an tal tamm

Ann Frañsizien a gemge pardon ann amzer
tamm a an e ch'ho kemp all evel c'hoazh hag
e meuleut amzer e ne ket tremen ouzpenn 300 tan!
evid Eur vech e voa da ober ann tan
drang ma ne ket pevar mil mil ar c'hanol ar
arvarerien ar pri ann ho dez a dlenpet mann
ar houarn kerhet d'e ne c'hellet ann tan spontus
(kraillet e ne ket ar c'hanol rak ann abardaz a ra
tamm ket ann ar arvarerien hag he

lanna ragtal eun all a ra torret he vroeiz douhon hag e varvas antreaun. Ena dredo a ra mougeat na na lâsas ebet an he gorf mes evelhes ne ra het possubl lacaat ar rubez da zistroi anahan. Erhin, ann daou serrucher all a ra het goal zevet he bruch hag ar eun aoun na gallo he velet unan a-benhe

Crede a rar e ra chomet tan en eun tam eun ar gurioucheunen all pa oar e lacaat eun all e fourn ar pri caout hag abastumer da ze e pegas ann tra anahe arang ma he devas aliet serrucheurien a-dreuze serra ha preus net ar c'hanol. Ene mahour all en deus graet var dilmerien ann Triumphanta. Ann autrou Lajeunesse betanaat a leaz hag gulc'han d'ann amiral Lamie a ro mario a pa 8 devez gouzo bezo digouezet er Pors. a ro pare d'Iliorer Hab-lokan a ra d'ann amiral Lajeunesse. Can e ra caret er bourc'h ann amiral Lamie he braje cals, hanno marc gant brein ann den a-benn ar a holle gurioù zevel hanc rieuze ar re all en deus he c'hlac'harr meurbet. Ann all var ar lestri hag e-leiz ar frazuneu na er re a chomm. na en eu gavet gant nec het gant ann daou zarvoud-se

Oll soudarded ann Europ a zo da 9,037 000 den. Ha rent c'hoaz all ann eil e kichen egile var ar memes renkad e rafe enl 3 mil 6.016 cant ben hag eiul tremen dirag a lucenze e ve rod da eun den var varc'h galoupad equal tri devez ha c'hanc'h hanter pe kendeiz bel chomm en eun tremen hanter hanter d'eun ar re vihana equal ù devez ha 16 hanter

Ena dra souezus a c'hoarvez brema er Thomeriù ranton Gouez Mario-et Louet, meslr scol ar gommun-se commet diann d'ar 16 a viz C'hwevrer diveza a ro mario d'ann 23 eun ar memes miz. Abaoue ann devez se ne zarre ann den-se ha na lavarer het e trafe var meslr scol all abaoe ma ar bloaz. Ha setu pegen d'ehanti en ar Republikaned. Ene pavez kraz tud a fank a vare e gal diouz ze ma he rag se d'ar scol a ret galvet dirag ann tribunalou. Ha setu ma e hoarvez equal hanc'h unan pen da benn abastumet ta kregerez eur Mimistr o kemer tra anavet ar hegale eur gommun a reaz chom heb mond d'ar scol rag n'eus het pourvoet eur mestr-scol nevez deuhe e plass ann hini zo nevez marv

A

AR MAMAGEN.

VII

AR VARO

Ar re oa het galvet da renta testeni en he enep. a'ho devoa aliet dezh netra d'ar pazio. Disclerias a reaz avantaich ha pouez gwall. Anselme, o lavarel eveze e oa het graet eun serrucher bras varc'hoan. rag ne oa het cavet ebet comb lavarel netra. Ted Madalen oa het reuzet gant ann notenor hag en devoa roeiet marvel gant he c'hlac'har. Eleonor papetour Anselme e oa het cavet ann testamant, a reo he zanvez da Ianna Richard, dourmet e oa d'ar Zaoust ar vlaouez gos Simone a lavaras e hoas he devoa clevet Ianna Richard o lavaret

— Eur wech eridenn, p'ma devoa clevet e oa marv Anselme

Hen ann testeni a noazaa ar mean da Ianna Richard a ra ann eun den hanvet Gaudeau

Hoarz carget da zonjal papetou pehz ar rollaj a Vitel, en deuz lavaret pa glevas e tamallerez da Ianna Richard hega lazet Anselme

Ha veiet ann eun a'l gwelet ann eun anezhan o antual dezi'h da noz. etre ann hanter eur d'ann eil Anselme pa oa o tistrei d'ar gear, gwele hanz achu va zro. Redec a reaz diskouez varnezhan ho unan hag e clasc ann ta brevala eun a n'hent. Reb ann amzer e welle var he zi'h egile en dije het bouz gwelet eur re hanag. Nemet var he lerc'h N'am eus het gwelet mad ar pez a zonje mes ne blanfont a reaz d'in dougen eur c'houlz eur zac'h

Marteze Gaudeau a lavaras ar virioded mes ar pez en eur a eu devoa het gwelet mad ar zac'h a zonje a oa ann hini a pehini a zonje he bourpati. Ar c'houlz ar a ra hevel ar marmouset a oa ser-vichet dezhan da lakaat ar plasiz gant pehini e oa het staget ar c'houlz e kichen ar gwele. Erhin, ma reb ia ann den he jindeu gant koroanez. e oa rag ma oa roumanet ar glao da gomza

Ouzpen Gaudeau a respont d'ar pez ne oa het het gwelet nigaouhaa a gwalc'h hag

— Ne am eus soupet e oa eun den en devoa graet eun drouz brang

Ar barner carget da penn ar varnoz en aller-ma a glevas ar pez oa het lavaret gant Gaudeau. Hag a reaz he zaoa dezhan en he di Gaudeau ne oa het eun diskiant, pel a re kerkent er a zonjezas e oje tamallet ar c'hoanom ar da Ianna. Ha dre vadeiz eul herman e c'hanas ho neuhentaat ar gwella ma brilas mes galvet e oe gaudeau ar re ho devoa he glevet en taol kenta hag evel ma oa eun den doujer en keuz ezomm eus ann dl eul kerz a dlamo ar dezhan e oa het gwechall harnez gant eun tricornal ar pez ne oa het gaar marteze e oa het rann kaer ar dl ann anna plaen he zecoure da vera gant c'hrandez ann daul maleberez hun Ianna Richard diveat pell zo. Ha kreiz ne vanne mes petra d'obet. Gouez ende dirag ann drihunal e clasc'as ra ra a lavarel a greas

— Ianna ann eus lavaret, emezhan Goud a ra. en eun all e c'hanvoujer tras ogas houman he deuz graet ann a drouz, ann dl he deuz c'hoant goal eun dra brang. Lavarel a rar eus ha fougeuz. A hent all ne allen gwelet netra ma oa he-doumt

Hagen, o clevout gouerdrouson ar Prezidant hag ar Prokurour a varas nemp ganthan ha gant nemp hunt pas-tost e lavaras e oa en taol hentu ma en devoa vararet ar viriomer D'ar marc'-an Labourbe, Prezidant ar Jurevt a betas Prezidant al lez-varn da c'houlenn digant Gandouen

— Pa so deut dre'h en ho spered e thi ann den-se bezan gret eun drouk benag, asavetet ho pez e oa Iann Verhaud ?

— Nan, a respontas Gandouen rag ma ann hini he anavezet, hervez a ann hini drouk nemet traou ega-se varnezhan eun den ker mad hag a oa en em garantet kriken ganeh ker madelennus eun haver

Ha taol-man en devoa lavaret ra, hag eteze'h deuas gwelet a Iann Verhaud en devoa accouret ha damall gwasaff gwaz ha gouz

Seiz pe tri vloaz a oa bet eunket evid dazarga Iann hag eteze ar re-se e oa ar maouez en devoa prenet da Verhaud ar voaz he devoa velanket da c'handon e oa eur c'hoarf da lavaret ar hani Ar Mear a varas pemzek Iann en devoa abes rauzet ganthan var hentz Kaerenn heb dezi mui mervel rahoui drouk na casaout nikun er bed Pa oa deut dezaff a re bezan en gwaz dezhan na pe nemp ar pez he devoa lavaret ? Oaspet ma oa bet lavaret kaer Verhaud en eun dilez ar c'hantvet a voaz bennak e ma kaerenn Madalen da brezel

Pell a zeuas goude ma vachelouriezon dre-zot d'ezan pell a oa ar Franz evid resta hervez d'ho mechereur d'ho c'homzout eur Ian vaouez a zeuas ar maez eveze da Verhaud, a oa hini ar maestr machonour d'ezan Kaerdel e oa bet savetet he vab d'ezan eun tan gwal gant Verhaud Iann tad a oa eun den a gar gant eur pennad bian gwenn caon. hag ar mab a oa bremaen cabiten Iergadeu var ha tu ar mor

— Dezhan eo a lavare hemañ unan diouzer ema va buhez Iann ne ket eun den da zesqa he vuhez digant unan benag, mes d'ezan ar re a vez savetet he buhez o vez re a var var ha c'hoa

Ha mi-ha pep he velet en devoa-te a lavare eha taol a se pep ket hen zamallet egin eun nebeut ket Assavet unan da hanter cant vlouz a'h engal pa machet gwenn a se trempet a heb sonet mui na harzaff ha n'am eus assavet hini ebet a se gwelloc'h eget Iann Verhaud ne oa ganthan ne-ket machetiz ha bralleit eur galon aour Ah ! Iann kaer va lavar kraf lano var ann dud mestr var bedoù a ket gret dezi nemet a vez d'a rei dezi ann hini He n'eo ket ar pennbil mui marvel eskan Hen doer rag ma n'eo ket gwaz en he zorn

Klaza ar re ne gleuer mui nemet mouleudenn. eutiunn hag hirvoudeu hag e ar zaouzanv kraf eun drouk gras gant comun Ianvon

Pa oe en troad eket mui, ar Prokurour a varas en he zi

Eun deiz dreist a oa dre he chanel dre zun vers ema he gousoug hag he radeiz etc

A vare'h ma tavaras ar c'homzou kentoc'h eun ne anavezet ragtal en devoa studiet pe ann aferou hag e nemp dezhan e oa e gwenneu Iann en devoa gret ann taol Ar pez kentoc'h da lavaret, a zo marteze d'ann devez ma hemerus Madalen da verc'h en he di Anezomp en devoa resevet he diesperet he zad kriment en en deiz zunket marvel ha gwalc'h en devoa skapet he verc'h er re ezomet ann dra'h Iann Verhaud en deiz kentoc'h mann ragtal, mann beb tavaret pe lec'h ma gwelio he gwenneu evel Madalen e c'hwelo ive he vabig evid Anezomp kentoc'h eget Madalen da vrezel, hag e lavar a dra sur En holen eus ann arc'hant dastumet gant Anezomp a zo'h eu Madalen a ze hag ar c'hoant a Mesk a ret he sargentez he vertuzou pa ze tachenn hag ar brezel Ha Yaul Y lel he anav ive evel ma poanner eun den a vabig vad hag arloaza mann mui a zavar ze ma den en lenn a oargunel hag ann c'hlaz evel dreist ar re all hag e gouzoud a he velet kentoc'h tarempred den he preg hag he vugale a zo bratoc'h gwisket eget ar pennoberva taol eus ar vro He vabig a ret o lavarr ann tarn e pehini en deuz kavet he daol da zevel eun ti all evel ma ra birio ar vourc'houez He velet a ret kendeiz o pennas tammigou dezhan c'hwelo he gaehen hag he gempenn e doare evel hini eur bourc'hiz pennpic He c'hoanaleg gentremic ne ket bras ar sic'h evid otoe kementse a zispegnoas Ar pez a zavas he unan hag he kenvroio peb tra a lavar deomp e vanho c'hoas d'an daol mapoz ne ouiz ket

(Dar penaoz all eur wech all) A

Kudenn ann dremm.

N'eus c'hoas na vez taol var ar marc'hapou, na pez zevalc'h evid ar pez a ve digasset ann traou a gendalc'h atan memes tra hag ahanon ar zonn all. ne gaver nemet eur gwenneg dreiñs ann eu dre egile dre heb vac'hat 200 ker mare ann traou ne vount ket regal crenc'h e plasenn. ha distaol e plasenn all. setu petra a gavomp e peb marc'h Setu zinan gwenn-vale penaos e vaver var ar marc'hapou pez peb sourt greun dre ar vac'hadeu 200 ker Gwenet, achu en hanvez ar gwenn n'eus ket kemmet a bemz varzhoniou ha ker 15 g 50 ker

Ne gaver ket vez ag'a var ar marc'hapou mann ne c'houlenner ket kentoc'h ann dudez mad, 1 ker 1 g ha 15 ker ann disterc'h penn ket vez gwelloc'h varzhoniou 11 ar 15 g Hen ze da gerza, mes ne gaver ket stank var ar marc'hat 30 ker 20 ar 5 g Ar c'hoarc'h ne gaver mui kemmet anezhe hag ini a zav h ann dra. kre 10 ker 15 g 30 ker Eal-dro 15 ker d'ar c'h 17 ker da 25 ker Avalou-dreiz nevez eun ann Aber Ha ar

A

Bulletin
de l'Association Immobilière de France
société anonyme
au Capital de 6 000,000 francs
[illegible] rue Georges Bizet [illegible] à Paris

Il n'est pas nécessaire de longues [illegible] pour démontrer à tous les esprits [illegible] ce que doit être l'habitation moderne. On pourra toujours [illegible] à la [illegible] mais bien rarement à [illegible]

En effet, [illegible] de francs [illegible] [illegible] [illegible]

TRIVEC'HVET BLOAVEZ (N° 47) DISADORN 20 A EBREL 1883

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GUIR GRISTENIEN, AR GUIR BREIZOUNED

PRIS AR GAZETEN. HED BLAZ.
Ar Pinvesr ... 5 m. mand.
Ar Skridou ...
Costis-du-Nord.
Ar rest eus an Frans : 6 lur
Ar broiou all : evel gwir ar post

N'eus hini Werér, na hini Breiz
nemet hini Salver Jesuz-Krist.

An holl kemmadou a dle bout graet da Aotrou ar gannin, d'an Aotrou DE KERANGAL, eskop.

Kemmadou evit a dle bout kaset kuitaat eus ar c'hrisiou da Aotrou an eskop da Sant-Brieg.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 6 rue Garanciere, à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

Kemper 21 a viz Ebrel 1883

Dec'hou. 19 a viz Ebrel e oa digoret ann deiz merket evit en em asambli d'ann dioù Gambe. Eur mil a so abaoue marvet ar c'hi varanson ha gouscoude e oa digorret ann assamblé egis ma vije bet sarret deuc'h da arveza hag evel ann taol kenta e voe eur gwir daul gant ar Frans. Er Senad e voe meuleudi ann aotrou Varroy hag ann aotrou Delord marv epad ar varanson, coms a rer ive enn neubeut d'eus dissaul ar renchou, mès ne ouzer ket petra ve ar vro gant

E [illegible] n Deputeed eo c'houtrol e declarer engal [illegible] ho ziken ne vezo mui poet nemet [illegible] d'ar [illegible] evel ma rer betag hen, pehiniget [illegible] ho devoa lavaret engouestet ar Gouarnamant [illegible] je ket e kourvezet ac'han da bell na [illegible] leomp goud perag e oann kement a [illegible] pet ho devo c'houzout da dor nemet [illegible] eun tam benag eus daovez ar vro [illegible] tuileal hag e ve red evel-se revisa [illegible]

F[illegible]e, sein penaos eo bet graet ann taol [illegible] ma achu lenn ann histor eus ar pas [illegible] ann divraz, ma sav Tirard er ga[illegible] ma lavare egis kenvroiz

An [illegible]n eus da red da ansaout d'ar Gambe, e [illegible] hi eol lezen a rouz rompe d'ar Gouarnamant da renta hi arc'hant d'ar re ho deus roet dezhan gant ma vije bet graet dezho 5 dre gant, ha na rouz mui dezho nemet 4 1/2 dre gant.

Ann aotrou Paul de Cassagnac ma a c'houlenn lavarel eun dra.

Ann aotrou Tirard oa'h he gervel a zell outhan gwall soursi hag o clevet ze ann ti clenz o choum evel evit ren neve lezhan lennet leunet ta, e hen daoe'h o lenn ann digarezou en deus ar Gouarnamant, evel goulenn e ve red ai lezen-ze dezhan.

Herve ar Ministr neus petra ta rouanezoc'h e gwir ai lezen-ze d'ar mare ma c'homp breman, hag oupen e talvezo cals d'ar Gouarnamant pa rouz dezhan ann hi da espern 34 milion er bioas.

Ann aotrou Tirard eta, a anzav eilzet avoue'h ez eus azom d'eus ar profit-se [illegible] ar renchou evit engala gueloc'h ar Budjet, mès beh dale a vo gueloc'h en deus het gouvest coata.

Mar teu eta da c'houzout e ve instalet ar renchou, ne deo nemet rag neus het mui arc'hant avoue'h evit para mad ann disgregou, abalamour ne het mui dezhi hen.

Hogen sioulas ann aotrou Tirard a vel eo ho vod interest ar re hag a ve ive eo ho vod interest creditourien ar vro.

Talvezout a ra dezho ho unan sa gredinizien ar vro ma ve distaulet ar renchou rag neubeuthan ho devezo da baea var ar c'hargou. Na penaos ze? Gouvernout digantha hag hen hen lavaro dezhi. Distaul ar renchou a vezo hen talvoudus d'ar vro, mès devezo ho kud eus ar profit ra ne ouzer gredi kodreu rag n'ho devezo neubeutoc'h da baea evel aboutael. E gwirionez a bell so e oa anat e tle baea grat ann instaladeu mare hemp ha brennan pa vezo bet graet sevel e vezo eun anken neubeutoc'h, n'hen devezo mui aoun e ve troc'het deomp hor beac'h rag pa vezo bet troc'het, ne vezo mui da druc'h tann ra-ze eo a savar deomp ar Ministr e vezo ar c'hoilger.

Nan dissaul ar renchou ne ia vezo da netra d'ar re ho deus renchou dre gant nozioù ne a vezo soke evelto ra, n'eus a ra digantha ann decret eus ho renchou var gement se ne hell den lavaret ma soken Ministr ann Tengor.

Ann aotrou Ferry a lavar penaos ne hell het mancoun da sevel ann arc'hant a choumo da 4 1/2 dre gant. E gwirionez rel eo bezà gwall nevez evel lavaret eve ann aotrou Tirard ne tenvo het cals a dud da c'houzout ho arc'hant hag e alle rafo un tamm drompla.

Al lezen-ze, emezhan a alle beb disterañ ha dispac'h evet startaat ar lizeuns er vro ha kasta gueloc'h a-zurentez ar Republik mar galfe kentoc'h ober dezhi tec'het eus. Ann aotrou Tirard a gav evelse ann traou evel ar gwella eus ann oll Republiked hag e soug dezhan e o bellik sioulas ar re ho deus renchou rak ne ia ket possubl ober netra gueloc'h evelto, dreist oll pa vezint assuret ne vezo mui possubl epad 5 pe 6 vloaz, distaul dezho ho

reuchen, kemeret e vezo reuzu deus h hoc'h ar c'hant 100 bar dre pub pez ngreat reu hag e re ne merhet deus h termen evel dudi da c'houlenn hoc'h ar han; pardon e vint neuze gret ho unvez ganoc'h hoc'h eus assavet e vezint d'ezañ eur h tall ev e vez gret deuch neuze pe da ez alot da dreuz petra kemeg ne koulenn h hoc'h eus c'hoant pa vezo reuzet deuch e ann ar han, ho preo t'ec'h prest mes alet e vez eur gwal aller ev lhuch petra ho kemeg ne ket lavaret neuch ne ket kenta mes n'ho pa hoc'h eleet mad ha neuz ,penaos e talc'h da gas ann neubeut davezo ho pez allet da zavomm gwas a ne ma ne ra hoc'h ne da gui dastrez ar Franc ho pro!

Neuz hoc'h eus a dud er Senat hag ne vanet I hemp pa deus ann autrou Urbanet. ennan eus ar werzerourien da ne n ar pez ne hoc'h gret ar reuch diveza kemplet ann autrou Fournier ja hem eus taman, ar c'hoñvad vonn var eul lerc'h a c'houlenn e ve crechet ann ar hant d'ober mil mui ann diapgwas hag e vez roñvet labour ann autrou Berangor var ar lerc'h a varar penaos ne'h alle kenta merat ann ann kerlenn ann alfedla en ho c'hemp pe antramant ha kemeret gwasoc'h

Ann autrou Nadaud a c'houlenn ne ve ket ergasaet mui al leizh ar mare ann autrou Frederic Thomas hag ann autrou Jouhaud ho deus ho dalc'het eus ar gwir a hag a ve hoc'h lavaret ne vije ket kendalc'het hoc'h a var ar re a vije hoc'h c'houlennet mui reuch kenta, h reuchen mare ebarz ar re ho deus ket pell ar c'hemmesk e vezo chom c'hoñvad rak al leizh ar hent d'ober va gwir a ann autrou Thomas kenta pell tra ne deus ezañ hag a no hoc'h eus ket pell ne ra ket posubl e vije hoc'h c'hoñvet e vije hoc'h ergasaet mui ann kerlenn a dreuz da alfedla, rag ne ra ket posubl evezo mare mui eul lezen achu a bell so Da benn labaz e vezo ergasaet mui al leizh evel distant ar re chom Pa ferzal neuz hoc'h gret kaz

E c'hoarz ann deputeed ann deiz ne hoc'h ampechet n'e hentou ar pez a lavarfe ar Gomzerien evel distank ar reuchen Lavaret e hoc'h e vije carget Napoleon da ergasaet e hano ar Gemmesk petra ho deus c'houlet ar re all da lavaret en allfe ar hag ne dije ragtal casset ha kemeret ar servijer d'ann Deputeed Martray e vije hoc'h ergasaet kerkent mui ann allfe ar mare neuz hoc'h gret deiz na ne vezo hoc'h gret arzag labaz Eñvel a hello hoc'h ar c'hoarz gouzout eta dre bet petra ho d'ije hoc'h da ober e ho deus hoc'h ergasaet eals eus ar pez a vije gret gantho

A hoc'h all gomzerien ann autrou Faure var ann traou na hoc'h c'houlennet gant ar scolerien e scolaich Lycée Grand d'ann 13 a viz Mezeu diveza. a dreuz eun taflad re gavaet mare ne ra ket eals eus eun dra ken ker hag embann ann Deputeed ho deus lavaret ne vije ket ergasaet outhe nemet gouzout ann autrou Faure eu deus evelhen lavaret traou talvoudus da ziskouez mui penaos ne ra hoc'h eus ket c'hoant diskar h eleuz ar c'houlennou ga re deuhe diskaz mui-mui hemañ ann ara tad dre gemmesk ira a vije dezhañ dezho a zoug ar Republik hag a vije pell amañ gallout gwrec'hou.

Jules Ferry a ro kenaoz eus ann oll droug a dle hemañ respontal dezañ h d'ann autrou Faure mañ er c'houlenn ra eun ziskouez eo hoc'h divergont ma ne ra eun dalvez re ann ta dehou a zoug dezhañ hag ann autrou de Lanzagnac ne hoc'h ergasaet dont tuchañ rag ma en devo lavaret ne ra ket dreuz comzou ar Minis

Ma vije hoc'h eur re hemañ e vije gwelet ha ne ra c'hoaz eun Depute hemañ er Palez-Bourbon, dirbrez gouzo ma ra achu ha labour ma z ra ha ma vint hoc'h casset d'ar gwir ne vije hoc'h ket kemeret labour gouzo ra vint evoc'h dezhañ da vont ent komenn avann ha devo da c'houzout da c'houzout ra ha gouzoude permant dreuz ha devo respont dre evel al labour ha devo a gret mare h ra ann 10 a viz Ebrel 1883, dre hoc'h eus ra ha hoc'h merhet dezho da vont ebarz e venjans en eur ganañ d'ann Paris penaos e vez ar c'hi d'ar Palez da vont ha dont e vint endro a vez h ra en devo allet gwelet eur c'hoarz hemañ anezho. ha gouzoude na hoc'h labour a vije dezho ha ma ne oufent hoc'h ket avann h e vije c'hoazh amzer ar vale h dezho d'ober eur pez labour a zoare Velinpont avank h a rafe ne vefent nemet daou dra ar garg a Deputé ar labour hag ar parlamant ha na vent hoc'h ket ar gwir ar zhoar ma ne re parlamant ebarz da reuz Gouzoude gwir ne ne ket eus a zhoar drump labour vel ra vihana ha gwasoc'h ne hoc'h dedet pass, rag parlamant hemañ ne ket dezho evel ar labour fall a revat Er bloavezhiou hentu ann ar Republik vel a lavare e vije d'ezañ ann traou dezhañ ar Republik rag ar sort emzivadeg-mañ a ra ar gwella mare hag ann ann dl gouarnamanchou ha gouzoude e vezo ann gwasoc'h gwas ann dispagnou. hoc'h ma talvezo da netra d'ar vro ar Republik ann ne deus hoc'h netra ar vro e pub tammou, na hell mui pare ho dle ha ne vo ket pell ne hemañ ann interest ann ann ar hant ho deus kemeret e pres racaut a ra ho dezo tar hemañ tam ar hant ar ket c'houz ra ho hanvou na labour, ne hello pare Setu pourvu gwelet vezo hoc'h ret gant ar pez ar vo ket pell d'ar Gouarnamant pa c'hello mui c'houz pedi d'ober ho dispagnou e vezo rak goulenn ar hant e pres ha, ret a ra devezo mui dre vlet ha ne vezo ne vezo posubl c'houz ne mui gar ra vezo hoc'h pe antramant c'houz hoc'h ha dre ann hent ne ra zalc'h ket vezo ret hag e vezimp hoc'h dale c'houz gant ar c'houarnamant mare hag mui ha ne vezo mui posubl dezañ ho ra ket c'houz ne ket ar Gouarnamant ar

Roma a so hag a vuzo stan ar Gouarnamant divnnta a eas fors peger ker ne rag ar Rome a ne dous damant obet da oter nemet hin ar Frans e touch ar Republicanet a reas oter ha hini ho unan hag hini ho mignonet hag ann aotrou eus ar re-ma a bras Hir bro kraz ne bet prouvet ganchall mui ne de mui ha ma ne zistro ket d'ha Rouanez ou aotrou ne ri da goal

Dimez ra vuzo [illegible] 4

BUHEZ ANN DOUR A VOUDDEL

HENRI V

V

CHARLES I A GRIT DOU FRANS

Tost da zaou vlez a oa eilo Roue Bro-C'hall euel hentar e tle ar Wuhel pa zeuas gouarnamant Bro-Zoar da g mouga dezhan castel Hi du Roul e roue-telez Scoss (Jannal Loiz Filip e Bro-Zoar Talbet rand arm escop Lirret a gavat mad avanch ha menti-ne o veza mar na ri a bevse Charles X pell he b yell dezoe roue-telez Frans Da zavet mat hen ez eas ar Voudlouer da Hi du Roul Charles X gant ann duc a Vourdel ez eas dre vor ann duc a Angoulem ann dukes hag ann dimezell Louza a ma dre zomar Neuze a oa a araraz d'he bermp e hi vezo ouzo ne ri ebarzel, en eur vont dre zomp ar vro-ze cals traou hag vont dor le na vefi ouzo. — Oh! Louza roue Herri me lacq e vezo va hanch eurusoc h eget ne h bi ou rag me velo Bro-C'hall. »

Hir-Roud. pa eas ann amzer so bet, a so hirio eur c'hastel cre caulet e smantret, ha derezal dre gomzet se oas ar Varlouerien. roueant ne eus ho unan eurus Eiz a Mae zavet ann Teouer a ho doa ezo ornet eur c'hervez hanch gopret gantho Ann dimezell Louza gehen a garo eas ar belandenno var var-h a se he kraz hanch dre hanter nez pa ne vefi ket oter he gaspadez

Pa veas ar Varlouerien er mear eus ar vro e co romzet a zrie ebarz ar ouel eus ar sommou spountuz eat gantho en oi hanto Eun devez pe zaou goude e oe gaelet scrivan hag anat he va Arhentu se hemel rak gaou ouzez ha greske ar bern eus ar gevier all ar Varlouerien var ann iron a ra gant ho maskou ar pez a ia ann heul gant oanvan ar mor ann heul a zav ha, a den dourmen ar mor stregan rouhan evit he scoulz goude var ann douar e giap hag e gi hag ar Varlouerien mar ho devoa eun soulvezh madou ebarz ar roue-telez ho c'hemere gant eun hen hag he ra ne gant egile eun moutou ar vro Egile eur mare-sur o veza deut eus devez da c'houlenn a gant ann duc a Angoulem eur scoaz benag evit eur barres, ann duc a lavaras dezhan

« Aotrou gouz na vezet gouzoc'h zed e vuzo deor h dont eur vech all Hunnt oun a bell ne da ren bep bloas d'ar vro ar pez a douzhan digantha Ar bloas a achu hirio, ha va arc'hant ne rouei ann oas er maniu man oll ar pez a chomme ganin deut moiro vare bloas » Gant ar c'h benveg bouzoun ne zistumer ket a dezanvon Eiz ar devez c'hoh 1830 e hoaz ar Varlouerien gouc'har netra ha ma oje bet lammet diy nibeg ar c'hoapol ho zevoa pep hini var he han he unan dre ar romantiriez e vijent sal er mear eus ar vro var ann alazen N'hoo eus ket lavet ec'h dez je Charles X abaoe eur gouezor var gamjo ez e mantelsjon all Adeg hirio e do deor mui ne ve Charles X a lavare eus ganchall he zad ez He e IX » Ar romantiriez ha me a ro egos gueg hag oan h hor maouez a lirzomp ha vefa evit krassa mad hor bugale » Petra so caus so ervesket ar gu eus a eun devezh alazen 1830? Ann hini ne eus ann ur a se ez e bargun a romant ket en he zro ha gant aman rag eur chenchamant benveg en eun gemenvan pe hini en he prare da Zoare ha da oter ho le ben eyal ma ema ann dervez etre ho daouarn hanut mestri natur ar vro. ann traou ne zalent ket egnese Madou Roue Frans a so madou ar vro hag a chomm ganthe.

VI

MARC'HEGEZI HENRI V

Adalec 1830 beteg ma veas ann dud royal da Hir Roud ne oa ket gallet henchi var c'hehou ann duc a Vourdel na dre c'hel ara ebet en he labourue Kig a krohen mez oant gouestlet e Hir-Roud. e oe talvet aliarze ar beuriez ha, ar c'hoar var ho c'hentelsou hag evit mad Ann aotrou Harant a oa argel da ren ar vleiz ann duc a Vourdel hag ann dimezell ha gouzout se en devoa dezhan mont ar mare-ze pe ne ket Henri ann duc a Vourdel ar vroiad pemzek vet a ouzoc'h Mar bo lavet ganjet da ze dezhan he zeu soanes ervez ann Neta ann dud eus a vro ne rejent ket ervesoud

Da c'houzoc'h beur hanv goaou goude ar c'hehou dous a marvo e vije tost ar gri e da dezoa d'ann armerz Ha bi pez e a ra gouzet ar c'hroaz dor Kemer dezhan ali he c'hoch ha, he glaseer hag e voa ar c'hi ann gan a oas eur gwenn-du var var-h. ann eus a c'hoardou ar Roue dezi d'he heul en he ha le ar c'hi madur a veure da zal hag ann all a veure bouzoc'h vevin he berder hag he amgant a vlaze ann lanvez zibenn ze Eur a zek heur vetuez ar da eu heur a vare ar gi ag hag armand eur c'hart heur ha e ann ha goaze sonh lann leiz, nar heur ha ar Neuze eat e scoaz ar prins a oa da gemmi ne dud eus da zalet he zonje ha, he voerell hag ar re en devoa Hanut eus a dud ne di da zek heur ann tren pe ann de ann Brazoun kemeret e Hir-Roud hall pe barbennou engann a ve set dezhan penaoz ta vandelen. He bije ar vro ne ga he da ta oter pattrep soudarded He garfetou a so eun a skendenou breiz chaoun-ouz troue ha distroun ar gardl e gallec'h ne reor ha pa zigouez offiserien

da velet nan deuz roue ar prins ha diarmen dezho en eur c'hombren digantho ha ne het ar c'hui-se en gwechall ar vroelariaet e Frans ? mes deuz en amser hor c'hoarvez deus ha lavaren a so c'hoaz ? Ken hanvet a ra tar he arlerou pobl a ra deuz dag he di ghas a ra ganthan en he gambr studi rag ar gwalc'h var aon kaoz a gouezout ho deve assamblet

Herri a so marvet cazr he spered a so kouezet dag eoun respont a ra hepred gant urs ha beuzer Ar Francizien a so bet o velet ar Voarbleuz en harlu a c'houlenne pourtas en am gavel tar kentoriou ar prins hag oll e tougent testeni a gemmet a lavaran

Da gregoriou Iesu ha gouzout veur eun dro-vale var ar meaz Ia a c'hoaz kreiz ar var hegarat pe ar krouaz da vera eur marc'h Mantret a ou he gwelet mann ann Eu eun re a ra deuz gant eun heuliar hag eun harzegez da ober anaoa avechon d'ar re a vije o selaou outhan

Ian-Vilion Klaou.

Istoar gouz anaoa diwar penn ar c'hentan vroadelezh eus ar Revolusion eus 1789.

Levrenou an Roue

Pa deuas ar Roue da ober kenstoriou, ne reas pell amser memes kemeret re ann Ilis ha re deuz monach a oa ; evel Charlemagn he Sant Louis Eul ar varc'hegez Sant Louis a reas dezho kenstoriou en iliz vel ambell eus ar re gaera Ar barnerez arouez rahoant he garg a reuke kouez dirag ann oll deuz, ou preder da renta ar justis hervez ma oa diet hervez Iesus-Krist a deuas eun dervez da renta da hen ; den hervez he skrivou Tremt a ra renta ar justis heb aon ebet hep he hamant ebet da c'houzanv kenz ramment digantha he vadou kenz ramet pell eus he re a ha d'ar marv Ma red lakaas a ouiller da gahout e vrasa barzeriou ha pignet gant kaoz e vez ann gouvidigou barzerien e redibo Gred a hellit a ho pez ar memes ebet rag ho skoual kn diskouezet ho deus mesur a vech Eun devez, en amzer ma reue Sant Louis ir dem ann amzer eus ar Flamiz oa ober ho studi e Frans a ann da gaspel ar mir de varo pinvidik kenz Re ann a ra ho emsavel hag ho c'hrouga evit eun den dister ! velsoun a ra eun tu d'an ir ann nonvenn ann eunvgez ar c'hoz en eun gizemmas dirag ar Roue Sant Louis a reas gervel dirazhan ar mir de Gouezet hag ar c'homblanvas d'ar marv Evelato ann oll deuz kenz ar roue ann ar roue ann ar roue ann

devoa het an oad Obér a ve he studi e li an Tadou ha heiveu mes a ars Sant Gwinear Kemeret den a en ar seol gant ar vedeou a at het heiveu dre c'hras Doue hag alese e reomi diepen li Pad ha Pad ali e ra ho studi e Pont croas e Castel Paul e Lesneven a ra diepen full goudeze Selhit endeo deoc'h ha marteze e caro c'h mevel a hini Petra a helfer tamall bar jevenstri d'ar maneo'h goudeze? Bremui var ar gwella fantoun ne vez het ean tam glandour benag *

(Eur pennad all eus reuch all)

X

AR MARAON.

VII

an vaon

Bar mare-ze dreuz oa e teu Anselme da lavaret derhan obér eur c'houlz da gaout he arc'hant hag avantuma-ze dal petra benag ma zaoma cahout fizianz marteze evid ar vech kenta a c'houlenn ne ve gouzout ann aller se gant dre Dre'h ann noz oa e teuet ar c'halvez hag a reoas dreuz mad da vera gwiriet Peber chans evit Ivan Micheud! Debon a ra he gwanaff rot a enep Anselme Dond a ra soñj dezhan da gomer he arc'hant evid pare he ale gan han Hen ra deuz soujet ean a zoaun hag Anselme? Done hebken her gwir mes selaou ea ean Lavaret Anselme ar pacour kras cou- ze en d- -ouet eut beleg he tabe- ha Micheud n' ean -eus ha crear i houat en deuz da lacaat ki- da renta ar pez en deuz kemeret hob gwir -a gav ann ta e clasc hen obér An- selme ne fe- het dezhan hen obér a galoa ved Nenze- -trebo ha penaos oc'h achu ann em gav- - -an eur compas ar c'hompar-ze a rafe he ar- -o he zoha Kae a lavar ea deuz he ann- -ti a' la' gwir ea mes e koul ar gouli hag evel ma oa arruet he hano varvedhas ar gou- li he zoaun a goms evid Lavaret piou oa het ar mann- brer

Ne oa het possibl revesaat oc'h ar pez a lavare e oa het set ha fe da vonda Ar gwad a oa het ea- vet var tiboulen ha rochet ar c'halvez a oa hini Anselme Ann traiou scort var dor vihan ar jar- din Galon' En noaz-ze e oas het astret den all eben e ti Anselme hanvet Ivan Micheud Gandaou a oa deus gwiriet hini all eben nemetheu mes Gan- daou ea dont he volaz He pa soñj d'ean ri ar mealtrer reglaz ma clevas e oa mare Anselme e gwiriones

— Eur marsal din!

Lavaret eo deviaz Ivan Micheud, a ve evan dre full rag he oa ret cousq deuhan da brudiz eus ann daouzas ar hag e c'hasor h evaid prezeg ea deuz de- zhan Ea aller-man monet ar vro a ea en drompl het. Lavaret a ra eo bet gret ann torfed ganthas hag en eun dever evidhoc'h lavaret ar pez a lavar ar bobl

Arabad eo deoc'h lezel ervez ma torfed hoh pa- nabos eur vaouez gouneuet dre lazaff ean dem. Ne ancounac'het ket ma kent aberz barza ann den nag he vabez tremenet nag he diegez mes ara- bad eo beza ervevet ar baza pinvidik gant daelou. Gwelit pehini ez ho teuer Selhit ann ann testeniou aclaer ha aprouzus ar daelmmet a enep Ivan Micheud. Anat eo eo hen ann torfetour Stad eo ret eur ezeur d'ann dud fall

Ea dait ac'e ve prenn-da-heza prezeger ar Pro- curaour he hoscubi en devoa gret evid lacaat con- daoun Ivan Micheud hag e arhuas he brezeger dre eun neubeud comzou evezh nevez ha delvezet hag ann dud oll oa eun ar c'h he glevout gouzon agreet mare Ivan Micheud a zistroas a unan da unan da selaou outhan Ar pacour kaer Ivan gobert a ra hag a spont a ra diskuiet oll he zaoulagad dapre hob gouzet netra he vanchon e c'hras hob ma oja ma- ret e nebeudic gouzoun dagantha he neaz ha n en dolle het en devpet deuhan gret marteze ann eur fot a damaller deuhan

Clevout a ra en c'hichen eur ra hanag e c'hros- molat gourdaric

Selhit outhan bremui da vrein ha neuz het tres eun torfetour varvedhas

Pacour kaer Ivan Micheud pacourat gaou Medi- lan! Ha a c'houzanav hemanet hag hen. ha me a ra diskuiet oll mes he daoulagad ebeuz c'h hanz steuet varzu ann doaur a ezo alez varzu ann Ea. evel m'ho deuz het c'houzet gouzoun scoazet Doue ha ni- coar divenn

Dagouezet a ra tro debemdeur Ivan da brezer Beomia' ne oa het ann alvocat brudet a oa het c'houzet en deverhuz kenta Hen eur gwil-c'hlaz nevez. eun neubeud devezhiou arabag ma oa bet di- gorret ar prezeg e oa bet cudulet eun he vestar ha gwil-c'hlaz Evid kemer he blez ea devoa c'hoaz- zet eun alvocat an tamzaor hag o cudumans he vi- c'hoar Hen a respount e oje ret mad lavaregoude dezo obet ne helle goud ha he oje bet ann autrou Barzal c'hoaz oa eun alvocat nevez goaz. d'obér cuzuly hag en dije gret ar c'henta na bet c'houzet.

Commans a reas dre c'houlenn escuz ma ne de- vea rudet en eun garg eus ann aller-ze a oje marteze devezt he beza hag he vanneger ha m en devoa het bet ann hanter ar garg e oa rag ma grede ervez en he galoa e oa dishanna Ivan Mi- chaud

Lavaret e oa het d ar Jurez c'houzet da vera tou- rest re gant ann darbar mes brezer hen d'he dre a c'houlenne digantho dargad da vera kaoulet gant monet eun deu a vouez prezeg hag a oa bra- det gant gwaskerez Ez chas e oa distaolet ec'h ann a ne devoa het calz a dalant mes ne het red cahout calz pa brezeger a da gant ar c'hrouez

Goude ann acubeud comzou ar ann alvocat a- ennan a gondaki'has o tistaga ec preza kenta ann

all entrouvre a en het dastumet a ouzp da Iann Michaud

Tammall a rer da Iann cahout causeu ous Anneken, mes a ber prouver het, nag ann dasteura tra, nag eur gez ar c'hontrol, rannhan, he penn chui tlaur Vaiet dasteura dour h ann a reuch pemp ous re breag o vezn cavet alies en Anneken dreg Iann Michaud hemañ re devis he adsavet pe he zigreat da vihana Nan ann a en devas lein dreg ous Anneken Iann a en e gwrecann ann eus ann dud ar re heliout mervel cahout ca ous ann dud

He vezet a rit e clear en em wir e ti Anneken ? Bascon ? Anneken ne a dra da gez hat Iann Michaud tanchen e a c'houlenn e ve digwezet ar c'houlz dezhan en he di dre gaz ha dasta ann nen ar c'houlz ze en a en he vefet ann den hep hent e chal ar c'hastel ma antronoz e zavet ar maner e ti Anneken hag ar plasty hepr e hoas a zaich ti Anneken chom ar vugel a zavet en dro Iwerzet Iann ar c'houez en aller ar da grouiz Perag nemet tamall dezhan hepr zavet gant pe gaou eus ann groug all ne vefet c'hoant ebet ar maner mervel ? Perag ne gavjen het Iann pe lazar e en ar he lin da vihana ? he perag ? Perag ne het het bet c'hoant da gwenaal da dud gouzout dit ar hent a voud Iann Michaud ha re hag hano ? He tevet unan a en hen chom hag ann dud gwarez he dije savet dour h pen nart avann a e vije gwel eus dro eus dasteur gant dasparantuz hag a en zavet hag hen rak ar gwir ze ne het pesubl kemer ann ti evit egile Pa en hen e ann het hen great er maner arabat en devoa h mui der gwab ar c'hastemp hag o devoal bevenp ar heritaou ganet en, rag redet hen h eus ar gwir d'hen vihe

Red e het lavaret e hoas pet tra a ve anavezet en aller ar he gavemp er ahi hendez ne lavaret ket ann dud ann hini ann hoas ar vugel ann devezont eur gwir Eze e ne gredit het lavaret kaout ez eus het lavaret ann dra breag ?

Lavaret a ran eta ann hini ne dle het mervel gant ann ti ha gwerz hag e kemerfen ann Iann ar het lavaret dezhe h gant Iann Michaud hag a ve, var a gre ar vale hepr hen hen ar vugel

Pa ve o vont ann gwaz hepr a ho he c'houlenn ar c'hwet eur ar breag hag hen ne veze ket dezhan hepr gwerz e vefet eur dra ar pardon Anneken a zavas e c'hoñver unan breag eus dro a ra dezhe het c'houzout da vezn anavezet

(Her pennad all eur wech all) A

BRAZILIZEG.

Ir sann 10 a vis Ebrel devas ann abardaez, ar Pilig Iakouvez douar e tour Loudgid, ar barrez-se o vezn en em gavel diaes a en ar d'he velo, pa glevas chomlad D'ann tan ! d'ann tan ! kerhuzet e pellaz eus he di. hag ar h amzavas e an pajenn ann tan en he vern Iann He zeaver lavjen a en het eur hart hevel kroaz h d'he hoas da gre het pleun da lavaret en he vouez, a en d'ar marc'-tan e comma gant he zevelvez O clevout ar chomladerien, e reas da gass ac'hanz ann ti h anavezas ha e an ann tan o tiz he blenn dezhan pe

Er memes mare ez eus bet hanter e en ann tan graet ; hen, eur vevenn da laeron a lakaat dezan o hanvez e kerzaouel parrez Kerouriel e Loudgid ne ra dez o chomm en tiez Pell ma ez deporaent ann ti gant hag ar pesaouer pesubl ez en dedo ann dro en eur dremm var ann hent Loudgid eus Aberwrac'h en ti pe dimezeget ha gant beteg ann amzervez lenn a he dous rivet hetiz

---

Ann den hanvet Nicolas Hervé eqet a vlouz, a en ar d'a Zoumanenez d'ar 7 a viz Ebrel, hag e en chomet eus e gompal cahout labour var ann hent hanvet eqet a vlouz ann Ibrel e oa ann 10 eus ar miz hag hen h en devoa cavet netra o derc'hel en e ostaliach da eus en Brezag e oa o vond da Gemper ha d'a en ti chom ar noaiou var vouez hanvet Le Bot a gatas he garf azimout var hent ar c'hreiz hag hen marv Dre h ma tiavet en marv gant eun taol gaad

---

Nemeu ar vro ar moua ma hellont ha dismall ar h ann dud pounr da c'houlenn eun dra ha mag netra pelec'h e vo het great ann hag e peb fenn gueler h e ve ar vered ann nebeu en hon bro eget hor c'hrejennou kreiz e raiou en eur gastell arvest gant eun den eus Nann Walter a lavar ez eus het pemzek en devezh-man eun taol a vlouz ar hent ha het gwelet d'ar vro gwelet e magasinou ar milionel e Rouzon 2° ne ann ann 300 la pe zo het pesubl cahout ar c'hoarvezou-se pe vefe h evel ti ar ar hent ha ar hent ne an het gwel evelse heb tamm pe dra evel ar vro d'ann nebeu e delle da vihana chetaol la eur re breag eus hol kenvreuriez hepr mare netra fell deze h Ervenn en cahout gloan d'ezar pemzek a vo digaset ann nebeud Ganenn e penna eul levr breag re zelaouet da eur rannadel eu kenvreuriez breag ? Kerkeuzeomp ann-se h a vezo gwel ar Franz eul labour al aluzen-se, hag h hepr ti ezomam gwarez pe vefe ne marvo ha neuz hen caus da ne ouzont dastumet ar c'hoarvezamanchou e vro, cavet diazezh hag e helfe hen devez gwelet h mare hen met e vezo dezho al labour ha vihana mar talvezo d'ar vro ar pez a ro arbennet marvoc'h e pesubl dastumo ar re all en eur mod breag mes ma hellet da ouz ze, mezeu ann ne vez het d'ar vro mes kentoc'h d'ar Republicanet eo e tle ar vro hag a vezo ann

en em bunvidekaat, penn fors pegemmet a hoalh ar vro da harmonat.

Cass a rer holoa d'ema Toulon, penaos abars pell e partio ar'hano eur batailhon soudardet var droat eus ana dud a vor evid mond da Hanoi (Tonkin A hem all e lavarer ez eus bet roet urz da c'houzanv ar C'hochinchine gant M neur ar Marine cass d'ann Tonkin pevar compagnunes soudardet eus ar c'holom-se ar re vuanan a en deus kroaan bemdel 9 compagnunet mes ema ker e soudarded bete 13 compagnunes

Neuz hag pell so bet kemeret gant hor soudardet New York unan eus ar gerioù creoa eus ar vro-ze. En affer-se hon deus collet al lieutenant-colonel Larrean a oa bet rasset d'ema Toulon evid ranna ar brezel en Tonkin en eur servel var ma-gerioù New-York e oa bet troad ann offiser-ze gant eur boled Red e oa troc'h he droat dezhan, hag hen ber c'houzanvas kaoaoc mes ar c'hirgabeo a begas abred eunhan, hag e reuhas merwel. D'ema hon to-ni, n'hon deus colled den ar bed-se a hent all

---

Lieuchet so bet deves evid lacaat carnaou ar Rasse var benn ann Impalaer Ebrac'h bezo great d'ar 27 a viz Mae. e vezo chanet kroaan beleg ann 10 a viz Mezu, eug ar 27 a viz Mae a oa ann devez dezo ha bleuz d'eus mantrerez ar roue Dumtri, ann diveza d'eus gouezon Rasse a so kemeret gant ar Rasianed evid mar marzar hag a so deut aonn. ma vije bet kendalc'het d'ann devez-ze, na soaj d'ar Revolutionnerien obter eur gouel dreist benag

E Bourdel, d'ann 19 a viz Ebrel so bet paget eun tro-gouel spontus e ti ann autrou Larrieu, marc'hadour koed tonnet. Eur c'holl so a dri c'hant mil lur ta marc'h so bet devet

En dail se a bet goall vad ann traou, rag ar hend a so bet laket da redec e vezo abars pell chomchet ar Vinistret, ha dija ec'h assurer penaos ma ronc Tirard Minis'r ann Interior en em deuna, e vezo cass var kuniegel he blaas da Leon Say Gouliennet a bet dija ganthan hag hen a rafe he standamant Prezidant ar Vinistret a lavar penaos e vezo d'ec'h ma vezo barnet ann affeiron so bremañ re ma vezo choaset ann hini a gemero plass Tirard

---

Ann autrou Waddington-Romanan en deus, dre ha ugonnet, alret ann Depetoet hag ho ledet d'en em zenal da zavel re a drous var affer chemich ann oll legennoù ar vro Ar c'hentil tra a deuio er Gambr a vezo goulenn ann autrou Faure divarbenn ann tamic dispac'h so bet savet gant arc'heveskon ar roianch Louis-le-Grand. Jules Ferry a cavar eo prest da respont

Ar Rouanez Victoria a so partaet deac'h d'ema Windsor evid mond da vanoz Osborne en eunvez Wight, e pelec'h e sonj dezhi ec'h hello pareza.

Ar Rouanez ne de bet goust c'hoas da tud. koaz so bet reuket he dougen var eur gador d'eus he voiture beleg ar gar a oa diouanet gant eur fers serjanted pe ss Er garioù e pelec'h e chomo da bara ann tre n a dle he hanolin ez eus tre canvet cals serjanted pe ss Alaoue eun neubeut devejou e oa bet degaset d'eus Londres ha d'eus ann Irlande cals serjanted da gear Osborne hag ar c'hemenn tro-var-dro ha ne he se den antreal e palenn ar Rouanez abars ma vije bet selaet pa oathan.

MARILHEN ANN ENKOPTI.

Ann autrou Robou perzon e Roskis, so hanvet perzon e Plougoazvelin

Ann autrou Quenoudec, curé e Sant-Loeiz e Brest so hanvet perzon e Roskis.

Ann autrou Kerbrat curé e Plougoulm, so hanvet perzon e Roscanvel.

Ann autrou Sagot, curé e Porspoder so hanvet curé e Plougoulm

Ann autrou L Moalic, kuzul-kumun, so hanvet curé e Porspoder

Miziou ann douar.

Dalen diveza 16 a viz Ebrel, so bet daic'het e Kemper ar foar goz hanvet foar a hanter-Ebrel. Koaz l ne bet bet roulz evel ma soaje d'ann oll e vije bet, rag daou zevez arang e oa bet digouezet ar varc'adourien e Kemper ha kenta e soaje d'ann oll penaos pa oant deut bet all arang e vije bet mall ganthe prena ra loen benag E gwirionez, al loenet brav so bet gwerzet pris arouk'h prenet so bet ive eur gwis ha pris arouk'h evid cont ar Gouarnamant mes ar c'henez labour ar c'hoanc charra so gavent bet pris arouk'h. Mar clevomp eur c'helou benag divanatoc'h ni hon roio deoc'h da anaout

En dail all ar marc'hajou a choman stan memes tra Neuz bet cals a brevs oa var ar breoutrien, ma var ar verzourien. Ar marc'h eus ar prinsou so seont a du ebet hag a veac'h ma carer daou hard benag a graec var ar sac'hat 200 lur

Setu penaos a garomp pris ann oll edou dre hoh sac'hat 200 lur evid ar seizh man Gwiniz. 36 lur ha 36 lur 10 g Gwiniz Labiorenn. 37 ur

No gaver bet cals segal da brena, no ginkorn bet kemeuzhet. Kenav ne tac'hont ma d'ho lur Hey 20 lur 50 lur 5 g Kerc'h claze a so varneth ha craze a so, 19 hag 20 lur 19 lur 5 g 19 l 10 g Ed-du 16 lur 15 g 15 lur 6 g

Avalou-douar, 10 lur hag 20 lur d'ec'h ann dauzez Re nevez eus ann Afric 80 ha 90 lur

Kemper Disadorn 24 a viz Ebrel 1883 (dre ann 200 lur

Gwiniz 23 l 50 g — Segal 17 l. 10 g — Hey 18 l. 50 g — Kerc'h 18 l 10 g. Ed-du 17 l. 10 g. — Avalou-douar 10 l 10 g

Bulletin
de l'Association Financière de France
SOCIÉTÉ ANONYME
au Capital de **1,000,000** francs
4, rue Grange Batelière — à Paris

Je n'ai plus rien à vous dire sur le cours de 5 00, puisque maintenant c'est un fait accompli, mais vous reconnaîtrez que je vous ai averti très exactement des conséquences que cette opération devait avoir. La hausse de 5 00 a pris des proportions considérables et malheureusement il est à craindre que nous ne voyions pas sa fin

Désormais le porteur de 4 1/2 se trouvera placé sous la menace d'une nouvelle réduction, hésitera à garder ses titres peut-être à prévoir par suite des réductions qu'il aura à subir plus tard se considérer comme condamné à n'avoir plus au jour où l'autre que du 3 0/0. Dès lors est-il admissible qu'il conserve ses titres ?

Probablement on fera des efforts pour faire monter le 4 1/2 et donner ainsi un mirage au prêteur actuel de 5 00 mais ces efforts réussiront-ils ? Et s'ils réussissent l'effet en sera-t-il durable ? Je ne le crois pas.

Dans tous les cas c'est un nouveau découragement de livrer qui aura des conséquences très-grandes au point de vue de la reprise des affaires

Le 3 0/0 a fait des siens à la Bourse de Bruxelles, Liège, Bordeaux, Lyon, Marseille, est au pair ou reste dû par La hausse des obligations 3 0/0 à lots du Crédit foncier est donc certaine et elle ne tardera pas à se dessiner plus nettement.

La pétition ayant pour objet les lots Turcs, doit être remise à demain pratiquée à Constantinople elle aura d'autant plus d'effet que le nombre de ceux qui lui auront donné le concours de leur adhésion sera plus considérable. Il y a tout état de cause on est certain d'arriver à un résultat favorable

Les parts de Lourdes sont toujours demandées sur le marché en Banque on croit à des cours bien plus élevés aussitôt que l'affaire du Panorama sera en pleine exploitation La pleine exploitation coïncidera avec les Pèlerinages, et ses bénéfices seront en proportion au nombre des Pèlerins c'est vous dire en chiffre que ces bénéfices doivent atteindre

Dans mon bulletin de demain je vous exposerai en détail l'affaire de la reproduction artistique c'est une Société qui vient de se former et qui me paraît de nature à vous intéresser beaucoup autant au point de vue du but qu'elle se propose qu'au point de vue des bénéfices qu'elle est appelée à donner Votre dévoué

Correspondance spéciale 4 rue Grange-Batelière Paris

Correspondance intime Moyennant 1 franc en timbres-poste nos lecteurs des semaines religieuses recevront à titre d'essai pendant un mois la Correspondance intime publiée par l'Association financière de France (4, rue Grange-Batelière)

Cette correspondance sera parfois chaque fois qu'il se produira un événement dont pourront profiter les capitalistes Les lecteurs seront les premiers renseignés sur les hausses qui se préparent sur les titres qu'il leur vendre ou acheter etc

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

G et I Bon ne Laterrasse de coffres-forts à Reims, spécialistes de coffres-forts de toutes dimensions ont fait de nouvelles recherches pour encastrer dans les murs coffres-forts incombustibles pour sacristie

Envoi franco du tarif sur demande à Reims (Marne)

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE
58 rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèles nouveaux d'un sentiment très-religieux et très artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**, nombreux personnages en relief

Envoi de photographies — Prix modérés
A. Fassart *Directeur*

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE
SOCIÉTÉ ANONYME
Au Capital de 1,000,000 francs
Siège 4 rue Grange-Batelière

Achat et vente de Titres cotés et non cotés sans aucune Commission — Service officiel des Agents de Change Paiement de coupons Commission 40 cent. par 100 francs Versements Echange de titres Transferts, Conversions Libérations de Titres — Souscriptions aux Emissions sans aucune Commission Avances sur titres

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs. (Joindre un timbre pour la réponse)

ASTHME
PAPIER CIGARES CIGARETTES

FER BRAVAIS
Chlorose
Anémie
APPAUVRISSEMENT DU SANG
DÉPÔT EN PHARMACIES

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE

Ar. Vert-bois Mayer Au DE KERANGAL

Acompte mensuel pour au DE KERANGAL

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AN GUIR GRISTENIEN. AR GUIR BRETONNED

PRIS AR GAZETEN. HED BLOAZ.
ar Pladenn ..
ar Skridoniou
Landerne-ar-Porz
Ar rest eus ar Frans ha tud
ar vroiou all evel pa vez
10 skoed.

Kemerit hon Skeudi, ha hon Skoaz
ouzomp Hep Rabotet Jesuz-Krist.

An oll kemmadurioù a dle bout graet da ben bras ar gazetenn, d'ar Aotrou DE KERANGAL, eskibien

Gwerzhadurioù evit ar Frans a vez kemeret Skridoniou an oll gerioù-kêr ha kêrioù-bihan ouzh ar prenestr.

E UNIAN DAS ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garancière-Rotonde à Paris est seule chargée de recevoir les annonces

Kemper, 4 a vez Mae 1899

DA GENTREHIEN *FEIZ HA-BREIZ*.

Ar gazetenn vremañvik *Feiz-ha-Breiz* a zo anezhi unvirik evit kenderc'hel ouzh an derien kentañ he deuz lakaet dezhi. ar gazetenn ma ne deuz penaoz monet da gas war zu pep maned ar gristenien holl ennañ a gav anezho a gar he lenn pep sizhun

Ha pemzek vloaz e deuje hi galvet ar gazetenn-se, dastum dimezi an hent eus hent ar wirionez hag ar Feiz pa vez ket bet, hag an unander eus ho lenn tud a skrivit hag a c'hwezhe bolenn, en em roet a greiz-kalon da gaout douar hag ho nevo ?

War gement se Bretonned e c'houlenn c'hoazh gwelloc'h eget dezh all e vez petra ez vez al labour lenn a zo bet great evit hoc'h gant ar veleien-se an eil gwelloc'h eget egile ? ha ma ar gwirionez ma dre ho labour hep dislagi n'hoc'h eus ket devezh na devezh beskoaz eus ho c'helenn ouzh nag eus ho zioù maod, ha neuze h ez eo ket kollet gant-ho ho neve hag ho ne ked eget na d-eat bet falligaouet war ho ero

Skrida hag ann a livirio dezhi marteze n'eus ket dleet dezhi hag a ve gwall aez da ober e brezonek memes h eget e galleg

Nann a-zao pa skrifer ha pa aller hep poaniñ d'ar gwirion a-dreuz hag a-hed pa skrifer ha pa aller a-ziwar pep skuizh ha pep fenoz pa skrifer ha pa aller evel a ra re-stank hirio a-ziwar Doue ha mad ho peo ugent hag a zo bet kadarnet evel ho zadoù hag ho mammoù ma livirio kristenien ha brezonned a glask, evel arc'hant evit talmmou kargou diniver bet digant ar Republik dudiet ho c'henvroiz dioc'h ho mad hag ho sevenadur

Nann ! nann ! e gwirionez skrida hag aha ar c'hiz-se, ne d-eo bet kadarnoc'h nag hirio ma daou ha pemzek kant milion a dud en em ro ket

Skrifit hag aha a-zao, evel ho deuz great ar gazetenn *Feiz ha-Breiz* ar veleien a gomzer anezho, an daou dra-se a ne bet evit ober all ne c'hallo nemet ar re ber gra pa seurt e houarn ez

Lennerien kentañ *Feiz-ha-Breiz* ma ve gouleuret dipennoc'h hoc'h petra ez ar wirionez war an dra-se ; hoc'h a zo tud re-leal ez eus ket ne vez ket bet aliez kemmet ho kaloun ha skiant pe ispered enn ur lenn *Feiz ha Breiz* ne ve ket bet great ar gazetenn-se hiniviket mat. aliez ha n'eus war-zu kals a draou a zell brema ouzh ar gouestlou, mont ar c'hiz eget e neb amzer a zo bet bizkoaz

Mat Bretonned ha kristenien ar vad-se a zo bet great d'ho kaloun d'ho spered d'hoc'h emsav ar vad ze a dlent d'ar veleien a lavarer dezho neb e'houz ha dezho all mare D'ezho ho koulz ha d'ar re ho deuz savet hag harpet ar gazetenn *Feiz ha Breiz* neuzhenta a-fiez evit diskouez hoc'h anavezeger vad ez benoz a Zoue hag eur bodenn heb eun amzer E-touez ar veleien-se an dervenn. skuiz gant eur gwall glenved a zo bet ruilhoud d'ezhan distagañ daoù h ho labour, pell araok evit m en doa c'houzet da ober anez e vije c'hoaz e penn *Feiz-ha-Breiz*

E penn ar gazetenn-se brudha ne deuz ket ebarhog abred eun all eo a ra. eun den evel an holl, nemet ar kristien a vad a-raok lenn Bretonez

Evel kristen e tle klask hag e skasko atao breiziañ hep trouz-kammed an hent ezom a zo bet torret d'ezhan gant ar veleien eun he raok. hemañ hon-eus hag a zo Doue eun hr greiz hag e pep penn ann-han.

Bretonez kaoz hag eun ar c'hiz-se n'an devezo bet a benn e karet tud ho vro. ho harpa a ra a galonn, dalegn ho feiz hag ho c'halonn gwella ma c'hallo, evit ma ispered ho daoù agad da welet e pe du e ma an droug ar gaou hag ar falligaouet, evit ma c'hallint pa gaffint tro,rei d'ezho lenn ganec'h a-ziwar, pa da neubeuta ne bet, mar gwelont n'eo ket evit kaout

Evel Bretonez kemerout gant-hañ ar garg da skrifa ar gazetenn *Feiz ha-Breiz* e ra ann intanet eur ger diwar-benn he zoare da skrifa ar brezonnek

Ganet war ar meaz e Leon ha mab eul labourer douar trugarat vras a ra ahanon ma kenn,he daou-ugent da neubeuta ahanon ma skrifa ar brezonnek

Bez'ez. e vez eur gwiriet en deuz a beli-ne ke-

moret he bleg. Iaît pe vad. E *Feiz-ha-Breiz* oc'h heuilio ar pleg-ze, da lavaret eo, an doare da skrifa an doa a-raok hag an easa dezhan ma na d-eo ar wella bar re all petra-bennag ma c'hoar er-vad ne vezo birviken evit plijout d'an hini. War gement-se ar pez a hujo gant Doue a vezo

Diwar-benn an dra-ze c'hoaz, ez euz eur ger da lavaret a-raok distaga. An doare skrifa ze pe e vezo tamallet pe veulet, a vezo brema doare skrifa *Feiz-ha-Breiz* An dud vad ho devezo c'hoant da labourat evit ar gazeten-ze, ne vezo tamm e-bed mirat na ve moullet ho labour n eus forz euz a be vro e vent, euz a Leon a Gerne pe a Dreger gant ma scrifint eaz ha sklear da lenn evelato, ma skrifent enn eun doare dishevel dioc'h *Feiz-ha-Breiz* arabad e ven, souezet ma ve digaset neuze ho skridou da zoare-skrifa ar gazeten-ze

An dra-ze a rank beza er c'hiz-se, evit ma vezo bresonnek ar gazeten-mao unan evel hé fenn.

G. MILIN.

LIZER PAOL GEZ,
Labourer dousr e Vreiz,
DA DUD EZ VRO

diwar-benn ar Republik a zo o vont da lakaa tar dr diou doar e Frans

---

Va mignonned euz a Vreiz

Ha klevet hoc'h eus-hu petra lavar brema ar c'helenor ?

Hano a zo gant-ho hoil, e pep koru euz ar Frans. euz a holl vadou ar vro a ra a zeiz-da-zeiz gant ar Republik d'ar bern

An Deputeet hag ar Senatourien ho-unan zo-ken pe gonzent, sirez-ho epad ar ziveun, nemet euz a arc'hant, rak n ot ket evit m ret da gaout enkrez, kaer ho deux, pa welont o vont e touli gouzouk ha komsdoun ha marlounk ar Republik, evel ma z a an dour dre eur zil, arc'hant ar bobl ken paour ken pinvidik

Piou ac'hanoc h, va mignonned, a ve deut beteg an amzer a zo dirollet war-n-omp gant ar Republik hep gouzout e deuz hor bro Frans daouzek milliard o zle: eur zomm ker bras hon-nez, ma ve red, evit karga an daouzek milliard aour hag arc'hant-ze, enn niver kirri stag lost-oc'h-lost enn eur renk ken hir ma tisfeot tost euz a Vreiz da Baris, ma ve an hent eeno-leun. Sponturz eo sonjal pe hez bern arc'hant eo daouzek milliard ! Gant-ho e ve great daou dour hueloc'h eget tourrou Sant Kaerinin, ha ma nebenna ken huel ha tour Kreiz-Kear, e Kastel

War gement-se, ha gaou eo ? Gouarnamant ar Republik ma e je skiant enn he benn, a dlefe gwelet da genta ne d-a ket mad ar sta., ha neuze lakaat ho hol aken da espern mouuiz ar vro, evit gallont dre-ze harpa eur pennad c'hoaz, arsok mont da ober anmn choug a-benn dioc'h an doroen d'an traon. Gwall rikla a ra dijaik. ha pa zisbaro rejou he garr, ez ato war e ol da derri er fos, bannoc'h eget karr dianol e-beo.

Mad ! va zad, petra dale d e-omp he geleun ha lavaret dezhan espern hon arc'hant, evel a c'hellfe ober ma karfe Foeir van ne ra ha ne rano evit klevet an hol en eur vonez o krial ont-han choum a zav

Klevit, choum a zav ! oto ! oto ! a-raok atao, ha pa z afe ar vro da gol a-bez

Reb bioaz a ro d'e-omp an Aotrou Done, ema a-wel d'an hoc an tadou o kreski a vilionou a-leiz. Perak ha pennot ? Dre na zell ar republikaned e Paris nag oc'h dispign nag oc'h arc'hant, aour leiz ho gode on a rankont da gaout ho-unan hag ivez d'ho c'herent ha d'ho m gnonned, kargou bras paet mad gant pobi an departamanchou Ouspenn, an aour hag an arc'hant a rank ar republ kaned da gaout evit ho ho-unan hag evit ho zud. m listred, deputeed hag all ne zellont tamm, hini e-bed anezho, oc'h an dispignon bras evit sevel tiez-skol nevez

Hag evit petra e reont-h an dra-ze ?

Evit petra, Bretonned ? Da -poch oc'h eur a-vad, ma ne welit ket ez eo hep-ken evit klask diskar ar religion, evit m ret oc'h ar skolion kristen da zigeri da vagale ar bobl.

D-eomp a-raok An d spignon foll a lavarer anna ho deux, evit doare, lakeat hag ar Republik ken izel. nemi ken hanne dour-aour e-bed a zindanbi. Seiz nie deus ranket choum eur pennad da zec'ha.

War gement se. petra ve ar gnella da ober, ho deux lavaret pennou bras ar Republik etre-a-ho, evit digas adarre dour-aour awalc'h da zevel ar vag dioc'h ar zol ?

Ar pez a zo da ober, eme unan, eo goulenn na vezo roet hiviziken nemet trivac'h real levo e lac'h ugent vras, d'ar re a zo ho arc'hant e lenor ar c'houarnamant evit pemp dre gant, priz lavarat da ret kouiskonde, da gemen bin a lakaje he arc'hant eno.

Dre gement-ma a zo great brema penn-da-benn, evel a zo bet keleunet gant hen-hont. e tlent gwelet, Bretonned e rank kounta diou wiach nep pion bennag a laka he fisianz er republikaned hag enn ho gouarnamant.

An dra-ma a gav din a zisklonez ouspenn ker sklear ha sklerijen an deiz, ema gouarnamant ar Republik o vont da zask. d'an dud petra eo an deog, me lavar an dekved rak war gant kwennek pe gant skoed koll dek a zo. me gred, koll an dekved

Goudese e klevoc'h c'hoaz hag e lenoc'h, mar kirit, Bretonned, e diou pe dri gazeten, n int na gaiek na bresonnek enn toullad gevier pilpouz o

redeg diarc'hen dre ar vro da glask tamall an noblans ar valeson hag ar Roue.diwar benn an aneriou ha gisiou kos all a so tremenet ha maro rebell ao evit distrei enn dro birviken

Ar pez a lavar an diou pe deir fistou-kerez ar Republik-ze a zisklouas anat ho deuz ar republikaned tersian leac, dre ma tosta oc'h an eeksionoud, aoun ho deuz rak ar bobl a zigor brema enn tamm ha taouagad. pa wel pe seurt koden fa set a glasker tenval dreist he benn. Ia, m. aoun ho deuz ar republikaned na drole enn eun taol he gein dezho, evit distaga war ho c'harvan eur rusden evel an hini a roaz eun dervez eur marc'h da eur blaz, deut re dost d'he garniou da welet pe oad oa.

Paotred vras. dioual it rag ar bobl

Ama, Bretonned ao red d'in lavaret d'e-hoc'h, sklera ma c'hel in petra daly komzoù gouarnamant ar Republik. petra daly gevier an depuseed republikaned.

D'an eleksionou diveza, mar hoc'h eus dalc'het sonj mad — eud-eun me am beuz great, — hoc'h eus klevet koulz ha me ar republikaned-ze o krial e pep leac'h a-bouez ho fenn Ma vije diverataoc'h digresk war ar hemp dre gant, an arc'hant a deuje ac'hano d'ar c'houarnamant a vije aur evel ma 'z eus eun Doue enn nef hag e pep leac'h. Iakeal gant-han da zigreski an ta tlod war an douaron. Koner zot. trouc'her bazag, a gredaz,evel ma kred ataoc,gevier ar c'houarnamant hag he republikaned, hag evel enn drod a roaz he vouza d'ezho, ama hag a-hont hag e kaq. leac'h all

Evel-se e vez paket ar bobl bep tro,diwar bouez eun hanto-nod, evel eur peak da veza debret.

Mad ar milionou a zo deut brema a-gi douru da c'houarnamant ar Republik a vezo foranet ha dispignet a-bred gant-han, hep na d-euio gwenneg na dinor anezho da zramma an tiek nag he zouaroù

N eus fors a-ze an tiek-ze c'houz a telo marteze, a-benn nebeud amzer ama da voti adarre evit Konsaillerien jeneral republicaned evit ar re-zu, marvad enn hor bro,ho deuz difennet levrioù fall, koundaonet gant an Iliz katholik levrioù hag a zo lakeat dre fors etre daouarn hor bugale. evit ma vefont reuzeudik hi hag ho c'herent er bed-ma hag evit ho danvi mar geller er bed al

Reb beza diviner tamm e-bed, e c'heilan, Bretonned, lavaret d'e-hoc'h ama, e berr gomzou ar vrionez, evel m eus, diwar-benn kement a dremen enn amzer-ma.

Hor bro. ar vro gaera ha provideik a zo bet er bed a baouez kement brema a-vloaz da-vloaz, ma kouezo hep dale, evel eur vioc'h diwar he zrend, vanet ma z eo beleg ar goad gant an aered a zo enn-dro d'ehi.

War gement-ma ez an da gounta d'e-hoc'h eun nior, gaou e kever a lavar ha gwir-haler koulskoude, pa weler petra ra ar Republik enn hor bro

Gwechall ez oa eur merour enn tu benag e Frans edo o choum hag en doa, e-touez he merc'hed hag a z-ese d'ezhan eur vi aour bep miniu.

Bez e c'hellit kredi er-vad ne vije ket daoest ar merour-ma da zonj da veza prouvidik ma karje beza kemeret he amzer Ne ket evel-se a reaz gant he re a vai da veza mondian, e kredan, an diskiant pa zuave he tar eur vi aour bemdez, e zanke beza eun tenzor braz enn he c'hurf.

Ar merour-ze a dleje beza soujet koulskoude. n eus fors pegement e vije an tenzor-se, ne c'helle ket beza brasoc'h evit ar iar

Petra daly her lavarel eun diod ne ve tamm, m eu defe skiant Ar merour-ma n en devoa begad. Petra ra ? Kregi enn he tar hag he zoul gofa da velet petra a oa enn h. Gwe z n reaz, ne ze re zivezad e voa bevet oc'h ar ter-all, ha brema sela kotlet gant-han on-pano he tar, an aour a zouve bemdez doni a reaz paour-glez, kals paouroc'h eget a-raok

Petra lavar an istor-ma d'e-omp Bretonned ?

Diskouez a ra skiaar a-walc'h d'an hoil e zao hep daze ar Republik da Frans, ar iar vion aour — ar pez a reaz an diskiant a lavaromp d'he hini, ma koudaoc'h elektourien ar bobl da velet ho bro eur pennad c'hoaz etre daouarn ar republikaned.

Bretonned, goude prena skiant diwar hor c'houst, gwazomp kuzuiken da bion rei hor monevion

G Milin.

An hini a zo deut, e leac'h an Aotrou Tremal, da skrifa ar gazetenn *Feiz-ha-Breiz* o veza bet koulz re verr an amzer d'ezhan evit rei danvez da voulla enn-hi sens po eis pajen evel a vez graet bep sizun, e peder zenneriou ar gazetenn-se da gaout mad ne ve. enn dro-ma. lakeal dira-e-ho, nemet an hanter eun ar boed a c'houzen ho speied hag ho c'halon

Diverataoc'h e vezot digollet, gwelia ma vo galiet, eur ar pez a roer d'ezho nebeutoc'h hirio.

G Milin.

HELIERS AN EUROPTI.

An aotrou Theoden, eure er Fouilez, a so hanvet eure e Sant-Louis (Brest)

An aotrou Branouzec, eure e Loperbet, a so hanvet eure er Fouilez

An aotrou Bouiis, belec zonanc a so hanvet eure e Loperbet.

An aotrou Simon. bet eure e Sant-Salver (Brest), hag an aotrou Montfort, mestr-studi e scolach Castel-Paol. so nevez maro.

Bulletin
de l'Association Immobilière de Rentes
société anonyme
au Capital de 5,000,000 francs
4 rue Grange Batelière 4 à Paris

Il n'y a plus à discuter la question de la convenance c'est un fait devant lequel tous maintenant s'inclinent Mais il n'est pas sans intérêt de se demander ce que devaient faire les porteurs de 3 0/0

Pour ma part je n'hésite pas à le dire ils devaient se hâter de vendre Et quant à remploi que ils devraient faire de leurs argents, c'est une question qui mérite d'être mûrement examinée

Si je me trouve en présence d'un spéculateur très-riche pour qui le revenu est bien secondaire et qui tient par dessus tout à garder en portefeuille des titres de son fonds d'Etat je n'aurai qu'une chose à lui conseiller vendre ses 3 0/0 pour acheter du 3 0/0 pour remplacer le 3 0/0 que je lui aurai vendu

En procédant ainsi on ne perd pas la conversion intégrale et cela sans un grand sacrifice La conversion réduit le revenu à 3 00 l. opération que je représente, demande une nouvelle réduction qui abaisse à 2 25 C'est donc encore une perte de 2 25 mais Mais les réductions successives en préparant des profits nouveaux finissent par se monter à 1 50 Par conséquent en faisant vous-même la conversion vous sacrifiez 1° ces mêmes pour éviter de perdre 1 50

J'avoue d'autant plus pour que vous vendiez votre 3 0/0, que je crois à une baisse assez forte sur ce fonds et sur le 4 1/2

On a rendu à de grosses sommes de titres pour la fin du mois, et on diffère jusqu'à des exécutions importantes d'acheteurs

Parmi les obligations sur lesquelles se négocient sur notre marché les Foncières et les Communales 3 0/0 de Crédit foncier sont celles pour lesquelles la prime est la plus facile de reconnaître que les demandes croissantes dont elles sont l'objet vont prochainement amener

On demande à 315 les obligations foncières 1883

Gérant trop un sur les grands du Sport Cette réaction je l'ai prévue et je vous l'avais annoncée Le syndicat est engagé et la moindre résistance peut bouleverser sur les cours Si le syndicat était forcé de lâcher pied, la hausse pourrait prendre de grandes proportions

Correspondance spéciale, 4 rue Grange-Batelière, Paris.

On lit dans la Semaine religieuse de l'Archidiocèse d'Aix du 6 avril 1883

Lettre du Souverain Pontife
à Mgr l'Archevêque

Cette lettre dont l'importance n'échappera à personne est la réponse à une lettre que Mgr l'Archevêque avait prié Mgr Bonnaud d'aller à Rome de remettre lui-même au Pape en passant par la Savoie et dans laquelle Sa Sainteté une des neuf médailles du Sacré Cœur d'or massif offertes par la maison Bail Verchères 4

Léon XIII, Pape

Vénérable Frère salut et bénédiction apostolique Nous avons été doublement par l'entremise de Votre Vénérable Frère l'évêque d'Ajaccio l'Empire Apostolique de Corée à notre égard pendant que votre lettre nous parvenait et que vous-même Nous Religieux pour défendre à ce service nos Sacrés nos hommes Nous avons agréé volontiers ce pieux présent. Vénérable Frère, il nous soulagerons ensemble que la chapelle du Divin Cœur nous présente aux regards des hommes d'une manière sensible en retrouvant et agissant ce feu que Jésus-Christ Notre Seigneur est venu apporter sur la terre et que il a tant désiré voir du vivant allumé

Nous comprenons d'après votre lettre que vous travaillez avec zèle vous et d'autres pieux personnes à propager la dévotion envers le Sacré Cœur de Jésus dans ce temps présent où vous voyez que l'impiété bouillonne la charité d'un grand nombre s'est refroidie. Aussi en nous empressant de donner à votre piété un témoignage que le ciel sur nous puisse le Seigneur répandre sur vous les richesses de son Esprit et de vous faire la grâce qu'un grand nombre d'hommes retournés et de la grâce remis de votre zèle et de vos soins des fruits abondants du salut

A ce sentiment que nous formons de tout notre cœur nous ajoutons spécialement pour vous Vénérable Frère, la bienveillance de Dieu à combler largement et comme gage des faveurs célestes nous vous donnons affectueusement dans le Seigneur la Bénédiction Apostolique que nous vous de grâce et aux fidèles placés sous votre autorité

Donné à Rome, près Saint Pierre, le 10 mars de l'année 1883 la sixième de notre Pontificat

LÉON XIII Pape.

ASTHME
PAPIER - CIGARES
FER BRAVAIS
Chlorose
Pâles Couleurs
APPAUVRISSEMENT DU SANG
LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE
Au Havre à MILLY
Imprimé spécialement pour le JOURNAL

1 Ce numéro contient un supplément que nous prions nos lecteurs de vouloir bien parcourir. Il est pour la Banque d'Paris, rue Bergère 20 Un beau succès est les risques de ne bien perdre plus 200 fois gagné et l'on réussit pas Gratis. Adresser Banque Lebaudy 4, rue Grange-Batelière Paris

TRIVEDVED BLOAVEZ. (N° 19) AR ZADORN. 12 A VAE 1883.

FEIZ HA BREIZ

PR GAZETEN AR GWIR CHRISTENIEN. AR GWIR VRETONNED

PRIS AR GAZETEN, HED BLOAZ.

Ar Pladenn ... 6 c. eured.
Ar Gwirionez ...
Ar rest eus ar Frans ...
Ar bed all ...

Ar boll kemmachou a dle bout graet da berz'hed ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL, bak-kêr.

Diwanet ivez e tle bout kaset kevridekou da lakaat war ar gazetenn.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garanc-Barbanas a Paris eo seulo charget da resevoir ar c'hemennou.

Kemper 12 a viz mae 1883.

Aoun ha dreuz.

Lenn a reomp an dra-ma er gazeten c'hallek l'Univers

« Ha gouzout a r't-hu, pe soare vrao en deus lavet gouarnamant ar Republik, berr-berr kena brema ar momanz enn he zalc'h da viret, mar gell, oc'h ar re a zo ho arc'hant enn he dennorion, oc'h ar re baoura enn ho zonez eo, na dennout gwenneg e-bed ac'hano ? »

Bretonned, emaoc'h o vont da gleved penaos

« Beteg hen, eme ar gazeten l'Univers, reservourien an taillou ho doa gallond e pep leac'h e Vrans, da vezo hanterourien (intermediaires) etre ar re a brene leve er c'houarnamant hag an denorerien jeneral er c'herrou braz

« Mad dre ou luzer *kanol-e-kanol* Minuzr an arc'hant en deus difennet groas, an derresion divezo-mui oc'h an holl reservourien an taillou dindan *poan da gollet rak-tal ho c'hargou pe ho buhez*, ta, na difennet-mad vot-ho obet bizuiken ar pez a vezant a-raok e kever peoa pe werza lezo war ar c'houarnamant

« Bizuiken ala ar re ho deuz lezet enn Irenobou-ze a vezo reo-mad d'ezho mont da gaout an denorerien jeneral peger pell-bennag e vont dioc'h ar gear ni ema pep-hini enz ar re-ma o chom

« An doare zislealdez a skeo dreist-holl war ar re baoura diwar ar mesion ho deuz sur gwenneglebennag war interest er c'houarnamant

« Enn eur derna digant-ho an examant ho doa bet beleg-hen da brena pe da werza ho zammouzou lezo koulz-lavaret er gear a-dost d'ezho, hag e lakaat ma rankint brema mont a-be ha dispign arc'hant ez t'aber ho zro ar c'houarnamant a gred, hep mar a viro oc'h kaiz a dud da denna ho arc'hant d'gant-han an hant gounezet bag espernet gant kalz a boan a labour hag a zoucz, da lakaat enn he denzorion gant ar fiuanz vrasa

« E gwirionez, piou ne wel dre eno, ez eo red d'ar c'houarnamant brema c'hoari evel m eo hoaz, troou kamm d'an dud ? »

Vez'it ato Bretonned, emt pastred ar Republik! Ar re-ze a c'hoarvo ac'hanoc'h enn-tu pe-de, kit ato

Diwar-benn ar pez a zo a-raok, e lenner c'hoaz enn eur gazeten c'hallek all

« Enn ali mad a ro d'e-omp unan eus hor migouned, setu ama an ali-ze

« Ar c'houarnamant a zisken al leve *pemp dre gant* rag *n'ugent real da dreurac'h real* da lavaret eo, e laka an dud da *gollet dek dre gant*

« Ar re ho deuz leve *pemp dre gant* a c'hell refus, mar keront Herrez ar c'hontrat a zo great etre ar c'houarnamant hag ar re ho deuz prestet arc'hant d'ezhan e c'hell pep-hini gouleuni kaout ho dra ha tenna he arc'hant beleg an ner divezo.

« Ar pez a ra ar c'houarnamant hemo a zo a-enepkaer da vad ha da interest ar re hoi ho deuz prestet arc'hant d'ezhan *evit pemp dre gant* An drazze a zo kaer sklear hag an hoel » para da gretaleiz Nemze eta n'ho deuz an hoi ken tra da ober nemet gouleuni ouc'h-tu ma vezo distaolet ho zra d'ezho

« Mar greont evel-se gwitib-anan e viriot oc'h ar c'houarnamant kaer en devezo, da zoni a-benn eus he dasl, dre na c'hello birviken an tenzor paea d'an holl ar zoummoo braz a zo bet prestet d'ezhan

« An arc'hant a deuio d'ar c'houarnamant eus he dro-gamm a vezo sikret, ne ket a-rad da stramma kouer hag he zouarou evel a zo bet lavaret d'ezhan kant gweach gant an deputeed republikaned, nann, soetr-sam an arc'hant-se a zalo, dre ar budjet evel dre eur rodeo kant-mui da baea ar re ho deus paket kargoo hoel digant ar Republik kargoo, evel a c'hoar an hoi, hag a rank be an paet mad da genta-koai ha dreist kement tra all a zo »

Lenn a reomp er Werione:

« Great eo an taol An hini nevoa kant skoed zo pemp dre gant, a gell dek skoed an hini nevoa dek lur zo a gell pevar real hag an hini ne voa mui skoet leve pegement a gell ? Setu Hen-nez

Digitized by Google

en noms gwerinel poll ne ho kapjerun pa vennt hor ar re vras ne vent ket lapet alies. Hogen ar re vian a vez lapet alies

« Ar Gouarnamant a c'hellfe pervez mirout ha kregont ar pez a gell ar re ho deus lavet pemp dez gant war a-raog. Pan deplete eur a vuez ar re an hanvet evn galleg *Conservateurs* a c'hoalenne ma tije kemerout war ar pevar miziou ha kregont ze, ugent milion en deus graet an Italian re houmoer ne war an dour. Ha depatered all ar republikaned eel e'hi devez bet eh aomet aoushan hounar ne ket, pa vez gouvernet dizaul ha eun dra-benag e-vet an dud diwar ar vleiz re. Ar re vian kemennet na grant netra d'ezho a rafont lavaret hag emaint a lavaront evit dar klac'har ar re a ra netra ouz ampach ar pez a lavar eur republikan mad. Ouzet a-walc'h an Aoutrou Jouse hag ar feiz, ez eo da lavare e ra brudedou ouzomp

« Ann amzer zo a zo mad ha marion ann dousan
« a zo ze eun heap vad. Bete vremañ ne dle
« c'hoarz Jupar ar labourer a vez gwall he
« houn hag he c'hoarzon, ar bloaz-man vez bet eur
« ar pan hon eus bet kalbet, ar blaiserezon diventa
« a ra bet bet mad. »

« Ha lam ar zo tro bet rebarz ar ganedon haroet ann ga vek « Courrier de Morlaix » hon ann hompoan. Ha lavaret hon eomp rakoz dre « hwezi Jupar. Ni a vefe poanik hi ma petra. Re a ra diwar h'ho c'hiz e vefe mad an eost, pa Aoutrou Jupar ez-hon a eur ar Wegen ne vefe ket d'eur h pegemon a gemer ar Republik war marion an dousan hounizhoandr gouzout a ra no ar fe lavarse, zoken da netheutia emaint lamet ampech eur pazifara war eur bevezidad.

« Ne lavar ket ce neuz labouat « kounsel, eur h eus tud a relijion ma a garanje Jupar kroc'hen eur maouez. Ha hounizhoandr ne vez ket eur maouez divunk pede a ra lavaret ael i a dous eur bleiz en dremm kroc'hen ar maouez ar

« Ean kear Westminster ze eunn ti bras evit an dud kaer hag eur belek ann ti-ker Ean kear Paris a ze me gwel ez ha kregont ti bras evelze dare kaer bras ar c'hear. Ean pep ti a ez eur belek, dann pe dri horvez a ze noubeut pe gaer a dud kaer.

« Brezon neuz ken belek ebet taket ged ar maouez. Pevar ann dud kaer a vez ed ebarzhadenn kear Paris an hent-meurbed. Heklerou ar parresou ne pell ha kaer a labour ha dous da ober. Ne vez ket mui kaer, zoken da zistrou levez, mezeur bras ar Republik en deus kaer ober an dra-ze. Lavaret a ra h ehanoude e ve bet a-walc'h ar religion ar ha ne « zoniaz » a ze gaer.

« Ean kear Paris, evel e lavar h all a ve bet ann dud pinvidik a za er meaz ha ne pa ne klaske bogea ar bevez. Lodez ar pariz ze lakaat ar bed-ma ar Republik dezi ; houzi da vont dagnathan ha zoken ez bez ar c'hraou zoubouz en deus ar pouez ze ar Republik. »

An e'hêner, ezez ar stignennerien

An hini a vez gwrez gwall an nebrou Thiers ar *petite fôlt* kommunerez, Gambetta ez deuz diskouezet petra dalvez pa vez kounnaouet o vrougoud gouzoc'h ar gwirioù (ur c'hêner ezez an *conservateurs*).

Ean devi-bennag e tiwez ar re ne diwanet ker stank eun ampech ma, a gredan edo an diskelper diskouezet ze ; vent da zont ar c'hrota-poan war gerz ar Republik pa vez deja ar c'hargou hag an emzion.

Neuze e kouezet ho loskon ann dro da ober Cahors, ann eur gwez ann a-greiz ho c'hornailhou, ezez ober ar re dezhan. Ur c'hêner ezez an *conservateurs* !

Ken a devennent, e kemerfed poaz da ouzhpenn, e pep bourg hag e pep korn ruz ar vro, gwir ho meuz kaer respet d'ehan.

Aliez ho lez kaer breiz, kenz-hen a lâr, eme-z-ho, kenz eur maouez dreist an holl remzel hag impalaered a ve bet kavhoaz dreiziet kaer an nes ar peul kaer kaloc'h ve a ve pevar pemzek ar marv ac'h ho meuzo ha pa grede an holl ez edo a-barz ho nerz hag e vez den da harpa ar bed war ho c'henou neuze-pad e kemerfez evel eur c'hoz pad pe leun a hadarnach kavet-kenvet ha brezonet kaer a vez kaer ann-dro d'ehan hag hen kenz eur c'hoar eur c'hoarz kaer-pad a laze kaloc'h d'ar-mintin.

Trumpet ez evel ez lac'hejen, ha war ho kav'h petra c'hoarz ? A gav ez deuz graet gaou ann-han hag a ra ho kaer ann *conservateurs* ! Ur c'hêner ezez an *conservateurs* ! gwir lag a zelu kenz-dall d'ho kenel ez dreiziet da zaskanted Ferry Paul Bert hag ar renkadou kozion chas all a zigasfed da respetiñ skolioù ar Republik.

Petrak an dra ar-zeiz ann-hennez ? Pemzek ? Ne ket doaz da welet.

Setu dan e ra an dud, ez ez eun dalhe ann-nol kenvez ne deuz e kaer e-kerz ann a Frans rag den nemet eun den a skuiz hag a ga koan rag den hag a garia ne vez ha n'ez dalc'hfe kenz kerz ar Republik, a ze ann ha koan evit mez an holl tud ha ne gompenn tamm e vez ato kaer kaer an kerz-ma d'ar re a gemer pennou war-n-ho mailhou tud ha mammou gwaz kegale renkadek.

Ha prouzi a c'hellfe ho c'hoar ar pez a lavarer ? da. eur a vad. kenz ar gwirioù an dengez an hoeng ha deuz an ker e'h koarz dilez ar skolioù kenz kaer ar spered hag an dres a ze hag a zivo ann dro d'ezh da spega rag ha a kenz an d'ho zoulla kenz-pad e pep kaer h kag e pri kaer ann a Frans an degemerez hag an dudou kerz a zegasfed ar c'houarnamant hag he deuz evit h ank'oual d'ezho da lakaat an holl da loeiza d'ehan an tamm ar a zukouez skuiza a-walc'h ne ket ar c'hêner ez ez ouzhpenn ar ur mignonenn an ker ez ez ar mirout hag ez c'hervez. Ha ne lavaret ar a vez ?

Ha pe gwir ar pez a embann ar kaer dudouet

hennaouet,en ar c'hloer an eonhourien,penaos eman e unan a-dre gant-ho kemmend-all a dud ma'z eo dalhet, kentoc'h laouen, ar c'houzanamant o klask ho diskoun ?

Penaos eur horn dalhet ho skrant eget diouganel an hini a zo eur vaz hir evit he zourn hag eur c'hi evit he rasik oc'h ho harcha penaos hon-eun on dedi galvet gwelet ac'hanoc'h ar c'hloer evit hirvoudi ar bobl pa weler hervez ar bobl-se, dreist ar meaz hag er c'hervez o reiz a bez korf ha madou da harpa ha da zifenn ar c'hloer?

Ya harper na ne zifenner morse evit rankout gant kemmend-all a mern hag a galvan Eun rankour pe ne harzer het ouz-han a vez lamket da vat

E Paris, hag ar bobl a zo a-enep ar c'hloer ?

E Paris ar bobl en deuz diskouezet dek mailoc'h evit sevel tres skol da reiz eun-ha ho repar d'ar vugale Dek mil oc'hent a zo eur memes traou evit eur gear hep-ken

Evel a welit Bretounaud, e Paris, mar deuz re-hall ma eus c'hoaz trez kruelouren vad ha kalounek

Ha war ar meaz ?

Epad ma oa Ferry o kapuga a-raokaou ar mailoc'hou hag e devoa eur mor ard mailoc'hou ha mailoc'h ar'hont gouezet gant labour ha c'houezen ar bobl pastr evit sevel tres-eoul mevel da vonga ar repar eun-ha mar gell ar bobl, dre'h ma da doa he vugale eun ar skolioù mailloget-se evit ho c'has da skolioù ar Frerez hag ar Sourezed

Goulenet e oa bet digant ar republikaned Ferry da ... ar Republik e pep departamant hag ... ar c'hloer ?

Goulennet eun hor bro digant an aotrou Gragnon Prefed ar Finister goulennet digant an daou aotrou Keirhou ha Maupas respetivamen ar skolioù hag ebid e kavont nebeut brac'h war ho c'hoantaou e tigent war ho c'hein abourouz brao. evel ar re a zo bet e Morlan eun Tre'z ar e kerber e Brest e Landerneau goulennet digant-ho ho douarn war ho c'halon ... rah bet badezet pa vount beteg eur mantel kounivaz-hennag marteze a zo chomet c'houi eun ho c'hrest evel ho deuz diskouezet kaout ma eun amzer all a zo bet araok — ... ma' gouennet digant-ho hag eurusoc'h en em gavout brema, e gwirionez eget an d-eunt eunan goulennet digant-ho hag eneplec'h en em gavout brema dirag an dud ha dreistmalloc'h dirak Doue. gouzo mennan eun tad evel hini Loperhet ?

Hag e Treboul e Plogoffan e Plabennec e Cleder Forsunat kemerot to bet hag a c'hell kaout c'hoaz eno hag el leac'h al ha n'en het. gouiennet c'houi traou ar re ze eun ar re wella da zigent ho spered hag ho c'halon da gemerout Breiz-Izel kristen a zo du eunan anezho holl oc'h gwirionez Breiz-Izel hag oc'h ar re ho defoa a kalounou ho hugale ?

Goulennet digant-ho ha n'en het eno traou a-walc'h da sevel evel eur reverz, eur mor drouk ac'h ar Republik ha d'ho mouga, evel a rear d'eur vamm-vesker kaeta trouse vou a vern ?

Yaolet ever An diaoul en vezo het ato trouc'h d'an Aotrou Doue eun hor bro Ya'n hini pe gouzi e kouezo ar Republik a zo bremañ pevezul eur marvad a krugnat anezhi nevez pastrel vras, e c'hellfe bezañ serchet bas d'ho zabadoliù

Her savarel a ranker an deiz ma ha kemmend-hini e Brest hag e Frans a labour evel-d-ho an deiz-ma, ma vez gwirion ar pez a oa lavaret ac'hanomp a zantelfe an deiz-meurbed ara relegou Jezuz e Kalvar ar bobl.

Kaer deiz eo, e gwirionez al labour-se da ober, ma vefent mard-holl pell a zeiz, ha her lavaras ha Gambetta eun he vez a raok ma hanv hent ar fest diwar douar Frans ha Breiz da marc'hata e vezint an deiz-ze, ha Doue hag he relegou warnon a vezo pell gouzi ha bete fin ar bed hon lamoup c'hoaz eun hor bro

Daoc'h an ta ni a lamoump kerz hep gouzout ar red ac'h eo ar c'hi an deiz a lavaromp eun eskrez hag eur boan vraz rankout hoarded evel dibri bara devlas, evelo ha sioaru oc'h ar pez a houzoud gwelloc'h eget den e-bed marteze ne vefent kerz evel ar bevriken a oa lors petra a raned

Koulskoude ha pe'hed a ra d'e-omp gwelet gant joa ho deiz pann da sevel evel gounad ho arc'hant, pennou ha kalon ar Republik, a gaso'h ober labour an diaoul ?

Labour an diaoul eun c'houi penaos an dra-se ? Ha ne gredit ket

Na ne gredit ket, va daou mad ma kemmbrout ne ket red d'ho monet war hanvou va diaoulou d'ho pedi da gredi

Evelato, mar kerz va selaou eur pennadik c'houi me a ra da gomz a e-barz ha ne ket eur gaou ee, met ar werionez ha ouzhpenn kement-henn a zo c'hoarvezet, eur mare a zo e-maez h eun eil war h hanvet Calibus arrondissement Boulogne-sur-Mer, departamant ar Vosges

Eno d'ar merc'her é a vez obred diveza ar c'hi eun eun gare respektuus ar skol-mor a Boulogne, pell ober eun enezenn a-enep ar Perroque tamallet gant eun tenel-mor kemmend-all a vez kemmet full mar plij gan-e hor b eun a ranvel kempaeré

Mad ! gwall an eeliadenn evel ma e'a red an pesked ! ar c'hoarvezet ar c'hlasker e hommo-ma d'en het hanvo e-beò gant ar pesked eun ar monterel-se hag ar preo, hag ar c'hleuzou na daveg dezi all e lod kemmesket

Setu nemeur met het pastr-lakez ar Republik, red a zilezo dezhi gouzout d'ar gwir evel eur c'hrabaner ar c'hleuz en dele gwall klask dre gerz ar pesked epad an deiz

Petra da ober ? Cortoud, brevailh e vrezoneg, Brezounaud

An respetvez-ma, eur spered kempes hag ur-

noz, mar d-os unan ha dont da zoujal evelhen me a c'honezo an doare da anzout ar wirionez war an dra-ze, ha dioc'h-tu neuze hon aotrou ha distrei enz a leac'h ma'z edo da di-kear reud ha soun enn he gresiou, hag a bep tra d'ezhan ar mear hag ar mestr-skol ac'hano.

Arabat kredi e vije hevel oc'h Jezuz etre daou lorr!

Eo em gavet e sal ti-kear diwar-red ha berr war-n-han, an aotrou inspecteur ar fo o tont enz he fronellou, an tan enn he zoumagad ha rok kenz he délé a laka digas dira-z-han bugale ar skol spountet holl e-kreiz ho c'haloun, o c'hortoz petra a dlie beza. Ar pez a dlie beza eo ez eä an aotrou inspekteur da c'houlenn digant ar vugale ma petra en devoa lavaret d'ezho ar persoun, er gonfesional, d'war-benn *mantuer Compayré*

Unan enz a daolou ar vugale en deus kaset d'ar gazeten c'hallek *Lantern*, e Pariz, eun tammik skrid-douro great gant he vap, enn eur zistrei d'ar gear ac'hano, goude klévet goulennou an inspekteur ha responntchou ar vugale.

An inspekteur, krog e *mantuer Compayré* heu diskonez, gant ear eur bleiz o vont da daga eun oan, d'ar c'henta paotr a wel dira-z-han o krena, enn eur c'houleon

Hag ansonn-mad a-ri al lerr-ma ?

Ar bugel — Ia, aotrou.

Hag o vezo kofesset oc'h-hu bet ?

Ia, aotrou.

Ha petra a zo bet lavaret d'e-hoc'h diwar-benn a lerr-ma ?

— Netra, aotrou

Ha n'hoc'h eus ket soun da vont d'ar prizonn?

Nann aotrou.

— Klévit, pa lavarer gevier, an aotrou-Doue a zo war-nez pe d'an neac'h Lavarit ar virionez

Evit krenna berroc'h, ar paotr Nepomusen bihan ne falvezaz d'ezhan lavaret netra eux a gement en doa klevet enn he gonfession hag an inspekteur gant he gounnar ker gwenn hag enn tamm paper,a gas ar paotr kuit, enn eur he c'hourdrout « Ah n'eux lavaret netra d'ehoc'h ? » Mad, er meaz !

E guirionez, lavarit, Bretonned, hag an diaoul he-unan. mar d'en em zikonesfe enn he groc'hen daonet, evel a ra e tez ar Frammansonned he vignonned vrasa hag ober a c'helfe muioc'h enn he lez eget a reaz an inspekteur-ze ne ket da eur bugel hep-ken, nez da ugent pe ouspenn evit gouzout dioust-ho petra ho doa klévet enn ho c'honfession ?

N'eux ger e brezounek hag a ve evit lavaret ha diskouez evel ma tere eur skandal hag eun dra ker mezus, enn hor bro hag enn hon amzer

Red eo beza d'odan ar c'honarnamant a zo, evit gwelet bete pegeid e c'hell moui paganed ar Republik, inspektourien skolioù bugale-z-han, tud desket hag a skiant war ho meno. hag a den, evel tranced ma z int da waska tud ha traitour war gousmanson ker aonank

Daoust ha Ministr ar skolioù,mar gouesfe,hag heu a ve den iver da c'houzanv enn dra hag a zizenor da nebeuta kement an Universite ha ma re hor bro gristen a-bez ?

He zever ma ve real a ve neuze kas an inspekteur-ze da foeta-bro dre an bentchon braz

Ma oa rafe ket Ministr ar skolioù an dra-ze, eme ar gazeten c'hallek a deomer an dra-ma anezhi, evit neuze tud komnun *l'ollois* a ve ho gwir *mettre* ar c'hoz lakez-ze, bep tro ma lakafe he skasoñ war ho douar

Diwrechoun al levrioù koundaonet

ALIOU HAG O AR VRETOUNED DA LENN.

E-touez meur a gant beleg a zo lamet brema ho fae digant-ho gant gouarnamant ar Republik, ez eus iri drouz ar re a hag a zo hano anezho el lizer a ser.' Ministr ar relijion d'an Aotrou 'n Escop euz a Dul.

Setu ama, Bretonned, darn euz a lizer ar Ministr-ze diwar-benn an digaresion a gav da damall ar veleien a lavaromp

« Ar veleien-ma, eme-z-han, ho deuz diskiennet ne rojent ket sakramanchou an Iliz d'ar re euz ho farresionn a zalc'hje, enn ho c'herion, a levrioù koundaonet gant dekred an *Index* pouezet hag aliet ho deuz bugale skolioù ar gommun da zizenti oc'h ho mistri-skol , lakeat ho deuz kerent ar vugale da zistroja pe da zevi al levrioù hanvet meurvel a roa er skolioù-ze

An aotrou Denechaud Eskop Tull, a respontaz d'ar Ministr ho doa great ar veleien-ze ho dever o tiskleria ne rojent ket sakramanchou an Iliz d'ho farresionn a gendalc'hje da lenn, pe a zalc'hje enn ho c'herion ar levrioù koundaonet Ar veleien ne c'henont rei ar sakramanchou nemet herrez lezennou an Iliz. ha klask lakaat anezho da derri al lezennou-ze a ve muret ouz-ho da ober ho dever e-kever an oneou dever ha ne zell tamm e-bed oc'h tud ar bed pegen buez-beunag e vent ar c'hargou

« Lavaret a rit ouspenn Aotrou Ministr, eme Eskop Tull ho deuz ar veleien a dama t, poulzet hag aliet bugale ar skolioù da zizenti oc'h ho mistri Ar c'hontrou-ze a ra enn drask a-bion d'ar wirionez , a lei zo bet hepken ar vugale da *zenti oc'h an Iliz*

« Brema ma ne c'hell ar vugale-geiz-se senti oc'h an Iliz hep dizent oc'h ho mistri-skol piou a zo da daman war gement-se? Setu eno ho skolioù etre daou — skolioù ha n'int da Zoue na d'an

dezout, — dont da vezа brema penn-abek da bep kaoun hag evez c'hoaz al liberte a gousiansa dont da vezа var skiavach

« Lavaret a ra c'hoaz, Aotrou Ministr, en ar gerent, diskuiniet gant ar religion ho deus distruget pe sevet al lesrion fall a vez er skolion.

« An dra-se, dioc'h a glevan gan-e-hoc'h a zo eus doaiou gaer hag enorabl rentet d'ar gerent-se, tad a leis kre hag a vouian eur a-greiz va c'halon

« Mesuliet ho deuz, eme c'hoaz an Eskop eho an Ilis a zo bet goarc'hemennet gant-he,e peb amzer distruja ar lesrion fall.

Goude lavaret an dra-ma, an Eskob a zistag eel-hen dioc'h he lizer

« Brema Aotrou Ministr, e lavaran d'e-hoc'h da greiza ar veleien tamallet gan-e-hoc'h n'ho deus gnat nemet heul ta va c'holen ha va goarc'hemennou Mar deuz eta enn ho zouez unan benag hag a re kablaz me eo hen-nez mar deuz en ho zouez muia a hini, me a zo ar c'henta, pe evit lavaret gwell, ar re gaoliet pe goapabl e gwirvoudez, — na fell kot d'in komz eus ar re zaskiantet gant ar religion a zo ar re a dorr an *neutralite* a zo bet lavaret hen alies a vije roet d'ar skolion, ar re a dorr liberte ar gousiansa, goulennet vez kant ha kant gwech »

Koudaonasion dara lesrion, kanvet e galleg mandemus encycliques gant kongregasion an *Index*, a zo bet roulet publik da lavaret eo, moullet ha takset etre daouarn an hol eun Eskopti Breiz

Setu ama ar c'helennou a den ac'hano d'ar bobl, kelennou hag a zo mar e vent anavezet gant holl dud hor bro, rak ar pez a zo skrivet evit kristenien Eskopti Vreiz, ne dle ket bezа fall evit kristenien Breiz kan-nebeud

« 1° Pec'hi brai a rear o prena unan-benag eus al lesrion koundaonet, pe oc'h he zerc'hel, Mar d-eo bet prenet a raok bezа koudaonet

« 2° Eur mestr hag a lakaie unan-benag eus al lesrion koundaonet-se eiez daouarn bugale ho skol, a rafe eur pec'hed marvel,

« 3° Ar vugale vez a bec'hie marteinmant, ma teufent al lesrion-se ha pa ve zo-hen dre urz ho mestr-skol e ve,

« 4° Ar gerent a zo takaet enn dever strizh d'ezho, marat na ve lennet na studiet hini e-bed eus al lesrion fall-ze gant ho bugale Rez e dleont lenna ho bugale eus ar skolion a zo al lesrion fall-se eus-ho. ha pa vankfent kaout poan oc'h ho derc'hel er gear pe dispega arc'hant evit ho takaat e skolion kristen

« 5° Beleien ar parresion ne dlecont ket ankounac'haat int karget eus an eneou, ha petra-benag ne c'hellont ken mont brema er skolion, e rankont evelato takaat evez-mad oc'h kement ma a zesker eno d'ho instruiomi monank.

« Ha ve ar meaz eus al lesrion koundaonet, re all skrifet a-neves-ze ha temaet gant eur sperat ker fall hag ar re goundaouet ha ouet da studia er skolion libr pe bub k eus hon Eskopti, neuze e tleer her c'hemenn d'e-omp rak-ta Rak-tal vem war gemenn-se hep gortoz bars Roum. e welfemp pa hon-unan petra ve el lesrion-se ha, ma ve lac'h. e tifenfemp dioc'h-ta, dre eur skrid publik, kenn ha derc'hel anezho

« Eur bugel ar skol ma ve dalc'het gant he vestr da lenn eul lesr koundaonet gant an Tad Santel ar Pap ha gan-e-omp hon unan ar bugel-se ne dle ket bezа reservet da oter ho bask henta, nag avez da gaout sakramant ar Confirmasion. »

Al labourerien a lefe d'ar Gerent gant ar Republik

Lavaret so war ar gazeten *Feiz ha Breiz* eun ur bemp a viz mae se dou ar c'houarnamant kount e tizammje an dud diwar ar maez, o tigreski an taillou war ho douarou

Kaout fiziaus e komzou ar c'houarnamant an bremа a zo bezа dishanet ha netra kenn gwriet a dleer ha gaou a lavarer ama

Ar bemp dre gant a zo dishennet eun a ugent vuiel da *driuzec à vuiel* Ar re ho doa servon braz pe dammouigou love bihan a goll bremа *dek dre gant*, hag ar c'houarnamant bep-unan ne, a laka, dre nerz ha dre forz. an *dekreion-ze*, a ra mallouou, enn ho pale h digor ha frank atao. ha ken doun ouspenn, ne ve kavet nemet e-beu d'ezhi

Nann nann, ne ket d'an tiek na da tigreski ha daillou e vezo roet guennek eun ar malfouou-se Oh, netra ! taillou an tiek. e-leac'h digreski a grenk bob bloaz ha dirag ar c'houkarrerou a zo, e vezo red d'ezhan ouspenn guerza be ed evid ur priz a gavo da vihana, mar c'hoanta pasa he zle pe enn dann anezho Erit an esperans da revel he gein eun eur c'hiz pe c'hiz all, an esperans-se a c'hell da deurel dreist he beun. kred ha ma vem avel vad da gas a-raok kentr gouarnamant ar republik

Tud ar c'houarnamant-se a zakomt ho-unan, gant ar re geuta, d'ar brouou all pagou uzel omp kouezet, a kevez sevel ha maga koeued

Ha ne ket ar republikaned eo a glever o lavaret pe n'hoc'h *eur kri a vel sarrit kounad* ?

O preneg evel a reont. ne weloat tamm e kemmont evel tud diempeun

Hag ankounac'heat ho deuz-hi priz an traou, kerveu ar marc'hajou great oc'h ar broiou a-nevez ? Ne stad set netra eus a gement a dremen ar broiou all.

Erid-omp-n ni a wel skuear a vad e pa stad treuzus omp lakeat gant ar marc'hajou estren a lavaromp ha dre se hor beuz aoun na c'hellfe ket

Digitized by Google

al labourerien, epad pell amser c'hoaz, gwerza ho loened ar priz a daloas.

War gement-ma, setaouit, Bretoned.

Eun tu-al d'ar mor Atlantik eus Amerik, e kreiz brema eus dra hag a ra nec'h d'eomp evid-hoc'h

E kenstrin ar labourou douar Journal d'Agriculture pratique), e c'heller lenn e saver brema eus Amerik *souscrivo* pe goumpagnunezion evit maga loened da gigas eus Europ. Eno ho zonez ez eus darn hag ho deus prenet douar a-dreuz ar c'hoad real nemet fri zantim (2 fr. 67 c.) an daou zervez-arall pris ar gwiaich bihanoc'h evit priz mouen an douar a Frans

Eun dousron-ze e savint hag e vagint loened, evel dioc'h an druil. Unan eus ar c'houmpagnunezion-ze e deuz dija kemmet a zousron. ma vez ha ma vag war-n-ho, da nebeuta, daou-chant mil beuz chatal

E fin an hanv diveza, eun den eus ar re a zo e penn eur goumpagnunez evel ar re a lavaromp, en deuz gwerzet ouspenn pevar mil ejen eus a dri da hanar bloaz, ha roet anezho oc'h ar priz a zaouc'hant ur dre benn

Dirak traon ar seurt-se pagerien braz e tle bezi méc'hamant labourerien douar hor bro

N'emaomp ket pell marteze dioc'h an deiz ma velimp diframbarkin gounnid deut eus an Amerik, ejounnid lard ha braz hag a vezo roet evit tri-chant lur dre benn

Neuze petra raio hon beh-n a zo eus ho graou eus ejen hag a zo kouezet d'ezhan ouspenn pevar c'hant lur da vaga ?

Mer gwerza a ranko war god. evel m eus deuz ranket gwerza ho ed

Ha leac'h a zo eno lavarit Bretoned, da gaout fisanz eno amzer ta zont. da c'hoaz, kred ha ma pado ar c'hoarmamant bu brema ?

Evit an hoc'e gwirionez ha dreist an holl evid ul labourerien douar ez eo mad ha mall braz e re c'hoant ar c'houarnamant-so evit eun all, rak ne weler nemet re skiear ez ear el tagen doucc'h-douza bemdez gant ar republik

Kaer a ra lavaret ha glaboussat, evel a glever kos mazeleonen brezounek trekouet. paet evit dastoupa gevier ha, dre ho gevier evid ober drouk mar gellont n eus den nemet ar Roue hag a re evit digas er vro an ancien-rad an eurusted hag ar beza-ez d'ar bobl

E gwirionez e c'heller lavaret hag embann, nemet Herri V den e-lied, gouda kemmed-all a zisman greiz e peb leac'h gant ar Republik na bihano burviken an traon bolt war bo c'hompez.

Rannet ar Roue a weler o tispliga bemdez eun nhan pe unan eus ar c'herion brasa eus hor bro, a verk d'an holl a lusta he amzer Evit digas buanoc'h an amzer gaer-ze o re red e peb leach selaou ar vrioneu hep-kea ha choum hep plega marte ar penn dirak tud a ra fet great, tamm e hed-evit gouarn eur vro evel hon hini, — evit ha c'hoaz a-berr Doue ne lavarer lut.

An Republik
e doun d'ehanet da vichtoura ho daoul.

Dousalbit filiped bihan Kongo ha Madagaskar, ha c'houi vez, kos kilometr lodez ar c'hos-tarn-Chin ? Petra am meuz-me klevet, emaoc'h o klask mhan oc'h hor Mana-ni ?

Red eo lavaret ez eo kouet ho penn gan-e-hoc'h, ne c'houroc'h ket, evit doare, petra eo Mana Hanoeu. klévit a zo ken hir he haro ha ma a eo kouun he vroaz enr vestrou eo da zispliga Kroumuriel dioc'h an druil hag a kredit. c'houi. kostrou ma e oc'h dont da glask e hoari out-hi ?

Ne n oan ket eun diviner na tost d n beza e-velaio. e kredan lavaret d e-hoc'h hoc'h eus kollet a-raok c'hoari. Mardouac'h Mana ev l h da vezo zaouzek c'hoaz, a zo da zioualli out-hi mor a ra eun he c'horf ha dare ne zlao da gregi gant he dent Goaleonni oc'h ar Jesuisted, oc'h ar *Frèred* hag ar Seurened hag e klévoc'h gan.-ho ha gor gaou a zo ama ?

Dre-ze, oun au d'e-hoc'h. filiped ha kalonou a mar kirit ra c'hredi, da vezo zaou pe gouzan Mana ouz-hoc'h. ha da vale eoun dre an heut a lavaro, nemet ma re an tarr-kas Sanz a-du gan-e-hoc'h Neuze c houa ne lavarao ket, rag hen-oaz en deuz brud da vezo gwasoc'h bil evit na d-eo hor Mana-ni unpisal pa we an diaoul a-dourn gant eun all-bennag Neuze e amm hag en em zifret gwasoc'h eget eun diaoul nag dour beniguet,ha ne zistag he trinoù dioaz-hoc'h ken n on devez het dre nerz pe dre malazerez. an tamm en doa c'hoant da gaoul, ha pa ve dija eno ho kenou hag e boule ho kousoug. An holl. ha Mana zo-ken vez. a garfe gwelet atao eur pez-mean pounner oc'h gouzoug ar c'hoz tarr kaz-ze hag her strinka da vezo e gweled ar mec'douna zo

Evit sur ne ket Mana burvirken a raio an dra zo d'ehanè aoun e daio aa ve diframmet bouioum he bragozen

Petra Mana a zong eur braget? Koulskoude ne ket goaz

Oh nenra, na tost da vezo zo-ma. ken , evelaio arabat c'hoarzin eur braget a zo kaiz dismantoc'h d ezhi en amzer a zo bremà , hag ouspenn eur braget vraz a ro doujanz, kompren a rit, d'ar C'hroumuriel ha da galz evel d-ho n eus neuzet saoun eun dro o ho direnkez

An dra-ma a-raok a zo evit lavaret e deuz c'hoant ar Republik da ober brezel d'ar C'hongo ha da Madagaskar,dre-ze eun Afrik, aa d'an *fonkin* kals pellac'h eun Ao.

Dont a c'hel-fe a-benn eus an tri-ze he-unan,war-

benn dispign kalz arc'hant ha koll marteze kalz a dad nemet trez ar Zaoz a glaskfe enobi. An dra-se a re ar gwasa.

Ar Zaoz zo kre he gein hag eun tammik falsgr ha jalouz; dre-ze, n'eus ket kalz da fisioot enn-han.

Mez, a lavaro unan-bennag petra ra-ze d'e-omp ni brezelion bihan ar seurt-se ?

Gant ar brezellou bihan-ze, daoust ha c'houi a c'hoar ha ne rankfe ket mont ho pugale ha marteze ar gwennelen diveza a zo chommet enn ho kodel ?

Da sioual zo ! rak ar c'heleier a deu ea ar breson-se a laka nec'het, evit doare, meur a zen a skuant a ra c'hoaz dre ama.

Kaloz da c'houeziin.

Lenn a rear enn *Almanag ar Peiroz* ann istor a zo ama war lerc'h.

Al letanant Verdier a c'houneze kement klaoustre pe barr a rea. Ann holl a c'houe ann dra-ma er rejimant hag och taol, pep tein a vaze great, unan pe eun'all a gounte istor al letanant Verdier a-raok evel ha mont kuit.

Ken anavezet oa an istor, ne falvezo mui da zen mont e klaoustre gant-han, dre ma c'houneze bep tro

War gement-ma e c'hoarvez ma e oa al letanant Verdier hanvet da vont enn eur rejimant all. He goroual kas a skrif d'ar c'horonal nevez, a oa eur mignoun d'ezhan « Donaint rak Verdier, morse na goll klaoustre e-bed, eur rivin eo. »

Verdier en em gav enn he regimant nevez

Da lein e voe great d'an ofiser Verdier enn digemer eun ar gwella

Dont an deserl war an daol, ar c'horonal, den mad ha kalounek, mez rvez den ha ne felle ket d'ezhan bezo farz eun ofiser a oa dindan han, a lavaraz da Verdier evel o klask he hilligal

— Asa, letanant c'houi evit doare a c'hounid kement klaoustre (pe barr) a rit ?

— Me, koronal.

— Ia, ia, c'houi, rak ann dra-ze a zo bet skrifet d'in

Ne-vad nar gwir eo. n'en em sifennan ket.

Penaos e rit-ha an dra-ze ?

Me, koronal a anavez an dud gant enn taol lagad, ha ne lakaan klaoustre morse, nemet sur e ven da c'hounid.

Ah c'houi a anavez an dud gant enn taol lagad ?

— Ia va c'horonal.

Mad, neuze lavarit d'in, mar plij, petra welit war n ogn-me ?

Me wel hoc'h eus eur gouli enn ho penn hag a zo digoret a-nevez

— Ah ! ah ! ah Me eur gouli em fenn Rakoaz n'eun bot gouliet war dro eno.

Pardonnit d'in. eo. eo. va c'horonal !

— Mes pa lavaran d'e-hoc'h.

— Va c'horonal, respeti a ran ar renoun a c'hellit, da gaout evit lavaret ar per a rit

— Mar ket e lakaimp klaoustre (pari) ?

— Ia 'vad. va c'horonal setu azo, pa fell d'e-hoc'h, pemp zouz-aour war-n-ugent, eme al letanant Verdier enn eur ho lakaat war an daol.

Dao d'ezh evit pemp kant lur enn ar c'horona laonen hrax.

Pemp kant lur Ia da, ho gounezet em meur tur gwech.

Petra ? Ho gounid a rit ? Evit an dro-ma, letanant, hoc'h eus koilet

Hag ar c'horonal, n en dos ket ar pemp kant lur gant-han a ro he c'her hag a laka eno dirag an holl he vragez d'an traon

Sellit, emez-han.

Ar bens al mar plij.

Iac'h ho dion, Aotrou !

— Gwir eo. koilet em meux bez' e c'heller la-ma, koronal. Setu azo ho pemp kant lur

Sevel a rejot dioc'h taol enn eur c'hoarun, hag ar c'horonal, laonenoc'h evit ann holl, a gemer he blaen hag a skrif d'ar c'horonal eux ar rejimant al

« Petra a lavarec'h-c'houi d'in-me ia e c'hounezo bep tro al letanant Verdier kement klaoustre (pur, a rea ? Ema o paouez koll eur c'hlaoustre ganen-me diwar-benn eur gou. am boa a lavaze, enn unan eus va fenson. »

Antronoz, e respount ar c'honoral all

« Va mignoun, an dro vrao a c'hoarvez d'eomp ! Da lein hor c'hmiad, me lavaras da Verdier enn boa skrifet d'e-hoc'h evel da eur mignoun — Verdier mezo d'in « An dra-ze ne vir tamm e-bed na lakaan ama *daou* ezl fur e klaoustre e leuno va c'horonal neves he vragez dirag an holl epad al lein genta a reio great er rejimant-all d'am digemeret. »

« Klaoustre Verdier a voe dalc'het gan-e-omp. Rak-se ta. va mignoun. bezit ar vadelez da baea d'ezhan an daou vil lur-ze enn dle a enor so hag a rank bezo paet rakta. Kenta ma c'hellimp, ho peso hoc'h arc'hant »

Pourlen Departement Finistere.

Euz ar bemzek
d'an unan ha tregont euz a viz mae.

13 a vas Confort, Ar Forest, Ploneis. Poullan, Castel-Nevez, Pleiben

16 Botmeur Mil-ar-Vern.

17 — Pont-Croas, Plongerne

18 — Tregonnec

19 Coray, Huelgoat Plomodiern Landerne.

21 — Douarnenez, Plozevet, Rospordan, Colloroc, Sant-Rivoal, ar C'hleastr

24 Berven.

25 Elhaot, Colloroc, Plouevez-ar-Faou.

26 Scaer

28 Langolor Sant-Jermen (e Plogastel), Crason, Berrien, Lesneven.

29 Pleiben Commana.

31 — Plougastel-Daoulas, ar C'hleastr

Bulletin
de l'Association Économique de France
SOCIÉTÉ ANONYME
au Capital de 1,000,000 francs
4 rue Grange-Batelière 4 Paris

La Bourse est toujours très-lourde depuis la convention elle n'a pas pu se remettre la lourdeur persistante de ses valeurs pèsent sur l'ensemble du marché

Ce que je prévoyais s'est produit Les portugais de 3 qui se vendait de vendre aujourd hui encore l'argent entre le comptant et le terme dépasse 30 francs

La liquidation va avoir des résultats considérables elle d'empêcher l'effondrement du marché On a mis des mesures administratives à la disposition de la place pour faciliter les reports la Banque de France et le Crédit foncier ont absorbé une portion considérable des titres flottants mais à quoi bon ces expédients nous conduiront ils ? Ces titres n'en vaut pas moins dorénavant et de à en ruiniront pas moins un grand embarras

Bien plus, dans ces derniers temps on a affecté sur les tableaux des comptoirs hollandais de cotation à 0.0 Ces valeurs que on demandait aux vendeurs, on les a vues et on les a vendues ensuite mais elles ne sont nous trouver acheteurs et par conséquent les comptoirs auxquels on avait remis ces titres moyen de hausser ont laissé rentrer la hausse

On a cru après que bien des gens vendraient le à 0.0 pour acheter du 0.0 Il serait ainsi nos valeurs leur convenaient, avec un léger marché Pour empêcher cet arbitrage on remplace de leurs tableaux le 0.0 Mais combien y parviendra-t-on ? Est-ce que c'est être disposé à acheter du à 0.0 quand on retrouve les obligations de notre admirable fructifère et que l'on sait que on rapportera en 0.0 à impatience également dans un délai plus ou moins rapproché

Cette situation commande la plus grande réserve mais elle ne doit pas nous détourner de la petite affaire dont je vous ai entretenu la Société pour la reproduction des tableaux. Voilà une opération qui me paraît à abri de toute fluctuation qui donne beaucoup d'espérances et dont les titres à 100 fr que la modicité de leur prix met à la portée de tous

Les obligations hypothécaires 6 % qui se trouvent actuellement libérées à partir du sont très-demandées Ces titres sont loin d'avoir atteint leur prix réel si on les compare aux obligations de la Ville de Paris

L'affaire des Tabacs est signée à Constantinople la Banque ottomane dont j'étudiais elle le constitué que cette nouvelle sera officielle

Je vous ai parlé des Eaux qui a plusieurs reprises La pétition que doit présenter la hausse a été expédiée vendredi dernier à Constantinople Je l'ai lue elle est très-intelligemment établie on croit que cette campagne de revendication réussira

Pierre Lacroix

Correspondance spéciale 4 rue Grange-Batelière Paris

Correspondance utile Recommandé 1 franc en timbres-poste sous enveloppe des renseignements recommandés à titre d'essai pendant six mois, la *Correspondance utile* publiée par l'*Association Économique de France* (4 rue Grange-Batelière)

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un événement dont pourront profiter les capitalistes Les lecteurs seront les premiers renseignés sur les hausses qui se préparent sur les titres qu'il leur vendre ou acheter etc

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

C. et H. Ratisbonne fabricants de coffres-forts à Rouen, spécialités de troncs en tôle d'acier, fabrication en fer

perte de secrets pour encastrer dans les murs, colliers-forts incombustibles pour sacristie

Envoi franco du tarif sur demande à Rouen (Seine-Inférieure)

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE
16 rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèles nouveaux 4 un sentiment très-religieux et très-artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**; nombreux portraits-cadres en relief

Envoi de photographies Prix modérés

A. Pasquier Directeur

MALADIES DE LA PEAU
Dartres, Eczémas Pour nos cas.

Guérison infaillible et radicale par les Pilules anti-herpétiques (seules autorisées par le Gouvernement) déposées au secrétariat du Dr LAIGI Dans le cours du traitement dont la durée est en moyenne de 40 jours on a employé à profusion un bain de sublimé Notre médicament est dépôt à la pharmacie PERRANCE (Ancien Rochemberg) 6 Paris rue des Beaux 6 rue Vivienne Mandat de 10 fr. franc Consultations

ASTHME
Expectoration Catarrhe
Affections Toux suspectes
PAPIER - CIGARES du Docteur

FER BRAVAIS
(POUDRE CONCENTRÉE)
Chlorose
Pâles Couleurs
APPAUVRISSEMENT DU SANG
DÉPOT DANS LA PLUPART DES PHARMACIES

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE

Le Gérant : MILLS

Imprimerie Centrale pour la DE BERANGAL

TRIWECVED BLOAVEZ (N° 20) AR ZADORN 19 A VAE 1883

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN. AR GWIR VRETONNED

FEIZ AR GAZETEN, HED BLOAZ,
Ar Finister ... 5 mond.
Ar Mor-Bihan ... 5 —
Kostes-an-Nord. 5 —
Ar rest eus ar Frans 6 fr.
Ar Vroue all evelgwir ar post.

Dieun Roe Skuer, ha Roe Bonn
mennet hor Salver Jesus, Bonn.

An holl kemmachon a dle bout graet da berchen ar gazeten, d'an Autrou DE KERANGAL, ordin.

Diskuiem rech e dle bout kaset kivitaffen an holl arrebeuri da bolonet dour ar gouestlou.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE e rue Garancière a Paris
eil seule chargée de recevoir les annonces

Kemper 20 a viz mae 1883

Kuit Diaoul digant ar Bonn

An Autrou Eujen Veuillot a zo e peoun ar gazeten l'Univers ar gazeten-ze a zifen gwella ar feiz hag ar religion e Frans en deuz bet an onor da gaout al lizer ga lek a zo zakeat anna war-lerc'h, e bremaonek

« Gervaz, an 23 eus a viz ebrel 1883.

« Eur c'hristen ere ho preur Autrou, ne o'le
« ket merrel goude stourm epad hanter-kant vloaz
« ent Doue hag bu Iaz hep na vijen deut da ge-
« merout perz e kaon an holl wir gristenien ga-
« tholik

« Ar markiz de Dreux-Brezz enn eur skrifa d'e-
« hoc'h an doan am boe eux a varo ho preur, en
« deus lavaret e-leau va c'henz ha va abaoudegez-
« vad

« Ia me a lavar va anaoudegez-vad, rak abaoue
« an deiz ma voe skleriennet ar sperou brazz-se
« n'eo bet tremeat out han morse na c'hoant la ze-
« rei kuel, na spount galoun rak den e-bed,
« abaoue an deiz ma voe kelennet hag anchet ho
« skiant gant gw rionez Doue ha gant ar wirionez-
« ad-se a ro gwirioneg eux a draou ar bed abaoue
« neuze n eux bet den koulz hag den ebet a rifenn
« gwir ar Rouaed eux a c'hoad koz Romanuriez
« Bro-C'hall

« Enn amzer ma taskenner hor bro, doun er vro
« pe enn dizenor ken doun m ema bremañ war an
« derez uzela eux ar skeud-ze ha sklearoc'h eo bet
« beskoaz o rag an hoal eo red o ar Roue dont enn
« dro »

« Dirag ar bresel a zo great beteg-hen d ar reli-
« jon ha, doc'h a wrier a rezo great e hoa dre-
« zator ho preur ere gant fourchen dir eur foet
« en divije gant he bloen a speuret an dorfetou-
« rien hag ho zorfejou publik, a weler brema o
« dioli war hor bro ker dudan ha koummoù-mor,
« an eil a lamm war egile ha ho preur en divije
« diskaret war-n-ho pep manot ha pep kaoz

« Goude klask lenna digant an dud ene ho re-
« gel, an dud d feiz hag hep Doue ha ne fell ket
« d'ezho choum ec harz gwele an artizan arrisien
« kanv ene ospital, ev t miret na c'hoalzo ent-han
« an hini hep-ken a zo dreaus he galoun hag he
« vignoun gwenn »

« Dirag ar fa agries-se gant pehez nerz Loiz
« Veuillot n en divije-nen ket lavaret o ar boue ev t
« petra e zenuet ar veleien eux an ospitalieu-prinm
« goude ma voe kaset kuit anezho ivez ar seure-
« ani hanvet mao c hoarzegel ar re baour ha mer
« c'hed ar war-garantez

« N oun ket ken-nebeud ent anaounag hanl pe-
« naoz e kave va c hoanzon heol he galoun hep
« bro m am meus savet va mouez dirak va bro ha
« drest hoal er vloaz 1848, pa z oump ost d ar
« porz hag o vont ebarz Veuze, dre gavaf-kuz pe
« gomplojou ind ne glaskent tamm e bed, mad ho
« bro tud ne glaskent nemet para dioc'h ho
« c'hoant an traou dispara a ma va henge pa voe
« red d in o skoui ho zro in gobel preun staniet
« enn dro d'n ec ober ar hanoun eur Roue di-
« c'ha kuel va neuze Jer gwelioc'h eger ho preur
« ne anavezaz mennosion va spered den ne ris-
« konezas skleraat h eget han kement a ma em ha-
« zar d ar re-ze

« Dre gemeni-se ha n em oa-me ket abek da
« goanz o e-hoc'h eur va anaoudegez-vad a ra ivez
« beteg ar re a labourc gant han, ha beteg eno-
« hoc'h-e hoan da genta e hoa a ma bet he el enn
« he zourmou kaled

« Ha vez an tesenion a garantez a fen a e-
« hoc'h eux a beb bro eur frealz hag eun diaoul
« ent ar c hoar zad-ze a zo bet ar genta a kaloun
« an hini a zan hi daelou a genz o ezhan

« Ha vezo an tesenion-ze eur frealz hag eun di-
« aoul ent he zugale ent ar map-kaer ze a ma,
« gant gwir abek enor Loiz Veuillot, ent he ni-
« zed hag ez t hoc'h hoi, dud

« Grit em leac'h sa gourc'hemennou d'ezho hoil
« ha kredit em mennosion a w e galonn

« HERRI »

Lizer Herri ! da vreur Loiz Veuillot a zigor bre-
ma. Bretonned daoudagal kalz a dud e Frans

Ar re a zo ent-han da genta, ho deuz pell enn

ho c'halonn o welet ar Roue o lizolet an Armorikan ho deuz muret, er bloaz 1673, na d'eo bet distroet dhe vro e skonezer ar fazegriez a zo bet peadabek d'hor gro da veza reuzeudik abaoue, evel ma z eo hiriv gant ar Republik

An hini dud onest hag ho anver a zo c'houz aF brasa enn hor bro, a drugare Roue an oll dud onest brema enn aotrou hag e sonnt dirag ar Revolusion, a zo laouen hol' o weiet ar Roue chommet gant-han ne c'hallond enn despet da gorv gellou an dud fazi

Ar republikaned zo-hnan, ar-re anezho a zo leal ha difud ar sraou gant-ho, ar re-zo vez Bretonned, a anzao, oc'h anaout ar wirionez ne ket ar Roue dic'hallond c'houz evit lakaat he vro da veza eürus, pa vezo galvet ganhi

Tud hor bro Breiz, na choumit ket plegn ho penn dan douar hag ho kalonnou d'ar gaou pa welit sk erder ar wirionez o sspaka dira-z-hoc'h

Tut nerzus hag a benn kaled evel korrak an Arvor roll-noz, hiban ha braz skoaz hag harp d'ar Roue, bep gro ma viot galvet da soñ

Mar gra evel a lavarer d'e-hoc'h sonn e viot eürus her daze.

Skolioù ar Republik gant ar lèzen névez.

Lezen-skol Ferry eux an 28 a viz meurs 1882, e deuz a' par entanti hud, Bretonned sa, an eur hep-ken da lavaret e vin an *neutralité*

Petra eo ar ger nevez hoa *neutralité*

Mar ne-eo gallek ev' sprezounek ne d-eo taiom

Ar ger *neutralité* a verk nervez lezennerien ar Republik, ne dle mui enr ziken huza dreiset ho relijion d'ar vugale er skol

Nann a-vad re glor an Aotrou Doue, kroaer an nes hag an douar, ne vezo ken reiset d'ar vugale er skol, a dra-sur

An *neutralité* ger gaou ha fal'agi e gonaon ar republ kaned ne d-eo bet kavet ha lavaret gant-ho, nemet hep-ken evit dont da relijon done ar frammasonned

Piou eo hen-nez an done-ze, a c houlenno unanhennag?

An done se? Ar frammasonned her gwel enn ho loc hennou ne hano a zo an dianol

Ar vugale er skol a vezo roet enn dervez koaje d'ezho ev' reiski relijon ho Zalver Jezus, mes er mesz enz an tres-skol c'hoc'h ma teskint relijon an dianol epad ar rest enz ar zizun

Lezen-skol Ferry en he 48 artikl, ne d-enz hano ebed gant-hi enz a ger *neutralité* a zo lavaret a-rack

Drema, Bretonned, kompreut an daou dra-ze a lavaret a ra ar republikaned e vezo an *neutralité* er skolioù, ha pa zigouezo al lezen gresk war ar skolioù-ze neuze gr k enz ar ger *neutralité* Petra eo trabu er c'hi-ho ma na d'eo ket dont, a-benn kaer da ober goab enz ar gristenien galholik?

Dre eno, dre gelka, eo eaz gwelet gwadre ha troiou-kamm ar republikaned lezennerien.

Ar skolioù libr a gave da zarn a oa saveteat, pa voe sorret ge fri d'an artikl 7, ha koulskoude, ar skolioù-ze a zo bet gwaskel gwasoc'h, ha serret kuit anezho goude.

An dud a c hw sul'gez gwirioù gwirioù marmonsed — enz a *nonseit superarare ete boutrukaon bubik*, dastumet enn eur vanden. Ho deus sonjet etre-z-ho, ha goude embannet e voa AN ISTOR ZANTEL KOZ GALLÉZEZ DISKANT!!

Er memez amzer an dud gwiriek-oiu, evit gwelet oa mad oa ar walen dioc'h ar fuss, a zourn ken na sirak, ama wa eur skouarch libr a-hont war eur skol frèred pe scurezed e nep leac'h war skol laik e-bed

Neuze ar c nazelennou a zisku an uraniu e-leiz-ze a ra ar c'houarnamant. Re-man a-vad ne ra ket eur van hag a bigos atao, evel enn dall-bourzar

Ar pez a lavarer ama a dremen a-raok ma voe diguset lezen-skol Ferry da gampr an Deputeed

Pa zigoraz eno ar gabal diwar ho fenn, e voe gwelet dioc'h eun tu, tud a skiant a feiz hag a larnez, dioc'h an tu all sperejou serr ha difeiz o servicha kalonnou p ho d-oa ken c hoant nemet da lakaat ma vije skolioù ar vugale *nemet skol ebet netra* gouze, ma vijent *takaet dre fors*, ha da zivezo mui eyent ac'h, da lavaret en *hep Doue*

Ne ket mont re-h er amm e bed, Bretonned, avaret d'e-hoc'h ama na d-eo bet great lezen-skol Ferry nemet evit eun dra hep-ken, evit ma vije hep Doue skolioù ar vugale.

Eno dre-ze eh eoaze hag ema c hoaz hiriu, c'hoant brasa ar republikaned-ze a zo bet hanvet gant ar bobl evit k rsk re vad, ha se reont netra nemet ouel drouk ar bobl ze endra c'hellont hanvet mt bet gant ar bobl evit nen difenn d rag ar c houarnamant na ne reont lezen e-bed nemet hep-ken ev pnat, evit gwaska ha enac'ha ar bobl. Kaas-se ab uskanted-ze ar republikaned eo a gar Iezho, ken a feiz ot, eo mad ar bobl e vije kaset he vugale da gon

Pa voe great lezen villiget ar skolioù, pebez joa a ho devne ket ar republikaned, ha pebez anken vez holl gristenien ar bro

Pounner ha pounner-uraz e le oeza ar beac'h war gousianz ar gristenien ha deuz gregez ha bugale gristen evel-d-eo war gousianz an dud-ze a gar Doue, a a d'an oferen, da gavez da gommuna hag evelato, dep fec'h ret a zo bet a zo bet trost atao or'b an tu fal, hag ho deuz roet ho mouesion da republikaned

Lézen-skol Ferry a dlo d skonez d'ezho brema da vbaoa ma o int ket dall-much pera eo an do-

ze ho deuz votet evit-ho ind gaouiad a livar eun dra evit ober goab, evit dastum monesou ar bobl, hag evit gallout goude-se sonja ouleg ar heo, evit he gwnat hag he laza mar gellchent

Tud ent ar republika red-ze hag a gas brao hag enorabl e Paris, ober mu a poan a c'hellont d'ar re ho deuz great vad kezho, gouenn aered, brao hag enorabl e kavout e Paris flemma dour, bete pouil ho galoun. an noz eo deuz roet he voues d'ezho jos ha plijadur ho deuz o lamet digant-han kenta gwir en deuz bet igant Doue, ar gwir da zevel ha da skolia ho vugale evel ma kar

Hann. nann na d-eo tamm dinama l kousoula ar re ho deuz votet evit republikaned. War-n-ezho ho-unan kouz ha war an holl no deus tennet eun eun bro. evel a dleon gwelet. eur beach hag a lazo dindan-han ar vro a-bez, ma pad ar republik eur pennad e hiraz

Dousmz ha glac'harus eo gwelet enn hor bro gristen kemeno gen fal a zo. abuen gant lezenskol Ferry hag an anken o toui a doun kalonnod an hoel bua vad

Mez Bretouned ha kristenien, stourm stourm staru ha kaet a zo red oc'h an anken hag oc'h ar boan. Selit eun dro d'e-hoc'h ha gwelet an holl Eskibien savet holl evel unan da eneb gant nerz ha gant kaloun oc'h lezen villget skol Ferry

Dever strizpep kristen a zo vez-eno amzer-ma, kenet beb noun war-lerch he Eskob hag ho sebiou

Red eo d'e-omp. Bretouned, eo em starda ctreza-omp hell. braz ha vihan gouar ha pouvdik; enn em reuza stank. evel sondarded enn emgann, ha teuret dretst hor penn a. caninou kasoni a c'heilfemp da gaout an eu oc'h egile red eo d'e-omp en em harpa hi rak o vez unan a gaoun hag a fuz, e tenni a hemn-debeul da vez treuch, na pa ve ar flero rollet evel ma z eo enn hon enep Mez ar fuz ho eon amzer-ma a c'houlen, ouspenn kaout harp e kaounou karantezus ha dare da re pep tra euz a gemeno a c'hellont da zouerel, evit herzel oc'h an enebour

Ne c'houennet ket ama digant an dud nemet ar pez a gavin euz da re ar paour a roue he wennez ar pouvdik he skoejou evit ma vezo savet, muia ma c'hellor a skouno kristen war vugale Eun aluzen gaer eo hon-nez Bretouned. a c'houlennet digan-e-hoc'h evit ho pugale eo ha bugale baour tud ho pro a vezo gallet gas hoc'h arc'hant, difenn ho feuz hoc'h skolioù all ar Republik

Niver ar skolioù-ma a gresk bemdez, ha gwelet a d'eo frammamsoumet ar c'houarnamant. gant arc'hant an tadou paet gan-e-hoc'h holl ken paour, ken pouvdik. euz a skoachou bihan oc'h ober re vraz, o sevel tres-skol normal ar baoured ha d'ar merc'hed, ha tres-skol all war ar mesiou, e pep bourg hag e pep kerzaden, koula lavaret. Hag evit petra e reont-hi kement-all a zispegnout bras. Bretonned ?

Evit ganout dont buanoc'h a-benn da goll eneou ho pugale Kievit an dra-ma

Enn-hor bro er Finister ez eus adjoget an 22 eus a viz kerzu 1882 *Monitour* gouarnerezh labour evit sevel er tiraz ma *lezen hag eus ugent fevrier* 1882 war ar meaz tres-skol ar re ze ha ne vezint ket savet hi gant an arc'hant ar c'houarnamant hep-kere mez ouspenn gant arc'hant ar c'hommunoù pe e vezint kontant pe ne vezint ket

Eul lezennik vras a zo great a-nevez gant an deputeed republikaned evit mont dre fors d'ar c'hommunoù-zo nemeur fal. ha tenna ho arc'hant. euz ho gouelioù me lavar euz ho kasellou-c'hoari en despet d'e-hoc'h Bretouned

Brema, tud a skiant ken a tro-vou a vezo. redi buan adarre da ga- ho monez da eur republikanbennag pe choumet er gear iep muioc'h da vad

An eil dra-ma a zo vezo eg ic d'e-hoc'h, mes goude a-vad. mar bezit diskaret ha mar het hag e viot a dra-zur goude. araoud e vezo d'e-hoc'h dont da gemm rak n ar kounar ha morse ar w-a nouez ma e vez pep den kouiz ha pep popi, paet also gant Doue a-bed pe zivaoul, evit al labour fal pe vad a ra

---

Daou eun a labouse vezo ar Republik.

Publicateur ar Finister a skrifo ar berar a vae evel a zo anna war zerc'h

« Ar gazeten *France* republikan mar d-eus unan, a c'hals *turlutaerien ha farsaerien ar Senatou* an deputeet ho deus roet a enep goulen an Duc de la Rochefoucauld-Bisaccia, a laze d'ezhan mired na vije laket, an ospitalou ar refujou hag al ezen lezen *ar bemp dre gant*. ewa n ho vije ket a goll war ho arc'hant.

« Kement deputé republikan a zo er Finister ho deus roet a-enep eur goulen kel tea. Bretouned kristen n'eg ar galonn ho pefe goude da vout adarre evit an traou ? naturel ?

« Ar gazeten *Parlement* a lavar vez ne d-eus mui regien e-bed ken nemet bolontez ar re a c'houarn

« Ar republised kavet koll eus ho zez hag eus ho zra. n int ket evit kaout barzonen an oblesien vras torre eus ho c'hargou a c'houien enklask war ar pez a dalv der d'ezho, ha ne gavont en klask e-bed

An Eskibien hag ar velien n'ho devezo ken ar baz a den d'ezho dre al lezen hag ar c'honkordat, nemet pa bajo gant ar re a zo e penn ar Republik

E kemeno leac'h ma vezo bolontez ar c'houarnamant diskleriet dre c'henou eur Miniser-hennag

eno, bep tro. e vezo gwenet liberte an holl ha liberte pep-unan torret ha breset a-dan an treid

Eskibien Annesy Langres, Vviers, Valens hag Arc'hesko Albi a zo eur brouc'ra eus ar pez a lavarer

Petra lio deuz-hi grea.? Ho dever o tifenn lenn ha derc'hel levriou fa Paol Bert ha Compayre, koundaonet gant an Iliz Ar c'houarnamant evit ober poan a-zho ha lifenn levriou grea.ev kol eneou ar vugale ar c'houarnamant eo deuz great ho barn dre eun dribunal ha dre varnerien c'oc'h he zoorn barnerien red d'ezho sent pe gouf ho c'hargon.

Ar c'houarnamant en deuz goulennet digant ar varnerien-ze hag ar veleien galhol k a ioa red d'ezo sonn. e kever fraou ar religion kenoc'h oc'h ar Pab eget c'h ar republikaned.?

Hag ar varnerien ho deuz lavaret, o sellet troezus au eil oc'h egile e rankе ar veleien sonn da genta oc'h ar republikaned

Goude-ze ar c'houarnamant en deus goulennet c'hoaz digant-ho ha de vije ket he w e ma kavje gwenoc'h an Eskibien sent oc'h ar Pab eget oc'h ar frammasoned — zammet digant-ho al leve a ioa bet roet d'ezho gan. ar Republik kenta evit d gall ar madon aoret d'an Iliz en amzer ar Revolusion vraz ?

Asarre ar varnerien ho deuz lavaret, raon-gaoun unn ho c'hreiz, en doa ar c'houarnamant gwir da gemeret kemen tra a c'hoantaje

Ha ne ket fraou brao ar dra-ze. Brezonned ?

Ma a zo dleour a-noc'h, ha dre ma z oun kalz krevoc'h evid-hoc'h e-kear'h pasa va dle, o tennan ho para digan-e-hoc'h Petra a lavarfac'h goude ? Lavaret a rafac'h ar wirionez n oun na den kenn na den ebes.

Eve se. kristenien, eun Eskop pe eur belek ne d-eo mui evit ober he garg, anez goulenn a-rank bomoiez mevel en braz ar Republik Nann a-vad, ne d-eo na kristen na katholik. nep piou-bennag. paour pe binvi. k ne zent ket oc'h an Iliz nag oc'h he gouvernemennou

Ar belek ne d-eo ket evit rei sakramanchou an Iliz a.z bin a fell d'ezhan mont evel-se er meaz anezhi

Anez ar religion ne ve nemet eur fars hag eun diotach noat

Dever eur belog a zo. da geoa. kenn oc'h an Tad Santel ar Pap ha goulc'h zikaa. da zenti evel a ra he-unan kement hini a lavar eo katholik e pu renk hag e pe garg huel-bennag e ve er bed

Dre gement a zo lavaret a-raok, piou ne wel petra eo ar c'houarnamant zo brema ?

Nebeudoc'h evit pevar-bloaz a zo ema etre daouarn ar gwir republikaned hag a-baoue ne weler dre hor bro Frans, nemet brezel. e pep k z hag e pep douar, d'ar religion ha d'ar re he difenn e spered hag e kaloun ar bobl hag he vugale a-baoue, ne weler nemet d.smant war arc'hant paour ha pividik arc'hant dispignet a-zeun hag a-gleiz, ha foranet hep sellet nag eux a beleac'h e teu. na da be-zoac'h na da betra ez a.

Seta e re-zerr gomzou petra weler ar vro, Bretonned

Ha dlaveaz ar vro, petra weler ?

Mez. dizenor, goapérez ha gourdrouz a-herz kement pobl a zo enn-dro hag a bel d'e-omp

Lavar-t gouzo. ha n eo ket mall e toufe ar Roue da lakaat urz-vad e pep tra, da harpa ar Religion, an artizan hag al laouurer a gar da zevel hor bro er renk huel e deuz koueet e-touez ar boblou tost da gant vloaz a zo ?

Dre ho fedennou ha genta, ha dre ho monesion, bep tro ma sent galvet da vot ar gristenien, ma karfent, ne vent ket pell evit digas kaeroc'h ha gwelloc'h amzer war-n-omp.

Ilis ar Galoun-Kalz

Pa ro Doue bemdez he bred d'ar prenrik-douar ha da re vihan al louenan. penaoz ne ve ket he Brovidans asiennet war ho biro ?

Tud a skiant, ha c'hoa a gavfe eul loumm dour er mor braz. eur c'hronaden war he anchou ha ne glevfent ket mouez ho C'hrouer ? Hag e fell d'ehoc'h e ve hor bro gristen dall ha bouzar oc'h helenn hor Aotrou ?

Mar d-omp skoet, e c'hellfer kredi eo evit hor lakaat da zigéri hon diouagad. da anaout hor c'hrouer ha d'en em garsa diouz-han

Ne c'hoar an den na petra eo na petra dalv ken na gouza pounner ar boan war-n-ban ken ne d-eu spount ar maro war he spered hag an anken da doulla doun he galoun

Neuze mar d-eo bet savet gant tad ha mamm gristen, mar d-eo bet a-vihanik kelennet gant an Iliz hag herez he an hag he gourc'hemennou, mar en deus kredet ha karet evel ma z eo red nenze an den paour a zistro end-han he-unan a zonrez ho fazion tremenet hag en em daol a-gaoun etre divreac'h trugarezuz an Aotrou Doue.

Anaout a ra nenze n eus nemet Doue hag a ve evit hen lenna euz ar boan Evel ma z eo an den war an douar evel co ar mibien er bed

Mar d-eo red eur burzud pe eur marak evit tenna hor bro Frans euz ar stad truezuz ma z eo lakaet brema dioust ha feiz ha karantez ar gristenien ne rainc-hi ket ar burzud-ze. o lakaat, dre ho fedennou hag ho aluzennou breac'h hor Zalver da aste.n war-n-omp ha da zonn, d'hor sevel c'hoaz, na hag hor bro, er renk huel hor boa eun amzer hor roneed koz ?

Ar feiz hag ar garantez a zo kre evel Doue. na n c'houlenn n , dre an daeun hag ar binyen. tru-

gurez evit an diroll heuruz a zo skignet er vro gant laboureresed an drouk-sperit, neuze Kalonn-Zaër hor Zalver a deneraio ha ne vezo ket evit marvet da redi nabo ha goulen

Ha pe goust e c'houlenomp an deiz eurus-se ?

Pe goust Bretonned ? Pa vezo gwelet ar Galonn-Zaër diazezet doun ene douar hag huel he magerson dreist ar zol, o sevel he fenn a-zioc'h Paris hag ar Frans.

An dis-se ar gaera eur ar bed pa vezo echu, a vezo spount ar re fall ha trid-kalonn an holl gristenien Evel eur vamb a zoned hor bro, an dis-se he difenno dioc'h droug ha gwarisi ar bobl ou a zaveas an e-se. Bretonned pa vezo soun ha klok he magerson a bep-tu, pa vezo bet benniget gant Doue hag he Mez. an e-se a weio neuze ar Roue eur a c'hoad hor Rouced koz o tont da stouenn-hi. war he zaoul n ha dianio he lienn o tont da c'hwesta da galonn Jezus he gurunen hag he aotl hobl

Eurus ar gristenien a welo an deiz kaer-se !

Met Bretonned c'a ar Galonn-Zaër ne ket echu c'hoaz na pell zo-ken, sevel sevel a ra tamm ha tamm bemdez dre alouzenou ar c'halonnou maudeiet eus hor bro. ha zo-ken dre alouzenou kristenien ar broiou all

Perak an dra-se ? O vezo ma z eo bet, bed ar wench, hor zro rouantelez an Aotrou Doue war an douar ha ma z eo bremà harp war dis ar Galonn-Zaër eur a Baris fisiant hag esperanz an holl bed kristen

Hag e choumlac'h-c'hoaz Bretonned, war lerc'h ann holl da rei kuc'h alouzen d'an dis-se ? Hag ec'h ankounac'haiac'h-c'hoaz, tud va bro. eo ar Galonn Zaër a zo bet marvet dre garantez eus-hoc'h evel eus an holl zo h e deuz kavet ho tadou hag ho mammou d'ar baradoz hag ho kavo c'hoaz, pa deuio ho tro d'a revel ec'h ankounac'haiac'h-c'hoaz pasour rei eur gwennek bep maz c'houi pevidik ho skoejou alez evit ma zavo beaz an dis kaer-se ? Nann nann ne greiian ket an dra-se. Ar Bretonned tud a feiz hag a galonn, ho devezo, kement ha deo e-beu, ho lou n mein benéred dus ar Galonn Zaër

Neuze pa vezo echu, pa vezo ar gwaz huel war he fenn ar groaz esperanz ha salvidigez ar bed, o staga eve eur skeul an douar oc'h an neiou, beuze. deiz dedi an dis-se d'ar Galonn-Zaër e c'hetsoi Bretonned, tridall gant joa ha levenez, o kanaret

Kenit atao evit hor bro Aotrounez Kalonn Jezus !

PELERINAGH SANTES-ANNA

Lenn a rear er Zizun vriyuz eus a Wenod

« An deiz a gievo gant joa e vezo d'ar 17 eus a viz eston genta eur pelerinach braz e Santez-Anna-Wened

« Warlene pelerinach an 19 eus a viz gouere a vo kaer-meurbed, dre ar feiz a rahouezaz kement hini a roa bed eno o pedi e-c'harz tred Santez-Anna

Ar beleriued kristen-ze a zelo di adarre er bloaz-ma. ha kaz a reon-ni gant-ho-d'en em erbedi oc'h ei. Rouanez an nevoa, da c'houlenn d gant-hi ma devezo ar vadelez da bed hor Zalver Jezus da gaout trugz eus-omp hag oud hor bro

« Bretonned pedomp pedomp stard hag a galonn rak ar beleu. evez a c'hoar an holl, a zo bet troac'h d an tiern bed ar wench

« Santez-Anna. patronez Breiz-Izel Santez-Anna e zo braz he galoned

« Evel d'he vamm ar Werc'hez Jezus a ro d'ehi kement a c'houlen evit mad an ene ou. Goulennomp eta Bretonned goulennomp holl digant-hi ma krevaio hor feiz hag hor c'harantez oc'h Doue

Ha vent kre a-wac'h, e ra gwelet hep dale Bretonned, ar Republik o tumpa hag ar Roue gwella kristen a zo. o pagnat war drou he dadou evit hor lakaat eurus

Er c'eamant pelerinel Santez-Anna-Wened, a c'hellar beb bloaz, a-zalek ar c'henta a vae beleh an eil a viz here kaoa billejou eus a bep klas, — *mont ha dont. evit stasionou Aire ha Santez-Anna-Wened* hag an dra-ze ez t ar prix *diminuet eus a zaou-ugent dre gant*, 40 0 0) war bris ar plasou ordinal

E garou Landerne. Pontivi. Ploermel. etc , hag ar garou pe stasionou bihan-all a zo etre ar re-ma.

Gant billejou pelerinach Santez-Anna ez eus gwir pa vruad da vont e pep treiu regulier nemet en treiu-post hag enn esperr Mad eo ar billejou-ze rez da vistri beleg eu antronou an deiz ma z eus set kemeret Kuit mad hep-kaz a vaf nemet d'ar re a zo da Aire pe a vistro ac'hano

KÉNEU-GOZEL PERRY

PE AN HENT EVIT KEVRE AN HENT VAR VRAS.

AN HENT LAER
HAG HOUI HAG A ZAVE HOUK.

ALI

« *Bretonned*, mont a rear da rei d'e-hoc'h eur
« Feiz-ha-Breiz evit labour hag a zo *groui* da-
« erar bras kenn-skoi Perry *evit ho kelenn* da
« *bellaat* mirin ma e *kelloc'h*, *ho pugale* doc'h
« *ar skolioa difroz* a zo bremà

« *Al labour-ze* a zahirr eun tamm hag a hado
« meur a vad e Feiz-ha-Breiz. »

Bertoumez,

Belsamit eun dor hag a zo evel-hen

Eur wench ez ea pesked bras. re gruan ha re vihan. eur vandennel stank anezho, dont eur pennad a roa da vera enn eur aber bahan

Enn aber-ze e koueze dour eur ster lodan vez mez baz kena. pa veze ar mor ize

Ar pesked eno, evit doare. a gavaz boed dioc'h ho c'hoant ma kreskaz ho nver ha ma ho gwelet aliez o virvi hag o lammet enn dour

War dro eno e voa pesketerien, Iud paour o choum

Ar re-ma, a c'hellit kredi, no voemt ket gant ar re zivéza o welet ar pesked.

En em glèvet a reont da staga ho rouejou, an nil roued oc'h egile, evit gallout evel-se paka daoudu ar ster

Ar pesked a ebate a lamme, a fringe atao. hep gouzout odot o vont d'ezho a sévri-beo

Bep tro ma save ar mor er ster, ar pesked a zave irez gant an dour stank evel merien a-c'hrouger.

Ar besketerien a zispak ho roued hirr a stag eur penn anezhan oc'h eun tu enz ar ster, hag ar penn all oc'h an .n all

Seta stignet ho roued gant-ho brema.

Ar mor a zisken hag ar pesked gant ar mor

Bihan ha braz ha krenn, ar peskel-ma, oc'h en em gaout gant ar roued, a rankaz hoit choum eno

— Seta ama eur c'hoari vrao d'e-omp, mignonned, eme unan bihan en ho zouez Ar roued-ma hon dalc'ho hon, ama da vervel. nemet hen toulla hag her c'hrevi a c'helifemp. o tenna penn-er hag o ton hol. war-n-han a lamm ar re vraz er penn-kenta.

— Kleo ar c'houi.touz-ze, eme unan braz, o klask re anon d'o-omp-n. ' ha kaoud a ra d'id-ie, es-penz mnoc'h a skiant evit an holl ama, kos-tra fall kea, kea da-unan da desma penn-er evidoun-me ne d-in ket, ha ken dvod ha te vez e ve ar re a afe.

Ar pesk-bihan a déc'haz-mezak ac'hano.

Ar mor a ziskenne atao

O welet a vihanea bep moment an dour dindanho, ar pesked holl a zo nec'het, hag ar re vraz ar re nèc'heta brema.

Unan euz ar re-ma a lavaraz

Mad mignonned, ar c'houi touz en deuz skiant. ha gwella rafemp eo ober dioc'h he lavar

Greomp ! greomp ! eme ar re all Hag ar re-ma hol a-unan brema, ha pennat dioc'h ar roued evit tenna penn-er da zont d'her c'hrevi

Re zivezad oant , an dour a zo ken zelea, ma choumjont ho ' war ar zeac'h

Bretonned,

Piou eo ar besketerien-ma ?

Petra eo ar roued hirr great gant meur a roued ?

Piou eo ar pesked-ma ?

N'eus ket ezomm da lavaret piou ha petra int da dud a skiant a c'hoar mad, enn amzer ar Republik

Ne glev ar bobl nemet gèvier,

Ne wel ar bobl nemet difenz ha diroll,

Ne c'houzanv ar bobl nemet poan ha dismeganz, a-berz ar framansouned-iezennerien, sklafed ho c'horf ha sklafed an drouk-spered

Sklafed ho-unan da genta, ar framansouned a fell d'ezho e ve an hini evel-d-ho

Sklafed ai tezen-skol evit netra, skol DRE FOAS, *skol fank* HEP POUE HAG A-ENEP POUE

Ia. Bretonned, a. liberte ho pezo da veza *sklafed koll*, bihan ha braz, koz ha nevenank, paour ha puvidk

Sklafed ar rugale euz a c'houeac'h da dri-zek vloaz,

Sklafed ho zadou hag ho mammou

Sklafed ar veleïen hag an Eskibien

Sklafed, ar vèred hag ho c'honseil lerien ,

Sklafed, ar varnerien a neoc'h hag ar varnerien all

Sklafed, ar brefeded ,

Sklafed, an nspektourien ,

Sklafed, ar vistri hag ar vestrezed-skol ,

Sklafed, an archerien hag ar re a c'halver *gard-champêtr* ,

Sklafed. *kement hini a vez faltou*

Piou a zo er meaz euz a roued framansouned gouarnamant ar Republik ?

Leun ,Bretonned, hag e welot hag eur ger gaou a lavarer ama.

Doue a-raok hag an dud a-unan holl
A-enep sklaferez framansouned ar Republik

KELEIER AN EUKOPTI.

An aotrou Kerveillant. kure e Rosnoën a zo hanvet person e Sant-Iann-Trolinoun

An aotrou Besnier kure er Roc'h. a zo hanvet kure e Rosnoën

An aotrou Bouic. a zo hanvet kure er Roc'h

An aotrou Pouliquen, kure e Landudal, a zo hanvet kure er Pouillez

An aotrou Oin, beleg nevenank, a zo hanvet kure e Landudal.

An aotrou Loriant, beleg nevenank. a zo hanvet kure e Lennon

An aotrou Le Jacq kure e Lennon, eun em denn e kongregasion ar Speret-Santel

An aotrou Cocaign bet kure er Forest-Fonenant, a zo hanvet kure e Plovan

An aotrou Biger bet person e Tremeoc, hag an aotrou Coquet, kure e Plovan a zo maro er zizun dremenet.

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[

TRAITEMENT ÉCONOMIQUE. — On voit toujours avec plaisir les simplifications de l'économie s'introduire partout même dans les choses de la médecine surtout quand il en doit résulter des multiples avantages. Les eaux ferrugineuses ont été justement appréciées et remises en tout temps pour les excellents effets qu'elles produisent. Mais comme tout le monde ne peut aller aux Eaux et que le séjour dans nos villes n'est pas accessible à toutes les bourses on a voulu trouver le moyen de mettre l'eau minérale ferrugineuse à la portée de tout le monde. On fait aujourd'hui son eau minérale ferrugineuse pour la consommation journalière au moyen de quelques gouttes de *Fer Bravais* dans un litre d'eau ordinaire. L'économie réalisée par ce système permet de faire une plus large place aux bons vins et aux liqueurs.

de l'Association Financière de France

SOCIÉTÉ ANONYME

au Capital de 1,000,000 francs

4 rue Grange-Batelière 4 à Paris

La semaine se présente sans de particulier après une apparente tendance vers la hausse la Bourse semble persister dans sa lourdeur. Les explications des cours ne prouvent avec dès lors une signification quelconque.

Un grand nombre de nos lecteurs nous intéressés à la conversion nous demandent renseignements et conseils je n'ai qu'à me louer de la confiance qu'ils veulent bien me témoigner et j'espère pouvoir continuer à les renseigner de la façon la plus utile à leurs véritables intérêts.

Les circonstances ne me font faire la réserve d'impossibilité. Je ne puis cependant terminer sans vous recommander l'affaire dont je vous ai déjà entretenu. La Société en Participation formée artistiques encouragée par les personnages les plus compétents et qui un petit capital. Les actions sont de cent francs non libérées et il n'y a pas d'appel de fonds possible dans avenir quoi qu'il arrive une grosse partie du capital est déjà souscrite il faut donc se hâter si on veut participer sans risques à une opération qui peut donner de brillants résultats.

Au moment du démarrage du marché, il faut faire une réception importante pour les obligations du Crédit Foncier qui doivent à leur qualité exceptionnelle une faveur très justifiée.

Saint-Laurent

Correspondance spéciale. 4 rue Grange-Batelière, Paris

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE

SOCIÉTÉ ANONYME

Au Capital de 1,000,000 francs

PARIS, 4 RUE GRANGE-BATELIÈRE, 4

Achat et vente de Titres cotés et non cotés sans aucune Commission. Courtage officiel des Agents de Change. — Paiements de Coupons sans commission. 10 cent. par 100 francs. Versements Echange de titres Transferts. Conversion Libérations de Titres. Souscription aux Emissions sans aucune Commission. Avances sur titres.

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs (Joindre un timbre pour la réponse)

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

G. et H. Rau, fabricants de coffres-forts à Reims, spécialités de tiroirs en tôle d'acier tabernacles en fer, porte de sacristie pour encastrer dans les murs coffres-forts incombustibles pour sacristie.

Envoi franco du tarif sur demande à Reims (Marne).

L'UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

34 rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèles nouveaux d'un sentiment très religieux et très artistique.

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**, nombreux personnages en bois.

Envoi de photographies. Prix modérés.

A. PARENTI, *Directeur*.

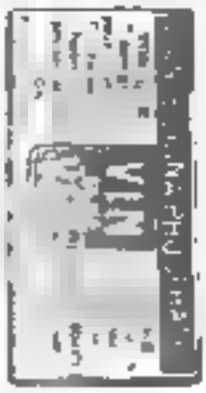

MALADIES DE LA PEAU

Dartres, Eczémas, Psoriasis etc.

Guérison infaillible et radicale par les Pilules anti herpétiques (codex médicamenteux) remises en *Grangère au progrès* du Dr LUIGI. Dans le cours de ce traitement dont la durée est en moyenne de 60 jours on n'emploie ni pommade ni bains ses seules Pilules suffisent. Dépôt à la pharmacie FINANCE, 5, boul. Rochechouart à Paris, et dans toutes les Pharmacies. Remise de 20 0/0 aux Communautés.

ASTHME

Oppressions, Catarrhe

Affections Laryngo-pulmonaires

PAPIER - CIGARES de CLERMONT

Pharmacie Principale, Paris.

FER BRAVAIS

(SOLUTION CONCENTRÉE)

Chlorose

Anémie

Pâles Couleurs

APPAUVRISSEMENT DU SANG

La Bouteille 5 fr. La Demi-Bouteille 3 fr.

DÉPOT DANS LA PLUPART DES PHARMACIES

100 pour 100 de Revenu par An

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE

Brochure gratis et franco

PARIS, 7, Place de la Bourse, 7 — PARIS

Ar. Meyer, à MELUN

Imprimerie spéciale pour les DÉCORATIONS.

FEIZ HA BREIZ

PR GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

PRIS AN GAZETEN, HER MAAL.

Ar Pinvidi. 3 m.
Ar Horbilad. Genver-mi-Hervé.

Ar vro ma ar Frans 'n hor Ar Breiz-Izel avel gwir a post

Ni'vem kaoz Monter, ma Doue Hervé
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl kemmadou a dle kas gwel da herr'hen ar gazeten, d'an Aotrou Ed. LEMARCIS, kuz-ha.

Ni'vezhou trevn e tle kemm kemmadou ebarhoud ma hoalt ervidou da lakaat war ar gazeten.

L'UNION DES-ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Grands-Augustins, a Paris est seule chargée de recevoir les annonces.

Kemper. 28 a viz mae 1883

Perak ma vem, ce Breiz-izel,
oar pelerinach ouz ar re vras
e Santez-Anna-Wenoed

Er gazeten *Feiz ha-Breiz* divesa.ez eus bet hano ous a beleriach bras Santez-Anna-Wenoed

Hont a rear hino adarre Bretonned da gomz d'e-hoc'h anezhan ha d'hoc'h ama da vont di. mesia ma c'helloc'h rak ar bloaz-ma e vezo, e Santez-Anna-Wenoed kaera pelerinach a zo bet biskoaz marteze

Perak brasoc'h pelerinach er bloaz ma eus ar bleuvennou a-raok ? Perak ? Hont a rear da lavaret d'e-hoc'h

Ho feiz, Bretonned, ha feiz ho tadou koz en deuz brudet-meurbet ho pro Breiz brudet. kavit mad e-touez ar gristenien eus a gemmi bro a zo ar bed,koula lavaret ha zo-ken e-touez an dud difeiz

Eur feiz kre evel hoc'h hini a laka an den paour ra zo, an den reuzeudik hag ankenet eun he galonn, da veza kant gwaoch-eurusoc'h,eget na c'hell biza hen,ken,hep neiz. ar pinvidi ka den hag an eurusa zo da welet er bed

E-touez kaoz a draou kaer a ve kavet da lavaret d'e-hoc'h e talv ar feiz muioc'h eged holl vadou ar bed-ma, gweiza ou displega d'in-hoc'h e pegor bras priz eo takuet gant an dud santela eus bon amzer, gant an Tad Santel ar Pab ha gant an Eskibien

Bugale an drouk-spered,ar frammasonned vez, a ziskouez eus ho doare,n hent druzat pep tra der-c'hal siarit c'ho feiz. pa ho gwelit o labourat evel a reont .'he gor ha d'he laza mar gellont, eus ho spered hag eus ho kalonn. e spered hag e kalonn ho pugale

Evel dont a-henn eus a feiz an dud da genta. ar frammansonned republikaned a gemer eun hent hag ho deuz beuilet e peb amzer hent ar gaou Lavarrel a reont gevier d'an dud ker stank ha treaz an aotchou, gevier anat da gement den unest hag a skuat a zo. ha pa na ve ket braz ho zeskadurez mez gevier ivez hag a gred, «oaz re a dud sempl dru ne c'houzont ket diwar ho sourt louzoni int dislounket gant ar republikaned

Ar republikaned a gar ar gaou: gant ar gaou int ganet dioc'h ar gaou e vevont ha gant ar gaou e varvont Ar Republik ne d-eo brema. ha ne d-eo bet biskoaz nemet gouarnamant ar gaou e pep giz, hag ar republikaned ho servicherien, trout ha distroit anezho eun tu ma karoc'h no veloc'h war-n-ho na war ho labouroa boll, nemet a-zao lion ar gaou hep distag a-bed

Dre an hent-se, hent ar gaou. ho deuz, hep tro vou zo bet, ho tomplet pe ho trompiet, Bretonned, c'houi hag ar re all. evi, ho lakaat da reo ho monez d'ezho pe d'ho sod

Doc'h ho c'hlevet. edo ar Republik o vont da lakaat an aour hag an arc'hant da gouezа d'e-hoc'h eus a vanchou ar gwez ha pa dal an aour hag an arc'hant-ze tennet eus ho kodellou-c'houi. a zo eat da ganga re ar republikaned, hag evez ouspenn. godelou ar boblou a zavezz

Ar re n nt ket dall ac'hanoc'h, Bretonned. a wel an dra-ze brema gwelet a dleont brema an trouou kamm a zo bet c'hoarvet d'ezho gant ar republikaned gwelet a dleont brema, pa s int displiget evel laboused-ser gant spariel petra zo da grolt da tud ne c'hor ho c'halonn hag ho spered. nemet beuilez-c houlou disleakted ha fallagnez

Ar republikaned vez oun h ho su a wel brau ne ket frankaat. mes sinsaat eo a ra d'ezho brema hent ar gaou gwelet a reont ne grog ken kement ar pesked sod e boed la. ho h.gennou gwelet a reont e tigor ar bobl he zaoulagad hag e listag diout-ho. evel an demon melen dioc'h ar gwez.eun diskar-amzer

An traou-ze a weloat brao a ra d'ezho ear gridien eun ho c'hreiz aoun ho deuz rag an amzer da zont , aoun ho deuz ea drofe a-bez ar bobl oc'h ar Rome. gwella kristen a zo. ha gwella mignoun a c'hellfe da gaout.eun amzer-ma,al labourer domar hag an artizan paour

An aoun hag an eokres se ho deuz ar republikaned, a garont gwella ma c'hellont mes aliez hag anat eo da welet da gement den a skuat a

lenn ho skridou. da gement den ho c'hlev o preiñ

Lennit ho c'hazetennou ar re vihan evel ar re vras, ar re c'hallek evel ar re vrezounek hag e welot'h ar spount-se ere lazerennou ho c'homzou, evel ma weler an deiz dre an dantelez

Ar spount ho deuz rag ar Roue, ne ket her braz na lost rag an Iliz na rag he ministred Dre zeo, e ouhomezoun bebeud a skrid, an Iliz a harpo outho d'ezho. h'eut ar Roue Rag ar Roue ho deuz soñjet ar republikaned pa'h an Iliz hag o c'h he ministred ho deuz eur garoum d'ho zaga kasoni hag a zaleenn he c'halonn diwar an droug ho deuz ouc'h Doue he-unan

Krena rag ar Roue ha kasat an Ilis setu e daou c'her petra eo ar Republik brema.

Ar republikaned o labourat gwella ma c'hellont da ziskar an Iliz a zigaso ar Roue d'ho ero. An urz-se a dle c'hoarvezout

Pe gouiz ha pennoz Bretoned ? Doue bep-kenn fier goar

Diskar an Iliz ne raint berviken eun nor bro, rak berviken ne zaoc'h ensemm ar fiz eur a gaouiñ ar gristenien.

Eñ, ar gristenien ar republikaned a wel eo harp an Iliz war ar feiz Met dishevel dioc'h ar gristenien. pa n'ho deuz feiz e beu. e kredont e c'hellont lakaat an Iliz da zeza difiz evel-d'ho Eno ema ho faz ar vez ne vir ket ouc'h-ho lamm e-barz da lakaat gwir heuzus ha stank enn ho c'hatelennou, da ober e doun gampr Paris lezennoù fall dioc'h an draill Kredit dont a-benn da vonga gant-ho ar feiz

Eun nor le Bretoned, ho c'hazetennou gallek ha breizounek saout a skignont enn ho unnez evit netra. komlz zrarek Mar gouzoc'h lenn. hag e c'houzoc'h an darn vrasa ac hanoc'h ne vezoc'h ket pell evit gwelet ez eil skrifet gant tud nag a an het. e vouiank oudrez ar moc'h war ar mezv. a raok mont da veza lakaet e kear Dioc'h ho dazre da gignat ho prezounek evit a ra ar gigerien d'an devezh ne vez. ket diez d'e-hoc'h adaoust e kignont ar wirioniez er memez doare. pa gomzont eus ar Rouez eus ar veleien hag eus an notilans.

War gement-se gwella ho pefe da ober pa ve digaset ar c'hoz lammou paper-zo d'e-hoc'h eo Bretoned da unan-bennag eus a gep i kement dioc'h tu eur foe'h-kouarn da skrapa anezho diwar ho leg enn tan evit na vouzoc'h ket c'hoant-ho nag ho kouarn nag ho spered

Ia, soñjit ho spered a c'hel fae'h Bretoned. ne ket o lenn gerioù ar republikaned hep-kenn met mez lioc'h ar falagrez a zo enn-ho

Eur gouiad a zo la ag pourvua seul-vui ma a vo dud ha dre st lud republikan. seul-fall sroc'h ar. kreñ ha seul vui a ze a zo da zoualc'h eul-lian hag oc'h ha gouzoc

F hazetennou a zo kaoz anezho e klever o preiñ tud ne gredont nag e Doue nag e diaoul, hag a zavaro. a krenni-se e lezer gant an holl al liberte da vont d'an Iliz da golez da ober ho fask Evit hoc'h e hou zaoqrerien douar ac'hanoc'h a so gwir ia. ma ea d'eo ket ho koumaran da eur republikan rak an Iliz a so a zo gwir hini c'houz, mez ha gwir a vezo a-benn bloaz pe zaou, pa vezo serret an zou pa na vezo mui beleg e-bed ? Allant Doue a c'houz Mez ar pez a c'heller da lavaret d'ar c'hoz-kazetennou-zo eo ne ket gwir e vezet al liberte-ze gant an holl brema

Eur mestr-skol eun inspekteur eur Prefed. ho mestr an Iliz a gerioc'h anezho hag ar re-ze, ha-stennik gouiadoz. ra berio ho deuz ivez brema da vont d'an e. da golez da ober ho fask ? Ia ia. berio ho deuz mar kerou. lezit torret eur ho c'harg ha kouiñ ho bara

Kement hini a zo brema paet gant ar c'homarmandamant ha pa na ve ze-ken nemet eur pauper-kenz lipper mein war an hent hag a rank ober anan a zaou lezr he blas pe zamma he gouskan'z Setu eno Bretomed, ar liberte a ro ar republikaned vrao a zo oc'h hor gouarn Ia. goude da gredi eur ger eus a gazetennou republikaned

Ha talfe ar boan, ne ve ket diez dastrei diwar-hoc'h ama Bretonned da strinka oc'h ho genou d'ezho. kement ger gaou a anholpont d'an dud diwar-benn ar veleien ac notilanz hag ar Rouez Kement a lavaront a zo ar c'hra beac'h d'ho kredenn gwirion evit dinerza ho feiz ia dre an hent-se gellout ho kas berrez ho c'hoant, evel ma kaer diwar-houez eur gorilen pennoz chatal d'ar gi gerez

Evit-ho republikaned, mil a skiant tud gwiriek ha republikaned ar hor ia ia ! deskouez a re-ont a zaleg ar penn laerla beleg ar penn zela eus ar skrid ia. koueriou troucherien buzug, evit ar republikaned n'oc'h bet beskouz ha brema c'houz nemet pennoz chatal. mad da zaga diwar-houez ho c'hernel

Pa gomzont evel se ac'hanoc'h hag an dra-ma ne ket gaou deskouent d'ezho piou oc'h ha kasit-ho dioue-hoc'h evel laeroun ha blenn rak laerez ho feiz a ra d'ezho evit ho laga goude Ho feiz a so ho nerz hag hor c'h eurusted evel ma'z eo nerz hag eurusted ho pugale

War gement-se gwell c'houz petra fall d'ar rannan-zouned republikaned da ober d'e-hoc'h lammet digan-e-hoc'h an liberte da sevel ho pugale ha d'ho skoua. evel ma fell d'e-hoc'h Eur ger braz, ne ket gwir eo ar ger liberte-ze e genou ar republikaned Gouzit ober droug e vront goab ac'h noc'h c'houz

Brema Bretonned e zavarer d'e-hoc'h Sellit a gleiz, distrit a zoun ha, kaer zo pell ne welot'h a bep tu d'e hoc'h a-dost evel a-oall nemet e pep lec'h ar republikaned o krask doare a-benn eus ho feiz krisien-c'houz Dioc'h ha oui-ho eno dioc'h-t

sturd hag ho zrec'hor'h ker gwir ha ma z eus enn Doue enn nev

Kement zo lavaret d'e-hoc'h beleg-hen. Bretouned a zo ar wirionez ha netra ken Diskouez a ra pegement a dav kaout feiz. pa weler an dud fallakra-zo o labourat gant pnan ha dispugnou braz ev her c'hoñ e kaloun hag e spered an dud. ha dreist hol. e kaloun hag e spered ar vugale

Evit derc'hel mad d'ar feiz. ne ket a-walc'h d'an den lavaret ma a gred mar Katoliz, dre ho vuez n eo ramm e-hed gwellor'h eget eur frammansonnarepublikan.

Evit bezn mad. ar feiz a rank bezn beo , mez an nerz e deuz ezomm buez ar feiz da gaout, ne d-en d'eahi nemet euz an nev, dre ar beuen

Pa'z eo red pedi da rei buez d'hor feiz pedomp Bretouned d-eomp. d-eomp hon braz ha brban da Zantez-Anna-Wened. da badi Rouanez hor bro da gaout d"e-omp digan. Doue an nerz da harpa hor feiz, a-enep kounnar an fern

Tud va bro. da Zantez-Anna-Wened ez omp galvet da vont euz a bep korn euz a Vreiz galvet omp da vont d- evel gant Doue he-unan,dre vouez hon Tad Santel ar Pab a gunezo eno he vennoz war-n-omp, war hor bugale ha war hor bro. dre zonn sakr ha santel Arc'heskop Paris

An Tad Santel ar Pap. Arc'heskop Paris hag ar gristenien all a be -bro a relo di. evel-d-omp-ni. e pelerinach. a c'hoar hon er-vad ez eo mall rei d'hor feiz skoaz ar beden.

Ia, tremen mad eo hag ezomm braz hor beuz e teufe an Aotrou Doue ar c'henta ar gwella da gaout trugz ouz-omp hag euz hor bugale.

A-wel d'an holl oma. ec brema diroliet an ifern, gant ho hon nerz. da zarc'hel ha damnon pounnera war hor feiz ha war hor re ion

An dronk-spered a glever kemlz lavaret, oc'h esa he frammansonned republikaned war ar gristenien. Dre ma c'hoar en devezo poan o tont a-benn euz ar re vraz. e bro kounnar he chas euz hor bugale-nihan evit dra la gant-ho. mar gell ar c'halonnou glan-ze a zo roet d'e-omp gant Doue da zonal! ha da v rat

Tadou ha mammou bugale Breiz. lavarit petra rafac'h, ma welfac'h anezho bronduet ha dispennet aire ski fuu eur bleiz ? Mont a rafac'h hol. d'ar red war al loen kriz d'he laza Gwasoc'h eget aire skafou eur bleiz ema hor bugale enn amzer-ma, sionaz ! Savit eu, savit holl evel unan da vont war al loen-ze a zo he hano ar m get

Savit, nihan ha braz. savit holl da vont da Zantez-Anna-Wened d'ar 17 euz a viz even genta, da skoulta eno daelou e-c'hars treid Rouanez hor bro Breiz, d'en em erbedi ouc'h euz a weled hor c'haloun

Neuze, dre vennoz hon Tad Santel ar Pap. dre ho pedennou, Bretouned, unan gant pedennou ar gristenien eus a Frans, unan gant pedennou Arc'heskop Paris neuze. bezit fiziant e savo a-bred an Aotrou Doue da skuba, gant eur c'houezaden, rulans an fern diwar hor bro.

PELERINACH SANTEZ-ANNA-WENED

EUZ AR C'HENTA A VAE D'AN EIL EUZ A VIZ HERE 1883.

Lennit ama war-lerc'h

Priz ar plasson MONT *ha dont.*

	Kenta klas		Eil klas		Trede klas	
Euz a Landerne	27 f.	90	20 f.	90	13 f.	40
Dirinon.	26	20	19	65	14	55
Daoulas	25	05	18	80	13	80
— Hanvec	24	55	17	70	13	00
— Quimerc'h	21	75	16	35	12	05
— Kastellin	19	00	14	90	10	95
— Kemeneven	8	00	13	30	9	80
Kemper	15	35	11	50	8	35
Rosporden	12	35	9	10	6	70
— Bannalec	10	70	8	00	5	80
— Kemperle	8	60	6	40	4	70

ALI — Priz ar plasson a zo lakeat ama a vezo da baea d'ar 17 euz a viz even, dleis pelerinach braz Santez-Anna-Wened.

AR REPUBLIK
e vent da vouga ar religion, emar gell

Ar gazeten he hano gallek *La Gazette de France* a gomz evel-hen enn dervesion diveza-ma

« Abaoue meur a vloaz n zo. n'hor beus paouezet da lavaret n eus bet diskouez anvanez ha karantez, — ha ne vezo birviken etre gouarnamant ar Republik hag ar religion gathoulik

« Hep paouez hor beuz set anen ha lakeat hor poan da glask re da gompren d'an dud. n eus bet morse e penn gouarnamant ar Republik nemet framansonned sperejon ber ha garo. n'he deuz diskouez kasket netra kement ha distrujo ar religion, hag ar veleien ha serri an ilizou

« Seiz brema deut a. mare hag an amzer ma kredont dont da staga gant o abour-ze E-kever munga ar religion ez int hon ezel unan mez n en em glevont ket ker kouz war an doare a ve ezas da zont a-benn euz he ziol

« Lod anezho a gred gwella a e du ober rak-tan eo terri ar *Konkordat*, na chomm hep voti an arc'hant a roer bep bloaz d'an Eskibien ha d'ar veleien. arc'hant a hanver e gallek *Budget des Cultes*.

« Koul-la a lavar e ve gwellor'h mont dre nerz d'an dud a z ev. m ret na c'hellfe ar gristenien derc'hel ar religion enn he zav e Frans.

« Eil-gomision ar budjet a zo enn-hi ar muia tad euz ar re a lavar mont dre nerz d'an Iliz evit an Jra-ze eo e deuz votet *propositionou* a zo bet moullet gan-e-omp enn dervesiou diveza-ma

Setu-hi ama

1° Bihanaat pae Arc'heskop Paris hag Arc'heskop Aljer

2° Tenna an arc'hant a roer d'an Eskibien evit ar fregou ho deuz da gas ho c'helennaderesion moullet d'ar gristenien, evit ho mizou da vont ouz ho c'harg ha da ober ho aro dre ho eskuption

3° Tenna ho fae d gant ar chaonnied

4° Tenna arc'hant bourc'hou ar seminer

5° Distrei d'ar c'houarnamant tiez an Eskibien hag an tiez-all a zo roet d'ar sent nerion brac'h da d'ar re vihan

« Setu eno eun tamm labour-vras hag a zigaso da c'houarnamant ar Republik paour mar-dro pevar-ugent *million*

Ne ket echu ar ribinad c'hoaz

« Brema an illson a zo akeat e reuk an traou-kaer a zo da viret ev'l enor ar vro. an illson-se a selu digant Ministr ar relijion d'ar Ministr hanvet e galek *des Beaux arts* evit ma vezint lakeat, herrez ma plijo gant ho mestr nevez, da vata *muzeom*. pe *drelrou* pe *machonsou*

Dre gement-se, e c'hellfer gwelet brema petra ho deuz c'hoant ar republikaned da ober dre an hentchou ar re zisheala a gavont

Mar tegont a-benn ouz ho zarl, an Eskibien ne vezint mui evit ober ho c'hargou hag, e-touez ar c'hargou-ze, ar c'henta dever ho deuz mont, pep hini dre he Eskopti da welet ha da gonfirma ar gristenien

Neuze e vezo serret ar seminerion gant ar Republik a viro oul ho da re bourc'e bed ken d'ar vugale baour Gant an dra-ze c'hoaz, e ranko an ebed pe abadeil zamank mont da gondarbed pa vezo votet hep daue vezan ôbérz an arme.

Kement-se holl Bretonned ha ne ziskouez ket d'e-hor h skiear evel an deiz, ne fell mui da framansouned ar Republik ez afe ken abad e-bed da velet

Hag eno e choumo brema an dud falsakr-se a zo ao disoun en ho c'horf * Ah! ia, kredit Digoret kaer eo hu ero gant ho. hag he c'has da-benn a fell d'ezho, mar gellont

Goude darc'har war ar relijion ha war he ministred e pep giz, evel a welimp c'hoaz bremaik, ha kred a ra-hu. Bretonned, n'ho pezo ket ho lod ouz an dorn * Ha perag vez n'ho pefe ket * Daoust ha n oc'h-c'hou ket bet galvet, evel an holl da voti gant ar Republik * Daoust ha ne ket c'hoaz so kristenien vat nor h-euz soñjet bep tro dann ac'hanoc'h a-enep ahou ho peleien evit tud ar re falsa, pe euz ho pro pe euz ar droiou all evit tud ne zouvezet h tamm pe. mar ho peuz he gwelet, eo. marvel ar wrach-ze ma ho deus kanget d'e-hoc'h ho pourvilou a vab-sardan. evit ma rojec'h ho muzez d'ezho *

Kendalc'hit. tud a skiant da vale dre ar wenodden a gas brema hor bro ha c'hoaz gant tud hor bro da goll war ho fenn Kendalc'hit, kristenien da vat, evit tud difenz ar Republik a garfe. gouda beza bet ho modesion, ho kwelet maro ha daonet, an dam vrasa ar banoc'h!

Ia ia kendalc'hit da zamma ho koustianz mui-oc'h-mui ha lavarit d'e-omp, e gwirionez, bag eürusoc'h oc'h pet abaoue vot evit republikaned *

N'eux fors piou oc'h, lavarit ha n oc'h ket tuzet brema kaz pe nebeud, a-dost pe a-bell. gant lezen skol Ferry * Lavarit c'hoaz ha n oc'h ket tuzet, ama pe a-hont, enn ho laouenon douar e-leyer pra hoc'h ed pe brix ho loened *

Ha oc'h gwirion oc'h anzavfac'h ez oc'h paket e meur a dra abaoue nebeud bloavesion-zo, abaoue ar Republik

Ha da vion tamall ar honn a c'houzanvit, ar gaou a zo great ouz hoc'h *

Da baotred ar Republik marteze, d'ar re-ze hoc'h euz hanvet deputeed ha senatourien, hag hoc'h eus kaset da Baris da zifenn ho kwir dreiz ar c'houarnamant *

Nann, nann va zud, na damallit den nemedhoc'h hoc'h-unan. Mar d-oc'h tizet ha pakat brao brema, na damallit nemet ho ezirèges da vont da vot, na damallit nemet ho iounérèges hag ho linkanted

Gwir eo, an dud hoñ n ont ket berzel, hag e-touez ar re fur e rank beza ataò eun diskuant-bennag Seoaz, d'e-omp ha d'hor bro e kevet ar volimad, ar re zrod diveza-mà a zo a-gaza ar re stanka enn hon amzer Evelato, marteze brema an Aotrou Done a zigoro ho spered, pa welint petra c'hourvez ha petra a c'hourvezo marteze gwasoc'h c'hoaz, sonaz ! a-benn nebeud amzer ama

War gement-se kévit Bretonned pa sourt gwiad fall a rien an dronk-spered e kaloun an deputeed. he veveilen wella

Lavaret ho deuz etre-e-ho e voa re-vraz niver ar bersouned-kanton a zo brema. Bez ez eus anezho e Frans *tri mil pevar c'hant pemp ha tregont*, niver hag a vezo diskennet da *seiz mil eiz c'hant eiz ha tri-ugent*

An dra-ze n eo netra c'hoaz niver ar bersouned-kanton tolnaneat a vihanaio dre-ze an arc'hant a vezo da ri d'ezho, pa vezo lammet digant-ho an hano ho deuz brema Ama adarre e ranker lavaret ha lavaret kre hag hep paouez, ne fell da framansouned ar Republik nemet mirel mouà ma c'hell ni oc'h ar bobl kristen da ober he religion hag he zis diges da c'hortoz ma vezo, evel enn amzer ar Revolusion vraz, barnet ha kaset d'ar maro kement hini a vezo gwelet o pedi Done

War gement-se, petra ho deus soñjet framansouned an Orianl *

Setu ama Bretonned

« Niver ar parresion hanvet e galek *succur*

mès a sa e Frans. da ouz eun hent trepenn dreiz ha hanv

An aotrou-se herrez ar frammansonned alies. a zo kalz re-vras hag a vezo bihanoc

Penaos ? kleiet. kristenien

Ar parresiou a vezo evel ma lavarfet rannet, dre aotrou an diaoul a zo. o lakaat ma vezo. pemp mil den e pep parrez an eil dru e ben

Ama brema Bretonned hon deuz holl reiz ha lut da harpa. mes da zonjal a zevri ha da ouela gwiken Penaos ez alo ar stal gan-e-omp holl bras ha bihan ma c houlvez an dra-se ?

Ar wirionez, gwir eo hon devez poan ar vatereien gant ar frammansonned hag ho fiun, kristenien, a gresko ha puzh-e-houi war d-ezi eun ho kreiz hir ha karantez c houi Feiz ar e kaver ho reiligou Karantez oc'h kement a zo mui oc'h Jezuz, oc'h he vamm ar Werc'hez hag oc'h ar seiz ilis pro

Ia, meitie Bretonned ho peso. kaoiz hag ho gwiriou. ela daoua eus ar c'halir c'houero a efas ho taolet,brema zo tost da gant vloaz

Ia trawe-ma. mar beiaout bihan ne ve den ebet hor reiz c'he c'hantal nemet d'war ar roll fall

Lavaret a zo arsoc'h e klask ar frammansonned, republikaned ar c'houarnamant. marel oc'h ar vroiou da ober ho devez e kaver ar religion

Ha pa ra ve ketre eur beiek nemet an-hen ebreuta. hag ober eun diz ar seremonion all eus ar religion e c'he ker lavaret ma tigas ar Republik pep hini eus ar parresiou da bemp mil den e raio eun kefed eus ar re vraza o zerri d'ar gristenien dre'r meaz pep liberte a gonsianz War ar meaz eun hor bro Bretonned e c'houbroc'h en eus kevradennou hag a zo alez pell-hraz an eil doc'h e-hen

Neuze mar teu da vad meenoc'h ar frammansonned e rankoc'h c'houi hag an holl, ober alaez pemp pe c'houezeg ha pe ouspenn evit mont d'an iliz, diodan pep amzer ha dre benvidou ne garfe ket chas ho darempredi er gouez

Nemet c'houz petra e houarvez-zo ? an dra-ma, Bretonned

E pep parrez a bemp mil den evel a zo lavaret, ez vezo kavet nemet eur beiek Perak ? E feiz, o vaz mac'h anavez a-vrema ar Republik e vezo kalz re-houar adarre a-benn neuze evit paea daou veiek dre bemp mil den

Goude lozan mizionou a ganchou arr hani e houestoni ha labour ar bobl, hoc'h eus gwelet a reiz ket pell her gouilo takc'h ar Republik ma e lezo kemeret dre nerz an dek dre gant diwar ezomm ar re zo dija takeet ho lizanz enn-hi

War gement-se Bretonned lakomp mar kerit e holle an dud dre nerz ho feiz mont holl d'an iliz hep eul ha hep gouel, evel ma zi-hu brema eun hor bro ha kaout a ra d'e-hoc'h e vezo e pep leac'h, an chaou hras a-walc'h evit degasserez pemp mil gristen ?

Ha ve neuze re vihan an diaoul evel ma vanet e kant leac'h ha kaout a ra d'e-hoc'h c'houi e vezo eiz d'ar brasa eus ar gristenien chouan diodan peb amzer da zelioq a-hell an ofisou da beb Doue doudan glao ha kasarc'h ha da mestrez ac'hano tenval-noz ha gleb dour teil d'ar gear ?

Mar teu an dud da vezoni ha da chouan ar gear da zul e leac'h mont war dro an iliz, ha kredi a ri-hu e raio an dra-se poan da frammansonned ar c'houarnamant ?

Tamm e-oud ho poa e vezo, rak ne gleskont netra ken

Doc'h an tu all, brema gwelomp pe seurt boan e vezo hini ar beiek paour a vezo he-unan e poan eur barrez ker bras Da genta, ne c'hello bervikan dastum he holl ingale eun iliz er memez derrez, evit ho c'helenn ha desha d'ezho ho c'hatekiz Penaoz a raio, pa vo difennet mat-han mont d'an iliz eun aveu marvad na takafe he skeud dianoal ar frammansonned da zec'het ar hano ? Hag e ranko mont henne da glasa ar vugale doc'h an nos pe doc'h ar mintin,mont d'ho dastum,mar gel ha m'en deuz amzer a vandennomigou ama hag a-hont. Het ouspenn bugale a vezo eun ha barrez eno evel e pep leac'h e c'hano hag e varvo tud eno e vezo tud klanv da walet ha da reiz ezho ho zahramancheou Penaoz a raio ar beiek ar d'an oad kent, pa vezo aiez war ho gweiz. er memez amzer nao pe arh klantrour diouz pe deir leo an eil doc'h egile

Nann Kristenien, eun eur barrez avel a lavarer ne ve bervikan eur beiek hep-ken evit ober ha pa ve eun hent-houarn diouzan ha dreuz oc'h her c'has d'al leac'h m'en deiz c'houant hag ezomm da vont

Ar frammansonned a c'houar an dra-se koulz ha den e bed Indial a raont e-kreiz ho c'hanaouen e lavaret gwel a ze ma ne c'hell ket ar gristenien mont war dro ho diaoul gwel a ze, ma ne c'hell ket ar beiek kelenn ar vugale nag ar re vras, ma ne c'hell ket gwelet ar re glanv evit ma varvint evel-d-omp-ni. evel chas da dra ne ou a glaskomp dre beb kent ha dre an displegou brasa. Ha pa ve kollet ar vro a-ber. an dra-se n'eo droug e-hel, gant ma vezo kollet vrez ar religion

Kemmit a lavarer ama a zo e spered hag ho kalon ar republikaned a zo brema o c'houarn hor ben an droug ho deuz oc'h ar religion, oc'h an iliz katholik oc'h he ministred ne den nemet eun ho droug oc'h ilunez Hen-nez a-vad a zo eun all hag a zo o c'horior ar maro kel marteze ma kemero he fiet gant ho

Ha c'hedal pa vezo peilleat ar gristenien doc'h ho tron. pa vezo gellet dre eul lezen-nevez zo e c'hwiri marel ma vezo beiziet dre e-hen pa vezo gellet serra ar seminerion pa vezo ar parresiou

heb beleg e-bed ken, neuze ar frammansonned ho deuz Estanz e c'hellint ivez dre eun artikl-nevez bennag all doun a-benn euz an Iliz hag euz ar relijion gatholik

Petra eo ano. Bretouned, avarn e gwirionez petra zo hag a lakafo den a skiant e-bed da vezа sonezet enn amzer-ma ? Da betra tamall an drubuill a zo dare da gouezа war ar vro ? ha enn dra bep-kenn d'an nebeud a feiz a zo e-touez ar gristinien. rak eur c'hristen hag en deuz feiz ne dle ket diskouez, dre labour he vuez, eo hevel oc'h eur frammansonn ne gred e Doue e bed Da bop h ol war gement-se, eo lakaat he zourn war he galoun

Dirak kement a l'a zirenz a zispako marteze. siouas ! nep dare enn aro d'e-omp lever pep kristen leun a feiz-beo. a zo en em erbedi oc'h Doue evit kaout ngant-han nerz da steurm ha da enebi ka let noz-deiz

Ha penaoz enebi, a c'houlenno unan-benag ?

Penaoz ? Ne ket a dru-zur o vont dioc'h ta ar republikaned nag o voti gwech e-bed evit nikun anezho.

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT NEVRA, AN SKOL DRE FORS
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall. eur priked fall, eun tad fall; ar ar c'hentа eur an dud dilèz hag an diveza eun a dud he vro

Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall. ar vro a lèio da goll.

Examen eus Eskob o Jonz eus a lezen-skol Ferry

NOSVEZ KENTA

ARAOK DONET WAR LÈZEN-SKOL FERRY

Anezezen Jerom Fur oc'h en em gaoni enn he dì dioc'h an noz — Noz-vad enn ti ma ! Ha ac'h eo an dud ?

Jerom Fur Seder, a drugare Doue ! Ha c'hon anezezien ?

An anezezien N a zo ivez, Jerom. pa z omp deut beleg ama Eur pennad a roa n'hor boa klevet kélou e-bed diwar-benn an traon a dremen e Paris, ha dre ma c'houzomp e ten bemdez ar gazeten ama. ez omp deut da guevel gan-e-hoc'h Jerom. ha ne ve netra a vraz ur brud zo e toc horra bemdez ar Republik.

Jerom Fur — Deut mad oc'h anezezien. azezit ! Klèvet a reot eur c'helou ha ne ket kaer, war a lavar ar gazeten

Loeiz an Heder Petra eo, Jerom ?

Jerom Fur Eul lezen-nèvez diwar-benn skolioù ar vugale

Herur Brouenr — Diwar-benn ar vugale ? Evit doare. tud ar gampr a zo re vag hag hi d'ezho koulskoude kement-se a labour da ober, war a glevan. Karoulle

Jann Torbor — Labour a-walc'h, ma karfen ha ma c'hellfent, mez n eus ket ondio Evit ober netra vad ne reon. ha ne glaskon. tamm ne reont a lavarar nemet terri kement lèzen vad a vo great enn ho raok. evit ober ar re falla a gavont war gement-zo

Jerom Fur — N'hoc'h eus ket klevet gerier lann At nezen a lavaran c'e-hoc'h a zo c'houz fal-oc'h, a gredan evit ar re fa a great gan-ho be tog-hen Epad an deiz, pa n oun mui ev t labourat, e tiverraan an amzer a teim a lezen-ze a zo lèz ar gazeten anezh ha c'houz ne ket tost da vezа echu

Yvi Drouguier Asa Jerom, o pa z omp deut ama da guevel ar c'heleier, a ve brao ha mad d'e-omp klevet ivez, petra lavar ar gazeten diwar-benn lezen nevez ar skolioù , ni holi ama tur euz bugale ia skona, ha pep hini ac'hanomp. evel ma hoc'h euz-c'houi, Jerom, ho mere h-e han, kristiiiak aze

Jerom Fur Gaur eo. anezeien Mad, pa fell d'e-hoc'h klevet petra en an lezen nevez-ze, e lavaran e-hoc'h,e brezonnek,ar pez a zo e gallek war ar gazeten Mar kavit e ve re-hurr o ma pezo nemet lavarel hag e trouc'han barroc'h

An anezezien Mad, Jerom stag gant-h ha kit atan. rak ma pa vo h re eno tamm doc'h istor he c'hlève. a rankomp penn-da-benn

Jerom Fur Selaouit nenze petra lavar ar gazeten da geuta a raok diger war an lèzen

« Tadou ha mammou kristen. c'hou a zo deut brema E-hoc'h an amzer da zigeri ho spered, ha da standa ho kaloun enn ho kreiz

« Karet a rit ho vugale pion an tad hag ar vamm gristien ha ne garont ket ho re ? Pion an tad hag ar vamm ha ne skuiz fenn ke ho goad evit difenn anezho d ne ti pep droug ha dreist-holl oc'h ar maro ?

« Ma ve lavaret d'e-hoc'h, tadou ha mammou e rankot holl er bloaz-ma, kas ho pugale da eur sko. hag a zo eur bleiz mestr enn-h eur bleiz, kles. mui hag en deus bet dre lezen framansonned ar Republik unz an gourc'hemen da zibri bemdez unan pe enn all euz ar vugale a d-eu d'ar sko. lavit-han, lavarit,e gwirionez ha kas a rafac h ho pugale d'ar mestr-oleis-se ?

An anezezien hoel Oh ne foutr biken Jerom !

Jerom Fur — Netra a lavarit ne rafac h burvikeo war gement-se,e klaoustrfen e c'houzanfac'h beza lazet hoc'h-onan. kentoc'h eget sent oc'h eur sent lèzen. Pion ne rafe evel-d-hoc'h ?

Mad, klèvit ! ar oleis-se, evit dibri ho pugale an eu goude egile. ne raio nemet laza ho c horf ha ne ve ket, ha pa ve h re ha lemm he skiloù evit ta-

ga ho renoun, nag evit mervel ouit-ho da vont gant Iluer d'ho varaloz

Ya eur lod eunnum anna da lavaret da gristenien e oa an eha kant ha kant mil gwerch maouc'h evit ar bed holl kresket gant Iluer pa ra en hemslet peh ene da Zoue he Vap muia-karet Jezus Krist. Piou a c'hrediñ ha ne c'hear kri en deus skuilet Jezus-Krist he c'hoad heteg ar verad diveza evit pena an holl enoun ha pep-hini anezho evit mervel na d'age ilunn da gall ?

Ha pegasse tihan a zo kreskel a so mervel enn ho huge ha buch a so enn-buch gant-ho ho spered a zihun hag a ignor ar skiant a zo enn ho hoalioù a zo ho huch esperans hag ho ene tudon da Iluemmoù kristen, ha ne kri hen eo a so ho hranor gwella ? hag ho huch eus bet evit a gref eus a speret eat a ene ho pegale Pur gerz graz ha pounner hon naz, nag ez afac'h gwelle evet dewar hunvre da gas ho pegale da skol-meurez Ferry da skol evit den kriseh kant gwech ha kant gwech-ail, eget bleiz e-bed pa c'hoe ive skol-skol dar h he zourn lazu ha da-ar enevo ho pegale e vo ho c'halvan war zu pep drouk

Tudon ha mammon kristen ne zeskint kerzhen a'h eur seurt lezon

Intre Perc-meur Lezen diouzh ?

Aben an Hedet Lezen tilliget !

Herve Berrurier Lezen an diaoul ! Neuz ec'h anavezout an diaoul ? Ha netra Graet eoh a gare ! Evel-ma-me karvalle ne vo bihan

Jerom Pur Kleiz ar c'hraz ne ket echu

« Skol Ferry skol dre forz skol hah hep Doue hag a rorp Doue a zo bet savet e-biz ar meurzhoù. d'an 28 a viz mezeur diveza 1882 dre vot lezen falloc'h gwall gant ben nez ha gant frammaouerien-all evel-hañ e dour gampr Paris

Evel lezen hon nez ne c'hell beza lezen e-bed, pa na denn da vat an holl ha pa zo a-enep ar vir lezen gwiza, lezen an Antroue Doue

Er meaz eur a lezen Doue lezennoù an dud ne d-eus netra, ha den e bed n'en dalc'het da greiz ouc'ho da eneiz ouit ho eo dalc'het an holl a-vad

Lezen Ferry a so digerhez e dever lezi an tudon hag ar mammoù kristen Setu a ra kenta gwir ho deuz bet digant Doue war ho pegale al liberte d'ho dudi herriz ho c'houstiañs hag evit ma fell d'ar vuoni a ra dounn ma c'hell, dreist penn ar re hanvidik da ober penn d'ar re zisterri, da zarhañ evel war enn anter war greiz ar bed peoar ha skrouiñ

Lezen tud a ganoun lezen Ferry a so falla lezen a so bet great bedouz e bro e-bed dindan loem an avel

Dishonnezet e vez anna ne deuz ar lezen-ze nemet d'an drouk, pa ra mestri d'ar re galle da zeski dezho mar h kement tra a so skuilet er c'hatekis pe enn dudiern grisiau, da zeski dezho nac'h Iluer, ne vanun ar Werc'hez hag ar zent, kaset kant bre-ma ha bennet ho imachon er meaz eus an tan-skol

Dishonnezet e vez a-walc'h great lezen Ferry nemet evit kas da gall enemi ar vro gallo ha dre a-ho gounit hor lez a-ber pa vez mougeet enn ho spered hag enn ho c'halonn kement kredenn vat a ro-po bet bepar d'ezho gant ho c'herent ha gant Ilis katholik

Hag eur zonez eo gounit e ve lakeat evit enn dever da ben kristen bras ha tehan pounner ha pouvidik skeat evel enn dever sirius gant ar relijion, gant an holl Eskibien ha gant an Tad Santel ar Pab he-unan enebi ne h'al ket-se great evit distruja pep fers enn enebi ar vro gallo ?

Jean Gaultier — Enebet e vez. *Jerom.* hepat diouzh war gresk-se

Jerom Pur Mar d-eo enn dever d'an holl skrouiñ hevelep ec'h houzi d'an tudon ha d'ar mammoù ho deuz bugale enn nad da vont d'ar skol.

Tudon ha mammoù, evel-d-ho c'h ho pegale a zo bet tudenet, ha dre ar re-ma, great bugale da Zoue hag ho c'halvac'h gounit da skolion Ferry, da skolion an anemk-spered d'en em gas hag ho dalc'hfac'h enn, gounit kleiz pe lezu ar pez a ra anna war lerc'h ?

Ez eus ennte, ne c'houzanv ket pe seurt kristenien ec'h.

Dishonnezet e vez anna petra eo ar skol-se hanvet da gentil skol evit netra, gounit *skol dre forz* ha da zivetz, *skol hep* da lavaret en *skol hep Doue hag a rorp Doue*

Silvestrik Kerhoantrik Mad. *Jerom.* kaer ho pe lavaret ne ket fall evidin kement zo el lezen-se pa z eus hanv da ober skol d'ar vugale e-vit netra nada-me anna am eus daou tad hag eur verc'h er skol me a gavo graz. e fest ! dezhi em gobel an arc'hant brao a zo enn a-raok tud bloaz ar c'hi skol

Jan ar Jar Evid-hoc'h Silvestrik, me ne gavan ket mez her c'hi-se ar lezen skol devet

Jean Gaultier E houi gwazed evid-hoc'h da vezo daou hanter-louarn ne ket great evito ho fri Gortoz a rank ararat netra rak me gav din ar skol-se evit netra a gonsio ker ha kredi a ran zo-ken, ez eo ahaz da gentil, evel eun tamm buzud ec'h an lugern da hanaa pesk ar bodl

Herve Berrurier Ia, a gwir ec'h lavar ar skol ze re, netra a-dre penn al lezen evel ma lavarfec'h dre-hoc'h enn daou pe dri zud meuleien glaz e diouzh enn ker pe am mestr e vount da baka ha mont h da huanta kabaretic

Jerom Pur E houi, lavar hag Herve me ve ket nac'h eber gwall-ar habask h ar skiant hoc'h euz ho kaz rag-eeun d'ar warsunt kentil e houz ar gazetenn

« Lezen skol Ferry a so preun-da benn gwiza fall lagrenn *ha dilez* ar pez a zisklerez d'an holl petra eo ar c'hi-se ha da ze ho deuz he great fuzulamp anezo ha da genta

(*Ker pennad-all eur wech all*)

UN NÉGOCIANT retiré des affaires après fortune désire une gérance de propriété ou de portefeuille ou toute autre représentation de société importante et offre des références de la part des plus honorables maisons de Paris, avec lesquelles il est en relation depuis 30 ans.

S'adresser pour renseignement à l'Union de la Presse catholique 4 rue Grange Batelière Paris

VIENT DE PARAITRE

LOURDES

1 vol de 400 pages 4e édition

Prix 50 cent. — France 60 cent avec portrait.

Librairie RÉGNIER 22 rue Saint-Sulpice *Paris*.

AGENCE HAGUET ET Cie

CRÉDIT FAILLI

30, rue des Quatre Septembre, Paris Opéra. Bourse.

On trouve dans ses bureaux tous les renseignements nécessaires aux voyageurs ainsi que à l'installation et au séjour dans les Stations thermales balnéaires et hivernales. Locations de Villas Maisons et Appartements meublés Pensions et locations d'Appartements dans les hôtels

Bains de mer Cabines Baigneuses etc enfin facilités de toutes sortes offertes gratuitement aux voyageurs, leur permettant au départ de dresser le budget et le programme de leur voyage les mêmes facilités sont offertes aux voyageurs revenant à Paris pour leur séjour sur une simple lettre adressée à l'Agence 31 rue du 4 Septembre Paris

MM. les Ecclésiastiques sont assurés de trouver dans cette Agence un accueil tout spécial

CORRESPONDANCE INTIME — Moyennant 1 franc en timbres-poste, tout lecteur des semaines religieuses recevra à titre d'essai, pendant six mois, la *Correspondance intime* publiée par l'*Association financière de France* (1, rue Grange-Batelière).

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un événement dont pourront profiter les capitalistes. Ces lecteurs seront les premiers renseignés sur les hausses qui se préparent sur les titres qu'il faut vendre ou acheter etc

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE

SOCIÉTÉ ANONYME

Au Capital de 1,000,000 francs

PARIS, 1 RUE GRANGE BATELIÈRE 1

Achat et vente de Titres cotés et non cotés sans aucune Commission Courtier officiel des Agents de Changes Paiement de Coupons — Commission 40 cent par 1000 francs Versements Echange de titres Transferts Conversion Libérations de Titres Souscription aux Emissions sans aucune Commission — Avances sur titres.

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs (Joindre un timbre pour la réponse).

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

G et H Bacquet fabricants de coffres-forts à *Reims*, spécialités de troncs en tôle d'acier tabernacles en fer porte de sacristie pour encastrer dans les murs, coffres-forts incombustibles pour sacristie

Envoi franco du tarif, sur demande à Reims (Marne)

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

58 rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions, modèles nouveaux d'un sentiment très religieux et très artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX** à nombreux personnages en relief

Envoi de photographies. Prix modérés

A. PAGNEY *Directeur*

ASTHME

Oppressions, Catarrhe

Affections des Voies respiratoires

guéries par le

PAPIER & CIGARES de GIROUD

Phot. Paris

Dépôt dans les principales Pharmacies

MALADIES DE LA PEAU

Dartres, Eczémas, Psoriasis etc.

Guérison infaillible et radicale par les Pilules anti-herpétiques (seules médicamenteuses, sans arsenic) du Dr LUIGI Dans la cours de ce traitement dont la durée est en moyenne de 40 jours on emploie en pommade du bain les seules Pilules suffisent. Dépôt à la pharmacie FINANCE, boul Richelieu à Paris, et dans toutes les bonnes pharmacies

FER BRAVAIS

(OU TRES CONCENTRÉ)

Chlorose

Anémie

Pâleur Couleurs

APPAUVRISSEMENT DU SANG

DÉPOT DANS LA PLUPART DES PHARMACIES

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE

Au Mercure G MILIN

Rouen imprimerie de E. DE BRIANGAL.

TRIVECVED BLOAVEZ (N° 22) AR ZADORN 2 A EVEN 1891

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN. AR GWIR VRETONNED

PRIS AR GAZETEN GER PLIJAL
Ar Feiz ha Breiz ... 10 vond
Ar Feiz ha Breiz ha Furnez ... 7 fur
Ar feiz hag ar gwirionez ar pred

Ar boll kemmadurioù a dle bout graet da berr'hoz ar gazeten d'ez Aotrou Ed. LEMASLE, ker-ben

Ober'hoaz kaoz e vez kemmet kelaouennoù ne boll ervezoù da lakaat ouzh ar gwirionez.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garnier Savarine a Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

Aomper 2 a Even 1891

Kilennoù ar Labourerien-douar

Labour hag ar labourer
rag an holl a vez

E pep-hini ez ar vro ne glever hen nemet kilennoù ouzh al labourerien douar. Gwir hag abek ho deus da glemm mes petra a dalv d'ezho? Ar c'homarmanoù nul ho c'hevrel o en deus great ma ra ha pe rag neiza nemet azas ar skolaerien vras.

Gant an dra se ez eo arabat da zen herzel nemet rak ha pa ve al labourerien douar evel mez ar labourerien velia ouz ar bobl holl. ho c'hemmoù ne vefe het se pouez ebet ganezer ar Republik o vefa mez ouz tud a bave ha kousket rad tra. ar Roue a'ho dirage het gortozet hed-se.

Dre-se dre ho kals a vout ar a glemm ouz ar het hag abek mez o h ober kaout ar Labourerien a labour ken da gaout-ont war ho fenn a rank lavaret ger ha, pa ema glemmet ez eo re gaol.

Perak neuze ne zalc'h lavaret ar c'homarmanoù ho c'hemmoù? Ha ez eo perak perak? Lavaret eo e vefa mez ouz tud a ouie ha ha kousket skignet dre besar e lost ar ar, ar a vefe ket bet ken glevet evel ar re all evit aber labourerien ha chomerien. Setu e pe vefa pet a ar Republik ne ve d'ezi unan ebet ho gwir e vefa, nemet pa vefe rei ho gwaska. ene respet d'ezho ha labourerien-douar da denna anezho kemmoù vad a zo ene ho.

Goulennoù ha kemmoù ar labourerien-douar a ket kaout ur vent ken na ret ne h ar republikaned da ober anezho ouz ha ket ar mennad hemañ da gonde da gouskel ene memor hed.

Na ket e vefe labourerien douar ez a ra kaout tregont da vat rei impar ar Republik? Netra zur ha kaout a rafe ar re-se ur pouez bras ene c'hoalc'hen pemzek. da lavaret kenn. a zo mad evit aber kaout fall gwaske. Ha ne vefe ket kaout hag ar kounsperien a zo bras-spered. a ouie kountant an hini hag a vefe ket ganezo kaout den e tavout a gostez pep sort ha pep labour evit mont buan ar'h taol dedrapas.

Kaer a zo ene ar-dra-se ne oad ket gant-ho lavaret rak dont a ra ean dezi pa vezo ar c'hlokaouerien braz ma ez eo bepred ar zon, ha kalz brasoc'h eget ar re-se ez eus ezomm ac'hanta ouzh ar labourerien-douar. Neuze e lavar ean ho spered a vezo mezv pe pas-ar-bed ken ha c'hoant. Na hini na da al labourerien-douar ho deus gouzanter e gwirioned an hanter re a hini hag a zanvez.

Ne ket ho c'hemm gan-hañ ha sanet dre ho taol ar bed-se a ouie hag a sperel-mañ a c'hallo ar bed-se a ra hag a lavar d'ezho mignoned. ama ez eus eun dra, ne ket beñ-dra eo. Hag am eus soñjet a zo eun nebeud bremañ ez eo ar bed-mañ kenkoulz ha ma e c'houzoud ha ema an oll-bed-se ha brav o vont da zigas war-raok ha pa ve re vihan e vent. n eus ket da c'hoari eo hag e se mad d'ezañ a gollan en em gavet da gerzel affo. Al labourerien douar ar pennsaoc'h kaer a zo bet great d'ezho kant gwech evel a homañ ha lavaret er c'hampe ebarz dre ma ra ar c'henta dent ma re-zor rak ober ha pep tra all ebarzh a vont da dewa. ha kwac'h pep tra bet diwar ho c'hein.

Pa glev an dra se ene ar vro e kantreiñ ar republikaned mesk ha c'hoarzin ouz ho c'hegel a vezo mez a zo ha kwel neuze rak al labourer a lamm da gregi ene higen ar a zo ar c'hein ha ma ne vale bet ouz-han ez ale ar bed ha gen hag all e vez he c'hoarzig. Pa ouie kaer den. Neuze ma ne reu d'ezhañ ober ar pant he zaoz-pouez ene ar bed, e rafe evit ar re a ra gwab anezhañ.

Ne c'houlet ket lavaret re-huel na re-alies a vez ar c'hoar adkont en neiz ez eus eur a vezo an droug herien bazeg ez a. lavaret d'ezho gant-ha kaerta ma vez gellet eur a gabez ar gwirioned ha ket bet ank ouzo hag re-het a ra. hag ez eo dre-se ez eo bremañ da vezañ gig dirt eus ho foanoù. Lavaret e vefe d'ezho ez eus kalz re-ho a zo ez eus ne zaoulagad mez evit ma bremañ ne rafe ket ho kaout ar gwirioned dirazi ez ar bed e kevrer al labourerien douar pa vo lavaret d'ezho e teuje dudjen ar bed dre gaol da zigar ar bed ha spered a vale ho chomk.

Komzoù kaer kaol ha va breur ki eo ar seurt

a nfoup groeiz ken eur a c hinava frammañ-outañ ar Republik. Neuz forz mad a warc'h ha komzet hag a rankfer an ti, ez a karga kalz tamm tamm a zo hep tamm a gaz d'ezhañ, an arc'hant hag an amzer o vont da gweza kenañ ha c'hoarvezout eur a vlenchou gwazed ar Republik.

Evit c'houzout, kaer a zo bet d'ezhañ klevet mar vailhou tamm a zo e-kreiz kontoz, he vez c'hoant spered ha dreiz a-zumuz war he c'hoant o pounneraat hemañ.

* *

Mont a ra da zisklêriañ d'e-biou c'hoant Bretoned ha gwiriañ a lavarer.

Enn amzer ma ha ne c'hellet ket eus a soñjoù gwelet tenna eus ar bromoù estren ar foar ar gwin hag ar c'hik, ramz a-raok, a zo bet eus hor bro kement pe muioh a gwin ha kik ?

Pre-zo e c'houlenn ma welet ar douaned ster pe ar gwel a dlefe dougen zo ebarz da zeiz ha pe da zeiz. Dibri ket mui ar gwin ar re a garfe kement labourat douar a-raok.

E penn-kentañ ez a Monsieur ar Republik emañ ho kemmañ skiant. Ivez mar hoc'h eus bet beñsd ha c'hoant ? Gwir e vez ar seurt se ennañ eur vro evel hon hini ne vez ket bet mesk, na karet pell ho kontañ-tuhant. Evelato, kaer a zo ho kenvez, kaer a zo klemm evel tud louzaf pe tud wall ma a oc'h ne gleiz ne welit netra war ho mesk, hag e laouen an traou na vont evn dro, hag ar c'hlenved ar vro ne vez ket ennañ.

Petra vimp hu eta ? kaset eus bet goulennoù dan dro-u Gatupr pe ra ho lenn great anezho ? seurt-Doue lakaet. Kement-se a vez ken ter men kel-kont e hon gwirioù an amzer e vezo gwelet. Neuze gwelfed ar Republik, e vezo gwelet c'hoc'h.

Ar re a c'houlenn kemm divleal a he vez kavet ar bourzhen mic republikañs ne d-eu da mad na fur ato, gwa ar re a c'houlenn ho gwir hag her lac'hañ-ho. Ha pa ve droug en-hoc'h klevo ar wirionez.

Al labourerien-douar tud a bep kostez hag an dud Iroleien we a vez ar bobl ta, ar labourerien-douar a vez ispisial ho lec'h ta ed.

Herrez ar gwir a zo bet great gant ha z a ded gwirioù enn amzer-dro e vez ar voleo da lod a rep seurt a lak ar labourerien a war ho douarou, na lavar war n-ogeud dre ga t. da lavaret eo, ouzh d'ar lavaret e lez ho ar mobl, er ne lak nemet eus dre gein pe an dud revolusionel kenañ.

Republikaned ... atav perak kement-se a gemm ? Perak, Bretoned ? a vez ma rank ar marc'hadourien hep-kenañ kaout eun amzer-ma ar bec'h a-benn da denna ar c'harr war he lerc'h.

Labourer-douar ken pe gouer he zo ar marc'hadourien-se zouvezet gant an hini ha gant pennoù a Republik, kalz a weloc'h kaer a zo pera vez evit da gaout ? komañs hag avel. Karg da gof gant-ho, mar gellez lenn, ha kea d'ar gear da roc'hañ pe da zoroc'hat, evel a gar ar Republik ne rafers ac'hanoud!

* *

Eun den ha ne zigas tamm tere e bed ne dle ket pare tamm ebed. Ar wirionez-se a zo skrifet el lezennoù evit an dud hag ar meilleur ne great ha perak n'en ket evn an douar ?

Kiez a hoaz are hant lakaet er bank. ma ro daou-c'hant fur ken a bae daou skoed ta ken pe dri dre gant ma na zigas tamm kere ebed a-benn dezhañ netra da zare.

Breman war ke e-biou c'hoant daou zerveza-rat a bar daou-skoed talbou hag eur skoed saoteuren aidi'ouriou, enn holl tri skoed ar daou zerveza-rat se a baeo atav tri skoed ha pa na refent tamm kere ebed.

Perak ar c'hemm-ze ?

Ma c'houlenn va zi he beza kemmet e c'hellan kaout eun tamm a skarz pe zigresk war va zammoù mes ma c'houlenn va louar, diskarg e-biou morse. Ha petra eo an traou-ze ? Petra mui, va zud kerz ? seurt Doue ha netra kenn nemet sklerijenn. An douar a zo o vaga ar re nag an douar en a fae ar muia talhou. Dre-ze ne ket eur zouez e vlefet an douar a ne evel-kent, ha pa ve broun ta-hon ha sahomoù al. An traou-ze ne vadfen ket pell ma re eur Roue.

War gement-se ha gwir eur perc'hen douar-diferm ne vez ket kaoz e ve kemmet, kala pe ne lenn, diwar he daolou ?

Re-zung e c'houz eun tamm a-raok.

Al alouberien douar a ra, hi hep-kenañ ouspenn an dud drezeren eus al labourou zoaz da lavaret ec, pemp ha daou *agent* a *fion* war dri-*agent* enn hol vpid ne lae netra ar mobl ec.

Perak ho kemer-se a vez ar war ar memor-ro ? *Egalité* ar Republik en Bretonned ! Nil, alies evit he c'hrankel.

Lonkaouiñ ar Republik ne ra foeltr-fors eus al labourer-douar tud a beoc'h ni ha. Ire-ma a vezint gleiz sammet flastrez hep truez e-bed. An dud kez o vont ket evit gwerza ho ed nag ho kemed ar pri a dalv ni rak ar foarou hag er marc'hajou n'eus nerz na be-near h echo mont, ne velont nemet ed ha kemed ar bromoù diavaez.

Dre h an all, penaos kaout lec'hed ha monkeiz o'ho labour evema da labourat ho douar ?

Ar plac'hed hag ar merc'hed an daro vrasa a zeiz, a zo gwelloc'h gant-ho mont d'ar c'hermen el vez'h ma vezont paet ha bevet gwelloc'h.

* *

Ne ket echu Bretoned eun tra bennag all a zo c'hoaz, selaouit.

Labourap ez eus pevedik eun eur vers publik e preanv eun daolen penturet hag a gouez d'in dre nij tar. Ret a ra *douz-e-dant* kaout kaer

ter d'an temzor Met mar peman douar evit dek mil fer en red d'ho re en hent fur d'an temzor

Klevet c'houz

Pegen a ran emo ahanon a bemp mil fur hag eun tamm warar eur ar memez pez Evit an ekzon e peran pemp fur war a-argent d'an temzor ha daou ekorf pemp Kerunet d'an ajans-preach Evit an dimar nemeu e peran tri-ugent daou a-pemp fur d'ar temzor atao bep kentel da rejou an noter Piou a ve evit lavaret perak emaomp atao hag a bep tu ar beach war a laboureryen-douar eun amzer-ma. kals poanierezh eget na vez bet e neb amzer bezhez * kaer a. Reiznuned an Republik a so voti atao evit he c'hanfarlet *

Kredo a rear ez eus skoazet skoaz a walc'h ho deus kaot gwerch ahek a laboureryen douar da glemm ha da lavaret emaomp ar braz eus an tud eun war-n-hiz ha war netevelia a war-n-ho. bep-kenn an traou-ze ne chomemo ket pell evel-se ma ve Herri V war an trono e Frans n eus tud ez bed hag a gar dre-zi al aoueryeren ha, an rinaned

Despetn ar zro ho deus gouennet c'hoaz nemet ho gwir e pep kentel ho neuz gouennet nemet beza devet bet hervez pep egal ar evel a zo bet lavaret dezho al ezel ar pep a la lavaro Lavaret hag aber a zo c'hoaz d'ar Republik

Ar c'houarnamant a c'hoaz bras ez eo gwir kemeret a lavar al laboureryen-douar d'ethan gouzout a ra ez dleont c'hoaz, gouzout a ra bras ma n'ho lac'het kuan a-enn netevelia amzer ama e rankfas koueza war ho fenn ha marvel

Ja, ni an traou-ze a hoar mez e-barz d'ont da gaout ha a laboureryen-douar ar c'houarnamant a avar dezho ne laboure an atao nemet evel ar re gaz hag en h'alont re a vel Mall ar vro emez kan gwele a c'houien ne ve ket ker an el

Kompren ter-ma mar gel it Lavaret a ra dezho c'hoaz ar c'houarnamant ema na c'helint ket gwerza hoc'h ed a-barz ar pez a ra a-vezh gant la kouroun a zont d'ar pe frouez

Pregg a ra hag eun all da re a so tres mez da houi a ne ket ho pez dreist holl e-kaver kaout ar pez a ra c'hoaz d'eur an dornar Konta a re da neuz war an dra-ze gouarnamant en beza hui e-kaver a ia gwerza-mad-ingar ker veal na vo kana ha mar e c'hoar kaver an ed-se

Ouspenn ha nema Reiznued e chomemo a gar de-ho ezel ar houarnamant stag ouc'h he staon* Ker it a zo ha klevet pegen lavar a al laboureryen ema n'o c'helfent ket gra muioc'h ho touar eun ho pez kalz ma eur vro a Mont da eur vro all, gouarnamant ar Republik * kuit tamm bras e ve gwelloc'h ar vro ha kaoz-nour neuz-ho. ha mem hini mar e c'h. Gant a ar hani a zo gouarnet gant nemet ar re dre-zi ha Mont da eur vro all a ra ma da glevet eus a c'hemou ma ez eus an dorn vras a zezh dezi da gemeret kuit ha da aer bel hor gwir Kit atao republikaned evomp ho pezo eur hor monez-ni hoar kredalo Neuze e vezo gwelet oulid ha gwenn hven ho kein d'ra-e-omp neuze marsal ne avarot kel e-omp mont da eur vro all Neuze hon tro n a so bet ouspenn graspet ha n'o c'h a re alez gan-e hoc'h mes sammet mez hor c'hein gant ho gwerch betek kouera o ra ouzar mad neuze ner mal gouarnamant ha farfage n a droug d'e hoc'h hor c'hein gant fae ha dougez, hag a ror hor monezenn ho d'ar re a so doc'h to ar Rouz mad ra hag a fez ar re-se a ra var-n-ho hon ha troug-e-red da zen. C'hoaz a so kountrel heo d'ezho ha penn ar var doc'h an orano a so mad da zevel da re ker h d'e-hor h da vale kenavezo

Skoazell ar Republik

An den-skol a so let hano atozho er penn kenta d'ober-demn skoazell ar Republik an den-se mont ket ato bell da vezo aour n'a h an zonjal e hoaz ma weler dija ne ket eur gir bourpelarme mes gwasoh ha z evel eun a gazarch pe troad fall o kouera ar skoazell e-touez ar vugale koueza hano t ordrerder fall mamet kemmesk mamm ar mare ket c'hoar mamet Paol Bert An diveza ma eo ar mamm hag ar fa a-enn ho zoues Gwelet e vezo * vezatoh

Dister-mat a-benn ar Republik ha gwelom petra eo ar pez ne-vefe lavaret da re ken alez a wreac'h ha chomet atao o h an * rez

Da genta ar ger *neutralite* a so euz ar re falo ken a pe gra'h eunn ha gwir gant hoac'h da ganv ar huz

Gwir eo ker mad a ve ne ket eun den patret ha gwir ar bugel ne-d-eo ket d'ethan gant Dont pemet evit ma rano he holl zesorion desorion ne die d'ober a gaou ebet a-benn ket mui e

Skoaz eur bugel a ve c'hoaz hen ar re hep-ke a ve evel lavaret ger da eun eur gwerel ha pa ket eun Breiz d'ezha neuze kar ta ano ho mem ha ma ho c'h nemet ne d'a ket ro ar burre-ben kaol ordrer e chomemo e penn pe benn eur gwerel Breiz Ha petra a-dra-ze ne ket lavaret ar vugale hor c'hen ar gwerel ha pa ket ar Breiz

Enn eur vro zo enn Europ, enn eur *republik* a lavarer o reo Eiz, ne zesker d'ar vugale ouspenn lenn ha skrifa, nemet an doare da brezeg brao, an doare da c'hoarzin da zilez ha da efa kempenn, nemet an doare da reiz ar vrasa h ha da sarodi.

Ar hanta Bretounet ne ket skolioù brao ar re ze ?

Evel er vro-ze a c'hoarvezo vez, ha gwasoc'h c'hoaz enn hor bro hep dale rak kristen-lioue ebet ne ve evit lavaret bete pegeid ez aio ar skolioù a ket etre soñarn ha ar Republik herrez kemeni a weler o tremen bremañ. E Paris ar seurezed he doa enn e-skol d'eabo he unan. Mal va zud kaset oc'h bet kuit eus ho skolioù gant ar republikaned ar hani evel ma kaser ar meaz eun den ha ne baeie ket he dgeiz.

Enn departamanchoù n'eus ket bet c'hoarvezet a hoaz kemend all ar pez a c'hoarvez alies a-zud ao e serrer skolioù ar feredi hag ar seurezed war an dilerc'hiadegaiz.

E darn kommuniou zo ar feredi republikaned-tre ho deus renket distreiñ ho madoù d'ar re ho doa ho roet evit ober skol frereg pe seurezed.

E-keiz ar feredi-vro-ze, meur a hini a zo bet reo-mad d'ezho paea soummoù braz eus ho godel ho-unan evit gouil ar gaou ho doa great oc'h ar vretri pe oc'h ar vestrezo-skol, het kaset kuit gantho.

Ha perak, a c'houlennoc'h serrañ ar skolioù-ze ?

Perak Bretounet ? O vezañ ma z eant skolioù mat, ha ma teske ar vugale re a draou vad enn-ho. Ar skolioù ha k ar re fall a c'hoump digor alato, met skolioù frereg ha seurezed, ar re-ze ne c'hellont ket seza mad ar republikaned.

An *republik* a lavarer a zo bet anavezet, da gentañ pa eus ar bann eus ar c'hrisiened hag eus an imarbou santel zo.

Bete vremañ n'eo skol ebet e Frans hep krouiñ Ar skolioù-skol hag ar vugale ne rea poan e-bed d'ezho gwelet ar grouiñ enn-eneb ho rak goude lavaret a raz-hi ar pedennoù a oa meach bemdez mesaer ha bugale a gave rasoc'h gor'ho spered ha ho kalon a skanvoc'h ho labour. Pep nerz ha pep skiant a d-eu digant Doue.

Mal, Bretounet, evit doare M. Ossur ar skolioù a gave e vije enn drouk-ur hag d'ar vugale gwelet ar c'hrisiened er skolioù. Setu ma she az eus ster an 7 eus a viz Gwengolo 1882, da zifenn an dispac'h kreñv e-bed en tiez skol nevez a savet ha ma vije tennet ar c'hrisiened all eus an tiez koz, el lec'h ma vije gellet ben ober da vihana hep lakaat an dud da griat-re.

Ar Meurstr pa vije goulennet digant-han perak e ra an dra-ze, a rankaz anezo ne vez hano e-bed ebet eus ar c'hrisiened dre he gomzoù, an dud ant ma a ouie o unanve ez doa great an dra-ze nemet dre he studiez ho-unan.

Setu eno, Bretounet pe seurt M. Ossur-ze ? Tud leal ha ne ket gwir ? hag a zalc'h ker mad d'an *republik* lavaret, ma kaskont tenna eus ar skolioù krouiñ ne zavar ti lezo ger anezho.

Evit ober traou er c'hiz-se ez red e ve an diaoul enn ho c'horfoù e-tal. Mez a ho deuz esomm da gaout aoun, paket e vezint vez d'ho zi ker brao ha Gambetta. Ma ve he-ma brema evit ho c'helenn eus ho vez e ren, souezet marsav ec'h be gleset.

Klet, koz frammasonned. Done hep-kenn a zo bras hag holl-c. hallondek ha pep hini ar basoc'h-c'houi holl n'ec'h ket, dre-ze-han, kement zo-kenn hag ar c'hoanch vihana a za dre c'hrisiou he dilad, da doulla ho kroc'hen daonet.

E Departamanchou zo ez eus roet orz an dra-ze zo re skear za denna ar c'hrisiou pe d'ho lezel er skolioù dioc'h ma z er tempa ha spered ar gristenien e peb lec'h. Anez, penaos e talc'hfet ar gwalo e skol eur gommun hag e tenafet anezhi eus a skol eur gommun all ?

War an dra-ze an dud a ouie ket ker sot na welout brao anezo ou ar republikaned.

Kaeroc'h ar c'hoarvezet enn eur gommun, ar memez displeziour a lavar d'ar mestr ober skol gaeleg ar baotred hag enn hent gouiz, a zalc'h oc'h ar vestrez eus ar memes kommun ober skol gaeleg ar merc'hed.

Hag a bel ara ker sot-all er c'hiz-se a vo gallet, ma ve e vrasan da zisklerez d'e-bec'h c'hoaz, Bretounet divar-benn labour vras frammasonned ar Republik ?

Ar boked a gar ar religion.

Gant ar c'heuiter a d-eu eus a leh bro, ne glever bemdez nemet hano eus ar monstra hag ar bresa a ra ar republikaned d'ar gristenien katholik evel a zo e hoarvezet e La e Faulieri e Tou-ouz hag e meur a leac'h all.

Petra a c'houlenfe ma prefe ar gristenien, d'ho gro, d'en em gleved etre-z-ho ha d'en em zevel dre nerz a eneb ar re a zo ker kriz out ho ?

E kement ma a remen dre ar vro, ar c'homanamant a gavfe keiz, ma karfe digéri he zaou a-gail rak eur mare a vezo e poe, pe hoent, ne c'he ro ken ar gristenien gouzan kement-all a stealdel hag a ra. Ar d-ug a hor c'h ar republikaned a gweled kaoud an holl dud onest a c'hellfe tre da lakaat enhe, ha ma vad evit ar gristenien

Ar gristenien katholik evit-ho ia veza sonn ha tud a beoc'h n'ni ket ken dioud na c'houzont beau ez int kre a-walc'h ma karfent evit mirout na vent debru ese denved, ga, a brezan ar Republik. Ia, ma ve ar republikaned evit evesaat mar oc'h an droug a c'hoarvez dre ho ferz e peb leu, ma ve ho skiant ez teet ho fallagriez e touallfent minoc'h eus

pa reont e sonjfent gant gwir-aheh ffue bado ket ano an traoq da vont gant-ho evel a ra brema, ha ne reint ket zézet alao na oter nement ho devezo c'hoant, a-eunp lezs ha gwir ar gristenien

Eun dra e-touez kant all hag a zoskonez a krenk muer ar bobl eu ar pez a zo c'hoarvezet a-névez-se e Mi ano

Eno, daou zen zaouank a galoun Pigelet hag Iribouse a voe lakeat er prizoun dre urz ar barner a beoc'h evit bezn krie. *Berel ar Frérel* ez edo ar re gaer kaner oc'h ho hanas kaz.

Deut an amzer ! an daou zen zaouank-ma da vezn saoiket er meaz eur pemp mil den-bennag eus a bobl kear en em vodaz e n dro da zor ar prizoun ha rak-tal ma welfont an daou zen zaouank e tamjont d'ezho taro ho gober a garuenenou dara ale da gregi eun-ho ha d'ho dougeun war ho douskouez beleg ho c'hear

Roskouez jos na troinf kaeroc'h eget an hini a voe great evo da zifenn netra ar *fevred*

E-touez ar bobl e voa mere hed meur a vil zoetho Eur marear a gane kant kou. epad ma rea ar re all an *An Braz* da gmel pafalek ar Republik pet evit nahat an diroll Evezho a rezn pafalek ar c'hos-traou n oant ket aniparfal ha dec'het I pan ent ar mere'hed a ma e penn ar re all, a redas war ho lerc'h hag o welet ne c'helle ket ho zizout, e krie ont-ho ist ho pata ta, c'houenn choumit a zas eta Ar c'huzul a zao a zo bouzar a rampe hag a rea gaou a-raok ar mere'hed-ma, n ho devje ket, marvad great allazh d'ezho

Ar skolaet ma a zoskouez petra zan da vignonned ar liberte dirak ho daoleu ed Roskouez a ra sklear vez e kar ar bobl ar religion hag ar re he difen

An eaor hag ar c'hloar a zo d'ar re gouezaonet, ar vez hag an dizeaor da revelien pe da ded fas ar Republik

LÉZEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT NETRA AN SKOL DIR POBL.

AR SKOL LAIK

HAG HOUI HAG A ERE BOCH

Ar bugel hep Doue a vez eur map kôll, eur priel fall eus tad kôll ar re c'henta eus an dud difeiz, hag an divezo eus a dud he zro

Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez kôll, ar vro a redo da gouli.

Lazer ma Esko e komz eus a lezen-skol Ferry

NEVEZ KENTA

ABAOE MONET WAR LERENNADEG E PENN

AN SKOL EVIT NETRA

Jean Arbaour — Brema, Jerom, eo d'e hoc'h arvaret da Zilvestrik ha da Lun penaos e c'helfo bezn ar skol evit netra hag e vevo eun. e kementse ar vistri hag ar rentrerd-skol ?

Jerom Fur — Ar skol evit netra a zo, evel a lavarac'h bremaik hoad higen ha hod moichen da bnala ar bobl, evit he lam gonde. Kleveomp petra lavar ar gazetenn

« Eno dra hag a zo evit netra ne gonit gwennoc na diner

Herre Bermeur — An dra-ze a zo gwir Jerom Eur marc'hadour a ro d'in eur zac'had-ed hep gouzoun seurt Doue digan-en Ar zac'had-eu-ze a zo d'in ha roet d'in evit netra ne ket gwir ? Karoulle

Jerom Fur — Gwir eo, Herse Met lakeomp, mar kerz brema, e pait ar zac'had ed-ze, ne lavaran ket d'he berc'hen mez da he-ma pe da hennez, karget gant ar marc'hadour da douch he ar-c'hant Daoust ha neuze voaz, ar zac'had eu-ze a vezo bet d'e-boc'h evit netra ?

Herre Bermeur — karoulle tamm tamm ne lavaran ket an dra-ze. Jerom Ma rankan paea ar zac'had-ed da Banl pe da Jakez, ez eo aklear n em bezo ket bet anezhan evit netra.

Jerom Fur — Mad, me gav d'in eo ar skol evit netra evel ar zac'had-ed-ze a lavarfomp

Ar bugel a zo er skol pe he gerent ma ne baeont ket ar mestr-skol nag ivez den-all e-bed evit han, nemze. e kredan eo ar skol ze evit netra, e gwionez Met ma rankont paea, ne ket d'ar mestr-skol. da unan-bennag all enn he feac'h, neuze, mo a lavar ne ket hon-nez, ar skol-ze, evit netra.

An dud-eien — Nann, nann, Jerom. An dra-ze a zo skiear evel an deiz

Jerom Fur — Mad amezeien, setu n-ze kenta gaou a c'heller da brouz abat dout eus a c'hrasoun ar framasoned, ho deuz great al lézen néwez-ze.

Prouvi ar gaou-ze d'e-boc'h a rankan o lezel er meaz ar skol genta a-raog ar revolusion vraz, hoc'h-nez evit netra e gwionez. da bolli vugale ar bobl.

Enn ar skol. ahanoe ar revolusion-ze beleg enn hoc amzer, e gae neb a c'helle, hag e choumo hep paea an neb a ra paour

An eil skol-ma a zo bet senchet tamm brema, tamm a vez beleg al lezen a voe great er bloaz 1850

Herrez lezen 1850 pep kommun a c'helle ober skol d'ar vugale evit netra, ma karje

Laou an Heler — Ia, a Mes deportit Jerom. An dra-ze a c'helle pep kommun da ober ma karje. gwir eo mez sihuol ont ne rea nemet ar re baour Ilen-ze e kav d'in ne ket rust ar skol divéz-ma, a gonzit anezhi brema, da vezn evit netra ese skol a-raog ar resolusion-vraz

Jerom Fur — Gwir eo. Laou, rak ar skol-ma, evel am meuz roet da gleret bremaik n edo nemet war zaou-hanter evit netra Mont a ran da z skomz d'e-boc'h

Sonj am meuz da vezn leunel ar bloaz 1878, e voa eat an dispag evit ar skolioù da eur milion ha

pevar-egent,ha tri c'hant mil lur ouspenn (84 millions 300,000 fr.)

Diwar ar ber arc'hant-ze, ez euz da denna kuit naontek mil lur, pevar c'hant mil lur (19 400,000 francs), ne gouezont ket war ar re baour, o veza ma teuont euz a brofou koz pe ofranson. great peul zo evit sko ar re baour gant kristenien vad ha prouvidik

Goude e choum c'hoaz eur mil lur ha triugent, nao c'hant mil lur (6 ,900,000 fr.) da goueza, taolit evez war bobl hull ken paour ken prouvidik.

Lavaret e vez (gevier oant!) ar zoum divezama n'eo ket pret gant ar re baour, paz eo roet gant ar c'houarnamant, gant ar departamant, gant ar gommun?

Sonze lavaro dim. mar pe, petra eo ar c'houarnamant, an departamant ar gommun?

Hag hi ho deuz ieve?

Noel Deuguer — Ia da! Jerom an taillou.

Jerom Per Ha piou eo an taillou, Noël?

Noël Deuguer — Ao ar bara a re an hoc'h,paour ha prouvidik a reaner ar *tailleu* anvoc'h, evel just, ar prouvidik evit ar paour

Jerom Per — Gwir eo komant a ouar. Noël nemet eun dra rak ar prouvidik ne ban ket evit he lod muioc'h a proportion, evit na bae ar paour, mar pae kement zo-ken An dra-ma a welimp bevzatoc'h

Evit reiñ d'e-hoc'h da entend mad ar pez a lavaran ama. kievit

Ar c'houarnamant,an departamant,ar gommun a zo a loare tri degez savet gant ar bobl Ar re a c'houaro an tri degez-se a zo banvet gant ar bobl paet an gant han evit kas dre degez eun dra ha kement gwennog a zispignor a euz forz ez, pera a c'heo rez a c'hoalet ar bobl

Rak ze ema an arc'zan ar meroun paour a bae taillou a zikour tamm pe damm da baea skol ar vugale a zo laket ho hano er kaout skol gratis pe evit netra

Brema emaomp e kompren, mad eo ar c'houarnamant an departamant, ar gommun, ar re a ro arc'hant ezho pa ho devez ezomm. Ia lavaret eo, ar bobl gwalc'h-unan E gouez ar bobl paour ha prouvidik eo e teu an tri ze-ha glask. ha kaeroc'h zo, da gemeret ho leve arc'hant, ha da sikañt foar pa n'hor faer ket

Neuze ema c'hoaz ar milionou a vez roet ez, ar skol gant ar c'houarnamant. gant an departamant. gant ar gommun a zo poet gant ar bobl a zo an hoil ar paour evel ar prouvidik

Brema. anezeiñ, e weint sklear ne ket gwir? ema ar paour, pa ma oil euz ar skol a vez roet d'ezhan eul lodenn hep-kiq evit netra

Ez on ama pa gavan tro, da lavaret eun dra-all c'hoaz hag a dalv ar boan petra-bennag ne daol ket ar bobl kalz a evez ont-han

Ne deuz nemet ar re a bac'h ta ion. hag a zikour a lezen 1850 da baea skol ar vugale baour

Eur rumm vraz a dud a zo. hag ar re-ma a zo a gaz ar re brovid kaer ha ne roomp ket eun diner evit ar skolioù a lavaran An dra-ze eo ar re a zo ho arc'hant war interest,e tenzoriou hor bro pe ar brofou all. Mez ar re ze a c'hello ho zro da veza goanet gant goaderez ar Republik Gwelet a reot an dra-ze

Laou an Heder C'hoas Jerom. a ziskouez hoc'h eus skiant sañs-ze eun dra bag a zo gwir a lavarit ama d'e-omp. eo ar re binvidika eo a bae an nebeuta evit ar skolioù hag evit an traou all vez pa na c'aeont kuit e-keit ar arc'hant plaset

Derro Bremaer Gortozit ama Laou Ma re mad evit ar re a bae an ta ion e teufe d'ho c'kour ar re ho deuz arc'hant enn tenzoriou. e ve kuit marteze enn eur c'hiz all a greuan vije arc'hant ar re binvidik-ze a zo o sikour ar c'houarnamant a zo an hoil c'hoas ha me Anez hag harpa a c'he fe ac'h an spignou bras a rank ia zoer evel epad ar brezel? Anez an dra, ar re binvidik, penaoz e vije bet gellet paea ker bras pemp milvard d'ar Brusianed? Dra-ze, ec. man evel-omp-hui! Laou pa zeller piz e choumfe ar re binvidika-ze hep paea taillou

Laou an Heder Gwir eo ec'h eus c'hoaro ez eus *konversion* evelato e karan ez euz eun tamm re a *loa* gant ar re binvidika-ze n'int ket atao ar re oneata. pe doc'h eno k'evet hoc'h eo eun echans, peger buan eo deut prouvi k-mor unan e onez kant al ed divro z a zo kuit hi vragezet a-raog ar bloaz 18 d Traou ar seurt se a zo arpenn eur vez da c'houzanv eun hor bro

Jerom Per Lezomp an traou-ze na d'eomp d'ho ero Lavaret a rae al lod a zae ar paour ev, ar skol a zo a gwir onez kals tudnnoc'h ga d'ar lezen 1850 eget na d'en oelen ar re a zo en ho eaz Gant a lezen-ze ar paour ne bae nemet an taillou ar prouvidik vez a c'hoe oc'h da eun hag ouspenn skol ho vugale

Eun eun oare eta al lezen skol-ze a zo lea pa laka da baea ar skol an neb a c'hello paea pa lèze hep ezo, ar re baour pe ar re ne vezen ket kalz en ho euz

Dioc'h an traon, lezen-skol 1850 ne ket kouls hag an hini a oa a-raog ar revolusion-vraz hunnez ne c'hellemp ket evit skol ougaot ar bobl

Brema a-raok peur zistaga dioc'h al lezen anvezamp e ranker lavaret c'hoc'h, onezo en. ar pez a vez mari kouz da me. e devoa al lègenskol 1850 truez eun gamm oc'h ar re baour, e-lec'h lezen nevez Ferry ne deus tamm truez e-keit out-ho. no kalz na nemeud. Sket a ra war gein ar

hobl paour evel gant eun hors pounner eus he riskar hag he blada ha, gwasa zo c'hoaz evit kol he vugale.

Mont a rao dre ar gazetenn da ziskouez skiear d'e-hoc'h ar wirionez war an dra-ma

MARVAILLOU.

Leun a rear ar marvailli-ma er *Wirionez*

Eun aotrou pinvidik en doa prenet daou loan a briz. Goude ma voent digaset enn he vechosaje voe anavezet dioc'h-an ne voa mad da netra unan anezho. Ne c'halhe den tostat out-han, kregi a rea, gual ha dispenn kement a ioa en dro dezhan. An aotrou a gasaz anezhan war he c'hoz: met ar gwerzer ne felfaz ket ho gemeret

Ranket e voe dezhe henvel esperiens

«man eus ar re-ma a oa eur marichal espert. Arog gwelet al loan en doa diskleriet d'an holl e oa great da vad ar mare hag ne c'halhet ket he derri. Lakaat a reaz ar prener da gousk he hosez

He-ma, groug enn-han, a douaz e raje eun dro full d'egile. Pedi a reaz anezhan da zeina enn eun kostaleri euz a gear, gant daou euz he vignoned. Lakaat a reaz ar marichal espert da eva kaza a win koz a-benn ma voa echu dein, e voa mèzo kollet hag e konezaz dinoan an daol.

Neuze e voe amet d'gane-han he vontr hag he chaden aour. Ann aotrou a ronaz anezho da laotr-machosa ann hotel.

Kit, eme-z-han da lavaret d'an tabouliner a ra ann emmanuel dont d'am c'haout. Ha warc'hoaz, pa gleflo h anezhan oc'h embann ez euz kollet eun dra bennag. Lavit d'ezhan ar mon e-ze

Ar marichal espert a oa bet kaset d'he wele. An troaoz pa zihunaz, n'en doa son, euz a netra. Mont a reaz war-eeun da gaout ann aotrou.

- E lea, eme-z-han, hoc'h afer a goust ker din kollet em meuz va montr, a dalveze kant skoued da nebeuta

- Kavet e vezo marteze eme egue. Red eo he embann dre a baeo ar mizoù. Chom a vad a rano rei eun dra-bennag d'an hini an devezo her c'havet

— Rei a rin hanter kant ur

He nebeut eo.

— Ma! pevar ugent ur

— Zo mad! gortozit eur pennad me a ia da da lavaret d'an tabouliner ober ire-kear

Eun heur goude, an tabouliner a ioa dirak ti ann aotrou.

— Rac plan plan Ran plan plan!

Rei a ran da c'houzout, da dud kear, eme-z-han pennaoz X ar marichal espert a ioa mezo-dall deac'h da noz, hag en deuz kollet he vontr hag he chadenn. Par man a vezo pec.

Aotrou Doue! eme X selu me dizenoret! Daoust piou en deuz lavaret d'an den-ze?

Noc'h eus ket feilet, eme an aotrou gwelet ti va loan. An holl dud e kear ho deuz gwelet breman hoc'h hun.

Red mad e voe d'ar paour kenz gouzout he zesmeganz, hag ouspenn. paea pevar ugent ur Al loan a varvaz tri devez goude kounare evel eur c'hi klanv

IANNIK-PENN-AR-BANZ

Eun den a ioa bet difriet gant eur c'henved en devoe.

Eun dervez, ma z edo e vont war an hent d'ar gear ec'h en em gavaz gant-han eur baourez koz a c'houlennaz an aluzen evel-hen, eun eur vont war he lerc'h

« Doue r'ho pronigo, aotrou ha ra brazervo ho laoulagad

An den pe an aotrou a roas dek kwennek d'ezh

Ar baourez a rea atao c'he heul. o lavaret

— « Doue ra brezervo ho laoulagad!

Ann aotrou, skuiz o klevet lavaret atao ar memes ger, a c'houlen digant ar baourez perak e lavare ar pez a rea, rak, eme-z-han a drugare Doue! va daoulagad a zo mad!

« Ia, aotrou. ha ne ve ket brao d'e-hoc'h ken-nebeud ne vent ket mez, rak ma teufe ho kwelet da verraat n'ho po plas e bed da harpa ho tu-nedou

Eur born braz ha kofek iod a lavar e voa ens a Gahors, goude glabousat epad pe amzer, eun nos-vez en eur gear a zistroaz c'he ostaloù evit koa-nia ha mont dioc'h-tu d'ho wele, hep *Pater* na *Notre*, na petra la

Eur plac'h a ioa enn ti a voe kaset enn he raok gant ar goulou war lerc'h

En eur gavet enn he gampr ar born o dion pe deur dro a ziwisk he zad d'rak ar plac'h kenn d'-vezet ha tra, hag eun eur bomm dirazi eun he groou.

A-raok mont kuit gant da c'honfou, sell. plac'h eme-z-han laka ta tagad war an daol aze.

Ar plac'h mantret, a grog el lagad gwer hag a choum da zellet

Petra c'hortozez aze, eme ar born?

Gortoz a ran, eme-z-hi ma roog d'in ho ta-gan a.

Hoed ar gounnari mar d-oun-me born, n oun ket daol.

- Meur a gant den dall ho daoulagad, a wel kaoz skleuroc'h ev, na res-te, born-tousek louz, eme ar plac'h o vont kuit

Asa! asa! tud zo hag a lavar heb arc'hant ne c'heller ober netra. War an dra-ze e fazioni

Heb arc'hant, e rear die

Digitized by Google

Bulletin
de l'Association Financière de France
SOCIÉTÉ ANONYME
au Capital de 1,000,000 francs
4 rue Grange-Batelière 4 à Paris

La semaine n'a pas été bonne et le marché ne s'est pas amélioré. Les nouvelles du Tonkin, la mort du commandant Rivière ne sont pas de nature à modifier les impressions dont se ressentent encore

Le 3 0/0 valait hier 69 10. Le 4 0/0 est 97 75. Turcs inscrits 21 60

Les Chemins de fer ont cependant une tenue assez favorable. Dans cette situation, l'attention des capitalistes prévoyants, grands et petits, doit se porter vers les affaires qui ne présentent pas ou ne peuvent pas subir à un degré quelconque l'influence des événements.

Nous avons déjà parlé de la souscription aux actions de la Société financière, dont les titres libérés à cent francs ne sont pas susceptibles d'appel de fonds ultérieurs, offrant ainsi un placement absolument sûr, garanti par les noms les plus honorables.

On nous signale aussi un placement d'une nature toute particulière : les parts de remboursement de l'Octroi de l'île de la Réunion. Il s'agit de faire un fonds destiné à racheter une créance incessamment exigible et des décisions judiciaires passées en force de chose jugée. On obtient en ce moment pour cent francs les parts qui sont remboursables à 5 cents francs dans un bref délai.

L'espace me manque pour expliquer le mécanisme fort simple de cette opération. Mais l'Association financière envoie à toute personne qui désire s'intéresser dans cette affaire tous les renseignements et explications nécessaires.

Les actions du Crédit foncier sont bien tenues. Les obligations qui offrent des avantages incontestés sont toujours recherchées, il ne peut en être autrement en présence des sécurités que offre cet établissement de premier ordre.

Correspondance spéciale. 4 rue Grange-Batelière. Paris.

VIENT DE PARAITRE
LES MYSTÈRES DE LA BOURSE
A PARIS
Sa Vie ses Œuvres, par un ancien Magistrat 4me édition mise au jour Prix 1 fr. France 1 fr 25
Librairie Illustrée 23 rue Saint Sulpice Paris

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE
SOCIÉTÉ ANONYME
Au Capital de 1,000,000 francs
PARIS 4 RUE GRANGE BATELIÈRE 4

Achat et vente de Valeurs cotées ou non cotées sans aucune Cote de Bourse — Cours officiel des Agents de change — Paiement de coupons — Encaissements 1/8 cent par 100 francs — Arbitrages — Echange de titres — Transferts — Conversion — Dépôts — Vente de Titres — Souscription aux Emissions sans aucune commission — Avances sur titres

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs (Joindre un timbre pour la réponse)

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

E. et H. Bal, fabricants de coffres-forts à Reims, spécialités de caisses en tôle d'acier tabernacles en fer percés de secrets pour encastrer dans les murs, coffres-forts inviolables pour sacristie

Envoi franco du tarif sur demande à Reims (Marne)

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE
58, rue Hauteville Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèles nouveaux d'un sentiment vrai religieux et très-artistique

Très beau **CHEMIN DE CROIX** ; nombreux personnages en relief

Envoi de photographies Prix modérés

A Parent *Directeur*

ASTHME
Oppression Toux
Affections de poitrine
PAPIER & CIGARES de CACQUEL
Se méfier des contrefaçons

MALADIES DE LA PEAU
Dartres, Eczémas, Psoriasis etc.
Guérison radicale et rapide par les Pilules anti-herpétiques (seules médicament à base de goudron) du docteur LUIGI
Dans le cours de ce traitement dont la durée est en moyenne de 30 jours, on emploie 2 flacons de pilules, les seules Pilules authentiques
Dépôt à la pharmacie FINANCE, 5, boulevard Richard-Lenoir à Paris et dans toutes les bonnes pharmacies
Envoi franco contre mandat-poste de 10 fr. adressé au Dr LUIGI

FER BRAVAIS
Poudre concentrée
Chlorose
Anémie
Pâles Couleurs
APPAUVRISSEMENT DU SANG
Le flacon : 3 fr. — La caisse de 6 flacons : 15 fr.
DÉPOT DANS LA PLUPART DES PHARMACIES

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE

Le Mercier & Cie

TRIWECVED BLOAVEZ. (№ 29) AR ZADORN 9 A EVEN 1845

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRESTENNIEN, AR GWIR VRETONNED

PRIS AR GAZETEN HED BLOAZ,
Ar Finister — Ar Morbihan. Côtes-du-Nord. } 10 scoed.
Ar rest eus ar Frans 12 lur
Ar broiou all evel gwir ar post.

D'ezan hon Mestr, ma hon Mestr
nemet hor Salver Jesus, Amen.

An holl lizerennchou a dle kas gwall da herc'hen ar gazeten, d'ar Gerent DE KERANGAL bet-han.

Diskoulm livret a dle kemm kasset divizibilan an holl arc'hant rentet ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Grange-Batelière, à Paris est seule chargée de recevoir les annonces.

Aemper 9 a viz even 1845

HUEL AMI HUR A VOUDREL
HENRI V

Buez an duk a Voudiel Henri V a zo bet evel boulc'het-mad, ma ve gellet her lavarel ar pez a zo bet moullet anezhi beteg-hen e Feiz ha Breiz a roa kaer d'ezi vea ma a oa gwir. Ar pez a choum da skrifa e hoaz a vezo kaer gwe-rel

Ar wirionez, evit beol an nevez a zigas ar sklerijen er speredjou hag er c'halonnou neal

Kounvet ez eus bet d'e-boc'h beteg-hen Bretonned eus a reskadurez Henri V hogel. Neuz da lavaret ama netra ousnenn war an dra-ze nemet e vefe bet gwir ha gwirion kement hini a oa war he dro e voa douget d'ar mad a vihanik hag e rea mad ha gant kalonn kement a c'houlennoe he vizit digant-han. Neuz netra hag a zika karet eur hogel evel gwiriet en sentuz hag e kar seurt

Charles X oad koz ar huge Henri a oa he joa kaër meuli he vap bihan, hag ar joa-ou a rea neal vui a-vad d'he ganout ma vefe er-vad he-man e voa gwir kement a lavaret

Ta Bretonned ar Roue en deroa c'hoaz pa e-kreiz he galonn glac'haret pa zonje e Bro-C'hall hag enn he vap bihan. Neuze, arlerh lez he zaoulagad, e lavare out-han he-unan O va bro gras d'id digant an autrou Doue da c'houzout eun dez petra dalc Henri V!

Pe-goulz Bretonned e parn war n-ezup holl an dez kaer-ze a gouze anezhan ar Roue koz eus hor bro? Tud a feiz hag a galoun oad a vreiz hanut holl bihan ha brasz, herveza ho rez da zikour dre ho mouessou hag ho pedennou digas ar Roue Henri d'he vro, evit ma e hellot deza eurusa c'hoaz a-rnok mervel!

E miz c'hoanrerenr eus ar bloaz 1832, Henri V, da zaouzek vloaz a reaz he hask-kenta. Ar pask kenta kristenien her gouzout a ra holl a zo enn dez eus ar re gaera d'ar vugale d'ar re baour a-vel d'ar re huvroek. Ha penaoz rez ne ve ket eürus, enn dez-se, eur hugel hag a zigemer enn he galoun dinam Doue an nevez hag an douar eur hogel hag a zo enn he vro hag e-kreiz he gerent, laouen enn dro dezhan

An hini a skrif an dra-ma, Bretonned, a reaz vez he hask-kenta ar bloaz 1832 Souj en deuz, hag hen koz, eur ar joa hag an oad a daovaz enn dez-se eurus ha, eurus rak enn he vro edo. Ha mar bihan eur Roue kr'slen map bihan hor Roue gwiriou a roa neuze war douar Bro-Zaoz hep gallout ro-mui-ken gwelet Bro-C'hall a-bel Souj ar vro, pa vezer pell oud-hi a zigas d'an oen, map tiek pe map Roue doan enn he galoun ha daelou lez he zaoulagad

E kaloun ar hugel Henri gant he dad-koz war douar Bro-Zaoz ar souj eus a Vro-C'hall a akea vui enn de-ze doan ha dud mesk-e-mesk dezhi an nev ha doan d'he vro

Ar Roue koz, goude ma voe great he hask gant he va bihan, a lavarat dezhan dirak an hoc'enn

« Hugel ker Roue a c'hell ha c'hervel da vezn Roue enn da vro Ar renk se va map, o ema ket her he boan sel ouz-ta Neuze ma teu enn ekreiz brennag ha c'hwaska kounnar war da galoun, soun, an eil eus a vn c'houevreur a reo d'id nera da huizant pep poan ha da zougen pe, nean'h e

Henri V dleiz he hask kenta, a beuzas Doue a-galoun evit tud he vro no doa pelled ez t-han E-vel-se a lavarez hag an dra-ma ouspenn e mar d'ec bet selaouet va fe-leo Doue a vun go Bro-C'hall « Souj ha ze ne d-ez morse nez he spered e pe-leac'h-bennag e veze ha pa en em gave gant eur martolod pe eun artizan eus a Vro-C'hall, e veze kenn eurus ma e-he Jezuz kement pez arc'hant pe aour a veze gant han

Kasel da welet Bro ar Skos. Henri gant ar souj hen heulia ane he skeud a greskaz c'hoaz he zoan d'he vro, pa welas kastel Lochwen. kastel Mari Stuart. Ar brinsez vad ha kristen-ze, Bretonned diskaonnet enn hor bro Breiz pa ez edo vont da veza roualez Bro-C'hall a zo bet c'hoant renkedik da Vr Zaoz evit bezn pebeud gonde. dibennet e-kreiz he raouanka koulz lavaret Gonela dourek a rea enn eur bellaat diouz hor bro gaer, ha neuz h-oua, e gwirionez, rak bez ez ea e-kreiz

tud a zo ordre ha brema 'hoaz kra-meurbed oud ar gristenien katholik eus ho bro. pa n'ho deus evel ar brimoz ma ha re a dlanv da skiltrein ann-Zanz zo oud evel lard-haz

Tarv kaz Nana ha republikan
A zo treitour dre ol pep mean
Tri hoen lard oud hag a ve mad
Mo strupl gant kerzen ganap
Ti ho hoz da vrezel ar mor doun
Da vont pedest evel kenn tromm

Er Skos. Mac Gregor eun den koz bleo-gwenn, hag a galoun hor eus a c'hoad ar Vretonned pe ar Reiusted gwechall a lavaraz da Herr V bugel, e penn kalz a-draoù kaer all ar c'homzoù-ma

« Kroeadur brudet ac'hanoc'h oa bet an Doun atao
« ma c'hoant ec'h oa c'hoar d'ouzh da wenn ha gwir
« da c'hwennad gwiriou. Mac Gregor e ranfe
« eurusa mar karfe an evel e oa pignet er stad
« hoaz a ze avoue ho c'hant pech »

Eun derrez ann eun oaiantenn vras e Bro-Zanz Herri V a welas ger daoleu

War ar genta amezho ez oa ann dremmel tammik eun eur prisonn ann ha lenn a bourrenties, o sorrcha gant aked doun ouzhpenn gaer ennan amezho he mammm doc'h ma voa bevel ouz-hi

Ar bugel Herri a c'h anaoas e voamt ho ror grok c'hoar ha merc'h ar Roue Louz XVI a gratas ma morreb ez.' Marv Antoinett

An eil daoleu a zi-kroazas eun den a ziframmet digant he dud oeuzet eun ho daoleu evit ha gas d'ar c'hollodin Ar vugel a avaras rak-ta ha ranfe koz ez oa Louz XVI

Eun dredz taoleu e welet ann den amezonk e hoaz, war ha weln Eun eur goulz graet d'ezhan eun ha galoun, ar gwad a skrukke hen a boudonie eun dro

Anna Bretonned ar bugel kaer a biegas he benn da sterla gwalc'h he galoun Amzevet en devoa he dad an doc'de Berri laset gant eun den eun ar re fiziekra

Nebeud goude gwelet an ver taoleu a rank Herri eun eur bourmen war eun neuh bruded lenn Ann a weaz eus ar vag nimiral eus torchen baner o tigredi war gern eun dorgen Tostaat a reas oc'h ar bord tammet eus ar vag ha d'ar re-d'ai kichen Pa ez ebarz ne welaz netra ken teoual na nemet a klevaz klemm eun den kaer o tru war ha baanon « E pe-leac'h emaoc'h ha reue oc'h, eme ar c'hrouadur ? klevet a ouezaz e ber-gomzou stlor ar c'hlann eur Mac-Amur dek vloaz a oa war ha weln E kerz-ze, setu ha grok ar c'huzor eur oc'h en em gavout el kichen gant an dud a voa oc'h heul Herri He mann re-nebeud a dra gant-han a c'houlennaz tak'h an anc'de Damas hag a lakaaz eur pez aour-barnag e dourn ar c'hrec'h-a-raok mont kuit

E miz gwengolo ar bloaz 1832 ar Vourbonned a gollaz Bro Zaoz evit mont da stadou Impalaer an Autrich Ke-ma, kar d'ar Vourbonned oa devoa ho foelet da zont d'ho vro

Pa z ejont kuit eus a Ed mbourg, ar bobl a gria « Na welomp ken ma ar pautrik kaer bleo melen-ac. kar karantezaz oc'h an hini ! He spered a zo lemm hag he galoun a zo kalz c'hoaz dreist he spered kar mar eo oc'h ar re laouen ha reuzeudik

Ia gwir a lavarent, Bretonned map bihan Charles X a c'houe da zaouzek vloaz roi evel eur Bourbon m az eo

Abaoue e c'heilit kredi evel a weloc'h ama dre-zalc'h ne ket bihannaat a reaz tamm e-bed ho valeiou hag he spered ivez dre ma krenke oun nat

Karet pa voa bugel e kumun, bro m eo bet, Herri V dent da vezan sin a zo bet karet atao gant an holl her gwelet Den ha galoun hag he skuant braz eo anavezet er bed evel unan eus ar Brinsed gwiriek a brema Ar repubi kaned enn hor bro a c'hoar bras an dra-ze koun ho vezo ra-z han ha sklear eo da welet enn ho c'hazetenn. pa glaskont. dre ho gouzer anat. Bretonned dispenn dra z-boc'h gounnn ar Rouced koz eus hor bro. o kaout an eur da lavarel gwenn petra ni bet Herri V ne voio ket gwelloc'h Eur republikan. eur gouzad hag eun treitour ne revot nemet unan Ken eun han hag e vot pake. kement a sponnt ho deuz ar republikaned rag Herri V ma trid ho c'halonn evn ho c'hreiz pa glevont en anz an distera puz Kaeroc'h zo ha pa ve ac'h-pesk, ac'h emlannunt ez dare da revel An dra-ze a zo c'hoarvezet enn devezh divezh-ma Gwe d ore ano, Bretonned ha n'ho deus ket a zoun ra z-han

Anan a c'he ont da ganou. ar repubi kaned rak Herri V kaer ho devezo. a rez Roue hor bro

A-vrema. e welet hano Herri V skrivet e meur a gear gant eol war ar vein Doaoc'h egal er vein ez a bemdez he hano er c'halonnou

A-vrema e kortet kriaL he hano e bouez ar bobl e meur a leac'h pa zo ar frammasonned repubikaned, d'he vonstra hep hag he vngale diwarbenn ho skoaz ar gwel Tostaat a ra an deiz ma vezo klevet o tont eus a bep leac'h eun a bep tu hag eus a bep kaloun gristen, ar c'hri kaer Herri ar Roue sant

A vrema, e welet he vanval gwenn o tupiega. kouiz lavaret e pevar c'horn ar vro. Tost eo an amzer ma chouino atao displeg hanv ha dromlen a-raok hor penaod

Bezomp fiziant e Doue !
Digas a ra ar Roue

Skoliou ar Republik.

Rakoza ar vistri skot hag an respektourien a ra bet kaset ha digaset,evel ma z eo brema, gant pen-

nen gouarnamant ar Republik An dra-se, kredabl, en laka tamm e bed vanch ha doare nag ha c'houstiana marvad eus doare ha koustiana ha se d'hoant ket lakaat e kasoun an unan kre-se eur gwasker eus ar vraz oc'h ar Republik Ne zikhoue zont ket d'an hent ha mad a reont ar gwenn ho dent oc'h ho lagana a rafent gant pok kalz a gerho, mar he c'havfent he-unan war an hent,eun eur c'hora tro-benag

Ha pa ve distaolet an dra-ma, ne vefe ket muioc'h na d-eo graz eus meur a hini Evit pem ? Goulennet oc'h an Autrou Inour

Mad Bretouned ar re-se eus e kalz anezho evit kaout gwelloc'h an drung ho deuz oc'h ar Republik a zikhoue alez eun ho mechet eus fo ha, ma ve anavezet evel gant Doue se d-eo ket kre-oc'h, tamm e-bed eget na d-eu fo tan pinijen Pa vune dezi ar Roue neb a vefe a vefe

Da c'houlz neb ho c'hlevfe a lavarfe e chalz a-bred karr ar Republik war greiz an hent hras kempez. ma choum eur gwasker eun eur skol-benag pe ma tigas eur verc'h vihan eur c'halchat gant-hi d'ar skol eun he gudel

E gwirionez an aland ho deuz an dud kre-oc'h hag ar boan a gemerout a dlefe bezan digellet gwelloc'h eget na d-eo dezout hoff pa rankont mont da dont dimar ho dispega da ober ho labous.

Kalz a dud zo marteze hag a damall alez ar vater-skol drask tamall selkamp pe hag e welkamp a eo ket kea ebad-ze ho doare o vezo hemdet eiza an hora hag an abde dre na c'houzont alez pennoz tre ha dezuma eur pigoul d'an nepeh amser hep displigoni da gevrat ar vugale ar pez a zo d'ezho eun *neutralite moral*

Eun eur *profesour* meistr-skol graet a Castres gant Mirist Topun inspekteur eur meistr-skol protestant a lavarax

« Na a gar din eo red mad desku d'ar vugale en em eun Doue, rak hep Doue ne d-eus mezul e-bed

« Pe Zoue, eme Topun ? Hag an Hini a zo bet krouget e Jerusalem zo, pe Zoue ind ar Jeus ?

Na war gemeret-se neiza an inspekteur ma hag en em lakaat da c'hoarzin kement a vlasfemou eun an gred bet ez Hoen ho skrifa anza Dewar eur mare, evel kaout a velet zo eat re hirr e krog eun tamm mar eun-han e choum a zar hag e lavar Na vihana anza a vez den a-re e-bed ? Den ne zalaou nitre ze nor ? An eor hag hi a zo pramet mad ? Ne ket ke *corail* a vije eur *corailli* goer da hervez an nor oc'h an diaoul !

— Ia, eme eur meistr skol oc'h ober goab anezhan avanet e ve anza eun *brigfou* da gas ar vugale a-hell dan ar maez ne dle bezan klevet.

Gouzh-se, eur meistr-skol katholik a lavar

— « Eun dez-all,a tenog d'an tu-skol d'am c'hasont eur vandenneal vere bed. hag a lavaras d'an ebor skol gatoliz d'ho bugale hag ezpenna lavaret ar pedennou

— « Pedennou ! eromm e-bed ! Evit ar c'hatekizt, lakaet evez ha ket gouzout Met ne ket d'ehoc'h c'houz ar skol na da ober

Eur meistr skol ar c'hoaliou

— « Ha bez e tleou kas ar vugale d'an ilis ?

« War hat d'ehoc'h e kasfoc'h bugale eun ho skol, o choum keb ho c'has d'an ilis, kaout-ho c'houz eur pennad mes pasenant, pa welfoc'h ne laka kea an dud kalz a zrez

Meur a c'houlzo ar seurt-se a zo bet graet eun an Topun a respontie bep tro kea divent. ma iphea eno ar vicr skol oberet da resta An Topun-se, o klask lammet ec'hon ne ra vaan dreust talhen al lezen, a c'hellfe kaout tamm ha bezo disanavet gant ar prenvo-brat

Ama bremza eo red lavaret eun dra benag a zo tremet eun a eul vere graet a-nevez zo, dirak bezo an fazpratikou dudiik

« Lezen skol Ferry a zo meurz-great emez-han ha n'ez ket laket c'houz war ho labour ma ter-ret dija an neutralite lavaret rak hep komz ama eun an devezou roet da ober d'ar vugale eun ar c'hentelliou roet d'ezho da zonki epad an dasez eur vez konje eur zizun e vez kaset emperou d'ar zul ha d'ar seiz an dizrempez zoll pe. mar kavet gwelloc'h ar c'hentelliou pemdezia

Eun ti lemagn hag e Bro-Zaoz ar c'hentelliou-se a vez roet epad ar c'hlasou ordinal E kalz a gommunion eun hor bro ar zul e vint e poent an oferen a zo kemeret eun c'houz soudardik gant ar vugale Ha ne d-eo ket eur zervi al neiza ? Pet ha pad-tra a zo a zo c'houz hag a zikouezfe d'ho deuz kea skol ar republik kaoed. hag eun ho komz direct hoff ar re anezhi ho deuz eul zaoz tamm hag-benag nemet da gasa an ret oc'h ar vugale da ober ha deverou e kever ar relegion

Bez e c'hellfet komz ama eur a eur gouestou hag a zo lakaet eun ho dempzet evit ar prenvo. epad an tri derez merhet evit retred ar gommunion gentil Perak an dra se ma na d-eo ket evit lakaat ar vugale gwasa da ober eunan a zaon da choum keb ober ho funk pe da goll ar prenvo a c'hellou da vezo gouestet dre ho labour ?

Gwasoc'h c'houz a zo e kouarnerez e Paris Eno, bugale ar skol a zo bet red d'ezho mont da entrenement sivil eur c'hi, eunan da antarraouat Loez Blanc ha dre se a ioa en em gavet c'houz a-rnek, evit entrenement sivil eun all

O welet kouz ker meurz ha kea digreiza, ne ket eur zonet tamm e bed e ve bet savet mar vro a-ben, koulz lavaret ar Notez a-enep an neutralite rak dre eun niver bras a gonsoun e tiskouezas an holzer ket d'ezho e vije kaset Done eun ar skol na ken-nebeud ar pedennou hag ar c'hatekiz.

Kement-se a ziskonez ho deo tud ar vro-ze skrant ha fenn, o kemerel skoaz dioc'h an doare ma troe ar stad e Frans Dioc'h to ar c'hrestenien eun hor bro ar brotestanted ho deuz ivez diskleriet grons, er gear a Mae e faivaze d'ezho e vije great skol gristen d'ho bugale,ha great e vez Evelse ar ober ha Jerc'hel penn

Perak neuze e ve den soucet o welet sklourm hag rnebi stard oc'h lezen skol Ferry sklourm hep pacour morse ?

E neb amzer biskoaz ar groas n eus bet evit-hi muioc'h a respet ar skol evit brema Beleg-hen ne ziskonezet ket kals a garantiez oc'h kroaziou ar c'hlasiou Hiviziken a-vad ar groaz a rao ansoni ar gwir gristenien e pep leac'h

E neb amzer ar frered hag ar seurezed n eus bet hor karet evel ma z int brema gant ar bobl. en deuz great evit ho ar sakrifisou brasa C hoant a zo d'ho c'has kuit ha kaer ho devezo ar republikaned a choumint da zevel hor bugale

E departamant ar C'hantal. eun anezen Cors, hag e c'heller lavarel neb anaw e kement departamant zo ha dreist holl e Paris. ar gristenien ne vare hatsoni ket evit eneiñ oc'h lezen villiget ar skolion zik o rei arc'hant a vuoiout evit sevel skolion libr Ar skolion-ma a zigor e pep leac'h hag a zo leun a vugale, a zalek an deiz kenta ma figoront ar skolion ma a zo e-kichen ha dirak skolion zik ar c'hommunion a zo goullo. pe mar deuz eun ho eur bugat-bennag, ne ket bugale tud ar vro zi!

Ne ve ket red mont a-bell evit diskouez ma karfet, ne ket gaou a lavarer ama

Ar sklourm-se a had hag a hado a-enep lezen-skol Ferry graet evit kas ar Republik da c'hoari tourik ar prad pe lamm choug a-benn da draon tosen er fiouz An dra-ze a zo her sur da vern, eun deiz pe zeiz hag hep kals a zale martoze, — ha ma z omp hol sur da vervel

A-raok distaga, eur skomer pe zaou da ziskonez ne biego ket ar gristenien da lezennou turasted hag e-touez ar gristenien, ne ket ar Vretonned a enebo nebeuta oc'h lezen skol Ferry

E Kaccarat, ar meaz an aotrou Michaut, a zigoras unan eus a zaulou an ti-skol d'ar persoun, evit ober eno katekiz d'ar vugale Pa voe klévet ar c'halon ar meaz a gaoun-se a voe loeret Gwel a-ze ha bennoz d'ezhan

E Coadout (arrondisamant Gwengam), ez eur meaz evel an aotrou Michaut Ha torret e vez ,vez ? Da c'houzout eo Da c'horiou, ar meaz-se en deuz dalc'het ar grasadi er skol en despet da veghirr eur c'hillok da Ferry Kaeroc'h a voe great eno Ar meaz hag he gouzel a votas arc'hant evit kaout e zi ti-kaer eur c'hrist braz ha kaer Breuna d-comp da ister killok Ferry e Coadout

Eno eun deevez ac'h eo em gavaz eur c'hos-tumin inspekteur hag a falvezas d'ezhan ober he lèzon ha kas ar grasadi eur er skol Ar c'halon a reaz bahan, hag ar meaz hag he dud ha diredet warn-han ma rankaz, evit savetei he gribal rez, tec'het ac'hano ker buan hag eur c'had a ve eur vandan chas war he zeulion.

Tud ha meaz Coadout, pennoz breiziza, evel a no kaiz c'hoaz eun hor bro. a drugare Doue ! ne ket braz. evit doare, d ar republikaned mont da glask hilligat re anezho. Mad a reont. D'ezho emaz ! Enor d'hor bro !

Ar Iun kreiz-hanv.

N'eus ket gwel he me a leiz
D'ober eur beiz war ar menez
Evit ensavel an daoreoa,
Gwelet an dud hag ho gistoa ,
Kuit dezho ar warizieu
Ne ket ker er c'herioù bennoz
Ez a dantum buan hag hir
War lerc'h kan all e penneoù,
Kan eun eiltik ar pennoù-ed
A zo da gol e park ar bed
Pa en em gavjonn eun eur c'hoarvezet,
Peil dioc'h hema edo ar vro,
Dirak eun tonell c'houi c'h kuert
A-dre eur c'h eur glas sklouret.
Mariajes a ioa anez-hi
Dre ma foetaen me oc'h an ti
E kave din kuevet c'houez-vad.
C'houez kit esardon pe fenkad
O tont d'in zor an dudou paour
Gwir eo n ho deuz arc'hant nag eaer
Evelato eurus hirio
Gwella gellont e vrout ir ho
Gwell a zo rak o ro hel gop'had
Lipfe a vechou ho boued
Ar-re a zo epad ar bloaz
O c'houeza gant naoun hag eun naoz.
Ha me eno n hag o c houlenn
He disg zo e pennad a gavjenn ?
Dioglavit dre mad, rbanti,
Da c'horiou tanvez eur kirri
Alaouennou sud vad ar bed
Kaer e ozac'h hag he breiz
Ar pez hor beuz e galoun vad ?
Mariajez zo bemdez ne had ,
Dare en tein plagomp gun.-k
A vank ha zo da hep h ne
Neuze ar c'hrek t ha buan
A denn ar pod d ma an tan
Eun dro d ehi he deuz bugel
Truilek ha kaer eue daou ei
O lavarel mamm hag-affe ?
M'hor beuz leiz hor c'hof hirio

Eun ti ne voa tad na skabel
Nemet kalz ioa ha diou skudel
Nemet leiz ioa evit pevar
Tennet ar baol, en tad lavar
D'hor vugale ha d ha breid,
Eun dro d e gaoter azvent
Kemerit peb a ioa ho tri
Brummik ma gavo va hini.
Ha ma neuze hep mare hanz.
Gant eun tamm kreun ar c'hoieta
A gav e vried he c'hodol
A ra evl ioa, ne voa het pell
— Ha c'hoaz d'in me a lavarfaz
Dibriz ivez, en vrall bast

Dronoz! ho rogorekaat
Ebarz anna eur pennâd
Am meuz gouiennet netra ken
Ha p'am be nnoun, tamm na zebrfen.
Rak me a c'hoar mar bo pons boed.
N'eo ket uzid-oun en bet roet
Me zo em ezz c'houi zo peoriet.
Ha Done hon Tud a c'houre'hemen
Rei d'ar paour o loc'h kemeret;
Grit moriarjez, debrit bo pred
Neuze bugale mamm ha tad
A sko er pod hag endra nad
A demo gant-ho kik a bastel
Gwreach maout, gwreach ior, morzed, askel
Souba bara enn dreizenn
A-raont pep ei a-raok dibri
Pa voe gaoter goulionderet
Saos, kik hag all, pep tra lipet.
An tail o c'hoarzin lavarax
M'em meuz va los da zibri c'hoaz
Ha ne d-eo ket fur fenn lemm
Hor bezo-ni bet a gredan.
Enn hi e vis beza choumet
Kalz a zour euz a vak ar boed.
Rak ne vije ket bet keo ieo.
Anez lounka pe wello zo.
Dre-ze, eo leal da bep-bini
Kaout lod da denva anezhi
Hag en tad dre ma lavare
Ho d'he c'brek ha d'he vugale
Al los rannet e pevar damm,
Enn eur zibri avez unan.
Ac'hanta ca va zudou paour
Hag el los greun co mad ar zaour?
Ne d-eo ket fall, ha ma ve roet
Ar pez hep vad a ves kollet,
Ar paour a re kalz rürusoc'h.
Ar pinvidik no va pourroc'h
Slouaz ne ket-se a c'hourvez
'Vit eur pred mad da vorlarjez,
Konsiz ar paour zo keid ha bloaz.

Tud pinvidik, selu zo c'hoaz
Diwar-benn al los kreun bara
D'ho kreion a-raok distaga
Petra gav d'ioc'h co al los-ze
A ras d'hoc'h c'hoarzin marteze?
Skouer eu iountrek skouer eun den fall
A ia gant hanp lod ar re all
A vag ha gorf evel eur blaiz
Hep kaout truez oc'h an dud kelz
Skouer eur mesvier c'hoaz marteze
A lez he c'brek ho vugale
Da vervel gan naoun ecp ha zi
Evit kaout gwin d'en em vesvi.
Se a skouer al los kreun bara
A vo rannet, da zivèza.
A vo rannet gant ar maro.
Neuze, dislounka a ranko
Rak ne doas soc'h on rank frega.
Pa vez bet Paol oc'h he ga-ga.

G. Milin.

KELRIEN AN EMOPTI

An aotrou Mea, persoun e Guerlesken zo hanvet persoun e Plourin-Montroulez

An aotrou Quidelleur, persoun e Plourin-Montroulez an aotrou Grall persoun-kanton e Sant-Thegonnec an aotrou Bihan-Poudec bet kure e Sibiri an aotrou Le Roux, benek e Leuhan, an aotrou Abgrall chalonn a enor, persoun-kanton e Lanilis, zo devez-maro.

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA, AR SKOL DRE FORS,
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall eur priad fall, eun tad fall; ar ar c'honta eus an dud difèz, hag an diveza eus a dud he vro.

Ene ar bugel a zo ens ar vro mar bez fall, ar vro a felo da goll.

(Lanar eun Eskob o komz eus a lezen-skol Ferry

NOSVES KENTA

ANAON DIGÈRI WAR LÈZEN-SKOL FERRY
AR SKOL EVIT NETRA.

Jerom Fur — Skol Ferry a zo skol ar gaou ha skol a c'haou hag e kemout-se, lavaret skol evit netra

Herve Bonneur — Eh, neuze, Jerom, ne ket eur skol gaer petra-bennag a lavarfe Lan ar Iar ha Silvestrik Kerlonarnik, karonile!

Jerom Fur — Nann da! amezeïen, ne ve gellet kaout skol falloc'h e nep giz. Selu petra lavar ar gazeten, mez n ankounac'haît netra euz ar pez a zo bet displeget a-raok

Ar frammansonned ho deuz great al lezen nèvez war ar skolioù, a lavar eo *skol evit netra*, pa ne baer ken netra evit ar skol.

Al lezen nèvez-zo a zo great evit mad ar re n'ho deus ket ezomm hag ar re zisler ha paour ho devezo poan ar c'hi da c'houzanv diouz-hi, ouspenn ar c'holl arc'hant

Evit diskouez, chuir da genta.

E fin ar bloaz-skol 1877 e voa 50,021 skol bubik. Enn ho zouez, 45,8 6 skol laïk ha 13,205 skol relijenzed, hep kounta 1,726 skol libr anavezet evel skolioù publik

Ne lavarer ama ger euz an 18.780 skol libr-al, n oant ket publik hag a dle beza lezet a-gostez.

Drema, hervez raport an aotrou Bardoux m-nistr ar skolioù (offiçiel, 19 decembre 1878), e voa e Frans, e mis Kerzu 1876 4.502 894 bugel enn oad da vont d'ar skol a-zaiek c'honeac'h vloaz hag e trizek vloaz echu

3,878 151 bugel anezho a ioa bet er skol er bloaz 1876-77, ha

2,193,047 bugel, enn ho zouez, ho doa bet skol evit netra. Ar rest.

1,685,104 pe ar re a choumo goude, ho doa pell *travac'h mallon* 18,000,000 fr.) evit ho skol

Ar zoum-ma a zo braz ne ket gaer?

Mad, ne d-eo netra c'hoaz e-skoaz an arc'hant a rankor da gaout pa vezo reï d'an holl vugale mont d ar skol.

3,878,151 bugel a zo bet er skol, hag ez euz c'hoaz c'honeac'h kant mil-a n'int bet war-dro skol e-bed (600,000) hag a ranko mont brema

Skol ar c'houeac'h kant mil bugel-ma a gousto war-dro pemp milion (5 000,000). Lakeat gant an triwac'h milion (18 000,000 fr.) a zo a-raok a ra tri milion war n-ugent (23,000,000 fr.

Ar skol o vezo evit netra, ne zigaso ken gweneg e-bed da c'houe ar c'honarnamant Hag an dispignou brema, hag hi a ne o vez da netra ?

An tri milion war n-ugent a zo bremaïk hano anezho, a choumo, var an dispignou a, a vezo deb bloaz, da greski ar dern

Laou an Heder — Ar c'hant an holl zispignouze no c'heilunt daza kemerel e nep leac'h, nemet d'war an ta lon, ieva ar c'honarnamant an departamant, ar gommun ag dra-ze a zo skiear d'an holl, mez evit mad piou ?

Lan ar jar — Evit mad ar paour hag an ezomek, me gred

Jerom Fur — Tamm e-bed Lan Ho bugale ho deuz ho skolevit netra brema.

Yoet Deauguer — Evit mad piou eta, neuze, Jerom ?

Jerom Fur — Evit mad ar re binvidik hag ar re a zo enn ho ear hep-ken, mar ho deus kaz a vugale er skol

Beleg-hen, ar re binvidik a bae onspen ho zaillou skol ho bugale Brema gant a lezen nevez, ne ha ni ken nemet eul lodennik Al loden vrasa a choumo, a vezo lakeat var gein a re ho deuz ao nebeuta eaz da baea.

Herve Bremeur — Neuze, Jerom, e vezo savet ar c'brac'hel m anoun a zo rod da c'honarnamant ar Republik evit an ties-skol evit ar vistri hag ar vestrezet-skol, evit an holl zispignou a s, enn eur ger, a war goust ar bobl paour na petra-ta Karoutle la, a, kreun ar chanut a zo pinvidik hag eaz en da douza vez

Jann Gubaer — Ha c'hoaz Herve ar re baour, goude beza bet touzet ho manut d'ezho, a vezo stanket ho genou gan gevier War ar gevier eo kre kena ar frammansonned Lavaret e vezo gant ar re-ma d'ar re binvr eo evit ho mab eo great lezen nevez ar skol ha marvad e kredin, evel a ra Lan ar Iar ha Silvestrik Kerlouarnik

Mez Jerom, lavarit d'e-omp hag ar re baour a vezo ho-unan hep-ken a kaout pean gant lezen-skol Ferry

Jerom Fur — Oh ! ne vezint ket, Jann, bezit dinec'h. Ar re binvidik ho devezo ivez ho fastel enz ar gachenn-zé

Ar c'honarnamant, evit paea ho zispignou a zo kresket-spount gant lezen ar skol-nevez, a ranko beb bloaz, evel a zo lavaret, kreski ivez an taillou war an holl He zispignou neuze a vezo hon dispignou o spignou hag a rankimp da baea, pe e c'h aimp pe ne raimp ket

Mad gwelomp da genta ar re a zo evel-d-ompt ama, merourien enn ho ear, nemet Perk ar Baradoz n en deuz na t na gaz, na bugale Goude e welimp petra ziskolpo d'ar re baour dioc'h an dorz

Paotr an ta lon (contrôleur), a zo o ton da gher he dro e nep kommun An diazezourien (répartiteurs), a zo gant-han hag a daol evel-d-han eur zell war rolloù ar bloas (remenet evit dresa rolloù ar bloaz da zont

Mad lakeomp ne ve bet klemm e bed evel a c'hoarvez peur-liesa, rak dam zo ne avaront mapse netra, evit-ho da gaunt an dirbasnos da vea gwasket hep tro, e kichen re all pinvidikoc'h tud iza ha karantezus kena a c'hoar brao en em denna er meaz ho-unan, ha lezel pe deure ar beac'h war gein ho amezeïen.

Herve Bremeur — Karoulle Jerom eun taolma a-vad e roit beac'h d'an tud onest

Jerom Fur — Enn taol-ma, n eus grik eus a vap Jakon ar Stoupare nag eus a verc'h F p an Ambonner nag ivez eus a vugel all e-med da baea skol ar mestr Grik ken-nebeud eus a listen ar vugale ho doa ho skol evit netra. Mad-sur ez a an traou beleg-hen, mez derdit enn tamm k c'hoaz

« Lavaret a reamp, eme ar c'honterroller kre war ar chifr ez eus da baea pevar rois er bloas 1883 evit ar lonsier tud ha mobilier dorojon ha prenestlou, patant evit aner ind kezek ha kirri ha gwinoù all ar zoum eus a 31,0 3 bur 46 f

« Brema e vezo eaz d'e omp gwelet eus a begemen e deomp kresk ar zoum-ze ez i m ho devezo ar vugale skol evit netra, hervez lezen an 28 eus a viz mezeri 1882

« Ar *santimon kresk* dre lur a vezo paet da re *arver da tarlion* hep preferanz e-bed evit den.

« Divezatoc'h ar ministr a verko, heb hoar ped *santim gresk* are lur a vezo re d ezhan, evit m ho devezo an ho vugale skol evit netra. »

Evel-se e komzaz ar c'honterroller e kommun G. evel se e komzo e nep kommun eus ar vro

Jann Gubaer — Ac'hanta ! Lan ha Silvestrik, penaoz e kavit-hu ho kavallen brema ? Kompren a rit orema petra eo ar skol evit netra, a voulac'h bremaik ?

Frammansouned dinn gampr Paris ho deus kavet, evit doare, e voa ar bobl hon evel-d-hoc'h-c'hun ho taou pa ho deuz great ho lezen war skol ar vugale c'hoskleria a vije evit netra. Ar skolze evit netra ? vantrechien ha d'ezho a e-omp-ni a-vad a nu ho deuz taken enn hor c'haoter, pa vezo poaz ha koaz, a vezo tennet ar vaz anezh da pat da unan-bennag ha unan e vezo roet, Jerom

Jerom Fur — Ne d-eo ket diez gouzout da bond, Jann, da gemen, hini a bae taillou

Herve Bremeur — Penaoz a lavarit-hu, Jerom ? Sada-me, pa zonjan, a m staget ouz-in, dre va gaer-ferm, kontribusionou ha mestr Lakeomp n em meuz bugel e-bed brema da vont d'ar skol, hag e

rankin-me paea skol evit bugale ar re al ? Mestr va doar en deus pemp kroadur o tarempredi ar skol. ha ne baeo koulz lavaret netra rak beva a ra dioux he leve ha ne zalc'h nemet eun tammik doar ar pez a zo red da gaout dioh vnec'h eur marc'h eur c'harr hag eur routur da bourmen. An dra-ma a-vad a gavan eun tammik re. Karoulle !

Jerom Fur Ne c'houlfac'h pe rafac'h Herve Evel-se ema a lezen, ha dre an heut-se e rankot bale hag eoun e hoaz.

Kles ! Herve ! kaeroc'h a zo en em glemm a rit ne bae ket mestr ho touar kement ha c'hoas, dre ar lezen skol nevez da vihana e pae eun dra-bennag

Ha ma lavarfen d'e-hoc'h penaos a ra va mestr-me a zo eun deputé euz ar C'houfamachin ? Henpez. Herve ne bae netra an holl ha koulskoude eo eur monitan pinsidik parfoin Penaos a gav d'e-hoc'h e ra he gont ? C'hoome eo disher ool a lavar eveluo ez eo ! mezet N'eux fors skol he vugale raouank mar en deuz ne ra ispiga e-bed d'ezhan ha dioh-me bep-ken eo e ra rak bep tra nevez. em meus kreiz war va c'houmanant, ha kresk war an ta fon dioul-hi, stropet bep-tro ouzin ivez

Klèvit ac'h c'hoaz. Herve ? Va mestr a zo eul lapin treoul hag a zo kalz euz he vuoh a zo war interest e Frans pe e Bro-Zaoz Mad. e vezo ne baer netra, evel a zo bet lavaret a-rak, diwar an arc'hant pasel er c'hoa-se, ne ket douget zo-mouken he hano war ar rollou. hag e c'hell eat frota he zaouara gweun, eun eur ober lezennou d'e-oup-ni.

Laou an Hedez Ia ia. Jerom, c'hoarzin gouh ho deuz great, frota ho daouarn ha gwaic'h ho lacchen eun eur efa banne gonde banne da gas d'an traon ho diskoursou frammansonnel fallagr, ma z int ! N'ho deus tanum truez e-bed ouz-omp, ha bep bloaz e kreskont an taillou war ar vro euz a vilionou

Jerom Fur N'hoc'h eus ket, marvad Laou, taolet evez c'hoaz ous kement a zouun diwar lezen ar skol névez?

Kommun ? mar karit, ne deus ket kalz a vugale da vont d'ar skol pa n'eus ket kalz a diegesion enn-hi mes douar mad a zo enn-hi ha. dre-zo,ar c'halaste eun deuz he skoal joun eun taulou

Mad sonjal a rit hu ne baeo nemet evit an niver bugale a zo en-hi er skol ? Tamm e-bed paea a raio ar seizennou dioc'h ar roll hag an arc'hant a roio dreist ezomm he skol he-unan a relo. dre c'houel ar resevez da Barz pe e lezc'h-all Kit da welout goude ! Ni a zo e Breiz a baeo oher skol d'ar Barzhaned , ni,a zo war ar meaz a baeo c'hoaz evit skoua mor'heu kear er skolaichou-braz D'e-oup brema a ar re baour ha gwelomp penaoz e troio ar goant gant-ho.

Koulz ha me e c'houzoc'h amezeien. e touez ar bobl bramen, n'eo ket skanv beac'h ar paour da zougenn Mad ema o vont da houneraat-mort beb bloaz

Eur merour, eun artizan, eur paour o vevà d'e-oc'h ho devez, ho devoa a-rank skol a ho bugale evit netra

Gant al lèzen-skol nevez n'ho devezo mui, rak evit lavaret ar wirionez ar re-man a baeo skol evit ho bugale ho-unan hag ouspenn a baeo c'hoaz skol evit bugale ar re al , evit bugale ar re hinvidik

Setu ama penaoz

Lakeomp ama amezeien ez oun pinvidik, e c'hellen arnog al lezen-skol névez, hag e c'hellan brema c'hoaz paea skol evit va bugale. Mad, me ne bain ken nemet eun nebeudik evit ho, rak va amezek a zo paour a bae lod evid-on eun all. paour vez n'en deus kroadur e-bed a bae he lod evid-on ivez, hag an hini a zo braz he vugale a bae c'hoaz evid-on

Ha ne ket eul lèzen leal, lèzen ar skol névez evit netra a laka an holl da baea. hag ar paour evit ar pinsidik ? Piou ac'hanoc'h, amezeien, a ro evit va dislavaret ?

Herve Bremeur — Den e-bed a-vad, Jerom Karoulle

Skrifa a rear euz ar gear a Druyes, ar 6 euz a viz mae

« Eun nos-ma, an tri c'hver *Bevel ar Roue !* a zo bet skrifet e lizerennou euz a 80 sentimètr ha peinturet gant eol war diez ar gommun, hag ivez war diez ar republ kaned vrasa euz a gear

« An dud, dastumet a-vandeu, a c'hoarze o sellet oc'h ar pous ne voa ket evit dont a-benn da *efass* al lizerennou

Dounoc'h eget gant eol er vein gaset, e takaio ar Republik hano ar Roue da vont e kaloun kement den onest a vezo e pevar-c'horn ar vro.

Eun den méso out-han he-unan

He dok a zo kouezet er fank, hag e lavar d'ezhan

Ma plegan d'az tastum e houeman mar kouezan ne veun ket savet gan-ez Mad choum ans

---

Eun Eskop eun dervez a c'houlennaz digant eur paotr

Hag ar gonfirmasion a zo red evit beza salvet?

— Oh ne d-eo ket, aotrou n Eskop, mes pa gaver an dro da gaout ar zakramant-ze eo mad he baka.

Lavaret mad, va faotr

Eun nebeud goude, an Eskop-ma a c'houlenn digant eur plac'h ka red oa sakramant ar briedelez evit beza salvet

Ne ket, aotrou n Eskop, mes pa gaver an dro da gaout ar zakramant-se, arabad eo choum beb he baka

Bulletin
de l'Association Financière de France
société anonyme
au Capital de **1,000,000** francs
4 rue Grange Batelière 4 à Paris

Depuis une huitaine environ les cours se portent généralement peu de relief et cependant les capitaux sont abondants mais ils n'emploient des valeurs nouvelles que avec précaution leur confiance on a ose acheter à des taux qu'on considère comme trop élevés encore et on attend

Nous croyons que c'est dans ces moments-là qu'il faut savoir acheter et c'est vers les bons placements que nous dirigeons dans ce cas l'attention des personnes qui veulent bien nous consulter Mais ou sont les bons placements nous dira-t-on Chaque jour apporte au marché des éléments nouveaux de fait amène un ou placement en achetant des valeurs dépréciées et on fait quelquefois un mauvais placement en achetant les valeurs les plus justement appréciées et on les prend à des cours trop élevés Agissez donc selon les circonstances selon les occasions

En première ligne nous placerons comme toujours le Crédit Foncier dont les obligations offrent avec les chances de remboursement une véritable production car tout les titres de cette Société sont hors de pair et de toute sécurité

Nous appellerons aussi les titres de remboursement des ordonnances provenant de la ville de la Réunion ce n'est pas une affaire ordinaire elle se présente pour nous dire pas à coup elle est de la ville un petit contrat et tous les adhérents à on la perspective certitude de doubler ou de tripler les capitaux engagés

Nous recommandons spécialement le **CAFÉ STIMULANT** à *remise pour café au lait et café noir* à revenant à 7 centimes la tasse Chez M. P. Rousset 11 Faubourg Saint Martin Paris et chez tous les épiciers

Consultations verbales et par correspondance Abonnement à l'Italie et aux pays-poste aux lecteur des remises réciproques recevra à ce journal pendant six mois la *Correspondance financière* publiée par l'*Association financière de France* (1 rue Grange-Batelière)

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un événement dont pourront profiter les capitalistes Les lecteurs auront les prévisions transmises sur les bourses où se préparent sur les titres qu'il faut vendre ou acheter etc

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE

SOCIÉTÉ ANONYME

Au Capital de 1,000,000 francs

rue 4 rue Grange Batelière 4

Achat et vente de valeurs cotées et non cotées dans toutes Commissions Courtage officiel des Agents de Change Paiement de coupons Souscriptions 10 cent par 100 francs Reports Echange de rente Transferts Conversions Déclarations de Titres Souscription aux Emissions sans aucune Encaissements Avances sur titres

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs (Joindre un timbre pour la réponse)

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

G. P. Maison fabricante de coffres forts à *Rennes*, spécialement de tabernacles en fer à acier tabernacles en fer porte de sûreté pour ouverture dans les murs, coffres-forts inviolables pour sacristie

Envoi franco du tarif sur demande à Rennes (Ille-et-Vilaine).

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

51 rue Rennepatte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèles nouveaux d'un sentiment très-religieux et très artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**, nombreux personnages en relief

Envoi de photographies Prix modérés

A Paulette Directeur

MALADIES DE LA PEAU
Dartres, Eczémas. Pour ces vils.

Guérison infaillible et rapide par les Pilules anti-herpétiques (recette médicale d'un docteur) désignées au nouveau du Dr LUIGI Dans le cours de ce traitement dont la durée est en moyenne de 60 jours on a remplacer la nourriture ordinaire par des mets Pilules suffisent Dépôt à la pharmacie FINANCE, boul. Rochechouart à Paris

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE

A Mayer & MILAN

Imprimerie-Librairie pour la DE LERANCE

TRIVECVED BLOAVEZ. (№ 24) AR ZAMORN 16 A EVEK 1883.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

PELEH GAZETEN HER BLOAZ,
Ar Feiz ha Breiz — 8 mond.
Ar Vretoned — 8 mond.
Ar pri ann ar Feiz 9 fur
Ar pri ann ar Vretoned 9 fur

N'eus ken Gwir, na ken Reiz
nemet hervez Relijion ar Vretoned.

An holl kemmadennoù a dle kas, grant da ker'hen ar gazeten, d'ar Labous DE KERANGAL, hag-eñ

Pedennou kaset a-benn kemmi kenderc'hidigezh pe hini zevriñsou da lakaat evit ar pennoù.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 1 rue Garnot-Barbedienne à Paris est seule chargée de recevoir les annonces

An Hent—

Ilis a rear ar re en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho, d'ho ret da zeiz an dro d'ezho d'ho c'herent d'ho migourned d'ho amezeien ha dreist ar re all d'ar re anezho a gaver ouzh ar republikaned Ar republikaned mar en dreu ouzh c'houx a c'hell eun dra pe zo: gwerzi ar mirionez ha perzu diouc'h ho gwiskoù

Kemper 16 a viz ebrel 1883.

Ar Republik, he-unan

Namoc'h kel. Bretonned, n'ho peus kavet, gwech pe wech, kousk eus ar re kirr a soñj ennhe gor.

Ar re-se diouc'h-tu ma stage ar c'hlenved bennoz, a lorgfen, enn-ho, a reje kaset eur a-dommet an dud tre'h ha dastumet, pep-hini enn eil lochen da vera eun ho-unan gant ho c'hlenved dilezet a-greiz gant an holl beteg ho marv

Seiz eno breiz Bretonned stad hor bro-mui kaer hoc'h a zo bet war an douar dindan he Rouanez

Ar c'hlenved bennoz a so kroget enn hor bro, a lâka ma peiz dioust-ti kement bro tre'h a zo enn Europ

Hor bro gant ar Republik a so bevel c'houz oc'h eun tra a so kroget an tan-gwall enn-han. Evit mirout na grogfe an tan-se enn hec'h all zo stok outhan pe dost d'ezhan petra rear pa weler ne c'hellfer kel he zonge gant an dour ? Neuze tud kaloun-ek ha d'spontt a zo a-enep pep mogerd flerima ha pep fe grisiez, war ar mogerioù gant benvegoù pe bianiachou ar re greiz a gavont, enn doskar an tu enn he boull ha trouc'ha evel se k'eiz lavaret, etre an tu a zev hag ar re-all ne reont kel

Evel-se a ra ar pobloù breiz da Republik hor bro, a so ivez kroget enn-hi tan-gwall an dilez hag an diskuntel

Gwelomp ha gaou eo Bretonned ar pez a lavarer d'e-hoc'h ama

Ar pobloù enn-dro d'hor bro a en em glev enn hon mesp evit trouc'ha diouc'h an tan-gwall pe mar kavit gwelloc'h, evit en em vrest diouc'h klenved gouarnamant hor bro. diouc'h engroez tud ar revolusion

Enn unan eus a gamproù Paris, ez eus bet gouennet digant eur Ministr eur pennad-zo, petra vou an enkleo-se a gleved enn hon enep o tont diouc'h ar beuzou all ? Lavaret a rae dezhañ displega eno dirak an bed ar pez a dlie gouzout dre he gannaded, diwar zenn ar c'heleier a rede

Ar Ministr war gement-se Bretonned, a rankas anzao dirak ar gampr ne c'houe petra nag hen na kement ha ni a vez, eveł kannaded, er brinoù-eutreu

Ha perak ar Ministr-se he c'houz petra eun a gement a dremen enn dro d'e-omp ? O veza n'en deuz gouarnamant ar Republik migourn e-bed e neb bro Dre gement-se oc'h eat gwelet ez omp breiza, evel ar re zovr gwechall dilezet gant an holl Tud ar beuzou all enn eur c'hoarzin d'e-omp a lez republikaned hor gouarnamant da ober ho bugale hag ho fompa ou eiz-e-ho ha ne c'houeza ho bro hebiou fenvoumi ve sparfellet ne c'hellfent bezo anez dispenn kigna hag ar krigna. Neuze gouzout c'houzout pa weiot ez omp dic'hualet kenn a nerz ha kenn diskarn ne vez-omp mui kaer hor bro evit en em zifenn ta neuze e vezo deut ho zro da zont war-n-omp, a-vandenn Neuze tud kenz ma z omp. ne gavomp tu d'en em refuz na den da zont d'hor sikour nemet Doue hag ar Roue a deuie

An dra-ma a dle diskouez dija a-vrema d'an dud a skiant petra eo gouarnamant ar Republik Marteze e vezo gwelet skiranch c'houz petra eo bremaik

Ama e ve mad d'e-omp gouzout perak ez omp dilezet evel-se ne ket gant eur bolz na gant daou. gant an holl bobloù zo evel ma re ar vosen Doue ra vezo enn hon tosez ?

Eur vez eo evit-omp mes mui danjer eo vez, ma ingorfe bregel

Eur republikan-bennag, war gement-se en i damall he vreudeur a gredo lavarel « Pa anate-somp hor malour hag hon dizenor, e tlefemp serta klou hor gwou ha chouin hep lavaret ger diwar-

bonn traon ker meurz Evit ar pez so skleur en em d-eus hor malour hag hon dispenor ouz ouz ar Republik nag ouz a benn ar re he gouarn dont a re-ent hep-ken ouz a vrezel ar bloaz 1870 ha dont e-kerz da damall memes gouarnamant an Impalaer Napoleon III

Ar republik kanel a farar hag a gemer evel-se Hag ar wirionez Breizoned n'he deuz ket *

Emsamp er bloaz 1873 Frank voaz a vaso hep dale ma e oamp bet diskaret er gevezi a-enep ar prusianed Mal ! ma teufe hor malour d'ezhor hor bro hag hon dispenn ken mean ouz al lanmou bras a voa meuzet divadet ker meurbet deuz-omp mes oamp abaoue d'ezhi gant an holl boblou an dra-se a re eun dra ha ne vo ket e hoarvezet bepkoaz herrez an oabl nemet gan e-komp ni meam hep-ken da gredi

Hor se ket gwir a vemp-ni bet ken dizemeret-se a-dreuz ar bloaz 1870 bete vremañ, abalamour d'ar brezel-se rak dre pe dre gwrach abaoue hor boa kavet mignoned en hor lod bet e kreiz

Ne lavarer ket an dra ma a-raog entanvez nemet evit an amzer a-vrach ma teuio ar republikaned par pevar bloaz a zo bremañ da c'houzoud hor bro

Eun dra-bennag a zo c'hoaz da lavaret

Perak Bismarck Minister bras ar Prus. ne fell tamm e-bed d'ezhan na brema nag abaoue ma e-komp dindan krabanou kriz ar Republik Ne vel ket hano e-bet e teufe hor Roue d'he gwir *

Perak ? O ! sell ma c'hoar gwel ac'h eget dem all er bed ma ne Herri ket war an tron rann hor bro. na ket en gnoumed a ve dasson anezho d'e-komp an tremen e-touez poblou an Europ ha pe hoc'h ez-mouchen hag e ve marteze, respetu rel neuze da unan bennag dishonka he damm hep kregunda

Mar gouar bras Bismarck an traou-se evelroget kaer a c'hell he gouzout

Kement-se hon na brezel ar bloaz 1870 nag oaga Bismarck na d'enfe hor Roue d'he gwir. na kement a ra pe en deuz great heleg-hen evit ma c'hello ar Republik hor pevar-vaz an traou en hol e nt tamm e-bet ar penn abek eus hor mes, eus hon dispenn eus an tiez a ra an holl ac'hanomp Na e nann ne ket dre ha en ar re d'e-komp klask hor mes hon dispenn hon diberz ne gouezont nemet war bennoz ar frammansonned a c'houarn hor he brema dont a reont eus al lezennou fal ha dizalc'h he gwelet o vout bemdez a-benn neuze hanez ho a-enep ar feiz ar relijion a-hed Doue he-unan

Hor bro dindan gouarnamant ar frammansonned ken a zo bet hag a vezo hepred kaer he-unan da gelenna he c'hudennou la an dra-se a zo gwir evel an hevel

War gement-se kavet eun dra all c'hoaz. Breizoned kristen ha n'hen ankounac'haat ket, mar grefit tep-tro ma vent galvet da vout

Hor bro a zo labourat d'ezhi gant Roue bennag dindan pep *Roue guirion* ar gentil e penn an holl *breizon* pe. dindan pep *Republik*, hezo eurbenn ha en diveza eus ar *gobiou*

Setu ze ar wirionez ha ne d-eo ket bet dishavaret gant an oabl beskoaz

Ar wirionez-se a zo savet evel ma lavarfet eur c'hoef dimar dour c'hrisken, a-enep-kaer an oll d'e-ben eur c'hrisken vad hag eur c'hrisken fall

Ar Roue pe ar Rouanez me a lavar ar-ru a-zecho a zo bet ganet eus a c'hoad ac'h ar Roue ed hor ar re-se ho deuz bet a-zanvez ar c'henta Klovis beleg an diveza Charles K karet he ben ha tad he vro hag oaspenn karpet ar relijion hag an lez dre ar fra ha a zoukent gant-bo dre ar skiant a roent d'ezho pa voue red, a-enep ho eonbourvez pegen kaol-koanag e c'hell kaol bara

War an dra-ma Breizoned e ve kavo greshet skouarnou ar Republik oc'h hega ho flipou kaer, ha braroc'h e c'hoaz he c'hellfet o tiskavarn an oabl, ma vent evit en em zc kouskola dre'h ar gaou eat em-bo dourouc'h evit an touroug e kroc'hen openned-hoz

Hon-ma ar c'hrisken genta-ma en an hano vad grisken ar Roue ed

D-eom, d'an eil da welet petra eo

Republikaned ha frammansonned dedostart ama ma vezo klevet gan-e hor'h ha karet hoc'h ema-hu vez touhoaz ho pro ha tud ho pro evel ho deuz great ar Roue ed hepred ? Lavarit frear ha vent hoc'h eus-hu bouhoaz ema liberte pe frankiz d'an hini ha d'ar relijion hag ho skouaret pe ho difennet hoc'h eus-hu eur wezh-bennag ?

Mar gellit soukoua skleur an dra-se d'ar boul a enep ar brud hoc'h eus evit nemze n tudou h pe gaol dreist ar Roue ed ar pez ne glaskfet tamm e-bed

Brema marteze ho touez-c'houi da garet n ee ket kavel oc'h doare ar re-se C'houi a zo ar brud e karit an dud ne ket evel-d-hoc'h hoc'h-unan abalamour da Zoue. pa anavezit Doue e-bed, mez, ho c'haret a e evel-hoc'h hoc'h unan hag evit neiza ken Setu penaos

Ar brud-se e lavar ez oc'h tud impar da zivenda ar c'hastn ha da kavel ar c'hlas gant ar roue-all lavaret a ra e Bismarck respetu, keraz arc'hant ha madou ar vro. pa gresko kel- bloaz ho dle eus a veur a gant an holl ar brud a zo zo ken e karit ar religion hag he ra diskre- erra an traou, e kas kant ar frezel hag ar vrezel eus ho tud skol ar seurez h eus hor hospitalchou ar seleien eus a ospitalou ar re glan hag eus an armee ar brud a zo e c'hr he kadkel oc'h ar ramerien da renta pas- lu e kaskt-marti eus oc'h an eskibien hag oc'h ar seleien da ober ho devez e kever enoom ar re- gale. a fell d'e-hoc'h-c'houi da zaoue dre ho skoulm

hag ho lerrion mulliget, ha pa oa c'hellit mirout, ema ar brud e kemerit dre laer an tammoungou arc'hant a roer d'ezho da zigoll Iezhouanon ar republikaned kos se a brud ha ho armesion evel bagale marmouzen ar brud a zo e vez oc'h an Aotrou Doue da vont eur an eil dre he c'houel-bras, da rei ho vennoz d'ar gristenien

Petra lavar c'houz ar brud war ho penn? He a labour a re ma rakifel ur fer hini hag hini tor fejou ho karantez-c'hoar oc'h kement ma vad a zo

Ia, mar ar bruchet a zo gaou, a lavaro unan-benag

Ar bruch-se gaou? Dishonarn ar re veo a glev hag ho saou agad a wel petra ra bemdez ar republikaned brema Hag an isor petra lavar eus ar republikaned-ma? Ar re-se eme-z-ho, a oa kre evel biou da zispenn kement a oa mad enn ho amzer Isor ar re neoa-gor hag isor hor republikaned-ni hiziv, o remaint ket pell an eil dioc'h egile Ha pa na grignfe hor re-ni pep tra, nemet evel merien, o remaint ket kalz, evelato, war-lerc'h ho zadorn-kaer ar bleiz

Dioc'h a dien gwelet brema Bretonned an eil c'hrisien-ma grisien ar republikaned na ket herel na ket oc'h ar genta Ar genta o deus bet savet dezhan-e-hi nemet mall d'ar re e-pad ouspenn trizek kant vloaz ha ni ne deuz lusk ebet ganet nemet drouk nun drouk spountuz a-vel e-pad nebeutoc'h evit tregont vloaz ma z eo bet leo an te c'h garma ha ter ze, gwiskel e rez, a ar rez ho dasoura ha rna ho zal gant gnao an dud vad ha santel ho deus lazet-stank e pevar c'horn ar vro Setu e pe zoare e voa ket ar republikaned ho c'haranton oc'h ho bro hag oc'h tud ho bro.

Nemet sot-pi pe zall-poch e re eun den oc'h anavezo brema ar wirionez en kant ha kant gwech'all gwelloc'h d'ho pet bet bera d'odan gouarn eur Roue, eget d'odan ar Republik?

Klevet c'houz Bretonned petra eskemmas ar revolusionou a c'houzvez kenz-a-vez enn hor bro? Eur wirionez-a! ha ne zislavar tamm e-bed ar gwirionezou a-zoc'h

Ar re vidisionou ze a zo-kouez eo bouc'h a c'houarn ar bed hag e fell d'ezhan dre-z-ho oc'h anavezo ar pobl on emaint dindan he zourn evel pesk ten enn avel ha ne zeue a ra, evel ma kar pa dostaont ou-han dre ar fea hag ar garantez ha dislar a ra ivez d'an doaar pa bella ho c'hasoun un dro ou han.

Ar wirionez-ma a zo skrilet e penn stlor an boll bobl, ha dreist-bed e penn stlor ar pobl kristen

A-zoc'h pesk lavaret eur ger c'houz Bretonned

Piou ar pobl a zo eun dro d'e-omp hag a ve ter e flouta ho c'heo da frammasonned hor Republik-ou? Hag hor magouned gwenn ma ar Zaoz ha Bismarck? Hag ar re gristena ma vez? War ge-mont-se n eus nemet gwelet petra reont eun ho bro d'ar gristenien gatholik

Neb a lenfe kazetennou ar revolusionerien a zavezas hor bro ne welfe enn-ho seurt tra nemet menegerion d'ar republikaned ha komanz zenk da Vro-i hak hor bro ilio ardoul a ve lavaret eun trueza, ha ne d-ont e gwenoz nemet armesion da gazet ar pez a zo enn he c'haloun gwelet hon d-ekar bremdez zevel h-ezeo Armesion a gasfomi ouz-omp n eo ken he c'henzou anat eo rak pa gleront hanv eus ar Roue pa gleront e c'hellfemp gant-han beza c'houz hor liorgnez ha beza pare zenze a-vad e savont var ho hellou da dec'hel traon, evel c'han-gnol etre diveskez Bismarck

Dre gemeni-ma, ne skiear a-walc'h ez eo hon e-neboursen a-zavezas a zo, hep-ken magouned hor republikaned Perak? O veza n eus dreist ar re-ma da rivina na da zeskar hor lez

Met eme unan-bennag hag ar gristenien a zo er broiou ze petra int enn hor c'hever petra zinjont ha petra a lavaront ac'hanomp? Petra int? Tud int ha ne c'hellont kaout fiziañs e lez, enn eur c'houarnamant n eo dezho ken nefa, nemet da zistruja ha da zismantl pep tra vad a zo enn he zouc'h

E gwirionez zenaoz e re fiziañs ar pemoc'h all e lud hag a zo evel ho buhez penn-zoc'h kraoz lazaret, da houza, diskolpa ha d'ho Eskibien beleien meneac'h fromel seurtez ha kristenez beteg ar vugale?

Pemoc, kristenien ar broiou all ho deuc'h-hi d'ober eun eur vro a lez ha c'harantez a c'houar da vezo soudlet, war dal trano a zo eur vuz? Perlez ar gorunien-ze a zislag zemoc'h hini hag hini ha, dre ma kouezont ez eont ganc'h ar muc'h

Er stal m emaomp mar pad enn ne-bend c'houz, e vadomp disperet graspiat na chaperet evel brema gwell e vezo ac'hanomp ar stal a rear euz a hue-ned bet kaer na kre gwechall ha brema neuz gar-get da zen Neuze kement pok a vez e bed a greuk e vez ho gwe dont da re deomp peb a daol dan, ha pe a daol troual warlerc'h

Ch' ar hanve tre ou ar Republik e kemmi-ze l gant-hi an holl ho deuz liberte, an holl zo pareidek hag egaluz hag ar muc'h a zebr evitez

---

Klevet ne gemer
hag enn tudenn klevo engal

Eun derveziou kenta eun a viz c'hwevrer er bloavez arnevenaz-ze 1871 eur mobil mouzenk eun a vreiz ar rest eus hor gwe ha arme arme ar c'hevnide a voa gwa-gianv enn eun hospital e kreiz er Stalo Ar zenien an tranchilion hag an dionez a oa pep tra bo ma o ska et an den kre ze ha brema an anken a hanver klenved ar vro, a zo d'he deur bolat Ar bugel koaz en doa lavet war lanneier Breiz he dad, eajet a zek vloaz ha tri-zegent, he vamm eajol ne hag he c'hoar

Tri breur d'ezhan, ho devoa ive diwezet ha ho zad evit difenn ho bro gwasket hag abaoue ar mission ker ne c'houie ket petra oant deuet da vezan 'tetu ane ar pez er c'hase d'ar bed

Enn devez en devoa lavaret d'eur c'hen-seurd dezhan « Me garfe a-zad gwelet va zad » Hag he genseurd ha skrifa euc'h-tu d'he dad 'Ni lizerenn a gave he gerent ne'chet brao war zad ho bugel, eat pe a oant-ho Neo e voa c'hoaz marteze e vo grilet he zavetei Hag an tad daoust d'he mechoas ha fe-ugent a zo war enn hent Eten gweled Breiz-Izel ha *Iroaz* a zo eur gwall-bennad bennozeenn an hentchou a oa leun gant ar zoudarded o vont hag o tont gant an *armeo breizel* Frei-se, an hent a oa hir ha poanius Ne voa hon dano gant an tad nemet da welet he vap, martese d'her savetei petra na zalc'he an tad ankenet

Kerkent ha m'en em gavas a *Iroaz* ez eaz da welet he vap

« Ah va zad paour seiu c'hoa ama Brema me a c'hello mervel, » a lavaras ar map d'he dad.

Nano ne rafe ket me c'houzan da ziframma eur a skalon ar maro da vamm a c'hortoz ar'henoud da vrouduer zo vont da zistrei d'ar gear araiad fall-galodin va map te n'oad ket klasr digaset em meuz arc'hant gan-eo ha preiua a ra d'ai boed mar dibri a ri hag e vi pare Nano va zad, a lavare ar paotr n'em meuz mui a nano dear h c'hoaz e voa digaset tramu mad a'm ha n'em meuz ket gr'iet ho zanva » Hag e kemeraz war he wele skoa ret gen ar gorzeadennik-ze hag an tad paour euc'h he du a lezas he benn da gousca war boull he galoun Daoust ha rel e voa heza bet kemeut a boan da c'houzane, evit kaout eur c'horf maro da gas d'ar gear ?

Enn eun taol kemeut eur son, a skiera he spered, furcha a ra he vaieun hent gant nan douru tenna a ra anezh eun tamm bara du eun tamm eur ar bara a zalc'ar vreizaled-koazet « Sell a zavarhen, da vamm eo e deuz meet anezhan » Ar bugel d'ar gerion-ze a zav war he gouzoug he zaouagad leva, a r gor frank hag euc'h asienn he gourn « Kent 'n'in, va zad a zavar-hen rent d'in, naoun am meuz » Kas a ra an tamm bara du-ne d'he henoun lounka a ra anezhan he euc'h trolvet a nen ran-glaou gant ar goad hag, eun eun taol e skoues eur berad daelou ruz he zaoulagad « O va zad, a lavar-hen eun eur vat d'an naoun n'i rout c'hoaz d'in he-man zo ken mad bara ar gear eo »

Sarelaet a voa ar paotr Frenzeh derrez gonde. le dad a zigase anezhan da Vreiz hag epad an hent e lavare alies 'Peur eo em gavimp-ni er gear evit dibri bemdez bara hon tu ?

Dewallomp Brezhoneg euc'h ar republikaned gant aoun na vemp kaset gant-ho c'hoaz da zibri bara ar bruneo al evel ar mobil-ze e 1870 ha 71

Pa z'emp da vont brema da ur post evit ar C'houzul jeneral hag ar C'houzul arroudissamant, sellomp mad oux ar re a c'houlenno hor momission.

Digoret a zo brema eur bengel eun Touken, meur a hini a zo zaret dija Piou a ra ar brezel-ze ? Piou en deuz he denoet war hor bro ? Den e-bed, nemet ar Republikaned !

Dewallomp mad euc'h ar re-ze, va zad kent lavaret a reont ez ot tud a urz Ja, da ! emsaot adarre evel e 1870 ha 71 o klask dastum arc'hant dewar ar c'horfou maro. Evid-eun-me ne roun ket va mouez da eur republikan

I'eun eur a rolvided Kemper
hel e Peurs e 1870-71

Eur bugel a galoun.

SKEUDEN A E-MEZ E DA BEVELL, HA VE TRO PAOTRED BREIZ

Eur gazeten c'hallek, *l'Espérance de Perpignan*, a gont ar c'homzoulek a voe, a rea ket pell ezo eur paotrik hag he vestr-skol lak

Skol ar baotred, eme-z-hi, a zo eun he leun, eun Opoul, eur mestr hag a rear Chauvenet anezhan He-ma, a raok ma teuaz mong ar Republik war-n-han, ne vefe gant-han bemdez nemet hano eus ar Roue. Dre eno e voe gallet hep c'houzi he vestr dre an nor er meaz eus he di-skol.

Kaset ko, hag hep gr'isen brema da lakaat ezo he zent ar pastor-kenz en devoe naoun An naoun a zo kre, an hini her goar ha gwelloc'h c'hoaz ar bed e pa vez skeudet he vouze eun goulo, doun eun he gof Neuze al loen-ma a ra da glask he dammo er meaz eus ar c'hoat, ha gwaz a-ze da-neb en em gar gant-han da gouta rak ha pa ve eur republikan bleiz-all e ve ar pastor drouzek, mar gell ne respeto ket he vreur daou-droad, ha pa ve rus he varo

Evel ar bleiz-ma oa Chauvenet brema, rud mad d'ezhan ar c'heaz plega he douchen gox ha tret he rokedenn war an ti-emep gwelaa ma c'helle, pa na falvezo ket d'ezhan dibri c'houmed evel al louarn, na gouzaos eun tamm naoun evit kaout al luzerte da vont a eneb ar *gelodou* eus a Baris

Evit kreuna berroc'h an ator, Chauvenet a c'hellas pignat adarre ne ket war eur marc'h, mez war gazek Biganna dre ziaul he dad-kaer, a lavar an dud a grogaz enn eur c'har d'ezhan d'he wintal Ar pez a zo sur eo, abaoue m'eo bet eur pennad var drouz ez eo direnoet-kaer liven he geun kreskket tre hag eukleo he vouez ha digoret-frank pe rasiel he spered ez i buan serret ru-gloz a-raok Ne ket eur vouez tamm ebed klask er vro eun azen an adeta a se kavet ha nemet e c'hello ta varet eo republikan, a zo hemeñ hag a ranker evit digas hor h-tu enn dro d'ezhan he lipat eann-ail republikaned a gro oc'h an hon, a-zeuz ho c'hoenaillen, eu ho breur bevan eun doktor

Chauvenet vez brema, molet gant-han he vouez

zaon dremm ar c'hara, a glever bemdez o kana kaeroc'h kalz eget na ra eostik e-bed Mez. e-touez an tousou a gan ne gar hini e-bed kén dudiuz ha ma z eo *Bevet ar Republik !*

E gwirionez Bretonned. kement ibo fa ha c'hoursour kement zel-karr dilard a chourik, kement hos-dor frakes doul kaatrez a stoiok o trei-gourt war he muduron merglet an traou ze hol! ha kalz a ra-all gant-ho. a glever enn amzer-ma o kana *Bevet ar Republik* Ha perak mez ne rafent ket, pa n eus dasog da Chauvenet da zkaat he vugale da gana er skol *Bevet ar Frans ! bevet ar Republik !* Evt ar Frans c'houz. eo mad krial ra revo *pell hag hirr amzer!* mez ar Republik ? Sao e ve taufinfoultret war he fenn ne ket rare'houz. hirio. dioc'hin ! — E pe zeac'h e pe-zeac'h ? Foeltr fors zo, e toull mordoz umuna. braz an tiern mar kurit ar hano eo deut. ha ne rafe ket, fal distrei d'ar gaar ar c'henta ar gwella

Goude kement-ma eo red lavaret ne deuz skol libr e-bed d'ar baotred enn Iponl ha. dre-ze, ar parent a rank enn despet d'ezho. kas ho bugale d'ar mestr Chauvenet

Chauvenet, evel hoc'h eus divinet-marvad dija a zo fier brema war mouz kazek Biganna-vihan Hoomia, ar gazek eo a lavaran ne ket re-rein atao,rak enn tamm eo tig dre natur Chauvenet eveltio. beb zoun e-bed raz-ha,a choum brao-braz ha zoun war he c'hein ha ken eürus eo ze-koll, evel a zo lavaret ma z eo da ha jos gant-han kana bemdez zoun he Viganna Ne ket a-walch d'ezhan kana bemdez ar vugale a zo er skol gant-han a rank dikana ouz-han. peh eil vez Enn ho zouez ez eus eur paotrik Jopik Bernadonat, ha ne zao mor ze ho touez hual tamm e-bed Dre-ze, ar mestr Chauvenet en deus taolet he *mor* war-n han, hag evit enn dra-zul c'houz a zikouez kaloun ar mestr, o vezs n en deuz'ar paotr Jopik tad er bed d'ben difenn; he dad a zo maro

He vamm a-rad grek a fell kre. o kiévet gant he map pe zourt bouz a vez bemdez er skol, a zifen-grons ouz-han lavaret ger republikan e-bed ken tr map a lavar e zento. An difenn-ze a reaz ivez ar gerent-an da vugale *Iponl.*

Daou zervez goude. Chauvenet imor enn he gorf hag enn he c'hoarvoz. a lavar d'ar paotr Bernadonat lavar evel-d-oun war va lerc'h

Ar mestr Bevet ar Frans ha *bevet ar Republik !*

Ar paotr Bevet ar Frans ha *bevet Doue !*

Ar mestr a ra eul tamm o ficha he regien hoarz war lerc'h ar c'hei ien Ha kria a ri-te dioc'hin *bevet ar Republik.* pe e paki ?

Ar paotr Nann. ne grin ket !

Ar mestr e kounnar rur. evel kazek-tig Biganna, a grog e kabinz ar paotr hag en trein eur pennad ac'hano: kri dioc'h-in,mar kerez pe dionn l ouz-in !

Ar paotr — Bevet ar Frans ha *bevet Doue !*

Ar mestr *Bevet ar Republik !*

Ar paotr *Bevet Doue !*

O welet ar paotr ker staru enn he lavar, ar mestr a sa gant han. hor sach betag an nor oc'h he c'houdrouz enn he regien houarn, hag o lavaret her c'haso kuit Ar paotr kear a ouel ha gant he mor a lavar etio he zent *A vevet ar Republik!*

Chauvenet. pounner gleu enn tamm, a anient *bevet* e-leac'h *A vevet ar Republik* Kountant neuze, e kas Jopik er méaz hag e astro da gaout ar vugale-all enn eur c'hoarzin, an ear d'ezhan da lavaret. « seiiet out-ho peh ez « Ac'hanta paotred ha n oun-me ket enn den !

Ar vugale ne reant nemet diroll da c'hoarzin an eil gonde egile, rak klevet mad ho doa Jopik , ha Chauvenet, an diol ne c'houle ket perak e c'hoarzent

Mamm Jopik Bernadonat, pa glevaz, a dridaz he c'haloun, a bokaz d he map. hag hen dalc'haz diwar neuze er gaar

Taolou ha mammou ha bugale Kreiz. ha ne ra het a vad d e-hoc'h klevet skouerou ker kaer a-berz bugale !

Bugale o skiant e skol mistri dishiana.

Gant piou eo bet great lézen névez ar skoliou ? Gant deputeed ha senatourien republikaned hepkeo

Ar re-ze, n eus fors piou ha pel iol, a c'heller, e gwirionez, lavaret tri ora d ezho

Da geuta. ne int bet kaset da Baris gant nebeutoc'h evit an dragonived eus a bobl kristion hor leu

D'an eil. gant an dragonived fall, a dra-sur ,

D'an trede n int ket bet kaset do. gant hini e-bed eus ar re ho deuz ho hanvet,evit ober d'ezho eul lezen hag a zo a-enep ho mad evel ma z eo a-enep mad an holl elektourien hag all

Dan e bed mar d-eo leal ha gwirion, ne ve evit dislavaret an tri lavar-ze

War gement-se sonjit mad brema. Bretonned. ha gwelit pegement a skiant a dlie beza dindan krogen ar penoun ho deuz great al lézen skol ze, o kred e tenpent gant-hi a-benn da vouga ar fein enn hor bro dre ho skoliou manget.

Piou a zislavaro n eo ket great al lézen-ze a-enep Dodé n eus hano anezhan nemet evit lakaat he hano er meaz ?

Piou a zislavaro n eo ket great al lézen-ze a-enep ar religion hag an Ilis kristen vonnet, ave he meuster er meaz eus ar skoliou ha zikeat, enn ho leac'h en despet d'an *neutralité lavaret* levriou bihan ha ne d-int enn eur c'hoz pe c'hiz nemet katekismou an diaoul ?

War zigarez skolia ar vugale al lézen a lavaret

a ra da doulia doun kaloun an holl gristenien, ha gwassoc'h c'hoaz, en drac'hoil kaloun ar re baour eno ho mourc'h

Al lèzen-ze, re sklear da welet eo, a zigoro kabal war gabal er vro, ha, da fin an abadenn e rolo beac'h d'ar Republik

Ha penaos an dra-ze, a c'houlennoo unan-bennag? Setu ama penaos ne glever ebarz a gement korn a zo er vro, nemet ar c'heleier ha avaret bemdez an droug a c'hor e gweled kaoudo ar botil kristen, evit ar boan hag an displijanz a c'hounany dre al lèzen fall-ze Goazed merc'hed bugale pasour ha pinvidik, hul ec'h anavezout brema e fell d'ar republikaned ober skafed anezho. Ore ar moustra hag ar brezel a reont e pep leac'h evit ar skolioù

Evelato, ar republ kaned an daro vrasa anezho, a ra, a-benn kaer war ar c'hol ha war he fe z-evel tiri-gouez pennfoliet, a gaskfe askar eur pez karrek gant ho c'hernio Ha hennet hag ho fennoù a dorrint ha karrek fenz ar bobl e-leac'h koneza a startan war he dizez Done a c'hoar petra a ra.

Biviachoù etre he zaouzro ar republ kaned dall ha boutar ne welont ha ne glevont netra ebarz ar c'helennou a ro staon ar botil d'ezho, eno he lez, hag eno eun doare koulskoude hag a diefe digas skiant d'ezho Digas skiant d'ar re-ze? Ia da vat da eur c'hrank a welloù he gichen eur vrugen stag oc'h eun higen d'he haka

Setu po zoare kenteliou a ro ar botil d'ar republikaned

Ama hirio, eur mear hag he gonsel, o sevel gant tadou bugale ho c'hommun a zastum ar grisiañ er skol an despet d'an tospeliteur ha d'ar Prefet A-hont, vare hoaz, an taloù hag ar mammon a fell d'ezho ne vo ket senties oc'h al lèzen, hag a c'houre'hemen d'ar mestr ober skol gaeaus ha lavaret ho fedennou d'ho bugale pe e lenno'n holl anezho digant han. Du-ze, pellocli ar vugale a genner ho lavaroù ha kuit gant ho, pa na fell ket d'ar mestr ho lezel da lavaret ho fedennou. Eun eur skol-all eur pautr a freuz e mil danvm, o sent oc'h he gerent en lesa koundaonnet lakaat etre he zaouarn gant ar vestr-skol

Ne zenner ken dendez er c'hazetennou nemet skanvoù kaer ar seurt-se ha kalz a re all, koulz pe well ne c'hellet ket ker stank int ho mirer ha nebeutoc'h e c'hallo ho displega ama

Ha ma ve kouvset e-hoc'h Bretonned eus a gement a c'hoarvez eno atizer ma gaut an Eskibien hag ar veleien, a zo lamet d gant-ho ar gwenneien he zikour da vesa dre ma fell dezho ober ho dever ha mirout ne d-afe eneou bugale ar bobl da goll? Evt neuze ne vo fin e-bed rak meur a gant ha meur a vil eno ho z-euez a rank brema diga, beva diwar an holl kenerez ma z oc'h ho zro digant-ho, dre aer, gant ar republikaned

Mad, va zud, ar republ kaned-ze, koulskoude, a zo tud al *liberte*, tud beil hag a religion, a glevoc'h lavaret

Mar d eo gwir, va c'hi-me a zo ano tamm republikan ivez

War gement-ma d eomp d'hon ero, ha gwelomp eur skoaer-all c'hoaz eus ar re gaera, rout gant bugale a skiant ar skol d'ho mistri n'ho doa, ha marvad n'ho c'eus legad c'hoaz.

Eun unan eus a skoliou kommun ar gear a Lil. an dion dreleren vrasa eus ar baotred, a zo er c'hlas kenta, hu deuz lavaret hep kaoz a droaz d'ho mestr ne zelaoujent ket anezhan, pa gomze d'ezho eux he *skol morat* Ar mestr p'ho c'heffe a lavar-grons d'ezho e rank ni santi — *Ar c'heliomp ket oher* eme ar vugale: *difennet eo eus-omp gant an Iliz hag evet ma z omp kristen, e fell d'e-omp choum hep terri tezennou an Iliz* a zo *kaoz dreist lèzen ar skol*

Prunessaou-kaer gourdrouzon, disnegans a lep seurt, neira e-bed n eo deuz ge-tet ho gouzoul nag ho spounta Goude ar visiti bihan, e tegaz ar re vras d'ho c'haout hag ho c'homzon, kaer ho deuz bet, a zo eat gant an avel Brema e welont ez eo kollet gant-ho ho foan hag ho anzer Eur maz a zo ma pad an dra-ze, ha padout a rafo atao, rak eme ar baotred, *kentoc'h ez omp kurt eus ar skol.*

Ha n eo ket hou-ma eur grenc vrao d'ar republikaned bet, koulz d ar re eus a skol-ze, evel da republikaned eus ar skolioù all? Eur skoaer eo ousponn d'an holl vugale da lenna

KELEIER AN EKLIPTS.

An aotrou Larzor aumonier an Ursulinezed e Karaez so hanvet personn e Guerleskin

An aotrou Manec'helek so hanvet aumonier an Ursulinezed e Karaez

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT NETRA AR SKOL DIR VOAS
AR SKOL LAIK
HEP POE'H MAG A-BEP KOUZ

Ar bugel hep Doue a vezo eur map tall eur priñs fall, eun tad fall: ar re c'henta eus an dud difeiz, hag an diveza eus a dud he vro

Ene ar bugel a n. ene ar vro mar bez fall ar vro a zo da goll

Larzor eun Erkoli o konza eus a lèzen-skol Ferry

NOUVEL KENTA

ARVAR NEBEU WAR LEZEN-SKOL FERRY

AR SKOL EVIT NETRA

Jerom Fur Ar pez a zo ar gwasa c'hoaz el lèzen-skol-ze eo *netra* ec ne baeo ket ar paour evit ar skol hag eur doaz na daou na seiz paea a ranko epad he vuez, rak bete ma varvo, ha goude e vezo degaset er skol ha mistri-skol da baea

hag an taillou, evel a c'houstoc'h re-vad eur weach ma vezont bet war gein ar poaur a choum atao stag out-han ha startoc'h zo-ken egot eur vrougeon oc'h ar garrek

Ha ne we.. ket brema, amezeion, ez eux diskolpet dioc'h lèzen nèvez ar *skol evit netra* d'ar bobl, pasteiou kik ha tammou bara fétus, da garga d'ezhan ho gol e berr-amzer ?

Al lézen nevez-se a zo enn-hi eur gentel d'ar re ac'hanomp a zo c'hoaz skuant enn ho fenn

Noel Dourguer — Ia vad, Jerom, gwir eo ha kredi a rain ac'hanoc'h Hep klask tamall den, e kav din e vou dleet ar gentel-se d'e-omp a-bers Doue evit hor lakaat holl da zigèri hon daou-lagad dreist-holl pa vez hano da vont da vin

Jerom Fur — Kaèrit, Noel ! Ma vije bet atao dougans Doue e-touez ar bobl, ar pez a zo bet c'hoarvezet hag a c'hoarvez brema ne vije bet netra anezho.

Dougans Doue gweila a zo da zigas furnez d'an dud, ha skuant enn ho fenn

Mar bo d'ho vije bet atao dougans Doue, ha kaout a ra d'e-hoc'h Noel n'ho divije ket tud hor bro dalc'het da wenn-guz hor rouaed ? ha kaout a ra d'e-hoc'h ho divije neuze laset eur Roue ker mad oc'h ar bobl paour hag ar Roue Loiz XVI e poent ar revolusion vraz war am meus klevet gani va zad koz ?

An tarlod sponius-se a zisplegas pounner gwaleun Doue var hor bro a zo, ahaone, kousmt ne-loc'h-izela bemdez

Ken diskaret eo brema, ma n'eo dont arlizaned an dronk-spered ar vistri er rouanteles kaera enn ar bed, er rouanteles kristen-meurbed a zalc'he hoalz lavaret, gwechall an hoc'h rouantelesiou-all var ho c'hompez

Bihan ha bras, hag hi oc'h horjellat ho-unan brema, ar rouantelesiou-se a gav amzer evelato da ober goab ac'hanomp-n holl stouaz

Hor bro n'eo ken eur skeud eux ar pez ma'z oa amzer zo bet Brema ar re fall gwintet er c'hargou huel a freuz a dorr an holl lezennou mad evit ober lezennou nevez ne vo kavet ebn-ho na lost na penn na skuant na gwir-sègez Pep leuded a strinkont ken ar feiz, ar relijion a vrésant dindan ho zreid tridall a reont o welet diskar ar c'hrouadur zacrez an dilzou, hag hi ho-unan, da genta a zisk-nez ar skouer fall o forbann ar vonec'h evel ofelourien ha diskar ar varnerien, ar jeneralud wella hag ar bobl ne wel ket eo penn-kaoz eux a gemerou-al a boanou a zroll atao da zuèza war he gein

Ia, amezeien, ar bobl brema a zo reuzeudik evel n'eo bet biskoaz kement, ha kaer a zo ne vaison nag ali na kelen Choum a ra hep mont da voll War ne c'houzoun pe saurt digarenour pe mar d-a, e roio peur-liesa ho vouez evit korfajon gwin-ar-dant da zivroldi ne anavez, pe d'ar re falla eux a dud he vro a-denio, neuze hep-ken da ober a-boudou dira-z-han da ova gevier brao, da flourn d'ezhan he gein.

Piou a ve evit va dislavaret, amezeien ?

Eux a zaou zen a en em ginnigo brema da nfenn gwir ar bobl, an hini mad ha gwirionk, hen-nez peur-liesa a vezo laosket er gear, evit kemeret eur gouiiad eur fal akr eun nzen, eun den a vouez direiz, ha brao e hoaz ma na d'eu ket eul lagr-ire

Pakat moaz an dud kleuk ha klapeteuen gant he-man, e lec'h kuit buan ha buan, enn eur c'hoarzin goap d'ezho, ankounac'heat a-grenn ganihan he holl bromesaou-kaer Ne vezo ket pell evit diskouez ar pez ma z eo, oc'h ober kountrolbeo d'ar pez en deux lavaret Lezennou a raio da c'houska, da husia, mar geil, ar re a lakaje eme-zhan, da veza libr, da vaza eux ha da veza holl pouvdik hag euruz

Lavaret hag ober a zo daou d'ar republikaned.

Lezen nèvez skol Ferry a ziskouez a-vrema d'an holl dud a skuant, hag a ziskouezo gwelloc'h c'houz divèzatoc'h. mar pad ar Republik, hag eur ger gaou a lavarer ama.

Skol evit netra, eme ar frammansonned, hag en eux a-vrema dispignet gant-hi ouspenn tri-c'hant milion arc'hant skol evit netra eo, hag e c'houlenner er bloaz-ma (1884, ez, ar bloaz a zeu 1885, tost da eur miliard (dek kant milion), da grouski ar boan hag an taillou war ar bobl holl, paour ha pouvdik ?

Kit affo, kit buan adarre, tud Breiz da vout evit paotred ar Republik !

Brema eo echu hon nosvez kenta, amezeion. Pa deuot, an dro genta, e vezo kavet c'houz meur a dra zo da lavaret.

An amezeien — Ia, ia, Jerom dont a raimp kenta ma c'hellimp d'ho selaou Ho trugarekaat ha kenavezo ! lec'hedou

Jerom Fur — Ha d'e-hoc'h amezeien ! Kenavezo !

EIL NOSVEZ

AR SKOL HAG EUR VOUEZ

An amezeien oc'h en em gavout e kouz a Jerom Fur — Noz vad, Jerom ha d'an holl enn ho ti

Jerom Fur — Ha d'e-hoc'h amezeien ! Hirio emaoc'h abred Anezal ma stagin adarre gant lezenskol nèvez Ferry

An amezeien — Ia, Jerom Stagit gani-hi mall hor beuz da glèvet.

Jerom Fur — Ar gazeten hirio a gomz eux ar skol *dre fors*

Herve Bermeur — Ar skol *dre fors*, Jerom Petra ? daoust ha ni a zo *forsatet* pe galeourien evit beza kaset *dre fors*, evel sklafed ? Karoulle *(Eur penaed-all eur vroach-all.)*

Bulletin
de l'Association Financière de France
société anonyme
au Capital de **1,000,000** francs
4 rue Grange-Batelière 4 à Paris

La semaine qui vient de s'écouler n'est pas fertile en incidents de nature à agir sur les fonds publics. Les cours de la rente 3 0/0 ont subi quelques fluctuations en baisse, qui fort heureusement n'ont pas persisté en effet on a coté vendredi dernier 1 17 90 et samedi 107 70, les cours se sont relevés au niveau de 108 et on atteint hier lundi 108 25 ! Je crois les ramassages qui ont amené ce cours de 108 25 pourront bien laisser supposer que la triste spéculation n'est pas étrangère à ce mouvement. C'est une hypothèse que nous émettons en exprimant le vœu qu'elle se réalise parce qu'elle pourrait bien dans ce cas devenir le point de départ d'une reprise très-vivement attendue

On nous demande beaucoup à nouveau ce qu'il convient de faire à propos de notre appel de fonds que le Conseil d'administration a eu réservé au Crédit de France, adressé à une certaine catégorie de ses actionnaires La question soulevée est très complexe et nous croyons que les actionnaires ont intérêt à ne pas se presser car toutes les questions ne sont pas encore résolues, et dans le doute l'abstention est de la sagesse.

Le Crédit foncier qui avait baissé samedi dernier sur des bruits erronés n'a pas tardé à reprendre et à dépasser en une seule séance les cours précédents. On comprend en effet l'empressement des capitalistes à rentrer dans cette valeur aussitôt que les cours subissent la moindre dépréciation il faut s'attendre à la hausse tant sur les actions que sur les obligations, on ne peut que recommander cette valeur qui présente un de sécurité et tout d'avenir

Nous vous recommandons la maison Lemas, 3, rue Casimir, Paris **MACHINES A COUDRE** de tout systèmes, spécialités pour Ouvroirs et Maisons religieuses — Envoi en province Emballage gratuit Port à la charge des clients

Librairie A Josse 31 rue de Sèvres, Paris

LE CID

LA MÉDAILLE DES ÉCOLES ET NOS ÉCOLES A PARIS
Par M Léon Aubineau

Seconde édition considérablement augmentée. — 1 vol. in-12 orné d'un portrait Prix 1 fr Par 1 fr 20

LE CID

Par le docteur A Farnet

Nouvelle édition avec portrait 1 volume in-12.
Prix 2 fr 50 et franco 2 fr 90

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE
SOCIÉTÉ ANONYME
Au Capital de 1,000,000 francs
PARIS 4 RUE GRANGE BATELIÈRE 4

Achat et vente de Titres cotés et non cotés sans aucune Commission Courtage officiel des Agents de Changes Paiement de Coupons Commission 10 cent par 100 francs Versements Echange de titres Transferts, Conversion Libérations de Titres Souscriptions aux Emissions sans aucune Commission Avances sur titres

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs Joindre un timbre pour la réponse).

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE
38 rue de Naparie Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèles nouveaux d'un sentiment très-religieux et très artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**, nombreux personnages en relief

Envoi de photographies. Prix modérés
A Parlati *Directeur*

ASTHME
Application. Aide à la
Affections
PAPIER CIGARES de GIROUD
Paris
Dépôt principal

MALADIES DE LA PEAU
Dartres, Eczémas Psoriasis etc
Guérison infaillible et radicale par les Pilules anti herpétiques (seuls médicaments ne devant rien à la drogue ni au secret du Dr LE LION Dans le cours de ce traitement dont la durée est en moyenne de 40 jours, on emploie à pommade au lait les seules Pilules suffisent Dépôt à la pharmacie FINANCE, 8, boul Rochechouart à Paris, *Notice de 16 pages sans Consultation*

FER BRAVAIS
Chlorose
Anémie
APPAUVRISSEMENT DU SANG
DÉPÔT DANS TOUTES LES PHARMACIES

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE
PARIS

Le Mercier & MILLS

Exemplaire modèle pour Ad DE BERANGAL

TRIWEC'HVED BLOAVEZ. (N° 25) AR ZADORN, 23 A EVEN 1883.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETOUNED

PRIZ AR GAZETEN. HED BLOAZ.
Ar Finister... } 8 scoed
Ar Morbihan. }
Costes-du-Nord. }
Ar rest eus ar Vro... 9 fur
Ar broioù all evel gwir ar post.

N'eus ken Mestr, nemet Doue
ouzhet hor Salver Jesus, Doue.

An holl boramachou a dle kas grat da berc'hen ar gazeten, d'an Autrou DE KERANGAL, tol.-ben.

Pedchan ivez e tle bout kaset bizitapu an holl aotrou da lakaat war ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Grange-Batelière à Paris est seule chargée de recevoir les annonces.

AR RENK.

Klask a reor ar re en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho d'he ren da lenn ens dro d'ezho d'ho c'herent d'ho mignonned d'ho amezeien ha dreist ar re ail, d'ar re anezho a gouezhont evit bras republikaned. Eur republikan mar en deus klemt c'hoaz, a c'heil eun den pe zen, gwelet ar varionez he parea dioc'h he glenved

Kemper. 23 a eis even 1883.

Lizer skrivet gant eun den koz
E KER VIGNOUNED DIWAR AN HENT

Kervenean e Perc'h-Goet

Va zud keiz

Ha ne d-eo ket eur spount kievet hiro e ve lazet hemeut a zoudarued kalounek du-ze er penn-all d'ar bed hag enn ta-all d'ar mor oraz. hep na ve deut. soular d'ezho! den euz ho ber da zerra ho daonagad. abarz merse! "

Eur gwa bez-labour e ve lakaat ar republikaned da vabouza gant ho daonagad ahalamour d'ezho. ha lano leue-kear da zigeri ho c'hroc'hen e kievet gevier al lampouneo-ze e vond war ny dre ruiou Paris, evel eur vandenn ride

Goude abaden ar C'hroumried savet e stal penn-ou ar Republik wenn brema eur c'hoari all digoret d'e omp a-nevez e bro Tonkin

E-leac'h kas eur regimant-bennag da zikour hor bugale pa voa ma., ez eot bet lasket ho-unan d'en em zifenn ha da vervel rak kanfardet hor Republik farlotet-ou, d'ar c'houe-ze, ho d-oa re a ezomm arc'hant evit sevel ken-skol nevez ker braz, ma vezo karet enn-ho mui oc'h a gund. kined ar Republik! eget a skoleried

Gwaz a ze! a lavaro hueonon euz a zuded Paris, ho lenn gan-ho a-dro war ho c'hadorion bourret hag ho c'hof tarz oc'h eun daol war-n-hi pep seurt traou eus ar walla za chongat ha za ipat.

Gwaz a ze! Perak vez ez eout h keid-ali dioc'h Paris?

Perak? Ha ne d-out-hu ket bet kaset di gan-e-hoc'h, furlukined ma s oc'h?

Hag es t petra vez hoc h ens-hu ho c'hasel kenda? Ia. evit petra lavarit d'e-omp?

Evit paka eun tamou douar aour enn-han, ha ne ket gwir? ha dre-ze digas eun tamm brao a leve d'ho koilellou! Kreiit-mad, va mignonned keiz, e vje ar muiaiz-ze eat a-broc hor fri d'e-omp-n hol

Gwaz a ze d'id Ianu Gouer, eme-z-ho ha pa ve goullo da c'hodel-in, an dra-ze ne ra mao gant ma vezo hon h-ni-n lean a arc'hant Kaillevodel an diaoul

Evit-oun, va mignonned me a gred a-bouez va fenn Bevet Breiz-Izel! Bevet Bro-C'hall! Ia da, bevet ar re a zo kaloun enn ho c'hreiz, ha mez an holl d'ar re a zo eur mean enn ho oruched! Peoc'h ha bennoz-Doue c'hoaz war eneou ar re a zo bet lazet gant ar c'hleze pel pel. dioc'h ar wered ma ema ho zaoua koz oc'h ober ho c'housk dveza

Ia n mignonned keiz, n a bedo evit an dud-ze a-hunt hag, an Aotrou Doue a zistaolo, me gred. ho fec hejou biban hag ho re vrax vez ar vrezel-ieien ho deuz skuilfet a-greiz kaloun ho guad evit ho mamm-bro.

Goude ma vezo bet pedet evit-ho lavaromp da lampouned ar c'honarmamant Kit d'ho toull e hon-kot chas louzoudik! Kit da ober listou a d'ho c'houeon! Roit peoc'h, strakerien maz oc'h! Na d-eo ket ankounac'heat c'hoaz gan-e-omp ho troi-delion tremenet, enn amzer m'ho poa c'hoant ca baka hor mouezhou-ni

Ha ne ket c'houi eo a lavare neuze Bezit sioul pa errue ar Republik vuniget.— ia, gant an diaoul! ne vezo mui brezel e-bed ken Oh netra! An dud er bed-holl a vezo breudeur neuze Piou ne-med-hoc'h reputi kaned a lavaro kemeu se ha nospel tra-all c'hoaz Neuze ne gievet nemet ho konzou kaer hag ho kevier o redek evel gedoun dre Vreiz-Izel ha dre ar bioun all

Ne c'houzoun ket petra er bro Donkin nemet dre he moc'higou bihan, reno dn. Ha pa ve pa na ve ket eur penn-moc'h-bennag enn abaden-ze, pa eo gur eo an dud-holl breudeur er bed-ma, ber-vez a lavarit an Donkined ha ni a zo breudeur

ivez, emchaus ?

Perak eta ez omp-ni ean d'ho bro da zigroc'henna anezho penn-kent ha troui ? Perak ? Me a ra da lavaret d'e-hoc'h bremaik, va mignonned An dra-ze a zo evit digas eun tamm-benn.g a zour da c'hodellou ar republikaned e zo an disvare enn-ho.

Setu ama brema penaoz o troaz ar republikaned ho c'hompou dreus-kamm, evit peskeiia an Donkined enn ho roued Lakit evez, ennerien An aier zo o vont da zispléga da-vad

Ema ar c'hoskem eur ho listri.—Ar republikaned eo a lavarer Hag hi kerkent ha ma grial evel peged o ragachat e beg gwez-daro *Bevet ar liberte!*

Ia, liberte, da lavaret eo, gwir da bep hini da reva enn he rod!

An Donkined Bevet! mar kerr, an tronn-zeo brao hep mar e-bed eo.

Ar republikaned — Ia ia, brao brao kena ! va Zonkinedigou. Mes selaouit a-vad gwir pep-hini a zo choum e peach ma kar Sklear eo an dra-ze Dre ar gwir zo ne ket difennet ouz-omp choum enn ho pro Hi kwir-c'hoari eo mouza. mar kerr mes tavit a-vad mar pla, pe anez. unan-benn.g en deio lest ar vaz, c'houi a glev ?

An Donkined (etre ho dent) — Sac'h an diaul !

Ar republikaned *Bevet an egalite !* An egalite a zo lavaret eo an duc'h holl ker bras, ker pinvidik, kel garo ha kel leon a gar hag a spered an eil hag egile

An Donkined — Bevet an tronn-ze iver. mar kerr!

Ar republikaned Ia-da va Zonkinedigou Enn dra-benn.g a-vad a zo da welet adarre war an dra-ze. C'houi pe n a zo ar re greva ?

An Donkined — Ah Jou !

Ar republikaned. D-eomp da c'hourvoud ta ! Gourvoud a reont, ar republikaned a zi treac'h

Ar republikaned — C'houi a wel ! N a zo kre-voc'h evid-noc'h. An tronn *Egalite* a zo enn-tan-e-omp ha ma lavarfac'h, va Zonkinedigou e ve gan-e-hoc'h fest ar vaz adarre. o veza ma z eo ar gaou eun dra eskuz d'ar re-all nemet d'e-omp oll republikaned!

An Donkined o komz goustad Paol-gornek a zo enn ho c'horf ! Bazomp war evez, paotred

Ar republikaned — *Bevet ar fratern te !* Houma a laka karantez etre an dud an eil ouz egile.

An Donkined. — Gwelloc'h-gwella. war a webomp go komz goustad Digorit ho zoulagad gouzel

Ar republikaned Ia, ia ! Devet ar fraternite! Er c'hae-se, va Zonkined gou. ha c'houi a entourfe rei d'ho prendeur republikaned eur pikol pez-bara gwenn gant amann hag ouspenn eur pikol pez-aour ? Bez.. sioul ! n a roio d'e-hoc'h an traon-ze d'hon tro. eun Jetz da zont

An Donkined. — Gwel. e ve gan-e-omp, aotrounez. kaout enn dra-benn.g a-vad, brema dioc'h u.

Ar republikaned. — Ni a welo avezatoc'h Evit brema a-vad, tavit ho kinou ha roit dioc'h-tu ar pez a c'houlennomp. Anez. lest ar vaz a goneso war ho kein nep dale

An Donkined Da c'houzout eo. furlukined ! Ha neuze ar guden a fell, ar brezel a zao, hag hon arc'hant o veza bet dispignet gant pep seurt diotach n oa gwennek e-bed ken e sac'h ar republikaned, eun kas soudarded da zaour hor bugale geiz enn emgann Ha setu hi lazet gant ar c'hleze. eun den a-enep kant kaer ho deuz ar republikaned eo gwall drennet hirio hor gwaol e bro Zonkin hag enn tammik an dra-ze. va mignonned. dre ho sotoni-c'houi pa z oc'h eat da vout evit an distagerien gevr-ze

Brema. va mignonned., ha c'houi a c'hoar pegement a dud a zo o choum e bro-c'hoi, hirio an deiz ? *Pevar-c'hant mil hag hanter kant mil-bon* ouspenn ha ni ne d-omp ken e Bro-C'hall, nemet *daou-ugent mil-bon* tost-da vas Ar Chinoazed ze me avar, a zo werent-nez d'an Donkined

Ha c'houi a c'hoar c'houaz eun dra all ho deuz ar Chinoazed brema eur marear a listri brezel kanonbon ha fuzuilhou: hag e c'hellout kaout muioc'h ma ve ezomm. digant ar Zaoz, hor mignoun-ni ?

Ouspenn a zo da lavaret e-hoc'h eur wir onez hag a gompreno eaz eo ne d-eo ket birroc'h an hent da vont eun a Vro-C'hall da Bariz,rgel na beo da vont eun a Baris la Vro-Chall

Bah ! Chinoazed ! a lavaro ar republikaned diod klevet Chinoazed e Paris

Ha ne ket ar pennou gwazi ma a lavare ivez n eus ket pell a daoue Bah ! Kleve, Prusianed e Paris

Ha gant prou va mignonned, eo bet debret hor c'hrampouez fritet ni ?

Goude gever an traon digaloun an vo gwelet nemet fouge ken a zaou enn-ho c'hoaz Pa gerot'h ne vezo ken va mignonned, vou bep tro enn ho enep

Mad deut ama brema hag e lavaran d'e-hoc'h eun dra-benn.g c'houaz

Eur bloaz-benn.g a zo, e veas e Paris eun den koz eus a Bekin. e bro-C'hina Den. oa da welet an *Exposition* vras Hen-nez.an den kos-se euz a Bekin. en doa eun tost-tuler planet war gern he gopet n, ken hir, ha ma z eo huel tour Kre.s-Kear e Kaste h re-spouto ni oa da welet Me a-vad, entanta, ne welis ket, ne lavaran ket tour Kreis-Kear nez tost-bleo tuir ar gen kos-se

Ha goab a rao-me brema. a gav e-hoc'h ? Tamm e-ber, gwe et a reot bremaik Da c'hortoz, bezit fizia-z enn-oun, ha ni, evez

An den coanoa-ma. a gomzer anezhan brema. a doa choum e ti eur bourzoner prenn pe goal

mar kavit gwell ar bontsoner-ze a roa eur magnoun braz d'in ha provid a-mor. Setu ma voe maget ar ch'noa-ma gant va mignoun, her mad ha ker founnuz, ne c'helfaz nemet a-veach trenzi tou! an nor da vont er meaz enz an ti pa z eaz enn hent evit distrei d'he vro.

Setu aze eun tamm brao a c'hoaperez a-darre, a lavaro unan-bennag.

Ne ket tamm mez ovelato, ne ket difennet c'hoarzin a-wechou, rak er bed-ma, va mignouned, ma ve skuant e ve reach da ouela demdez.

Tra zur ne ket da c'hoarz n'deo a zon, le mad e ve tro ha leach'er c'homzou a zo ama warlerc'h, d'an tadou ha mammou ho deuz bugale pedamk eun oad da vont d'an armée. Ar c'homzou-se ne ket diwar-c'houzre mont d'ezho. Selaouit piz.

Enn deiz ma z eaz kont e-trezek he vro, an den penn lostek-ze, e roaz d'an mignoun eun *diaeeler* (éventail) alaouret ha war-n-han lizerennou skrifet penn-da-benn. Setu ama, e brezounek ar pez a lavarent:

DAM MARIE BIHAN

« Va mamik kear

« Pa z-afo soudarded hor bro da ober eur brangel da Vro-C'hall, ha pa vezo krapet Paris ganto, arabad e vezo d'id ober droug e-bed d'an aotrou koulier koat *Gerdiou* Morlan va mignoun bras eo rak me, da dad-koz a zo bet maget gant-han, gwella ma 'he re Ouspenn zo eun den fur ha mad eo ivez, n eo ket republikan.

« Da fal koz

« PEN-SKI-ANT

« *Vadorus kenta Perian.* »

Ha ne ket va c'homzou-me ama eve galoun a ve o redeg ar gwarenmou? Netra zur va mignouned, rak gwir int ker gwir hag an heol a lugern da gresiez e miz even. Komzou an den koz a zo skrifet e ch'noa ha va re-me e brezounek. Setu pegumm zo etre-z-ho.

— Brema, va mignouned, petra ho po da lavaret war an dra-ze?

— Pa c'houlennit aotrou, kievit

Daoust ha ni laboureren-douar hor beuz ecomm da gas hor bugale d'an Tonkin da gerc'hat aour da lamponned ar Repoblik an aour a zo kuzet e gweled an douar er vro-ze? Ha ja ve eat hor bugale d'war hou tro, petra a rafe ar republikaned evit hon difenn-ni, ma tgouesfe war nor c'hein ama kemeu, penn-lost chuma a zo du-ze ouspenn pevar c'hant milion anezho, a gavan.?

Petra rafe neuze ar republikaned? E feiz, mont d'ur red da Zant-Sebastian evel Gamelin, setu petra rafeu hoh va mignouned.

Mad mar d-emn ar stal gant-ho evel-se ni a ve kalz gwelloc'h d'e-omp gerc'hel hor bugale da c'hounid bara er gear, eget ho c'has du-ze da vervel, o tastum aour da garga godellou gouho republikaned ar c'houarnamant.

— Anaz va mignouned, an dra-ze a zo hag a vezo difennet man nuz-hoc'h holl, keid ha ma votoc'h evit ar republikaned-zo.

Brema eo d'e-hoc'h gwelet petra da ober. Mar kavn va c'hredo ne vin bevaken euruz hag e peoc'hken na vezo d'ezo ar Roue Herr Vont eta bep tro evit he oud.

Kenavezo ar c'henta, va mignouned!

IANN GWERNIG,
Bonbonner-prenn e Parch-Goed.

Al lestr-brezel *Amiral-Baudin*

HAG AN E MOR KAZETENNOU PALE KUZ A VREST

Eul lestr-brezel kaer, hanvet an *Amiral Baudin*, great e porz Brest, a zo bet enn laket da vont er mor ar 5 eur a vintin even.

En lestr o vont enz he gavel er mor a ra, enn eun doare hevel oc'h eur bugel o tont er bed kenta tra hag ar gwella a ra d'ezho ho mamm ar gristenien zo tenna war-n-ho bannoz-boue, dre bedennou an Iliz.

Eur bugel badezet a zo eur c'hristen merket dre zoar bramget dre oleo sakr ha sin ar groaz evit kasat gwir na vont d'an nev gonde noannou ar vurz. An nev a zo porz ar re euruz.

En lestr, bet benniget gant pedennou an Iliz, a zo kalz easoc'h d'ezhan dre derz louc'h oc'h he heul harpa oc'h diroll ar mor hag oc'h an taolioù gwarl-anzer gant bannoz-Doue war-n-han, e ves kresko n da z-fenn ar vro hag he enor ha gwade ober meur a dro d'ar bed, tro het he hor enebourien gant-han e vez kaer da welet o talret gant he varlotaoded euruz, da chanta d'he vro ha d'he borz-aot.

Bretonned eus ar Menez hag eus an Arvor, eus a be-leach'-benneg oc'h int ve kavet unan enn ho touez ha ne gompenle ket pe gemer a-vad a dalv d'an den ha da geneou. Un a zo d'ezhan kasat bannoz-Doue enn ho c'hers hen. Bannoz Doue! a zo an dara c'her kaer a lavaran alaz dapuez. Bretonned, an eil a gigle ne hanoc'h. Deskiñez a reont, mar d-oc'h un a boan ez oc'h vez tud a feiz, ha ne d-a morse ar zon, a Zoue euz ho spered. Kristenien karet a re, oloù pe c'hoar ou ho relijion, e pe-leach'hag e pe zoare-bennag ma en enn e skouezont gant-ho, e trid ho kaloun, e laouenna ho spered hag ho skuant ne zao morse a-enep ho kreden gristen.

Ama eve pa ve d'e-hoc'h hoc'h-unan al lestr-brezel *Amiral Baudin*, na d'e-hoc'h ec pa z eo d'ho pro, — e tirenk a vandennaouet laouen, da welet he vinniga.

War gement-se, Bretonned an hoi n int ket he ve oue-hoc'h. Tudigon kenz a zo divroldi eur

c'halz anezho, hag a zo deut d'hor bro da zisheñt pegen dister eo ho skiant. Evel traoñ ilerou a dre atao war enn troad, an dudjou ma a dremen atao war enn ar meaz en deuz ken gwiskoet nemet ar gaou hag an difenn, daou amprefan hag a zo ganet, evel a c'houlenn Bretoned diwar an dud zoun da strinka tro-war-dro ho gloureu louz war Doue, war ar reiz ma ha war he seventi.

An dud a lavaras a zo eur loan diouz ho gwelet beleien enn Iliz Holl c'hallomdek, pedi anezhan da rei be vennoz da eul emsav breiz ez eo an ho devezo ho pugale c'hoas Bretoned. Kaoz ha merz da vont war-n-han martoladed ag ober ho devezh ha pa vezo diez ha kaset, ha da vervel, tokin evit ho bro, ma ve red!

Mervel evit ar vro! petra eo an dra se? Pautred ar Republik o ho deuz he c'hoari-bod ha n'emaint tamm e chal da vervel evit eur vro nag evit enn all. Bro ar re-se eo an hini a ro arc'hant, humizero ar gobl dezho evit displega pe ver evit ober divenegans war ar gristenien ha goab enn ho Iliz Itoel ar sourt-se hemañ a zo, oter labour an diaoul spered hag endro c'hellout kresk evit an ifern. Ei mac'h ma kavout ar vuia ze enn hep-hen enn ho bro, en dra bad an teuzhou enn ho bal!

Ia endra bad! Mes paotred ha soñjal a ra-hin ne ket hiz tamm a-vad amzer an den er bed-ma? Doue hep-hen a zo bepred hag atao hemañ da lavaret eo, atao iesl ha gwirion ha run. Doue ne gar ket ar gaou iesl, ag disklaer ha dre ma z'eo Holl-c'halloudek oll-gwenn e ve mad d'e-hoc'h selaou pauc'h ha diouall. Iliou a rak petra emañ-ho? N'ho pezomp forz e-keil enn a Zoue.

Mar d-emañ ar stad ese ve gan-e-hoc'h neuze, paotred, anoun war ho traoñ ker ha kounkit ho kavel en teuzhou hag all da vonga ho koustiana, mar hoc'h eiz ket tamm biskoaz.

Ker a koustiana? Ia da? Braz e ve enn amzer ar Republik klask kaout eiz c'hre marpousion ne renet forz enn a Zoue ha ne ne gavou petra par d'ho ormelou ha d'ho arwesion diwalc'h nemet mar tese soun gaer Bigamia e ve an traoñ-ma hep ken a-vad a zo d'ezhi. Iliou hag a dalc'h ar boan ne ket pedennou beleien o vanga listri po heuliou-hounezo nevez ze!

Klevit ta paotred an traoñ-mañ: sin ar groaz war labour an den a ra na d'a da lâr el leac'h ma ra ket bennoz Doue an diaoul disheul a c'hoari ha daoñon ha ne ket ez i mad an den ze.

A lestr-breizel Emsavet Breiz a zo bet benniget e porz Brest Mad Bretoned gwe ne'h e ve ganet Iliz war al lestr ze epad an amzer falla hag e kreiz breiz ha tan eget pignat war ar varh. hep-hen, enn heut houarn meurz, eiz a Rinh da Vitrouilez e en deuz bet nemet pec'hejou evit benediksion Doue ann he, o vont ar c'h war-n-han na ren azeet a-raok en em ganet e-mesk ar brut ha kredi a ran ne ken hep beza divinet, ne veze ket kalz a vroavesion na c'hoarvezaz drouk pe vrouk gant beachourien an hent-se.

War gement ma, klevit c'hoaz, Bretoned!

Enn hen, houarn a zo, eur pennad-mad a heut dez hen-nez mar deuz unan enn hor bro korgamm eo, lenn a drodellou, a dingennou a doull-lennou, mont a ra war an douar ha c'hedan an douar. Pa vez echuet e ve zinoget enn daou-veun e Kemper hag e Landerne. I gent skoaz pe war dro a zo abaoue. Dar c'houlz-ze edo c'hoaz Bigamia-vihan e skouarn ar c'hae e Menez-Are. Mar! abaoue an amzer ze ne eus ket bet he-koaz c'hoarvezet droug e-bed gant den war an hent-se.

Ha c'houi a c'hoar gerak, paotred, anoumer ar Republik? Ne c'houzoc'h ket ha ne kwir? Pemaoz e ve oguac'h? Ha nemet c'hoarzin goall marvad e-leac'h kreiz ger ne reot? Klevet ar vroaz en deuz an aotrou Doue laket he vlez, penn-da-benn d'an hent-se da zioual an dud dioc'h pep drouk.

Eul lestr hag enn hent a zo benniget a zo kalz disanjerusoc'h d'an den beza war-n-ho, eget war hent-chou ha istri n'en deuz Doue kemeret perz e-bed enn ho.

Brema, distroomp da Vrest da glevet petra lavar dour gazeten c'hallek, an ni eneb e-ben, nemet e-keit ober war ar religion ha war ar veleien. War an dia ze en em glevfat, an dra ze eo ho boed-mata.

Ar genta gazeten a lavaras a zo he hano Breiz-Izel an hini *Union Républicaine*.

Ar gazeten c'ha nek *Breiz-Izel* e deuz kounnar an diaoul ar'h leiz ar Vretoned hag eur garantez dreist ne'h eus Bigamia. Ar goall loaz a sistrink dioud hon-ma a ra kalz a vad da galoun ar *Breiz-Izel*. Mes goude hag a loan o wenet beleien:

« Goude eme ar gazeten ze e teu ar veleien buanoc'h gant ho *buanigez* e kil dudze diaoul da lugern ar gouskamantboc'haer a lakaout evit ar seurt gwir ou ze ho leiz, evelato eus doare hag a zo da c'hoarzin ker kre enn-dro d'ezho, ma c'hoa ar c'hoarz mouez ar galloudiked ken ho-*kistred* ken *c'hoantreiz*.

Setu petra e komz ar genta. Distroomp d'an eil gazeten, *Union Républicaine*, da glevet petra lavar.

« Ar bloaz Barzaz eme-z-hi zamoñjer al lestr *Bretagne* en deuz asperjet a zamr-bennigez al lestr *Amiral Hamelin*. Setu eno eun dra ha ne gompreno komp ket da betra e ve graet dreist hon eil lestr breiz evel hen nez a zo eun dra dre ket taolet gant ar skoaz d'ar superstision. N'eus forz evel a lavar kistenn vad ar gerz ma ne ra ket a zroug ne rau ket a vad. Se ve ket bras, tamm e-bed, ereuto klask ma ret ar c'h an dud vad da gemeret ar bigale dar mouz-se.

Ha ne gar ket d'e-hoc'h Breizoned an komzoù brao ar re-se diwar-benn beleien gaoret da vont d'ar feiz ha da c'hoari evel testr-breizh d'ezhan hemañ eun amiral kristen ! Eur a he ma je eux ho kaoz hoalet hag eun he relijion e vez gwab eun war eun dro ha gwelet war ho c'hoc'h-tammoù papier moullet, an diou gazetenn diferi ar c'hoarzin d'ar re-se ! ya al ah sonn a lavar ar Breizhiz Ha ne ket dre ale ar gazetenn ma ha dre ale e-ben pemp a c'hoar ! ne e vez dezi e leh sonn ne di da c'hoar eus gant ho c'henvreuriez d'ehanal !

Ober gwab eus ar relijion hag eus ar relijion a ne eaz da zont tuta brema, epad ma z'eo ho c'hoef ac'h ma ema pell ar marc'h a gav d'ezho. Ha mac'harpo ho harzoù eun diouar kaoet ! Eun d'ehan all a ve gant ho pa lavaran leh lak'h an abbes eud ho c'hras eun hadoc

Brezel an Turkia a zo dig evel dre zehanied ar republikaned ! Ia dre ma e c'hoar an holl Europ a-ze e lavaret dre eun difiañs eun ho zouez da gan da eur gwerz bras ameze ez penn a lak'h evit ma vo kaet a dud pemaou e vez trempet ar zoudien diwar an tan hag ez i ma pak nt pell a hasal vat da zont gant ho d'ar gear

Brao e ve gwelet vez pardred an diou gazetenn eak pevar-ma. Labaret war eul levr da-ze a-bell ar mor-douar epad ma ve listri-all o tigwel tan war-n-han Eur marvail ho reanna kreiz ne vent kre e taill da dont gwab eus ar relijion brudjerien eno e kompreñfent pe ne ve ket da betra e ve mad doar bourgerez da eul levr eno e vehfent ne ket ar re-hjuoc eur superstisionn hag eun diroll krenvet ebl zut ha pa vefe a zo er bed eu nemeti vent gwelet mui ho pezo ha dreuzkerel ho kaoz jodas, o vont evel kaer pe da vaeha ho frouezh plat e kailhoù ar ratell-kal hag oc'h en em guzet eun ear e horn kro-benneg evit mirout na re great koulsk lubaou e-bed eun ho ket

Gant kaoz peoù ar Republik ar vestr-ne e c'hell e bevi an Ampereur-kozh, d'ho zro da vrema eur war ar Franz ese. ho doaz great kriaek vouez a zo ar Brezonec

Epad ar bevare ze daoust hag an holl n'ho doaz ket gwelet pe vezet bet bet a ro bet taolet gant ar republikaned e pep tra ha en em riklet evel astrol er pevarliamou hag ar c'hargou all dirak kilevaridou ha tan ar sonnal epad ma varve ar gatholiked e kaoz eneb eun ho eaz.oc'h ene-hoarvez ho bev !

Ilevet ta dre kelou ive ho froaz gant ar vro ! ha n'ho c'h eus ket klevet avez ez ar falla dud a vez et harz a c'hwegour da greiz ! Kaer ho peoù gwelgwezhat ho c'hoef nemet ken tailhoù ne vez c'h ha fal ne d'ez na brezoned kenvroiz, pemp-bennag a ro ek marv d'ho zelevo

A drugare laouen an aotrou eur ho kenvreuriez a vrema bemdez ar bed zamm ha tamm, a zigor ho zaoulagad hag a vel skear brema ne glask ho kever ho indivalded hag ho trubellou nemet ho laza hen hag ho vgale Nann a vad, ne ket dezi d'ar bobl gwelet brema e pe du ema ho vgouvernamant e pe du ar bleiz a zo oc'h ben d'ho

Mignonnet ar bobl kaer ho pe ho zamall ara-oaillerien, ro an Fabilhen hag ar relijion, ar frevel hag ar vrevezhi ar re ne a zo oc'h ben e hetenn, o klask ne vad hag ho ruinañ ar re ma a vank hag a rae ho vgale ho vez fors kristen ho zadou. Ar bleiz eo hoan republikaned ha frammasonned ar c'houarnamant a ema oc'h en dann traou ar bouc'h a-du gant hañ nemet evit ar hont ar bobl a dud d'e-ben ha grabanadou

Koaz ha dro ha gwir oc'h ze-mui ken e c'houzoc'h eo gwir ar pez a lavarer ama hag an dra-se eo a ra anoa d'e-ben ! pa dleta an eskemmoù ket atao pardred ar gaou hag an diroll ho kudenn a ar re-fe ne ha re-vrezhel ne-ben ! rema, evit ma e helfar h ra ent pell e benn e kel d'ezho hag ho tramouller en. Kaer ho defe tre ha dastre. ho tammoù kaozeadennoù ha ga lek ha breanneh ben ! Kaer ho defe h eh tuvella an dud da war ar meaz ne e vez tamm e kel ent ben ! da e-ben kaka war an anoe mar gouzoc'h petra eo

Ha kreiz a ra-ha ra e ket eot an dud diwar ar meaz ha mar oc'h ben ! stlenvero"

Mar deus unanh roaza brenneg e kreiz war ar meaz hag a lenn ho kaozeadennoù kenn a z'aslennou a-zeup Dome kenn a ! kenver a-zeup ar relijion hag ar re-gouzed petra soupeal ar re ze a gav a-ben ! pa relijion, o klompa eaz eur penn zot hag oc'h en em zislavarel traou evel ar re a zo e ! kenvreuriez al labourer ygeurlle du ambourrouz eaz ar gui ze eaz a vo even 1881 kenvel gant-ho, eun ho doare-hanvoù ho c'hoar dirag kenvreuriez ar burzud ouzoupet

Kenvel Bretoned petra lavar d'e-ben ! ar gazetenn vrao-ze

Er penn kentañ e zo ! ala an Aotrou Dome, oc'h ober gwab zrezhan an a gwir pemoed an nen evit ma hello tudenn ziroulla pedadenn oc'h an aotrou Kenvreuriez e ! dioc'h evit d'ar zirouliet a-zoh mem hanvel oc'h ho fri ha mad en ho a great. Er gazetenn ze gwelet ez eaz pelloc'h eun ar-dermad gwerz ne lavar diwar benn ! lavar velch zez hag eur ben ! ma ze hag e ! an diou bennad kenn a pedadenn-ze a ! dioc'h ar a-vremañ a gan da ker an diou zez an diouan ma war zez oc'h Se lavaret mad an diouan ar Bretoned great ez eut paka ho muzerezou-ze tamm eun ebl-kenn ez a diouz

« Ir pourmat-ma kaozeiou a labouzer ez a kenn
« zeg evit ho zaoc'h a zel ma oc'h kenvreuriez kenn ez
« diouz ez ho gouzoc'h sonjal e-keit kristen hag a
« liberte ir pez a gaoka ez do kenvreuriez ebl ar da
« hep eus petra da ober ho ez devoup ho e-ma
« unanh kenvreuriez gwelet ho eun relijion Europ a-up
« al legou dezhi e c'hoarzoup kenvel ar relijion

« Red eo devoup e koaz en relijionou da zont,

« choaz tud peré a vez christenien ac republikaned evel domp Gant ar goad seiz ze vemb ar da gaoual ar peoc'h hag an drankte evel an oll »

An dra-ma a-rack a so sinet gant an dud hueroù

S V

a lavar Sac'h Tilitana

Kazetennik kreiz peoc'hennig en deveze eun he galoun santimantachoù kristen ne f'eo bet kavet da gemeret ali digant da gas tamm paper stomp, nê weler war e-han nemet marteloù forluk ha klask goapaat an traou. Dre ha dre speon beleien ne ranet nemet rael d'an holl. Ar pez a glaskez eo dishonez sklear tenvalijen da sperejoù. Mes na gemer ket kement se a fenn an dra ze a weler, ro peoc'h. Dre-ze e vez graet en eun unanv ha eun gevret hag eun enebiez ouzh.

Breman lavar d'eom pe fenn da respet mar plij. Ne respetez na vezon ket na lezen an Itr* Diaoul na lezen da Republik traou-lé e re hon nez a re real hiroc'h da respet dreist kement vezon all a zo* Ken ez a, lagolivez gevier an traou-ze a se neuze evel ma boule eur vestaouez silget ganet e korn eur c'oleñs war an hent hag da arabat d'ar gragez mont respetuz hag heuilhet ra lezen-mañ a eur lenn rael-all e-kel nemet h. Mar'h esperoc'h dre lezer da Republik ouzidiez kaoc'h ar sklerañ eun hor c'hemenn ez oud eun tamm bras a mousanter. ha ken ez oud e-pad-mañ ga leverez goude *Red eo dezhe* *Red eo dezhe choaz tud pere a vez christenien hag republikaned evel domp*

Ama kas kazetennik e weler ez pefe c'hoant da zislavaret ar gevier na penn badet stank enn-dro dezhañ *ouzhoc'h* a rez eun tamm e rankez *choaz christenien* rak e Breiz e vez muioc'h eo kristen an holl nemet euzh-ne ha da genseurted. Evit kaout eur vouez bennak, eta e *pere* ni an eiz-kantonoù a dosta e vihêz ar c'hêrioù ha ka out. *hag a vez christenien republikaned evel* a oud ni lavaret an dra ze e c'hoarvezez ez eo ur gwir ha real e ke da damouez, rouanez a kalz evit eur rode a gwerzhe dre e-han d'an douar kement ha ga vezañ savaet a zo* ret e vez gant ar gwir a vez eur a unanv lavar d'ec'hemp neuze pe ch'a ganna eban. Jenaez ec'h unanv-ha kristenien ganz *republikaned evel* oud* Re a-enep eunn all ez eo bet unanvet hiriv ken hag e-touez ouspenn. Nemet ch'unanv ha ki ganz a oud a zo eun hor bro mar karfez unan hep ken evel ar re a leverez me a rofe d'ec'hon e vanc'h ar c'hant ganz eur zanvez da geska trehi kana da e-han

Eur c'hi eun nor a gar bout ha mesa hag he vro ha mesa no difenn hag he harpa a ra hemdra hag e pep leac'h ha ma ve red e rofe he vuez es he hêp tamm. Eur republikan mañ, hevel ouzh-ti-hec'h unanv ez ar Republik a zo k'antreiñ-ken d'ar c'hrisc'h ne gar Doue nag he mesa. nag he vro na gar nemet-han he-unan nemet he gorf louz Neuze, arabad eo mout da glask bleud gwinis e sac'h vilians ar glaouier-ze

Goude gwriet kement a a miskanteret e kezeiù *al labourer* e roan da beurec'h d'an aotrou Ranglaouier mar en deus tennet mein a walc'h eur he vengleuz da stanka sac'h vilians ar stlabezenn ar Pa zonjer mañ e traou ken divalc'hus ha dibremdilost a kreder lavaret pleu bennag a one al labourer fall-ze da skrifa ha da rezonni evel a ra, a zisklaerez sklear d'an holl en deuz re a arc'hant da goll

Evel ar gus kazetenn ma-eo ar re hallek a-rack Doc'h ma kement oc'h kêriz pe oc'h an dud diwar ar meaz ho *tengasck* a zo d'ober dreist-holl pa ves kêl da vont Pobl kêar ne ket ken tost d'he gousiañz peur-vuia. na ker stard enn he feiz ha ma z eo an dud diwar ar meaz Dre ze. eo red preiñ dishêve d'ar re-ma o lirc'h eun tamm kristenoc'h ar gevier a gaser d'ezho

Bretonaed gant a reoc'h na gement morse tamsou paper louz ha levenez kêar nemet. mar grit war-neg eur perc'h-bouaro d'ho strinka ac'hano eun tan

Oc'h ober evel-se e lakaoued ez oc'h tud a feiz hag a skiant

Neuze, ne vez ennann e-bet da lavaret d'e-hoc'h choum hep ri da morse evit eutanaoui ar Republik, a zo. dare anezho. ganet ekourroù brein dewar gelloù sac'h

Penn ha lost an oev.

An oev e deuz daou benn
D'an dud enborrenn
Lost ha penn ru ha stag ho daou,
Bradet kaer e an ankou
Fiz e-ba b jon gwechall e-giz
E savas trouz kanal ha kriz
Dre a-benn pale a gerz
Beleg eun toz kaer ar penn
A-rack a lost na zistra ta
A lost, mar plij, britha a glemm
Oc'h gwallon-gi d'ezhan lavar
Oc'h hen ar penn re bell a zo
Me a gar han e sac'h ma kar
Ha red a vez d'in atao
Hem war he zerc'h he veve
Ha me he sreur oun hau bevel*
Hor gwad a zo beseiet gwad.
Va mamm he sachaj va zad he dad
Perak ta n'en deus ket va zud*
Ha ne strinkan ket ouzh hag ar penn,
Hiriv a zo a zevel a flemm*
Leal eo eta em be d'an ero,
Gwallouz va goulenn-mo hiriv.
A baouez neuze a a atster
Mar an he wa ket ken penn an oev*
Rust ur hrema a rin va sleina,
Ha d'ar penn war-zerc'h d'am beuzi
Me lec'h c'hast bezit bet zonn,
Hep na v da glemm ac hanoun.

Gwillou-goz, fallagr ha sodaz,
Enn eur c'hoarzin a lavaraz
Neuze d'a. lost sturia ar penn,
Ha d'ar penn henilla he lezen.
Lezen zireiz Gwillou-goz fall
Ne c'he beza eu. lezen vad
Al lost, pa glev, enn eur fringal
A-raok ar penn a gers-i-mat
Hag hop gwelet na kleuz na toull,
Ez a eeun-tenn dre bep riboul
En eu gav gant-han da genta
Stok-distok dioc'h ar vein, ar spered,
Ez a hep dale da goneza
Enn eur punsa doun, vel an ifern.
Eno ho-daou na brein brema

Di ez aio vez ar vro,
Di ez aio pep tiegez
Zo ai lost da genta gant-ho.
Lost tud fall hag hep gwisiegez
Lost tud hep feiz, ne glaskont ken
Nemet kaout enor hag arc'hant.
Divroiit zo d-zamant
Oc'h taic'h tiek oc'h he groc'hen.
Mar selaoues te ar re-ze,
Leac'h tud da vro. paotr Breiz. n oud for
Gant-ho a brei da lesir nep stur
Oc'h ar c'herrek a rai pense.
Tumpa a rann war he c'henou,
Tumpa da garr a id er voulien;
Ha te dindan. hed da ven.
Neuze paotr te skuiio daelou
Neuze we re-zivezad
Kann e peb bro beza eur poan.
Eur Roue ozac'h ha tiek mad,
Se ra lostou d'ezhan lezen
Neuze. eat da sial-da-stalik
Ha pet d'id da holi vadou.
Enn da zourn kouezet da veudik,
Neuze, paotr, te skuiio daelou.
Neuze weli ar pabored
Pennou-lakez an holl geriou,
Pa vez gan -ho disploet.
O c'hoarzin e beg ho skeuillou.
O lavaret Kouer gleuk, diskiant,
Gant da vouez. deut da arc'hant
Da garga reun hor gedelou
Ha gan-es-te. Fanch da druilion
A choum da zec'ha da zaelou

Koner, arhzan selaou ama
Ar gentel a ro a lost-ma

G. M.LIK

LÊZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT KETRA AR SKOL DER FORS,
AR SKOL LAIK
HEP RODIE HAG A-ENEP DOUE

EIL NOSVEZ
AR SKOL DRE FORS

Jerom Fur Ia, Herve evel *forsaled* pe rklared omp kemeret gant ar frammansouned klevet ar reot gan ar gazeten Setu, petra lavar

« Perak ar skol dre *fors* ?

« Ar skol dre fors a zo bastardez ar revolusionvraz kenta enn hor bro. Ne devoe ket amzer da greski rak monget e voe enn he c'havel. Frammansouned ar Republik bisio ho deuz c'hoant d'he *resussita* Evit gont a-benn da c'houkolia gant-hi ar bobl. evel eur penn-kezek, e taol d'ezhan oc'h he c'hinon, oc'h ober goab c'hoaz, ez eo evit he vrasa mad.

« Ar bobl pa zanto kentroll lezeo ar skol-vastardze. a bennfolio hag a strinko diout-han. torret ha bruzunet. lezen ha lezenourien an ifern-ze.

« Ar wirionez diwar-benn ar skol-ze dre fors eo,e fell dar frammansouned beza ar vestr e pep eac'h enn hor bro Paol Bert an tronc'her chas, a lavar eo ar vugale dar Republik a-raok beza d'ho c'herent

Herve Gecneur · Petra-la. Jerom ! a-raok beza ganet zo-ken Karoulie !

Jerom Fur Eva beza mestri e fell dezho kaout ar-re iaouank, ha pa vezint deut evel-d-ho tud a feiz. ema enn ho spered ho lakaat da sklafed diadan-ho.

Jann Gubaer — Anat eo ez onz enn diaoulgez-bennag evel-se gant-ho. Ia. la frammansouner ar fon ar hor bugale-n. a vezo ho sklafed Gwelloc'h e ve d'ezho bout marvel a-raok

Jerom Fur — Mad a lavarit, Jann Gwelloc'h kant gweach e ve d'ezho marvel evit koll ho feiz Lnan euz ar frammansouned-ze a lavare, n'ens ket pell c'hoaz,e kambr an deputeed e vije red *difourcha* Doue euz an nev evit na vije mestr e-bed ken

Jann Gubaer Ne garfe gwelet hep gaou eur frammansoun-bennag, an hini a lavare an dra-ze, drés. o vont dan nev da ober eur skuba d'an Aotrou Doue Ne d-afe ket, a-be-leac'h koll gwel dioc'h an douar na ve gwinset he garavellou d'ezhan er vann, nag he bonn kaset da dourla kerniel Lusifer du-ze da gernaon

Asa ! asa eur farz eo ho c'hevel hoi ! Va azenmo a-vont enn he graou en deuz munoc'h a boall hag a skiant evit an traon iskiz na divalo-ze

Jerom Fur Klask lakaat da gred. n enz Doue e-bed, setu war-zu petra o temie e-pad ar revolusion vraz hag e tenn brema c'hoaz,enn hon amzer lezennou skolion ar frammansouned

Forsa an holl a raint, mar gellont, da zevel enho kemerel dre nerz ar bugel war harlen he vamm hen diframma enz a zav-eac'h he dad a fell d'ezho. evit ober anezhan boeo an ifern

Evit he gas di eo red da genta e tremenfe ar bugel-ze dre ar skoliou laik. evit ma vezo enn ame. nebeun-a-neheud enz he spered feiz Doue. feiz he dadou-koz, evit ma vezo monget en he galoun doujanz ha karantez Doue karantez he dad hag he vamm ha karantez he vro Setu ano. amezeien evit petra eo great gant ar frammansouned lezennévez ar skol dre fors.

(Enr pennad all eur zeich all.

Bulletin
de l'Association Financière de France
SOCIÉTÉ ANONYME
au Capital de **1,000,000** francs
4 rue Grange-Batelière 4 à Paris

Encore une semaine négative qui doit se résumer en deux mots : pas d'affaires ou pour être dans la vérité pas d'affaires.

Pas d'affaires, car la lutte engagée entre les spéculateurs de plus en plus rares se résume en quelques escarmouches, de ci de là poursuivies où la baisse paraît prendre le dessus, suivies de reprises où l'intervention constatée avec joie par les optimistes se traduit en déceptions.

Les placements sont rares par le motif bizarre que on a l'habitude d'acheter que à la hausse, et cependant que de bonnes occasions perdues. Nous pensons que le moment est venu pour les capitalistes sérieux d'étudier sur quelles valeurs il serait bon de faire des placements durables, nous serions toujours heureux à cet égard de renseigner ceux qui voudront bien nous consulter. Mais nous ne croyons pas devoir recommander plus spécialement les titres du Crédit foncier parce que ceux-là ont plus de crédit foncier que de spéculation, que quelle que soit la baisse ou la hausse des actions, et que ces obligations avec lots doivent séduire tout père de famille soucieux de faire une part à l'imprévu.

Correspondance spéciale 4 rue Grange-Batelière. Paris.

Grand Saint Bernard
CHEMIN DE FER

Le nouveau percement des Alpes attire l'attention du monde entier puisque c'est la ligne la plus directe de Londres à Brindisi.

La Société actuelle est au capital de 1.000 parts seulement qui sont demandées à 2.000 fr. l'une. Quels cours vont donc atteindre les actions lors de la remise future définitive de la Société qui se présente sous un si brillant aspect.

Au point de vue français cette nouvelle ligne par le Saint Bernard est autrement importante que les lignes actuelles.

L'assemblée générale aura lieu le samedi 30 juin 1883 à 2 heures précises au siège social 12 rue Lafitte. Paris

Librairie Bernard, rue Saint Sulpice 22 Paris

DOM BOSCO Sa Vie et ses Œuvres — 7me Edition avec portrait Prix franco, 1 fr Sa photographie-carte, franco. 60 cent.

Librairie A. Josse 31 rue de Sèvres Paris.

LE PAPE

SA BIOGRAPHIE SES ŒUVRES ET SON PALAIS A PARIS

Par M. Léon Aubineau,

Seconde Edition considérablement augmentée Un vol. in-12 orné d'un portrait. Prix 1 fr. Par la poste 1 fr. 20.

LE PAPE

Par le docteur d'Espine

Nouvelle édition avec portrait 1 volume in-12.

Prix. 2 fr. 50 et franco 2 fr. 90

Nous recommandons aussi comme le **CAFÉ INSTANTANÉ** le meilleur pour café au lait et café noir à francs 1 fr. 50 cent. la livre. Chez M. P. Bonnard 11 Faubourg Saint Martin, P. ris et chez tous les épiciers.

Correspondance intime. Moyennant 1 franc en timbres-poste, tout lecteur des semaines religieuses recevra à titre d'essai pendant six mois, la Correspondance intime publiée par *Association financière de France* (4, rue Grange-Batelière)

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un événement dont pourront profiter les capitalistes. Ces lecteurs seront les premiers renseignés sur les hausses qui se préparent sur les titres qu'il faut vendre ou acheter etc

MALADIES DE LA PEAU
Dartres, Eczémas, Psoriasis etc.

Guérison infaillible et rapide par les Pilules anti-herpétiques (seuls médicaments autorisés par *décret* sur la proposition du Dr LUIGI) Dans le cours de ce traitement dont la durée est en moyenne de 30 jours on emploie la pommade en boîte ; les seules Pilules suffisent. Dépôt à la pharmacie **FINANCE**, boul. Rochechouart à Paris.

Au Mercure de MICIN

Imprimerie moderne pour les PP. SERANGAL

TRIWECVED BLOAVEZ. (№ 30) AR ZADORN 30 A EVEN 1883

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETOUNED

PRIZ AR GAZETEN HED BLOAZ.
Ar Pinsier ar Barbizien Castel-ar-Nord. ... 10 scoud
Ar rest ann ar Frans 7 lur ar bradon all evel gour ar post.

D'ann hini Vadet, ha Doue Hanoe nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl lavarouxicou a dle hag gwel da hor chom ar pennad, d'an Aotrou DE KERANGAL hon-tan.

Gwerchamb livirien a (ie gwep hadet bivialhan an holl servijou ha labourat evar an gouestou

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 6 rue Garancière à Paris est seule chargée de recevoir les annonces.

Kemper 30 a vis even 1883

Hor pennad ehvidi-hanv.

DEWIS-KENN EN BOUE HERRI V

An Aotrom Markiz Amray *V le marquis d'Amray* nevez-di stro eus a Frohsdorff a lavar e *Autorité* Paris, petra eo dleus sonjal diwar-benn kement en deus klevet ha gwelet eno. Ama war-nec'h a c'helfai leun Bretonned, eun darn-vraz eus ho skrid, lakeat diwar ar gallek e brezoundek.

« Ar Roue, eme-z-han a zo nec'h ha seder kaer ma hanvez da zonjal e Frans. Hon-nez he spered ne dro nemet war-zu eun dra, war-zu ar Frans hag eun he breiz ne vo het kavet hon-e avaret, our ger ha na vo evel an dispeg eus ar gouz kaer ma d'ethan « *tant ahont hag harp an holl dud eurus, e c'helfiai sarrer ar Frans e rieun hag e fell d'in he sarretz* »

« Hep lavaret ama netra eus a dorfejou skanh ar republikanted eus an distruj hag an dismantr a reont, dorfejou ha dismantr a c'hoguer ar Roue pennaus da zo hanvet pa voa neac'h da damall ar c'hredennou faos a reo diwar-benn gouarn an arc'hant. Diskouezet en deus alies e pe-leac'h euo ezommou ar bobl a labour. Mez e-kever an dra ze, arabad vo kreiz e vo ar Prins-ma eus an dud-ze a vez eurus pa c'hellont lavaret hep digas vad e-ved, ho deus anavezet a rank kement a c'hoarvego sonjal a ra eun amser da zont, hag he spered a zo troet alies war-zu kaout pare d'an dronk, dre ma e hoar ez eo ben en deus bet karg da viret hol-gwirion ar bobl, ha ta denna eus al *verte* pep vad ha pep gwonez.

« *Hag a bonn hag a zrouk* » lavare d'in gant leuez *a zo great d'ur bobl, o tre hi gobarn da fall hag oc'h her c'has da fazia dre ma hred re-ruan kement a glav hep eul da zigrif d'ezhan eur zeil a drugarez hep-k'n hep ken herpa-femo e kemend-eli e c'hrum en deus e-kreiz he riskresion* »

Ah ! a mac'h anaveiet ar re benvid k a ro ar-bour hag an holl artizaned a zispign hag a gole kement a e bounezon oc'h evelu bemdez an ali-ruman anezho e h ar rumm-all a z spign hag a goll nerz ho buez eun eur brezel hep desta, eme e hon-ni, mac'h ar a c'helent er vad pe ement a vank ez hag a frenez a zo ouz-in e Frohsdorff pegement a jenit hag a leanded a zo enn ho hever mac'h anaveiet feal dreist hon pegen braz e ga nend ha karantez eun tad kaered neuze, ne zalefent ket da zukar ao idolou nor ha ho bruzuna, ez i sevel tron San Louz en ho tez h

War neuz ur den just ha leal er bed eun am zer-ma e hetsour sa Louz ar Roue Herri V eo Mar dleus eur Prins er bed hag a anaves ne dle ar gwir kaout harp nemet war an tever eur Prins ha n eo bras mui e vel da gask ober ho fortun doc'h he ha nend a Roue ez eo, e gwirionez. ar Prins a zi bet ganet ha dac'het bet gant Itune beteg-hen ez i ar Frans ez eo ar Prins-se a zo bet hanvet gant hor fe eun eun dever a jua hag a levenez *ar bugel burzudus* hag e-kement-se lakeat eun he-zaou mez. diaenor ha skrazérez ar Revolusion pe e Republik

An dra-ze a rac'he ket evit padout pe i hirziken Ar Frans a z galvet da vea ha da zevel kaer a-bever Hep ane ka z ket e ter ho duc'h ar re a zo oc'h he souza hag ez ano d en em denvel evel a dra-vraud. war gaoue he Roue n en deus d'emegans e-ved da ven, Nenze hor bro a-bez a velo d'ar vel d en em lakaa sire an hiverac'h-ze a zo digor frank d he digemeret ha a he zervicha.

Emaor eun derviosn davea-ma, o paouez kievet so bet kerunet ar Czar Impalaer ar Rusia. Emaor

o paouez kievet pegemen a berles hag a zamantchou a laerenc enn he garanden Ma... me ne c'houzoun ha ne fell ket d'in gouzout pell ha pegement a zem kaer ar seurs se a zeu e karunen Herri V Mez, ar pez a c'houzoun e gwirionez eo enn deiz ma zeu sakre Roue ecn d'ar c'hreiz ma e dereo an Ilis katon a lakeat he dourn war ar dal hag ar Rouanez astennet he zourn war he zoul hoel enn deiz se e savaran e vezo walc'h a, gaer ha monom a walc'h a evel-doa enn dremm, a walc'h a zaelon enn hon tagad a-walc'h a veuriusted kouezet ar gant Doue evit sikour bugale Frans da zeza a-unan ar re-all hag ar Frans diwar gant ar re all

Enn deiz ... teiler eur a Frederik a savar hag a zo ar... na ar amaz enn deiz se hag en dema eur kred a ra fe ha d'he esperans ar wirionez se vezo ket d'ezhaved ar *Rouanez a Hent ar Rouanez a Ti d'ezhan*

Marzh 4 a...

War-lerc'h ar skrid kaer-ma Bretouned petra zo c'houz da lavaret e hor c'hi? Enn dra hep kon hag a zo enn-han touez Herri V penn da leon, a zaeck he vugale ech eneg an deiz hiriz An dra-ze zo ar pa vez graet eur vil en leuz he hed ar meach hag en deiz aze breina e ra he vro hag he c'hi tud he vro, ha sonezt-holl a c'hellfer lavaret heb zoun ec'h ar c'olo pasur ha dinerz

An artizan hag a ... zouarer-douar goapeal ha disprizet ... rema a gavo e kaloun ar Rouanez Herri V kaloun eur gwir zad kristen a veza o ehan enn deiz ... ziz aluk hag oberiou ma ma... e pell lec'h deiz hag a raio en dema lavaret he-unan rakdal ma vezo war an trone Herri V a enn deiz ha skoaz lavaret gaou da zen na gred heskoaz nemet vad hel he vez da gemeret hun ma c'helle ober Ne ... zem nemet-han hep-kent Bretounet hag a c'hello, pa vezo war an orin diramman ha heskoaz eu, a vez h pounner an Iliou a zo bet taolet war he hoc'h gant ar republi kaned An ta nou ze a gresk bemdez hag a gresk hep paouez a-z ouz da vout gant ar Republik O welet ar Republi-ma o sonia he koal beiz met hoc'h e-kerz evel a ra eur pez houmalen louz d'ar c'he... en gahet e nn he gwiad prest ar hanoe h o c'houzout ... ispenn e c'he... a... mar k'el kaoz ez Rouanez gwella den a z... er bed dre garantez he galoun dre e... w siegez vraz he speredd dre he skiant anavezet e kement leac'h m eo bet ha gant kement hini en deiz he welet hag he glevet pell ac'hano h gwelo ne garfe ket re skoaz ha dourn da ober al labour a zo pri evit digas hiriz ha beza ar Rouanez d'he vro ? O souezus evit ar Rouanez e labouri e munut h... hoaz evel-hoc'h hoc'h-unan

Evit dont a-benn eus al labour ze n eus nemet daou dra da ober

Da genta Bretounet pell, ha lakaat ho te... enn dro d'e-hoc'h-ta bet Doue evit ar Rouanez

An eil ... ra ho c'h eus da ober eo mont holl da rotl pa vez galvet, hep klask digarez e bed da chom hep mont ha hep tro nenze rou heb zoun a-zoare an hull republi kaned, ha pa vez he gale sen, ha sent ho unan doc'h ho c'hevel, evit re ho mouez la dre ar Rouanez Herri V hep-kea

Ma ket ober holl evel-se c'hoaz Bretounet hag ar re all, e welot a-bell an aered a r'k enn ho tonez, o vont d'en em gavet evit teatrel ho c'hroc'hen

---

Mevenieu

d'ar vestrez ha d'ar vestrezed aliez

DOUET E GALZ DA KENDIVI

DE-ZE WAR DRO CAMBRAI HAG E PERZERIAN E BRIZ

Er gazetenn c'hallek hanvet « Ensevelissement de l'ambre » ez eus bamo eus enn dra ... net-meurbet diwar benn merc'hedigou zaouana enn eur skol aze ez ar re-zoka

Er skol-ze ar vestrez hag ar mear, mignonnel koz, en em gave ev... ar gwella me lell d'a lavaret evit ar fal a evit lezat monsel Paol Bert d'ar vugale he ket a vad evit desk... kleret hep-kenn chaok ar vestrez-skol dinaelet mez ... speus o sar a ... ouleiz tamm po zamm eus al levr ze koundaonet gant an Iliz

An tabut hag ar mammon, pa gleyont a zifenn-grenn ec'h hu bugale skrifa kouzikein netra eus al levr-ze Ac'hano rakdal gouc'houz kastel ha konpe d'ar vugale, ac'hano kemmon a-bera ar geriou

« Nemo kerent doc'h kerent, emo Damm-pezel Bganna, me a lavar e tegin a-benn anezho hag eus ho bugale

Dan ze eus a viz mae Tamm-pezel a oa pladorenbet war he c'hadoz er skol pa antreaz leur bleiz'hik en em zavel er lec'h he oa ep-ha bet kavet kuit gant-hi d'ar zekun a-raok

« Ha nemo a reot ho breina, emo Damm-pezel?

Ar vugale a ra dl'he ilas hep lavaret grik

Ar skol-vinbo a ve hep kurun hag arme femelleb

Da gret eiz Tamm-pezel a c'hals ar mear Petra dremenas eiz e-no? Ne c'houlomp ket Ar pez a zo sur eo pa zigwraz ar c'hras gouez leu, ha pa voe ea, pell hun eus ar mare bel vihan d'ho flas, an Tamm-pezel a gemer alouen eaun levr Paol Bert eo ha gant he monez piz groulet e avar

Skridi dinerz ol

Ar skritolion a zo gor ar plunn a zispak hini ne rank Ane eo Ar vestrez a leon a lean atao, ha hanved ar vugale a skrab mitin o sont enn-dro

« Petra lenne ar vestrez ? Sakr-man, ar breiz-lez, herrez an abostol Paol Bert Brao brao mad! Setu an Tamm-pezel zonen Ar mestal a zo gant-he nemet he gerniel ne nist hag he greiz gwelomp

Ar c'hopour a zo dastumet ar rekreasion a zon, hag ar plac'he lignou diwar-nu, er mear

Ar mear e kêg n Tamm-pezel a c'hortoz nè c'hel hag o skrabat laon he benn

Ac'hanta ! eme-z-han o ezom, pen em gavaz penaos eo eat an dro ?

Skrifet ho deuz gwirionan

— Gwirionan ?

— Ia, ia.

— Chabist an dimezi am boa lavaret d'e-hoc'h ?

Ia vad hennez. drès. Setu ar *c'hopion* gwelit !

Hag ar mear ha kemeret ar c'hopion ha lenn. Enn eun taol e teu gwenn ruz, glaz, gwer lammet a ra da rei eun taol tourt d'an treust, gant ar gounnar a zo enn he gorf.

— Petra Tamm-pezel eme ar mos-teu, o'hoc'h eus ket lennet *ar c'hopion* 'ta ?

Sann, emaonn o paouez *finival* ar skol

Sadarna eun dra gwalit ha leonat brema

Dek *kopi* a zo ne ket daou za tr, dek *kopi* plac'hik *kopion* ar re-ze, hag a zo skrivet kaer ha brao war-n-ho ar c'homzou-ma

« *Me a gred e Jouc an Tad Holl-C'haloudek, Krouer an nez hag an douar hag e Jezus-Krist he Mab unik. Hon Aotrou, etc etc*

Ar *Gredo* penn-da-benn a-zalez ar baotred genta beteg an *finival*.

Ha n oa ket eno. Bretonned peadra da ouela gant joa ?

Merc'hetigou kristen ra vint-hu bronniget gant Doue, c'hoar ho tadou hag ho mammou

Ar skouer kaer a zo a-raok a ziskouez e ve kabestret a-breo lezen villiget ar skolioù dalc'h ma karfe en em glevet mad enn he enep e pep leac'h, ar gerent hag ar vugale.

Ar gerent kristen enn amzer-ma ne dleont ket marc'hata ez t aerc'hel ho hugale er gear pa glevont e vez lakeat levrioù kounnaouet gant an Ilis etre daouarn ho bugale

Eur skouer eux ar re gaera war gement-se, a zo bet roet d'ar boll gerent da benilla, mar keront, gant tadou ha mammou katolnuek ha seul a feiz e parres Plouzillan e Kerne.

Eno ez oa hag ez eux atao eur mestr-skol hag a zo eur goaz anezhan, enn tammik muioc'h ez oa den da ober mez a-an Tad-Eternel Kompren a rit marvad, ne gement-se dija, ne voe ket diez d'he skuant braz rei da grad d'ezhan e teuje eux a-benn da lakaat da bieja he lezen e-leiz bugale kerent kristen traou e-lt na panen hag hep deskadurez

Petra ra nenze ar pabiour briket ? Sevel enn he gador vestr hag ac'hano, oc'h ober goap e lavar d'ar vugale e ro dezho *monitet Compagny* eux a-berz an Tad San el ar Pap.

Ar vugale-ma, skuant d'ezho, o veza n onnt ket bet c'hoaz er *skol normal*, a welax rahtal lion ar gaou gant komzou ho mestr Oc'h en em gaout er gear, e c'houlennont digant ho c'herent ha mad pe fall oa ar levr no doa bet digant ho mestr eux a-berz an Tad Santel ? Ar gerent war an dra-ze a gemeraz ar ha pa glevjon, petra oa ha petra dalie al levr eun daru anezho lap mont penor'h a lakaaz anezhan da ober udu-da

An aotrou mestr-skol pa glev a n, evel ar gurun o straka da boer karnach aro-war-dro ha da c'houlroux an hoel An dud, o klevet an troux a c houlec'h da genta ha tumpet en eno eun taol-krenn karr stroneux ar Republik er vou ken ? Stouar ! ne ket c houz a lavaraz eun den a un eno met a-barz oetheur e vezo, mar plij gant Doue dre zkant ha meveltan vras evel ar mestr-skol a zo ama ha ne glev ehu ket anezhan ? Breiza k e krie a leiz he gorhaelen e teuje archerien eur marc'had eux a Gemper eux a Vrest hag eux a Baris, ma vje red da gas an hoc ama d'ar prizunn. Evt sur eme-z-han, ar mear a vezo lorret, ar veleien ma na vezont ket krouget, a gollo ho fae, hag ar seurezel a vezo kaset kuit ar'han da bell. Done el leac'h ma karint mont « Mar d-eo kounnaouet al levr am meuz-me roet d'ar vugale, me ne ran forz e-bed a lavare e hoaz daoust ha me, an oad am meuz, a ranko bremà goulou ali eskibien ha beleien evit ober skol ?

Sadarna vad eur manac'h ru, ra sod hag a zo ar gouent a-bez enn he benti ?

— « Petra, mosie ha kollet eo ho penn-kole gan-e-hoc'h, a lavaraz dezhan eur vamm a leaz hec'houn c'he gaoua ? Bez t sounac'h, mar plij, ha klevet eur ger gan en « *Ve ama hor beuz poan a vale h o krisken o enaga hag o serret kor bugale kaer ar bouez ze a gemeromp, ne ket labour e-bed entanta mad an dra-ze Koud evit ho c'has d'e-hoc'h-er hour d'ho diskoi* » Enn tad vez a leaz da gaout ar mestr-skol braz ma hag a lavaraz d'ezhan e-kreiz he zaoutagad « *Brema foei-hui ne ket oc'h an otrou personn ho pezo afer ouz-ompe-ni en. gervel a reot !* »

Ar mestr-skol klevet an daou gristen dispountma a sougaz enn tamm he gorun, hag a welax re zivezan en dou gren he benn-kole kazek

Ne ket gnou an ra ma rak nebeud deision gouc'he, an daou pe an tri euz a viz c'hoevrer war c'houeac'h-ugent bugel a ia enn he skol ar pauvr keaz-ma a welie ho tiver o ogresk bemdez kement ha kement, ne chomme ken nemet c houezek anezho gant-han o an drizek eux a viz meurs, kaer en doa bet mont da ober meur a-dro fistoulik ha meur a pibodik d'ar gerent ore ar barrez, ez t klask re-pare he *p'heran*

Mosie ar Republik a zesko skuant d'e-hoc'h, an oad hoc'h eux

Ar brud zo en doa ar mestr-ma, e ma even nao pe zek kroadur da ober skol d'ezho, ha goude e

chomme gant-han amzer a-walc'h da vont gant-ho da c'hoari *digtach-dotik* hoper war an hent-bras E-tuez an nar pe zek bugel-ma, a weac'h ma z oa daou hag a roa gr ubik eus a Bluguffan

Evel-se eo ober Bretonned dar vistri a lei d'ezho brema sourta re gaer hir c'hern e Enor d'e-hon h. Pluguffan z c'hou. ar enor hir bro ! Dalc'hit mad ha stard ato c'hr kreden greiten dalc'hit ato ho puga e ar gear pa ne beilit ket ho skolia herrez lezen ar Re Katholik Evit kement se kred, mad e kouezo war e-hoc'h bennoz ha grason Doue ra zigo ho pratroio, ar bed ma zo-hen

Dar greiten-al eus a Vreiz eo vez mont d'hoc'h heul hag der evel hor h eus-nu great, mar karfont dirak-hir mest e-skoi eve hoc'h hun c'houn, a ra eun tra'l reue e pelc'hoter d'ezhan

Traou ar seurt-se a ra eur vad *estrouch* d'ar Republik An dra-ze a vezo gwelet sklear marvad e Pluguffan hag e meur a leac'h all e Breiz, kenta bro vole a vezo

Neuze, Breiz-izel kristen e vezo ! e-hon h c'houri hir eun kaset ha skarda reud ar arokaeu eun dro d'ar Republik ken ne ken na galano An dra-ze a c'houarvezo bep taol mar ! , da vont a-raog paotred ar Republik evit tud ar Roue Kaoun tud Breiz ! Douru ! holl a nerz korf war ar vicizen

MARC'HEGEZH DIWEZHA A YOUNDER HERRI V

An roueonez da gear a Blaz

Pa en em gavaz ar Roue koz Charles X gant he dud enn Autrich an impalaer en em hastaz da rei d'ezhan eul lec'h pe eur paotez tereaf er gear a Prag, kear-beun-goz rouanelez Bohem

Prag a zo eur gear-goz ha kaer a draou kaer enn-hi Dreist an traou kaera a zo eno e ranker lakaat ar pont burzuduz a zo taolet war ar ster pe rivier Moldoa d'he greiz Ar ster-se e deuz sevel kanl tronkou a lolander hag ar pont a lavarer a zo doug e war c'houezek vols

Dirak ar pont se e voe taolet da zeuz sant Jaun Repomuzen ars ors a Impalaer Wenceslas

Ar zant a gavaz gwell merzel egel skleria ger eus a gonfesion an Impalaerez grek Wenceslas

E Prag ez eus hoaz daou dour koz hag a zo bruduet e bell an tour gweiou prizoun an duc a renk hurl hag an tour lo prizoun ar gohl zaour

Pem-bemdez a rea enn tour diveza-ma a varvo ano gant an naoun, rak enn he veze roet morse petra da zibri d'ar brizounerien

Enn ano evelan a c'hellas dont beo ac hano dre garantez vraz he c'hrek

Ar garanter a zo ginus ha nerzus eur barr c'hoaz moc'h e ka enn ar vaouez egel e kaloun ar goaz

War brizoun pried ar c'hrek-ma e voa eul lomber pe lukarn strizh hag hoaz doc'h an douar Enn hennoz ar prisonner a lakea he gienzeïr pe he lampr Ar c'hrek a zonjas kas boez he fried dre al lomber-se Petra reas ? Staga ar boed oc'h breo pe flechou a strinke keo neun ha ker kaloupek dre al lomber ne d-ea hi e-bed a-benn da goll. Epad daou vlz. ar c'hrek vak-ma a vagas he fried enn dinare-ze War-benn an daou viz, e voe ansavet petra rea hag a galamour d'he c'haranter e voe asket he fried da vont beo er meaz

Dalroomp da Herri V

Da viz gwengolo 1830, ar Prins aouank pahet he driuzi vloaz gant-han a ien er meaz a zaoc'h, da lavarer eo, a roa major evel pa oje bet war an tron, hag an dra ze a roa evel-se, pervez lezennou-koz rouanelez Bro-Chal.

Pep den an holl her goar en deuz digant Doue grason ev he sal a vuez Ar grason-ze peurvuia a zo seul-vrasoc'h sen ma z eo hoel renk an den er bed eve ma z eo eur prins gavet da c'houarn eur bobl brax evel Bro-C hall Arabad eo eta bezo souezet ev, klevet lavaret e ve, peur-dreza, muioc'h a skant e penn eur Prins aouank gavet da ren egel na zo e penhou kalz a dud a l kaoc'h

Ders trizek vloaz eor Prins war an tron a zo eur goael graz ev t ar vr Herri V ar meaz eus he sro, a roa sellet evelato evel pa oje o ren gant an dud obest a zaoc'ho a ezhan Ar re-ma a rear a vandenoun d'ie ganiz a oda ar goael ze eus a dep korn eus a Bro-C'hall, eus a Baris, eus ar Vandea hag eus a Vreiz eun desket ! ar c'houarnamant a glaskaz muret ouz ho

Pa en em gavjont e rannas ho c'haloun dirak ar Roue Charles X diskaret evel eur wreze a raok he anzav a c'hede c'hoaz rei kaoz a frouez mad Mes pa we j ent ar divoaz zaouank Louis c'hoar Herri V hearhoarien Bro-C hall a skanvaag hó foan Evel eun ea kaer ha laouen ou h an holl, ar hoaz Louis koulz hag he breur a reue Ire ar vro-ma oner vat da dep unan

Eun devez Lunzi e en gas gant tud bodet enn ano eur c'hravat a oa war-n-hi eur vaouez koz ouspen kaer vloaz oarret he gar Pa wel petra zo, ar brizoez a ia Lar red da gaout ar meaz a Roeg hag a ar eun ar a zigas gant-i eur vatalasen a zoupen hag he dreur ar zaouez klanv Charles X pa glev perak an droug a rea an daou vugel, a arru he galoun hag a ro d'ezho ho vennoz, enn eur drei he zaouzagal war-n-he zi

Ur ar é eur a vez gwelig do eno ieiz-hi ar goael Tud-chenti zaouank Bro-C ha a a dirak ar Prins Herri hag unan anezho a lavar d'ezhan eno hano ar re a

« Servicherien feal d'hor Rouaned dre c'hoad, « deut omp ni ho kenvroiz, d'en em c'hwentla « e-hoc'h eus a greiz hor c'haloun pa z oc'h bre-

« ma eus mil Eved hor b hag eus hor bro eo hervel
« hor gwenojou rak ar re ne c'hell bezañ d'ar mer-
« ded dre n'he frans. Ha ret eo dezhe anvel a netra
« d'ar re ma huel e devoa a-raok c'hoar a vro
« evit ho c'hoel hor b mui tavaret. eus ol Aotrou
« perr. »

Kerzh d'a tavaras d'ezho

« Labourat a ran evit ma fenn e vi diwall da
« vezañ dre da dor mad ar garg hoel ma'z oan
« galvet evit bezañ lec'hiaouet ar garg a ve divalc'h va
« damdegad a lavaras d'ac'hanon ar c'hrouer evit
« hor b hag eus hor bro. Ne vez ket serret
« pa c'hellan tal ar gaou e hor b da vezañ pep fran
« k'a ha pep eurusted d'ar Frans.

« E brezel ma befe ar spered ha ma c'halon
« mar plijfen n'eo nemet evit ho mui. Ar re dian
« hezo maouez h pourchas karg e pep gwir ne d'eo ne-
« met evit ma fazi karet ganezho. Koll a rafe ma
« fidelded ha ma eurusted. Eur gwaz hag a zo be-
« prest divalc'h da damdegadl hag am devalle diwall
« pep lazh ouz Frans hor gwaz. »

« Gouzout a ran kalz anezo petra hor b eus great
« evit eun tra petra zo dleadan ho kenta. Hor b
« hanoum a zo bet hag eus dezi a vefe o tu-
« konsum lavaroud h eget h ra n'eus mezo ankou-
« nac'hat hini e bed kreiz ho »

Kerkent ha ma pemdeaz da bevedy an hoel ano
a grogas e galvan. *Kenit ar Roue!*

Chomet ez eus kantad bennak. Bevennoel hag
hor Roue He re h a ze bro e hoaz bro ha sac'h a
drugare Doue. Ia bro ha sac'h e hag eur Prins
breman a zo en ha hag ar gwella a zo er bed
Prins h oan ganet gwaz mad he vab ha kavet
ouz he vro da zek vloaz n'en deuz h ra ankouna-
c'hout gwir eur ar pez a lavaraz eun Aotrou da dri
zek vloaz he gwirioù kent he vefe ket. Bete vre-
ma en d'ar vro ouzoc'h, ema a-ze e Frans he spe-
red hag he galon. Ouzoc'h ma vab ober kalonek
ne kell ezhan nemet ma kavet ganc'h ne vo ha
gan ma he vo. Hag hen pell deuz ho ne fazvar
kemdeiz nemet evit ho nemet evit digas peb eurus-
ted d'ezho. Ha ne-ket ho Bevennoel pa vo ar galvel
gan e hor b ha gant a hor da zistro e Frans.

Neuze evel ouzh Mik a ra skañv ho poan Doue
an deuz ober eur an nes Aotrou Y ganet deuz
gouez an ti kel bras ne a rekan tro ouzo Doue
ieg ar Roe dousan ardremet oremus evel eur par
kannaded benoza war hor bro d'he da houlz

Pedemp Bevennoel ha lezemp divezh e c'hou-
lenno hep dale an deiz ma vez rnp Aotrou b o kemer
war dreuz he c'halon da zisamma kear h ar bobl ha
da pec'hiz he zachuz

MELCHOER AN ONKOPTO.

Ar zotron Hauguen, kure e Tourch hag an
zotron Lucas, zonjomet an dud a ver a ze nevez
zu:

Ala
evenglerie evel d'ar Testamant.

Ya Magnouned

I ann boban eus a V'a zevel brao gouarnamant ar Republik hor brao an eur-spontus brema da ganel evit hor rouanta hon war he bulik (evkad. a da eur Mevel h han pourmen he galvo dezar hor c'houel en deus kemeret pe mar kirit en deuz bet ar vadelez graz da zoun d'hor gwiriel d'hor bro Pebez eeur d'e-vep. ha ne kwel ya magnouned

A rank mont pelloc'h e rankan lavaret d'ehoc'h, da gentañ, eo ar Minister ar re a Rouanez ha dre ar re a Vreiz hor bro nemet ar pez ne c'houzoump ket a vad e vo gwelloc'h evit freskoc'h d'ezhan ac'han hag eur frenkaerez ac'han-e-unan Mez an dra-se ne ra mann ar pez ma'z eo ar pez a ra mann eus diank a vad eo. war a gleiver ganti tud gouiziek marvad ez zigor hor c'hrouer da brezeg nemet evit tavaret netra

Ar pez en deuz displeget ho daoù e Gwenael a zo evit dezare ouzh hon pez da netra, nemet mar lavar an tammoù Municipalig-gener en deus strobet ouz eun dervenn d'ezo-ma ac'h pemdez-gwaz d'ho sonjal Eur c'hwenael ez eus bet entanet gant hon c'harte hala gouarnamant ar Republik dariuz skarzet kuit eun ho tammoù marc'h gubil Brest evit gwiriet ganti bro benoz da hala ho gwer ouz a dreiz ar strouilh

Mad, ya magnouned an dra-se a gredan a me lavaret e c'hour bezo gouarnamant ar Republik ne gant ket ez anezhan ha dre-se e kas eo hoc'h hualiou re hirr hag ha hualiou kala re-frank pe, mar kirit hor b eus bezo re a vleiz ta ra ha demma ho pedon ouz ar re all Hoc'h ouzo dezoner tamm e bro an dra ze ez eo en deuz ket c'houzoul ar Minister da lavaret Je ho b eur pezdr ho a rank bezo bro ouz ho ne ho c'h ha ret eo ma ve hor bokan ha hor zouaoh all zo mui evidomt evel kent da vezo ma stur ar Republik

Eun dra bennag a garfen da lavaret c'hoc'h e c'houz ya magnouned ar Minister ar hor ho ha ma'z eo ya dezo ket an eur ya gouzout a hanoump ez a. respet d'ar bobl ar pezioù ouz ze a vo kavet gant ar re ne ket hag ez a ma kaoz. Pebez eil ha Minister eil ar Reiz mik, dezan ha dezañ a zo. evit lagad ha lagad tamm ouz ha gant a hoc'h ho bodom d'an dra-se ha d'ar re all pa vlamm ar vleiz ma'z ho a ra ma'z e han gant he vo e bro a rank ho b ar zouaoh a ve da ha ganezho pa z ez ho ez ho ho ar Minister a zo ya ouzoc'h hervez ar c'hiz a dezo ma ho ne gas ket d'ar bed e vent ? Ha ne gredet ket an ya ze ar vro ma Minister ar Republik he zouaoh ouzoc'h ho pro

***

Kerkent da nebeuta hag ar Roue he vez ali ar

e Bro-C'hall pe e Frans Breiz a roa enn hi ivez tud kristen hag an dud se gounezet d'ar fenn katholik gan Eskibien ha beleien Jezus Krist bu deuz daou'het alard, abaoue bete vrema, la garet bu relijion hag he Mon streu, hep treus-kamma beskoaz war an hen-se

La oa Ministr ar Republik selu ase e berr-gomzon istor tud Breiz, a-zaiek ni ne het great da gonta bugale a an Iliz katholik dezeg ao Iredu Republik-ma

Ere daou-benn an amzer se a diz ouspenn peurzek kant vloaz, ez eaz eat enr mare, a lavar an sior, ma e eo bet hor bro Breiz, dre zaou a vezi an Dukez Anna gant daou Roue staget oc'h Bro-C'hall pe Frans.

Ha kaout a ra e-hoc'h, Ministr ar Republik, e vije eat bon Dukez Anna ni kristenez ha bretonez var, da staga he oto oc'h ar Frans e omezi evit an eil gwear ga'r Roue Louz XII ma na vije ket bet anavezet he-ma es i kristen, da gonta, ha gouzie evel eun den eaz ar re wella eaz he amzer?

Nevez piguet na war an iron, hag ar re ho doa stourmet ont-han a grede eun bo c'hroc'hen. Louz a lavaraz *Roue Frans ne rey, het an dismegan zou great d'an duk d'Orleans!*

Tud ar Parlamant, savet kalz anezho enn he eneb ho doa tersien ivez Louz a avaraz asarre *Eun eur lavaret eur gwiz zou zuke hor sirvijerez, dirak hanr pep hini eaz a dud ar Parlamant a zo bet em enep hir a evi mirez ne ket diskouezet d'ezho ho fardouzen?*

Ha c'houi a ra evel ar Roue Louz XII Ministred ar Republik c'houi, frammansourned a zo eur vaz d'ho kaloun ober ar mana drouk a c'hellit beuniez ar bobl, sour ha d'he fe ha katholik c'houi a „ra ke gi hirvoudou eaz ha sarc'hennou goulio hir sperejen dibou dre nezennou maro pell zo dre zelr-gon a zo bevel ac'h a regou bleiz o tispenn eun c'houi, repuhlikaned ho havezet gwaroc'h eget ind a vaje c'houi a zisklar kroaz ho Salver e kement leac'h ma c'hellit enn napitalou ar re gi nv e skiloù ar vugale hag e krenna ion ar justiz?

Louz XII a gare he vro ha bud he vro, ha ne gasse neza kemen ha mad ar bobl Red o skouez a eureo e skenn an a son enr ar bevare

Ha c'houi Gouarnamant ar Republik, eleac'h diskeun an taliou eaz ar bevare a greak anezho enz an han er e pevar hoaz Enn doare vrao da zeskouez e kar, ho pro ha tud hir pro!

Louz XII a dremène eat beza re ouz, ha soudiou a ganet d'ezhan diwar-benn an ora ze Unan-benag her avaraz d'ezhan *Jarl h do ganet eme Louz. ganet e gan en he c'hi ve eat kaset ar bobl e oberiù graz da displegnou-feol a rafen*

Ha c'houi, Ministred gouarnamant ar Republik, ha ne glevit-hu ket klemmou ar bobl o ouela war ar ma ouou a z spigout evit ober ar mana drouk a c'he a d'ezhan o neser tes-ako kaer da zaoni, ma ge he vugale-vihan e vont heb ezoum da ober brezel d'ar C'hroumored ha brezel hirio c'hoaz d'an Dunk neo ia d'ar Chinoazed. breze ou hag a zo eat hag a reb gant-he ouspenn ar gwenneien n int ket godellet gan-e-hoc'h. gouel ac'h tud ia-ouank ha kalonnek ar vro eaz da zispenn gant he eneboarien pa na vezo ken d'ho difenn nemed hoc'h c'hou republicaned digaloun?

Louz XII a lakeaz barbouren leal hag onest e pep leac'h e c'hrenta just a vad d'ar bobl

Hag evel-se a rit-hu Ministr gouarnamant ar Republik c'houi a zo er moment-ma oc'h ober eut letan da lerc'h ar varneien-vad evit kaout meveilen doc'h ho touru da vare ha da gouelaouan atao hag e pep leac'h an dud zeal an dud onest hag an dud a religion?

Gouie ar vad a reaz hag eur zouez eo e ve bet Louz XII banvet *tad ar bobl?*

Goude an droug a rit-hu d'ar bobl, frammansourned gouarnamant ar Republik, hag eur zouez eo e vec'h banvet gant-han *he dirouted he vouerérien hag he g genen*

Mac'h eresafac'h pur e we fac'h ema ho Republik war he zalaron dreza

Ar bobl a zo a c'hwir eur gouarnamant-ruz oualoc'h e-kreiz he galoun, ar bobl, pa gavo tro, a haen e-hoc'h ho tle Deual a ouit-han

Hag anan ho pe raz-han o a gouarnamant ar Republik ma i gaset eur Ministr da flourra kein ar Vretonned?

Klev klevit fistouled gouarnamant ar Republik ar Vretonned ese ar re-ala a zo bet, nemet re, sonaat tezho? pakef e n ho kwalenn en gever adre? kit gen ouzo-ouge pe oc'h, pelloc'h e c'hoari *an ouvarz ne bar ket gant ar bleiz* Adre? pa ar fore'h bouara

* *

E poent vrao e fen Ministr ar Republik e Dre e, da lavaret d'ar Vretonned karet he c'houi ariamant

Ar Vretonned a zo kristenien. Ha e noan zotron Ministr ha kristen ha bretoned oc'h-hu c'houi a zo e penn eur c'houarnamant de fe ket d'ezhan klevet hano e-zed eaz a Zoue?

Ar Vretonned a zo kristenien bag a fell d'ezho e ve ho bugale bauezet kristenien evel-ol-ho Ha c'houi, Ministr ar Republik pretoun ha kristen martezeg a zo e penn eur c'houarnamant a ien deuz nerz da ober neura nemet brezel bemdez da fenz ar vugale brezel d'ho zalon ha c'hu mammou brezel d'ar frerez ha ar seurezed brezel d'ar velvet d'an eskibien ha d'ar velvien brezel da gement hini a ra war he zin ar groaz ha d'ar groaz he-man da genta Nann! nann! c'houi ne ol oc'h na kristen na bretoun Petra oc'h-hu neuze, savant?

Hag e kredit.c'hou. ne zskouent dre gemen-tra a rit ne d-oc'h na kristen na breton, e kredit dont da lavaret e-comp-n Bretouned ha kristenien, bale war ar groaz evel a ra ar frammansonned ho prendeur ? e kred i.e hou n oc'h netra d'e-omp-ni pa n oc'h kristen na breton e kredit dont d'hon alia d'hor bro na vresa hon enor ondan hon tread, evit kared an Republik milliget ?

Kenoc'h mervel kano ha mil gweach, aotrou Ministr gouarnaman, ar Repoll k !

An eranvirik, gwenn eun dudi, a vare kent kouz he groc'hen

Ee nouz, re zivalo eo ho Republik aotrou Ministr es ma talvfe ar boan da gaout eur hor perz nemet fae ha d-spral Eun doujer hag eun heug eo o'hor c'halonn Ho Republik aotrou Ministr a zo evel eur vastardez ganet dwar gagnou war eur bern kountrou e koro eun bent bras-hennag

Ar Vretouned a zo kristenien ha ne garin bis-ken nemet eur c'houarnamant kristen

Republik ha republikaned an draon., adre adre adre !

LÈRES-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT NETRA AR SKOL DIR FORS,
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur mirg fall, eur priad fall, eun tad fall: ar re c'henta euz an dud difeiz, hag an diveza eut a dud he vro.

Ene ar bugel a so ene ar vro mar bet fall ar vro a telo da goll

Levar eun Eskob e komz euz a ferien-skol Ferry..

EH NOEVEZ

AR SKOL DIR FORS

Herve Recmeur Karoulle ! Jerom, anat eo ne fell d'ar frammansonned chonet-se nemet aktiga an diren hag an dieiz. hag ober hrasel da Zuje ha d'ar religion

Jerom Fur Dre gemenl hoc'h euz klevet a-raok, e vell gwelet. amezeien pegen disleal eo ar skol dre fors-se. Klevit petra lavar ar gazeten war an dra-ze

« Mar d-eo ameiket sperejou a fell d'ezho tamm e-bed; lakaat ar c'halonnou da laoskaat ha da bega a ezho. eve sklafed eo

Yann Gwaker Ha pa na ve ken, Jerom trauo a-walc'h a zo eno evit kas an holl grisiennien da eneiz or n ar skol dre fors se

Jerom Fur Ar re a fell d'ezho ar skol-ze. na d-eo hep-ken nemet gant ma vezo laik, entendi-mad

Herve Recmeur Neuze, Jerom, pe vir ho defe da damall ac'henomp-ni evit derc'hel penn oul-ho hag oc'h ho lezen e ligel ? Ma ne fell d'ezho nemet eur skol laik hep Doue ni n omp ket dalc'het ker stris-se emichans da renn oul-ho ? Ha pa reont ho c'houn, evel-se n a rajo enn eur c'hoz all Karoulle ! o terc'hel hor bugale er gear, ne ket gwir amezeien ?

Laou an Ilerer Ia, a evel-se ec'hober Herve ha ma na d-eo ket kontant ar frammansonned e c'hellont lont ho-unan c'ho c'herc'hat ha d'ho diframma d gan e-omp, mar kredont

Yvel Denneguer Dont ho-unan, a lavarit, Laou ! Ar re-ze a zo evel chas liperien dariod.mad da harzal a-bell hag a ra gaot dioc'h-tu ma welont ar c'hu-krog. ha brao a reont, traou breiz ha fleriuz m az ni Son, hoc'h eux marvad enz ar c'hreva anezhi a lavarer a redas eun-flear da Zant-Sebastian. er Spagn bremn ez eng d. u-zek vloaz-hennag. enn aoun na s je great eun toullik splien enn ho gof abrenek Dre ze n em meuz aoun e-bed e teufent ha ken nebeut ho archerien a gafe estreget fank da stronka ul-ho marvad.

Jerom Fur — Klevit c'houz

« Estreget an dra-ze a zo ei lezen rak ha pa na ve ket great evel ma z eo. da ske war ar religion ar skol-ze dre fors ne ve ket nebeutoc'h eur skol zisleal-meurbel dre na ve nemet droug da denna anezh

« Ar skol-ze a zo disleal o vesa m ema eins daouarn ar c'houarnamant. eins daouarn ar re fallo zo bremn.

Ha n ema ket an hol skolioù eins daouarn ar c'houarnamant pa bel a dioc'h ar skolioù publik ar re ho deuz ar mana skolaerien, darn vras a zo enn-ho fisianz ar hotil ha gant an dra-ze c'houz. o lakaat er skol ere fors ?

Laou ar Jar War an dra-ze, Jerom ne gre-jan ket ho kazeten rak dioc'h an mens klevet mar deac'h gant eun den a skiant ar skolioù pe a chuumo hep bezn gan ar c'houarnamant

Jerom Fur Hag an dra-ze Lan, a vez, a gav d e-hoc'h na vezo dourn ar c'houarnaman. e pep leac'h ? kavit

E kemenn leac'h ma vezo eur skol laik. na bez e vezo gallet kaout atao eur skol br, evit respeti enn-ho ar re gaer ?

Ha mont d'ar skol br-ze a vezo eaz hag hi a vezo evit netra pe goulz lavaret ? Pinn e hoaz ar gristenien hag a c'hellc o harpa en h an Jesuzianed a vezo dioc'h ar skolioù lehr-ze ? An traou-ze a zis-kouez ne vezo peur-resa nemet eur skol hep-ken, eur skol laik dre fors, evit kuit eneou ar vugale

Ha n ema ket eno e pep leac'h dourn tresour frammansonned ar c'houarnamant war r skol ? Lavarit bremn d o Lan ?

Laou ar Jar — Gwir eo, Jerom. ha don a ran-kan d'an dosen gan-e-hoc'h

Bulletin
de l'Association financière de France
SOCIÉTÉ ANONYME
au Capital de 1,000,000 francs
4 rue Grange-Batelière 4 à Paris

Nous signalons avec plaisir ce matin un mouvement de reprise dans les affaires. Non pas que les questions à l'ordre du jour passionnent les transactions mais parce que les capitaux sont indifférents à

Nous persistons à croire que c'est dans ces moments-là qu'il est opportun d'acheter. Mais que faut-il acheter? Le grand problème est toujours dépendant des circonstances et de capitaux à engager

Comme toujours l'Association se fera un devoir de renseigner toutes les personnes qui voudront bien la consulter

On nous écrit de Lourdes que l'affluence des Pèlerins et Pèlerines est toujours considérable

En ce moment la seule valeur qui se présente au dessous de son contrôle ce sont les obligations du Crédit foncier donc à cause inexplicable offrent des appâts qui ne sont pas à dédaigner. C'est là, croyons-nous placement qui offre les plus sérieuses garanties et la plus complète sécurité

Correspondance spéciale 4 rue Grange-Batelière Paris

CORRESPONDANCE SUIVIE. Moyennant 1 franc en timbres poste tout lecteur des semaines religieuses recevra à titre d'essai, pendant six mois la *Correspondance* intime publiée par l'*Association financière de France* (4, rue Grange-Batelière).

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un mouvement dont pourront profiter les capitalistes. Ces lecteurs seront les premiers renseignés sur les hausses qui se préparent sur les titres qu'il faut vendre ou acheter etc

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE
SOCIÉTÉ ANONYME
Au Capital de 1,000,000 francs
PARIS 4 RUE GRANGE-BATELIÈRE 4

Achat et vente de Fonds publics sans aucune Commission. Service spécial des Agents de change. Paiement de coupons. Remise au 10 cent par 100 francs. Souscriptions. Echange de titres. Transfert. Conversion. Négociations de Titres. Nous prions nos correspondants de nous écrire sans aucune Commission. — Renseignements sur titres.

Remise aux Agents sur toutes les valeurs. Joindre un timbre pour la réponse.

Nous vous recommandons la machine Lemoine 3 rue Cassini, Paris. **MACHINES A COUDRE** de tous systèmes, spécialement pour Couvents et Maisons religieuses.

Envoi en province. Emballage gratuit. — Port à la charge des clients.

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE
34 rue Boissy-d'Anglas Paris
STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions pour églises couvents chapelles très-religieuses et très artistiques.
Type breveté **CHEMINS DE CROIX** à nombreux personnages en relief.
Envoi de photographies. Prix modérés.
A. PERRAUD Directeur

Nous recommandons spécialement le **CAFÉ RESTAURANT** à terrasse pour café au lait et café noir à Passages 7 rue des Petits Champs et Mr Boulevard Montmartre Paris et chez tous les épiciers.

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

Voir le Bulletin fabricant de coffres-forts à Reims spécialités de caisses en tôle d'acier cubertaches en fer portes de sûreté pour encastrer dans les murs, coffres-forts incombustibles pour sacristie

Envoi franco du prix courant illustré à Reims Marne

ASTHME
Oppression Catarrhe
Affections
PAPIER & CIGARES du Dr CICQUEL

MALADIES DE LA PEAU
Dartres, Eczémas, Psoriasis etc.
Guérison infaillible et durable par les Pilules anti-herpétiques (codex) naturellement à employer sans dérangers au traitement du Dr LUIGI. Dans le cours de ce traitement dont la durée est en moyenne de 30 jours, on emploie en pommade le baume des sauveurs. Pilules suffisent. Dépôt à la pharmacie FINANCE 6 bis Rochechouart à Paris. Les trois boîtes pour France Union Postale et Colonies.

PHOSPHO-GUANO ANGLAIS
de "THE LONDON MANURE COMPANY"
MARCHISIO & GALLOT

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE
50 pour 100 du REVENU PAR AN

Le Gérant G. MILIN
Imp. nouvelliste pour les DE BERANGAL.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONIZED

PRIS AR GAZETEN HER MANAL.
ar Finister ... 1 f.
ar Gerbrieg ... 1 f. 50
Lodenneg-ar-Mor ... 1 f.
ar re all ... 2 f.
ar bobl ... 2 f. 50

N'eus Aon Gwelo, na Aon Doue
eomet hor Salver Jesus, Hemp.

An holl lizeroù a dle bout gret d'ar Gerent, pe d'an Aotrou BERNARD, kuz-heg.

Diwallomp rag ar pez hevel kevredadennoù dirollidi ha kuzul servijerien ha bobl evit ar gouarnamant.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garanciere Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

An Eliz.

Ni a welo ar re ma ouz gar ar gatoliked. Pell ha livirou ganti ho d'he zro da vont ouz dro d'ezho d'ho c'hervel d'ho saluiñ ouz d'ho sanvediñ. Ha dreist ar re oll d'ar re anezho a ganfe ouz-hini evel brid republikaned. Hor republikaned mar en deuz skiantoc'h ouz-hon eget ouz-omp gwelet ar c'hrennoù ha pelloc'h dre'n hini gwirion.

—

Kemper 7 a viz c'hwevrer 1903

Hon Aotrou a galon

Epad an amzer diskempenn kentañ an dispac'h eus pe evel a lavar ar Chal anezañ ar *Revolution* e oa, e oa ar patrel Brest laet ha patrel ar Londrez da zalc'hoñ ho bro ha ho lezenn. Ur vag bihan a oa ar c'hentañ hag a oa ouz-hon bremañ. Ar vag-se a oa bet graet gant ar re a oa bet kaset kuit gant ar roue Loeiz XVI. Ar vag-se a oa bet graet gant an dispac'herien evit ober anezhi ur vag-tan. Ar vag-se a oa bet graet gant ar Republikaned evit ober anezhi ur vag-tan. Ar vag-se a oa bet graet gant ar Republikaned evit ober anezhi ur vag-tan.

Ar vag-se a oa bet graet gant ar Republikaned

hon Zalver bet savet gant hon zad koz ha badout gant ho goad neur roi c'hoaz hon monesion evel hon eus great re-alies e-bele vrema, da dud dizome a wask hon bro a denn brezel war-n-hu bag a gas hon anguac'h da verve pell dreist ar marvon ha petra ta onspenn ? da lud hag a sun hon goad beleg ar me hag a ra gaup oux-omp c'hoaz goude ?

Bretonned mar d-omp bet dall dent eo ar mare da ager an daoulagad Stard d'hon feiz ha bet drong gant neb a garo Ar re fall a c'houpaso a-c'hanomp hag a c'hoarz oux hon gwelet C'hoarzant ! c'hoarzant Mall e raint heb dale, marteze e raint eur c'hoarz-all, evel a zvar ar ganaouen goz

Meur a hini a c'hoarz henoaz
A oelo kent a-benn arc'hoaz
Meur a hini zebr hara gwenn,
A zebro dourr du ha ruz
Meur a hini a skuilo gwinizi,
A skuilo bremaik goad dru.

Ar re c'hlaz a c'hoarze ive o welet hon tud-koz o vont d'ober brezel d'ezho, ho chapeled gant-ho enn ho dorn Ho c'hoarzaouen a rae na badaz ket pell Potred ar chapeledou a skoe dizamant ha mar oan, boru, na daut ket dall, rak ho zennou n'eut ket da gu

Bugale ar re c'hlaz a zo ru Hogen, ha pa vent kea ru-all c'hoaz, mar na garant diwoall, a velont araok-pe, hag hen ro hollet ho deut gant mac'hgouru Breiz-Izel, evel e rant ac'hanomp.

Hanta breudeur tud-a-vro
Gwir gristenien gwir Vretonned,
War hon daou-hu eus garz ar groaz,
Pedomp c'houekoc'h ez-eo biskoaz
Harpomp ar vro hag ar Roue,
Karomp hon feiz hag hon Doue !

Eun all kanaouen a zuy c'hoazan
Bet lazet gant ar re c'hlaz pell
an despac'h ervez

Goude ar bomp, an dri dra gaol.

SUL LIARDIK D'AR REPUBLIK FAOUR, MAR PLIJ GAS-E-MOC'H DEFRUEZH

Bretonned, pe c'houi zo republikaned pe n'oc'h ket, pedet oc'h hol., mar ho pous arc'hant, gouvezet dru buan hag oaestr da vont buan d'ho c'has da diez-espern ar c'houarnamant evit tri *dra gaol*.

Bezit fiuruz, eno e vezint esperpet mad d'e-hoc'h

Sonj hoc'h eus marvad Bretonned eus ar bomp *dra gaol*, diskeunnt eur pennad zo gant ar c'houarnamant da *brezar-hanter* An dek gwennek a genou a zo evit ze-ho esperi'h dont a ho tzamma, pe mon da gas askour a hor zouardied enn Tonkin laret ha mik brema, an arc'hantese a zo eat e godel doun gouarnaman, ar Republik, goudu d'ar c'houlz-ze

Evit bezn e c'houriet an dro-gamm-ze d'an dud, ar Republik ne ket kala pinvidikoc'h brema Eu. ler, peurvuia ne gare ket war enn hent hag hen dalc'ho pinvidik pell amzer Ma vje c'hoa pe ve hor bije great enn taol-fiout ar seurt-se e vijemp bet, evel just kaset d'an tou , da genta hag eus an tou a ar galeour marvad Gouarnamant oneut ar Republik n'en deus ket aoun rag an dra-ze dre-ze e ra ar pez a dro eno he benn, ar mestr en.

E-kement se, an dro-gamm-ze a reut gouarnamant ar Republik a vouie bas-kaer ma ne gollas ket a-greun fisianz ar bobl enn-han Setu ma krogas enkrez enn dud ho dos arc'hant enn tiez-espero ha mont, an darn vrasa anezho,da c'houlenn ho zra

C'hoari o zigor An tiez-espern e meur a gear, evel e Tarar hag enn Annecy bet goroet ho taich a-raok ne c'hellpont ket re ho zra, doc'h ho gouc'hen d'an artizan d'an artizanez ha d'a labourer paour Er c'heariou all eus a Frans e welet zakear vras, ma kendalc'hje ar bobl da denna he arc'hant eus an tiez-espern, e teuje eur mare ne vije ket gelled he baea, pe e chomje ar talc'h seac'h ha goul o. Ar c'houarnamant dreist hon a wele mad an dra-ze ne c'h en devoe hag e savaa he voner da c'hourdrouz Pa voe klevet, ar bobl a greskaz he zisfizianz ha n'en devoe dibaouez e-bed, bele vrema, da c'houlenn he arc'hant en tiez-espern

Mad Bretonned pa voe anavezet e pe zoare vrao e voa rikiet an arc'hant eus a zaich tiez-espern Tarar hag Annecy eun den a galoun an Aotrou Paol e Cassagnac a bignas e kalor kampr an Deputeed, e Paris da c'houlenn enn delsion diveza-ma oc'h ar Minsir da paea a raje ar c'houarnamant an arc'hant a voa bet *fipet* ac'hano

Ar Minsir, red dezhan ankao en devak an holl e voa gwir ar ripouneres a lavare an Aotrou Paol de Cassagnac a c'houlennaz oc'h ar gampr obter en, lezen-neves da eizuri arc'hant an tiez espern o lavaret war-lerc'h ne voa netra da daouail da c'houarnamant ar Republik evit al aeronsou a ra bet great.

A *kaset* enne an Aotrou Paol de Cassagnac *gortoz espern d'ar re ho d'eus arc'hant brema. ro dezr bet mad d'ho gwennien kentoc'h eget ho lakaat etre bizied-kroz ar Republik ne c'hoar e pe da tre gant he dienez ne penoz tarlascat gant taou he frouzuriez* »

Ar c'houzoud ze a skeaz republikaned ar gampr da gounnar ha da zont eur pourt spontuz Koer ho devoe karnachu, paka a rejont war ho friou skoazamant oud-benn-lemm bet ar re roncz, strinket e-kreiz ho daoulagad d'ezho gant an Aotrou de Cassagnac

Neuze ar Minsir a lavar e vezo esaouet ar re a zo ho arc'hant enn tiez espern, dre al lezen-neves a c'houlen. Bretonned, setu ama penoz e vezo an *esaouas-ze*, setaouti

Ar re a zo ho arc'hant enn tiez-espern evit *tri dre gant* a grefe, beteg-hen, n'ho doa koll e-bed da gaout war-n-ho, *goarantirsel* ma rount gant ar c'hoarnamant Enn ô faziout, evel a weler brema.

Evit assura arc'hant an tiez-espern *tri dre gant* diouc'h pep koll, e vezo red brema bervez al lezen nevez a vezo hep dale, lezel *daou mennek* (10 c. p. 0/0) *dre gant* dre eure daouarn ar c'hoarnamant. Ha-ma neuze, distag diouc'h an arc'hant espern-ze, ne zaic'ho enn ho c'hever nemet ar gallout, pa garo, d'ho c'homeret holl, ha da roi paper d'an dud enn he leac'h

Lavarit Bretonned, ha n'eo ket enn *assurans* vrao eo hon-nez ?

Brema, diouc'h an tu-all pep tra en deus daou-du, e vezo rez an *assurans* da gollet *daou mennek* war an *tri dre gant*

An *assurans* ze, emez ar Ministr, ne zigoro nemet an deiz kenta eur ar bloaz a zeu (1884), mar bez ar Republik war he c'hompez a-benn neuze. Da c'hortoz an tenzor hanvet e gallek *Caisse des dépôts et consignations* a baeo an arc'hant zo brema war espern nemet e vezo lakeat an dispegnou grea gant an tenzor-ze war gount *assurans* ar bloaz a zeu

Dre gement-ma, e lleur gwelet ne fell ket d'ar c'hoarnamant paea an arc'hant riklet dre laer a gudennou he c'gouneo, tenzorerien republikaned holl, rak nemet republikan e vo, ne c'hell den brema beza tenzorier ar c'hoarnamant

Eu ar re ho deuz arc'hant enn tiez-espern, arabat d'ezho kaout aoun, paet sur e vezint er bloaz-ma nemet e rankont restaol er bloaz a-zeu a-vad.

Gant al lezen-nevez vrao-ze meur a glenk a vezo paket adarre An dra-ze eo kreden ar c'hoarnamant, ne ra ar lezen-ze nemet evit rei tizmeg d'ar pennou gwaz da zigas ho arc'hant d'ezhan, hag enn doare-ze da zasaum eur eur ho daouarn al lardon en deuz enn amzer-ma, ezomm bras da gaout Paour kez an astuz a gouez diouz-han.

Eul lardon d'ar Republik pevar, mar plij gen-e-hoc'h !

Ha klevet a rit-hu, arzaned ha labourerien greiz ? Laeret oc'h bet ha laeret e viot c'hoaz, c'hoas a zo ho finanz er Republik c'houi a rot bep tro *evit ke zud ouzet ha lent* Ar Republik hag ar republikaned hen talvezo d'e-hoc'h evit ar vad a rit d'ezho. Kendalc'hit tud fur

Eur skouer da houtilla da dudou ar vugale.

Ar gazeten c'hallek l'*Echo de la Lys* d'Aire (Pas-de-Calais), a skrif ar c'helou-ma war-lerc'h

Prèred ha seurezed eux hor c'hear a voe great rebechou c'houero d'ezho, o vana ma lakaant ar vugale da zesk ho c'hatekiz enn ho skolioù, hep koll moment e-bed eux an amzer a zo merket da roi d'ar skuatchou all.

O klevet petra a oa, ar bobl a gomzaraz.

Neuze, daro konseillerien eux ar gomman evit harpa c'hoant ar bobl enn-dro d'ezho, a lavaraz d'an tadou ober eur gounien da lavarat e faivna d'ezho hou e rje lezel gant ar vistri hag ar vestrezed-skol ne ket a dierte hep-ken mez ar gwir ho doa da reiki ho c'hatekiz dar vugale er meaz eux ar c'hlasioù, da lavaret eo, enn ho c'hrampoù ho-unan

Ar gouien-ze a voe great ha sinet gant kement hini a c'houe skrifa

Hirio ar 27 eux a viz mae e c'hellomp lavaret hag embann eo anavezet gant ar *pennou bras* (an autorite), gwir ar vistri hag ar vestrezed da ober skol gatekiz d'ar vugale enn ho c'hear ho-unan pe enn ho c'hamprou

Ar gazeten a lavar war-lerc'h gant gwir abek ma karfe an elektourien, tudou ar vugale, an em glèvet etre-z-ho e pep leac'h, evel ho deuz great ama, nag inspekteur na Prefet ne gredfent ket ober brezel d'ezho, evel a reont brema e meur a leac'h all

Bretonned, eur skouer e-touez kant all eo bema d'e-hoc'h da heuilla.

An tegreiz penn.

An aotrou T a laine
E lu S.-H eun derrez,
Hag hi ho-daou enn zeiz
Oc'h eul regestr gant karantez.
Ken diskiant n'eo al regestr
Ha pa vent tegistri rus-tan,
Na anavezont ho mistri.
Pa vezer o vont d'ho forpan.
He-ma, un voa tegestr gwezel,
Hirr ha varo, a lavare
Setu daou zen on eu kavel
Oc'h va daoulagata aze !
Bez e kav ; n'ho deuz ataol
Bremaik d'am lounka a-noare,
Ouz-in n'ho devezo damant.
Ha perak vez ho dele,
Pa n'ho deuz oc'h den e-bed-all ?
Hevel hoal ex in etre-z-ho,
Brax ha bihan goular pe zall,
Dre ho gourlanchen hep sezo
Ez a n'doa tegistri hag all,
Lountreien ni ha marlounked
Na gaver soun e-bed d'ezho.
Pa fell da Zoue e vez lounkat,
Ar pez a vezo a vezo.
Evit gant fallocc'h ne vin ket.
Kaout arc'hant, mont er c'hargou kaer,
Beza ataò ar re geuta,
Dishar ar bobl er gaoc'higel,
He lezel d'en em zifreta
Zo bet ataò, am eneus klevet
Gant va vad-kun a zo maro,
Labour vrao ar silonaded,
Dialavaret neb a garo
Evid-onn-me a c'hoar er-vad,
Dioc'h an daou louaro-ma welan

Ker flour ouz-in ho daoulagad.
Ne d-eo ket gaou a lavaran.
Evel an deiz eo skléar va c'hount,
Ha bremaïk e vezin ipet,
Koulz frealz ouz-ho n eo divergount
Pobl, coel-d-oun te ro débret.

An daou-ma zo penn ar re fall
Oc'h ho c'has hag oc'h ho henicha
Dre zagennou ha sréjou dal
Da skant ar c'harr da dumpa
Tumpet ar c'harr, torret he aé,
E vo gavet lann d'hen dresa
Deut lann e labour endra c'hell
Hag ar baotred, o c hountella,
A skrab a-gleiz, a grog a-zeou,
A gu-douro hag hep marc'hata
A garg ho talc'h-burr a vadou,
Ha lann zo oc'h en em aza
Savet ar c harr ouz ar vouillen
Dreset an aël da vont d ar gear
E vo plaget da lann he benn,
Evel eur marc h oc'h limouno-karr
Sach lann ! brema te eo ar gao.
N es peus ket great c'hoaz traou-walc'h.
Sach. pe foet-ler ar baotred-vrao
Iel enn .a c'haol da rei d'id heac'h.
Sach te lann war ar c harr torret.
Te a zo kre da gein, da skoaz.
Skuiz oud, lann ? Ne ehani ket
Goude n daou-ma, ouz re-all c'hoaz
A d-emo bremaïk d'as frous
Ha mar ieveroz d ezho ger,
E lamar at war-n-oud d'as topa
Ha da g veja d id da ler
D'ezho peb ei te a rolo
Da arc'hant, da dud, da gaonn,
Ha. mar bez red, te a varvo,
Evit ma c'helio al laeroun
Karga no talc'h beteg ar barr
Ho c'hef bete koul ho gouzong.
Ha te, lann, oc'h a. nnoun-karr
Vo gwintet gaul-ho oc'h ar gronk

Ha ne kwir, lann, n oud ket klapez
O voui bep tro vit lakez,
Frammasoun pe republikan ?
Paour keaz. atao e vezi lann

G Mulis.

AR VOTI.

petra eo ha petra dalv.

Noet Deuguer Evidoun-me a gred eo ar voti a zo brema eur gentel roet d eomp gant Doue evit hor sikaat da zigéri bon daoulagad ha da zistrei oul-han Euz ar voti fall a zo e-touez an dud. eo e kouez war-n-ho ar boac'h ho naz brema.

Jann Kaloter War an dra-ze. Noël e ve kalz a draou da lavarat Evid-oun-me n em beuz gellet kompren biskoaz ev . petra eo bet galvet an holl da voti ma n eo ket evit sikaat ar re zot hag ar re fall an veza treac'h d'ar re fur ha d'ar re vad. Peraz, e-touez an holl, eo sikeat mouez ar fana den a vale mouez eun diod ne c'hoar mad a-veac'h nemet an hent d'he c'h.noa, koulz ha mouez an den leala hag onesta-ze, koulz ha mouez eun den anavezet mad evit bo skiant bag he c'hw siégez ? Evid-oun-me a lavar, pa zonjan mad enn traou-ze, n oun ket tamm souezet o welet kement a c'hoarvez enn hor bro

Jerom Kozh Klev ., Jann ! lavaret a rear aliez eo mouez ar bobl, mouez Doue. An dra-ze a ve mad da welet pa gredi da houdi eun hoo amzer-n da vihana, rak me gav d'in brema eo mouez ar bobl. mouez an diaoul Karoulle

Andre Penguer Me gred vez, Herve ha pa zonjan ar c'houarouamant a zo brema enn hor bro, e lavarfen meur a dra, ma na ve re-hirr

Jerom Kozh Lavarit atao, Andre ar skiant hoc'h euz a zispako meur a wirioncz, mad d'an holl da glevet ama.

Andre Penguer Re a venegen, Jerom Me a zo va skiant re verr he zionasket eun pako gwirionesion hudl Estaio. e kavan eo ar Republik pe an traon bouhon etre an holl falla gouarnamant ho euz kavet an dud euz ar vro-ma. Ne c houzoc'h ket perak, marteze ? Dre ma kav d in ema gouarnamant ar Republik etre daouarn re a-dud ha m emsant, pep hini o sacha al leser dioc'h he gostez. hep den na mestr da lavaret so na di-c'hu d'ezho. na bete pegeid mont

Me. Jerom, a a euz a-vihan da vraz Penaoz a gav d'e-hoc'h ez afe mouar eun tegoz enn dro,ma na ve eur mestr pe eun ozac'h da lavaret petra da ober bemdez, ama pe a-hont Me wel ez euz e pep parrez eur persoun evit ar religion, nar mear e pep kommun , me wel eun Eskop e penn peb Eskopti eur Prefet e penn pep departamant. Pa zavan hue-loc'h e welan eur Pap e penn an Iliz katholik. hag e penn peb aro Rouead pe Impalaered

O sonjal enn traou-ze, e lavaran perak eun hor bro-n. n'euz Roue e-bed brema. evel a zo bet gwe-chall. epad tost da bevarzek kant. vloaz, a glevan ?

Lan ar Jar Perak. Andre ? O veza marvad ma ho deuz brema an dud moioc'h a skiant evit gwechall

Herve Hetmeur — Karoulle ! Lan. anat eo, ha pa na ve nemet dionz-hoc h-c houi rak c'hou a aouanka bemdez. dre ma kosait

Jerom Kozh Evel a lavar Herve a zo gwir ne fura tamm an dud evit kosaat dre-ze e kav d'ho nt maleürus Kement a dremen brema a zis-kouez, nemet da Lan, ho devoa hon dud koz mui-oc'h a skiant. evid-omp, hag o voant nez kalz eü-rusoc'h a oden ho vouced, evit na a-omp-ni gant hor Republik

Lan ar Jar Pep hini a gred ar péz a gar Jerom. Me n'en em gavao ket diez gant ar Repu-blik a zo brema, gan.-ho. an holl a zo evel ma la-varfen Rune

André Prouzor — Mar ho galoud a ran Lan C'hlaou ne ve ket ar mouel hoc'h hag ema dre ho daoulagad hag evel se e ve en em gavet ran. I houi a lavar c'houi eo an hini Roue pe well a hini marvad eul lodenn vihan a hini ann ar Roue Nevez c'houi ha me hag an holl bobl dre vras gallo Roue a ra ober bras daouarn pep hini ha pep galoud eur Roue eun hini bro. Hag evel se e'h eviti ? Lan ?

Lan ar Ber — Ia eo. André evel se eo.

André Prouzor — Mez Lan e c'houi ar bobl e c'houi c'hoant ha ve deuz pep den ho labour da ober evit hervez pa gar labour c'houi ha gaou eo ?

Lan ar Ber — Ne ket André.

André Prouzor — Mar eo deuz pep den ho labour da ober pemant e bobl ober eul labour all me c'houi ket petra eo evel kaout rerr er c'hargou hont ? Pemant e houi ne deuz ar vicher den d'ober he micher mes rank eont e'h a chomi a ve labour d'eghan dre h eus an a c'hello ne'h an ket ar koumanch pe ket eul lamm gwinizer ? Ha dacor dre ar a. e roup kaer ha re eus en deu hervez ar memes amzer gantr ha Roue Petra e-soj Lan ?

Lan ar Ber — Me gred, André e eo an hini ze ornge karg da ran ar vras hag he brich da gouaret ar c'hargou bras.

André Prouzor — Ia Lan ha neuze dre ar bobl Roue a rank sonj ne'h eus den ebet all a ze he hanter pa e vanter gant-han a rank plega hen ouan eus ar bobl. Ar re a brezel en he zevel Ha ar Lan dre ar bobl Roue a rank para an taillou hag ar brezel war a he bobl bihan war gant he mare eul lodenn great gant he zervichet hep gouzout pe e ra kinnigan pe ne ra ket ouzoc Lan c'houi ha me hon daou eus ar bobl Roue war he zrouou eus ar re'a la great gant hor skiantel dreist hor meuriou ni ni ha re all a ranko ta reiou hor bugale da c'hortoz ma vezin eun eul a rank eil sonj ouzh he kenvroidi all a zo en he c'hichen ? Hag e kavet ez teuz ha leal da eur bobl hag a ze Roue pinga d'he hanter d'he zrouz d'he zervichet d'he skiantel dreist da vrein ar vrein hag he ouzoc'h dre vras dre c'hervez hag evel kaout ar hani ?

Eur c'houarnamant ar meuriou e ve neuze evel ober gouzout ouzoc'h da dud petra a gar d'ar bobl. A-neuze ?

Herve Berrouer — Evel a gomprenet Andre, ar Republik gar da gouarnamant a ze da vrein ar bobl karantez.

Jerom Ber — N'eus netra hag e ve kevelerh oc'h ar vuiennet Herve.

André Prouzor — Lavarit d'e-komp hervez Lan eun dra bennag da zifenn ho Republik ?

Lan ar Ber — Petra a lavarfen-me d'e-bar'h. pa gomprenc'h hen mar ra c'hoas hag a ranqe d'in ?

Herve Berrouer — Ere e dleu gampet Paotr, Lan, ar frammouriou oll a ouelc'h ar re vad, ne ket gaou ? Karantez !

André Prouzor — Berrouz, ampoaz e c'hell gouzout petra eo gouarnamant ar Republik gouarnamant an droug hag ar gwirion gouarnamant e-bad evit lavarout mad kaerloc'h kalz e ve gan en kaout eur Roue mesk gwelloc Roue da vont ar pez a garfe Pegen fall brasoc'h e c'hell he bezo ar Roue-se, a-raog he enterrel e ve ezan la ne ve bevidon a gredan ken fall ha ma e ar gwella eus an holl republikaned framaouriou a zo da ar c'Parti e penn ar Republik unan eur Ar Z. e eun all eus an Italia eun trede eus an Allemagn hag eus a gomenc'hor a re ne all bezandon dont ouh-kalz-roum dilamm e ei bezan war hor lerc'h dre ma despenn ar re ar Lan a c'hou kras a remant e penn hor leo nemet eul natural zonjer Evit ne c'hoas, sonjal Dre-se e renal gwasa-gwenn a-oamp-en kristenezen ha d'hor religion hor zalvor a ze ober droug ha karga ho gwelelion Pa vez kroas he saoch, ez eont kaol hag e kroc'h ar gant eur gwalc'h da grapa ar monsis dewar gein ar bobl Roue Lan

Evel se e vez alies gant kement Republik a ze a ouie hor bet ben dalc'h ne na merian petra ober.

Lan ar Ber — Ia mes mab André ez eus eun a vlouia kaer gouarnamant ar Republik.

André Prouzor — Ia Lan mann a zo e penn ar Republik a vale e ve eun tamm kaol, bob lavarout droug e-bet Eun den ne ha ne ra netra nemet sonj kemmen, kroaz lal a vez digaset d'eghan I houi ha me Lan ha ne vompomp ket kaer gaout hag hen da vont er garg se ? Kement hini a ra bet eun-tra petra ho deuz great abaoue daouzek vlouia ? Me ker savarle d'e-bar'h e ve c'hoar hervez eun ha dalc'hpout davedon ar kaol ha lezel gwasha ar bobl kaerloc'h gant ar framaouriou ar Roue a c'houlennan me an ne ve ket evel ar re-se ar Roue ze veal mesk ha den a lezo e-rank pep-tra, a lifo an hini da berga d'eghan ar re vraza evel ar re vihana ar Roue se a rafe vad d'ar bobl ha ne labouefe nemet evit ar bobl Gant ar Roue se Lan er afe eun ar stal ne ket eur kroaz gant ar Republik a ze an holl framaouriou a freuza eun hini al kroaz hont evit ober re lal ha den e-bed d'he diarbenn.

Jakez an Hoder — C'houi a lavar a-walc'h ha pep hini an hanoc'h en deuz resoun Evelato e kav din e ve mad mont da zellet ouzoc'h.

Kaviar ma vije-me bet kaoet da brezoner a-raog c'houzout ha houi, ne da ober eul kroaz eul rar ar vro eun hini bet lavaret eun-tra ha ehan an den er bed ma a ze kroaz ebet e pub amzer hag e pep kroaz c'houget en dro a kement se da glask ne vad ha unan mad ha gwel ha mad ha valc'h ar mad d'eun ma a glask pourvoa da genta da ene ha goude e gorf.

Neuze me vez un hini klasket ha mirer a'r holl-pas ar c'h an dra se Eun gwiriet ha dont a eqen a houi, eun hini labaret ol neuze da vad e ranqe da genta kement hini a vije kaoet gant ar bobl evit

a rai dorz pe vourt karg evit kaoz mouar kenseil ker prenval depuis ha ervalvoer ha mouezh ar hoan, ar c'hiz red d'eiz ha da bep hini labourat evit netra

Kaoz pe vourt mui ha dorje kavarst d'an amz?

Sukaus daou eus ar re am meuz kanvet kreapaik ar mouar hag ar c'honseiller prenval an disoc'h a labour ez netra ha gant ho c'hoaz konseiller an arrondisamant

Ha kement a ra d'ar hini hag a gar labour ober labouer ma labour ar re ma evit netra ne reotont ket kerkent a arrisk d'ar bobl ha ma ra eus da pato kaoz ouz ar vunisipor a zo part?

Ne gav din ma ve soñjet pa e reotont kals muioh ha-barz e gwir kenseil

Evit kaoz diskouarz e rankan partout anka eus ar c'honseiller prenval hag eus a gonseiller an arrondisamant Da genta petra eo kaoz ouz ar c'honseiller prenval hag ar vad a ra dre ho gorg hep kaout gwenneg na daou?

Ouz c'honseiller prenval en deus kaoz da rannañ an traoù etre pep arrondisamant a zo eus departamant kerkent evel ar hini kenta kreiz mui ar re ma pouez muioh petra ez an degreoù pe ez deus kaoz a c'hoarvez pep arrondisamant. daoust ha gouezomp pep kemmañ ar c'honseiller prenval a zo galvet da vont ar vatimoni kreiz kerkent el lec'h ma vez dibabet ar c'honseiller prenval kaoz ouz ar vunisipor a zo deuet da gaout ar gwellañ muioh a-walc'h da gaout ar vadelezioù ha da vont ar vatimoni kreiz kerkent el lec'h ma vez dibabet ar c'honseiller prenval kaoz ouz ar vunisipor a zo deuet da gaout ar gwellañ muioh a-walc'h da gaout ar vadelezioù ha da vont ar vatimoni kreiz kerkent el lec'h ma vez dibabet ar c'honseiller prenval

Ouz c'honseiller prenval e vez kaoz da vont

Ar mear a so an test kenta, ar skribaer kenta evit a gement ahi a zo ar vro.

Pa c'han eur bugel, e vez kaberet gant ar mear pa zimez dann zo kog pe romank d'ar mear e roont ho ger hag ho lavar pa yart eun den, dre ch'a so. ar mear a rank gwelet ha reiz he arsoa evit bezan ar c'hoef

Er mear eus an tri ahi ne, a zo eun ho buez an den penn da-benn, evit pell ha pell kant tra all ne ranker ket kaout ar hag anezan ar mear?

Ar mear a zo den ar bobl gouzout a rank pevar an dud eus he gommun gouzout pep a dle kenta d'ar zort ha mont d'ar pevar. Ar mear a zo ampoa ha bemdez e pep leac'h eun ho gommun, ne c'hell bezan great netra hep-d han

Ar mear en deuz da welet war ar polis, war an benichou eus he gommun war an tiez war al leaou, war ar marc'hajou ha tizerou-ferm kounantchou ar gommun ben a ront kont eus an arc'hant a zo da douch ha da zispign heb bezan ben a ra an adjudikasionou evit al labouroù ben a ran ar werzidigesoù ar partajou an eskemmou pe ar vech etre ar gommun hag unan benag-a. ar mear a c'houlen justiz evit he gommun pe a zifen tra ar gommun dirak ar justiz Ar mear a ra ar reglamanchou dre he arsoa. e laka seurt oc'h al lezennou. a zo evit mad ar bobl ben a ro kargou ar gommun pe a denn anezho

Ne het heb alek eta eus roet d'ezhan eur chelp evit merk eus he garg

An holl er gommun a die sonj ouz-han, pa ra he garg e-maled

Ar mear den obest. a zo er c'houarnamant an den a ren ar muia servich vad an den a zo diouz d'ezhan ar muia stum hag ar muia anaoudegez ha koulskoude kaer a rafe. evel Doue. ne c'hello bezan pligoù a-an holl Mar d-eo he gounizanz didamall neiz eno he c'hoar hag he zigell gwenn

Ar mear ne dremen deiz heb aber vad eun-tra pe-dra e re-kear eun tl skot eno diz ar mear a zilenn liberte an holl a c'houlen zikour evit ar re haour a denn anezho eus an tailloù Ar mear a zo e vro a-hiriz tol ar gommun evel m-eu anavezet gant an holl ben a anavez an hini eun he gommun gouzout a ra ho etommoù ho fotaouo ho hroasiou ben a zo he skoaz ho a. ho d-femmez

Den ar bobl a zo lavaret eo ar mear, ben ez eo ez tad ar bobl Den ne c'hell ket mont d'ar vad a ra d'an holl da zikan da vro da baour da bourdik hag ar vad-zo a ra evit netra nemet gant he hoan gant he amzer gant he arhaouez pa he c'hoar anezo

Nifeadoù kerlouenach Gwir eo. Andre Lamont a lavaras dimar benn ar verrd tud oaest kilz a vad a reont ha mann'ch a rapont e hoaz anez ar gragez a zo dalc'hmañ anezho. o kas dibar-bouez he fri an autorite kenta eus ar gommun.

Herve Bermour Karoulle' mar d-ema al lodenn o koumandi e li-kear, e tlefe ar bragoù chouan da ober bapa-nod d'he verc'h-izhan war an oaled er gear

Jerom Fur — Ama, Herve ne ket c'hoarzin a zo da ober He a lavar war evez Laou an Hedar Na welan den hag a dostafe oc'h ar mear evit ar vad a ra Ar re-dreia d'ezhan gonde, eo ar c'houmsellet jeneral ha kontsel an arrondisamant Ar re-man ho dann a zibaer rez evit netra, evel ar mear hag evel ar mear e labouront evit mad ho bro ha mad tud ho bro Met ama eo red beza mal. ha lavaret e lenn labour an dann a réza-ma drouz labour ar mear Digant ar mear e rankon kemerout ar zliez gant-han e rankont kavet ar mirionez war gement-zo ha ma labouront mad, ne d-eo koaz lavaret rez nemet dre skuant, dre wiskoni ha dre zeadal ar mear

N'emaint ket e choaz ho-unan. an daou-zo, e kaout ezomm eus ar mear ar Prefet, ar Souprefet, ar varnerien eus a hep renk ha re all an c'hellfent ket aliez ober ho devez hep konsult ar mear Ar mear a gav din a zo evel an avel eun eur c'harr pennoz e c'hellfe beza karr heb ar? Eun dro d'ar mear a zo ar renk zielfa eus a lenaoun ar c'houarnamant. e tro ar braza hag ar gwella mad a denn ar vro ha mad ar vro eus ar c'houarnamant. goazamaint ne re netra anez ar ebaar Evit kement vad a ra, petra d-eo d'ar mear? Foan disempaoz ha tamal an dud aliez gant d'spign ar hani zoken a-wechou Evit an traou ne n'eo deuz netra. ne c'houlen netra ha pa c'houlennfe, a ze defe ket he c'houlen

Ar pez a vez roet d'ezhan ta, e kervez a zo. eo, pa dis ar c'houarnamant kaout sonj anezhan eun tamm kroaz a enor hep gwennek oc'h he benal, goude ngeul pa dregont vloaz servich vad. Enor eur mear gwir eo. ne ket stag oc'h kroasion ne roer anezho bremaz nemet dre brotestasion dre laer aoaz, ha da zarn zo-ken nemet goude ober drouz kroasion ar seurt-se war ar vrached ne enoront tamm an dud ze n'en anavezet evit ober vad da zen, nemet d'ezho ho-unan.

(Eur pennad all diandorn grata.)

MELLIDIER AN EMBOPTA.

An aotrou Forres persoun e Treomergat, zo hanvet persoun eun Enez-Tudy

An aotrou Boleoes kure e Plouarzel, zo hanvet persoun e Treomergat

An aotrou ar Moar kure e Sant-Pabu, zo hanvet kure e Plouarzel

An aotrou Faye Bolek monsah zo hanvet kure e Sant Pabu

An aotrou Mandet, persoun eun Enez-Tudy zo deuz laheal he zrez

Librairie A. Josse, 31, rue de Sèvres, Paris

DOM BOSCO

LA BIOGRAPHIE DES OEUVRES ET SON SIÈGE A PARIS

Par M. Léon Aubineau,

Seconde édition considérablement augmentée, un vol. in-12 orné d'un portrait. Prix, 1 fr. — Par la poste, 1 fr. 10

DOM BOSCO

Par le docteur d'Espiney

Nouvelle édition avec portrait. 1 volume in-18.

Prix, 2 fr. 50 et franco 2 fr. 80

CORRESPONDANCE INTIME. Moyennant 1 franc en timbres-poste on adresse des consultations par lettres à domicile, pendant six mois, à *Correspondance intime*, poste restante, bureau principal, *Nouvelle de France* (Seine), rue Grange-Batelière.

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un événement important permettant les capitalisations. Ces avertissements signalent les premiers renseignements sur les hausses à se préparer et sur les titres qu'il faut vendre ou acheter en

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE

SOCIÉTÉ ANONYME

Au Capital de 1,000,000 francs

PARIS — 8, rue Caumartin, 8 — PARIS

Achat et vente de valeurs cotées et non cotées sans aucune Commission. — Coupons sans aucun frais des Agents de change. — Paiement de Coupons sans commission. — 40 cent. par 100 francs. — Versements, Echange de titres, Transferts, Conversions, Bénéfices sur Tirages, Souscriptions aux émissions sans aucune Commission. — Renseignements sur toutes valeurs. — Bourse. — Télégraphe. — Téléphone.

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs (Joindre un timbre pour la réponse).

Nous vous recommandons la maison Lemoine, 3, rue Castex, Pa. **MACHINES A COUDRE** de tout système, spécialement pour Couvents et Maisons religieuses. — Envoi en province. — Emballage gratuit. — Port à la charge des clients.

L'UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

26, rue Bonaparte, Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions, modèles nouveaux d'une fraîcheur créée spécialement et très artistique.

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**, nombreux personnages en relief.

Envoi de photographies. — Prix modérés.

A. PAGNEST, *Directeur*.

Nous recommandons spécialement le **CAFÉ IDÉAL TARTANÉ**, excellent pour café au lait et café noir à tous repas. S'adresser à la grande maison M. P. ROUSSEL, 11, faubourg Saint-Martin, Paris, et chez tous les épiciers.

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

J. et H. Bauche, fabricants de coffres-forts à Reims, spécialement le tronc en fonte, avec tabernacle en fer, porte de sacristie, pour encastrer dans les murs, coffres-forts inviolables pour sacristie.

Envoi franco du tarif sur demande à Reims (Marne).

ASTHME

Opérations Guérisons

Affections Voies respiratoires

PAPIER « CIGARES de CICQUEL

MALADIES DE LA PEAU

Dartres, Eczémas, Psoriasis, etc.

Guérison infaillible et radicale par les Pilules anti-herpétiques (cadeau médicament) 14 francs la boîte, franco contre mandat-poste adressé au docteur DE LUIGI. Dans le cours de ce traitement dont la durée est en moyenne de 60 jours, on emploie en pommade au bain les seules Pilules substituées. Dépôt à la pharmacie FINANCE, à Saint-Rochechouart à Paris. — Pilules 14 fr. — Pommade 7 fr. — Envoi franco contre mandat de 10 fr. 50 sur Commandite.

ÉCOLE DES MATHÉMATIQUES

---

80 pour 100 de REVENU PAR AN

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE

PHOSPHO-GUANO ANGLAIS

de "THE LONDON MANURE COMPANY"

MARCHIS & GALLOT

SiropZed

à base balsamique

de Codéine et de Tolu

Pour Bronchites, Grippes, Coqueluches, Catarrhes, Toux des Fumeurs, Insomnies.

Le Gérant : H. LIAIS

Imp. de la Maison Rel. pour As. DE LAFARGAL.

TRIWECVED BLOAVEZ. (№ 20) AR ZABORN. 11 A GWENGRE 1903

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

PRIS AR GAZETEN, GER HARAZ.
ar Poblier ar Skolidou Coetes-an-Nord } 6 marc'h
Ar rest eus ar Frans 8 lur
Ar broiou all evit pep ur post.

Ar boll kevrinerien a dle kas gras da ker hag ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL, ben-kas.

Diwallan rann a dle kaout kevrinerien nevez divizoberien pe boll kevrinerien dre lizheriou unan eus ar gevrinerien

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 1 rue Garnier-Delaveau à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

Kemper, 11 a vez c'houere 1903

Brotonned, a vank vrel,
gwreit mad da ober petra ra ti

Hag ankounac'heat ho pefe. Brotonned pennos e troas ho stal. gouarnamant ar Republik, our pennad-eo pa oa habo rez a Dunuz. e marv an elektsionou 'spesa "

D'ar c'houlz ar republikaned a zonke a-gemer ha fromou gouli hag eun ho c'hazetennou kri. biq ha bonderez gwasoc'h eget bleiz gake eun eun toull-trap Lavaret a reant Pobl Jospel pobl hon a ar labomp. ni morse ne lavaromp e dal n evel a dleiz gwelet dre gou- draou a fazi ves eun-dra dat, ne gi nemet da ran pikar a wale h eo da neb e cha t ha spontagal kreiz ar ha ampe dal eus ar vro e peuc'h pad e pado ar peuc'h-se alao kenel ha ne kem da vot evit-omp-or tud ar Republik

Lavaret a rear dal ez eus breizel e Tunis An dra-ze brezel ? kleo gan-e-omp An dra-ze ne dal ne nebet evel eun tamm c'hoari frouez ha da zivel da reding war ferc'h ar c'hroum rel ne fell za hini e led anezho dudonez he henn d'e-omp ne ket eur brezel en eta, evel a welez eur c'hoari hepken en ha ne gousto d'e-omp nag eun den nag eur gwenneh

Ar republikaned-ma eo a gomze bras neuze oc'h ar bobl a zonke ha gavet evel a rafe eun dammet mesper pezel mein hag all. Neb ho rhaogat Barn republikaned all a oa neuze rakoc'h kals ho zifi ar re-ze dioc'h ho c'hlevet, a *fiertje* dioc'h-ta eun tvall mar pl, pemp-bezunz a Lavarje e voa brezel e Tunis

Evel se pesurusa pa zelfer pur out-ho oc'h en em droucl'h alao ar republikaned E beac'h a ra eun droucl'hiad morse ha m ra eun glevout, evel al laeroun er fourneu brax eo da skei ha da pourras a-drap war ar relijion hag he m n strei

Mad Brotonned gouarnamant ar Republik d'ar pemp-ze evit ret kevel da zavar ha republikaned ha gellout eaoc'h dasla ar bobl ha kaout ha vouez, petra a rear ? An neuz a rear da zistrei ar zoudarded eus a Tunuz da c'hoi da vevel a-zalvell eunezho ho c'hervou e-pregeh ha-da an neuz hepken a rear rak a vez c'h ma ros evlia an elektsionou ma ros digavet ar soudarded-ma d'ar re eun dra da henteha ar zoudarded-zi a vo gant ho war-lerc'h ar c'hroum red

Ar brax eus ar soudarded ze a zo e c'hoaz e Tunuz a-baoue abaoue e kaser de hemdez meur a wesmek da baea ar pobl eus kerret abaoue kalz a gerent a c'herbat h-oa eur ho regale pe da vihana ho mestrach ha kaer ho deus varila ha goulenn, ne d-en d evlia na kenet na mestrach e led

Setu eun pebezad e vez e c'hoarvez ha gwasket ar bobl e pez g a gant gouarnamant ar Republik ?

Ar bobl evelan a grebo ar gamm a lamb ar re rumour hag a vo da c'hoari he vad evit ar republikaned kenet ec'h an den dall ze a grogas eun derrez eun eun ar re vad gant ar re ma e kredi e voa he fret kenet e vin ne roskingat anezho hen na vo flemmet da vervel kaer ho deus bet an dud a dremen e lavaret e vehan ouzall eo eun ar re ket eur fret e voa gant-hon

Bremaik emaint oc'h adarre an elektsionou evit ar c'honsel jeneral hag e vez klevet ar republikaned o lavaret eun ho c'hazetennou ne ket gwir tamm e-tal e vem e brezel oc'h an Tonkin

Ia da vme z-ho klevet brezel oc'h an Tonkin hag oc'h ar Chin rez marteze ? E pe lear'h ema ar bruzun-ze ? an dra ze a zo istorom adarre forjet hag oranket gant ar rouanted petra vent kea ? Ar re-ma a zavar An daou gabinet Ferrer ha de Freycinet a zo bet laset eun Tonkin ha meur a hanvad gant-ho

Ia e-lez ? tud sot ar re-ze eme ar republikaned. a zo bet rat kend-all dimed ho bro da taka ar ufern pa ar pas-mong eun eur c'hoari koukouk dioc'h an nos e-leiz rauz ar zivez-ma. gant nobl an Tonkin an dra ho galvet d'ho bro da ober stad a-nezho. ma z ao eun drugar Hag e klevet e hoarvezerez ar zoudarded ze a vi tud dimed da gredi ha da lavaret ez eus brezel ? Ha c'houlz h petra eo ar Republik ne zigorfac'h morse ho kinou da lavaret traou ker sot-all Ar Republik, evitomp, a zo

war-lerc'h eus ma savafer-bras Kemmun ha Bonaparte, ha war-lerc'h ar bobl pennañ d'ar bobl evit kas dezhe pep da zro. Na gwelit-hu ket eus pe ...

Lavaret a reas ar Gemmun-se eus ar vro-mañ hag a ... Breizh ... ha da ... eus ... ar ... ha ... ar ... ha ... ar ... ha

An dra-ze a rentfe eus kazel ho prouiñ, gwella ma c'hellfent hag en em lakaat kement a reiz ouzh-ho. Na re ouz pe gwir e oa ar gouarnamant a vistigont d'ar bobl, ne vent ket e-kreiz an nevezamant da henchal hag hen-dro an taolioù ze neuz ar re a gaver ne re nebeud kaoud hiroc'h eus kement ket pell neuze evit staga ho reiz hon ec'h hanoù ar re galloudus. Ne ket evel se a rentfe pa vije d'ezhe reiz en devo. Mall an ho hep prouiñ e-bad, hep hanoù dro ha gouarnamant. Evit pa vezo ket ken ezhomm a lavaret ho gwir. Lavaromp a zo ha pa vez ret pakañ war ar bobl a gri laez war ar re a vez gellond ha ket pa vezo ket ken ezhomm a lavaret ho gwir. Evel se eo ar republik da vat.

Setu ar Republik emañ-he a-benn ober ar vuhez *muioc'h breiziek* eget ar *Republik* a oa ar pevar bloaz *a zo aet a gent ar libertez* ne pa vije ket *an holl* a gredfe ennañ ar republik. Ar *Republik* ne vije ket *ur republik* ma vije *ar republikaned* a-benn ar bed. Ar vuhez *a vez* ganet gant ar *c'hoarzhin* hag ar *c'hrenamant* ha ne vez ket ganet gant ar *spi* ha ar *skrijadenn*. Ar republikaned a zo bet hanvet gant an *Hollvedelerien* gant ar *Jakobined* ha gant kalz anvioù all. Ha ganet eo an dra-se gant ar republikaned a-raok ma vije bet *Republik* ebet. Ar republikaned a zo bet lazhet, mougetc'hwezhet, *Republik* a zo ar pevar *skiantoù* mennet da *c'hoarzhin* ha *c'hrenamant*.

Dalc'hmat *bro* a vez d'ur *c'hrouadur*, d'ur *frouezh*, d'ur *vamm* ha d'ur *vro*, d'ur *gouenn* *breiz* d'ar *rannvroioù* d'ur *c'hoar* ha d'ur *breur*, *breiz* d'ur *c'hoar* ha d'ur *breur* ez a *breiz* d'ur *c'hoar* ha d'ur *breur* ha d'ar *vamm-gozh* ha d'ar *mamm-gozh* ha d'ar re *glanv* ha *pevar* ha *c'hoar* ha *breur* ha *breiz* d'ar *c'hoar* ha d'ar *breur* ez a *breiz* d'ar *c'hoar* ha d'ar *breur* ha d'ar *Vamm* hag *c'hoar* ha d'ar *c'hoar* *breur* ez a *breiz*

kor kaer hag eur mean-perien e gnoa eus ampreder lous-benag

Goude-ze mar bè dè-hoc'h klevet. Bretouned, pe souri libette zo brema dac'h ar republikaned, ya dreaiaret neb a gare" eo al liberte da ober droug ha fa agnez E ti re harp da liberte-ze eo e ra ar framm nemeel resonoù e doa gampr Paris pennroù da lakaat ar varperien da grondaoui a-enep hu e hunvreuriez hag a-enep pep gwir lesonoù da lakaat an ar-herien da renta, da lakaat an dud mest er prisonioù ha da seuleiul ar re fall da redeg

Evel a c'hell an holl da welet, ar liberte gaer-ze a zo eus he c'hrut gant ar republikaned brema

Kant ar Republik eus hol ra em gar eme ar republikaned c'hoaz

Ia da an dud en em gar brema. mar e eus dragar" evel ma kare Kain he vreur Abel gwechall

E-keiz ar republikaned ar re ho deuz gellet pakaa madoù dre skarn an dud a en em gar eiruz ma petra ken Mez republikaned all a zo estreget ho. ha kaer ho deuz bet ar re-ze labourat tres ha d'ober ho feulra a zo chomet evel gloan den ved or h spern ha dre an hunvchou an dud-ze a zo reuzeud a ne ket hep-kenn o vezn hep madoù ar bed mes o vezn hep feiz Dre ne anavezont Doue e-bed e ho eus aoun rak petra Lavaret a reont ne lezi d'ezho mont oc'h ouel evit ar re all goulenn a reont kaout ho kid evit ho tra-e hoau republikaned pennadoù ha ma na fell ket d'e-hoc'h rei d'ezho, e komerint dre nerz e lavrint, e levnt, e lazat

Ha perak ne rafent ket an dra-ze d'e-hoc'h pa hoc'h eus lavaret d'ezho eus amzer an egalite" Mez an egalite-ze a zavet a zo eus ho kroom evit al liberte mar ger gantho Er re-ma ne c'hell bezn egalite e-bed etre an dud ha bez e rank bezn also tud pauvr ha tud pinvidik, re-vras ha re vihan Setu war ar wenoez klaskit rei an dra-ze da entent da dud hep le e na reujom ha n ho kompreuint pe n ho kredint ket kaout ho fazil ma ar gwagn eo a fell d'ezho ha dre ze ho brud-leur pennadik a zo ho trasa enebourien

Mar teu ar re-ze da vezn treac'h d'e-hoc'h, republikanod eve ma teuint hep dale a dra var, mouze e kouezo anez ma ho koef neuze, ne ket gant ar gwirionez e vezo'c'h neuze ar re ze ho prouderr a zoio ar c'hard d'e-hoc'h, m ho mougni dre garantez etre hu e vreac'h

Setu Bretouned petra re berte ega ze ha fraterniti ar republikaned gerzet ne deu anezho netra nemet c'hoi diaoul ha dismantr N oc'h ket dall na walc'h na boazar na gwisk petra dremen lemdez dre ar vro, hag e kement-se kaer zo dishonest d'e hoc'h ar warizied e rout martize, kala ne'c'hanoc'h c'hoaz, skouarn da zelaou ar gaou, hag er gui adarre evel eur vamben en a ra d'ar gwirez an eil war-zerc'h egile da ma ho monsonn d'ar re a zo o vrema ho feiz ha fez ho pagalo dindan ho gwad, d'ar republikaned-ze a zo o klask monga pep mad ha pemplaza hor bro

Bretouned kristen diouanit rag ar marv ha ma zerc'h, an dro-ma dre zourn Doue galvet da vont evit ar wreac'h d'ezan !

AR VOTE.
petra eo ha petra dalv.

Ema amzer ma tiskarer kenavo an Aotrou Bonn ema diwar er skoliou, war an hentchou hag e kement leac'h ma z int savet gant pouez ar c'hrouadou a lavarer a zevr gant pouez an ar-c'hani" gan. ar re fall a zez gant republikaned gant lepuiced framasonnerez hag an. n'ho deuz, ar braz anezho na c'hrant na gwiskoù na ober ho mucher ha nebeutoc'h c'hoaz tamm kaloun na ho koulez vad da zifenn ho bro ha tud ho bro da ober vad d'ezho e giz e-bed ar pez a reont, a-wel d'an hol eo droug bemdez ha droug atao d'ar gristenien

Herve Mermeur An doctor beo ma Jerom.o mi lenn tamm e-bed kamvalc'h Ma vijen me bet ema drabennag evet Roma me a rofe pae an deputeed d'ar vered ha d'an deputeed kregiog ormik.ezz ho godelou

Noel Dourguer — Me am meuz gwelet eun amzer Merre ne roet gwennek d'an deputeed evit mont da Baris, ha koulskoude ar re-ze a rea desonnou mad, ha gwelloc'h kaoz gwech evit ezzenou an lepuiced pasé mad brema.

Laou an Hoder N eo ket dre Noel, d'ai lezvnbou gwechal bezn gwelloc'h evit ar re a ra an deputeed brema E-keiz ar re-ma ra eur mouch roper-benag hag a dale ar re gui a lavar i. Mez an dam vras anezho, a zo ree a lavare oermouk Andre Penvaer an raon falla a ve klevet deuz mouz a hini eur a gement bro a zo eun-oru d'e-omp traou boro korfek ha ker pemdek ha chatal, deuz da zibr ha da laeroz hini ar hani An doctera anezho en deuz pemp lur war n-ugent bemdez, sen kant banier-kani ar er mis, ha nao mi lur er blouz

Andre Penvaer Ia, Laou, ha c hoaz ne gomzit ket ar hani bras kargou an diou gampr ar c'hani ar lur sired ar hani Penn Ierz ar Republik en deuz da vrank kan, mi ar er blouz. kant mil lur er miz ha tost da zaou vil lur bemdez da espern, goude bezn mac ha dpat he vourreo, ema he di lourousset ha meublet a ehan

Herve Mermeur Karout.e amzeveu sein eno beronon ar'hani hag ez i petra"

Laou Coulouer — Fe, petra Herve" Erit ober droug d'ar gristienien evel a lavare deroun bremaik

Ha me kred eo ar Republik eur c houarnamant mare'had-mad

Herve Bernard — Tri-mil marc'h a vo troc'het brochik dar ro an Karmelis

Andre Foucher — Ia, Herve mall eo e vo marc'het ar re-se da ober kement all a zrong. Ar gwella moien a vo en, a gre ar gouiern holl eun eur vonez dre ama evel a zo bet goulennet dija e meur a leac'h a ma labourerien deputeed holl e vo netra evel ar verdi en Kommuniz.

Herve Bernard — Ia ra Andre evit netra pe mennet e-bed d'ezho da vont da Bar-le-Duc hag e vo kalz lerta hep depute e-bed evit kaout tud da ober drong pa ne c'houzont ober hen. Karmelis Bernma ema amzer an traou evit netra ar jistis a zo evit netra nemet e kouiz kalz a arc'hant ar skolioù a zo evit netra nemet e lipont ar milionoù a ganichou. Ar pez a zo sur eo ar verdi a labour evit netra ha re a evit diboa ha perak ouzoc'h kaoz deputeed ar abardaez ket vez evit netra. Ia a zo an hanter pe nebeuta eus ar bloaz re meur eus ar gampe o revoj an henchou-bouarn evit netra?

Jann Gabaret — Me a ra an Itaret d'e-boc'h Herve An deputeed ma na c'hell ket paet mad. n'ho dije ket kemeret a gontrach hag a nerz da ober drong. Setu perak e lâr e-pad mad anezho Ha c'hoant. Jerom a ra evit lavaret kement drong ho deuz graet an deputeed abaoue ma e oa ar stad er gampe? Eret-out-me ne vern ket evit ho diskuiza holl!

Jerom Par — Eur gwall-gudenn. Iann a reot din da gredi'n ha ne c'houzonn ket ha dont a ra a-benn da gavet unan eus a genoued an meur kenet er c'hantonnou d'ar-benn an drong ho deuz graet an deputeed ze.

Ia ged a ho deuz kemeret eus a c'halecoar Youenn *Gerniel* ha Brendour ar re ho deuz devet tiez ha lazet tra-e Paris er bloaz 1871 Gwelet ho deuz anez ha skuizet Ferri ar falsagr da verri ha da lugaza dorpou ar vro-mañ ha da zelia ho unvez, da zerra ho zisklêria ha ho zevelenn er meur? Hi eo al lezenneryen a ga Iann er meur eus a skolioù ar vugale a-dost ar c'hrouadurioù a rafenn diwch ar varnerien ar re a ra sakrilejoù. Ha ez a insult, houla lavaret brudet soudarded an armé a glask diskuiza ar generaled mella ar re se a zo er moment ma o stadia evit gallout sevel fals kuiz an diskuiz, an ormanamachou ar c'hrouadurioù, ar rebelion sakr evit ho reo ar skolioù laik pe da vugale bihan. Ivit eus an arc'hant a denmant anezho Er moment-ma vez ematout o vont da ober kemmel d'ar varnerien a gav ent re leal Ar re se ez ho deuz tennet ar vrikenn eus an armé evit ma vezo daonet, mar gellont ar soudarded seventh a vare evit ho lerc'h Ar re se ez ho deuz alies ar framasonned all ha brudeur da gas kuit ar relegou hag ar seurtezio eus a ispitalioù bras ar re glaer e Paris hag er c'hantonnou all ar re-se ez a an bremañ o laerez pae ar relegou, o vrasa ma tiemmont ennon ar vugale dre'h leurou meligel ar skolioù laik.

Ne re ha e-bed ma rankfemp-me, amezeien, lavaret d'e-boc'h pemp-da-iaou kement drong ho deuz graet kement drong ho deuz c'hoant da ober Evel a lavare Jann Gabaer bremañ a zo gwir, ne d-ont paet a gav d'ezho, nemet evit ober drong ha goude ober kaoz Ferri war ar skolioù bugale, falla kaoz a zo bet graet beskoaz er bed ho deuz lavaret eiz-e ho e rankjent kaout kanter kaol ha bennoz Hag e komz t-e bon ama da zkaat ar re-zo da labourat evit netra War gement-se me gav din ho c'hlevet lavaret « Ni labourat evit netra evit-omp-te pobl diod' ia ia, emaoud e vont da laka digor da c'hinoq klapet »

« Soul nebeutoh hon, falloch e labourimp, anat-vat a arc'hant a rankfe-te da roi d'e-omp-ni

« Hirvoudeu kaer mad dishual ma z oid e rankfemp, pobl, dre ma kreiza da kaout hag an taolioù war da gein ia, e rankfi roi kreiza hor pae d'e-omp-ni

« Betag-hen n'hor beuz bet nemet pemp bar war-n-agent bennoz evit eun nebeudik drong hor beuz graet d'ar venoc'h d'ar relegou d'ar varnerien, d'ar prenerien, d'ar fivred d'ar seurtezio, d'an taolioù, d'ar mammoù ha d'ho bugale

« Hirvoudeu an dra-ze ne vezo ket awalc'h ha hor e rankfemp kaout an hanter muioc'h, hanter kaol ar bennoz, evit terri ha flastra an hol groaz-mañ, evit ober kaol war an douar, evit ho diskar pa ho devo e kement leac'h a zo dindan hor c'harg e Vro-C'hall evit ia laza le boaz ha pourvich, evit da gregaz-te tek pe zotroù meodian ha goude laeiza da hon vadoù, evit mantra kement den onest pe gristen a zo. Neb espero ear penn-kaer

Amezeien setu petra lavar an deputeed framasonned eun ho c'halvan ha dre ho c'hevrenn Ho labour a ra war a-raok, evel a dle gwaout an holl bruma hag heb gaou rikla kaer a rompfemp holl war an heol a zo digorvet gant ar re-zo dont hag a zo skuiz gant-han d'hor c'haz war hor penn d'an nebeu

Ia, ia, her lavarfi a rankfer an dra a zo tout da vont dare pe hanv pevar ez bremañ ho vedo hag ho zourna Mar dell da Zoue hor savelet eur weach c'hoaz, ez mai d'ezhan kaoz truez ouz-omp (hall-porh ez neo na wel bet gwaoz lionz war hor penn! Pegoulz e teuio skuiza d'ar-del a zo ker en ho c'halvan e kever ar feiz hag ar religion? Pe goulz e vezo skluz daouzegat an del hag a gomzfemp a kever ar vro ne vezot hor e-bed evit roi ho mouez d'ar repubi kaoud gant ho devezo kaffajou gwaz ardant ne revot hor e-bed dare all anezho, evit choum hep mont da vat hep tro?

Herve Bernard — Kement hor c'hell lavaret, Jerom, a zo gwir eat al lignez gwaz d'an diveza. Dre-ze e tlomp holl ea em gavet evit goulen a'ho

directo an deputeed gwrenek e bed ken digant den eur ar vro Nann naun gwrenek e-bed ken. esel a lavar Laou an Heñver eno ne vezen

Laou an Heñver — Ia Herve an dra-ze am bije lakaet er penn kenta eur vech bepken tremen eus hiye lavaret ne vije ket gwelet da neb esel a lavar Laou Gabarr nemet an dud gwenek hag unvel ar re a c'hoanje petra vijent. Ar re-ul eux ar bobl a vije lavaret gant he zhaut

Daou dra-all a zo c'hoant hag am bije lakaet el lezen ar vro. da genta ne vijent ket dezeuz merket evit ar vro. ma vije ret an eeabrenou gant a-unvel ha n'eus ket a c'homent kaer a vezoje gwelet eus dezeuz pa e vijent pedet pe kaset da ambaou gant an unvel ha pa vent kaer ken da vezan ar vro ha dezhe a vije

Jer an Lue — Hi vezer Laou a vije eun tamm bras gwelloc'h evit ar bobl a zo bremañ hag e kavfe d'in-me-hen ma ve kaset divertaboc'h ha gwellaat, e tlefac'h bezan galvet a-unvel da Varis

Gwasa a zo eo ne ve ket kaer kaña a dud ket kear unvel ken d'ober hag ha bout doc'h an ar-chant ha da ganet ever ammont a chant hag hoc'h eus neuze e vec'h er ch-dro ga ha c'h-unan penn

Eun dra all a zo c'hoant hag a garfen da lavaret dezhañ-hen ha ket e-bed Laou Fe eur c'hastel bras ha kaer war lerc'h eur fagenerouz ha ken ne vije laket anezhi ormel marteze ma teufe eur Roue kriste ha den ospet da ren eun hor bro ha ma vijent bras en e traste

Eun dra all e-bed am menoz da lavaret Laou hag hor c'hoc'h ouzh ouzh bepkal eun ha ken

Bremañ esel a vije a-walc'h amzer al oberio e vije eun tammig reiz eun hag a vije a dud e vije mil bobl e lezen ar vro ha ma vije bet ar peuz ken ne vije bremañ Met ha marteze hen. lezen vad. e dije ket ar vro ar re a vije abaoe hag amañ ha gwrioun d'ezho ma en d'ispet ket

Didier Desdemaines — Neuze Jerom, ha gaje dre ar lezenneu da vont Gerret Berle an eskibien ?

Jerom Ber — Iwaz ec'h Didier Met ama da ha kaña e vije evit mad an holl ne vez ket evit ber mat ha c'hoas na den ne vez dre lezenneu Peurc'hed ez eus c'hoas a labour an holl da ober dre lezenneu ha da fazia a zo ker. ken ma hag a c'hell bezan lakaet evit kaol ar vro ag ehanoc'h ar vugale ne vezo ket da vont da gaout bezan evel ne vez bepred

Didier Desdemaines — Mad, Jerom ma gat ouzh ma ne ket selaouet ken all ha ne vez lam ket penaos e vo mad gant ar lezen Kaout an eskibien da vont da gaout ar vro ar re ha ne ma dezho ket ezhomm ar c'hoas vez a berle an holl ar

Jerom Ber — Me gred e Silvestrik koc'h eus den e-bed ama me a zo bet savaret ar skol diverzañ a vouland e-pad eur vuiad gouez evel-hoc'h lakaomp deuz. lezenneu hag e-pad ez amzer n'em beuz graet nemet dezhe o lenn dezho ha selaou hag a vrudet ra gal ha ra gal ha ha bremañ beuz ar gouz ken evit lakaomp, dezhi brudet ga al lezenneu hag ar c'haezhnaou mad a lennfo ar gouz a-zez

Evit lavaret e-doc'h eo, Silvestrik eun merc'h anavezet mad ar vro pe bet ha ann an den lôr kontabilanple a ra forest a-hep-ma er bed ma da ober nemet mont e fe e-barzh eun eured Perak aberz gouez he mont dezhe ha re an tiez ?

Bremañ kaout gan eo eun emsav a zo ama trugek dezhi dezo ar Re Iwaz a zo ket e ho lezenneu stardet dre ho c'hoc'h ez eus a ho touez pe war zigas dezhañ da ren a-unvel ket hag he vout bet ar c'hi kondui evit mont da ziskouez e Roma e brezel a ha ma vint ket bet mat ar vro ar

Perak ? Pa genta e vije ret d'ar c'hi-ha-c'hoan hep mont ha da vont ket dré na hag ampoe bet ar-zhi-traou na c'hel ar Romaned mat Mar d'e gano amezeien ha d'ober ar

An aotrou vras — Ne vez ket, ne vez ket ar marc'hoz ne Jerom ha netra kén

Jerom Ber — Neuze pa ze eo gwir ar pez am eus lavaret a-raok e c'hoarvez kaer ma ho dirpe redek ar c'hoarvez ha ne vo ket ken. ha ne vijent ket ket gant ar pez a vije repuilhanet a-zo. ma pez ne vije ket ar-zhu d'ober an hent-se

Setu e vije ret ar c'hoarvez ha Lavaran gant an Iwaz ket ne vije kaoued hag evel-se mat e ha perak

Bremañ skeudenn eun hor marvez ez eus Iriack kaout bet hag a zo ret an ti ha ha gwir da ti, hervez ar pez a zo

Ar pez e vije kaoued ken e ha ar pez a vije ar-c'hoarvez ma ne vije ket a ret da lakaat da vont ar c'hoarvez ha kaout a c'hoarvez ar gouez pa vijent a-benn

An aotrou vras — Ha ha ha ha Jerom ez eus ket hep e ar repuilhanet ar vro ha ma ez eus hag ar re vras ha ar c'hoantoc'h hep mont ket ha dezezo gwir ar vro a vije ha ar c'hoarvez kaoued ha gant ar pez a vije ret da ma ha ha ha ha

[illegible] [illegible] [illegible] [

Librairie A. Josse, 31 rue de Sèvres, Paris

ROME MODERNE

LA TOPOGRAPHIE, SES OEUVRES ET SES MÉMOIRES A PARIS

Par M. Léon [illegible]

Seconde édition considérablement augmentée Un vol. in-12 orné d'un portrait Prix, 1 fr Fco 1 fr 20.

ROME PAÏENNE

Par le docteur [illegible]

Nouvelle édition avec portrait 1 volume in-12.

Prix 2 fr 50 et franco 2 fr 70.

Correspondance privée Moyennant 1 franc en timbres-poste pour frais d'envoi pendant six mois, la *Correspondance intime* publiée par *Association financière de France* (1, rue Grange-Batelière)

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un événement dont pourront profiter les capitalistes. Ces derniers seront les premiers renseignés sur les hausses qui se préparent sur les titres qu'il faut vendre ou acheter, etc

---

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE

SOCIÉTÉ ANONYME

Au Capital de 1,000,000 francs

PARIS 1 RUE GRANGE-BATELIÈRE 1

Achat et vente de Titres cotés et non cotés sans aucune Commission sur sur offices des Agents de Change — Paiement de Coupons Commission 40 cts par 100 francs Versements Echange de titres Transferts Conversion Libérations de Titres — Souscriptions aux émissions sans aucune commission Avances sur titres

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs (Joindre un timbre pour la réponse)

Nous vous recommandons la maison Lepers 3, rue Castex, Paris. **MACHINES A COUDRE** de tous systèmes, spécialités pour Ouvroirs et Maisons religieuses.

Envoi en province Emballage gratuit. — Port à la charge des clients.

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

58 rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèles nouveaux d'un sentiment très-religieux et très-artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**, nombreux personnages en relief

Envoi de photographies Prix modérés.

A. PARENTY *Directeur*

Nous recommandons spécialement le **CAFÉ RESTAURANT** « *marque pour café au lait et café noir* » revenant à 7 cent. avec la carte Chez M. P. Rousset, 44, faubourg Saint-Martin, Paris et chez tous les épiciers.

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

G. et H. Barrois fabricants de coffres-forts à Reims, spécialités de roues en tôle d'acier tabernacles en fer porte de sacristie pour encastrer dans les murs, coffres-forts incombustibles pour sacristie

Envoi franco du tarif sur demande à Reims (Marne)

ASTHME

Suppression instantanée

Affections

PAPIER-CIGARES de GIROUX

MALADIES DE LA PEAU

Dartres, Eczémas, Psoriasis etc.

Guérison infaillible et radicale par les Pilules anti-herpétiques (seules modernes) du docteur [illegible] Dans le cours de ce traitement dont la durée est en moyenne de 30 jours, on a employé ni pommade ni bains les seules Pilules suffisent Dépôt à la pharmacie FINANCE, 8, boul. Rochechouart à Paris. [illegible]

PHOSPHO-GUANO ANGLAIS

"THE LONDON MANURE COMPANY"

MARCHISIO & GALLOT [illegible] ARIS

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE

SiropZed

de Goudron de Tolu

Ar. Marot [illegible] Mabeau

Le Gérant responsable Ar. DE BERANGAL

TREVDEGVED BLOAVEZ (N° 20) AR ZABOEN 21 A C'HOUERE 1903

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

PRIS AR GAZETEN HER BLOAZ.
Ar Porzmor
Ar Gerveltaz
Enez-an-Nord
N' eus ken ar Frans
Ar bed all evit ar post

N'eus ken Gwir, na Ken Skoa
nemet Gwir Kristen Jezuz, Hor Sal.

An holl kemmadennoù a zo dleet da ren gwerzh ha kas an gazetenn, d'an Aotrou DE LEZARGUAT, Kemper

Gwerzhañ hervez ar reolenn kaset dindan ar gazetenn. Ar boued eus an holl arc'hant resevet da vont da gaout ar marc'hadour.

UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garancière Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

AR BLE

Ar Feiz a vez ar re en em gar ar gwirioù. Feiz ha Breiz ganet hor eus d'he re da lavar eun dra d'eizh d'hon c'hrenn d'ho meiziennoù d'ho emzivoù ha d'ho ezvezanted d'ho amzerioù. Ha dre-se ar re-se d'ar re-mañ, hag a-drugarez eo bet lezet republikaned. Ken republikaned mar en deus skiant c'hoaz. A-hed eun deiz ne vez gwelet ar wirionez. Ha pa vez gwelet hi a vez kavet

Kemper 21 a viz c'houere 1903

KELENNOU
Hag hirvoudegou evar Gôtoh Aon

Breiz pa en d-eo an Aferioù aet kaer, eun ho gwenn, an Ilizel e kerzh ho vagale dre hent ar wirionez. Hag-eñ-vo kavout mat dudoù gwirion evit ar c'hadoù plaen ma ne vefent ket anavezet gant ar bed ?

Ne vez ket, dre ma n'eo ket ar gêr ar gwir, ma vez ar gêr ar gaou. Ne c'houlenn ket ar Feiz ar gêr ar gwir, ar gêr ar gaou. Ar gwir a vez ar gwir, hag ar gaou a vez ar gaou. Dre-se ar gwir a vez kavet gwenn ha du, a vez da lavaret, hag ar gaou a vez kavet du ha gwenn. Ar gwir a vez kavet dre ar gwirioù a vez lavaret gant ar Feiz, ha dre ar gaou a vez kavet dre ar gaouioù a vez lavaret gant ar bed.

Pedet ha skoliet eun nor zoh ar bed a vez ar re pa-dalc'h ha skuizh-galon. Ger-mañ-ger-lec'h ez eus bet lavaret d'ar Salver : *Ganet oa bet evidoc'h an Hollvedel, ha kroget oa bet ennañ gant ar vaouez a vez ar c'hrog ennañ.* Ha Salver Doue eo bet lavaret gant ar gwir, a vez da lavaret gant ar Feiz. Ha pa vez lavaret gant ar gaou, a vez da lavaret gant ar bed.

Pedet ha skoliet eun nor zoh ar bed a vez ar re pa-dalc'h ha skuizh-galon. Ger-mañ-ger-lec'h ez eus bet lavaret d'ar Salver : *Ganet oa bet evidoc'h an Hollvedel, ha kroget oa bet ennañ gant ar vaouez a vez ar c'hrog ennañ.* Ha Salver Doue eo bet lavaret gant ar gwir, a vez da lavaret gant ar Feiz. Ha pa vez lavaret gant ar gaou, a vez da lavaret gant ar bed.

Goude ha bet an Aotrou Doue en deus lakaet d'ar gwir kaout lavaret d'ar bagale eur pe-hennag evit skiarmal ha sparfel evit mont ha c'halonad ha dre an hent-se, evit eun tale hanv mad d'ho lezel ha d'ar gwirioù ha deus ar c'hi an Ifern sonjal ha gwelet.

Pell a so eun tolel hag a kred-se em gwenn diganet dre an nor da gaz a gristenien da dudoù ha da vamdoun ar re a fell d'ar bagale ober ho hano. Dre e karfen kaout an ampoezenn da gas ar vagale da gaout ho calon a so e dudo ar Baradoz. Pennoz bagale Breiz ar zale hiziv ha ket skiant d'an amzer dremenet ? Kredomp ho zudoù a-vihan da ren a so bet kredenneien kristen an hent a lavar a eus kre lez ar Gwir breizad ? ya dalvez ha gwirion ar c'hi an Ifern. Ar c'hredenneien hag a so bremañ a so bet ho gwenn evit arbed e denar hag a re eus ho zenvo peloupen kemmañ all a zrol.

Mar ar breizad a so great dremen da Jezuz-Kristi ha d'he Iliz.

Mar d-eo d'ho eur hano hag eur c'hlac'har vras gwelet. Ger pegement a gemmer hag a c'hoantead, a rent bremañ brezel da Jezuz-Kristi ha d'he Iliz, a-vil mouez eun e-hed evelato, e ve diskaret hep-mui turunkenn ken war ho diaraok. Kendeiz hoc'h

ho labour kaout hano da ar Gwir. Ar pezamant a rent a vale a vez ar re truhanlik ta eus Eun dousig a so a-vez ho leuskel, Jezuz-Kristi a vez bet lavaret a-ziv d'ezh. evel eur vab-pe eur merk a rendael. *Ha pegement eus a-raok da Lark II 36 ha ho kelennadurez Hag-Eil-ner a zave da varn* Jezuz da dremen ar bed. e lec'h-vez hanvet ker ha kaer gant ho dud. Ar re-se a c'houlenne digant an dud bezo glan hag evel a galvan kaout karantez ac'h an nevez ha perdonañ pep d'unegalz ar vertuzio-se a rae re a-raok hezeugez ar zantelez hag ar bautaoù evit ar type ha skarn d'an Eil gwall-dreuzet da revel evit ho c'hoap ha kemmañ ar c'hoz gaz an dud ispisl ha Jezuz da c'hoarantez drouz pevezeyer ha gwaz gaz an dud spisl ha vez kontant a-vuez evit ho daoust ar pezamant hag an dudegadenn brasa a vez ar bed, en deus ankounac'haet ho calonennoù hag hoc'h enkrez a vez mui ha mui c'hoalc'h ken ma tarzaz war groaz ar salver

Jezuz-Kristi en deus lavaret d'ho Eilvedel ho devije da c'hoantead gwel ne deus gwirioù ha ne ouiant ket Nan-Jezuz. Ya-IN hag ho deus pe an holl kaoz ma ho skolaer d'ho hano Nan-Jezuz ? Mar evel ma en deus lavaret d'ezho a-raok e vije eur a vez da vez ha divar an douar evit ma ve eun dra vad d'ezho dre ho c'hoar ar Jezuz ne deus an Ilizel e pevezeyer an Aotrou da Jezuz-Kristi a-raok ar bed ha ket ar re-se a vez ar re-mañ ha ho c'hoar ar re-se ?

Karet a ran c'houm hep ankounac'haat nann a lavar deuz eus a c'hlasou vak Jezuz. Lavar Hag-Eñ-ner a vez da ho hanv hag ezta an-se eilvez a vez deuz eun ho enep. Ouzoupenn Jezuz-Kristi a so ezvezant da lavaret en-dro a vez a ro-hano da vez ken

Doue ne evelaou ra fenn ha ra glac'har ar C'hrist ma a vez eun aotrou ken a vihan dastumet dre'h Doue evit mont da ben fazioù ar bed ? a vez na ankounac'haet ken ha ma a vo gwelet gant-ho mont da gui da vihan ar C'hrist ma c'ho ehanvijen ar feiz a kouezo alies eus an nor war ar bed, hag a kavet ker kaer ho c'hoar ar re-se ar zale hiz skarnet a dazh. Hag a vezo a-ze ket gwa-chall kre ar feiz ouzh-ho hag a ro hrema goapet gant tud-reiusa an Ifern, gant ar chom en ebestiz hag an dilenn ? Ar pez a ro ket c'houevrout gwel-ho ha ne c'hell ket c'houevrout, a Frans, mar n'ankounac'haio ar re-se ar

gwenn hirar-douarbed e deuz bet lignet maltiet an Aotrou Doue?

Petra eo notet ar brezel e renn da Ar-c'ouc'hrer ha d'he flas

Ar brezel a zo groet d'an Iliz katholik a ra ec'h hon breur. I spered diboell Satan ne pas ne vefe ordinal re. ouzin? ganti hemañ hi deuz hi gwelloc'h a c'hoarvezo e-keit Doue ne vefe great gwir an hini vasant pemoc'h gwir ouzh an holl? Ha n'a mezer beleg an diaoul divenn ouz a skoual a vallagriez ouzh hag e renn ar re zall hag hi hon da vrezel a zo dreuzh spered a zisheñvelded dre ho merkoni. Red eo soñjal e gra rouanez ar bed en em sikour kement bremañ hep mar hag evel ma oa an amzer kent ma oa ar bed en ano Ar-c'ouc'h da gregi gan ar spered. Breman ar mare hag ar bed a vez dreuzh gan ar spered a gwenneg a-keit hag en em gav dic'hontant peger brao eo ho doare. Ind a zo bremañ hag en em ro da pign ouzh c'hwiblañ ha ober a vrach evit ho diskoui ha hi ar bed evit kaout an dreuzh

Ind a zo gwirion ouzh ho c'halon a-keit Doue hag ho Iliz. E kenstrivoù kaset a zo en em ro hag evel diskiblidi Salver a glask mare ma ar baderez ar regulo a glask marvel ac'h ar bed da vont war-lerc'h ar gloar. Petra a ra gallet da lakaat ouz a skoual an dud pe. an tri-kwiad an amzer-ma ma na deuio ket ruz ar gwenn ho doaz en ho liorz hag ouz a spered an doare a fell d'ezhañ deskiañ galvedi Jezuz ar bed

1° Ar brezel a zo groet d'an Iliz katholik a ra ec'h hon breur ar gwenn hag an dreuz prenet

Kenlabouriou ar religion a lavar e pep gwir a renn ma ho spered pemoc'h pep c'hoari da vont war-lerc'h an dud. Ar pez a fell d'ezhañ lakaat ouz a skoual an dud ne ouie ket ha ne ra ket ha digas d'ezhañ ar gwir evit a zisk h ouz ho matur ne harpe ha diboell ho ijinet e pemoc'h ne hon lezhia ouz a skoual an Ilis da vont war-lerc'h ar gwirionez. Ober a fell d'ezhañ dre hap gwenneg ha dre heh ga a kreiz ar bed ouz ar pez a gaver ar gwirionez an dud ha d'ar gwellañ ouz ho vuez ar bed hag ar pinijenn-vuia hemañ e-keit ha ar brezel, ameze-ho a zo ha ar bed d'ezhañ ne fell ket d'ezhañ e c'houzout petra mar e bezhe klask ho vuez e-keit an dud a c'houzout ouz ar bed

Evit ne kred d'ho gwiriet e c'hoant ouzh an Iliz war an dachenn dre druhardiezh ha dic'hontant. Hemañ ar seurt hag ho eberuz a zo gant ho spered ruz. Evit groupañ ha brezel dic'hontant ha dre ar c'hontrol kaset a renn ouz ar Bed ouz an Iliz ouz ar re zall pemoc'h a-keit ha dre ar bed d'ezhañ ouz ho vuez ar pinijenn-vuia ha da c'houzout ho ez a-raok Jezuz Salver an holl. Ha ne vefe ket ar re zall ha hep kred a ra ar vrezel ouz ar Bed ha ouz an Iliz ha ne ra ket gant an Ilis hag ar gwirionez e-keit da skoual ho gwenneg ha ouz a vugeiou ha dud dizesk ar bed, pinijenn-vuia an Iliz ha ne lavaro ar re gozh ne ra a zo hemañ dic'hontant ha ne lavaro ar re yaouank ne ra a zo hemañ dic'hontant ganti an holl evit ma vefe ar vrezel ouz ar Bed ha ouz an Iliz ouz ar re a zo hemañ dic'hontant ganti an holl. Ha n'a vezomp a-keit war trugarezioù gwelloc'h ar bed hon-holl dont memes ouz a spered ha kalon ouz a galon ouz a vuez

2° Ar brezel a zo groet d'an Iliz katholik a ra ec'h hon breur pep doare ar galon

Evit kell ar fur ouz renn an dud dalc'het ha lakaat a glask ouz da kell kenergez ouz ar gwirionez. Evit an dra-se e kresk ouz hemañ ouz ar bed ouz ho vuez pinijenn-vuia dre ho kas an dud da blega a-ho penn dre ho kas an dud da vezañ ouz ho merkoni da zevel ouz ho renn ar re zall. Al lavarou an-mañ hon eus ar Salver a-raok ma oa kroget ar vrezel ouz ar Bed ha ouz an Iliz, memes evit ma vefe ar c'hontrol ampoezenn an dreuz hag ar pinijenn-vuia dre ho merkoni. Ha n'a vez ket ar Salver a-raok ma vez great ar vrezel hag ho kaout. Ar pep zanver ne vefe ket ar vrezel hag ho kaout. Ar galon ne vefe ket a-raok ma vefe great ar vrezel ouz ar Bed ha ouz an Iliz hag ar pinijenn-vuia dre ho merkoni. Ha n'a vez ket ar Salver a-raok ma vez great ar vrezel ouz ar Bed ha ouz an Iliz hag ar pinijenn-vuia dre ho merkoni. Ha n'a vez ket ar Salver a-raok ma vez great ar vrezel ouz ar Bed ha ouz an Iliz hag ar pinijenn-vuia dre ho merkoni.

(*Lavar pennad all diwezhañ ar gentañ*)

Ekonet an Republik hag ar Relijion

A-drugarez da Zoue evit ar republikaned kristen anez. Bretouned holl petra lavar ouz gouzout e hall republikan an Istitouad d'ober bremañ trouzhellerez ar c'houarnamant a klask ha trompla e zoare da darre evit kaout ho divoutosion

« Brao e lufa hor gouiou gant ar Relijion

« Brezel ar Relijion a laka bremañ mouez hi-unan

« Ar c'houarnamant ne c'hoantreo ket a ra ar c'hant evit brezel-se

« Kred a ra ar c'houarnamant en em gant tud a vak h a an Trah a evit dont a-benn ouz ar Republikaned da. evit ar Republikaned mouez ha zo-ken ouz an Istitouad regulier

« Gortoz hor poulardied ne vezo ket red d'ezhañ c'houzout gant ho arbenn. Ta-lar a no spountet hag a fell d'ezhañ kaout ar pez a ra hon eus ouz ho pri hag

« Ar c'hefeu ne a ouzomañ ar re hall a gemer evit ar Relijion hag an Trah

« Brao hemañ ez a an Istitouad en dro evel ouz ar vandiked dan gouiou ouz ar c'houlz Ar re a glask ra ale pep tra evit ar gwir a vo ouzh klask d'ezhañ da vezañ lazhet gant ar Relijion ar Republikaned. Bretouned ar c'hefeu ma a zo evit ober a-benn ouz ho hanvez d'ho gwir hag a zo evit ho c'hoas gant gouiou ouzh ar Relijion ar Republikaned. Red eo gortoz petra ho c'houlenn ouzin ar c'hefeu ar

« *Ar pez a ro diwezhañ ouz ar vro-mañ evit ar pedadeuriezh pourvel d'an 29 eu a viz gouere*

« *Hag e vefe ar re a c'houlenn ouz ar Republik a gellfe ober anez*

« Dre-se ar c'houarnamant a gav ouz mad d'ezhañ gober ho c'harped gant dilevez mar lavar gant gwirez

« Ar c'houarnamant en deus ouzh ouz a gudenn Tunis hag a fell d'ezhañ gellout lavaret da vlein kentoc'h 1883. ar pez a varvas da vlein-bennoz an

bloaz 1881 evit Tunis *ne d-eo netra pe nebeud a dra* !

« Evit kaout an doare vad da lavaret ez eo netra pe nebeud a dra ar brezel a zo o tigêri, ne fe, ket d'ar c'houarnamant, goude eun digant an dion gampr an arc'hant a zo red d'ezhan da gaout An dion gampr a zo o vont d'en em ziskuiza dioc'h ho labourou-brax Ar c'houarnamant ken na c'hoarvezo ano dru-bennag a vrax, ne c'houlenno sikour arc'hant e-bed e poent hag enn amzer, ha p'en defe ezomm

Gwelloc'h e kavo koll an amzer vad da c'hoari gant ar Chin ha gant an Annam a zo c'hoaz eun tamm-brao *Arzoc'h* a vid-omp war an tronou kammze

Seto eta penaos *eiro ar stad da vat* Tud Bro-Chin a rano goab ac'hanomp. Divêzatoc'h, pa vezo re-zivézad. e vezo kével, e pe zoare. eo *bet pelleat breizi ar Chin*, ha neuze ar re a gav mat kement a ra gouarnamant ar Republik a c'hoarzo moteu

Nann ezomm e-bed a arc'hant. ouspenn an Arm a zo goulennet dija evit ar brezel-ze

« Eun dra-vad eo evit an eleksionou Goude avad piou a c'hoar petra gousto diavested diskiant ar Vinistred a rez an eun gampr da vont da bourmen, neb beza bet digant-ho pendra da harpa oc'h kement a c'hall c'hoarvezout.

« Ha pa vije goulennet an arc'hant se. n on ket red ho dispign beb ezomm neuze. gwell a-se kement-se esperniet e vije

« Tud Bro-Chin a lavar e rezint ac'hanomp e peoc'h. hag ema n oc'h aoza pép tra evit ar brezel.

« Hon a pa a renot da chom hép kas tud nag armou d'an Tonkin, ha ni a gred anezho ha kon skoude gant pep kelou a d-en oioc'h an tu-ze — er meaz eus an *Ajans Havas* — ne gievet hano nemet eus an armé a renot

« Prena a renot armou eno Amerik hag enn Europ (muzilion. kartouchennou a c'honod, ha ni a lavar bezomp sioul ne raint ket a vrezel d'e-omp.

« Aza ! da biou e lavarer gevier ama ? Da dud Bro-Chin a ra gon. ac'hanomp, pe da dud hor bro a gav brao beza daltet ho-unan ?

« Ar wirionez war an dra-ze en enta gouarnamant ar Republik oc'h ober brema a-nevez, ar pez en doa great evit brezel Tunis

« Dioc'h kelaer ar c'houarnamant a gomz eun a beoc'h. ne ket biez d'an oad a skiant gwelet e vezo great eun Tonkin an a skanterez a zo bet great e Tunis »

Setu Bretonned, petra lavar e gallek ar gazeten republikan hanvet *Nationat*. Ar pez a lavar a zo gwir ha diskouez klear a ra ouspenn ez eo gouarnamant ar Republik koundaonet gant ar republikaned ho-unan.

War gement-se, ha c'houi a vezo ken da fé ne weloc'h ket pe seurt tro a fell d'ar c'houarnamant c'houi d'e-hoc'h adarre evit kaout ho moneston ?

Ar Republik a vransel-kaer den e-bed n en deuz ma flanos ennb , ar republikaned onest a zo ar re gentà. eveà a walit o tre. ke . d'ezhi Ar c'houarnamant a zo ken diboe ma ra lézennou hag a dre hé eon he enep he-unan Goude kement a zispignon fol , evel ar-re en deuz great beb ezomm o klask mouga ar feiz, eo paour ha berr an arc'hant brema gan.-han Diskennet en deuz ar *temps des gens de bonne humeur*, ema brema o vont *d'ar dri dre gant*. evit flipa ar'hano ivez eur gwennegik-benniag Dre-ze ar re ho deuz arc'hant war espern or c'houarnamant., a denn a-nezho euz he denzurion t weiet ar c'hra ze. rublerien gouarnamant ar Republik ho. deuz c'houn a-darre da garga ho godelou gou.o gant nour foun-nuz an Tonkin gounezet d'ezho gan. goab tud hor bro.

Brema, Bretonned vat'v ev t ar republikaned hag o weloc'h ha mirel a reoc'h oc'h ho tud zaonank da vont da vervel d'an Tonkin ha d'ar Chin

---

Eur gwerstrik, mar plij,

DA OBER SUR SKEUDEN GANE DA VONTRER HO TOD BRETONNED

Ha re a arc'hant hon.n ens-hu krisapien ? Mar hoc'h eus, eo neuze ho lakan da c'hoari

Penaos ? Ne ket o rei diner d'ar paour a zo enn noaz hag o vervel gan an naoun ne ket o rei hard evit seve fies-skol bc'h da virat na ve kollet ha dionet roeon ho pugale ne ket o rei gwennek d'ar veleien da zigoll ar zanndon nag lagret d'ezho gan t gouarnamant ar Republik nann a-vad rei hol o arc'hant d'ar re-zeun-ze a ve ho c'hoil hag ho furiam neb ezomm ha ne ket gwir e kle-vit mui an arc'hant a dalv ouspenn dek ha kant gwech ho muioz pa vezint etre daouarn tud a skiant, tud hag a c'hoar an doare da denna profit anezho.

Mad. Kristenien, mar kirit, me a vo da lavaret d'e-hoc'h penaos e teuiiol eur profit braz-*estruny* eus ar gweonerien a c'hellfac'h da zouerat ?

Ia, a me ho klev brao republikan frank-mansoun ! gouie on en deus ho kouarnamant-e houi *lacret d'eomp da dek dre gant eun hon espern*, en deuz ezomm arc'hant c'houz. marvad. da sunka toul. mariotik ne vruched (budget), da zevel tes-skol-fall evit ober ac'hanomp-hon he skafed hag eus hor bugale skafed an diaoul. Arc'hant en deuz ezomm da baea kos-kazetennou feiz hag inspek-tourien-ezen er , tamal bep gwir abek frered sen rezed ha beleien , ezomm en deuz arc'hant ne ket gwir marteze adarre ? da vont da ober brezel d'an Tonkin d'gont du-ze pemp mil neo-bennag dioul hor bro gant pennou gwaz, brezel hag a selo gant-

han hon tad unvanh a ziwan, empreun ar hent an tailion kreiñet hoh hiviz dre lost war hor c'hein. Ha kreiz mirout ho c'hoant da hoba digan e-kenver ar gwasaerien a bellkomp da zivoarvel hiviz.

Tud ma bleiz, gant ho c'hoant vras hag ho c'hoant ouz a draou ar vourc'hi. Ne het ket a vuzuliadennoù eo a-dreiz da ho kaout a un aluzen pe digasse hor bugaligou da labourat kreiz. Tud all eus ho harz ma tle ha ne gafont ket hag a gar ho bro hervez hag e tle ha ho zle ober. Ar gwirionez eo ez eo bet ar c'hrim ar hent diskar ar vugaligou da labourat ar mare ma oant o vont da gas ar Prantaized da vrezel ouz ar Vosianed divroet hoel ouz ar Rumanied. Ouz ar c'hrim-se ez eo bet kavet ar skiant da lakaat an dud da gompren pegement a zroug a vez graet d'ar yezhoù gouiziek gant ar re a lavar ne vez ket graet gant ar brezhoneg. Ar pezh a lavar ar re-se a zo gwir, met ar gwir-se a c'hell ivez bezañ lavaret diwar-benn ar brezhoneg. Ar pezh a lavar ar re-se a zo gwir, met ar gwir-se a c'hell ivez bezañ lavaret diwar-benn ar brezhoneg. Ar pezh a lavar ar re-se a zo gwir, met ar gwir-se a c'hell ivez bezañ lavaret diwar-benn ar brezhoneg.

Kentoc'h kresket ez ha ho gar hor c'henvroiz e ve diwezatoc'h ober gant labourioù brasoc'h eus ma ne vefe ket mankoù ebet dezh. Ret vefe dezho digreiñ ouzh ho lerc'h ha kemer ar gwiriou hag a vez gant hanternoz ar pezh a lavar ar re gozh: Ar gwir hag a vez gant hanternoz a zo kalz kreñvoc'h eget ar gwir hag a vez gant an deiz.

Ouzhpenn-se ez eo ret da lakaat piz gant han an dud ma a zalc'h a-enep d'ar c'hemmoù e-keit a ve-dezhon. Mar e vo kavet ho hanter-kant ne het ket ganto hervez ar gwirionez. Ar re-se a zo diwar-benn ret ha ne vefe ket ankounac'haet bezañ ar re-se.

Kalz a-vare ez eo ret ober kalz ma vefe ket graet ez eo retre. Ar hent a vez ret da gemer hag ar hani bras ne-dese kaout Brezhoneg an ene hag ar c'hoant da vevañ ha da selaou Kreizkristenien ha n'ho c'hoant ket ez eo graet a-benn ober an anaon-se ? Ganto ho kredadenn ez ha ho c'hoant

bed otre he zaouarn nemet eur zigalen oskit enn he c'henou forn an deiz a-rank an aotrou Bidard, maer Roazoun, hag an aotrounez Martin ha Lousmer ho daou adjunt, a skrife da Gambetta eus a Roazoun ar 5 eur a vez kerzu 1870

« Hiriu e c'houzomp hep mar e-bed ma n'eo « ket armet an hanver kant mil soudard bretoun « mobilizet, a zo bern-war-vern e houeac'h eunn « zo, e kamp Koulc'o ebarz ne d'eo ket bet falve- « zet gan-e-boc'h ha c'houi o c'hellout ho armi, « abaoue ma here remenet, pa ho pad e-boc'h, « e porz Brest pemzek ha tregont mil fozuill Re- « miogion.

« Gouzout mad a reomp, ma ne arinet ket sou- « darded Breiz ne ket dre na c'hellet ket ben o- « ber, mar kirit Evn-omp-ni ne c'hellomp ket « gwelet hep spount ar Brusianed o tosnat das- « tum a raint evel eur vamore chatal hon hanver « kant mil soudard mobilizet bet arm e-bed d'eo « em a fenn, evit ho c'has da vervel ar Prus gant « an naoun Nedze ar Brusianed ne gavint e Breiz, « na tud nag armou d'en em sarel doc'h ho ven- « jans

« Nin omp ket evit teser evit samma dirak tud « hor bro eur skeud hep-ken eus ar beac'h a goue- « ze war ar-re a ra traou er c'hiz-se. »

« Setu ze ! Epad ma skrife Gambe ta dre an te- legraf da Vourdel, ar 16 eur a vez kerzu 1870, da lavaret deza laouen e houi pe ho tud, Bretonned, a c'houzanve kement-all a boan e Kuzul ma kasaz ar jeneral Martvault an depech ma war-lerc'h d'ar bern-ze

« *Kuzul ar 6 eur a vez kerzu 1870* « *Gwa. 20 m. dioc'h ar mintin.*

« Ar medisin euch a zo o paouez rei he ulez, « dre ne d'eo ket evit enlen soigner oc'h ke- « mend-all a dud klaoz enn doar En em gavet eo « an depech a savar e vezo roet armou ha keme- « ret kouray da zerc'hel an ure-vad ! Ra-vad e zo « Mervel a rehan hep lavaret gen mui pann-leon « ko ar muzul »

Epad ma sarve ar Vretonned, hep lavaret ger e kouls, herves komz ar jeneral Martvault an aotrou Suerbeckere mignoun Gambetta, veza laouen hag eno imor-vad a gasé daou zervez divezatoc'h, dre an telegraf d'ar fumer segaennou mad-eskiz, ar c'homzou-ma

« *Bourdel, an 17 eur a vez kerzu 1870* « *Gwa. 40 m. dioc'h ar mintin.*

« Bet oun o welet ho kamproù er mintin-ma Vetano d'ezar enn-ho enn eur mor *limestra* (pourpre) *leg noar* Netra a oévez. *Pep tra a ia mad*

Sa up vreur ha mignoun

Ha brema, e pe sor e oenoc'h Gambetta ?

Kredabl ne ket kou eaz he zoare eno ha war limestra Bourdel

Bretonned, ne ket arc'hant ar d'e-boc'h da rei, paper eo da strinka kont pel dour-boc'h kement republikan a d-enio da glask kaout ho mouesion digan-e-boc'h hep tro vou a vezo, hag an dro gen- ta, ar miz-ma pa vezo da c'houz konseilerien je- neral ha konseilerien arrondissamant

Kavit eur ger c'houz Bretonned Troi a-gleiz, distrui a-zeou klaskit ec'h eac'h ma kerod'h, ne gavoc'h war gement hent fall a ze nemet alzo re- publikaned frammansouned ar c'houarnamant oc'h ober droug ha poan d'ar re-vad, d'ar gristenien, bihan ha braz naour ha pruvidik ne espernont den n'ho deus truez oc'h den e-bed

Ha c'houi Bretonned c'houi kristenien ha tud onest, c'houi a vefe an traou o valo-ze, gant ar re- tansou a zo enn he c'horf da ober kement ho deuz c'houi, d'e-boc'h, d'ho tud ha d'ho pegale. heb dont a hi, d'arbenn, pa c'hellit, o vou atao ha bep tro enn ho enep ?

Evit neuze eo kollet a-gre n gan-e-boc'h ho laou hano kaer a gristenien hag a Vretonned

---

Mersonien ar Republikaned

OC'H AR RE BAOUR A ZO KLAOV ENN OSPITALIOU PARIS.

Lenn a rear er skrid hanvet e galiek *Lanterne d'Arlequin*

Lakaet eo gant konseilerien kommun Paris ne choumje ken diwar ar c'henta eus a viz gouere, beleg e-bed enn ospitalinn ar re glaov An dud kriz-ma nemze hervez c'hoant ar gonseilerien-ze, *a grevo e virit evit chatal. ha ne carfent ken* gant ardour *ha konsolation ar relijion*

Republikaned konseil muni sipal Paris n'eant ket ev i gouzany ken e sarvje, evel kristenien ar re baour klaov enn ospitalinn.

Hivisken chapel e-bed enn ospitalinou-ze ? Hiv- ziken beleg e-bed Hivisken zikour ar relijion da zen e-bed ? Eve-se eo gouer hemennet gant ar mor'h sivil a rear anezho konseilerien kommun Paris

N'eus ket pell enn noaz eus an tiez a voler enn-ho *saurizet bekan* ar re baour oc'h esmend, dre garantez Done oc'h ar re goz a rastumont evel a rafe tud ar bed a zouizet aour ez oa eur vaouez kos paour gant eur boan baouragan hennez

Benniuz gouele pardu ar glanvouez kos ar seur a roa war he arc'h a zoke d'ezhi An hini gos-ma, ne c'houn ket ev i, doare pegen toujerez oa he daouragan. a roe dent bete da c'houlenn *he fok* hem- nez d gant ar seur gouenek

Konse ierien munisipa Paris klaskit, e-leiz hoc'h nfirmierezed lark noaz hag a bokle evel-se. evit arc'hant. da ger c'hlanvour doujerez Ne gav- lac'h ket eur penn-hou enn ho zouez ar pokou- ze ne vezont roet neuzi dre garantez oc'h Done, karantez ne c'houzo h ket petra eo. karantez hag a gasañ hag a gass kont enn an ospitalinou tud digaloun ha diskiaut ma a oc'h

Dre starn an daol hag a gil-dourn hoc'h eux das tumet madou, bez hoc'h euz aour hag arc'hant, hag an esptantou a ra ket great evid-hoc'h an dérn ne lavaran ket a-vad.

Ar chas a lipe gouiaou Lazar a reaz dar Baradoz hag ar falz pinvidik *kreiet e zeiz* war he denzor a reaz ia zévo enn tan. Euz a greiz he boanion grisiez, ar pinvidik a c'houlenno eul loum dour war he dend digant Lazar ha Doue, ea, e pep tra, a viraz n en d vije a choum dour-ze.

Frammansoumed ma ve Gambetta ev a prezeg ouz-hoc'h dréma a dslreiac'h buan unn dro Gambetta zo mue, ha c'houi a varvo evel ma z eo marvet, evel chaza ma z oc'h!

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA. AR SKOL DRE FORS.
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall, eur priked fall, eun tad fall; ar pez a c'hanta euz an dud difeiz, hag an divèza eut a dud ke vrò.

Eline ar bugel a zo enn ar vro mar bez fall ar vro a telo da golli.

Lavaret eun Eskop e kemia euz a lezen-skol Ferry

EIL NOSVEZ

AR SKOL HEP DOUE

Jerom Fur Kével c'hoaz.

« Lakaat ar skol da vezo dre fors a zo d'ar c'houarnamant perz eus aer-tre hag eur faiiage, rak mod a ra e lez an dud dre forz hag eal, greist an treuzon, goude ern d'orojou pép gwir lealued, ec'h asten enn he graban ivinek war eul liberte ne ket a ezhan co.

Ha gwir en deuz ar c'houarnamant da ober torfejou ar seurt-ze?

Silvestrik Kerlouarnik Perak, Jerom, n en defe ket gwir mar d-en al lezen-skol nevez, evel a lavar, evit mad an hini ha mad ar vugale?

Jerom Fur Evit mad an hini a lavarit Silvestrik? Penaoz? Emichans, n veza m ema ar c'houarnamant o kask kaout tud vad ha sondarded vad?

Hag asalamour d'an dra-ze, e kav d'e-hoc'h, Silvestrik en deuz gwir da vont dre fors d'ar familhou ev t ober tud vad?

Gwelomp hervez ho mennoz. Silvestrik neuze ota co a-wasc'h d'ar c'houarnamant gwelet ema he vad ann ti hennaignes, kaout gwir da gemeret perz ei peac'h ma kar ha dont da ober he lezennou? Sada-ze hag a ve traou braz, Silvestrik!

Ar c'houarnamant en deus interest evez pe ve ket ho maidon-c'hoz foranet gan-e-hoc'h pe rafac'h ket gwall-zispegnoù enn ho a pe enn oslaler enn ta-all d'hoc'h eaz. Neuze e lle dont da lakaat he bao war ho tra, evit miret ouz ho kwall-zispignon?

Mar d-eo ker bras-se he interest evit kaout ofisérien vad perak, Silvestrik, ne gas ket dro fors da skol Saint-Cyr ar re a gred a c'hello direzatoc'h he servicho mad?

He interest a zo kaout soudarded kre. Perak neuze ne c'a ket vez da lavaret ha da rei urs penaoz gwiska maga ha loja ar bugel mar d-ema o choum enn eur c'hos-ti ne ket rac'huz mar d-eo fall he zillad ha nebeud c'hoaz anezho war he drò? Penaoz, anez, e vezo kre ar bugel-ze ev a beza eur zoudard mad d'ezatoc'h?

Neuze ar c'houarnamant a dle, ouspenn miret na zimesfe an dud a mit da lac'h na kre dre ma vezo, a dra-zur lugale an dud-ze toc'hor evel-d-ho.

Oc'h ober evel-se, he zoudarded ne chomint ket enn haner an hen, kenta dervez bale a ra ot.

Evit diskonez sklear en, ha pa ve he interest, n en deuz gwir e-beo ar c'houarnamant da ober ar pez a ra.

Ma ve evel-se evit pep tra, a rak gwir ar c'houarnamant, ne chomfe gwir a ne-bed gant den.

Herve Bremeur Ne choum ket kalz ken ha mad a rit, Jerom, sker war ar c'houarnamant. Biskoaz ker fall hag hini ar Republik a lez ampoezoun an dud gant ao efachou fa a zo. Forz ma ra nemet en devezo ar hini. Ar hiiun vez a zo kresket he bro, ha kalz fa loc'h abaoue m eo kereat, an alumetez, ne grok ket sek war gant. An traou-zeholl a zo kodau kraban ar c'houarnamant ha kemeret vez dre fors gan-hini ev a esplua ar bob evel eul labouz karoiize. Kievet a ran zo-ken e feil d'ezhan kemeret c'hoaz an hengroou-houarn.

Silvestrik Kerlouarnik Kaer a ve lavaret, Jerom, ne gav d'a interest ar c'houarnamant er skolioù, a zo d'ezhan eur gwir euz ar re genta.

Jerom Fur — Neuzeoc'h ket gan hi, Silvestrik, na ost zo-ken. Lavarit d'an neuze pe skol eo nou-nez a zo evel-se dar c'houarnamant eur gwir euz ar re genta?

Silvestrik Kerlouarnik Skol genta ar vugale, hanvet *ar skol prenér*.

Jerom Fur Mez c'hoaz pe seurt *skol prenér*.

Silvestrik Kerlouarnik — Skol da zeski d'ar vugale lenn ha skrifa, gant eun tamm *prenerpoz* ev t beza tud onest.

Jerom Fur — Brao tud onest a reot euz a vugale a welo hag a glevo kas Doue hag he hano euz ar skol.

Pe seurt *prenerpoz* eo ar re a vezo reot d'ezho?

Prenerpoz lennet euz a bennou ivinn ar frammansoumed *prenerpoz* na akaat da c'houlenn, pe gentoc'h na ouelaj rak emichans ar frammansoumed n'hin ket eur c'honsil a Dran. *Prenerpoz* gwellor a c'hoaz ne raio den foeltr-forz anezho,

craon hevel oc'h gouerion louz a vezo mall lammet ureuz-ho. er c dont d'ar B ha BA

Brema. klevit Silvestrik, mar d-eo ar B ha BA da vezа lakeat er renk kenta euz a w r ar c'houarnamant er bed neuze e vo reu. mar teufe da vankout ne c'hellfe ken karr ar c houarnamant mont kuit dro, hag e chaife-krenn pe e lumple

Nemet diskiant e ve den ne zalc'ho penn da reiñtin er c hoe-se Anaoud an alfabet a zo lakeat brema d'an holl gant ar frammouennou. eur pennap. me lavar ar penn kenta ne ve gallet hep-d-han gouarn ar bed da zont Ar pez a zo ato hetrest kenta. ar gwir genta. ar penn kenta ev ar bed hag an hini fall eo ma vezo savet ha desket ar vugale da respet kement hini ho deuz da welet war-n-ho, da garet Doue ho c'berent. ho nesa, ar w rouez ha pep mad

Ar skol dre fors e vezа ne d-eo savet nemet hepken evit ma ret oc'h pep mad ar vugale. ar skol-se a dle beza koundaonet gant kement kristen ha den onest a zo a dle beza teñzet diouz-hu buanoc'h e pot dimc h ar vosen

Ma vije c hoas ar skol dre fors skol a religion. neuze e vije mad ha ne vije netra da lavret anezhi.

Mez o vezа ma z eo skol hep Doue hag eun he eoep ez eo hoanz d'ar vugale noanz d ho c'berent ha d'ar vro hoi)

Lan ar Jar Me garfe gouzout penaos. Jerom?

Jerom Fur Ne vezo ket diez lavaret penaos. Lan dre ma teufe ar skol-se da reiñ d'ar vugale kement hag a ve reu evit mont da efa buhan ar c hazetennou hag an levrou fall hep ma ve roet d ezho skiant a wale h da c honzout anaoud ar gaou diouc'h ar gw r ato ronk diouc h ar mad

Ha ne ket dre eno. dre ar skol dre fors-se hep Doue. skaat eur c hamantez war beun eur bugel, ez e he gas d'ar mouro?

Brema, d-eomp da welet petra lavare Si vestrik brema k diwar-benn ma z eo lezen-nevez ar skol dre fors ev mat ar vugale

Lan ar Jar Me gav d'in iver evel Si vestrik, Jerom rak ar bugel en deus gwir da gaout bara ar spered eve bara ar c horf Ma ne vez ket roet dezhan ar c'houarnamant a c he bag a dle *furn* an tad da rei ar boed-se da spered he vap Ha ne ket an dra-se Si vestrik. ho poa c'houn da lavaret da Jerom?

Silvestrik Kerloaerouk — Eo ua! Lan Dreut eo gan-e-hoc'h.

Jerom Fur — haeroc h-kaera! Mez pa fel d e-hoc'h. Lan ha Si vestrik. en em lakaat da reiñtin e-leac'h ar c houarnamant hag ar c houarnamant d en em lakaa e-leac h an tad ev t rei d'he vugel bara ar spered peruk ar c'houarnamant neuze ne ro ket d'ar bugel-se ivar ar c henta bara a zo rei, bara ar c'horf?

Kenta a zo eo beza Lan ha Silvestrik. goude e c heller prezeg.

Pa en devezo bet ar c'henta bara-se euz a zourn ar c'houarnamant ar bugel a gemero lacuenoc'h a-ne egile goude

D-eomp a-raok. ha c'houi a zifen ama gouarnamant ar Republik o stroïl gant-hañ var-n ar Revolusion genta

Herrez a lavare Gregor neure selaouit. Lan ha Silvestrik! Kement a-bez ha dre fors ar wenn dud a zo o panuez genel kit da gaout ar buge war barlen he vamm eine a vrac'h he dad gra le zennou evit an amzer hag an hoare d'he vaga, le zennou ev a merka ne seurt Lord ha pegrement en deuz ar bugel-se da gemeret pep pred pa z e manoc h war an hent perak e c'houmit-hu a zar da zeliet a ban? Ne kri a vanc h digreñ klas. mar chommit goude da rei broun d'ho pal epad an deiz?

(Eur pennad-all eur wreach-all

HELKIEN AN HENOPTI.

An aotrou Le Guen. persoun e Penhars, zo hanvet persoun e Landudut

An aotrou Jaffres. kure e Lanrivoare. zo hanvet kure e Plouvian

An aotrou Coazigon. kure e Ploegat-Moysan, zo hanvet kure e Lanrivoare.

An aotrou Bescond. zo hanvet kure e Ploegat-Moysan.

An aotrou Cevaer kure e Lampaul-Guimiau. zo hanvet persoun e Penhars

An aotrou Kerloaerd persoun e Guengat. zo hanvet persoun e Loc Metard

An aotrou Cren. kure e Plouvian a zo nevez-maro

c'hoari koukouk.

Enn deiz-all e welpon enn hanad bugale
Ioa o c'hoari koukouk Pep-hini a skrabe
D'en em gavet er-vaz, oll da vije kavet.
Enn ho zouez. eur skiz-haoiz o welet ton harpet
Eur skeu enn toull-skouar da vont ar c halatres,
A lugn dre-zoh d'ar red ha pa voe ran war-zaez
Roe d'ezhi skoilou red. mann ha ma c'helle,
D'he c'hoari buan d'an traon hep kaoz aoun na dorje.
An dra-ma rea marvoi a ma vije gwerset,
E voa dre ar skeul-ze er c hanz res pignet

Ar skeul-ze kenn ar boti a ia dre-z-han d'ar red
War-lerc'h ar c ha gou hoel. ar republikaned
Pignet er beg huela. ho gweler buan-ha-buan
O trei oc'h an arc hant da asenn ho c hrehan
Ha peb eil pa dizoh. ren caillou lourdou
Da lakar gwir ar bold lie feiz ai rezempou
A oa oet great a-raok evit ofenn lie dra.
Ha gaou a lavarer, pobl paour o dije ama?
Sell gant da zaoulagad oan da zekouarn seiaou
Hag e kleri hirvoud. hag e we daelou
Tud klaoz and hag hanger oll mamm ha bugale
O c'houlen, gant k tor ez gant-ho ho Doue,
Bet aeret ganam-ho digant ho enframmet
Gant arred an dern. ar republikaned.

Furoc'h ve eur c hristen en ou strinkfe nen tan,
Get na ve o tou vit eur republikan.

G. Milin

Librairie A. Josse 54 rue de Sèvres. Paris.

DOM BOSCO

SA BIOGRAPHIE. SES ŒUVRES ET SON SÉJOUR A PARIS

Par M. Léon AUBINEAU,

Seconde édition considérablement augmentée. 1 vol. in-12 orné d'un portrait. Prix 1 fr. — Pr. 1 fr. 20.

DOM BOSCO

Par le docteur D. ESPINEY

Nouvelle édition avec portrait. 1 volume in-12.

Prix, 2 fr. 50 et franco 2 fr. 90.

CORRESPONDANCE INTIME. Moyennant 1 franc en timbres-poste, tout lecteur des semaines religieuses recevra à titre d'essai, pendant six mois, la *Correspondance intime* publiée par l'*Association financière de France* (1, rue Grange-Batelière).

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un événement dont pourront profiter les capitalistes. Ces lecteurs seront les premiers renseignés sur les hausses qui se préparent sur les titres qu'il faut vendre ou acheter en.

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE

SOCIÉTÉ ANONYME

Au Capital de 1,000,000 francs

PARIS 1 RUE GRANGE BATELIÈRE 1

Achat et vente de Titres cotés et non cotés sans aucune Commission. — Pour tout officier des Agents de Change. — Paiement de Coupons. Commission 10 cent. par 100 francs. Versements. Echange de titres. Transferts. Conversion. Libérations de Titres. — Souscription aux émissions sans aucune Commission. Avances sur titres.

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs. (Joindre un timbre pour la réponse).

Nous vous recommandons la maison LEFEBVRE 3 rue Castex Paris. **MACHINES A COUDRE** de tout systèmes, spécialités pour Couvents et Maisons religieuses. Envoi en province. Emballage gratuit. Port à la charge des clients.

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

58 rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions, modèles nouveaux d'un sentiment très religieux et très artistique.

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**, nombreux personnages en relief.

Envoi de photographies. Prix modérés.

A. PARENTY *Directeur*

Nous recommandons spécialement le **CAFÉ INSTANTANÉ** « *Ewenn pour café au lait et café noir* » revenant à 7 centimes la tasse. Chez M. P. BONNARDET 44, faubourg Saint-Martin Paris et chez tous les épiciers.

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

G. et H. BACCHUS fabricants de coffres-forts à *Reims*, spécialités de portes en tôle d'acier tabernacles en fer porte de sacristie pour encastrer dans les murs, coffres-forts incombustibles pour sacristie.

Envoi *franco* du tarif, sur demande à Reims (Marne).

ASTHME

Suppression, Guérison

Affections

PAPIER et CIGARES de GICQUEL

MALADIES DE LA PEAU

Dartres, Eczémas, Psoriasis etc.

Guérison infaillible et radicale par les Pilules anti-herpétiques codex médicamenteux usitées *Hôpital* sous la dénomination du Dr LUIGI. Dans le cours de ce traitement dont la durée est en moyenne de 30 jours, on emploie simultanément au bain les seules Pilules suffisent. Dépôt à la pharmacie FINANCE, 5, boul. Rochechouart à Paris. *Voir les lettres de nos Clientes Commerciales.*

PHOSPHO GUANO ANGLAIS

de "THE LONDON MANURE COMPANY"

MARCHISIO & CALLOT, 11 rue Laffitte PARIS

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE

Sirop Zed

de Codéine et de Tolu

Ar Merer G. M. L.K.

A emprr. moullet pour Ar DE MERANGAL.

TRIWECVED BLOAVEZ (Nr 36) AR ZADOÙ 10 A GWENGEZ 1913

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

PRIZ AR GAZETEN DRE BLOAZ.
Ar Pennoù ... 4 lur
Ar Skolidi ...
Gouez-ar-Mor ...
Ar rest eus ar Frans ...
Ar bed a-bezh ...

Kemer hon Gwiader, ne hon Gwenn
nemet hor Salver Jesuz, Doue.

Ar bed hon-tout a dle bout gwir Gristen, ha Katolik ervat da Vro Leon DE GERAPLAN, hon-tan

Diwezhan hon e dle hon hini hanvet Intellektuel ann hini ne vefe ket da Katolik mes ar gouzoug

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE ... est seule chargée de recevoir les annonces

Kemper 24 a viz Gwengolo 1913

BREIZHOC
Gwir Gristenien eur Vretoned hon

Labouroù ker ez an Iliz

A labouroù ze a ro ennañ a-walc'h evit kaout ar c'hoan ar vuhez kriz-kaer-ma evit kement hini a vez ken kalonek da labourat ha da vezañ sklaer e soñjoù. Ar Jeneral Ha d'ho lod ez eus gwelloc'h c'hoazh. An Iliz, ar Vro, ar Vro-Gristen ha ar Relijion

Ar pez a lak ar Jeneral da gaout kalon bras ennañ, ar pez a ro dezhañ ar c'hoan ar vuhez, ar pez a ra anezhañ ur Jeneral ker galloudek, ker karet gant e soudarded, ha ker spontus gant an Alamaned, eo ar feiz kristen, eo ar feiz katolik, eo ar feiz a-bezh. Ar feiz-se a lak anezhañ da gredi ez eo Doue e Penn-kaer ar Vro, ez eo Doue e Penn-kaer ar Bed, ez eo Doue e Penn-kaer an Eternite

Ar Roue Herri V a-benn nebeut goude bezañ bet kemeret ar gêr gant ar Saozon, ha pa oa bet kaset ar Roue Jakez II da Saint-Germain-en-Laye, e kemeras ar Roue Herri V ar gêr-se da vont da vevañ ennañ gant e vignonez. Ar Roue Jakez II a oa bet kaset da Saint-Germain-en-Laye gant ar Roue Louis XIV, ha ne oa ket bet lezet da zont da gaout e vab ken ma oa bet kemeret ar gêr gant ar Saozon. Ar Roue Herri V a oa bet ganet e Saint-Germain-en-Laye, ha ne oa ket bet lezet da zont da gaout e dad ken ma oa bet kemeret ar gêr gant ar Saozon. Ar Roue Herri V a oa bet ganet e Saint-Germain-en-Laye, ha ne oa ket bet lezet da zont da gaout e dad ken ma oa bet kemeret ar gêr gant ar Saozon.

deomon-en a ves pourvuz mistouet ha klevet mad gant an Aotrou Doue

Ezomm bras a zo da anaout an holl bedennou. evit ma teuio buan gant sec'hed o ar Roue Herri V lisianz ha nerz d'ar gristenien da herzel oc'h he c'hortoz. oc'h fa agnez frammansonned gouarnamant ar Republik

Unan eus ar re-ma. ar bihanna war a lavarer, gonde dont da wenoel n eus ket gwall-bell c'hoaz d'hon aha-ni Bretouned ha kristenien da dreiagasoun oc'h he Republik salo. en deus kresket. enn derveziou diveza ma ober groab e Kenizoun, eus ar gouarnamanchou a zo bet a-raok ar Republik He druez oc'h ar Rouanez eus eur hor beo a ma dre he gomz-en, hervel oc'h d'ispriz ha fae pa zoklupe he c'houn ar pennad skiant, ten-ma e vou gouarnamant ar *Republik eur c'houarnamant ne dremen ket eur c'houarnamant eternel, evel ar gwir eternel evel ar bobl.*

Mimistrik kenz. mar d-e ker buan-all ho Republik gan-e-hoc'h a an eternite e c'heller kreo oc'h en eu gavot gant-hi eno pet a raok hor Roue-ni. Klev a mad frammansounik Herri V ne ket maro e houa ha gwetha ar re vare ket nemet pell goude ma vezo lunpet ho Republik e houe enn fenn hervet pe l goude ma vezo set Roue e Frans, oc'h aoza an disonant a zo bet great gant ar re mib kanel evel-d-hoc'h hivizil roux oc'h paourik kenz, mar kredit ne vezo ket kre-awarc'h pedennou ar re a gaza ho Republik ev a kanol d'gant Doue mesur ar vuez ne'hel ha boez hor d'ar Prins a vezo digavet hep ouie eus he ev da ren war ar Frans katholik Mar deuz eur c'houarnamant hag a lie bezo *eternel*. kement ha ma c'heil ar ger ze bezo gwir pa gomzer eus a frans ar bedkia. ez gouarnamant ar Rouanez e Frans Epad pevarzek ka vloaz ho deuz ar Rouanez gouarnet hor lo gant skiant ha mar oly gant Doue e houa mui kement a a vloaz-eun c'houz War gement e vez lazia a gaz hag hep bezo divoer na pardon e c'he set lavaret d'e-hoc'h Mi sirik kenz ne vez ket regon vloaz ho Republik e houe.

Ha gant-ho ze-ken buez an doun Viganna a zo bet enn he raok

Ho Repu dik e houe Mi sirik, a zo kaset hirio gant ar republikaned bo-unan Pell zen a gasfe he c'houe enn ho zouez bremn e Frans da ren kaloun ho buez evit ma zaoie epad eur bloaz e houz ? Mar kaf se'h muan ne ket e houe marvel a ve hen-nez

Mad k ev a. ar Roue Herri V pa vezo red a gavo se ket muan na kant mui kant-mil ha kant-mil den all da ren ho buez evit-han Ar merc'hed zoken ne vent ket kenz kaoz ouezho ar re zivez o lout da harpa hor Roue An dra-ze a c'hoar an holl memes-hoc'h-c houe martoze hag ho kenvurted e gouarnamant ar Republik

E Nanned a zo e Breiz, eur c'hrek a feiz eus a eur rena dister e deus pedet Doue gant kemeod a galoun hag a garantez. me deuz goulennet ret he buez ha mervel gant ma tistrojo e sec'hed ar Roue Herri V

E priesc'h e ve kavet den da garet kement ar Republik ? E-lec'h karantez. an holl ho deus drouk ha kasoun ouc'h ha dreist an holl dud ama Doue ev eo dleuz a gavet he glenvel d'hor Roue mad ne nemet evit ma zistrou ouc'h-kan da vad kaoun ar bobl kristen a-hez

Bretounel pedit pe t bep paouez evel a ra tad ar bronou-all e Frans ha re ho zedennou se-zouet ar Roue a vezo pare ha pe h a-benn ne-beud ama *Bevet ar Roue Herri* ! *Ha bevet pell bra e houez evit ma zistro koz hro kenz hag ma z eo bremt diskavet izel gant tud ar Republik !*

DISOLIOU AR REPUBLIK.

GOUEZ KAVET GO AN NEVEZAMZER

Lavaret zo n eus ket pell er gazetenn *Feiz ha Breiz* e kouefe brema ene kazarc'h ar kenvroiou fall e-touez ar vugale ha vad Bretouned kouezet a revint evel ar c'hazarc'h-ze a c'hlag enn nevezamzer ar diouc'h a-vel dre ho gwez fromus

Na ket gaou an traze rak setu ama gwirdoroc'h ar mouezhiou morat eur c'hatekis lank o lout war ferc'h ar re all da zibaupa d'he dro ese enn amprefan da benn mui eus e-touez he zank En. levr eo hag a fal d'ezhan desha enn uzare nevez, evel ma se ket an hanter-re dja eus ar c'hos traou-ze da vouga pep feiz Bretounel, e kaloun ho pegale

Na teufe ox gouezа etre he tanvarn. e vezo eus d'e hoc'h he anaoun dioc'h a-benn ama war-lerc'h. hag a zo vennet anezhan evit disaoues d'e hoc'h bete pegi l e c'hec mui. dakantet enn don da rouskel war pep benn mui benn ar relijon hag ar feiz katholik

Gwelloc'h kalz e se d-e-hoc'h Bretounel, takaat eun ar c'hi ber e houchel pep-hini eus ho pugale evit na se lezel al sevr-ze ha re a l esel-d-han etre ho daouarn

Ar levr ze a zo great evit daou dra da gentа, evit pipout d'ar baotred a zo da-ze, e Paris loc'hlein kerz ar Republik gant-ho ha d'an oll evit holl ho pugale

Enn amzer zo war-n-omp kristenien. levr e-bed ne blij d ar frammansonnerl ma na d-eo ket evel levr fall ne h an traze ze e-hoc'h ho harn.

Enn eur s ig ho lezen-skol ar frammansonned ne d-eo ket bet falvezet d ezho e s je bet lakeat hano Doue enn he fenn kant hano Doue ar Republik a s je bet dizenorel Perak neuze kaoz an *fromuz Sakrum* enn dizon evit eun dra kel kouz hag ar Republik ?

Arabat ox, eme ar republikaned e vije Doue

e-bed e zenn-skol ar vugale, na zo-ken Doue ar republikaned vrasa eus ar resonsion ganta

A lezonnerien go brema kavet mad, Bretonned, ne ket c'hoi tousien ni eve ar re-ze, na tost d'ezho da vesa zo-ken Nann, arabad eo kreiz ne dalvfe ket merien hor Biganna-b aéred ho mamm gor da flemma, rak mar kredit an dra-ze, e faint ha ne ket nebeud.

Aered Biganna-goz a flemme gant flemm ho gi noui an dra-ze a zo sur Mar, merien he merc'h rihan a ra kaeroc'h inspenn gant ho fenn e flemmont eur penn-as ho dena rez, ha gant-han ha gant kement pao-krog ho deus, e reont vez ha mont c'hoaz

Ar re-ze a-hont a roa oraz eun tammik ar re-ma ama, unan k-unan kena, a labour gwelloc'h Doc'h ho ment Ar re-ze c'houmet eun tammskend eus ar skiant gant-ho a lakea e roa eun Doue, martese evit ar re-ma n eus martese e bed e ve eun Doue Doue d'ezho a zo lakeet

Koulskonde taulit evez oc'h eun dra-kristenien Na ne ve ken nemet an hano a Zoue, a ziskouez skiear a-walc'h d'an o stern den a skiant a zo, e rank bezn anezhan rak mar geilet her favaret eun dra ha ne d-eo netra, ne ket evit kaout hano e-bed

War gement-ma eur spered impar a zen en deus kavet an dro da lakaat unan, pe, mar kavt gwelloc'h da lakaat d'en em gleves lezen-skol Perry ha skiantchou an tud gwirionez eun amzer ma Hen noz en deus difu set he vloue-neud her bro ma z eo deut a-benn da gaou poell an neudvenn hen-nez ne lavar ket nag ez eus Doue, na ne deus ket Doue a zo, eme-z-han, ar pez ne c'houzoun ket

Kre abl eo ! Nann burviken nag hen na den ne c'houez petra eo Doue Anaout Doue a zo mirer mad or'h an den endra ma z eo beo Mez abammour ne c'hoar ket an den petra eo Doue Doue pe d-eo ket nebeuioc'h An den ne wel ket Doue, o vesa ne c'hell eur c'horf gwelet eur spered E korf an den epad ma vev ez eus eun dra na wel ket, hag a zo anezhan kou skoude he alan pe an ear a zalc'h anezhan den Dre al labourze, an den ne ket evit mar'h he alan Hag e c'hellfe mar'h Doue kroger he alan, pen deus roet ar vuez d'ezhan ?

Ia, eun Doue a zo, kristenien eun Doue Holl-C'halloudek, Krouer an nev hag an douar ha kement tra a weler ha ne weler ket He hano, he c'haroud he vadeiez a zo skrifet e pep leac'h ha war bep tra er bed-ma war dal ar sterdenn-noz, evel war deiien boked ar prad Kavet a rear hano Doue e kan al aroux eus hiboud dour ar c'houeren hag e kroz ar mor-bras Doue a zo mad he hano a zo bras ha santet evel-d han, ha piou bennag a lavar ne deus Doue e-bed, a zislavar gant he deod ar pez a gred enn he galoun, eur gaouad eus ar re fallakra eo eur frammanour republikan-mat enn eur ger

An hini en deus great ar c'hatekiz-mañ a lavarer evit kenseiha bugale a ziskouez a-nevez, e-tomm kant ha kant gweach a ne gav an den nemet dic'hach ha follentez er meaz eus ar gredenn gristen.

Setu orema, Bretonned penaos e tigor ar c'hatekiz-laik m oget se dre c'houlennoù ha lavarioù pe respountchou lakeat gan-han e ginou ar buget

Gouien — Petra eo Doue ?

Lavar pe respont Ne c'houzoun ket.

Gouien — Piou en deus krouet ar bed ?

Lavar — Ne c'houzoun ket

Gouien — Eus a he-leac'h e ten an den ha da beleac'h ez a ?

Lavar Ne c'houzoun ket

Gouien Pegoulz ha penaos eo deut an den war an douar ?

Lavar Ne c'houzoun ket.

Gouien — Petra a c'hourvez gan-e-omp gonde hor maro ?

Lavar Ne c'houzoun ket

Gouien Ha n hoc'h eus ket a vez o vesa ken azen ?

Lavar Ne eus mez e-bed evit beza hep gouzoul ar pez n en deus geiiet den da c'houzout

Eun azen pa lavar a vadi eun azen o t bri he vrouskono ne ket kec'hatalek hag an h ni en deus great ar fevr a gumser anezhan ama evit rei, war he veno, kenteliou moral d ar vugale Gant kateki an Iz katholik, eur bugel kristen e vont kouls lavaret eur ho gavel a skankfe bep ger he c'h noa da eun doktor evel he-man Mad Bretonned, an doktor-azen ma en deus kavet evelato penaos-mar mouz war dreuz tud d he ren Kavet unan anezhe. « Mat eo ar respount bep tro ne c'houzoun ket Slear eo ne hoar den ha n en deus gellet den buanoc'h gouzout hag e vez eun Doue evel ma z eo anat nez en deus gellet ar bed en em groui hep Doue Ar re c'hwirionc'h a ziskouez an dra-ze, koulz hag ar c'hatekiz laik »

Penaos e t skouez ar re c'hwirionc'h e c'hellaz ar bed en em groui hep Doue ? Mar hoc'h eus eur begad skiant hag eun tamm-spered Ia gompren. anit-ho ama da labourat Bretonned Se zo,

« An traou o seoc'h anezho ho-unan re transformisme a ziskouez skiear a-walc'h petra c'hoarvezas er *greansou* Neuz netra sempioc'h, netra sklearoc'h na dresoc'h da zislavarat, egal na d-eo prinsipou ar Wirionez zo brema.

« Da genta, ne voa netra, ha netra n c'houema pe o kemerel gouenn a roaz ar vuez hag ama ar vuez eo deut kemen zo, re zenchamantchou n eus ó stag e-bed d ezho.

« Ar vugale n ho deus nemet desk, an dra-ze

dindan eror, ar ger divéza eur ar skiant so brema so. »

Ia da, Bretouned ar ger d'véza eur ar skiant so brema eloues ar re c'hwisiek ganet. eme-z-ho. diwar marmousien Ar ger-ze pep d'leiz, a so mad da zeski d'ho pugale koll hir fenn ha pep kreden gristen

Eur wirionez so hou-ma *Ev. a netra ne d-eu netra*, ha n'eo nemet azenneres anat ar wirionez a lavar brema *netra o kemeret gouenn* e ro dr *euez*

Klevomp c'hoaz petra lavar ar re c'hwisiek var c'hatekiz laik a zeskouez d'ezho (ar vugale) ar senchamantchou izela, o pignat diwar-n, eus a amprefan da labouz »

Goulen. Ar speson (form an traou. ha n'int ket bet atao ar pez ma z'int brema ?

Lavar Netra sur, al labouz a ny war hor penn n'eo ket bet atao eun ear

Goulen. E pe-leac'h edo a-rank ?

Lavar E traon ar skrenn o c'hortoz he dro.

Goulen — Penaoz an dra-ma ?

Lavar — Eun oad a deuaz, ma arogaz eun amprefan evel eur stulien da zevel huelac'h Setu ma teuaz neuze da gaout doujer eunz he stad a vuez, atao, atao er fank c'hoant a deuaz d'ezhan eta da zonch, hag en em zikeaz da huvreal edo o vont dre an ear

Goulen Ha da be-leac'h an huvre-ze a c'hello he gas ?

Lavar — Huvre ar penn plat-se a badas kerd, ma rankaz an natur sentl ha plega

Goulen Plega da biou pe da beira ?

Lavar Plega d'ar gwir *eienvet*. ia vir ar vuez gant he senj-ny huez hag a zo anezhi kement dre ar geo ma rol bepred e pep leac'h bepred o vervel bepred nevezi.

Goude ar brasfemou hag an diotachou-ma. ar c'hatekiz laik a lavar « an den a raio evel an amprefan pugnal a raio eunz ar vuzer d'ar c'hloar »

Perak ne lavar ket dioc'h-tu e vezo gwelet dioualkel o tont d'an den da ugal eunz a-douez ne fank d'an nev ev. beza sal. arc'hel pa Zoue zo-ken?

Sada-ze traou e-doc'h da gompren mar gel al Bretouned evnoun-me ne gomprenan netra enn-ho. Ar penn diroed en deuz great ar c'hatekiz laik ne c'hoar ket pe ez eunz eun Doue pe ne deus ket, hag e c'hoar *petra dremenet e penn pini eun amprefan e-kouez he fanv meur* d'ez *bloaz* a zo An dra-ze a zo beza eun divinet dibombal a-vad! Lavaret a ran e-doc'h, Bretouned kredit pe ne gredit, mar par ar Republik eun nebeud bloaveziou c'hoaz ez aio da ngadel spered gwisiek kement Republikan mad a zo An dra-ze a zo easoc'h da gompren evit *netra o kemeret gouenn* e ro dr euez

Dioc'h kement a zo lavaret diwar-benn ar c'hatekiz laik-ma, e vefe gwelet brema Bretouned, pe seurt traou brao a vez deskel d'ho pugale er skolioù laik war zigarez an *neutralité*

Ev d'skouez gwelloc'h e hoaz petra en *neutralité* gaou skolioù laik ar vugale. Kévit mad petra lavar unn den a feiz hag a sk an. brao an aotrou Chesnelong d'war-benn ar skolioù-ze

Ar skol *neutr*, eme-z-han a zo skol pep difenn, bez ez eo a-vrema ha bez e vezo gwasoc'h gant an amzer Ar skol *neutr*, a lavar goude a zo enn eun dourn. evel ormidon a rafe eur fallagr ha treitour o krask an dro da verez pe da laza Eur skol evel-se a zo a-walc'h evit mouga kement mennoz mad a zavfe enn ene eur bugel

An aotrou Chesnelong a zeskouez evel-hen ar pez a lavar a-rank Ar beleg hag ar vamm a lavaro d'ar bugel ea enn eun Doue, Holl-c'hal oudek, hag ar mestr-skol o zakaat e viro an *neutralité*, ne lavaro ger eux a Zoue, ha dre-ze a roio da glevet, ma ne lavar ket, n'eo deuz an den ken mestr nemet-han he-unan

Ar bugel a bedo enn iliz ha gant he vamm er gear ha ne welo lavaret peden e-sked er skol

Derak traou ha kelennou ken e-nep ha ken dibevel, petra a raio ar bugel ? An darn-vuia eux an amzer e troio da fall, mont a raio war-zu ar pez a gavo easa, war-zu he dechon fall. Evit beza libr, e lavar. e n'a he dad nag he vamm. evel enn iliz, ar c'helennou mad en devezo bet evit kerzal hervez kenteliou fas ar skol Tenrel a raio he gabestr dreist he voue ha neo enn hent bep na welo, nemet pa vezo re zivezad d'ezhan, siouar eo en em hualal hag en em staget och strapen an ifern

Ar pez a d-enio an traou a enep-ze da veza ne.e c'hano divar ar skolioù laik eur wenn fallakr a dud difenn. ne gredint e Doue n-bed; eur wenn dud hag a lakaio ho bro. hag h ho-unan gant ho bro da vont da gon.

Kement a lavarer ama a zo evit diskuzal d'an tadou ha d'ar mammou peger fas eo brema ar skolioù laik evit ar vugale, ha pa ve zo-ken dalc'het an *neutralité* enn-ho.

Mez. an *neutralité* a lavarer a zo eur ger gaou, tadou ha mammou, n'ema mui er skolioù laik daremprouet gant ho pugale Eire ho daouarn e lakar euo brema al levrioù falla a gav inspektourien fa'akr ar c'houarmamant, evit louza ho spered hag ho c'haloun

War gement-se, Bretouned eux a beb bro doc'h ena daou zever da ober hag eun trede a dle dont da zikour ar c'henta anezho

Ar c'henta dever-ze eo ober evel ho deuz great tud Plugoffan e Kerne. pellaat ho pugale dioc'h skolioù ar seurt-se, hag en em glévet holl d'ho derc'hel gan-e-doc'h er gear ma kendalc'her er skolioù da lakaat aire ho daouarn *mennciou* koun

daounet gant an Ilis.

An eil dever hoc'h euz da ober eo diskouez, dre eun hent all ez oc'h kristenien ha ne dleit ket choumhet mont hep tro da vot a-enep republikaned ar c'houarnamant a ziskouez kaout, dre gement a reont, kasoun ouz ar bobl kristen, oc'h he feiz hag oc'h he religion

O tarc'hel ho pugale ar skouon lark hag o voa evit ar republikaned pe a chomfe er gear hep vot, e labourfe'h, Bretonner, a-enep ho mad hoc'h unan, ha mad ho pugale a-enep mes ho pro ha mad ho feiz katholik diskouez a rafac'h dre eno c'hoaz ne d-oc'h ken an dud-ze. Ker irinoet beleg ben dre an ator, evel penuon ker kaset hag ar c'herrek tud ha ne zistrooont morse diwar ho menoz, dreist-holl pa anavezont ez eo mad.

Bezit eta bepred Bretonned.
Bretonned tud kaset
A-eneb ar republ kaoel

An trede dever oc'h euz da ober, da zikour ar c'henta a zo avaret a-raok eo dimeret, kristenien, kalz pe nebeud arc'hant bemdez, pep hini dioc'h ho eaz, evit ma vezo savet skolioù Ibr mui ma vezo ge'e Euz ar skolioù hbr skolioù a feiz hag a religion eo e lenn si vidigez ar vugale ha sa vidigez ar vro. Roit eta Bretonned ha kemmac'hit da re ala, ken paour, ken pinvidik ho kwenneien pe ho skoeiou evit ezommou an tes skolbr E-touez an aluzennou a rafac'h an a uzeo-ze a zo unan euz ar re wa a evit ho mad hoc'h unan ha mad ho pugale Eno den sante ha mad-meurbed oc'h ar re baour, mar deuz unan-benag, a savare n ei s ket pe c'hoaz

« An tadou hag ar mammou euz a Vreiz a dle derc'hel dreist hep lra da zavete feiz ho hugale hag ar religion enn ho bro, enn eur rei ho fiardon d war ho diouer da zevel nes-skol-Iur »

Ber' e rankomp kaout ar Roue.

Ar gazeten c'hallek *la Ligue de l'Agriculture* a zo enn he fenn an autrou Estancelin, bet deputez, a skrife enn pennad zo, ar pez a zo ama war-lerc'h sene gant an autrou-ze

« Ennaor dioc'h-en o paouez sigas d'ho eul levrik meurbet a-nevez zo a-berz eun daro arlizaned, hag a zo he hano *Eun dra-bennag-all a rankomp da gaout*

Lenn a reomp ei levrik-ze

An artizaned eo a gomz evel-se) « Ni a zo bet falvezet d'e-omp kaout ar Republik Perak ne c'houlennfeump ket ar Roue ? Bez e rankomp kaout enn dra-bennag-all

« Ne ket a-walc'h, bete re a zadouromp evit lar.a korfon ar voure'h sten republikaned ne choumo, ket ena hanter ao bent, kask a reamp eun all dies, kavet eo gan-e-omp Tre a reomp hor c'helo da Republik ar glabonserien, ha mont a reomp da gaout *Roue an artizaned*

« Hen hep-ken arahad e ve den souezet, a c'hel sench penn evit penn d'al labour digoret ar bloaz 1789 ha bet kaset da fal, gant bourt mueu fa akr an amzer-ze. Hen hep-ken eo devezo ar ga tout da ober d'ar bobl ar vad a feil d'ezhan a ve great evo-omp ha gan-e-omp. Hen hep ken iwez dre ma z eo anavezet he skiant, ne c hwiskegez hag he vadelez gant an hol bobloù euz an Europ, a c'helio terri ar mare hajou sk ant a laz hor c hommerz, a zo penn-abek d'a labourou a choum a-dreuz, ha da c'hopr tadourou an artizaned da veza re zister Euz ar mare hajou-ze ne d-eu vad na profit n ar bed a ze ar bara na d ar re her gouvid

« Setu penaoz hag evit petra ez omp trouz war-zu ar Roue

« Deuet a'hon hen ar re eo em gar ho-unan

A voun da Vro sir republikan ar labourou-douar da fenn ar levrik-ze, ha da zonjal a-zevri e kement a lavar Ne vezo ket pell na vezo kavet, euz a eur penn d ar penn all euz ar Frans, war ar meaz evel er c'herioù, munez ar bobl holl o pavaret

Ar Republik a zo oc'h hor laza bez e rankomp kaout ar Roue !

Sinet ESTANCELIN

Ha klevet a rit ama Bretonned mouez an artizaned ho prendeur ? kit, kit buan gonda. da vot c'hoaz evit ar republikaned

MERDIEN AN ESKOPTI

An autrou Cadiou persoun e Treflaouenan, zo hanvet persoun e Guengat

An autrou Le Dilan kure e Guiclan. zo hanvet persoun e Treflaouenan.

An autrou Jumbol persoun e Plomeur, enn deuz lakeat he ziles.

An autrou Paluel aumonier ar Retret e Kemper zo hanvet persoun e Plomeur

An autrou Rulou kure an Iroun-Varia-Carmez, e Brest, zo hanvet aumonier ar Retret e Kemper

Eur badom evit Mab an Oad.

An Tad Drezen. reiz uz euz a urs Tadou ar Sperad-Santel, a zo nevez-maro e Sant-Lab, tost da Zant-Brieg

Lonnerien *Feiz-ha-Breiz* n'ho deus ket ankonet an traon kaer a skrife aliez ar belek santel-ze er gazeten vrezonek. pa voa e hoaz kure enn Eskopti ma Great en deuz vez eu levr euz ar re genta *Buez Ivon Nicherl Vobiets*. misioner hag abostol braz Breiz-Izel

Pedomp Doue eta evit repoz ene an Tad Drezen!

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA. AR SKOL DRE FORS.
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall, eur priked fall, eun tad fall; ar gir a lavaras eur an dud difeiz, hag an diviz eus a dud he vro.

Ete ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall ar vro a lelo da gill

Gwarnet eun Eskop o kemer evez a lèzen-skol Ferry

EIT N'EVEZ

AR SKOL DRE FORS

Ma rank va map-me birvi desk, ha sevenenoù, istorioù, traoù farsolennoù n'ho deuz na lost na penn gan, eun tammik hanter-zotroù lost fraezet, deut eiz derveziz-zo da vestr-skol-azen a-berz ar gouarnamant, perak war hoaz ar c'houarnamantse ne zigasfe ket eur c'hoz-tammik gra-fa a zotroù-ali l'am zi-me da welet penaoz e revan penaoz en em wiskan penanz a ran d'am bugale da lavaret d'in grons da be boent hi c'has d'ho gwele, ha da boent ho zevel *

Komz a rit eus a voed ar spered, ha gouzout an alfabet eo ar boed-zo *

Nann, boed ar spered eo ar wirioned ha frammansonned ar Republik. Laon ha Silvestrik a zo hoc'h arlzaned ar gaou.

Ar wirioned, hag hi hep-ken a dle beza roet evel he dra d'ar bugel *

An anaoudegez kenta a zo red d'ar bugel, eo gouzout ar mad, gwelet petra eo an droug ha te-c'hel diouz-han

Ac'hano-e teu al lèzen n'zo da heul ha da vi-vet, an devertoù staok a zo da ober bed ar vuez ac'hano e teu pep lealded ha pep eur

Dre an anaoudegez-se, ar goustianz a gerz war eeun kasel gant furnez ar spered, hag ochen gant eur galoud ne z-gor nemet da garet kement tra a zo mad

Ouspenn-zo a lèzen a zo laket e-komp gant ar relijon da anaout, ar prinsipou kaer euz ar lèz a sklerijen hor buez hag a dle beza hor re-gled bemdez ar maro. kement zo eun eur ger enn doktrin gristen pe er c'hatekiz. ne dle beza, nag ankounac'haat, na lèzet a gostez, na an den eo. ha ne c'hell beza lamet digant han hep disleadel

Pa fe ar c'houarnamant rei d'ar bugel bara ar spered. perak eta, eur wech c'hoaz, ne ro ket d'ezhan da genta bara ar c'horf? War an dra-ze, eme ar c'houarnamant kavet a rit Laon ha Silvestrik * e lèzan ar gerent da ober ho dolontez

Neuze perak gouarnamant, ne skoskit ket ar gerent-se vez da ober ho bolontez e kever deski d'ho bugale ho sevenenoù hag ober barrennoù hou war baper gant ho floeq *

Herve Bermeur — Ac'haoua. Laon ar Iar ha Silvestrik Kerlouarnik. petra hoc'h eus-hu da lavaret brema? Ha n'eo ket stanket mad a-walc'h ho kroaz a e-hoc'h * Karoulle

Jerom Fur — Dan tad ha d'ar vamm ha da zen-all e-bed nemet dezho. eo sevel ho bugel

Ouspenn o rak Doue da genta. an tad a rank respount 'hoaz euz ho vugel 'rak he goustianz, ne dle ket beza a-enep Doue. ha respount vez anezhan dirak al lèzen zivut. keo na vez enn oad den.

An traou-ze an devernon-ze eo deuz an tad a dle beza a-walc'h da eur c'houarnamant, hag a re tud a skiant enn he benn, evit lezo an tad-ze da zevel he vugel hervez ma kav eo ar gwella

Ama, klevet mad ne lavarer tamm n'eo deuz ket ar buge gwir da gaout skol ha da veza desket hervez stad ha maouz he gerent.

Mez ar gwir-ze en deuz ar buge', ne c'hell ket beza skrifet e lèzen e-neb.

Daoust hag an Eos katholik abaoue Jezus-Krist, n'ema ket atao ha bemdez e c'hervel an holl da skol ar relijion da sko ar c'hatekiz *

Daoust ha ne ra ket eun dever a goustianz d'an holl gerent desk ho bugale war gement tra a zo mad hep disprizoù. tamm desk.urez troun ar bed *

Ia, eun dever a goustianz a laka an Iliz d'ar gerent hon desk ho ongale. mez an dever-ze ne ket oul lèzen dre fors en. evel lèzen frammansonnel ar Republik e-kever ar skolinn hep Doue hag a-enep Doue.

Dever a goustianz an Iliz a zo takeat evit an hol, ken puvidik, ken paour

Lèzen-skol dre forz ar frammansonned a zo bep-ken evit ar re baour ha dizonion o lezel ar re gentr k er meaz anezho.

Perak c'hoaz eo a lèzen-skol dre forz ze evit skolion ar vugale vihana. ha n'ho deus ket kreet ar frammansonned he ober ev, ar skolaichou graet?

Herve Bermeur — He gav a n Jerom, e houzoum perak o veza ma'z ot tud ken digalonn ha ma z ot shempoen, evel ma z eo an dud diviz peurvuia. ha ma karot, ober pouez d'ar re a gav ezho n'ho ket ev, sench bar a ho zaboulin karoc.e * gwelet e vezo

Laon an Heder — Brema. Jerom, e karfen gouleno digan-e-noc'h eun dra hag a zo deu. enn eun taol war va spered

Er skolion dre fors-se, marteze, an oud a dleio da veza gwelloc'h *

Jerom Fur — Ia Laou ma vje a-walc'h da eun den beza desket evit mont ouz-han da ober nep torfed Sonaz ne ket eve se a c'huarvez, hag evit beza ar skolion leun a vugale, ne gevran ket e ve gou lo ar prizon ou

(*Eur pennad-all eur wech-all*

Librairie A. Josse, 31 rue de Sèvres Paris.

DOM BOSCO

SA BIOGRAPHIE, SES ŒUVRES ET SON RÉGIME A PARIS

Par M. Léon Aubineau,

Seconde édition considérablement augmentée. — Un vol. in-12 orné d'un portrait. Prix 1 fr. Pt 1 fr. 20.

DOM BOSCO

Par le docteur d'Espiney

Nouvelle édition avec portrait. — 1 volume in-12. Prix 2 fr. 50 et franco 2 fr. 90.

CORRESPONDANCE SYRIE. Moyennant 1 franc en timbres-poste, tout lecteur des semaines religieuses recevra à l'essai, pendant six mois, la Correspondance illustrée publiée par l'Association *Ernestère de France* (1 rue Grange-Batelière).

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un événement dont pourront profiter les capitalistes. Ces derniers seront les premiers renseignés sur les hausses qui se préparent, sur les titres qu'il faut vendre ou acheter, etc.

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE

SOCIÉTÉ ANONYME

Au Capital de 1,000,000 francs

PARIS, 4 RUE GRANGE-BATELIÈRE, 4

Achat et vente de Titres cotés et non cotés sans aucune Commission. — Courtage officiel des Agents de Change. — Paiement de Coupons. Commission 50 cent. par 100 francs. — Encaissements. Echange de titres. Transferts. Conversions. Libérations de Titres. Souscription aux émissions sans aucune Commission. Avances sur titres.

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs (Joindre un timbre pour la réponse).

Nous vous recommandons la maison Lerous, 3 rue Castex, Paris. **MACHINES A COUDRE** de tout systèmes, spécialités pour Ouvroirs et Maisons religieuses. Envoi en province. Emballage gratuit. Port à la charge des clients.

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

55 rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions, dont la nouveauté est très religieux et très artistique.

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**, à nombreux personnages en relief.

Envoi de photographies. — Prix modérés.

A. PASSANT, *Directeur*.

Nous recommandons spécialement le **CAFÉ INSTANTANÉ** « essence pour café au lait et café noir » remplaçant à 2 cent. la tasse. Chez M. P. RIBERZET, 41 faubourg Saint-Martin, Paris, et chez tous les épiciers.

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

Coffre-Fort Rémois, fabricants de coffres-forts à *Reims*, spécialités de tronies en tôle d'acier, tabernacles en fer, portes de sacristie pour encastrer dans les murs, coffres-forts inviolables pour sacristie.

Notice franco du tarif sur demande à Reims (Marne).

ASTHME

Oppression. Toux sèche. Affections de la poitrine guéries par le

PAPIER - CIGARES de GICQUEL

Préparation de Pharmacie

Dépôt dans toutes les Pharmacies.

MALADIES DE LA PEAU

Dartres, Eczémas, Psoriasis etc.

Guérison infaillible et radicale par les Pilules anti-herpétiques (seules médicamenteuses) de l'abbé Arnaud de Brignac au Brésil du Dr LUIGI. Dans le cours de ce traitement dont la durée est en moyenne de 40 jours, on n'emploie ni pommade ni bain : les seules Pilules suffisent. Dépôt à la pharmacie FINANCE, 8, boulevard Rochechouart à Paris. — Les Pilules sont franco contre mandat de 10 fr. aux Correspondants.

PHOSPHO-GUANO ANGLAIS

de "THE LONDON MANURE COMPANY"

MARCHISIO & GALLOT, 7 rue Auber, Paris

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE

Sirop Zed

à base de Goudron de Norvège et de Codéine et de Tolu

Toux, Bronchites, Grippes, Coqueluches, Catarrhes, Toux des Phtisiques, Laryngites.

Prix fr. Exiger le Flacon

A Mercer le 30 Juin

Le Gérant responsable pour Mr DE KERANGAL.

FEIZ HA BREIZ

PE GAMPEN AR GWIR GRISTENN, AR GWIR VREIZHEK

[illegible]

Breiz hon Mamm, ma hon Hanv
emaint hon Kalon dasnn. Gwir

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

madèlez ar Werc'hez. mac'h en em gavaz pare ha ne c'h doc'h ar miotin ha ma savaz ouz he wele da vont da embann tro-war-dro d'he di e voa bet pareet gan Itroun-Varia Lourdes

Evel kalvez Lavaur hor bro vez gwalc'h bouliet a barefe bean, ma ve keuz ha glac'har fiuniz ha karantez o rei nerz da bedennoù an holl gristenien

---

Ar mammonez houndaouet gant an Etat,

HA KONFERANZ EUS INSPEKTEUR JEWAL HO TENN

An Iliz katholik e zeuz gwir hag hi hep-ken, da geleno ar gristenien war ar pez a dleont da gredi. da ober pe da chouan beb ober, doc'h ma z eo mad pe fall evit ar bed

Herwez ar reglen-ze an Iliz, an Tad Santel ar Pap ema he fenn e deuz difennet dindan boan a bec'hed braz. oc'h an holl gristenien hen bugale ken ne vraz. eom ha nerz hel hi e-bed ema al levrioù houndaouet gant-hi, ha kement nevr-all a ve hevel out ho

Setu ama war lec'h, Bretoned hano al levrioù gallek a zo houndaouet. hag a le da inspektourien skolioù gouarnamant ar Republik da lakaat brema pare zouarn ho pugale. ne ket evit ho desk mad mez evit ho diskoi ha netra ken

1° *Instruct. in morale et civique* — gant Janes Steeg pastor pe werk protestant

2° *Elements d'instruction morale et civique*, — gant Gabriel Compayre

3° *Instruction civique a l'ecole* — gant Paul Bert, an troiad her chas

4° *Instruction morale et civile des jeunes filles* — gant an intanv Greville

An aprotestasionoù roet gant ho c'hoc'h-levrioù fall-ze gant ar framasononed gant ar Jouifsed gant ar protestanted gant hoil dud fa zkr gouarnamant ar Republik. eus a vhan da vraz eiseboursed roued da religion ar bob kristen ar religion gaoh ek an aprotestasionoù-ze a zisklerez da gement den a skiant a zo. ho deuz bet gwir alek an Tad Santel ar Pab, an Esk ben hag ar veleien da zeve. eom ho coep. ha da zeom ho c'hemeret

Goude gouzout ez eo bet barnet ha houndaouet al levrioù fall-ze gant an Iliz uzaint. Bretoned, ha krisdenien e ve ar re ne zeuient ket out-hi, o vez foe pun e vent, engale. tadou mammoù mered konseilleien, maitri pe vestrezed-skol hag inspektourien so-ken fiout oc'h an Iliz a zo dezho hoil eun derer ha ne lez gant-hi digarez e-bed da var c'hala

Ar pez ho deus hoil da ober pa c'hetont kaout peg eun unan pe unan eus al levrioù-ze eo he renga hag hen diframma e mil damm da vont gant an avel, pe hen devi,pel a zo bet great gant meur a hini a Pinguffan e Kerne.

Eno, Bretoned evel hoc'h eus lennet e *Feiz ha Breiz* an 30 eus a viz ereu diwezet. a voa neuze hag ez eus alac'eur mestr-skol. hailh betag an diwez meur a vreur en deuz marvad eno hor bro Pa voant a roas d'ezhoù eun derez. herwez urz he inspekteur lakaat ar pugale da gemeret dre force *monitions d'emprunt* a-berz an Tad Santel ar Pab. eme-z han oc'h iber graet lioù ar gaou war he gerzou a gouarn-ma e-leu h paka ar pugale. a voe paket gan-ho ha gant-ho c'herent ha ne voe bet pell na voe distroet he benn-bailh d'ezhan khe- mad ama kemeret pardonl ar sklr, a zo bet ho c'habiten 'hir gokou tud a galoun ha tud a fe g ant veg ha pa rezon, eun ho c'hourong ne lez, kraou ha ezel ar skolioù-normal inspektourien ar vestr-skol dont da heja ho diouskouarn hor dra-e-ho rest hoil pa glaskont evel a reont brema dre hor bro kreiz dont war gouch, evel bleiz da zammet war hor bugale evit taga ho eonom

Tud Pinguffan pa gavjont petra oa c'hoant ar mestr-skol, a en em glevaz hoil rakial tadou ha mammoù mear ha konseilleien e t lenna ar pugale eat a skol ar fuest ost-ze a rankaz anoust o ar c'harnach a reaz plega prim he diouches ha choum abaoue hete sremn. gan, nao pe zek bugel eun he skol a roa ren-h c'houeac'h-ugent a-raok

Lavaret brema Bretoned ha ne ket hon nez eur gerze vraz roet gant Pinguffiaiz d'ar inspekteur ha d'ar mestr-skol hag eispern o eur skouer eun da ben ha. mar he int. o an tadou ha d'ar mammoù, da vervel ha da gonseilleien ar c'hommunion a l eus hor bro e Kerne e Leon e Treger hag el lrac'h a.?

Sklear eo dre gement zo a-raok ne eus dever d'ar veleien ha d'ar gonseilleien eom anzav-ma harpa kre hag ben nouz tadou ha mammoù hu c'hommunion a-benn dispak ouzen ha mestr-skol a lakale manuioù a elle daouarn ar pugale, ho devez evel evez ar tadou hag ar mammoù a zo c'hoaz gouiedn digant ar vuga e pe seurt kenvroù a glevont gan-ho mestr ez skl gouiedn petra lavar d'ezho gwar benn ar re gaoh hag he ministred. oc'h en em glever hag oc'h en em harpa evelse hul, ar gristenien kaer a ve. ne ve lazen na den evit beza treac'h d'ezho Neuze e vent lezet e peoc'h, evel int Pinguffian brema

***

An dra-ma a zo savaret a-raok ez i dond da eur c'hetsun a red ez eus c'hoant e Leon da welet ha ne vezo ket easoc'h lakaat tud ar vro-ze da blega d'ar skolioù difenn eget na ra tud Kerne

E Kerne ez eus daou inspekteur skolioù, breudeur kaer evit ho ho anzav o c'hanoniat an henichou o vreu funk ha familhen. rampa ho ginou hag ho gaol,o skuiza ho divesker hag o samma ho c'homstanz evit pignat d'ho meur Ferry a ro bet lavaret

d'ezhan eun dermen diveza-ma gant an aotrou Cazaguet dirag deputeed ar gampr ha dirag ar vestred all e voa an diveza e-tooez an dud dagalous, hag an diveza e-tooez an dud gaouiad.

Nemet dre ankleo a fell d'ezhan dre ama e Breiz, ne c'houlomp ket kalz petra eo an dud e Paris Evelato, e krabomp ez eo ar mestr ze eur gwenaod impar rak lavarel eo dezo bet pell zo dija ar gampe hoel, e vije aze bet an neuzanste er skolioù ha ne vije morse ger e-ked eur a-one, fezi ar vugale

Eun despet d'he zud skilear ha frealz a-walc'h, en deuz roet e-kuz pell an, hag e ve bremañ c'hoaz arz d'he inspektourien da zhoural evit lakaat le-vrioù mailgez etre daouarn ar vugale

Mat, Bretouned mar d'eo Ferri ar mestr-braz, Ministr ar skolioù eun dra kenn dister ali, evel a glever ez eo e-pe bouch vraz, lost da vad neuze ivez, ne d'ev ket an oarn vraz eus he verdilien bremañ, an taol traou-ze dreist ho skedr

War gement-se klevit Bretouned ha c'houi tud eun a vro Leon digorit ho sonskouarn da zilaou, ha goude klevet, diskouezit hoc'h eus kemeret a galoun ha kerbed e ho prederiou

E Leon, war dro Montroulez en ta bennag ez eus eur patsoun brao a inspekteur nevez dimodet, a lavarer evel he zanv genvreur kemennol, e kind ar skol-normal Goude bezа bet eur pennad o rinchoman eo deut dremañ ma c'heil antal ker fonr hag evnuk ouz e-bed An dra-ma n'eo ket gaou, rak klevet eo bet, n'eus ket pell a-zoare c'hoaz, e voa bet goarvezet ha gwelloc'h c'hoaz petra a fell d'ezhan da ober d'ho pegañ dre lavrioù eus ar re fall, lavrioù hag a c'hoar an holl a zo koundaonet gant an Ilis

Mar goar antal ha kanz brao an inspekteur arzhel eo da zen evelato mont d'ezhan diorc'h ho zonez rak klevet zo war-lerc'h ar re a voa eno er gonferanz ne vefet war ho damm zoutou petra dreist pob zoutou a ve glevet eus he c'hinou nemet ar pez a glever stank bremañ gant ar sklaved a plamm o frigal eus a skolioù ar Republik da ober ho lezen d'ar vistri-skol, d'ho spounta ma c'hemont dirak ho mamou ha d'ho zerri ma na blegont d'ezho

Ha pesko bremañ an holl pe zourt kastelliou, pe zourt lavrioù a gasker re d'ar vugale, e-koc'h ar c'hatekiz hag an istor zantel

An aotrou inspekteur-ma zonn he beuz kaset he vrachedou pabaour a zigor he vek ne ket bak merlen mar par mevaik en, da heveg dewar-benn kalz a draou koz ha nevez dewar benn kalz a dud. He daod a ra eun dro, evel kanol eur c'harr-kanna, ha kenta a glever gant-han eo meuleudi gouarnamant ar Republik, meuleudi ar skolioù ne bremañ, meuleudi ar lavrioù manuelou zantel anezho ! !

Pa rez eur bleiz e koaz Nivet o krask dont, e Komanna, da ober he lamm war eur marc'h lard-brennag enn eur park, ne ra ket mouic'h a droug-kamm a dre ar gerver eget na rezo hon aotrou eun he gonferanz dirak ar vistri hag ar vestrenn-skol Ne houll mp ket he roudou, re zisi e ve, rak gant an inor a zo a-wechoù eun he gorf, e lac'he eur koundaonet hag e lavare he-unan eut pelra.

Digorit ho tonskouarn mistri ha mestrezed-skol ha klevit mad brema

Eur zonn trezounek a zo bet great eneb ar skolioù hep Doue Ar zonn-ze a zo koueet etre he zaouarn Mes o vezа na eulenn ger trezounek e-beo, an aotrou en deu kraskel ha kavet eur gwenn-bennag d'he lakaat d'ezhan e galleg E lezi Bretouned, eur zonn vraz e vo hon-nez eur zonn war hec'h gaou Hon aotrou a-vad en deu kavet a-unan ket spountuz eun he c'houzoù ket e eun he zoupon war wirioues a zo kasant pe n'a ket ez i kredi e voa gwir kement a lavare Setu ma lakaat he zri e gallek eut an oll gwiach

Hou-ma eo an istor gentil a gontaz d'ar vistri-skol

An eil istor a lavaraz eno a voa dewar-benn eur mamm! great gant eur bolek, kenvreur d'an hini en deu great ar zonn a-raok

Lezomp anna an aotrou inspekteur da barlant he unan

« Nann aotrouez hag intronezed ne vec'h bi-« kan evit kredi pegement a boan am mamm-me « hag o welet ar mamm!-ze houlskoude en he fal-« vrazel o tri zonn anezhan penn-da-benn Mad ! « epad eun dervez, a-raleg ar miltin heleg an nos « oun bet, a c'hellan anzav anna, evel buanrével « gant ar mamm! fall-ze entend mad a rit epad « eun dervez ha va bleo a zav c'houz war va « fenn, pa zonjan er c'hoaz a lakaz ol leur-se da « redeg dre ra zik E gwirioues, skrijuz no a ve « zezet moulla traou kenn kaer diodan gouarna-« mant ar Republik

« Dre-ze arabat a vec'h zouezet ! ma karfen « eun bu tres skoi mamm! ar gredin ze a rèsk, « ne ren ket evit mirel d'ho skandalat stard Ka-« vel tra a rafen, ma karfen mamm! Arthur Loth, « etc etc

« Klevit brema, aotrouez hag intronezed gan-ea « ama ez eus pevar mamm! (ar re gouzoukoc'h « hag hanvet a-raok int) am meuz studiet mad, ha « ne ven ket ma « ho meuli-re d'e-hoc'h Paol « Sert, Compayre, Steeg Mes breiz ar kaera ape-« rejou ar re-ze ho deuz roulet war zarvich eur « ar re vraz d'ar vistri-skol ha d'ar vugale, hu « mannou a zo e gwirioues levrioù mik ! Gorto-

« tal, me a ra da leun d'e-hoc'h eur gwiriad-bennag diwar-e-zhe.

« Kelaouit komzou kaer Paol Bert war an Diresaër ? Kelaouit petra lavar Lampayre war ar brederiez

« Ha kredi a rafe unan-bennag enn ho touez pa vanar dimezet e ti-kear dirag ar leanez, ne d-eur ket dimezet mad-a-walc'h ? Dimezet ker mad our mouse sotronez hag itronezed, ar c'heiz ket memañ ema ar pinvijon kristenet enn all. mar d-eo bet ar priedi kentañ hep bezañ koundaonet dirag galoud

« Ar pevar manmel-ma a zo tamallet da vat fall eskumunuget gant ar Roum evel kountroù d'ar lezenn katholik

« Hag, kiriet mad ac'hanoun. Ne hoc'h anspeg tamañ me zo ket katholik d'ar mirenn, tad a familh, ha kenwerc'hed ha nikun hag anezi a ran diboc'h, n'em befe na remorz nag aon e bed ent laknat a lezirion ma eure damantet va begale

« Sonjit pegement a skiant zo a dachenn dre-ho e-lonez begale ar bobl gant an traou kaer a zo enn ho touez, ar vil hoc'h eus bet evit savour gouarnamant ar Republik ar c'houmanant-se en deus huelleet ar hanoc'h ha gwellaet ho stad Petra eac'h-e hou diwallan ar Roue ad ? Netra a-bed rak displegerit ha paet fall Ar Roue ad zo, hanternamp eun tamm anezho ar re-ze a zo tud fall pe farsahr pe tud dizad kement hini a zo bet anezho ha ne ve ket kavet enn ho touez unan hag en defe karet ar bobl kalz, evel a ra ar re a zo e penn gouarnamant ar Republik Ar re-man a-vad a zo tud deskret, tud a skiant hag a galoun, tud hag a gar ar bobl hag he vagale evel a c'hell an hini da veza tud skiant a walc'h ha ma ne deufe ket ar pandrá-se, ha n'eus evit netra

« Ar manuelou a lavaran a gomzan d'e hoc'h evit ho skoulma o vezañ ma n'int mui-d'ezi anez, na c'hredit ket ho c'hemeret ? Lavarit ? »

Lavaret e voe dioc'h-tu gant eur seiz bennag war meneh a Kemperc'hent Compere Sieg ha Greville. Hen h-oa anezho ne falvezas d'ezhan kemeret Paol Bert Ne c'hoar den petrah — oemet marteze ahalmour ma ar pa re-anavezet evit eun tremen'her kaer-ha

Kraz e voe enn ahanhon an aotrou inspekteur, pa glevas sezel Paol Bert, he vignoun, gant ho kaer kaoz Gant an tmor a zo enn-han an aotrou a reas eun tamm sachs war ha varo ha war ho vleo peb eil evel pa vije bet o tremenin kaer pe c'houman eat ho zouez

« Penaoz eme-z-han Paol Bert ne gemerit ket he vanmel ? Ha-ma kontskoude, eo ar gwella Paol Bert a zo ho prena magnoun evit-han da vezañ eun eur garg kuel, en deus petra laknat he « bonn hag he holl c'haloud e servich hagan ar « bobl hag ho mistri Rak-se, he vanmel, ez eus ket kemeret enn hor c'huneferans, ma c'houlo divezañ unan bennag ar hanoc'h eus a « nezhan d'he skoulmañ anezañ, me ro a-vremañ ta zotre d'ethan a greiz kaouna

Petra a gar d'e-hoc'h Leonez, eo an taol divezañ ? Ha ne kaer, eo eur palsour, an aotrou inspekteur ha tamen gouzout e-bel mañoc'h eget ho vestr Ferry ?

Tadou ha mammou kristen, petra dleont da veza brema skoliou ho pugale gant mistri ken aonnak ha gedon dirak eul lazer aotrou n'ho d-oa dever e-bed da zeiz ket-han e-kaver kemeret mañsonn koundaonet ? An aotrou a c'houzo mad an dra-se, rak ho c'hoer d'eza da glask dismantl ho boezonn a zo bet he-ma

« Kemerit, eme-z-han ar mañsonn hoc'h eus c'houzet lakat anezho eitre daouarn bugale ho « skol nemet re a drubas hag a laouen a ve graet « d'e-hoc'h diwar ho fenn »

Eun dra gaou evel se, kredabl, ez eus dezi da zont d'an aotrou eus a zud Plaguffan eus aonn na rajo Leonez evel-d-ho Devet Leonez ha devet eitre an tadou hag ar mammou eus a beb bro. an oberenn evel Plaguffan e ha kenna, evel-d-ho ho bugale eus a skoliou mistri a ve gwelloc'h gant-ho eget oc'h an dud eget oc'h Doue ha holl ensam ar vugale kentoc'h eget kel ho flasoù

* * *

Kiriet, Brezonned, petra lavar d'e-hoc'h ama war-lerc'h eur herisk-kaz deut da veza hor c'h Eskop hag ho pastor diwar benn ar lezirion koundaonet a zo kaoz anezho a-raok

Ne galeanve-mad a gavoc'h e penn Fev. Aotrou ran deisson divezañ, a zo roet d'e-hoc'h da leun evit mac'h anavezoc'h ar mad dioc'h an drouk ha ma c'he'oc'h ensoc'h a-se savetaat hoc'h ensoun hag ensoun ho pugale

Evel hoc'h eus kiriet savaret anez, mar d-eo dever an Eskop hag ar relijen laknat ar gristenien war benn ar sklerdiged. dever ar gristenien a zo ret kerzet dre an hent-se, o sonj oc'h an ahanoun mad a glevont

Tadou ha mammou selaouit mouez hoc'h Eskop

« Daoz e ve ma n'e laknfe het al lezirion-se ar « mañsonn koundaonet, lez ar vugale hag ho « buanegez er bed e rink da vont ha d'ho c'has da « goll Ouspenn-eo, da bon ez barn al lezirion se, « da bon eo gwelet ,pegement a nouanet oc'h ar « relijen o vezañ laknet ar skoliou eitre daouarn « ar vugale ? Anat eo ne d-eo ket da Vinistr ar « skoliou, ne d-eo ket d'ar Prefet d'eun inspekteur da eur meur na d'eur maistr skol savaret ez eo mad pe fall lavaret ez eo skrivet hervez pe a-enob ar foe kristen Dar Pap. da genta,

« gonde d'an Eskibien ha d'ar relegen eo gwelet « hag al lezennou ze a c'hell lezel pe diframmet « ho re d'ar vugale An hini a c'hell lavaret d'ar « gristenien « Mar fell dezhan bezan d'en bu- « gale fidel na zenvel na na ni ket la leon gant « ho pastrel na gant ho merc'hed al lezennou a zi- « komezan d'ezhan n'a no fall kenn evit ar feiz, kenn « evit buhezegez an den Diframmet e vez hec'h der- « al lezennou ze Ha pe d'eo ket lezet evit Eskop « dezhet ar reiziou bu- bezan ket kaeg da zalenn feiz « ar gristenien dioluzeiz ar falsagnez a no ez le- « zennou a-zeap ar feiz " Ne dlefomp ket bezan evel « chas mael ha chomm hag ginoc'h dilazar pa zilenn « al liez da glask diframma ar mad a zo dezhi « pep mad

« Ar relegen a c'hell bezan heb nemn da fazia, e- « hevel varn er re- kement a zesk al lezennou a zo « chomm da labaat eiz dazmarn ar vugale hemel « ha reiziou ruz ho varn barn an Tad Santel ar « Fab Eun anzerrou diverz-ma, ez eus bet hanv « alez euz a varn an *Iudez* ne bet digemeret e « Frans evit ar repuhl kaezel ha ne gra re a zo lez « dezhan ar re Al lez nag a lavarer ne d-eus da « feuzet nebeud e vez ma- euz enn ho kredenn « nag a zeap ar re « katholik Ne ket kredenn « pemp-fenn-zag hag ho deus ket a livianz e varn an « Eskibien hag ar relegen Inkeal e penn an liz « evit pellaat an droug a re d'ar feiz ma zanfet « lezennou ze Ret e lezia pep kristen evit chomm « hep ha meza ar grupeuz abiilled da hana ho feiz « gwalenn ar d'gant ho relegen o war lezen an le- « zennou a gonz euz ar religuon Ne c'hanie den « kaezel re a c'hellenz eun amzer ma meiet ar re « a soni lezennou hag a ano ar haezlennou kaezel « kez nebeud a c'hellenger euz ar gwirionezou « kristen, hag evelse- ema « eurgentil kenta « a brenig hag a ket euz a dezan n'ho deus dezhet « bish ag ha ne c'hellezo ket netra anezho «

Klev a lezenn petra e lar hec'h Eskop « e-hue'h « chuz. Bretonized e war ze n'a eben diverz-ma « a dam II ar beleg ez i en deus great a-raok an « autrou neplaeur « vez ma lilen hervez ho « c'hallout feiz ar vugale dre n'al lezennou ni liget

« Drouz, ha kavenn ar re zilen a ra lezan war « ker h ar beleg e pep lec'h ma kava da der ho « peder zantel Klask a rear mirel eur ham da « brezeg d'ar pevar evitou eul ho c'hetoun ha dis- « kouez n'ezho ema brema feiz ar vugale e risk « da vont da gol er skiantou dre al lezennou fall a « lakear enn eiz ho chomarn «

Brema, unan ha mammenn e chom Bretonized eun a hep lezn a no lezelet a be- evit ho fes kris- ten ta, brema kaer ho pezo, e raokot ober unan a zavn

En eur ravetet o temna eur Pingulianz ho pa- gale eur a skolaer an droug-spered pe- re eus zanet gant-ez eun eur ho lezel eun da zena bem- dez amportunn pep dilez eur ar mammenn koun- daonet

GÊNEZ-OBER PERRY

PE AR GENT ZIEC'HVED KENTA AR GANT NOZ PORS.

AR GENT LIEC

HEP DOUEZ NAC A-ZEAP DOUE

Ar bugel hep Doue a vez eur stump fall eur priad fall rum fall fall, ar ar c'hrenta eus an dud didalo, hag an diroll eus a dud he vro

Ene ar bugel a re ene ar re- eus ho fall ar re a ra da gall

Lavar eus *Eskob e Kemp eus a Leon-ulad Perry*

FIL. NOUVEL

AR GENT HAG UNAN

War gemmi-ze a lavaran. Laou. gant eun aotre hiaz a dud all ho deus manoc'h a skiant ersi-ouim- me ar re skiant hep religuon ne zigreskont tamm mizer an kerlegen, ha kredi a ran zo ket eo an deskadurez hep feiz kr- les eo a zha an kerlegen da gresk e-touez an dud hag an diefenamen da vezn fatoc'h, da vezn gwanoc'h ha danjeruzoc'h, eget na d eo biaz na bleuniz kounaared eun ar c'hrapon hiaz

Jann Gabriel Kenta pennero eus an dra-ze Jerom eo me zon ar frammasonnerez a ra hre- ma c'hoarz ar Repuhlik Sadorn tud ha n'ho deuz gouzout lavk na ho kalvon petra eo karan- tez eun tan e kever he vugale fraom drastaroc'h kaez eat evit an hell chatal anez ha kaout a ra d-ehoc'h ho sujo great barriken eul lezen ker kriz ha marv ar skol dre ker "

Jerom Le Gac Gwir eo, Jann Mad ar fram- masonnerez a gred lavaret eo kreskel an deska- durez e touez ar bobl abarue ar c'hanived pe an oad-ma

Tremant ket ho unan rak var ho lerc'h kaez a dud dezi a lavar eveldho. dre n'ho deuz gouzout mad lies an petra na deskadurez ar bobl a-raok ar revolusion graz

O lavarel ar pez a reont e tahouezont eo ker ho deskadurez

War an dra-ze ar gazeten a lennan a lavar d'ez- ho abarue an oad ma a kresk bemdez hiver an kerlegi hag ar c'hrenk-ze eme-hi a zo eun a dregont dre gant pep dek pe eunnek vlaz

Andre Perrenes Spontuz eo, Jerom "

Jerom Le Gac Ien ne ket ho pelavaret an dra- ze pa glever ar c'homzamant e n'anavezer ar gouzi great gant ha- unan es eus also e louez an diefenamen an kaoter ortezoc'h eus an dud dianav dezar ar meaz, eget eus an dud deskel eus ar c'hernin

Sulvestrik Kerdoumarik Ha perak an dra ze Jerom "

Jerom Le Gac Klevit petra lavar ar gazeten

« War ar meaon, an dud a rank labourat kalet. kaletoc'h eviti ar c'hrion

« War ar meaon, al labourus kenn-ze a no da

ober ez i kaout ar barn, a zo dirak an hoel hag an nor ha dre-ze a zigas muioc'h a feiz da gredi e Doue, a zigas muioc'h a galoun d'he garet, evit ar vad a ra hep paouez.

« Peurvuia skiant an den diwar ar meaz a zo eunioc'h ha brasoc'h, eget na d-eo skiant an den eux a gear

« Bez' e c'hellfer lavaret ouspenn e-touez kant ha kant abek vad-all e vir ho labouroù oc'h an dud diwar ar meaz da goll ho amzer, evel a rear er c'herriou. dre veza re-vak evit kemeret ar bupadur ama hag a-hon. er c'hornellou enn danson er beachou hag e veac'hou al. ne zeskont e-leac'h ar maad nemet an drouk peur-vesa.

Jann Gabuer — Sadaik. Jerom, eur gazeten hag a lavar ar wirionez ne deux ket ka z evet-dhi brema.

Jerom Fur — Klevit. Iann. n em meus kavet nukoaz e lavarfe gaou. ha pa gomz, e c'hellit kredi kement a lavar Setu penaos e preseg c'hoaz

« Dre ar gount great gant ar c houarnamant eux a niver an dorfetourien e weler eo niver ar re a zo *asfeitlet* enn torfed eux a bevar ha daou-ugent, pe war dro. dre gant.

Herve Becneur — E neb amzer buskoaz neuze. karoullet ! n eo bet falloc'h an dud evit brema, Jerom ?

Jerom Fur — Bez e c'heller ho kredi, Herve, ha lavaret e ve e c'hoar frammansonned ar Republik an dra-ze vez. rak abaoue ma z int ar vistri, ne roont ken da anaoni. e-touez an dorfetourien a zo *asfeitlet*,niver ar re zesket dioc'h ar-re ne d-int ket. Dre-ze, e ranker mont beleg ar bloaz 1868, ev i anaout deskadurez ar re a ioa *asfeitlet* Klevomp ar gazeten

« Er bloaz 1868. e voe aotket eux ar prizonnion hag eux ar galeour 6,814 torfetour Enn ho zouez, 3,806 a ioa desket ha 3,028 ne voant ket

« Er bloaz-ze vez. e-touez an dorfetourien a voe laosket da redeg 1 317 torfetour a *asfeitlaz* 201 dizesk. ha 810 desket

Harnit brema, amezeien, pa glevit ar wirionez

Noel Denuguer — Oc'h eun dra. Jerom. emaoun o lakaat evez eur pennad-ze, ha ma lavarfen mad abaoue m ema ar frammansonned o vleina karr ar Republik. An dra-ma eo

Neb barn ,ari a vez war eur foarnad torfetourien, e weler brema ar-re zesket kavet ar-re moia didamall

Madelez ar jureed e kover an dorfetourien a ve lavaret sonn-vrasoc'h sonl ma vez ar re-man taouank ha desket

Herve Becneur — Karoullet ! O lavaret an draze, Noe ne vezin ket kaoz tuu ar jurn. ha nebeutoc'h c'hoaz skiant ha leadel tod ar c'houarnamant ho deus karg da zichoaz ar jureed

Noel Denuguer — Ar wirionez eo, Herve ne lavaran nemet ar pez a c'hell an holl koulz ha me da weled. Skrabet neb en deuz débrou

Jerom Fur — Klevomp ar gazeten c'hoaz

« Brema great he dorfed gant an den ha distrel a raio d'ar mad hag enn-han he-unan, seul-welloc'h na boanoc'h ha ma vezo set desket muioc'h ?

War gement-se. direktourien ar prizonnion a zo bet goulennet digant-ho petra voa ho c'hraden, ha nein ama petra ho deuz lavaret enn eur vonez

« An torfetourien ho deuz bet an deskadurez kenta e-touez ar vugale a zo. e mesk ar brizounerien ar re a zo diesa la zistrei Ar re a zo bet desket muioc'h. n eux ne-m oa c'houzid gant-ho, hag ar re a zo bet great ho studi gant-ho penn-da-benn,a d-eu da veza mistri-skol pep droug ha pep fallagriez

« Bez e c'heller avaret eta heb aoun da fazia, e kresk niver an dorfetourien, dre ma kresk an deskadurez fall e-touez an dud.

« Ne ve den e-beu ebet sevel a-enep an testeniouma. Prouv a reont evel unan hag unan a zo daou, ne ket an deskadurez hep-ken ev i lakaat an den da zont da veza mad. ma na d-eo ket bet savet herveza ar feiz hag ar religion gristen

An deskadurez hep-ken a zo eun ode re-itel evit murel oc'h techou fall ar galoun da lammet dreust-han e park an droug hag ar péc'hed.

Jann Gabuer — Ar frammansonned koulskoude a lavar eo a-walc'h an deskadurez hep-ken

(Eur pennad-all eur weach-all),

KELRIEN.

Greg eur mestr-skol eux a zepartamant Morbihan *Loire*. a zo bet bezet pe anterret disul diveza e sizni, da lavaret eo hep kroaz na belek

Pe hano a ve gouzet da rei d ar mestr-skol-ze ne ket bet falvezet d azhan e teuje beleg e-bed war-dro he c'hreg kaoz da verve', kaer ho deoa bet tad ha mamm ar c'hrek' taouank ze goulenn ma vije rezet ho merc'h da gaout sikour ar religion

Ar mestr-skol-ze, krisoc'h evit kaer na bourreo e-beu, a skrifaz d'ar persoun eur difenn out-han lakaat he dreid enn he d

Skrijuz eo klevet kement-all Ac'hanta. plac'hed taouank, kaer ha pinvidik dimezit afo brema gant mestr skol ? An holl, a lavaroc'h n'int ket nevez,a drugare Doue ! Ne ve ket graet o vont ken-nebeud, evelato, merc'hed taouank hoc'h eux muioc'h da zouall brema rak ho feiz ha da zigeri muioc'h ho taoulagad. mar fell d'e-hoc'h kemeret eur mestr-skol da vestr Re vistri nt pe e fell da zarn anezho beza, hervez ar bruc a red.

Enn tiek ouest hag eur pianier mad a dalv brema c'houesc'h mestr-skol taouank, da nebeuta

Bulletin
de l'Association financière de France
SOCIÉTÉ ANONYME
au Capital de 1,000,000 francs
4 rue Grange-Batelière 4 à Paris

Une ère nouvelle s'ouvre pour la Bourse. Les conventions avec les grandes Compagnies de chemin de fer sont votées par la Chambre C'est l'équilibre du budget assuré

Il faut donc voir la hausse sur toutes les valeurs sérieuses, car c'est la rentrée en scène de la haute banque qui depuis 2 ans travaillait à affaiblir le marché

Au point de vue pratique la valeur à acheter c'est l'action Orléans, on compte 1 fr environ on coterra 600 avant peu, la hausse est certaine absolue et on peut penser que d'après les conventions elle donnera 25 à 30 francs de dividende pour nommés, cet, c'est une de ces occasions comme il ne s'en présente pas en Bourse une fois tous les cinq ans, nous sommes à la disposition de nos clients pour leur acheter cette valeur au comptant et à terme

Pour les achats à terme, une simple couverture de 1,500 francs pour 5 titres suffira. Il n'y a pas dans toute la cote une valeur aussi avantageuse, aussi sûre et d'une hausse plus certaine que l'action d'Orléans

Les actions et les obligations du crédit foncier, sont très-recherchées et cette faveur de l'épargne est bien justifiée.

PAUL TARENNE

Correspondance spéciale, 4 rue Grange-Batelière. Paris.

Librairie A. Josse. 34 rue de Sèvres. Paris.

DOM BOSCO

SA BIOGRAPHIE. SES OEUVRES ET SON CULTE A PARIS
Par M. Léon AUBINEAU,
Seconde édition considérablement augmentée — Un vol. in-12 orné d'un portrait. Prix 1 fr. Fco 1 fr. 20.

DOM BOSCO
Par le docteur D. ESPINEY
Nouvelle édition avec portrait — 1 volume in-12.
Prix. 2 fr. 50 et franco 2 fr. 90.

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE
35 rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèles nouveaux d'un sentiment très-religieux et très-artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**; nombreux personnages en relief

Envoi de photographies — Prix modérés.

A. PALENTE *Directeur*

Nous recommandons spécialement le **CAFÉ INCRUSTABLE** à encaver pour café au lait et café noir revenant à 7 centimes la tasse Chez M. P. ROBERTET 44 faubourg Saint Martin Paris, et chez tous les épiciers

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

G. et H. BACCHE fabricants de coffres-forts à *Reims*, spécialités de tronis en tôle d'acier tabernacles en fer porte de sacristie pour encastrer dans les murs, coffres-forts incombustibles pour sacristie

Envoi franco du tarif sur demande à Reims (Marne)

ASTHME
Oppressions, Catarrhe.
Affections de Poitrine
PAPIER & CIGARES de GICQUEL

MALADIES DE LA PEAU
Dartres, Eczémas, Psoriasis etc.
Guérison infaillible et radicale par les Pilules anti-herpétiques (codex medicamentarium) préparées par l'auteur du Dr LUIGI. Dans le cours de ce traitement dont la durée est en moyenne de 30 jours, on emploie à l'extérieur la pommade anti-herpétique. Les seules Pilules suffisent. — Dépôt à la pharmacie FINANCE, 5, boul. Rochechouart à Paris, [illegible] *Envoi franco de mandat ou timbres-poste.*

PHOSPHO-GUANO ANGLAIS
de "THE LONDON MANURE COMPANY"
MARCHISIO & GALLOT, 11 rue Auber PARIS

LIRE les MYSTÈRES de la BOURSE
80 pour 100 de REVENU PAR AN

Sirop Zed
à base balsamique
de Codéine et de Tolu

Au Mercy G. MILIN

A Lamper, imprimerie pour Ar DE KERANGAL.

TEUZUCHVED BLOAVEZ (№ 32) AR ZADORN. 11 A GOST 1883.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GUIR GRISTENIEN, AR GUIR VRETOUNED

PRIS AR GAZETEN, BED HERIZ.

Ar Finister ... } 6 mark
Ar Gerveniz ...
Costez-an-Nord ... }

Ar feiz eus ar Finister a ra hor
Ar Gerveniz eil evel pep ar pant.

N'eus ken Gwir Vreiz, nemet Ken Skoaz
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl koumanchou a dle kaout gwest da berchen ar gazeten, a ya dirazo DE KERANGAL bet-kaer.

Ne vezomp kemeret a-vicher nemet pevarzek ha hanter evit pemp linenn eus kalvez ruz ar pennoù.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garnier-Rathelot à Paris est seule chargée de recevoir les annonces.

— — —

Ret eo ... ar re en em gav ar gazetenn Feiz ha Breiz gant ho ... d'ho reo da lenn ean dro d'ho ... d'ho c'hoarvezoù d'ho meziantoù d'ho c'hoarvezioù ha dreist-holl ar re a ... d'ar c'hrediñ e vezomp unanet hag a ... republikanted. Rak republikaned mat eo deiz-hiziv c'hoazh ... Ha lavarit ouzh-hoc'h pa vefe ... gwirioù ar gristenien ha pa vefe ... dazont d'ar pleustr.

Kemper 11 a viz mae 1883

Ma elektourien tenn

Bete c'hoarvezet da vat adarre. Gant ar Republik, n'eus danvez dezi ha pa labouront-se a ro kalz, evit dourn. Ma ar re gaerv ... pa vefe an traou o vont laouen ha laouen pep hini en hor bro

Ha kaout a ra d'ar vro ha d'ar c'hoarvezioù kemmañ-se. Elektourien ma ... hanale an hañl a ya evit diskar gant ar beure ar gwir ho-tud da vat ... nemet hag evit ma klaskont ha mad ... mad ha bro ha mad ha relegion

Ur vugale mad ar relegion diwar ha ... da dad ha mamm ... mad an dud ha mad ha bro ... hag e vevont war-zu dre ho ... da gaoz

Ar c'hrennard-mañ a dlefe da vezañ skuizh gwelloc'h bremañ, Elektourien, rak an droug a ... hag a glaskont da ober gwasoc'h-gwaso brezelioù ar relegion, an droug-se a ... bremañ a vez ... ha mad ... a vugale mad an dud hag a ... hag hor bro

Elektourien, kavet eus ma ... pa ne c'hellfe ket bezañ diboan ho kwir ho-unan, e pep ... dleet tabut ho ... mantr, e ... hor c'hrennarded ha sot a ... ? Da ... an ... kant a ... -hoc'h ur ... -penn evit eus dever ret hag a ... ha tra ... da zifenn ha mar hag ho feur ... ma ne ... ket da ... gristenien ... da dad ... hag eus ... evel-hini ha ?

An dra-mañ a ... ma rod da ... ket ... dont da ... d'ho-hoc'h eus an ... James de Kerjegu

Beta ama war-zu ho pezia a lavare an ... d'ho Elektourien, ar 6 viz a viz genver 1883

« Ta Chevrenien ama,

« Ar maro ne ... pa ... kemmañ ... da ... digemmañ ha ... da ... kabinedoc'h ... ar ... ho pla ... ar C'hom-« zeul ... an Itron Louis de ... ma ... « kan ... Na ... ne ... nemet ma ... gant ho ... ma ... hag ho ... ...

an hent kentañ ez. d'ar c'hoan gentañ."

A-raok ma c'hellfe kemmañ ha ouzhpennañ hag ho deuz savet war ho fenn ma ez eo bet ar Vretoned ret hag o deuz graet pe gentañ a-benn gant pegement a oa ouzh o c'halon ha ne vije ket bet diaes ar bed d'ober hep ar Vretoned ma ne vije ket bet ar Vretoned ma ne vije ket bet ar Vretoned hag ar Vretoned ma ne vije ket bet ar Vretoned ma ne vije ket bet ar Vretoned ma ne vije ket bet

embann a-houes-penn buelech evit ar re all, ez eus ind a religion ez eus kristenien hag a varvoù kristenien

Ar re a zo gwir gristenien ne reont ket kement se a droùz evit ret da anaout eun dra hag a zo anavezet gant an holl dre gement a reont. Ne ket komzoù gwer labour ar vuez eo a zisplijout pout a zo kristen dre ho renk ha dre ho ker. War gement-se, gwelomp petra zo aboue ar republikaned-se a lavar ho deus religion

Dre ma karont kaoz ar religion marvad ez e kasont kant ar religionoù eus ho sell ar relijen hag ar seurezed eus a spered hag eus an arme ar c'hevel hag ar seurezed eus ar skiantoù ar re-se holl ha re-all e kouz a zo migoumes gwelh ar re baour. Kristenien eo ar republikaned a c'houlenn monesom ar bobl ag a zo o tec'hel dor dar re a vir na vo desket katekiz e-lec'h ar skol gall hag eun ho leac'h, a zao eleiz ho daouarn, evit ho diskoi kerioù kounlaouet gant an Iliz

Kaer lavaret ar gewer anaz ar c'hi dre mouez penn-kristen e bed mez gant ho e c'hellout paka mouez ar re vod kaoz standoriñ evit ar re far fiñt gwelet pe gusulen pe var zi eo ar republikaned a gemer ker bras eus ar religion eus hor c'hi evit kaout ha mouez Bretouned lavarit d'ezho e vefoc'h evit ho gant ma c'hont war baper e raiñ pinn da benn kement a c'houre hemen louc'h ag an Iliz ar Pab ar Eskibien hag ar seizen

Nemze e weiñt ioc'h ha ar republikaned pa glevent traou ar seurez ar gaze ioc'h ec'h ober ar wesion marmouzen ha neuze diaoulou ruz dour benaget neuze e weiñt pe wiant kristenien gwir ez ar re zo a zo bet enkrin Gambetta ... arsal war ho lerc'h ne vo ket c'hoarvezet ... a zo da zisklêr dezi gwir dre ma c'hou e-barz ar republikanis

Kristenien a c'houlenn hep-ken ouzer lezenn ar republikaned a zisklêro skiant d'an holl a vint nemet unvez ha treitour

Klevit Bretouned petra a c'houlenn kristenien oc'h a rank pep tra. Evelato, eskob-ha-pab da vezañ kristenien ha da gaout ho feiz da c'hlebo ha gwela, hac'h eus da zifenn vez ho rak hi pe hac'h arc'hant, ha mann ha kreñvan eget diskiañ rak nemorc'h ket hep gouzout ne ia mui ar republikaned nemet evit lemel dre lorc'h ho kwennoù eus ho kalonioù

E net amzer ha-hoaz n'eo bet an holl kloù ker pounner war ar feiz, na bedaus nor bro Frans ker pounner vez ma eo gwelet ha sonet kement rañ e derou gant ar republikaned. An artizaned ec'h a c'hellont labaz a rank chom hep labourat a vez no c'houzout ne ket pe petra da vezañ hi hag ho red ha pa en em lasfent gant ho labour a zo ar profit d'ar re a ... Ar Zaoun an Amerikaned ar Krouaned a zo ill war hor penn ha gant ho red ha gant ho marc'hadourez a bep seurt, hep preiz netra digan e-komp. kouls lavaret. Eun doare-se al la bourreien douar dre n'int mui evit gwerza ho red a rank a vez choum hep paea ur sikour e houmanantchou. A-zalek ar c'henta eur a vez gwelet beleg ar c'henta eur a vez eveo er skiaz ma hor bro e doue pell e-kreiz tanvoudegez diaoul ar gêr a ar c'haot ha ne deuz bet digarez ho nemet eur mikard kaoter ha pas a voskouez hor benn koilet pemp kant m ... on e pemp mil hep-ken da lavaret eo kant milion hep mui

Ar banta Bretounel, lavarit mar gouzoc'h perak ar a brema an traou ker fall ? Ne ket dre gouzout perak dre ma rank ket an dud eztreo ne pad kouz lavaret petra eo a gwerza ar marc'hadourez eun hor br... e deuz hanvet republikaned da lakaat ar gwirioù da gresk an artizaned eus a gear hag al labourerien dirazo ar meaz

Ar republikaned ho deuz lavaret kant ha kant gwech e vije ar re-mañ-c'h eur c'houarnamant a ara ha, a ben ha eur houarnamant hag a lakaje an holl eurou hag eurez gouarnamant an egalite hag ar fraternite gouarnamant hag a espered arc'hant ar bobl

Brema ar bobl a die digoret he zaoulagad ha gwelet n'ho deuz lavaret ar republikaned nemet gwener penn-da benn

Ar republik gouarn-amant a ara hag a beoc'h ? Biskoaz n'eus bet kement a azarz hag a wrezel e-touez an dud evel a zo brema er c'herioù ha war ar maez. Ar vugale dre ar skolioù zo ank a zesk a bep seurt fatagrenn a zo diaes ac'h ho c'herent kria ec'h ar re zempl ha c'hwerz. Ha digaloud e he zer houe ha pep mael. E pep parrez e pep kommun brema an dud a rannvel e doue gwerc'hi pe kaoz ar re vad hag ar re fall hag eiz e-leiz ar gaouenn hag ar brezel a ra war gresk bemdez

Ar pez a lavarer aina ne dlez ket gaout rak an holl en eur glemm hag an holl ho deuz poan ar re vad mann ec'h evit dez gant ar re fall ha fallake

Ma n'eus ket a gwir ec'h er vro ha pesc'h a zo enn ta hennag-all er meaz eur ar vro ? Biskoaz n'eus bet mann ha kreñvion brezel e Madagaskar brezel er c'hongo, brezel enn Tonkin brezel ec'h ar Chin ha martize ec'h ar Zanz

Hag an traou se eo ho deus lavaret ar republikaned a rejont d'e c'hemp ? gwener ha gwener alies

Evit ober ar hengefiou se e vez red kaout mahoniou war milionou. e vez red kaout martolodet ha soudarded soudarded ha martolodet hor bugale, a vez da ober neuze e pep a lec'h pelta eur ar bed eur e varvoù gant ar c'hiensejou ma na varvont ket gant armou an eskemmerien. Ia red eo hen anzav ar braz anezhe ne zistrouj kra dre ma rank ni mervel pell abaoe ho bez ha gwasa-an hep sikour e bed digant ar religion rak ar republikaned ne fell ket d'ezho e vo beleien ena arme. nemet an oelenia ma e hell ni

E-pelvez h eus an eurusted hag an eeur a dle

dont digant gouarnamant ar Republik ?

An eurusted-ze a zo marteze e rivo an holl hag e rvin ar c'houarnamant, ne zaleo ket pell ken da ober *bankrout*, a lavar Ministr an arc'hant, Tirard he-unan. Piou a vezo kredet war an dra-ze, ma na greder ket hen-oez ?

Mad ! ma n eus ket a eurusted nag a vadon, ez euz, eno bo teac'h deut enor d'e-omp marteze?

Ia da enor eo marvad klévet e rear goab euz hor bro Frans euz a eur peon d'ar peun all euz ar bed ? Ken disprizet eo hor bro herio gant an holl dud a zo enn aro d'e-omp, evel ma z eo dis-prizet gant Jone. a ra ar republikaned brezel d'ezhan noz-deiz ken diskiant ha.

Ma ve réd d'e-omp kaout sikour evel ma c'hellfe beza red pa zonjomp nebeuta ne garfemp na rouantelez na Republik e-bed da rei an dourn d'e-omp

Ar republikaned ho deus lavaret oc'h esperoje gouarnamant ar Republik arc'hant an tanzon, evit ma vije skanvoc'h beac'h ar bobl hag e koulsje ho gouarnamant. eme-z-ho, an nanter nebeutoc'h evit gouarnamant ar Rouéed hag an Impaéred

Gwelomp. Bretouned, ha gwir eo enn dro-ma ar pez a lavar ar republikaned

Ar wirionez dioc'h ar chifron *officiel*. merket gant pep gouarnamant a zo bet, eo e koust gouarnamant ar Republik d'ar Frans

C'houec'h gweach muioc'h evit gouarnamant *Louis VII*

Peder gweach muioc'h evit gouarnamant *Napoleon I*

Tair gweach muioc'h evit gouarnamant an daou Roue *Louis XVIII* ha *Charles X*,

Daou weach muioc'h evit gouarnamant *Louis-Philip*

Eur weach muioc'h evit gouarnamant *Napoleon III*

Dioc'h ar chifrou-ze a zo ker gwir ha ma z eo skiear an deiz. Bretonned kristen gwelit brema ha gouarnamant ar Republik a zo ar marc'hadmata ?

Petra ve da zonjal goude klévet kement a zo arnok nemet evel atao, eo gaou ar pez ho deus lavaret ar republikaned d'ar bobl kent ma z oant ar visiri ha goude hen vrema kement vad a oa enn ho rauk a zo bet e herr amzer kaset gant-ho da fall ha ne chomm nemet eun dra brema evit savetei ar vro hag ar relijion. Eun dra eo hag a ve aaz da ober, ma karfe ar gristenien a zo galvet da voli mon. hol evel unan a-enep an holl republikaned, teodon a-red ne zigor ho ginaou nemet da flemma gant ho gaver hag ho fallagriez.

Mar kirit ober evel a lavarer a-hoc'h Bretonned e tiskouezot e karet ho pro hag ho relijion. hag oc'h en em garet hoc'h unan Evel-se eo d'e-hoc'h diskouez ez oc'h kristenien tud a skrant ha tud fur, tud hag a anavez ho dever ha n'emaint ket enn aoun ev t ober kement a verk d'ezho ho c'houstianz, eeun ha leal

Mar fell d'e-hoc'h enn enep ober kountrol d'ar pez a lenn, ama, Bretouned den e-bed ne vire ouz-hoc'h Mez, goude a-vad, mar kouez var-n-hoc'h eur beac'h pounner a walc'h evit ho flastra dindanhan. araaad e vezo d'e-hoc'h sont da glemm, rak n eus par d'ar amzer ha da Zoue evit paea d'an den gobr he labour her gwel, a dlent dre gement a c'hoarvez.

Keiennet ama hervez ar wirionez, ho tever Bretouned. a zo gwelet, brema ha bep tro voh a vez e pe-tear'h hag e pe-du ema ho mad. mad ho pro ha mad ar feiz kristen

Herri V a vrse gave,
Hag hep Roue a zalc,
Dre feul Doue,
A ve Roue.

Providanz an Aotrou Doue a zo braz evel-d'han. Kaer a ve nac'h, Doue a fell d'ezhan savetei hor bro An dra-ze a weler e klenved Herri V, a gransa hag a weta,dre ma kresk ar pelennad evit-han dre ma zo kalounou an dud d'he garet.

Ma karet ar Roue hag e rit, Bretouned kristen pedit staro, pedit atao evit-han na klev, penaoz eo bet gwelcat da genta pa lavare an holl e voa toc'hor braz hag ez edo o vont da vervel

Eur zan. a zo enn Iaih. eur bèleg hag en deuz magel savet, desket ha kelennet ouspenn marteze daou c'hant mil anget paour ha kuezet.

Bet galvet gan Herri V.klanv-braz, da vont d'he welet da Frohsdorf. an den san ez ne favezaz ket d'ezhan kuitaat he vugale. ken na d-euaz d'ho gerc'hat ar c'hon. du Bourg a-berz ar c'hlanvour-Roue

An dra-ma a en em gavo war-dro an drizek euz a viz gouere. Ar c'hont du Bourg hag ar belek santel a ia enn hent hag epad daou nosvez dioc'h-tu heb chom e nep leac'h ez ejont war-zu Frohsdorf Dre ma tostaent. e klévent e voa fa ar Roue Darn zo-ken a avare e voa maro

D ar 15 euz a viz gouere. gonel Sant Herri. oc'h en em gavjont e Frohsdorf mn .n-mad Ar bèleg a redaz rak-tal da welc ar Roue,hen d gemeraz gant eun deneriq gez vraz

Ne ket meurisin. ar belek santel a gomzor anezhan ama Evelato, pa wel eun den klanv, e c'hoar kouz ha medisin e-bed pe ez ema ar maro ganthan pe n'ema ke. Pa en devoe selaet mad oc'h ar Roue. e lavaraz ar c'homzou-ma euz an ariol *infirmitas hæc non est ad mortem* ar c'hlenved-ma ne ket klenved ar maro eo

O klevet ar c'homzou-ze. Herri V a deuaz evel eur vuoz-névez enn he c'hwazied Nouze ar benok

a lavaras d'ezhan pedi a-galoun Itroun-Varia Wr-Zikour a zo kaoret Sivas ilvirigez ar re glanv Salus infirmorum evit ma c'heltje rei he bennoz d'ezhan. Goude rei bennoz ar Werc'hez d'ar Rose ar belek a zeaz da lavaret an oferen A veac'h ma voa echu, ma voe ga vet da gaout ar Rose a zavàras d'ezhan en doa bet eun nerz vraz enz a vennoz ar Werc'hez. hag her pede c'he rei d'ezhan a-névez

Evel a zo lavaret. eno deus-se edo gouel Sant-Herve nano ar Rose, ha bez e c'helier kredi en dro c'hras ar Werc'hez e nnuget pe dre gomzoù mael ar belek santel e lavaz diwar-neuze eur fisanz kre da Herr V e vije pare hag e ga rnoaz a oa bet pouezet da wenaat a-baoue

Ar belek-ma a choumaz daou zevez e Frohsdorf, hag a roe lenerest ho galoun o welet fetis kre ar Rose. vertuzou ha karantez ar Rouanez

« Mar d-eo lakeat gant Providans Doue e c'helan e boaz ober vad d'ar Franz a lavare Herr d'ezhan. ne dec'hin ket d'rak ar boan mes mar fell d'ezhan va gervel eun ar bed-ma, e varvin a-galoun-vad, hervez ne volonte »

Kuit eur gwiriat ar Rose ar belek santel a lavaras d'ezhan kaout fisanz e vije pare hag e vije, neuze. dont da Durno da drugarekaat Itroun-Varia-Wr-Zikour ha da welet i-hedi Sant-Franzez-a-Zal. Eno a voa pedet hag e vije pedet ev-han gant eno e ver braz a vugale zouzank Pedet ar re zinamm. kreva peden a zo

Ar Rose a lavaraz ez aje. ha moni a raio, rak gwellaat ha krevaat a ra bemdez. ha be ket marvat dre louzeier pe remejou ar ved sined hep-ken eo e ra, mes muioc'h dre ar pedennou a lavarer evit-han e kement bro gristen a zo er bed

---

Bretonned kristen tud a feiz, pedit, pedit anao evit ar Roue

Evel a vezo lavaret d'e-hoc'h ama divezatoc'h. Bretonned ma c'houlc hoit dud hor bro peger mad no Harri V oc'h ar re baour ankenuet ha dizezet pegement eo bet karet e kement bro m eo bet gant an artizaned, a. zaouzerien hag ar re zeuzeudik ma c'houle dreist hoil an oad e. hen-nez ar Prins a zo bet dalc'het beo dreiz-hen gant Doue. Piou brema ne we an dra-ze eun he glenved ? evit saveiz hor bro hag ar groaou all zo-ken rez evit savei ar reuzeu disaaret er bed gant ar frammasonnerl mirget da e gwiriones, ma c'houle an oad petra dalc'h de-omp kaoz, eun hon amzer ker fal. eun den mad evel-d-han da veza lakeat e penn hor bro, kenta bro eur ar bed, diskennet brema er renk d veza gant ar republikaned ma c'houle an dud an traou-ze bon, neuze nemet mu diskiant mad da veza kraouet gant ar halal e reni neuze, ne vent ket pel evit banna dewar ho zro kement penn republikan a denle da c'houlenn ho monesion digant ho

Mar d-oc'h tud fur Bretonned ho monesion a dle bezа hep-ken da dud ar Rose. d ar re-ze a zo tud gu sek tud a galoun tud a skiant, tud a feiz hag a reujon

O klask tud za nlenn ho mad er meaz eus ar re-ze,e hont hag an holt a zo bet favet beleg ben Her gwelet mar a dlent brema ha zrta a reot alao, endra ma kerzot dre an henvhon trenz-ze leun a doulIou hag a rem, mad hep ken da derri gouzoug ar re zall Kompren t. Bretonned. digoet ho spered !

Mentet d'an tadou ha d'ar mammou. d'ar vèved ha d'ar gouestlerien.

Leun a rear er gazetenn c'halzek *Nathement* eus a Vontauban

« An aotrou Gamel, persoun Espanel, a zo mervel-zamet he bae digan-han gant gouarnamant ar Republik hag an dra-ze war flaérez Conlios, mestr-skol ar barres-se

An tadou hag ar mammou eus a Espanel, pa glerjont hano ruz e gondonnesion ar mantrelou *fall gant an fadez* a bedas Conlios da denna al lerrion-ze eus a zaouarn ho bugale Ar foel-lout a lavaras kre e fenn ho zonje foulz-beken

Ne raukas ket lavaret doun weach rak doc'h-tu ar gerent a zalc'haz bo bugale er gear gant-bo. hag ar mestr a choumaz he skol gouliko

Conlios brema amzer d ezhan hag o welet ne vije biken ez a dout a benn eus a gerent ar vugale a draaz he mor oc'h ar persoun

An aotrou Gamel a rea skol latin da zaoa vugel zouzank Conlios a c'houle an dra-ze a skrilaz d'an aotrou Mourrayse a-eneb he bersoun An aotrou Mourrayse douget mad atao evit ar re fall, a c'houndronzaz heu he-unan mar plij an aotrou Gamel da zikaat hen digaz dre fors dirak ar c'houseil *académik* evit bezа kounsaonet eno da eun amand

An aotrou Gamel ne reaz ket muioc'h a vad evit kavel eur c'hi oc'h harzal eno he wir edo hag evel a-raok, e reaz he skol latin.

« Mat ! ar mestr skol, ez a doare, a zo bet treac'h d'he bersoun-dre gaout evel-han ar c'houneiller municipal Mourrayse He-ma a zo bet selaouet gant ar c'houarnamant ne c'houlen ket gwell eno amzer-ma evit lamet ho fae digant ar velesen.

Tadou ha mammou eus a Vreiz deuk dre ar skoaer-ma, hese oc'h hini Plugoffan, ro ho kwir kenta ho pugale eus ar skolioù a zo eun-ho lerrion kondaonet gant an Iliz Ha c'houi meret ha konseil servij deskit vez obet ho sever evel kristenien, ha difennit atao kenvez ar vugale hag ho paleses e-leac'h bo ramall ha beza eno ho eoep An eaor zo ac'h heu ar mad an diseber hag ar boan oc'h hen, an drouk

Kudeou eus a c'hoanet ar Republik e meaz ar vro bag e Breiz.

Enn eur gazeten c'hallek *l'Espérance de Perpignan*, ez eus hano eus a republikaned hag a zo bet konstet ker gouez ar Republik divalo d'ezho

Hej komz eus an arc'hant a zo bet kollet e gouiaou a garantezenn e temmou hor lavaret ger e-bed eus ar monn z a zo bet silet a-g t-bourn dre alant ar gouel-se e gak d daro eus ar republikaned onest e kaver mad desaouez ama ha pa na ve nemet es skuiz petra zo bet c'hoarvezet e tri lec'h hep-kenn deiz gouel ar vuntrerez-zo.

E Maury ar mear Pons hano tost da *Ponz-Pilat* a roz pe a ganter, eus a Vro-C'hall a zo bet lazet gant eur *bomb* epad ma lakea an tan war n-hi ev eunn he Vajanna Mear Broq la a zo bet distaget he gouzo dour-han gan eur bomb-all enn adjunt en deiz torrel he vreac'h enn Estajel

An hini kenta eus an tri a zo hanvet a-raok, ar mear Pons goude bezа evel eur republikan eus ar re wella gounit mervel — enn despet d'ezhan eunn eunn d'ar Republik ar mear Pons a zo bet anvet e zo / pe mar kaver gwelloc'h evel eur c'hi, hep kroaz na c'helc nemet ar Prefed. deut dre urz da gas he gorf d'an douar

Mar d-eo bet lazet hen nez gant eur bomb. arabad eo avaret e ve deut ar maro d'ezhan a-berz Doue. rak evel frammansoun ma z oa. ne anavese Doue e-bed.

Koulskoude kleiz Dar 16 eus a viz gouere 1872 ar mear Pons a reaz gouel ha ul braz evit badiz ant ar c'hunan eus he vugale Ha bloaz goude deiz ar 16 deiz e varvo he-unan enn eun tiol, hep kaout war-n-han sin ar groaz en dua pelleat doc'h tal he vugel.

Ar mear ma eo diwar-benn komzet ma d-eo pedet ar Zakrisian e Maury er meaz eus an iliz ha neuzeud desinn goude. daou eus he gerent a goue he feur hag he skiant vad

Darn a lavaro an traou ze a roz skrifet enn he hanvidon. Hag an ijd a fell a gredo eo barn ha Jesuz Doue eo. ha petra se ken ?

Enn eur gumun eus a departamant an Nievre. antronoz gouel ar Republik e vanz a zo bet anzav hor bro. goude bezа gwaac'het hag asgwalc'het ho lanchen hag ho bouzellou enn ze z a-raok ken na horjelc'hel dre an hini-mui evel kanaged ma oann war ho zreid eur gwchen republikaned. an adjunt enn ho fenn ne gavjont netra enoraploc'h evit ar Republik eget pourmen enn anezo gant pavillounou trikolor enn ar c'hi dre zioulskouarn

Fatiet er lis se ez eaz gant ho fevar-druded da c'houlenn evit da Varpez, bara digant ne-ouz gwin digant ren-kunt. ev i get-mat frikotal bete pe'h an noz, ha monet betrg an deiz da c'houl ho c'hercl'h o nidan taolou an ostalerion

Darn a lavar edo an adjoint o reg an anan, darn all edo war daiser al loen ha krog enn he lost, oc'h ober arwesiou marmoux. evit lakaat an dud da c'hoarzin

Nuoc'h a leac'h a roa da oueln. o welet ind sotoc'h evit ezzn. An distachou a ra ar republikaned eus a vraz da c'hanc deiz gouel al arères-se a zo ker mezus, ma na kaouo kement deu a skiant a zo.

Eus a Frans disrumpa da Vreiz brema da welet gouel ar Republik enn Elliant

D'ar 14 eus a viz gouere ez eus bet great enn Elliant eur gouel kaer d'ar Republik er bloaz-ma, war a lavarer

Daou zerrez a-raok, ar mear gant he gobiir mestr-skol a roa, ha re an gant-bo. da gastel a pep ostaler evit kaout ar hant da brena pavillonou

Eur skoed ne war-dro a c'helljont da baka. Voa ket fall ar gast Gant an arc'hant-ze. ar mear hag ar mestr-skol a ia da Gemper d'ar gwener 13 eus a viz gouere Mear a c'hoanouek a voe soubaet ano o welet an daou geleier-ma, hirie ho bek ha soun war ho fenn-ou, o tiuit ho-unan da ober eur gevridi ne c'helle ken bezа lisiet e den a e-bed

Doc'h an noz goude enn dervesiou-mad a dregas hag a zonc-monea ar mear laouen-holl hag he fas skeudennel. evel loar Landerne enn he c'hano. en em gave enn Elliant, o reu he-unan he gorre ros teur a batiionou. hag enn ho znorz evel daou laboaz enn ho neiz an aotrou mestr-skol hag an emezel mestres skol lock eus ar barrez

Antronoz, de c'houel ar Republik, i klear hag an ostalerion ne welet mean na baol kuiid e bed enn ho. ker goloet oant gant ar pavillonou trikolor Mes sinnig ! ne welet den vez ha ne glevet han e-bed

Eo da ! gevier a lavaran. eur c'hoz benaouer, paet gant ar mear a welet he-unan war ar blasen hag a gleset o c'houeza enn he zac'h, ken na ziaoue Pa veze skuiz o vombardi, oc'h chane hag o krie o an enkier e voa eur gouel-braz hag e vije redadek kezek pe eunn.

Etretan unganouned Bigaona a ra o laougrat enn ostaleriou ar bourg Enn eur bempa ne ket d'ho-unan enn eunn d'ar Republik, e krec'hjont a-benn an noz ken a-raz a voutaj ma voe red mont da glask karr-roz ar mear evit ho c'has d'ho c'hezou, nemet unan anezho a voe kavet. antronoz-vinion konsket mik etre daou vez. er wered

He-ma divezа a roa eat di kredabl da bedi evit he dud koz a roa maro gant ar vosno

Ar Republik a zo eur vosen viz gwasoc'h c'hoaz evit ar gentil-ze Ar vosen ma ar an dud, a gresk don, anz Doue e-unanz ar re a choum enn he dilerc'h e-leac'h ar Republik a raz ar feiz da genta an dud hag ho breoiou goude.

Doc'h a so klévet lavaret, pastred ostaleriou Elliant a ioa drong enn-ho antronoz gouel ar Republik o veza m ho doa bet. eme-z-ho, mouc'h a got. evit a vad dimc'h ar gouel lous-se. Haovet mad pastred gouel iouz eo ha gouel al lousien ken e Brest, ken el eac'h all. Ar skouernou a zo a-raok a ziskouez n eo tamm gaou a lavarer

KELEIER AN ESKOPTI.

An aotrou Troadec. kure e Plougar zo banvet kure e Lampaul-Gu milian.

An aotrou Roux kure e Guimaëc, zo haovet kure e Plougar

An aotrou Guermeur, kure e Roscanvel zo haovet kure e Guimaëc.

An aotrou Kerest preceptour zo haovet kure e Roscanvel

An aotrou Michel, bet persoun e Dineol, an aotrou Belbeoc'h, kure e Sant-Vougay hag an aotrou Caraës, abad aouauk, zo nevez-maro.

LÉZEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT SKIENA AN SKOL DRE FORS,

AR SKOL LA I

HEP DOUE HAG A EKEP DOUE.

> Ar bugel hep Doue a vezo eur pâp fall. eur priest fall, eun tad fall; ar re c'henta eun ah diaul difrin hag an diwan eun a dud he vro
>
> Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez lau, ar vro a teio da goll.
>
> *Lavar eun Eskob e komz euz a lezen-skol Ferry*

EIL NOSVEZ

AN SKOL DRE FORS

Herve Recmeur Ia d'ezho. Iaou Lakaat deski an ABC dre fors gant komzou horo diwarbenn reiz ar vuhez, tezel argabestr hag enn he roll, seiz ne c'houlennont ken Peger fa.. ha peger reuzeudik-beunag e se an den goude. ne reont fors e-bed. Karoulle'

Laou an Hedet War an dra-ze, Herve, e c'heller lavaret ouspenn ne graskont nemet kas dre fors an den war-zu pep drouk mouc'h a fell d'ezho da ober eget an dhaoul ho mestr-skol.

Jerom Fur Gwir eo Laou Neb en deuz skuant ha daoulagad a dle gweiet sklear evel a rivhu, amezeien ne ket a-walc'h an oaskaourez hep-ken. rak birviken ne vire oc'h an torfejou da vont bemdez war gresk evel ma z eont brema hag evel ma z aint gwasoc'h c'hoaz gant lézen-skol nevez Ferry ma na stouvm ha ma na harz ouc'hu an Iaouu hag ar mammou kristen koustet pe gousto'

Lavaret a ran ouspenn evit mad ho bugale.ev, ho mad ho-unan,eun diskarg ha diclama ho c'houstanz evit sento oc'h Doue hep kaout noun rag an dud ao tadou hag ar mammou kristen euz a beb bro ne dleont ket choum da varc'hata evit leona buan ha buan ho bugale euz ar skolioù sklk. rak ma chouiuont oc'h-ho e tigresko bemdez fea ho badistaat e teskent a-bred blasfemi hano Doue ha kasaat ho c'herent mar chouiuont er skolioù laikze, e kresko buan evel rauen grisiou ho zechonfall oc'h eo em vont marloze a-zeiz a-zeiz da heul a ha da ober pep-drouk ha pep-fallagriez e temiit a-brez, euz a sugale d oc'h ha d oaaz ma z int brema, da veza siouaz kalz anezho marteze, an torfetaurien vraa euz an amzer da zont

Pebez g ac'har jetiez ranu-galoun e vezo neuze re-zevezad a an tadou ha d ar mammou kristen a welo eut ho bugale a gol korf hag ene. dre veza choumet hep selaou an a ioa mac ho doa bet, dre veza dac'het ho bugale e skolioù ar re fallo, ev l netra a gave ezho war zigarez dispign eur gwenek evit ho c'has, pa c'lie iont d ar skoliù « lâr skoloù ar *frerel* pe ar seurezed

Herve Recmeur Gonde ho klévet. Jerom me a gav d'in brema eun den fur hag onest, eur c'hristen mad ar prioura a zo ha pa na c'houfe ket eu lizereo a dalv ouspenn dek ha dek Ferry war gant ha kant Gambetta Karoulle'

Jerom Fur Ar pez a lavare, Herve a zo kant gwesch gwir, diskouez a re. are euo eo gwelloc'h d'ar geren, paour derc'hel ho bugale gant-ho er gear eget ho c'has ar skoloù la ï

Brema, amezeien, ez an da eun ara all

Gouarnamant ar Republik. oc'h ober lezen ar skol dre fors en deuz diskouezet ne voa nemet pennou diskamb oc'h her roo

An hini a ra eul lezen a dle gwelet a-raok ha choum a c'hello enn he zav, hag eur weach ma vez great gant-han. e lle choum heb ne zerri beunan an gerva. evit na vezo digarez ar reou-all da ober evel d-han

Ne ket evelse a ra tud gouarnamant ar Republik

Eur c'hoas brav a zo da derri da lavaret eo da ziskar ha da zic'hrisienna ar gwez enn-hañ, evit ma vezo greu donar labour anezhan

Pare'her ar c'hoat-se en deuz lakeat enn he benn lavaren ha skrifet kaer ouspenn e raje al labour traese hep kaout a-wel d'an holl, hag ar hani na ho a walc'h evit ober ao hanuer ha zo-mui-ken an dreueren euz he labour

He gerent he amezeien ha kemero hiq ho deus kévet a nezhan o chogat hag o vrahaat a c'hoarz holl goaz a ezhan. ha pou ne rafe "

Herve Recmeur Karoulle Jerom, foultr biskoaz war an donar n euz bet ha ne vezo birviken eun tek ken nod-all

Jerom Fur — Ne lavaran ket d e-hoc'h e re, Herve. Mad ar c'houarnamant hirio a zo an tek bratanser-ze n en deuz na tud, na tiez, hag ar c'hant a-walc'h evit ma vezo great bervez a laka he lezen-skol dre fors

D-eomp da welet er gazeten hou-ma a zisk ouez dre chifron sklear,e vank d'ar c'honarnamant,ouspenn ar vistri-skol n so bremañ. 48,558 mestr pe vestres skol. a zo c'hoaz e skouarn ar c'had e menor kre

Ar re-ze hol a vank d'an tek pounr hep takaat enn ho zouez ar frered hag ar seuresed n'int ket anavezet gant al lezen. hag a zo e peun ar skolioù libr

Doc'h anou u-al hervez ar gount a zo great mad, e vank c'hoaz d'ar c'honarnamant 76 968 ti-skol. nemañ hag-a da zevel a-nevez, da rapari pe da gompenn saliou-zan ha mobi ieroù-skol da rapari pe da nevezi, etc

Andre Perc'hez Penaoz Jerom, e c'hello ar c'honarnamant sevel kemend-all a dies-skol rapari ar re a zo fa ha kaout enn-ho ar mobi ieroù-skol a zo red ?

Jerom Lur Penaoz Andre ? E fin ar skol evit netra, hoc'h eus e klevet e voa a-vremañ dispignet ouspenn tri-c'hant milion arc'hant gant al lezen-skol-nevez. Ket ma c'houzout evit petra ? Ne lavarin ket ne-hoc'h l'asaret ez eus c'hoaz ez eus gouiennet evit ar skolioù nevez zo hag ez eur mirhard dek kant mil fr. Setu penaoz a ra gouarnamant ar Republik en deus kreskel spontus an taliou war ar bobl a nevez-zo.

Er gazeten eus an daouzek a viz kerzu e lennen e voa an taliou, tri-bliaz a zo eus a ez lur hag hanter-kant. Dre benn ha bremañ, eus a gant seiz lur 58-107 fr gwel'a bremañ pe gemañ a zo

Herri Bermeur — An dra-ze a ziskouez, Jerom e kouez an taliou war ar bobl paour evel grailh e-kreiz ar goulo. Pa vezimp hon-i spuet mad ha goallonderet hor c'hi a vezimp kaz skanvoc'h da vont d'ar re da zoti anezo, kenta tro a vezo, ez i paotred ar Republik Karoutle !

Hamon Torbet Martoze. Herve na vezo ket dall-poch an dra-ze atao. ober ma e n. bet beleg-hen

Jerom Lur Dre ar c'h rou a-raok e welot bremañ, amezeien, e rankoo lezel-skol Ferry ruzata c'hoaz eur pennad-mail war he uriochou. a-raok ganout bale souna

Dalc'houez a rankan ouspenn d'e hoc'h e tor da genta. gouarnamant ar Republik he-muan hag a-benn he greizenn-kaer lezen skol dre fort ar vugale a fell d'ezhan e sevle an holl noz-hi

(*Eur pennad all disadorn gratis*)

Bulletin
de l'Association Financière de France
SOCIÉTÉ ANONYME
au Capital de **4,000,000** francs
4 rue Grange Batelière 4 à Paris

L Association financière de France donnait certes un excellent conseil à ses lecteurs en les invitant à acheter avant tout des actions du *chemin de fer d'Orléans*. On a monté de 1" 0 à 1850. Mais ce n'est qu un petit commencement. Je viens de lire une brochure qui, au moyen de calculs irréfutables et de chiffres authentiques, établit que cette action vaut 1,000 francs. J'ai pris les rapports et contrôlé tous les chiffres. Il n'y a pas d'exagération. La convention qui vient d'être signée entre l'Etat et la compagnie fait un pont d'or à cette dernière. Il ne s'agit point de spéculations plus ou moins fantaisistes mais bien de rentes garanties par l'Etat et de revenus gagnés par le plus magnifique réseau de fer de l'Europe. Il n'existe pas une seule valeur à la cote qui soit avantageuse et aussi solide à beaucoup près.

Nous vous disons donc achetez de l'Orléans. Vous pouvez remplacer toutes vos valeurs par celle-là, jusqu'à ce que l'on soit arrivé à 1,000 fr.

Nous sommes à votre disposition pour acheter au comptant et à terme.

Pour les achats à terme il vous suffira de nous remettre une couverture de 1 000 fr. par 25 titres.

Les actions et obligations du Crédit foncier sont toujours très-recherchées.

PANORAMA DU CALVAIRE. — Tous les princes de l'Eglise sont au Panorama et tout se retire enthousiasmés de l'œuvre de M. Carrey-Delleque. Lundi 21 et mardi 22 juillet dernier S. E. Mgr Langenieux archevêque de Reims, Mgr Perchenet archevêque de Cahors et S. G. Mgr Delamay évêque d'Aire accompagné de M. le comte de Combettes de Luc président de l'Hospitalité permanente de N. D. de Lourdes ont visité le Panorama. M. Jeannin, le Sous-Directeur leur en a fait les honneurs et ces Messieurs se sont retirés en adressant leurs félicitations pour l'artiste et leurs meilleurs souhaits à l'administration.

Mardi, Mgr l'évêque de Brighton Angleterre est allé visiter le Panorama accompagné des Pèlerins du Canada. Ces Messieurs se sont retirés enchantés de l'accueil cordial qui leur a été fait. R. ar V.-L. MEVEL

Correspondance spéciale, 4 rue Grange-Batelière, Paris.

Ar Merer G. MILIN

Imprimerie moderne pour la Cie DE KERANGAL.

TRIWECVED BLOAVEZ. (N° 32) AR ZADORN 6 a EOST 1883

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONIZED

FEIZ AR GAZETEN HEB BLAZ.

Ar Feiz ha ar Breiz ha hor Yezh a vezo miret bev gant ar pobl.

E-touez hon Mestr, ha hon Maner
memes hor Salver Jesuz, Amen.

An holl kemmadou a dle kas gant an hevelep gwir da Aotrou DE KERANGAL, ken-ebet.

Ar c'hemmadou a vez kaset bihan-bihan ne dalvezo ket ouzhpenn 50 centim.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Garanciere, Paris
eo unan charget da resevoir ar c'hemmadou.

An Iliz.

Ili a reer ar re a ra ran gant ar gazeten Feiz ha Breiz gant ho. d'he ri da lenn ann dro d'ezho d'ho c'herent, d'ho migourien d'ho amezeien ha dreist ar re all, d'ar re anezho a vank ennti bezan republikaned. Fur republikan marc'h deus skuiz c'houi... a c'hell ann dud pe eiz gwelet ar stirioniz ha gaou diouc'h he gwir ed

Kemper, 15 a viz mae 1883

Kreiz-deiz Eneaz Iechia, ann Italt

Eneaz Iechia a zo bet c'hoant ar gear a Napoli war an traou an Italt dioc'h tu ar mor Mediterranek ha c'hell kaout dourac'h leo dre ha war dro penn mil war-nugent a dud a zo chouhanet ann ho. Leo ar c'herion. Leo war ar menez he kounta ann hano an doueza... a ra ... evel ma z eont d'ar brousa all da glask ho fijaour hag a wechou, da ghoust ho maro eve a zo c'hoarvezet gant meur a hini eno

Dar zadorn da noz. 26 eur a v e gouere war dro nas heur hanter e voe klevet eun ebat eun tremen spountuz evel eun ano mic pe ganoda oran hag er memes amzer an douar o c'h horjellat epad eur bevare eur vinutenn an tiez a zamm a lamm hag a gouea hiill evel mezo en ti ... hag war an dud, an darn-vuia anezho eun ho gwelcoa.

Ne c'helle ket gouzout pell deiz a zo paket dre lan mogerion ar tiez ket a lavar ti mil den lonkall pevar ha pemp mil Eur gazeten zo hag a gas neuze ar re a zo paket eno dindan ar vein, ar boultren hag an arejou da viz mae ar war-dro

Nemet Doue, pouez e bouezo, when pe den a zo marvet e ker bere amzer e kear Casamicciola hag er gerzadeu nou a dlear dre Consperan seiz kant korf a zo bet anterret el leac'h ma hellet o eus kein a blas er gwerepou hag eur gazeten a lavar ha pa ve eno ouzh mil den, hir pele re a zo eur evel bezan ar c'horfou a vez o dioc'h tu gant an tonder hag a ranker da c'hole gant eur dre ma tenner ar vein ... war n'ho. Kear Casamicciola a zo great eur wered anezhi n'eo ken anat e pe leac'h eh. ar ruino enn-h ker bennet ec'h meus an tiez freuzet ha tiskaret

Kalz a tud a zo bet saveteet eus a louen ar vein hag e skrijer ez eus marteze c'hoaz zo-penn tri-war'h kant den bet gare da vervel dindan an arejou. ma ne gaver ket louan a zikour d'ezho lies ma tizolver ar c'horfou a hanver kant e plasou zoue dlamm ann dro d'ezho mammou gragez, preajou, sadou ha ragale o kemm e'h hirvoudou hag o krial Treuz a ra ar gaou klevet hag o welet kement all a paou a c'hoas har hag a zistant Unan eus ar re a zo eat da vervel eneaz Iechia, gouiz ar c'hi-ou oamp a lavar e fe ann er mezel hag e-kreiz an ti gouiz klevet ar menez kiemmou ar re var ha gwelet ha ar re a ya e gwelet em mesa an ti e Par a rejo brezel ar c'hamm kre... a reun lezo gwele an tan ... ar c'hi-ou ... a c'hell

Iloarvet eo bet ma gaz an ti ... ha n'a reap rak kement ann mui gwir e c'heuze ne voe petra e-skaz ar re a zo anat rak a daoulagad ar gear Casamicciola a c'hell ket petra netra ... ar menez a c'hell eur gwir-vezan se ha, arejou lies war ser... o eus ket c'houlunt eno ... e ... he zao eno ni Unan eus ar re a zo bet en em saveteet, dre tirakt eno eur jardin n'en deuz klevet epad an nos, eme-z-han nemet tpouz an tiez hag ar mogerion o kria ha nemet kr-fors gouelvan ha kiemmou tol eur gear d'skaret a-dez ... c'houlen sikour re zo ... an ar rein ho gobe edr e kiemm hag eur ... hri spountuz a zave eno e pep leac'h eus a zouez an diskuiz Klask a reas ostiant ur h an nos nez eun tra ze-zieg ou gan an touroun a ra da dreuz ha gant an aoun en dro ... ver da beurlata an rodd brolan ar rein o trouilla ama hag a-dont a lavar e wenaz zo tud e loc'h o nilam ho beac'h a-raok mervel pellec'h eur vroac'h eur c'har eur skoaz eur penn

Epad an noz en dro klevet ivez dre greiz kiemmou hag hirvoudou ar gear mestr eur vamm ha eur c'hrial hep pauez ra bugale ra bugale

Ha c'houlou-deiz e weaz ar vamm zo eun he hini, war eun tamm kroaz ren, ne h hirvoudi a-dro he c'hiemm doan-ez ra bugale ra bugale

An dan-mañ, ramañ he galoun gant an treiz an dra oud ar vamm ge-han, ne c'hoar penaos kenzolo he glac'har pa zizamm enn eun taol eur a doues an aotrou kontañ hanoù a lakaan war-an emañ han. He ma he c'hoar eiz he gerreac'h ag ho c'hañ d'ho mañsion tro ebarzh ha ongale ? ha ne gave ket Sarrieg ac'hanta

Enn eur eo'n gounid gant he kent, gwella ma c'helle e welout eun a vadelan ar vein, skuiz barrek eur c'hrek eun dorn a gouzout a vizamm dre ma a c'he deuzas a-nij. Hag ma a oa harpet ec'h he gwaz kuzet dindan ar varo hag a gwelet e lavaret varet, a gred ha ne oa ket mat. He den a gaskas kenta ar vro diwar he zro mes a greiz ma labouse a vadelan tro an tu-all eur pez arvar ma d'ar gêr

Eun den ar a oa war an aot pa e gwelas ar c'hrek ouzañ da vont kuit gant he c'hoar ha Sonjal a ra dioc'h ne oa ket he c'hoar a zaoust ebarzh an hent. Mont a ra da redek ha da lec'h ma krede ez ho pa ouilla a ra mont kuit, furchal a ra e-mesk an ardoù a vez eun-nebeud dre labour ha n'a ket ebarzh eur c'hervel ne c'hoar ha ne ouie ket pelloc'h mañ ar mouez. Neuze e lammas kuit ar vro hag an aleñ a hag e labouse hep pedañ kuit na gouiz eur marc'h ha ken he c'hoar hag he gwaz oa kuitaet kemplet ar vro. Ha mat enn-han ho mañsion ha ma dezo hag he c'hoar a oa mare

Kañ tremen hag e oa ket pell a-benn ar lavar e oa graet ho mac'h an aotrou a Kerlaz gwiskoù Fañch ebarzh hag ar bugale ha lakaat ac'hanta ar vro hag ar labouriou a vadelan a oa ken ne oa ket ken ouzh an douar. Goude ma oa graet ho kemmoù hag o oberiantiz e oa ret dezo mont da gerc'hat o labour ha gwelet ma oa gwir ar vugale. Ha ne oa ket ken-nebeut gwelet ha gwelet ! Ha ne oa ket ken-nebeut kaer gwelet ha gwelet ! E-touez ar re vaez eun den a oa ken kaer ha Fañch ebarzh ha tud ken kaer ha Gwenn a gemeras hag a hirvoudas e pedennoù ma oa graet ! E pedennoù ema tud ha bugale ? Ne gredo ket ho tad ha mamm eo ? Kaer ha ken ha mañs ha gant eur vouez trenzus hag estrammus ne oa ket ar gwiskoù ha gwelloc'h ha gwelloc'h

Eur sizhun a oa Kerlaz en em strivañ da dreiñ eun den hag a lavare Fañch, sevelent, setu ket ar bugale ! Ne oa ket dleiout ket mervel mar bez e c'hallfent ac'hanta kuit ha dont da zebriñ ho dorn ? Pe ha ne oa ket ar c'hoant ha ho c'hoar ? Na vefent ket ar vugale ha ne oa ket ho tad ha ho mamm ?

Ar c'hilac'her ar re-ze, ar sperout a zo e pep leac'h

Eus a bep korn eus an hent ez eus eat tud ha kemmañsal evañ ar c'hoarioù ha kanañ ar sonerien da dañsal. Ha ne oa ket ken-nebeut a zo dreiñ ar vro ha kaout ar vugale !

Ischia. Ma ve displeget penn-da-benn kement a gontet ar c'haleïer eus an disklant spountus a zo bet enn. e ve gellet ober meur a levr hag a lakafe, pep-h pr zoezhe daëlou stank da redeg eus a zaoulagad ar gristenien

Ar gristenien Bretounec a die ouspenn ouela war ho brendeur reuzeudik eus an Itali kristenien rez kouezet dourn Doue war-n-ho

Ar malleurion-zo, ma n oa ket c hoarvezet brema enn hor bro, a c'hell gan tzout eny eur c hiz-pe-c'hiz-all diverate'h Trugarekaomp Doue eta da veza bon dioualliet dioc'h droukhs, ha roomp a-gaoun mana na c'hellimp na zikour, enn Italı dionez ar re vil da zud ew ar re vad

E-kuver beza malelezus, arabat eo e c'hellfet lavaret e ve bevet ar gristenion oc'h ar frammansouned D'ar re-ma eo eas kaout traez ha mar ho defe c hoaz? — pa na gouzt netra diezho Ho c'haloun stag oc'h treoun ar bed-ma o eus diezho netra e-beo war ne lerc'h ma rufont netra ho defe aoun da zont a-rank mervel ker paour ha ma z gant a-raok ar Republik

Paour pe dinvolik, soujomp o reo bon anazen e roomp da Zoue ne-unan a lakeomp evel-se da veza bon dleour Doue, dleour an den ber anaon eürus a zo gwelloc'h eget beza puns ok eus a draon a a da gor

Ha fin ar zed enc eur skrifanier a zo bet lek, ne vezo e pep leac'h, nemet eve a zo bet gant ar c hrec-zoular enn eneezen Ischia.

Eur ger c'houz Bretonbeu

Koera ha kruezusa tra am meuz gwelet, eme eur skrifan er-ala a oa eno, eo dimuan gwez liez a-zeou d'in, daou zen koz grek hag orac'h. o vont da verse na, eme-ec'h d'ezho ho bugale nag ho bugale-vihan Pelloc'h eun tamm harp oc'h mein eur voger frenzet eun den koz a-l. he benn flastret, neun-c'houd na gouzet a geiliou a-zeou. tri zen-a-l gourvezet-tre dor er moultren o reo ho daoulagad hanter-zaro war an hent hag e-kreiz an dud kerse eur belek koz enn he zav ha d zoto he benn. o ma d ezho an absolven hag o lavaret pedennou an angoun.

An h n koz a ma flastret he benn a lavaras d'ar oelen « va zad me a gofez va hol fec'hejou »

Hag ar heleg astennet he zaouarn war he benn, a respountas « hit e peoc'h, va migoun, pardonet oc'h gant Doue

Enn framnansouned d feiz, ho pije bet tro da c'houzout gouc adarre ha no kwir? Dema'lit na glevfac'h ket ar c homzou a bardoun-ze war ho maro, ha pa ho defe c'hoant, neuze re-zivezad!

A-raok ar malleurion-braz a z roll enn enn hor war eur bobl o vez penn-vum pe s nal lemag, evit lakaat da dec'het, pe s en em prepari da vervel, ar re ho deuz c'hoaz enn tamm skant ha feiz.

Malcur Ischia a zo sin ha skoner d'ar zed —

Enn eneezen Ischia vez pevar dervez a-rank, ez eur bet klevet eun troz braz dindan an douar; ha brema re-zivezad, e tamalier ar re gouta eur an eneezen-ze da veza kuzet oc'h ar bobl, ez oa an trouz-se eur sin e vije krenn-ottar hep dale

Perak o ne ket bet embannet ar c'helou-ze neuze?

Evit mirout na der'hje an dud eüz a zavezas ar vro a oa, a lavaret ouspenn daou vloaz abaoue ar pez a vije bet eur c'hoall braz evit ar c'homerz

Ha brema petra zo gouezet?

Kaon ha gac'har na kor ne vezo digollet biken.

Eur vestres-skol hik, temer-mervedek.

Eur vestres-skol a'k eus a *Sallis-de-farolette* e neuz eur garantez vraz oc'h ar vugale a zo e skol gant-h

An dra-ze a ranker da zisklerez anna.

Dioa diac'h k e oan eus a hemp pe c houeac'h vloaz a voe paket gant ar vestrez-ma o *parlant* an eil oc'h e-ben Evit m-ez na rajent kon ar vestrez a gomeraz eur penn-ad neuz kanab hag a stagas gant-han ar dioa diac'h k an eil oc'h e-ben dre war-bouez ho zesk. Enn eure-ze an dioa ver-c'hik pa oar-ma an eil dirag e ven ne c'hellent na toc'h na flo'h ho kaout eur mao eus ar re vrasa

Ar boa a c'honzanvez, ho lakea da ouela ha da skuila rak o stank Oc'h ho pezelet ar vestrez a c hoarze gwalc'h he 'ha oan

Mez o kaout n oe ket an nebeu ganab skan a-walc'h enn he zemeon a neu biac'h tom-ma ar os rez a lavarer dezo, a gomeraz ar mao *d'ho herrin* Na rak ne doa ket bet he zesk an dioa diac'h k A dec'h eur penn-ad-mad goude pa gavaz ar vestres benet e voa bet paket pe l a-walc'h kaoz an dioa h ac'h k e lavaraz d'ez-o trenz ar bleiz evit dont da c'homerc'h parsonin Sevel a re jert, mes gen kammad a zant, ha doa kement a boan ma krion, enn truez ho c hevel Ar vestrez a vaz ne bouezo da c'hoarzin

Ale ne oan eus a dioa verc'h k se a zo c'houi-net kaoz er gear

Na s great kement ale ha kant gweach nebeu-toc gant eur seur-ber nag da eur c hrunadur ne vije ket bet pel eno beza torret. ha marteze kaset d'an hent Ha hon-ma a-l ar vestres-skol a'k-ma ne vezo great ne ra. Er c hoanerou eo marvad meuleu e vezo, ha ma ve re a glemm enn he eneb e c'hellfe beza kaset el leac'h-all ez i kaoz, kresk war he fas

Kerent ar vugale a zo brema gwa-divlet esel-se, kaer'h na dorset go c'hroc'hen gant mistri pe s-kreuzel kid l'h ar genvit-se a zefe munt da gaout ar vistri a ober ezho evel ho deuz great d'ar vugale Neuz netra gwelloc'h *Doc'h a re a ga e je lagad en i lagad* An dra-ma ne ket kres-

ne tamm e-bed, met leal ne enn amzer ma c'hell ar vistri hag ar vestrezed skoi laik bleunsa, kignal. muntra ar vugale, hep n'ho deuz ken gastiz nemet meulend gouarnamant ar Republik ha kresk war ho fé evit an droug a reont.

KRISTENIEN A GERNE

Var don ar re Lannet (Barzaz-Breiz)

Dunan

Kristenien vad a Gerne, bugale Breiz-Izel
Tud nemaus ha kaloneh, dalc'homp mad d'hon hanniel,
Hanniel ar feiz hag ar vro, hanniel hon zadou koz,
Ha vel-d-ho, ni iel hepred gant hen ar hiradez.

Strivit ro barz eun amzer a bezel spontus ra'r mor,
An avel a ro ter-dall, an oabl 'n tan diger,
An den diaoul lova e mervel renko ar fé
Mervel a renko dre-oll betek hano Doue.

Oh! droug aperpou a sklerr, ar gounnar ra ho dent,
Zo divoller war ar beu ve eur ha pad gervent
Kas a ra gant-ho gwelet kaer santel hon Zalver,
Mes, co gant-ho he dinkar e pep eeh m'hec'h e'hafer.

Kas e ra gant-ho, dreist-oll he gwelet war hon dal,
War dâl ar gristenien vad, war dâl ep dud zal
An tan zo enn ho c'halon brevi a ra ho goard
Gant kounnar-ru e sudon eve bleiz, er c'hoat.

Ar bed a zo peur-daiet mouet a ra da goll.
Kalz a gristenien, siouas! zo defet ha diroll
Ha betek enn Breiz zo ken e re kavet qui fa
Breiz koulskoude zo brudet rannm-bro an dud zeal.

N'eus ket c'houz gwall bet amzer hon eus klévet laret
E kroguz an arzaden enn hon bro glac'harek
Padit Doue bugale, ané d'imp hon mammouz.
Ne gerzo ket n'ho kaver hevelep amzerjou.

Siouas! siouas! kristenien k'eus ra ma c'halon,
Traou iskiz ha diskeimpenn e velan dira-z-on
Evel hon tad koz gwechall en nailo martiza
Teul d'on traon an diaoul, diskuiter Doue.

Martese ma a welo, o tonet war hec'h c'hiz.
An amzer griz ha dibost n'ho le dirn enn nep kiz
Pell Doue enn ifern hag e sec'h-ali zo ken
Nemet er c'hoajou d'an oaz kreiz an denvalijen.

Nag anken e oa neuze zberz enn Breiz-Izel!
A iez epad an nosvez pa c'houlhane n avel,
E vije klévet kiemmou vel kiemmou 'e vro
O pueta barz er garnel rak gwall-zarlou ar vro.

Dar mare-za koulskoude daouzt d'an oll ankenioo
Hon tad koz chomas hepred a lag ruz ho c'hredennou
N'eur zellai trezek an nor n'ho zio e harp ar Groaz,
Kent evit dianzav ho feiz ha zutha a varvaz.

O merzerien beniget pellit Doue evid-omp
War var da gor hon ene, na d'in poull e harzomp
Sant ha sentezed hon bro peu a d-omp re.
Muz mp gra hec'h d'un nevoù ha ganeu i Doue.

Dreist-oll sant patron Kerne, Kaourantin benniget,
Deut da sikour ac'hanomp, d'eus fals an drouk-spered
Ha p'hec'h eus hadet n' hon touez isolen ar feiz virion,
Kendalc'hit-hi da greski ebarz kreiz hon c'halon.

Barz-ar-Bur

AR GAMPR AMON.

Tud a zo hag a gred pa gomzer e ezho a-eneb ar republikaned, eo dre gasoni eo e rear ha, dreze, war ho meno ne c'hell ket bezà gwir kement a lavar ar gristenien eus ar republikaned-ze.

Neb a zo war ar gredenn-ze a faz. Ar gristenien n'ho deuz e gwirionez drouk e-bed oc'h ar republikaned evel tud. Ar gasoni ho deuz a zo oc'h ho zevhon 'reiz hag oc'h an droug a reont, dre-ze-ho, d'ar bed na 'he feiz kristen.

Pa n'hoaz a ra ar re a gred e lavar gevier ar gristenien d'war-benn ar republikaned, pan eur damal e ezho kement droug a c'hoarvez enn hon amzer. Ar drà-ma, nemet dall e vet, a zo brema re-skiant d'an holl da welet. Ouspenn-zo war gemen-se ar gristen en n'ho deuz biskoaz lavaret eur ar republikaned kement a zrong hag a rebecbont etre-z-ho ho-unan an eil ramon anezho d'ar re-all eus ho c'henseurted.

Ne vezo ket diez diskouez a ra gaou tamm e-bed ar pez a lavaer anta. Klevet war gement-se, Bretonned, penaoz ec'h an enn damal ar republikaned etre-z-ho penaoz e diskouezont ez int tud fistar tud ne c'houzoug ober netra vad, nemet, pa gavont apoe, skramat traon a ho godel.

Goude-ze, e bellor mon, adarre da vat evit kas da zioul gampr Paris, pe da neuz fors da be seurt karg-ali er meaz eus an diou gampr-ze republikaned a zo, eme ho broudeur, an dud muia dizesk hag ar re zu'hwiseka a zo brema enn aferiou. Ar skiant ho teuz a a hep-ken war-zu ober droug d'ar hini a ro d'ezho ne vouez.

Setu ama brema, Bretonned, penaoz e lavar kenavezo d'ar Deputeed ha d'ar Senatourien eur gazeten c'hallek republikan, *Le Siècle*.

« Sperejou a lezennerien a ra kalz var zumun bemnez. Da rigade, a diefe lavaret. An dud desket ha gwirsek enn aferiou ar re a anavez ar lezennou a zo an hini ver bunan. War hanter-kant Deputeez eus pemp cant a-bouez dek etre naou da lavaret en, na fall na mar. Ar rest a zo dud netez e kement-zo, hag a zo deu, d'ar gampr da zeski ho meber diwar goust ar vro. »

« Ha tealc'h a zo da veza souezet gonde, mar n-eo fa a lezennou, mar chommont da drema, epad meur a vloaz, dirak tud ar Konstansionn a zo bep gwiregez hag hep tamouz skarn war netra tud hag a ra a-gleiz hag a-zeou beb eil, hag a lavar ra atao d'ar d'veza a brezeg.

Ha tealc'h a zo da veza souezet gonde, mar tgo-

rer der war gumont hanes a ro. ar gouli brax a lar hor bro. ma lakaer mad hag interest an holl a-eneb an eil d'egile ma tigaser naoun da holl drubérien arc'hant ar c'houarnamant evit dre eno pligout d'ar bobl pe gaout ha vouez eun eiksionen"

« Penaos e c'helfe eun den distar hag hep gwirionez, dest da vezn Deputé doué da gaout bread ma na deuple ket beb eun amzer eun nebeu pardaéz eun ear " »

Lod ha gwir eo lavar kaneien an aotrou Brisson Prusidant Kambr an Deputéed.

Setu c'hoaz, Breizaned, petra lavar eur republikan-all, Herri Maret, diwar-benn kampr an Deputéet a vez kavet eun eur c'hoarzin, diwar-benn ha fri, gant Ferry hag he bin stred.

« Ar Gampr e deuz votet ev, ma vije kavet ar varnerien dre *elekzion*. Mimtir ar varnerien a c'houez hag ar gampr da vot adarre ne fell ken d'ezhi e ve harnerien dre *elekzion* »

« Ar Gampr a vot a-eneb ar c'humuf da lavaret ne, evit n'en devezo nikun diou garg na diou lué. War an dra-ze an holl a c'houza, ha setu ma voter adarre evit ar c'humuf

« Ar Gampr a zo diskennet kenn ael, ma en em asiavar evit an distera fra, ne ket hep-ken goude eun heur mez a-varh gounde eur c'houlen

« Ar Gampr e veuz votet, dipeurz ne felle ket d'ezhi kas d'an dent war lerc'h resisthon an diou a dlje bezn d'war benn an houlchon houarn ha doc'h-tu ma vije pesat hag o vout da ingeri ar gaou eun eun taol frouden, e kas an diou a lavare d'an dent war-lerc'h eveiaz.

« Ar gampr a gompren eo ken nal pep sot a ra an eo deus ne gaout ken vot e bed ha ma laka he-unan ne dalvezout netra. Evel eur gorrigel pe doupe-froum e tro e tro e fro ken na gouez ol leac'h ma c'hell Pe. evit lavaret gwelloc'h c'hoaz evel eur c'hi foutou lek Anna Azor' Hag Azor a ginamm anna doc'h-tu o fistoulat he lost Nann ne ket anna eo a-hont ' An dra-ze ne ra netra da Azor Azor a velo a-hont evel m'eo deut anna

« Al roue a vez donvrat gant eur zell ar chas gant an heure ar c'hrank gant ar mesiger ar perrukéyed gant ar ger ar sernent laboused meleri gant armik hag an deputéed gant eur c'hoarzadeu Breiza. pa he deuz laboured mad evit ho mestr ez eur d'ho c'has e ho zoul pa ev e lavaret eun eur c'hus e reskuss

« Perak eo an amzer skoder ar re sot " O vezn ma z eo peadra N'ot tamm pennek an deputéed deshet ha reiz tol kenn Dervesemmoa go e dredez emaon eun eur c'hoarzel hag o welet dhez eul labour-skol vraz da chas ha da varnerien deshet Bez e c'helfor kavzikan, abaoe an deputéed deshet gant an diou rumm memel ze

« Neb a c'houez d'ar gwenver a reio da zul Ar c'houarnamant en devezo c'hoarzet leiz he vouzelou eun dousen gwenver diveza-ma Ha na oublo ket ar Franz dezal "

Ia, sé, ra bligo gant Doue na oublo dezal nemet ar republikaned

War gouerz an traou brao-ma a lavar hep gaou e-bed. dare republikaned da zarn all, e ve kavet c'hoaz traou-all bravoc'h ha kevoc'h, ha kar gwir da neheuta da zeska skiant d'an dud evit ho dastrei dioc'h mont da vot berrikes evit republikan e-bed

E louez republikaned ar gampr, ez eux unan hag an deus roet he hano mad e-leiz ar gampr meuz Hen-nez neuze n'edo ket e-tro da lakaat froum e korrigellou na da c'hoarzgant Azor Koun republikan ha sen a e-beol lavaret e ve en deuz mez mez ' vezn en eur gampr evel hon-nez Perak" Kemer bin a lean ar c'hazetennou gallek a c'hoar perak lire-ze n'eus ezomm e'leel ama da vezn dour haevoc'h a zo. heb an dra-ze flear a walc'h gant-han

Skoemeun ar seurt-se a reskuez anat ho devezo da skei war louill ho c'haloun da lavaret mez eulpel alez ar gristenien ha deuz votet. hag a za atao da vezn ev republikaned

Eur ger c'hoaz hag e vezo Mar d-eo republikaned dioun gampr Paris ken distar ha ma lavar republikaned-all a c'hoar mad petra daloout e c'heller kreiz ne ve ket en labour eur da ober pouzamad skiant da gwiriegez ar republikaned a zo er meuz a hano

Nann eur ' Evit an dra-ze ne ket poesion a gant lor a rankfet da glask mez vout merket pe gollet a-gaspul ach eur valans gwiad-kaer!

Petra a c'hoarzet kenn eo ar republikaned ?

Klevet petra a zo c'hoarzet a-vus ket pell e la an tenzorier jeneral eux a gear Versailles

Mear k'mmun Lesperres en doa roet d'an demezel Louza B gonet er bloaz 1867 eur sertifikat a vues ez a gellont kaout he arc'hant, gant eur billet a leze fri dre gant e doa

Ar sertifikat, great war eur feilen baper limtet a zouzek gwenneg a rakas e voa ganet an demezel Louza ma e Lesperres an 29 mas a vis here 1867 hag ez edo o c'houm er gear-ze

Frelet departamant Seine-et-Oise a welaz an aht ha gounde skrila war-n-han e voa mad. her c'hasag an tenzor jeneral

Ebu e c'hoarzeaz an taol a skiant-ma war lerc'h

An hini a roe e anon ar sertifikat-se a zastrouz ar sertifikat war he c'hiz o c'houm hemen da vrar Lesperres skiant war-n-han e voa marvet un demezel Louza B , ganet er bloaz 1867 An krog-mad ean he c'hoarzen e'neil hé trinigenl

Feiz B bou mes, pe lirit mes, ar republikan

brao-ze, a zo e penn eun tenzor jeneral pe an demezel Loiza a roa enn ho bugaleach ?

Ore ma kont ar bed, a rannfenn an dud

An dra-ze a zo gwir dreist-holl gant ar Republik.

Mez, aotrou an tenzor kre kena da gounta ar c'hant, n'oa ket bet er skol dre-forz o teski kounta ar hlouvesion. Araiiat eo neuze bezà soñezet

KELEIER AN ESKOPTI.

An aotrou Ollivier, kure e Gonezec, zo hanvet kure e Sant-Vougay

An aotrou Le Daz, belek iaouank zo hanvet kure e Gonezec.

An aotrou Le Moal, belek iaouank, zo hanvet eil kure e Combrit.

An aotrou Clouarec, belek iaouank, zo hanvet kure e Melgven.

An aotrou Salaün bet persoun e Treboul, hag an aotrou Gueguen, kure e Melgven, a zo nevez maro.

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT KETRA AR SKOL DRE FORS.

AR SKOL LAIK

HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall, eur priked fall, evit tad fall ar c'henta, eur zon dud difeiz, hag an divèza eus a dud he vro.

Ejne ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall, ar vro a lako da gouli.

Ilanver eun Eskob e homz eus a lezen-skol Ferry

Eil NOSVEZ

AN SKOL DRE FORS.

Enn derresion-ma, e lennen er gazeton eus ar 15 eus a viz du d veza

« Ar re ho deuz aoun da ene-oi oc'h lezen fall ar skolioù-nevez, n'ho deuz nemet kemeret skoaer dioc'h ar c'houarnamant he-unan

« E Frans-ez eus bugale baour hag a zo bet dizezet gan. tad ha mamm o tond er bed N'ho deuz, ar gerz hano e-ben, o mit ket bet kabieret zo-ken e kear e-ben Sañs diwar ar renon, nasamant ni bet e tiez ar c'houarnamant a zo hen, hep-ken, ho zad e gwirionez

Andre Pencaer - Gortozit Jerom ! arabad eo rei re a lorc'h da dud ar Republik, a-eneb ar wirionez

Gouarnamant ar Republik a-eu divge ket bet ar spered ha nebeutoc'h c'hoaz ar galoun. me gomz hag a varn noc'h an traog a welan anezhan oc'h ouer orenn, da re he deuz da repu ha da zevel ar vugale a lezel-zé mar na vije ket bet an draze pell braz enn he raok Pa zifonpaz he benn-louz eus a grenn ar reusion, a greskaz war n-omp bern-war-vero, e voe red-mad d'ezhan kemerel ar pez a roa, hag ar vro evel maz edo, pe e vije bet kaset da gaslr-aleza pell a zo, ba sañ e vije bet

Jerom Fur Gwir eo, Andre Brema, gwe-romp ha gouarnamant ar Republik a v r he-unan al lèzen-skol dre forz en deuz great e-kever ar vugale ailèzet-se a zo d ezhan

Departamant ar C'hôte-d'Or a zo, etoner an departamanchen holl an hini a zo enn-han,e tez an dud diwar ar meaz. ar muia bugale asisset. Al labourerien douar eon departaman-ze, a gemer galoun-vad hag a glask kaout zo-ken an emzivaded kens-se, evit ho maga hag ho zevel Ho c'haret a reont evel ho bugale ho-unan. A-bred ho lakeont da labourat ma lavar da vrat ho loenad Pa vez ar vugale-ma dent da veza brasoc'hik, an dud vad ma ho dalc'h peur-vuia gant-ho hag enn ho zouez; neuze, e kavont toen ha kalounou tud kristen

Setu ama brema petra zo bet c'hoarvezet en departamant-ze leun a dud vad, hag e meur a zepartamant-al diwar-dro, diwar-benn lezen an 28 a viz meurs 1882

Enn departamant-ze, evel el leac hini-a , mèred diskant a fa vezaz lezho lakaat rak-ta, an dud da zent dre forz oc'h lezen Ferry Kafe a zaper a livjont, evit rei urz d'ar vugale euz a c'houenc'h da dizek vloaz da zon, d'ar skol Mez, an dud eno n'ho doa ket aoun rak ho skeud, ha ne rejon, van e oel darn anezho tarn-all a reaz goab eus ar vered, hag hoil e savjont, ho doa ezomm eus ar vugale evit ober ho labourou. Ar pez a reont evit ho bugale ho-unan a reont ivez evit bugale ar c'houarnamant

C'hoai. eme-z-ho hoi, d ar vered, a feil a c'hoc'h kas dre forz ar vugale d'ar skol mad. neuze pa vezo eat, n ne feil ken d'e-omp anezho

Pa voe kavet ar c'helou-ze ar c'houarnamant a gruz hag e-kear i choum saoul, e kasaz inspektourien eus he berz da gaout ar vered re lennerien, da seurtuz d'ezho dour war ho zan, ha da-oc'h an tu-al da gaout al labourérien donar ma lavaret d'ezho ne vije ket great, moc'h al lezen skol dre fors, da vugale *dastet* ar c'houarnamant

Setu penaoz amezeien ar c'houarnamant, tad a famill a dore al lezen great gant-han enn aoun da rankout, dispign arc'hant gant he vugale he-unan ma vijet bet dilezet gant an dud vad ho doa ho c'hemeret

Taolet ha mammou grit holl evel a ra hag a ziskouez d'e-noc' ar c'houarnamant. C'hoai da vihana ne ket evit arc'hant evit diskarg ho konsianz evit mirel oc'h ho pugale da vont da gousket, e skouer hep Doue, eo e taic'hot anezho er gear Ha muioc'h a scorpul ho pezo-c'houi evit ar re ho deuz great al lezen fall-ze, hag a zo ar re genta d'ho

zerri ha a zo, dreist holl. karget d'he murel.»

Dale'hui ho pegale ha avant heb soen ni a ra evel en deuz great ar c'houarnamant he-unan e departamant ar C'hôtes-d'Or hag e departamanchon all or h ken ha skouer ar c'houarnamant, den na 'houlé lazat, — e-kever den hei ar vugale er gear.

Herve Bermeur. — Me gave d'in Jerom e voa dalc'het al sezenoùrien da genta gant al lezen a renk, evit-ho ho-unan koulz hag en t an holl.» An dra-se am meuz gwelet heteg-hon. mez brema ez euz eur c'hoa an Perak.» Me give e abalamour maz eo lezen-skol-nevez ar frammansonned ker inilet gant ho hag eur bloue-neud a ve bet ruillet ha diruillet epad eur miz gant eur savaden kaer pihan o c'hoari. Dre-ze, n'ont ket evit dont er mean anezho ho-unan, hep he zerri ama hag a-hon ha-walle.» Jerom ar c'hoat braz n eo ket diskaret c'hoaz.

Jerom Fur. — Dre-ze Herve ho deuz etomm c'hoaz eus ar frereo hag eus ar seurezed.

Jenna Gwiader. — Ia, ia, Jerom ha pa n en devezo ken ar c'houarnamant etomm anezho ho finvaneo kaut euz ho skeo-skol evit an dra-se marvel, e c'houlen kemend-all a c'honout. Mez, me gred e vezo ho-unan a-raok finvaneal peil a vezo na kouske evit laken gant he frammansonned. e-kreiz fin-fouad boule an oberi ha salo e ve ar c'hoela ar gwella.»

Jerom Fur. — Ia dra-ze a c'hourvezo kep-dale, marvel. mar plij gant Doue ma. eo en defe truez eus ar vugale.»

Brema, petra rafe a gav d'e-hoc'h ar c'houarnamant, ma karfe ar frereo hag ar seurezed mont kuit. pa z int bamet gant-han evel-se. tud fall hag a sucz a rena.»

Herve Bermeur. — Petra rafe a c'houlennoi Jerom.» Choum a rafe he vous da ober kaka war an aune, evel a lavar c'hoarzerien ar c'hilioù. Karoulle.»

Jerom Fur. — Mar choum ar frereo hag ar seurezed da ober skol ne o-eo hep-ken nemet evit ober vad eiulia c'hellont c'hoaz d'ar vugaligou geiz evit ho c'heleou hag ho zevel herrez hoac'.

Eun dra an a zo dremma hag a garfeo lavaret eur ger d'e-hoc'h d'war he benn. Se anvomp ar gazeion.

«War e gared ni gerc spered eur bugel hag he skoha ha bez e c'hoarzer hep truez e-bed dont da soulga kement tamm oerz a zo eun he gortoz a omaoh.»

«In dra ze a raso hep mar e-bed ar skolaerien kers. ne ket da unan na da zaou, a-zu dare-vrasa eus ar vugale a bob bro, war ar meson d'ar vro.»

Eun hur bro Breiz-ni, jenn a sonesion pe a zigemmon er goanv an hon her goar ha red e vezo d'ar gerent kas ho bugale d'ar skol evit ho laza o seoul oc'h lezen Ferry.»

Laou an Hoder. — Ne vezo ket kan diskuiant-se an tudou hag ar mammoù. emichans. Kenta ira, kenta derer ho deuz da ober eo dere bel ho bugale gant-ho er gear ha lazel al lezen-skol dre lies da ruiz evel a garo. Evid-un-unan ne zamm ont-ho foultr-laken hag ouspenn, ne'h alun kement hini a anavezan da ober evel-se-man.

Jerom Fur. — Mad a reot. Laou ha salo e ve an holl evel hoc'h.» Herve an artisl E eur ar lezen, ar skol dre fora a zo evit ar vugale eus a c'houeac'h da drizek vloaz ennhu.

Herve Bermeur. — Lezen vran, karoulle.» Seto a-ze eur buget a c'houeac'h vloaz. map pe verc'h ha n emaint ket c'hoaz enn oad a skiant ne c'hoar ket ivez bouzar na den hel he vragez. na krocheun pe zaou he lezen mad meuz forz. en leo en deuz da ober evit mont dar skol. Ha penaos ez alo. ma na d'a ket unan-vraz-hag-all he gwelout ho defe an dud anver da gomz gant skoliou fall a-enep pep skiant ha pep gwirioned. Jerom. ake omp ez a he dreiz. A rank en em gavout a rank trenzi hentchou pe brapou lagernek koajou jenn a voenel gouen pe menesiou orgennek hep beut na gwenoden ne ket klanv, mar k eut nemet ne ket kre. Neuz forz ouz e rank mont dar skol ha pa en defe kant da kant gwelout mui. Ia hoan. bez e rank bemdez ar pavr ouz urban. Aber lien leo etre dont ha mont. dre henchou ker fall ne vo den braz e-bed anez evit en em denna anezho, ha pedi-resa e houz er gouny. Hedan ar glao pe a erc'h penn-da beuz ken ev. mont dar skol ken evit distro dar gear.

Prou eus ar vugale gouz ha kreva zo-ken a ve kavet ha ne gollfe ket a-bred he zec'hed o foeta bemdez henchou ken dur.»

Jenna Gwiader. — Gaur eo, Herve. Ha mar bez gleb oa h en eus gaout er skol evel ma vezo alc'hoaz evit sear h, petra a gavo eno?»

Ne gavo na dillad sear'h da zrec'h na tamm bihel tremm da gresiat he galoun e. na zo-ken he gwisiri d'he zisa.

Petra welet ha petra zo enn dann vrasa eus ar lezen-skol war ar meson.» Bugale fetis war stern, o vresa funk ha hoa'len fell eus na bac'ou skeiou-kouz lavaret. Eur marsul gleb-dour ve hag o kreun gant ar rouz pe an anvoed epad an oerz. ar bugel neuz-se a vezo eus d'ezhan ma pa en defe c'hoant saludat ha desk ha digeri frank he speret.»

Andre Penmeur. — Nemai ket c'hoaz eno. Iaou, hoel boaz ar bugc zo e'h anfrouez marteze e krogo an ter n enn-han. hag a-reun ez derrez pe oaspenn, ez a he gortoz kear d'ar werez lazel gant lezen-skol er fors Ferry.

Evel ar buget ma. pe ha zel kaut bugel a a varvo evel-se dre ar garreadou enn hor bro ma n en em glev ket ha c'herent etre-ho evit stourm

oc'h al lézen villiget-se ha derc'hel ho bugale er gear ?

Lan ar Iar — C'hou, a lavar awalc'h, Andre hag an amand hag ar prizoun a vezo neuze da gerent ar vugale-ze ?

Laou an Hedar Amand ha prizoun. Lan ? Petra eo an dra-ze ? Kenta a zo eo ar vugale savetei ho c'horf hag ho ene a zo eun dever d'ar gerent, dever merket d'ezho gant Doue a zo eun all, ben-nez, ne ket eur frammansoun Ferry eo.

CORRESPONDANCE INTIME · Moyennant 1 franc en timbres-poste, tout lecteur des semaines religieuses recevra à titre d'essai, pendant six mois, la *Correspondance intime* publiée par l'*Association financière de France* (1, rue Grange-Batelière).

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un événement dont pourront profiter les capitalistes. Ces lecteurs seront les premiers renseignés sur les hausses qui se préparent, sur les titres qu'il faut vendre ou acheter etc.

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE

SOCIÉTÉ ANONYME

Au Capital de 1,100,000 francs

PARIS, 1 RUE GRANGE-BATELIÈRE 1

Achat et vente de Titres cotés et non cotés sans aucune Commission Courtage officiel des Agents de Change Paiement de Coupons — Commission 40 cen par 100 francs Versements. Echange de titres Transferts, Conversion Libérations de Titres — Souscription aux émissions sans aucune Commission Avances sur titres.

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs (Joindre un timbre pour la réponse).

Il vient de paraître chez M. BLAIS, aîné, fournisseur de N. S. P. le Pape, rue Bonaparte 74 Paris un nouveau catalogue dont les prix sont faits tout spécialement pour les œuvres et les églises pauvres. Ce catalogue contient les prix de tous les articles d'ornements d'église et est envoyé franco sur demande

---

Nous vous recommandons la maison LEPERS, 3, rue Castex, Paris. **MACHINES A COUDRE** de tout systèmes, spécialités pour Ouvroirs et Maisons religieuses. Envoi en province Emballage gratuit. Port à la charge des clients.

Nous recommandons spécialement le **CAFÉ INSTANTANÉ** « *essence pour café au lait et café noir* » revenant à 7 cent. litre la tasse. Chez M. P. ROBERTET, 44 Faubourg Saint Martin, Paris, et chez tous les épiciers.

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

58, rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèles nouveaux d'un sentiment très-religieux et très-artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**; nombreux personnages en relief

Envoi de photographies · Prix modérés.

A. PARENTE, *Directeur*

SÉCURITÉ CONTRE LE VOL DANS LES ÉGLISES

G. et H. HAUCHE, fabricants de coffres-forts à *Reims*, spécialités de troncs en tôle d'acier tabernacles en fer, porte de sacristie pour encastrer dans les murs, coffres-forts incombustibles pour sacristie.

Envoi franco du tarif sur demande à Reims (Marne).

Librairie A. JOUSSE, 34 *rue de Sèvres, Paris.*

DOM BOSCO

SA BIOGRAPHIE SES OEUVRES ET SON SÉJOUR A PARIS

Par M. Léon AUBINEAU

Seconde édition considérablement augmentée — Un vol. in-12 orné d'un portrait. Prix, 1 fr F° 1 fr 20.

DOM BOSCO

Par le docteur D'ESPINEY

Nouvelle édition avec portrait. 1 volume in-12.

Prix, 2 fr 50 et franco 2 fr 90

Ar Merer G. MILIN

Kemper — *Imprimerie* A. DE KERANGAL.

TRIWEC'HVED BLOAVEZ (N° 34) AR ZADORN 25 A GOST 1883

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR CRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

PRIS AR GAZETEN, LIED BLOAZ.
Ar Finistèr ... 8 reod.
Ar Morbihan.
Costes-du-Nord.
Ar rest eus ar Frans 9 lur
Ar bro eu all: evel gwir ar post.

N'eus hini vrasoc'h, na hini hini
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An hall hagemaerhou a dle bezan great da berr'hen ar gouere, d'an Aotrou DE KERANGAL, Bel-Ler.

Diverkan tra a dle bezan hoscl bivinkan an hall evidon da lakaat war ar gazeton.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 6 rue des Grands-Augustins, à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

AMZER

Ni a rear ar re en em gav ar gazeton Feiz ha Breiz gant-ho, d'he rei da lenn em dro d'ezho, d'ho c'herent, d'ho meganned d'ho amezeien ha dreist ar re all, d'ar re anezho a anaverzont evit bezan republikaned. Eur republikan mar en deus skrant e hoaz, a c'heli run deus pe zeiz, gwelet ar varnouez ha pared doc'h he ganned

Kemper, 25 a viz eost 1883

Marc'heien ar garroteien

Aotrufin, e Perch-hoel.

Va meganned,

Ha lennet hoc'h euz an dano a zo bueloc'h *marc'heien ar garroteien* ?

Ia da Petra eo ar dra-ze ? Marc'heien a c'haoulia war eur garroteien ? Setu eno karroteien vad hag a zo. Hag ar marc'heien ha sevel a reont-hi trez euz an douar gant ar garroteien ?

Petuz fars kavet adurre gant ar Republik da dèona ar stroù euz a fenn an dud.

Ha genta-tout, eur marc'hek a dle bezan war marc'h, me gred, ha kaer en devezo gouarnamant ar Republik. Ne marc'heien a gerzo war ho zroad, ha brao d'ezho c'hoaz ma na d-eont ket diarc'hen.

Marc'heien marc'heien ! ia da ! marc'heien pa-nez, great gant meg meinen da rei a ho ezen. Setu eno peiri eo an nrz neves se.

Ar gwir marc'heien ho deuz great hir amzer vèza peil a zo, sonnz d'e-unan ! Ma na vijent ket marv, ar re-zo ho divje findaonet ho fenn d'ar Republik ha d'he zud hep marc'hata gant-ho kenafi.

Enn amzer ma seve an dud kalounek-se, ne welet ket stank an alvokaded ar vouesmed na kant seurt asinz-al evel-d-ho, evel ar re a zonan brema da baka hor gro enn-ho rouejou gevier.

Enn amzer dremenet-se, an alvokaded a fistille ho zroad, evel maz eo ho micher ober. Ar vedisined a gase ivez an dud klanv d'ar wered, na pe- frata evé a reont brema ato. Mez neuze n oa ket evel brema neuze, pa veze great ho micher gant-ho, e roen peoc'h d'an doue, hag ez eant d'ho gwele da gousket.

Hano ne ket evel-se tamm e-bed eur medisin hag eun alvokad kristen ne reont ket ho micher, re-zister eo muioc'h ar seurt-se da dud hag a zo mad da gommans. ar jeneraled ha d'an amied. Ha perak eo gwelloc'h ar re-ze brema eget ar re goz-a ? Ne c'houzoc'h ket perak ? Dre maz int republikaned ha Arsaok ar Republik an dud a roa ezen-pad a sot da grouga. Brema a-vare eur republikan a leiz bronn oc'h he veg e'hoaz ha pa na c'houlo ket d'outouna ho krogez, respet e-boc'h ! na dre eun ordinal ar republikan ze a c'hoar kement ma-ze ha mond ze ket evit an Aotrou Done, mar d-eus anezhan a avaro d'e-boc'h ouspenn.

Htrio va meganned, ne leuz outra da gredi da zen pemet d'ar republikaned pa zilouip ho zeoul eus ho muk ken ha breac'h eur vilin-avel o tre gant ar gwalarn. Setu-vu maz eo ! er ho flemm, sonl-vo e speurlujou an oll ho dioulagad ul ho. evel a ra ar re gwar dre gudon a ar'k a lunarn. o tiena na hag en ! ho skant da gousket hag ho zonnka gouez, dre ma kouezont en o c'hinou.

E gwirionez, an dud a zo ner brema hag ar republikaned al vern.

Distroomp d'hor denvel enn aoun na d-afen, ivez gant ar bleiz.

Klevet labourerien douar ar Republik enn druma a-vad a ra da re d'e-noc'h ar groaz. Nang fazia a ran ar groaz a zo pilet gan-e, mez eur sioreden a enoa, klonke, kaer kenta, d'ar re ac'hanoc'h ho deus da zouret mad ho furkeier hag enn ho zouez da genta a c'hellit kred, d'ar re a zo republikaned.

Neuze gant ar sioreden rus-se, evel eur garroteien stag ouc'h ho prouched e vezo great euz a nep hini ac'hanoc'h labourerien douar an *notrou marc'hek* leiz ar genou ken na zavo fo an our gouil euz ho kurf, evel ma sao an ezen a war eur ponad patates poaz, war an tan.

Sadaze traou brao, ha ne kwir * da ober goab anarre euz an dud An dra-ma ne ket gaou bre mail e vo gwelet

Ha red eo, lavaret d'o re eur merk a enor d'ar re ho deuz dastumet kalz a arc'hant dre ho micher?

Daoust da merk ho enor o ema ket enn ho calc'h ?

Al laboureren vraz a lavarer a zo tu vad a ben hent ni en a zo o vaga ar vro. An dra-ze a zo gwir, ha kaz a stad a zo an dud euz eul labourer pounz, a zo eann e pep tra ha reiz ha vraz penn-da-benn An dra-ze a zo da vondi. hag he vezan a ran euz a-greiz va c'haloun pa ra he vicher e-lealoed

Koulskoude e kav d'o ne dlefe ket evit an dra-ze kemeret eur stereden a enor Ma ve evel-se e vije al labourer-mor perak no ve ket neuze vez, merkou a enor all evit kemer hec'h a va eur boed-mad-jennag, ha kreiz. a zo eu da veza pevidik *

Neuze e ve gwelet, er c'hleuzou ha war ar meaou vez. tud o tremen ha war ho drailhen gant he stereddennou a enor a bep seurt Stereden an *dorn-vrav* stereden ar *cuzulh-mat* stereden ar *gudurien* Sadaze a-vad stereddennou-deuz hag a ve brao da welet, ha pa na ve nemet da lakaat da c'hoarzin.

Daoust da ne weler ket audur iennou a-walc'h evel-se. ha panezennou vraz pa ze ter oc'h darn pennou touz republ kaned a zo

Nann nann araiad eo lakaat merkou a enor da veza goapeat ha dizenoret evel ne weler nemet re brema Ne d-eo ket d'ar re ho deuz laboured. ha. dre ho labour ho deuz gounezet skoejou ha meliennou eo rei ar merkou ze. d'ar re a-vad ho deuz roet koulz lavarel evit neira, ro gwisiegez hag ho buez evit ho mamm-bro

Ne d-eo ket an n a da zastum arc'hant ar sota hag al laera anez eo ar pinvidika, enn amzer-ma dreist-holl — eo a zo da veza enoret, ar galoun eo a gredan

Nag an n eo deuz ann den, nag al aiour a ra herrez ne gin pe vraz pe v'han eo an den-ze. no greskon, gwall ha var a gav in dre maz eo ga'et g nuz, hep gonzon. d ezhan evel maz eo cain al ginet d'skiant pe zioc

Labour ar galoun a-vad ne ket hevel kaloun gra a laosk kaloun vad pe fa , daoust pegen bean nag en a ro labour bemdez da bep-hini en , beva e reiz vad.

Na roi ket eta na kroaz na stereden a enor da eu deo evit bezan lardet, dre he pa ne d-eo ket ha dre eo pa z eo deut ezhan digant Doue ejeunet mor h pe loened-a , o c'houd d arc'han. war ho gwarz

An ejn ho deuz an tud-ze a zo deut d'ezho hep pesa e-bed, evel ma sao ar bleo war ho fenn. pa na vezont ket laltouz

Enorit a-vad gan ar groaz pe ar stereden ar re a zervich ho bro. o poanna hod ho buez hag hep daoulum madon, evel ar zoudarded ar varloloded, ofiser-eo hag all

Mar d-eo c'hoant ar Republik e ve diskouezet he zu gant ar biz dre ar runou perak, ev i ober lorc'h d ezho neuze, ne gas ket d ezho peb a garrotlezen a-doured da staga oc'h ho zokou. n akaat eo rout ar c harrotez-ze ev , ma vezo daic'het sonj da-z ken eux ar c'harrotez-ruz-all a deno d'e-omp, muioc'h eget n'hor beuz c hoant *

Selaouit unan enn tamm mar pl , va mignoun-ed.

Ha ne welit-hu ket an aotrou Krevrou hag he dud o tont da bourmen enn ho touez *

Nann da

Mad ma 'ho gweli ket nac ho gwel er-vad

Ha da beleac'h ez eot-hi ?

Da baka pesked.

— Chekon ! pe seurt pesked a bako ar re-ze ?

— Eur seurt pesked , va aud, ha ne ,eont ket war neuiu ar re-ze nemet war ho daouarn pa carlochont mezo. ha war ho zred peurruio Ar pesked-ze a rear an elektourien anezho

Neuze an aotrou Krevrou hag he dud a stag eur mared karreiz oc'h ho h gennou hag a strink a-nezho, tro-war-dro. a-dreuz da veg an elektourien Ar re-ma pa welont a a-zamm dioc'h an war ar bord ha sem- paket

Pa wel a aotrou Krevrou hag he dud petra zo. e gennou gousiad na sioul war dro ar pesked, ha pa vezont diseurdet-mad ho laoskont neuze war an aot

Setu eno elektourien. petra vez great d e-hoc'h hep tro ha neuze e varo. war ar zeac'h. digor braz ro k naou

Ac'hano a profred. petra gav d e-hoc'h brema eo ar reskr ernen ze ?

Ar re-ze n'ho deus kavet stereden a laboure ren-donar nemet evit ober goab anezho Ar stereden-ze eve a welit a zo eur garrotezen republikan. e gwirionez Ar peskeu eo e hon ha teodou ar peskeu ho mouesiou Brema va zud, pa z eo paket ho mouesiou dre ar garrotezen, e viot dezet da verve!

Ha gouee bezo bet hor mouesiou en anarre petra ra ot-hi enn ho flasou ? Ha d spigo a ra ot evel atao hep arc'hant hep sonet oc'h hor penn *

Dezet a oc'h war an dra-ze Festou a rinot ha morarjez hemuez gant laupouneu-a eveid-hu e Paris , hag e-pad ma frikoant e kasont ho mi pen a-dal Toulon pe da eul leac'h-all nennag ker pell. er beza azet eno da c'houzout kaz a ar c hant d'ho galeiou

Henchou nouzon a rano an neuz an ober vez. hag a vezo eme-z-ho,paveet gant aour hag a rhou

mo-enn ho sav-soamn C'hoant peskeit, a baco an henichou kaer-ze gant ho ta ton, hep n'ho pezo ger da lavaret

Brema e welit pe zoare tud vad ha leal a zo war ar republikaned Enn dra-bennag a zo c'houz da lavaret d'e hoc'h Klev, gan en ha kredet hoc'h eus-hu bisket e vije staget ar stereilen neuze oc'h ho frotal d'e-hoc'h ? Ia a ma gred ivez Ar stereden-ze a zo evit eun aotrou Rihandu en eunag konseiller jeneral republikan ne ket eur wech ber buzug-eo Hen-nez hep mar e bed a zastumo eur he zouaron mui oc'h a skrijou, evit n'ho pezo c'houz a reo-ed Hen nez evel a welit a vezo redu gan-han kement kos-puurrech vrein a elekteur a go er vro, ha dre-ze a raint hui evel chas fistou, da zigas donv ho monesou d'ehan

Goude e we it pe mui ar stereden-ne-ze, o deuz warlerc'h ar pourrenneur-ze d'an aotrou Rihandoullen ha selit greas elekson hon a-zoare noarre

Evit-hoc'h-c'houn a-vad ostou reuzeu evel a-raok c'houz a lakaouro-kre meurbet, c'houz a c'houezo an douar hag ar goad. hag evit ho tizoan e welot ar peonon-bras stereddennet o vont a-bouez d'e-hoc'h. oc'h ouer goad hag o kaoz

Ne ran meuz botun eur zabotidren glas
Me a gemero ha te a ra po prizen

Lavar t'd'n brema. elektourien, ha ne d-eo ket ar stereden a rour-ze eur garrotezen ne dalveso biken eur banezen e soutien ar c'h e-moc'h ?

Hoc'h ar Repu lik. evel a welit e pakomp holl c'houz ha me meur a garrotezen all Karrotez ar re-ze ma, a zo brasse'h hep gaou egel fagot Mikeal Mor o eur a Vanse, our kompren a rit, brema petra e ar Repu lik ? Eun e-beskoaz n'eo bet ha foultr-oaken ne vezo nemet eur garrotezen vrein

Repu lik ned gouzout skrougerien anduil klevet eur ger mar pig E-leac'h stereu-karrotez digwast d'ho mp eur gwennek-kenna, ma e hellimp prena binvidou a labouret hon doar

Ia, ia elektourien kristoc'h ar republikaned! Ar re ze pa ho lezezo bet ho monesou digan-e-hoc'h, goude c'haogat ha dre ta m'e haon. ar re ze, ho anaout a defec'h a rascllo. goude evel a-raok, are hant ho sailloù o kresk bemdez ha ma torrit re ho fenn d'ezho neuze gant ho kri, e kasint ac'hanoc'h da c'hrial ho poultou-too

Mar e-oc'h konsket re-bell a zo, Bretonned, eo mall d'e-hoc'h c'houz da gas douz-hoc'h furiu kaned ar Republik a lavar e vint d'e-hoc'h. pa ho leuz ezomm eus ho monesou k k ejen ha kik maout ha deut ar c'haz d'ar raz, ne rezont gan-e-hoc'h neuze kos-patatez da c'hri leb banne ieaz l ho zouaz zo mui-ken

Hi a-vad a lonk kik rost ha gwe-mad eun eur vleiat, evel skont kornek *Devet ar Republik !*

Ar Republ k, goed an diaoul ! nalo e ve eus gant-han, hag evel-d'hi kement ribiandullien a zo o t'hri hag o laeres ar vro

Ar c'halanna-ze gwela ve d'an holl ha d'e-hoc'h, elektourien Breiz. gant sec'hed digant Doue d'ho tadou Kenavezo.

Ho mignonn
Jean Gwenan,
bontanner koat.

Ar Roue asfellet eun he glenved

Bretoned kristen peuz stard ha kalounek, pedit evit Herr Y !

Skrivet a rear ar gazeten hallek *Gwalarn*

Pedenn kentañ ar Roue asfellet eus he glenved
(O Roue mat)

« Pell an neuz o vont a-raok e-hoc'h da anaout penaos emañ ar Roue Iwan oc'h ha gwasoc'h ez set bet evit ha brema ha glenved a re lavaret a vezo tvar h

« Dirak an anken ho deuz ar re a zo war he dro, ar ho anz ne gresk ket Ar re zisined daoust ho lavarout ger n'eus ket evit kuzet ho nec'hamant, nag evit mirel oc'h ho c'hlanvour karet da zempan hep moment He stad a zo ne c'he derc'hel tamm e-bed eus ar boed a roer d'ezhan hag an disteiz ra a gemer a rank ha deurel gant eur boan eus ar re vrasa

« A benn a houz dre e-vo ket evit konsket e t gresk k iz ho nerz ha neuze pa d-eo an aliez war-n-han hec'h lever a pvarel dre he fenestr *Frans ! Frans !*

« Er stad-ze. pa-vez ar mantr eo torret he holl nerz ha ne c'hellet ket a-ben, evit ho grevaat he gas er tleaz ha gemeret ar gear er „ardin, ar goad a zao ivez a'n hano he nerz e'leaz

« Ar re hui a zo war ho dro a ben eun a zoun Chapel ar mañer a zo atao eun a gristenien. o c'houlenn. gant dar on. digan Doue der eur mirakl evit eun Pr s hag a zo ker mall. ha, harpa vez ar Brotoz he drec'h e deuz k'oura, re st he nerz hag anken vez he c'halonn

Kristenien eus a Vreiz suhan ha sraz, pedit holl pe ep paouez e hon. ivez evit na chouemo bet ha na teuio ne'heo ar Pruz-ac'her mall ma ve avaret e rank poaz la Zoue. ar c'he ero ar boan a zo direc'h ezhi

Frans ! Frans ! Ha klevet a res-te kemm hag hirvoud da Rone oc'h a e'herrel o lava et d'ol per evit ma e'helio da lakaat eurus o lavaret d'ez n eo ket evit beva ma n'her e'hares ket, evel ma z out karet gant han ? Mar d-eo asfellet eun he glenvel daoust ha ne d-eo ket dre na bel ket a-walc'h anil he vro evit-han eo ? Frans pe ! pedi ha d'stro oc'h da Zoue ha da garet da Rone rak kbuz-braz evel ma z out da-unan, ma na bedes ket e varn. Te vez, Frans lo a zo asfellet eun da glenved.

Hag ankounac'haat es pemp-kant e pe zoare es peuz lazet eur Roue hag eur Rouanez sad ha penaos goude es peus ranket pasa an tamm dorfel bras-se dre c'hoal meur a gant ha meur a vil euz da vugale hag ar gwad ne c'heaz gaol merzerien hon tad koz ne d'eo ket bet a-walc'h a se kreiket da laza traou ar gasoz a ma oberet d'eo?

Tost a gant skoaz Frans ez euz bet gortozet gan-ez ha kaer a zo bet ne d'eo ket bet digoret a-walc'h da speret na da galon hag ar oad asfeilhet a nevez ha breiza a reaz b ma welez en an termeu diveza

Evel da Roue gell dounz-ol Frans emaomp tost da varo ma na zavez da strokan war an dro ar gwalenezed a zun a ganeomp hag a laz da fenz

Ar geuzi-ma Breizad a draamm skiaer euz a gleiwed Herri V a rak naoulagad an holl dud a zo ant breman l'ar ha ganeo, ha mar boc'h euz eur fers kredadek holl ho peo unan evit ar Roue da zevel, evel unan evit ma vezer kreiz'h ha ma vezin selaouet gant hanan, meslr ar voeu ben hep kea a zo skar ar brotou hag ar Rouanez hag ho tad beu gouzoc evel ma kar

Bretonned kristen, ped a eta peuli evit Herri V? Pa zavarer pe Bretonned ha kaout a ra d'e boc'h ne oalv ket ar boan d'hor beo prena, dre he fedennou, digant Doue he suez da Herri V? Eur Frans eu euz ar re wella a zo breman er bed an holl her gouz ervad a-ber-zo ha na ra lavaret hag emaomp kaout gwreac'h hemdez, ne c'houfet her lavaret re-alies

He garantez oc'h ar re baour ha reuzeudik n'eo bet nemet braz e pep gouel he vuez a-zaome ma oa kaan ha mad. E bele vremA a nevez-zo, en deuz roet d'ar re baourelgou ha d'ar re iaz ail d'ar mere hedigou euz a Zant Jermen o ho beuz ar geiz ha taol ha mamm er bed kaset en deuz c'houz, enn oerveziou diveza-ma mal skoaz d'an Tad Santel ar Pap, kavget ganl-han d'ho ret d'an dud renerus ac'hanoc'h euz a eiuzen Ischia.

Nez e c'heller eta kredi mad pa vezo Roue Herri V a kaoa a-benn euzoc nemet kreiaih ar frammaso mel fall ho deuz ken macher nemet ober droug d'ar le c'ha d'ar gristenien gaiholik. Ar re-ze hep-keo hag ho meslr an d'aou a gavo kerse neuze

Petra bennag ma z'eo Herri V k ano braz breman ne vezo ket kavet monget e kaloun ar gristenien vad ar fisiant ho deuz d'her gwelet o tastre d'ho preiz. Ar fisians kre-ze ho leuz a zo harp e Doue he-unan ne zisin ouzoc'h evel dam aud ar c'hoar he c'heo eur wealc'h ma sez lavaret gant-han

An Aotrou Doue selaouet Bretoune eo deuz lavaret pell a zo, ara e'hanou seaoulen santel, e voa reservet da eur Roue euz a c'houeron ar V urdonned. Kousaz a r Frans da Galoun Zakr Jezus Peun eo ar Rouc'h-ze ma ne ket Herri V eo, pa n'eus ken nemet-han beo euz a c'houeron ar Vourbonned?

Eun dra-all a zo c'hoaz hag a grenk fisiana ar gristenien Templ ar Galoun-Zakr a zo ho togerion euz an dodar hanaal a re nt hemdez dre an alanzenou a gaser euz a beb bro da Baris, evit ma vezo echu a-benn ar bouez ma ez kant mao ha pevar-ugent Pegen aumz e vezo ar re a vezo beo neuze a weiet Kousaki an aotrou kaer-ze hag o tout enn-h, beo ha iach ar Roue Herri V da gouzaki rez hen hag ho ro anteiez da Galoun-Zakr Jezus Doue en deuz lavaret, hag a dra-zo a vezo

Evit ma parc ar c'henta ar gweiza, an deu kaerza war-n omp hon Bretonned ez red d'ar gristenien pedi kalounek ha re ouspenn hep sellet tout gwenneg ha skoejou evit ma savo buan-ha-buan ma ar Galoun Zakr Euz an dra-ze, e teuzo a-benn Doue ober aun d'ar roue Herri V hag eurusded da dud ho rouantelez

Skoliou ar Republik.

AN INSPEKTEUR AZEK

Ar gazetenn c'hallek *l'Independance d'Indre-et-Loire* a zo bet o gaset an tamm-skrid-ma war-lerc'h d'eghi

« Dek vloaz a zo e voa e Sarzunneau eur vestres-skol euz ar re wella dre-zo gant gwr a bek e oa eunuet gant an holl

Enn dessiou diveza-ma eun den baovet inspekteur pe c'hras ar Republik evel a zo a-zraulajou oremaa e pep bro hag e Breiz eun den ententet mad eun he vezer, evel ar gereournen a zo dre-zo e dlou gempr Paris oc'h ober lezanneau an den-ze a oa deuet da inspekt klas ar vestres-skol a lavarer

Deskadurez an inspekteur ma, dre veza kaz pamouc'h aget deskadurez ar vugale her lakaa aliez da lavaret pez pa dlie lavaret *fe*

Ar vugale n'int ket sot pourvoas, a welaz ouc'h-to diskouarn hor bo azeo, ha voaz boazzuo da genta eure z-ao. Mes, pa glevjont an aotrou inspekteur diuel o lavaret e gallek, pege e-leac'h pege e broillont bon, enn eur vouez, da c'hoarzin a-leuiz ho fenn kaer e doa ar vestres-skol ober ann d'ezhi, oa ret penc'h.

Traou a walc'h a oa great ar vestrez a voe lamallet diwar-benn ze c'hoaske ket ar vugale stard a-walc'h war ho muzelou. Evit an dra-ze, e voe lamet he lec'h digan-hi epad c'houeac'h miz.

Dindan ar Republik, an deu braz a c'hell c'hoarzin mar en deuz ar ganoun ar bugel a-vad a zo difennet out-han

TUD KREIZEUN EUS EUN SKOL A-BAOE AR PRISTOC

Dibaot eo ar skol na ve roet pr'eun eun-hi Jan na ve a-raok rei ar pr'eun, great eun Lamm pez zeg d'ar vugale

Ker karet eo ar Republik, ma'n eux aoun. evit douarn. na ve prezeget ano he enep, er bloaz-ma, gant ar re a ve choazet evit rei ar prisiou hag alia ar vugale war ar mad. dreist-holl. ma'h en em gavfet. heb he c'houzoug. gant tud a skiant hag a zeskadurez

Diwar ar sponn-se ho deuz ar republikaned, e savaz an istor vrao a zo war-lerc'h. Selaoust

Ann eur gommun euz a zepartamant *Meurthe-et-Moere*, evit mired na vije tamallet ar Republik e giz e-bed e voe lakeat un *brezidant* evit prezeg a-raok ar prisiou ar pez na voe gwelet beskoaz dindan Roue e-leu. eur *sitoyen* ne c'houie na lenn na skrifa He-man a voa eur marc'hadour reder pe foeter-bro

Abaoue an deiz ma voe hanvet *prezidant* gant ar Prefet, hor *sitoyen* a-benn bemdez ar gazeten. nemet ma aken, ev., he lenn easoc'h he fenn war-laez d'an traon, o kredi gant skiant e die bezа, evel enn eur toger a lizerennou braz d'ondan. o lerc'hel ar re vihan enn ho zav-soun Evit eur marc'houlour hag a c'houneze arc'hant, an dra-ma a roa gouzout rezoun koulz pe well ha ki Mikeal Morin, ne drue ket he tost da gregi gant, ha zeut, am meus klevet lavaret

Mad, va zud. selaoust c'hoaz hag e klevoc'h kaeroc'h.

Ar *prezidant*-ma. deut deus ar prisiou a ta,gwasket kaer evel eun aotrou. na petrala ! na ispiega he skiant republikan

Teodou fall a lavar en doa roet pevarzek real bemdez, epad ez dersez a-raok, da eun trouc'her louton chas hag a c'houie eun tammik ganek evit deski d'ezhan lavaret he damm prezegen

Setu ama ar brezegen gaer-se , ne ket eur farz eo. mez ar wirionez

« *Paotred,*

« *Ar* REPUBLIK *hag an* INSTRUKSION PUBLIK *a zo dimp c'hoaz ho lost (dlik pe hik pe ik a sukouez ruz e be ouesan tal*

« *Lukit an diou c'hoaz-ze enn ho lezez !*

« *Bez' ez zet skard, enorabl, kaer ha brudet gant sifar en hanz*

« *Paotred an rezit morse vagrat Ecuk-oun-me a bok d'an diou c'hoaz* »

C'hoarzet neb a garo, ne ket klennet tamm mez aralad eo sonja e drouk

Ma ve unan bennag, a lavar ar gazeten *Cizirou*, ha ne gredfe ket eo gwir penn-da-benn an istor ma, e ve gellet rei da anaout d'ezhan hano ar *prezidant*-ze. hag hano ar gommun el leac'h m eo bet ar c'hoarz e war he zonn

Inspektourien skol a zo e Brest ha n'int ket kaoz kresoc'h eget he-ma. na brao e ve gouzout penaoz en em deunnont eur ho frezegennou prisiou. Kiaoustre, ne laumont ket kals dreist ar marc'hadour reder-bro-ma

---

UN MESTR-SKOL HANTER-YODET HAG HE GABOUR GANT HE SKOLIATEIK.

Ar gazeteo c'hallek l'*Union des Charentes*, a gont ivez eun istor vrao. ne ket eur marvaili eo, en em gavet e Konfolens, enn eur skol buhik ha laik. Er skol-ze n eux hano mui nag eus a beden, hag eux a gaeaix , enn ho leac'h, *manuel Compayré* a zo etre daouarn ar vugale.

Lnan eux an dervesiou diveza-ma e rankaz. evit eun dra benag a-vraz, ar mestr lezet he skol hag he skolaerien gant he ol.

Pa vez ent ar c'haz er meaz al logod a zans enn ti

An eil mestr-ma a roa o rei he gentel hag o displega diwar-n-ho kalz a draou kaer d'ar vugale, pa zirollaz ar c'hoarz enn eun taol enn ho zouez Ar mestr a lavar rei peoc'h he skolaerien a c'hoarz war ho haukou da grevi ho houzenou. Goude, e vaonont. e vlejont, e kanont, e sutont, hoil a-unan hag an eil goude egile goude. e stokont ho zreid oc'h an daoar e-kadanz goude, euz a c'hoaou bihan daou-ugent pe hanter-kant bugel e kleter o toot enn diskan great da ober goab euz an hoil vutri-skol hag euz an h ni a zo eno.

Ar paour koaz-ma a boe a glemm. a hirvoud ar rezonnou kaera a gav enn he spered evit touch kaoun ar vugale Ar re-man ne reont van. Ar mestr a c'hourdrouz ar baotred a ra gwassoc'h-gwaz. Ar mestr a ra da ske

Neuze. enn eun taol, ar baotred a zao war ar bankeier a ny reist an taonon hag a bign a-vandeo e kador ar mestr ha war-n-han dioc'h-tu a-lamm, evel eun hel-gwenan-nevez oc'h eur bod gwaz Ar mestr a zo beuzet enn ho zouez , ne weler ken he beon, mouchet ma z eo. evel eun bouc'h-gouez gan. eur vandeo chas Taoliou treid. taonon douru. taonon dant a gouez. evel grujll, war ar mestr paour

An tronz hag ar jolori a roa enn ho gwaso, hag ar mestr a roa vont da zalami diodan ar vugale, pa zigor dor ar c'hlas gant ar mammon diredet o klevet ar c'harnach ne hag en em gavet mad eno. evel ar jeneral Blucher e Warterloo ! Ar mestr-skol n zao he beon a den he aian hag a zo savetaet enn dro-ma c'hoaz

Ar vugale eil pep h ni d'he blas unan euz ar mammou a lavar d'ar mestr, blonset. mezeh ha gwenn evel ne baper *Ar kanta ! evel-hen eo e vear skol bremn d'hor vugale-ni hindan pep gouarnamant a zo bet a renn ar Republik lousmu, e teskel d'e.ho ho fedennou hag ho c'halenn bremn n eux ken skol nemet mancuern ha c'hoari ar ruz gant an dra ze hep-ken en tonellet hor bugale ha gwelet a reomp aoirou e reunt brao ar c'hrerax war ho kein*

Ar mammou-ma a zi kuit ac'hano. e-n eur heja ho moustasoir Enn ho zouez. graan o tre he c'hein,

a lavaraz d'ar re all *Ha lavaret, e-kement-se. ez red d'e-omp dindan boan da vont d'ar prizoun, digas hor bugale da vastrougou ar seurt-ma*

Ha ne kwir Bretouned eo skouerion brao ar re-ma a ro ar Republik d'ar vugale enn he skolioù, hep lavaret ger euz ar skouerion divalo-ad a ro d'an holl dre gemeno a ra ? Mad kaer a zo gwelet an traou louz-se, e vezo kavet c'hoaz tud ker pell ma vezint klévet o ren ar Republik hag o vont. sotoc'h evit chatal-goro, da voti evit ar republikaned. Roit laouen foet da eur marc'h enn he c'hao, hag e welot ha n'ho pezo ket ouzh taol-ru po zaon d'gan.-hañ mar gell. C'hoaz Bretonned. a zo great a e-hoc'h gant ar republikaned gwasoc'h eget kaoud laouen foet etre ho tivesker c'houi a zo sanket pep iberte digan-e-hoc'h da zevel ho pugale vihan evit lakaat digan-e-hoc'h goude ho c'haouen hag ho c'harantez evit kemeret dre fors ho cheon, ho zenna euz a c'hras Doue hag ho rei d'an drouk-sprod ev. beza daonet Mad ! evit kement-se ha kement all c'hoaz a zrong a rear d'e-hoc'h ec'h e helfet lavaret ez euz kaz ac'hanoc'h hag a zo lovrec'h evit ar marc'h a zo a-hont, pa ne roit ket laouenoù d'ar republikaned, d'ho c'has ev. mad diwar ho tro.

KELEIER AN EKLOPTI.

An aotrou Le Gal kure e Camelet, zo hanvet kure en Iotron-Varia-Carmez, e Brest.

Ann aotrou Roudaut, belek iaouank, zo hanvet kure e Camelet

An aotrou Fily, kure e Lockenole, zo hanvet kure e Guiclan

An aotrou Chavet, preceptour, zo hanvet kure e Lockenole.

An aotrou Ronsvoal. belek iaouank, zo hanvet kure e Tourc'h

Redadek kranked-aot.

Ar redadek kranked-aot, a zo hano anezhan ama, a zo bet kavet a-nevez-zo gant kranked daou-dro-dek-all traou dida vez n'ho deuz netra da ober evit gouzoud ho anved nemet c'hoari eve. bugale zot. ha dispign arc'hant e skaoustre war loened pafiadek, evel a ra ar Zaozoin wor gi reien begondir

Enn Normand, a lavarer, eo bet goret da genta ar c'hoari gaer-ze a zo par enn eur c'hiz, da urzhiata karrotezen gouarnamant ar Republik, great ev. penna karrotez-nevez d'ar bobl

Pa vas tennet evel-se kaz a garrotez gant ar republikaned, ha lenn a-walc'h ho pasiono a arc'hant evit neva enn ho ene hep laboural neuze ez eont da c'houarn-rudek kranked

Gant ar Republik mar pad e teuio eur poent ma vezo kavet bravoc'h mont war ar parlochou eget bale soun evel brema, troet ar penn war-zu an nev

Hag e ve an dra-ze ne ve lamet e-bed da veza souezet, pa glever brema tud war ho meno gwirsiek. hag a zo laket tud sur zo-ken o lavaret heb aoun na mez, eo bet maget an den da genta, war barlen vléven eur vouzika-goz-bennag Ev e-ho eo gwir an dra-ze, dioc'h ar skiant braz a ziskouezon e kemont tra a reont.

An traou aoud-se holl, ha kaz a draou-a., evel d-ho, a ziskouez pegen disterr eo skuan an den, pa en em zistag dioc'h leis Doue, o kredi eo kre a-walc'h evit mont he-unan neb harzou. Evel eur bugel o leski bale, nenze n'euz forz d'ezhan e pedu tre, e pleg war he zivesker, e konez war he c'hi ron hag ez a da c'hoari redek ar c'hrank.

Ia, ia. ou. poent vrao a zo da c'hoari ha da c'hoarzin, e gwirionez pa weler kement-a. a zrong o c'hoarvezout enn hor bro hag enn hor c'huchen, en Italie pa glever e tosta gwaiennou Doue, ar c'hlenvejou hag ar brezelion Ia ia, lakaat kaoustre a c'hell dare-zo war gein kranked evid gounid pe gon. sermon arc'hant,a rafe kement-all a vad e .. an ntanves paour hag an arzan reuzeudik

Traou re-vaget, mar boc'h ens kaloun, -ezu. trmz oc'h tud evel-d-hoc'h, tud kez hag a hae gant ho dienez ha gant ar poanou a c'houzanvon ar gasoz a zo dleet a e-hoc'h-e houi hep-ken !

Republikaned kranked douar oezil sonj e enno ho tro ha veza lazet ! Doue a zo burr he vreac'h

LÉZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA. AR SKOL HEP KORS
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

> Ar bugal hep Doue a vezo eur pap fall eur priest fall, eun tad fall ar ar c'hentis ens an dud difek, hag an divizo euz a dud ho tro.
>
> Enn ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall. ar vro a selo da gollt.
>
> *Aour eun Eskob o komz euz a lezen-skol Ferry.*

EIL NOSVEZ

AR SKOL HEP KORS.

Evid-ouu-me a gred ne vezo gel kavet kaz a dudon hag a vammou kristen enn hor bro, digaloun a-walc'h evit kaout aoun rag amaud ha prizoun, hrak ho bugale e reski da vervel o vont d'ar skol, dre henvidou hag amzerou evel a vez e Breiz epad ar goany

Herve Berneur Dirak traou ar seurt-se. me a lavar vez evel Leon, ha zo-ken ne greuan ket e ve den dindan daoc'h eu nezeo kor kriz Kredi a ran zo kacroc'h, karoun ! hag e vije bet Bismark o ren hor bro. ha c'houant d'ezhan da laza hor bu-

gale holl mann a-vad Bismarck a en dirgo ket great ez lezen ker fall ha ken digoreet ha lesenskol dre force Ferry

Dre-ze oun ali da gement tad ha mamm ho deuz bugale e Breiz-izel ouid da vont d'ar skol d'ar em gleved holl evit ho derc'hel er gear

Jerom Fur — Hoc'h a-vil Herve, a zo evel ar gazeten d'an holl hoc'h en em gleved ne c'hell dom trouc'h bel d'an dud vad eo a raint, er c'hountrol d'ho bugale d'ezho ho-unan d'ar religion ha d'ho bro

Oc'h en em gleved hol e lakaint al lezen gris-se da blega ha da derri zoken kentoc'h ameznien pe-ra savar ar gazeten

« Nemet kalonnou bleun, ne selloud ket oc'h pasurentez ean tad hag mar ramm

« Ma c'ho leus ket ar re-ma da c'holer krocc'hen noaz ha teuer ho bugale nemet ar c'hammou d'ar gi. Ni nemet tra vad pasur, ha nebeud anezho c'hoaz, dioust ha c'hoz Frammasonned an diaoul Ferry Pasi Bert hag ar restachou louzou bas-ar c'houi a zivedo da waska tomm ha ramm ar vugaligou pell-se a gever ho dent o strakal a weler ho zud noaz e kreiz gant ar vro "

« C'hoz re vetra d'ar pasur "

« Berraken ! kentoc'h ez afac'h d'en em grouga.

« E leac'h re d'ar pasur hol eaz hoc'h ar haut dent a gi-dourn e virit ma a ma c'helfid, e'h ar c'halonnou hir sten da ober vad d'ezhan Eve ma-ma ar bugel pasur maz trumenoch ha lour ha gallad e vanko mont d'ar skol Penaoz e c'helfo-dar lien bale hed-a , ha goallo he gol evel ma z eo "

« N'eus tamm bara a t'he dad hag he mamm na gwenneh da gaout Evit kaout bara, en rol aboman kouz ar bugel hag he dad hag he mamm pep hini eon he ves pep hini dioc'h he oerz

« Ha c'houi frammasonned lezennerien diskiant skolioù dre force c'houi hoc'h eaz kaoz a spered ean dro d'ho penn hag ann ho kreiz re nebeud a galoun evit soujal ma-mes a gas d'an tad ha d'ar mamm bauer-ze ar pez a gar ec't. mar d-a ho map pe ho merc'h diouz-ho d'ar skol

« Ped ha gel kaout mil bugel pasur a zo evel-se ha c'houi ho zadou hag ho mammou c'houi a zenso oc'h en lezen ken dinatur " Oh ne rvot ket, mar d'oc'h fer p'hoc'h eus netra da goll ean eneb en hoc'h eus nemet gounid da ober mar kerit e'h en em gleved mar etre-z-hoc'h hoil

« Ar pez an den laeres ne dle ket leza ha ne vezo ket diskaz gant ar re honnezik D'ar re-ma ne eus nevez dezo da harpa oc'h ezhomm ho mugulerez ho ameznein labour ha kemmesk hini a ra vont dizonien dezaf da bara evit ho. Mar ho deuez anaoud di ni d'ho c'hemi a rak ar banner rei labour ha bara d'ezho diskouez d'ezho ean eur ger e c'houi c'hoaz eun amaez-man ar gristenien en em gavet

Laou an Heder — Seiz ano pariant, Jerom

Jerom Fur — Ober, Laou, a ro kalz gwelloc'h c'hoaz

Laou an Heder — Beaz diwc'h war gemend-se, Jerom ! E-touez ar gristenien tud Breiz bahoaz a oa bet ar re zivezha d'en em harpa etre-z-ho ha brema ken nebeud, me gred, ne vezint ket vez

Jerom Fur — Ne lavaran ket d'ar hoc'h e vent, Laou, mez n'on, ket hol riez ar re geuta oc'h ano ho oc'h al lezen fal-ma

Hi ni a rao da zaskourz d'ar hoc'h dre ar gazeten eur an 93 eur a viz du diveza, ez eur kristenien zo eun hor rank-ni

« Komun Sant Lormelc (Sarthe), e deuz gounezet digant ar c'houzmamant *hanter kant skoed* beb bloaz 1,50 fr ez i pep bugel pasur a ranko mont *d'ar skol dre force*

Kalz a gommunnou all eus ar memez departamant Sarthe ho deuz kaset ho goulen *hanter kant skoed* rag-ezan d'ar Minist, tresk penn ar Préfet evit diskouez oc'h en em gleved-hol hag o c'havet kreiz ma na vez ket roet ho goulen d'ezho. oc'h aloni kerzet ar vugale labour d'ho derc'hel gant ho er gear

An dra-ma, Laou evel a welit, a zo ouspenn prezek kaer tud an departamanchou-ze a zo evit eun hor rank-ni

Noel Jeanguer — Skoaer an dud-ze Jerom, pa z eumomp war ho lerc'h a zo da houlia d'ar vérel ha d'ar gouscellerion e kemeret kommun a zo eun hor dro Breiz Oc'h ober avel ar re-se, ho defe an hanter nebeutoc'h a boan gant lezen ar skol dre force hag e-leac'h kaout droulaez an dud, e vent kaset ha meulet gant an hol hag ouspenn e rofent dre eno, zoc'h d'al lezen a lugel-se ha d'ar Republik war eun dr

Jerom Fur — Ho lavar Noel, ne ket dasherel kalz doc'h savar ar gazeten kentoc'h

« Tadou ha mammou, dalc'hit ho pugale da c'houzout ho hunvre gant ho c'hoc'h ha na vint van eaz a lezennou great gant tud hag a c'houpa ac'hanoc'h c'hoaz ur c'hoarzin goude ober drouk

A- lezennerien falsagr ze a lavar

« C'houi a zo war ar meaz ho labour ho pugale, mar kerit ho devezo tri miz er bloaz da c'houzout er gear ne vi da c'houlenn sigaut ar meaz digant komision ar skol digant an inspekteur hag ar vugale pasur a labour e tez ar re-all, a c'hell c'houzout war eur skol bemdez.

Noel Jeanguer — Abeg e deuz ar gazeten, Jerom da lavarel e ra gouz ar frammasonned eaz an dud.

Ez i kaoz tri miz he vap da c'houzout er gear e ranko he dad pega ha plega atao lenna he dok pe he vonnel d'ar vr he benn ha mont da ober mouhik abaoue gouz eun eur e hoarzin. dirak nao e zek den zo pe oupenn da gos ho amzer evit goulenn eun dra hag a zo he var

Daoust ha ne ket gwell oc'h ha dudrapasoc'h d'an tad-ze dere'hel dioc'h-tu he vugel er gear ?

Jann Gabaer — Me laka, Noe, emaa va map-me, a zo tost d'he zaouzek vloaz, paotr ar zaout eun ho ti. Choum a c'hello war eur skol hemdez, kompreu a ri an dra-ze ? ha pa ho pezo ar muia ezomm anezhan, dioc'h an noz po dioc'h ar mintin, neuze-just e ranko mont d'ar skol, evel sent oc'h lezen Ferry

Gant traou evel-se, ne vec'h ket pell nemet sotpitill e vec'h evit lavaret d'in-me klevet, Jann, n'em meuz rebech na tamall e-bed da ober a ho map, mez o veza ma rank mont d'ar skol, pa m bevez ar muia ezomm anezhan, eo koulz d'in ne ve ket gan-en. Rak-se date'hat ho map luziziken

Noet Bourguer — Kement a lavarit a zo gwir, Jann, ha kement zo el lezen-skol dre fors-se, ne d-int nemet fallagriez, goapéroz, azonnérez hag a-bek da vil séc'hed Lavarit e vo, Jann, ha den a skiant a ve hag a gavfe e lezen vaget-se eun dra, an distera zo-ken, ha ne ve ket da damal ?

Jann Gabaer — Klévet, Noet, al lezen-ze a denn diwar natur ar re ho deuz he great ma na deuz netra vad el lezen-skol dre forz, ez euz kredabl nebeutoc'h c'hoaz e frammansouned ar Republik. An aer evel a c'houzoc'h, ne anavez, nemet o flemma, ar vad a zo bet great a ezhi. Ar bobl en deuz voiet evit sored, hag a zo flemmet gant-ho tvez.

Jerom Fur — Pa zeller piz, amezeien, e kaver c'hoaz meur a dra da lavaret diwar-benn al lezen-ze

E-touez ar vugale a zarempredo ar skolioù dre fors-se, e vezo kalz, ha dre ma kresk-ont, a gavo an donar re-izel dioul-ho ev, choum da drouc'ha buzug

Ar re-ze savet lud pa gavont tro, a reuo d'ar c'herion da zeski dibri bara diwar-goust Per ha Paol, heb he c'houmoi oa zeski pep seurt vis ha pec'hed ha da zivroza, kalz anezho, da vont oc'h ar c'hefion pe oc'h ar groug

Unan-bennag-ali euz ar vugale-ze e doaz, a stago marteze gant an desk, dre ganut ho sperou digoroc'h eun tamm evit ar reou-al. Mont a ra ot eaz brema da vistri-skol laik Neuze an ezen desket-ma, ankonnac'heat gant-ho o c'heram, hag ho madouerourien, a c'houro a-enep Doue hag he Iliz, neuze, evit hemaa lezen Ferry ha kaout kresk war ho fae, an raou digoustians-se a gaso da goll muia ma c'hellint a eneou bugale

Setu amezeien unan seurt bugale hag a vje net kalz gwelloc'h d'ezho ha d'ho zud, a gav dim e vjent choumet hep mont da skol e-ped

Jann Gabaer — Ia, gwir eo Jerom. Eun darn euz ar vugale a zo eve-se Pa vezen bet eur pennad er skol eno eur zistre d'ar gear ne zentont tamm ebed o zud, ne fell ken d'ezho kouza ho daouarn dioc'h labour an douar Stad al labourer donar, ma n'her c'havont ket mouez, a zo da vihana re baan uz evit-ho bravoc'h eo kalz beza mestr-skol pe mont da choum e kear gant ar vourc'hsien

(Eur pennad-all eur weach-all

Il vient de paraître chez M. Blais aîné fournisseur de N. S. P. le Pape rue Bonaparte, 74, Paris, un nouveau catalogue dont les prix sont faits tout spécialement pour les œuvres et les églises pauvres. Ce catalogue contient les prix de tous les articles d'ornements d'église et est envoyé franco sur demande.

Nous vous recommandons la maison Lefèvre, 3 rue Castex, Paris. **MACHINES A COUDRE** de tout systèmes, spécialités pour Ouvroirs et Maisons religieuses. — Envoi en province. — Emballage gratuit. — Port à la charge des clients.

Nous recommandons spécialement le **CAFÉ ENTANTANÉ** « essence pour café au lait et café noir » revenant à 7 centimes la tasse. Chez M. P. Robertet, 11 faubourg Saint-Martin Paris, et chez tous les épiciers.

Ar Merer G. MILIN.

Kemper. Imprimerie gant Ar. DE KERANGAL

TRIWEC'HVED BLOAVEZ (N° 35) AR ZADORN 4 A WENGOLO 1895

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN. AR GWIR VRETOUNED

PRIZ AR GAZETEN BED BLOAZ,
Ar Finistèr... } 10 scoed
Ar Morbihan... } 10 scoed
Côtes-du-Nord. } 10 scoed
Ar rest eus ar Frans 12 fr
Ar bed all, evel gwir ar post

N'eus ken Mestr, un ken Mare
nemet hor Salver Jesus, Bone.

An holl bacamanchon a dle bezan graet da berr'hag ar gazeted, d'an Aotrou DE KERANGAL, ken-lien.

Ar c'hemenn hag a vez graet gant divizian an holl gorfoù a zo lakaet war ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Garanc-Bayeliar à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces.

DA LEN.

Ulla a re ar re en em gac'h ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho, d'ho pet re da lenn enn dro d'ezho d'ho c'herent, d'ho mignouned, d'ho amezeien, ha drent ar re all d'ar re unezho a anavezont eüt beza republikaned. Eur republikan mar en deus skiant c'hoaz, ur c'heil, eun dra pe zo, gwelet ar c'hrionez ha pared dioc'h he glenved

Kemper, 4 a viz gouengolo 1895

MARO AN ROUE, HERRI V

Brema. Bretonned kristen ouelit na pedit n'hoc'h eus ken da ober. Mar eo ho Roue maro eo Herri V a dlie beza ho tad ha tad an holl enn he vro. Maro eo, siouaz maro pell dioc'h Frans, hag oc'h he gervel beteg he huanad a veza.

Mervel pell dioc'h ar vro a zo kalet da dep kaloun, kaletoc'h c'hoaz da eur Prins ne veve nemet evit he vro.

Bugel a varzud, ganet goude m'oa bet manifet he dad, Herri V a roa bet roet d'hor beo, evel eur goest eus a drugarez Bone enn hor c'hever.

Hed he vuez a zo tremenet breman, en deus bet an c'halvet Frans ha te, he vro, bouzar ha digaloun, mes peus senaouet, n'es peus klèvet-mad beskoaz he vouez.

Tonellet gant traou gouno, n'es peus klasket na gonzout nag anaout e pe-lec'h edo da vad e pe-leac'h eo ar galoun Bone a roa grant gant Bone evit da garet ha da zevel pasurez keaz d'war ar douar.

Oc'h beul he dol-koz. Charles X, Herri V, kaset kuit pennoc'h-flamm eus he vro, a ros deut dre he skiant hag he c'hwitegez, da veza, enn he enebourien kouiz hag he vignouned an onesta hag al lealа den eus he amzer, beskoaz spad he vuez n'en deus kerzet nemet dre beb hent eenn ha mad.

Ouelit Bretonned! maro eo Herri V a vije bet, ma vije choumet beo, ar brasa Roue eus ar bed.

Maro eo, Bretonned, ar c'hristen mad hag humbleze a lavare d'ar c'hrak tud ar beo, manifet oc'h he glèvet « *Me n'oun netra penn-kef ra gristen* (mon principe) *eo n'ac'h eo pep tra. Hed eo c'hoaz Bone deut ar mestr e Frans hag ma c'helfan ren enn-hi evel Roue.* »

Bone, Bretonned kristen, evel a welit re siouaz Bone, Roue an nev hag an douar. Bone mestr ar vuez, a zo bannet hen hag he hano eus a Frans gant frammansonned ar Republik.

O welet kement-all a valeuriou o tont ac'hano da dud he vro, o welet e voa dilezet, kent-all a amzer, er meaz eus he Frans. Herri V en deus bet kement a daolou rann-galoun, n'en deus ket gellet choum beo. Marvet eo ev'l he vro ha pell dioc'h he vro, hag eat, kred t'en-vad da eur vro all welloc'h, da vro an nev, dare'hent gouel ar Roue Sant Loiz, ninan eus he gerent, en erbedi, he daou eno, evit ro oro deraz Bone da beoc'h Bone evit m'en devezo ar varleiez da zivarrad ar gaelz a gouez pounner war-n-omp ho.

Ha ouelit, Bretonned kristen, ouelit war-n-hoc'h ha war ho pro a bae gant ar Republik ar boan e deuz great d'he Rouied hag enn ho zouez, dreist holl da Herri V ne glaske nemet he lakaat da veza eürus.

Bone, ene-z-han d'am bro da genta, ha me goude he Roue!

Sant Breiz enn nev, Roue ne vezo ket war zouar nemet skouer d'ar Rouied-all, war-eer'h, da heuilla he vuez enno hag he skridou gwir penn-da-benn.

Stal-trao ar Republik.

Setu ama warlerc'h, Bretonned, penaos hervez eur Senateur a skiant, ema ar stal bremañ gant ar Republik. Kement a lavar an aotrou-se diwar he fenn a zo gwir, hag he greden a zo ne c'heli ket mont pell ken an traou enn dro. Ker fall ha ma z eont e pep leac'h.

« A labourerien douar en em glemm, artizaned al labouroù-dir en em glemm. tud ar c'homerz en em glemm, ar re hoal a hañ tailloù en em glemm. kement hini en deus poan o welet hor bro diskaret ken izel ha ma z eo, en em glemm hep lavaret ger c'hoaz eus ar brezel fallakr a rear da fenn ku-

tholik hag ar vro d'an eskibien, d'ar veleien d'ar vretoned, d'ar religuzel a ra saul ha da gonitanz an ialou hag ar mammou

« Ar c'hiemmou ze boll eun eur vouez, a bign hag a zo kre ha nerzus.

« Pred brema e lavaraz ar republik kaneil a greole dont da goaz eus an amzer gaer-ze eus an eurusted a oa lavaret a oeupe a benn ar Republik *

« Dous amzer a zo bet amzer ar gouer-ped,amzer dremenet, ha brema amzer ar wirionez a rank anzao ez a fas ar bed

« Ia anzao a rankomp bout ema hor bro e poan vraz, a lavar brema, siouroch ho bek, ar re a zo deut hor measlnel enn despet e-komp War gemeuse, espeg hi, emaomp e-serk ha louzaou hor Republik Gwiromp pe louzaou e ar re-se

« An dromonou a rak an arc'haut er meaz anezho, heb ober re-vihan an hini-espern a ra azoun d'an dud a zenn ho leveou anezho ivez Ha c'hoar a c'hoar penaoz e vezo lakeat urz e kemend-all a zaouz *

« — Ne ket eaz gouzout

« — Mad setu e pe zoare e temio urz o kas kaut eus an tribunalou ar varnerien neu a ra e hunan unan-bennag enn-ho. es I marel och an dud a skanv na aiot e pevez brema

« Goude ma vezo purifiet an tribunalou,ema ar republikaned e vezo gweiet an raou a vont ker koulz ha buhoaz E gwirionez, an dra ze a zo lavaret pa vezo bet ar bara ier dave da hinou an dud e vezo servichet lezho eur fourmad varnerien nevez

« Mez,sourounez,a lavaro unan-bennag,her goustad ha ma houmz gwechall an dam och ar bleiz me, ne ket ar varnerien a zo diank d'in ar pez a garfen da gaout eo labour evel a zo er broiou all eo doed ha lugez och eur prat ha ne ve ket re ger eo eur saë moch ma tal va labour el leac'h all, eo. dreist holl ne chaumfen ket dre fors hep labourat rak ma ne labouran ket e tebr n e penn-ki dervez ar pez am bez esperoet epad thoaz. Rau ra-bennag a zo c'hoaz Rez e karfen choum hep pega ar sukr sez gweach ar gwin dek gweach keroc'h evit-in Fars eun tutruch ha va zamm butun dek gweach ha nan ugent keroc'h evit na zra an Alemanted er bloaz 1870

« — Kiemmou lealte gwironez eo ar re ze,eme ar c'houarnamant, o lugeri brema he zoskouarn Gweiet a ran petra hoc'h eus ezomm da gaout, dre-ze, ez an da re d'e-hoc'h eur lezen vat a-eneb ar re a gri war ar runou na war an henchou braz d'un *traou ar Republik* a-eneb ar re-all a laka paourouou gwenn pe ruzyou hag a ra poan d'am lugana-me Setu ara hoc'h ofer va den

« Mez mar pe, va frez dant va monsir va repaleur va deputé ou c'houzoud och pehini a-c'hanoc'h klemm, ne ket doc'h ar c'hri ar parilhounou ar merkou a lavarit eo e veram. Ar pez a laka diez va sperel ne ket ar pez a d-eu eus a c'hlemo ar rnou all ar pez ne c'hellan ket lakaat em gnou-me eo

« Gwir eo,eme ar c'houarnamant, mez kredit mad vez o ema ket eno c'hoaz kement a roun d'e-hoc'h rak eul lezen vat a bo pezo digan-en da war-benn ar re a asfell eun torfejou, a-eneb ar Republik

« Setu eno afarre eur va d'am c'hof me,eme an oan abramour ma bo pezo-c'hou kaset da Noumea, pe da eul leac'h ker pell eur pasar kear-bennag evel-d-omp-me. ha diwar va c'houst c'hoaz me marvad a vezo ka s pevaldkoc'h e Frans *

« Amzer! amzer va deuf Ne gompreuat seurt-Doue na ket echu ar ribinad Lavaret a ran d'e-hoc'h e vezo roet d'echo peb a fasanll ha, d'echo holl-gwirionez

« — Ha bou * D'ar re a zo asfellet enn torfejou a-eneb ar Republik *

« — A beleac'h,d'ar re-ze d'ar sent-kuzuled,d'ar feeanted-ze ha d'ho re,anted ivez d'an dud gwirionez ha d'ar labourerien pinar ivez d'echo holl en bloaz pemzek er c'hazarn Evel se, va den ho pezo an egalite Lavaret zo ho pije anezhi ha bez ho pezo hep gaou

« — Mes pout e vezo an dud-ze er c'hazarn nemed-oun-me hag ar bobl hol evel-d-oun* Ha kredit a rit-hu gouarnamant, o vout meus-me ket a gazarc benoun a-walc'h dioux-hoc'h evit-omp va-unan hag a dalc'hou ivez ez a kazerni ar re-a *

« Se entanit neuri eun traou-ze lavaret a ran d'e-hoc'h e vez nt laik *

« Petra, ar c'hazerne-ou a vezo laik *

« Nann ar skolioù

« Sana eun eur c'helou Pell a zo e c'houlouu nemet re-vau eo laik ar skolioù Mes, pou a baë ar skolioù-ze nemed-oun-me pobl zilarre hep kounta a skolioù all a laoan oaspeon evit mires na rafe va bugale ho skolioù na ket hoan da vezo ganet

« Emaomp ar c'hoz traou-ze,eme ar c'houarnamant o vese he gwir-gannm ne gomzomp tamm ebed bevel ha o emaouiq ket ket evel dann gemener azezet war ar memes gurchen golo Me a ro d'e-hoc'h evel eur mor a liberte a egalite hag a frater te me n eus hano gan en neme, eur a be bo ioù eus a zeklara-omou gwironez a draou graz enn eur ger ha c'houi, peurek ma a oc'h a zivoa atao da gomz d'o eus a draou-mater, an traou a zo evel ca reva N, ken eiza-z-omp hui ar c'houarnamant, ne a zo tal a gargou hael a baoue ma z e kreskel hor paeon eus a zeu milion ha pevar-ugent e c'houeac'h vloa E gwironez, oc'h ho klevet-c'hoaz o prezek e ve lavaret ez oc'h mare bamoer

« — Ia da ! eñvor Jakez o voa drouk ema han brema mare hañvez nann hag ar pez a ra poan d'in ez e merzan nebeutoc'h neketa lavaroud ne labour mui ta amezeg nemet war goll epad ma tec'h a-raoken al labourerien dezhañ ema ho c'hoñ manantibus ar pez ne lakaio het ar bevaden da vezañ pouezus kañ dre ar vro hag eñ pa vezo an arz-mared da vezañ brasoc'h ar c'hoñsom

« Ouspenn an dra ze a zo rak-ober a ran e-pad ar bloaz 1851 ouspenn ouzh Tonkin hag e Tan e ouspenn e Madagaskar hag er Chungo. nann e-kenañ ha tri milion eus ar marmoc'h hag ar breizel 900 mil soud ha pemp kant mil marc'h ha trouganl milion eus aberamoù publik a chomm hoñt a zo 479 mil soud ha kañvet ha c'hoaz kresk kant ha hañ kañvet kant mil-lard 1 153 milion eus pa vezo ret dezhi ha kouarnamant Mar gouzoud ho unanig an tri zousmañ-ar-c'hoñ a zo da zonet evitañ eus kant pemp ha trouganl milion ha mil soud 615 mil frank

« Aba e c'hellet gwelet a-raok hel er bed ran dreu-benn hag e kreiz eur vro hag e dud na vent, kement a zo evel hor bro-n Mar ho eus gleñvan hag e ran ha mar fe d'ho c'hanig gan e hoc'h e trouganl dre ar vammaterned eñ-barz beleien. taol aotellet e torfejou kri pas kounnar hag ho ar bleiz war ar mouterien rak gouzoc'h a ra hel war-lerc'h ar vroeiz h

« Ann' gouarnamant ar Republik zavarit dre vad plij gan e-barz h klask strujiñ pemp c'hoar h. c'hoas" lavaroc'h hag hu a an hoñt dañvez rak ho ouzh ar *proviñs* ar c'hant hag an dilezo dre, a c ha kemeno tra al a zo o rañsañ ar re a labour "

« Setu ar pemp an dra a zo a zigor ar ema etre ar c'houarnamant ha kement hini a c'houi kounta ha ga na ve nemet war ar vuiañ h galia mui Dre a c'houi pell a vel kañv gwech all eo bet kelennet tud ar Republik dezhañ hemañ kement tra a c'houi ves furnez hag a zo da c'houzout a-raok pediñ ezpuk ezel ho c'hoantañ

« Pesort bleiz a zo ar labourerien da lavaret en em *perzer* pe *demp* an *nerz* a *dudiou* hag a c'houi vel brav war gein ar bed hep prouit na mui a bet da zen ez eus eur *milizard-kanter* a gwel hoñt bleiz war ar c'houerc'h a ravaz a ra e *dudiou* ch meuzet em hoñt ha ne dezar bro e-bed dindan tro an heol h g a ze ez e harpa, hep dezec'ha da berz kraz a-benn ouzh dispegnoù a zo ker bras

« Da genta ar c'houarnamant a reaz an neuz da vezañ kaozeal eus choum hep kavet kement a lavaret el c'hañv bras ha kaer ez ea an traou em dro neuze Ha pa lavarenn d'ezhañ e vez ket *milizard* a zo ar bed ha pa vez diverrañ ouzh e kreiz lavaret e weremp ar hoar pa lare an heol Mirit e selaouet pa e ra red mes respont a rear d'e-comp a hañv zoun Bugaled

« Breiz hen a oa bet hano nemet eus a arc'hant: mes breman eus gwirioù kaozeal ar Republik dimeze gouzoud ar Franz ez eo bet red neuze he gouzoud hañ gouzoud ac'h ar bed Hag e arsedere e vezo kaoz er glaou entre tri hor c'hoar ouzh ar goad hor marilodenn hag hor mouladurioù war gwelet ramzoù bresoc'h a-bel a-dreuz na penn na bet

« An hardizegoù en deuz gouarnamant ar Republik gounezet d'ennañ ha kavalaro kreñv, rak a-dal da vout evit ar vro da gemer a c'hoarvezo breiz hor ma e c'houzout gant han evel a c'houarvezas e herrorioù amzer ez lâsaz dioc'h

Kaer pahiz re a c'halvoud pe re a arc'hant a zo falz a ra ar c'houarnamant rak abred pe diwezat e rankoù resisti dezhi ha na ouzh-penn

« Ar c'houarnamant a lâsfe d'ezhañ arsenn breiz tud ha mammoù kaezet ha dre a-dro ha dre ean, a gemer ar garg re-boanner a hent ar e kemer c'hoar ezañ zamm ouzh da naogenn o tro a arc'hant dimeze bevañs an dud hep gouzout na petromp tud e-bed hag e vefe gwell ho eus soñjet hep-han ezañ ho ara gwall vuiañ c'hoar

« Neuze an dud a-gevarenn arzuzañ hogr-c'houzoud kaoz pe kaozeal gan-te ar c'houarnamant a lavar d'ezhañ e kemma pa ve ar maner war gemend all a vefe red ar poan hep mont na ker bed e bed d'ezhañ red ober d'e-zañ hañ pa kar'h ezañ ra e vefe dre reiz ha ra c'houi ean eus ar re vuiañ da gaout e c'hetan e eget ker bras a gouzout da labourat ar pez a vefe ret dezhañ hag he katrum. dout da ouzout d'e-zañ ker bevañs lakaat ezañ tud evit ar maner hag an arc'hant evit ma en devezo pep kemm he soñj er peuhi

« Ho marker e hoan a zo ezañ ker gwapoud metra eus ar pez a ra ma red da ober ha hag e kemer da lavaret gwelloc'h e rankfe dre ze dont da ober ahont hor c'houzoud ez a dezhi kemeret-ze An nep ne c'houi netra a dle ne gouzoud pe desiri pe lezat a-raok parlant Ouspenn ze pa fe d'ar-boc'h mont dre a hent na zavit neuze c'houi hor c'houzoud ne-vet ahont past ar vuiañ eus al kerioù a zo red d'ar vagale ha goude en em gargel da ri pouezoù d'ar re zeshet gan e hor c'houzoud ha d'an hoñt pasaz ha pouezhañ ar skoliou kraz penn da benn dimeze goust an hoñt

« Ia, met neuze eme ar c'houarnamant, eñva ar brasañvez! dre ia

« Ar brasañvez! Perak neuze ar c'houarnamant da lavaret e vo ar skoliou evit netra? Perak e kemerit neuze arc'hant ez i an dra se? Mar d-it a-nep ho lavar restaoñit an arc'hant

« Ha p'am befe houzoud da restaoñ ne c'hellfen het, rak ne zigouez gwennegenn e-bed kaer d'in pep frouezh eus ouenn a zo n'ez hañ ha d'ouzoud mui eus pezh a ra dle

« Gwella ho pefe da ober neuze gouarnamant

ar Republik so lakaat an tan-gwall enn ho kear evel a ra ar re a oa ket evit renta ho c'hoanjou pa var kirri ober gwelloc'h kit kuit, pa e so echo ar c'hoariel gan-e-hor b

« Fazia kalz a rear pa lavarer emsomp a-enep abolion bagale ar bobl rak m'bo ous je gouzout an holl kounta pell a zo e vije bet great ho zro gant ar Republik

Leofrik ha Godiva

mistoa zaoz

War-dro ar bloavesoun kenta euz ar pemzek kantved e veve e Coventry e Bro-Zaoz daou bried euz a renk huel prinsed kouz lavaret, uomank. kaer ha pavidik ho daou

Leofrik oant Merso. a oa hano an notroun. ha Godiva hano an itroun. he c'hrek

Leofrik a lavarer n oa ket eur gwall-den kamm ebed: mez,evelato. a-werhoun pa vize diez he spered ha pa d'eue war an dra se oun dra-all-bennag da stourm oun-han neuze ne vize ket eun ebad ha amena dreist-holl pa gave d'ezhan en doa leac'h da zerc'hel mor

Evelse-se a c'hourvezas enn nior a zigor anna

Goazed Leofrik a oa savet enn he enep, ha kuzh a rejont rebarbi oc'h ho mestr hag ho zotroun Dewar-benn ,wira oa? ne avarer ket ar pez a c'hoarvezor a-raok ne. e vuant en em gleved ev. doare, da ober eun zamm kabal dre ar vro

Leofrik ev t he c'hastiza a daolaz neuze war ho c'hein eur beac'h tal ou da baea d'ezhan evel amaund e berr-amzer hag er marc'h laheat. Anez, kredabl ne wellajo ket d'ezho N'oa ket da c'hoas ala. great an torfed e ranket damanti.

Med ar weach an tal ou bras a zo bet oaz d'ar bobl da c'houzanv koulz neuze o an dud eus a Vro-Zaoz evel brema da dud hor bro ni kastizet evez gant ar Republik

Ev. klask doue da zonsaat pe da gaimi kounear ho mestr hag en em zisklerra mar gerc'hent petra a reat ar dud-ma ? kas a rejont ho gragez ra-ouank gant ho bugale e han war bo d'wreac'h, da gaout an itroun Godiva, anaveza gant-he evit beza mad oc'h kement hini a wele e poan

Oc'h en em gavout er manner a-raoken evel eur brousoun. ar merc'hed-ma a c'houlenn gwelet an itroun a zrezas d'ho c'hasul doc'h-ta ma klevaz Ar mammoz a lavar d'ezhi « Itroun deut omp gant hor bagale d'ho pedi da gaout truez ouz-omp ha da c'houlenn evid-omp gras ha trugarez a gant ho priel hor mestr hag hon zotroun e houi hep-kenn itroun a c'hell gant eur ger terri an droug a zo enn-han ouz-omp Sonaz d'e-omp ma na zelaouz ket hor pedenn, n'hon beaz nemet merrel da ober kenn.

An itroun Godiva a zo ker mad ha ma z oa kaer Lavaret a ezrez d'ar mammoz beza dasc'h e raje ho c'hervedi hag ho zadamaije. gwalla ma c'houije. dirak he fried

Ar pez a lavaraz a reaz

Leofrik dre garantez oc'h God ha. ne voa ket penaoz. evit mirout oc'h he galoun da ober gant joa kement a lavare d'ezhan Mez, an dro-ma. pa glevaz petra a oa. ez eaz evel eur gridiem-zroug dre he c'hwazed rak ma kare he c'hrek. e talc'he ivez kement a en em vanje

Dre fu ar c'hunte fall a oa enn-han neuze Leofrik, enn eur zakrea enn he ez. a domaz eno eur gwas le hag a lavaraz d'he c'hrek ne gave nemet eun doare ev. paoa ar boan dleet da dorfed he c'hoazed Setu pe-hini eo. eme-z-han

« Gouzout a ra e karan ac hanoud Godiva kaer a zo. pafell d'id dislamall an dro kablus-se. e ranko pignat war eun hinkane ha. war ho gein. mont da ober an tro kear Coventry gonnet hep-kenn gant da vlev a no kaer hag hirr meurbed »

Peger kalet ha pegen divalo-bennag ma z oa ar marc'had-ma, ne vije ket bet great a dra zur gant greg all e-bed eus a Vro Zaoz an itroun Godiva trugarez he c'halon gant alemmon hag hirroudon mammon koz Coventry, a reaz prim n'he zoug da stourm oc'h ar vez e divije er stal-se, hag a lavaraz d'he fried e sentje oud he c'houre hemen

An itroun-ma spered d'ezhi a reaz eun dra neuze

Lakaat embann a eurez dre gear e devoa aotreet ar marc'had gouez bemdeiz gant he zotroun esa prena he foll hag ez ea pa voa red, da dreuzi Coventry war gein eun hinkane h gouzet hep-kenn nemet gant he bleo Mez emezhi difenn a raa pellet ouz-in and kear holl a ranko en em zisklerra enn ho riez ho riez beza serret war-n-ho, ha standet klos kement zor ha prenestr a zo war an tiez Ne c'houlennan ken evit va foan d'ho savetei

Gourc'hemen God ra a voe muret. evel ma viraz he unan gourc'hemen he fried Ter kear Coventry a reaz hep beza bet gwelet gant den e-bed Ne voe. a lavar an nior nemet unan a zeni e lonez an holl eur c'hemenel ar gemenerien, evit doare, a zo trouz ouzoux e peb bro Ile-ma ev i gwelet Godiva enn he zae Eva a reaz eur faout e stalif pre-enstr he c'hatatrez Paea ker a reaz he bec'hed rak pa dosteaz da zellet dre ar faout e komezaz he zaoulagad euz he benn evel dioa g'ouzout dare eaz ho c'hlue

Setu penaoz an itroun vad-ma Godiva, a savetaz he zupidi enec'h kasoni ho zotroun doc'h pep poan ha doc'h ar marc

An itroun-ma a zo kaer mar d-eo gwir ha kaer roc'h c'hoaz kement a risk-oez

An zotroun Leofrik a gare he fried. eme-z-han mez n'he c'hare ket, na tout kement ha ma voa hen

karet ganti-hi. Karantez Gudeza oc'h Leuiziz e devo marvet outi-hi ma vije bet ennhe he lezc'h da vont d'echuz bevidon kommod-all a vez hag a vaneganz da c'houzanv?

Karet hag en em vruz a vi bet hervel tamm. hag hu daou eun eur galoun ez eont an eil e-giz egile karet evel a raz Gudeza a zo lial, ha mad ha kristen en em vruz, ne bet en em vruz a zo Nann

Pa voe kaloun Gudeza leun meur oc'h he nena, hete dont da gemeret eur wiskamant mez evit bet savetet eun eun doare kafe distroc'h evit gwar eget Jezuz-Krist, a varvas neuz war ar groaz evit paka da Zoue pec'hejou an dud. — ganti pegemeret meuz c'h a nera ne dlie hi bet karet he fried a vas he jon respetuz he dever karet?

Leuiziz pa en oa he Doue a voa krie-meurbed he vare had oc'h he breud a gare

Doc'h e welet ahtaz a-walc'h dre an eilor-ma, e c'hellez c'houz ataret hep gaou ez pesanvaz e pep stad, e pep oad hag e pep leac'h krevoc'h kaloun ar vamm da garet, pa bi zo c'houz merc'h priedi pe vamm eget na d-eo kaloun ar gouz breur mab, ouc'h pe daol Pe. evit ataret gwell, ez eo karantez ar c'houz krevoc'h evit karantez ar breur ez karantez ar verc'h krevoc'h eus karantez ar c'houz hag ar breur krevoc'h eus karantez ar map ez karantez ar priedi krevoc'h evit karantez ar c'houz hag ar verc'h krevoc'h evit karantez ar breur hag ar map krevoc'h evit karantez an oaic'h, ez karantez ar vamm krevoc'h evit karantez ar c'houz ar verc'h hag ar priedi, krevoc'h evit karantez ar breur ar mab hag an oaic'h, krevoc'h evit karantez an tad ar-hen

Drezi karantez ar vamm a eus karantez all e-bed nemeti karantez ilunn ha karantez ar Aer bet

Eun den-benag a c'houlenno anza marteze ha perak pear lieza, meuoc'h a garantez e kanvan ar vamm eget a zo kenkoulz kaloun distroc'h ha mez evit mez ar gouz?

Dimez hep-hen a c'houz perak marteze eo, evit ma c'hello gouzout kaloun oc'h he kenvon a zo bravoc'h e pep stad ez bez eget re ar gouz pe marteze eo lionz ez i digi dre ar tad a ra, an drouz gwaz da genta gant hec'h anvan Eva

Karantez a c'hellez eta, e gwirionez, eo ar gouz. dre he galoun ouc'h ar bez eus an aliez eget na d-eo ar vamm pa na ve ker, enn dra-ma, nemeti oc'h karantez ar bez Met pa ahtaz karantez Doue e kalon ar gouz hag ar vamm ez neuz e kompez ar talvez hag e vo ar gouz d'he renk hag hanolen h eget ar vamm Ne re ket diez hon dre-homez re labour meuzivet an Ilis katholik hag ar gristenien-all mez

Skeudenn an difenn nasionel

Ha krech a rafe hini ac'hanoc'h, Breizoned, ma d-eo ket tud ar Republik ne ar re hep-ken ho deus skuiz eun hon amzer?

Dar re a gred an dra-se, ne deuz netra da larvet nemet ar pez a zo enn istor Abred pe zivezad ar vuoiez a vez treac'h d'ar gaou

Pan a zo ha ne c'houz ket umb bet e brezel oc'h ar Prusian enn daou vloaz 1870 hag an eo bet astennet armou ar Brusianed evit mar c'hrec'h, enn dro da Baris ne d-eo bet kemeret gant-ho gouzi penap mui nemet dre an naounegez

Kear Baris e deuz ne eus astennet gwalla ma c'hallo an dra-se a zo gwir Met ar pez a zo ker gwir all eo ne ket ket ar Vretoned e-touez ar re-all ar re lakaa enn oc'h he difenn hag hep gaou e-bed e c'hellez lavaret en ouz ket gwelloc'h eget hini ouz ar republikaned a zo brema, gouzi tri-zek vloaz oc'h ober tevi hep kuhe ganz ho skeudenn an *difenn nasionel*

Met hag e vo bet Paris d'hanvet mad neuze gant unan bennag hag abeg a zo eno ma gouzi lorc'h ha da ober bagal evit enn tra ha ne dalv ket ar hini? Difenn ar vro, hete marvel evit-hi a zo enn dever gant ha da veza meuzet dever bet greal gant meur a gaol ha meur a vleiz den epad ar brezel-se

War an dra-se, ha kavet e vo e kenk pras ma c'hellfet, e voa ar republikaned ar c'hanived enz an dud zalvanuk a varvas neuze dre Frans holl, hag an dra-se hanved enz ar re a varvas e Paris?

Neuze perak republikaned, hag a voa holl d'ar poent-se peli doc'h ar brezel ha tost da dan he zamant, perak e klaskont-hi hirio kemeret evit-ho hep-hen e Paris ara *skeudenn an difenn nasionel*, enor ar Frans-a-bez hag an dra-se kaeruc'h c'houz, dindan ho gouarnamant penn-azoul, a-vel d'ar bed?

Ker fur hag ker kavet adarre eo hag eur garrotenn, Breizoned, lemel d'ar bobl ganz tud eno ar Republik Evit-ho da veza begale marmouzen e c'hellez ataret ho deus kaz a speredi

Skeudenn *an difenn nasionel* a no bet kenskrivet ganz ho unn dreuzou dreiz ma Ha penaoz a c'houlenno unan-bennag marteze eo bet ar gwerzhenn-se? Brezel diverc'h ganz an dra-se ya tud: eno a eus bet na peden na brieh na banne dour bianiget eha bet tomde-vuiz eur vez e vije bet ferraz ar bet eno. Dar skeudenn-se evez a zo bet greal ga breiz houarn Rimbu ha da lear kenkeuze asperjet e-bet da genta ganz chapel ha komzou bero, ha goude tennou kanol ha kan ar Verc'hifanez eo bet kenskrivet a h tad, e libri lib-he-lao e h karga dentailh-ha hag karga re-al bete ma ho laoz bagat Neuze a c'hellfi kreiz ez ez an treiz a vez da vaza ha dar a hanterveza ganz ar republikaned

Abalamour ar labour gouzi-se a voa ta dleet an dud da lavarer eun dibab eus a dud ar c'houar zamant, penaoz devoe ha kenzelion kenvreiz

d'ezho. Eur guchen-vad a roa anezho dastumet eno eun eur vanden, hag enn-dro eur bobl a dud diredet da welet ha baka gevier hag avel leiz ho ginou.

Ar c'heleier a lavar eo bet ar *seremoni* evel eur *youel nasional* Ia, marvad, evel egue-all e miz gouere d'veza kredabl eo

Ar republikaned ne vezont ket pell evit ober *gouelion nasional* Anapartin, evel a lavarer enn tu-bennag ne vezo gan ar Republik enn hor bro nemet *gouelion nasional* bemdez. etre daou-benn ar bloaz. Nenze ar bobl stard-mad he gof goulio gant gourizon diet d'ezhan evit netra, a c'hello.hed an amzer, dansal skanv ho lammet eaz eno ear evit piqout d'he vistri mad

Ia, ia, eur *gouel nasional* brao e Lie beza hennez e Paris mad da laknat da rusia eno kement h.n a c'hene kaout mez c'hoaz, o tigas war ar spered sot, eaz a draou n eus ket bet pâr d'ezho enn istor ar c hantvel diveza-ma.

Evelato, eno eun fenmet karrotes, ken teo ha gwes koat ar Fores en deus kredet lavaret « goude an eur nerz eus ar re greva a zo bet distaget gant ne c'haloun-vraz ha gant he yun, ar Frans e deus kemeret he renk e-kreiz ar broion-all. »

Ia da eur renk izel ha ne zere anm out-hi A-raok ar Republik, ne ket e-kreiz edo ar Frans e penn kenta ar broion-all eo.

War gement-ma, ar Brussianed n eus ket bet kement a lorc'h enn-ho, goude beza hon trec'het, hag a zo brema e paored ar c'harrotez a rede, evel gedoun enn hi-rank, enn daou vloaz 1870 ha 1871

Pe goulz e tenio ar mare ma vezo kaset da gouskel evit mad.diwar hon tro ar sirakerien-ze a ziskonez ho lenachou, e kement tra a reont hag a lavaront ? Pe goulz e savo skiant o penn an dud da welet mad ne vez gree nemet poan ha mez d'ezho ha nemet goab eus ho foan gant ar republikaned ?

Na ket gant *gouelion nasional* ar seurt-se e tenio enor an Ten nag e kargo ar bobl he gof Ar bobl ne die ket ankounac'haat eo iet dent ar Prussian-bez war hor bro, en deuz distaget dioc'h ar Frans an Alzas hag al Lorram, hag hor beuz renket. onspenn pasa dezhan pemp m ard arc'hant dre c'hras an *difenn nasional*

Ar bobl a zo lost da c'houzout mad. diwar he gouiz,ez omp konezet gant ar republikaned,a voter bep tro evit-ho er renk divéza e-tonet ar broiou ha ma teufo brazel er vro, ar pez a c'hell c'hoarvezout pa zonjor netamna no gavfemp pobl er bed. nag a-dost nag a-bell, na astenn ho zourn na da ret skoaz d'e-omp e giz e-bed hag an dra-ze, dre c'hras ar Republik hag ar republikaned hor gouarn

Setu aze ar wirionez ha pa ve doanuz he lavaret hag enep-d-hi na gevier na gouelion nasional, na lorc'hou ar republikaned ne c'hellont herviken prouvi netra nemet ot tud diskiant

Evelato ar bobl a d-eilo enn-han he-unan, hep dale marteze, o welet kement-all a draou digunvez o c'hoarvezout en dro d'ezhan. hag o koueza kalz anezho war he gefo Nenze. he zaonlagad o tigatar, e lakaio ar republikaned da zerra ho ginaou ha der het buan dimt-han gant he arc'hant leiz ho godellou. Nemet ho devezo arc'haut. ar rema a zougen-skanv ar vez ho golo peon-kal tafroad.

Evit distrei d'hon ero pa ranker ker lavaret hag hael hag alez. mar d-eo gwir eo eat difennet mad Paris, hag ez eo an enor-ze n eo tamm d ar Republik na d'ar republikaned nebeu.oc'h c hoaz. Gant republikaned hep-ken o tifenn Paris, e vije bet kemeret gant ar Brussianed e daou zervez pe e nebeutoc'h amzer

Neb a c'hoar petra eo bet ar *gommun* e Paris dirak ar Brussianed, ha gouie ma voant eat kuit, a c'hoar brao vez an beira e voa mad ar republikaned-ze. Ere da ober brezel da dud ho bro, evel a reont anno abaoue, emaint c'hemont nemet dre forz hag o krena an dersien-lene ne d eant awe d'ar Brussianed An istor a lavar an dra-ze, hag eveu an istor a lavar vez gwir difennerien Paris, ar re-ze n oant ket republikaned a voa eat di eus an departamanchou

Mar a-eo gaou kement zo a-raok ama. ar re a-c'hanoc'h Bretounéd a voa eno neuze a c'hell va dislavaret Mez evit beza dislavaret, biskoaz ar wirionez ne a-eo bet eat a c'haou

---

LÉZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NÉTRA, AR SKOL DIR FORS

AR SKOL LAIK

HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall, eur pehed fall, eun tud fall: ar ar c'henta euz an dud difeiz. hag an diveza euz a dud he vro.

Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall ar vro a felo da goll.

Lauds eun Eskob o komz eus a lézen-skol Ferry.

E L NOSVEZ

AR SKOL DIR FORS

Nos Deanguer Gwir eo, Jann Evel-se e tilezer labourou an douar de gav gouarnamant ar Republik gwenneg e-bed d'ho zikour, heu a zespign hag a goll milionou, c'houezen ar bobl oc'h ober droug ha poan d'ezhan. E-leac'h ober vad d'an dud a labour an douar, a zo an holl o reva dioc'h poan ho divreac'h, hag a zo brema poanuzoc'h ho stad eget na d-eo bet biskoaz dindan ar Roned-koz lezen ar skol dre fors a d-eu c'hoaz d'ho feur-gas war ho fenn.

Penaoz e c'hellfent-hi harpa ha sevel ho c'hein ?

An tadlion o groski bemdez a lamm digant-ho ouspenn ar gwenneïen a c'hellfent na zonerel, an arc'hant a zo reu d'ezho da veva ha da gaea ho c'houmanantchou

Lèzen-skol dre fors Ferry a d-eu war c'hourre c'hoaz da lenna digant ho ho bugale euz a c'houeac'h da unzek-vloaz. bugale na ne voa nammse anezho, na d'ar paour na d'ar pinvidik da hema evit mirel he loened hag ober labouron skanvbennag-al., d'ar paour ezommek a ra dioc'h an deiz, d'ec zikour da ober he labour ha da c'hounid he damm bara.

Nann nann, lezeo-skol dre fors Ferry ne zo oc'h netra e-bed Ganl-hi c'houi meriur, ne c'helfet kaout levriken nag ho pugale. na mevelien na piac'hed bihan en em zifu . hoc'hunan evel ma kerrot !

Ha c'houi lanvanek. n'ho pezo skoaz digant den. na zo ken digant map na digan. merc'h, red d'ezho senti oc'h lezen-skol ar Republik, ha pa varvfac'h gant an naoun

Piou a ve evit lavaret ne ket gwir an dra-ze a zo el lezen ?

Herve Derneur - Ne ket me a vezo hen-nez. Karoulle !

Jerom Fur — Traou-all c'hoaz a zo el lezen-skol ure fors-se Klevomp ar gazeten

« Kaer ho devezo an dud vad diskouez ne zalc'hont ket d'an arc'hant, ne vezo ket ga et evelato kaout e pep leac'h skolion libr pe ev. netra. pe da baea ennho

« Ar parressiou war ar meaz n'ho devezo peurresa nemet eur skol laïk, skol ar gommun, evit ar baotred, hag eur skol laïk-all evit ar merc'hed.

Awechon zo-ken ne vezo ennho nemet eur sko. evit ar baotred hag ar merc'hed.

Lakeomp enn unan euz ar parressiou-ze en ar mestr pe ar vestres-sko laïk bradet fall pe ev, enn dra pe evit enn a. -bennag An ho er barrez a c'hoar troiou-kaer ar mestr pe ar vestres-skol vrao-ze kerent ar vugale o ho deuz dre-ze tamm hstanz e-bed, hag o c'houzout e ve kollet er skolze ho map pe ho merc'h, ho dalc'hont ganho er gear

Piou, var enn abeg evel hou-ma,a ve er . tamad ar geren. se ?

Iann Gabaer Piou. Jerom ? Ar frammasonned Er c'houitroi koulskoude a ve ma ober, rak da veu e ve ar gerunt-se Kredi a rae ouspenn e lie tad ha mamm gwelet ano petra eo ar mestr pe ar vestres-skol a raok kas ho bugale d'ezhan pe d'ezhi Enn amzer-ma, dreist-bet, ne c'houfet ket re-zigerl an daonagan, rak ar vugale a c'hoi. en em gaout enn eur barrez-bennag hag a ve enn-hi eur mestr-sko eur pennad-zo brudet mad a raok lezen Ferry, ha brema bet diskiant a-walc'h evit trei gant-h . Meur a gant a vezo evel se

Dre-ze,ar gerent ho deuz da zouall brema muioc'h evit biskoaz, ha gouzenn a dleont digant ho bugale petra glèvont er skol gant ar mestr pe gant ar vestrez.

Mar goar ar gerent lenn ha skrifa ho dever a zo gwelet pe seurt levrion a zo eire daouarn ho bugale, gwelet dioc'h ar c'hatèron, pe zoare deverion a zo roet d'ezho da ober

Neuze, dioc'h a glev an tud hag ar vamm gant ho bugale, dioc'h a lennont el levrion pe enn deverion, e Jeont bars ar skol hag ar mestr, ha mar d-int fall, derc'hel rak-tal bo bugale gant-ho er gear

War an dra-ze n'ho deus ket ar gerent da varc'hata , anez. e pec'hfent hag e vent e danjer d'en am zaoni ha da zaon. ho bugale. Setu aze va c'hreden

Jerom Fur — Ho kreden, Iann, a zo nervez pep mad. rak evot a gredit hag hoc'h euz displegat a zoare, eun tal hag eur vamm ho deuz da lakaat evez brema evit ober ho dever evel ma z eo gourc'hemennet gant Doue ha gant he ilis.

Ar wenia euz ar skoliou laïk hirio a zo eun danjer d ar vugale beza enn-hi evit eun dra pe eun dra bennag-all, a vezo lavaret ama dre ma vezo lro

Hep kaout muioc'h a boan. na kement zo-ken, e ve kaiz oskarkoc'h da gousianz an tadou hag ar mammou na gasfont ket ho bugale d ar skolioueze hag e talc'hfent anezho er gear

Andre Penaer — Ar pez a rafent a ve mad neuze Jerom Ha pa bo defe me laka prizoun hag amand, e ve kaiz gwelloc'h d'ezho evit kas ho bugale da gol

Ar boan ho defe ne ve ket hel- enor, hag aliez ouspenn heb eun digoll benoag-all marteze. Kenta digol a gavan a ve d'ezho,eo e savetafent eneou ho bugale

Laou an Heder. Ar veleïen an eskibien hag hon Tad Santel ar Pab, o komz war an m-ze. hervez an Aviel ne lavarons, Andre. nemet evel-d-hoc'h.

Mez. diwar-benn an traou-ma. e karfen gouzout ha leac'h zo da grei e vezo brema o ver ar visiri hag ar vestrezed-skol fall ar re uebeuta anezho ? Lavarit Jerom ?

Jerom Fur An dra-ze a c'hoar Doue, Laou. Evit sur, mar deuz ro fall. hag ez euz staon anezho. siouaz ! enn amzer-ma, ez euz c hoaz ivez mistri-skol laïk, tud vad hag onest, tud hag a vezo gant ar re genta da gaon. joan gan. lezen-skol Forry, ha c'hoaz e vezint eureuz mar gellont dor c'hel bara a ezho, d'ar gragez na a no bugale, ha ne c'hellont aliez, an tud keiz nemet o sorti pe oc'h ober an neuz da zonti oc'h al lezen fal ze. Eno co enna, dre-ze, danjer ar skoliou laïk. gant mestr mad koulskoude

E Frans. ez eus 36,036 kommun ,dénombrement de 1876 hag e 27 390 kommun anezho, ne deuz ave zo lavaret bremaik, nemet eur skol d'ar bautred hag eur skol-all d'ar merc'hed, pe eur skol hep-ken d'ar bautred ha d'ar merc'hed

Mad, ha ne welo-hu ket dre eno amezeien mar deuz er skolioù-ze mistri ha mestrezed-skol dioc'h douro Ferry o lakaat he lezen da vont enn dro evel ma fell d'ezhan ez afe, ema neuze ar beder-bemped euz a Sud ar vro red d'ezho beza diodan dalc'h ar c'houarnamant dre ma z eo red d'ezho kas dre fors ar beder-bemped euz ar vugale d'he skolioù ?

Kaera a zo goude eo klevet ar frammansouned o lavaret n eo lakeat ar goakol-ze enn-dro da c'houzoug an dud nemet evit m'ho devezo muioc'h a-zo a berle

Herre Beemeur — Ia, ia, karoulse liberte vrao. Jerom ! ne ket gwir ? liberte eur marc'h hualet ker berr ne ket evit bale Skiaferez d'an holl ha netra ken eo liberte ar frammansouned. A nez em meus klevet avaret e ra goab peur-vuia ar re fa lake eux ar re ho deuz gouzanvet poan euz ho lerc'h An dra-se pa lavaran, a ziskouez ho deuz ar frammansouned-ze kaloun kena diodan ho c'harnou

Jerom Fur — Brema, setu ama e berr gouzoug kement a zo bet lavaret a-raok diwar-benn ar skol dre fors

Ar skol dre fors a zo bet votet gant ar frammansouned, mez o k ask huala berr ha stard ar bobl gant-hi. ho deuz rez hep gouzout d'ezho singet out-hi kement a sparlon hag a zarbennoù, ne c'hell ket beza *forset* d'ho beulla

1° Ar vugale a zo o choum el leachou pe geriadennoù a vank enn-ho 48,456 mestr pe vestres-skol

2° Ar vugale a zo o choum er geriadennoù n eus ti-skol mad e-bed enn-ho

3° Ar vugale n eus ket kre pe a zo klanvez dreist-holl er goanv ,

4° Ar vugale euz a c'houeac'h da nao bloaz a choum ho c'herent re bell dioc'h an tues-skol

5° Ar vugale a zo ho c'herent paour hag ezom mek ,

6° Bugale ar vérourien, an diriien e poent an hada hag enn eusl, hag e-pad ar bloaz, pa vez mall ober kalz euz al labourou dunar-all ,

7° Ar vugale ne falvezo ket d'ho c'herent ho c'has d'ar skolioù dre fors-se, evit mared na vezint keuleliet fall a-eneb ar religion ha peb onestiz

Laou an Heder — Hag e roer pemp fur varougent bemdez da frammansouned a zo furoc'h evit-ho ar re a zo du-ze e-touez ar re zot e Kemper ?

Ar re-man ma vijent bet kaset da zioù gampr Paris, da ober eul lezen war ar skolioù. ho dirije gouezet petra rajent ha n'ho dirije hirviken *forset* bugale c'houeac'h vloaz da vont d'ar skol, na bugel-a , e-bed enn despet d'he gerent

Herre Beemeur — Ia. Laou c'houi hoc'h eus skuant a wel mad an dra-ze, mez ar re a zo ijin ha gw dre an fero oc'h ho c'has *dre fors* da glask ober poan d'ar gristenien. ar re-ze a zo nall-poch gant kounnar an diaoul enn ho c'horf ha ker penn-foll ouspenn hag eur vanden chatal-gorn a ve krog ar moul e beg ho koston Karoulle !

Ha ma kiefac'h Laou, petra a zo lakeat gant-ho da reskl er skolioù dre fors-se da vugale eus a c'houeac'h da drizek vloaz petra lavarfac'h ? Selaoust, war-lerc'h va map e lavaran pa vez ainzer e klasker deski lenn ha skrila, ar grammer hag eun tamm chifr met, a-raok pep tra ema an disgontra iz ar moulia hag ober forchon-tod kenek ha saoul, beleg ezen zo-ken Tout an traouze. ha koi ar skuant a zo da reski dre fors d'ar vugale nemet ar religion Hou-ma a-vad a zo kaset da c'houi lorc'h gun. frammansouned ar Republik. ken na deuio ho gro bep dale da vaza dubo-rellet ho-unan Karoulle !

(Eur pennad all diaoulorn genin.)

CORRESPONDANCE UTILE. Moyennant 1 franc en timbres-poste, tout lecteur des semaines religieuses recevra à titre d'essai pendant six mois, la Correspondance utile publiée par l'*Association financière de France* (1, rue Grange-Batelière).

Cette correspondance sera publiée chaque fois qu'il se produira un événement dont pourront profiter les capitalistes Ces lecteurs seront les premiers renseignés sur les hausses qui se préparent sur les titres qu'il faut vendre ou acheter, etc

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE

SOCIÉTÉ ANONYME

Au Capital de 1,000,000 francs

PARIS, 1 RUE GRANGE-BATELIÈRE 1

Achat et vente de Titres cotés et non cotés sans aucune Commission. Courtage officiel des Agents de Change — Paiement de Coupons Commission 40 cent par 100 francs - Versements. Echange de titres Transferts, Conversion Libérations de Titres Souscription aux émissions sans aucune Commission — Avances sur titres.

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs. (Joindre un timbre pour la réponse).

UNION INTERNATIONALE ARTISTIQUE

58 rue Bonaparte Paris

STATUES RELIGIEUSES de toutes dimensions modèles nouveaux, d'un sentiment très-religieux et très-artistique

Très beaux **CHEMINS DE CROIX**, nombreux personnages en relief.

Envoi de photographies. — Prix modérés

A. FABRATY *Directeur*

Ar Merer G. MALIN

Kemper, moullet gant AR. DE KERANGAL.

TRIWECHVED BLOAVEZ (N° 36) AR ZADORN. 8 A WENGOLO 1883.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETOUNED

PRIZ AR GAZETEN. HED BLOAZ
Ar Finistèr . . .
Ar Morbihan . . .
Costez-an-Nord. } 10 scoed.
Ar rest eus ar Frans e 12 lur
Ar broiou all evel gwir ar post.

N'eus Roue Mestr, na Roue nemet hor Salver Jesus, Roue.

An holl boscmanchou a dle bezo gret da berz'hen ar gazeto, d'an Aotrou DE KERANGAL, ken-ben.

D'ezhan ivez e dle bezo kaset pivelifoun an holl escridou da lakaat war ar gazeton.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE (rez Chaussée Bazelaire a Paris
eul seule chargée du recevoir les annonces

AR BLEIZ

Ufla a rear ar re en em gas ar gazeten Feiz ha Breiz gant ho, d'ho pet da lenn enn dro d'ezho d'ho c'herent, d'ho mignonned d'ho amezeien, ha dreist ar re a'z. d'ar re anezho a ganfesont eun beza republikaned. Kar republikan mar en deus skiant c'hoaz a c'heil eun dra pe zeiz gwelet ar scrionez ha pared diouc'h he gleuzed

Kemper, 8 a viz gwengolo 1883

Doare Doue ha gourdrouz eun den

« Herves Minis'r ar Prusa, ar Frans a c'hell « brema beza hanpical ha great goab anezo, evel « ma karer, hag hep na ve ezomm da gaout aoun, « labum e-bed. An dra-ze a zo lavaret, enn eur « c'hiz-all, ez eo diskennet mad brema ar Frans « euz ar renk buel a zigaze d'ezho gloar hag enor « gwechall. »

Setu aze, Bretouned, eur ger pe zaou hep-ken euz ar pez a skrid, kalz burrocr, ar gazeten zaoz, *Times* diwar-benn eur gourdrouz e houero a zo bet great gant ar Prusa, enn deiziou diveza-tra, da c'hoantaat ar republik

Ar gourdrouz-se, ha pa ne ve ken, a zisk ouez sklear penaoz e labour ar rammansouned republikaned. Savet er penn kenta dre genn ar bobl, her lakeon, e pep giz reuzeudik enn he vro, ha goude hen diskar dindan ho zreid louz hir go-iont a vez dirag ar bed-holl.

Mare ar Roue Herri V oa gourdrouz trenk ar Prusa o koueza war hor bro, er memez amzer, a zo diou gentel digant Doue, hep kounta ar re-all a zo bet hag a vezo c'hoaz, marteze

A-raok ar republik gwechall ar Frans oa brav he enor ha brax he galloud, ker braz na he gallond, a lavar an aior, ma c'helle mired na vije tennet lenn-kanol e-bed enn Europ, a-enez he boloniez.

Ia, mez ama eo red lavarel ivez, gant an aior, e voa meuse ker braz ne feiz ha ma voa he galloud C'alloud hep feiz a zo dinerz ha toc'horz, ha prins, pe roue pe impalaer, pe n eus fors piou hag a za da glask harp er meaz euz ar feiz hag euz ar religion, a gouez buan war ho lenn, ker buan hag eun ti a ve fountet war eur hern treuz-nij.

Ar pez a lavarer euz an dud ama.an ne c'heller her lavaret ivez ivez euz ar broiou gant gwir abek ? Netra e-bed ne ziskouez skleroc'h ar wirionez-ze d'ar bed, egel ar stad truezus m emes ar Frans enn hon amzer, ar Frans a roa ar vro gaera, goude bro an nev, a-zindan he roueed Gwelit brema penaoz ema, bretouned !

Lavarel e ve eur vamm baour, puchet o oueta e koro eun bent, ne deuz na li na goz Gwechall e voa kaer ha laouen gant he bugale enn-dro d'ezhi, brema he deuz der, brema goloet a vez ha ran-net he c'haloun, ne deua ket a nerz zo-ken da zé-c'ha, diwar he za, ar glaour a skop out-hi ar re tali a dremen

Ha penaoz eo kouezet hor bro ken izel ?

Roueed Frans, bro gruiten dreist peb bro, a roa,a lavaret hep gaou gwechall soudarded an Aotrou Doue. E nep leac h er bed ne gouese neuze beac h war eur vro, na welet rak-ta dourn ar Frans o to . gan nerz he feiz d he dizamma

Dourn ar Frans brema a zo berreat ha dinerzet, ha dourn Dope a zo lurreat ha pounnerent war-n

Ar Frans e deus kaset he roueed d'ar broiou all da vervel, ha kollet ho skiant hag ho feiz gant he bugale, ar re-ma ho deuz lakeat enn ho fenn aered ne c'houzont nemet flemma ar re a ra vad d ezho. tud estren, d vadez ha ken dienpenn ma'z eont beindez da glask draouz oc'h Doue zo-ken, hag hi o rankout, evel chatal, trei ho c'hein ha plega siou ho lenn pa c'hourdrouz eun den rei eur vazad d ezho

Setu eno, Bretouned, an enor a zigas d'hor bro brema ar republikaned difeiz hor gouarn

War gement-se, e-louez an dud a skiant, piou ne wel eo mget kaer gant ar feiz gloar enor ha nera ar Frans enz an amzer gwechall Lakeat int traon ker fall war ne c'hount, ma se lavarel zo-ken e rank ho faea brema ker ker ha ma vent bet torfejou great gant-h neuze

Eun Doue, kel leal ha mat eo Huil-C'hallouded a so o tarn ar bed hou vez ao hor barn ni hag hor bro. herves ma fel d'ezhan ha kement hor benn da ober eo pleja d'he lezen. hep klemm hag hep gresmon

Reiz hep fuz ha kaout ourgouill a zo daou dra fed braz ne vezont great nemet gan tudigued diuzer ha pa vent mestri ar bed Ne ket an dudelenn eo a skoa gant remorz war ho c'halhoun ez a gwalet ar stad truez da m'ho deuz aket ni d'ar gouezan en-dro Tud ma ha ne abarzo ket zo ken mar teze. e vo deut ar stad ze euz ho labour Pan ho c'h evet o prizeg e ve lavaret ne ket hi a zo ou daou I Doueen ha den ouzpenn hini nann nemedez. kraz a reont a-douez ho leun ho skrid kaer eun ho c'hazelennou ez a ar bed en-dro. eun drugar hag eun ar Frans e c'houzout ouz hini hag e veul I men a reont

Marteze vez klevet Breiziz e ve ez eo eun eun doare gwir lavar ken dallet eo ho spered gant spered an douar, ne d-ot mui evit harn eun ne tra e-bed Ire ze. e ve diet lavaret ez eo great ha labour gant an ene ze zisklerinti pe dre fallagriez An eil hag egile gwir eo. a c'hell bega war zaou-hanter ent ho oberou

N'eus zoken peiz a gr gant ma c'hellont glabousat ha dispign ouz ar Rouied koz. a-temp Iloue hag he I z ma eun kemeu hag a ra ket eaou

Kreiz ev ha douar ez a bemdez tra an ar bed e kredon e vakon lor hi ben krenvel a c'halh eun ho goude E gwirionez n eus ke dre ho I Eun ho giz ez int breiz ar h delived an douar pagan Buddha en Inoz. a vremen hi boez unadez o sellet respet d'e hoc'h ha h ho lege he za a gat ha vad eo pa vezont hi ne ket euz ho hu vreou kaer gant ak ant ha gw sevel eun den-seo nag a lej ag a we tre-dro ho ourgouill ore bevar avel ar vro

Ma ne c'hellet lavaret da n kan eus ar re-ze evel a zo bet lavaret d'an hini a ra e penn an tregont breton o skrivan d'ar zaozoun eur Pio ernael a Doue Beaumaner ef da c'houz e c'hellet lavaret dezho hou mat peoc'h ullad hoc'h Frans hag elit ar vro

---

Gwalennou Doue

Lavaret a ve eo an douar eus kerf an den

An den. pa vez braz e vanhan ar gasoun pe ar garanouz, ha zo ac'h libo h ha ne d-eo ket evit chomm eun nebleach de gerf hag he ene neaze a zo evel pa vent o pouza war an tan e poaz hag eun eun rokies ar e vrasa

Ar revolusion e vez zi kaeaun an drouk oc'h ar mad revolusion an dud a zo hag a revolusion e bez lakeat ar ar e-touez an tud e pep leac'h, e ho deuz breiz ouzpenn ne'c'hallont

Evel eun dersien ar revolusion a laka an holl da greiza tersien a ve lavaret kroget vez eno douar dreist-ho

Ne glever breiz gant ar c'heiz a zo eu eus a leb oto. koulz lavaret nemet hano eus a gren douar nemet h. no eus a dan hag eus a zoar, a strink memes ma ar ez an dero

Ar c'hrenou-douar o nt ket e pep leac'h ker spontuz ha ma z eo bet hini enezen Iroua nemet unan nan hi z oaz eun enezen dava

Goude avarez eur ger ze zaou eus ar e a l e treuzp da he ma da zivroa

Lenn a rear er gazeto hallek *Le figaro* eun *diner a*

Dimeurz 14 eus a viz mezu, war-no dek-heur e voe great gant an douar eun heja bihan ez t gw e meur a leac'h eus a vesqoun a *Fgouenn* Gant an heja-se e voe kavet eu troaz bouzar a dan an douar

Ar c'hullou a zo bet e-kiez eun eun n-brenag ar plastr a zo bet distaget diouc'h ar mogerioù

Kear Nort vez e teuz bet he lo eus ar c'hrenou-douar ze. ze eus a unan denag-a

E kazetenn *l'Aurore* eus Itali e lenner e unan, an 1'l eus a viz mest diwezh

Drac'h, da gresiz-hanter ez eus bet eun heja kren-douar e Tolmezzo eu ket pelter pell ha n eoz bet kollet e-bed An heja ze a zo bet mez e l ar zav eno. a-raok ez eus bet kavet eun troaz braz hag ken dun a an douar

Skrifa a rear eus a Vilbourg er Grese nba ne nebeud amzer a zo. bouzar au enez a vez heje, a-viz mezeven bemdez gant eur c'hren ha ne ket graz evit ober-ben

E kear Ilorin epad an nos eus ar c'hoar ti eus a viz mest ez eus bet eun heja kren-douar kaer hag er menez Imone a vez bet kavet vez e n diou enezen stag ha Ierou

Mont a rank hi d'ar kren-douar a zo he c'houz e meno sant ak ant e n enezen Corfou

An tammou kaer douar ze n int nitra e vouez a zo harvezet e zava. enezen hag a z e strizvor pe er an hani a ve ga ek *detroit de la Sonde*

Eno war a lavar ar c'heiz ez eus lazet, gant ar c'hren-douar gant an dan hag an douar war-nn *tregont mil den*

Eun enezen al Krakatoa e vanc hag e diou diou zeo-hader a hirder ha tost da zont zo a ledanoer a zo goeledet je gouzoumet a-bez ireiza Ter gear a z eo bet astrujet ar feurs-eunioù diwe c'het ha dan kannad an douar en teuz goluet bro ar zol a ven divet hag a dour

Goude m eo bet gortozet enezen Krakatoa ar mor a z eet azaet ete dek kanad da pevar-ugent hag en deuz benzet dro ma kroaz kement ha a eo em gave gant kan eus a Zumatra beteg enez a Java

Eno eur c'hanton hep-ken dek m l den ho deus kavet ar maro

Enezen Krakatoa a zo e-kreiz eur rat war dro hanter an hent etre Java ha Sumatra A-dost d'ezhi ez oa diou enezen-all bihanoc h brema n eus hini e-bed ken eus anezho ho zr r

Enezen Java ne deus ket brema nebeutoc h evit tregont gwech derb volca s stir ka noz zez tan dour mein ha ludu enn-dro d'ezhi ho gwelet a rear eus an diou vor n-ben tu Ar brasa eus ar menesiou tan-zo en deuz, a lavarer bi mil ers kant metr a-hoelder pe eunek-mil revar c'hant troatad

Piou ne greufe Bretouned o welet hag o klevet an dismant a zo dre ar bed An doar a ra lavaret skuiz o tougenn an dud ker pounner ec'h gant an torfejou a ra dre-ze e kreiz, ec'h hej hag hen deskar evit diskouez d'ezhan ne d-eo ket muioc'h a dra evit eur fulbuen a weler o vont gant an distera aret.

Ar maeuriou a c'hoarvez a ziskouez ouspenn ez eus eno Doue, hag ema gant he walenneu oc'h astenn he vrec h war ar bed. Evelse an den, eur c houezaden he vuez, a zo rok gant he oamm orgou. i. ken na rez tizel ano eun taol gant ar maro. Neuze, ha pa re frammansonn, e vez ano o-kan-al ganthan An dra-ze a weler bemdez a dlefe ober daou agus an dud, a strink evezh oa g'll hep prouza dezhou hi. ouez ewez ewar c'hoari.

Ar vugale fur brema a zo furoc h evit ar re vras

Kristion oc'h kristion.

Lenn a rear e *Gazetenn an tribunaliou* (Gazette des Tribunaux)

« An doare da vezan mau gant an anezeien ha pa vez krec'hin lapined pe gour klen da c'houm heb na c'holl a c'hoanien kaout aked e nou c'hiz p ans ket evit douara. ken eaz da baea ha ma pak eur c'h c nouenn a war-benn he fri

« Pa z eus bano eus a fri ar c'houez a zo d'ezhan diouh krec'hin lapined, pa vezont re dost d'an anezeien a ziskouez ec'h-tu h eo ket eaz sec'ha mad ar re-ho nt hep diwza ar re-man.

« Setu penaos ha n war-lerc h petra e savaz e koan du-ze e Paris. ere-dou anezeyez, mogounezed a-raok bete zo-ken ma prestaz unan dek ur d'e-ben

« Intanvez Bourbon hag itron Chicoras, eo an diou anezeget-ma a zo o vont bremaik dirak tribunal ar polis da ziskouez petra int

« Itron Chicoras e oa roet taolioù balaen da intanvez Bourbon. ha strinket en-penn eur zac'had dour war he fenn, o ne beuz pe d'he ladeza

« Intanvez Bourbon, eno eur hepa he dour hag o sench l e bis z a zorj enn hi he-unan eo eun apoe vrao kavet d'ezhi da bana he dek lur da itroun Chicoras. ha da ziskoga ouspenn dioni-hi eun dra-bennag-al evit digoi he bad ziant dre fors. Brao l brao eme-z-hi mont a ran d'en em gleuzi ha mont c'hoc'h tu ha setu an aoluu bek war-lerc'h an daou balaen hag an dour-zaill

Ar Prezidant da itroun Chicoras Ha nac'h a ri-hu beza skoet gant intanvez Bourbon ha beza tadet war e h dour a-wac'h d'he gwalc'hi penn da-benn ?

Itroun Chicoras Nac'h a ran war benn va nezez pa n am meus ket ar gounbeur da veza mamm.

Intanvez Bourbon Itroun anez respet tud an dribunal, e oun fen da c'houzan oc'h ho klevet

Ar Prezidant da intanvez Bourbon — Lavarit d'an dribunal penaos hag eu, petra oc'h bet skoet?

Intanvez Bourbon — Ar c'hoari a zo digoret etre-z-omp a war-benn kreo hin lapined.

Ar Prezidant — Penaos, kreo hin lapined ?

Intanvez Bourbon — kreo'hin lapined a skigan oc'h va freuzi da zec'ha

Itron Chicoras — Eur vaouez ha ne zebr nemet lapined !

Ar Prezidant — Rout peoc'h, c'houi

Intanvez Bourbon — Me a zebr ar pez a garan introun

Itroun Chicoras — Petra ne zebrit ket ho a-poues kreo'hen hag all ? Neuze e vez c kuiza da ampoezoun an ti

Ar Prezidant Lust ta hou-ma da ouer he c hlemm, respount a reot goude

Itroun Chicoras Bete c houeaca kreo'hen lapin oc'h he freuzi ha va hri-me a zo tostik-tost o erlinn kement ma z oun ampoezonnet gant ar c'hellen, dre b ar c'hoste ano ze

Ar Prezidant da intanvez Bourbon Asa lavarit petra a zo erruet (da itroun Chicoras) ha c'houi ne peoc'h, ne me ho kaso er meaz

Intanvez Bourbon Erruet eo ev, an dra-ze ma teuz-me dek lur o zal an itroun-ma a gemer eun tok gaoued hag ez ei c'hoarvezet ac'hano me deus kaskel ufer ouz n dwar-benn ar c hreo'h a-unan ha ma lavar e n ha va dek-lur pe gou z hi rout-hi ? Ha c'houi, ober daou-arouz hor n eus-hu vez evel a Republik brema ? War genetse me a respount hep droug hag evel ma zere itroun ar re a ran ac'hanoc h a zo ken huel ha ma talit nebeud a dra Setu eno an eur lakeat d'ezhi eno he douro

Ar Prezidant Bravoc h e vije bet, ma ho pije lakeat he dek-lur

Itroun Chicoras (o c'hoarzin) Lavaret mad

Ar Prezidant Rout peoc'h, c'houi

Intanvez Bourbon Rid eo lavaret d'e-hoc'h trez, aotrou, e rankan gouzout klevet itroun Chi-

corn e c'hoari an drompill epad an deiz.

Ar Prezidant (da Iroun Chicorat) C'hoari an drompill a rit?

Iroun Chicorat Ne ket difennet marvad, bez ez eo?

Intanvez Bourdon An dra-ma a c'hourvez, aotrou an Iroun-ma e deuz eur spoun bras rak ar c'holera, a zo ken-nebeud anezhan e Paris, ma rafe kemen, zo a-nez em lagad heb ober poan

Iroun Chicorat Ec'h, bez ema ar c'holera e Paris, me a c'hoar ema emichans; am meus pakat dioute han ar foeret a zo bet stanket nea d'in gant va zrompil

Intanvez Bourdon Ia sa neat evel torchet, a c'hellfer da lavaret. Ia, aotrounez, eur gos rompl gaz evel-d-ho e deuz prenet digant eur marc'hadour a lajou a roa deut e porz an ti eun drompil a zek-lur hag e deuz great eur c'harnach spontuz d'in evit kaout he zek-lur enn derves-se Met n'em boa gwennek Hag an dra-ze a ma dre me levia lennet er c'hazetennou e vefe ar c'honevr da gaout ar c'holera a ze truez e foeroil gant-hi, klévet hoc'h eus Mad abaoue ne ra nemet c'houeza epad an deiz enn he zrompili

Ar Prezidant Asa ne ket an traou ze evel hag an taol on laosen hag ar zaillad dour, ha dont a raio hano anezho?

Intanvez Bourdon Ar re-ze, aotrou, a deuz gouzé am meus lavaret d'e-hoc'h

Ar Prezidant Gouzé ar ger kaer diwar-benn ho fas?

Intanvez Bourdon — Ia, a-benn eun heur goude, eilo o skubo he font-alaz dirak he dor Ha me sortial, pas neuze vlan! hag eur zaillad dour war va fenn a-bez, brr

Iroun Chicorat Gaou ou me ben tou warbenn va u-zez

An dribunal en em gavul

Intanvez Bourdon — Hag he zrompe, aotrounez ne ket echu Lipat kastoloreunou konevr ha suna gweunelen a ra vréz ha noz ha m'ema e frot he zrompil oud he c'hof Peadra a zo da grev o c'hourzun oc'h he gwelet, hag e lavar c'hoaz eo va c'hrec'hin lapined-ane eo a roio ar c'holera d'ezhi. Ar c'holera en defe soun rak he c'hos-trompill ha muioc'h c'hoaz rak-hi

An dribunal a gounezas an Iroun Chicorat da c'houezek eur amzad ha da baea ar mizou-all.

Iroun Chicorat o sorsa, konnar enn-hi leiz he zrompil Gwelet e vezo a bez e c'hellfer brema ampoezoum an dud gant krec'hin lapined

Intanvez Bourdon. — Ia! sa! gwelet e vo idem ha gwir a zo da c'houeza e-pad an deiz enn eur gos-trompil evit miret na grogfe ar foerel enn eur gos-trompil.

Hag an hol ku eus an drobunal enn eur c'hoarzin

Marc'hadurez Loiza Lateau.

Lenn a rear er gazeten c'hallek l'Avenir, ar 25 eur a viz aost diveza

« Epad ma emaomp o vonlla ar gazeten, e teu d'e-omp eus a Hestre e Bel, ke ar c'hélou a lavar ez eo marvet Loiza Lateau hiriio, da zaiz heur dioc'h ar mintin

« Loiza Lateau, a zo brudet he hano dre ar bed kristen a ra eun arouzanes pinour humb ha devot Epad ka'z a vloavezioù ha beteg he marv, ez eus bet gwelet war he c'horf merkou pasion hor Salver hag ar merkou-ze ker burzudus a ziskouezo, hep gwener mennoun Jezuz enn he angoni, pe war he drementan

« Loiza Lateau a ane, abaoue eun oad bras a vloavezioù a ma hep dibri anim boed-ha-dour nemet korf Jezus-Krist er gommunion

« Ar burzudou a avarer ama, diwar-benn Loiza Lateau, a zo bet gwelet gant meur a gant ha meur a zen dezi eus a bep stad ha renk ar bed hag enn ho touez, gant ar veleien ha gant ar vedisined desketa ha gwiziek

« Buez Loiza Lateau epad an amzer ma eo bet gouelet he c'horf a zo bet eur verzerans hir Mona ma c'hedo ec'h en em donne enn he fart he-unan ev, pedi Doue, ha pa z-ea er meaz, e voa evit ober vad d'he ene sa.

Kaer e deuz bet, ne deuz gellet muret na d-eo bet evelato goapeal, displijet ha drouk-preseget gant an dud fall, akr ha difeiz, a zo e pep leac'h enebourien ar relijon Ar c'hazetennou fall vez o'ho deus ket espernet anezhi o vruda dre ar bed, evel lam, kement tra vat a res

O veza mat eo bet goapeal ha gwall-gaset evelze gant ar re fa ar gristenez pacour ha mad-ma ne deuz great nemet vad hed he buez, ez eo evel eun dever d'ar gristenien dont da enori he hano, ha da gemeret skuner dioute da vera eve e deuz bevet, herver Doue ha lezen zantel an Iliz katholik

Eun Inspekteur a c'hoar hag a ra he arver

Pa gaver leac'h da vont eun inspekteur skolioù bugale, arabat eo e se lezet an dro vad-ze da vont da goll Rouez eo brema an inspektourien a zo bevet oun-han, a c'hoar hag a ra ho dever, gwalla ma c'hellont, hep klask ober poan da drouk da zen.

Setu ama war-lerc'h al zer a skrifaz an inspekteur ma da eur persoun euz a-zepartamant Ardennez, diwar-benn ar fugale a lea e retred ev i ober ho fask kenta

Mezieres, ar 16 eur a viz eost 1883

Aotrou Persoun.

An aotrou Prefed a zigas d'in al lizer ho pou-

c'houi skrivet d'ezhan, ar 14 euz a viz eost, oc'h ra fec'h da *respount* enn he leac'h

N'eus netra, aotrou Persoun, hag a virfe oc'h ar vugale da chomm hep mont dar skol, evit henna ar retred a reont a-rack ober ho fask kenta.

An dever-ze e-kevar ar relijion n'ema lamm ebed a enep lezen ar skol euz an 28 euz a viz meurs 1882

Pa vezo galvet kommision ar skoi euz ho kommun da rei he avis diwar-benn mankou ar vugale. skrifet ho hanoiou war gahier apel ar skol oc'h anavezo edonn enn ho gwir hag an autorited-all vez ne lamint ket a-enep.

Kavit mad, me ho ped, aotrou Persoun an assuranz euz ar stad vrasa n ran ac'hanoc'h.

Inspekteur an Akademi.
A. Corret

Mere'hed, ar Republik a ifen ann-hec'h adrak war ho tro.

N'eus ket pell e voe ar c'hoarz e tribunal ar barner a beoc'h euz a eil kanton Beziers.

Peder itroun euz a Serignan a oa tamallet da veza re garget ho c'hadoriou war bourmenadon ar gear vihan-ze. Ar prosus verbal euz a dorfed braz ar peder itroun a zo anna warlerc'h, great eo bet gant kommiser poliz ar gear-ze Klevit

« Oc'h en em gaout war ar bourmenaden hor beuz gwelet peder maouez azezet war gadorion hag o c'hriat. Tosteat omp bet out-ho enn rei nrz d'ezho da gas kuit ar c'hadoriou a oa dindan-ho. ha da lavaret dezho e vije great prosès-verbal enn ho eoop, evit ar *gontravanston*-ze.

« Lavaret ho deuz ez eant da zonti oc'h hon ursion gortozet hor beuz hete teir heur mes chomet ma bet eno alao hep oc'h.

« An deuz a-rack ar peder maoues-se a oa war ar bourmenaden, hag alao war ho c'hadoriou Lavaret a reant etre-z-ho an eil goude e-ben, oc'h ober goab enz a vuzik ar gommun eat da c'hoari da Arkachon me a zo o vont da *daolia eur pal-lok*, eme unan, ha me *eur rakedan pe eur rentan* eme enn all, er moment ma tremene tost dezho *itroun Prax, konseiller municipal* (sic)

« Ar c'homzou-ze ne voant lavaret nemet evit ober poan da dud ar Republik. Ar merc'hed-ma a c'houle brao eo difennet *an kombri* an hent *publik* »

Ar groaz mar pl., da gommiser poliz Serignan !

Ar barner a beoc'h pa glevaz petra a oa, a lavaraz ma n oa nemet an dra-ze o c'helle ar peder itroun mont da azeza war ho c'hadorion keit ha ma karjent, hep na gave d'ezhan e vije droug e-bed eno evit ar Republik

Hag an dud leiz an dribunal ha diroll da c'hoarz a goab d'ar c'hommiser-poliz. ne chomas ken eno teir heur-all da c'hortoz.

Bet anterret tair gwreach.

N'eus ket pell, ez euz anterret pe vesiat e kear Oran, en Afrik eur c'higer hag epad m ao bet beo. a zo bet kaset dion weach d'ar wered

An dro genta on er bloaz 1848 Diskenn a reat anezhan er bez, pa voe klevet kri ha trouz an taolou a skoe, ar c'higer diabarz oc'h an arched Pa voe lennet ar golo. e weichot ar c'higer-ma, a gredet maro, a sevel beo-buezek ac'hano. Konezet e voa enn eur fa zen a hanver e gallek *lethargie*.

Trawec'h vloaz divezatoc'h, epad an c'holera. ar c'higer-ma a gouezaz adarre e falhagn Gortozet e voe peder-heur war-n-ugent gant-han, ha sebeliet e voa a-nevez En em gavet er wered ar c'higer a zihunas evit an eil gwech

Enn dervesiou divêza-ma evit doare. ez eo marvet ar c'higer evit mat, rak knor a zo bet klask digas buez enn-han, kement a zo bet great a zo bet nil, ha setu ma z eo bet anterret evit an trede hag an aveza gweach

PEIZ HA BREIZ.

Breiz dihun, kemer da gleze,
Sao c'hoaz eur wech vit da Zoue,
Difen kaloun da vugale

Er c'hoat derrek sao da vanel,
Trezek an nerv dalc'h-han huel
Bez da Zoue eur gwir vugel

Klev punz an ifern zo digor,
Trouza a ra evel ar mor,
Pa red d'ar red-ru gant furor

Arvor, bro badeet er goad,
Ar gwez derrek e kreiz ar c'hoat,
Gant an arnen a c'harm « Argad !!

Argad a c'harm ar menesion,
An ho gerrek war an aochon
« Evit Doue goad ha kalounou »

Arvor Arvor, douar benniget
Chilaou feuz mouez ra ol Varzed
Mouezion da Zant n he c'hreiz douaret

Punz an ifern n ouz disiounket,
Enn hon amzer tud dizakret,
Er fank beleg ho goug benzet

Lavaret ho deuz etreze
— « Breman ne vo ken a Zoue.
« Ma toz d ezhan, malloz d'he re !

« Greomp eur breze skrujuz hag h e
« M ar mank komzou kemeromp dir
« D'ar maro neb nfenn ar gwir

« D ar maro nep a gar Doue,
« D ar maro nep glask ar Roue.
« D hon tro breman da rên tre! »

Hag hoil, vel bleiz kounaret,
War bro ar zeut ho deuz lampet
Gant-ho *Breiz-Izel* zo mac'het

D'ar bugel na vez kon roet,
Nemet kenta lion ma liget
A Zoue biken n'ho konzet !

Ao c'hui rannunk kreiz an Argad
Vit ho bro a rofo ho goad.
Den vit rei c'he eur maro mad !!

Eur belek vizo n'ho c'hichen,
Re d'ar marc'hegza annen
Ha d'ar boaz beza bek anken

Ar gwir sqnob-ze kor karet
Douz-hoc'h tud a vor zoudarded,
Dre ursiou kriz zo bet kaset.

Marvet breman kreiz ar glac'har
Marvet n'ho kalonn ar goannar,
Vidoc'h Iesuz 'bet war an douar

Argad ! Argad ! pautred a Vreiz,
Mar c'heuz eur berad goad n'ho kreiz,
Savet pi mm, ha savet e leiz.

Greomp 'vel gwechall hon tadou koz,
A ze breman en baradoz.
Skoomp vel skoent war ar Zioz.

Kemeromp boul vit zour haden.
N eur skei war an dispar herieu
Vit hon feiz vit Breiz, torr ho fenn

Neuze kroaz Jezuz, hon Salver,
A zavo splan war ar bed.
E c'harz he zreiz liliou kaer,
Dre gant goad ar Vretouned.

X

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA, AR SKOL DRE FORS, AR SKOL LAIK HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall, eur priod fall, eun tad fall: ar re c'henta ent an dud difeiz, hag an diveza euz a dud he vro.

Ene ar bugel a zo ene ar vro : mear bet fall ar vro a telo da goll.

Hanvet eun Eskob o hano euz a lezen-skol Ferry

E I. NOSVEZ

AR MENIL DRE FORS

AN DISKLEIRIA BUGALE D'AN MEAR.

Jerom Fur — Anaoud an da lenn d'e-noc'h anezeiet a lezen War ar gazetenn

« Ar vugale pe an hini en deus karg euz ar bugel tnap pe vec'h a rankoo penzek dervez a-raok ma lgorr ar skol mont da ziskleria d'ar mear pe e taic'ho anezhan er gear da skoua, pe ber c'haso da eur skol unan k. ha da be skol. »

An dud a vad ne lleont morse mont da ober ho diskleria d'ar mear, nemet goude ma vezo kemennet gantezho eun ho c'hear, hag a-raok ar pemzek dervez a vezo

Ferry Bezaour Enn ho c'hear Jerom ? Ne ke dre affich paper dre daboul n na war ar groaz?

Jerom Fur — Nann, Herve Ar mear he unan a d e kemenn pep tad enn he gear dre lizer, ha ne ket dre daboulin d'an holl. Al lezen a zo evel-se. hag ar mear da genta a dle sent oc'h al lezen

Al lezen a lavar c'houz ma na ves ket great an disklera-ze e poen, hag enn amzer merket, ar mear a skrifo kano ar c'hrouadur war unan unan euz ar skoliou pu dik, ha gonde a lavaro d'an tad pe d'an han en deus karg euz ar bugel

Ma na alij ket d'an tad ar skol a ze takea d'he vap mont enn-ho dre lors, e c'hell ober eun diskleria nevez. o lavaret d'ar mear da be skol e fell d'ezhan ez afe. Koz e c'he vez an tad lavaret d'ar mear e taic'ho anezhan da skolia er gear, ha pa ve zo-ken e-kreiz ar bloaz e ve.

An diskleria ar mear a rank beza great bep bloaz. pemzek dervez a raok digor ar skol

An re-ma a zo takea el lezen, ev ma ranko an tadou, pa na vezo mui a frèreu hag a seurezed oc'h ober skol, kas ho bugale d'ar skol publik laik

Ha ne ziskouez ket. dre eno, oz eo fallagr al lezen pa fe a ezh: gwaska an dud mua ma c'hell fors e-neul ne ra ev ober poan gant ma vezo lenn he zies-skol a vugale.

Evit digas gwelloc'h c'houz ar vugale d'ho skoliou fall. ar frammansouned lezennerien ho deuz great eun dra-al.

Mar choum ar bugel da skolia er gear e ranko beza gwelet dre examin penn c'hoar Ar c'henta examin a vezo a ouz eost 1884

Mar oes kavet ar bugel hag e vezo atao, ne c'hoar ket traon e walc'h, an tad a ranko neuze ho gas da eur skol aubrik dimeah eiz dervez. hag a-raok. diskleria ar mear da be-skol ez afo

An examin a lavarer a vezo d'a bugel a zeuz pe a ziz vloaz ha dre fors, na petra !

Tadou Per-gor Asa. Jerom gwaz e vez drong a ra ene eun dra hep tro na kavan ar gor *dre fors-ne Dre fors tut dre fors ano* ne d-eu ken euz a c'hanaon louz ar frammansouned eskumunaget-se. Ha skafo pe c'halcourien omp-ni hoil d'ezho brema ? Ha ma z afe an holl dre fors d'ezho vez d'ho zro ? Sut a walc'h e vent, ma na d eont ket

Laou an Hedet — Ka atao Andre ar re-ze a gavo diarbenn d'ho skol dre fors ha ne vezo ket pe c'houz Ren ec ma n anavesfenn neben, petra eo an den, an den e nep leac'h hag e neb bro, ne gar beza kabestrel nag huanet a-enep pep gwir Nerz tud diboell ave frammansonned ar Repoblik, na c'hren, mad. ne larzo ket pe a-enep gwir Done

Yoen Deaugner — Hual lezen ar skol dre fors a gavan vez eun taminik stard evel- c'hoc'h-c'hou, Laou hag Andre: ha sisi-stavtor n. ma ten ar feun-

mansonned gwall-atredek da examinn eur bugel da zeiz pe a eus klaz Jaouse petra ve goulennet digan-han a an oad-ze ? Eno eo ann nec'he.

Herve Becneur — Karoulle Noel petra vezo goulennet ? *Kentelliou traou* (leçons de choses). a lavar va map.

Jann Kuhner — Ha ma na lavar ger ar bugel, nemet dre ne zaelou, petra vezo goude ?

Fanch Drezeur — Ma c'houel ar bugel, lann, an examinatourien a c'hoarzo dag a lavaro ne c'hoar netra eus he gentelliou traou. hag e ranko mont da eur skol bublik Setu petra c'hoarvezo. *dre fors* annezo.

Yoel Draugner Dirak an dra-ze, me faol ar bugel a avarfe d'an examinatourien mont da houpmen Bac'het em meuz va mab er gear hag hen derc'hel a rin. Kalz re a *gentiellou traou* a c'houlennit e gant-han ha gwelloc'h eo. a gav d'in. e va mab da genta hag e c'hoarfe evit kreski ha nerz ha digêr ne spered Goude-ze, diveza oc'h. e teska muioc'h eun eur miz evit na rafe brema e bloaz na daou.

Lan ar Lar C'houi a lavar brao an dra-ze ama, Noel ha ma tigaser an archer d'he gerc'hat d'ar skol petra reot ?

Noel Draugner — Ma tigaser an archer, Lan ? Keuze e vezo red kaout archerien eur mared tag me gred-oc vezin ke va-zuan Ouspen-zo. mar ten an archer herio. e ranko dont warc'hoaz, hag astronz ha hemdez-e houlou rak anez foutr-bi-ken va map-me ne d-a o c'ho skolioù dre *fors*. entent a ri Lan ?

Herve Becneur — Setu aze kentelliou traou. amezeien hag a zeskouez brao petra ei a liberte a ro an frammasonned d'an dud brema Ar ger-berie a zo teir hr gwazou sot anez an hemdez ei map-me ha pa dint, ne d-eu a-comp dont-han nemet avel flemm dre fors. Karoulle

Jann Kuhner — Esreget ave, Herve, spurion, hualou. naskou ha gwaskoliou a bep seurt er a dle komp dre fors dindan gerte ar frammasonned daouet zu. Kaerie zo ne weian ket. Koula lavaret lann e-ben da zel an piz. hag a ve er meaz eus al lezen dre fors-se

Ia rac ar vugale ho therein, ar vistre-skol ha re-a-t ha kemmet e a ar taillou paour a pevarn. Traou ha kaera pakeit a zo gant ar skol dre fors, eo ar vered hag ar gonsellerien a zo e kompassion ar skol. Abaro ne zot anezho a gav brao an dra-ze nag gav d'an ne bado ket pe ho havre koar Goude-ze. Lan ar Lar sot da vot bep tro evit ar republ kaneu ?

Jerom Fur A raok dont da examinn ar vugale a vezo choumet da skol a er grat e ranko ar c'houarnamant kaout examinatourien a-walc'h da vont da bep bourg ha da bep kerrnaeh

Hag e pelec'h e kavo ar re-ze ? Ha pa ho c'hafe, ar re-ze neuze a ranko dont da gaout ar vugale, pe ma na deuont ket ar vugale ang ho c'herent marrau ne vezint ket kor sot arabad kredi da ober eul leo na d'ou evit mont c'ho e haout

Laou an Heder — Evelse e vezo ober d'ezho, Jerom. Pa vezo hano eaz an examinn ze. an dud a vezo en em gêvet da zeo hel mana ma e'hel ot, ho bugale er gear a skolia a henn daou bloaz goude ho devezo emichans sk not a-walc'h adarre d'en em gêvet hall evit e kontr er gear hep kas ho bugale war dro examen e-ben

André Penneur — Neuze Lan ar Lar, e vezo ero an archerien da dumma d'ho zronkgon ha da sarnka fank dont-ho ar zann, oetek dreist ho hanzeu dre fors hag a fors ?

Herve Becneur Sana fouetr-buskoaz ! E pe da-benag e fourfe eun den he fri e lezen ar skol dre fors. amezeien ne garfe, evel a welit a zont er meaz anezh, nemet kudennou a ve lavaret, karoulle ! roestlet ha fri net, uzuet ha dilaziet gant kerneel ha lost an diaoul

Jerom Fur D'eomp brema da vugale ar skolioù Lbr ha da re ar skolioù laik pe skolioù ar gommun Selaout ar gazeten war an dra-ze

« Mistri skol ar gommun ha mistri ar skolioù libr a rank hep miz kas d'ar mear ha d'an inspekteur Leton ar vugale a zo manket er skol, o verka peo gweach ha peruk

« Ma ga renn ket an draze. ar vistre-ma a vezo torret epad eur miz, an dro genta, hag an eil gweach, mar d-eo er mêmes bloaz torret epad ar miz

Herve Becneur Euzh eo kena brema Jerom, beza mestr-skol dre fors pe derri Karoulle ?

Jerom Fur Mankou ar vugale merket gant ar mestr-skol komission ar skol hep-ken e deuz neuze da welet

Komission ar skol

Jerom Fur Da gomission ar skol eo kaout mad pe fall an digaresion a lavaro tad ar bugel n eo ket bet er skol

Selaout ar gazeten ama

« A-vremn e we an hoalt dud, emichans. n eo ket kaloun ar vaum na karantez an tad eo a zo galvet da gaout aked eus a ner bed ho map pe ho merc'h.

Ar garg-ze a zo roet da dud estren

« Ar paotr ne ket kre a lavaro an tad pe ar vamm

« Mad, ne ket d'e-hor h-e houi. hid na mamm eo da welet petra zo la ober war gement-se d'eomp-ni eo

« Ho tenemagez re-vraz a zal fe ar'hanoc'h ni a zo bet ken hag a glasko gwelloc'h a-ze mad ar c'houarnamant. ha mar bezomp eun tammik re-

griz, ho karantez-c'houi a dorro nerz hor c'hastizi, pa viot ganc ho pugale er gear

Betu petra lavaro dre ho querou re-aliez marteze, tud komission ar skol da eun tad ha da eur vamm bamor ar-zanvez merourien pe *gerien-epad ma rezo gwrtet tad ha mamm dareuliù eur paotr a zo er skolaich o kas eun tamm paper evit digarezi pemzek pe ugent derrez m eo bet ho mab er gear*

Jann Gabaer Hag an dra-ze a zo lezennou leal ! Ar re ho deuz poan hag a zo paour eo a ranko atao. ev , doare. dougen ar bas ha beza gwaskel mona, bete zo-ken war zigarez skolioù hugale. Eur vez eo

Laou an Heder Marieze evelato. Inon, komissionou ar skol e pep kommun ne vezjot ket ker kriz oc'h an dud ha ma lavar kazaden Jerom Ar vered na konselljerien ar c'hommunioù ho devezo skuant a-walc'h. a greslan, da welet ez int vez gan, ar re-ail skafed al ezen skol evit chouni hep sevel gant ar frammansonded-branted. ha bo za vez trac'ed ho-unan skuant ho devezo. ar braz anezho, da welet ne zigresko ket tamm ho fosan o vont dre n ben-se d an dud, ev. harpa al lezen-skol dre fors.

(Eur pennad all disordro grata ,

E traon ster Montroulez, dirak ar mor

Pon. a-nont ema kear, enn-hi ad ha poanioù,
Dira-z-onn ar mor braz a zo dount he glemmoù
Tud ha mor a lavar, nep h qr enn he tez,
Ez euz war ar beu-ma giac har ha karantez.

An delien drec'h ar dod a zistag meleuel,
Al lanouz druc'h ho neiz a beta ankeuel
Mont a reont d'ho amzer unan seac h d'ar wered,
Da zec ha an daelou war ar besion kouezet
Kouezet eno gant kaon d war-bouit ar gaoun
A zo dianket d'ezhi pried mamm pe vugaouo
Egile a war hy euz an neiz m eo ganet
Da heul. n oar da ve vro ar par en deus kavet.

Eve an delien zeac'h skubet gant an avel,
Evel a labousik digor he zoug-askel
O vont pe dnc h he neiz, pou er bed-ma an den
Ha ne choum dre ma z a war he lerc h an ankeu ?
Truez en deuz nouank he ene gant gudi:
An hanv zo remenet, drema den ar gosti.

Perak ar wenn ne choum ke- enn hor bro ?
Perak pa vez nijet e leu ien an amzer ?
Deuz affo amzer gaer, ma listrolo enn dro
Ar wenn garfen affo war doen va c'her !

Nijet ar wennili n jet eo enz a Vreiz.
Hag abaoue labouz ne glevan o kana
Assone oc h an douar ne c hoarz ken heol an deiz,
Ha va c'haloun gant doan a zo tost da ranna.

An dleo Wenanen

E toull eur goz-voger e veve he-unan
Eur wenanennik keaz oc'h krouidi gant doan
Ne doa kar na mignoun hag hi karantezuz
Hep kaloun a he c'harel kaloun ne ve eürus.
Stad hou-ma voa dounuz he zammoug-gou mel
Iea gant ar merien euz a greiz he armel
Kaer e doa sabontat poanja endra e helie
He foan a rea da goll gant ar loened fall-ze
Tremen a reaz eno eur wenanen vihan
A lavaraz d ezh. perak ouc da-unan
Va mignounezik vad " A-zred rank mervel
Oc'h armerien, ar rioù ne c helli ket herzel,
Mar chouiioez ewe-se da unan da veva,
Hep den a oher d id vad hep kaloun a oc'h harpa.
Deuz arese affo, deus ta d am c'hour gan-en.
Hag e vez karet, hag e vez laouen
Hag e kavi bemdez koar ha mel ar gwella
Ne d-anv gant ar merien. eve ma z eont ama.
Deus-ta, va mignounez ha me ranno gan-ez.
kemeno vad am bezo. labour ha karantez
Gan-en vez euruz Ar wenanen a reaz
Hag ho thom int, atsaoue, aouen, euruz hag eas

Karantez ha labour a zigas eurusted
E dion galoun gant Doue pa vezont bennoget

Er gwez braz ha d gor e krog gwad-avalou.
An êlez rog a gouez euz a leiu an neoun ,
Ar Rouanez douell a weler diskaret,
Ar broiou aveiek a vez hon c-stouiiet

Ha pa diafe ho penn dreist an heol ar stered.
Ha pa vrutafac'h an douar ar mor ar bed,
Mar d-euz enn ho kaloun rogon hag avel.
Ne dalit eur raoskien ganet oc'h da vervel

An enor zo eun eneien
Kerrek buel enn-ero he zevon ,
Ne zistroaz enn-hi biskoaz
Goude rikla, maouez na goaz

G. Milin

ASSOCIATION FINANCIÈRE DE FRANCE

SOCIÉTÉ ANONYME

Au Capital de 1,000,000 francs

PARIS RUE CHANCE SAINT-HONORÉ, 4

Achat et vente de Titres cotés et non cotés sans aucune Commission Courtage officiel des Agents de Changes — Paiement de Coupons Commission 40 cent. par 100 francs Versements. Echange de titres Transferts, Conversion Libérations de Titres Souscription aux émissions sans aucune Commission Avances sur titres

Renseignements gratuits sur toutes les valeurs (Joindre un timbre pour la réponse).

Ar Merer G MILIN

Kemper, moullet gant AR. DE KERANGAL.

TRIWECHVED BLOAVEZ (N° 37) AR ZADORN 15 A WENGOLO 1883.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

FEIZ AR GAZETEN, HUB DIGAZ,
Ar Finister . . . 8 scoed
Ar Morbihan . . . 8 scoed
Costes-du-Nord . . . 8 scoed
Ar rest eus ar Frans 9 lur
Ar broiou all evel gouez ar post

N'eus kas Vendr, na kas Hoas
nemet bar Salver Jezuz, Roue.

An holl-kenskriverien a dle kas groet da Ker'sch ar gazeten, d'ar Aviror DE LORGERIL, hub-kas.
D'ezhan E vo e tle kasout kevrinhou an holl gerioù da lakaat war ar gazeten

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garanciere-Saint-Germain a Paris
eo he deus charged da recevoir ar c'hemennou

AR BLE.

Ni a rear ar re en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho. d'he rei da lenn enn dro d'ezho. d'ho c'herent, d'ho meuzouned, d'ho amezeien ha dreist-holl d'ar re anezho a anavez ni evit bezan republikaned. Eur republikan mar en deus skiant c'hoaz a c'hell enn deiz pe zis gouviel ar c'hirionez ha pareiz dioc'h he glanded

---

Kemper, 13 a viz gouepeù 1883

Ar Feiz a ro kre evel Roue
Savet a vo ha kre ha Roue.

Dirak mare Herri V e se eur ger da lavaret

An darn vrasa ar hanoù h, Brelouned, a zo sonet ket brema marvat, o kievet meuli kement Herri V abaoue ma z eo maro, e'houi marteze n'ho oa ket kaoz k ese hano anezhan a-raok Mar l eve se a zo c'hoarvezet. Herri V dianavezet gant pobl he vro, nemet enn amzeiou diveza-ma pa z oa re avezad a noa ker braz dirak ar bed ko-keu ne deuz brema Roue na, unalaer war ho zron hag a ve evit b'ezar ni-han na diveza'oc h ev t beza savet bars ken kaer hag ma vezo gant an istor mar bez ieal ha gwirion

Mar d-eo bet Herri V bep troù hag enn exil, huel ha braz he hano er bed, ez eo hueloc h ha brasoc'h c'hoaz he zoe brema enn nev dirak Doue.

An dra-ze a c'hell an hoil da gredi o veza ma z eo bet kristen mad a-raok pep ra, o vond ma z eo bet staget enn he feiz ha kre he garantez

Mar bena an I s katholik, dre-z-ho ez eux deut d'ezhan gant Doue nerz da gerzet beure war a-raok ha c'hui bemdez war-zu ar mad a rea d'an hoil enn-dro ezhan eveise dre he oberou evel dre he skridou ne lavaro hag e lavaro atao d'an hoil ober eveiz-han

Breiz Herri V enn amzer-ma a zo bet klévet tud a skiant o lavaret, ne vua den nemet an Tad Santel ar Pab

Neuz enn. Brelouned petra eo labour ar feiz Herri V en em anaveza Dre-ze eo e kievet beb enn amzer ho zonet kristen o lont da geleun ar bed hag he vreudreus-hoi He vro ne deus ket her selaouet veza ne devoa ket, d'he gompren, na feiz a-walc'h enn he spered, na karantez a-walc'h enn he c haloun.

Ha brema evit maro he Roue, Herri V merzer ar feiz ha merzer he vro penaoz e vezo hor c'hount dirak Doue ? Neuz nemet-han hag her goar

Ar pez a dleer da gredi a-vad eo hent ar feiz, unklouezet ker skleur a ar Frans gant Herri V hed he ruez ha war he zaro. eo an hent-ze bep-kenn a dle da lennia gant he Prins ar C'hount eux a Baris, mar fell d'ezho dont da veza euruz, evel m eo bet gwechall enn holan he Roueed kristen

War zerc'h Herri V ar C'hount eux a Baris a zo galvet eur bep gwer da veza Roue ar Frans, ha kredit mad e vezo. Brelouned s ene ar Repubik hag he framman sinoned, gant ma teuoc h c'houi hag an holl gristenien, da rei a-zhan, pa vezo ar mare, skor ho c'hreac'h hag ho kaloun ha nerz ho penenoun

Pedennou ! na pedennou a zo rei atao d'ar re-vro ha d'ar re-zaro

Neuz vro er bed marteze n eus kanlon na kear, na kerzaden enn hor bro na na se bet pedet enn ho es, Herri V nag he zue

Meur a gant meur a vil ha meur a gant mil zen ho deus pieget ho daoulin stouet ho c haloun hag reizet ho zue dirak Doue o tont da askan er vez esperans ar Frans katholik

Herri V he-unan a lavare evel dezuz a-raok merve d'ar re hol a noa war he dro o ouela e na mec'het d'an peobl evit ar Frans ! a

Hervez he geien pedi a ouromp holl ela. Brelouned, pe evit hor vro hag vez evit ar C'hount eux a Baris, a zo hor Prins iremia

Pelez karg dirak Doue ha dirak an dud e vezo he hini hen ne. ha pebez cuur ha gloar vez d'ezhan ma taio, dre ar feiz kaboul ar Frans, he vro, da zont a-zavezz d'he renk ha d'he gallout a zasaez d'an urz vad d'ar peoc'h ha d'an eurused.

Ev.t al labour vras-se a zo roet d'hor Prins ua

ober Bretouned c'houi evel an hini e Frans n'zo ean devor evid-hoc'h pep bremañ hep paouez evit-han hag he hensl a Garounek vez. pa welot he vanneu o tisplega.

Arc'hant, arc'hant d'ar Republik, mar plij!

Setu ama. Bretouned, e pe stad eo lakeat ar c'hommerz gant frammansonned ar Republik. a zo o c'houarn ar vro tremen pevar bloaz a zo

Epad an amzer-ze hag a-raok ho deuz lavaret, kaut ha kant gwech a. e vije an holl euruz ha junvidik. ho a vije pep a-dermen ken eur ger edo ar Republik o vont da ziskenn ar oes war an douar hag e vije gant hi hor vro evel er Baradoz

Neuze a lavared ne rezo netra eve dimeas ar Roueed Ar Roueed gwir eo hi deus renet war Frans epad pevarzek kant vloaz hag hi deuz great ancoun ar vro geuta euz ar bed An re-ze ne o ken netra Ar Rouesed-ze eme ar republikaned n'ho deuz great hini nemet re na ar vro. ha lakaat an dud maeharus nemet-hi ho-unan Eur seurchamant-all a vezo gant ar Republik hag an holl her gwelo hep dale

Koulskoude ret a zale da welet e gwirionez gwelet eo hi gwelet a rear hemnez, gwelloc'h-gwella. ez euz eur zeurchamant graz gant ar Republik Hep dale pa d'ho devezo an tad ietra e bed kenn pa vezo pet ho mamon bete, an amzer a vezo gant frammansonned ar Republik neuze e vezo an holl ken euruz ha ker junvidik an eil hag egile ha, war c'hourvez c'houz. hberte d'ezho da beja ho truil ou ha da harasskat gant ho listuz

Eun ten a skant en deuz avaret ez aje ar Republik d'ar bern dre an arc'hant a Zorlange An drouz,a gred kalz a dud ne d-eo nemet an hanter eus ar wirionez,ha nez e rank,e beza lavaret euspenn ez aje ar Republik da gomz dre ziskuan ed he republ kaned e keser kement labour a reont. ti labourou kaer a zo bet great gant hi a zo bet skouezet ama meur a wezh d'ar bobl Kuzh e re brasdiskouez. dwar-zu'r an arc'hant e pe c'hoz o labourat ar republ kaned hi. buhez. Eur gwiriones. hag a zo meur a vloaz o'h pep netuen d'ezho Pa vezo echu a dibunn gant-ho petra a vezo great ? Eur wiriones marvad da vont ar Frans enn he bez Gwelout a kalz eo e re great eur gordenn gre ha feiz a stagas huel ar Republik a-zispi

Kamor ar c'hommerz euz a Baris a zo o paouez lakaat mouez eur paper *rapport officiel*,— hag a lakaas eme ar gazeter enkrez ha mez'h e-touez an arc'hant a zo eo em roet an traikoun graz

Drak or c'hlemmoni a zo euz a bep korn euz ar vro. eur penn d'a zo dewar-benn ar c'hommerz Klemmoni a gresk hag a skign ar spoun. e pep leac'h, kimbr ar c'hommerz euz a Baris e deus soujet e vije mad o ezhi gouzout, e gwirionez, ha leac'h a zo da gaout aonn

Neuze war gouleo konseil jeneral departamant ar Sevar ar gambr a lavarer e deuz roet karg d'he hommission da re da anaout e pe stad edo an traikou.

Ar raport great enn hano ar gommission gant an autrou Fourier goude bezn bet aprouvet pe gavet mad gant kambr Kommerz Paris a zo bet moulet ha roet da anaout an holl

Ar raport-ze a ginvez ez euz bet kollet,leh bloaz an eil-dre eg re epad pemp bloaz euz a 1876 da 1881, war an traik a-zavezas da gentañ

187 mc. tons	*kant mil ha pevar-ugent mutton* war an traou da vera
131 —	— *kant unan ha tregont mutton* war an traou fauriket,
29	*Iri mutton war-n-ugent* war marc'hadourez-ad a dep seurt
341 millions —	
	Ama a-vad e ranker derc'hel kount euz a
74	*berr-zek ha tregont mutton* a draou pe a zare badourez a zo bet traiket, euz a Frans er bronn a. Ar zoun-ze tennet er meaz, a zigas neuze ar c'hoh, da
267 millions	*-nou c'hant seiz ha tregont Mutton*

Setu aze ez traik an a-vez ea euz a zavezas ar vro ar bronn-al epad eur bloaz. war bemp bevel out-han

Brema, gwelomp petra zo ez traik ar mammez daouez deus a hoarz ar re euz ar bronn-al. eve a-raok. epad bloaz. war bemp bloaz bevel out-han.

Mar deus koll a dout. hag ama e c'hounezer ?

Evit gouzout er c'hommerz. e ranker gwerza ha beza paet, da lavared eo. kas ar varc'hadourez er meaz Mez mar deu er vro euz ar bronn-all muioc'h a draou evit na gasfe er meaz re na bas ket ar bronn estern reajon kre a-walc'h, na kement a zroajou zo-ken hag a dae tud ar vro, neuze eo kon ar vro adarre evel a c'hoarvez ama welomp

Euz ar bronn-al ez a eul eun hur arc'hant davez dek bloaz epad pemp bloaz. evit ar voudegez

830 mil tons	*eo hanter e hanter kant ha tregont mutton* war an traou a vez a
80	*pevar ugent mutton* a zanvez brut
82 —	*daou ha pevar ugent mutton* a traou faur ket
76	*c'hoaz ha tregont mutton* a varc'hadourez-ad a dep seurt
1 174 —	a zo, enn holl *eur milliard pevar zek ha tregont mutton* ren euz ar bronn a enn hor bro.

Dre-holl ar c'hombichomz-se great mad gant kambr kommers Paris n'eus nemet gwelet brema petra en deus kavet ar c'hommerz espar ar pemp bloaz m'eo bet ar gwir republikanel c'hwarn hor bro

Ha pe kwir ar chifrou-se, ne c'houlo den ho war'h a zisklerez ez a brema hala bras-e'h kommerz ar vro enn dro ken diavaez ken diabarz. eget na d'eo dimsan ar Rouned ? Ker bras ma a, e gwirionez ma ufar an tenzor bras eus a Baris kavet e galleh la *Rempar de Prance* en deus kollet ar vro he frongent milion en eur a ran hep-hen ha lavaret eo ouspenn nao m'eo eun bemdez

Lak a brema war ar c'hontou-ze dre-holl e vo lakaet an nebeud mall ha kwir an dud da vont da lavar ho anthon d'ar re-vrasan anthon hag a vihana dre-ze eur an eil mar d'egile kountul pe'h an tu-all an arc'han a zenner e pep leac'h eus a dreiz-ouest ar Vretonaouman hag e vez graet d'he hor'h gwelet ze eus Bretounied e pe stad ema ar vro etre daou-zen ar republikaned Rel eo hep gaou e re ken a an dud ha gouel-dimar evit kaout kwirvez er wirc'hraou ze hag eus he gouarnamant

Mad, Bretounied war gwiriont ma e vout ar republikaned-ze, tud a vihanv war ho merou ewel m'eus bet d'ezhan dimsan Rome e-leiz eun ho rach a zu e pennoù ? Ha mare hajem eo ma vez great kentoc'h-hen eun d'an elektourien da vont da re ho merenour evit hep kin ? Mare hajem ar re-ze hag a lavar neuze ar peu ar bobl espar dezh vihanv eus a dro dezhi mui eo

Petra ta ze da re vale kaout ar c'houarnamant, gant m'ho devezo ho meuz ar kaot war ho pakou ? Ha pa gresko ar bobl dimsan ar kwir'h an dra-ze ne ra mui

A raok penn ma vefet e re eun dra-bennag e vout da gaoz mez d'an tud kleiet hor'h eus martoze Bretounied ez eus gwir eul lezen peter bemdez n'eus ken nebeut ezomm a neuz ar re gaou ne da kout kel eus e c'hoshad buhez ez a kas ki hoar'h ar varo ma ra ar c'hoaz unanik muioc'h bemdez, zoken eun tribunaou ar varvezhe-re a ra la d'ar republikaned ? Ma ra renkont gwir la ne vez ar re-ma ken a c'hellont mui ? Pa vo ar re-ma ken a c'hellont ? Pan vo ke'h ke ma e vez likeet republikaned dre'h bouez ar gouarnamant ke re ma a zo kel a vad, ar rikla gwella en deus kavet ? Ia renta warnoh d'ezhan na petrafa ra bou ken ? a eus petra justoc'h gouzout kuit

Ne'z arabar ez kresk e vro renket ar zrouch ze eun nebeu ou nann unan e bel rak kompreno nit an ene-ma ar republikaned ebarzen metez a ranke bout ez ar re-al ha gwelloc'h ac mui kel Ez ao dre ze da vez c'hoi gant an dud gampet e Paris kresk a zibo war ho fe

Petra a lavaro eun dud-bras, kresk anarte ? Betag-hen n'eo bet kaoc'h ebet eus ar c'hresk-se gant kommanson ar budjet

Nann da ! gwir eo mes kaer ho pe klask en em afreta hag en em deuna ha'z eus ar c'hresk-se, kresk a ran war c'houn unan-bennag hag ar c'hont a ranke lezel kavet da re d'ar re-se

— E pe-vare ar vent, breman ? — E fez e godel ar bobl na petrafa Neuze ruchan pa hae ar bobl ar gwir e vez servichet mall hag e kendel Ia ia gwir ha kendel a bako ar bobl dre ant barzerien gouarnamant ar Republik Ar re-ze a vez diwar ar vent godel ar bobl ha pounde pa deuno da glask gwir dre ant ho, e vont d'ezhan ar vag ar da bijat mar d'eo met a-walc'h da vont e penoz

En despet d'ar varzerien teil eun tribunaou, ar bobl a vez a-raok mont kempenn a-walc'h ha rak'h gant darn a c'hoar hoaz war gant anezho. petra eo unan martoze Ez a brema a-mui pa vez a-unan ar varzerien hag ar re a eo red e ve an dud tri mui el mar d-eont e penoz. evit n'eus lez pe vent e vez a ve strakho dre'h ze eun gwel ez ehi ar c'hi ar en arabat da c'hortoz Mar d-eont e pe-vez brema e welout ker gwir ha ma tigas an hent zalergez an dra, e vezo rust da ho an atao-dou, war gregen hoaz ho ve hep hini eus an dud gwirion, espar ma pe ar varzerien hag ar re-ze kouset eus ho c'hoaz

Goude ze dre da zavet e vout ar republikaned eur houarnamant ha'z mar had mat'or h evit n'eus lez pe vent gouarnamant all ?

Ia da lez ez eo rak ar republikaned ne arhont tamm e bed ar h ar hant gwir ha h aalz ez ganeho ober bed hep koaz ha'z eo ret petra e lazou-rerien e dienpo ho kaoz ne tle war an dreaz e emaint a c'houde eun eur Breiz pa z eo gwel e bro ha'z ed gelenn gwel e welout e vez lezel da re da z ve da vont dreiz ar Republik ? gwir eo ar varzerien ouzoh a gouzoh ker war ho kresk war ho daelh a da penn ha gouzoh ar zamm gwir a-dre Pebe pounr dimsan ha'z ar varzerien ha gwir e ra ha'z eo ret petra ar bobl ar Breiz ne ket justoc'h ar sklerijenn ar Republik en gwir ha'z eo ret petra ar vent Ia ia ho dizoue ne met ha hag eskorz ouzoh dre ant pounrvez hag ar mare ma ra ar bobl ha'z ar Roue ra ar vrezhoneg kuit a ra ar Roue ha'z ar varzerien hoaz a zo askouezet eur gwir a gwirion eus ho gwirvez da zepa. da zibri ha da laza ar Breiz

---

Petra ne hellez e bell Henri V

Evit ma vezo anavezet mad gant an dud peger bras eo ar c'hell a zo great gant ar Franz ha gant an Iz-c'h ell Henri V ez ez red sklerc eun tamm eus ar pez a gwelet petra a zo bremanet hag evit gouzout vez petra eus ar brama petra e ya ar Gap. ma ra eus bet bet mared mi-kan er bloaz 1873,

Digitized by Google

da lugout war drouz ho dudou

Ar Franz, a lavar dezo e doa priñsal ar Roue Napoleon a vad an dra ze ne het ar marvaouz ne. Ar Franz marteze ne oberoje het mad Herri V mes ne doa het her priñsal dimezi. En dro ho doa priñsal ar Roue ar vro dre ma oa aozet ar re ma a c'hoarvez ar pevare pe pemzek a viz Gouere. Ar Franz gouel ar Roue a voa deuet pep gwez ha pep miz da welout an Aotrou Duc a Vourbon, ar mab koz an Aotrou Herri V a oa bet lazet e Vro Saoz. Ar Roue a oa bet ken kaset gant ar Franz da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale.

Pa oa bet ken kaset gant ar Franz da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale.

Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale.

Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale.

Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale.

Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale.

Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale.

Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale.

Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale.

Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale.

Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale.

Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale. Ar Franz a oa bet ken kaset gant ar Roue da Vro Skos, ma oa ar Roue Jakez VII a oa bet lazet ivez gant e vugale.

war-n-h hep trans e-bel el cuer a skribaz da Loiz Veuillot, he merza « cer politik ? E-touez ke-mend-all a raen a gaskar hor ben ken uel ha mat eo, ne roa an distera ira na wele he enoulagad leun hag hi gouiet a zaeleg

Hag an Iliz an I z a gare enn he galoun gant temerdigez eur map henn. Ne rea kuz e-bel petra lavare an oll, d war boun he garantez or h an Iliz Gouzout a rear e pe zoare karantezuz e seule an dud zamank a vez enn armig an Tad Santel ar Pap. an oll a wask ar a nia, ar braz anezo eur a Lamilion e-barz ed

Pa asskaz poblou an Europ, pa braz gouarnamant Impanaer ar Frans ha gouarnamant ar Repubik ar Parlamant da gemeret ira an Iliz. ia gemeret skuiou a bes roe d ar Rubed re Brusiaus an Aotrou Doue Rouen ma, Impanaer marteze kalz anezho. Ho zeus bet sanka bet enn he c galoun al caer-mui ze mez heb ober netra ken he, lavaret eur ger e-kummet ol bet holl skuiou hag hi o kaout mad kou skouiz aemeut a lavare an Tad Santel o difenn he war evit an amzer da zont

Den e-bel gwir ez a en deus kredet lavaret d an Itali mad bet h euz great Mez an holl ho deuz pleget h fenn dreh ar Revolusion e kreiz nerz he kounnar he-neb an tenfed-ze nuzuz d ar religion ha noazuz d ar sul. n euz set kiuet nemet eur vouez o sevel mouez war-n-ahan Sant Louz

Lavaret a rear e kuzfen e ze ober an Tad Santel ar Pap. Ang e talvoa gouzout d e-han he dro Lavaret a rear ar e rummad. Liberte an Iliz. ema tra n a red evit tabaot ar peuc h ar speziou hag ur. rud er bed Harpet ar Pab a zo bet e peb amzer enn hor ben hag ar pe ra dreu. he zavet ne c h-ufe den her mac h er renk kenta e kuzer ar bruzun Ken bet distruet ar Pap gant ar Frans bisket. nemet enn amzeriou ar mare-zun

Nann bet e pe an se ez neb a zo kristen ha katholik bremañ a lie anaout ne mar Iliz Doue eur c holl braz, hag evel eur gwaz digasel gant Doue e c houi ar ed ha ouz her gouzout a ran e deuz avel-ze kement dezan ha evel ma ez a an amzer Iremia hag evit an amzer bremañ Mez an Iliz a vez war an douar hag a vale gant an amzer Mar d-ema gor hi ar varvouez hag ar gwir a-ma ket an nerz ha ne ze e deuz ennomp enn eur mare

Mez ar Frans, dreist holl ar Frans, ra diwar pel hent mad hag evel ma-unan gant an oll. ar Frans a a zo Iremia pep afaour rak da ober pouez hi ar Frans e nevra enomp graz eus a Iliz Doue e breiz ar c houlenn ail-hi he-unan ha ne vo ket veur la vera sen digalonn nemet e vera ma z en difrezet gant Doue eta daoularo e sansou a az he houl hag he enn

Nann nann ar Frans n eo ket dic-aet na gant Doue na gant he Roue Iliz Doue e c houe pegen doun na mor he zorfeqou hag e kement-se, n en deuz roet mailoz e-bet d ezhi Enn eneb eo he c haret en deus beleg he huanad diveza War he dremmwan, ha dre he aliez ne baouez da zompal enn-hi ha da avaret he habo He galoun ne deuz nemet epad he vuez beleg ar mare nemet evit ar Frans Epad kaon vez en eur gouzanvet hep kiemm, pouez ou krig ha kalet. a vezo bet mad d ezhan rak engalvez an Aotrou Doue Pa wele he tignouned hag he gerent o meria hag pedi enn dro he wele a daou « ne oarfit ket d'in, a lavare gant eur vouez serap ha tre hor, pedit evit ar Frans Seiz eno an testamant a rez war ho fenn h ar rouanted

Ia, selaou evit ar Frans ouanomp hor pedemou gant ar Herri V Iremia er bara-hiz dirak Doue, ha bezomp fisianz e vezo dre z han enz an nor d'hor zo ha d he Frans ar c houm, enz a Ph ns an nerz a zo red evit bale hervez skuerenn kaer he vuez hag he skridou ne se kavet da c houarn ar vro netra gwelloch da heuilla

Ar c'houm euz a Baris a zo bet gant ar re genta, oc h anaou petra gulle hor bro ha petra golle hon he-unan, dre varo Herri V Her lavaret en deuz skleaz a-walc h d'an aotrou le Meun. e Wenner-Remurult ar c houm euz a vez gwregues

Kles mad eta Bretonned komzou ar c'houm euz a Baris galvet, Iremia, hervez pep gwir, da vezа Roue hor bro Frans ha marteze hep dale pell

« Eurus oun e sefra ho daouaro da dad a ge-« loun ha sur oun vez ec'h en em gavint also « gan en dewas a zo douar ! eo he vezo ken enn « hor pers an hini a roa age er hor ren hag hor « c haz war-n-ack »

Ar c homzou-ze, Bretonned, a zo enn-ho kenz ha glac'har, hag esperanz vez ered-omp hag evit hor bro

Ekleton kentan Mesper

Na Doue selaou ni kouvezet o nidou hor beac'h diskaret omp bet e-kreiz an oabl ha bet eul lamm, kena d-omp chommet sabuiuret skuizanet aemplet e-c'hoz ul vare. e ha dervaset

Hogen bremañ omp bet e c'hoat ozac'h ha dre c'haz Doue n'hon euz bet nemet eur fe ken ereet dre nerz ar skuadren, e kouezo Hep dale vezomp pere ha prest da begi ar vuia Graban eo d e-omp fal ga ano na kell koura, ar skoul a ha taboutersen kouar a gaolo a dapet Savomp adarre hag en em saumpe e ro da stourm ha da gregi sarbot a ha gwelloch e ar fenta votadeg

Mar hon euz kollet eno e-unan n euz ken-nebeut nemet kear tenner ar skouer gant eun nebeut kriz parzanted ouzoh Pevel Pegarez ha her feunteun Na deuz bet ar re all mar fiziet ha great ho devo a vleaz ouzh ar c'hear ken

eur re no mouesiou da en labourer donar da Zaniel. Enor ha bennoz Doue d'ezho ha menlendi re da gement den kalounek en deuz bet soonerat er paresiou-ze ev. Daniel l'eds a rennp anezho d en em gleset etre-z-ho, es ma zaio c'hoaz gwelloc'h ar c'henta gwech. C hou gozed ho peuz votet mad, enno despet d'ar pez a on bet gret evo ho *trompla*

Gozed Penhars, en despet da Vriot ha d ar banqeou a zo bet paet, en despet d'ar mes e-skol, en despet da Benniqeac'h na da vagr a h o ra ho deuz votet peuz-vad Alo ! gozed Penhars na chomo ket la grena, poanit d'en em zizober euz ar republikaned fall, enn eur voti bep tro evit tud onest.

Ergue-Vian, ar vozed a ra droez gweiet pegen dall m. mont a reont da voti war erc'h eur bourc'hus pe voure'h seo hag a volont evit eur bourc'hus, enep ho mad enep ho interest la baie a reont da vot e-c'hiz moc'h-bihan da heu. eur vamm-wiz. pa vent gaivet *mac h-dar'h !* Setu aze lud a ra d'an oferenn. ta govez, a lavar ho fedennou noz ha mintin, ha mad-tre a reont, rak dever pep krisien eo. Perak gozed Ergue-Vian, mar d-oc'h kristenien, e rout ho mouesiou bep tro da enebourien ar religion, da enebourien ar feiz, da enebourien Doue ? Oc'h ober traou evel-se oc'h den da veza mez ha dizenor kanton Kemper Ia, mez eo d'e-hoc'h beza votet a-enep eur paëzant evel-d-hoc'h enep eul labourer donar no glaske nemet ho mad hag ann ho pegala En dann Doue bezit furroc'h eur wech-all

Gozed Ergue-Vras n'ho deuz ket votet ar wechma e-c'hiz ni o. gozed oher gwit ar gouezeun vad. Trout eo bet an aver brasa anezho a-gleiz, abaumour ma ot iet trompet gan ar republikaned Gozed Ergue-Vras a zo pe roc'h beza republikaned, ha ma ho deuz votet evit Astor n euz ken kaoz nemet enn neuen prennou avenn evit ar Rouzeu hag ar Gwaker les-hanvet *douarolaer* a. eur vez hag eun disnegans eo d ar baezanted ha d'a labourerien donar beza voual ha lakea volt enep Daniel Ar re ho deuz siaet pe lakeat volt evit Astor a-eneb en labourer donar a vezo diskouezet gant ar euz d'an dud. pa dremenint, hag ar re a gar e hoaz ho bro ha dilen. Ho zud koz, a doc'h anou-ni e-c'h euz ampreiaueo nouzuz !

Ton *Setu me digouezet tir ar gêriou*
Ar maru hag an den kousank

Penkan

P'ho peus votet evit Astor
Hunn pacat d'ezhan eur gudor,
Evit ma e gello azeza
Enn-b n he caz d'ho taspina.

A n. paotred, d'ho chakotou
Da lakea a-neve ho mouesiou,

Pep a wennek pe bep a zaou
A rofot evit hoc'h hol, draou.

Da silaper a-zeon hag a-gleiz
Evit ober brezel d'ar feiz,
Roit paezanted bourc'hisien
Buan d ar paotr-ma gwenneien

Silapit silapit, silapit arc'hant,
Pell diouz-hoc'h, ind diskiant,
Taolit n-ezho a vozadou.
D ar bourc'hiz war-erc'h ho mouesiou

Brema, keiz holl a c'hoarzo
Hag etre-z-ho a lavaro
« Ar baezanted d'ho chupennou
« Piket stank gant don nadosiou

« Hi a baeo mad ar mezer
« Hag ouspenn priz ar c hemener
« Ha d war gement a werzant,
« Oktroa bras a e-omp-n a roint

« Dwar ho c'houst bor ho gwin-ru,
« Vermout, oder, kafe-du
« Sigarennou man da fum
« Ouspenn ar ha maout da zebr !

« Sunomp sunomp ar baezanted
« Ha ni keiz a vo karet
« Hag evit paka ho mouesiou,
« Kuzomp ouc-ho hor sizailiou »

Ar wirioues d'ar baezanted.

Ho mouestou rankot paea fom
D'an dud a zo e kear e ranm,
Dre m'ho peuz kreoet d'ho gerier
Ho pennon brao-tre a douzer

Keiz a raio euz lans-a,
Klask rei ho mouesiou da zud da.
Da dud o feiz ha a zoue.
Enebourien braz d'ar goe

Ti Kemperz na glask sikour,
War-erc'h ho Werr hag ho gonkour
Da Vresi e ra, lorch ho pek,
Achu dremman ar votouek

Lipi, lipi, pit ho pao.
Da Gemperz eo kerc'el vrao.
Evit pour-vea ar mouesiou,
C'hoc gollo drema ar groiou

Trugarez Doue d'ho mevel
D'ho dud d'ar vro, da Vrezoiz
Ha roit ho ret hoz a ar graziz
Ha d'he vignoun paour Mikeliz

KELTIEK AN ESKOPTI.

An aotrou de Coatandon kure e Plonevez-Porzay, a zo hanvet persoun er Guiv nec

An aotrou Gerard bet persoun e Nizon, a zo nevez maro.

LÉZEN-SKOL PERRET

PE AR SKOL EVIT NETRA AR SKOL HAG HENN.

AR SKOL LAIK

HAG HOUCH HAG A-ENEP HOUCH

Ar bugel hep Doue a vez eur wap hall, eur priel hall ken hall hall, ar gr e benn eus an dud dilen, hag an divesa eus a dud he vro

Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez laz ar vro a vio da goll

Lazar eus Aziod a houez eus a lezen skol Ferry

II NOMBRE

AR SKOL HAG HENN

Mar l-eo gwir ar pez am meus klevet, e kalz a gommunion e Breiz hag er meaz eus a Vreiz, ar vered ha kemuin nou ar skol, gant konseillerien ar c hommunionou-zeza zo bet ar re genta o skoorn ar c hezen-ze hag o tifenn gwer an tadou hag ar mammou

Andre Pencaer Me a gaoustrie, Laou, ne ket ar republ kaned eo ho deuz great an dra-ze ?

Laou an Herder Koi a rafe'h Andre, rak e meur a vro, ar vered hag ar gonseillerien republ kaned eo ho deuz. Ia ger a. diporet frenz war gorf al lezen all-ze Daro republ kaned a zo hag ho deuz c hoaz feiz ha rel pe n kemer ha jen-a, e-bed ha gant an dra-ze sk aut ha kaoun a-walc h ves da welet e eun fevier d eaho chonn hrb ober netra herver al lezen gouienn ma vezo torret hag e-leac'h ken ano den, dienn an hol daiou ha mammou Ia ca gouz ar re zaoar hag eommuek

E lipurlumant ar c hentin, e tais her peon ec h a lezen-skol dre lorz. maioc h eget e lear h a, e-bed Eno. ar republikaned ec h en em glevet evel ureudeur gant ar roantstel. a c hoari sard eun be enep

Herve Berrant Eno a dra-zur neuze. Laou ar republkaned n ra ket frammansonnet, evel re diou gampr Paris Ar re-man a ve eur fars o ezho kaout mez. evel a lar re brennak Iann Gubaer Me gav d'in karou re eur c hanfeta nao da bep hini eus ar chanal ho deuz great a lezen soul-ze dre lors a ve ar garaliein wella da re !

Jerom Fur Re a zour a ve. Herve ma rankfet azasa brennan kement tom-gorn a zo e-touez n dud kalz gwir ec h a ve da ober ev vourm ec h eu lezen ken ebual Pur vered ha da gonseillerien ar c hommunionou. evel an hol getrent e ve er em glevet mau eun-z ho evit ene-le noil Iouan ha braz ec h ar vleuzi-ze ar gerent e oa c'hel ho ingale er gear ar vered ha gonseillerien kommissionou ar skol ec h ala, e'la harpa hag o tifenn ar gerent e pep g-z Neuz den na gouzoumant e-bed hag a ve evit ni rel an traz eus ar mar kerou

Dre an hent-ze ha re eno hep-ken e teufent hep dale-pen a-dreiz eus a lezen-fa ar skol dre lors

Ma ve torret eur gommission-skol evit mon dra evel hen-nez, e ve gouezet gant an holl evit petra hag e ven, hanvet a-névez Ma ve torret ar meur hag he gonseil o klask evel se mad an hol, tud ar gommun-ze ho hanvfe nez adarre

Goude ze petra rafe ar prefet ar ministr hag ar Republik a-ben ? Ne vent holl ev t ober netra ken Breiz. annezien d-eomp d'ar lezen adarre

« Mar j-eu ket ar bugel peder gwech bep moat d'ar skol epad ar miz an ha a vezo gavet dirak komission ar skol a lenno 'n ezhan al lezen

« Ma na d-eu ket an tad pa vezo gavet pe ma na deus ket bloaz ro bet skouezet he zever d-ehan evit ar wech ken a neuze. e vezo skrifet he hano epad pemzek devez pe eur miz ec h dor la-kear hag ar paper a zavro evit petra »

Andre Pencaer Traon bras ha dre fors a darre Paper torch-pri da vont gant ar glao hag an avel ! Evel-oan-me a lavar ne un ket buan, ha pa vez gavet gant kommission ar skol

Strestrik Kerloudennik Ha pa na d-afe'h ket buan Andre. nemet ez eot, ne c'houlennor ken.

Noel Derrien Me zonj dim e ve ar gwella moat an dro-ze ken. mes nemet an dro-ze hep-ken, da ober goap mpia ma c'hellet ena ar meur hag eus he gomm-sion skol mar gwelfe ne d-eont ket eeun gant-a. kvit ar pez a raint goude arabad ober van rak ma kar an dud en em glevel, evel a lavar Jerom. ne vezo kot kaz a c'hoanta

Laou an Herder Er c hountrol eo. Noel le-ac'h a vezo da c'houzout. o welet marmousien ar parresiou kwar ar meaz. e vlaka kasan poaz da varmousien braz ar Republik a zo dre-ze e Paris, krodal e e-unan ar c hoz da str ank e-zho ec'h ho taro

Noel Derrien Bez e 'hellot kredi Laou, mar bez strinket eun dra-bennag ne ket kou goulio e vezo

Jann Gubaer Evel-oan-me a houarfe nez ma welfen va hani ec h a-kear ne ket a-vad skrapel evel gant eur iar mez moulvet graz ha kaer beskoaz a eun defe del kemend-a a enor evel d-ec h lezen ar skol re ors

Herve Berrant Ara. Iann e ra peoc h d'in nez mar pl, gant ho traon re fors Lec Andre Pencaer skanbeno a ran gant ar gre-ze, ha ma na gant d'her avaret e tafe a brest krenn oaspena poan-gol e meur a hini ac'hanomp ama. karoullet !

Jerom Fur O lenn

« Ec'h dor a-kear e vezo staget avez herver al lezen tre fors hano ar re a denno ho bugale ena ar skol a k, ma ne zavaron ket d'ar meur ho dal-c hont da skolia er gear, pe a ho c hes da eur skol al. »

Andre Pencaer Sulaze Jerom, hag a an-konez skiear fo deuz aoun ar frammansonned na

chomme gouzo ho skoliou laïk Dre eno just eo d'an dud bo faka ha kredi a rao, a-raok ma vezo bloaz, o vezo rouez ar vugale er skoliou laïk Doaust na kaon, a ra d'ar frammansouned eo dre fors e lakaan buez kaer ar bobl a biega d'ezho ?

Laou an Heder — Evid-oun-me, Andre, ne bouezim da zonia an tudou hag ar maouesou a anevezin da denna ho bugale euz ar skoliou laïk-ze dre fors, nag e kredan e teuin a-benn da gaout ouspenn ouz dousen ar hano

Jann Gwaker Mad a reot, Laou me a rao evel-d-hoc'h, hag am bezo se'hano mouc'h e hoaz a vugale evid-hoc'h-c'hoaz, mar gellan

Noël Dreuzer Evel-se en, amezeien mont d'al lezen dre fors. Ar muia begale a d-euio kuit euz ar skoliou fal ze, e vezo ar gwella. Enn eur denna anezho, ar gerent a ranko a-van desklerin dar meur petra a raint anezho goude.

Jerom Fur — Divezatoc'h, mar kerit gortoz, Noël, e lavarin d'e-hoc'h petra ho devezo ar gerent da ober evit ar gwella, war an art kize. Brema ez an d'al lezen,

« Da ziveza, ar gerent a skolio ho bugale er gear, ha goude enn examen ne vezo ket bet kavet mad a-berz ar bugel seiz pe euz vioaz, ma n'her c'hasont ket d'ar skol ar geren.-se a vezo gavet dirak ar barner a beoc'h, evit beza koondaonet bep tro.

« Evel-d-ho e vezo koondaonet kerent ar vugale a vezo asfen.et da chomm hep mont d'ar skol, pe der gweach pe ouspenn er miz. »

Setu eno, amezeien, petra vezo ar gastiz a gouezo war-n-hoc'h ha war an hol. Kadou ne zentint ket oc'h al lezen vrao-ze dre fors

Andre Prezeger Doue kam prezervo da zeni a biz ken oc'h ar lezen s'laget-se ! Sentet neb a zo sot !

Herve Bermaer Oh ! mad, me a zo o vont da zeni out-hi Andre, ha da a c'haroup-ruz e hoaz !

Ar pez am taka soulezela adaoue ma klevan a-ma hano euz al lezen dre brema ne lavarin ket ec pa rank brema ar vugale *er skol-se eta netra*, ho c'heren, a rank paea ar skol dre amand pe dre arc'hant, ne c'hoar o kun ac'hanomp da be-leac'h ez a.

Ne gav ket d'e-hoc'h amezeien eo red kaout spered da lakaat ar bec'h da frota enn arc'h a zo penn, evit beza galiet forja traou kel real-a ?

Mad, koulskoude e klevan lavaret e roer diwar ge o ar re a paour e'hoaz pemp ur war-n-ugent bemdez a ar gakousien ho deuz troet ha korder al lezen vrao-ze d'e-omp, lezennerien frammansouned n eus ket, me zo sur eun hanter bugourounan skiant, enn ho fennou-tout Goude ne faea ker ker, ar bubi a oak meur a ganonn er oloaz digan.-ho, ha mao a reont d'ezhan ne ket gwir Silvestrik Kerloaran e na Lan ar Lar pa zalc'h anao da re ne vourz a ezho ?

An dra-ze, karoulle a zo evel ma avarfen d'e-hoc'h, amezeien, eun toullad garnoed ranklez dibabet gant raned diod ar paluz evit ho d'bri di-oc'h an druill

Laou an Heler — Ar pez a lavar Herve a zo gwir bater Ar re ho deuz great al lezen dre fors-se, ho deus konet kement tamm begad skiant ho d-oa bet, gant ho droug oc'h Doue nag oc'h he re.,lon. Kaout a rea d'ezho, evit mouga pep feus kristen enn hor bro, n'ho d-oa netra da ober nemet skrifa war kaper eul lastez lezen, ne d-eo lezen e-bed. Gwelet a rafet hep dale pe seurt kesteuren a vezo lerket d'ezho adoutb

(*Eur pennad-all eur wreach-all*

Al laboused

A-vihanik em beus karet
A laboused hag an neisiou
A laboused a ne, ore 'r bed,
Evel an elez enn nevou.

Nijal a reont, enn eur gana
Meulendiou an Aotrou Doue
Enn deiz, enn noz heb e-hano,
Evel d-ho ne ra peb ene

Evel-d-ho ne ra pep kaloun
E-leac'h nija, hole e konezont.
Evel kerrek enn eur mor doun.
Gant an anken dre ma frailiont

Perak, perak, pell dreist ar bed
Gant ho beac'h ne c'hed kon, sevel ?
Perak, evel al aloused
Ne z freiont he diouaskel ?

Perak alao ema an den,
Evel eul loch zo pennasket,
Tro oc'h an douar gant-han he zent
Oc'h an nev pa diefe sellet ?

An nev zo great d'an dinasket
Ha d'ar spered evit nijal
An douar dar c'horf a rank merwel
An douar kaset zo d'ar chatal

Evid-hoc'h-c'hoaz laboused keiz.
Epar an tanv e mouk a gano
Ha pa gouezo erc'h enn ho neiz,
Eur vro gwenoc'h e c'hoar a gavo.

Da c'hortoz kaout ho c'houen
Ken na dredo, oc'h douru ne vanm.
Ar huge s enn eur dremen,
Evel a rean pa vean uhan

Ar zutgel a garfe paka
Ho tonaskel enn he vruchen
Da glevet eno o kana
Kan ha galoun a'he vamm garet

Kan he galoun a zo nerzuz.
C'hoarz o demdez en deveuz gret
An emzivad karantezuz
Pa gask c'hoarzin, a lenv hepred

G. MILIN

Ar Merer G. MILIN.

Kemper. moullet gant AR BIHAN-GALL.

TRIWEC'HVED BLOAVEZ. (N° 30) AR ZADORN 28 A WENGOLO 1883.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETOUNED

PRIS AR GAZETEN, MED BLOAZ,
Ar Finistèr... | 10 skoed.
Ar Morbihan.
Côtes-du-Nord.
Ar rest eus ar Frans : 12 lur.
Ar bro'zou all: evel pris ar post.

N'eus Aotr Doue, na hon Mestr nemet hor Salver Jesus, Mabe.

An holl kenstrinchou a dle bout graet da berc'hen ar gazeten, d'ar Zekret DE KERANGAL hag-hen

Pèrchenn hini a dle bout kaset kivitikou an holl servijou da talvout war ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Garanc-Lavellière à Paris est seule chargée de recevoir les annonces

A LE-

ALIA a rear ar re en em gav ar gazeten Feiz ha Breiz *gant-ho, d'he rei da zenn eun dro d'ezho d'ho c'herent, d'ho mignonned d'ho amezeien, ha dreust ar re all, d'ar re anezho a anavezont evit bezа republikaned Eur republikan, mar en deus skuant c'hoaz a c'hell run deus pe zaz, gwelet ar skrionez ha parea dioc'h he glenved.*

Kemper, 21 a viz gwengolo 1883

Buez Loïza Lateau

Buez Loïza Lateau a vezo skrifet penn-da-benn divezatoc'h, evit diskouez an traou burzudus a zo en em gavet gant-hi, a-vremа e foliouez, hag a-bell zo, zo-ken, petra ra gras Doue o tont eun eur

Eur relijiuz eat da welet Loïza Lateau a skrif, divar he fenn ar pez a lennoc'h ama war-lerc'h, Bretonned

« Kement tra am meuz gwelet e Loïza Lateau a zo, a gav d'in, hevel oc'h ar pez a sesk ar skritur-sakr divar-benn Jesus-Krist, he Iliz hag ar zent

« Sonezet oun bet o welet peger sempl os Loïza Lateau. Ar wirionez a ra dira-z-oun a ranken da gredi

« Va chaoun vez a zo bet skoet doun, ha laouenеat enn he c'hreiz, oc'h anaout ar gristenez vad-ma, evel enn unan a c'houzan bo doan hep klamm, evel ma c'houzanvaz bor Salver oan Done, evit sidigez an dud ha glosr he dad, o vezа humbl hag o sentti a-galoun vad beteg ar maro.

« Gwelet em meuz ar goad o redeg eus he daouarn gwelet em meuz he daoulagad pigoet gant he c'hi enn nev dre he estaz, oc'h hejilla, digor-kaer, evel pa lavarfet pep kammad, pasion Jesus-Krist enn he basion. Neuze war he bizac'h, evel war eur mellezour, e welet o tremen kement a c'houzanv he enn, dirak pasion he Salver.

« Nem meus ket gwelet an ost sakr oc'h en em zistaga dioc'h dourn ar belek, a lavarer, evit moni war deod ar gristenes santel mez daou dra a zo hag a laka souezet eun he c'hommunion

« Da genta, an ost sakr a vez kemeret gant-hi ker buan, ma avarfet eo tennet e c'hi,

« Dan ei an ost sakr a ve lavaret a ziskenfe enn-hi ken ear ne weler ket e fiovfe nag he gnou nag he gouzoug

« Mes, selu ama pevar burzud anat, hag a c'hell da welet kement hini ne glask nemet bep-kan ar wirionez

« *Kenta burzud* — Abaoue ouspenn unnek vloaz zo, abaoue an 30 eur a viz meurs 1871 Loïza Lateau ne deus kemeret na boued nag efach e-bed Ne vev nemet gant ar gommunion sakr a gemer bep mintin. Gant ar gommunion e teu, eme-hi, kement a nerz eus he ene d'he c'horf, ne deuz zomm eur a netra-all e-bed

« *Eil burzud* Bep gwener abaoue ar bloaz 1868 (pemzek vloaz), gouiou pasion hor Salver en he daouarn a ziver anezho eur goad rus ha sac'h, epad tost da heder heur var-n-ugent hag evit da Loïza Lateau neza ken dreud ne c'houfe bezа muioc'h ar goad ar red atao kement eus he gouiou evel a-raok ma voa ken treuz-ze

« Epad an dervesiou-ail eus ar zizun, ne choum eus he gouiou nemet eur merk rus evel ar goad, ha d'ezhan neuander neiz pe ez a lunétr

« *Trede burzud* — Bemdez, goude bezа bet kommunet, Loïza a zo evel ma ve tanzet he c'horf dre visser Neuze e pautuz he holl foaniou brax, e choum hep flach hep klevet na gwelet evel pa ve maro epad pemp minuten var-n-ugent pe war dro Lavaret a ra e deuz, epad an amzer-ze, kement a c'hoanta he c'halonn hag e kav d'ezhi ne c'heller ket bezа aunsoc'h er bardoz Inomm e deuz da vezа kenferzet evel-se, rak he foaniou brax n'ho deuz nemet neuze, d'stag e-bed nor-deuz.

« *Pevare burzud* D'ar gwener, pa deu d'ezhi he estaz, hag epad ma vez he spered war ny o labourat he c'horfa choum evel pe na zanfe netra kaer a zo eber trouz enn-dro d'ezhi fos a he c'hroc'hen, he dezel enn avel ne glev ne wel, ne zant netra ha kouiskonde, an distera ger a lavar

d'ezhi eur bilik, a ra betag he spered hag he c'haloun hag he laka da zanvi rak-tal.

« Ar burzudou-se a zo bet gwelet gant eun urrer bras a dud Bep gwener ti Loiza a zo re-v han evit digemeret ar re hoi a glask he gwelet Dont a rear eus a bep bro da welet traou ker burzudus Me a zo bet an em gavet eno gant aotrounes hag itronezed dent eus an Amerik eus an Allemagn, eus ar Belgik hag eus a Frans

« Epad ma vez exanet, gonde kommunia, Loiza ne c'houz ket ez eus kemend all a dud o seliet ouz-hi.

« Ar gruscher vad hag humol-ze a zigas da vir komz an abostol sant Paol Done a gemer ar re trompl, herrez ar bed evit d skar oargouill ar re gre.

« E gwirionez. ar verc'h paour-ze, diwar ar meaz. a zisklerjz ar burzud pa ar mirahl eun eiz doare ker sklear da welet, ne c'hell bezа nac het gant skiant na gant gwirionez an doktored vrasa eus hon amzer

« Er verc'h-ze ez eo anat an derez hueta eus ar gast a gemer evel eun nan a boan. evel a lavara sant Paol anezhan he-unan Pour-ober a ran enn-oun ar pez a zo rol c'hoaz eus a basion Jesus Christ evit he flis

« An testeni-ze. a ve getet da grevant c'hoaz dre gaiz a destennou-al er meaz eus a gement ho deus gwelet ha merket ar vedisined vrasa. an des tenn-ze a dle beza a-walc'h ev, Jakouez a traou kaera a zo e buez burzudus Loiza Lateau

« He buez a zo tremenet er bed e tosta an hull hag an dud dilez kaer ho defe, ne vent evit kaout aluk vad e-hed da zislavaret ar wirionez, a war he fenn

Maro hag entervennou Loiza Lateau

« Antronoz maro Herri V d'ar zadorn 25 eus a viz eost gouel sant Loiz Roue a Frans e varvo e Bois-d Haine Anna Loiza Lateau Gabel. an 29 eus a viz genver 1850 he z e dua. pa varvaz tri-bloaz ha tregont hag ear mar-benag nad hor Zalver Jesus-Kristi pe war dro

« He buez ker sempl ha ker mad a zo bet evel buez he Zalver Iwasket eo bet hag euchet eus bet oll hi gant ar re fall mana ma c'hellent Protestanted ha. ha eus furz war he-du eo truet ho spered. eun dra zo ha kaer hi pe hag a rankot da anaout a boer pe zivezad ez eus eur Mestr o ren ar bed, ez eo Doue hag e ra ar pez a gar e ro hag e lenn he radelesson. heb ober mouc'h a van eus a varn an dud evet na ra an avel eus ar boulc'hen a went dre an hentchou.

« Kement a zo tremenet e buez Loiza Lateau a zo burzudus hep mar e bed ne zelire tamm boed ne rie netra, ne gouske ket ouspenn daouzek vloaz a zoa ne o ea ken boed nemet ar gommunion zanvel.

« Gouzet e voa, da gonta anv 11 vez a viz genver 1868. Nil ha nil dent ho deuz gwelet ar gouil o tivera eus he gouloù epad eo kant gwener hag pasonez gwener e-hed

« Bep gwener, an deiz kaer-ze ma varvaz Jesus-Kristi evit lamet pec'hejou ar bed. epad ma voe Loiza estaiet, he daoulagad hag he c'ne dougot eun bev a wele pasion hor Zalver penn-da-benn a zalc'h ar jardin ol vaz bete ten menez Kalvar Eur gwener hep-ken. ar gwener diveza eus a vez Loiza Lateau ne voe ket estaiet ha ne redas ket ar goad eus he gouloù An oan a zo glan ha dare da vervet ar maro a zo tost hag o tont da greuna he merzerenn hirr

« D ar pardaez eus an derez ze. dert heur gouel sant Loiz Loiza a voe nouet Gonde. doc h-ti e c'hellas prezeg Abaoue seiz miz. pe war-dro. ne lavare nemet eur ger-benag e-pad neheud amzer pa deue enn-hi he-unan Neuze e rankel goulenn digant hi kement a zo c'hoant da c'houzout met he foanoun braz ha lakea hep dale da gouezа avel ma lavarlet. enn eun angouisi Koulskoude epad ar munut o vezа-se netra ne zenchaz enn he stad misterius Ar zakrifis diveza a ra-da veza great.

« Loiza, neuze a lavaraz meur a dra d he c'hoarzeid nerzus a reaz ofrans he buez a lakeaz dre daouarn an Aotrou Doue Goulenn a reaz ma vije lakeat var an daol dira-z-hi mar hi e skuizoden sant Loiz gant bouedou fleur naturel sonja. a rea e c'hellje marteze kemmu a vraz rak war an daol ze e vezа skuiz ar zakramant sakr Gonde-ze e lavaraz gant eur voues sempl a karat tezuz « ware hoaz sant Loiz a zo. eur mare ker » E gwirionez deal a mare ar c'hentа diveza An dez a voe doanuaoc'h eget bemdez Wardro c'hoec'h heur tost ar mintin Kuzu he c'hoar gouel o kred ne voa ket kerz tost da verve ha ma zo a c'houlennaz ganti-hi ha mont a raje da beo ez li ha d an dere. Loiza a lavaraz daou dra a zo ne ha he c'hoar oll e weiet e tostica ar maro a allunaz eur humanien gervenn-get hag he lakeaz d ezhi enn he doare ha Loiza ne dale hag gan res-ei Respount a reaz ol la pedennou an anjen gant eur voues skiaer. hontuac'h hour ha kaer a rea da skei Ne rea a c'houlennaz ha bea e c'hellet digas ar gommunion d ezhi, evel bemdez Loiza a lavaraz ne vije ket er c kemeret ar gommunion ha war dro c'houea'h heur-hanter e varvaz o lavaret hano Jesus ha Mari

« An Aotrou-Doue en doa galvet he zevezherez vad marvel a rea eve ma d en bevel, evel eur zanter Ar re he deuz cet ar bonheur d he gwelet neuze a c'hellje lavaret e voa war-n-hi Ioa enn eil he c'hoef tremenet he dismegans gor evez ga vege estaiet he feno troet war-zu he skouarn dreu kement a welet enn eur gerza takes an Itron sonezet ha manifet dre h he gwelet e vije lavaret e vezvoa figur sant Frances Assis ha pa vezet daoulaet

dira-e-hu,he c'havet hervel oc'h eur verzerem e devoa gouzouvet ar possion braza ha krisa a zo.

« Brema pa z eo eat diwar ar bed ar re a zave ann he eneb, hag hi a c'houlc barn ar vad Loiza Lalean, goude sellet pesa ma c'hallfent,oc'h kemeut tra a zo tremenet enn he buez ?

« Mouez ar bobl a lavarer, a zo mouez Doue Mar d-eo gwir, ar peomp mil den a zo bet enn he anterramant ho deuz lavaret petra sonjent

« A-zaleg he z bete dor dal an or e palaez'h e tenaz ar velesen da gemeret korf Louiza Lalean. e voe avet enn troiad Ar bobl kenn a respedas war lerc'h an arched enn eur ledi, enn eur ouela, kement hini a zoa enn a halvaze d'ezho touch ouzhan o kaout eürus-meurbed ar re a zoa o tougenn korf ar zantez

« Anterramant Louiza Lalean evel e devoa goulennet, a voe avet anterramant eur verc'h eux ar re baourra Epad an oferen, an or ne d-eas ket enn-hi an hanter na tost eux an dud, hag a zaleg an nor-dal beleg ar c'heur e pe leac'h edo ar c'horf et ra a bep tu. eux a-zourn da-zourn. ar chapelenou. al levrion, ar gwalennou-cured, ar spillou, ar monchouerou ha kals a draou all a zo ken archerien hag ar gard-champêtr da douch oc'h an arched.

« An dra-ze a baltaz, ken na voe savet ar c'horf da vont d'ar wered Ar wered a zoa kenn a dud a ho doa kavet plas e-bed enn iliz Eno marvo, spak enn heur ar gard-champetr a laouenn da douch oc'h an arched kement tra a ngaset d'ezhan

« Ar respedou a zoa kouezet ar bobl eno. enn eun taol a deue a-berz Doue evit diskouez santelez he zerricherez bet ken humbl ha ken izel hed he buez

« Arzaned. tud paour tud nobl, tud pinvidik holl e voant en em glevet. dre ho feiz, da zikouez oc'h anavezout mar d-eus oet kavet mad Louiza Lalean da gaout er feiz he lod euz a honnoun Jesus. e l'e beza a-vrema, er c'haradoz, o tanva he rod vez enn a joa hag euz a zirudet he Zalver

Vrede Iliz saint Frances-Assis.

Ar c'hantvel daouzek a voe eun amzer evel hor c'hantvel-ni D'ar mare-se evel breman ez ea sperel ar feiz kristen da gall. hag e tistrue an dud war-zu beza paianed.

An tri c'houh a laze ar amzer-se a gemer anezho an Aboslou Sant Iann ar garantez oc'h an arc'hant. an oergou ll ha pl jadurezsou ar c'horf

War an tri c'houlz-se Sant Frances Assis a laken tri louzou d'ho farea eur baourantez vras war ar garantez oc'h an arc'hant an humanite pe eur galoun izel-meurbed war an oergouill ar gnaiz pe ar boap bete merrel war ar groas war blijadurezsou ar c'horf

Sant Frances-Assis a ro bet eur burzud a baourentiez, a zaleed a galoun hag a boan Diskouezet an deuz. dre he vuez, an teir vertuz vras euz an Aviel ar vertusiou-ze a laka ar bed souezet dira-e-ho, hag a gas an dud war-zu distreo da nevezi euz ar feiz kristen

Ma karfemp sellet pa penaoz e tishouekas Sant Frances-Assis sperel an Aviel d'ar bed, a karfemp ivez an doare da skourm ha da harpa oc'h an drouk a laka hoc amzer e poan

Neuze e welfemp hor boa ezomm da zelaou hon Tad Santel ar Pap. ha da vont enn izede-ars eur a zamal-vras Sant Frances Assis

An aotrou Eskop eus a Varsavaz a gomz evel e zo a-raok enn en hizer a skrif d'ar velesien ha d'ar gristenien euz he Eskopti

Lavaret a ra d'ezho eo skouerion. vertusiou ha sperel Sant Frances-Assis, eo a zikouez d'hon amzer ar remedou gwella d'he farea. Rieo enn-hi eveldomp ivez an daouzek kantved ar bed a zisesk petra eo ar religion gristen hag he gwirionezion braz a zo kon-skonde nerz ha sevidigez an dud enn ho zouez. ar vertusiou-ze a zisklera bennoz

Red eo ho lakaat da nevez kre. da vont e buhezeg an dud. ha da vezo respetet gant-ho Evit an dra-ze eo d-eus netra gwelloc'h eget ar skouerion hag ar c'hentelliou a gaver da heuilla, e buez Sant Frances-Assis

Ar Republik war an treiba

Derc'hent deac'h enn eur ti ne hanvan ec'h eo em gavaz tri republikan, mez dishevel-kaer daou anezho dioc'h an trede Ne voent ket pell evit en em abardi mad pep hini anezho o komz herrez he skiant, diwar-benn ar c'houarnamant

Ar c'hentan a lavarae enn eur eenna he vouskachou a zoa enn tammik feuillet. hag he galoun o tridall Sada maro mad ar Rouanez Breiza ar Republik a ro sur enn he c'hreiz Ma vije bet chomet beo Henri V en devije hen hag he dud. roet beac'h ha lamm dezh a gredan. a-bred pe diwezad Mez hirvirikenn pinn a gredfe dont ha pa na ve nemet zo-ken da ober an neuz d'ho diskar

Ar pez a avaran a zo gwir emo an evel enn eben tammik o skrabat he gein d'eg ar dreist he vouenk Ar Republik a hado gan-e-omp ha tud ar Roue koulz ha tud Napoleon kaer ho devezo ginn ha kask fr ngal a vezo kabestrel hag a ranko bale eenn, pe ho devezo ar feiz er enn in-bennag e-chu mad eo ar stal brema gant ho. koulz a-gleiz evel a-zeiou Enn dra-all a zo c'hoaz. hag abaoue deac'h en deus kreskel kaz va fisiana e gouarnamant ar Republik Ar pez en deuz lavaret Ferry eo. enn dessiou diveza-ma da eur c'hastelenner

Petra en deuz lavaret. eme an daou-al a hor

hemañ klevet na lennet netra e-kiel ema an dra-se?

— Ferry a ro poan ar c'homzamantoù, en deiz kentañ frealz ha dalegerien d'ober boaz ar re a glask pe lavarañ trouz ar c'hi ar Republik. Hep-mui a zo ema dre e lerc'h hag a ro 'Sell ama! Sell da vad! petra ro deoc'h avat! Nevez zo memes lennet ema ouzh gazetenn respublikan ar bed ouzh c'hoazh oberiantiz eo

— Ar c'homzoù eus a Barz ema-i kaer a zo ouzh den a brouch ha ma ouzh den ne gar kel ober trouz na tagal dre-ze. Ur marc'had e c'houmoul hep kemerout an hañv a Rom war lerc'h Kerz? Pe tra-bennak ma lavar c'hoazh ar gazetenn pa c'hoarzo he lakaat war he c'horn ar pez ne c'houlenzo ket ar marc'h mui e c'hoaz. Gwell a-walc'h eo an choum dedrailhet ha kendeiz ket da vezañ brema evel ma e oa graet ouzh ouzh ne vank. Ema diwar ar c'hoñv doujañs e Frans hag e vez war-zu, trankil da lod ne dalv ouzh ha da lod evel pell oa an oll komzamantoù ar Republik d'ober ouzh marc'h ne fell kaout d'ezhañ klevet gwir gaol ar vro ebed. Ha na c'houlenzo burzhiañ ho buhez ouzh ha-c'hoaz. Ouspenn na petra a rafe ar galloudoù kaer ha dalc'h re-nebeut a c'hoarvez evit ma alvezfe ar bruan d'ho c'hountañ mad. Ha ma ne vefe ouzh-se jeneral ne vefe ket a vare hañ e kentel tregont deputez eus ho zouez ouzh arme ha soudarded evel mar mar dalvez pe dle mat bodañ ouzh diwall-ugent rebubliken personoù merour h respontal d'ezhañ ha merdeiñ maneromp. Ur gir a walc'h ne dalv ket kaout mui eskiantoù zoareb bodañ lakaat gwall-ger e bouz ouzh Breiz hag ar Vamizh a ler.

Pouez a gredit gwasoc'h ne c'hellfe d'ar c'homzoù eus a Barz a c'hoar lenn an traoù er bed? Ha ma vefe ket ouzh ha dalvezfe brema evit mont er mare eus ha ne vo gaol ket ha kaoz a Rom ha mont a rafe ha na ne vefe ket pell kaoz ebet a gaoz c'hoazh eus e c'hommoù pouez d'ho gaout ha da gregi ouzh ho galvoù ma ne vefe ha da zaskouez d'ezhañ an hanal da vont kuit.

Setu ano, emañ an eil republikan petra en deiz lavaret Ferry a-benn nebeut dre ma'z ema deiz ouzh an tad Pierre ha tad Rom. Ken e c'hell ouzh ha ker a ra ar gaoz-se gwasoc'h a gaozioù ha gwelloc'h a-walc'h d'ar bed-mañ. Ferry en gwirionez ne c'hell ket gwir kemmesk a-ziwar

Ne lavaran ket ez eo ker ha ne gomz ezhañ ar brezel ouzh ha. Mar klevfe ha kredfe mui kerz ar re a zo repu diha ouzh kaoz respublikan ha pep hini ama. Ez eo ur re ket kaer dalc'hel gaol ar c'homzamantoù ne vefe ket ar peoc'h. Mar d-eo gwir ar pez ha ra ma'z eus kaoz ebet ouzh ar re a lavarfe ne ha ha kemmesk petra ouzh ar gaoz-se ne vefe ket ouzh ha. Ha ma'z eus arabat e-pad ar c'hentañ evit klevet gaol en petra a vefe an dra kaer. Ferry Ken ne'z a lavarañ ha kaoz ouzh ket pell a vez ema ken ker ha ken a-walc'h. Ferry a vez hag en ema dalvezet ar skiant ne ma ne gellet kaout kaoz ouzh ha ma'z ema ouzh ar kemmesk ar c'hentañ.

evel mar c'ha a ra ouzh pez ankouaet ema ha c'hoazh, pa vez o lavarat ema-ñ. da ouzhpenn kaer ker hag ara. Goudezhañ ha kaoz ouzh ar-abred a zo kentoc'h ez ema ouzh ha da ma a ra ker ha dispennet a c'hortoz hag a ro peoc'h. Ferry a lak d'ezhañ gwaz-kompez d'ar c'homzoù eus a Barz ouzh ar ha-mennoù ar Republik hag ker ha-mennoù a zo ar c'hentañ da derriñ al kemmesk a ra gwall gaol ha ker ouzh-ha. An dra se a zalvezfe en ema dre dudiusoc'h mar ar re ankouaet kentañ petra en deiz gwasoc'h ha petra ne ra ket kaer ha c'hoazh ezhañ ar re-gaol. Dre ha an hra se ez ha ker ha kaer hag ar c'homzamantoù. Kaoz mui kentoc'h a zo da ema dre e pe renk kentañ ema pe ez eo republikan pe ne d-eo ket. Ema dre kentañ c'hoaz a rankas da lavarat d'ezhañ ha Ferry hag ar republikaned-al ha vel oud-han ne zoujont ket ar hraz zaouzh ez chommet digor kaer komzidigezh ar vro d'ar re-mañ ha dre ema-i ouzh a markiz ha ez a devezo kaout ar Republik digant ar bobl a re ner dre an tailhoù a zalvar diwar ema han dre ar bevañ a ra ker hag pennoù d'ar re-pennañ d'an tailhoù ha d'ar mammouz abalamour d'ho bagale. Ar bobl degas kaer diga ha ra-ma-gaol gant han pa gave tro war ar Republik a ra ha ma'z eus kaoz ouzh ha kaer ha ra ker ha ken ha ra ker ha ken ha ra ker ha ken

hoan digant ar Republik. Ar bobl-se a so deviaz ha c'houero he reuz, hag a garfe e-kreiz he galoun. gwelet ar Republik a stok he c'horf

Ann daro-vrasa eus an dud a so ar bobl-se a gleuzo a so bourc'hizien pizanted nobiaux ha heleuin tud noest ha tud a fenn ar re-se ho deus hol buhan ha braz, dale hel sonj eus an amzer dremenet enn ho zeis pe enn ho manerion e weler stag ouc'h ar mogerion skeudennou ar re varo ho deus karet hag a garint bete merval

Skuiz-maro ganet ar Republik hep deus a c'houlaou spered an dud-se hon a so war-zu an esperans da welet hep dale sanchamant gouarnamant, seurchaman, hag a so rul e tenfe buan. e gwionaz rak n'int ket evit mont kuit ho buez re-c'hoazed ha re-boaniuz. ne ket eur vuez eo. Ar bobl holl bremañ a so evel eur c'hanvour war he wele. o c'horfon ar med vo da zont d'her pared.

Pont e vezo ar mediasin-se? He hano a so e genou an holl. ar Roue

Dre gement a so lavaret, no eus gwelet a ouna c'hoaz ar Republik enn he zav nemet dre na d-eus de diskar

Pa gomzer ouc'h ar bobl e kreiz an elekzionou, pa zaskouezer dezhan hini hag hini lorfejou ar republikaned hag ar vez a lakeont da goueza war ar vro, neuze ne glever neuzet an hini enn eur vouez, o lavaret ne d'eo nemet re-war stouaz! Hano ar Republik a zako beuz da zevel bete ton l'gouzoug an holl a so ar bobl ne c'hortoz nemet ar moment d'he reputi ha d'he bresa sodan he dreid An dra-ze eo a zako an dioul-dreiz en Asia eus an oad da c'houm hep mont da vil brema

Sell al labour a so da ober hag a vezo great pa vezo c'hoant da zavetei ar vro, ha pa deuio, hep dale marvad ar Roue da c'hountaou ar Frans doc'h ar republikaned neuze vezo he harpa stard ha kaloupek. Met a lavaro unan bennag ar Roue a so so mare Ja, gwir eo, siouaz mare eo Herri V tad ar pasour tad ar pobl trenzet he galoun gant ar c'hlac'har da rankout mervel pe! doc'h Frans. he hano enn he galoun ha war he vuzelou holeg ho huanad diveza Iek stoar a zo ma karjet, e vije bet Roue Ar re he oant marv ouz-han a c'hell sket war boul ho c'haloun Met ha pa ve mare Herri V eur Roue all a zo eur Roue savet gant hun o ezhan eo dont buan ha dont a raio kaer ho deuz ar republikaned lavaret n'ho deuz zoun e-bed Ma n'ho jeus ket soun perak ho c'hazetennou ne reont ket nemet chargal dowar benn ar Roue?

Perak emez ho, evit lavaret enn dra bennag pa n'eus netra all e-bed

Tud gaouiad ha fur, e kredit lavaret ne ket an enkres hoc'h eus ho laka da barlant eur ar Roue? Mesoc'h e krenn ra-z-han evit rag ar Prusa ho kourdrouz hag a zo o vont, hep sale martese, dre ho lakaouled-c'houi da ugent, siouaz an tan war-n-omp adarre Ar spount hoc'h eus rag ar Roue, a vir ous hoc'h c'houz da welet e pe stad treuzet ouna ho kontramant ne c'hellu ket ouna dioual ni ema eur a arc'hant, stanka bevriken an toullou doun en deuz great, evel eur c'hrank, e lugou ar bobl paour

An traou-se pe reont, nemet ar Roue, poan an diou e-bad d'ar frammasoned republikaned a zo e penn ar c'houarnamant

Ma ne gavont ket arc'hant a-walc'h, dre gildourn pe dre laer e raiot bankrout.

Mar teu ar Prusa war ar vro evel ma c'houe-drouz dont ar frammasoned-se a gavo eur Zant-Sebastien bennag adarre

Mar teu ar Roue da glask sevel war he dron, ne ket hi c'houz a zamanto kaz a raiot da ouela out-han ar re zoun a gavont eun arme hag ar re falla rea a dra-zur Dre-ze, e heller kredi ne bado ket pell ar c'hoari

Dre gement a lavare ar republikan diveza-ma, e c'hellit gwelet brema Bretounied eo ar Roue, da genta, ar Prusa goude hag an dionier arc'hant, da lavaret an treber bras a so war-n-han krank ar Republik o tomma he zour da boazat.

Diou bo vruges

An aotrou Daron deputé arrondisamant Chalon a so savet maro Kenvreuri mail oa gant an holl, dre an hano eus an dra he c'hrogez An hano-se a so eun ano c'hoarvezet war dro ar bloaz 1871, er mare ma z eo kambr an deputéed e Versailles.

An aotrou Daron a so o choum e Paris, hag a d'eun bemdez da Versailles dre an tramouailhou, hag enn ul bus, evit espern he vouez War-dro kreisteiz ez ea eur a Paris

Er poent-se eur an deiz ne vez ket kalz a veachourien hag an aotrou Daron a gave peurvuia beuzet ruz war c'hoar ou Eno he-unan e c'helle asteun he liriellou hag ober eur voren a-raok en em gaout

Enn derver ma tigor an nor-ma a-greiz ma z edo o vont d'en em ren e voe koulliet ha foukeu d'ezhan ker pell ma fe daz eur gwaden o sevel enn ez lamm-kreiz enn he zi voue kaout a raz d'ezhan e vez set ous het gant bek lemm mouchouer eur c'hereour Met kaer en devo krask frelz bek mi-nasked ar gavaz Fun rebeur groue en devoe enn taol minasked-all eun tamm hue oc'hik An tan-fou a gant h' eur c'hoarem e voe rank zeza hag hen d'he c'hask a-greiz a-zeou oc'h oraon ha war lerc'h Oh emez-han, sermank e zamanto mar grillan-me kaout peg enn he Ja da! n'ouz ket tout d'he faza re e choari ou hag ar c'hoanvez mestr ha moaz a lamme buan, a rikle kuit ker buan-all. beh evel dre dreid ar c'hraf ma pe ar c'hraf-hont kaer en devo an aotrou kear c'houez ha termal

o klask paka he c'hoanen, se voe ket evit dont a-benn anezhi.

E kavet paka c'hoanen o eus par d'ar marc'hed ar re-za a c'hoar ainat-ho a-vad He-ma, an deputé-sta a ioa re-c'hinaouek evit ober mar seurt micher, da baka laon dar marteze e vije bet mad N'eus forz! komeet a gonnar a reaz enn-han oad ar c'hoanen-hanoar ma kollaz he damm skraut-vad. hag lien a-benn eur pennad da choum da zonjal ha lavaret ont-han he-unan oh! kea atao, loen milligel bremak e c'helli flemma ammet frugal ha redek eus sur ne vezo ket ous-in-me e vezo. bez ancr h! Hag hon aotrou, welet edo tost da antren e tonne Serres ez e-eo he unan ha n'eo danjer e-bel e vije gwelet gant den ha buan-habuan da a voutouna he vragez a-ha denna, da zigeri ar prenest ha d'hen heja mar gonne. dindan an tonne. Mez sioaz! n'en doa ket sonjet, hon aotrou kear! e voa enn tunnel kalz kresoc'h an avel a gargaz reiu eur enn taol foua ha hon loeren he vragez kement ha kement m'hen diframmas eus he zaouarn buanoc'h eget n'her lavarer, ama Seiu brema eat ar bragez c'hoanen hag al gant an avel, hag hon aotrou depute divrager-kaer, a lavar

« Setu eur c'hoari-all d'in-me brema! ar c'hizma oun kempen ha brao da vont d'ar gampr ne ket gan-en me eo e tleje beza c'hoarvezet an taolma. gant an aotrou Margue eo Mad eun tamm brao a c'hoarz a vezo din-me bremak Neo d-ea ket bet kalz-re a amzer da zonjal c'hoc'h enn he vragez hag enn he c'hoanen mac'h en oa gavas e Vollay Eno eur beacher a zigor an nor an aotrou Baron o kregi stard al liñet. eun tamm ivor'h avit eur c'hoanen, a c'hell dont a-benn d'he serra war-n-han.

Vonor rezervet, eme-z-han, ne lugner ket ama me a so depute.

Ar beacher sonezet a ro eun taol lagad dizharz. hag a wel e pe stur ema an depute Gervel a ra ar *chef de gare*

He-ma o welet eun den gwisket kaer evel eun aotrou war-n-aez hag heb bragez dioc'h an traon, a gav eo eur c'hiz-nevez

An aotrou Baron a gri out-han me a lavar dehoc'h eun depute

C'hoas, depute? la eun inosant-bennag lé-c'hel ouz a ospilaù ar re-zot

Depute oun pa lavaran d'e hoc'h depute oun

Eun diskriant a ra ar gredeu eun he benn eo depute Gant an argoull kredabl, eo en deus koliet ar begal k en doa.

War gement se ao treio a oc'h adarre hag an aotrou Baron gan han, hag oc'h he heul ar *garde-frein*. laket da c'*harde-fou*

En em gavet e Versailles, hon aotrou a voe dastumet, kempenna ma c'helle. er zal d'attente, da c'horiou ma vije anavezet gant noan-pe-anan. Chef an urserien eus ar gampr a deuaz, ha gouzi selle out-han. he anaout ha gwelet e pe stum vrao ez edo. e lakeaz digas d'ezhan eur bragez

— Ne ouz c'hoanen e-bed enn-han da vihana! a c'houlennaz an aotrou Baron houiz e ve gan-en brema choum evel eun hanter pesk evel kaout munsoned eul loen ker rud d'am zoulla adarre.

— Ker kizidik-se oc'h! a uvaraz d'ezhan an den a zigase arbragez c'houi ho peso mirit nemse, mar bezit sant

A-rank antronoz istor an aotrou Baron e dez great tro Versailles ha tro Paris ac'hano eo a teuaz d'ezhan an naoz eus a zen ar vragez

---

Eur mirakl pe eur hasard

Ar gazetenn c'hatolek. *Eclair* a lavar e Sant Jans ar Fos *Saint Jean de Fos* enn eskopti Montpellier ar person an aotrou Tambon, bet kouezet ar gurun war-n-han a zo chomet hen. evel dre virak. Dishouezet en deuz en eun den disponet ha kaonnek eun den ne goll he benn morse. e terc'he hepken da eun dra. da ober he zever

Nebeud amzer a-rank gouzout, an aotrou Tambon a ma oc' ober he beden enn eur sta eus ar c'heur Enn iliz. d'ar mare-ze. ez ua marteze eun daouzek kristen-bennag Eun tamm arme a voa a-zoud ar gommun pa drouskroz eun dalm-gurun spountuz. enn eun taol

An dud a voa enn iliz a weaz koiz ar c'heur evel o ugent e meur a leac'h hag er memes amzer ar c'heur leun a dau Spountet holl ez eont mui mui ar meaz en em gavet dirak an nor e souiont er person oustre a reont da zelaet outhan hag her gweiont evel maz eo a rank Soueze. o wriez ne flache tamm. hag eun aonn rak eur malour ez eont er c'heur hag e c'houlennont outhan ha n'en doa ket diez e-bed.

An aotrou Tambon ne lavaraz gri evel mantret oa Koulskoude a-benn eur pennadik e teuaz enn-han he-unan hag e lavaraz d'ar gristinien a voa enn-diz d'ezhan emaouin o paouez beza skoet gant ar gurun mez ne vezo neiza

Kaset eaz ar mat d'ar presbitaù e voe gwelet e voa devet he za reunion hag he abranton pe choar reunion he zaoulagad ar gurun kouezet a bloum war n-han e doa signet eun tamm he c'houzoug ha diskeunet heo a kel he estomak e doa torret war he hent hadenn he reunir hag o tiskenn atao hed-a-hed he c'har ez eaz kuit, enn eur doui la he loer hag he votez-ar

Boiz ar c'heur a voa eun let vraz e tri leac'h hag enn horoio,a voa enn a-zoud penn an antron per anton. a voe strinket he momentchet drouz-h..

Goude ma voe entanet eun tamm oc'h an an-

tron Cambon, he-ma evit prouvi d'ho barrenoour, nèc'het braz hag e poan gant-han, n'en doa bet droug e-bed. A zistroas d'an iliz gant-ho hag a ganas gousperou.

Prisoun ho pe ?

1 — Ar vouzed a zo eus klass 1869 1870 ha 1876 a dle kas ho vreon da Veri (pe di-kear) ho farrezion. adalek ar zul 18 a viz du, betek ar zul 2 a viz kerzu,

2 — Goazed klass 1878 a dle ive kas ho re, nemet ar re anezho a oa dioc'h al loden genta, première portion), rak ar re-ze ho deuz kuitet an *drone* gant ho Livreou enn urz vad,

3 — Ar re a zo bet enrollet da zoudarded e 1879. a zo eux klass 1878

An archerien a gemero al Livreou e pep Meriz evit ho c'has d'ar *recrutement*, e-leac'h ma vezo merket warno-z-ho ar pez a hanver *ordres de route* goude,e vezint kaset d'ar *jandarmeed*, pere ho c'haso d'ho ferc'hen

4 — Ret a vezo goulenn enn tammik paper(recèpisse), pa z afer da gas a Livre d'ar Meri pe d'an Archerien Arabad a ve koll ar paper-ze, rak ret e vankot anezhan d'ar jandarm a gaso le-hoc'h ho Livre.

Diwa oump sned. pe hon devezo prisoun. rak ar republikaned ne gavont netra gwelloc'h eget taoler ar brezanted hag an dud dister eno

Beb bloaz a ve lakeat eur bern tud er prisonn dasou. tri pevar derver d'war-benn ho Livreou.

E Kemper a zo bet gwelet unuz ket pel dhom glourek anvank *punisel* ve evit ar re all Kaer e deuz ar Republik gwaska ha prisounn ar brezanted diwar-benn ho livreou. d'war-benn ho bugale rei amaud d'ezho. kreski ho zalou vot a reont atao evit he mignouned.evit ar Republikaned

Nep a garo a vote evit ar Republik hag ar republikaned eud-unn-me ne re ket

I vun bet er prisoun dhoc zerrez evit he laer er bloaz 1879

MELDIEN AN ESKOPTI.

An notron Quere, zo hanvet treolo kure e Sant-Vao (kemper).

An notron Chapalain, kure en Trevoux, zo hanvet kure e Plouevez-Porzay

An notron Goeguen, belek Landank, zo hanvet kure en Trevoux

An autrou Siou kure e Plouzane. zo hanvet persoun e Sant-Pregant. e pas an autrou Jamet en deus lakeat ne zaez

An autrou Cleac'h, belek eux a Gongregasion ar Galoun-Zakr a Vari zo nevez maro.

LÈSEN-SKOL PERROT

PE AN SKOL EVIT KUITAA AR SKOL HEP POAR.

AR SKOL LAIK

HEP DOUE HAG A-BENN DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo mar mèp fall. mar priel fall, eun tad fall, ar re c'henta eux an dud difeiz, hag un difeiz eux a dud he vro.

Eme ar bugel a zo ene ar vro mar ber fall. ar vro a telo da goll.

(*Lavar eun Eskob o komz eux a lesen-skol Perrot*

EIL NOBVEZ

AN SKOL HEP POAR

Jerom Fur — Dont a ran adarre d'ar ganaten

« Lavaret a zo bet a-raok e vezo dies kaout ar visiti-skol a zo red. ken diez. ne vezo ket gallet ho c'haout ar pemp pe c'houeac'h vloaz kenta-ma. Lakeomp eralato. mar kirit, e vezint kavet holl dioc'h-tu ha gant-ho, ouspenn eur bern tospektourien re-vihan ha re-vraz. da redeg dre an hentchou ha da rampa ho gaou dreist ar gouernon hag ar c'hanolhou.

« Hag a-walc'h e vezo ar re-ze evit rakaa lèsen ar skol dre fors enn he zav ha da vale hep branel?

Nann amezeien ne vezo ket a walc'h kuevit red e vezo c'hoaz kaout méred a volontez vad. kaout kommsionou-skol e pep kommun hag e pep kanton da ober ha mall gant-ho atao. raportchou bemdez a-gleuz hag a-zeun da tresa ha da gas astennou bihan ha re-vraz da zont alhez da d'-hear

Ha kavet e vezo e pep leac'h an dud-ze a volontez vad ? Ha pa vent kavet da genta. ha ne demo. ket da skuiza a-bred. pa zigoro ho daoulagad da welet e pe kuden ni lakeat. evel ar sklafed kenta, da zikaat tud ho bro. sklafed ni, da zent oc'h ar Republik Ho dever a c'houzont a zo ober vad,hag e rank ni brema ober drouk d'an holl ?

Ar re-zinvid k a gar ho enz peurvuia, ne vezint ket holl kregaol ka z charet da oza ho bouteier ha da skuiza ho a vesker ev a mont alhez ha bemdez, amzerion a vezo da glèvet ober goap anezho. pe a-zre ho c'hem pe e-kreiz ho daomagad.

An dud peurvuia a ouit ket ker sot-ze da ret bi sier a ho c'hanna

Laon an Herer Sot a-walc'h e vent vez, o vont da gemeret poan gant petra hag evit natra ? Hag an dra-ze, evit dijout da frammausnned a c'houzo d'ezho ev a tenna war-lo c'hem drouganz an dud, droug ho c'heren., ho mignouned ho amezeien hep vad e-beu da zen na d'ezho nebeutoc'h c'hoaz ma sellfent pur rak me gred eo hanvet ar veret hag ar gonseillerien evit klask hag ober atao, da genta ha dreist pep tra. mad tud ar gommun ho deuz lo lakeat enn he fenn evit ho difenn ha pa ve zo-mout-ken a-eneb ar c'houarnamant e ve Ho dever eo an dra-ze ha netra ken.

Mar labourout evit gwella mad ar bobl oc'h obér ho devér, ar bobl a zalc'ho d'ezho, kaer a ve klask ho zerri

Lan ar Jar — An traou-zo holl a zo gwir Laou mez ma na fell ket d'ar re-bouvrik evel a lavaras Jerom bremaik mont e kommi-sion ar skol. nan noan da gaout drouiañz an dud e vezo kavet re-all ne vezint ket ken aoumik ha kemeret a eur fors pion

Andre Prezeer Ah ! ia. Lan emaoc'h gantbi. sklor goas Ha ma na fell da zen na d'ar maer na da gonseiller e-beo mont e kommission ar skol evel a zo c'hoarvezet hag a c'he lle c'hoarvezout c'hoaz. neuze. a gav d'e-hoc'h e kredo re-all mont er gommi ssion-ze ? Neuze rene-e hom, e vezo kemerri a eur fors pion tud ne c'houzout netra eur al lezen, hag alies marteze ne c'houzout na lean na skrifa ?

Noel Demeguer Lakeomp Andre e vent kemeret. evel a lavar Lan, pe zonjant a ve ra-e-ho, mar d-int tud diskler ha marteze ouspenn tud a-navezet evit ar re falla ?

Herre Bremeur Ia. Noel, tud difeu ha dagonstuiñz ha ken diskuiñ. c'hoaz gant an dra-ze, ma kavfe d'ezho neuze marvad e rankfe an holl skoui d'ra a-ho hag diet goab ema an Aotrou Doue Ar seurt traou-zo a ve kaset a bred da betachein gant ho lezen skol dre fors. Karouile !

Jerom Fur O lean

« Ouspenn-zo, n eus fors penn e vent n ho defe ket anao ha bemdez amzer da gol., ma ve dreistbol ho zamm-buia da c'houzoul. evit mont gant lorc'h hag enor ieu ho c'hof hep tamm boed ali e-bed eun han da obér ho lezen da dud hag a c'houzoul a zo koula hag hi bepred. da dud hag ho devezo. h ho-unan da genta ezomm anezho, marteze alies d'ezanoc'h

Herre Bremeur Lezen ar skol dre Jerom, a zo respet o e-hun h holl eno ti-man ma kreñfen lavaret evel eun houll preizet a ve bet taolet ebarz kement doiiach ha falagriez kement louzoui a zo dent eut a gorf eut a spered hag eut a galoun ar frammasonned kar-out ! krak-bouc'h ne vez ni bes ken ken dre hag an taiou ma na stourmont ket oc'h al lezen-ze evel a raient oc'h nor bleiz a ve lammet et a eur c'hroual-ker evel dre an duen.

Jerom Fur Lakeomp eo komm sion ar skol kanvel gant ar gommun Ama brema e c'hoarvezo mban a zoui ne e vezo er gommission-ze tud a sk ant hag a galoud pe ne vezo ket

Mez ien eun hi tud a skiant laboureiien doaar, artizaned pe re all ec'h anavezout ho deuz an holl ewe-l-he zamm kan. gweach er bourz hag ouspenn eur hi engale re gear Ar re-man neuze ne zellint ket ker pa-se ec'h pep digarez a vezo roet rabo gant an taiou ha n ho c'houndaounit her reiken da bemission e-beo. ha pa na se dreist-holl nemet evit sparla al lezen fall evel eur voc'h kaer, hag eneb oui-hi e pep gui

Noel Demeguer Ia, Jerom. tud ar seurt-se a dlefe bezo e kement kommission-skol a zo eun her bro. Neuze an holl hag ar re baour a ve zanoc'h d'ezho hag ar barner a beoc'h dedrapasoc'h iveu

Silvestrik Kerlouarnik An dra ze a zo gwir, Noe. mez ma na ve ket konstant ar Republik ?

Herre Bremeur — Petra, Silvestrik kanet a ra d'e-boc'h eo paet an dud brema ker brao hag ar frammansonned evit kountant ar Republik ? Na a zo ket kountant. eat gant ho zad, an diaoul ! Na ket me kar-out a redo da ouela war ho lerc'h c'houi Silvestrik. a rafe marteze ?

Jerom Fur Mar d'eo tud kommission ar skol penn-loc'h ha diskiañ. evel dare zo. neuze e lakaiet a-breo kaba ha drezet sivil da savel ec parremsion a-lonez an dud ha kenta iro vot a vezo, e c'hallor penna oalaennou da obér eur skuba e meur a di-kear

Deomp brema da welet petra zalaigo d'an taiou dioc'h lezen ar skol dre fors

Nab eur merour a zo bet dalc'het gant ho dud ar mui kenta epad eur derves er gear o vena m'ho devoa an holl re a labour da obér Listen ar mestr-skol a avar eo manket ha seiu an tud galvet da gaout kommission ar skol

En em zigarez a ra. gwella ma c'hell. mes kaer en deuz lavaret. lakeomp n eo ket bet salaonet hag ez eo kounnaonet. goude sezel be labour a-dreuzforan er gear

Seiu k'hlet gant hag eun kanter derves da nebeuta

Epad an eil miz ar maer a choum da c'hoarvezout skiik fe'h,hag an tud galvet adarre dirak ar mear e peun kommission ar skol. ne gav digarez vad e-bed da lavaret

Lezet an deuz he labour adarre ha kounlaonet eo. evel ar wesch kenta Eun kanter-derves-all eat a-breo

An trede miz. memes stlor nemet e rank an tad-ma goude koll eun trede kanter-derves, mont brema da gaout ar barner a beoc'h, evit koll an aer c'hoaz kol arc'hant vez ha marteze mont d'ar prizoun

Gwelit amezeien. doc'h an dra-ma a c'hoarvezo, ne ket gant unan na gant daou. ouspenn gant dek ha gant kant a vez ha na d-euro ket an dud da skuiza a-bred gant a. lezen ze ?

Andre Prezeer Penaos na deufent ket. Jerom ? Mar bo dirje eur profit-benniz c'hoaz evit an dooe-eunnez a revoi ? Mez e-leac'h profit, n'ho deuz nemet kol a hep-ta

(Eur pennad-all eur wesch-all)

Ar Mevr C. M-LeN

Aroupet moullet gant an DE KERANGAL

TREVSCRIVED BLOAVEZ (N° 30) AR ZADORN. 30 A WENGOLO 1883.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONED

PRIS AR GAZETEN. HED BLOAZ.
Ar Pariser ... 8 arnod.
Ar Barrez-Izel ...
Ar Barrez-Izel ...
Ar rest eus ar Frans e hag ar broiou all ... eus pell pe tost.

N'eus hon Gloster, ha hon Doue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl kemmadeu a dle bout graet da bere'hen ar pastor, d'an Ezprug DE KERANGAL, kuz-hen

Pe'rhen ivez e dle an holl kemmadeu ma vefent kaset war ar gouestlou.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Garanc-Barbanne a Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

An Hanter.

Ni a vrud ar re ma eus ar gazetenn Feiz ha Breiz gant ho. d'ho pez da lenn ann dro d'ezhon d'ho c'herent, d'ho meignonned d'ho emzivien ha dreist ar re all, d'ar re anezho e anaveziont evit bezan republikaned. Eur republikan, mar en deus dleet c'houi a c'hell eun den pe ren... gwelet ar marionez ha parea dioc'h he glevet

Kemper, 29 a viz gouengolo 1883

LIZER

Hon Tad Santel ar Pab. Leon XIII, d'ar bed katholik evit mirout kaer war-benn ar Rozera

Hon Tad Santel ar Pap. Leon XIII a zo o pignas skrila d'ar bed katholik evit mirout kaer war-benn ar Rozera peden savet gant Sant Dominik, eun enor d'ar Werc'hez

O vezan ma ve mad d'e-hoc'h Bretonned kristen, gouzout petra lavar an Tad Santel eus ar Rozera hag abaoue vez peget braz eo c'hoant he galoun da zavetei ar gristenien ez ear da lakaat ama, e brezonnek an darn vrasa eus ar pez a skrif d'ar Patriarched ha d'an Eskibien eus ar bed

Dirag ar brezel a ra d'an Iliz katholik ar re a zo he c'harg he difenn hag evit distrei mann ma c'hello, an taolioù a glasker da sker war-n-hi gwasoc'h-gwaz hag hep pardez an Tad Santel a lavar

Breudeur veneradl

Deverion ar Pab hag ar saud hen diez a zo great d'ezhan eun amzer-ma, a zo oc'h hor c'helean hag oc'h hor c'has gant muioc'h-muioc'h a hast bemdez, da vezan war evez da zifenn an Iliz ha d'he miret dioc'h pep drouk sen vad ma ren he enkrisionoù hag he c'hrisiadenn da vezan stanko'h ha pounneroc'h Setu perak e-pad ma lakromp hor poan hemeut ha ma hellomp da zifenn e pep gwiz gwirionez an Iliz da zistrei diwar-n-hi an taolioù a zo enn-dro d'ezhi hag a zo oc'h he gourdrouz, hor beuz avez eun aked vraz da c'houlenn sikour an Doue a c'hell, hen hep-kenn digas hor labouroù da-vad.

Er zonj-ze e kreiomp eta he c'houlenn aher netra e-bed gwelloc'h eget lenna war-n-omp, dre hor relijion hag hon doujans-Doue, irugarez ha madélez ar Werc'hez-Vari Mamm da Jezuz Ar Werc'hez a zo urzhiet Doue hag enn he gwer oc'h hor mirel e peoc'h dre he daouarn eo e lez graoù an nev d'an dud Jezuz-Kristenn deuz roet d'ar Werc'hez eur gallout hag eur bloaz e vez dreistho nemet gallout ha gloar Doue evit ma c'hallo gant-ho reï skoaz hag harp d'ar gristenien a glask dre gemend-all a boanioù hag a anken tizout kear ar Baradoz Rak-se o vezan ma tosta, evel beb bloaz ar mare ma en he graoù brasa ha stanka d'ar gristenien dre ledennoù ar Rozera n'hell d'e-omp e ve er bloaz-ma pedet ar Werc'hez-Vari ar bed kristen gaû muioc'h a lez hag a garantez eget heskoaz evit m hor hegro, Jez-a-ho, hon hanveroutez dirak Doue, digoan ha dudorr d'hor poanioù

A-viskoaz, ar Werc'hez a zo bet rakour braz ar gristenien katholik a viskoaz ho deuz en em harpet war he madelez enn amzer ar revolusionoù An dra-ze a ziskouez an esperans kre ha, dreistbol ar fiziañs vraz e leuz bet ato an Iliz katholik e galloud Mamm Doue Hag e gwirionez ar Werc'hez ganet dinam, da lavaret eo er meaz eus ar pec'hed orignel ez chomzet evit bezan mamm da Zoue hag eve se skeat evel war zanv-hanter evit prena gant he Map pec'hejoù ar bed ar Werc'hez e deuz bet urgalz hon eur rer kenn bue eus ar c'helio na deu nag eo ostaat ouz-hi hirvoudeu Kemenn ha ma ez eo hoel he renk ha braz he galoud kement ha kre braz eo he madelez Dreze, he joa hag he levenez vras a zo hunt da skoaza ha da zizoan a an dud holl eus ar bed a c'houlenn he zikour a vo e-gaoua Ve c'hellomp kel eta beza e mar na fell eshi ha na ro-eo he c'hoant zo-ken selaou pelennou an Iliz katholik ha klevet ouz he c'hemmou

An devosion zo d'ar Werc'hez Rouanez vraz an nevoù, a zo bet diskouezet sklear ha leun a esperanz gant ar bed kristen er mare ma a oa galvet an drouk hag ar gaou skiguel a-beli-bro er mare ma a oa diroll, buezegez an dud er mare ma a za

Digitized by Google

hor brud pere ha kavomp enchouriet Ibn Dotor ma vije kavaret e vemet kuit d'he labaat da grouza le ter an amzer divimeret gwechall evel hiziaw, hag enor an Ilis ren he hent dalc'her e vije graet eun ar pedennou hag eun ar gwestlou abalamour hag-eñ groet da Zanton Pape kement ha ma vije eun dañcher meur e hent eun ar skouer e deuz graet klañv dre zourn an Aotrou Doue pa voa kouezet ar gouarnamant ha Rolig ha Pierig Rouanez an armorou Iroudi-Varia-ar Vikiserom hag Iroudi Varia ar Perch E kemeras e ha e vije graet eur c'hoant bras ambaon war hent an Iliz ma a deuz d'ar Roue ar Romaned ar gravel a vije deuet anezhañ d'ar gouarnamant a dle hoas ha ouzhpenn eun dalc'h

An heretiked Albigoa ec'h hañtoe d'ar Romaned ma l'ent graet a zo a vras evit eun hor bro, dre ha ne ar c'hrouiou da vont ar bed-se ne an lec'h ma hag ar c'hiriou pa zegasat an Iliz ma Sant Dumenik da skouarn eut da Pennar' Iliz eur bodenn bras eur ha re a armoue ha an dre benn ar Romaned sabat Sant Dumenik a hag dre ho c'hredou dre ho pedennou dre ar pedennou gwir a ouiomp Sant Dumenik a c'houie ar vad e ya ha hag dre ho c'hredou ha dre ho pedennou an Iliz ma a dlo dre dreist ha dre dlo dre

Evel a gemer a ra lec'h kaerañ d'ar Romaned e skigna ordrenañ ordrenet e vijent an dud ha kavet a-gilenan gant ho heretiked ainsi ha heretiked Sant Dumenik a zigasat hep c'hoar ar re a c'hoantaas bout ha kredet ganto hag ar re ho deus graet ar pedennou hag ar re ho deus a skouer eun ho zouez a zalc'hat ar vad ha katholik

Pa ar hent-mañ ebat gounde e vije graet adarre gant ho Roue ar Romaned a Dortmund gant ho armou eun ar Sul a kentan a viz c'hoat eun ar Sul kentañ da c'hoañv a Pask a gane hag a zalc'h pa zavas ar Re ma Ilis ma ken da ziskoui an Iliz ma Sant Pe ha Pap ar gwir Ien eun ordrenañ dre ar Romaned ar Wenned da vont hor Salver Neuze e vije graet eun dra eus ar re gaer a c'hoantaas ha speredet an holl war ar c'hoari ha hor Salver pedet

Dre ma vije ha ordrenet Jezuz Krist e vije da eun hor mare ar re skuiz hag a vije ezhomm ha hor Iliz hag ar Pab ha ma vije graet eur c'hoant bras gant ar Romaned ha gant an holl Iliz ma a vije ha ma vije eun ordrenañ ha Sant Pe ha Pap ar gwir Ien eun ordrenañ dre ar Romaned ar Wenned da vont hor Salver Neuze e vije graet eun dra eus ar re gaer a c'hoantaas ha speredet an holl war ar c'hoari ha hor Salver pedet

Dre ma vije ha ordrenet Jezuz Krist e vije da eun hor mare ar re skuiz hag a vije ezhomm ha hor Iliz hag ar Pab ha ma vije graet eur c'hoant bras gant ar Romaned ha gant an holl Iliz ma a vije ha ma vije eun ordrenañ ha Sant Pe ha Pap ar gwir Ien eun ordrenañ dre ar Romaned ar Wenned da vont hor Salver Neuze e vije graet eun dra eus ar re gaer a c'hoantaas ha speredet an holl war ar c'hoari ha hor Salver pedet

Dre ma vije ha ordrenet Jezuz Krist e vije da eun hor mare ar re skuiz hag a vije ezhomm ha hor Iliz hag ar Pab ha ma vije graet eur c'hoant bras gant ar Romaned ha gant an holl Iliz ma a vije ha ma vije eun ordrenañ ha Sant Pe ha Pap ar gwir Ien eun ordrenañ dre ar Romaned ar Wenned da vont hor Salver Neuze e vije graet eun dra eus ar re gaer a c'hoantaas ha speredet an holl war ar c'hoari ha hor Salver pedet

Dre ma vije ha ordrenet Jezuz Krist e vije da eun hor mare ar re skuiz hag a vije ezhomm ha hor Iliz hag ar Pab ha ma vije graet eur c'hoant bras gant ar Romaned ha gant an holl Iliz ma a vije ha ma vije eun ordrenañ ha Sant Pe ha Pap ar gwir Ien eun ordrenañ dre ar Romaned ar Wenned da vont hor Salver Neuze e vije graet eun dra eus ar re gaer a c'hoantaas ha speredet an holl war ar c'hoari ha hor Salver pedet

pennoù ha amañ egel nihañ an diaul da zastum war-n Jezuz Krist a ya an hent ar c'hrouerioù hag ar vaz e deu ann, ar re valegoù pevarzek d'ar-mintin gant ha c'hoazh egel ha digas da gousket ével ha kousket e oant dirak Jezuz ar Werc'hez a ra bet pell d'ezhañ ar garantad da vont da gerc'hat Ezel an dra-se graet Jezuz dirak a oant ann daou da lavaret ar Rouanez hag a oant da zont ann tri-ugent ar falvezioù kerkoz ar frank ma vimp en ur garet Jezuz e pedfennoù war ar bedennoù pedet an eil d'ar Werc'hez e zaoa ann-hañ ével ma lavaret eur c'hantaenn gentañ-mañ ével m'en em orbilh ar c'hoar Pell hag ez ez Jezuz Krist N'eus ket a frank remziou d'ar merc'hed kaer-se pa ra a gred en pedenn ar pell hag ar c'hagnet dre ar hed ével ouzhoù ar gwiskamant a zo ann hini amañ kaoet mes a vank h da zegemer ar maouez kaer

Rak se ar bedenn hag hep-han ne ziwanp hag hiv hag ann hini hollek mes hep-han an holl gentañ-mañ d'ar c'hantaenn hag e pedimp hag e pardonet hor pec'hedoù ann hini da hag e lavaro hor doare da ziskouez hag ar Rouanez ann daou ma e merkfet hag hep dañjal dezhañ ha mes ampoent e holl a ra ampoent e hon pardonet ar hini ma ma mes hini pell da lavaret da ziskouez hag ar Rouanez kentoc'h e vimp dre ar hini a ra ar c'hoant ha ma ar hini ar holl ar gentañ-mañ gwelloc'h ha gwir ann daou ar hini kaezh gwelloc'h hag hep ampoent da lavaret hennezh gwir ann ampoent da ziskouez ha gant ann ével da ra kaezhoc'h gwelloc'h a vimp ha ma vimp ann hini da ra kaezhoc'h Pedimp a vimp ann daou hini ann ann hini pell da lavaret ar Rouanez ann daou ma e merkfet hag hep dañjal dezhañ ha mes ampoent e holl a ra ha ma ann hini da ra kaezhoc'h

evel gwestl eus ar madou-ze. e roomp hor beunoz abostolik, gant ar vrasa karantez d'e-hoc'h, d'ho poteifen ha d'ar bobl kristen a zo dindan ho karg.

Roet e Roum, e Sant Per, ar c'henta eur a viz gwengolo 1885, ar c'houeac'hved bloavez abaoue ma z omp bet hanvet Pap

LEON XIII

Goude klévet Bretonned, petra lavar hon Tad Santel ar Pab d'an hor gristenien eus ar bed diwar-benn ar Rozera goude azaout peger braz ha peger stank grason a roun ar Werc'hez d'ar re he lavaro evel ma tle beza lavaret gant leiz ha karantez Doue. hag herves diasoun an Tad Santel, e kreder dont ama da rei enn a. d'e-hoc'h evit mar hoc'h ene eo hep-ken

Bez e c'heller kredi ez eo ar Rozera eun hent hag a gas d'ar zivvidigez Mez an hent-se, petrabennag he c'hell ket beza diez d'an dud a fenz hag a galoun, a zo evelato mysterion enn-han

Ar misterion-ze a zo harp war-n-ho pep h n eus a dri chapeled ar Rozera Herves a ro da entend hon Tad Santel ez eo rei ho lavarel ha sonjal enn-ho. epad pep dizenez Evit an dra-ze eo red ho c'hompren kerd ha ma c'heller spered an den kompren misterion Doue

Gwella a ve da ober war gement-se d'ar re a-c'hanoc'h a c'hoar lenn, eo. Bretonned kask eul levr d'hoc'h hoc'ha, eul levr skrifet e brezonnek eus ha eun ha da entend eve. ma z eo levrik *Hurzhdon ar Rozera*, great gant an aotrou Kerlan ha moun et a-névez zo. e Brest. e ti an aotrou Le Fournier

A levr bihan-ze a zo leun a alioù mad hag a draou al reu da c'houzout diwar-benn pep mister eus ar Rozera. gant skouerioù pe exemplou eus ar re gaera

Moulet ouspenn e lizerennou skrear, ar brezonnek a zo ei levr-ze a zo naar eve. ma lavarfet eun tamm bara-pouzen, great gan. bleud-gwinz ne vo choumet an distera tomm-bresk enn he douar.

Ar re a gemero al levr-ze aprouvet pe gavet mat gant an aotrou-n-Eskop eus a Gemper, a denno dre-z-han kalz a c'hrasou war n-ho. mar her lennont gant eur spered a fenz hag evit kreski ho c'harantez ol h an Aotrou Doue

ALI

DAN HE A LENNO

Diouzt a bennoz Bretonned ar pez a zo meurbet anez war-lerh h neo bet gwir. nemet e c'helfe beza enn-ho pe-dra tamm bremañ tamm e vez ma re lakaat — ar pez ne c'hell beza bremañ — d'un amzer. E vez da vale hep brasoc'h poan da-benn eu ar bed

Mar gueher istorion evel-gwir.

Jerom Fur — Ez t eo em ziskouiza eun tamm dioc'h al lézen-skol dre fors, a zo eun torr-penn hag eo las-kalon mar k ri anezeien. me a lenno d'e-hoc h diwar eu levrik bihan am meuz ama, eur gueher istorion brao ha gwir d war-benn eur mear republikan hag eur gomm sion-skol evel-hañ

A levrik bihan a laka hanvou an dud. evit na vezo ket kemeret an eil e-leac h egile.

Jann Guéber — Petrata ' evel-se eo ober Hag ez eo gwir hoc'h istorion, Jerom ?

Jerom Fur — Ia. Jann. gwir bater A-raok staga gant-hi bo peuan hag Herve dreist an holl. da choum hep lavaret ger mar gei d'e-pad ma vezo o c'hoc onez,e ve diesoc h d'in ha c'houn marteze, daro ac'hanoc h ne gomprenfac h ke koula ivez

An amezeien — Ke. atao, Jerom. ni a zerro kloz hor ginaou hag a zigoro frank hon diskouarn

Herve Bermezr — Hag hor spered ivez, mar gellomp karout e

***

Jerom Fur — O lenn a levrik

A-raok ma tigor brema ar skol. bob bloaz, e rank pep tad en deuz bugale eun nad-skol mont da ober he z skieria d'ar mear

Ar mear a zo ama a zo republikan hag ouspenn framm.nsoun. e fenel hon aer z amezeien. oma Jerom, petra eo eur frammansoun. An hini a eu nemet republikan hep-ken a zo eur zant e-skoaz eur framm.nsoun

E-lonez ar republikaned. evel a welomp bremaik unan dre s boll ez eus meur a gristen mad hag a-wechou ma a gaf ano da skuiz d'ezho kement ha da zen-all e-bed ha zoken skouerioù da beuza da veur a gant-al aliez ma karfent

Brema, se n e hour

Ma lavar eun tad d'ar mear-ma e fell d'ezhan ez afe he vab ar skol laik skol ar gommun. ob neuze, ne vezo diez e-bed neuze e vezo mignoun ar mear e oc'h o

Mez, ma lavar e fell d'ezhan kas he vab d ar skol hir da skol ar frered ar mear ar c'hrosmolo hag a ziskouezo he zent

Esa petra, a lavaro. e fell d e hoc'h kas ho map kentoc h d'ar skol br evit da skol ar gommun ?

Mar e eo sot a-walh an tad da respount oc'h goulen d skuant ar mear e vezo goapeat ha genta, gourdrouzet goude ha da un an ro. marteze en despet da c'houler an tad, skrifet hanv he vab war sten ar skol laik

Ar pez a lavarer ama a zo bet e hoarvezet hag a c'hoarvezo e hoaz, ne ket hep-ken gant taoud a ret

tenn republikaned mes gant ar republikaned wella, pa falveze d'ezho kas ho bugale d'ar skolioù libr

Unan-bennag ama a vezo soñjet hag a lavaro petra eur republikan a gasfe ho vugale da eur skol libr da eur skol grisien pa z eus kemend ail a skolioù lark great evit bugale ar seurt-se ?

Araband e ve da zen beza souezet gant an dra-se ar republikaned kaer zoucho a anavez an Iroug doc'h ar mad evel ar re-all Republikaned int gant ar Republik evit kaout digant-hi kik da nebeu pe zikouro da grignat

Dreistoc'h, mar deu eur Roue hag e teuio ear bep daou pell ar Republik o vezo gr'h obere he zalaroù d'ezo ar republikaned-se a vezo meuze rouz hated startoc'h da welet eget na vezump-ni ni e hoan, na me

Daoust ha kaer zoezho ne vezint ket empenniet-tud ennn amzer Napoleon ?

Ar re-se evit sonch alies rokelou ne ket dall-poch ho daoulagad hag ho c'halouo dougel da ga-ree an arc'hant a c'hoderiont evit bezo enn ho eur ho c'haroun a zavar d'ezho an dra ma a zo mad d'a-me ra-unan mes d'am bugale e ve fall kaout deskadurez skoliou lark rak gant deskadurez kristen ar skolioù libr e vezint eur da vezo eurusoc'h marteze es na o oamp-ni

Enn tad a gomz hag a ra evel se a zikouez, ha pa ve republikan ne ket enn tarzoù ez karet a ra he vugale evel ma lle ho c'haret Hen-neg ne vanc'hez e-bet petra lavaro an dud diwar he benn war gement re c'hoult en deuz ra ale he vugale da skolioù kristen evit ma vezint kristenien tad ha mont a raint kaer ho devezo ar republikaned all chaoget ho groaoù

Ama em eus c'houant da gomz d'ar re-se eur marsoù hag a zo gwir-mez, ha pa ma re ket kre-get diwar benn Ferry ez

Fell gouzie beza bet tarlet d'ezhan beza rakiet he benn war he c'houzoug, la rakiet mad e vo bet er bloaz 16 e miz souzandred Breiz a zar-henniaz ar skolioù hevel-oul-han a vo meuz d'hen tagn a pel gouzie ar dra ze Ferry a vezo da vi-nisi ar skolioù evel ma z eo bremn evit an eil gwrach galvet gant ar frammansonnerien da ober al neuz vil get a-e hano anezhi nemeti-ze zoniet

Jerom Faur Ia vad der-en gwir eo ho marsoù rak me a oa soudard e Parz o d'ar poent ze nag a ma bet gaou ar re-all enn o c'houna Ferry enn a grabanou ar bleiz ce Ma vijen-me bet diri-per me am faje lezet aber he stal d'ezhan, an den la ag mar z e

Jerom Faur Bremn la Ferry a zo mes ar bag evit ar vinistred-all, e rank ret d'gemer d'ar re vras c'h he skoa hag enn he zal

Ferry hirr ho fri n oa bet ken hirr he skoant ha skoant ar republikaned-vras a bedas da zont d'ho enori d'he di ha da ober a les d'ezhan

Ar re-man ar republikaned-ma kalz anezho, ho d-eus bugale tud-zaouzank, paotred ha merc'hed

Mad kredit pe na grolit ket hiac'e-bed eus an tudou republikaned-se pedet mad ha brao da vont da di Ferry h ma e bed ne d-eaz evit mervel na d-aje ivez ho bugale

An eneberom Perak ? perak ?

Jerom Faur O lenn

Evel an dra-ma abalamour ma z edo Ferry de-meret bep-ken e lavar o choum, a lavare ar republikaned ze ne ket gant eur c'hrek, gant eur harre

N eus fors pesa eut, ar republikaned ze ho d-eus skoant ha kaloun. Mont da di Ferry gant ho gra-gat obest, a vije bet enn disheg ans hag eur vez d'ezho hag eur skouer fall ouspenn d'ho bugale, gwelet eur wezi marmouz-ha gant he re-unanig

Ben e c'heller kredi eta ez eus republikaned c'hoant, ha kaut marteze an-hen hag a gano brema, evel a reant a-raok ho bugale tenntoc'h d'ar skolioù kristen eget da skolioù lark Ferry

Ar re se ar republikaned-ze a gouzie ne derak Doue kant ha kant tra al kristenien var ho meno, gant zonn da zispag eur gwrennek ez skol ho bugale, an holl kristien-ma a gato gwelloc'h ho c'has da gel da skolioù lark ar gommun eget ho zavel e skolioù libr ar Frereal

Ar re se-se ar republikaned-se pa deuint da gouzout ar mear evel an h ne a zo hano anezhan bremaik ar re-ze ne gavint ket kement a garaoch nag a dra ez Arabad e ve d'ar mear-ze rak a-bred e vo lavaret d'ezhan ha pa re hirr he vare n en deuz petra da ober zemet he gever ha ma ne ra ket e hano diarbenn Ar mear frammanson-ma penze a dlgo he soucheu hag a skrifo hano bugale an tad war al listen a zo gouiennet

Ar listen a r skiear war an artik-ma

Ar re a vad a vezo gwelet gant ar mear ze o re-za leal pe zoun k dra-z hanv ar re-ze a vezo enn eur c'hoa pe-c'h z great troiou kamm d'ezho, ha miret out-ho mar get an oristia-ze da gas ho bu gale d'ar skolioù-libr pe da choum da skolia er gear An dra ma a vez gwelet bemaik

Ma ne veuz er bourez evel enn tam vras eus ar parresseu n met eur skol a k. skol ar gom-mun evit ar baotred hag eur skol lark all evit ar merc'hed ha mar bo deuet c'hoant enn tad hag eur vamm da gas ho bugale da skolioù libr a zo eul leo pe ouspenn hag he kresat ar vugale-ze ne c'hell ket beza miret ouz ho, herez al lezen na gant den na gant mear, ha pa ve enn trabaser evel an h ne a zavarer hag a zo an hanter-re anezho brema

An traboz da gas ar vugale d'ar skol ne d-eo c'hoaz petra, evel a vezo gouzet

Ar vugale a vezo great an apel war-n-ho, da lavaret eo, galvet gant ar mestr-skol dion weach demdez doc'h listen ar mear a zo ama frammansoun. arabad anknonac'haal

Ar mestr-skol laïk a zo souzet, enn deiz kenta o welet pemp pe c'houeac'h hano, martese enn dousen pe ouspenn war he listen, hep bugel e-bed da respount

Traon brao evit koummans Mad, merka a ra ar re a vank na petrata ! he zever eo, herves al lesen.

Ar re a vank en deiz kenta, a vank an eil hag an trede. beteg an dervez diveza eus ar miz

Neuze, ar mestr a gas d'ar mear listen ar-re a zo bet manket da zont d'ar skol epad ar miz kenta-ze

Brao ! brao ! Sada galvet an tadou dirak kommission ar skol, ar mear enn he fenn

He-man c'hoc'h-tu a c'houlen digant-ho. enn daouzek tad-bennag pe ouspenn an eil goude egile, ha gouzout a reont ar lezen.

An tadou-man n oant sot goude en em gievet eire-z-ho a-raok a lavar hoil al lezen a c'houzomp koulz ha c'houi ha gwelloc'h martese.

Neuze enn ar mear lavarit perak n eo ket bet ho pogale ar skol epad ar miz ?

Perak ? pa ne c'hel ent ket mont Ha n'hor boa ni ket gouennet ma z aje hor bugale d'ar skol libr, ha c'houi, mear a c'houi az lezen a zo eat enn he enep, hag e poent hor c'hlerka-n, d'ehoc'h, skrifet ho hano war listen ar skol laïk ?

Hor bugale-ou a zo bet enn dervez kenta beteg ar skol libr hag eno ez eus lavaret d'ezho n edo ket ho hano war listen ar skol-ze Neuze ez int deus d'ar gear ha choumet abaoue a chellit kredi. hep mont war dro ho skol laïk-c'houi Entend a rit mear ? Petra hoc'h eus da lavaret arema ?

O kievet ar re-man an eil goude egile ar mear frammansoun ker ruz hag enn iegestr poaz gant gant an droug a zo enn-han, a zav enn he zav hag a lavar

Voc'h nemet tud gaouiou kement ha ma z oc'h aze ? ras diskrec'het ho pos d'in ho pogale da vont d'ar skol laïk skol ar gommun hag em meuz ho merket herrez ho lavar

Ouspenn zo, me mear, a zo emichans ker kredabl ha kredaplocl'h enn tamm evit tud eus ho seurt c'hoi

Setu eno neuze kommission republikan ar skol o sevel a-bez. evel unan gan an aotrou mear, mar plij ! da lakaat, evel-a-han an tadou-ma tud fall na tuo gaouiat n eus ger da gredi d'ezho.

Eur pennad-all eur wech-all

Hor Mamo enn eur garrigel
war eur gorden a-zioc'h eul lenvik-dour.

Enn Amerik ez eus eur sterlha pell a-raok en em gaout gant ar mor a rank lammel eus a onspenn martese kant troatad a hoalder d'an traon, pa en em gav enn eul searh a zo.

Al lamm dour-ze a ra eun trous ker spountuz, ma vez klevet, a lavarer war-dro dek leo dro a-c'hano. He hano a zo e gaelek *La cataracte du Niagara*

Eur Zaoz, n eus ket pell bag enn he raok, eur Morian hag eur Spagnol ho deus bet klasket treuzi war neuny al lamm dour-ze el searh ma vez gouzc kouezu: ho an ez int bet henzet. Ne ket eur zonez

Ar pez n ho deus ket great ha ne raio den hirviken o neuny a zo bet great gant Blondin. o vale war eur gorden. stignet rend eus an eil ar d egile eus ar sterlha, a-zioc'h al lounk

Evit diskouez n eo ket aoun e-bed evit ober ha dro, e takeaz emanato dre ar c'hazetennoù, ez aja gant-han war ar gorden eur garrigel bag ebarz, enn den a volontez vad

Eur zaoz a deuaz evit mont er garrigel

Pa voe great gant an daou-ma war dro hanter an hent, ar zaoz en em akeaz d'en em beja ha d'en em zifreta enn he garrigel

Egile Blondin spountet, a lavaraz d'ezhan choum hep mo h hag hep flach

Ar zaoz a respondas, e feiz ! e voa dent di d'en em laza ha n en em beja ariarre enn he garrigel gwasoc'h eget a-raok

Evel a geroc'h, a lavaraz Blondin, me a ra d ho reuskel Noa vad !

— Arabad eo. eme ar zaoz rak ne fell ket d'in mervel va-muan. me

Choumit heb en em heja neuze, eme Blondin a c'hel ar paka an tu-an d al lamm-dour gant he zaoz, karrigel hag-all ne voe ket hep poan

Lavaret a rear e c'houneza Blondin ouspenn pevar-ugent mil lur enn dervez-ze Ia da ! he gounid mad a reaz. dag e gwelloez a zlou weach-hanter c hoaz. gant an garrigellad-mor-dudiant.

KELEIER AN EMGLOTI.

An aotrou Berthou. belek taouank, zo hanvet kure e Plouzane.

An aotrou Briant preceptour, zo hanvet kure e Loperec

An aotrou Kerivin. preceptour, zo hanvet kure e Brest.

LÈZEN-SKOL PERRY

PE AN SKOL EVIT MENA, AN SKOL DOR FORS,
AN SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vras eur hoap fall eur priad fall, eur iad fall; ar ar c'hentà eus an dud difeiz, hag en divenn eur a dud he vro

Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall ar vro a lelo da goll.

Lennet eus Eskob a Kemper eus a lezen-skol Perry

ETI. NOEVEZ

AR SKOL DOR FORS

Laou an Heder — Ia, gwir eo, Amore koll amzer, koll arc'hant ha lezel al labour er gear, hep beza great er poent ma tle beza.

Yoel Deauguer Gant al lèzen-se an dud kerz diwar ar meaz a vezo rivinet evit mad, ha ne c'hellint ouspenn beza morse ho spered oaz ha dibreder a-walc'h

Jann Gabaer — Eun dra-all a ro c'hoaz, ameaian. ha ne gomzit ket anezhan Goude kaout kemend-al a boan hag a zispign evit sevel ha skolia ar vugale. petra vezint ?

Herve Becmeur Disonjon, Jann, ne vezo den evit-ho. ne zeuint nag oc'h tad nag oc'h mamm ne ra nt nemet ho fenn fa , rézonni ha pourmen. c'hoarn hag eña a raint , ha, nenne bras, mar lavar den ger d'ezho, ema ho dourn er vann hag an taol kerkent Karoulle Setu aze, Jann petra zalc diwar ar skolioù disonet dre fors-se, kar gwir ha ma hor lavaran i e-hoc'h

Jerom Fur — Ia zur Herve skoet just hoc'h ena. hag ar pez hen a skoulz a-vremà eo ar pez a zo c'hoarvezet e kommun Foug (Ardennes), ar c'hentà ena a vaz here er bloaz 1883, herve an meaz lennet er gazeten

Eno, ougate ar skol laik a dreme eun derves dre ar ruioù diwar-bouez eur gorden, ar grouiff a voa a-raok a-zioc'h he fenn er skol. Bugale ne respetont ket mui na kaver ar red ne respetint ket mui ar vez na tad, na mamm. na Doe

Eur zakrilej ese hen-nez ne c'houmo ket hep kastiz kouefa a raio war benn ar vugale-se, siouaz ! mes koueza a raio vez da genta ha pounneroc'h kaoz war benn ar frammansonned hag ar re-fall a zo bet kriek d'ezho da hec'hi

Herve Becmeur Ar frammansonned-se. Jerom, eo a dlefe holl beza tre net evel-se, karouilet diwar-bouez ho gouzoug neuze marvad e krifent ah ! non va Doue !

Jerom Fur — Ober drouk ne zigas vad da zen Bretoa amezeien e-leac'h ar meroer an meaz lavaret bremaik lakeomp ez eo eun den hag a rank mont dioc'h an dez da c'houlenn he vara.

C'houi, ama, a zo unan ac'hanoc'h meur, hag ar re-all kommison ar skol, hag her c'houndaonet a rafac'h-c'houi, ha pa ve bet manket ho vab er skol nao pa zeu gwesch ar maz ?

Hamon Corbel. — Oh ! ne rafen ket e fenn, Jerom ?

Jerom Fur — Ha perak, Hamon ?

Hamon Corbel. — Perak, Jerom ? O veza n em befe ket ar galoun da vuret oc'h ar paour kaoz-se da c'houzoud he voud ha ma karfen e ve eur gwall-béc'hed war va c'houstiane

Fanch Brezeur Rezoun eo. Hamon, rak me gav d'in ivez ar re a goundaonfe ar pautr ze, a ve red d'ezho paea d'ezhan an amzer a golle, pe choum heb he goundaon Kievet hor beuz Jerom o lavaret e meur a gommun e Frans ar veted hag ar gonseilleriet ho deuz gouennet harner kant skoed evit peb bugel paour a vije *forest* da vont d'ar skol Ar memes sra a ve red da ober e pep kommun euz hor bro

Laou ar Jar Hag al lèzen nenze, Fanch ne va netra 'la ?

Herve Becmeur Eo Laou, naoc'h ar ' kuvit ar lèzen ? Ha bakoaz lezen a zo bet m ret ennda-benn ha ger ev ger heb beza sorret, hag aliez zoken. da genta, gant ar re ho doa karg d'he c'has enn dro, evel a zo bet gwelet, evit ar skol dre fors-ma gant ar frammansonned ho-unan, e kever bugale ar c'houarnamant ? karouille ! hag eul lezen eo hon tlan, Laou ? Mar be c'hemer evit an dra-ze. va bennoz gan-e-hoc'h ! Nenze ma rankor he mirer penn-da-benn eo koulz kas ar paour-ze, hag ar re-all evel-e-han, da visac'ha dre an henteliou.

Laou an Heder Kas ar paour-ze da asiemn he zourn a lavarot-ho. Herve ? Petra ha ne c'houzoc'h-c'houi ket eo difer net brema oc'h ar paour goulenn an aluzen ? Ar frammansonned pevar dek ho deuz mez hag heng pa welont eur paour-benag. ha, zoun vaz da laka taol dioual-han. mar tostafe re-e-oa he zourn out-ho Brema ema al lezen da sonja ar skeudenn.

Yoel Deauguer Nena netra gwelloc'h da ober en amzer ar Republik pa ne fell ket d'ezhi he lezel trankil da c'houzoud hu zamm bara enn eur zaonat

Herve Becmeur Kontant a-walc'h e ve neuze ar frammansonned. Oc'h ar re-man ne ket difenet taerez. ha laerez a reint ne ket gwelloc'h, mez mihoumon a gaver ivez lard vroud a zo. hag oc'h ar paour onest, evel Perik ar Baradoz a-ze e vezo difennet lavaret he hanter eta. enn nor ev i kaout enn tamm bara ? Lezennerien ar fouilt' Karouile

Jerom Fur Evel se ema ar bed brema, Herve ! Ar re fall a zo e beg huela ar skeul hag ar re vàn. o choum da zellet out-ho digor ha c'hlaper. a rank leve ha sonj

Ama evelato e kavfen mad eneb oc'h lezen ar

ahot dre lorc'dre na d-eu itron ebed. pa ne re tarmet drouk

Herve Berrurier — Ne re netra gwelloc'h karvalle ! El lanou ar chuil e speret-se. Jerom, ra dalvarot mar kerit, na gaflac'h na c'houi na den na zavarin net vared ra fren na ebeul pren ra ber bihan. mes ebeul eur vleren go-mat-kaer a-vad

Jann Gwiber — Ar hanta ! Lan ar lar ha Silvestrik kerlouarnik petra soupl-c'houi brema, de-war-houn ni lenn-ze, a gavac'h ker brao a-walc'h, ahanomon ma kountar'h evel dioue sel gervel ar framm-savourel ?

Jann ar Lar — Ra vo sklaeraet a rankan lenn ar'h sonou brema re ou kaix gwelloc'h ni lenn ebet a nac'h-fiok

Jann Gwiber — Ha c'houi Silvestrik na gavi ket ti e-comp kot ho kouarn. pa n'eu ket tromc'het c'houi gan. tezen netra ebet Ferry hon a c'hoalle certa diverance'h a vai rak c'houi a gleman hor'h eus eur pardr hag a zo kiet a walc'h ives d'ezhan da vrea mab ha ad evel Kadoudon

Silvestrik Kerlouarnik — Me lenn ne resin ket pabet e c'houi gan ni lenn ar Vern mona ket ambroumac'hat petra en deus savaret Jerom deuar benn ar re a zo ho ho bugale et gwar da skolaj. Me a ra ervez-ze hag a vezo dedraput grandis epad deom vihan

Jerom Per — C'houi Silvestrik dour'h a gli van a vezo marteze ar lanv brema. Evezio e vo kaix gwelloc'h d'e-hon'h pa hon'h eus eun tammik pradeg hag ho map da skol ar frered Ene, e ve hon dalvajus d'e-hon'h ha ma ve ar gwir hag eun tammik a vo dirie evidon e-hon da ganout e-benn dioue ma ar

Silvestrik Kerlouarnik — Gwirion a ra eun dra ze petra da dour Jerom evit e skol kaer hon'h, ne c'houi hen rak nemze evel a lavar Jann Gwiber e ve skol aliez kiet ta benarn

Jerom Per — Brema amezeom karfen ara ret eur gwir d'e-hon'h a war neuz dioue ma tanvez

Lann ancoun a zo eun ho raz hag e penn eur gwennadenn vil Frenz ar meuler e venz hag ar c'houi anmbo a zo eur verc'h a nao bloaz

(*Eur pennad all diardorn grate*

PEUZ DOUEN

Ene dou dre kaz ha mad dioue gall an ene her bro,
D'ar bravel a eus neuze pou en dle bezan,
Ene dorn e vale e ho benek d'emper
E-kerl ar mor d'ober a zoupe gan prader

Ene zanvez d'ar verzed
Ene zanvez da vamm

Dioue ne ket evel e-hon, a vankaz ket ano vil,
Dre ma hevelo pep tra gwel eun ti kaer ha glan?
E-pad pell amzer e bez he ker kouls e venn?

Dioue hep-kaer hor gwar ac'h pep drouk ra hanve?

Ene eur gwaz evel-ze, en an ene ankouaj,
Ober eur mouez hed an nad ez a da zarza
Dindan eur wezenn zerv kar kaer ha douar frouz,
E derenn-kalvezioù gwiskamant ezel aleuz
Kentoc'h ha re all lipat hor ker pradurel.
Ne dleaj ezom c'hoad ena, e kanol
Revezia vraz a zo Ke-ar-zaout e vel
Ar fromm a ra kaer hag ha dour a zo kaer,
Lanmeur a ra eur c'han. Nemze, e klask ar c'hoat,
E vrid, a kemer ea a, ar c'hoaz kaer d'ar vaouez

War c'hoazez hep dale.
E kre dre c'hrez lanvez,

Ke'h kad en ena zarc'hel ar h kerzou ar vamm
A zo a-ziaog-han pleget gwaz ha ho fenn
Trugarez ho mamm evit ar c'hoarad gaer
Ch'h ar c'hoaz ar spered dre ho kaver ena dour,
A lavar e ha re ar vaouez d'ho skouarn
Pa'er c'hlev ena eur drezenn a zo eun Ilah-Santez
Ene mab eur zant kriz dre'n mad dioue a spered,
Ene eul a garantez gant pep-unan kaer
Ene zant brema ena ker ha nemze hoaz hon mad.
O klask pedamez d'ho kre e rejo mann vad
Ne-unan kaer mamm ! evelse zo dre kaz
Tal da vrea bennoz ho c'houn kel da c'hoarz
Pemzek vez en ne hadou ar h an ano dioue ar vaer
Ar mor hon mamm mab-ha d'eur pardon
Eskop Kemper ha Leon a vo gwerc'hez ena,
Kiel eur pesk o nesaat a-zoare a zaou
Ene a lak skouarnou ha gwir-kaer war ho skoaz
An den-kaer dihanvez a lak war en treuz
Neuze an den kaer ma ho rejenn anezodek
A lavarat eno d'ar Verzed kalvarnek
C'hoaz ema-z-han den mad pe an anvezenn
Ama ma h digavet gant Doue'n Tad e vaian
Ha erlamet ma ho pell ampe ra e vevet
An amzer a zlaer kaer ma war ne bad pell
Doue e-dal ma gavaret ar bagan h hep dale.
Ne devezo neuze divarc'h ho pugale
An nevez a drak kaer a vo e Brest
Ha kaer ne a kentoc'h ha ra kaer ra ar Vro
C'houen a zo ez vez-man evidon ni e Brezonek
Ne ra ez ar kaer ha kaer ar Verzez kalvarnek
Ha ne ma ar vaouez ma dale ho war an douar
Ma vez ma kreiz kaer kenavezo ker kaer
Ne lavaraz a ben ar vaouez ra vez rakiet
An Ene e vezo ganet e vevel kenavel all
Ene ra vezo lipet zoare d'ho enkoajo
Evel ho ene gant ma da dez ho pedi
Ha e geinnadur a di ho hol regale gaer,
Da vevel mad ho ez da c'houen ziarc'h ena ho fenn

Kaer ! e dalc'h e-han e hano d'ho ker kaer c'hoaz d'ho ene
Tre dornou speredel a lakaj hag ho ranvegan,
Kaer ar c'houen kaer ar Brezonegez ar Vro
Nemze ha gwir e dorp kaer, ar c'hoaz ne vezo e Brest

G. Milin.

1 Bevenez ar Vro Gwenn-ha-du

Ar Skrivan ha Milin

A reprint compiled under the DE ARMORICAL.

TRIWECVED BLOAVEZ (N° 40) AR VARCHAL, 6 A MERE 1893.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN. AR GWIR VRETONNED

PRE AR GAZETEN HER BLOAZ
Ar Feiz ha Breiz ... } 5 skoed.
Cotes-du-Nord
Ar rest eus ar Frans 7 fr.
Ar broioù all eus ar post.

Pleus hon Gwaz, ha hon Mamm
ouzhpenn hor Relijion Santel, Amen.

An hini kemmañvez a dle kemm gwall da ber'hen ar gazetenn, d'an Autrou DE KERANGAL. 500-600

Ervezhan ivez e vle kemm kounnt hirvoudusoc'h ma vefe perzhan da lakaat mont ar gazetenn.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 1 ues Cassini-Haussmann a Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

An Ilizi.

Ellañ a rear ar re ra en par ar gazeten Feiz ha Breiz gant ho d'he rei da lenn run dro d'ezho d'ho c'herent, d'ho meignonned, d'ho emzivoud. Ha dreist ar re all, d'ar re anezho a anavezomp evit bezañ republikaned. Kar republikaned mat-tre dezo skoazell c'hoaz a c'hell ezan dezo pe ...ra gwellet ar pezhioù ha pezhioù dister d'ho glevout

Kemper, 6 a viz Mere 1893.

Hiziviezh an Tad Santel ar Pap d'ar gristenien, hiliou ha bras.

An Tad Santel ar Pap Leon XIII en deus skrifet an 20 eur a vez evit da tri beskop bennak kear bras an Autrich eus lizer dimezi-bras an deiz-eil kentañ mis Mae tri-mil-eiz-kant-hanter-kañt-pevar-ugent, gant Lann Nobesk Roue Pourgo, ha gras ouz da skoazell ha da bedennoù Iuzuc'h VI ueuse Pap

Al lizer-ma eve kemeut lizer a skrif kon Tad Santel a zo renn a geiennoù mad d'an holl gristenien, ma re ho deskouarn evit klevet hag ho c'halon evit ober penn-da-benn kerreg a lavar d'ezho an Autrou Iuzuc'h dre ho c'hinou ha dre ho skoazell kear

Ni lavar a lavarer, hag a rezo anna lakaat meur a dammig anezhan e breizounek ez eus daou dra. dreist-holl hag a zo da lakaat evez-pur ouz-ho

Da genta Evit gellout dont a-benn da drec'hi enebourien ar Iez er bed-ma, ni eo red a zo ar gouarnamantoù kristen hag a vent, ouspenn a-unan alies gant an Iliz

An dra ma a gompreno mad ar re ac'hanoc'h Bretonned ho veus eun tamm kemmet an nior hag ho deuz anavezet dre a bell ez eus bruzun kristen evel hor bro hag e kemmet-se a zo bet asamm ul ezho re-zunan a-eneb an Iliz Eun an eoulz-ze a c'hall hag e vo ar revolusionou a zrukar ar broioù eus ho renk hiel d'an domar evel ma z oup-ni diskaret hirio

Hirma. klev omp petra lavar an Tad Santel,goude kemz eus an doare ma vez trec'het an Turked dirak ar gear a Vienn

« Neuze e voe anavezet eur wech c'hoaz, eun eun amzer hag a zo kon dezi e lise alies esperans oulvidegez an holl da vui pa ves prisoned ar bed a-unan gant ar Pab hag en ec'hourvat a-zoeb pep justiz ha pep furnez ez ae ober kemend a'r haou oc'h mad ind ar bed evel ar c'h mad an Iliz, dont da lakaat ezo-z-ho diskouzanz,disunvanez,ha brezel.

« Ar pez a zo bet anavezet evel eur wirvouez. eun amzer dremenet, a dle beza eur gelen hag eur skoaer evit an amzer da zonl Ar sonj ez an traou kaer a zo em gavet gwechall a zo mad da zerc'hel war ar speredl pa zao d'ezi ar sonj se keizenna-durez ar silvidigez

« War lerc'h eno oad e lise ema al hag an amzer, o vout war-ny eno dre. a zigas bewilder traou diabarzel a re lavaret, hag a zo koulskoude bevel-haer pa weler ehtear petra zo dezan d'ho

« An Durked a ziskouez skleur hoc Tad Santel ne vijent bet trec'het burzhiek ma n'ho divije ket ar Pab, ar brinsed hag ar brouou kristen unanet ho zerz hag ho levenez ou

« Evel-se hiroc a lavar goude a zo da ober adarre a-zoeb Turked a , Turked a zo diabarz ar vro hag eneboumen her fall her falbar ha kre danjerus ma na c'hont mui ob hag an Durked a zarbetenaz hag a flastraz ar Roue Nobesk. daou c'haul vloaz a zo Euz a republikaned eo e homa hoc Tad Santel ar republikaned-frammasonned-ze a fell d'ezho d'skar prinsed ar bed hag an Iliz. Avel an oad fall-ma a zo avisi an dasoc'h hoc e fell d'ezho freuza kement zibenz vad a zo bet great eun ho renk gant an Iliz katholik ha gant brinsed vad dre he zi.

« Ev . muret oc'h eun drouk ker bras, eme hoc Tad Santel an Iliz e deuz eur galloud ne c'hall beza trechet gant an ifern. dreist-holl pa vez unan gant-hi galloud Prinsed ar bed

« O va Dome a lavar goude ma ve an dud a zigorfe ho speredl da gompren ar c'helenneo-ma a gomsomp enezho. Keo anez! War gement-se. ha neta an eil dra a zo da lakaat avez eus-hon eun ho perz Bretonned. kristen e pe renk hag a pe stad-bennag e vec'h, - war gement-se e karfomp.

ema alao an Tad Santel,e teufe ar re a gar an Iliz, a gw monet d'he difenn gant nerz ha kaloun, evel difenn eur vamm garet e teufe pep h ni herrez he stad, da labourat stard evit sarsial ar bed an hol dud ha pep den.

« Ha pa b deuz neubourien ar feiz unanet ho nerz da sinnka bemdez e-touez ar bobl, traon monde-levrion ha katete-tood fall, an dud katholik a dle kompren dre emo pegrmont e ve mad ha talvoudus d'ezho, evit skoarn kre ha beza troac h ec h eo em zilenskat eun daare ma rear bretzel d'ezho

« Evit difenn ar religion ez eux meur a zoare mes, eun ho zonez an doarn da lakaat ar sardon fall dirag ar re vad. an doare da ziskouez evel-se a pe du ema ar gaou ha fazgriez an dud difenn a eo, a gar d'e-komp. mad-meurbed hag evit sur ar wella. enn amzer a zo war-n-omp. »

Setu ane Bretonned. an diom gelen a gaver e liner an Tad Santel ar Pab diom gelen mat a ve lavaret roet d'hor bro. a-rack peb bro-all e-bed

Ar gonta kelen a zo d'ar brinsed. ha d'ar re vrat a zo en-dro d'ezho oc h ho alia hag oc h ho koulz war a-rack dre an hent mad pe dre an hent fall, dioc h ma z eo braz pe vihan ho skiant. digor pe zu. ho spered

Ar gelen-se a lavar d'ezho skoar a-walc'h a ho dleu nemet eun hent da heuilla beza atao a-du hag a unan gant an I a katholik, mar fell d'ezho trec'hi ho eneboursien ren e peur h beza eurus ho-unan ha skaat evel-d-ho eurus ivez ar gristenien a zo o ndan-ho

Hag evit se a zo set e hourrezet atao en hor pro* Poanius eo her lavaret mes pa leuner an dor e walen e gw monet hag eun dano chantved diveza dreus-hon ez eus bet er abeu a-viskoaz. enebiez ha brezel a-berz ar Roueed dare anezho a-berz an Impalaered pesrvna hag atao ha hep tro a-berz an hir republik a zo bet a-enep an Iliz hag ar fers katholik

Kaer a ve kaout distaolarel ar wirioned-se, an distaolanz an euzhusted hag ar brezel ar eo ho deus, dreist pep tra. distaolarel ar Frans. hag he taheas brema a skuk he c'hoef evel na d-eo bet biskoaz

Leun beonag a c'houlenno mariize, ha pe c'hello ket hor bro sevel adarre ken buel ha ma z eo bet*

Kalz a dud a zo hag a gred e c'hello sevel c'hoaz. pa sav kre ar feiz enn-h gouzo kaoza a-walc'h an dra-za a c'hourvezo Bretonned gant eur Roue kristen evel ma teue bet Herri V gant eur Roue evel-d han leun a feiz hag a nerz dre ouzal penn ki ha troad ha kaloun eun he greiz da vreiz hep trueiz dimoan he oured. nemet a ve a eoeb ar religion gabook religion hall dud hor zro,koulz lavaret

Dre an hent-se war eeun hag hep troubl eur Roue evel an hini a lavarer no ve ket gell evit lakaat hor bro da zunnma he beac'h poanuer, dre an hent-se. e ve karet gant ar re vad. a ve sponet ar re fall hag e ve sklrat ken ho-unan, da genta, hag holl dud he vro dre-z-han

Herrez a lavar hon Tad Santel a zo skiant an Autrou Doue emo he gouzoa. n eur heul-ac e-bed hag a ve mad da heuilla d'an holl brouz a ve prizet kristen eun ho fenn

War an dra ma, Bretonned. e ranker lavaret c'hoaz eur Roue eur Prins kristen ne d-eo ket he-unan evit lakaat he vro da dud he vro sklrat. mar d-eu ar re ma, pe ar bras anezho tud fadalar ha difeiz, ha ma na rpont na skoaz nag harp d'e-tham nar a greiz ho c'haloun herrez renk ha gallout pep h ni anezho

Ar c'houzoun-ma a zigas da zonj e hoez Herri V ar gwella Prins eun hon amzer hag evelato. kent da vervel a-bell gant tad he vro a ho deuz, an dare vraz anezho. he anavezet mad nemet abaoe ar Republik

Ha penaos a c'houlenno c'hoaz unan-benag e c'hello an dud ren skoaz hag harp d'ho Prins kristen ?

Penaos Bretonned ? Oc h ober evel a lavar hon Tad Santel Ne ket morse o tren gant ar re fall hag o tilenel ar re vad oc h en em glevet, oc'h en em unan eo a-enep an droug hag ar re her gra oc h harpa an dud a feiz a zen ar religion. rak ar feiz hag ar religion e ka eun eur bubi a ze, herrez hon Tad Santel,gwel a mantel a ve kavet di zistrei ar malemmoo dowar benn eur Prins kristen hag he vro

Tud an oabl, ar frammasoned en em glev holl eire-ho evit kol ha daoni an dud hag ho bugale ha dirak kemend-a a zoug a reont, ar gristenien hen em glevfont ket ?

Ar frammasoned evit dont a-benn ent ar gristene ar Pab eo her lavar a strivk enn ho zonez levrion ha kanetennou fall er c'hetra koulz lavaret hag ar gouarnerien a zelfe oc h puan oc'h labour ha dis agi evit ene-ou h pe ho herrez he c'halloud ? En em zilenn a eur daare ma rear bretzel d'ezho ar re zoskel, o sarria pe o lenn hag oc h al a da lenn levrion mad hep-ken. hag holl kou z ar re zoskel evel ar re ne c'hont ket, o frenza pe o lez kement sevr pe gazetenn fall a gouez etre ho daoularn

E-bever lenn Bretonned, dalc h a atao da lenn levrion pe gazetennou mad hep-ken ha c'hrist-holl. ar re a zi skr let e brezounek e vez ma ho c'hompreno c h gwelloc h evit ar re c'hallek

A-walc h a draou mar mar kerl a gavoc h enn ho da zigeri ho spered ha da zevel ho kaloun war zu ar feiz na karantez Doue. ha mar ez ac'hano hag e kever traou-all ar bed. e kavo c h enn-ho c'hoaz muioc h a skiant hag a c'hwaneger rget ma zo ol levrion fall, kem galsek kem bresounek levrion ha

kastennoù skrifet gant int ne c'houzout nag an eil nag egile gant int ne zeboront bara nemet diwar an drouk hag ar gaou tr gaou a zo ho hoed. ar fallagrez ho gweskamant

A-zalek pennoù kenta ar Republik beteg ar c'hoz tammoù skiusen a stabez ar geriadennoù hag an heuchoù braz war ar meaz.ped den a feiz hag a goustiañz a ve kavet ano ho zouez ? Ne ve het kavet unan war gant. a dra-zur E pep leac'h hag e peb bro ne glaskoût nemet eun dra hepken ober ho zamm war ar gristenien. evit ioéraz ha madou. goude ho lara ha daoni ho eneou

Eur gelen fur eta mar deuz unan en kelen hon Tad Santel ar Pap. pa lavar d'ar gristenien en em gléwet da zifenn ho fez da herzel ha da harpa stard ha kaouenek oc'h ar frammansonned

Pa welet ar bleizi-gouez o tont eur ar c'hoajou, ha ne ket neuze eo d'an dud en em zastum a vandonnou ha ne ket neuze eo d'ezho kemeret kruiz ha feiz-hoaru da vont war ho lerc'h ?

Petra eo ar Frammansonned

Jann Gwaker Aza, Jerom. eur ger zo hag a glévomp gan-e boc'h atav hag a lavaromp mez so-ken war ho lerc'h hep gouzout kalz petra eo *frammansonn* pe *frammansonned* Lavarit d'eomp pe seurt traou eo ar re-ze ? War-lerc'hiant int. ha dibenvel kalz ar vioc'h ar re-all ? Emichans ne valeont het war ho fenn ?

Jerom Fur Nann Jann, war ho sreid e valeont An dud ze a zo da welet eur ar re a ar pez a gredan ho laka dibreve dioc'h an hol ou peurvuia ez int ar re zoun ha gant an dra-ze evit ar re fallakra

Herve Bermeur Karoulle gwir eo. Jerom Atao em eus klevet lavaret drailsoni dioc'h eur fur-sot nak n'eus ket falloc'h.

Laou an Hoder Mez Jerom. ne entenan ket ar ger frammansonn petra lavar ? Ha mammouerien eo an dud-se ?

Jerom Fur A hep seurt micherion tud a zo anezho hen ez eus eun ho-zouez prinsed zo-ken hag a zo e hanv unan eus ar re all: labourerien marc'hadouriez braz ha pe redik ar-haded notered skrifanerien levriou ha kastennou fa !

Ar re man peurvuia en em laka ar pennou braz e-touez ar frammansonned

Ben ez eus re all e hanv ha mennoc'h kalz anezho eget eux ar re gentil. arouzaped eux a gement micher a zo er c'hernevou ar re-man eo ar bobl al lostou e rank alan mont da heul ar pennou, hep gouzout alies evit petra e rankont hale

Herve Bermeur E pep leac'h e rank beza alan evit oaro pennou ha lostou, ha mar deuz poan da gaout pe beac'h da zougenn karoulle ! e veio lavaret d'al lostou a zo ar bobl tro da gein. ma sammio ac'hanoud hag ar bobl sot a zeut evel ki war ar ger

Jerom Fur Gwir eo, Herve E-touez ar frammansonned eo evel-se vez Ar pennou hep-ken a c'houar petra ho deuz c'hoant da ober hag a lavar da bobl ar frammansonned bihan an dra-ma a ri, ha dre n'hent-ma ez i ha ma na zeblez ket, n'em peio nemet ar maro Hale eomp Jerema. hag allo !

Herve Bermeur Seiz eso a-vad eul liberte vras, kar-male ho deuz ar frammansonned vihanze digant ar frammansonned vraz ! Lod. skiaved lod-all tranted !

Yvon Denmeur Kaout a ra d'in em boue klevet eun dra-bennag evel a lavarit d'a-omp. Jerom eur ar frammansonned hag ouspenn c'houz ne fel d'ezho anaoa er meaz eur ho c'hroeriachaù na Pe ns. na Roue. nag Impaner da gourmandi ar poblou Nemet ho hep-ken eo a dle gouc'hemenn d'an hole d'ezho hep-ken eo beza mistri ar bed kavet an holl vadou ha gellout ober kement ha deuz c'houzout avel lara devi deomantu eun eur ger ober ar muia drouk a c'hellont heb beza paket na kastizet morse

Jerom Fur Nann ar pennoù. Noel Evel-se a reont eire-e-ho ar vistri braz a ordren,a c'houc'hemenn sata ar rouse-man-roue en i lakaat diroll ha direiz enn ho vro ha. dre ataol an dispac'h a vezo neuze krapa amz hag a-bouz enn arc'hant. ei lerrou er maskou a c'hountant da gaoz A rank ar muntra a zo ta ober, ar pennou frammansonmed a lak pe eme e ho. tenna d'ar gwet Ne ket a-vad eun ho-zouez d'ezho, c'hefou an dra-ze ne dle ket beza ha ne vez great morse naoñ ! nann ! mez e-touez ar frammansonned vihan e-touez pobl an artizaned ha re-all a zo bet ul a-walc'h evit mont er vreurieu tra-ze E touez ar re anezho. a weit ar pennou a zo e skiant oreil ha d'ezi ho sperad eo e vezo great ato beuz da oenna d'ar zurt a gouezo hep tro war ao hini a zo bet mez het a-rank hag a zo ken dangerus d'ar pennou braz ho-unan evel d'ar re-al

Da ben-nez neuze e vezo roet armou hag arc'hant ne ket ao dra ea a vanko

Dewar neuze n'en devez netra da ober ken nemet lenna ne gountel ar karga he histolen ha mont war-zeun dre an hent a zo lakeat d'ezhan evit dare'hai he dad Pe e lenno a-benn pe ne d-anio ket mar bez paket gwaz a-re ez i he groc'hen hen hep-ken a ranko damant hep na c'hellfo lavaret gant pem eo bet kaset da ober he dorfed

Herve Bermeur Oh ! netra, Jerom Pennou ar frammansonned ne vezont ket paket evel-se morse Evit-ho da vezo traou diverad a-walc'h karoulle ho deuz skiant da gaout damant d'ho ser kalz e kavont bravoc'h kas stoc'h evit-ho da ober ho mantréres. ha goude da vezo krouget pe dibennet

Jann Arabaer — Gwir eo Herve hag hervo so hen mouch evit e mab amzer. El leac'h ma vefe poan da gaout ha rik e-bed da eus dreuz da denla ar c'hrer ben. Iwriken eus ne vefe gwelet na hini na penn frammanseun brav e bed.

E qad oresel ar bloaz 1870 e pe lezel e edo ar frammanseunerien vraz se? Teuzet ho gravat gant ho pried doc'h an tan higet ar prederiaouen hag e kargou all e kavent ar hano ezz d'ar gristenien. mann ma c'hellent da vont da vezañ flastret ha lazet gant ar Brussaneal. Fraal ma varre ar re ha mar evit ar re ar frammanseunerien a c'hoarze. a lâre ho mestrez a gorge ho gwiskou a fenn ar galeonou skiz ha pa deuzas-ec'h ar Brussaneal met-ho e selaoud varn anezho evit gwiskou a-raok chas. da zavetei ho brec'hen stag hag ho talc'h rend war-ne ar Spagn. da bourmen dindan gwez e Sant Sebastien.

Herve Bremaer — Karantez ne het fall e hoaz klevet gwelc'h gwan bennag anezho o lavarel e vije bet trazet ar vro gant ar Prutunsed e fask hag e boudien kroaz. Enn he gwiskou d'ezho mar-vad en bet savetet ar vro? Saiz en korn-bizien.

Andre Penmaer — Ne het nann bennag anezho. Herve a ra touill he zregez a-raok bezel 1870 ha her pavez ma rankje mervel gounard koad d'ezhan?

Herve Bremaer — Ec'h Andre, en eur ma kuzat edo neuze Brema dek pe zaouzek mailoc'h a bere d'ezhan en deuz mes o mengal enn amzer he zregez tud. Daoust hag eur c'hazeton en defe bet kavet e Sant-Sebastien da ga bet d'ezhan aner hag are hant? Karantez. E kêr ar c'hazeton ze marvad en e rank beza eat ar c'hant milionou a oa diambet epad tregont ar bloaz 1870-ze hag a zo stank c'hoaz a sanse! Ilio digoll e vefe kouezet gwan mann ar bobl.

Andre Penmaer — Fall dra bennag a zo c'hoaz Herve rak n'ho'c'h eus lavaret ger d'war benn ar frammanseunerien a oa e Kommun Paris er bloaz 1871. Fall eus ar pennou bras anezho a zo bet pa het enn-e unanan bennag diarbenn ar rest a zo bet ho bet-pennou d'ar bersoun-ze war-dro pa vefe deuz gwelet e brezel keh fazi ar bleiz ar Vrezon ho devoa lavaret ho bobl frammanseunerien d'ezh em zilezia ar hano ha da vont da c'halvez Sturlezia enn a-ze war-n'ho eus bet anhet mirbed bleuzou gwelc'h evit dont da reiñ ar Republik ha gwell a-zo?

Yann Penaguer — Fall dra-bennag-all c'hoaz am eus klevet enn devezou-ma hag a zisklerec'h ha-dre ar frammanseunerien pe da vihana kalvez unan enn ho zouez eus mailoc'h bras a lavarfer evit trouz e ho molom kaz.

Ken nez o ra nemet pourmen he gabie a-benn ma tarz an oad evel kelien, gant eur gwad-glew ve'l ar gwad m'emañ o redek hir relegou hag ar sevenedou a ra ho devez enn. an dra-ze a zo mad da gas-tud evel-d'ho met d'eur frammanseun trouz'her kuzat chas? ben-oez ne ra anfroz!

Jerom Lar — An traou-ze tost a zo gwir. Pa vefe labour dez da ober ha kalz a hano da gaout, ar bobl frammanseun gwasoc'h a vefe poanet er penn a-raok hag ar pennou bras a chomfe war lerc'h, pe a ve'h da gaout.

Hag evel-se ne a ra ar gristenien en bukoaz na bremañ?

Herve Bremaer — Yann Jerom. Met ar gristenien a zo alies kalvez enn ho c'hrenv ha karantez e-kreiz ho c'halvez e-leac'h ar frammanseunerien ar re vraz en a ziaraou. a zo dre ze pe vez e-leac'h kalvez pep hini anezho. Fellit-fors ne re-eus ezz a Zoue nag eus a ziaraou ne garont nemetho ho unan. Lardo ho c'horf karga ho talc'h bete evel chatal ezz ho buez penn da-benn.

Ar vro kaezoc'h enn-e-ho a zo ravalerez ho-lezen d'ehanal an dorn ar baradoz. Ezvezoc'h ha spontaniou mervel da varnas enn eus koall donar evel eur c'hoaz.

Lavarit bremañ, karon se ha tud eo ar re-ze?

Yann ar Jer — Met perak Jerom. pa welot pennou a ra pennou bras ar frammanseunerien. ez a ar re-ze da gaout ha dezher eur ar bobl da ginnik mont enn ho zouez hag ha e honanou e ho deuz meurz da c'houzout gant ar re-ze?

Jerom Lar — Perak Lan? O vezañ ma vez Laouen d'ezho vez ho gwasoc'h gwiskou a kaokoul evel dud a vez ma vezo lavaret d'ezho ho devezo dastum kers ha maget ar re hirvezh pa vezo ar rann d'ezhañ.

Ha c'hoaz e vezo roet d'ezho eur gwenneg bennag ha c'houezet dre eus a-eo ar frammanseunerien nemet evel eur vrouerez da ober vad ha d'en em zisklerr an ti eglez ar re-man a gredo mistr h ar gristenien evit na rafe ti kenkoul an dud.

Ar frammanseunerien ne zalvont ket ar bobl kenmañ-ken nemeñ a vezo ret dezz ar re hirvezh ha bete ne-ke ar brinvez hag ar vrouerez dre ardeu kuzat a pennou-kêr ha gouzit-galon.

Neuze dre ar brinvez man e pedzont frammanseunerien ar c'hi ho dasern er c'hargou kerz hag an ti frammanseun o vont evel ar pennou ha pennou war-lerc'h d'eglez e kemmont touill karg a an. e kouont holl e levr amzer an gwenn gallout ha meriz.

(Eur pennad all diandorn genaz.

KUZIDIGEZH AR MEURZ.

An notron Salaun, kure e Kerzuka, a zo marv meurz.

An aotrou Rospars, aumonier ar Freret e Kemper a zo hanvet persoun e Benodet.

An aotrou Berriet persoun Benodet, en deuz lakeat he zilez.

Eur gaehen istorian evel-gwir

ALI

PAR AR A LEINIO

*Daoust a *vanot. Bretounet ar pez a zo moutlet anna war-lerc'h n eo ket gwir nemet e c'helifo beza enn-tu pe-du tamm brema tamm e oerr, na re zakeat ar pez ne c'hell beza bireiken.*

Iezen-skol Ferry da vale hep branel, peurda-benn eu Ar Ken

Koundaonet ma no petrata ! ha petra-benoag ma z oa evit ar mank kenta, skrifet e voe ho hanvou war d-kear e nzerennou braz eur da welet ha da leno da neb a c'houle

An dra-ze ne rea poan e-bed d'ar re-man Evelato, a-raok mont kuit ec'h an em glevout, hag o welet n eus tamm fizians da gaout er mear nag e kommision ar skol, ez eont e a-kear hag e lavaront

Pa z ema ar stal evel-se gan-e-hoc'h, ni a zo o vont enn eur c'hu-all hag arabad d'e-hoc'h kred ne d-aio ket hor bugale-ni d'ar skol br, rak ni brema a ra eun diskleria nevez. n eo ket miret tamm e-bed gan al iezeo

Ar mear anou-ma ne c'houe ket an dra-ze. a gouez he veul enn he zourn gina a ra hag evel-d-han kommision ar skol

Kaer en devoe. c'hoazet e voe d'ar mear frammansoun he fri prop ha kempenn euo na red mad d ezhan dont d an dosen gant ar re-ma.

Mez n oa ket echu c'hoaz an traba gant ar mear

Bugale an tadou-ma er miz war-lerc'h. e zeaz hol, d ar skol br nemet unan a roa bet m ret mad ouc'han da vont gant ar gwa-amzer

Evel ar bugel-ma. dadou-all a vankaz noarre euo dro-bennag da vont d'ar skol a ar

Merket e voent, eve ma tlent beza ha kaset ho hano d ar mear

Daou zervez goude, tri dad ar vugale-ma a voe galvet. evit an eil gweach da zont dirak kommision ar skol ar mear *Pipi-Pitgof* unn ho fenn

Pipi-Pitgof C'houi eme Bipi la Job Kerdudour, ar c'henta enz an tri-ma, o eus ket izomm da zisplega al lezen d'e-hoc'h. pa hoc'h eus lavaret, eur miz a zo, ec'h anavezit anezh gwelloc'h evid-oun me

Job Kerdudour Oh ! a da Ha goude ?

Pipi-Pitgof Perak, neuze, ho map-c'houi ne ket bet er skol eiz dervez-zo ?

Job Kerdudour Perak, Pipi ? va map a roa klanv hag a zo atao. Hirio ez euz eiz dervez, e voe bet enn dour-bil, evel a c'houzoc'h, a-zalag ar mintin beteg an noz Va map. treuzet he zillad gant ar glao, enn eur vont d'ar skol a rankaz choum gleb dour-tem evel ma z edo epad an deiz. Pa en em gavaz er gear, n oa ket enn neuden zeac'h war he dro Enn he leac'h, piou ne vije kat bet klanv ? Ha skuant ho doa ar re a roa al iezen-skol-ma da gas bugale ker zouzank d'ar skol war ar meston, e-leac'h m'ho deuz da ober evel va map. eul leo-bost, da nebeuta evo mont di dre bentchou euz ar re falla. dre c'agennou e rear enn-ho betek ton ar gouzouk, ha kemend-al evit dont d'ar gear dindan pob seurt amzer glao. avel hag erc'h ?

Pipi-Pitgof Kievit, kievit. Job ! n em mens ket ho kalvet ama da zisplegou Mar d-oa ho map klanv, e vije bet red d'e-hoc'h beza galvet eur medisin d'he gaout,ha gant eur bilzet euz he zourn n'hor bije ama netra da lavaret

Job Kerdudour — Galvet a-walc'h em bije-me eur medisin da gaout va map, m'ho pije-c'houi bet, Pipi, ar vadelez da lavaret d'in e paechac'h anezhan kount eur medisin a ra eun leo brema da vont da welet enn den klanv var ar meaz, a zo ugent lor pe bemp lur war-n-ugent hep tro. ha c'hoaz ar re falla anezho eo a laka. dre ama, da baea ar c'hera

Mad kievit, Pipi em c'hear-me n eus ket zo-ken ugent-gwennek Penanz neuze em bije-me pant ar medisin-ze ?

C'houi ama. Pipi. a zo ehad d'e-hoc'h prezeg d'ar re-a. c'houi zo kerc'h ar Republik leiz ho manjouer

Pipi-Pitgof Traou a-walc'h, Job , kavet e vlo4

Job Kerdudour Emaoun ama hirio, Pipi, ne vezio ket varc'hoaz nag antronoz a-vad rak labour am meuz da ober ha va boad da c'houmud boad Pipi. ne d-euio ket d ain gan-e-me,avel ar loen enn ho raste c'houi evit dont ama epad ar bloaz war ho lavar da gall va amzer Eur weach-all e welot Pipi, ha dont a ran !

Pipi-Pitgof Ma na den ket, Job an archerien ho kavo

Job Kerdudour An archerien. klevet. Pipi. n'int ket traou ken diou vez ha ma z-oc'h-hu-c'houi dre ama ar re-ze ne reont ket brezel d'ar re-vad, evit iceskeul a zaeroun hag ar re-fa da redeg

Pipi Pitgof Er meaz oc'han pa avaran

C'houi eme Bipi da t'hregor Metanstourm an eil, c'houi a zo bet ama er m s tremenet evit ho map c'houi n zo enn doktor hag a c'hoar al iezen ?

Gregor Metanstourm. N euz ezomm tamm e-bed da vezn doktor, Pipi Pitgof ev , gouzout al iezen koulz ha gwelloc'h evid-hoc'h-e houi Kievit !

Pipi Prigof — Lavarit ama neuze, Gregor pe rak ho map a zo chomet dek derrez hep mont d'ar skol ?

Gregor Mezaouiourn — Den e-bed gwallech erid-hoc'h-e-houi Pipi na dlele gouzout perak hag e c'houlennait e hoar ?

Dek derrez zo rema va map hep mont d'ar skol ha dek vuez e choumo. hep na c'hello mont Gouzout a ri Pipi e pe-lec'h emaoun o chouin, e Kerdanaon e kichen kanol ar Forest

E houi Pipi, pa oc'h maar a die gouzout ez on eur poot koat war ar ganol-ze dirak hon ti ha brema e c'houloc'h vez brao-brao ez eo eat gant an doctrer a zo kouezet epad eur derrez hep d'e-tag An traou-se hon a c'houzoc'h Pipi koulz ha me hag e lec'h d'e-hoc'h c'houz am beje-me kaset va map da vrein evit mont d'ar skol hagober pe jadoer d'e hoc'h ?

Na pe bet va map laouen da c'hellout ouzi, c'houi' c'houz ne lavaran net neuze, marteze, Pipi. ho pije rezoun da bariant evel a ri.

Pipi Prigof — Ingaresoun brao adarre !

Gregor Mezaouiourn — Gan-en-me. klevit Pipi ne vez morse digarez fall e bed me a oun bet eur gwenaul evel kalz a amzeziou a-hont dre ama. hag ar pez a zo gwir a lavaran atao. ha neuze ken Na ne gavet bet mad va rezoun me garie e prenfac'h c'houi d'in Pipi e lavaran gwirr

Pipi Prigof Klevit Gregor n'eo ket eeun ama kemeniadal a chaugerez Ho map ma karje a vije bet ar skol. breiz great an dro da baka ar pont mouez a zo pellac'h war ar ganol ar

Gregor Mezaouiourn C'houi a. brao kenz ho klevet ama prezeg. Pipi Me garje ho kwelet-c'houi c'houi zo brao ho kof hag hirr ho kentelion o vont dre ar pragerier gwiriet a zoun o lammet er gouerion dreist kaerien ho peager, epad eul leo. hob kent na gwenniem al da baka ar pont mouez

Ar pez a lo pije bet e houi gallet da ober Pipi e houi a zo dioun-ugent vloaz a c'houlennet digant eur bugel a c'houzoc'h vloaz, ha ne bet c houz ouz ar re vraza ?

Na pa na ve ouvret an dra-ze a zo a walc'h evit diskouez ez oc'h eun den a skiant, Pipi Doue r'ho pourmgo

Pipi Prigof Kaut ! kaut ! ha dre-ze

Herre Recouvrat — Hor ha gloriou, Jezuz, a zesko d'an dud pesaoz koulz oc'h ginaou ar vered frankizaponiaoud karouzie

Jezuz Iaer Marteze klevet ? mont a ran adarre d'ezhi rak ne bet echu c'houz

Pipi Prigof Na c'houi, Maze Kerpourizouez, esko ar mevel d'an tredu. c'houi zo bet ama c'houz er mes gaou

Maze Kerpourizouez Ia da Pipi Me a zo bet ama er mis tremenet o lakat d'e-hoc'h ar pez ne c'houzoc'h ket Na nac'h bet eun den ama. evel m'eo d'e-hoc'h beza, Pipi e vije bet an drouz va gwrach kenta da zont ama

Pipi Prigof A walc'h ! ama e welan shrivet e eo bet ho map er skol epad ar miz divezu. Perak ?

Maze Kerpourizouez Perak Pipi ? Na d-eo bet a zi kaeroc'h e houi ama e c'houi pe eun ha kambr er vourg ho kenz tro oc'h an tan hag ho kof tro oc'h an daol c'houi ne c'houzoc'h ket, evit douze pe vefit amzer a zo bet epad ar miz divezu, amzer hag a baou kenta evel beb bloaz epad ar goanr ?

E houi Pipi ne c'houzoc'h ket vez emaoun e chouin e *Lostmarc'horc'h* harp ar c'hoad ar Forest. a zo eun-han ne bet klevet ez eo rak ho gwelet eun merc'h ya-mean gan, ya daoulagad bleuz stank, Pipi ha kommzeun hag a zebr bugale ha re vraz ke-meut ha hom. pa zelvont zout ha kreiz

Hag e kav d'e-hoc'h Pipi ez in-me epad ar gouer da gas va map d'ar skol ?

Evit mont d'ar skol e c'houzoc'h koulz ha me. e rank treuzi koad ar Forest peup-da-beup ha e'houi her grafe hoc'h-unan Pipi ? Neuze e vo a-bred traou komm eun ho pragerien kenan Me. klevit, Pipi, a zo a gas d'in koulz goaz ha den e-bed ar hanoc'h ama, hag eur a beiser bik zo-dre Mad kenvlet pa ma ri ket, me am meuz bet redurez a walc'h o lont ama d'ho kaout no ket ouhoun rag-hoc'h arabad kredi emaoa a-ra rag eur pez koultren pikol bleuz Pipi

En eun gleo map breiz ema pe na reump ket, koelit-kez ne ran ar pez a c'hel'a da grede staid ar Pipi me ne d-eoun barbien ken dorzet va labour d'ho kaout ha pa ho pele c'houzi

Pipi Prigof Na ez dreut ket ha pezo amzer Maze

Maze Kerpourizouez Gwell a zo a-vad, Pipi rak ni er gear va chredi a c'he lil va gwrk, va map ha me. ne a rank kenvlet-he-a dibe hor bo-ra speac'h hemz pe regal evel ma vez Fur vac'h hor beuz ha a zo k-o-k-o ha treuzi evel eur gwenodenn ne bet evel-c'hoc'h c'houi maget mad Pipi Mad evel-mp oa vraz ket pader va onp oberet evelato. ha ne c'helvemp ket mont da merez hoed d'he bea A hent e o vraz ma rank choum eun he c'hraou da kouz ar Mogerien an amzer eun an amzer eun aoun rak ar bleuz Pipi e c'hellit kreiz eun amm amzer digan e-hoc'h ne rafe ket a zroug d'e-omp

Pipi Prigof Na n eun hano e-bed gan-en en-tentil mad Maze eun a amzer eut a oumoul ro, pe mar'h eit gwell eur a ar bed a rankot da baea pa ra d'a ket ho map d'ar skol

Maze Kerpourizouez Evrar'h vez amzer ar hent ez a c'houlennit breiz Pipi ? En eun gavet ceau oc'h ho bea e c'helvit dont da glask d'am zi-mas

(*Eur pennad-all eur wreach-all*)

Mem an den.

Piou ar galonn ne deuz anken
Piou atao a zo bet euruz.
Piou pa lugern ho stereden
A gred e pado ugernuz?

An den er bed, koz ha mennank
Evel eur vag war eur mor doun,
Kaer en deus tres, distrei, zo diank
Eur roenv pe eur stur d'he galoun

Aliez, a gres kana laouen
Ec'h hurvond hag ec'h huanad
Hag a-kreiz he vrasa anken.
Ne c'hoarz ket dibaot he zagad

Kement zo mad, kement zo glan
A ia war-nij gant an avel
Kement a zigas droug ha poan
A stok pounner hag a zad-pell.

Ar vuez-zo war zaou-hanter
Eire kaout lamm, gortoz koueza.
Eire-z-ho daou, berr an amzer
Da nep goulc'h evit parea.

An den, hevel oc'h eur wezen
A ve savet war eur menez,
Zo dibaot d'ezhan kaoud aezen
Luc'hed pe dan a wel bemdez.

Eno, war-n-han enn noz, enn deuz
Arne hep paouez a ziroll.
Ha c'hrision hag he vodden greiz
Aburz-nemeur a zizec'h hel

Neuze, e tisag he skourrou
Konoza, mervel zo d'ezhan red,
Neuze e ny-skauv ho huvreou
C'houeza ho galoun war ar bed

Neuze, enn he vez astegnet
Goude gouzanv eur mor enkrez,
Gant-han netra ne deuz chomet
Ma n'en deuz bet fors, karantez.

Ar feiz hevel oc'h eur groaz-beor
Ne sosk an den da vont war var,
Gant-han e rank an tarsuna-mor
Darc'hel a-boud son ho c'hounnar

Ar garantez ne c'heil breiña
Ne c'heil ann-hi kregi koantroun,
Distaga ra, enn eur gana,
Da von da gaoud he gwir magoun

Sevel a ra c'heul an ene,
War he askel gant an esa-mad,
Hag oc'h en em gavout enn ne
Ez a e kaloun Doue he Zad

G. Milin.

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA, AN SKOL DRE VORS,
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vez eur map kall, eur priad kall, eun tad kall; ar re c'henta euz an dud difeiz, hag an divèza euz a dud he vro.

Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez kall, ar vro a fello da goll.

Lauar eun Eskob o komz euz a lèzen-skol Ferry

EIL NOSVEZ

AR SKOL DRE FORS

Abaoue ma z eo mare he goaz, an intanvez-ma a rank evetato kas al labour eno-dro, a raok beza bemdez eno t, hag er meaz, he daonegad o para war he mevellien ha war he flac'hed. N'eus nemet he merc'h hena, paotrezennik a skiant, hag a c'hel brema rei an douro d'ezhi. Pa voz ar vamm er meaz gant ar mevellien o virat na chomfent da gon ho amzer beb ober netra, ar verc'h eno t, ne les ket ken nebeud ar plac'hed da veza d'labour

Ouspenn c'hoaz neuze n'eus nemet ar verc'h da entend oc'h he breudeur hag he c'hoarezed vihan

Mad, penaos e c'hello ar vamm intanvez-ze dioueret he merc'h hag he c'has d'ar skol? Ha ma na d-a ket, ha c'houi ama, kommission ar skol, c'houi a goundaonfe an intanvez-ze da gaout amand ha prizono?

Mare Trezennec — Koundaonit an intanvez-ze, Jerom? Ne rafen biz-ken

Ioder Denkaunan — N'eus nemet ul fallagr hag ber grafe. Jerom Petra-bennag ma z eus-me republikan, n'em befe ket ar galoun d'he zamal ha nebeutoc'h c'hoaz d'he c'houndaoni Oc'h ober he dever evel ma ra, n'eo nemet da veza meulet hag enoret, ha diskouez a ra evel-se d'ar re-all, ober ho dever vez.

Eun dra-all a zonjan brema c'hoaz al lezen-skol ne laka den er meaz anezhi, hag intanvez paour ne lavar ger euz eur bugel en defe ezomm da gaout eur durvez pe ouspenn da chouen hep mont d'ar skol al lezen a zo neuz war an traou-ze ha war galz a draou-a, ha dre-ze a zo, a gredan, eu lèzen euz ar re faha ha great, anat eo, gant tud diskiant ha fall ha n'ho deuz gouezet bis-koaz petra eo buez ar bobl er bed-ma

Laou an Ifeder — An neb a goundaonfe an intanvez, a lavar Jerom a ve fallet n'evit oul laer rak muntrer e ve ouspenn o lenna, koulz lavarel he bira digant ar vamm-ze hag he bugale Ne gav ket d'in e ve kavet eun den da vont enn he-enep

Herve Becneur — Nann ind krisien evel-d-omp-ni Laou. Mez ar chatal daou-droadek a zo duze e kamprou ar Republik, e Paris, ar re-ze n'ho defe truez e-unan ouz ni Karou ec'h

Jerom Kar Sonn eun intanvez all pasaat hon-unan ha pervar bagvel d'ezhi ne hoi ent ke c'hoi ent monsent dont h'he engale c'hun Ne map hanv, sonn vouz a zo hoi manket er vaid e houe-ac'h gwerch benna, er moz dale hoi er gaer da mennal he c'hoarzel hag he c'houzanv!

Ar vamm a ra galvet da gaout kompagnon ar chal. ha c'houz me lâka tud ar gwenn-skoa-eu. e'houe he c'houndaonle "

Andre Penmor Ya ema hoi e Brest an hini hoi grale Jerom E benoz frammasonned Paris ne lâraou hoi ar re se rag a vezan an tigread ne c'houz hoi ho halouz petra ra kanet trouz ar ar pevar

Jean Gwiber Evel a lâraout Andre ar re-se a ra laouen h eun tamm bras evit ar re c'houzo e krou h eglise an Aotrou ne h ra eun aber ag ei egile am meus klevet

Herve Perrenez Na pegnat lahn ne re hoi distanket eur vantelenneu sod a frammasonned da gas d'ezhe ua aber krei ar maout " An hini ez dele ar boan h dek d'he sod a rale eun tamm bilbirat dezan eur a eun tele great bouzuz eun he vouz. karoutle " ha ma ne re hoi ampoezonnet a-raok gaol ar Brasdivoug han

Jerom Kar E houz Herve a rank mont stag dreuz ar re all Ha pa ve debret gant ar re c'houzo eun ao Aotrou kenvreet prest frammasonn a zo e Frans hag ez eus eun traitad mad anezho ha kaout a ra d'e hor he c'he ravoch he houze "

Goustadik a rankoump ar pennoù a dreu d'e oump eun ho foaz pennoù hag hor boaz tennet war hor c'hoaz ar hanvoump hoi unan Ma selleomp piz

Rentoù e welit anezoñ petra d'en eus ar bouez ahel Perrig da gervel ar vugale abaoe mare m'ho deuz ar re ma manket er skol peder pe kemp gwerch

Nankou ail a zo labouet e'houz d'an tadoù kaout ar gaerioù

« Eun tad a zo galvet dirak ar barner a houe h Kemdalvenn eur a vamm da eun amzel a oa bet da labour eun hag ar frejoù ouzpenn rak roeantil mad ato e oa frejoù ez a kaout justis er bed-ma degant an dud justis hag a lavare vez evit petra evit ar skiantoù kristen Ar frejoù justis ze ne c'houz dre vat petra, na gant pemp na dri he-unan h ez eunt

Mar d'eo galvet an tad-ze ez i an tredé gwerch a eus bet jamz ouz e lie kaout perzonn da harra e-pad pemp derveziou

Laou an Hirder Ha ne kred eur vez. Jerom. e rale frammasonned an dianoù kentoc'h ker krin d'ar gristenien kaout engroez ouz gwerch ha dianv-ogenn just memes h anezho evit eun ar re-all kouls !

Jerom Kar Ar dra ma amezeien a ra diwar d'e oump da lâka dezo h ar re se pa z oump bet eat a walc'h a vro evit reizhiataat pe an dara eun a houe-ac'h, da houe er gear hep tud pe dantoù ez a ne ma h'ai harpa ar re vad a ouzp ar re bras ha dre-ma amezeien a zo bet savaret e'houz mez me gred ar c'hanfet bet ker lavaret re-alies Ar re ho deuz skanvet e'houz a rao ar gwenel ma vad d'ezho kenta tro ren a vro. ha marteze hep dale pell

Daoust a rao d'ar gouelou adarre

« Ar barner ma ker eun dagarez penn vad-kenmag a gwenlanvoù bet marteze an tad d'ar pevar bep tri dez amzel ha krepin en devoù ober kent an termen ma ne bae bet dre a ve dougo tamm pesketa e-bed e vije kavet an arbenn d'ha gare bet d'ar prizonn

Herve Perrenez Evel-mat pa eus tarlo-tour brao Jerom Ha penn a vefe ho dad er gaer epad ma vo er prizonn " lavarit d'an Jerom " Ha-runello

Jerom Kar Penn Herve " Ne bet ar frammasonned da vihana ez a rao Ker prenet a rae d'ezho h rak tal dre eun nebeud kenag a ne gaver gwenn-da-beau Setu ho anv e meskoul kontouz

Eun eil gwir ho kenvre hag a eus ar skolaj-ma dre ker labouet evit ho da reiz a-raok ar peurvad gant ar frammasonned e vez eu c'hoarzel pemp

Ia mez a rae h eus bet e nebeud d'ezhi mont epad eur miz d'an ospital Epad an amzer ze ho meuz re gaer ho unan ne d'eus bet d'ar skol

An dianoù-ma hep na c'houz metra a eus koumanantet d'an amzel eus ho meuz esperiet da c'houzo hep mont d'ar skol

Ir vamm gaer ne devoa bet a labour pell a ma, ne voe bet evit pare an amzel

Pa voe gwelet an dra ze, amezeien e voe kaset berzez al leurenn eun aberz d'ho c'hoarzhat a-re ar'h ma voe diskaret eur an ospital

Mont a rankas d'ar prizonn epad tri derveziou

Laou an Hirder Setu eun hag a zoubouez madelez frammasonnerez ar Republik e hoaver tud pouez ar bed Setu eun al liberte a rentoù hag a rejoù c'houz d'ar re a vefe evit-ho evit korfoù gwenn-armel

Jean Gwiber Ia ia, Laou pardon a c'houlenn eun ac liberte a ro ar re-se ne ouiemont ac liberte neuze evit ho unan hag evit ar re a ra dreuk evel-d'ho

Dre ho liberte kristel Pemgol a voe eu gwelet gan eun c'houlenn eun dra vras koaz diwar benn al liberte a ro ar frammasonned d'ar gristenien Neuz hoc'h eus eun-unan c'houz a ne o hanga he vale h a ar bent hag he gol ar eun a derveziou koaz " ha ma eun-unan Neuz hoc'h eus gwelet, pa z eo aet e langaig h ele gant hor bonnezer ac'hoan pegen ha gant fuzuliou penn eu d'ha lavaret ar baron kenvre ha ar re a zo e pep h ano eus a Frans e vo tec'het ma ar re gant ar frammasonned hag e rankje dre-ze mont d'ar spagn evit ho sarvel "

Neuz eman Mad hen bet eun ge skol d'eu. a lavaret eun ho gaerioù er bouez tremenet Neuz liberte rad e bed neuze an hini a zegas dreuk ha pare d'ar gristenien gathouk

(*Ar pennad-ma zo war vouez an*

A. Herve ha Milin

TRIWECVED BLOAVEZ (N° 41) AR ZADORN. 13 A HERE 1885

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN. AR GWIR VRETOUNED

PRIS AR GAZETEN HED HARAL.
Ar Finvez, Ar Barzhaz, Costez-ar-Nord } 10 scoed.
Ar rest eus ar Frans 12 lur
Ar broioù all eus ar bed 15

N'eus bon Gouez, ma lavar Hanoe
nemet hor Salver Jesus, Hanoe.

An holl gomzioù a dle kas gant ar berc'hen ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL, bro-Leon

Ebarhoù kaoz a vez kemeret gwelloc'h an holl eurioù da lakaat unan ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garanc-Buteliere, a Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

—

Ni a rear ar re en em gav ar gazeten Feiz ha Breiz gant ho. d'he ren da kenn eun dro d'ezho d'ho c'hervel d'ho mignoned d'ho amezeien ha dreist ar re nil, d'ar re anezho a anavezont evit bezan republikaned. Fur republikan, mar en deus eizgent c'hoaz a c'hell, eun den pe zeiz, gwelet ar marmouz ha pared diouz he gevred

Kemper, 13 a viz Ebrel 1885.

Pelerinaj Lourd e mis mae.

DARN GUZELLOU PE VEZELOU

Mad e kaver dont ama Bretonned da zuplega d'e-hoc'h eun darn eus ar berradou a zo bet choarvezet e Lourd e miz mae diveza Ho skrifa a rear evit kreiz ar fe z e tosen ar gristanien hag. vez, evit rei mor ha gloar d'ar Verc'hez Vari kanvet, e gwirionez gant an Iliz *miredigez* ar re glanv

Da genta. setu ama eur paotr eun eur stad truanuz mar deuz neun Trugk vloaz eo hag he eskern eme ar reiusined a zo o vreina eun he greiz eur gouren d'ezhan a zo tost da reza reiu. Gant an dra ze, en deuz eur c'hlenved-al, a hanver e galek *catarracte double*. a sigas eur gochen deu war an daoulagad Lagad kleiz ar paotr-ma a zo goloet ha kollet neiz vloaz a zo gant ar c'hleuzed-ze. hag he lagad deu a zo bet kollet vez, er bloaz-ma Hemaa a rear gant ind-all eun a fiz hag a zonjanz bonne an naved evit ar re glanv

Deu gouel triumf ar Verc'hez, ar 15 eun a viz mae, e savaraz ar paotr gante kommunia kaout a ra d'in e welan eun tammik skleriejen Abaoue neuze, he weiet a gretan bemdez ha d'an 22 eun a viz mae, er mare ma lene. e Lourd, eun ar pe-man a vez lakeat ar re glanv enn-han, e krias a-boues he boan *Seveiet mad e ran, saurrienl eun !*

Ha glevet-al a reiia vez. hag ar Werc'hez ne lezo ket he labour war hanter-ober e-kaver eur paotr hag a zo eur skoaer a fiz hag a garantez

Kiévet, bugale Breiz epad he belerinaj, ar paotr-ma, her skoet gant ar c'hlenved, ne zonje ket koulskoude mui oc'h enn he boan eget na rea eun he zamm Ar zamm-ma d'ezhan he deuz nag oc'h iliz nag oc'h sakramaol ha kasket e dud, zo-meur-hen mui et oc'h he map da ober he hask kenta. Ar paotrik mad ha kalonek-ma a en deus ket mui ezet eur moment epad he velerinaj da bedi evit he zamm ar Werc'hez, Itron Varia Lourd. rafa, ar bec'herien

Ar zamm-se a vezo savetaet dre benesenn he map

Eur plac'h iaouank a zeiiek vloaz e devoa poan e houzac'h vloaz a zo, a pean-gho he gar gleiz kreiz et oa kement o oa mui evit astenn nag evit lac'h he gar ma rankas choum bep tlach ar plac'h paour

Kaset da Lourd hou-ma a voa ploujet enn dour peder gwezh An divéza gwezh e devoe eur boan vraz-meurbet mez,o lont et meaz enn an dour he fenn-gho a zo digoanvet hag he gar pare Kiuo ar plac'h-iaouank ma a aseo he gar hag a vale hep poan e-bed

Eun den oajet a hemp ploaz ha daou ageat en doa eur c'hlenved an drouk mean e galek *gravelle* ha gant an dra-ze e voaz e voa dalc'bet gant eur gwalc-glenved al an urkou. e galek *gouttes* N oa ken evit labourat gant ar boan na lacake ehan nag esmol e-oel gant han Ar medisin a roaz da anaout e rankel operi da zavaret eo tronc'ha an drouk Greg an den-ma. pa glevaz hen a iaz da vont da Lourd e pelerinaj Mont a reaz ha gouzle kommunia oc'h en em gaout ego oc'h efal eur vorennad doar eun a fenn-eun varandaz ar Verc'hez. hag. enu eun aon, he boan a veaz kuit Echuet en deuz he belerinaj evel enn den iac'h vale o re-deg, pa rankc hep kaoni skuiader na poan e-bed

Breiz, Bretonned, setu ama eur merkl-al hag a zo eur golen d'an dud Ar Werc'hez. oc'h en em diskouez da Vernadett, e Lourd a lavaraz. ne ket evit-hi hep-keu mez kentoc'h evit ar bed enn amzer-ma ken oaleiz *pinijen ! pinijen !*

Eul leanez iaouank eun a gear Montpellier a anavezas enn he c'haloun peiia a zo dindan ar ger-ze *pinijen* Bet parnet a Lourd, pemp ploaz azo. eur ar c'hlenvejou gwasa. e doa graet vea da

lavaret bemdez da run hor gwele kenter ma ar Bedenn evit deski pe gentanvezon ar bed herrek

A-benn nav bloaz-benneg ar superiourez gant nemeti na rije ar ben pe-ma dremet neve al bretonez ennañsh a lavaras d'ehe dre he lodenn run dre al leanez a zentas beg lavaret ger mes a vrall ha ma vije pouezet da skrid he kregen ennañ met ma lezel na he c'hemmjomp var e he lerc'h gwiriañ ha ma a rann pemp pleuz a vrall Al leanez ma ne reas ket eur fiñvenn eus a gaotan he kenseurt kaled evel ma lavar puilpont var e h adarc'h Kreiz he lonkadenn brasañ e oa ger e vije ar c'hi he superiourez mennet h evit mont he c'hoar egent ar kanol ar bed egent an hent ar c'hoarilla e Kemper Ha c'hwi a ra da skrid he lia pe dre gaer ar e h lavar ti a-dreñv ar mor ma he superiourez a lavaraz d'ar verzhes kaer e oa Ker ar fri d'an ho Ann da Zoare e kenta gant ar vicher evit ar mor e oa ket ar mor evit. Ha d'an fri evit ar mor e oa ket kaer marc'h Kemper Ha c'hwi a ra pe pleustr e ma da skrid Ya evit ar mor ma ne oa ket kaer marc'h evit ar mor Ha d'an fri evit ar mor e oa ket kaer marc'h Kemper Ha c'hwi a ra pe pleustr e ma da skrid Ya evit ar mor ma ne oa ket kaer marc'h evit ar mor

Unan bremañ Berbamen ez eus bamez eus ma dra-zh ema ober gwir ma zanvez ma evit diskoulmi pegen brasañ e vefe kavadenn bennak ag an hini a kalvez mont he di ha ne ra ket Mar bez evit ar vugale gant he hent arc'hoazh Ingal ha ne c'hallfe ket Ya Sell ket Ingal ma ne vije ket ar gant an arc'hant a vez e kalvez ivez Mar kavfe eun mignol evit ar re gozh a gant ar Arzig dre e gal lek zanvez A gentañ ma a vez a vrall ar gwir ha he gwiskamant ha he mestr ha ne vez ket ar vugale hag hervez ar brezel a vez graet ha ne vez ket da lavaret da vugale ar skolioù ne vezont ket digor ken ar brezel ne vo ket peoc'h

El lec'h ar gloar ma ne vez ket ken a dud e bezo pounner eus ker ha ne vo ket ken kaset Mad ha zo ar c'hoant hag ar ger ha ma a zo bet evit ho dud gant ho dud gloar ma ne vez ket ken ar gwirionez ouzh an dud ar gwellañ ouzh ho pried ouzh ar gwiskamant ouzh ar boued ouzh ar gwinizh ouzh ar gwele ouzh ar c'hoari ouzh ar gwaregoù ne vez ket ken a dud ma ne vez ket ken a re ma dud ma ne vez ket ken a gwir ma ne vez ket ken a vadelezh kristen Gwechall hag hen an dud a glaskent pounner a ma ker da gempenn ma a dremenent ho amzer a-raok pe c'hoari ar c'hoant ma a dremenent ho amzer a-raok pe c'hoari ar c'hoant an dud a gav ganto ne vez ket ken ar gwirionez ouzh an dud ar gwellañ ouzh ho pried ouzh ar gwiskamant ouzh ar boued ouzh ar gwinizh ouzh ar gwele ouzh ar c'hoari ouzh ar gwaregoù

Bremañ Bretoned c'hwerv ha ne d-eo ket marilhoù kaerañ Iwerz ez ar sourc'hmá a welez ema amañ ma ker standi e Iwerd, a lavar ar gazetenn c'hallek a vez distag e-kreiz d'ezhe

---

Petra eo ar Frammasonnerezed

Nemeti eo eus gwirioù pennañ an Ilis e hallont, a lakaomp ema dre dreiñ ar gouarnamant eus ha ne vo ket kaset ar Framasoned da gas ar Republik da c'hoantañ gwerilla ar Republik Ha ar Republik he a c'hoantañ mantrañ pe ne vo ket pennañ ar c'hiz-mañ pe ne vo ket anavezet kenkent a zo pe a ra ha kenkoulz ez int ar Framasoned ha ne vo ket lazhet ha ne vo ket ar Republik hag ar Framasoned ne a ket ouzhpenn kavet ha ne vo ket evit ma falvez d'ar Framasonnerezed ha ne vo klasket ket stourmiñ pe kerzet ouzh ho gwirioù pe lakaat ho gwirioù war bouilh ne vezint ket evit dreiñ a benn ouzh ar Republik

Ger e Framasonerez Alies derouet eus emaomp bet lavaret e vez kaset an dud da Zoare ha ne vez ket kaset dre ar Republik

Jerom Bur Ia Kenta hag ar pal a c'hoari eo bremañ kaer dre bed e santerezion ar bed. gant ar Framasoned hag an impalaerez a lazer pe a glas ker da zaou a zek vez ne gont ar pal a lavared

Diskouez a ra e vez ma tipi an bed Framasonerezed evel ma lavaromp bremañ da gentañ ha da gentañ an dremm kep ar hag e pep ar Republik en em gavfent e vezer an dud ma a gont kenkoulz da anavezout ar mad d'ho tud e-unan ha ne vezint ket ouzh ho c'hoari gant an hini a ra ha ne vezint ket ouzh ho pal ha dre ma ne vezint ket ouzh ho pal ha dre ma ne vezint ket ouzh ho pal ha dre ma

nidik eux ar vro-ze

An taol-ze ha traou-all ker gwax a zigoraz daou lagad Impalaer an Aostrich war dorfejou ar frammasonned revolusionerien, a zo ho meiher laza ar Rouned hag an Impaeres e kement bro ma c'helion, evit dont ho-unan da reza ar vistri

Droujou pe varvou an den lakaat dreist gwir Doue gant ar frammasonned miliget a zo bet evel ar penn-kenta eus a hou vareorion hor bro Frans, e poent ar revolusion vras hag abaoue beteg an amzer-ma An Aostrich a welaz neuze o c'roll war ar bed *dre c'hoarvezoù an den* gwaeonou ha kastiz an nev hag o'h ho gwelet atao abaoue an laza ha ne vez ket c'hoaz da c'houeena eun he douar an aered miliget a rear ar frammasonned anezho

Evel aered, evit gwir e klaskent, beb eun amzer, en em rikla er vro-ze mez neuze e c'hoarveze bep tro, ma veze great eun eur skarza dal koustoni ze

Dre gement-se, an Aostrich a zeskoaz dar broaou all e c'heulfent en em zunal ma karfent dioc'h ar seurt villans se o vous ket gwasoc'h er beo Ar pez a ra a zo d'ezhi enor hag a ro peoc'h hag eurusted da dud he bro

Ar c'hazetennou fall kement hini a zo anezho, (hag int stank nemet re eun amzer-ma), a zo holl a-eneb an Aostrich Ne ra forz anezho, ha ma vije eno Europ eur gouarnamant-all evel he hini, e vije bet ch war ar frammasonned, hag e vijent nemoc'h eget na d-int bremañ Met ar gouarnamantchou-all enn-dro d'an Aostrich a zo ael re-zeskant pe re-falvaar enn he zenn evit ober ar pez a ra-eh ken n'ho devezo dessel diwar no c'hoant ze zivezad, n'eus netra falvc'h eget ober vad d'ar re fall a-eneb gwir Doue

Kemen a c'hoarvez bremañ enn hor bro Frans a starta muioc'h-mui an Aostrich el lezennou e doug great evit en em zifenn, h hag he zud loc'h an distruch a ra d'e-omp ar frammasonned revolusionerien

Seta ma, amezeien petra a ranker da lavaret d'a-boc'h a-raok mont pelloc'h.

Noel Pennguer Traou danjerus ar seurt indze Jerom ha ma e ve da gement Roue pe Impalaer a zo eun Europ ober an hu bleu war-n-ho, evel a ra an Aostrich

Jerom Fur Ne raiot ket evit c'houz Noel, ken na vezint bet flemmet gwasoc'h, ha bez e vezint Neuze, re-zivezad, e lignrent ho daoulagad, evel a lavaren bremaik

Andre Prenner Hag estreget ar rouaed Jerom, a zo kaseat gant ar frammasonned ?

Jerom Fur Ia, Andre O laza ar rouaed pa c'hellont, e fell dezho diskouez ho galloud ha lakaat an holl da grena dirazho Bez e fell dezho c'houz seuch gouarnamant ar rouantelesson e Republik evit galvout eunoc'h a-ze c'hoant ho feun ha kaout dre n-heol-se ezho ho-unan ha d'ho zud pep kred ha pep gallout da ober an droug Ne welomp an dra-ma nemet re skiear enn hor bro hiniv

Evit dont brema d'ho kouien Andre, e c'hellan lavaret d'e hor'h brasa kaoun, a zo e korf ar frammasonned a zo or'h ar relijon gatholik Ar relijon ne ra nemet vad d'an holl hag abaamour-ar ra ze a ra he c'hasont evel pa na rafe, dre eno nemet droug d'ezhi An hano eus a Zoue hag eus ar feiz kaoc'h a ra d'ezho koll ho skiant ha mont e kounar evel chas klany

Ho buez ho ganoud ho skridou ho c'hounou a lakeont, gwel a ma c'hellon da dalvout a-eneb Doue ar c'houga he relijon er sperejou hag e kalounou an holl eneou kristen

Diwar ho c'hasoni ac'h Doue ec ganet e kreiz chatal ar frammasonned, ar zoug kenta ho deuz bet da ober iezou skol nevez Ferry lezen hag a zo enn-h, evel a welimp anna anezeien an holl bi lim a zo bet dastumet, gant an dronk-aperel bete c'hema e korfou hag e sperejou an dud pinvidel-se

Kemen droug, ho deuz great beteg-hen lezi pep lezen w'nou dismant peb urz vad diskar ar c'hrouiou bresa pep honestiz an traou-ze holl ha re-a gan-ho ne voant ar frammasonned nemet ar grasoungou a dlio sove war-n-ho, pa vezen ar skol hep Doue gwezen ha mar geif kregi, a c'holoo ure an dud hor bro a gaou a c'hlac'har hag a reuseu spountuz

Laou an Herer Ia, spountuz spountuz-meurbed eo, Jerom klevet an droug a ra ar frammasonned ha spountuzoc'h c'houz gwelet an droug a fell d'ezho da ober

Jerom Fur An droug a renut. Laou, a zeskoaz ne ket tud mez dronk-sperejou an ifern ne renont war an douar ne c'hoarmont ar broaou nemet evit ho daou Mar choumfent pell c'houz e penn hor bro, an droug a rafent. Laou a ve brasoc'h evit na c'hellfe leoa den her lavaret bikan

Laou ar Iar Ia penaoz Jerom ho deuz gallet ael ker fall dont da run hor bro ?

Hor gwersou istorion evel-gwir.

ALI

E AN DE A LEZNO

Daoust a lennot. Breizaned ar pez a zo meuleiet ama war-lerch a ro hel gwir nemet e c'hellfe bezo enn-fe pe-da lamm bremañ lamm e vezo ma ve lakeat - ar pez ne c'hell bezo barnidet

Ilzen-skol Ferry da vale hep branel, penaoz-benn eus he hent

Pipi-Pilgof — Ma n'hoc'h eus ket a arc'hant ez eot d'ar prizonn

Mme Kergourlouen — Chekon Pipi An draze a vo bras da welet neuze a-vad Ne ket c'houi. Pipi nag ho seurt klevet mad ! pa ranker her lavaret, eo a rato din-me mont d'an toull

Brema a-raok mont kuit Pipi ha Kommisson ho peso. mar plij, ar vadelez da zelaou ac'hanoun pa z oun deut ama d'ho kaout, en despet da vleu koad ar *Forest*

Ho respountal em meuz evit va map, a gredan, hag e karfen brema rez. d'ho tro. e respountfac'h ac'hanoun evit eun dra hag a ra poan d'o ha da vont a tud-all dre ama

Mar d-eo bet va map-me hep mont d'ar skol epad eur miz ne ket bet he-muan am meuz klevet mad map Fistoul ne ket bet ken nebeud He vamm a-vad a zo bet, hep sauta. o kas da di ar mestr-skol krampoez, pe vion pe amann. Pipi. ne ket avel hoc'h hini-c'hoa Eus an traou-ze skleur a-walc'h ne ket bet merket map *Fistoul* gant ar mestr-skol eur mestr bras hen nea Eun he leac'h e voe piket eun all map *Tailhouarn* ne ket bet manket eur weach er skol

Ar mestr-skol eo doare. oc'h ober bost ean derveza. eve a ra hemdez. eon ostaleri gant eun all a lavaras e ho ar miz-ma *Tailhouarn* an tad a ranko dont d'ar kommansion ar skol da respont ev a he vap,a zo bet manket epad ar miz

An hini a glevaz an dra-ma a yeaz eun an ostaleri d'ar re da di *Tailhouarn* da lavaret dezhan

Ha *Tailhouarn*, hanset mad,ha goulenn ha gwir ma dga c'ho vap Ne, eme he-man n oun ket bet manket eur weach er skol epad ar miz-ma, ha ma n am c'hred c'het va zad ar vugale-all a zo er skol am d'ezaro mar d-eo gaoll

Antronoz, an tad *Tailhouarn* ha mont d'an t skol pa z eho an holl vugale eno. ha goulenn digant-ho. a boes-peun ha manket en doa he vap er skol

Bihan ha bras e respountchont ne voa ket bet manket eur weach

Klevet a ra mestr skol petra lavar ar vugale-ma ? Mad bretna doc'h a rent, me ho kavo Ha *Tailhouarn* kuit

Ar c'hos-mestr-skol neuze gant soun da vera diskuz ret, ne lakeaz ket hano map *Tailhouarn* war ulen ar vugale a voa manket er skol na ken nebeut-ze map *Fistoul*, rak Pipi. zeo n eo deus gwelet ama ha ne vank ket *Fistoul*-gan o tont d'ho kaout

An dra-ma a lavaran ama evit diskouez d'ehor'h. Pipi pe zon eo ar mestr-skol fa -ze Klevit gan-en n em meuz soun e bed e lavarfac'h d'ezhan ha ne ket an dra-ze hep-ken an teir istor-all a gontan d'e-hoc'h ama a-raok mont kuit

Pipi-Polyof — Ehor beuz ezomm e-bed da glevet hoc'h istoriou. Maze eo em deunit kuit

Mme Kergourlouen — En em denna kuit Pipi ? nann ! nann me a zo dent ama galvet gan-e-hoc'h ha ne d-an ket kuit anteaut mad, ken ne vezo lavaret va zar istor Hael eo an hoel c'houi, kement pasianted Pipi, ne venn ket pell, kit atao !

Eu derveza zo eloun o tont eux ar gear d'ar bourg ama. pa en em gavaz gan-en *Jouen* an talfaser kos-boutaer er eux a benn an *kaoter pri*. Gouela a ra lait he zaoulagad ar c'heaz koz ha neac'h d'ezhan o choum eno he zar

Setu me gant truez ait-han ha goulen perak e oueie ?

— Perak ? eme Jouen goz daou zervez zo n em meuz débret askon hag hirio an eil dervez, ha me dont da zonja mont da di va map. a zo mestr skol ama. da c'houlenn eun tamm bara da derri va naoun N oan ket en em gavet c'hoaz e-tal he zor ma t redaz ar plac'h n am c'haout da lavaret d'in arabad dale. rak va map n eu d-oa ket a amzer da ri tamm d'in na zibri. Me lavaraz d'ar plac'h em boa naoun da vervel Hag ho pe dion weach kemeod-all ama-z-bi, ne dav ket d e hoc'h choum aze kit ko t !

— Ne soe rak-tal torret va naoun gant va vamm galoun. Setu Maze, eme-z-han, perak e oueian

— Klevet Jouen me a roa o vont d'ar bourg ha na d-o ket, rak distres a rankan gan-e-hoc'h d'am zi Da-man, n oar kel pourvidik eve an hor beuz hoc tamm bara d'zeiot hag endra vezo gwasen war va zaol Jouenn ne varvot ket, maz kirit, gant an naoun

Jouen ankounac'hat ho map !

Dana oeun. Pipi !

* * *

Noel Henaguer — Sadaze Jerom petra eo an darn-vrasa eux ar vistr-skol-iaouank a deu brema eux a skolion norma ar Republik ?

Herve Bermeur — Ia da Noel traou bras ne dalv ket ho c'hroc'hen pez ar gordon a ve prenet d'ho c'hrouga Karoulle

Jerom Kar — Mar d emaint evel-se Herve, ne ket hi a zo da zamall kement ha frammasonned ar c'houarnamant Lahouz a ve ma rankfet krouga an hoc'h dud fall a zo h eur Dre eno e weler ameze zeiom. petra ra ar skuiner fall e unez an dud seul falloc'h ma ten eux a hueloc'h

Laou an Hedez — Ia gwir a lavar Jerom mar d-eo fall ar vistr-skol-iaouank brema eo ar c'houarnamant a zu penn kanz o rei d'ezho re a gabestr re a lorc'h ha re a arc'hant hag ouspenn o rouga c'hoa ho fennougou pasaz kemen. tamm skuiant ho skoa bet digan. houe Ma welfent ho stad eve m ama oc'h navesfent ne ket evit padout pe t an traou gant-ho eve se

Herve Bermeur — Karoulle ! Laou ar pez a lavarit ale eux ar vistr-skol iaouank a zo gour rez eux a galz a re gaz n ni ket tamm louc'h

Digitized by Google

Andrev Penmarc'h Me ameuzvenn, ar Iarzaras emmet eun dra hag a zo hervel ouc'h ar wirionez. Ear mestr-skol hag a ra evel he ma d'he lad her graou da Zoue hen-eun kos pe a vank a zo eun dra fur ruz ar re falla. Ne d-eo ket gaoued da ober skol da vagale nemet skol d'ho daoue ne rann D'ar gerent eo leurel evra ouc'h ar bleiz ze

Jerom Fur Mont a ran alarre d'an iskorion

* *

Mare Kergourdanoun An autrou mestr skol brav-ze brema, map talfaset kuz-bouzuer-ker eun an *Frontiou-pri* a zo bet gwalet a oue ket a vez h ar bioaz c'h-ez o taskouez he reur d'ez me ha da gemend her gwele dre fra eun Iuin he vraget An autrou vras-ze brema neut c'hoanez h mui a zo mestr skol eun ar va'l normal dre h-an m-eo deuz galvet pana he blav ama a zo bet kr'get ar bag eun he skouarn aze ha kerkent gwalet evel eur pe-rusion manegou war he bav kaz neuzhan war he dr-kamm ha dour kologn eun he forch-mec'h e zaka godeun da redeg Iuoc h he glevet ne vez ket a zek lec'h rannd eur mestr skol-all da doulani ouc'h han hag e vije empleujour hep dale Ha pennoz ne vije ket vez *

Labour am beo da gomzo d'e-hoc'h ama beleg an mor ma c'havfenn poan-da beza ar bern kom mue beza a deuzas eun he gwiou hemeuz ha he-mezel a vez eus he c'hevier bras ma koncilias ar verc'h kozaña ha pavaliha a vez dre ama Gouzout a ra, kouez ha me poan eo ar plac'h-ze a dale kaout ha kaol-all evel ar c'hoz skouarn mestr skol

Wad ar gwez ma a gredaz e vije eurus ganl al kaol frailhet-ze ha selaou ouc'her c'hemeraz

Kpad rac ma a gomzer ne deuz ket let re da glevout, me zisoñj e deuz dishaved. ha brema ez kan eurus ne deuz netra ken da ober beuzioù evel ma kouez ha me ne ha he daou-zigad gant eur Mouchouer dantelez

Eur pennad all diandera grate

Ati eur republikan mad da ouzid ouc'h Mestr-skol Ferry

Eun derver brouaz a zo a lavar ar gazetenn c'halvet *Le Courrier des Côtes-du-Nord* gant ar republikaned ruz evel eun ha bleiz war adporzel kom mun *Journaux* kantou da *Pont de Buis-ar-Gorn*

Ar gouuneu-ze kaz a dadou a zanvell ho daou dalc'het, e kreiz ar bloaz ho pegaje d'ho zikour da ober ha latouenn douar beb ober van e-bed oua a lapou skol Ferry mann ha evit na vije ket bet anezho forz ouc'h ar

E feiz eno taol ma a vel ho daou great eun torfed spontus. hervez ar republikaned ouc'h mestr ouc'h mestr-skol Ferry Ha kompren a c'helfe den peger braz torfed ze hen-ez *

Trist ar vezanoù flour ha re ha lies terre gwar ha liberte tad ha mamm terre gwar perc'hen he dra terre gwar ar harmer iwul ha gwar pep den da vaga harnez hervez pep justic terre dorpenkonvenchon ha zikaal dre lors ar vouc'h hag ar relijuzed or mouez eus ho mez za vouc da glask an aluzen a-kaat vez ar zul war an Aotrou Iesuz hag ober kaz a draou-all a ve a vak h ar c'hantved ano-nho. eun eur vro gristen reizet hervez poh ma-rud, evit kas war evaz d'ar gaiwour an trans-se holl o zat netra da frammañ-ouzhpenn gouarnamant ar Republik ouc'h ober gwaza gellout d'ar lez ha d'ar religion Mes eur wech c'houz kemeret al liberte ta ober goab eus a vezo skol Ferry an dra ze a zo mont dreuz ar bar hag ober eun dra ben beuzet ne c'houz den penaoz ne ket kousket an nor war an douar da dlastra ag dorfenngren evel merc'hed a-dan eun toulz eur gardiner

Hervez eur fabien ar vouc'h kuleva an amzer goz a zo deut war al leuzel Hervez a rannd evel arallen Evit gouzout pesa eus he zouez a zo bet ar prom-haoz eus a gemend all a gavo ec'h eu eun glevjou a ober pep hini he gonfessou pra-zul a kavfed skañfek hag eurek braz ha lubou. a amzeziz ho lec'hejou evo dreiz an hoh Ne voe bet arlliet re-bra pe e lavarvel gwir pe c'haou Ar pez a zo sur eo a vouc'h kavet hoh dedamall fazide ar re-ma ha reou all e vezez tro an azen da ober he gondaonn Unan a reaz en doa tousel eur wreah hep ken a-ezerh he var lezidiñ he skol a r'hoed glaz eus eur pred h vez h m-eo dre lavaret, ma tevel ar c'hiz an hi hag ar rao war n-han Oh, torfed spountuz ! nemeur eur c'henaouel gwad glaz a zarp-gwr ! Ar rozen a zo deut war an holl koueza daoc'h ar roumpeh hen-ze eun dra zhal ma, eme an tgroal ar bleiz hag eur c'hoz louzaouenn lis-tou a zo eun hi zouez a zo netra nemet ar mar-ru eo gwak ha eur zeurt pa lec'h Ar pazor-hoaz (neuzat, n-eo d-ez vo na skiff o vo eun tolenn a voe dioc'h-ti, eme harnez ha zikaal d'ar mar-evit eun tamm pe hoh vouez dirak meur a hoz-all a anavez beza debret, e-hoc'h hag hep gwir zaout ha deuvez hag ar bazzouren pa Iselleut

E gwirionez

Amzer ar vugeo a zo e Frans gant ar Republik brema ne ket a-vad war ar zormel ema. War ar hoh eo Kouiaouede ar hoh pouez ma ve ariet pa n-eo deuz ket great dirak Iuzer torfed e-hoh hag a ve par na vez, ha forfejou ar re vras ha pavaliha An torfed eo deuz great hag ar brazz marteze eo. re skouarn re alies d'ar gwiser a zo kouska ar republikaned o ezhom ha grede ar c'hiz-vet mont da vez he vouez Iezhe d'ar re-ze a zo ar re laza e-touez an hoh Setu perak breman evel atem ar fabien ez eo bet ret d'ar marc'h gant-he Ha karfe ne ve ket eur hoh ne vefe bet pa gar Bez e vez he ler laza eun den, ha daou ha tri hag unapezon mez laza eur hoh a-ben a zo devezt galvet ar re fallakra zo ha pa ve fran-

mammouned republikaned e vent Goude kement-se, ha mar'h a c'hellfet ne d-eo ket eun dever d'ar bobl eun dever strizh d'ann holl gristenien gwirionan ne ket hep-ken m'en na ve lazet ho c'horf mes mirel vez na ve lazet ho ene * Evit an dra-se ne c'houfer ober neiza gwir nemet egel stourm hag ennebi gant nerz a kalon a eneb pegen rilliget ar skolioù hep Doue a lezen ze a zo great gant ar framma souchet a-eneb ho mad er bed-ma hag ho mad er bed all

Mar'h ar lezenneu e teuont gwelet mad a vrema, n'ho deus er lez nemet pouez e pep gwir dont-hi mann'h e rinaz eget dre'h eunn fall all a zo, en kreskiet hag e krech hemlez an ta ou war ho c'hein dont-h dispenn hi en dro ho deuz dispegnoù braz Mar mar fe d'ezo mirel na d-ale ho bugale da gill ev h zesel e skolioù kristen dont-h ho deuz pried dont hi hoderez amand. pa ne gavont skoaz nag harz eunn dud a zo karget gant-ho d'ho a ha t'hi difenn

Ar pramioù hag an spegnoù-ze a diefe digerri ho daoulagad ar gristenien, ha digas d'ezho skiant ez eneis holl a-h al lezenneu-ze

Pe zroug a deufe d'ezho evit ober penn d'ar vleizadeg-se * Ne rag e-bed, nemet vad, evel a zo lavaret rak ne c'hellfet ket, kaer a ve kas eur bobl tud a-benn d'ar prizoun

Evit diskouez n'eo ket eun an nall a reer d'ehoc'h ama Bretonned kristen, kievet pelra lavar eur republikan evel mar'h an aotrou Bernard Lavergn. divar benn skolioù Ferry, ar c'hrestenien eux a Fans. Eat ou d'ar vro ze ha welet petsanz en es an dro gant ar skolioù hep Doue Es'h-bo e c'houzout

E'm eus gwelet. « ez a enebiezh a oar ket da rempredel skol ar gommun eun eun nivel braz a gommunion evit zigemer eme-z-han ma t'eus talvet *ober* deouzoun *ar rugale kerrion hag a zo houmdounet gant an Iliz, evit kerrion fall.*

Goude-se e lavar « penaoz dont a-benn eux ho louzou fall an tadoù hag ar mammoù da gas ho bugale d'ar skolioù-ze *

« Forz anezho, eme-z-han, a ra *dister*, nel ha *dasperuz* »

« *Dister* a ra, rak forz ar gonsiantz a re ober labour an diaoulez vraz, hep na re vel e-bed achano

« Ya e ra rak ne c'hellfet ket dont a-benn eux an dud nag eux ho lez dre damallou, dre afebou-paper dre zamant na dre brejonn

« *Dasperuz* e ra ivez a-zivéza, rak sur oun na ra laket dre forz eun tad-hennag er prizoun abalamour d'ar skol ne re ket pell na renkfe an holl, e pep kerzaden hag e pep kear

« Dre-ze eme-z-han e rer an *fé* eux a zo meurz bras ne d-eo ket evit dont a-benn eux an tadou a famil pa zavont hol eun he enep, dre eli ar relijon

Ar rhumoun divéza-ma a laka, eun eur lavaret goude e tle ar c'homzamant mirel ar c'hleiz da rei ali e-bed d'an dud divar-benn ar skolioù difenn

Setu erit petra ahanon e lam gouzoumant ar Republik la fae digant kalz a reizien Ar reizien, gouvet gant Doue da zifenn fez an holl ha fez ar vugale ne rez ket m'ret mat ho da ober ho dever, evit lamet ho zammoù pé digant-ho

Gwelloc'h eo zenta ne'h Doue eget ne'h an dud — hag oc'h an dud la dreist hon

An aotrou Bernard Lavergn a lavar da zivéza, goude « entannout ma voe great al lezen skol dre forz evit an holl vugale ez eu bihanoc'h ho mirer e skoliou ar c'hommunion eur d'ezh dre gant er brezon a zo kre ar relijion enn-ho

« E departamant an Tarn eo diskennet e skolioù a zo, birer ar vugale eux a bemzek kant pesanz da c'houzout ken-ouz-penn ugent e skoliou-zé. eux a hanter kant. da kemp bugel

Ar chiffroù-ma a zo *offisiel*, a lavar

Kement-se a dle diskouez sklear a-walc'h na ve ket dleet d'ar gristenien ma karfent en em glevet da zerc'hel ho bugale er gear pe d'ho c'has d'ar skolioù sur Lakaat lezen skol Ferry e oter anaoz war he gwenn

Goude lavaret kement-ma, distroomp da zisor hon adjoint a ar hoarnet da ze da c'hortoz

An tadou ho dua dalc'het ho bugale er gear, a voe galvet da zont da gaout kommanson ar skol

An adjoint a ma e penn ar gommanson-se e-lear h ar meur den a skiant ha despont a lavaraz d'an tadou

« Mar hoc'h eus dalc'het ho pugale en dre m'ho « poa zomm anezho à lezen dre fora a zo rol « lezen diskleo ber a ra berle an dalou a fa- « mal An anzav a o bet fall ha gouzout hara « d'he bugale a zo ar c'henta tra a zo rol da eun « tad ober »

Setu aze debeud a gomzou Bretonnek, mes homzou hag a e skouez skiant ha kudenn eun den, ne gren ket dirak kement a lavaro ar republikaned divar he benn Mar bes tamal et gant an dud a zo, ar re vad, he gonsiantz ha Doue o tien samalliet ket. ouspenn-ze, dever eur c'hristen den onest, laket e penn karg gant kristenien a zesel d'ho a zo, dreist pep tra, klask mad he vreg eur hag ho difenn, ha pa re dismegans da gaout Ac'hano e tou enor astag atao oc'h an dever great e konsiañs

An adjoint-ma a zo eur skouer da heuch'la d'ar vered ha d'ar gunseillerien na fell ket d'ezho bezo sklaved ez lérom rilliget, na uzaded ho breudeur kristen

Prestiti arc'hant d'ar Republik pour, mar plij ganeoc'h !

Kevit, Bretonned, ma ne c'houzoc'h ket a c'hallek e rankit desk, ha pa na ve nemet ar ger *amortir* e ve Perak ar ger-ze kentoc'h ev, eun all ? Ah ! perak ? Eno eo, selaoua atao. Ar ger gallek *amortir* pa vez hano euz a zic arc'hant, ne lavar ket laza mouga paea an dle-ze, lavaret a ra hep-kén, digresk, bihannaat pe mar kav gweloc'h, diskéoa dle ne vezo paet holl fou tr-biken gant ar Republik. — nemet gant ar ilone e ve, pa garo dont

Brema e kompreni marvad petra eo ar ger *amortir* e gallek republikaned an amzer-ma. Mez oc'h heul ar ger-ze ez euz eun dra-bennag all c'hoaz Ar Republik, eme ar frammansouned a zo enn he fenn, a c'hallo lakaat hor bro pinvidoc'h-mor kaoz pinvidoc'h eget na d-oa bet biskoaz dindan ar Rouced, n'ho doa great nemet he ruina

Bremañ marteze e kompreno hi. spered penaoz e vezo pinvidikeat hor bro.

Petra ra eur c'hrank-loar pa en em gav gant korf maro eun den beuzet ? Ne vez ket pell o varc'hata, rammet a ra war-n-han ha stag oud he groc'hen gant he c'houeac'h pao remm evel minaouedon, gant he zaou zrailli pe gevel e distag ar pesiou kik ken na choum abred nemet eskern euz he zaerc'h

Warlerc'h ar frammansouned republikaned ar c'houarnamant, kranked-loar korf ar Frans. ne chouno ket eskern zo-mui-ken ho tra da a raint bresiou gant ho dent, pa o euz ken a gik da zispenn c'hoc'h ar Frans.

Ma ne greoit ket eur gazeten c'haliek ben diskouezo d'e-hoc'h skiear a-walc'h da gompren, mar karit

Ar Republik, evit pinvidikaat ar vro e deuz lipet he arc'hant, e keinoug giz e deus kavet, dre gil-dourn pe dre laer, ne rea forz e-bed Kement ha kement e deuz iouaket a vouiz, ma z eo bremañ kraz an holl, hag a he-unan chommet he hag war ar zeac'h, n eo ket, kaer se deuz gant an holl ar dud kresket tost a an hanter a ard pe bevar hiouz-zo, evit paea he c spignou, na tost zo-kon. Dle e deuz, dle braz, dle a gresk beb bloaz hag a ranker da *amortir* o prosta arc'hant ar c'hrec'h ma kaver oud sot da re

Gwelet a rit, Bretonned eo lipet ar c'hrec'h hag e sko brema ar republikaned war an eskern. Deomp a-raok

An aotrou enorabl Tirard, n euz neuet tud enorabl brema e peon ar Republik ha pa ren zoken hag ez int evel fraoc'h — a lavar hag a skrif, diwar-benn ar budjet a zo diez da gompeza a-benn ar bloaz a zeu 1884, e vezo red evit an dra-ze, ne ket eun armaden da zen eo kemeret, ma kaver, arc'hant e pres, *trec kant* mi ion (300 millions) da *amorti*

Kompren a rit, Bretonned ema ar vro o vont da lanvidikaat gant ar frammansouned oc'h amorti ar Republik

Mad, ne ket echu Goude lavaret an dra-ze, an aotrou-ze, a lavar ouspenn ez eo red, evit paea interest an dle-ze, choum beb *amorti* ken an dle-au a-raok, *dek ha trugent milion* (70 millions), prestet digant an tenzor hag a vezo echu ho zermen da veza paet, er bloaz a zeu 1884

Pa na c'heller *amorti* ken an *dek ha trugent milion* divéza-ma, penaoz e vezint-hi paet ? Ma ne c'hell ket gouarnamant ar Republik paéa er poéc'h a zo lakeat d'ezhan gonde prestia arc'hant mui n eo ket, zo-ken es *amorti*, perak e prest arc'hant-all adarre, evit eun *amorti* nevez ?

Ar gudon vras-ze ken foilleet gant ar republikanet, a zo, a gredan, evel ma lavarfet ober eur pesk pikol toull-braz, hep stanka zo-kon, gant ar pez a tennet anezhan, an toull bihan a zo enn he gichen

Setu neuze great daou doull pe daou zlo e lesc'h unan.

Ar Republik a zesko d'an dud kounta mad, ha kounta diou veach zo-ken, pa vezo goroet ken brao ho godellou ne vezo kavet enn-ho na gwennek, na hard e-neb kon.

Evit ho ingoul e-leac'h arc'hant e vezo roet d'ezho peb a damm paper da vont da voti evit republikaned Bugaina

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA, AR SKOL DRE FORS.

AR SKOL LAIK

HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

> Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall eur priked fall, eun tad fall ar c'hentà euz an dud difeiz, hag an divéza eun a dud he vro.
>
> Eno ar bugel a zo dle ar vro mar bez fall, ar vro a zlo da goll.
>
> *Atahar eun Eskob o komz eus a skorn-skol Ferry.*

EL NOBVEZ

AR SKOL DRE FORS.

Herve Besneur N oun ket souezet, Ianu, rak m am meuz soñj, mad, ar born-ze a vez en deuz lavaret en *ar relijion gallouk hag he betegen* eo *a zo an enebourien* Mignonned hon-nez oa ar c'hanevurien pe ar *foragiet*. hul vras kena, nosket gant-han ha gant re-all evel-d-han da redeg ei liberte A drugare Doue paoured hor men a raio hep-dale ho staj d'ar frammansouned a oa ar boro er penn kenta oc'h ho c'has. He-unan a vad no vezo ket caz da baka evit han da veza kofes — an ma na vez ket bremañ a-benn neuze — rak hjer eo

evel a oar gal e-bed, pa glev c'houez ha trouz ar poultr Karoutle !

Andre Pencaer — Ar pez a zavar Jerom ema al lézen ar skol dre fors, a vezo e-benn bloaz pe eur hanvec'h istor meur a gant tad e Breiz hag e Frans

Hamon Corbet — Ia Andre ma na d-oamp het holl a-enep al lézen nu get-se, ma n'am eus glévomp ket pouezen merourien hag artizaned evit derc'hel hor bugale er gear Evid-oun-me bremañ ne ven ali da zoñj e-bed da gas ho tugale d'ar skolioù laik ha bez ken ken varo-me ne d-aontfe

Jerom Fur — Ia ia, Hamon, eo eun glévet holl eun-tra-bennag ma'z eo se, eo eun harpet an oll egile ha ne vezo ket gellet rei prizioun nag amand da neb e bez ar hanvec'h

Met c'h eo eun glévet holl arabat ac'hanoc'h mont da lakaat ho mugi da c'hoari d'an holl ha dre se, an den a dle beza sakr bez ha nesa d'ezhan Diskouezit a vai ne gredfent ket rak lezoniou framasonnerez; diskouezit ez oc'h bugale gristen ho tad koz ha deuz harpet gwechall oc'h ho eneboured Sanzoù Normanded ha Gallaoued neb beza bet morse d'harzel a-greiz gant-ho hag evit mad ! Diskouezit ez eus gwall dindan hoc'h ivoù ha kalon enn ho kreiz War ar boull atav e vomes ar zonj pounnera, hag oc'h hen dougeañ eo bloaz ho zud skoaz hag e pleg he benn beteg an douar

Pobl, poull Breiz taol bean ar beac'h-ze dimar da chouk ha lavar a-zerr-beo d'ar framasonned ne oamp ket ho skolioù ha na zeniomp ket ouz-hoc'h

Hor bugale a zo roet d'e-omp gant Doue, eur Mestr hag a ro mad ha veil-meurbed Roet en deuz d'e-omp ha da zen-ar e-kel galloud d'ho skolia ha d'ho netel evel ma fell d'e-omp

Doue a lavar d'e-omp ive c'h eus ar relegion, an Itron Vari hag an Tad Santel ar Pab, dizenti oc'h lézen ar framasonned ha senti ouz-han hep-ken

Sonn oc'h Doue a ra omp ha lavarel a reomp hag hirio, na ware hoan na barzhon ne d-ao hor bugale da skolioù an difenz, da skolioù hep-Doue

Benet ar pez a gar Doue da grenn, hag a-raok !

Amezeien ha tud Breiz mar grit evel-se mar c'h eo eun glevet-holl d'eo eun nikour ar re vras, penndik ha kre mererien ha konseillerien, da harpa ar re riban ar re laouen ar re zinerz, oh ! neuze lenn duoc'h ! ac'hanoc'h a rankfe piega ha komza, hag ar Republik lipat he noa

Bremañ amezeien, ema echu gan-e-omp an oll bouez n'oc'h ket bet re enuiet ?

An amezeien — Oh ! petra, Jerom, pell doc'h eno ha nann a vai a ra d'e-omp ho klévet an-hon Ho trugarekaat a reomp evit ar vadelez hoc'h eus da ziskleria d'e-omp al lézen-skol nevez Pe gomz e leomp-n adarre Jerom ?

Jerom Fur — Dont pa blijo gan e-hoc'h, amezeien

An amezeien — Kenta ma c'hellomp e temzomp mennz. Jerom. Da c'hortoz ac'hanoc'h d'an holl ha kenavezo ?

Jerom Fur — Ha d'e-hoc'h amezeien ! neoa-vat ha kenavezo vat !

TREIZH NOSVEZ

An amezeien oc'h en em *greuiñ e lu Jerom* Nos-vat, Jerom, ha ne vezion d'an holl

Jerom Fur — Ha d'e-hoc'h, amezeien, dont mad oc'h ! Savet e peun hiziv da azeza, plas a vezo kavet d'an holl petra-bennag m'eo kreshet ar vandeu

An amezeien — Penaos ne greshfe ? Gonde klévet ac'hanoc'h, Jerom, ni a lavar d'ar reou-all a den c'hoazh d'ezhe rez da zesk skuiant gan-e-hoc'h evel-d-omp-n

Jerom Fur — Re a vennedi, hag ho trugarekait ! Dont alies ne vez morse re a dud meuel eun ene.

Noel Dourguer — War betra, Jerom, e skoimp hirio ?

Jerom Fur — War ar *skol laik* a ve kavet gwelloc'h ar *skol hep Doue* hag a *renp Doue*

Andre Pencaer — Perak Jerom an hano skol laik roet d'ezhi ? Eur ger fall eo *laik*, mar plij ?

Jerom Fur — Ne ket Andre ar ger *laik* na lavar tamm hep religion Eul laik a zo eun den badezet ha kristen, evel-d-omp-n ama ni a ro tud laik Breiz ar gristenien ouz-ennz ar vele eo ar venec'h hag ar relegi azel-all. Ken goanag ken mare ho da lavarel eo an dud sakr a zo en em roet holl da zerrcha Doue

Laou an Hedet — Neuze, Jerom, eul laik n'eo ket ar pez a gred ar framasonned ez eo ?

Jerom Fur — Nann a vad Laou ar framasonned ne c'houzoñ, netra eus ar pez a zell oc'h ar re jouz Eul laik a gav d'ezho a zo eun den hep ferz na kreden gristen pe da v'hana, eun den ne ra fors eus a Zoue nag eus a zianal

Dre ze, evit ar framasonned eur *skol laik* a zo eur skol hep religion, eur *skol hep Doue*, Dre ar gwaoun, ho deuz oc'h ar religion oc'h an Eliz kristen hag oc'h ar relegion eo e c'houlennont ar skol laik hep gouzout petra lavarout, e c'houzout brao, e kemend se, petra a vell d'ezhi

Andre Pencaer — Ia, Jerom, hag ar re-all a c'hour rez bremañ, siouaz d'ezho

(Eur pennad-all eur wech-all)

Ar Barzh G MILIN.

Kemper — moullet gant an DE ROHAN-GAL.

TRIWECVED BLOAVEZ. (Nº 42) AR ZADORN 20 A HERE 1885

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

PRIS AR GAZETEN. HED HIRAZ.

Ar Finistère
Ar Morbihan
Côtes-du-Nord } 7 mizied.

Ar rest eus ar Frans : 9 fur
Ar broioù all evel gwir ar post

D'ober hon Hanter, ne hon Hanon
ouzhoù hor Salver Jesuz, Amen.

An holl boemachoù a dle bout graet da ber'hen ar gazeta, d'an Aotrou DE KERANGAL, hol-lun.

D'ar pemzek livet a dle bout hervez kiviziliegn an holl ervirioù da bahañ evar ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Garnier-Batailles, à Paris est seule chargée de recevoir les annonces.

AR BLEIZI

ALIA a rear ar re en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho. d'he ret da zenn eun dro d'ezho. d'ho c'herent, d'ho meignonned, d'ho emzeien, ha dreust ar re all d'ar re oue'ho a anavezont evit bezañ republikaned. Eur republikan mar en deus skuiñ c'hoaz, a c'hell eun deiz pe zoare, gwelet ar werionez ha pardon dioc'h he gleved.

Kemper, 20 a viz Mezheven 1885.

Pen ar Republikaned !

Ar Roue a zo maro bevet ar Republik ! a gri ar republikaned Ar Roue a zo maro bevet an Impalaer ! eme tud Napoleon

Nemaoc'h ket gan-hi na unan ar Roue ne ket maro. ar Roue ne c'hell ket mervel Ar Roue a zougomp kaon d'ezhan a zo beo enn hini a zo he mir bezañ Roue hervez a lezenn ha dre ma'z eo ganet eur a wenn ar Rouejou

Dre'c'h ar Roue a ma Herri V bamo, ar Roue a zo ar C'homt eux a Baris, hervoud he hano, hervoud he mir hervoud d'he zevenion enn-han ema ar penn-kef ne varvo ket dre ma c'houenno diwar-n-han grisiou hag a renzo ar revolusionou evit dont da harpa ha da zeve ar Frans,pa gouezo blouset d'an douar ha, pa vezo savet divac'haigo, da rei d'ezhi ar peoc'h hag an eurusted.

Nann, nann. ar Roue ne ket maro. Providans Doue a zo brax hag a zell c'hoaz a druez oc'h hor bro. Ar Pr ns zo leo hag a zo galvet da vezañ Roue a c'heller kaout dasanz enn-han Ha perak ne ve ket, pa en deus bet Herri V he-unan ? Ha skuiñ den a ve brasoc'h eget na d-ua skuiñ Herri V a anavezas ez oa ar C'homt eux a Baris eun den onest Komprenit mad ar ger-ze, den onest e ginoun Herri V An dra-ze ne ket lavaret evel a glever ker stank er bed eun den ne zaer na ne lax, mez eun den eenn ha lea, eun den a feiz. eur c'hristen mad hag a anavez ec'h he sever rei skoaz d'ar relijion a-eneb ar re-fall eun den hag a c'hoar petra eo he garg dirak Doue ha dirak an dud ha, gwelloc'h c'hoaz. a c'houenno he gober penn-da-boom Seiz petra a entenne Herri V dre ar ger *den onest*

Ar republikaned a zo laouen hag a grei e vezo divar ha tabut etre ar roualisted ha ma na vez ket e klaskon lakaat hervez ho galloud. Kaer ho devezo lavaret gorrer ar roualisted ne zevoni ket dioc'h ar gerier evel-d ho. ar roualisted en em gievo, ha ne c'hellont ket zo-ken choum beb en em gievel

War beiza n en em glevfent-hi ket, lavarit republikaned ? War ar pez a vezo da ober gant ar Roue ? Met n ema ket c'hoaz war he dron, ha, dre-ze, n ema ket ar mare c'hoaz da gomz eux an traon-ze Kenta a zo da ober eo kas ar Republik er maez eux ar vro a unanon treid hag hep truez e-bed. Setu eno eun dra hag en em glevo ar roualisted holl diwar he benn

Mariese e kredit. Republikaned ne vezo ket a-zavezel gwir ar C'homt eux a Baris. Pion mar plij, a bar ble ar gwir en doaz ?

Gwir ar C'homt eux a Baris ne c'hell beza nar'hel nemet gant republikaned ha re-all evel-d ho. Evit ar roualisted pe legitimated evel a gerr'o'h, hi ne-bed ne zavo a-eneb a lezenn e deus lakeat epad meur a gant vloaz tud ar Frans da lavaret Maro ar Roue bevet ar Roue ! Ar C'homt eux a Baris, he-unan, ne c'hellfe ket mont a-eneb ar gwir-ze e deux ar vro hag a zo krevoc'h evit lezenn e-bed.

Ouspenn-zo. evel a zo lavaret a-raok pemp. e-touez ar roualisted a lakafe en deuz mouc'h a furnez a vadelez. a skuiñ. eget n en doa Herri V ? Re-ma gwir Roue kristen dreist pep Roue hag Impalaer war ho zron en deuz anavezet, etre he zivreac'h, pa voa oc'h ha pa voa klaoù ar C'homt eux a Baris evit he hentour ha graet kaerroc'h zo-ken, ma c'hell fet her lavaret tonnet diwar he gaoun a-raok mervel, da vont e kaouen ar C'homt eux a Baris, ar garantez vraz-ze eux ho vro e deuz her merzerie

Gant an dra-ze c'hoaz, ar roualisted a zalc'h re da gaout Roue gonde Rone , a zalc'h re d'ho enor ha da enor ho bro. evit ma lenfent bevikan da la-

hast ar republikaned da dridal gant jos. o welet pe vont kat a-unan

Bez' e c'hellont beza dioc'h ho spered war an dra-mañ gwelet a raont, ha mall eo ar-hen e welfrat.

Ar republikaned a glask lakaat dramsanies etouez ar rouallisted evit an dra-mañ pe an dra-bont. Ar rouallisted a lavar dezho : epad ma vemaoc'h a penn ar vro, gouarnit gwallo'h eget na rit, ha rost pevar'h an raim a gomz anezho, ne zellont tamm e-bed ouz-hoc'h, ne zellont nemet a-h an hini a zo galvet da vezañ Roue pa vezo war he dron. Herrez he war a vro dre he mourn da zourn eur Roue a war he zerc'h dezhan ha dezhañ hep-kén eo lavaret hag aber ar pez a gavo gwellañ evit mad ar vro hag evit mad ar feiz, a fé dehoc'h e houi da vonga. Piou a zafe ouz he enep, pa na d'ano h'n eux ar roue sted ?

Republikaned bez' e c'hellit eta, pa oc'h eux amzer ha gol mont a rank gant ho frondeuson dishani kement a lavarit d'e-omp a eskoont hoc'h eux ouzo ha spount. ha bez' e c'hellit kaout, rak eur Roue hiroc'h a zo red mall d'ar Frans, evit mirout na ve lazet ha lakaet gan-e-hoc'h-c'hoaz er bez.

Kenc. marc'h Herri V a laka peb breac'h ha peb kaloun da drei war-zu an hini a vezo Roue warzu an hini a gerzo, hep mar dre an heñt m'en dije kerzet he-unan ma vije c'houmet bez evit sarvel ar feiz e Frans ha, dre ar feiz, sarvel ar Frans he-unan hag ar bed kristen war he lerc'h

Mont dre hent ar feiz a ra da eur Roue kristen hag a skuant eun hent eus d'he gaz zao. hep mar e-bed, da drec'hi he holl emboured

Poan en ar Frammansouned.

Jerom Fur Penaoz, Lan, a c'houlenoit ? ha c'hoaz koulskoude an hini a diefe gouzout gwellañ penaoz

Da biou Lan, hoc'h eux c'hoaz, ha kals a dud dall evel d-hoc'h da biou hoc'h eux-c'hoaz roet ho mouez, hep tro ma n oc'h bet galvet da vont ? Ha kaout a ra d'e-hoc'h e c'hell beza ho koustianz direbech diwar benn kement a c'hoarvez bremañ a-berz ar republikaned-frammansouned a zo bet hanvet gan-e-hoc'h da vont da gampren Paris ?

Ar re-ze, ar republikaned-ze, eo hoc'h eux-c'hoaz gwelet, c'hoaz ha me 'lag ar re-all, o skuilla enn-hoc'h kôtaj ou gwin-ardant o tukarga e-n ho kinsou bras gevier hag a louskac'h dindan ha war gourre hoc'h efach ha gwin-ardant ha gevier hag a vouge pep sklerijen enn ho spered ha kement tamm skuant a oa enn ao penn. Ar re ze ar republikaned-ze eo hoc'h eux kavet oc'h aber goab ac'hanoc'h, o floura d'e-hoc'h ho kein, oc'h astenn d'e-hoc'h ho daouarn kaer hag ho divrac'h aerad evit kaout ho mouez digan-e-hoc'h, hag hoh ho ansaout, hep gouzout piou na petra eant hep goulenn ali digant den ho peuz votet beb tro evit an divroidi ze evit an dud faos ha gaouiadeg ze a gave d'e-hoc'h, Lan a zo tud vad, tud onest, tud kapabl da zifenn ho kwirion ha da denna an taillou diwar ho kein.

Ha gwelet mad a rit ha brema, Lan pe eurt tud e vez ar re-ze ?

Lan ar Ier Koulskoude, Jerom, em eus klevet ez eux frammansouned estreget enn hor bro, hag a-hec'h aber droug ar brosou-ze, ne reont nemet vad.

Jerom Fur Piou ar gaouiad, Lan, en deus lavaret d'e-hoc'h an dra-ze ?

Gwir eo ez eux frammansouned a kement bro a zo er bed, evel ar pec'hed zo skignet e pep zec'h Mez ar pez a zo gaou, eo lavaret e reont vad, rak ne reont nemet droug e pep bro

Pa gievit ez eux tazet eur Roue pe eun Impalaer enn eur vro bennag ez eux savet emoc'h e-eneb ar vro enn eur vro-all, eo bet lakaet an tan war eur gear a-bez, e c'hellit lavaret, e gwirionez, Lan, ado e pep hini eux ar brosou-ze doaun ar frammansouned

Andre Penzaer — Evit doare gouzo. Jerom, ez eux kals eux ar wenn dud-fall ze ?

Jerom Fur — Ia Andre, kals a zo anezho ha nemet re. gouzo ! Evel a lavaren bremañ da Lan skignet int e pep bro, ha war ar mesioù evel brema ez eux anezho evel er c'herioù bras. An dud fall-ze a red e pep leac'h dre ar bed gwasoc'h evit ar Jurevien. ha ne ket lavaret, zo-mui-kan, na ve unan-bennag enn hor parrez

Dre-ze ne ket eur zourz ma c'hoarvez brema kement-all a dorfejou, ne weler ha ne glevet ken, hag ho nivar e-hoc'h digreiz a greiz bemdez, siouas ! enn hor bro Hrema, kement hini a zo e kargou buel ar c'houarnamant a rank beza frammansoun, beza republikan ne ket awalc'h dzho

Ne ket bras brema beza an-unan e vaeh hag e foeta hent enn eun hop kaout bez pe gi da harzal enn eur graochat

Fanch Drezrac Mez pa n eo ket evel eur vojerez evel a lavarac'h bremañ Jerom an dud-ze zouze a dle en em zastum enn tu-benn ag ?

Jerom Fur Ia, Fanch, en em zastum a reont ehez e tiez hag a zo pep hini he hano *Lochen* — Lochennou ar frammansouned n int ket a-vad evel lochennou ar beorien gez, goloet gant zou pe valan

Lochennou ar frammansouned a zo pourvuz bes-kaer evel manerou pe balesiou

Madou ha danvez ho deuz ha, dre-ze e c'hellont kaout enn-ho pep zra dioc'h bo c'hoant hag ho diviz Enn ho lochennou en em zastumont

evit preja ha frikotal hag,aliesoc'h c'hoaz, evit en em glevet diwar-benn kement tra a c'hoarvez a-vraz dre ar bed, evit ivez c'hoari ho zaolion kuz.

An lies-se ne vez digemeret enn-ho deo, ma n'emo ket er *costeiz* ha ma ne ket *breur an tri boent war-lerc'h*

Herve Becmeur Iu, Jerom. breur an diaoul marvad, bet eat, pa'z edo er Baradoz, tri boent re a-raok a-enep Doue Karoulle a-eneb an Tad ar Map hag ar Spered-Santel. An tri boent-ze a-raok d'ar c'houlz-ze, a zo bremañ enn ifern, deut an tri-boent war-lerc'h

Jerom Fur — Kement *breur tri boent war-lerc'h* a zo a rank, war dreuzou ar iochennou-ze, lavaret eur ger zo dre ar frammansouned, evel ar ger a lavarer enn arme, a-raok tremen

Herve Becmeur · · Neuze 'la Jerom ar frammansouned a ra arwesiou marmousien? Karoulle!

Andre Penoaer Petra. Jerom, an neb a gar a c'hell mont er *costeiz vraz-ze?*

Jerom Fur Ha c'hoant hoc'h eus-hu da veza frammansoun, Andre?

Andre Penoaer Me? Jerom, foeltr-tamm c'hoant! Evit goulenn eo hag ez eo eaz mont e-touez ar lampouned-ze?

Jerom Fur Eaz a-walc'h, war-bouez kaout eur pačroun e-touez ar pennou braz. Hen-noz, ar paeroun-ze, a rank respount euz he filior

Herve Becmeur — Sada c'hoaz ormidou marmousien gant ar frammansouned, Jerom Bremaïk e voa eur ger da lavaret gant-ho evel enn arme. Karoulle! brema ez euz hano a bačroun hag a filior evel enn Iis krusien

Jerom Fur — An dra-ze a reont gant aoun na vent gwerzet gan unan pe unan. ha na ve dizoloet hag anavezet ho misteriou pe ho preiou kamm.

Herve Becmeur Aso, Jerom, arwesiou ar marmousien. karoulle! a zo eat da visterion vez?

Jerom Fur Evit beza digemeret e-touez *breudeur an tri boent warlerc'h*, ar breur nevez a vezo kaset e sal vraz ar c'honseil Hon-noz, ar zal-ze, spountuz da welet a zo skleriennet evel kavarn eur vandeo laeroun pe ziaoulou. Ar mogeriou a zo ruz evel ar goad. ha stignet e weler, tro-war-dro, banielou-ruz ivez, touillet, unan-benn ag anezho, war barrikadou an dud revoltet a-eneb ar c'houarnamant. Enn-dro c'hoaz-ez euz klezeier, kountellou-laz pistolennou hag armouall a bep seurt, renket e-meaz pennou hag eskern seac'h tud varo. E fonz ar zal, stag hag a-zispill, ema ar *c'hompez hag ar skouer*, ar buviachou saer.

Herve Becmeur - Karoulle! Jerom, ne vo fin e-bed eta d'ho marmousien Goude beza bet jeneraled, korporaled ha beloïen, setu brema ar frammansouned mansonnerien. Em euz aono ne c'houezo den foultr-biken petra int, mar gonzont ho-unan

Jerom Fur — Netra vad e-bed Herve, n'int ket mansonnerien na fost da veza.

Ar vansonnerien a freuz ar pez a zo fall evit sevel mad hag a-nevez Ar frammansouned hi, a freuz hag a ziskar kement a zo mad, ha goude ne zavont netra nemet an drouk

Herve Becmeur Karoulle marteze ac'hano eo deut ho hano difrae mansouned, Jerom? hag o veza n'ho deuz nemet iochennou ho deuz tennet ho zi er meaz ha laoskel ar rest frammansouned.

Jerom Fur E c'hellfe beza, Herve Brema, taolit evez. amezeien

E'AN ITROUN-VARIA
Kousket an nev hag an douar.

Tud paour diwar ar meaz.
Tud a vor a vrezel.
Tad. mamm ha bugel keaz,
Tud vad a Vreiz-Izel

Pleget dindan ho peac'h,
C'hoa zo braz hoc'h enkrez,
Astennet ho avreac'h
Etrezeg ar Werc'hez.

Ar Werc'hez vinoiget,
Oc'h an hor a zo mad,
War-n-hoc'h. he mignouned,
E par he daoulagad

Laouen eve. an heol
Pa zeo da c'houlou-deiz,
E Breiz hag er beu-holl
E-mes oc'h an dud keiz

E pep lear'h eo karet,
E pep teac'h enn hor bro,
Mamm an holl eo hanvet
Mamm Breiz tro-war-dro

Mari dar c'halounou
Ia gant feiz d'he fedi,
Mari lavar komzou
A zo holl eun addi.

Kaer int vel an tonnou
A gan karantezuz
Euez an tesennou,
Hep paouez da Jezuz.

Parea reont pep klenved,
Séc'ha an ho zaolou
Ar mor oc'h ho c'hievet
A dav sioul he gommou

Eürus eürus an den
Zo servicher Mari,
Poan e-bed nag anken
N'helfent he c'hlac'haru

Kenloc'h e tremenfo
Kement ira zo kronet,
Eget n en em goufe
Neb zo gant-hi karet

Goude Doue, ar Werc'hez
Zo ar c'halloudusa ,
Goude, he zrugarez
Zo avez ar vrasa

Dira-z-hi n donar a bed,
An nev a stou inouen,
Ha boteg ar gweled,
An ifern holl a gren

A-zirag he gened,
An heol a guz he benn
Al loar hag ar stered
A gor ho skleryen

Ene Mari zo gwenn,
Vel arc'h ar menesiou.
Sklear evel dour éien,
Glan evel an nevou.

Mari zo ar boked
Euz a bep levenez,
Lez arc'hant an Dreinded,
Arc'h aour ar gwir furnez.

Mari zo dor'r vuez,
Lilien a strink c'houez-vad,
Rouanez an éiez,
Ar Vamm a gas d'an Tad.

Mari zo an tour-tan
A ro d'ar gristenien
E-kreiz eur mor a boan,
Fisanz ha skleryen

Mari zo ar skeul huel
Harp enn nev siok enn douar,
An éienen zantel
A darz betog ar c'hloar

Gwerc'hez a beb barzud,
Vel-d-hi n euz mamm e-bed ,
Da zavetoi an dud.
Eun Doue e deuz ganet

Karantez he c'haloun
Zo ledan 'vel ar bed,
Eval ar mor eo doun.
Huel evel ar stered

Dirak he mab Jezuz.
Evit ar bec'herien,
E ped ken trnezuz
Ma ienv an éiez gwenn.

Evit ho mignoumel
Zo braz ho c'hanounad,
Mari avez a bed,
Gant-ho a huanad

Gouenn a ra noz-deiz
E liorz an nev digor,
Digor d'an eneou keiz
A gliemm er purgator

'Vel eur ganeveden
O tourn ar méstou
Mari skuis war an den
Giiz he madelesiou

Mari zo 'r meilczour
Ar c'haera da welet ,
'Vel haleg war an dour,
War ar bed eo savet

Digèri ra'r spered
Ha tomma ar galoun
Neb he c'har hag a gred
A c'heli beza beb aoun.

Euz an nev e tisken
D'harpa he hugale
A zo noaz, diarc'hen,
Ho deuz poan o vale.

He c'haloun zo digor,
He divreac'h astennet
Da re zerz enn Arvor,
D'ar re zo ankenuet.

Mari zo ar wezen
A zoug fronez a feiz,
E deuz meur ar c'hrisien
Krog e kaloun tud-Breiz

Mari zo ar wero vraz
Euz a lestr an nevou
Di bemdez hi a gas,
Eneou a vagadou

Euz hor bro ni he gwel,
Digor-frank he gouelion.
O vont gant an avel.
Oc'h he heu lostrigon

Wor hent ar baradoz
E lugern he roudon,
Kaer evel dioc'h an noz
Koalc'h ruz a renkadou

Pa dorro fard an heor
Hon daic'h-ni ama stag
Da vont enz an Arvor
Ra siurio d'omp hor bag

Gant-hi d ar porz euruz
Nouze ni a relo.
Hag eur wench c'houez, doanuz,
Oc'h Breiz ni a zeilo.

Da c'hedal 'vel ar zent
Hon tadou-koz gwechall.
Kerzomp-piz gan an dent
A gas d an nev, Dre z-all

Da c'heda., vei Mari,
Karomp Doue, hor C'hrouer,
Bevomp hol difazi
Hag heuillomp mad he skoaer

Lakeomp hon treid noaz
War he rondou poaniuz
Pa zouge he c'hroaz
War-lerc'h ho mab, Jezuz.

War menez ar C'halvar
Pignomp da gaout hor Mamm.
Poan, enkrez ha glac'har
Hordennet enn eur zamm.

Evit hor pec'hejou,
Eno, oc'h hirvoudi,
Beuzet enn hon daelou,
Lavaromp, o ped.

Rouanez Breiz-Izel,
Gwerc'hez vad ar bed-holl
Pa vezo red mervel,
Mirit na d-aimp da goll

G. MILIN.

Eur gaohen brietien evel-gwir.

ALI
D'AR BE A LENNO

Daoust a lennot. Bretouned ar pez a zo mouliet ama toar-terc'h n eo kel gwir, nemet e c'helfe beza enn-ta pe-du, tamm brema, tamm e verr, ma ne lakeat ar pez ne c'hell beza birviken, lèzen-skol Ferry da vale. hep brasel, penn-da-benn eus he kent.

Iann Gubaer — An dra-ma a dle deski d'ar piac'hed pinvidik mont da gemeret mistri-skol-iaouank a stlabez brema ar parreasiou hep gouzout peur-vuia piou int nag eus a he-leac'h e iouont.

Jerom Fur. Ia, Iann, evel-se a c'hoarvez gant mere'hed iaouank ar seurt-za a zimez a-enep mor hag avel, hag hep selaou na tad, na mamm, nag ali den-all e-bed ahez. Furoc'h kaer e va d'ezho dimeza gant tud eus ho renk hag eus ho c'hendere, oc'hober evel-se, e vent kaer eürusoc'h.

D'e-omp adarre

***

Maze Kergourlaouen Ar vugale holl, Pipi, a c'hoar dre ama isor ho mestr skol a zo, a lavaront, eürusoc'h he bac'h evit he c'hrek gant-han

An dra-ma a zo brao, ne ket gwir Pipi, hag eur skoaer d'ar gerent da zigas affo ho bugale d'ezhan ?

Va map-mo, c'houi her goar, Pipi, evit-han da vezo paour, ne ket bet gant hen-nez er skol, a drugare Doue ! ha ne d-aio birviken, rak n eus meuz ket a c'hoant ez ale da goll.

Dale zaon, Pipi !

Eun tammik pasianted c'hoaz, mar plij, ema echu bremaik an trede itor

Abaoue m eo deut ar Republik da douza ar bobl ha da deurel, diwar he gein, an arc'hant a c'hrac'hel e godellou ar vistri-skol. he dreust holl abaoue lèzenn noves Ferry, ez a e breskign, evel loened-korn, ar c hos-tammou méc hiefen iaouank a d-eu brema eus ar skoliou norma. Lavarel e ve ho defe bet eno urz da ober goab eus a gement vad a zo hag,e gwirionez,goab a reont eus a Zoue, eus an Iliz hag eus ar velelien,dreist ar re-all. Ar vistri-skol brema mardoustik ! ar re-ze a zo tud ivez, hag a zo !

Oaude tout, petra eo eur beleg ? Eun azen pomme e-skoaz eur mestr-skol hag e-skoaz hon hini-ni ta, Pipi ! He-man eo ar pabaour enn ho zouez, ha ne ket brao en em trota out-han Goulennit, Pipi, oc'h he dad hag oc'h he c'hrek ?

Daoe viz a zo ez eaz hor maout, evel dre virakl eur zuiver d'an ofereu-bred, marvad, da c'hoarzin da Zoue dindan he fri ha da ober goab eus ar persoun He-man a teaz er gador da breg, hag a-raok diskenn a lavaraz « Pa z oc'h kristenien-holl oc'h va zelaou ama. e tleit beva evel gwir gristenien rei skoaer-vad d'an holl ha senti oc'h Doue kentoc h eget oc'h an dud. »

Ar mestr-skol panen a gemeraz evit-han ar c'hounzou divèza-ma, lavaret gant ar persoun Ha setu hon notrou dioc'h-ta ha difenn tealou, hag a-raok an noz ha skrila eul lizer ankana d'ar beleg.

Paotr penn an toullou pri ne chomaz ket enn hanter an hent da c'houeza he vèc'hien oc'h he vanch, ha kas raktal eul lizer-all d'an inspekteur, eul lizer d'ar Zouprefet, me c'hoar da biou e skrifaz e hoaz ? D'ar Ministr a gredan

Sada brema digoret freuz war gein ar persoun paour Evit sur e vezo koundaonet, ha penaoz ne ve ket ? Eur gazelen vraz eus a Baris a embann, e pep korn Bro-C'hall, en deuz lavaret ar persoun dirak tud ar barrez he rea ket muioc'h a loutre eus ar Republik eget eus an hini vistri skol revaget gant-he evit ober ar vuia droug a c'hellent d'ar religion, da Zoue ha d'an Iliz katholik

Ar c'hazetenn-nou lak a zo traou bilmusoc'h evit flemmou nered-w ber, n'eus ger da grodi d'ezho. N'hoc'h eus nemet selaou gwella don hag an onesta am meuz anavezet bakoaz a zoa, eun derv-ez. o c'houennet enn he iorz.harp oc'h an hent braz Setu hon tag en em gaout gant eun tronchad nougat hag ho zeurel dioue-han, enn eun dournad, dreist ar c'hleuz war an nent D'an ampoent-ze just,eno o tremen ano an notrou Souprefet gant meur ar barrez An notrou Souprefet e

ma chaumet a nav,eur pennad, da lenn eur paper, enn he zourn gant-han, pa gouezas war-n-han an trouc'had ongl doaur ha mein a roa bet taolet ma ar park Ha da lec'hi ha da zakreal ena gwanoc'h eget diaoul e-bed enn dour benniget Evit ann aotrou n'on ket brao Neuze ar mear hag ar Souprefet ha sevel oc'h ar c'hleuz da zellet, ha gwelet hon den kear spountri-holl, o kievet kemend-all a bèc'hejou

Petra eo d'e-boc'h teurel loustoni ha mein oc'h an aotrou ma eme ar mear d'an tek?

— Me n'em meuz taolet netra oc'h an aotrou-se. Petra zo erruet gant han?

— Petra zo erruet! lallagr ma z oc'h? Sada-se! kignet fr'an aotrou Souprefet gant al louzeier mein vihan hag-all a roa enn ho pouez, ha taolet ker just gan-e-boc'h ma z eus eat eur vuzugen enn he c'hennu ha ma z eo souzet ha freget ar paper a roa gant-han o lenn enn he zourn

Kievet aotromen, ma ne c'houien ket e-doc'h ase, ma karjac'h bena eat war-eeun gant hoc'h oent hep choum a zav ne vijec'h ket bet lizet

— Que dit-il? petra lavar, eme ar souprefet? Lavaret a ra ne ra foez ac hanoc'h ha n'eo ket bet oc'h ho kerc'hat da zont ama, a respountas ar mear lall

Ah! eval-se a lavar c'hoaz gouda ober droug. eme ar Souprefet, me a zeako d'ezhan

Ar c'heiou eux an dra ma a vez bete Paris,hag eno diou pe dour gazeten,a-benn eiz derve grude a lavare d'an holl e voa bet darbet d'ar Souprefed-ma beza muntret ha hoz e vije bet anez ar mear a roa gant-han. hag en divije ar groaz hep dale. marvas evit brao savetaat he vuez d'an aotrou Souprefet

Gwasoc'h en em gavaz gant hon den mad Galvet e voe dirak barnerien an dribunal, ha kredit mar kerit barnet e voe da bèca kant skoed d'an aotrou Souprefet ha prizoun ouspenn-c'hoaz.

Enn amzer-ma ne ket brao d'an dud onest mont da bourmenal war bord an hentchou braz

Ent dont d'am c'haoz. an aotrou persoun en devoe muioc'h a c'hoant, rak pa voe kaset an aher d'an dribunal er c'h en em gavaz eno dre virakl, barnerien hag a roa lez c'hoaz a drugare Doue! Ar re man n'ou ket a bikouz enn dro d'ho daoulagad, ne voe ket pell en t kaout penn d'ar goloen Setu ma voe anavezet gant-ho dioc'h-ta troiou brao hor c'hanfart mestr-skol. ha lavaret da vap tallaner koz houleier eux a benn ne lousko pe choum hep mont, e neb-leac'h da lourra ken he fri An aotrou persoun kavet didamall a voe digaset frankl d'ar gear evel ma voa just

Brao e voe neuze d'ar mestr-skol, map an tallaner paour ne voa ket c'hoaz lumpet kaer ar Republik anez, marvad, e vije bet kaset da mespeliour war an hentchou braz ha diouall a c'hell na d-ala c'hoaz, mar teu hep dale ar vleuez da gouza ena toull-trap e-deuz digoret he-unan.

Abaoue neuze, evel a c'houanc'h eo hon hanter aotrou mestr-skol eun tammik moulec'h dreama, nemet er gear, pa vez mesa, hag e vez hemdez ne baouez da c'houri gant stleuk he dad war gein he c'hrek kaza.

Dala dri, Pipi

Brema Pipi ha Komusion pa boc'h eux klévet istoriou hor mestr-skol donjerus, ne eo an hini a lavar d'e boc'h frear a dudagel, mar oez koumdaonet gan-e-boc'h hini e bel eux en tadou a zo bet gaivet ama em raok me bar ia me Mane Kergourlaouen n'em meuz ket soun eag eun all me a lavar d'e boc'h e famanto d'ar mestr-skol.

C'houi vez arabad d'e-boc'h ober re a drubas d'an dud gant soun n'ho pete diwar ho frisa, gwasoc'h eget an aotrou Souprefed, ama eux lavaret brennik Ententet hoc'h eux?

Pipi Pitiuf Eun torr-penn oc'h, kat kaut pe me a rakio ho kas, a la parisa!

Mme Kergourlaouen Klevit Pipi' ne rankot ket va c'has kaut gant archer e-bed mez va c'herc'hat marteze a rankot a-vad, mar bo pevez unnuz ken ac'hanoun. Kenavezo!

(Eur pennad all diaoulorn genta.)

Divizikon, goaz ar Republik, dre ne c'hello lavaret a un den e vo d'ia.

Nann. Brelounied den divizikon ne c'hello lavaret an dra-man, na a zo d'ia hag a rak hun bete va mare Eun amzer a zo war-n-omp, ar republikaned ne gemerunt ket a vanegoa gant ar re a oa d'ezho da laerez bihoed, mestiz justiz. leiz ha reiaou a zo d'ezho graet hetet ha ravaderez sot ne anavezont nemet eun dra, re d'ho c'horf ha d'ho c'hasoun kement a c'hoantsont a-enep pep gwir ha pep lezen

Dare'hu a nerz ho c'horf ha diwarc'ha n'doriou Ha r republik kaset war ar meaz er c'herium.

An 29 eur a viz meurs 1880 ar frammasonaled, a zo e penn ar Republik a rue eun dekred da gas eux ho c'hourmic sed ar Venec'h hag ar re, azed. Kas a reiont dioc'h-ta archerien soudarded ha polis, komm ssaired, prefeded, dele jeneralet zo-hen da derri doreyou an ti kets se ne vo ia tamall d'ezho nemet ar vad a reant d'an hoi Ok'h ober evel a reant neuze ar republikaned se a dorre eur gwir a zo anavezet gant kement pobl a zo er bed bete zo-ken gant an dud goaez e kosjou an Afrik. ar gwir d'en em zastum meur a hini e kommun evit pedi Doue hag ober vad d'an dena

Divenatic'h. dre lezen ar skol ore fors, ar republikaned a docre c'hoaz pep gwir ha pep liberta ho deuz bet an tad hag ar vamm digant Doue da

arvest ho bugale,gant an nob a fell d'ezho bag eun denve ma karont.

Eun derveun divezh-ma. Frammamount gouarnamant ar Republik a rea c'hoaz eul brezel-ce'n da ren ar gouarnamant-se hag a var marvoni da c'houzan hep tamm ezo bet marvet. An dra-se ho deuz great pastrel ar Republik evel marvet bringhen da vugale roulet gantañ eul c'hoel d'ar bobl. Bez ai tregont ar c'hantved marvet bag ar bobl hag eun ho interest. Eun tribunalig brema e-lec'h ma vez ket kavet kaer nemet rapoutig, dinkrabl ha fallagrien.

Ar re a hanver ho Bretounaud, a vez lar brema, na d'ant ket ken bihan da glask mont e prouv ar ch'hoel gwirion hag e karont. Nemet trubul ez gouar ha pa gollont eun dra bennag ez a moust da vont e kenvroiz ha da c'houlenn pa gant ar varvoni republikanet eun tribunalig.

O vezet an tudigou-se ha kant all a re ar Republikaned lerwa e c'hellfet gwelout pe struj a chomm e kear gant ho da ober. Gortoz. Bretounaud. brema ha kervez.

Labourap ar ch'hoel ne deuz ket eun tamm dezan bennag var park pe zouar. Labourap c'hoaz ez eus eun ho partiz pe eun ho komman var maner republikan ha komsiller-ze eus he vro roman hag he deuz c'hoant da gavet an dazar-se ez i eun dra pe man-ail-bennag. Ha, labour a c'houlenner digan-e-hec'h : mare c'hoaz a lec'h d'e hec'h he zeuz ket ket. Ah! emezi-e lec'h d'e hec'h ! mant eu dezpet d'e-hec'h e vezo kemeret, ha dre ker c'hoaz.

An dra-se a so o vont da vezan doubourmant anka, dre var ta mont en em gavet a eus ket pell c'hoaz Seiz-ment Bretounaud.

Mear re,publikan ar gommun kavet e galleg *Brenn-leur Rannyg* en em giz gant he gwiskoù evel d'han republikan eus ar vro. Ken ta chui lusk. Tenver a ra he c'hoant war eun tamm dezan a eus d'an autrou de Beaucourt. Ke-ma pa glevas a labaras dezan ne vezfe ket ha tamm ebed kavet e vije dazlec'h ar c'hoaz d'ar Prefed a c'houlenn eun dekred digant ar Minister evit kas an autrou de Beaucourt er maez eus he dra. Ar Minister hep mann hala a ro an dekred a so gouestlonet. Mes gwazh a vez en em gavet neuze en ar Prefed nag ar Minister hen anzav an eil hag egile. ne vez respont ket an dazar ma rankfet en em gemeret evit kas eur pez a c'houlenn ket ar pez a c'houlenn al lezen. Ha neuze ar re zarn kavet e galleg lenn ar resonsion da zastrel ho tud d'an autrou de Beaucourt.

Al lezen ar jentil ha pep gwir sal a eus gant ar pez lezen dre e-hel ne vefe ket ha n'eus kaz. he dra a vez lazhet gant hon e-unegiz an traou-se ket dre lazh,rez republikaned ! arvoud D-eunegiz da vezet gwasoc'h.

Kaer ar jentil a zo roet da zeiziad d'ar meaz gant ar gwir he gwerc'hemus d'ezhan da vondrouz rakzul al labourer a ra degouet kaer dija war dazar an autrou de Beaucourt. Ar varvoniverien-ze a no lavaret d'ezho mont da glask dazar el lec'h all. Evit klevet an arvoud hag ar gouere bennozeuz-se, ar meaz hag ar c'hwezhentiverien ne reont ket. Antreprenour al labour digouet a ler ar pleustr labourat gant an autrou de Beaucourt da vont dre war dro da dapat ken war ho zouar. Ar varvoniverien a rhoum war ho zaloar eun nor gant Bugeuz. e galleg an Narcisse-Haie hag e lavaret emezañ ne dle ket ar Prefed!

An arbitrerien gouest da reiz ebeul d'ar pez hen, a respont ho deuz bet arvoud kenstrivi hag ar meaz eun ho frein. e kavont ar pez hen kaer da heuzuzen dezan ho dra a vezo savet war e-hed eun tamm da zavi ruvoù ar regale.

Hag ar jentil a zavas eun tamm bennag, pebez a vuzo derak trouz ar vroiz-se?

Ar pez hen lavaret ho deuz d'ezhan a ve, hab-eil, da gasat prokizier ar Republik ar prokulor jeneral. ha d'an dribunal-ze. He ma pedra-trenaj ma vez ez eus ket labourat a gas an aer da c'houde ar vahanoù, rag ar pez hen da vezhan a vel pevar war ho zouar daspugn ha dri hag eun dezpet d'ezhan. eun tamm ebeul lusk dalvezout mui gant fennelkun da zaberniñ an arbitrerien ha gwir-c'hampoù.

Gwelet brema Bretounaud ha buhanz e Frans nag e bro e-hel ez eus bet gwelet obererien-se?

An dra-se a zisklerio e pe zoare e vezfet ar republikaned ar gwir da vont ha dont ar jentil. Goude bezañ daspugn ar vrezel hag ho c'hoant ez eo ket ar republikaned evel a vefet anka a rae e pep tra ha da bep pez hen kemered-all, pa blije gant ho kemenerien a lakaat egile na renat ar gwirioù a ro c'houzañ. Ar gwirioù a no ouzh mont ebarz eun e ti ar humanded ha gouzout ne ouie da gant ar barner tarz kaz grabuzet ho lapas ho doaz a vezfe,evel a rae brema ar varvoniverien republikaned d'ar re ne ouie ebet da glask justis degant ho.

Ear gwir c'hoaz ezont-dalvoudek mui a eus traou gant ar Republik evit-ober hag e vo bet ar gwir da ober ha tamm dezan. ha buanoc'h e no bet ket pell hon. Mar plij gant Doue ne zarnpa. eu gwaskus-ha e ve great ho mat o vezhi ar c'hrouiz ar gwaskus evit na vo gwiriet repari eunan hag gant ar Roue an droug a ra ebarzer penn, bleuz d'ar vro ha d'an dud. e Lanvest gu a no, hep pareza.

MEURZH AR MEMOTO.

An autrou Laurent kure e Sant-Salver Brest, a po kavet ambroug ar Prefed e Kemper

An autrou ar [illegible] kemmañ [illegible] kavet kure e [illegible]

An autrou Pilo [illegible] ag e [illegible] a po kavet embroug ar pez en deus graet [illegible]

An aotrou Pichavant, beleg monank, a zo hanvet kure e Poudreuzic

An aotrou Le Guen, profesaour e Lesneven, a zo hanvet kure e Plounevez-Lochrist.

An aotrou Bourdon kure e Sant-Jann-Trolimon, a zo hanvet kure e Plounevez-ar-Faou.

An aotrou Castel hag kure e Gouezec, a zo hanvet kure e Sant-Jann-Trolimon.

An aotrou Caroff, beleg monank, a zo hanvet kure e Kernilis.

An aotrou Boulic, kure e Plounevez-Lochrist, an aotrou Le Borgne, kure e Plounevez-ar-Faou hag an aotrou Bion, persoun e Loc-Maria-Plouzane, a zo nèvez-maro.

LÈSEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT PETRA. AR SKOL DIR FORS.

AR SKOL LAIK

HEP DOUE HAG A GREP DOUE

> Ar bugel hep Doue a vezo eur maro fall, eur priad fall, eun tad fall; ar ar c'hentà reiz an dud da ziflasi, hag an diveza reiz a dud da vro.
>
> Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall ar vro a lelo da goll.
>
> *(Lesper eun Eskob e kenta reiz a lezen-skol Ferry*

TREDE NORVEZ.

AN SKOL LAIK PE AN SKOL HEP DOUE HAG A-GREP DOUE.

Jann Gaboer — Evit petra, Jerom, eo bet savet hano ar skolion laik?

Jerom Fur — Aalz a zo hag a gred, Jann, eo bet savet an hano-ze evit miret ne c'haje holl skolion ar vugale e-ma daonarn ar frered, ar seurezed hag ar veleien mez ne ket evit an dra-ze eo, tamm ebed.

Fanch Direzec — Evit petra ta, Jerom?

Jerom Fur — Darn-all zo hag a lavar, ha kredi a-walc'h a rafen, ez eo evit kas kuit enz ar skolion kement beleg, frer ha seur a zo. Mez eno, a gav d'in n'ema nemet an hanter euz ar wirionez.

Jann Gaboer — Petra c'houm c'hoaz war-zerc'h eno, Jerom?

Jerom Fur — Ne gompren ket, Jann? Al labour genta-ze lakaat ar veleien, ar frered, ar seurezed er meaz euz ar skolion ne vije talvezet netra d'ar frammansouned, ma vije evel a-raok kendalc'het da ouer skol a-dal ar vugale war ar religion.

Didier Denheunan — Ah ia brema, Jerom, ec'h a ama ar goulou em spered. Sada-ze ind fall-eval!

Jerom Fur — Ia da! Didier. Sada-zo petra fell d'ar frammansouned da ober, mar gellont.

Herve Bremeur — A-benn neuze, Jerom, n'bo devezo ken a boan gof Karoulle.

Jerom Fur — Evit lavaret gwelloc'h c'hoaz, ar pez ho deus c'hoant ar frammansouned da ober eo, evit parlant evel-d-ho *digristèna* ar vro hag he lakaat da goll pep fers kristen.

Noel Beauguer — An dra-ze a reont neuze, Jerom, a zo labour an diaoul!

Jerom Fur — Ia da! Noël Arabad e vec'h souezet! Eur frammansoun n'euz fors piou eo, a zo en em werzet d'an drouk-spered; evel-se, e servich he vestr.

Fanch Direzec — Me gave d'in e voa bet savet ar skolion laik, evit rei gwir pe c'hanoud d'ar vistri ha d'ar vestrezed, dimezet pe zizemez, da ober skol.

Jerom Fur — Na ket tamm, Fanch. Ar gwirio ne ket bet nac'bet biskoaz gant den, ha gant an Iliz nebeutoc'h c'hoaz ev i gant ar re-all. Biskoaz Pab e-bed, Eskop na beleg e-bed n'ho deuz lavaret e ve red da eur mestr-skol kaout eur zae pe eur zoudanen war he gein.

A laik evel ar re-all, a c'hell deski an ABC d'ar vugale, gant mont dezhan da deskadurez hag ar re-a vuez kristen a c'houlennor evit ober eur vicher ker kaer. A wachoa dezhan gant ma kelenno ar vugale war gement tra a zo mad, leal ha kristen, gant ma tesko dezho ho c'hatekiz ma labouro gant ar beleg ha gant kerent ar vugale da ober anezho gwir zervicherien da Zoue.

Silvestrik Kerbunoret — War gemeno-se, Jerom, e teu da zonj d'in da veza klevet tud o lavaret e voa gwelloc'h gant-ho ar skolion laik o vesa ma taic'hent peoh oc'h an Iliz a fell d'ezhi beza mestrez war an holl skolion.

Jerom Fur — Ar re-ze, Silvestrik, a faz; ha ne ket nebeud. An Iliz ne c'houlen nemet ma vezo savet ar vugale hervez an Doktrin Gristen, nemet ma vezo great anezho kristenien, pa z int bet badezet. n'euz forz ga a pinoù, pe gant eur mestr-skol laik pe gant eur frer.

Jan ar Iar — Kou-skonde, Jerom, e c'houzomp hui c'hoan koulz ha me, e kav gwelloc'h an Iliz ar frered hag ar seurezed da zevel ar vugale, hag *upmuet* eno amzer-ma.

Jerom Fur — Arabad e-da zen beza souezet gant an dra-ze. An Iliz ne laka ket he fiziañz er frered hag er seurezed hep gwir abek. Kleiet, tan an dud annavez, pastored ha mersi'hed a ra brema d'ar skolion *normal* da zesk beza mistri ha mestrezed-skol, ne d-euont ket ar'hano kelennet mad, peur-liesa, war ar religion na tost ze-ken. Direzatoc'h e-vezint falloc'h c'hoaz. Ha penaos ne vent ket, pa deno ar c'honarnamant he-unan brema, ar veleien a voa,beleg-hen er skolion normal ze o kelenn ar vistri hag ar vestrezed-skol monank war ar religion.

(Eur pennad-all eur wech-all.

Ar Merer G. MILIN.

Kemper. moullet gant AR PE KERANGAL.

TRIWECHVED BLOAVEZ. (Nº 49) AR ZADORN, 27 A MERE 1883

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETOUNED

PRIS AR GAZETEN, HED BLOAZ,
ar Finistère.....
Ar Morbihan.
Côtes-du-Nord..
} 10 scoul.
Ar rest eus ar Frans : 12 lur.
Ar broioù all evel gwir ar post.

M'eus hon Hestr, na hon Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl kemmachoù a dle hon gwel da bevchen ar gannin, d'ar Aotrou DE KERANGAL, bih-hen.

Pevarbon tven e tle hon kazet kristelijen en hoff pevidon da lakaat war ar gwenojen.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Grands-Augustins, à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces.

AL LE.

ALIA a restr ar re en em gav ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho, d'he ret da lenn eun dro d'ezho: d'ho c'herent, d'ho mignouned d'ho amezeien ha dreist ar re all, d'ar re anezho a anaveont eut bezo republikaned Eur republikan, mar en deus skuiz c'hoaz, a c'hell eun deiz pe zeiz, gwelet ar wirionez ha pared dioc'h he gichred

Kemper, 27 a viz Mere 1883.

Alies d'ai labourerien-douar,

DIWAR-BENN AN ED,

AN DLEOD. AN AVALOU HAG AN TEIL.

Er bloaz-ma, eve beb bloaz, ar c'houarnamant en deus great eun daolen eus an eost-ed a zo bet e Frans. Met an daolen-zo a zo laoz ha gaou, evel kemmet tra a ra Perak lakaat eo bet an eost-ed gwenoc'h eget na d-eo, hag eun tamm dreist eun eost kreun (année moyenne) pa c'hoar an negosianted vrasa eus ar vro ez eo bet eur c'hart pe eun drederen (zeroc'h an eost ev. eun eost-ed kreun, pe voien, er bloaz-ma ?

Daou dra a zo hag a ziskouez ema ar wirionez gant an negosianted.

Da genta an holl a c'hoar en eus bet gounezet, dre Frans, eur bevare a zonar nebeutoc'h dindan ed, er bloaz-ma eget warlene Dan ei e c'houzor iven ez eus bet er bloaz-ma nebeutoc'h a ed, er vro a-bez, enn ul tamm douar ure eglie, eget na zo bet er bloaz tremenet (zoueze, penaoz e c'hellfet kreñ ar c'houarnamant ?

Enan eus ar c'hazetennou gwella diwar-benn komerz a labourou-douar hanvet, e gallek, *Institution des Halles* hag a zo enn he fenn an aotrou Ch. Bivort, a ziskouez sklear eo gwir lavar an negosianted

An aotrou Ch. Bivort a ro da anaout, beb bloaz, war eun daolen a zaka da voulu, ar sklerijen a d-eu d'ezhan, diwar-benn an eost, eus a bep korn eus a Frans.

Seta ama an daolen-ze, Breiz-Izel, evit ar bloaz 1883.

		Hektolitr pe gant hir	Eur bloaz ordinal pe vloaz
Est mod.	9 departamant	17.500,000 h^t	1 225,000 h^t
Mid-zeiz-h...	17 —	18,000,000	9.,000,000
Est dister.	44 —	38,000,000	52,375,000
Est Eil...	4 —	4,500,000	1,200,000
		81,500,000	103,800,000

Dre an daolen-ma, e c'hell an hon. gwelet eo ar bloaz eost, kreun pe voien eus a *gant daou* ervhon 103 miliona, *hektolitr* hag eun dra-bennag ouspenn. hag ez eo eust ar bloaz-ma (1883) izeloc'h eus eur bemped

Ama a-vad e ranker lavaret eo pounneroc'h an ed er bloaz-ma. eget na d-eo warlene Evelato, eost 1882 a rankfe kaout *agent mitron* (20 miliona) hektolitr a ed ouspenn ev. pourvei da zomm tud hor bro da veva

Ret-omp gant-hi a-zroak Lavaret gevier, ha mar-oc'h evit na zo bet a ed, a noaz oc'h mall al labourerien-douar o veza ma zaka eur c'hour daleroc'h ha bihanoc'h war an ed eur c'hour esel ma ve bet eun eost kreun pe voien Enn duare-ze, e lakear an o zieu da baea frejou fuz ar c'houarnamant. Pa na vez ket a vad da ober e ve gwelloc'h tevel evit obier ganu oc'h an dud

Setu a zo c'hoaz War an ed estranjour ez eus eur c'hour braz alzo hag o zakaat, evel a ra ar c'houarnamant, ez eo bet er bloaz-ma. an eost ed eus a *gant daou* miliona *agent-n-agent* 172 miliona) a hektolitr, hag a heul-ali o veza ma z eus dent eus ar vroiou diwar-dro. *Arvarc'h mitron* (48 miliona a *hektolitr* vez, e vezo kredet, ha piou ne rafe ? ez eus kalz a ed er vagasinou

Ac'hano brema e teu ne gievet, gant gwir a-bek nemet klemmou al labourerien douar ne gavont na werza ho ed nemet oc'h eur prz kalz renet, evit ho digoll dioc'h ho spigoun. dioc'h ho labour hag ho foto Ma na d-eufe ket bemdez a ed estranjour er vro e ve eun diskan-al e fin ar bloaz.

Lakit evez. Bretouned labourerien-douar oc'h ar pez a skrif ama war-lerc'h ar gazeten e'hallck a denner d.war-n-hi evit doc'h ar pez a gaver gwella.

Ar vilinerien vraz (les millionnaires), a lez ivez kaus-holl ed ar vro evit kemeret ed estranjour. An dud diwar ar meaz ne gomzomont ket an dra-se ne choarvez koukoude nemet ahalaouar ma c'hell eur milliner vrema, enn eur c'hardour an amer, ed a wale h evit he c'hi ar. Ma prenfe ed ar vro, e ta red d'ezhan marc'hata dek devezh, a-gent gwerc'h gant tud d'ober hep tro hag a rankfe kel amzer alies ha kousa ar re kaus ivez kaout ed gwerc'h mad gwerc'h da hep gortoz ouspenn pegement a vez a polent d'ezhan.

An dimezi-se da breiza ed a zo eta eve a dleer gwelet ha gwelloc'h evit ar milinerien vraz.

Brema, ar c'hoarvez brag ne werzer na ne brenner ed nemet diwar h ar stank demand ha traficou. Gant an dra-se ma ve great pep seurt h. an dud diwar ar meaz a lavar alies ar gazetou hep gwir an hini a c'houlenfe ent an dre na gollent ket ho amzer o vont hag o tont oag ho ar c'hant. Ivez a wezh oc'h eñ bimp zoa bimp a-bouez eun ostaleriou.

Goude avaret ar pez a zo a-rank ar gazetou a ra *d'ho kaout ed enn dishoaz nemeur*.

An hini re eme-z hi a ra gas pouez sperel d'ar brezoneg eus al *skudennou* d'ober evit kaout muioc'h ma c'hellont a ei hag hep kol. An nao zekved eus an eost, eme-z-hi c'houi ne angollont ket ar mouez a vez ha koulskoude hob ed na kolo. ar vro ne ve ket evel bera.

War gement-se petra ve da ober evit ar gwella? Selaouit. Bretouned an ao a ro enn den gwirioc'h a zo e penn eur skol vras labouron douar ha labourer ha unan.

Evit kaout eun eost mad kenta ira a zo da ober eo dibaba an ed-gwella po da kaza. Madet eus meaz hen. eme-z han an hanter anezho dihabet gant an dourn hag ar banier a gwerc'het pe mant mad. Ar c'henta er denz roet zo. *An tregont* 67 hecto *hektolitr* an eil neo *An tregont* 130 hecto *hektolitr* hep-ken.

Dre-se e weler ne vad d'haba an ed a-rank he kaza, ha kaout ar gwella ed a garfet da brema.

Enn dra-se a zo da ed eus an den gwirioc'h ar stao. a gar muioc'h douar kalet eun tamm eget douar blot. Eta se eme-z han pa c'hrear ed war berc'h hetuzabaz ne labourer ket an douar nemeur. e roer eun taol raste hep-ken a-rank ha goude an kaza. Ar rasterni kenta evit temma al *soufrer*.

Brema evit an heñ e vezer ne an tremp gwella hag ar c'henta. dre ar pep tremp-se evit an holl labourou douar. Tremp ar c'hoarvez a vad eme-z-han, na dle nez laouat nemet *ebeou anezhan evel kemplement* ha kempenn a nez war an heñ. da ra a-zhan muioc'h a nerz da brederi pa vez c'hoant ha gaou, enn eur park bennak kalz a vond-glaz d'ar vaca.

Er prapou gwella a zo evit kaout gool e stlonk emesk an r

Goude kaout eun an heñ, ar gazetou a ra da anavout d'an dud na ouzoc'h labourer-douar anavezet mui er *Pas-de-Calais* an Aotrou Prata, hag a lavar en deus a bell-zo. beb bloaz eun dost eus ar re gaera ahalaouar ma tromc'h he ed raouank, war dro mui ebeul eun dek pe bemzek centimètr dioc'h an douar. O tromc'ha evel se an delfou plouz hag a vez oc'h an ear hag oc'h aerien an deus da noaz d'ar gwrizi raouank e reer a lavar kalz a nerz d'ezhi pa zao war-n-hi ar c'hoc'hou pounner hag ha pounner.

Ar gazetou c'hallek ama a zo ali d'an dud da walet ho unan kaoz pe nebeud ha gaer eo ar c'hoc'henou a ro o c'hoc'ho ho breudeur gwirioc'h labourerien-douar evel-d-ho.

An eraden diskaret gant an avel. E meaz a leac'h e Breiz ez eus gwez frouez ha dre-se, ar-zoa da ober ster. Evit ind ar brosse-ze e ve mad marvese kavet petra lakaat ar gazetou dewar-benn an avaloù a skaret gant an avel.

Kalz eus an avaloù an. eme-z-hi a vez bloaret e kouezo. Ar brosse-ze a ve ar frouez ha ne baza tenpet kaoz ha pa vez daet an avaloù ar c'hoz barz, e c'heller lakaat ar c'hoarvez gant ar re kaer war zaoz-hanter na gant-ho eun dekvet pe ar re ho deus, evel ober ar sec'hed a da ef.

Gouzout an ed, ar bleud. Ar gazetou c'hallek, *Parfa* a lavar emaod o paouez soutouil ez eus kavet war douar-c'hoaz *hanter* mil *zac'had bleud* 200,000) tro. da *Infendan* ar *litr* ez *hanv* kanter-kant mil *zac'had* 150 000 hag a zo eun ho bleud ar-raok pe vouzoc'h. Hez e vez gellet a lavar e hoaz, ober bara gant ar *sac'dre* gant (4 0 0) hep-kenn eur ar bleud ze. Pep sac'had a bouez tri *hanv kigenl* pe c'hoaz tri kigenl hag *hanter* (160 kilog.) hag a gemer *kigenl* ahont 60 liv ar sac'had.

Dre e vo, ez eaz gwe wel pe get brai eo ar c'holl evit an tenzor. Goude bemzek à zo roet da ober en-hanah. Met goude ma vezo great, eme ar gazetou, na vezo kavet netra, o vezo ma rann kaoz war al lanc'evel a vez great brema alies dreist hol. mar d-eo eur repoulinan *patronet* gant eun depute-benneg.

Ma ve klasket mad, e ta kavet c'hoaz e werzer e meaz a vro hag e meaz a gear bleud fall evit bleud mad bleud eus an ed kaoz evit bleud eus ar c'henta. bleud pri pe fa pe balaiou tommet gant bleud-el evit bleud ed par.

Prenit bleud ar seurt-se. ha gant-han klasket ober bara mad hag e welot h petra eo fweltloc'h kalz. naturioc'h o ar gloan ha kreoc'h o ar galoan eo bara hez. ha pa ve da ha pounner evel domar eget bara ampoezonus evel hini ar bleud prenet a lavarer ho pa ve gwenn evel erc'h.

Peoun eo ne Frammasonned

Jerom Fur E-kreiz ar zal, ez oar oun daol vraz gulaet gant oun tapet du evel karoun Lucifer ha war an daol-se oar grasti hag oar pas kountal

Ar remerkl pe benn braz ar frammasonned a ze ouz azaez war oar gulaz-vreiz h huel oun dra d'ezhan oar ne roi ha merkel gant figurou marilhet a hep seurt lod war he gre a-gleiz hag a-zoun. ne oai bevenadur ali an tri boeud a-dreiz h, gwiet da desiou. Neuze e lagar an ehanvezou war ar bevar meiz d'her zhaol tri boeud a-dreiz h hag evit gwiriet hag hen ze kaloun oun he greiz la amezeien kaloun oar Jezuz a rank bezo. Da genta e rank tud a renkou d'he vadimant, da zaviet eo da Zoue ha d'ar c'hrist

Goude, war lavar ar remerkl, e rank an tri merk taol kountel d'ar grouah a ze war an daol, ha deiza an hoil framasonned a ze eno

Herve Bermenr Sakra trouk mil falladr daoulin ma z ze lod koun ze daoul karoutez

Jerom Fur Grou ar zahrisch spountus-ma, ar bevar meiz ne ket c'houz tri boeud war-lerc'h, a rank zakaat ar grouz diodan he droad da vezo ha da vale war n-ezh

Goude e rank c'houz kaoz e penn ec'h kemmet a vezo lavaret d'ezhan n oun fors petra ze da c'hoar, ha pa ze arbed da lazz he tamm hag he daol

Da gentan e rank kaoz a taol'ho ar zekret pe metier a ra ben, diodan houn da vezo lavet

Setu ann. amanenou an daol a ze houn he grasou ouz ar gwir iskerio ha ne d-ani hoil nemed skuiled an drouk-spered

Ramon Carbet Petra Jerom, ha mistervenn a zisklerez ar framasonned d'ar brederiez neiz tri boeud war lerc'h-noc'h ta ma vezont resevet?

Jerom Fur — N'ni ket ket sot ta Ramon ar mistervenn ne vezont anavezet nemet gant ar pennou bras ar breudeur all a chouz oun dra-ze, mez a tri boeud war lerc'h. Evel hanvegou eiz diouzeiz ar framasonned vras artizaned an drouk, ar breudeur komsa tri boeud war lerc'h, a rank mont evel skolaied dall da c'hoar kemmet a vez lavaret d'ezho hep klask gouzout gwir rez ar mistervenn a gaver ouz ho

Evelato, kaer ho deuz bet pennou ar framasonned dousti o c'hoarvezout, ha kuzet ho mistervenn, ez oai bet anavezet gant meur a hini n oufaot bet enn ho zouez d'zikour ar bet gant dare framasonned distruet diwar hent an iliz ha gant ze all rez n'ho deuz ket bet aoun evit mont d'ho spaz ha da welet petra reant, mez ho c'hreiz chatal

Herve Bermenr Eun hudurioch-brounz hag houg d'ar galoun, karantez! Petra ne kan ar mistervenn tout ze mistervenn an daoul?

Jerom Fur Gwir a lavarez, Herve, ne mistervenn an daoul. N'ouz ket pell c'houz, ar bleuzma zo-kreiz, eun dervez kouezet enn oar gwersin, e veze gwelet an drouk-spered diodan apou eun den, eun eil kichen framasonned oar a Varia.

Eun nas ar framasonned oar oar roah hoal enn ho zouez a ve strafuilhet o welet petra dremenet ar kichen. Ni oai a vared da gaout oar beleg. Mogerenn d'ezhan zhoome ar skolaich ha lavaret d'ezhan penn-da-benn petra a c'hoarvezaz hep mar h tamm e-bed ar spount hag an eskiroz ou den, o welet an arc'hed daoulet Lucifer

« Gouzout a ri ma-me-z kan d'ar beleg ez oun framasonn ervezio, em meuz lez c'hoaz hag e kredan e Jone hag eun daoul am meuz gwelet enn hor kichen, evit ma ho kwelan ama

« Aketaouz eo d'in kompliñ ha n kan ar bedenn he c'houz ouz a be-ouz h ou pennoz e ouz oun hon tonner na pennoz ivez ar c'hoel ar pursuer ha-n-ann a-ber gwir mestr hag a voal hag a voaz

« Skuiza ez aoun pa eveiaz pa oai-kin e voa ankl a ma ne voa ket d'ar beleg ma ha anavezaz a oa eun evel-hon c'hlanvez ha, ha fin dem-roaz evel seiliet ho vazelion da-pad hag enn ho c'henou, evel gar kaera e gwir e kleiet a voaz dre ar flamm ouz voaz kleiz ha groaiet evel noaz eur c'hlaz h foaz Ha spount ou ho weiet ha spountuz-oc'h c'hoaz he gleiet

— Hag eme ar beleg me am meuz lez galloud da c'haout an drouk-spered ha mar karez e lezaj a-benn ouz an hini a ra de hoc'h kemmet a spount.

Na c'houzoud ket gwe eme ar framasonn, mez ma zec'h anaveet, na zistrolc'h ket hoc ac'hano ar framasonned se hardizamant ket d'an hini a dlefe ho sekret

N'ouz ket ken eme ar beleg Dont a vezo graet am doualio dre ho pej drouk-t, hoal ziz hoc'h enn a gavar d'ar framasonn c'hoaz a rankfe ret skoaz ha sikour d'ez, evit ma z ta da weiet petra ne ket-ouz a spount ac'hanoc'h

Kiel a c'houzoud ar beleg a voa graet

Gwashat e houarc'hig ha ket d'ezhan oar garten hag ar gar a rankfe da lavaret e kichen an nor ar beleg a zaotrou e-touez ar framasonned-all

« Pa soupet ecbeuta, setu hag an drouk-spered o gont, hag oc'h atenta doc'h-ta oc'h an daol e kador ar remerkl.

Ne voe ket pell ma z rollaz oun ho c'henou mallouzou ha blasfemou ken hervez a-zoup Doue ha religion Jezuz-Krist, ma vipoti gwest da lakaat hoar Barz a-ber da vezo koushet gant an iliz

Ar framasonned evelato neul vrasoc'h ma hiverout ar blasfemou, seul-vui a strilhe ho daouarn da vouk ar mailhgel

E kreiz ho mouskouhou ar beleg a deuz oar grasti diwar ho galoun ha ket bean a trouskroz pas, rak eun taol evel eun daim gwenn e strilh oun nar kador ha taol dinkelpet a dammou e houarn ar pennou-mauz e welor flammou tan-glaz

a klèver c'houez al iosk ha, gant ar freuz hag ar spouronn a zo, an holl a strab-skoni da dèc'hel ac'hano.

Herve Becmeur — Aze eo, karoude! Gwell a-ze, frammansouned an diaoul!

Jerom Fur Gwelit brema amezeien petra eo ar republikaned-frammansouned a zo bet hanvet, gant tud diskiant,da vont da Baris da ober lezennou,

Al lezennou-ze, lezen skol Ferry hag ar re-all enn he raok, a zo bet forjet. da gana, evel zo bet lavaret, e lochennou ar frammansouned, dre ali Lusifer An drouk spered-se eo a ro d'ezho skiant an droug ha pep fallagriez.

Ar frammansouned a zo eur walen-gastiz enn eur vro.

An dra-ma a zo eur wirionez ha ne c'hell ket beza dislavaret.

Brema, amezeien hag enn ho tonez e ve kristen ha ne gredfe ket eo eskumunuget gant an Iliz, kement frammansonn a zo ?

An amezeien holl — Eo, eo, Jerom, leac'h a zo da gredi ha kredi a reomp holl!

Lan ar Iar Me a grod ivez Jerom. Mez lavarit d'e-omp petra eo beza eskumunuget gant an Iliz.

Jerom Fur — Petra eo, Lan ? enn dra spountuz, dreist kement a zo er bed-ma, ha spountuz-soc'h c'hoaz er bed-all! Beza eskumunuget a zo beza harnet gant an Iliz da veza daonet,evit an eternite, ma na glask ar c'hristen frammansoun. epad m eo beo c'hoaz. eo em denna er meaz euz a c'hriped an drouk-spered, dre eur gofesion vad hag eur bonjen galet.

Mez. mar marv eskumunuget, hervez ar lezen leal. ne dle ket he gorf mont enn iliz nag enn douar benniget ha d'he enc ne d-en peden ebed, siouaz!

Mac'h anavezit eur frammansoun-bennag n'her gwelot dibaot o vont war dro iliz e-bed,nemet eur wesch-bennag marteze dre guriosite, pe dre respet-humen evit he dud, evit he c'hrek he vugale, evit he dad pe he vamm.

Herve Becmeur — Karoulle! Jerom, mad a ra, enn aoun na gouesfe an Iliz war ge gein!

Jerom Fur Brema. amezeien, ec echu hon nosvez Warc'hoaz. mar kirit dont, evel hiro, e klévot eun dra bennag-all c'hoaz

An amezeien — Ia. ia Jerom, dont a reomp, rak mall nor benz holl da glevet an traon kaer a gavit da lavaret d'e-omp. Nuz-vad d'e-hoc'h hoi ama! Kenavezo warc'hoaz!

Jerom Fur — Ha d'e-hor'h. amezeien. kenavezo

An delen derret.

Da Furz Breiz H.-J.-L.-V

Enn delen goz, telen Marzin,
An delen-ze na kel Irzin
Da galoun an holl Vreizaded
Gant mamm ar barz a voe staget,
Pa voa biban zioud he gavel.
Enn, noz-deiz gant an avel,
Gant an aezen a dremene,
An delen geaz a zihune,
Enn eur gana d'ar bugelik
Te vezo enn den, va mabik,
A zihune ar paotr Marzin,
A zeue out-hi o c'hoarzin.
C'hoarzin a rea, selaou ouspenn,
Kana peb-eil a-benez he benn,
Ha pa dostea out-han he vamm,
Lavare gant he vouez flamm
— « Me garfe, mamm kaout an delen!
« Pa vezi braz, pa vezi den,
Pezo aneshi, va mabik,
Ha pa gan., tavo n eostik
Evit brema, va élik gwenn,
Oc'h va c'haloun-me harp da benn
Hag e klévi, va map karet,
Enn delen-all o lavaret
E vezi kre. e vezi mad
E vezi barz a-oad da-oad
Rak kaloun mamm garantezuz
Dreist pep .eleo a zo nerzuz.
Enn eur lueja he vleo meleu
Oc'h he vamm hag oc'h an delen
Marzin peb-e: neuze zelle
Hag o selaou, siou a glève
Pa vezin braz, pa vezin den,
Me a gano war diou zeten
Hag eu c'havel. ha me biban,
Brema zo-ken bemdez me gan
Kana a ran, kana a rin,
Kana ken na zinanin,
Kané enn noz. kana enn deiz
Da Zoue an nev ha d'am bro Breiz
Kana d'am zad. kana d'am mamm,
Da gement den ha tra garan,
Kana d'an heol kana d'a. loar,
D'ar stered, d'ar mor d'an aodar,
Kana doanuz, kana aouen,
Kana, kana da verviken.
Hag ar paotr, skuiz o lavaret
Kemen. a glève he spered,
A laoskaz he benn da goueza,
Gant he vamm vad da ziskuiza.

Marzin biban, barz ha bugel.,
Divreac'h da vamm oc'h da askel,
He c'haloun oc'h da galonnik,
Te zo eüruz, kousk va faotrik,
Kousk map, kousk ha pa zihun,
Pa vezi braz ha pa gan.,

Kan kan na dregaroe 'r bed
Petra a dalv eur vamm garet
Lavar, lavar c'hoaz, mar gellez,
An doun ar c'hlac'har, an enkrez
Ho deuz ar vugale viban
A rank dre r bed mont ho-unan,
Mont dre an dreïn, ar veïn galet,
Noaz, diarc'heu enzivadeù,
Hep doum ho mamm, hep dourn ho zad,
D'ho ren-didorr war an hent mad,
Heb eul lagad a ve mignoun.
Nemet heol Doue war ho c'haloun,
Nemet donar ten d'harpa ho fenn.
Kan, Marzin, kan war dioa zelen
A-benn eur pennad, goude-ze.
Eno dioa pe deir heur marteze,
Gant ar paotr e voa digoret
He zaoulagad hag he spered
O tibuna. kenta ira reaz
Voe klask he vamm. ar bugel keaz,
Hag o welet n'edo eno,
E kav d'ezhan, war he veno,
Ez eo eat kuit, ez eo kollet
He vamm roa out-han o seliet
Gant he c'haloun, gant he ene
Eon he zav e-dre he wele.
Gant doan d'he vamm, gand katounad,
Marzin a ouel, a huanad,
Hag a-zioud he benn an delen
A gane d'ezhan evel-hen
— Va bugelik. selaou, selaou
Arabad eo skui ia daelou,
Barz gant anken ne dle gouela.
Kaloun rannet a zoun gwella.
— Kana gant eur galoun rannet!
Ha te ganfe ma ves torret,
Kos-telen fall jeun a avel?
Hag ar paotr sonun enn he gavel,
Ha tizout dioc'h-tu an delen,
Ha gant kounnar he zerri-krenn.
— Brema, telen, eme Varzin
Konit ha va mamm, kan, ma c hoarzin.
Hag ar bugel, o trei he benn,
A wel he vamm enn he gicheu
— Oh! va mamm geaz, oh! mamm vad
Pe-neac'h oduz? Sell am meuz great!
— Mab, ober drouk! Mab, ober fall!
Oc'h da galoun dioma'l! dioall
Gwir a lazare an delen
Kaloun barz dle soun gant anken
Ha a gane, ha me oneie!
Va mabik paour, an heol ive
A c'hoarz dre 'r c'hoabr oc'h ar veïn-hez,
Zo enn ho-c'hroaz doan, karantez.
Arabad eo, map, koufskonde,
Ve monget ar c houlannen-ze!
Evel an hoan a zo laouen
Kan da boanioù war an delen
Ha kar an dud darn, o trubali,
Hag oc'h hirvoudi enn darn all.
E-kreiz ar bed enn eur gicheu
Ja, ia, va mamm, hiviziken,
Me ne rin drouk da netra bed.
Stouaz an delen zo torret,
Ne gano moi, gwasa a zo!
Kana a raï, me he anzo.
Hag ar vamm. enn eur lavarat,
A stag tammoun o delen dorret,
A stag out-hi, dioc'h he c'haoun.
Korden ar garantez wirion.
Neuze, an delen a gane,
Ha Marzin laouen a c'hoarze,
C'hoarze laouen o lavaret
— Ar vein ranko en em garet,
Va mammik keaz, gant an delen
Keeroc'h brema he c'hanaouen.

G. MILIN

Eur gudenn istorlen evel-gwir.

ALI

D'AR BE A LENNO.

Daoust a lennot, Bretouned, ar pez a zo moulïet ama war-lerc'h n eo ket gwir, nemet e c'hellfe beza enn-tu pe-du, tamm brema tamm e verr, ma ve lakeat — ar pez ne c'hell beza birviken, lèzen-skol Ferry da vale, hep branel, penn-da-benn eun he hent

Jerom Fur Brema eo echu gant tadou bugale ar skol hr, a zo bet manket er skol

Taolomp evez. amezelen bugale republikaned ar re zivèze-ma. a zo ho zadou o vont dirak komission ar skol

***

Pipi-Pilgof Asa, Olier Boellek, ar c'henta a voe galvet, ha c'houi, va den mad, a c'hoar ai lèzen nèvez a zo brema?

Olier Boellek — Ia enn dra-bennag am mens klèvet. Eul lèzen drol eo hon-nez. aotrou mear Brema, pa vank ar map da vont d'ar skol, eo he dad a ves kaset d'ar prizoun. Foeltr-biskoaz em boje kredet e vije gellet ober eul lèzen evel-d-hi, nemet marteze, enn ospital ar re zot dn-ze. e Komper, gant tud diboell kaset di da staga. Evit gant tud fur n eo ket great a lezen-ze, abat eo. An draze a zo enn-hi. a zo. evel ma lavarfen d'e-hoc'h, aotrou mear arabad facha! eo c'houi a zo al laer ha me a ve kaset d'ar galeour

Pipi Pilgof — Ne ket gant an dra-ze emaomp ama. Perak, Olier, ne ket bet ho map er skol, epad pevar dervez er miz-ma?

Olier Boellek — Ia, perak? C'hom no c'houzoc'h ket, aotrou mear ha penaoz vez e c'houfac h'Enn deiz-all hor boa lazet hor penn-moc'h aotrou mear, respet d'e-hoc'h! ha bet, na petrata! fest ar gwadogennou, evel m ema ar c'hiz gan-e-

omp. Mad, selaouit, va map a zo eul louzrac'h bihan, eur bouzellik evel ma hano aotrou mear evit lavaret mad Dibri a rear kik fresk ha gwa-legennou kement ha kement, ma krogaz ar foeren enn-han, ha ne zukrok ket a vaone. gwasa a zo ! C'houi. a glévan a zo gwisiek war an traou-zo hag eun den zibl kenz, ha ne garfac'h-c'houi ket eul louzou-bennag da stanka d'am map pe rederez, aotrou mear ?

Pipi Pilgof. — Yaun da Oter gear, ne anavezan nozzon e-bed hag a ve mad oc'h ar c'hleuved-m. eme Bipi o c'hoarzin ken na beje bloaugan he c'hrouch diwar he vruched war he gof

Evnito. da c'hortoz ma vezo ho map startoc'huk he groumel, dalc'hit-hen er gear Oter me lavaro d ar mestr-skol.

Oter Bortich Bennoz-Doue d'e-hoc'h, aotrou mear Pa deuio va map d'ar skol, e tigaso d'e-hoc'h eur freskad mad ha dion pe deir gwadegeu Mes gant a reol, diouallit rag ar foerell vez, aotrou mear ?

Pipi-Pilgof — Brao ! brao ! kit kuit brema, echu zo.

C'houi, Toal Burnoun a lavarax Pipi d'eun all ne c'houzoc'h ket al lesson névez, martese ?

Toal Burnoun Na c'houzoun ket kalz, aotrou mear nemet e livinan brema petra zo petra gaer evit doare

Pipi-Pilgof — Lavarit d'in neuz perak eo chouset ho mab eit dervez zo, hep dont war-dro ar skol ?

Toal Burnoun. — Aotrou mear, da-man, evel a c'houzoc'h ez eux kalz a zoular hag vez kalz a labour ha bete ve zo-ken evit an dud maz omp Mad. aotrou mear hon doular paouez hor boa da ober eun dessou passé Kalzik a dud vez eus ar c'houtro, gwir eo, a zo bet gan-e-omp epad tri dervez Evelato, kaer a zo bet kia out-hi ha labourat tenn hep paouez koulz lavaret, epad an amzer ze. ez eus chouset c'hoaz gan-e-omp eun dredenn vad eus hor labour da ober

Dirak kement-ze aotrou mear, em meuz lavaret d am map. n ema ket c'hoaz eun oad da labourat, choum e-pad ez dervez hep mont d'ar skol. evit mirel ar zaoti Ma vije bet eat d'ar skol, unanbennag-all kra a-walc'h da labourat. an dirije ranket mont da viret ar chatal-gorn aotrou mear c'houi a c'hoar an traou-ze hol!

Setu eno perak ne ket bet va map er skol epad ma dervez

Eun den entanet mad e pep labour, evel-c'hoc'h-c'hoz aotrou mear a gumprenno er-vad n eus meuz ket great fall klask va interest

Depordl, aotrou mear ma lavarin eur ger c'hoaz a loo neuz brema teir bloc'h nérez-hal, ha dreze ne ket al leaz hag an amann a vank d'e-omp.

Mad, en dessou ma z eio va map d'ar skol, e kaso d e-hoc'h daou pe dri lur amann mad pa lavaran, aotrou mear

Pipi-Pilgof. - Mad eo ! Dalc'hit ho mab er gear, Toal. kerd ha m'bo pezo nomm anezhan. me en em glevo gant ar mestr-skol Kit brema kuit, ma c'halvin va c'hamalad brax. Euzen Sparler

- Ass, kleo 'ta ta, Euzen, va mignonn ha gouzout a res-te al lesson nérez a zo brema ?

Euzen Sparler Me gouzout ai lesen-ze, Pipi ? Gwelloc'h eo gan-en lavaret va *fater* evit mont da gull va amzer da zaski lesennou fall ar seurt-se An holl a c'hoar brema petra eo hi ha petra dalont, deut ma z ot eat a bennoz goullo tud fallagr ha dilez

Pipi-Pilgof — Nemze Euzen lavar d'e berak da vap ne ra nemet c'houi skol k-fich bemdez pe beb eil dervez war a glévan ? Ar mestr-skol en deuz lavaret d'in, nospean n eus ket drouz da vap da lakaat ar sugale-zi eur ar skol da c'hoarzin goap a-zehan, an distera ger a lavar hervez lézen Ferry, diwar-benn Doue, ar Werc'hez hag ar zent.

Euzen Sparler Va map, kleo Pipi ! a zo eun aillouu bihan c'hoari a gar, hag a-wechou, evel he hano, sparla ar chatal a lamm drouz an odeon.

Da eur bugel eux ha oad ne ket difennet c'houi, tamm e-bed, c'hoaz ne ket pec'hed, hag ar c'houroun a ra ne viroat tamm e-bed eur-hag da vezo eur paotr a galoun hag a speret Tout e ve d'in lavaret ze-ken an deus kement a skan hag he vezo skol ma n eu deus ket mailoc'h

Ma ne ra ket ar mestr-skol he vicher evel ma tle ha ma tere out-han, en devezo frudon digant va map, hag oun sur e vezo diarbennet gant-han, ha pa ve dirak eur barrezad tud a ve.

Va map-me, Pipi ne ket aonank an tamm anezhan

Pipi Pilgof — Mab ha dad eo Kadiou, evit doare. eme Bipi diwar hanter-farz hag o vouc'hourzin

Euzen Sparler — Kleo ta, Pipi-Pilgof. petra z fouetr a fell d'id-te da lavaret, dre ar gerion-ze *Mab ha dad eo Kadiou ?* Daouat hag eun dizenor e ve d erhan beza ? Te Pipi-Pilgof n oud ket martese map da dad ! Da dad a ioa eun den onest ha te a zo frammansoun Kaout a ra d'in, pa zonjan, e talvezan ar hanoad-te bemdez, evel-oud da vont mear ar barrez-ma Mar d oud-te mear, n eu peuz ket ezomm da veza ker fier na ker rok-se da dost, rak panefed-oun-me, ne vijez ket bet hanvet herrikan

Kleo an dra-ma, Pipi-Pilgof, ha n ankounac'ha ket va c'houzoc Ar dro genta ma vezo ar vouc, e wel. ha mab he dad eo Kadiou. Bez dinec'h ! Me ha va mignonned a zo anezho eur guchen vrao, evel a c'houzoud ni a lakaï er eun da giliouzou da vont eur a di-hanr, ullabezet gan-ez ha gant da

eourt anna re-holl a ra. Kus tamm brao a gompana a vuia war da lerc'h !

Kompren a rae-ta ar gallek-za, Pipi-Pilgof ? Ha ha gompreneo het hrama, a ri zur divantoc'h. rak me, Pipi eo ar sparler hag a sparlo ac'hanoual

Brema d-komp da vap Kadiou.

Ar mestr skol lavar dezhan eaz va fark, mar kerse, eo eun dra-fall evel-d-ouel-ta, ha ne dalet het ho taou eun hanter kornad-baton Ar mestr-skol-se an dra fall-ze ne c'hoar het c'hoan, evit douze. goude kemend-all a gentilhon en deua bet, nann nann ! ne c'hoar het eaz a he-leac'h e ton ho azeo Lavaret en deuz d'id Pipi e lakea va map hon bugale ar skol da ober goab anezhan, gwell-a ze d'am map Pipi Pilgof !

Pa n-euz Doue e-bed evel a lavar an dra fall-se d'ar vugale ha pec'hed e ra d'ar re-man ober goab anezhan neuze ? Ha pa ker lasfent ze-ken a zaoiou mera deut ganiho a c'hoderaichou d'ar skol, ha kaout a ra d'id-de e pec'hfent, Pipi Pilgof, pa n-eus Doue e-bed ?

Pipi, arabat eo d'id kredi e vez-me kea daul da zont da damal. va map evit an dra-ze ! Koustrol ker mesk eo a rin ha lavaret d'ez-ha e-kreiz da zaonagad ha d'ar mestr-skol flerear, ma kar dont o am c'haout n-en deus great va map nemet mond oc'h kemia ra ar hag ar be vamm. rak m-az peuz c'hoant da c'houlaat, gouez eo me ha va gwaz eo ta, ni taol ha thamm gwalen. n-eo ker benn lavaret d'hor map digeri ha zaonagad hag he mistonaera evit gwelet ha klevet petra raje ha petra lavarje ar mestr-skol ha, doc'h a vije, ober goab anezhan kra hag heb anezi e-tal dirak an dud vugale dreist-holl ma welje doc'h lavn ha gomzout tremour hag he fas padus. a vije ar mestr skol o tremen kaera da gomzout ar c'halek e Ouspenn hor beuz lavaret e-zhan map, ervoue hopkaera da daul ha da vamm sent ouel-ho hag e vez eurus gwelloc'h kala no d'ed, ha pa ne c'houlez ket eur lanerez, karet Doue, ar Werc'hez hag ar zant, eget beza eun doktor evel de vestr-skol ziouch

Ia ta, Pipi-Pilgof, mab ho dad eo Kadiou

(Eur pennad all diandorn genin.)

Ar Vleuvvetued

N'eus ket pell, war ha pa zivez mar eost, hon eus gwelet al labourerien douar koaiz hag ar re-all, a lakeel ho voston hag ho labouron a hanter c'hreat, evit mont da ober ho ez dervez war-a-gren. Skuiz mare e vestr dreist holl ar re anezho a zo d'ar mesa Hogen, o vont da ober ho ez dervez war-a-gren, goude bezet ho graget ho bagaligou hag ho zregerou ne ket da reuzia eo ez eant an dud pouar anezho ? Pe ac'hano ? Pounnz eo labourat douar dreist-holl da zare an eost, pa ra c'hoaner ket petra da ober da genta

Mad pounnsoc'h eo c'hoar, kaiz brema, ober an enevva, ar grande manouevre pe ar bruzul he-hag eget na d-eo labourat war dro an eost, rak, hemdez, epad an eiz-ze ne ker reservistet pounr, evel ker pounrdarded a vije gleb douar-tal gant ar c'hanerien skuiz mare a vije o tale dre an hentchou, o redek dre ar parkeier hag ar meaeiou, zamont e-c'hiz kerrik gant ho zerr hag ho fanailhou. Hag ouzpenn alez e hoar maget dister a-wechou na vije ket re leun ker c'hoi ha pa vefe an eos, n'ho dea ma evo enn ho c'hear eur gwele da ngemeret ho c'horf kanter-noz Nann, nann, n'ho d-oa nemet an douar ar plench kalet hag en em gavout evnus p'ho dije eun dornadik pleuz pe gole d'ouzan-ho

Ezhomet eo evit ho ar boan hag al lan-korf-se, d'an unan ware a-gent eur a viz gwengolo kuzet ho deuz Kemper Brest, Montroulez Sant-Brieg Gwenet an Orient hag ar c'hearou-all. Ia-mann ha gae da c'hellout d'ezrou d'ar gear, goude ober eur seurt pasyen

Mont a reont d'ho farreaoun gant kasoni ne'h ar Republik hag ar republikaned rak gwelet a reont brema e wasa ato an traou evit ar pounrdarded pounr Kaiz anezho ez ho da ret ho monestou hag tro d'ar republikaned ho dije neuze votet eun ho eorp ma vijent bet galvet da ober e Lavaret a reont e Na ni a zo dud o ret hor monestou da dud a ra leanezou d'hor c'halveta evel-hen Evit eur banne pe zaou a werzomp hor monez d'ar Republik brema a-raz e rankomp pea azezh kar

Rep bi ma a ve puniset ha c'hwerv-sted, morse koulzoude ne z eus bet diac'het kement ez pra-zoua war zerc'h ar re all evel er bouar-ma Lod ho doa ma rakvi beza pun-set hol all a zo bet diac'het a lavarer war eun digarez ano-bennak, divar-benn ne ve ket dioa dre eun ho gratalenn pe vouchouez gouz An hini ne zac'h bont ket kea tout d'ho devez evel eur Reservist eun hoa gwelet eun eur reva brema ne eur pevar bouar-bennak He-man en devna kavet gwelloc'h kac'ha respet d'e-hoc'h' eun ho vragez egol kontant ar renk war-bouez ho walc'he. a ne kaut anez, marteze a vije bet pounrt ive

Pallocb ha diouc'h en d'ar zoudarded brema eget ma amzer ar Romed Pounrvel a vezer evit patra ne gouzer d'e-hoc'h nemet eun a brizoun. Dont a ra kavet kuit eun ar regiment hag eleac'h kas an dud d'an oferen ha lezel anezho da ober ho deverion hir-vleo. e vez d'ezho prisoun Bont d'e-omp hette da c'hana da glevet an oferen da zul. pa dorrit ho kezen daneet. ar pez a ra ar gwella. frammassonaerd maliget

Sunet

Reservisted-Prisonerien

MELESIEN AN ESKOPTI.

An aotrou Kerbrison, persoun e Ploneventer, ano deuz roet he zilez

An aotrou Caroff kure er Vorc'h-Venn, a zo hanvet persoun e Ploneventer

An aotrou Cardinal professour e Castel-Paol, a zo hanvet kure er Vorc'h-Venn

An aotrou Salaün kure enn Edern en em denn kuit abalamour d'he rec'hed.

An aotrou Kerbrat, kure e Loc-Maria-Plouzane, a zo hanvet kure enn Edern

An aotrou Nicolas, aumonier an Ursulinezed e Castel-Paol, a zo hanvet persoun e Loc-Maria-Plouzane.

An aotrou Janvier, professour e Pont-Croas a zo hanvet aumonier an Ursulinezed e Castel-Paol.

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT NETRA, AN SKOL DEK FOBL,
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A HEP DOUE.

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall eur priest fall, eun tad fall: pe ar c'hentañ eus an dud difeiz, hag an diveza eus a dud be vez.

Ene ar bugel a zo ene ar vro mès het fall ar vro a leio da goll

(Lennet eun Eskop a Kemper eus a lezen-skol Ferry.

TREDE KOMVEZ

AN SKOL LAIK PE AN SKOL HEP DOUE HAG A-HEP DOUE.

Goude-ze piou a c'hellfe beza soueset ne falvezfe het d'an Iliz lezel ennon bugale gristen, e riak da vont da gell e skolioù mistr ha mestrezed-skol ar c'houarnamant? Eun dever eo d'an Iliz kristen, lakeat gant an Aotrou Doue, savetei an oneun hag eno ho zonez dre ar-hon, eneun ar vugale n'ant ket e c'hoaz evit en em zifenn

Laou an Hedez — Ar skol laik, Jerom, ha ne glask ket ivez kas kuit ar frered hag ar seurezed eus an noz dies-skol?

Jerom Fur — Evel am euz lavaret, Laou kenta a glask eo an dra-ze hag eun dra-bennag-all ouspenn. A-raok pon o tan er gra-ma, pinn an den onest ha ne welo ket eo ar goulenn kenta a ra ar skol laik enn ora tarzal-meurbed, ha pa na c'houlenfe netra ken

Lost ac'hanoun Laou d'lien lakaouez d'e-hoc'h ha d'ar re-all ama dioc'h ar gazeton Seiz penaos e komz oc'h ar re a zifen ar skol laik

« Ne vez ec'h hoc'h hun da lakaat er meaz eus he di-skô eun den hag a zo da vihana ken deskel ha mestr-skol laik ar barres tosta, pa n'eo gwir en deuz eur brevet evel-d-han hag an dra-ze a rit a-walc'h-ken. Abalamour m'eo ivez eur zoudaben e-leac'h kaout eul lezenn, evel hen-nez. »

« Ma vije ar frér-ze gwiskel evel ho mestr-skol c'houi, oh! neuze e vije den da veza e penn n'eus fors pe seurt skol Mez, ma kemer soudaouen, dioc'h-tu ne dalv netra hag her c'hasit kuit eus ho skol gant kement a vall evel ho poa a-raok d'her lakaat enn ho fenn. »

Herve Riemeur — D'ezho, Jerom, ar zañ a ra ar manac'h. Karoulle Ne gavan ket kalz a skuiz e penn ar re a gomz evel-se.

Noel Denuguer — Ha nebeutoc'h c'hoaz a kaldad, Herve.

Jerom Fur — Ar skol laik n'ema ket hep-ken o kas kuit ar frèred hag ar seurezed, pegen dudes-bennag eo an dra-ze, evel a lavar Noel Kalz a dud ho deuz kredet ne c'houenne gouarnamant ar frammansouned nemet an dra-ze. Lezet int bet da greiz eur pennad-mad, evit gallout ensoc'h a-ze diskouez d'ezho divezatoc'h piz e-leac'h fa, ha dont nebeud-a-nebeud d'ho announ ha d'ho fleg, da lavaret eo, da gas Doue kuit eus ar skol

Da genta ar frammansouned ho deuz lavaret e-tre-z-ho gwella a zo evit *ober rad d'an holl!* eo maret or'h ar veleien da skolia hor bugale ha, dreist-hol', hor merc'hed.

Ar frammansouned a laka eo bugale ar bobl d'ezho!!

Savomp, eme-z-ho, ar mouanhiz er meaz eus an Iliz, ha goude, lakeomp dre fors ar gerent d'ho c'has d'ar skol hep Doue. Neuze, evit na vezo netra da lavaret, lakeomp paea ar skolion gant ar c'houarnamant, — gant arc'hant ar bobl eo, e gwirionez, evit choumm hep goulenn netra digant ar gerent na digant ar vugale. Gevier pod, amezeien

A-benn ugent vloaz pe nebeutoc'h eus a eur skol evel-se, ema d'e-omp ar vro a-bez e-leac'h ma choumfe ar skol digor da gement sañ ha soudaouen a zo e vo a-bred echu ar stal ha ne ve great netra vad.

Andre Penduer — Disleakded gevier, fallagnez, ne oeu ken, Jerom, eus a c'h naou, eus a gorf hag eus a galoun ar frammansouned-ze. Petra! obér vad d'ar bobl, a zo miret oc'h ar veleien da skolia ar vugale? Eur gaou ruz-fern Daoust ha prouvi a c'hellfemp ar frammansouned lous-se, ho deuz biskoaz ar vuzien skuilet ungalz ar bobl war an drouk evel a reont-h? Dre ho c'homzoù oc'h on en drouc'hiz, e prouvont eo ar c'hontrol eo.

Noel Denuguer — Gwir eo Andre, pa deuont da glask *forz* ar gerent da gas ho bugale d'ar skolioù hep Doue.

Laou ar Jar — Tud gaouiad tre int ivez, Noël, pa lavaront eo ar skol fall-ze evit netra.

(Eur pennad-all eur wech-all)

Ar Merer G. MILIN

Kemper moullet gant An DE BERANGAL.

TRIWEC'HVED BLOAVEZ. (N° 41) AR ZADORN 9 A ZU 1888

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETOUNED

PRIZ AR GAZETEN, HED BLOAZ.
Ar Feiz ha Breiz . . .
Ar Merc'hetan. . . . 6 somm.
Coëtan-ar-Nord . . .
Ar pri ma ar Feiz a vez kaset d'ar gumun ar poent.

S'eus ken Meestr, ha ken Mestr
meuzet hor Salver Jesus Krist.

An holl boemachou a dle kass greet da ker'hen ar gazeten, d'ar Autrou DE KERANGAL bet-hen.
Kemmou lec'hou e ti ha kemmou divizhou an holl koulskoude ma vefont greet.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Grange-Batelière à Paris est seule chargée de recevoir les annonces.

E LEZ.

ALIA a vrar ar re en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho, d'ar re da lenn eun dro d'ezho d'ho c'hrenn, d'ho meuleudi d'ho anezeun, ha dreist ar re all d'ar re anezho e douez-dont evit bezan repubanned. Fur repubanned mar en deus skiant c'hoaz a c'hell, rak dre ze gwelet ar wirionez hag he pareet diouz he gloar ed

Kemper 3 a viz du 1888

DER SANT ERVOAN
e Katheder Landreger.

Bretouned.

Abaoue an naontek eur a viz mae 1883 an deiz se a zigas a zoug beb bloaz, e gouel hag e maro Sant Ervoan e Treger Eunen Enzen, louen Ivon Jean et eur h all e Breiz, an Autrou-e-Eskob eus a Zant Brieg da Treger en deus lakeat e vije savet d'ar zant-se eur bes kaer e katheder Landreger

Gwechall, pa voa Duked e Breiz unan anezho, a garo kaout unek Sant Ervoan, a lakeaz sevel d'ezhan eur vez eve, ne voa kel kalz beaza enn hor bro nag e meur a leo all hez

Dar vez-se ez ea, leiz ar henichon, hun taoue koz e pelerinaj, o veza ma kalvez eno tud a feiz kre ma e vare, ne'het d'ho c'hurf frealz d'ho ene hag ato jus d'ho halloud rak Sant Ervoan, unan eus ar zent braza eus a Vreiz gwechall bro ar zent, a zo enn nev dre ma z oa war an douar a-tao leun a garantez hag a zenerouigez ec'h ar re bauvr ha diezet ec'h an manvrerel ec'h an emzivaded ec'h al labourerien geiz diwar ar meaz hag ivez ec'h ar vartoloded a fremen ho muez war eur mor a boan. Dre-ze epad he vez a dlefe bezan skrifet penn-da-benn evit veza skouer d'an hol es en bet hanvet gant ar bobl *Tud hag alrokad ar beorien*

Sant Ervoan neuz a zo market c'hoaz enn he vez, a zo anavezet evit Patron Breiz-Izel bro-war-dro, o veza m en deus great, evit mad an holl, barzudon e pevar c'horn Breiz, ha, da ganta, evel Patron Eskopti Treger

Ar bez kaer a oarer savet da Zant Ervoan, e kathedral Treger gant an Duk Jann pemped eur an hano a voe freuzet ha dismantel gant republikaned ar Revolusion vraz, hag an tammou anezhan a voe tarlet er ster pe er river *Jaudy*

Rinio, Bretouned bez Patron hor bro a zo e-reaz pase dis Sant-Tugdual eur mean marbr hepken a serk pe a riskuiez a leac'h ma voe besket he gorf sanctel, mean hag a vez breset bemdez din dan treid ar dud a a'l an s.

Nebeu boavesion a z- eur belek mad dent eus an tizas e pelerinaj da vez Sant Ervoan a voe manivet he galoun o weiet e pe sa l freuzuz edo En em sk nka a reaz d an daoul e diac'h leiz he zaoulagad wa ar bez re a oa bet c'hoarvezet war-n-han urzudon ker braz ha ker stank ne c'hou-fet kaout na beuzoc'h na stankoc'h e luez Sant-all e-bed eus hor bro

« O Breiz ke sem ha katoolik, a lavare eno ar « pelerin re goan ha doan am meuz leiz va ene « o velet dihezo ker paour ha ma z eo bez ho « Patron, ar santelaz-go »

Mall eo d e-omp eus Bretouned jenn hor be-han ha brao paour ha pevodik da zigol hor zant Patron Ervoan eus an tiléz a zo bet great re-beut a zo eus he vez hag eus he hano.

Mouez kristenyen eus a meaz hor bro a zao, evel da dama l hor leiz da veza ien e kever hor zent braza Deskouezomp d'ezho, Bretouned n eo ket mare c'hoaz ar feiz nag ar garantez e kaloun bugale ar zent Foul ha beleien deskouezomp e fell d e-omp holl e savfe e hoaz bez Sant Ervoan ker kaer da wenet da zaoulagad an dud, ha ma voa sante mab Heloury dirak Doue

Evit an dra ze tud pevodik roit ho skouejou stank tud paour roit ho kwenneien, evit ma teuio enor ha karantez d an hini en deus karet hag enor-ret kement bor bro, d ar zant a gar c'hoaz enn nev, evel a rea epad he vez, an dud kez ha re-zeudik

Ar pez a roimp d'ezhan ne vezo ket arc'hant kollet, rak evel a lavare he-unan enn deiz da enn den eus he harrez en devoa gouezet peamp gwech

priz ha ed oc'h her gwerza « me. eme Zant Er- « voan. am meuz gouneznt kant gweach priz va « én, o rei anezhan d'ar georiep «

Evel-se a c'hoarvez ano. hervez an Aviel gant ar re hou a ra an aluzen evit Doue hep-kéu

Ama. rei evit sevel bez Sant Ervoan a-névez,a zo koulz ha rei d'ar paour on roer da Zoue he-unan, a gar beza enoret enn he zent

War geinen.-se, Bretouned gwe.t enn dra,gwe- ut e Lourdes. Eno biskoaz n'euz bet c'hoarvezet kement a vurzudou evel enn amzer kaveza-mà. amzer an difetz, a lavarer abaoue m ho deuz ar gristenien savet an Rouanez a bed d'ar Werc'hez- Vari Mamm c'hlan hor Zalver Jezuz, enn iuz euz ar re gaem a welfet

An enor a rear dezhi dre he iz hag enn ho iuz, a zskouez skiear a-wasc'h ez eo karet a W- galoun gant ar gristenien

Ac'hano. burzudou kaer ha stank digant he madelez

Bretonned. a skouezn e karit vez Sant Ervoan ho Patron roi. holl d'ezhan peb a offrans ha pa vezo saved de vez a-nevez pa vezo unniget gant an ti.z. k'i o ne bedi gant Ieiz da Landreger ha bezit fisianz en devezo an Aotrou Doue eruez oc'h ho pennou Kaloun Jezuz a zo tener ha ne chomo ket hep naea a e-noc'h ar garantez ho pezo dis- kouezet oc'h he zant a glevo neuze monez ho pe- der., hag he lakäio da veza solaouet

Pep-hini ac'hanoc'h, Bretouned, a c'heil rei he offrans ia bersoun he harrez, en devezo ar vadö- lez da gas an arc'han se da Landreger

---

War-nec'h ama. Bretouned e lakear d'e-hoc'h da gana mar k'ut caon gan ik kaer e brezounek. great sot ev San. Ervoan pe Ivon

---

KANTIK NEVE ZANT ERVOAN

War don *Les Bretons ne Rouanez ar mor*

N'en euz ket enn Breiz n'en euz ket unan,
N'en euz ket eur Zant eet Zant Ervoan (bis).

N'euz ked enn Argoad na mu enn Arvor,
Koulz ha Zant Ervoan v t ann dud a vor,

N'euz ket iarz ar vro, dre-oll e ierer,
Hag e ve ken mad vit al labourer

N'euz ket kaeroc'h skouer d'an dud a vézen,
Ev Zant Ervoan skouer ar veleien

Ha d'ar bevien gez ha d'an dud a boan,
N'en euz ket gwelloc'h evit Zant Ervoan

N'en euz ket eur Brer. n'en euz ket unan
N'en euz ket eur Zant eet Zant Ervoan (bis).

N'euz chapel e-bed enn bro Breiz-Izel
Evel-on ker koant ha m e he chapel

Mar fell d'hac'h ped. ha ped er-vad,
Et d'ar Mouh da glask ho mennad.

Dousan m e pedi pa oer truha. let,
Elec'h ma peuaz ar Zant binniget!

Maner Kervarzin o welaz ive
Ine Zant Ervoan o propal d'an Ee

N'euz Chapel na ti ent bro Breiz Izel
Vel a Zant Ervoan ha el he chapel (bis).

N'en euz ket eun Breiz eun iliz ker kaer
Hag he iez-seur, enn kear Landreger

Evit Zant Tual. ho Tad c'hinniget
Otro Zant Ervoan c'hoas n euz hi zavet.

Enon pan ho Pe ha n euz ket or vro,
En efe gwelet ma viracio.

Me deni war-n-ehan euz a Gervarzin,
Hag e ve red d n dont war ma daoa n

Dister eo ho Pe, ne a ster allaz!
Adzavet e vo kaeroc'h vi, biskoaz

N'en euz ket enn Breiz eve Zant Ervoan
Ken kaer hag he Ve ne vo hel unan. (bis).

Hon Eskop neve en euz hen laret
Ni a zikou o, vel gwir vretouned.

Kerkoulz ha Treger Cnelo ha Kerne
En evo ho min barz ar Be neve.

Ha pa vo an he ano, vo eur pardon kaer
Oll eskibien Breiz barz ei Landreger

Oll eskibien Breiz gan ion Eskop-e ,
War ve Zant Ervoan, a deui da bedi

Hon Eskop neve en euz hen laret
Ha gan. Zant Ervoan e vezo peet

Ha ne, Bretouned, ne ket a-unan
Benoz d'an Eskop a ga. Zant Ervoan ! (bis).

Neb a gano ar c'hantik-man gant doujanz Doue, a c'houro daou-ugent devez indujanso.

Landreger eun drouiad hel a viz Mae 1883.

† EUGÈNE
Eskop Sant-Brieg ha Landreger

KANTIK
hugale Breiz-Izel da Zant Ervoan

Azo ar Genkiz a lare
D'he mab Ervoan Kervarz n
Madig eme-hi noz ha beure
C'hoas bedo war ho taoulin
Laret zo d'in a-benrz Doue
Pe oac'h unan mu huge
Da vab Ervoan a vo eun de
Eur zant braz enn Breiz-Izel

DISKAN

Otro Zand Ervoan binniget,
Ha Zand Ervoan Breiz-Izel
Enn han Doue, ma zikouret.
Ha me co bele merrel.

Me no eur zant, eur zant ive,
Evel ma oar'h enn bugel
Hag enn devez em o enn Ee,
Ha tod gant zent Breiz-Izel.

Ervoan a c'hoerze he lagad.
O klevet he vamm Azo,
Ha daoulinet tal he vamm vad,
A lare he hefonno
« Mar em c'heret, o ma Doue,
« E levere ar bugel,
« A vo Ervoan eur zant neve
« D'he vroik kenz Breiz-Izel »

Aked vraz hen ee oemde
Da lenn buc zend ar vro,
Ha gonde peb a gleske
Oher evel-he d'he dro
« Ren d'in, ma Doue, eme-han,
« Adalek ma on bugel
« Roet d'o ar c'hras da vean
« Eur zant vel zent Breiz-Izel

Ne gere netra barz ar vro
Vel he hiz Landreger
Eno ofern hag er gouspero,
Ervoan a gane zeder
Eon de a vo, stars an Ee,
« E levere ar bugel
« Hag e kanio gand ann Ele
« Ha gant ma zent Breiz-Izel »

Gwelan a ra o sirvar
D'he vamm Azo ar Genbiz,
Gwelan 'ro d'he dad Helori
'N eur vond da skolo Paris.
« Da Baris ma renkan monet,
« E levere ar bugel,
« Enn Paris, eme vo fur bepred,
« Vel eur broik Breiz-Izel »

Ne oa mesk ar mouanaiz,
O ! daun, ne oa ket bras,
O stud an eun ker Paris,
Furoc'h vel ma oa Ervoan.
Enn Paris kerkouez hag er vro,
Nankoueaz ket ar bugel
Pez a lere he vamm Azo,
Pe oa aon he vro Breiz-Izel.

Enn Breiz-Izel, o ma Doue
A zo kaz a vamm
Hag a lavar d'ho bugale,
Evel ma lere Azo
Ha pe ne grei he bask kentan,
E leront-hi d'ho bugel
« Deut bugale dent da bardonan
« Da zant Ervoan Breiz-Izel »
« N'on pera refet ano ho pue,
« N'on pelec'h veet kaset,
« Gano ober bolante Done,
« C'hou. vo evuros bepred. »

Evel-se lavar ar vamm vad,
O tonet gan. he bugel,
O tonet da westan he mab
Da zant Ervoan Breiz-Izel

Enn kichen he vamm daoulinet,
Enn chapelig zant Ervoan
Ar bugel kez en euz laret
Vel Ervoan, pe oa bian
« Otro zand Ervoan, eme-han
« Me o on oemet eur bugel
« Eve-c'hoc'h me garje bean
« Eur zant em bro Breiz-Izel

« Gant ma vo soiante Doue,
« N'euz fors pelec'h vin kaset
« N'euz fors pera vin em bue
« Me a vezo fur bepred
« Zand Ervoan c'hoan am zikouro,
« Adaleg ma on bugel,
« Hag enn devez m'o enn Envo
« Ma lod gant zent Breiz-Izel. »

Ma Jezuz mizerikord
Kaloun louz a Vari, beet ma zi vidigez !
Sant Josef pedet evid-omp !

Skrifa a roer d'e-omp d'eus Bannaiec

Va c'henvroad ker,

Lakeat emeus e brezounek eul loden vras eus a Vuez hon Tad Santel ar Pab Pi IX Ne meus great, koulz lavaret, nemet trei en hor les eur vuez skrivet e gallek gat an Tad Lambour *Histoire populaire de Pie IX* Avechou emeus astennet, guechou-all emeus kennet he historiou pennadou-zo-kenn emeus lazet a gostez pa na zeblanten ket d'in troet evit pejou da lonneriou *Feiz-ha-Breiz* Mar ket rei digomer d'am skrid en ho kazeten, m'her c'hasso deoc'h a hastellon Karou. a raffen ho sikour oa gaout eun tam k diskuiz Hag ne ell ket beza pell amzer a breder an hen a renk oher bep sizun eur gazeten hir eve. ma zeo *Feiz-ha-Breiz*.

Onspon-ze,ar Pab Pi IX zo bet ker karet e Breiz, ma ne gavo den he vuez meuus da lenn. ha pa ne ve ket skrivet e brezounek dispar Er c'hontrol, me gred e vezo lonnet gant prez ha gant aked hag e vezo eur skol vad d'an oll. Pep hini a zesko guellor h a ze pet-a eo ar Pab, hag ispisial petra eo bet Pi IX ha karet a rei startoc'h an Ilis katolik

Plijet gant Doue

P Le Saxe,
Person Bannalec

Bisavenou Kenta Pi IX.

SKOL AR VAM.

I.

An hini zo donet divezatoc'h da veza ar Pab Pi IX, a oa ganet e Sinigaglia, d'an drizec a vis mae

1792, var dro d'ar beor dious ar miziau Singaglia a oa eur gerik a 7 000 den hag a oa, dan ampoent-ze e stajoù an Itá Baleset e oue en deiz-se memes, gant eur breur d'he dad ar chalouni Andre Mastai, en iliz parrez Sant-Per abostol, ha roet oue d'ezhan an hanoiou a *Yan-Vari-Yan-Vedezour-Per-Petegrin-Isidor*

He dad a oa Jerom Mastai-Ferretti hag he vam Katarin Soulaz Ao ti hag egile a oa eus eur renk hoel ag eus a diegeziou pevar ilik. Ar pez a dal muioh e boas eget arc'hant ha kanvez. beza pant kristenien vad tud a zoun,ans Doue, ha re a rejont aored d'ho mab-cun desraloures santel

Setu ama eur skeudeu eus an doare m oa skouhort gant he vam For vam vad, eur vam gristen a zo eun tenzor evit he bugale Tri a ra ho c'haloun, evel ma kar eirezeg Doue eunen a vuez hag a gurasdet ar c'houlas Mastai a oa eus ar mammo-ze

Yan-Vari a oa mouankik c'hoas na zirollas var an Itá armeou ar Revolusion-vraz a Frans Hon Tad Santel ar Pab Pi VI.goude beza paet d'ar Republik *eur mitoun ha tregont* (3 .000 000 fr) ha roet oaspen eun nebeut mad a daolennou a briz, a zo diskaret divar he dron gant ar jeneral Berthier migoun Bonaparl, er bloaz 1797 hag en despet d'he vad ,oloas ha perrar ugent) ez eo stlejet eus an ti kear d'ebun evel eur prisounier Divezaloc'h me lavaro penaos eo maro Berthier

Ar gontez Mastai a lakeas lavarel er pedennou dro *Ruter* na dro Ave Maria muioc'h eget ar c'hostum. evit hon Tad Santel ar Pab. Yan-Vari ho lavare gant ar brasa devosion Eun deiz ma kemmet dirazhan eus stad truezus ha reuzeudik ar Pab. e lavar d'he vam

« Penaos, emezhan e c'hell an Aotrou Doue gouzoul kement-se? Daoust a ne den ket hen ar mestr? A ne den ket ar Pab ne vikel var an douar?

« Gwir a vez eme ar vam hag abalamour en eo ar Pab vikel da Jesus-Krist eo e fel da Zoue e ve goal-gasset er bed-ma evel ma zeo bet he vestr

— « Kier, mam eme ar c'hrouadur, ar Franzaized ho deus stlejet ar Pab d'ho hen. a zo tud fall evit douare? Perak e rit d'in eta pedi evitho?

— « Va mab mar dont goa. dud, n or beus nemet muioc'h a ze a vez h da bedi evit-ho. Hogen n'int ket ol tud fall Ar c'houarnamant e Frans eo a zo krix ha digaloun

— « A vel eo pedi vez evit ho gouarnamant?

— « A ya-zur, hor Zalver a bede evit ar re ber stage eus ar groaz »

Ar Pab P VI a varvas e Valence, departamant an Drôme Ao dud difuz a dride ho c'haloun Soujal ha lavarel a reant memes on diskennet en douar an divera eus ar pabel

— « A guir eo, eme Yan-Vari d'he vam, ne vezo Pab ebet mui?

— « Bezit dinec'h, va mab. eme ar vam ales goude maro eur Roue ne bign Roue ail ebet var he dron gouilo Hogen Pab a bigno varlerc'h Pab var gador Sant Per beto tin ar bed.

« Gouscoude. eme ar potrik. va zad a lavare dezi ha va eontr Andrew ar chalouni a lavare evelan, n ouzor ket peur nag e pelec'h e c'hello ar c hard nailet en em zastum assamas evit benvel eur Pab nevez

« Me ne ouzonn ket kor nebeut, eme ar vam mes Doue a bourvez. »

Lavaret mad e dos an Aotrou, rag nebeut amzer goudeze. ar c'hard nailet deuet a bep tu da Venise a hanvas ene da Bap Barnabe Chiaramoou, anvaret dindan an hano a Pi VII

P. Le Sann,
Person Bannalec

Mab eus desket a vrasan plijadur,
Ma karfent, gant tud kempenn.

Dao dao! piou a sko war an nor? Kea da welet paour Ha va mevel bihan, skanv evel eur c'had hag eun eul tamm da zigêri Sell lann goa eo Ha lann eno tu hag o c'houlenn Ha ma'c'h eo an dud ama?

— Ia da! lann. eme ve, ma'c'h omp holl ha c'hon penaos a ri-hu?

Seder-evel a wel! pa z eus deut d'ho kwelet ha da varvailat gan-e-hoc'h. Eun tamm amser am meus

Brao a ri. lann Mar kirit ar aimp el liorz-modan ar wezeo zero koz a zo eno ama ez eus re a dud, hag eno e vezimp hon unan, an amzer a zo kaer

Ia, ia ho kompren a ran bez e fell d'e-hoc'h lavaret n eus ket a c'hao, ez eo tomm an heol hag an eur kloar

— Atao ar memes spered lann! va c hompren a ri manifik. evel ne ra ket kalz

— Ia, ia, an dra-se zo e vez ma z oun boar, eme lann o vonet hoarzin d'hoc'h entend diwar hanter c'hor, hag oaspenn dre ma karao. evel a c'houzoc'h. lakaat va spered da bleustri ha da zonjal a-zêvri e kalz a draou vez fuer a zo, evelato. ez oun nec'het gan. eur ger Eun amzer zoaz a zo warn-omp ne guever hano breiua gant an dud nemet eux ar ger gallek *conservateur* Dre ma z oc'h desket mad, em beus soujet dont da c'houlenn digan-e-hoc'h petra eo ar ger-ze Me am beuz kavet em spered e lavar ar ger *conservateur*-ze eun den hag a *gonzerv* he dra. Setu bete pegeid oun est war r ger-ze goude labourat meur a nosvez.

— Ha me ha kregi eno he zonrn, e lavaret eun den orrupl oc'h, lann hag eur spered impar! E kement se, mar kirit, e lavarin de-hoc'h eun dra-bennag diwar-benn ho spered eo.

— Lavarit, lavarit eme Iann a ho pezet aoun e-bed, me a gar ar c'homzou digaket ha gwella a gavan evit derchel mad d'ar vroiou eo chom hep mont dioutb

— Gwir eo, Iann, mez evelato dioual trak ho spered a-wechou a kav din ez a re-zoun enn traou ha neuze ne ve ket diez d'ezhan rei eur gwall-annon d'ho skiant C'houn Iann a gar ar c'homzou a-ser hag eeun. Emaoch o pouez lavaret din eur c'houservatourien a zo eun teo hag a gouserv Eur ger eo ben-nez Iann, hag a c'hellit da lavaret heb aoun e-beil evelato selaouit pez hag e welimp en ema er geriou traou hag en em zislavar alies Ez *konserv* ez eo red en em harpa war eun dra bennag pe war netra ha gaou eo?

Ha setu Iann o kavet va gwalen, ha lakaat ha beun etre he zaou zourn da zonja ha da bleuz-ir Goude teve eur pennad, e lavar me gav din eus *konserv* eo red da groua en em harpa den ne zalch na na *gouserv* he vadon. ma n'en em *gouserv* ket he-unan Mar! peuze evit en em harpa e kredan eo gwelloc'h bezа harp war eun dra-bennag eget war netra.

Asa, Iann eme ve. deut eo gan-e-hoc'h Pa ranker en em harpa war eun dra-bennag, war netra ec'h en em harpoc'h-e-houn neuze?

War netra, eme Iann? War an diaves Ho c ha va zi-me a zo fountet war he-diaves, hag e kav din eo red d'ar wezen kouu ha d'an den. kaout eur chef he zerc'hel soun.

Me a lavaraz Mes Iann kef ha kef a no war he-hun ec'h en em harpenn ni, war eur c'hef brein pe war eur c'hef zic'h?

— Neuze Iann rar eur profel war-n-han, a lavaraz me a gavfe gwelloc'h eur c'hef zic'h ar ve'hel a laka da veza e-leac'h eur c'hef brein, mac'h en em harper-re war-n-han, a laka da gouea Dre ze eo gwelloc'h pa zonjan en em harpa war eun dra veo aget war eun dra vare. ha war eur vreaz kre eget war eur vreac'h borrat. Evit diskonez d'e hoc'h ne ket eur gaou a lavaran, e kredan beza lennet enn ao-bennag eo chomet alao soonn ha stard kef ar religion, epad ma vrezhe ha ma koueze an ranna enn-dro d'ezhi An dra-ze a lavar d'am speret eo ar religion kre ha ferm, ha pa z eo kre ha ferm ez eo marvad. dre na horjel ket. Eur c'houservatour neuze a die, a dra-sur, en em harpa war ar religion

- Ah! Iann emaoch o vont da lammet dreist ho skiant ha setu petra e hoarvez gan-e-hoc'h, dre gaout eur spered re vraz, evel a lavaren d'e-hoc'h bremaik Evel-hoc'h-e-houn pep tra a zo sklear, mea an dud-all, Iann, n'eo ket ken digabal an traou enn ho fennou rak e-tonez ar gouservatourien ez eur kalz ha ne fell ket d'ezho en em harpa war ar religion gatholik

— Ha perak, eme Iann?

E feu, kaout a ra d'ezho ez eo re eun he fet, ez eu re-he-unan

— Me be gomprenan tamm, eme Iann

— Na me ken nebeud-all

Petra a fell d'ezho neuze, a lavaraz Iann manirel?

Bez e fell d'ezho marvad, rakaat ne ve ket ker reed ar religion ha ma z eo. he nouplaat enn tamm ez ema veza kavet mad gant ar re a zo a-enep d'ezhi

— Ha Iann, digor frank he zaoulagad ha lavaret me am beje kredet eo ar gwirionezion enn ho fas kre-oc'h evit kaout gwirionezion.

An dra-ze a zokoues Iann ez a ho spered enn tam dreist ar barr adarre Hag hen. an den kaer, da zonjal eur pennad ha da lavaret, enn eur c'hoarzin ese eur gagonidet e vi dele distaget ar ger a zalc'he he deod oc'h he zaon

Kavet eo hiroc'h ar gouservatourien-ze a zo kaer kre ha ker ga zoudur n ho deus ket nemm kaza a harp ezet a reont ho armou a-zrepe ha ne fell ket d'ezho skar ho enebourien Ha Iann goude lavaret an dra-ma ha sevel enn he zav

— Ha be-leac'h ez it, Iann a c'houenpoun?

— D'ar gear war-zeun rak an hent eun a gavan ar berra, ha ne garan ket choum da ourzal, ha pa vez kost d'ar gear Ni ama ne gomzom, ket he-vel, hag evelato e lavarumpe anez geriou hag ho deuz eun beveldigez bennag. Ha Iann goude lavaret, ha kregi enn he zav gwelet a ra, eme-han, d'in eboura kaoz a visker-all am boje kemeret, ma karjen, hou ma ne ket eur wialenn eo, a zo bet ar Wenn gan-eh. O vezа maz eo ar greva d'am harpa ha d'en em zilenn gant-hu ma va red. An dra-ma a zesk va skiant d'in Kenavezo ha sec'het e-hoc'h

---

Kaer gwerz-mouez evel-gwir.

ALI

A AN AR ARMOR

Daoust a vraoust. Breiz-Izel ar pez a zo meulet enn nor-lerc'h a no ket gwer nemet e c'hallfe beza enn-hi pe-da Iannik breiz Iannik e vro, mar re iskeat — ar pez ne c'hell beza barrbien, Itron-Varc'harez Perrig da vale. hep brasan penn-da-benn eus he hent

Hor mab en deus sentet ouz-omp ha great mad en deuz me her lavar d'id c'hoaz hag her lavarfe dizag ar bed-holl Gant pou e vemp ni tamallet nemet gant frammanmed fall evel-d-oud-in ha da vestr-skol Pipi-Pugof? En em garet mad oc'h ho taou!

Ia, Pipi, mab he dad eo Kadiou, ha pa z eumoun war va zu gan-ou, me a lavaro d'id c'hoaz ne ket me ha va greg hep-kou. mez kement tud ha mamm

gristen a zo brema ho devez ahà mad ho bugale a raok ho c'has d'ar skolioù laik skoliou an diaoul invantet gant frammansonued evit koll an eneou

Ia ia, Pipi Pigof mar he lad eo kadiou, ha ma vije an holl vugale e Breiz hag e Bro-C'hall bevel oc'h va map-me mistr-skol Ferry vag ha dibreder a-ured, a c'hellfe mont da genneuin d'ar c'hoajou pe da vrouskaat an aod

Kleo c'hoaz, Pipi Ferry hag ar frammansonued bern a ra demouez drezeg ar gristen en e pep giz, hag an eskop hag ar roanmou kristen brema ne c'hellint ket a-walc'h ho bugale da gas en em glevet holl etre-z-ho ev, ober drezel er skol, oudra c'hellint d'ar vistri fall eve hon tud-or ne zigor ket c'hi-nou nemet evel ennoi tre ma z eo da vlasfem hano Doue ?

Evel-se e ve d'ar gerent ha d'ar vugale ober e pep parrez a e-neb ar vistre-skol fall hag, oc'h en em glevet e re-z-ho holl kohan ha braz paour ha providik kriai war-n-ho *Ar ger bihan*, an distera gwir trenk-kamm a avarfent, evel an neuz great va map-me, Pipi Pilgof

Ne ket d'ar-me na d'ar-re a zo bevet ouz-an e rai birviken Pipi frammansouned ho pezennoù !

Me gav d'in gwelet Pipi Pigof, es peuz an ear da c'hoarzin o klevet eur republikan o prezeg evel an aotrou persoun ?

Gra goap kouezh ha ma kar, me ne ran forz e-bed ac'hanoun, klevet a rez, Pipi ? Me a oun ket evel-d-oun-te den da nac'h va badisanz evit beva en eaz gwell e ve gan-en mervel. Me n oun ket frammansonn ha ne d-an birviken evel d'ann-te da werza va eoc'h ar skoul evit deza providik Me a oa kristen a-raok bezn republikan ha gonde e vezin kristen atao Mar d-oun-me ket republikan eo dre ma voan diaoul-poch brema a vad, Pipi ne digoc'he met va c'hompagnid brema e werlad sklear hag e desk d'ho ha pa rafes fraddsanz d-oun ken republikan ha ne vez n kon a drugarez Doue' Desket em meus skañ ha brema e we an hrao pe tra eo ar frammansouned a lavar hont ez ot republikaned Tud ot, repet Pipi, ma ta aoun d'id d war va c'hanoun na oad ar re-ze na ne gaouront, evel-d-oun-te Pipi demet evit ho c'hurf hag ho naer hep selaet. Ha pa grevfe an aoul ad endro d'ezho euz a be du na penaoz e teu an traou

Kleo brema eur zonn a gan-en Pipi

Ar mestr skol fall ne ket kountant euz va map, na me avez n oun ket komz aot euz ar mestr-skol

Va dever eo lenna va map euz ar skol laik, skol lakez a diefen-hi lavaret hag hen lenna a rio, hag e lavaran a-vel anna pa z oun unear, Pipi e kasin anezhan da skol ar frered

Kleo gan-en, ne demo ket he-unan kaer eus a di da vestr-skol hag a-raok fin ar miz a zeu, e vezo rouez ar vugale enn da skol laik

E p ar frered, va map hag ar re a selo di d'he beul ne raint ket skuiik-tich, evel a reant a-raok, Eno e teskint ho relijon, kenta ha gwella tra a zo, hag ouspenn kaz a draue-ad n'ho divje desket birviken enn da skol laik-te Pipi

Mar d-eo bet beteg-neu bugale ar skolioù laik, beb examun pell war-lerc'h bugale ar frered, evit brema ar re-ma a relo pelloc'h c'hoaz eun ho raok, rak dioc'h a lavar va map hag ar vugale-a evel-d-han ar skol ne'z eo ken ev desku eve a-raok brema o ens ken a ober nemet selaou ar mestr o chanjal a war-benn traou ne c'hoar ha ne c'houezo birviken be-unan petra eo Ar vugale a deufo a-raok fin ar miz a zeu enz a di da vestr-skol Pipi a choumo da skoua er gear, dioc'h a c'houzoun hag hervez ma ro ar lezeu gwir d'ho c'herent

Brema Pipi Pigof eo great gan-en va disklerna nèrez ha va dever gra ia pe ne ha kenavezo !

* *

Jerom Kar O selaou hag o klevet Eozen Sparler Pipi Pigof a oa choumet mud, mantret ha diod epad an amzer Pa voe ar kaz, ar mear a gavaz he zesd hag a lavaraz

— Ac'hanta, komz ar skol petra zonjal brema war gement hoc'h eus klevet kouiz ha me ? Hag ali e vec'h da goundaon, noan-benbag enn ho zouez ?

Perez Tanabardon a respountas C'hoa, mear, hoc'h euz aoun, war a walan, ha lez e c'heilit kaout vez me gav d'in n'hoc'h eus ket klevet kalz a c'hevier gant an amezho, ha va ali-me a zo, ne ket a-vad gant aoun rak den tamm e-bed, mez dre ma kav d'in eo al lealta tra a ve da ober, va ali-me a zo ne ve ket mesket den e-bed enn dro-ma

Ha c'houi zo, eme ar moar d'ar re-all ?

Hon ali ni a zo avez, eveo a lavar Perez Tanabardon

Pa z emaoc'h huil enn eur rouez, ne dalv ket d'in mont enn hoc'h enep anez, em bije flemmet dano anezhi.

Oh ia marvan Mazo Kergourlaouen hag Eozen Sparler, eme Tanabardon ?

Ar gollvel, ar c'hounikl hag eur c'hoz tarv kaer, kos a-raok he zonjer

E kear eur c'hounikl zounank
Kounnik a renz eur vintinvez
Eun tamm k ouarn eo ar baotroz
Ne voe ket fiez d'ezh, rak ar mestr a oa diank
Gant-hi a enn eun dro he groum anbez-hoc'h,
Pad m edo dibreder ar c'hounik, enn he roll
O c'hoari mintin mad,
E-touez ar giz war lez ar c'hoat
Gonde dibri eun tamm. lammat, ober kant tro.
Iaun gounik d'he doul a zistro.

Fri moan ar gwërailiok ma er meaz o sevel
Pe gonlz ar mesr a vje deuet
« Na petra velan-me. Aotrou Doue an dud vad,
Eme a. loenik paour kaset a ai he dad ?
Er-menz ar han stroun kaërel,
Pe dioc'h-to me in a c'hervel
Kement tenn-kaz a zo ar vro ! »
An dronnis-ma koant. b er ha soann he lavo,
D'ar c'hounikl a lavar
Ez eo. michans, an douar
Da neb a c'hell he baka, a eus forz e pe zoare.
« Eur gwaen gaer e se
Da zifo ia, me-z-he gweier brema brezel
Ha c'hoari o sevel
Diwar benn eur tos-coal
A zo da vont e-barz ken enk, ker striz ri oul
M eo red trolue ai, mont war ar parlochon.
Kignat ar c'hof ar c'hein a oc'h mein ar mogerion
Ha pa va eur ronapierez
Zo-ken,
Me garfe gou , dre he lezen
Ez eo bet roet kentoc h da Fanch pe da C'halàz,
Map ia Ber pe nuz da Vil.
Eget na d-eo da Laou pioir ker kre ha ken huel,
Eget na d-eo d'in-mo vez ?
Ar c'hounikl a lavar er oet atao ar c'h z
Gant ai loened ha gaol ar Rouanez.
Da zeze eon ne gear pep den ema he zivriz
« Dre lezen ze me-z-han,eo ez oun-me perc'hen
D'an tou -ma ne d-eo ket eur pes kaer,
Eme-c'hou eat eun-han dre zaer «
A-rumm da-rumm eo bet hon tra,
Digant Ivon da laer in-me gant he-ma. »
« Tra ar c'hen a perc'hen
Hag h a zo gwelloc'h wazed,
Eme a. doa republikan.
A vez diwar an hoh d war gouez Paol ha Jann ?
Evit ouviz, ar c'harr a chomm atao chalet.
Eme r gaerel d ar hounikl, d-omp a han da welet
An aotrou ta obizek zo barder-ma ar vro. »
An aotrou ze a doa eun tarv-kaz ornuet-mad.
Touz he denn ha bac'h ne lagad
Eur mitouik an donva, c'houe, ne b ha fredo,
Gan. eur penoad redo-stoup fo la eur wiadeu,
Temn a war ar bloue dauvez meur a guden,
Eur c baz eus ar c'hoser, a vouse harzin atao,
Gant-han he vin kamm kuzet d adar he bao ,
Eur c'haz-azen. louc.k. mez gwisiek
Da c'honzout pen tro-bleg
He lavar pel troiuel
A zo gant peb stread louz a zo gant peb banel
A zigas arc'hant d ae c'houer
Jann Gounikl ra laouen dirak harn an aotrou
Deut dira-z-han ho daou.
Grobiz o stou. d'ezho a lavar
— « Va bugale, tostait, tostait. me zo bouzar,
Ha deut koz enn ene taul o re-redeg gedoun »
Ho daou e tostajont, hep diskred hag heb aoun
O welet ez edo war-n-bed lagi d'ho laka,
An taftouz gant he bao. ha ker goastad ha tra.
Laka an diou gorren, da ganta kein oc'h kein,
Ha goude ho dispenn da beur-zibri he zen

Diwar benn an dra-ma ve kalz da lavaret
Eon amzer zo brema.
Eskoaz kement n eus bet
Ar bed a gosa-kaer ha petra ne wela
Piou ne c'hoar eus ama skouer tud n int ket rouez
Eun hur aro. eun hor. touez
N eus izomm d'ho henvel

Mar sao heg ha brezel ire Rone nag Impalaer,
Hag e kear egue mar d-a aman dre zaer
Da fin an abaden
A vezi dre-z-ho,
An eil gevren e-ben
Kutuillet a vezo
Gant ar Grobiz k kamm
Hen-nez zo koz ha mad Kalz zo he vap-nena,
Ar republikaned he vogaie vihan
E peb amzer zo bet a loa-vansoun, brema

Evit ar gaerel voan
Zo eat, ano eur rampa. e l r c hounikl bihan,
Ar pez e deveuz great a zo zerz eul loen fall,
Perz en laer vo paket eun eun tonil-bennag-al
Nub a ra droug atao
Ne c'hell pilat hep saol kaer en deuz, ar gill-nao.

Kaer a zo lavaret, koaor a zo war an deiz,
An oan a rank tec'het rak saulfou tud ar bleiz.
An oan-ze en ar bobi dahet gan ar gevier
A zispleg o ra-z-han tapousan trend a ger,
Ne d-emont war he dro. nemet pa vezo red
Kaou. he vouez digant-han da veza deputed.
Goude, goude a-vat e reont goab anezha,
Hag e vezont klevet, a-hell ha dre-ama,
O lavaret heb aoun « pobl pen-zaout ha d boell
Pa t omp brema gan-ez savet dreist an gerniel,
E plegi a omp da gorf e ro a omp da groc'hen,
Hag a-unan hon dreid e flastrump d'ho da benn »
Ar re-ze va c'hredn. ton diwar ar mesnu,
Zo ar republikaned, kaërelen an hentchou,
A zivarc'ho ho for da vont enn ho tiez.
Da zisti ho para ha goude ho laerez,
D'ho laza, mar gellont, hep kaou ouz-hoc'h truez.

Ro d ezho pobl, atao. ro d'ezho da vouez !

G. MILIN

LÈKEY-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA. AR SKOL DRE FORS.
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

TRIDE NOSVEZ.

AR SKOL LAIK PE AR SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Herve Bermeur Petra c'houi en em glemm brema ivez, Lan ? Mad, me a lavar d e-hoc'h eo evit petra ho pezo kresk war ho taillou, eo evit

netra ho pezo amand. eo evit netra ho pezo prizoun. Hag eo h en em gemmat c'hoaz gonde, Lan? Karoulle Evit pou hoc'h-euz-c houn votet bep tro. mar piz ?

Jann Gabarr C'houn Herve, *A* lavar ar wirionez ato diwar hanter-farz Ia ar wirionez evel m ema, hag a laka da skrijal, pa zonjer mad petra eo.

Jerom Fur — Abaoue eo kresket hardiségez ar frammansouned brema e komzont freasoc'h

« Skol ar re elen a zo, eme-z-eo, diazezet war ar relijon rel jon prevelet hag a renn diwar brinsipon koz greal gant dam ond ne fe d'ezho nemet lakaat ar sperejon da blega e-beac'h rei digor d ezho da zevel

« Skol ar veleien a zo great evit derc hel ar bobl dizesk ha goulan zac'h »

Andre Penoar — Relijon enn Doue ganet e ve den ha marvet fre gand vez evit saveter an dud holl ar re jon-ze a gav d in. ne ket eun dizenor d ar sperejon brasa piegn d'ezh Ar rei, on-ze ha pa ve koz. ne ket lost la veza prevedet kenaoc'h e vezo debret gan ar c'houn roun korfou loaz gagn ar re a brezeg enn he enep.

Herve Reuneur Karoulle ar veleien ma kreoient ac'hanoun-me a diefe mont d ar skol gant ar frammansouned Neuze a-vad e vent doktored dioc'h-tu

Jerom Fur — A-vrema. e c'heller lavaret hob aoun, mar deuz lenva jen enn hi-deodag ama gant bugale an drouk-sperejd rak ar Wirionez a zo enn Av e a strink dinnt-hi pep sklerijen war bugale an Iliz Katholik.

Brema amezeien emaoc'h « vont da gleved traou spountuz dishounket euz an Ifern. Enn eur ho zelaou gaoa ho t skouarn stank'h ho sperejd ha manoc'h e hoaz ho kaloun.

Lavaret a reont

Herve Reuneur Piou, Jerom ? Ar frammansou-zeu-ch-aal enn ho c hreier marvad ? Karoulle !

Jerom Fur Ia ma Herve ist ac'hanoun da leno

« *Lazr* a ar skol a zo *dehathaizet* pe *dishretianiza* anezhi.

Herve Reuneur Me so diviner, Jerom Ha ne ket *langach* chatal an dra-ze ? Karoulle

Jerom Fur Kievet a rit brema amezeien. n'ho deus ken a vez ar frammansouned evit lavaret petra fell d'ezho e kemen sa bubi k a zo. e konsel munispal Paris, ha beteg e kambr an deputed zo-ken.

Krial blijal a reont evel tud vêzo, harzal evel chas dichoulennet, enn eun doare evel-kent, ma c'hoar an hoc petra lavaront

Eur vanden frammansouned a zo e Marseill

« N eus ken a blas evit Doue enn hor sklant nag enn hor sperad Kenta droug a rear d'ar bugel, eo parlant d ezhan euz a eur relijon Evel-se, e teaker d'ezhan daoulina dirak traou briket ha marelletr da zaouzek vloaz pa z aio da zeski he vicher, e vezo eun *imbecil parfet* ! »

Andre Penoar - Blasfemou skrijez Jerom

Herve Reuneur Tendon ar re-ze. Andre, ha ma ho fakfen-me a noan va c'houste zaoz, karoulle ! ne ve ken,goune. kement a fich gant ho begon

Jerom Fur Brema. amezeien. kaoz, eur raport a zo bet lennet e konsel munispal Paris

« Hor poan a lakeomp evit ma vezo kaset kuit kement frer ha seur a zo oc'h ober skol hag rvez evit ma vezo *laeret* ar skolion.

Herve Reuneur Da lavaret eo, marvad, Jerom, evit ma vezo great e pep leac'h skol an diaoul, karoulle ! da gor na petra ken eneou keiz ar vugale ?

Jerom Fur Ia ia. Herve Eno c'hoaz e voe tamallet ar c hiz fall a roa da rei ar vugale pesaud. evel *lor an Imitatione natur Jesus-Krist, an t ire.* War an dra-ze. ar frammansouned a skrive c hoaz « N a zo hor c'harg pehaat ar bêleg dioc'h ar skol enn hano *liberte ar gouzioni* ! n a zo hor c harg kaoz a pep giz e-n hor gallout d gas ar skolion la veza *laik* eve ma teont beza ni a gred eo hor c'harg dreist-hol rei d'ar vugale lor ron hag a zo *laik* hep-kenn, evit prisiou da zeski a ezho ho re goo »

Ar prisiou *laik* zo ne von enn-ho nemet drouk d ar vugale da zeski. An hini a gomze evel-se, enn ne raport, en d-on goulennet c'hoaz ma vije tennet euz ar skolion machon *Jezus-Krist* hag he vamm vinn ge.ar Werc'hez Vari

Herve Reuneur - Nann, nann. arabad on e vije er skolion netra ia zigas da zonj d ar vugale euz a Zoue nag euz a relijon ha seta eno Karoulle *Liberte a gouzi euz* ar frammansouned !

Jerom Fur Ne ket a-walc'h c'hoaz Seta petra lavar enn all

« Lakaat an holl skolion da veza *laik* ar c'henta labour a rie ober konsel munispal Paris.

« Enn hor skolion. e esker c hoaz eo ar greden hag ar relijon gristen a rie beza, evel ma lavarfen, *aichen* pep deskadorez

« Skolia ar vugale evel a ra ar frered hag ar seurezed. a zo ho c'has da gol »

« Ar c'houzel-ze a c'houlenne vez beza mesur war an dra-zo, ar c kas kuit anezho ar gristenien gallolik. ha gellout ho re dioc'h ferm pe ho zerra.

(*Eur pennad-all eur wech-all*,

Ar Merer G. MILIN

Kemper, embannet gant An DE KERANGAL.

TRIWECVED BLOAVEZ. (N° 48) AR ZADORN, 10 A EU 1883

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

PRIS AR GAZETEN, HER BLOAZ.
Ar Finister
Ar Morbihan
Côtes-du-Nord } 6 mond
Ar rest eus ar Frans 9 lur
Ar broioù all evel gwir ar post.

D'ezhan hon Gwaster, ma hon Skoaz
nemet hor Salver Jesus, Skoaz.

An holl boemoriezh a dle bout great da hor bro hag ar gouren, dre an Aotrou DE KERANGAL, bet-kent.

D'ezhan hemp e dle hon holl kenvreuriezhoù bout dirollet ha kaset war-raog.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Casimir-Barthélemy, à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

AR BLEIZ.

Ur wech all e tremen ar re-ma em gar ar gazeten Feiz ha Breiz gant ho. D'he rei da lenn ema dre d'ezhe d'ho c'herent d'ho mignouned d'ho amezeien ha dreist ar re all d'ar re amezh. E gwirionez eus heza republikaned. Fur republikan mar en deuz unan tr'hoaz a c'heil eun den pe zoaz, gwelet ar marionez ha pemp dioc'h he gwerel

Kemper, 10 a eu du 1883

Evit obber netra, nevr'hanve !
Evit labourat mad, netra !

Ha klevet hoc'h eux-c'hoaz Bretonned pe labour e deuz great ar Gambr e Paris, an derrenou d'ezhan-ma ? Marvaf n'hoc'h eus klevet netra rak gant ho labourou n'hoc'h eus ket re a amzer da gof evit lenn kazetennou

A-werhon, e kemenit-se Bretonned, e ve mad d'e-hoc'h lenn eun tamm mouc'h evit ma rit. Laboural da vaga ar c'hoef a zo da genta gwir-eo, o veza mar eo rei beva mez e korf pep den en deu eur sperejenn hag eur galoun hag a c'houlen, nemet ar re ze. Neza maget gant ar wirionez a gaver el levrioù hag er c'hazetennoù mall Lenn ne oas mouse nemet traou fall a leunfet

Brema, d-eump da gaoud an deputeed, e Kambr Paris.

Unan-bennag eux ar re-ma, hep sonjal kalz e voa d'ebrel-kaer diga ar Frans, kik hag estero, gant he genseurted, a lakeaz e vije lec'h rei eur gwenneg-bennag e kommunioù ar vro, d'ar vered ha d'ho c'housk ierien

War genemb'se e ra eul labour da c'houlenn digant ar Gambr eur jezen evit ma vijen paet holl Ar paour kez den ne ket bet setaouet pell, e raog c'her eo bet kaset, hen hag he c'houlen da bourc'hmp

Evel a weut, an deputeed ne reont forz e-bed petra zonjo ha petra a gararo anezho ar vered ha konseilleriein ar c'hommunioù

Gouzout an deputé-ma a oa eul konnskonde, ha lealoc'h kalz e vije bet, m'en devije savaret e ha mignouned eur pennad brao a zo ma kargomp anna hor godelioù heb ober netra brema eta e kar d'eo pa z int lenn a-walc'h e ve gwell pass vez d'ho zro, ar re a labour ev a mad ar bobl, mouc'h marteze evo-omp-eo. Me zavar ar vered ha konseilleriein ar c'hommunioù e Frans Ha pa z eo brema oert an amzer hanv me, da genta, a ra an dilèz eus va femp lur war-n-ugent bemdez hag a c'houlenn ma reoc'h bou evel d'oun evit ma vezo paet. diwar eur mare ar re a labour e gwirionez a

E-touez war-dro pemp kant nao hag hanter kant republikan a zo er Gambr e Paris, me gaoustrfe eu. lur bolun oc'h enn hanter kornad na ve kavet unan da lavarel ar pez a zo a-raok.

Dre vurzhol, ma ve unan eus leadted hag hardizhgenn a-walc'h d'ezhan da zigeri he c'houen da zukulpa kement-all e c'heiil kredi e savfe a-bred ar raog war-n-han eux a berar c'hoin ar Gambr rak enn amzer ar Repu lik ar re boll a labour evit ar beol hag a ra vad d'ezhan ar re-ze na vije ouzh d'ezhe neza nemet pemp mizvez tra diemez e-leac'h ar re ne reont neza nemet bemdez drouz war boull e pep gra z zo. ar re ze hep-kenn a dle kaout pemp ur war-n-ugent bemdez, ha marteze eun darn vraz anezho, suspenn enn neac'h ,nal kement-all a gil mourn Ha setu eno. Bretonned, petra c'hoarvez gant ar bobl goude m en devez votet evit republikaned! Ha ne lavar ne paet mad harvez he labour?

Brema ez eux eun *bra* a lavarel

Ar re a hanoc'h, Bretonned a lenn *Feiz ha Breiz* he deuz gwelet er gazeten zo. m eus ket gwan-he l e c'hoaz, e roe da entend e vije dleet ober unan a zaou pass kement hini a oa e karg pe choum hep pass nikun

Lavaret-zo bremaik ho devna an deputeed da nebeuta pemp lur war n ugent bemdez, ar senatourien n'ho deus ket nebeuloc'h ivez

Ha gouzout ra da genta, da c'houzout ho arc'hant, ar braz anezho ? Evit gouzout an dra-ze eo red gwelet pe seurt traou ai Enn ho-zouez ne weler nemet kus-meuriied n'ho deus klanvour e-bed da barea dre na vent evit rei eur sparj a-zoare da

eur c'has bahaus. ma re re-eigh war-n-ehan defot mont war vezh eun ho zoun ne deuz nemet koz-alvokaled ha ma vont lakeat da c'henn noaz bennag. her c'hafe war eeun d'ar galeur ha pa n'en defe great nemet un ar groaz pe seiled a gave ec'h penn bras ar frammansonned eun ho zouez ne gaver nemet an oberien fall eur an arme hir da gregi tersien kear pa gievont fromm ar poliserien o tagal ennhe-dro d'ezho

Mad Bretonned ar sefiuned-se. an avokaled ne an oberien-se anavezet gant an holl evit tud n'ho deus ket gellet dont a-benn da c'hounid ho hoaz dre ho machet ar re se ne a zo deut dirak ar bobl da c'houlenn he vouez evit bezan sepuleed ha senatourien. Mes kierit c'hoaz ma ne c'hounfont tamm ho machet e c'hounfont avaret gwiriek bras. ha teurel penliern e dienta gl ar bobl d'ho zalia. ar bobl ec'h ho gwiriet gwiriet evel an-tronson manegou ker nemara war ho minou hag ha frizet he daro ha inned ar c'hanifiz war-zoul ho mec'hiennou. ar bobl e kleiet ho c'hounsou, ker mad ha re an re-ala pa dremelas gwechall-gozt Adam hag Eva eun ho c'hoat ar boull a grad an traou-se hag ho laka da vont a gamproz Paris da zifenn he wirion ha da ober he vad.

Ha petra ho deuz great ar re-se. Bretonned, abaoue ar Republik ha dreist-holl abaoue pemp pleaz a zo ?

Vad e-bed n'ho deuz great boukaus d'ar bobl ha penaoz e rafen vad ? Nann ket evit gouzout ho hoad unan ho machet hag e c'hellfent ober mad eur vicher-zo dianoch eur vicher n'ho deuz dezhot na klaskat devi boukaus ar vicher da vea an dud ha traou ar c'hontanamant ?

Gwechall e dindan ar Rouzed. ar garg a sepulte pe a senatourien ne veze roet nemet da dud gwiriek. da dud anavezet mad evit bezan labourat bed ho hoaz. da zevi gouzaru ar vro eun departamanchou. d'an dud se hep-ken e veze roet. harg da c'houzanv ar vro. e Paris. Neuze savet hueloc'h tre ho onnizi dre ho gwiryez. dre ho enor ec'h enorent ar re o c'hase da Baris e tilenmont gwirione tud ho bro hag ho bro vea e pep gur. dre genvrat labour a reont. abaoue vad alies.

Mar d-eo deut ar Franz da veza ar vro gentil a oa eun Europ, a-raok ar revolusion vras e c'hell her kroui e dre na kavet hini, eun amzer-se. tud diaz, born ha hort a spered hag a gorf evel hiviziu evit representi ar vro

Pa ar c'houlenn se neuz ne veze ket galvet ann holl evel hiviziu da benvel an depuleed evit an dra se e rankaet bezan d'ehouzout a-raok e vea skrivet ar pegn. Hiviziu a-vad eun tarzel, ne c'h ar na lenn. na skrifo nemet a zeu h an hent o hec'h hinou hiviziu eur mevel ar a lex he dud da verzel gant an nasaon. hiviziu an hini eur manifest pe eul lizer a c'hoar kuzet ho droug a vezo lakeat ho mouez kenit ha mouez ar re fall, ar re c'hwezuila, ar re oaeza a zo

D'ar c'houlenn-se c'hoaz an depuleed a kavet da vont da Baris a vezo hiviziu. diwanet pa zihabet mad e pep renk hag e pep stad a vuez

Neuze n'eus lorz eus a betra e vezo kaset ar Gampr e kavet rak ta tud goest da zifa ha ar gudzo penn-ha bras d'ezo rak an holl eus An dud se oa-pron ma c'houlenn ho machet a c'houzo pemp vez evel ma c'houlennet mat

Eno amzer se ouspenn ne veze ket kaset da gas kuit a zepuleed da Baris gwiriek e kavet kas di ar re welaz ha pa vje nebeud anezho. hag a gwirvoez bihanoc'h e voa ho over rgrt bruma, mes kaoz braoc'h e vouzi a boaz a skiant hag a c'hwiziegez

Ar re-se an depuleed-se. ne d-eant ket neuze da Baris da garga ho gudelion Kanvet gant ar vro, ne c'houlennent netra nemet ar c'hoar da labourat evit-hi. nemet lakaat he respet hag he enor e-touez an nasaon all Ho onestiz hag ho labour zid a ruent evit netra d'ho lez evel ma re bruma c'hoaz ar revel hag ar gouzelierien vad ar c'hommunion war ar meaz hag er c'hiriou

Neuze, perak ar re ma. a zibour bemdez evit ar gwella a oa bet ket pell. epad ma paer depuleed ha senatourien a oa mad nemet da gas ar vro a-bez war he leun da gaol ?

* * *

Ha na re roaz bruma gwennek e bed. evel gwechall d'an depuleed na d'ar senatourien petra a c'hoarvezfe ? Ha lavaret e re-zint ar vro ?

Ar pez a c'hoarvezfe ma re ra lezen evel hoanez e Franz ro ne welfe'h mui. Bretonned, o lout war ho tro, e marc'an eiziamant an traou-se a zo evel ar c'houlen-a-marv e a anavezit. pa evel ar c'hellen n'ez a blaot dann ho flemm eun taol kaoza ha ne vezint nemet gwanoa war ho lerc'h E gwirionez, an hini-se a re d'ar republikaped neuze ere eun taol bet marc'h a bladimort dindan he daner ar c'hos-kroilen koaz a lavarer Neuze c'houi hag an holl Bretonned, a ve sezet e pevar c'hant zabouret ha da c'hounid barn d'ho kroaguz ha d'ho pegas

Ar re a ve kavet sepuleed ha senatourien neuze disheveli-kaer doc'h ar re a zo bremañ. ne soaplent ken eun arc'hant ha n'ho defe skled nemet da ober ho devez e koustiano nemet da vont tud d'ho bro ha da dud ho bro Etre daouarn tud evel ar re-se ar Franz ne ve ket pell evit sevel eun ar vro eur an diskant eun ar riben a zo oc'h ha lakaa gan framansonned ar Republik

Daoust ha penn Bretonned a re, nemet Doue, ev i nivez e gwirionez pe n'a-benn an dreug a zo bet great gant-ho hag a vont c'hoaz bemdez d'ho bro d'ho frez d'ho relijon ? Ia pell a zaverfe mad pell kant milvez a zo eat abaoue ma

reu ar Republik e Frans, euz a c'holellou ar bobl e godellou ar frammansouned a zo du-ze e Paris ?

Ouspenn an deputeed hag ar senatourien pedall a zo eno. Mar stred hag ar Ministred, o kargo ho taic'h abaoue re-bell a zo, hag o tout da lakaat ar skrab war an arc'hant, an ere-rumm war-lerc'h eur rumm-all alegenta, evel ma vent o c'hoari digloch-dialc'houez pe o kas ar mad, ne ket ar fall er meaz. Ia, ia, an arc'hant a ra ganto-bo a gildourn pe dre starn an daol ama hag a-hont hag e pep leac'h Evelse ped kant, ha ped kant milionaù c'hoaz a zo eat hag a ra bemdez da vilionou gwenn d'ar bobl ?

An traon-ze ha kant tra-all, ne ve den evit ho displega mad an traon-ze ne vo kon anezho e Frans, ma ve great eul lezen evel an hini a Javaror Den a skuant e-bed ne c'hellfe nac'h na vo al lezen-ze, unan euz ar re wella hag euz ar re genta a diefe beza great.

Mes soñuz ker mad o ve da stanka daro euz a c'houlou brasa ar vro, al lezen-ze, ne vezo great birviken endra nadoo ar Republik An dra-ze a c'heller da gredi, rak ar frammansouned, republikaned ar c'houarnamant, o veva dioc'h klanved ha goulioù ar vro, debret ha lazet gant-ho, ne fell ket d'ezho e parefe birviken

War gement-se, evelato, kaer ho defe klask eneb, e vent diskaret gant ar bobl, ma karfe an dud onest en em glevet mad, pe na choum hon hep mont da voti, pe da vont holl da voti, a-enep kement republikan a c'houlenfe ho mouez

An doare genta, choum hep mont da voti, ne ket ar wella evit-hi da veza an eusa. Dre an hentse, e kerz ar braz euz an dud brema, rak pa vez nano da voti, kouz e Breiz hag el leac'h-all war ar meaz evel er c'hêriou, e weler an diou dredere-hanter euz an dud wella o choum hep mont war dro voti e-bed diskouez a reont evel-se ent skuiz gant ar Republik, mez o veza ma voti atao ar republikaned er ho zud, na peurala e c'hoarvez, ma vez a louen vrasa euz an dud hag ar re onesta iver, kabestret gant al lodou vihana ha gant ar re falla ouspenn

Setu e pe zoare, Breizaned, e pad kend-all ar Republik eno hor bro.

Ne ve ket hevel, ma talc'hfe an holl gristenien da vont da voti hep tro Neuze ne ve ket diez dezho dre ho nifer braz, trec'hi ar republikaned ha trec'hi ar Republik ne gouezo, e gaz-all e-ned nemet dre ar brezel, evel ma z eo bet savet.

Ar brezel-ze, diabarz pe diavaez, pe, marteze, diavaez ha diabarz, ne c'houfe dale nemeur dioc'h an doare ma z a an traou eun dro Evit gant ar Republik brema ne d-a ket kaer ar stad Ar republikaned o en em gievont tamm ebe-z-ho, e Paris. Ar re anezho a zo oc'h taol leun ho c'hof ha hoed fonnuz enn ho rasiet, ne fell ket dezho rak oskenn d'ar c'hofou bilig ha gouilo. Penaoz neuze e c'hellfent-hi en em glévet ?

Euz an diznuvaniez-se, a telo bemdez war gresk, e c'hell dont hep dale nez eleksionou jeneral dre ar vro

Neuze e vezo tro ar gristenien, n'ho deuz, evel a welont netra vad da baka dioc'h ar Republik, Ia, neuze, e vezo d'ezho en em glevet mad da vont holl da voti a-enep kement republikan a zo, ha pa Iavarfent-holl e vent ind a feiz ha sent zo-ken diskennet euz an nev

Ar Republik, euz e zent a rafe draoulou

Mesia kanaouen gaer eus Barz Iaouank

DAN IVROUN-VARIA A LOUHA.

N'em meuz gwelet eun eun dachen,
Ta eur roc'h dindan eun derven,
Skeuden Mari, eur skeuden wenn.

He skeuden gaer am meuz gwelet
'Vel pa euz an nav diskennet.
Den em ziskouez da Vernadet.

E-leiz a dud an tro-war-dro,
O pedi Rouanez an nevo
Da deul eur zell war Breiz, ho bro.

Ha daoulinet war ar bleinen,
Enn eur gana a-bouez ho fenn,
Hi lavare dre ho feden

« Braz ha bihan, holl daonet,
« Dirag an skeuden vuniget.
« Gwerc'hez, hon mamm hon diwallet !

« Hon diwallet eun pep mare,
« Hon diwallet ha noz ha de,
« Gwerc'hez, hon mamm ha mamm Doue »

Ha dirag ho mamm vinniget
Ar boul er bleinen daoulinet
A gane a gane hepred

A-rez ar skeuden adouret,
E-c'harz ar bobl-ze daoulinet,
Tost d'an derven me meuz gwelet

Gwelet am meuz, tost d'an derven,
O kana, war eur bod spern-gwenn,
Eun evnik koant, he vek melen.

— Evnik a gan war ar spern-gwenn,
Lavar 'vit piou da ganaouen,
Da zon kerzin ha zaouen ?

Hag euz a veg ar bod bleuniet,
An evnik d'in an neuz laret
— « Vn ar Werc'hez, meurbed-karet. »

Hag hen da gana adarre,
Ha gant-han ivez e kane
Eur waz vihan a dremene.

— Lavar d'in-me, gwazik vihan.
Vit pion, 'touez ar bokedou glao,
Ruilhez da zour, flour vel da gan ?

Hag ar wazik laraz dimm-me
O voa kouziet oa draon e mene
— « Evit ar Werc'hez, mamm Done. »

Ha donn ar waz enn eur dremen
Goustadik dindan ar c'hlazen,
A hibonde he c'hanaouen

Ha kichen ar roc'h vinniget,
Ban meien war-n-hi divanet,
Monez an avel vje kléwet

— « Avel glouar, lenn a c'houez-vad,
Evit pion, dre zélion ar c'hoat,
Da gléver-in o c'hoantaat ?

Ha monez avel glouar serr-noz
An neuz respountet d'am menoz
— « Evit Gwerc'hez ar Baradoz. »

Neuze d'an nev saviz ma fenn
Hag a weliz eur stereden
A weliz ar wereisaouen

— Lavar dim-me, o stereden,
Va pion enn nev, a-nz d'am fenn
A strinkes-te da skierijen ?

— « Me a zo amañ, eme-z-hi,
Enn pad an noz o ugeroa,
O rei skierijen da Vari »

Ha kaeroc'h-kaer a-uz d'am fenn,
Vel eur rod-heol hirz an oabren.
E pere ar wereisaouen.

Pa n'oa mui den war an dachen,
Pa oa lavet evn ar spern-gwenn,
A riz da Vari ma fedon

— « Evit-hoc'h, Gwerc'hez an Arvor,
« Gwerc'hez an donar hag ar mor
« Vid-hoc'h ma c'halon zo digor

« Selaouet, o Gwerc'hes santel,
« Selaouet pedan ho pugel,
« Miret ar Fe enn Breiz-Izel

« Miret ho Fe d'ar Vretoned
« Miret d'he ho iez hanniget,
« Iez ar zent ha iez ar barzed !

Ha flourig-flour gant an dragonien
A hibonde e waz o tremen,
A-uz pare ar stereden

F.-R. Cadoudal

Bisavezion kenta Pi IX.

II

Yan-Vari Mastaï en skolaj.

D'an oad a zaouzec vloas, ar c'hemt iaouank oue kaset da ober he stud e skolaj Volterra, e bro an Toscane, hag eno e tremenas c'huec'h vloas. Dre ar brezel great er vro-ze gant Bonapart. Volterra a roa denet da veza eur Vro-C'hall Er bloavez 1810, unan eus ar pennou bras a roa e kommandi var skolioù ar c'houarnamant, a deuas di da velet e pe stad oa ar studi Lod eus an dud-ze, hanvet e galiek *Inspecteur*, a zo lemm ho lagad Drem an den iaouank Mastaï, he daz ledan he lagad ben ha frank-digor a blijas d'an autrou-mañ. Ebad oa gant-hanober d'ezhan goulen var gouien Mastaï a respountas gant kement a furnez hag a c'houzieges, ma lavaras an Inspecteur d'an autrou prinsipal mestr ar skolaj « Setu ize, eme-z-han, enn den iaouank hag a rei hent, ma na zav ket barr anzer da stourm out-han. »

An inspecteur zo marō er bloavez 1830 E tlie beza klevet oa kloarek iaouank Volterra dent da Arc'heskop, e Spoleto, ha kontant bras oa da veza bet divinour da v'hana eur wech

Petra o dije sonjet ha lavaret, ma en dje, nebeut bloavezioù goudeze, her guelet Pap, ha memes unan eus ar c'henta Kouanet ha Patet a zo bet azezet var eun tron ?

III

Mastaï delek

Yan-Vari Mastaï ne falle ket d'ezhan chom er bed, mes en em rei ol da Zoue ha da zavidigez an eneou N'oa e viret out-han da reseo an urzion sakr nemet eur c'hlenvel estranj, a lavarer anezhan an *drouk-sant* Ar vedisinet o doa anzavet ne vije morse pare, hag ouspen-ze, en dije ar boanze great d'ezhan eur goap-diro Gouscoude, pared reus. Kredabl oras, ne oue ket heb mirak, hag e-unan e aked an disaro-ze a ar oc'het var gount ar Verc'hes Vari, oa bet konsakret dezhi gant he vam, raktal mos deus er bed-ma.

Daoust m oa pare, ne oue great delek nemet dre zispans hag ouspen, dep tro ma lavare an ofern, e ranke kaout eno he gichen eur belek-ali-bennag, gant aoun na vije kouzet e drouk Kement-se a roa poanius ev.t-han Eun deiz, setu ien ea a en em strinka e-c'harz tron ar Pab Pi VII. « Mar d-eo possubl, eme-z-han o Tad Santel, ezit ac'hanon da lavaret an ofern va-unan heb ma vo red din kaout eur belek d'am assista » ar Pab a beg en he zorn, her sevel a ra en he zi. hag e lavar dezhan « Ia, ar c'hras-ze a roan c'hoas d'oc'h a greiz kaloun, rag kred a ran ne zistroi mui d'oc'h ar c'hlenvet kriz en deus kemeret ho pennet »

Guir a lavare, rag bikoas ma gouue-ze, Mastaï ne goezas e drouk-sant,

Ha breman, petra e teu-hon da vean ? ne gleuk nag henor na gloar D'ar zul Pask 1849, e lavaras he ofern genta e Roum en ... s Santes-Anna ar-Gi vri en en eun hospital hanvet Tata Giovani Eno e chomas belek an hospital-se doug seiz vlons En ti-se ez oa eur c'hani bennag a vugale emzivad, dastumet ha d'gemerel eno gan. eur gwaer-kaer mansonner hag a oa he hano *Giovani Borgo* Ar vugale ne reant anezhan nemet *papa Giovani* ha setu pred roet re d'an den an hano *papa Jean* pe *Jean Giovani* An autron Mastai en em ganeiges, ha mad ono digemerel ev t ankour ar mansonnerez-se a zouzans Doue da zevel ha da instrui ar vugaligou-se

Nebeut amzer goude-ze Giovan a varvas hag e chomas he unan e penn an tiegez Dishuez a zeuz c'hoaz hiro ar gamprik ma teje eun-h. hag ar gador a teje azaset var-n hi bob abardaez evit kalon he bobl maout.

Deuet da vea Pab, e komze alies eus he hospital Er bloavez 1870, eun horolajer eus a Roum hanvet Brugo, a oa digouezet gant kals tu-all a pobl ar Pab

— « D'ec'hun eme hon Tad Santel.e ilian kals anhoudegez vad, rag alies o penn kemerout da labourat en ho stal bugale eus a hospital tata Giovani A benn zo c'hoas gan-e-oc'h unan bennag eus ar re a meus anavezet eno ? »

An horolajer a scrabe he benn Chom a reas devezhiou Neuze hon Tad Santel a den d'he zihoun

« E vent kaout c'hoaz Frances I ?

— « Ia, gwir eo, Tad Santel.

— « A kountant oc'h eus he labour ? a benn ea dezo bugale ? a moud a ra brao ar bed gant-han ?

Var gement-se, Pi IX a gount historiou bihan var zouzanik ar micherour-se a oa bet gant-han er c'halekis, anter-kant vroas a oa Ne ankouna c'hoa netra

IV

Mastai en prizoun

Goude ma vlons tremenet en hospital Tata Giovani, Mastai mae galvet gant ar Pab Pi VII da vont d'ar C'hres-dez eus an Amerik, d'ar vro hanvet Chil, assames gant an autron Muri He-ma a oa kaset d'zevel kannad ar Pab evit sevel a nevez en he zi ar religion gristenik anter bihet gant ar Revolusion He oa bet heb poan e teujout a benn eus an tam labour-se Dezet ar mare da gimiata doc'h bugale he hospital Mastai ne he c'hoa bet miret ouz he zarlou na rudia, hag he vugaligou eus ho c'hoste a leuze doarek hag a lavare dezhan « O Tad chomit gan-e-omp » Rakon eme-z-han ne teje kredet e teje bet an dispaun ze ker poan ha »

An itron he vam e doa kaza sport ha kalz ne-ac'h o veiet he mab e vont kuit ze dioue ha vro Pi VII a skrivas d'ezhi ar c'hemzou-ma « Itron, evit mad ma lis e troua ho mab ar mor bras. Rogen diskuez a ret d'ar gwir ac'h peuk ha dibutik. »

Goascoude, ne vanko d'ezhan na skuizder, na naoun na sec'het, na memes ar prizoun. Pignat a reas eun ehan e *Pulka*, a ze ar gear vroas eus ar vro-se a lakeas hen teuler er prizoun var digaret ma ranket gouelen mont d'ar Chuz digant pennou bras ar Spagn a vez Gortés anezho Kement-ma a c'hoarvezo er bloavez 1833 Louis XV II en doa kaset soudarded d'ar Spagn en, sevel a-nevez Ferdinand VII var he dron Seiz anna penaus e kounias Mastai he histor divezatoc'h « Lakeat oaen dipot er prizoun eme an autron Mastai Eus al lestr e lugaset d'in bemdez ra bevans, morse arad na liver na gazetenn, na kaleier e fessoun ebet Eno e teuzis an troiongou kam a gr.ium ober a bruzunerien Kas a reamp ha digaset e veje d'oamp skridou maout kuiet e kreiz ar mi vig-bara Evel-se e reaen a ar c'heloa en doa an duc d'Angoulême gouezet eur viktor vraz en Trocadero, ha gouda an taol-ze oamp koaket da redek »

Ouspen eur vench araok donara er Chil, e rankas Mastai paea guerz ar batum d'al laeron-mor pe forbanet Eun devez-all en eur vont eus a Valparaizo da Lima, al lestr goal-gasset gant eur barz avel spountus, a oa e vont da bensas var ar c'hreiz Neuze e veljot var eur vagik hag assamez gant-han eun nebeut morianet eur pavur-kreiz pa-kaleier a oa Bab he hano Pignat a ra e bourz ar gueleien hag he bleina ra evel eur sturier eus an dibab, bele pors Arica. Antronoz, an autron Mastai n'oue kal diverzad o vont da dregarekaat an hini en doa savetet dezhan he vuez hag a oa e chom en eur c'hoz kochik, var ribl ar mor Ret a reas d'ezhan var-dro seiz-kant skoet Diverzatoc'h, deuet da vea Pab Pi IX a gassas dezhan ar memes aluzen, gant soun na veje en dienez Var ar memes tro, e kassas dezhan he batrom Rogen arc'hant Mastai en doa doaget froue. ha Rako a oa deuet da vea pab dik Rak-se, e raonas an arc'hant-ze etre ar beurzen, hag iaj ar Pab a oue lakeat en eur papet a reas sevel e kichen he di, a zoug ar mor Eno. Rako-goz ne vank morse da gounta he histor d'ar beajour a den di da zaoulina ha da bedi Doue evit ar Pab hag an Iliz

(Eur pennad-all eur wench-all)

Eur Breizad
evel e oa bet gwerzhet

Gwenchal, d'an amzer a veje great brezel d'an dud rad a gare ho bro hag ho Doue unan a hoired ar Republik c'hoant dezhan, emechans, d'ober goap ouz eur c'hristen koz a oa nemet galvet gant-han da vont d'ar maro, a lavaras dezhan

« Doue ! Doue ! koz gennoerk a zo c'hanomd,

a-raz Doue ober kan. Koulz ec d'an dud krek abred ve divezat, rak memel ha klaze e vezat, ne zigouo skuant d'he dimar bo c'hoaz i beza eur pennad amzer a-benn den wigal ene Doue hen rak ma a zisklaro ar c'hrouzour. an dijoue ha kremmet astrafiza an dud a zo bet savet gant ar relijion. ret lakaat kredenoue la ! barz penn an dud «

« Oh ia, ia, eme ar c'hristen kaz. an taolioù a zeuio gan-e-hoc'h a-walc'h, krog mad oc'h ! a-raok a-vad a vo diec'houzanvet ar lez doues hag Breiz-Izel a pell chanchet ho pezhed ouspenn eur wezeh. pe vo arru gwall-da ann hini an gan-e-hoc'h Na ret ket per prumm re gant ar Frenched ma deo graet ! Kement bod kaoh kement bod bruk a so ene hon bro-ni a gaz da zon, d'imp ouz an Aotrou Doue Ha c'hoaz hag ho seurt n'o deh ket sinnet gwall gaer da vezo gwan droc'hen bruk ha kaoz Stumet ou vezo kerzh a-vad ne laran ket Hag ouspenn da ze a laoz hag ar bruk goude ha na ket trec'h ket a zouan ker kaloh ha rasoù ene Breiz-Izel. hag evel a-vad ma lez d'e-hoc'h troc'h ti d'an dimar bezeg ar pez graet me gav gwall dasleh ho chapen an kreg kaoz kaoz ann alar

Na pe raleh'e ze zoken na ia ro ket da gaoz a dra d'e-hoc'h na raleh'e memes digas war gorre an dimar eskern ar Frenched kaz. hag ar re-se zigasfe da vont d'imp adarre ouz an Aotrou Doue Ha pa zaleh'e ia ouz ann kement tra zo ene hon bro. dasoni hag hen a ve hir a-walc'h ho tont c'hoaz vit dijoual tuzeg ar sorred ? Dasoni hag hon zeuzi hir a-walc'h vit mirout da vont da ha ho gouzoug d'an ti zoue a zo ene vel hoc'h eur gwall da Roue Franz ? Dasoni hag hir a-walc'h e ve ar krabanou vit mirout da zellet hag hen ma ann nez gant ar jarik ? Ann di skeudenn a gomzoun d'e-hoc'h anbo a zigas to zoug, d'imp ouz Doue hag a beza a zeuz d'ehanet a ho h ene c'houz. emezhañs, ne ra het a bouez ho deuz d'e-hoc'h kra

Labour an Aotrou-Bagan

Gwerzhou ar Republiked.

Lenn a rear er gazetenn katolik *La Gazette du Midi* eur ar bevare eur a vil beur

Skol Iuk ru Papel e Marseill a an bet digoret deuz h gant hor h ha oug gradur Eno. er c'hlasoù braz ha kaer ez eur bet graet eun digemer dudiuz da zeiz bugel kozh ar zeiz bugelez. Hirar ha kemer ar pennoù a hor zempi meiz-skol Ne ket a wal h eul beza mad e vije red kaout eur meiz eul pell bugel

Er gear ze ar fierez a zo bet kavet kaoz ho gwiskad ar pez ne vije ket evit-ho da zigeri eur skol all hep diale ha kenta ma c'helfent e ra Neuz Ho bugale a zo chomet holl er gear da c'hortoz distro d'ho c'havel

Lenn a rear e kreiz er gazetenn c'hoazh *Champagne*, eun ar bevare a vil beur vez.

Dere beol deuz h vezha ne bet digoret ar skolioù libr er gear a Roma Ar skolioù kristen zo a zo kreiz eun ho fenn Gwazed pevarzek kant bugel (1 400 skolaer) a zo eno. hag ho mister a grenk ha-manet bemdez ma vezo red re/u. mezer a baz, dre gaoz re netoyed a bilz d'ho digemerout

An dra-ma a grogomz da gousoul kaer Roma ez eo disheol hag e vezo devaet skuant a-benn gant ar vugale hag ho c'havel

E skolioù materner Roma e'hoaz, a zo kreiz mestrused zak eun ho leur. ez eus bet kavet hetu pevar bugel da vont d'ar re Payen pa ne eus ouspenn kaoz bugel gant ar seurezed a-raok ar rabanou

Neta ze tabut ha mammoù kristen eus a Vreiz, kristenien ha n'ho zeus het aoun rak skrid ar pehinvien ha dre ar Republik Kenta tra ar a-ho zo savet ho bugale kerez er gaou Jezuz-Krist, evel ma a lar bet savet ho tadou

Pennoù eeun ar Frans.

Diskaret eur diskrenet er zrak distera e-kreiz ar bruzun gant ar frammanouriel stad ar Frans a zo trubuz a eur lez e pe du zellet pe diabarz pe diavez Kement ha dre skuant a vez hag a larar pe eur pare e-leiz hen eve emp ma na d'en het an Aotrou Doue ta ganet tuzec'h hor bro Red eo eta pell ha pell a war gaouen bevare a zo ar bon Tad Santel ar Pab, pell Doue hag ar Werc'hez ha ramm. da zelc'h ar peoc'h ar c'hoaz ho dasoni

Neta ama breiz Breizvarzed kristen. e pe stad truezuz eo sukaat hor bro gant ar frammanouriel republikanel a zo e penn hor gouarnamant pemp pluz a zo Ia, ahanoc'h pemp, pluz a eur bet tremenet ele a na bro ket hor bro diskrenet zeluc'h gwela eun eur c'hoz pe c'hoz Hag e kreiz e c'hoaz ho deuz ah ann ha kaz ar re a ia da vont evit republikaned a eur lez penn ini ha a eur lez eta pe neuz kaoz hag e c'hoskrennent mennez ar bobl ?

Stad hor bro diabarz Mui er Breizl en deuz ket he zuiz gouzi lakaat hon anmo diudan treiz ar frammanouriel zehuz, gouzi kaz kaol dre lez eur an armé Prunsel hag a ra hon eaou da lenn ha sanka hor oa Mui er Mar a laka eun eil eaou he gober hep gouzout pe e vezo redet an daol d'he lakaa gant an dud gampet pe ne vezo ket Ferry Mui er ar skolioù kargel eur mennoz eur an aferioù a ziavez a strujk hir ouzoc'h eaou ar c'h brudeu bod kenn kaoz hag hen Ferry a ra e brezel gant Wasson map-kaer pevarzekvet ar Republik An Eil-koz-ma a gresko madou ha fortun he sero h e han mes ha kresk. a raio ret eaou hag he c'ho ar he anan ?

A benn all an traou a zo eun-han kristenien hor ar frammanouriel dremmoc'h-dremm bemdez. a vezo kavet gwalc'h hep daze pel Neuze. kouz-hor gudelhou ar republikaned traz, ar c'hoanras

mant a gemero enr c'hourrz pioux hag a lavaro d'ar re holl a zo past gant-han en em droïl gwelh ma c'helloc'h, evid-ogo-me n'onn mui evit ho pasa, rak n'euz gwennek e-bed ken em xenzorion.

An dra-ma, ar wionez. a ziskouez d'an holl eo gouarnamant ar Republik gwelia ha marc'had-mala gouarnamant a ve kavet. Goude-ze, e c'heller kredi en an dud fora e-touez ar bobl eo a vot bep tro evit republikaned

Stad hor bro diaveaz Da genta, an Tad Santel ar Pab den Doue hag er bed an hini hep-ken a vir na ve lumpet an douar war he c'hinoon enn hon amzer an Tad Santel en em giemm gant gwir abek ne lez brema ar revolusionerien frammansonned ha republikaned a bep seurt peoc'h liberte nag ehan e-bed gant ar gristenien e nep leac'h hag enn hor bro nebeutoc'h c'houz eget e bro-all e-bed.

Enn hor bro, brezel an Tonkin, a relo gant-han hon tud hag hon arc'hant, a zigoro hep dale brezel oc'h ar Chin hag euz ar brezel-ze, marteze, brezel oc'h unan pe unan euz hon amezeien.

Ar Spagn ne bardonno ket cas d'e-omp an dismegans great d'he Roue ha d'exil dre he Roue Bro-Zaoz eur pennadik-mad zo a zo oc'h hor c'hasri mui evel m eo boaz, e Madagascar Enn hag el leac'h a leopard ma ne zebr kik ma ne stp goad e kar-ze an arc'hant, n euz forz e-bed ha pa deufe d war-goust eur mignoun, war an arc'hant en disgwalc'h he c'haroun, ha ne c houfe kaout re morse Eux ar Pruss ne deuz netra da lavaret, nemet omp bet lusret kaer gant-hi evit daouarn ar republikaned wel a hag oma brema war e bed da lammet war-n-omp, evel eur tarv-kaz war eul logoden baour ne deuz mui tou.l e-bed ken d en em tupa enn-han

Ar Republik enn eil vloas kenta, a lakea ar breiou tro war-dro da zellet a druez euz-omp er pemp pioux diveza-ma e walont a-vad ez omp enn danjer evit-ho holl Goude-ze, penaos e teufe den da re skoaz d e-omp ma teufe brezel da zigéri Neuze. marvad, an hali a zo bet a-burz enn diskiant e penn hor bro. ezel da gemeret tra hon Tad Santel an Iliab a ve ar genta da zon. war-n-omp ha d'hon d spenn mar gellfe, evit diskouez d'e-omp he anaoudegez kountel-lax

Breiou a zo. Bretouned. hag a zo kouezet dre nerz, evel Bro-Zaoz dindan breac'h an Normanted, goude tréc'hi hon taiou koz-n hag ho c nas euz ho bro Evel gant ar Vretouned koz a zo bet c'hoarvezet gant ar Pologn. bet o spemmet avéz gant an dizunvaniez a ioa etre tud ar vro-ze. Mar t evet gan. Bro-Zaoz dre nerz. evel gant tu ar Pologn. dre zizunvaniez, a c'hel c hoarvezout brema gant ar Vrans war enn dro hag er memez amzer da lavaret en e c'hell lezo e bruzel sivil diabarz hag e brezel a-zivevaz a-enep unan pe zioa euz ar broïou tosta d ezhi

Evit neuze a-vad e vemp kempennet brao, pa na ve evit hon difenn Roue e-bed enn hor bro,nemet republikaned frammansonned a dec'hfe pritim enn-tu pe-du, evel kounikled spountet enn ho zoullou Sant-Sebastian. pa welfent e ve great ho zro ha ne vent mui evit ober brezel d'ar gristenien.

Mar d-eo c'hoaz galvet hor bro.evel a-raok, gant Providans an Aotrou Doue da reu ar bed, daoust hag ar pez a zo lavaret a-raok ha ne ziskoues ket skiear a-walc'h d'an dud ez eo mall e paonesfe ar brezel a reer d ar relijion brezel hen-nez, ha ne baouezo birviken kouiskoude ma ne c'houront ket en em glévet da zenn oc'h an tad Santel da heuilla he alion mad ha da bedi kalonnek ev t ma teuïo an nev gant he nerz d'ho zikour da ziskar an difeiz hag an direiz, skignet brema e pep leac'h, evel dre c'hwazied enn den, enr c'hountan pe eur poezenn a laz, dre n euz ken remed out-han nemet burzud ar beden

Boït ho kaloun da Zoue n eo ket dre brof hep-ken
E listroïo he zourn gwella prof ar beden.
Pa lavar rei, Doue a roio
Gortozit, ha pedit atao.

LÉZEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT NETRA, AN SKOL DRE FORS.

AR SKOL LAÏK

HEP DOUE HAG A ENEP DOUE.

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall. eur priad fall, enn tad fall: ar re c'henta euz an dud difeiz, hag an diveza euz a dud be vro.

Enn ar bugel a zo eno pe vro mar bet fall, pe vro a lelo da goll.

(Lennet enn *Ecole* e koenz eur *a lezen-skol Ferry.*)

TREDE NOSVEZ

AN SKOL LAÏK PE AN SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

« Ar c'honseil eme he gommisson, pa c'houlen rumpiein skol ar fréred hag ar seurezed gant skolioù laïk, petra a c'houlen ?

« Ne c'houlen ket hep-ken kas kuit ar fréred hag ar seurezed, tra tra tizout hueloc'h a fell d'ezhan

« *Ar pez a fell d'ar c'Honseil eo mouga pep kredenn gristen, rak kleriz'hiaon ha relijion a zo hevel.*

« Ar c'honseil enn eur ger, a c'houlen na vezo great mui a skol war ar relijion. »

Brema, amezeïen, e kampr an deputeed frammansonned

Herve Becmeur Kaset da Baris, Jerom, gant ker ha *lern* Karoulle !

Jerom Fur Pion, a lavar ar gazetenn eh deuz ankounac'heat e pe zoare divalo euz bet komzet eno euz a relijion ouspenn pemp ha tregont milion a gristenien katholik ?

Kredan an Iliz katholik, he beleien, he bugale ar gristenien, a zo bet c'hoarvet d'ezho ha bet great goab anezho holl gant eur gochen dud diboell, ha diskiant, frammansonned republikan ar c'houarnamant

Kévit, amezeien, petra lavar eur frammansonn ann ho zonez, pegnet eno ar gadoz

« Piou n'en defe ket a vez, o welet hiriu kear Bariz o sevel ann Iliz dedicet da ar c'hounoun pa vourt devoumn ? »

Noel Jestaguez — Gwenn ha kaera devosion a zo, dre-ziou ar *Galoun Zakr* a Jezus. Ha ar *Galoun Zakr* eo a zavetsan hor bro, pa d-eulo eur Roue katholik da stoui ennoh he benn d'ezak hor Zaver Jezus, ha da gounzaki he rouantelez hag he hoi, zerrcherien d'ar *Galoun Zakr* Ha kar ar gristenien pell ha pell stard ar *Galoun Zakr*, ne vezo ket pell da c'hortoz ken an amzer-zo

Jerom Fur « Ha n'eo ket kampr deputeed.ez bloaz 1875 zo e deuz dekretet e vije savet ann Iliz hag a vije skrilet war he zal ar c'hounoun-ma, a zo ann disheganz d'ar vro ennn amzer-ma

Galla pinijenna gi mevoja ? »

Herve Bermeur Ann disheganz evit chaz a strink, dre ma z eont, ho gwaouren louz ouh kement tra vad a welout Ann enor zo a-vad, Karoulle ! evit ar gristenien a c'hoar er vad hag a-zavez ho deuz pec bet

André Pennarc'h Ar gazeten-ze a lennit d'eomp Jerom, a reskouez skiear eo ar 'framman sonned hon breiza, a zaiek pennou brasa ar c'houarnamant bag an divza hag ar la a laker a gievar sanreal mezo-dal ann ostilerion stank dre ar vro a, Jerom, ho kavetan a zeskouez ma oi hoal hoban ha brez e oi ar skolaiz anti a-enep Jezus hag ar Iliz

Herve Bermeur Karoulle ! me garfe gouzout, Jerom perak e reont-hi holl er c'hiz-ze, evel pa vent en em gavet ?

Jerom Fur Perak a c'houlennout Herve ? Daoget d'an drouk ha spered an doaoui enn ho c'horf e zavaront he gredout mui netra.

Herve Bermeur Iertet Jerom Ar re-ze hol a gred kement ha c'hoa ha me da neoaouta. Me gar ti n'ma ne gredjen netra, n'em bije kat, evel ho daouz kasoulin ec'h ilioe ol he neanti enn nec'h mar gelljent ha war an douar ec'h he liz, o h'ar Pap an Eskibien ar veleien hag ar relijuzed kar,et da skoua ar vugale Ma zo ket sot, Jerom, ne vo ket evit kaout kasoun ec'h ann dra ne dent ket anezhan ha dre-ze ' en deuz beskoaz great li ag e bed d'o Karoulle !

Silvestrik Kerbiviarsin Me Herve, me ket gant kraou evel se emaoun Ha kred a ri-hu, Jerom e c'hell ar frammansonned gant ho tezenskol-nevez dimt a-benn eux ho zaol ?

Jerom Fur Ia da Silvestrik, kred a ran, ma ne gavont kat ar gristenien war ho kont d'ho diarbenn

Herve Bermeur — Me garfe brema klévet unanbennag o lavaret din e zo kat great lézen ar skol laik a-enep Dome gant ar frammansonned ? Neuze, karoulle ! me a zistrofo he benn d'ezhan ha ne ven ket pe c'hoaz.

Jann Gabaret Mezr a hini a gavfac'h c'hoaz, Herve e-touez an dud sot, da skourm oan-hoc'h war an dra-ze.

Herve Bermeur — Ia Iann e-touez an dud sot ha dal-ze hep-kaa evel a zavarit mad, a rofe c'hoaz ho monsesion d'ar republikaned ma vent galvet ware hoaz da vot adarre. Ha gaou eo ? Karoulle !

Laou an Heder — Pa votent evit ar republikaned Herve Kaz eux an dud-ze ne c'houzout ket petra reant Mez hiriu, ha pa vent tri-mr zot e tleont gwelet dioc'h al lezen skol nevez-ma, forjet gant ar republikaned n'ho d-oa ket great neuze eur perz eux ar re fura E-kevar an dra-ze, ho c'houstianz mar ho deuz, ne ole ket bezza direbech

Jerom Fur An dra-ze a zo gwir Laou, rak kouezet int ho-unan enn toull ho doa great, a gavo d'ezho evit ar re-a E-touez ar republikaned a zo kaset eux ar c'herion ha diwar ar mesion da deputeed e Pariz, e ve diez kaout dano hag a ve mad

Ar gazeten a lennan hen diskouez anat. Kévit, eme-z-hi, petra lavare unan eux a deputeed-frammansonn ar gampr an 8 eux a viz gouere 1879 (*Journal officiel*)

« Mar d-eo an nuver braz eux ar republikaned a zo er gampr-ma divizet eme-z-hi, pa vez bamo gallo eux a enor ra-bennag e vezont hoil evel unan, pa gomzer eux an Iliz katholik, eux a antorite ar veneh hag ar veleien

« Ar re-man a lavar e fe. d'e-omp-ni, republikaned, ho lakaat er meaz eux a bep lézen ha. ho lakaat a rampr er meaz ha pa vezint, e rankint rhonm »

Dioc'h a gleut amezeien ar frammansonned er gampr a gomz evel ma defe ar republik padout gant-ho bete fin ar bed, ha koulskoude eur pennad-zo e kievet a-benn ha tro war-zro e homes fall gant he zel-karr o tret, gant doan a veac'h, ekreiz ar fank hag a lonstum!

Dre gement a zo bet avaret a-raok gant ar gazeten diwar benn al lézen névez o tleut holl amezeien gwelet brema en ar skol laik eur skol hep Dome ha gwelloc'h c'hoaz, eur skol a-enep Dome

(Eur pennad all diardorn penn.)

Ar Merer ti Mein

Kampr moullet gant ar BE BERANGAL.

TRIWECVED BLOAVEZ (N° 46) AR ZABORN. 17 A ZU 1883

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRESTIENIEN. AR GWIR VRETONNED

PRIZ AR GAZETEN BED BLOAZ.
Ar Finister . . . 6 mond
Ar Morbihan . . . 6 —
Costez-ag-Nord . . . 6 —
Ar rest eus ar Frans . 8 lur
Ar broiou all, evel gwer ar post

N'eus ken Mestr, nn ken Roue
oemet hon Salver Jesus, Roue.

An holl kemmanchou a dle kaout graet da berchen ar gazeten, d'an Autrou DE KERANGAL, kuz-hat.

Rédaction, Imprimerie et Administration, rue Neuve-de-Lorette, 5, à Paris.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 11 rue Drouot, 11 Paris
est seule chargée de recevoir les Annonces

AR RE-MA.

HELIA a reor ar re re ra gar ar gazeten Feiz ha Breiz gant ho, d'he zi da lenn enn dro d'ezho d'ho c'herzou d'ho mignoned d'ho amzeron, ha dreist ar re all d'ar re anezho a anavezont evit bezan republikaned. Eur republikan mar en deus skuiz c'hoaz a c'holl, ean deu pe zez. gwelet ar scrimoues ha pared doc'h he gleved.

Kemper, 17 a viz du 1883

**Kondaon Bank, martoloded kaer,
Lipat ho ben, pa gerrec'h,
Siganou e c'houerso**

Ne ket anan ac'hanoc'h, martoloded kaer an mare-me kievet, eur bloaz-bennag a zo, o lavaret enn derveziou kriz kalz a dud, e oa bet beskoaz ha ne vije bihan e Frans, gouarnamant e-bed kouz hag ar Republik?

Dre ho kinou e teue neuze hep gouzout d'e-hoc'h martese kouzon kaer frammansonned ar Republik War a lavarac'h, ar Republik a grenke pouns ha pansionou an holl hag ar re vihan oa genta ar Republik a dle gant an amzer lakaat an hoi euruz ha re d'ezho pep frankiz ha pep liberte, gant bara gwenn da zibri bemdez

Oc'h ho kievet o veuli ker kaer gouarnamant ho bro, an dud a oa enn-dro d'e-hoc'h a sklake ho daonarn ha, digor lean ho c'hlapez, a grie evel-d-hoc'h enn eur vouez, evel a ra enn hanv dioc'h an noz, rak eu lenn war-lerc'h ar c'heola a zifomp he benn hag he gau rak a douez ar glao-dour

Pasmar-kear den! Dar poent-se edo c'houz an hanv gan-e-hoc'h dar poent-se e voa kre ho nerz, d'ar poent-se edoc'h e hoaz ar zerrich hag e c'hounezac'h, ha gounet mad ha dre boun enn tammik arc'haol a zigasac'h beleg ar gwennek d'ezza dar gear Eno, neuze ho kreg hag ho pegase vihan a c'helle beb enn amzer, lakaat enn tamm bikhoun ti enn ho c'haoter da ober soubika la, e gwerziou ez, neuze c'hoaz e voa kaer an amzer hag ar Republik evel eur plac'h mouank golaet a zeu hag a zanfelar, hag he brached a zour hag a arc'hant, evel merc'hed pinvidik Kerne ia, penn, sac'h hag he gwad o virs a pigtamme e frinje hag e c'hoarze hooben suz-hoc'h evel oc'h an holl

Alias abaoue ez eus dek vloaz hag ouspenn dek vloaz a zo pell, dek vloaz a zo kalz da eur plac'h mouank evel Biganna, a grenk dioutdi dwar c'hoarn seiz ha dantelez, sour hag arc'haol a daol a-skrab d'an holl he genou hag he zouankiz dreist ar c'hart la la! E dek vloaz Biganna e deus koulet he hoen kaer e dek vloaz Biganna a zo deut koz ha groac'helled, ha brema n'eus ket choumet gant-hi zo kenc'houez vad enn aval kriget C'houez ar bre n hag ar pezel ne lavaran ket

Lezen an 18 a viz eost 1881 a zigas kik ha bara gw ouz tigant Biganna dar re zouank hag ar re got evel-d-hoc'h-c houn martoloded pe zoudard kozz, a veu kiset gant-hi un heurmen.

Ha ne ket hon-nez lavarat brema eul lezen eus ar re zeza? kel le zo ha lezennou-all ar Republik Evel ac'hanoc'h va den mad, ar Republik kos-traillen a-rank he amzer ne ra nemet goali eur ar re got holl. Ha perak an dra-ze? Abalamour ar re gos-se ho deus gwelet enn amzer-all, enn amzer vad ho deus kenn d'ezhi brema, amzer ar Roueed.

Dek vloaz pe ouspenn a zo e lavarac'h, evet kalz a reou-ai brema c'hoaz, ne vo netra vad enn amzer ar Roueed neuze an holl a roa sklaled.

Sklaled enruz e voa neuze an dud, martoloded koz, dinkian ar Roueed, pa na rankent ket mont, evel-d-hoc'h brema gant ho berte goude labourat kalet enn, gounid eur bansion kenn diaes, d'an aod da sistaga brin k dioc'h ar re o evel dreist gant kos tammoo patates seac'h. Enn amzer ar Roueed-ze, ma ne c'houroc'h ket ez eus bet savet gant ar grenmen vad e pep lec'h war ar meaz hag er c'herrou ospitalou evit ar re baour hag ar re glano a zo bet da sevel enn ospitalou brema gant ar Republik e-kreiz kear Paris Enn amzer ar Roueed ar sourezed c'hoarezed ar vugale hag ar re reuzeudik evel mammoo teuer enn-dro d'ezho, a gave enn ho c'haloun, lean a feiz hag a garantez, nerz ha kouzoni mad da sistaga pep poan, da zanet pob anken

ha da gwenan da vale dre hent habet ar vam

Brema van amser ar Republik e kaver kant
ens an napisa ant ar mor hag e kanfasaas an dud
an dousr evit tabut rak ha war h mervel hag
ar c'houzout oadra dre h ar re gaer hag ha dousr
hag oabenn a chom anezhe ma ha krisis da zervel
gant an diwezh pa e ha amprestomant kant i hunv
pre marvidik h ar re evit c'hoari hentel
ar h Rigaoua rak diegezet ha h eus ha ca'naas
hag ha mezv ha ar kant hag h kant ar kant evel
d'ha a-zul a-ha ar c'h stalar mez e vaas ha
pre ha vel ha pre a klask kaignach ha ahant
evezh ha digas neb kant d'ezhe. War-lerc'h Brema
evit varvailhet ha kant evel pelz ar ha-kant
ha h ale ga'd a zaleur hag ar gwenn d'ar c'hanto
ar h ankou stard kemeret hag eus diwel ha
marvidik mann h ar vijes h eus hag ober mad eus ha
pasaa pak g'mannahant ar Republik gant ar
c'hras kemmant ar e vijes ervenn marvet kant
gwerzh eus ha kaigna kre d'ezh e eus ezt eus ha
pasaa ar vijes kant Breizhiz hag Brema ar
ker h ha h anavezet hag ha pegale

Ha kirh marvidik h ar ha kant ankouaat e kenst
a-zevel pasaa kras dre ar kant kik ar vaga gwenn
a zaleur dre ar h ha h ha pas e ha h ha ga'd ha
pegale a rank mervel ha ezt ha c'hras a rankas
glaner ha pas an nemeti hag an diwezh an tammou
pasaa di ar ha h eus gwenn ezt kant gwerzh e
ha h ankou ar ha kant ar d'ha h ar e kras dre ar
ha tammou e ha ezt eus ar ha h ar e kras dre ar
pasaa ezt mar h ankouaat ha pasaa ezt dre gwelh
ezt ma mezv h ar re all a ha dre ha gwenn hag
an hanter hag an diwezhvez eus ha ankouaat hunv
ezt ha ha e kavet pasaa an eus diwezhvez pa an
hanter zivezh bresaer h ar e ha h ha

Ha ar e eus marvidik pasaa pa ezont respet e
dre ar Republik ezt ar ar gwir ar e pa zaale
e lakaat ha gwenn ar ha ha ha hag ann h ar digask
ar h ober ezt dre ha mezv kant hag ann h ar digask
ar h ober ezt dre ha mezv kant hag all a an r kap
ezont diwezhat ezt gwenn ha ankouaat ha ezt ha

Brema gant ar Republik ar ezont ha dre ar
ar gwenn eus ospitalaou Paris ezt da zervel kap
ezont an ankouaat. Ober mat ar diwezhat ar h ar
ankouaat ezt da gwenn d'ezhe eus a dre

Ann amser ar Rivoare ar ankouaat an Eskibien
ar ezont h ar respezet ha dre mezv a ar hall
ezt ha an anavezet d'an ezt amser ober
da gwenn ha ar dre ha ezt pa zaoust. Ha ma
dre a ha ezt kant digask ha gant republikaned ar
ezt dre ann ezt kant Brema republikaned an amzer
ezt dre ann ha ankouaat ha ha ezt ha ezt ha
ezt ha ha ezt kant ha ezt ha ezt ha ezt ha
kap-ha ezt pa ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha
hag

Ann amser ar Rivoare marvidik pasaa an ha
hag ar vam a ezt ha ha, ar d'ezhe da zervel ha
da ar h ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha
Brema ar ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha
ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha
ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha

dre ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha ezt ha

durdet kez, d'ar varlodedd hon reiz. emchann.* ho dos pasennou bihan Lavaret a ra dirak an holl

— « Ar pez a c'houlennan a zo evit reputer an urgentia ha espera var c'hoantrannaj nemet *pemp kant mil lur er bloaz*, pemp kant mil lur hag a zigresk beb bloaz, dre vras kaoz eus ar re gor-ze. »

Eun he-unan neuze e zo Ministr ar Brezel ha Ministr an Arc'hant he-ma a greas ar zoudi a no goulennet gant ar c'horuna. « Aket na afe da eur milion » Neblenn a ra en. eme-z-han « met eur milion ama hag eur milion all a hont a gouez pounner war ar bep pe bre-ze, e pelan ar Senat da choum he, rak goulen ar zudien Kristadoer

Ama ao zudien de Trevidoue a avar pa z oa bet lazet ker ar g c'hi perak na c'houlennit ket ma re muret ar c'haz a dud ar da gaout dour hag ama ez eaz meur a hini eus ar re ze ? »

Ar c'horuna Kristadoer a respount d'ar Ministr

Ne gavet ket an dud-ze ez i ar zoudarded kaz ha deach e kavet da red d'ar Brezined Ar c'hoantrannamant, eme-z-han a zo dic-leal e-kever servicherien gou ar vro ne d-eu ket d'ezho goulenn ukour met kaout ho gwir

Kaer zo bet d'ezhan kaout abek ha prezeg evel eur den a galoun he c'houlen a zo bet kaset da c'hortoz ma vezo ampech hag a arc'hant a benzonion gouarnamant ar Republik

Brema zoudarded kaz ha martolod kaz lavet Jesus Maria ken betek ma varvo ganl an dousez hag endro e bello he kaer ar ilien gou ho padont kriz *bennoez a-dreuz ho penn. Bevet ar Republik !*

Buez hag Eil Santel ar Pab Pi VII

V

Mestr An Impalaer Napoleon

Dre trede a viz even 1801 ar Pab Leon XII a hanvas an aotr en Mestr da Arc'hesbok Spoulet Ken derou neuze nemet pemp bloaz ha tregont Ar blavezon kenta a dremenas evit a oa eun amzer skoul eun amzer a brederi Hugen er c'hoantrezion 1801 ha 1802 e lodias adarre ar Revolusion Neuze ez a an dre gentan an hini a zo gaer ret gant Doue da vezo Pi IX a eo en gavas dirak poanet an disterra Eul ar vech kenta evez en em gavas gant ar bed a dlea da vezo Napoleon III impalaer a Frans

An oll a oar peger mad oa bet ar Pab Pi VII et a fam Napoleon Bonapart He-ma gouscoumo en doa diskaret anezhan d'ar he droa adeiet anezhan eus an eil kear d'eben evel eun torfedour pri zonnet a-zehan e Fontainebleau Ken doa diskaret anezhan nemet dismegans a no doa great neuze goab anezhan En despet da gement-se e vez, a Pi VII e tigeri ha zivrec'h evit digemer ar famal se no gave d'en em repoz e nep leac'h, gonde m oa d'skaret he fenn. Napoleon kenta Joseph Bonapart bet Roue ar Spagn digemeret e Roum. a dremenas eno an tregnivet blavez diveza eno he vez assamez gant he eontr ar c'hardinal Fesch, gant he vreur Lucien. dest da vera pries Lanmo hag eun niver bras a niset hag a nuzet. meuret gant an noblans a Roum ha dremenedik oil en andret ar Pab

Eloues ar re a ra meuze ar maia frenz en Italy, ez oa daou oaz da Napoleon Bonapart. ingale d'ar Rouanez Hortense de Beauharnais dimezet en despet d'ezhi, bervez kals tud da Louis Napoleon-Bonapart Roue an Hollande An daou bried-ma, lavet gant ar frammasoned, ha frammasoned he unan. a oa en em ziskouezet var ar B-magn evit c'hoeza eno ar berze hag ar ravod. Ar miap bihan a goliaz eno he vam Egile oa Louis-Napoleon, dremet da vera Impalaer a Napoleon III Impalaer He-ma hellas en em denna a bevz ha selu ama penaus bervez an niver bras eus ar c'hartelinou. Louis-Napoleon tom d'he ler en doa kemerret an leac'h Hugen killet ga gant armo an Autrich ha somardet ar Pab. ha oa ouie ar h pe zam en em erbed. D'an abardaes, e lec'h da vont var dor ar-c'hesbok Spoulet Lavaret a ra peou eo ha gouleu a ra ungemer Digorel eo d'ezhan an nor An Eskop Mestr a oa anezhan er eur gambr kiz Goudese e houlen papar gueu daouez eur passeport. Merka ra var-n-han ment, sou drem an den mona a ma, dioulan faoz hag ar ra ezhan peb tra ez a get ma. neac'h ha diaoulez er mein eus an dan Diverabet a ra e vro e c'hoa ar c'hanaverez Napoleon III ar vad great ezhan gan Pi IX en amzer ma oa c'hoas bennet Arc'hesbok e Spoulet

An Arc'hesbok Mestr a zeas da Roum hag a lavaras d'ar Pab Gregor XVI ar pez en doa great « Kement-se am eus great emez han ez i lenna dirac'h ma c'houk eur pounz pounner evit ma rankpe'h ma pennas ma dere bet d'ma c'hard eun den eus eur renk kaer hoel » Hon Tad Santel ar Pab Gregor a gavas mad ar pez en doa great nemet her c'hoarz ga hir »

Armeon an dud la savet a-zevap ar Roue hag ar Pab a oa bet kaoret evit gwir Hugen a oant bet pennet smantret Pevar miz ten anezho a dre dirak Spoulet kear digor d'an hol ne dia na fort na kaol, na sonlarc' Ma bet dez he c'hemeret An Arc'hesbok a zeas e meas-kear beleg eunbo E oez a reat ouz-ho dre gaer hag ho diarbennas daouzt m'ho doa pemp pe kanol hag eun niver a frammou

Prest goude, a ugouenna var roudou an tauerpeti-ma eur general Autrichan Eun aller-vras en kaout pardoun digant-han evit an dud reuzeudik-ma An Arc'hesbok a ra he-unan d'ho gaout e meas kear koaz a ra ouz-han ker bras, gant ke-

ment a garantez ma pardoun d'an oll. Oll int esperet

E kear Spoléte ez oa forzik tud hag o doa roet sikour ha skoazel d'an dud a ravolt, daoust n'ho doa ket kemeret perz ho-unan er brezel. Unan eus an dud a ben s, goude beza kemeret hano ag daruvoa anezho a deu da reskouez he roi d'an Ar-c'heskop Sooja a rea beza d gemeret mad

« Va mignoun a lavar d'ezhan an arc'heskop ne contenta netra nag en ho micher, nag em micher-me Pa en deus ar bleiz c'hoant da louska an danel ne da ket da zibuna ar messaer pe ar pastor »

Var gement-ze, ar paour kenz komisser polis a vel he damig paper e tevi e-kreis an tan

VI

MASTAÏ. CARDINAL.

Ver dro penn diveza ar blavez 1833. an aotrou Mastaï a oue kasset eus a eskopti Spoléte da eskopti Imola ha presiig goudeze hanvet cardinal

Lakaat a reas dont eno eus a Frans leanezet eus eus a Ers San. Francès a Bail ha leanezet ar Pastor Man eus a Angers, hag ouh-ho e fizias an ouvrou kaera eus he Eskopti D ezho e roas he oll danvez N en doa netra evit-han he-unan

Eur vech, e teuas d'he velet eun den hag en doa eun nebeut dle. An hini oa dleour d ezhan a roa rust hag a felle dezhan kaout he arc'haot rak-tal

« Aotrou n Eskop, eme ar paour kenz den, ne ouzon oc'h piou en em erbedi nemet ouzhoc'h o pezet truez ouz-ho

Gnassa a roa, aic'h an Eskop a roa ker goullo hag kin. an den-ze

« Pegement ho penz rzom eme an Eskop ?

« Daou-ugent skoet, a lavar egue, da lavaret eo tarondegez 216 lur e Frans.

« Va mignoun paour, ne menis ket memes eur baioche, eur gwennec Kemerit ela ar c'hantoloron arc'hant-mà hag ho guerzit. Tenna reoc'h anezho ar pez ho peuz rzom »

Gouscoude an orfeber pe marc'hadour arc'hantin a zo k nuget d'ezhan da brena ar c'hantoloron-ze, ho anavez dre ar markou a zo enn-ho, evit beza d'ar c'hardinal. Lakaat a ra dimian aic'huez an hini a gemere ev. laer, ha seiu hen d'ar c'haloup d'an Eskopt.

— « Aotrou caro na, eme-z-han.aret oc'h bet

« Sanokras, eme an Eskop.

« Emaor e paones digas din kantoloron arc'hant hag a zo d'e-hoc'h.

« Nan. va mignoun mi bennos d e-hoc'h: ar c'hantoloron-ze n ot mui din-me. Ho frena a helfit mar pleon. d e-hoc'h ha ma c hoantear ho guerza. Bezit fiuzac'h d-me n eus laeret netra

Distro d'he di, an arluzan n en doa ket a boan oc'h anaout ar verionez. Ret a ra eus he c'hodel daou-ugent skoet d an den ezomek ha ker buhan e kass ar c'hantoloron en dro d'ar c'hardinal

« Aotrou cardinal eme-z han, me oar petra zo bet etrezoc'h Setu ama ho kantoloron An hini ho pos roet anezho d'ezhan en deus eiu ho zaouzano an daou-ugent skoet a c houlenne, ha c'hui pa c'henel, a roi d in-me an arc'hant-ze »

VII.

MASTAÏ HANVET PAB.

Ar Pab Gregor XVI a roa maro d'ar c'henta a viz even 1846 Rakial an oll garnisonez a deuas da Roum evit henvel eun all en he lias Ne gemerjot ket amzer da c'hortoz ar re eus ar broiou a-bell D'ar mare-ze ez oa eriz ha nugent cardinal D'ar pevarzek a viz even oant pevar hag anter-kant dastumet er c honclav da lavaret eo, er pales ma vije hanvet enn-han ar Pab nevez Evit beza hanvet, e rankez kanut an dion dreder eus ar mouezhou En a-no-ma, e rankez eta kaoz c'huec'h mouez ha tregont.

Araok mont larkoc'h, kountomp ama histor ar goulm.

En eur vont eus a Imola da Roum, ar c'hardinal Mastaï a gemeras dre eur gear a biz-mui den, a rear *Fossombrone* anezhi Eun niver braz a dud a roa deuet var he hent evi. ze zaludi ha reseo he veunoz. Setu h mantret-oll o velet eur gunlen Venn o disker. ha ziskuiza var he garriolen. Rak-tal an oll en em laka da grial *Kemera Evviva* Ar gou mik ne spount ket hag a chum « Eur sin eus perz Doue emaon-ni Eglise Va, sant Fabien a one diskouezet dre eur goulm, d'an oll Eskibien ha d'ar bobl. evit an n a oa talvet gan. Doue evit beza Pab, er *bloavez* 236 Kemeret a reont eur vaz evit spountia hag ev kass kou ar goulm Koll amzer ar goulm a chomas en he flias beleg ar gear a Roum « Setu azo ar Pab ! Setu azo ar Pab a griet a bep tu. *Evviva ! Evviva !* Pab ar goulmik venn !

P. Le Sarn.
Person Bannalec

MEMENTO AN ESKOPTED.

An aotrou Le Bras, kure en Enez-Vaz. a zo hanvet kure e Gouezec

An aotrou Robin, belek nouank, a zo hanvet kure en Enez-Vaz

An aotrou Le Dez, kure e Gouezec, a zo hanvet kure e Sant-Loiz (Brest)

An aotrou Pabppot. kure en Argol a zo hanvet kure e Sant-Vaze Mon-roulez.

An aotrou Perec. belek nouank, a zo hanvet kure en Argol

An aotrou Le Bir persoun Laz. a zo nevez-maro

Rhedadeu an Republiken.

Skrifa a rear d'ar gazetenn c'hallek *Petit Sarcus*

Aotrou,

Ar pez emsonn o vont da ren da zanaout d'e-hoc'h en hel nével rak tremenet eo dar 15 eur a viz mae d'ezan finoual da-zu ez an da gounta d'e-hoc'h an esor e berra kounaon ma c'helim. Ma gred e tafe ar braz e lavarfe h eur gwir eur an esor-se eun ho kazeten

E derann pe gommanzamant mis eost, mestr-skol Antsoc n en doa het eur bugel da ober skol d'ezhan

An inspekteur pa glevas a skrivas dar mear da c'houlenn perak ne glevo hano e-bed eus he gommanzon skol. pa da c'houzout hag hi a rea he dever pe ne rea het

Ar mear a respontas evel-hen

Aotrou.

Kommanzon ar skol ne het evit lakaat an dud da zont d'ar skol ez ereo. Dont ho-unan war al lanc'h evit diskouez hoc'h exactitude dr gommanzon a lavar e rann skoaz d'e-hoc'h mar kavfo

An inspekteur ma rann zonn da baka eur stafad, evel ma c'houlenn ez a-zoare ind a skuant ar Maerioun an inspekteur ne deuas het war dro. re a dermen en doa Skrifa a reaz adarre dar mear och he benn da c'hervel kommanzon ar skol-ha d'he zanaout da c'hourdrouz an tadou a famil

Ar mear evit diskouez ho unanded vad a c'halv kommanzon ar skol evit ar 15 eur a viz eost gonde gouzperou hag a bed vez an tadou a famil da zont d'ho gwelout ar personn a ra ar mear da c'hervel ivez *diregi* ar c'hantonn He-ma divezo a-ben. a onep pep amzer-lall an di-kear Antsoc. dar poent a oa zaneaet An tadou a famill en em gav ivez forn

Kommanzon ar skol a bed ar mear da lenn dezho hanv an inspekteur An daou lizer-se ankounac'haat ann he gwar gant ar mear he-ma a ra d'ho c'hervel Ejod an amzer-se ar personn a oa a kommanzon ar skol da zevel d'an tadou a famill « Mont a resomp ren d'ho ma. ra zed da c'houzout d'e-hoc'h pegen tener eo lezen hetiza ar skolioù ha pe vad a donner eus ar skol-se a ra lavarel skol evit netra, skol sac'h ha skol dre lors *diregi* ar c'hantonn a lell d'ezhan serra he c'h oun d'ar personn mes he ma a lavar ema e kommanzon ar skol hag ez eo he war h-ig e zever prizeg hag ouspenn n'en deuz met e-bed da gaout digant an *diregi* hag an hol a zo en ez an da skulka ho daouarn

Ar mear o vez dent. e c'halver an tadou a famill. D'ar c'hentan a zo galvet. e lavar « Perak ne zigant'ne het ho pugo d'ar skol ?

O vez lavar mez resomm eus ra map da vont ra koenet « An eil an tre le beleg an diveza, hol e lavaront evel ar c'hentan.

Delegi ar c'hantonn a glask neuze lavaret e veze kondaonet an tadou gant ar lezen, hag e vezo kurc'het ho bugale dre lorz d'ar skol An tadou-ma neuze a respont hoc'h eun eur voaz « Ia, ia, dont da glask tenna dre lorz hor bugale digan-e-omp hag e vezo gwelet war-zoun e kouezo ar gaoliz « Kommanzon ar skol en em laka all trez e ta an tadou. ha neta adarre c'houzo o lgezi etre ar personn hag an *diregi* dirwar benn respet d'e-hoc'h ar respet dleet da lezen framanzounel tiranted ar Republik

An hol eno a dro hag a zao gant ar personn a laka an *diregi* da zerra ha e hanvo C'houzout gouh a reaz d'ezhan pa gredo dont da ren ar Republik eus ho madeuet neve a ra neuze kemen a drouz hag a zabadao eun dro d'an *diregi* respet d'e-hoc'h ma rank tevel neve. ha mael kaol benn evel eur c'has a re bet paket he lost eun tan

Komzou d'ol an *diregi* doukant ho doa tarvet kement ho lenn hag ho doukouarn d'an tadou a famill eno. ma tamment ha ma krient gwasoc'h eget eur vandon chaseres war lerc'h eur bleiz

Abaoue neuze tadou a famill Antsoc n'ho deus klevet hano e-bed eus an inspekteur, eus a zalegi ha nebeudoc'h e hoaz eus a skol dre lors

Setu ano eur skinner hag eur gentel d'e-hoc'h d'en em glevet tadou a famil eus a Vreiz

Eur skouer all e hoaz kaerroc'h roet gant bugale.

Ar Zizun relijiuz eus a Ramzeo a lavar ar pez a zo anpa war lerc'h eno dre gaer eo great gant bugale er skol.

Ar *mennerion difiz* a zo ar c'hoari war ho c'hef e departamant katholik an Arvoj hag ar re a lell d'ezho kaol ar vugale ho deuz gwall-labour da ober eno

Bugale skol goutter kommun eus a ganton l'ec'hdeuoc ho deuz roet. a-nével zo, eur skouer eus ar re gaera hag a rank bezo disklenzet ama.

Eur zizunver bennag a zo ar vugale-zo ho deu lavaret d'ar mestr-skol ne zeanjent ket Kanouf Compagnr Ar mestr ho fedaz hag ho aspenn a pep gre da reiñel dirwar ho menoz mez ar vugale a rak hag mad d'ho ger hag a lavarar d'ezhan « Aotrou ni a lell d'e-omp e respetiac'h hor lezi, hag. eme unan eus ar vugale-zo krenoc'het. a hoc'h eus gwir e bed o hor forn da lenn eni levr kondaonet «

Rankout d'ezhan plega he douchen. dirak ar c'houzoc'h a zo gant ho pep gwir ha zeal-gre voc'h ma teuzel eus a c'hanou bugale ar mestr-skol en derue kemerat a traon hag a unan ne c'hellfe ma zon gouzoul kreñ na deuz eun derzou divéza-ma, da rei d'ar vugale da skrifa an dever ma war-lerc'h

« Eur skolaer eus ho skol n en deus ket zonjet « oc'h he re ar « lavaret ne leanje ket he levr « morse Skrifit da unan eus ho migenoujed evit « diskouez d'ezhan pegen brao befel e hoc'h ar

« skolaer-ze, ha lavarit ivez n oc'h ket tost da ober
« evel-d-han Displegit kement abek a gavoc'h mad,
« evit lavaret ne reoc'h ket evel-d-han »

Setu, war gement-ma, petra skrifuz neuze d'ar mestr unan eoz ar vugale v hanu euz ar skol-ze

« *Leur Compayre* a zo koundaonet gant ar reu-
« jion ne ler-nin ket al levr-ze na ne skrifin netra
« diwar-n-han n'her prenin ket na n her c'ho-
« pin ket Al levr-ze a zo koundaonet evit ar vuez
« penn-da-benn ne fel ket d'e-omp lenn anezhan,
« rak eul las-kaloun eo

A M *en deuz greut an dra-ma*

Ar bugel en deus sinet hep aoun e-beu o lakaat he hano evel ma z eo, ha war lerc'h he hano c'houeac h ger, evel a weler, ev na vezo lamalet den-all e-neb

Ar vugale-all e-teac h skrifa an dever a roa roet dezho gant ho mestr a gopiaz ar *Gredo*.

Memeud d'ar vugale-ze' a diefe an holl vugale ken e Bretz ken el leac h-ail. ober evel ho deuz graet.

Skouer eur plac'h dall da benniñ.

Eur plac'h aonank, dar abaoue m oa ganet, hag oajet euz a eur bloaz war-n-ugent a zo nevez maro e Montron, e Paris

Ar plac'h aonank-ma a joa evel eur burzud hag h dal e c'hrue, a vreude, e rea *lupizen* ha bokedou flour ker kaer ker buan ha gant kement a jin, ma lavare ar re a wele he aoour, n oant ket evit kredi e vije dall

Ouspenn zo da bevarzek vloaz epad ma z edo er skol gant plac hdigenn-all dall evel-d-ho, e devoe ins kenta ar muzik war ar pianoo Ar piano a zo evel eun ograou biban a ranker, ev c'hoari gant-han, touch gant ar bizied an notennou a zo merket war baper Penaos a rea pa na wele berad?

Kaeroc'h a rea c'houz ar plac'h k na Pa voa dont euz ar skol e skrife da eur vignounez e doa. gant tammou papet-kartoum dilun dioh pere e verke war buner gant eur munuoneklik ar geriou e d-oa c'hoant An doare-ze da skrifa grea, evit ar re-zall, a zo kaer da welet eme ar gazeten.

Ar plac'hik-ma bet savet mat e doa fers. ha skuant ha karakter Bremak e klevor h

Eno he amezeiez e Montron e voa n'eus ket pell eur zoseto vihan a dud difeiz merc'hed ha gwazed, hrema int dispar-iet Eur c'hrek aonank a joa e penn ar zoseto fall-ze

Ar plac'hik dal-ma a voe kaset a, enn dervez, da zelaou petra a lavaret. Kenta a glevaz e voa eur gwaz a gaske dre bep seurt froue ou ha komzou faiz pronv- ne voa Doue e-bed

War he lerc'h e teuaz ar c'hrek aonank a zo lavaret a-rauk Hou-ma. e-leac'h dislavaret ar c'henta, a gri evel eur penn-follez ma z oa, ez eo ravoderez ha grac'herez da verc'hed kredi e voa eun Doue.

An dailez pa he c'hlev a gren, a d-eu ros-glaon hag a zao enn he zav

Itroun eme-z-hi pa glevan bremaik eur gwaz o lont da nac'h e voa eun Doue. e lavaren enn-oun va-unan e voa eun drod-re mes pa glevan brema eur c'hrek. eur pried. eur vamm a famill o lavaret kemend-ali dirak an holl eo red anzao eo spount uz ha mezuz he c'hevel o prezeg

D-eomp kont eme-z-hi o krégi e donro an hon e doa he c'hasat di.

Eur c'hi kruz lanet gant eur c'hoantik bihan.

E neb bro ez euz teodon kaer, distagerien marvailhon a ra ar wenn anezho nemet re brema da goll tud vad int da rakaa. da c'hoarzin hep lakaat neb onestiz da rusia An istorion a lavarent. ha pa na vije ket kalz a dra da gred. d'ezho. a joa jon hon tadou koz gwechal. Keuze. hag enn hon amzer,istorioù ar seurt-se ne reaon na ne reon. c'houz drouz e-beu da zen

Brema setu ama eun istor ha n'eus ket kalz a vurzudou enn-hi, rak ne ket ginidik euz a Vreiz. Ar pez a c'heller da gred eo, mar d-eo gwir n en em gav ket marrad diou weach bep kant vloaz dre ar bed-hut

Piou-bennag ac'hanoc'h. Bretonned a c'hellfe chouin hep kredi a zo bet,enn amzer ar Republik, da vont ma kar, da c houlenn dis-ze digant kazeten an Nordogn ha gwir eo ar marvai a zispleg. hep c'hoarzin.

« An aotrou P , euz a Verjerac, a joa eat, enn ar gazeten-ze. da chasea gant unan euz he vignonned En eu gavet enn he-danu war eur gompezen-zoaar gwiset a lann hag a vaian Eno, an amzer tenval ha gwiset a-raok. a *gourmous* da lavari. An aotrou P a laka he fuzuill war an douar, e-kichen eur vojen lann, evit kemerel he vantel. Epad ma z euo ar c'h he gwiska e kroz eun eun laou eun tenn fuzuil , hag e wel dira z-han he gi eur c'hi braz ha kaer o kounza razet-mort

Kenta a ra an aotrou-ma eo kredi eo lazet he gi gant he vignoun dre zievelad N oa ket gwir, rak he-mu n ziskouez d'an aotrou P e voa eat an tenn euz he fuzuill a lun war an douar hag a zivogede c'hoaz

Petra a joa en em gavet ? An dra-ma. ya zud eur c'houmk pe lapin biban a joa dindan ar vojen lann e-kichen ar fuzuill. a joa d lammet war binen ar fuzuill ze hag en doa lakaet an tenn da vont er meaz Ar c'hi a joa war he reor,just dirak kanol ar fuzuill a bokaz an enn, hag a gouezas rakta. oc'h torgenn

Ha setu penaoz, ev , eur weach, e c'heller la-

Digitized by Google

varet eo ar c'honnikl bihan an torfedour ha muntrer ar c'hi n eo divije ket hon espernet, ma vije bet tano a walc'h ho fri oa c'houzout edo ken lost d'ezhan.

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA, AR SKOL DRE FORS AR SKOL LAIK HEP DOUE HAG A ENEP DOUE.

Ar bagel hep Doue a vezo eur map fall, eur priel fall, eun ind fall: ar ar c'henta eus an dud dilen. hag an divera eus a dud he vro

Ene ar bagel a zo ene ar vro mar bez fall. ar vro a lelo da goll.

(Lavar eun Eskob o komz eus a lezen-skol Ferry..

TREDE NOSVEZ

AR SKOL LAIK PE AR SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Andre Penceer Ia, gwir eo, Jerom, rak Jezus-Krist a lavar eun Avel an nep n ema ket gan-en. a zo em enep

Jerom Fur - Er meaz eus ar pez a zo lavaret diwar-benn ar skol laik. petra zo ha petra a c'hell beza ken *

Herve Becmeur Netra e-bed. emichans, Jerom? Karoulle

Jerom Fur — Ec da l Herve. rak evit mont da benn ion ero. eo red diskouez d'e-hoc'h ama penaoz ho deuz labouret ar frammansonned

Ar skol laik a zo ar skol hep Doue hag a-enep Doue. Den e-bed ne c'hell ben anlavaret.

Mez ar frammansonned, enn aoun da spounta-re an tadou hag ar mammon kristen ho deuz great eur bern troidellou, evel a ra an aérel a-raok flemma

An troiou kamm-ze n'o. ket bet great gant-ho. nemet evit ober an oeuz da lakaat ar peoc'h er speredou aounik.

An trolou-ze a zo war-n-ho ion pep fallagriez klevit ar gazeten

« Neuze ar frammansonned ho deuz skrifet eun artikl hag a lavar a c'hello ar beleg. er meaz eus an ti-skol laik. ouer skol war ar religion d'ar vugale enn dervez a vezo lasket libr gant-ho evit an dra-ze. »

Great an artikl-ma gant-ho. ar frammansonned ho deus kredet e vije an holl ha pep-hini paket enn ho roued, o kredi anezho war ho lavar hag e vijen meulet zo-ken ev., kerneou-all a resped a ziskouezont e-kever kreden ar gristenien katholik

Herve Becmeur Karoulle ! Jerom eun tamm boed brao oc'h an h gen adarre, evit paka ar pesked sot.

Jerom Fur - Ia Herve An artikl-ze a ziskouez muioc'h-mui e felle d ezho. o kuzet ho v-non lemm dindan ho fao, evel kuser doun dont ensoc'h a-ze da goll ar feiz enn hor bro. N'ho deus ket kredet her skrifa frauz a-walc'h, mez ho labour a ziskouez sklear petra voa c'hoant ho c'haloun.

Gwelomp petra lavar ar gazeten

« Evit kas ar vro da goll he feiz. dre skolioù laïk ar vugale. ez oa daou hen. da bemilla.

« An hent kenta eeun ha dilorgenn, a ioa lavaret ar skol laïk a zo dre fors ha d fen a zo da gomz enn-hi d'ar vugale eus a Zoue nag eus ar religion nemet pa vezo c'hoant da ober goab anezho.

« An eil hent a ioa gant-han muioc'h a dro, hent doun ha kuzet, ha dre-ze, fa rakroc'h evit ar c'henta.

« An eil hent-ma a vire a-greun koulz lavaret, oc'h ar vugale da vezn skoliet mad war ar religion, ha dioc'h an tu-all, a vouge enn ho speredou hag enn ho c'haloun kement tra vad a ioa da seski, diwar-benn ar burzudou hag ar misteriou eus ar feiz katholik

« An hent eeun a voe laosket evit kemeret an hent treuz, an hent doun

« An darn vrasa eus a dadou ar vugale — ar re baour na petrafa t eme Basl Bert. n'ho devezo evit ho bugale nemet ar skolioù publik, lennit ar skolioù laïk pa rankjot sent oc'h al lezen dre fors »

Laou an Heder Ma karfe aon holl dadou eu em gievet da zerc'hel ho bugale er gear, ev., dizenti oc'h al lezen dre fors-se, e ve gwelet petra deufe da vezn ar skolioù laïk !

Jerom Fur O tenn ar gazeten

« Ar skolioù publik-se dre fors a zo prouuet ho dorojou oc'h ar valeien oc'h ar frerod hag oc'h ar sanrezed »

Andre Penncer Evel-se. Jerom ar frammansonned-ze a lam, gant enn tnol pluen digant tri pe bevar milion a dadou kristen, ar gwir ho deuz ha ne c'hell ket beza tennet digant-ho e gwirionez. pa z eo kent d'ezho digant Doue, ar gwir a lavaran da re d'ho bugale ar vistri pe ar vestrez-skol a fell d'ezho

Jerom Fur — An dra-ze a zo kre, gwir eo. Andre, mez n oa ket a-walc'h c'hoaz d ar frammansonned.

Selaouomp ar gazeten

« Ar frammansonned a zo eat pelloc'h lakeat ho deuz ela ar re ion er meaz, gant gourc'hemen na raje hiviziken beleg e-leu skol d'ar vugale war ar religion, nemet er meaz eus an kes-skol. da lavaret eo enn iliz »

Ama, amezeion taolit evez oc'h ar fallagriez a zo e lezen ! Kriv .

« Arabad eo dont da welet ama hag ez eus enn iliz tost d ar skol hag eur beleg enn iliz-se arabad eo mont da welet c'hoaz ha n eus ket. du-ze eur beleg evit diou harrez, an eil pell dioc'h e-ben

nag a-hont, ha n eus ket kenadennou dre ar barrez. eul leo mouc'h pe nebeutoc' eûre-z-bo arabad ouspenn mont da eur vro-all da zelaet oc'h an henchou ne c'hell den ober parempred dre-z-ho er goanv nann. nab n eus ket ezomm ha ne kwir" ev t oskonez skolaer avel an deiz ne c'hell ket eur beleg ober skol. herrez he garg.d ar vugale war ar religion "

André Poncner Evel-se. Jerom, e velo miret a-grenn skol ar religion oc'h ar braz eus ar vugale

(Eur pennad-all eur wreach all

METROPOLITAINE ELECTRIQUE Cie

(FRENCH METROPOLITAN GENERAL ELECTRIC Cy LIMITED)

Siège Social Queen Street London

SIÈGE ADMINISTRATIF 21, Avenue de l'Opéra, PARIS

Capital 6 300,000 st. soit 30,000,000 de Francs

Divisé en 120,000 actions de 10 st soit 250 francs chacune

CONSEIL D'ADMINISTRATION

MM BLANCHET Adr de la Société des établissements Cail, DEVOIR, Négociant

Cte D'ERCLAYES ancien Lt-Colonel d'artillerie. O ✠

J de MATHAREL, Propriétaire

MARTIN ng Membre du Conseil de Surveil. de la Cie Nale de Construc. de Mat. de Ch. de fer et de guerre.

L. RÉCOPÉ ancien Ingénieur de la Marine. ✠

60,000 ACTIONS

ENTIÈREMENT LIBÉRÉES

Sont mises à la disposition du Public

AU PAIR DE 250 FR PAR ACTION

PAYABLES { 50 Francs en souscrivant,
100 — à la répartition
100 fin décembre prochain.

L'ÉLECTRICITÉ PAR LES ACCUMULATEURS FAURE

La Société possède le droit exclusif d'exploiter en Seine, Seine-et-Oise et Seine-et-Marne les accumulateurs d'électricité. Il est reconnu que le seul moyen de produire économiquement et pratiquement l'électricité réside dans l'emploi des accumulateurs et qu'il n'existe pas d'*autres accumulateurs* ou *autres* que les accumulateurs Faure.

La Société a déjà traité avec de nombreux établissements à Paris et en outre, beaucoup de demandes d'installations lui sont parvenues

On peut voir fonctionner au Hall électrique du boulevard Montmartre, les appareils d'éclairage et de force motrice en service, sur les lignes de tramways, les expériences de traction.

Les statuts, les rapports d'ingénieurs, la notice sur les prix de revient sont à la disposition de toute personne qui en fera la demande et qui voudra se convaincre de la supériorité de l'invention et de l'importance des bénéfices qu'on peut en attendre.

Les porteurs d'actions auront le droit de souscrire par préférence, au prorata du nombre de leurs titres, les actions des autres sociétés qui seront créées pour l'exploitation des accumulateurs dans les autres parties de la France.

Les souscriptions sont reçues

Les Mercredi 14 et Jeudi 15 Novembre

A PARIS :

Aux Caisses de la Nouvelle Union, 9, rue d'Antin

Au Siège administratif de la Métropolitaine Electrique Cie, 21 avenue de l'Opéra

Au Hall Electrique de la Compagnie N. boul. Montmartre.

DANS LES DÉPARTEMENTS :

Lyon succursale Nouvelle Union 16, rue de la République

Montpellier, agence Nouvelle Union, 2 rue Nationale

Et chez tous les Banquiers Agents de Change et Changeurs.

ON PEUT DÈS A PRÉSENT SOUSCRIRE PAR CORRESPONDANCE

LA MÉTROPOLITAINE ÉLECTRIQUE

COMPAGNIE

Toute la presse parisienne a rendu compte des curieuses expériences faites par la Métropolitaine Electrique Compagnie.

Ces expériences ont démontré d'une façon irréfutable que, grâce aux accumulateurs Faure, on peut produire, commercialement et industriellement la lumière et la force électriques d'une manière économique et pratique.

L'électricité est donc appelée maintenant à rendre les plus grands services, et son emploi soit au point de vue de la lumière, soit comme moteur va être partout utilisé.

Il est incontestable que l'accumulateur Faure a résolu, de la façon la plus complète, le problème poursuivi depuis longtemps

Grâce à lui on obtient la fixité absolue de la lumière, la confiance dans la force, et la certitude d'être à l'abri de tout arrêt accidentel

Grâce à lui on a la force motrice et la lumière peuvent être transportées à domicile et divisées en aussi petites quantités qu'on peut le désirer

Il est facile de se rendre compte des emplois multiples auxquels se prête cette invention, et des services considérables qu'elle est appelée à rendre.

Quant au coût de son application on peut dès à présent affirmer que l'emploi de la lumière électrique et de la force motrice par les accumulateurs Faure, présente une économie considérable sur tous les systèmes actuellement en usage, et encore faudra-t-il tenir compte des perfectionnements et des améliorations qui pourront se produire.

Dans de pareilles conditions, on peut prévoir les résultats auxquels peut légitimement prétendre une Société qui a le monopole d'une exploitation pareille

Les affaires purement financières ont causé trop de mécomptes aux capitalistes qui s'y sont intéressés, pour que on ne les accueille pas avec la plus grande défiance. Mais il en est tout autrement de celle dont nous nous occupons : c'est une affaire industrielle, répondant à des besoins de premier ordre, et appelée à produire une véritable révolution.

Ar Maner G MEIN

Kemper, meulet gant An DE KERANGAL.

Digitized by Google

TRIWECHVED BLOAVEZ. (N° 47) AR ZADORN. 24 A ZU 1885

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN. AR GWIR VRETONNED

PRIZ AR GAZETEN HED BLOAZ

Ar Finister — Ar Morbihan — Côtes-du-Nord. } 8 scoed.

Ar rest eus ar Frans 9 fur

Ar broioù all evel gwir ar post.

N'eus ken Hanter, na ken Kouc

oguet hor Salver Jesus, Doue.

An holl berniaerion a dle bout graet da berr'hek ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL, ban-ken.

Direhou ives e tle kaout bivaliham an holl ereidon da lakaat war ar gouchen.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Garanciere a Paris est seule chargée de recevoir les annonces

AR WIR

ALIA a rear ar re en em gas ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho. d'he rei da lenn enn dro d'ezho. d'ho c'horent d'ho mignonned. d'ho amezien, ha dreist ar re all. d'ar re anezho a anavezont evel bezo republikaned Eur republikan mat en deus skiant c'hoaz a c'helt. enn deu pe zeiz gwelet ar scrioniez ha pared diouc'h he glanded.

Kemper. 24 a viz du 1885

Ar gazeten c'hallek *L'Union Monarchique*.

E Kemper ar gazeten c'hallek *l'Imparfud* gande difenn gwirioù ar Roue gant nerz ha kaloun epad neiz vloaz ha tregont a zo bremañ deut en he leur b eur gazeten c'hallek-all he hanv *l'Union Monarchique*

Ar pez e deuz great ar genta ev. Herri V, a raio an ti evit ar C'homt euz a Baris. evit an hini a zo d'ezhan breiñs pep gwir da veza Roue Frans

Difenn ar gwir-ze ha gwir Doue vez, da lavaret eo, gwir ar feiz hag an l. katholik a vezo hepken labour ar gaze en *l'Union Monarchique* Setu ama, e brezounek. ar pez avar e gridek. d'ar merc'her, 14 euz a viz du ar wech kenta ma z eo moulet e Kemper

« Dont a reomp ta gresk nerz an union a zo
« e-touez ar rouanted Nerz a union-ze a grevaio
« bemdez seu vuz ma welor gwelioc'h an zonj
« braz e deuz hor bro da veza sikouret mad gant
« ar gristenien bodet hol enn-dro d'ho Frins, ar
« C'homt euz a Baris. Dre an hent-ze, e c'hellont
« hep-ken kaout fisiañs da veza treac'h

« Evid-omp-ni, katholikel a galonn gant an Tad Santel ar Pab, ne ankounac'haomp ket eo an
« brezel bet diskleriet gant Gambetta d'ar religion,
« kavet gant-han kericaturio ha dre falagriez,
« disleal hag injustiz ar c'houarnamant-ze. Ne
« ankounac'haomp ket eo ar Republik ar c'houarnamant ne fell ket d'ezhan enz a Zoue a zo de-
« ver kenta ar Roue he sifenn enn he rouantelez,
« evel ma z eo he zever vez respet koustiañz an
« holl ha re berte d'ar religion

« Eva gallout ober mat al labour-ze a zigoromp,
« evel ma lavarfemp war donar ar Roue, labour
« da stourm kalet bemdez a-enep an disrei, a ra ar
« re a zo o c'houarn ar vro, e c'lavaromp an holl
« dud a volontez vad d'hor sikour Bez e kredomp
« e vezomp skoazet gant ar re holl a glemm hag
« a hirvoud eved-omp, o welet enn c'houarna-
« mant ne gar ket hor bro oc'h he c'has-diabarz da
« bep dismant ha da bep direiz, diaveaz, da bep
« disenor ha marteze hep dale. Doue ra vro da
« eur brezel braz c-goret awar brezellou bihan.

Goude lavaret an dra-ze pe well gant skoaz-al a ve re-hir da displega ama, ar gazeten *l'Union Monarchique* a choum war an daou c'her-ma warlerc'h a gris gwechall, hon tud koz ar Vretonned, pa z pant d'ar maez em ganna oc'h ho enebourien

Evit Doue hag evit ar Roue !

Priz ar gazeten *l'Union Monarchique*, evit Kemper ar Finister ar Morbihan ar C'hotes-du-Nord, a zo *16 fur* evit bloaz *9 fur* evit c'houeac'h miz. ha *5 fur* pe *ugent real* ev tri mis

BREIZHIZ AN DOKTRIN GRISTEN

Breudeur an Doktrin Gristen, savet enn Eskopti Kemper a zo bet staget ouc'hi d-ezo a nedeleusou gant ar Rahed ha bet benniget gant an Tad-Santel ar Pab, Leon XIII. Ar vreudeuriez-se ne deuz nemet da veza anavezet ev bezo kavet mad gan an holl gristenien

Al levrik ma a roio da anaout

1° Deverion an tadou hag ar mammou a famill evit sevel ho bugale e gwir gristenion

2° Ar boan hag an diezamanchou a zo bremañ oc'h ober an deverion-ze gan lezen skol ar vugale

3° Ar zervich a c'hell Breudeuriez an Doktrin Gristen da renta d'ar gerent, o agas da vad ar c'houarn ho deuz da sevel ho bugale berrez ar feiz katholik

I

An tadou hag ar mammou ho deuz deverion braz da ober e-kever ho bugale. Ber e leont ho gwelet evel bugale Doue ha bugale an Iliz Doue ez en deuz roet ho bugale d'ezho. evel eur merk euz he vadelez Doue a zo

[illegible] [illegible] [illegible] [

An notron Charmes a anavez he-unan eo patronet mat ar Republik e Frans gant an notron Bismarck. he enebour brasa o gas a ra da zoaq ouspenn er c'hrennou en do bet an notron d'hroum digant he soñj ar notron Bismarck kelemmou ar re-ze, e gwirionez ha ma vije bet neuze gouestlet dindan ninoud ha skanti e pennou tor ar Frans, a soa traou a walc'h evit lakaat kregi du ha dorn-ha e kalonez ar bobl Gambetta hag e kalz a re all ker horo ken vat ha ker berr-hoarll hag hen a soa o kas ar bobl tiwar-bouez he fin

Hag hi ma c'haz pell ne c'hear en deus an notron Bismarck jus e kreiz he galonn o weled ar Republik e Frans hag an notron Grevy enn he fenn " War ge ventoz selaouomp petra lavar an notron Charmes

« Mez ret mad e ha pa en tele eur republikan kalz a zoare o hen anavez ur re mad eo dishonest ne pezont ket a wel an notron Bismarck ar Republik enn hor bro Dre enn ez e c'hellfer anavez ha ne ve enn he hen evit petra hag a zoeq pell no vefe an a anz a zo gwall brema ebet tri bobl O soñjal ar pez a ra eus ar Republik e Frans e kredo evel ma vel e vad e honez hor bro gant ar Republik eus an dirvez hag an disurz vrasa enn dichalloud evel ma knoez enn dro gant ar c'hoan er bed ne d-eo ket dre anaoud ez eo enn devez evit an notron Bismarck respet ha karet ar Republik enn hor bro »

Iwoule anzav ar pez ma an notron Charmes a lavaras ge he c'hoc'h divraz eve he avel ma rea krekland en he galonn e pas enn ar Republik o kell ar Frans ha rompi an tepadik diwar hor bro da vuiañ »

Tamm ebet ! ne notron Charmes ne c'houen ket e vefe ar Republik nemet e b en enn gouestlet Sioulz kenderoñ ar Republik a zo dreist penn d'an holl ur bern dre gont ha dre anaoud ar gouversion re a baouez kalz ar re bo deus tamm ebet a vuiañ hep pije dihanv ar Republik Gwall e-bet An dra ge a welfer bremañ

Goude pevare bloaz ar pez a zo a rank ez eo a walc'h c'hoarzin kenta c'hoarzin ech anzav an notron Charmes ez eus eus ar pez a skrif enn he gazetenn ne lenn e Frans nag ur mestr anezhi nemet diamant Iskemm ha divell e pep leac'h lec'h ma gont ar Republik un an he falfron brasa an notron Bismarck

Gant ken nebeut a skiant ar vro ma eus ober dezi nemet lavaret a ran dezi gwelet ueta pegeñt ez a an amzer a ra ar notron Charmes fiskañ hunan-han evel war an dibenn e avarer bep anezh da falsa traou. enn ar Republik e ro-vad na laza ar Frans hag en ez eus mall ha mall brao e vefe ket he c'hamm divraz ha digonna ar c'henta a ve ar gwell a

Buez hon Tad Santel ar Pab Pi IX.

VII

Mestr, merzer Pab

Tremen ar c'hardinalet, oukun n en doa soñjet e c'helle Pabik fenoz bezañ hanvet da Bap Ret a rejont d'ezhan ar garg da rispaka ha da lenn an lemon paper lavaret er c'halur gant peb kard na evit ret he voutre Gouscoude an eur anezhan her modest, her santel a bije dan oll, hag en dro gentañ eu doe ar mann momentoz evit bezañ Pab.

En eil dro, en doe tair momez mann n

En drede gwech ne doe vez var-n-ugent

Dar c'hwezek a viz Ebrel, d'an atardaet, ar c'hardinal Mastai en doa tremenet kalz amzer er bedenn Goulen a rea ma vije distroet divar he gichenn eur beac'h aer pounner Drouk-tiret eo, hag an oll a rel n eo ket trankil he spered

Goude ar Iwel Creator ar bilipou a ra lakaat er Iliaur Ebrel e vije eur gr wben o mpal. Dispaka rear ar bilipou Mastai a lenn he hano var ar wenek kenta Var an dervez-ket ema aozet He vouez hag he zorn a zo bet bezañ da grena Tenval eo he zaoutagat ha bezañ ket en daelou Pedi a ra enn all bennag ra gasoñ ar vadelez da gemeret he bras. Esper en doa en doare-se da lakaat an eleziouned da galjen pe ra ha da velet monezioù ar c'hardinalet roet da enn all Hogen ar c'hardinalet ne bije ket kemeret ar gwir ha lavaret a rejont d'ezhan ema e n notenn-ik Ur re vouganka a vije en tro d'ezh o He ma a ra eur galon d'ezha da aze a ben-nez a ra eur serenaad dour Da ben zun pelenn zamzer e c'hell pedi ober he labour Ne ra den deus c'houeh monezioù ha tregont Aoman ho po ez a bezañ hanvet Pab

En eun taol ar c'hard nadel a zav en ho ra, hag oll var e zivrez e lavar d Mastai a zo Pab Ma tu eo hor Pab ! » Ha n an ampoent-ze. Mastai a ya dann ret ez a anvan an Iliaoe en doa ben dibabet evit lenn he c'hel eur an amar

Kemeret a re ez a ben-nez a Bap Pi IX evel pa en deje an neñvel abred graet petra e bezañ he vez h vuiken Ur vuz da c'hoari da lavaret eo, kroaz var gwiz, evit e nehent komanoù Jezuz ar Pab-ma Pi VI ha Pi VII a zo bet e ti merzeriet Pi IX ne c'hoantaas nemet pedi ha krouiz-mañvel ho doa bet ar re ma a vestrez hu hano

Adreiziet Vadim e'ar mere ker 17 a viz even 1846 ar c'hardinal Mastai e kreiz e fort Saint-Ange a r da anaout d'ar gear a Roum ez ganvet ar Pab nevez Ur c'hardinal Rio Sioza a deu en anan ous a ben pesion ar Iliaouna hag a gomz evellen ous ar bobl evelet di eus a lavar e hent kear

« Eur c'helou brao a zigwezan d'eoc'h, eme-han Eur Pab nevez hor beus hag ar Pab-se eo Yan-Var Mastai-Ferretti, kardinal-beleg, hag en deus kemeret an hano a Pi IX »

An oll a chom sebezet. « Piou eo hen-nez, eme-z-ho, ar Mastaï-ze, o hor benz morse klevet menek anezhan ? Dibaot a vech en bet guelet e Roum ! Ar c'haro nalet a dremenas an ei goude egile dirak ar bobl. Neuze e veljot o tont beteg ar prenestr eun den a vent huel, kals aonankoc'h eget na oat boazet da velet ar Pabet he zrem zo dronk-livet hag he zoro deou astennet evit bennaga. Neuze ar bobl a bez a gouez d'an daoulin ha krial a ra a bouez ponn *Evviva ! Beret Pi IX Bevet Pi IX !*

Pevar devez goude-ze, en aos-veur Sant-Per, oue rakeat var he benn ar gurunen a Bap.

« Ne veloc'h ket hoavezion Per, oue lavaret d'ezhan ! »

Divezatoc'h, Pi IX dre na tostea ous oad Sant-Per, en em bije o lavaret « Oh ! ar c'homzou-ze n'ant ket eun artikl a feiz ! N'eo ket sur ne d-in ket petroc'h.

Evit rei eun nebeudik levenez d'an oll, Pi IX a roas d'an oll bed katolik ar c'hras eus eur Jubilebras, hag a hardonnas penn-da-benn da gement a roa prizounniet, evit bezà en em zavet bete neuze a enep an Iliz hag ar Pab.

EIL LODEN

Pi IX, Pab.

I

HOSANNA ! '

Ar Jubile, ar pardon ker frank roet da eun niver bras a dud reuzeudik he vadeiez evit an oll, mui'h a l'oerte roet d'ar bobl, kals prisou ruet a an dud lik ha ne vijen roet bete neuze nemet da veleïen pe da glouer eur c'hoanset munisipal nevez pe, evel a lavarer e Kerne, breuriez an aouzek ozac'h meur a nevezent il nervez goulen ar bobl kement ze a c'houlennas d'ar Pab nevez istim ha karantez an oll Na helfen ket rei da gompren peger bulhan ez eas ar brud ens ar Pap Pi IX e peb roud avel, bete pevar c'hoarn ar bed

E Roum an oll a vije guelet bemnez a vandennou oc'h ober tro kear tro ar seminalou a vez lavaret e kastel-vaol, ho hanvelou kaer kaspak gant-ho, hag an oll o kana kanaouen Pi IX ha vijent deust dirak portes ar Pab. Pi IX a dene en he brenestr hag a rae d'ezho he venediksiou Ma vije deuet an abardaez ha vije tenval an amzer e vije c'huezet kabajou gand Bengal tan a neb seurt liou, hag a sklerijenne ar blasou en eun tan.

Ne kot bebken ar galonket, tregon, an beretiket hag ouspen an oll divadez a veule Pi IX Roue an Turket a vez great Sultan anezhan, a zigassas kannadet, hanvet a bemn kreizoun, ev a mont da zalud an hini a reant anezhan ar *Salomon* nevez

Ar Juzevien a Roum a zalaolas divar-n-ho eun neubeut kargou a gemmgas d'ezhan eur c'hs ar eus ar c'hiz koz Lod all a rea anezhan ar profet, dann a roe d'ezhan ze-ken an hano a Vessias Brankou palmez en ho daouare, o krient a-bouez penn evel ha zadou koz gnechal, pa bigne Jesus d'ar gear a Jerusalem « Hosanna da vab ar Roue David ! » Ar bobl ne oue ket petra da ober evit enori hon Tad Santel, evel m'ho devoa c'hoant

Eun deis, setu redet ar brud dre gear n oa ket nac'h ar Pab Strafoillet oll ar bob a Roum Doda ra an dud a vandennou Goulen a reont kelou ens ar Pab an oll digant eg ic Deo ne bede rei skiennjen vad Petra da ober ? Evn tronc'ha ber, e hassont pevar ganoad da bales ar Pab, hanvet Quirinal.

« Ni fel d'e-omp guelet ar Pab, eme-z-ho. »

N'oa ket an deis evit ar Pab da zigemer Lavaret oe d'ezho don eun devez-al bennak

« Nan, emezho, ne ket varc'hoas, hirio eo e fell d'e-omp guelet hon Tad Santel. »

Poursu a reont kement ha kement ma z car da gaout ar Pab da c'houlen digan-han petra da ober

« Digemerit anezho, eme ar Pab me a ia d'ho c'haout »

Hag hen da ziskenn

— « Ac'hanta, va bugale, petra a zo nevez ga-n-e-hoc'h ?

— « Netra, Tad Santel, eme-z-ho, nemet hor boa c'hoant d'ho kuelet En Transtever oa dont ar brud nac'h klaov hag ez oump a gasset da velet ha gouz e oa. »

« Mad, bugale kerzet d'ar gear ha lavarit eo nac'h-pesk ar Pab, pa z eo gouz edo e labourat »

— « Tad Santel eme-z-ho, en eur vont kuit, eun dro bennag, mar ho penz izom ac'hanomp-ni, e vezi emsoump on prest da zevel gan-e-hoc'h.

E Frans, ar re a roa a du gan ar c'houarnamant kouls hag ar re a enebe ouzhan, oulzot koula ha Thiers. Kampr an deputet ha kampr ar barod a Frans, a gemere evel eun dra vraz ober mun chalonz d'ar Pab

Ne ket kouskon er Frans hogen en Autrich. Metternich e Bro-Saoz, John Russel, kement gouarnaman a roa en Europ hag en Americ, a gassas ar Pab l zerri ieun a zoujans hag a levenez

Gouscoude petra eo ar merkou a garantez sikour hag a zanveas hutiken a skoaz ar zanj manchou a garantez hirvidik a zivoano e kaloun an gristenien divezatoc'h, pa velint ar Pab tennet digant-han he rouantelez ha prizounniet er Vatican, pe hano bennak a oelfe ma gaout, Pi IX pe Leon XIII ?

II

HISTORIOUIGOU — PREZEGEN Pi IX

C'huec'h mis gonde ma oa hanvet da Bap, Pi IX a lavare d'an Tad Venara

« Peraz ne grezit ket er gador-brezeg a enep ar c'hiz hag ar voas sot deuet da doui ma da valeiem ? »

« Tad Santel, eme ar prezeger bras, ales ema ene her great, hag ato, soman eo aner

« Red e se din eta prizek d'am zro, a lavar Pi IX Hogen, evel n ema ket gwelet pell bras-ao Pab ebet o zigwal er gador-ze, em eus soun da gell va foan ha va amser

« Neb mar ebet Tad Santel eme an Tad Jemaat, ar bobl a gar ac hanoc'h kement, m'ho pesono beleg ar gomz diveza gant diskouarn digor-mad

« Kent ate eme ar Pap, me gemero ho plac'h, a dle prezeg d'an 16 a viz genver en dro Sant-Andre-de-a Valle Rott d'in ho tro, ha ma lavarsi grik da zon »

Dan dens-ze pa reipot, e leac'h an Tad Ventura hoc Tad Santel ar Pab o pegnat er gador an oll a oue manifet « hom a rejont evel tud d'zanvet da zelaou komzoù pastor an oll bistoret beleg an diveza. Pi IX a drugarekaas ar bobl eus an digemer kaer a oa bet great d'ezhan e Roum Preseg a ra gonde-ze gant ouza a enep ar c'hiz fall da vlasfem ha da derri lezen ar an Arauk diskuz, a ro ho veanoc'h d'ar gear e Roum Ar brezegenn-se a roas kals vad ha ne ket bet bahan anhoanac'hout.

II

Eus e hoc'h marc'h dibrall

Eur momentad diwar dro Roum a oa maro d'ezhan ar marc'hik a zonge he zamon marc kadourez d'ar marc'had Evel n eo dous ket pesdra da brena eun all e lavaras evelhen tal-han he-unan

« Pa z ro gor eo ar Pab ket mad perak ne dafien-me ket da c'houlen d gant-han unan eus ar c'hirgk a zo dimplij en he vechosion ?

Hag hen var run d'ar c'hontrol galon ar Pab Eno e komz ous ar skrivinour Lavaret a ra d'ezhan e nebeud amser perak eo deuet di

« Gortoz a ra pennadik eme an autrou Prestig me vezo distro gant respont hoc Tad Santel »

Ne ket pell en h ober he dro

« Mad ta mignoun eme-z-han ar fizians bras ho peus ez e madelez ar Pab e deus great d'ezhan kement a blijadur ma ro de hor h eur marc'h hag an daou bez aour ma espern rag en deus-hen lavaret, an den-ze ne dle ket bezo pennadik, pa deu d'ar c'hontrol da gask eur marc'h »

Ga e ta An hini en deus c'hoant da gaout eur marc'h lard ne ket e mechosion ar Pab oa dezhan mont d'he glask nemet amzer en dije da gell

P La Sann

Person Bannalec

(Ger pennad all diandorn genta)

Gouel an Holl-Zent ha gouel an Amzoun.

War a lavar ar c'hazetennou, an daou c'houlz-se he deus diskouezet, er bloaz-ma, da framman-sonned ar Republik n eo ket dare c'hoaz da zic'hrouenn ar Feiz ene a Frans Pell a zo, eme ar c'hazetennou-ze ar gristenien n'ho deuz ket dishouezet ho feiz ene er bloaz-ma, da c'houel an Holl-Zent ha da c'houel an Amzoun Fe, ret da-zanom d'ar frammasonned a ve lavaret ec'h en deus ar boud dougant e-bed ra z ho nemet rak Doue an nev

Ia ar bobl eus he galoun, a c'hoar mad ez eus eno Doue hag ema dindan he zourn Feiz ar bobl a lavar d'ezhan n ema ket war an douar evit bera atao, hag evel he c'hanv a zo ho relegou karet ar besoun hag hi ervoud eun nev ene he dadou he deus merket dre ho c'hoeden ha dre ho gwad aozet, roudou ho laouar war ar boultren a vresont ta, ar bobl gant he feiz a c'hoar a ranko mervel, evel he dadou Mes pa vez deu, ar marv-ze da vont diwar ar bed e lel d'ezhan mervel kristen

Kaer a ve ataret ar bobl e Frans a zo kroaken ha kre bouz he feiz ha pa vel evel hema frammasonned tiranted, o'h ober brasan da Zoue ha da gement tra a zo mad, penaz dre he bedenn en deuz eun ouzoc'h da lavaret d'ezho gant ar bloaz-ma o vont eno-dro, douzallit tud meuget na ve vez ho tro da vervel

Diwar difenz gouarnamant ar Republik e Frans, memez ar bobl o pedi, a zo e gwirionez memez Doue

Da c'houel an Holl-Zent, ar Frans kristen war he daoulin e deus laket gant joa eurusiel an eneou gwensulik a zo er Baradoz Jon ar feiz a zo buan ar c'hasonnou a gar Doue hag hi bro ene joa en ha n eo anatouret nemet gant ar gwir gristenien Ho fedennou o vont beleg ar zent a vezo selaouet gant Doue a gar ennor he zent evel ma kar ar zent ober vat d'ho tro

Eur zant ha pa ve bet ar paourez den war ar bed a zo he c'hallout da ober vad eus an nev brasoc'h eget gallout Roue na Prins e bed da ober drouk war an douar An drouk ne bad ar vad a bad atao Skuiza mad boza eur zant hag he hano a rhoumi dre ar feiz er c'hantredou pa ves kollet pell a vez bemdaz hoc'h Ervoud ar bed An dra-ze a c'han diwar ar garantez kristen c'hoar ar feiz Ar garantez se a laka ar paour bevar ar pennadik, hag a stag an douar oc'h an nev Ive ar feiz hag ar garantez re gaz en Jezus Krist a freuz pep kaloun glac'haret a doer nerz pep poan hag a ro d'an holl esperanz da gaout o vervel, digor e roue-ta-ne ar Baradoz

Brema hi zirnien gwelomp petra ro ar framma-sonned d'ar bobl gonde monga pep feiz ha pep karantez enn he speurel hag enn he galoun. Petra ronsel-hu nemet atao gesier nemet freuz ha dispac'h, nemet dienez poan dizesper er bed hag ar maro, eur maro spountuz war ferc'h Hanka a revel ar re baour gant ho c'hontrol sonj. ha digas d'ezho c'hoant da gaout madou madou ha c'hoant a chenn

goullo atao Nemo kollet pep feiz, pep karantez, pep esperans gant an dud kristen, ec'h en em daolont a-enep pep oneuz ha pep sezen da rei d'ho c'halon ha d'ho c'horf kement a c'houlennont Ma klasker eurbed ar-bed e stourmont da genta e kreiz dre an tan hag al lazerez ha goude dre ar c'hrer, pa welont ez eo krenn a-walc'h Neuze e tigor ar gresel avel hag e red stank ar goad da zourz gwezen ar liberte Setu war-nn petra war-zu ar diskant hag ar brezel e kas e peb bro hag e Frans mann'ch eget e bro-z e bed liberte ar frammasonned Liberte ar frammasonned a zo sparion huanoc'h ha chadennoù ar gristenien vad ha d'ezho ho-unan al liberte ze a zo pep frankiz da ober drouk Enn hano al liberte ho deuz bannet Jezus diwar dro ar vagale enn ou c'havel diwar fro ar vagale er skol ne c'hellont eno digeri ho ginou da lavaret hano Doue banonit eo Jezus gant-ho diwar dro gwele ar re baour klaoz eun oupitaion ha re d'ezho mervel hep mouen na sakramant Kentoc'h Doue a no lennet gant-ho, enn hano ar liberte eux ar gwerepou, e teach mach asenne Jezus ha zivreac'h da re he vennot d'ar re varo Kant ha kant torfedall ho deuz great hag a renn beudek enn hano al liberte-ze liberta miliget evel-c'hn.

Kaer ho devezo.ne c'eunt ket a-benn eux a feiz ar gristenien Deuz ginoel an Holl-Zent, deuz ginoel an Anaoun e tienn, bena gwelet ne vez ket ar feiz e kalonn eur bobl a bez evit rankout ginizany d'e-lenkied ha d'emegans a oep seurt Eur bobl hag a gar an Anaoun a zishonet e kred ez eux eur vuez-all gouzle buez ar bed ma a zishonez e kred en doue real hag Hol e'hanoudek ber pedi a ra war beziou he vod karet da gaout truez oc'h ho enaou enn ho kalonn ber pedi a ra vez da rei eur zell a drugarez oc'h he zerscherich moustret ha flastret oc'h an douar ber pedi a ra da zont d'her skuiza er bed a-enep bugale an drouk-spered Peden ar botil kristen vanet he galoun ha pleget dinoun he teach e lagn war zioul ake an esperans d'an nev hag a rigo ac'hano manoir ha gwalen Doue war beou ar re fa. Ginoel an anaoun a zo eu eun gavel er bloaz ma e mare mac'h echo ar pedennou goulennet gant an Tad Santel ar Pap evit savetè an Ilis hag ar bed katholik Ar pedennou a zo bet great ho devezo ho goulenn digant Jezus ha Mari zhaal a ra ar feiz da vezo treac'h d'an difenz ar mad d'an drouk ar gristenien d'ar frammasonned. Ia, treac'h e vezint ha ne vezo dale rak ar Werc'hez hag he Map e'vint ket bouzar ha ne zistrojont morse ho fenn nemet dre-oc'h eur bobl ne zonjes ket eo ar gaslin a laka dezz an dragarez da c'houlaou

MEANIEN AN EMLOPTI.

An aotrou Fily, kure e Querrien, a zo bet pennou e Laz

An aotrou Gorrequer beleg ouzank a zo bet kure e Querrien

An aotrou Pouiquen, c'haloun ar Gaubedral e Kemper bet Superiol ar Seminar-bihan e Pont-Croas, a zo marc'h er zizero-ma goude eur c'hleuzet hirr ha poanrds

LÂRET-HOLL PERRET

PE AN HOLL BUT PETRA AN HOLL DOR PORS.

AN HOLL LAIK

HEP DOUE HAG A EREP DOUE

Ar bagel hep Doue a vez eur wagl hall eur prizel fall, eun tad fall ar re c'hoarz eun an dud difeiz, hag an diveiz eun a dud he vro

Ene ar bagel a zo ene ar vro eun ben fall ar vro a velo da goll

Leon eun Esbed e vez eun a Lâret-holl Perret

TREUZ N'HYEZ

AN HOLL LAIK PE AN HOLL HEP DOUE HAG A EREP DOUE.

Noal Dantguer — An dra-ze a zo anat da gomzet ho deuz ahanl

Ivan Gabarr An tadou ho devezo skuiza, Noel, a zo neuze ho devez ober skol galeiza d'ho bugale ar gear, heb ho c'has tamm e-bed war dro skolioù ar seurt-se

Herre Becmeur Deut eo gan-e-hoc'h, Ivan, hag ober evel e lavarit a veso prilit e pep giz d'an tadou ha d'ar vagale, d'ar re-man evit sec'hed ho c'horf hag ho ene d'an tadou evit mad ho labourou ha mad ho zak'h kouiz brema hag ann amzer da zont, hag ouspenn ar pez a zo gwelloc'h c'hoaz evit diskarg ho c'honsianz a rak Doue Karoulle !

Ivon an Heder Ar pez a lavar ar gazetenn Jerom a ziskouez, a gar d'e n'a vong lezan ar skol laik-ze liberte a gonsianz an hol. > kas kuit ar vleizen eux ar skolioù publik hag o virot na re dethat enn-ho ho re. jon d'ar vagale

Andre Pencaer Ne gredan ket e se gallet ober gwasoc'h d'an dud kret, ha c'hoaz gant frammasonned liberal, diouc'h ho c'heriet

Herre Becmeur — Ar frammasonned ind liberal ? Ia ev. an diaoul Enn tamm bras eo liberaloc'h eur bleiz hag a zispenn eun oan d'he leon. Karoulle !

Jerom Fur C'houi, Andre, ne gredit ket e se gellet ober netra gwasoc'h ? — Kit atao ar frammasonned ne choumint ket nan hanter an hent doun, ha bremaik e welot e kavint tro da ober d'e-hoc'h eun tamm bras muioc'h a zismegans Ar pez ho deuz great beteg-hen ne d'eo nemet eur c'hoari

Daoust petra eo an dra-ze, lamet digant tadou ha mammon ar gwir ho deuz da re d'ho bugale ar vrein-skol hag ar skol war ar religion a fell d'ezho ?

Digitized by Google

An dra-ze n oa nemet mired na vije savet ar vugale e doujanz Done, nemet mired out-ho na heuiljent ho relijion, an dra-ze, klêvit. amezeien, ne dostea ket c'hoaz a-wac'h oc'h ar pez a c'hoantea da dizout al lezennerien frammansonned.

Ar pez a ranke da veza ouspenn eo ma sunje ar bugel, koulz lavaret, gant leaz he vamm, dispriz ha fae ar greden gathol k, ma kollje pep feiz, enn eur ger

Ar frammansonned ho deuz labouret war an dra-ze ha skrifet el lêzen, ar *skol moral skol an difeiz* e penn kaz a draou zot-ail, evel-d-ho, a ranko ar vugale da zeski dre fors

Ne d-eo ket diez gwelet eo ar *skol moral-ze* a lavarer, eur *skol bartikulier* a roa red da gaout evit mont da benn an hent treuz.

Paol Bert en deuz paket spered dioc'h al reolou chas a zo bet trouc'her hag embondet gant-han goude war genn a loened-ze. Paul Bert en deuz displeget enn eul levr doujeruz hag euz ar re fama great gant-han hag a-raok al levr-ze, er gampr, petra entend ar frammansonned dre ar *skol moral*

Da genta, ar *skol moral* ne fell ket d'ezhi klevet e giz e-bed e ve eun Doue, hor C'hrouer hag hor flovez divéza.

Kredi ez euz eun Doue ha ne varvo birviken ene an den. ne ket traou int eme Paol Bert, da veza lakeat el lêzen ha da gomz anezho da vugale An traou-ze a zo eun Aviel ne ket gwirionesiou ma, pa n int ket anavezet gant tud gwisiek hag a skiant, evel an trouc'her reolou chas. Oto ! oto !

N euz nemet tud sot-pitill evel ar gristenien hag a gredfe traou ker goullo, traou n euz vad e-bed da denna anezho !

Selu ano. eadon ha mammou. petra vezo desket d'ho pugale er skolioù laïk dre fors. skolioù brao, ha ne kwic ?

Brema, Andre Penncaer petra, a gav d'e hoc'h, eo ar *skol moral-ma* ?

Andre Penncaer - Netra vad ! Jerom Ker fall eo ma kredan lavaret ne d-afo birv ken va bugale me d'ar sko lou laïk

Herve Becneur Na va re-me trez Andre. Ho c'haret a ran hag, evelato. e vo ko z gwelloc'h gan-en ho gwelet o verve diraz-oun oget ho c'has da eur seurt skolioù, ma ve red d'in sent oc'h al lezen diouet sé. Karomé !

Jerom Fur Ne vezo red sent oc'h ar lézenzen-ze nemet da neb a garo, evel am menz roet da entend ama aliez, war-bouez en em glévet holl da enebi out-hi

D'e-omp d'hor c'hraf adarre.

Brema amezelen n eus ken da ober nemet lakaat d'ar mestr-skol ne seurt frouez a c'hortozer da gaout digant-han diwar gwezen ar *skol moral*

Ar frouez-se a c'hortozer digant-han, eo ma tosko d'ar vugale kaout kasono oc'h ar re all ho deuz doujanz Doue, ha pa vent ho zad hag ho mamm.

« Lakaat spered ar vugale da blega dar *skol moral-ze*. setu dreist-holl ar pez ar pez a fell d'e-omp, eme Paol Bert.

Dre ma teskint ar *skiantchou naturel* (kentelliou traou). e vezo diez ho takaat da gredi *traou diskiant* ar relijion. »

Herve Becneur Kredabl eo ! Ar vugale a ranko plega ho spered dar *skol moral-ze*. evit beza skafed ar frammansonnel ha skafed an diaoul. N oun ket sonezet bremo e ve ar lezen-skol laïk dre fors ar pez ma'z eo, pa glevan eo great gant trouc'herien chas Karomé !

(*Eur pennad-all eur weach-all*).

Sant-Briek, ar c'hastel a vro Dol, 1882

SONIK

Tristuz gez ar goan
Enn dro d'e a weitan
An dei lav o kouezan
Arru a he, siouaz !
Arru he ar goan braz.

An eured gant ho zon
Zedere ma c'haron,
N'ho c'hlev n ken bremañ,
Arru a he ar goan.

Kuitaet rant ar vro
Ev kas ho neuzio
E oc'h ma ren an han,
Kentan ma vemp er goan.

War ar roz, ar houred.
N eur zioual ho denved.
H l a gane gant joa
Son an *Hentaouz*

Bremañ war an nuel.
C'houmbo ris an avel
A gever mesk ar gwez,
A zav war ar menez

Na n euz ken er c'hlazen
Blen ne kous an laouen
Kaset ot bet a bleu
Gant ar glav hag ar reu

N eus ken ei horzo
Na pesk nag avelc
Eur pennad amzer c'houz,
Hag ar gwez so enn noaz

C'houz enn ne zeul deio.
Hag a vo vel marc
An ho dreo krouet,
Enn hon bro bironiget

Ken a zeo miz Mari
D'hoc'h asrenevez,
Gant gluz vad d'ar bourc
Hag heol anm da greiz-de

EOSTIK KERLIZ

Ar Marer G MILIN.

Kemper — *moullet gant* AR DE KERANGAL.

TRIWEC'HVED BLOAVEZ (N° 43) AR ZADORN. 4 A GERZU 1885

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETOUNED

PRIZ AR GAZETEN. HED BLOAZ,
Ar Finister ... } 7 sonad.
Ar Morbihan. ... }
Castel-an-Nord. }
Ar rest eus ar Frans 7 lur
Ar broioù all ewilgwir ar post.

N'eus kun Mestr, en Aon Bonn
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl barmanchou a dle bout graet da ber'han ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL, heb-kas.

D'ar boan hag ar c'hoant a vo bout lennet kivitikan an holl scridou da lakaat war ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Garanciere, a Paris est seule chargée du recevoir les annonces

A EL.

ALIA a rear ar re en em gas ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho, d'he rei da tenn ens dro d'ezho. d'ho c'herent. d'ho mignonned d'ho amezeien, ha dreist ar re all. d'ar re anezho a anavezont ezi bezan republikaned. Eur republikan mar en deus skuiz c'hoaz, a c'hell. eun deiz pe zen gwelet ar wirionez ha parea dioc'h he gwirioù

Kemper. 4 a viz kerzu 1885

Eur gwaz ha seitek maouez eus a Dreboul beuzet e Douarnenez

Lenn a rear er gazeten perzet « Union Monarchique, eus a Gemper

Skrivet ez eus d'e-omp eus a Zouarnenez, 20 eus a viz du

Aotrou.

« Tud Treboul holl a zo e kaon hag e glac'har, eur meneur eus ar re vrasa a zo o paouez c'hoarvezout gant-ho

Deac'h al lun, da c'houeac'h heur-hanter dioc'h an noz, triwec'h den eus a Dreboul, sedek maouez hag eur gouz, a'zo bet beuzet dindan ka ar *Gwel* e Douarnenez

Ar beskérez a zo bet lak dre ar gwall-amzer Evel a vez great neuze atao. pa ne c'heller ket pesketa. an hanter eus a dud ar bagou a dle ambourat dioc'h an noz enn hanter-noz an aotrou Grivart hag an hanter-noz distroet da Dreboul.

En despet d'an amzer fall on despet vez da alioù ar patroun Quennec. eun den war-n-ugent a lammaz enn he vag. A-veac'h ma voa eat an diveza e-barz ma oueaz euo tsoi mor eus ar gwéled ha terri ne zistaga fard ar vag

Hon-ma pedeat eur moment dioc'h ar c'hoi a zistro diwar er war e giz, poulzet gant ar mor beleg war ar chaoser, ha goude sevel eno e lamm. e tro war-n-hi he-unan hag e kouez a-bloum er mor o kas d'he heul ar gwéled an dud keiz a voa e-barz.

Enn hanter-heur goude, e kavet c'houeac'h korf beuzet hag enn ho zouez dion c'hoar unan dimezet eur miz a zo hag e-beu pac'h monank a dri-Wa voaz Ho gouiet hor Jesus. enn eur gichen war eun dao. eus an Iliz

Oh pebez rann-galoun da gwelet komend-ali a gorfou marc'het ha plac'hed iaouank a ia hor martolodeil kaouneh da deona eus ar mor, e risk da gol ho buez ho-unan, evit ho d gas etre divrec'h ho c'hoarezed ha pe ho mignounezed Hag a hirvoud hag a glemmou truezuz pa vezent anavezet ha pa gievet ho nano

Gan peuez nerz ha kaoun vez ez eus bet laboure. a klask a gas buez enn-ho c'hoaz.

Hon laoh vennet a adsur evel tek a-red dior h hon-ma da gaout hun-nez, o rei ho ursion a zo great kerkent ia avaret Siouaz! kaer a zo pa-ma ne rhum espérant e-beu. ar vuez a zo eat mad gant ar maro

Ar c'hlemmoo, ar c'hri-forz a voa klevet beteg e Treboul hag ar vartoloded ac'hano, a lavare d'ezho ho gouc'hag ho c'haroun e vouie skoet gant eur biaféur-benbag. ha men war-zouiny beteg ho bagou ha dont er-o-ho da Zouarnenez da greska ar c'haon ar skriy hag ar c'hac'har Oh! va Doue den nemed-hoc'h ne c'hel fe lavaret mad petra a dremenaz enn A vartoloded a reu e-touez ar re voo da glask he-ma, he c'hrek hep-nez. he verc'h, egile he c'hoar hag o choum hep ho c'haout ez eont, evel manuret. da gaout ar re veuzet

E-pad ma kaskan dre va daelou. lavaret d'eboc'h ama peger oraz. peger skrijuz eo poanpou kaon ha glac'har an dud keiz am eus gwelet, e klévan eo kavet korf an ar-wac'hveu zo beuzet Eur gouz co, ha hano Prin. a veo brenaïk war ar vaskaon, etre he c'hrek hag he c'hoar-gaer

War'horz. demerc'her da nav-heur ha da zekheur o vezo besiet korfou an dud keiz beuzet, hag ez aimp hol., paour ha pinvidik, da bedi Doue evit-ho, gant ho c'herent rannet ho c'halounou Ho glac'har ho c'haon a'zo ker bras ha ken doun ne ve komz den e-bed evit ho dizoanio Nann a-vad, komz e-bed nemet, marteze. komz ho fersoun, komz ho zad hervez Doue, a lavare d'eomp hirio he-unan

Digitized by Google

« A dlet em meuz ar gwella bugale eus ar far-
« reg ha ra c'hallvan a fra. Eun dra hep-han a
« ra d'on kredant ha kenerziann hag an dra se a
« c'hellan lavaret eo ar merc'hed c'hoazet a no
« bet hell o kaout hag o kemmeout frix gouiel an
« Mab-Doue ha gouiel an Testamant. »

I

Framatchouttet ar Repuplik Ferry Paol Bert hag ar relijion katolik chal al mat ger'h ra bet e Frans ar c'hentan dirak ar bed. Ar relijion katolik ne ra ket [illegible] ha ne vennont ket ar Republik. Ne vennont ket ar Republik, peogwir ne vennont ket an Impalaer. Ha setu ar Republik o vont da vezan ar re gentan a vo bet er bed da ren ur vro hep ma vefe ennan ur relijion. Ar Republik a gredo bepred ez eo ret dezi bezan ur relijion evit ma vo ar bobl dilabour ha dizoursi. Ar relijion katolik a lavar ne vez ket a relijion ma ne vez ket ennan an Aotrou Doue. Ar Republik a lavar ne vez ket a relijion ma ne vez ket ennan an Aotrou Doue pe ma vez ennan ur relijion all. Ar relijion katolik a lavar ez eo ret kredi en Aotrou Doue evit bezan salvet. Ar Republik a lavar ez eo ret kredi en Aotrou Doue evit bezan ur Republikan mat. Ar relijion katolik a lavar ez eo ret kredi en Aotrou Doue evit bezan ur Frans mat. Ar Republik a lavar ez eo ret kredi en Aotrou Doue evit bezan ur Frans dizalc'hus. Ar relijion katolik a lavar ez eo ret kredi en Aotrou Doue evit bezan ur Frans dizalc'hus. Ar Republik a lavar ez eo ret kredi en Aotrou Doue evit bezan ur Frans dizalc'hus.

BREIZIVED AR GOANTEG GRISTAN

A-raok d'ar

Skoaz ar c'hatekiz a gresk hag a greske c'hoaz ar skiantjou-se. An tadou hag ar mammou a dle eta desk o-unvez ar gwirionezou kristen d'ho bugale. Ar c'hatekiz, deuket er famill, a zigor kaout d'ar c'hatekiz gant ar skol-werc'h ma c'hoazo eur bugel ho gouiska, ouz-groñs ha n'eus mui ket ar maod war ho spered pa vez ho gwirionezou gwasa, ar gwirionezou-se a ve e kreiz ar c'hristen eta dre ker kaer ma vez dalvoud ankounac'haat gant-ze.

Ar gerent a dle lakaat evez na vefe ar skol dre lorc'h ho bugale da vont da skol gatekiz an Iliz. Ne gont a ve mui na ve kavet ket ho bugale amzer a-walc'h da zesk ar gwirionezou kristen.

2° Lezir a ra da gentañ-penn na zalchfe ket ar mestr-skol an neatreded o kaout ar relijion a zo talvoudek en hon oa vet gant ar vro. Ha na ve ket skol a-walc'h ar fed ha bremañ. An dra-se a ra, ma'z ala ar mestr dre ho gwasion kalz ho oberou a-enep kristen ha lezir ar gwirionezou. Ma vefe mestr-skol dasoñjet ar vugale kevrenn ha mantrolliñ dezhañ ha kaskalmat gant an ti ar gerent, war gemmi-se ma diwan ket kavet ket kavet ha gant ho fed. Ha c'houi, tud-ma kerez, ma vefe respetet ho c'hredenn ha kaloustret ar re a zalc'h dezhañ dre ho c'hountoù. An tadou hag ar mammou-ma mar rankont kaout ur skol-werc'h a-dle rak ar vrasa ho bugale eus ar skolioù dileiz ne ha kavfe ket skol-ar a vefe renket d'ezhe servel eun dra ho bugale kavout en desk'adurezh kristen, ere ma'z ai ket ket savet ha re-unan ha dre ma lefe d'ezhe, ouspenn, ezel gant ho pugale an desk'adurezh kristen gwirion ha pouezhik kavout a ra

II

1° Ma ra lakaat kazeg-skol ar vugale desk d'ezhe ho relijion lavaret ar pedennoù hag ar katekiz, ez eo kavout a divoriou ne vefe ket ag ar mammou. Ama, ez eo rol ampart ar mab kaer moarvat ha n'ai ket evit ober ha devez avat ne ra ket ar labour da c'hoant ha kavo e-mant digant ho an amzer a zankfent da vont da gemeredi ar gwirionezou kristen ho bugale. Re-all a gav c'hoaz ha n'ho deuz ket gwiriegez na desk'adurezh a vefe ar desk gwirionezou ar feiz d'ho bugale. Dre ampartañ ker kaer ez eo rol a vefe ar gerentez kristen da zikour an tadou hag ar mammou-se da zevel ho bugale ho vez ar feiz.

Evit ra ar zikour ze d'an dud ker ez vevet Breizhiz an Douarn-Uhel dalc'h penn a gemer evit dont a benn da zevel ar vugale d'ober o devez e vouez da Zoue. Ar c'hentañ, ez eo ret skolioù kristen dezhe ar re, gervel ar gristenoù rak da renkañ ho c'hatekiz d'ar vugale.

2° Ar skol gristen a ro ar skol-werc'h an desk'adurezh a ro hag e-keñver kement-se ne vefe ket ar maod da zigor d'ar feiz spered ho kalon ar vugale. Ar skol-se ne ro ket hep-kenn desk'adurezh ouzh ouspenn ha zevel mad a ra ar vugale. Ober a ra e gwirionez a labour gaer a ve gwiriet da ober eun dra zoken dre ar vad kouls e zigas ruz-tal an desk'adurezh kristen. Ha dre ar vad-all a zigas eun amzer da zont. Pep c'hoari ne c'hell ket ken ker ar c'helle kerpa ar he dechenn dall, ma ne c'hell gras Doue e ve zikour. An dra-se ne ra ket kalon netra a vraz ar bed. Ma na vez ket ato ar relijion ez eo zevel kristen ur vugel ker c'hoas ker-araok. Pep kemmadenn eus dre nevez ha vadelez hag he arc'hant, a redo ar gristenien, ha kreñvaat da zevel skolioù libr a ra rak ouz a drugarez eus ar re gaer dre ma vez da zikour ar bugel ket ar pouez a re d'ezhe ar maod devel pep maod ar barn a vag an ene.

Ken evit ouzh eur skol gristen hag a zegas a-raok ar vad a zigas ar skol da ne c'hell ket ken ar great nemet dre an kristenien ket. Pep den ne deo ket ken ker ha n'ai dre, ha dre-se e renker gouzout dagent a-raok a-dreñv ar gouiska-se a ra livañ ar re-all. Ar gouiska-se a ra ur vuhez ken ker ha n'ai ket an hini dall a vez. A-dreñv ha kement ha gwirionezou hag a vefe gant-he skolioù kristen, ez ker ha ma'z eus ar maro skolioù anezhe. An dud, evit diskouez pegen mad ez an ar skolioù-se, a denn angel eus ho kaer a vadelezioù.

3° Ar c'hrouiñ a c'hell an eured kristen da greskiñ pell ouzh ar pedennoù-se ha da gouzout ouzh ar vugale, a rank chom ur hep-kenn ho relijion. Lavaret a ra d'ezhe ouspenn dezh ho-unan ga vadelezioù ar feiz d'ar vugale, dre ar re vihan ha dre ar re vras, ha dre ar c'hoz. Ar vugale-se, dre ar mad ma vez ennan, a vez ur skoazell vat d'ar re-all. Ar c'hrouiñ a vez ur sakramant, ur feiz ha ur pedenn a ra ar vugale da gaout ar c'hras a rank dezho bezan ar re vat ha ne vefe ket ar vugale-se, dre ar mad ma vez ennan, a vez ur skoazell vat d'ar re-all. Ar c'hrouiñ a vez ur sakramant, ur feiz ha ur pedenn a ra ar vugale da gaout ar c'hras a rank dezho bezan ar re vat ha ne vefe ket ar vugale-se, dre ar mad ma vez ennan, a vez ur skoazell vat d'ar re-all.

Ha ni, ar re a zo bet ganet e Breizh-Izel, ha ne vez

Buez hon Tad Santel ar Pab Pi IX

III

PRIZOUN EVIT DEK

Eun abardaez, hon Tad Santel ar Pab a voa e vont da bignat en he garriolen E c'hare an nor so eur c'hrouadur hag a renv e forz. Pi IX a glev he hoanadou ha goulen a ra digant-han perak eo ker glac'harek.

« Siouas eme ar paotrik, emaor o paouez kas va zad a ar prizoun, abalamour ma vanke daouzec-scoet. »

Distro a ra ar Pab ous he goumpagnunez

« Ha ne c'he fe ket unan bennak ac'hanoc'h, eme-z-han rei d'in an daouzek scoe ze e prest ? »

Evel n en doa hini anezho an arc'hant-ze da rei d'ezhan, e pign d'he gampr e kemer an daouzek scoet hag en eur lakaat anezho e dorn ar c'hrouadur a lavar

« Kerzit buhan paotrik, da denna ho tad a brizoun »

IV

TRI PAOLI HA TREGONT

Eur paotrik-ar harnsoc'h, a skrivas var eün d'ar Pab

« Tad Santel, eme-z-han, va mam a zo klanv klanv hag en dienez a bep tra Ne d-eus nemedoun da chom var he zro ha na entent out-hi. Ma na deut ket n am zikour ne hellin ket mui prena d'ezhi a lonzeur e deuz zun Red e ve d'eomp kaout rakta *tri baoli ha tregont* (ar pez a ra 18 sur e Frans), kemeret a ran an hardizegez da rei d'e-hoc'h da anaout ez in var'hoas d'ho c hlask, ar C'hurnal »

Antronoz e oeuas, evel m en doa lavaret Pi IX hon a generus gant ar brasa karantez, ha rei a reas d'ezhan eur pez aour (vardro ugent lur a Frans)

— « Tri baoli a re ho peus roet d'in, eme ar paotrik, ha ne m eus ket peadra da rei d'e-hoc'h ho rest »

« Dalc'hit anezho eme ar Pab, ha c'hoas n'ho pezo ket re »

Feiton a reas d'ezhan gouzout a guir oa penn-da-benn ar pez en doa lavaret ar c'hrouadur Kaas a reas var he roudou ha oeleg he di Anavezet voe evit gwir kement en doa skrivet Pi IX oeuza her chemennas d'he zales.

« C'hui eme-z-han a zo eur paotrik mad Abalamour da ze me gemer ar garg d'ho maga ha d'ho skolia. »

Allaz, siouas ! eme ar paotr, an dra-ze ne hell ket beza va mam ne d-eus nemed-oun N oun ket evit he nourzel na disparti diouz-hi »

« Kent a-ze, eme ar Pab, me gemer em c'harg hag ho mam ha c'hui. »

V

AN TUZEO KOZ

Eur vech, ar Pab Pi IX a vei eun den koz astennet hen he gorv var ar ru Diskenn a ra eus he garriolen ha mont a ra beleg enn-han

— « Eur tuzeo ! eur boudedeo a lavare an dud, ha den n'her skoure

« Petra vir-hi eme ar Pab daoust ha ne d'eo ket ar tuzeo-ma eun den eve d-omp hag a zo e poan ?

Var gement-se, e sao anezhan eu he za gant sikour an autronez a roa assames gan-han lakaat a ra ben dougeo en he garriolen. Ha gass a ra beleg he di, ha na gan ad d'ou-hun nemet pa z en deuet mad-tre enn-han he-unan.

VI

KROAZ EUR PLAC'H TAOLANK

Eur plac'h, tachunk eus a Roum ev t rei eun tam bara da zebri d he mam he d-oa guerzet ar groaz aour a voa ouz he gouzouk. Pa zistrois d'ar gear e lavaras d he mam ev a rei d'ezhi konfort

« Mam, dezit dinear h ha disourst. Rv zikenne vanko ket a labour d'e-omp, hon Tad Santel en deus her lavaret Nan mam n'ho pezo ket a naoun hvziken Kourat eta an Aurou Doue n'hon diezo ket, hag hon Tad Santel hor sikouro !

Ar plac'h, neb sonjal, e doa avaret gir Rak neben, anzer gouze-ze ar Pab en d-oa klevet he histor piz ha riz Gant pion ha penaoz ? Ne ouzon ket Krenadel en d-oa tu a vichet evit enkfask e pe leac'h e vije eur vad bennak da ober Dan-ban sez se ro ker ar plac'h hik pasour a zigoras, en eur grena ouc'huzer deuet eus poles ar Pab Pa zispak ar paper e vel e roull eus he dornes pemp pez aour melen ha devias-ou ar groaz he d-oa bet kemen, a velkoun o disparti dioutan

« Na merc'h k a lavaret ri lizer mad ho peuz great gant ho fizians e Doue. Ne lez morse en dienez ar vugale ran Mar ho peuz great avez kaou fizians en he c'hel var an douar rag va dlou agat a vezo atan digor var oc'h zonnou hag izonou ho mano ha ne varvoc'h ket gant an naoun.

Goude kement-ma, n eus ket leac'h da veza estounet ha pa ve kement karet Pi IX eur Pab a zo peb hini eus he zrevezion merket gan, kemen, a oberou mad.

TREDE LODEN

REVOLUSION

Ar framasseunet a c'houeze ar Revolussion en oll stajou an Europ E Paris, oe elnuet an tantad da vn e'hanevrer 1848 Louis-Philipp zo diskaret divar he droo ha kasset da vale da Vro-Zaoz Ar Suiss, an Allemagn hr doa bet ho zro, ha souden an tân a hegas ive en Italy hag er gear a Roum. Kaer en doa Pi IX beza mad evit an oll, dimmui ar c'hargou, rei muioc'h a berle netra ne c'hellis

darbenn ar vleuns hudurus hanvet Revolusion

Dan ampoentus ha penn ar frammasonnet eun den a spered lemm hanvet Mazzini lemm a spered ha soubl evel eur vamp flour Garibaldi ha Orsan eus he zommsklerl. hag epad an amzer a oan breur great nemet goab eus Napoleon III hag eus lord Palmerston Eun den Mazzini ous divergons ampoch evit sklerya dar Pab ha Roue d'ezhan ar pas kemer penn ar Revolusion Setu an den a labouras a zinoal muz eur dre dep y o evit di kar ar Pab ar bed a gase e vuas kousmoud ha dija gouvernet ar Republiknet a gane *Evrard Italia* ruz gwirioud ar *Jesuited* da dourmen

Dar c hentu a viz genver 1849 Pi IX a voa eat dre gear da c'her eur baz Setu ar, hel he garroz a za gant eun koul ar bed anter vras ha a fell d'ezho diverra ar c hrejen hag en em lakaat en ho diaz hiral a resun a bouez penn « Ione Pi IX » mes assames e oa lo all hag a gric « Mard ar Jesuited marc d'ar mobians Hon Tad Santel a one her strau let ma sempaz « Ia ma eus an dud kanter homa-se a den beleg nor he garroz « Kemer Tad Santel eme-z-han ar bobl a vo in gaderc'h »

Pi IX oupel eus he falsen a respount d'eman gant doussder « Hag evel-se e ha dre madelezon a gasson hag a gounnar en a fell de barc'h d'skuez d'in he karantez ? ellas Sonaz her garvez a rae re skuez va fassion a deu pez gounez va sul bleunnou »

Dan II a vis c'houevrer eur bobl a dud a voa en beleg ar Chanoni. eut gouien ennon Pi IX An oa a oa sunl-braz hag ar Pab a voa he goarn gavet ev binniga pa glev eur c'hanz o krial « belek chet mui er c'hargou « Pi IX a lezas he zoarn da gouesta hag a lavaras a rouez huel ev « beza kavet beleg ar pron (el a eus ar blosen

« Tad santel eme-z-han tud n'int ket anavezet er gear-ma, ho deus lavaret kroaderiou ha n'int ket herrez kaoun va lob Ne het an ne dleun na be fell d'in ho zeiaou nou pouez, nou dabbo, nou reglo

Evel-se a. mar lavarit chom fidel d'ar Pab ha c'hui a

« Ia ia, ben tom a respount tad Santel eme-z-hu hag en eun dol emanol ou var ho c'hoanlin. Kant mil den a oa ruz pirgel bu feun dindan dourn ar Pab

« Ia rut d'in ho kerc'h a lavar Pi IX me a ben an Autrou Doue d'ho pinigo. ha va noan e roan d'e hor c'h ta bennoz a greiz ra c'haouen »

Setu ar bobl a Roum fot et an d'spac'h a vez gwelet e pep bro pesketa en dour kenval a ouzoc'h nag eus a he leac'h nit nag eus a he-leac'h e teuout nemet unanet e vent gant an nerz

Ger pennad-all eur wech-all,

Diganam ha Paol Gornek

Arabad eo ez afe drouz e den e-bed,evit lenn pe gleved ama hano eus a Viganna hag eus a Rael, kenhanvet Gornek

Biganna a zo hano meur a c'hrek ha meur a verc'h eat mere heo kristen mere hel fur mer-c'hed zo ken hag a da v'he foeut a zour ha pa veut lard oaz ha pounner Ne ket c'hoc'h ar c'horf e baro an den goaz pe vanoez nec'h ar spered ez ema va rud ne lavarez ger e bed eus ar mere heo a zo he hano Biganna, nen doc'h eno ama ne lavarez Biganna nemet ez i m ret oc'h groom ar gristenien da vesa beaut gant hano ar Republik eun doujer hag eun amperaour d'an holl

Paol voez a zo hano meur a gristen mad. hano sent zo ken eus ar re vraz a zo bet ez eo eun bor bro Sant Paol tarsien kenta Eskop ha Patron eskopti Leon evel e hoaz an abostol bras Sant Paol merzerret e Roum eun amzer Sant Per pinos Itr Jezus-Krist hor Zalver

Mad kristenien Biganna ar Republik ha Paol gornek an d'anal a ma en em gavet ho daou eun derrez Biganna eus a c'hoar an hor lerma ne ra ket d'ezh e ve Doue e bed Ia ma neve netra Ha houe za ganna a zo Paol gornek ? ezhan e deuz roet he c'horf he ene kemend e deuz, rna eur ger ha Paol ez a gobe ar mare mad ne. a zo en em lakaat e servich Biganna Paz a zo deut eta da vesa serracher humbl ha sklaf Biganna zo-ken.

Biganna, ententl mad ne het ra doutrez mennt evel an holl e Biganna a ro f.armal an traou gant eun eur ger Biganna a zo goaz ha den da respount eun all rak mar ez oa he c'horf ha lakaet tre he spered a zo he penn ma e deus standet he c'hi ou da Rael he-unan eun derrez ma en devoa ar roden da zonn dre-z-hi gant he gerzel he lost roue hag he dreid pa vas

Doc'h-ma her gwelas Biganna anavezas ezezhan ne vra ket dre z'ezh Setu hag h ha mont ha la-varel d'ezhan hep lag maneg e-bed ken kuo ta Paol me a zo soneret gan-ez ahanoc an amzer ma meuz roet d'ol ar Frans ra c'hoarvezout, ha ma z oad va merevr lavar din e kousplanz hag hep troulell e-bed pe seurt sal ac'h eus te digaset ama-hi ha pe seurt profit a demanc-me anezhi ?

Petra a lavarevez d'in Biganna ? Pe seurt profit as peuz evit neza lakaet ar hanoun-me da veevar eun da gommanant ? Eur profit sklear en. ha red eo e ve dar da zaoulagad pa c'her gwelet ket

Pep tra a c'houlaun ez foue c'hoas hag hep dale me her lavar d'ime hon kemint nemet raz glann em roudnelez me a a var pep dez eun ar bloaz e kreiz da zle eun a hemp kant mil dur pe mar karez gwelloc'h eun a eun kantad mil en Setu

ene ar groaz a-dro d'ezi, ha ne het kahan a gar d'ezi

La da ! Paol, eur profiz brao en eus-eus-te. rak ar pas a ra kroaz d'an holl a zo da brezel-te Hep, evelato, n'eo het brao tamm-ebed ar pez a ra d'ezi

Kaer ta Bigamma, mar d'oar ez eo ne het ma a ra kaoz ! Perak vez ez eo-te da lakaat da fiziañs e traou a zo ar re la ha pell kaset dindan koun ar bed ene dasoc'hen hag e kre ? Da zevel ma a ra ket traou-holer ar pez a hompren gwir ; ar c'hrad eus ar re la kaer ha Doue en kre ma ; pevare ar wirioned ar pez ne ran ket alies ; a da an traou ze a zo ket mar hoanz ha ma n'ez ket da ve. En dro pet da ze eus an traou fall ar re pep marteze gwir traou mad ma tapo ar bed arc'hant, pourvez ha liberal ean hag e kavfent rak-ze an amzer kaer anezho o kaout da gleuzan ouz ti a ve lare ket a-walc'h e vez ar hoanz a gwirioned hag ezi al labour vad a vez ket d'ar

Kaout an arc'hant ! eal dasoned ha mar gwir ! petra a gredez-te ouzomp d'ar c'hrampouezh da doc'htigad e hoaz ! Petra ? Ne ve kavet ket a-walc'h an traou dond da dud an hag en em glemm-ent mar ez-te ? klevet ta, karo Lavaer kaer kaset mar a vez ne a ra eur marvon d'ezo ; ezhomm a ra labour hag e kavfent ez eus traou a-walc'h da ouzhpenn kaout ma zo-hen. Ha ze da lavar ez eus eur c'hoant bras ganin da vont da welout ar vro-ze ha da welout ar re a vez ennañ ; ha ne ouzon ket ha dleng gwall ze ha ne vo ket ? Ar vad a vez d'ar re labouran ket ; ne vez ez eo marvat e kavfent dond da famma ze a ho kavan ket a-walc'h ; ez mil ar bigot ma a vez ennañ

Evel da ze kaer ho meuil kaer hoaz ! Te a c'hoar pep tra hag e vez dasoned anez ha ne a c'hoar mez pegement a ker Napoleon d'ar re a ra ar c'hargou dudiañ kaer ? Lavar eta d'in petra kaer kaer-mez d'ezho ?

Paol a c'hoarz mael adarre. Bigamma a lavar Belamma d'ez me ran kaoz gant ezi a vad petra ne c'hoarz ket ar ker petra a ker Napoleon ; ne dond ezi ar c'hoant a vez ganti da glemm ar re ket, respet d'ar labour kaer-ze en evel-se ; ar re ze ne ket ezi ar ker ma ; ne dond ket da ve ar re ze ket mar hoanz ha ma n'ez ket da ve. En dro pet da ze eus an traou fall ar re pep marteze gwir traou mad ma tapo ar bed arc'hant, pourvez ha liberal ean hag e kavfent rak-ze an amzer kaer anezho o kaout da gleuzan ouz ti a ve lare ket a-walc'h e vez ar hoanz a gwirioned hag ezi al labour vad a vez ket d'ar

Kaout an arc'hant ! eal dasoned ha mar gwir ! petra a gredez-te ouzomp d'ar c'hrampouezh da doc'htigad e hoaz ! Petra ? Ne ve kavet ket a-walc'h an traou dond da dud an hag en em glemm-ent mar ez-te ? klevet ta, karo Lavaer kaer kaset mar a vez ne a ra eur marvon d'ezo ; ezhomm a ra labour hag e kavfent ez eus traou a-walc'h da ouzhpenn kaout ma zo-hen. Ha ze da lavar ez eus eur c'hoant bras ganin da vont da welout ar vro-ze ha da welout ar re a vez ennañ ; ha ne ouzon ket ha dleng gwall ze ha ne vo ket ? Ar vad a vez d'ar re labouran ket ; ne vez ez eo marvat e kavfent dond da famma ze a ho kavan ket a-walc'h ; ez mil ar bigot ma a vez ennañ

Evel da ze kaer ho meuil kaer hoaz ! Te a c'hoar pep tra hag e vez dasoned anez ha ne a c'hoar mez pegement a ker Napoleon d'ar re a ra ar c'hargou dudiañ kaer ? Lavar eta d'in petra kaer kaer-mez d'ezho ?

Paol a c'hoarz mael adarre. Bigamma a lavar Belamma d'ez me ran kaoz gant ezi a vad petra ne c'hoarz ket ar ker petra a ker Napoleon ; ne dond ezi ar c'hoant a vez ganti da glemm ar re ket, respet d'ar labour kaer-ze en evel-se ; ar re ze ne ket ezi ar ker ma ; ne dond ket da ve ar re ze ket mar hoanz ha ma n'ez ket da ve. En dro pet da ze eus an traou fall ar re pep marteze gwir traou mad ma tapo ar bed arc'hant, pourvez ha liberal ean hag e kavfent rak-ze an amzer kaer anezho o kaout da gleuzan ouz ti a ve lare ket a-walc'h e vez ar hoanz a gwirioned hag ezi al labour vad a vez ket d'ar

Kaout an arc'hant ! eal dasoned ha mar gwir ! petra a gredez-te ouzomp d'ar c'hrampouezh da doc'htigad e hoaz ! Petra ? Ne ve kavet ket a-walc'h an traou dond da dud an hag en em glemm-ent mar ez-te ? klevet ta, karo Lavaer kaer kaset mar a vez ne a ra eur marvon d'ezo ; ezhomm a ra labour hag e kavfent ez eus traou a-walc'h da ouzhpenn kaout ma zo-hen. Ha ze da lavar ez eus eur c'hoant bras ganin da vont da welout ar vro-ze ha da welout ar re a vez ennañ ; ha ne ouzon ket ha dleng gwall ze ha ne vo ket ? Ar vad a vez d'ar re labouran ket ; ne vez ez eo marvat e kavfent dond da famma ze a ho kavan ket a-walc'h ; ez mil ar bigot ma a vez ennañ

Evel da ze kaer ho meuil kaer hoaz ! Te a c'hoar pep tra hag e vez dasoned anez ha ne a c'hoar mez pegement a ker Napoleon d'ar re a ra ar c'hargou dudiañ kaer ? Lavar eta d'in petra kaer kaer-mez d'ezho ?

Paol a c'hoarz mael adarre. Bigamma a lavar Belamma d'ez me ran kaoz gant ezi a vad petra ne c'hoarz ket ar ker petra a ker Napoleon ; ne dond ezi ar c'hoant a vez ganti da glemm ar re ket, respet d'ar labour kaer-ze en evel-se ; ar re ze ne ket ezi ar ker ma ; ne dond ket da ve ar re ze ket mar hoanz ha ma n'ez ket da ve. En dro pet da ze eus an traou fall ar re pep marteze gwir traou mad ma tapo ar bed arc'hant, pourvez ha liberal ean hag e kavfent rak-ze an amzer kaer anezho o kaout da gleuzan ouz ti a ve lare ket a-walc'h e vez ar hoanz a gwirioned hag ezi al labour vad a vez ket d'ar

Ar Brezonned hor voignoned.

Setu anna, Brezonned petra skrif eur gazetenn prussian, kazeten paet gant an aotrou Bismarck, e gallek *La Gazette de Cologne*

« Tud hor bro a zo enn drouk spountus enn-ho oc'h ar Frans he zommor a ra, eme-z-hi, beleg ar-varet int kaset da ober brezel. Ar bobl allemand a zo eur goler vraz enn-han. Neuze kerkent esperans a-bed e c'hellfe mervel e peoc'h an droug a zo etre an dud wenn dud hag Frans ha tud ar Prus) nag a c'hellfe serra ar gouzoug a zo bet digorret dre ar brezel diveza.

« Dre ze tud hor bro a zo eat doudo enn ho spered ez eo gwelloc'h paea eo ma e vo digorfe tan ar brezel kentoc'h eget diveza c'h. Seul-welloc'h a eo eme-z-hi ma z eus bremañ an Imago er stal wenn a c'houlet da welet »

Goude lenn ar pez a zo a-raok, eur gazetenn c'hallek ar *Figaro* a lavar

« Anzav a rafe e c'hoar koms frouz ar gazetenn vraz allemand. Hir gaken ma ne deus ket ar Frans gwelet ha klevet skiear a-walc'h. ez eo eus ar re a gomz anezho ar saim. *Ia certes* rak neuze e dlefe daoulagad ha ne velont ket, ha diskouarn ha ne glevont ket

Er mare ma skrif kazetennou ar Prus goudrouzou kont detek Ferry hag ar frammansonned-zou a zo e penn gouarnamant ar Republik enn hor bro, a gas dan Tonkin ha da Vadagaskar soudarded hag a vez marvet enno? Hep diwall muioc'h a gomm anezho dioc'h kostez ar Prus ha stalc'h brezel vez a ve ho flas beza tostoc'h d'ar-vomp. Kent eo c'h enn Nord hag er mor Baltik, eget e mor an Indez

Evel-se a c'houarvez gant disk ankel diboell e penn tud eur vro ne garont lamm, nemet evit dasunn arc'hant dirwar he c'houst. Evel Ferry hag he genseurtel er c'houarnamant eo an holl e-unvikanel a zo e doug gampr Paris. Ho bro ha tud ho bro ne d-int d'ezho netra, ma na lezont ket anezho ya dianza ho c'hrabanoù er raic'h beleg ho dinoù

Pa vez ar mare voldi atao e kement-se evit ar republikaned-se tud Brezz, hag embannoù war an kemmoù ez oc'h tud fur ha tud a skiant.

Legrate, tud-kozh ar legistri,
Hag ho vreur gevel Jul Ferry,
Gant fri Paul Bert oc'h lusk ho gi,
Kloc'h eus legestr a ve tri
Kemeret muioc'h eget da zibri.

Eun de soul diveza-ma ez euz bet gwerzet e ho c'hi Paris eus legestr ne ket eul legestr-dans a vad mez eul legestr-mor eur pasporkol foultret legestr, n'eus ket bet gwelet bisk ur he har gant peskedaer a-bed a lavar ar gazetenn c'hallek

Eur méir, dek santimetr, tost da eur walenn a hirder a voa enn-han eun a gerz he benn da vak ho tost

Tri-kant a legestr-ze a zo bet pakет a Rusko pe war-dro. Kaset ac'hano da Baris, hor legestr a zo en em gavet ker sebez ma z eo bet red da zhom zun kemeret eur gordenn ganab evit dont a-benn d'hen bouza. He zizac'hou a voa kroc'hen ha doare an den brasa, ha ne vije ket bet brao da Bael Bert mont da zikat tost he gorf nag he denn brao etre daou pe divaneg ar jabedoma

Lavaret a rear er bet gwerzet pemp tur An *Progrès dunkerk* skoed nemet pevar evit An hini en deuz her pakeт ne ket lavaret en defe bet an drederen eur an are hanti-se

War gement se ez eo vreiz-on enn deiz-al o klévet hano eur al legestr bras-se hag o komz dirwar he benn, unan anezho a lavaraz

— Eun tamm kriz evel hen-nez, a dlefe beza kaset da zun gampr l'ar s da drouc'ha diaspign. eno, gant he rizailloù sodon ar frammansonned glaboesenn a zo ve-hel a zo z'hazgal neb ober betra nemet drouk da gnil ha da venna ar Frans.

— War an dra-ze eme an eil me a glaoustrfe eun dra gaeroc'h ha ma ve ge lec'h ober a lahafe publ Frans a-wet da c'hoarzin

Petra e' lavar eme an dare-all

— An dra-ma Ne c'houzoun ket ha gwir eo, mes kavet em euz lavaret eo fri an aotrou Ferry ken hir ha ma z eo gwechall korf he dad koms a-bez N'hellas Ferry kaout an holl. Rome ar Pabgi. Mad me a glaoustrfe mar ve aket an aotrou Ferry er vro, gier war ne gra'fenou gant he fri ma ho c'hanet gant han a-raok, dirak ar veg str tud-kozh se ve gwest o ker spountu, ta ma na ve ket kemeret gant han evit ho preur gevel, dioc'h an doare ma ve gwel

Evit war an eil ze eme an trede, me a glaoustrfe oulz ur kant skoed ac'h eur gwennek ha pa c'houfe koll ok gwech a-zek unan a-leac'h spountu a vije ar Republik Ferry fri hag an eo a ve debret gant-han Hag ar pez a zavaran a broun d'he ho famm dre enn tabor a A veg sur, va zud, n'eut ket spount k an tamm anezho. Dresti-holl pa veront mar ha dent war an oad evel he ma.

Neuze e c'houarvez gant-ho evel gant an aotrou Ferry eme unan ailarre

E c'hellfe beza mez an dra-ze ne rafe ket, a gredan e ve ker sot al legestr da gemeret Ferry evit he preur rak ez a an doare in eo great he-ma, hag evit-ho ho daou da reza gafa ha hag eun tamm hese me gav eveiato ez eus kaoz a genou etre-z-ho Ar c'hemmesk a lakaan e vo legestr tad-kozh gwe'or h es, an aotrou Ferry vez a eo ket eat c'houz gant he skoaz. hete nac'h e ve eun Doue

An dra-ze a zo gwir rak ar loened holl hervez ar Skritur Sakr a zavez hoer evit ho meslr

koulz pe well evit dann tud zo, hag a gar d'ezho bo deus spered kouskoude.

Ia, ia re a spered ha re nebeud a skiant Brema, mar kirit, ez an da gonnta d'e-hoc'h an istor a ziskouez o vo debret an aotrou Ferry, fri hag-all gant al legestr tad-koz, ma ve lakeat enn noaz dira-z-han

An histor-zo am meus klevet e Rosko gant eur vaouez koz a roa bet he-unan emo-z-hi, o tenna eur parizian euz a douaz sizaillou en legestr-all par, pe vreur pe dann ur bautr koz-ma, rak mab he daul e c'hellfe beza kantou Ar parizian-ma a roa deut da Rosko da dremen eur zizunvez-bennag evit kemeret an ear vor Enn duvvez, ez euz he-unan da bourmen a an aot Ar vrozer a roa tomm hag ar mor a roa uzel Diskenn a ra enn daere da bourmen, ha barasoù a-zioul he benn

A-greiz ma sonje nebenna e legestr, setu hag eur pes-pikol hen o tifonpa he benn hag o tenna he c'hravaz euz a zindan eur meaii braz.

He-ma, al legestr eo a lavaran a roa ker braz ivez, ma voe sponnet hor parizian.

He zion zizuil sounn enn he raok, al legestr a gerz war-zu hon aotrou a grog an dersien enn-han Ne ket eur zouez euz a Baris oa ha biskoaz n'en doa gwelet en loen ken divanc'ha ken bouzuz Ma vije bet eno gan-han eur c'hos paour a zek vuias euz a Rosko ar paotr-ze n'en divije bet nec'h e bed hag en a vije paket hep dale ar gra-vazoù c'houeac'h-troadek

Hon aotrou hen pa ne c'houlo ket e pe zoare nmn, d'he legestr a gave brasoh-brasa dre ma tostae ouz-han, hon aotrou en devoa c'houn da dec'het ac'hano, mez he c'hoad, troet gan he sponnt hen daoc'he sebezet hep tlach na oc'h mui eget eur pemp-karr

Al legestr, o welet enn dra-bennag, evel enn tamm boed dira-z-inn, a zao he zizaillou hag enn eur skei stank gan he ost piat war an treaz, e saill a ar parizian

Hon den a gren evel eur bern delion, hag o k ask en em zizober euz a oen fall e ngor dira-z-han he barasoù. Ia da daoust hag al legistr a anavoz ar parasolioù? He-ma no ra van hag a raok alan ha paka-krog e loeren bragez bor gouz. An aotrou pa wel ha pa zant, a gri, a vlp, a sud gwasoc'h eget eget eur parizian a pevar droadek a ve o tic'hoada war eul souer-siger

— Ac'hanta paotred petra en devije great an aotrou Ferry eno a rak sizaillou al legestr-ze, gant he fri ruz hirr evel eur a zigen eiro dion beaket he varo hep bragez hag enn noaz grisiù? Ar paour keaz den a vije met, e gwirionez, truezusoc'h ne zoare d'ak hon tad-koz, eget dirak an den kriz en deus kasket he laza enn dosinou diveza-ma, war a zivar ar c'hazotennoù. Petra a gav d'e-hoc'h drema, lavarit, va zud?

— E-feiz, eme an eil, red eo anzao emn ar wirionez gan-e-hoc'h Mez, lezomp an aotrou Ferry d'en em zifun a dioc'h kudennou-a e Paris, hag a c'hell fo rei da ger-fall d'ezhan na sizaillou legistri. Ha pour zustaga hoc'h stor d'e-omp

— Ia ia, distroi a ran a-zizu. Mar krie ker spounluz hor parizian, evit d'al legestr beza kroget hep-ken e loeren ne vragez petra en divije great ma vije eat dagn sizaill al loen zo enn he ler? Mez, dre enn tuol chans, epad ne c'houle ken penaoz na petra da ober, dag oc'h pe zant en em erbenn, evo ec'h em zaveter ec'h en eio gavaz eno ar vaouez am meuz lavaret a e-hoc'h, hag a roa o chevreta a dost, pa glevaz kri forz an aotrou. Houma, deut a'he gaout, a sparlaz a-bred al legestr a reaz gonde reiz war he gein gant ar parizian. Distro d'ar gear he-ma a lavaraz e voa bet paket al loen kaer gant-han Mez ar vaouez a lavaraz ivez da gement hini a welaz e vije bet, anez-hi, debret eur parizian gan, ebn legestr

Ar brud euz an istor-ma a redaz buan enz a Rosko da Baris, e pe leac'h e voe great eur zonn da c'hoarzin goab d'ar paker legistri

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT NETRA, AN SKOL DRE FORS,
AN SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A ENEP DOUE.

> An hugel hep Doue a vezo eur map fall, eur peiod fall, eunn tad fall; ar ar c'hentà eaz an dud difeiz, hag an divèze euz a dad ha vro,.
>
> Ene ar hugel a zo ene ar vro mar bez fall ar vro a bèlo da goll.
>
> *(Lavaret gant Eskob a Nismes euz a lezen-skol Ferry.)*

TREDE NOSVEZ

AN SKOL LAIK PE AN SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Jerom Fur « Ar vugale-ze eme c'hoaz Paol Bert, pa n'ho devezo ken tamm doujanz Doue, ne c houlennint ket digant-hag burzudoc d'ho farsa dioc'h ho foanioù. »

Herve Recmeur Oh netra. Jerom, digant an diaoul eo e vezo d'ezho nenze goulenn sikour Ganl hen-nez, peeron Paul Bert karoulle e vezint pareet abretoc'h ha kaoz gwel oc'h!

Jerom Fur Ar sperejou brusa a zo bet biskoaz er bed ho deuz krodet e Doue, Holl-C'halloudek, krouer an nev hag an douar

Galloud ha madélez an Aotrou Doue a bar war gement tra a zo krouet gant-han an heol ha steredenn nev ur c'hrouanen eun aod, ar c'heoten c'hlaz er prad hag al labouz bihan war ar brank a zesk, a gan hag a lavar hano Doue. Hano Doue a zigern war gern an tarsiou-mor evel war gern ar menesiou ha, dreist-holl, e kaloun an den a zo he ene, evel enn eu fen dan-veo, kroget gant Doue, evit chonm hep mervel nikun.

Hamon Carbel Choaz, Jerom, a vije bet eur pevarzec'h mad, ma vije'h bet béleg

Jerom Kar Fazirget ar relegen a rank pemp Hamon ha bremañ dreist holl! Pa glever ha pa weler bugale ar vro-mañ speredet ac'h ober lezennoù da gas ar re-all da gil! Ouzhpet ha bugale Doue a dle vezel pe ne vint beleien pe n'int ket?

Eñ lezen a zo, amezegez hag a varn d'ar maro an hini a ampoez'o eun all lâza he gorf.

Herve Bermarer Lezen eal Jerom? An ampoezoned oc'hpenn an torfed a ra a zo eun den danjerus ha dangerous memes Karoulis? Na ket ar boan da gaout truez ouc'h ar seurt-se

Jerom Kar Mar! Herve, al lezen eal ze ne dle ket a gas d'an ifern ar hanter eus ar re-all lezenoù all hag ar re a vez ouc'h zoken ma vo gellet beza great

Noel Jestin Pe seurt lezenoù, Jerom?

Jerom Kar Ne welez ket pe seurt lezenoù, Noel, e houe hor bo eur hemolt a skiant? Eul lezen da varn d'ar maro vez ar re a zo ar an enebi

Herve Bermarer Ia gwir eo Jerom, rak evel a zo bet savet gant ar gazetenn eun nouvel kenta an eoe a zo kalz dreist ar c'hoef ha dre ze an hini bet lâzet a dle beza savet, ha mar get fet, mauc'h pe c'hoanc'h evit mantrer ar c'hoef dre an ampoezon

Jerom Kar Dre e ve ober a vezo ne ha ma ve great dre-zoc'h kalz alies ho zhaat da voud a-raok. Nemet lezen alies den ne ve evit bern mad hervez al lezenoù ze

Evelato setu ama eun oabl gaer ha gwir hag a zisklerio e vo ge set a-ves hon bern gant lealded lazerien an enebi Dek mare a ra c'hoaz an oabl e peget urzal pere ne dle ket Eul hag eur vamm lakaat eneoù ha bugale Ma ve an hol daolou evel an tad a zo hanv anezhe e ama bro ken h a-vel anezho ne gasfe ho bugale d'ar skiantoù lark da gill ho eneoù kuit, amezegez

« Neuze a choaz a zo, e vo e Bro-Zoa eur proces dewar bezan eun torfed hag a reaz kalz a droaz e houez ar vodd

« Ah! bi a damallet a oa eun dijen ul paourkik ouz a eur wenn dod vad den a eaux dizoued Laset en doa e-kreiz an deiz ha dirak eur bobl testou eur c'hoarvez truezus

Dirak ar Barz, er c'hi en gôlenaoz he-unan, o komz avel-ben

« Eur verc'h ma a am boa ha me garoa drouz-ke dre ha tra et bed Ouspenn ma voa kaer e voa met eur verc'h fur ha leun a feiz ez eo he oad. Laeret e vo an gant eur c'hoarvez truezus, ha kaer am boe be c'h ae hep paouez e pep lec'h, me c'hell kaout bokaoz merk e-bed ouz ha rondon

« Dre an torfed a damallet din e voan tostoat, hep oanjal e oefen ac'h eur c'hoarvez truezus a la houre e-kreiz eur bobl a dud Eur verc'h a nao pe a zek vloaz a voa ivez he zaevenn, daoulin vers ar c'hoarvez ze

« Eur skrijadenn a rue ha va c'halonn a humman spountuz em c'hreiz hoc'h-unan ar verc'h kuit-ma, a-mavezaz evit va merc'h Mont a rue teuzet em-bi, d'ar va divrec'h hag an darvoud stank ouzh va daoulagad, hep ouzhpa tamm em bi en devoa he laeret pa gleuz eur a c'hanon va merc'h a-raok her glan ha neu neat he eon, eur Iudaem heuzuz hag eur gerzid

Ch'hanont enn eun taol dre eur pegen uzel e voa k'houzet ar gwad a zanas d'am fenn ha me dre ez war-zu ar c'hoarvez a c'hoarze gouh adre va c'henn ha lammet d'he houzoug pant kement a nerz ha ma voa bras va c'houlenaat ha mougn eno rak-ta gant va dnou-douro da kaoz ra doa in zet eur va merc'h

« Setu ano va gwrfed

« Ne houzoudn ket ha kousculoet e vezan gant neuh-benag ac'hanoc'h ar gwad a c'houzoug a-vad en ar re am c'houdaneo n ho deus bet bet a vagale bouzoug »

Goude pemp miziken d'en em gousoulc ar jurt eun eur vuez a zisklerias e voa douzoug an dijentil mat Hag ar bobl a voa o selaou eun dribouilh, da veuh o strakal ho daoulagad

War-lerc'h an istor-ma amezegez, ar gazetenn a lavar

Shouer an tad reuzeudik-ma a rezo beuilfet eun dorn pe zoug eun hor zro da ber savaret a raer anna kro hag hoc'h-unan ar skol he houe ma ve c'he sul ijin ma va herve meuleur ammanaouenned ar c'he barzuma it. al lezen-se a skuio vez a beza nebeud anez ar gwad da zavel da benn ar vro a-bez da vont bro Frans ar vamm ze o deuz graet homan all a gristenien.

Neuze e komz ar Barz ha lammo da c'houzoug an dud o feiz a-hel d'ezh ar verc'h eneou he bugale hag hep remorz na skrupul e houl e bern d'ezh ar lean

« Neuze e houzoug ar verc'h bi ne varo morse, he hano hoc'h-unan an den, a vouh hag a gar re-ho eut a eur peuh d'ar penn ar eur ar bed evit ar justiz hag a rezo bet renket gant ar bobl »

Herve Bermarer Se a zo eun taol gaer Jerom Ea, shouer eo Barz ne d'ennomp ket holl, lakaat da zanvale mad na ve zavet eneou hor bugale er skolioù e-kreiz ar gazetenn neo a gavfe gwell pa zavfe ar gwad da beza ar bobl e rezo ar c'hoarvez truezus, ha mad e ve ar re-ma ar gwellia war gorf an ifern Eno ho eneou, me a zo ac'h er peuh kenta da varn d'ar maro ar framma vouzoug hol ha eur berzen lazagr dioc gamjer Jarn pautred ar c'hastellnoù hag al lerc'hiou fall hag ivez ar vestr-skoi digabmo ha difer e rezo ne reint hor ha pep hini nemet laza an eneou mana ma c'hell-ni

(Eur pennad all eur wenck-all

Ar Merer ar Milin

A compar moullet gant an Ti Embannadur.

Digitized by Google

TRIWECVED BLOAVEZ (Nº 49) AR ZADORN 4 A GERZU 1885

FEIZ HA BREIZ

PÉ GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN. AR GWIR VRETOUNED

PRIS AR GAZETEN. RED BLOAZ.
Ar Finistère
Ar Morbihan
Côtes-du-Nord
Ar rest eus ar Frans
Ar broioù all, pe estrenjour ar post

N'eus koz Breiz, na koz Breiz
eemet hor Salver Jesus, Breiz.

An holl kemmadennoù a zo da ober gant ar gerioù da vont er-maez, a zo da gas da Monsieur DE KERANGAL, ti-kaer

Ar c'hemmadennoù evit ar Feiz hepkent kivitaomp an holl gerioù da vont er-maez.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garancière-Bâtiment à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

A. L. K.

1714 a vezar ar re-zin en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz gant ho c'hoantad da lenn eun dro d'ezho. d'ho c'herent d'ho migourned. d'ho amezeien ha dreist ar re all d'ar re ouzho a anavezent evit bezañ republikaned. Eur republikan war ne dremen skuiz e hoaz a c'hell eun den pe eil, gwerbl ar wirionez ha pemp doc'h he gwenved.

Kemper, 3 a viz Gerzu 1885

Envorioù ar Frans ha gant Frans
Gladañ gouvernamant ar Republik

War-lerc'h an dispak eus a vez dalc'h tra ezho gant kambr an deputeed ar vot diwar-benn lôsa mével kommunoù ar vro

Ne glever hano bemdez nemet eus a lezennoù nevez frammañsouned ar Republik Al lezennoù hor a zo hol traou fall d'ezho, o vezañ mar int mad evit ar bobl

Al lezen a zo hano anezhi ama a vije bet great pell a zo. a lavarer ma ho devije bet republikaned ar gambr amzer a warc'h An amzer eo ho ar kerheer eo d'ezho rak ar labouroù bras a reont ne lézont gant ho nag ehan na peurc'h e-bed Lazen mévez ar c'hommunoù ne ket tremenet e hoaz dre ar Senat koulz ma vez bet eno a wechoù pe o fallaat e reaor abred a walc'h da welet petra eo. Da c'hortoz. e temo fin ar bloaz. hag evel a lavar kalz kazetennoù e vezo red. war dro miz genver 1886 ober eleksionoù evit hanvel mével ha kenseilleriou ar c'hommunoù

E-kever an eleksionoù-ze. e vezo d'ar bobl dezi mad he zaolagad mesoù hirroù eget bremañ rak desket en deus ha desk a ra gwelloc'h gwella bemdez pegement a zesk pe a vad a ra eur mear ha kenseilleriou eur gommun, dioc'h ma n'int republikaned pe ne d-int ket.

War an dra-ma, e c'hellfet lavaret d'ar bobl eun dra hag a dle anaout hag a zo hevel mad oc'h ar wirionez Ar republikaned oupenn an hanter hag an tredo lart anezho, a zukouez. e pep leac'h ha dre gement labour a reont, n'ho deus na skuiz na gwiskegez e netra evel ho kenz ar c'hommun eus an dud-se. Ar skuiz hag ar gwiskegez ho deuz eo a-vad da ober drouk ar skuiz se a zo ha-no mad dishanti ha killeñsel

Kit d'ar republikaned holl eus a rihan da vrasaat anezh an diverza anezho a zo erbu eur barres pe eun eur gommun. mez ha d'ezhor ho dud hag he vro bresk ar re a zo da-ze e Paris e penn gouarnamant ar Republik a c'hoarvez nag e vrina ar Frans ha p'ho pezo ho anavezet mad Bretouned, ha sellet piz oc'h kement ho deuz great hag a reont bemdez e rankfot anzav ne lavarer ger gaou e-bed d'e-hoc'h ama

Eur republikan. mar d'eo republikan mad evel he hano a dle erne Rad Re an tromc'her brokus chas beza unan-herrout, da lavarout ou beza a eneb Doue hag ar re a gar ho k Ar republikan-ze meurz a rao droug mao, enn eur 'biz pe c'hoi, dioc'h mar e rihan pe vrasaat he c'halloud ho damm a vezo hag he lastez gin

Pep hini a hano c'h Bretounek. a c'hellfe gwelet an dra-ze skuiz a warc'h dirak he zaolagad ma kar sellet enn-dro d'ezhan oc'h diou gommun. a zo republikaned kouez e penn unan anezho. ha tud a zo kaer republikaned e penn e-ben Eun hommun. an divéza-ma e vez e pep leac'h ma renn ha peurc'h e-bouez ar dud Ec'henta a-vad e vezo diroll pe e zorz ha brezel e pep leac'h ha diwar-benn bep tra gant ho Ec'h gommun-ma kommun ar republikaned an tu ou hag ar c'hommun kristen, koll hag ho bugale a vez renkontrik ha malcurus evit eun dra pe evit eun-all hennag troua ha trabas a gouez war ho c'hein hep na, hounnat alez ez t pe abek nag eus a-he-leac'h e temont Gant an traou-ze ho d'spegnoe hag ho zailloù bremañ c'h rez evit ar gommun-all o eus distag e-bed d'anbo da gresk o vezo ma taoler an arc'hant. labour ha c'houezen ar gommun a-gleiz hag a-zeu hep sellet na da biou nag ez petra ho ruer

Na ket hevel ar gommun o eus republikan mad e-bed eun be fenn An dud ano a zo holl eurus, eno. an taolioù hag an dispignoù a vez pezet mad ha gant skuiz, ha ne vezont taolet morse, evel enn e-ben, diwar gein ar re vras war ar re vihan ha

dezmadon eno pep hadded a ze o kas pep gwiriou da ober rak d'an dud. ha d'ar re hanter da greiz

Setu ha gwelet Bretounied ha n'eo ket evel-se a c'houlenn breiz. doc'h ma ro ar bobl he vouez da republikaned. pe da dud oberiant-all n'int ket republikaned

Kan diwar-zu ma vefiet maill ma e vez digollet d'an dud ar skiant hag ar frot a zisbouezioni pe glasker c'rahe ar follentez ho deus da vale evit republika ed pe da chom er gear hep mont war dro tro e bed

Breiz ma bro kozh Bretounied ez oump da zelled hervez h. oc'h deus roet a ze eur Roue kristen e penn unan anvet ha republikaned a penn e bou Kan diwar-zu ma e vefiet mep aharre ar pez a ze bet gwelet e ma deus graet ar Republik a ro a rak

Pa'r a Roue h. oa ez eaz tro ha pesc'h ebet an bobl. breiz ha breiz pa ouie ar gwirioù ar gristenien eno ungan ha ne vran a c'hoe brezilla ho zeuzet da lez ho kaloc'h hep breiz gwasket na mouezhet gant ar frammasoned el la ren an holl kuzuliou a dremm a vez ar bobl ha pa vez tolet unan ber nag eus al kuzuliou ze ne d'ez mar ar memes ez a he gwel ar. Pa'n deus graet pep hini gant he labour ne vefiet ket galvet deb gwerzh er bouez na ne ket ken war werzh hep derc'hel kont da re bi. momen da dud-all ne glaskont ne met ar chiant hag enor hep kaout an distera gwir ouzpenn ta ma eur c'houlennamant na da ober bennoz

Doare ha n'eo ket evel a lavarer ama en hroma gouarnamant hor bro ar gant ar republikaned a ze eun ke bras "

Pa gomzer eus a lezennou. gwirioù, peiz ou ar re ho deus great frammasoned gouarnamant ar Republik skanvoc'h pemp pe c'hwec'h a zo

E kemer kemend all a sezennou a ze bet great gant-ho. a revoi brudou hag a raint endra vezont ar vistri ne ve ket kavet unan hag a ve evit mad ar bobl na war ar meiz nag er c'hevnou goude m eu deuz roet he vouez d'ezho kondaonio al lezennou-ze bobl a ze great gant ho evit ober drouk d'ezhan

E gouarnamant imanenon republikaned deus gaudr Paris ho deus great drouk hag a ra brudou drouk d'ar bobl eun he ene o klask monopl he fez ha dishar he religion ar c'h ober breizel hep pardouez da Zoue ha ne vefiet gouarnamant ved ha bete d'ho bugale

Drouk ho deuz great a revoi brudou hag a raint d'ar bobl eun he rabun o krenn an taolou hoen war zorn war he genou o vevel eat han e pep gir da c'houzoud he vara. da werza he ed ha he moneiz a c'hell chomet. hervez pris he labour hag he labour

Drouk ho deuz great a revoi brudou hag a raint d'ar bobl eun he ungan ved d'ezho mont re-zoutank d'ar skiant da zrein eno distaga ho c'halenn doc'h Doue hag ho frot doc'h ho c'hevred hag ho bro pa vezont brao ved d'ezho mont d'ar brezel d'ar hevelep pell da vervel ev a'h bro hag hoing e-bed d'ho c'hoder d'ho meno da zigeri d'ho eunan dor an nes pa gomzo ho c'hurfon pasour d'an doujer dispartout a ve eun

Ia Bretounied, her lavaret a ranker d'e-hoc'h aliez a ves ket en hanzo great gant republikaned ar c'houarnamant eun amzer-ma. ha na rafe eun eur c'hoi pe hui drouk atao d'an hobl pasour ha pemdez ha na ra tremenk d'ar re zu'h d'ar re glano bete d'ar re varo eun ho hevelep

Pa velfet pe Bretounied oc'h an hi al lezennou fall ar re vezet en ta great gant frammasonned gouarnamant ar Republik ne ket hep-kenn da ober drouk d'ar bobl ho l'her klasket d'ezo pob bro'h pounner mez ret evit d'hen ha krignal ar Frans hoh hag ecken evit ho diskar er reuk zaela ha mervel evoued an hoh hevelep a c'houzi goab d'ecomp ha goude e hoarzin hor gourdrouz

Hale ar hanter h Bretounied o hor zeus ket an hroiou breiz marvad rak ket galvet notenal pleumeur a ze eun amzer ar bern kaoz Gambetta da vob evel dre hen ez republikaned eun aman rak ar Prans a c'houzi ma doar breizel adarre. ma vije voiet evit tud ar Roue

An aotrou Bismarck. Minis ar Prans a gas gant he iz ket evel kaoz bihan frammasonned gouarnamant ar Republik ar frammasonned-ma a ze a'h hor hobl e ha hor bro gant ho lezennou ia an aotrou Bismarck ne deu ama rak eur Roue e Frans rann ma c'houe ha ma c'hoar er vad alies ne rafe bresiken da eur Roue eun hor bro ar pez a ra ia gahouzoun republikaned

Ar re-ma mad hep-kenn da gerla ar fals oc'h an drouk ha ne ket e zenn hor bro gant ho esebouz breiz ho deus ore ho lezennou evel a vel an hoh hor zikea kea dister kea dimeza kea dic'halloud ne vezo mui hon eunan evit harpa. kaer hor bo oc'h pried d'ar gir e-bed Nemet tud dall ha diskiant a c'hell se d'ezhanet an dra-ma

Kriek evel evit hor monaga mad eun eur wench ez eus vued gant an aotrou Bismarck eur c'hric'h enebourien eun dro d'hor bro. non ama rann davoa ma

Kaer a ra doubl gouarnamant ar Republik a c'hoar an dra-se gwelloc'h evit den e-bed a ia, evel dirak c'houzo hag evit dispega ar skiant a zo hroma hervez a welo'h d'ezho koulskoude ia an droidel se a ia heb rannan e-bed da ober breizel d'an Tiskan hag vez marteze d'ar c'hoa pevar pe pemp mil soudarded dre'h ar Frans

Neuze pa vezo evit hon tud hag hor lezin breizel d'ar hroiou ne ze pa vezo dispegnet ha forzanet hor gwenanien ama hag a-hont pa ne c'houlenno mui gan e-comp na nerz na gwiskoud d'ez em zilezou nemeur rann eun tad e vezo kavet kroaz ar c'hamhoun o strobal eun-dro d'e-comp ha c'houez ar poultr

o tont eus a bep-tu ha dioc'h ar Prass war-n-omp da gouta

An taol divéza a vazo hen-nez taol spountus hag a dosta-kaer war a lavar ar c'hazetennou republikan ho-unan

Da c'hortoz frammasonouel ar Republik a zo brema war gorf ho ruched e Kumor Paris e kambr an Deputeed. Klask an tu da lakaat kontre-poez e sac'h goulio ho budjet e vi ar doaz a red 1893 Arc'hant zo a glaskont da gaout evit gwra ho zoul kempenn ha dber drouk d'ar gristenien hag vez evit peur-garga ho gwele gant eur pennadik hoaz diwar gresk taul ou ar oded a-raog kemeret ar c'houris doaz hag dber bondreuri d'ar Frans

Beteg hen ho deus prestet digant nesanted a-gleiz hag a zeou kant miliounn ha meur a vilard war an amzer da zont Bugale ar re fur evel bugale ar re zisklam ho deuz c'het ev ho a baeo kent ar miliounou hag ar miliardou-se gouzle

Hanv a zo gant-ho da bresa brema alarre c'houeac'h pe zek kant miliou a a mar kavont mui vat kenta d'ho re dezho Ma ne gavont ket ha krecabi eo e tapla ot ar ser hag e touzont maout ar bob penn kil ha troua ha beteg ar beo. bep daman-c'he ler

Mamet ar bobl ez deus kern e gw e eo, mez ar bobl a zo manvel ha ne douer morse E-leac'h tourtel e reo hoaz marvad he vouez d'ar re ho deus kemmou a a vouezo da denna ar gwan teo diwar he gein er ma vezo easoc'h c'hoant bale skanv nan noaz

Oh pobl maou ne ket eur gwen e res te ker paour ha ker pinvidik brema ar republikaned diwar da gouz Touzet bras oul dja. kle

Hep lakaat nena e ho eus an despegou bras a zo bet gant neze ar Prins ha kommun Paris dispegou ar re-se a zo rag a c'houmo pell amzer war da gein poull pour mes o pignon hag a vanar anna er greiz eus a sep k and ez eo anavezet mad ne deuz e Frans eun tra a dra. e vouez eur milion a dud a fan pe a lean teges nann ne deus ket gnav anezho ha ne laeio ket e taillou an oil dre egile da nebeuta eur lur ha pevar-ugent er c'hoaz e pad ne bacol ket an dreuzeres diodan ar Rouzed

Pul-l maout, rol anso evit ar republikaoued-se ho deuz da zevelaet ann noaz ha lakaat da vro Frans evit korf eun den a ve bet taxet gant ma daol kleze, ha ne ve ket kavet ann han. kaer a ve ben tro hag hen distrei pas da lakaat penn ar bue bepken. nemet war eur gouc beonag e ve Ar goulion douc-ze a zo great d'ar vro gant moeuz diskuiet ar bobl, o vol bep tro evit ind diloa, evit republikaned.

Hanes hon Tad Santel ar Pab Pi IX.

IV

Rosu

E Roum, ez a bepnoaz ar Revolusion var araok Goude ar c'hardinal Ferretti, ar Pab a gemeras evel ministr ar c'hardinal Antonelli ha gouzo-ze ar c'houmt Mamian Na helpont ket dezo bel pell amzer ho c'harg neuze P IX a c'ha va Rosu da gemeret ho flas Rosu gaset en Italy, e c'hoa bet kemeret ar Frans evit evit he vo ha zo-ken, en amzer kent Philipp a bet Par a Frans pe evel a vez graet alyes ec'h. Tar a Frans Rosu a zo bet frammansoun ha savet ac'hen en eur renk buel e-touez ar frammansouned Rogen renonset en c'hoa d'ezho distruet ha a zevri var an bent fa ha zouet da vezo mad, e krudalc'has beteg ar maro

E Roum, en d'oa da veiet he Italy hir ha ne dje nag an Autrich na bro-z'l netra da velet var-n-ho Mes a-vad a lavare-hen, ar Pab a renk chom e Roum e penn an Italy Anez an Italy ne vo netra dirag ar bed rag ma z eo ar Pab a penn var an Italy evit ho respet an oll bed katolik Mes gouzet petra ez beza ho zikon Roum heb ar Pab? Eur c'horf heb ene

Eur vech all Rosu a lavare Evit diarbenn ar re eo em zao a-eneb ar Pab e pignon var sa marc'h en em ganna ru ha den na vefe bet ar Pab hetoet a dreuz va c'horf

E mizou kaer ha n zouzet ket ankounac'haat gant ar frammansouned Rag netra amaer gouzo ar re-ma a zongas eur zelaou a varo en he-unan

« Merket a rac eme z ho d'ar pemzek a viz kerzu d'an deiz ma y tigouet kambr an deputeed!

« Mar gel en em sinet ac'h ar mar en deuz e eme-z-ho hoaz ne vez ket roet c'hoan an distera abaoue var he lerc'h ez eor hep chom hag e pelc'h skuet e vezo gant enn dourn ha ne vezo ket gouzet pe skanet e vezo ha pa ve chouchet var barlen he vam pe kuzet en taber nakl a

Pebez langach ha gouzoude ez eus c'hoa tud dall ha diskiant hag a gred, hag a lavar ne ket falsoc'h ar frammansouned eget ar re-all Ia da Lavar, ez int oul vad ha memes tud dreist tud dispar!!

Epad an nosvez a dremenas etre ar 14 hag ar 15 a viz du. pemzek breur eus ar gompagnunez, *Jesus Italia* a oa dastumet arsames en theatr buan hanvet *Capranica* Daou eus ar memes familh en em zile. dre an denvalijen e skeud ar skogerou Unan anezho a zonge var he skoaz eur zac'h hag ar zac'h ez oa eur c'horf mar- eus ar memes meut gant Rosu Ar c'horf-ze a stander var he zisker, ha prest an oll so bouet en dro d'ezhan Hanternoz a zonne en horoug *Monte-Citorio* Tenna reur d'ar biliet Ar zort a gouc'h var unan hanvet Gelasi-

Jan Constantin en devezo an enor da laza Rossi Tenna rear ves hanvou ar c'huech a velo assamas gant-han evit he laza mar kal. ha kemeret he bias ma rank he dant Neuze Constantin a denn he c'hoazieze pegarous a zudon he vantel mont a ra eun tamik a bell war tu ar morf mar Sko a ra eun taol ha kass a ra ken eun he gezek ma trouc'h trouz ha-unan ar voger hanves ebrel unan eus an diou soudard vras a gass ar goad d'an empenn Ar c'horf a ejell eub nebeut hag a gouez a flao var ar lasez

« Bravo ! eme ar vandern mountrerien-ar Bravo ! an taol ta-fall a zo bet d'ober ha kaeroc'h e vezo c'hoaz pa vezo ar zerv »

Goude-se al re bo doa c'hoant da laza Rossi ne chomas ket heb beza ac'hanto hag he-ma a roas bet alvet gant mirout a lont da zonja ha da veza var evez Da c'houlou-deiz e reservas an hen digant eun tiron a frans hag a c'houne neuze e Rom. an tamik lizer-ma

« Autrou, me bo ped na d'en ket d'ar gambr hirio, rag a dra zur eno e vezo roet d'e hoc'h hirio taol ar maro. »

« Labourat evit ar Pab a zo labourat evit Doue. a respont Rossi Mont a rin »

« Chom a lavaras d'ezhan Pi IX, evit mirout na ra hun nemet eun terlet bras ha skrivet vez na zant n eus c'hanoun eur c'hiar'har dirmael »

« Na d'en nemet tud digaloun, a respountas Rossi ne gred ket »

— « Pipet gant Doue eme ar Pab Eus va oll ene e roan e hoc'h va bennoz »

Rossi a reas en he garroz beio pales ar gambr E traon an Jelezsoul. ar vantrerien hor beuz komset anezho, a zo bodet en ur c'hanau Oher a ra varn-ho eur zell a respegans

« Nan eme z-han, mirsie ne roan c'am-miret neac'h da gred ec'h helloud va spounta

Neuze unan anezho a reas ezhan eun taol bas var he skoaz kez Distro a ra he benn da zelet out-han Hon-nes ha ar poent da skei Gouiaou a ra na ra an-dezo. c'helet a ra skrear ar voazen vras a rank da dreuz e c'houzing A ssi. Fun taol heb ken ha seiz treuc'het ar voazen Ar c'houl a glask poursu he hent Krelli a ra eun nebeud var he zresker hag e kas en eur pod a goad

— « Brao skrei tin ! eme ar vandern haluzet. Ha rakat, peb hini anezho a dec'h hag en em zil en engroez

(*Ger pennad-zil eur wech-all !*)

Trompon ar Marne Mizn 1870

Mimizr ar Marine a ro da anaout dre eul lizer a skrif, e vez d'ec'hol eur pennad c'hoaz *Trompou ar Marine* eus a gass ar bloaz 1878, hag an dra er, a galmour a vrezel an Tonkin ha da vrezel Madagaskar An dod-se n'ho devezo ho c'honje nemet er bloaz a zeu, er mirnoc kenta a gavarer, ia, ma na vezont ket laset a-benn neuze.

Gale ar soudarded iaouank eus a glas ar bloaz 1882

Ar soudarded iaouank eus a glas ar bloaz 1882 hag ar re a zo bet laset eus ho c'hernou eus a glas an daou vloaz 881 ha 1880 hag anavezet, er bloaz ma ev bezo-ma evit ar zerviech, hag an dud iaouank-all eus ar c'hlasou a-raok a zo echu an amzer ho dos bet da chom er gear

Ar re-se hull a zo gavet e mis Aerzu, eur an deu kenta d'an eiz eur ar meurz eus

Doc'h kemeras ma. Breiziued, ez eo eaz d'eboc'h gwelet ez eus tomm tud iaouank Mont a raint eus ho c'hernou ama hag a-zoun d'ar brezel marteze mez o ho zeul ne o zo ket kalz a velein rak gouarnamant ar Republik, ie anavez Doue e bec'h ne fell ket d'ezhan Tadou ha mammou, ma varvie ho pugale evit ho ber e c'hellfent kolez beza saveiet ha mont d'ar Baradez.

A-raok mont kuit eus ho bro, e ve mad d'an holl dud iaouank a zo gavet d'ar zerviech sonjal, pep hini eun tamik en eue hag en em lakaat e doare vad da vervel, ma ve red

O weiet pegen ruzuz eo bremañ stad ar soudarded en armée, pep beleg e-beu war ho zro, an Aotrou n Eskop eus a Nao et en deus skrivet eul lizer da veleien he Eskopti evit ma ac'hi an dud iaouank a bella doc'h ho zro, da zerc'hel mad da friz ho c'hoc'hant da veza fidel da Zoue an nes hag an douar, da Zoue ne zadou kuit, da garel ar Werc'hez hag ar Map Jezuz ha da lavaret ho hano alies deindez a dreuz holl anv danjer

Setu ama al lizer kaer ze. lakeat eus a c'hallek e breizou ack gant eur belek kuit ha zantel

Lizer Aotrou'n Eskop eus a Nanned, d'ar veleien e eus he Eskopti

E-her ar banutred iaouank kavet mad evit an armé a resevo gore heinen da vont d'ho regimant D'an heur eus an disparti-ze ar gerent kristen a zo meurbet glac'harek Nec'het eut kalz. ha ne ket reb abek pa zongont en oll danjerou e pere en em gavo ho bugale da gol ho ennou Petra a zeu ma c'hrouadur da veza eme eur vam kristen ? Petra a zeu da veza he vertuz ? Hag ben en devezo an naoun'ienez da stourm eus ar c'hamlion fall. eus ai lavarou zid ha dizoare, eus nerz brasoc'h c'hoaz ar gnal exemple ? Ia ne ket eun dra dreist guelet eur soudard iaouank fur ha reiset beleg ien o tont da gril ne c'hoarted hag he fest ? Ah ! n'e ket en eur gal'n mlabezet, en eun ene z dret e kaver an nerz da zaeu ar vro doc'h an c'hebourien Malcur d'ar vro n'he dele

Digitized by Google

nemet soudarded hep tenz ha religion evit deren ha marel he lanchou, mallour ive d'ar familhou a welfe o tont d'ar gear war mab diou mantaret. met d'an oll e sou. hep dougen na karantez evit he dud hag he vro

Autrou person, e hun a lakaz ris ma oll bass hag hen h oll garantez da re d'an dro kounnih a hetas ma he vro ar c'hazaliou a d'hent eur ho kaoun a dad Va mab, a levenez d'ezhan Neb da lavaret skrivet war pevar pajenn Hugen an pevar evangel hel skrivet gand Sent Jan war lerc'het Jesus Krist Ia serviji gant intendi ar re gaer eus ar bro ma Ha ve'e glaer talvoudus dimp h evit ouel eget da viaj merkis h enkrik ma de lez hepred fidel da Zoue ar pez eus, eus da vadizant hag eus ar promessou kaer great dimp an aotrou hag eus ar Werc'hez Vari an pez pini, e oar an deiz ec h eus resevet da Zoue evit ar vro ma kenta an pez a sell eus ar pa douz ha le mer enkrenet a da galon en deiz se Va pez mag eus an hanvou dous a Jesuz hag a Vari en deiz pronouset da devid ken re maz eo bet mantellet Ha ven skrivet da lavaret ar c'hentanan ar gouzandik, mar be red hep mantin ha hep nas hag ainz epad an deiz Lavar anezo gant ker ar fizianz. kenaweet ingenal pa deuta an dan pe pa dleu eun avel lufuz da vranselat ne hanoud ha d'ar feiz evel ran deiien zec h war an hent Jezuz Mari Setu ze ar ger a dlez da zevel en dar per Ha ve'e ar c'hi d'ar beden pennderuh Her az eo ouez leun a nerz Gant ar beden ze, he a zerc'h e teule eun eal da ve'el ar hanoud e kreiz an tan ha ar flamm ou Hi gen ne tell ket dezhe ve ar soudard he-unan e pedi rei eo ma podfe ga han hag evelhan ar re hall a gar anezhan Ne ou perak ar ou persoun, e lez ran kalz e ve lakaet en h pares ma a oen ket e kreiz ar c'hig da lavaret eun dra ro hanvet dezen an diaperti Nenil oep aul a ve mad lavaret eur Peter hag eun all e marvia evit ar soudarded memank eun ar bureu gant ar ger su man Pemdez da c'hoaz. pedi evit hon hegaz Gant ar pesc neu ze gant he c'hi ha zad hen z ho mam hen z ho fersonn hen z ha Tad hen z Doue ar sugale ar gouskel gant e c'hrden ar lez eus a helfenn e kreiz an abostol Sant Paol en em c'hi dezh bronn a ouenet ar vandeu neu zud fall a gaver kreiz e pep se h Trouz ze e vez gaeiet ar soudard krallen o lufuz d'ar vro ma ra d'ar peuz hepred fidel eus ar re ganet ha maget var zouar Kreiz Izel he lez ha religion he fi rouz he vertuz he naerou de read e pep lec'h ha d'eh an oll a lavaro fidel e heller e pep stad kaer e honour Doue ha maret he e honaz hemeuzuz.

M. J.

MARVAILH AN DROUPEZ.

An aotrou Le Ia as, persoun Coulers Plegastel, en deuz roet he rakz

An aotrou Poulhazan, kure e Lampaul-Guimiliau, a zo hanvet persoun Coulers Plegastel

An aotrou Herve h re e Roaperden, a zo hanvet kure e Lampaul-Guimiliau

An aotrou Tande, bet kure eun Huelgoat, a zo hanvet kure e Roaperden

---

Gwerin Armanah Kerneveh a zo
gw r an pri zonan ez eus ge
ARMANAH GANT MAORIEIEN,
Armanah Kemper
Evit ar bloaz, hervez 1891

An Armanah a c'hwerin, armanah Sant-Kaourtin, a zo ar c'hoaz Armanah a zo e Departamant Finis ter Werz moullet en hag he werza a reer evit ar bloaz 1891

Eur ar Armanah se hag an Armanagou-all a werzer ean hon departamant ez eus kals a gwinn, ha setu anza pe gemm a zo

Armanah Sant Kaourtin a ro da anaout gwerioù ar Zent, istor ar Eskopti ruiel ar bloaz hag an dra zo ne ket evel dare Armanagou-all a roe d'ar Prinsonet e Berz gwerioù sent eus a Eskopti Paris, goueliou a eus kaoz e-keit anezho eus Eskopti Kemper pe mar d-eus ez eil labaut eun devosa a enta ket ha gwe eun hor bro

Gwapoc'h an dra-se zo selaou, mael ha tudiet gwar Breiz-Izel eh ar pez a zo anza brema.

Armanah Kemper pe armanah Sant Kaourtin eo an hini hep kea a ri da anaout d'an dud hag a gendalc'h da ri Taolou ar fourioù ma deuz hag ar bloaz ma tleont bezia

Dre an dammeu ze e weler dezh tu gant eun taol lagad pel foar a zo er meaz ha pel foar evit pep deiz eus ar miz hag e pe zeiz e tleont bezia.

Goustad an dra-se a zo ar gwella tra a garfe an den hoal den ar ar meaz hen mare kadourien, hen re-all ha deuz e-pad ar bloaz tra pe-dra da brena pe da werza

Dre ann Armanah evel hen-nez e c'hellont gouzout a rank pere eus ar fourioù en eun gwer er maez dezhez. pe e eo ar re a gar mui gwelit pe gre za pe ar re lusia dilhe c'hear ne gavat ket an traou se enn armanagou all nemet enn armanah Sant Kaourtin

Pa vo e vez gouzout pe foar a zeuio d'ar Zul eus a vez e Mezevrenn 1891 Evit gouzout, an dra se e vez kals a amzer ma na ve gant an dud memet tudenn eu nal ar bla neu ze. Mainh enn ar managou all e vez ket he ve neubet selaet ec'h ar memah Sant Kaourtin eo evit gwelet eun tamm ez eus foar d'ar Zul eus a vez e Mezevrenn e Guengat, e Plougastel Sant Jermen eun Argol e Locmaria e Pleyben e Sizun hag e Lanrivoare Levenez hag e Pleyber Christ da lavaret eo. eu foar hag eu eun gwer er meaz derez e moar a gaston enn departamant

Eun dra-bennag a zo c'hoaz selaoust, Bretonned

Konseil jenera: an departaman, en deuz, evel a c'hoar an lo., aotorite pe c'he lond da zigàri foarioù nèvez, pe zench deiz da zarn foarioù koz a zo Mad, peur-vuia ne d-eo nemet dann vloaz gonde *deliberasion* ar Konseil jenera, en e vez lakeat ar senchamantchou-ze war an armanagou. nemet hep-ken war Armanak Sant Kaorintin, ho laka er bloas kenta.

Evit doskouez n'eo ket gnoun, setu ama

Evit ar bloaz diz-eost 1884, e vezo foarioù nèvez e Pors-Launay pe Meil-ar-wern, e Loqueffret, e Guengat, e Pouldergat hag e Landvisian, hag ez eo senchet deiz ar foarioù e Coblenz hag e Botmeur

Hep lavaret droug e-bed eta ouz an armanagou., e c'hell an aud kredi mad ne vezo bini e-bed anezho ker koulz hag Armanak Sant Kaorintin, d'ar re hoc'h a reol ar foarioù hag ar marc'hajou.

Armanak Sant Kaorintin ne goust ket keroc'h evit ar re-all: daou wennek ne goust ken

Kavet e vez e Kemper e ti an aotrou de Kerangal, a vou anezhan, e Brest, e ti an aotrou Le Normand, a werz levrioù, e Landerne, e ti an aotrou Desmoustus, moulier hag e Mountrouez, e ti an aotrou Roger librer

Ar re a bren kant pe ouspenn, a baë kalz ne-beutoc'h, an eil armanak dre egile.

Hiviziken *Feiz-ha-Breiz* a roio, e fin pep miz, ar foarioù a vezo er miz war-lerc'h, renket pep deiz, evel m'emaint ama evit miz kerzu.

Foarioù miz kerzu 1883 — 10 Craon Goncan 11 A. Fouesnez, Lanhouarne. — 12 Dannatec, Landvisiau. — 13 Ploneour-Lanvern Goupavas 15 Kemper — 17 Douarnenez, Scaer 18 Pleiben, Pont-Aven 19 Argol. 20 Pont-Croas. Plougerne, Plougnean, Sizun 21 Serignac. 23 Landivisiau 24 Lanveoc, Pleiber-Krist. — 26 kastel-Paol, Plouvorn 27 Teruc Plougastel-Daoulas, Berven Ar Chleuziou, Plouezoc'h Sterin — 28 Lampaul-Guimiliau. — 31 Plougastel-Saint-Jermen Lesneven

Seiz-kant foar a zo bet er Finister epad ar bloaz 1883.

An tonton a garan.

War don *Marsia can he gavel.*

An tontonik mad a garan *(bis)*
Eo gwella den zo er vro-man.

DISKAN

O! meu eia, ma zelan.
Ma zelan,
O! meul ar vad
Ma zonton mad!

Ar gwella den zo er bed-man,
Tonton Moris a rear an-han

Tonton Moris a rear an-han
Gant koz, tanank, braz ha tihan.

Karet eo gan an holl er vro
A-bed daouzek ter bro war-lerc'h.

Karet eo er vro gant an holl.
Ha gant-han o deuz netra da goll

Nann, o deuz netra da goll gant-han.
Gant an tonton mad a garan

Neb en deuz naon ha paourente
A gav he zor digor noz-de

Tonton a zo den ar beorion
Hag ive den ar veleien.

Enn ho zouez ma ne vignonel.
Ha gant-he dre-hol eo monlet.

An tontonik mad a garan
En deuz bet he lod euz ar boan.

Bet en deuz ha labour ha poan
Breman a-vad a c'han chan.

Pe so an oaul venval pe gaer
Tonton vo gè enn peb amzer

Tonton ve gè enn pep mare,
Ken ge da noz ve da veure

Da noz a vo ve da veure.
Ha da veure ve da gresk-te

He vlev a zo gwenn gant an oad,
Hag enn he c'hwazied vers he c'hwad

Tenner brudet emm he ugac,
Bep taol tiskor kinjar ne gad

Benc'h a ro ive d'ar pesked
D'ar sklon ha d'an amzed.

Diuzen na gan ve odennet
Ous tòl gan-han d'he vignonet

War-ro pregont vloaz e bet maer
Enn parouz Magoar ma dro gaer

Enn parouz Magoar e bet maer
Ken zouaz ar Republik hier

Ken zouaz ar Republik dall
Neuze tolaz d'an traon he stal.

E sklapaz d'ezho he baper,
Na c'houie ken ouz ar vicher

Kargou hueloc'h an douz bet
Ha gant enor an douz ho gret

Ha setu perak hirie e bouz
E ve gwelet gant-han ar groaz

Ar Republik na dije ket
Ar groaz-ze d'am zonton roet

Kroaz d'am zonton? Oh! nann, biken!
Ke-vreton eo ma re-gristen

Digitized by Google

Ia, bet an neuz digant Doue
Nerz da vont kristen, den a fe

Da vont kristen den a galon,
Ha da vout ive gwir breton.

Kas a ra pen an teodon fal
Ar vignoned ien ha diskeal,

Ar re zo enn gallek hanvet
Ro ru pe republikaned

Bemde ha bemnoz koulskonde,
Vit-he a ped an Otro Doue

An tontonik mad a garan,
Neuz eur pried hevel out-han.

O ! meul eta ma zelen
Ma zelen,
O meul er-vad.
Ha zintin vad !

Ar paour a zeu tez d'he zi.
Hag he vamm a ra anezhi.

Skoet eur paour gant ar c'hlenved
Rakan ma moer'h ra d'hen gwelet.

Arru, eme 'r paour mamm Berrin
Gant-h souben, bara ha gwin.

Setu perak lâr Magoaris
Mamm Berrin ha tonton Moris.

Ho meul eta, ma zelen
Ma zelen,
Ho meul eta
Laouen ha bra

Setu perak a pedan Doue
Da rei d'he nerz ha berr-vue.

Ha vont bepred er vro meulet.
Meulet er vro, vel ma ni karet !

Meulet gant an holl enn eur vouez,
Evel ni gant ho niz Fransès

O ! son eta ma zelen
Ma zelen,
O ! son eta,
Sklentin ha bra !

F R C.

A) 27 a viz du 1883

Kur mab bian hag he dad-koz

I

Pa oan bugel enn ti ma zad,
Me a oa evuruz ma sad,
Gant ma zad-koz vijen dale'h-mad

Me a ie gant-han da gousket,
Hen a roe d'in donc bronigel,
Ha neuze pedemp daonlinel

Hen a lare d'in, heb ehan
« Pel Jezus, ma mabik bian,
« Ha te vo eürus er bed-man. »

Disket noa d'in eur bedennik
Hag a blije d'am c'halonik,
Ken douz a oa ma ken koantik !

« O ma Jezuz o ! ma Doue,
« D'hac'h me a ro ma me
« Roet d'in eun nosvez evuruz,
« Hag ar buradoz gant Jezuz ! »

A-wechoo lare d'in ive
« Te, mabik, vo beiek eun de.
« Delek mad a an Otro Doue.

« Re-goz oun vit gallout laret
« A wel n anond bélégat
« Benn-neuze vin er be kousket.

« Mez eun nevo me vo seder,
« P as kwelo enn harz an aoter,
« Enn es aouara korf ma Zalver

« Da dadik-koz, gant karante,
« A drulo aouen he me,
« Pa as kwelo deuz lein an ne.

« Gant joa me laro d'am Zalver
« Gen-in noa disket he bater,
« C'houi neuz-hen galvet d'hoc'h aoter

II

Ar bugalik a zo deut braz
Mez na neuz ankouaet biskoaz
Pez an neuz klevet naouank c'hoaz

Bemnoz a-raok mont da gousket,
Enn eur gemer dour bronigel,
Me lâr ma fedennik bepred.

Betek breman, 'n Otro Doue
An neuz miret, dre drugare.
Ma zadik-koz d'am c'harante.

Siouaz evel euo divroad,
Gwech ha gwech-all rankan kuitât
Ti ma zad-koz ha ti ma zad

Neuze, ma ne gant anken.
Dan noz, pa zaran ma feden,
A ny d'am bro gant an oabren.

Ha daero-puis em daonagan
Me lâr da Jezuz c'houi zo mad,
Roet d'am zad-koz he vennau !

Pa dostao mare an han,
Me iei dore d'am bro gant-han
Da welet ma zad-koz a garan

Ar wech kentan m d'hen gwelet,
Me a boko d'han n eur laret
Benn daou vloa vezin bélégat

— « Danu vloa zo bet mabik bian
« A ziro neuze, o oneran,
« Mez Doue am c'hévo a grodan

« Doue a zo ar Roll-Gallouded
« Me ben pell hemdo kalonek
« Vit mas kwelin enn de zélek »

O ma Jezuz O ! ma Done
Me ho pell kalonek ive
Miret an tad a ho vugale

Miret d'in pell ma zardik-koz
Ha pa vo n heur, gant ho pennoz,
Roet d'ezhan ho paradoz !

P C R.

Ar 27 a viz du 1883.

LÈZEG-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT NEPRA AR SKOL HAG HOUE.

AR SKOL LAÏK

HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall, eur priod fall, eun tad fall: ar ar c'hrenta euz an dud difeiz, hag an diveza euz a dud ho vro.

Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall ar vro a leio da goll.

(*Lavar eun Eskob o komz euz a lezeg-skol Ferry.*)

TREDE NOSVEZ

AN SKOL LAÏK PE AN SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Jerom Fur C'hun., Herve, a lavar eaz an dra-ze, ha ma vec'h galvet da varn an dud-ze d'ar maro, ho pefe tersien.

Jann Gubaer Gwir eo, Jerom Evezito e kredan evel Herve, er'h ampoezunno brema ar braz euz ar vistri skol laik kalz a eaoou e-touez ar vugale gant ho *skolioù morel*

Jerom Fur War an dra-ze, Iann, e komzit evel ar gazeten. Salaon.

« Brema co gwelet petra eo ar *skol-morel*-ze a zo bet kemeret gant-hi kemend-all a droïdeiou evit deska d'ar vugale choum hep kred netra euz ar relijion.

Hez, e istroi d'ar skol antronoz, e klevot ar mesr en deuz bet gourc'hemen da lakaat enn ho c'hasoun kasono oc'h ar feis kaho k oc'h ar bèleg iwez hag oc'h kement mad a lavar

Ar mesr skol a ranko ober dioc'h al lézen, ne ket euo dervez na oaou eno eur dremen. mez bemdez ha pep monmeot epad an deiz. rak, eme Baol Bert, an iscolion a lenno pe a skrifo ar vugale, kemeot tro a dremeno bemdez er skol a c'hel. hag a dlio beza ato hag apoe d'ezhan da zesk d'ar vugale ho *devezrou morel*.

Evel-se, koustaoz hag eneun ar vugaligou geuse a vezo hep moument great an dro d'ezho, a vezo hep paouez hag hep ehan nkeat beac'h warn-ho gant al lavar-ma pe a lavar-ze a-enep Doue hag ar feiz. a vezo goapcat ha c'hoarzet d'azho,ken na vezo dent ar mare ne vezo ken ar vugaligou geus-se evit en em zifenn.

Goarno a vezo etre an h ni a zo kre hag an hini ne o-eo ket etre ar mestr-skol hag ar buget. Hemañ o tont da skuiza bemdez ha da veza leazmaro. a soño he deno a zherzo he gaoun. ha neuze o eusheul da von. ec'h en em voazo nebeud-a-neoeud, ar buget pauvr da gred da genta ha da lavaret goude evel he vestr-skol

Eun den d'eiz ha dizakret evit biken, grea ma vezo eun nau klok ha great mad labour an drouk spered

Tadou ha mammou, kasit goude ha kasit boan ho pugale da skolioù laik ar gommun ha c'houi, dreist-holl kreiet. e moui hoc'h euz aour da zispign eur gwenaek e fes-skol ar frered ev. mad eneun ho pugale, hag a zepugnfe kalz arc hant evit parea dioc'h he gienved eun ebeul bihan a briz braz

E skolioù laik ar gommun. mar bez desket ho pugale, ne vezo ket war ar ch fr na war ar gallek. nebeutoc'h ka z'oreina evit a-raok, na ken nebeut war ar c'halekiz Nann nann ! ar c'halekiz ? skrivit an dra-ze a roa mad gwechall d ar re zot evel-hoc'h e c'houi. tadou ha mammou. Droug mar bez desket ha desket mad ho pugale war eun ra-bennag e vezo. bezit sur evit dizen . oaz-hoc'h bemdez hag e kement a lavarot d'ezho da ober, mar bezont desket ho desket mad e vezo evit ober goab ac'hanoc'h, ar goumzot a ezho euz a Zoue. pa vezo hano gan-e-hoc'h d'he bede ha d'ne lirugarekaat noz ha mintin

An dra-ze ha kalz a draou-all ker brao a ra'ol zaouank hag hi c'hoaz er skol Nez pa vezont deut kuit ha koso'h na c'houi war an oad, hep gellont labourat ken neuze tadou ha mammou. neuze e welot petra a ra'ot . e-hoc'h neuze e welot sklear pe seurt frouez a daol gwezen ar skol laik Mar ho pevez ezomm euz o pugale. hag ho puzo kalz po nebeud. neuze. tadou ha mammou mar ho pevez bara da zibri digant-ho. e vezo bara kalet a ho kenou ha kalunio'h kaoc'h gwasch d'ho kalaun

Alies oc'h evit rei eun tamm d'e-hoc'h, ho lézont da servel gant an daoun alies oc'h ev . ha sikour eun ho klenvejou, ho tezm. a ou em barea hoc'h unan pe na vervel.

Neuze tadou ha mammou e c'hellot ouela ha krenm. na deo e-leo war ho kro. An dselou a skuiot neuze a zavo c'houero diwar dro ho kaloun d'ho taoulagad evit an dilez, ar boan hag ar c'hac'har a c'houzanvot a-berz ho pugale.

Neuze ho pezo keuz re-a-vezad da veza choumet hep sentoc'h ar re a lavar d'e-hoc'h brema alouru hag eneb beleg ar prizoun, kuit gweach mar bez red, kenoc'h ev t kas ho pugale d'ar skolioù laik.

(*Eur pennad-all eur wech-all*

Ar Merer ù MILIN

Kemper — moullet gant AL DE KERANGAL

TRIWECVED BLOAVEZ (N° 36) AR ZADORN, 15 A GWEZU 1885

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETOURIED

PRIS AR GAZETEN. RED BLOAZ,
Ar Feiz hag ar Vretoned, Kreiz-ar-Bed } 6 scoud
Ar rest eus an Europ 7 lur
Ar broioù all evel-giz ar post.

N'eus kon Mestr, na kon Roue
nemet hoc Zalver Jesus, Doue.

An holl lizeroniou a dle bout gret da benveg ar gerent, d'an Autrou DE KERANGAL, kuit-ler.

Ar c'hemmou evit ar broioù bras divizlien an holl vuiañ da vare ar bloaz pe ar miziou.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Grands-Augustins, à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

AR BLEIZ

ALIA a rear ar re ra em gas ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho, d'he rei da lenn eun dro d'echu d'ho c'herent, d'ho meignonned d'ho amezeien ha dreist ar re all, d'ar re anezho e anaveont evit kreiz republikaned. Eur republikan mar en deus skuiz c'houz, a c'hell rein deus pe zrez gwelet ar mirouer ha perzh dioc'h he gienced.

Kemper, 15 a viz Gerzu 1885.

Enkoeprerien dipaot,
kemmit ar gwiriou e pe reot anez ouz-hoc'h d'ar re vras ha pinvidik, diwar ho penn

Ar pez a zo anat war lerc'h a lenner e gallek ar gazeten vras *l'Univers* eus an 23 eus a viz du dirèza. Eun den a skiant, an aotrou Fr. de la Tour eo en deuz great al labour ac Setu petra skrif

« Eur revolusion a zo o tont evel eur gorventen war an Europ Eun darn vras eus ar re binvidik a vestri an douaroù gwerhad a ra ho marou digant-ho, ha kant ha kant muioc'h labourer douar a ra evit da baour hag a red d'ar c'herion da glask kaout arc'hant ha bara eaoc'h da zibri Mar deuz unan-hennag hag a d-eo pinvidik brema bwar disleaded nlez ar re binvidik se. ar vrax anezho. a zell gant troez ha fae oc'h an douar Mar deuz ano ho zouez unan-hennag hag a bren douar e vezint gwelet o kemeret poan ha labour an tek. evel pa na ve ket ano den evel-d-ho Ac'hano e lez ar gaouni ho deuz al labourerien oc'h ar re binvidik se ha ne d-eo ket eur zouez ac'hano c'houz e c'hano eur revolusion hag a zo da zioual out-hi

« Gwelomp ha gaou eo e zo brema brezel etre tud an arc'hant hag ar labourerien douar ? Pa z a ar bed evel ma tafe mont. pa gresk an arc'hant etre daouarn an dud e defe rez pinvidikaat ar re a labour an douar Ne ket tamm evel-se a c'hoarvez brema, rak ar brax eus a vistri koz an douar pe a goll ho danvez, pe a riek an douaroù ho deuz bet digant ho c'herent. Nebeud a-walc'h anezho zoa a ralc'h d'ar familhou koz a labour ho douaroù alaouz pell-amzer zo. ha nebeutoc'h c'houz a chomm da veva e-touez ho fermerien Dare-all a wert ho c'hommanchou evit kreski ho leve a zebrunt er c'herioù braz. hag ar re a bren ho douar digant-ho tud kriz ha d'galoun oc'h ho fermerien a gresk evel-se paourentez an dud hag an douar

« Setu aze petra zo dioc'h eun tu,dioc'h an dud, d-oomp brema d'an tu-all, d'al lezennoù.

« Al lezennoù brema a zo great gant tud labaga ha diskiantoa ve lavaret n ho deuz da ober netra ken nemet kreski poan ha paourentez al labourerien douar diskared nemet re dija gant kommerz an amerik

« E Frans,n eux den ha na baé e tauzoù kant nao lur dre benn an eil dre egile. hag an dioù dredeuz eux an tailhou-ze a zo paet gant al labourerien douar Al lezennoù, o ranna an douaroù a vihana pep lodeu a zimizon an dud al loeneu. an teilhou hag a gas an douaroù gwella da fall

Eur skouer hag a ziskouez ar wirionez eux ar pez a zo skrifet a-raok a ve kavet brema e bro an Hongri Er vro-se. a-raok ar bloaz 1848 an douaroù hol a zoa d'an nobians. d'ar veleien d'ar c'hommunioù ha d'an dielen Ar re ma a veve ano ho eaz pa labourent ha pa en em zalc'hent e buez vad Ano. an douaroù ne c'helsent na bezà gwerzet na kemeret gant den e-bed nag ev. an drama, nág ev. an ora-hoùt ha ne vezent ranmet morse nemet e'ro ar vugale Neuze ano ne vanke ket a dud da labourat ha ne anaveent ket ar benerentez Petra a c'hoarvezas ? Ar Juzevien marc'hadourien, usurerien ha d'ezho an hoù osaterioù, a deuz dioc'h ho an argentez ar re binvidik a ra goab eux al labourerien douar, a bren digant-ho ho eost evit netra, kuma lavaret, mez. kaer ho deuz, a zo dalc'het gant ar lezenoù a sifen an c'helsont prena douar hag an douar labouret a gendalc'h da rei fronez hag eost.

Setu ano perz ar lezennoù mad evit mad ar bobl.

Brema a-vad e lec'h ema ar re all Tud nevez ano, tud al liberte, evel e Frans, a lugu er c'hur-

gen brax hag e penn ar c'houarnamant An dud-se a ro pep tra da Jakobinis a doue al lezennou kaer ev, ober re marvel dimar benn an dud-se hag evel lezennou Frans Neuze ne vije ket gor ar revolusion ganti he Er bloaz 1870 an Hungri e doue d'ar 6 a viz mae bet, per ben ar vicher he doue ron E-lec'h ma ne vije ket ar labourerien evit a vende ha frepenni dre ganti ha ne vije ket al labourerien dimar all evel pa vije bet ar marellien a ne labourerien vez e-lec'h ma vez a dri ha daou ur gant dre gant Ar Jakobinis ne zaoueront a ze dre an dud-se ar bloaz 1870 hep kaer eur a 45 265 ferm bet gwerzet dre lez eur a 1 700 519 ferm a gwerzet a voulouere evel ganti he fer ken evit pare he dle d'ar c'hrenpenn a zo Daoust ma all eus Hungri a zo eet kaprichet evit 230 milion Brema an douaron er vro-se ar gwella douaron a vije ha vez a-walc'h a vez gwerzet evit netra kaulz la varet

Mes ann Bretounet petra he deus gouzout tud an Hungri oc'h ober lezennou evel hini ar vro-se evit ho douaron o vo liberte da brena da werza ha da ranna anezho evel ma karer hag o vo obligea da kop-hiz gelbond da brena ar c'haol war ho zouar Lakaat evel se evel eur vare kabaourna a c'hell bras kemeret digant an hini a gar diouer

Ar c'hano a ra bremañ kasoni da tud an Hungri oc'h ar Jakobinis a zo evit gwaderezed a rai mont evit karga a-walc'h ho c'hoef An diwezh eus Hungri ne c'hellont gouzout mui ar petra ober gant ho douaron. pennoù gant-ho ore nzer Ar hano ar brezel hag ar c'habal a zo er vro-se bremañ

Ar pez a c'hoarvez eus Hungri a zo gwasoc'h c'hoaz eus Irland Er vro gristen ha katholik-se an dud ha deus kant ha mui a-benn vad da zevel a-zoare ar re dizanvad Saoz ho deuz kemeret dre nerz ho douaron ha ne harmonont ebarzh na deuz ne nor, na unan an Irlanded kers da c'houzanv evel skiafed ha nerzh ha pareantez ha possion a hop mont Eun dra a-walc'h evel an diwezh a r hoanvoni a lavar ar Zaozon a ra ivez hag evel ho furlenn pe ho c'has kuit er meaz eus ho bro Pa gouzo e vezo an amzer da lakaat gwenn ar Zaozon digaloni ze da boaz ha dle d'an Irlanded ?

Lezennou ar revolusionerien a hop hou a ro bremañ e lakaat e pep tra'c'h dro ar bed brezel etre an artisan hag he patron Ar brezel-se a zigor reiz etre meister pe boer hag an douar hag al labourer Ar brezel-se nevez c'hoaz a vezo ar gwasa oberi a raio tru ar bed hag hen tret war ha c'hanon ma na ves bet c'hoaz eun hevelep d'echan Ha pennoù e vezo eun den amzer ma a zo ar bed evel eur c'harr vil eus he roleoù eun amzer ma a zo ar bed fall ha mall gaivet da ren ha neuze da dud ar c'houarnamant eun amzer ma klasker pevel ar vugale er meaz eus a lezennou Doue ?

Ar re a ro e penn ar gouarnamantchou bremañ, a c'hortoz marvel ma vezo eun holl brouou eus an Europ. hag eun hor bro-ni da gentañ, ar bobl ranket ober eus kelou ar re bras ul kasoueu red out ho hag ar re baour gwasket ho c'kaloun gant ar boan, an deuzet hag an ar Pa vezo neuze dastumet dannez a walc'h da gregi an tan e tigouro eur brezel dre ar bed, evel m eus bet brezel bras hiziv

Piou a nac'ho gouzo-se n eo bet mall brema d ar re vras ha pinvidik ar re a ra pobl eus ar bed dont da c'ger ho daoulagad ? la, mall e. ha red eo peurpenn ne c'houzoc'het a labourerien dimar dindan ar braz h evel m eus ret e re skoaz d'ezho ha pere ho c'hasoun evit mirout an dreuz ar bras a gaver war-n-ho da vezo riuta ar bed. Sikour ar labourerien dimar hag ho harpa a ra eun dever d'ar Frans

Mar labourerien dimar ho deus kollet, e pemp ploaz skoaz m eus ar framasonsoun e preu gouarnamant ar Republik kement a ra bet gouzout gant ho epad pemp ploaz war e gerot a-raok

War ar pez a daly douaron Frans ha war ar gouadegez a zigasont beb bloaz ez eus kollet eus pemp *dek miliard* e pemp ploaz : tra an ed a ro d'ehanet d'ar bempvet gant ed an Amerik e tout e Frans pez a labourien dimar a ro kreskiet ouspenn an hanter dre na gaver na merc'hed na tud da labourat an ar eu a ro kreskiet spontus hag a greski beb bloaz beb ar-benn e be pez eus ump e pevar h an darempredamant a zo savet da eur pez direiz pez an douar a werzer eun aner bras a gouarnamantchou a zo diferm hag a chomm da labourat ar fermerien tihan a rank gwerza ho beuzad da bara, nemet a zo bihanoc'h ho aner warlene eus ar bempvet eus an aotrou Baron da Frans e mirer a gwenneu eus he gaston An douar a selo e fraou hep tost. mar pad pris c'hoaz ar stad truezus m emsaoup

Gouzo kaer eus ar wirionez pell zo dre a glask a ra evit kresk ar pez a lakar hep ranna Ha neuze ar labourien dimar ez a mad pep tra hag e c'hell an dud kaout bouzar, bara tramkal ha bera eun ho unt

Ma vefe ar Roue war he dron, ha ma karfe neuze ar re barrek prena douar ha lakaat koueud evit douaru ho merourien, e c'hellfe ar vro, marvat, dont da zevel he c'hoaz Met ar re barrek hag ha a gar a-walc'h ho bro evit ober ar sakrifis-se d'ezho ?

Ar c'houarnamant da gentañ, a dlefe ren ar c'hoar a zo diwar ha red d'al labourerien douar Ar c'houarnamant a zo ho zevel bihanoc'h an taillou, p'hanc'h ho c'hresk, hemdet bez e vo bet mare c'hoaz er vench gant ar brouou-all ann pounner an ed a marevaz bro gwellaat al lezennou a zo war an douaron ha war an hervezhou Ar c'houar-

nemant a dle obér kerenneu evel ar re a zo er Spagn, enn Allemagn, enn Amerik evit mirout na ve ragnet an dourou evit derc'hel d'ar famillou dewar ar meaz eur park-bennag enn dro d'ho zrez.

Mes birviken arabad eo kredi a rafe ar republikaned petra vad en dro al laboureryen gwan, ar pez a raiot hag ho deuz great re berag-hen. Ne kas d'ar bern kement hini en devezo enn tammig dourbennag a ve. Ia red eo ben anezo, mar pell ar Republik pell c'houz eus ar frammasoned ar bold diwar ar meaz holl ket pep fiz ganthan a relo, kaset dre an aneou hag an dienez da grenn, niver ar revolusionerien en e berson-hraz ha da zistruja pab ara vad ou doare er bed ma hen harp nemet war ar religion ha war dra pe'rhen an doare.

An Autron-a-Eskop Fruppel,
E AN KENTOBER DIWAR-ZRO BREST

Kentoberien diwar-dro Brest, enor d'e hoc'h da vea kaset da Baris ar c'henta eur a zeputeed Frans.

Klevet, eskitoerien pedra lavar d'anhan hag Eskopti Anjers, dre ar gazeten c'hallek Anjou.

Ar pez a lavar ar gazeten ze e galleg ema warlerc'h e brenoniek a zishoues d'e-hoc'h holl, eskitoerien ez an hag hoc'h eus kaeret enn dro, eur c'hrosten, enn Eskop hag a zo hen hael dreist kement penn frammasonnerie a zo e gouarnamant ar Republik ha ma'z eo an aer aner dreist an doare. Ha pa na ve bet ar wirion ho deuz kavet great ar frammasonned-se enn he enep, a zo a-walc'h evit dishouez ez int holl traou eus ar re aziera an. Evel dara rentañ-mui ne zishouezont ez eus anezho nemet dre an drouk a reont. Mar d-e, bremañ anavezet ho prouenn-tered gant ar bed holl an traou dirak ne a ho deuz na met na kenz. Ar pez a-vad ho laka da vrezegen a zo eo gwelet ret evel d'ho tion, epad ma vezont oc'h ho gwiriekaat evel a zo bet great, meur a wech gant skiant ha gwiriegez an Autron a Eskop Fruppel a zishouesfe her bezo d'an dud ne vez ar vion-ze nemet bilim ha glaour anpredanet hag ema eur c'hoant a zerri hiot ouspenn graou ar frammasonned-ze, hep tro ma tigorent da zishouesfa ho fallagriez hag ho zanndérez. Seng kalonn an holl gristenien.

Ac'hano a lavar ar gazeten na drong ho deuz oc'h an Autrou a Eskop Fruppel, hag al lenn ha deuz great enn he enep, lienn a zo he enor hag a vez he c'hlor.

Setu bremañ pedra skrif d'an Autrou-a-Eskop Fruppel ha regalo kalonnek ema an Anjou.

Autrou-a-Eskop,

Bez' ez eo ar gambr enn Eskop hanvet harven pep kalzed gant ann arrondissamant eus a Vrest, deputé hen-nez, hag a zo enor Parlamant Frans.

Den deputé ha kalonnek den a hoc'h hag heb ergoumi derc'hel a rea mad d'ar c'hrennou en dra bet digant tud Brest evel ma faz he vez d'ho ga zikter brink. Sk-mui ez ar re gaera en d'ar re ho c-na evel-d han an enor da vea deputet ar vro. Selaou a rea ger ha ger liberte an list hag he gomzou harpet atav war hep gwir war ar Konkordat war al lejennou war gwenved a zo mad ha deut d'hon amzer-ze a bere hon tadou, ne lezo divadalez e bed ken ho tad dira-z-han, kement e skoarne hag oc'h rorbe kre ant-ho holl. He c'hoez a zavo spontuz ha kalon evelañ, hep tro ma skoe ar berzez-gwirion ho zaolioù. Dre he brezeg ne gaze tamm enor hag e kement-se e teue hep tro enor d'ezhan her kaer a berzeg. Intron a rea ar pastis hag ar wirionez, hag eskivo he voez a diegemer ne kel hep-kon a dan-beun ar Frans, met dre betag e hon ar bed. Ar vonez-se e deuz kement a gerz ma skoa tud ar revolusion da skanbeuz, kement ha ma vezo ar Gambr enn dervez skuiz e kerzel ne da skaont d'ar bed holl an traou fall a zo e-gor enn ho beuz skuiz ne c'hell d'skouez d'an holl ar wirionez a glaske kuzet ant-ho hag e vehet c'houz ne c'hella na skuiz kalonn an deputé-se na kaout skuiz vad e-beu d'hen d'ilavaret nemet ar Gambr-se a zo gwaz er c'hae er meaz anezhi.

War gement se. A-gambr an *deputeed e deuz great evel intru e-vesk* enn nor ha, dre eur vat falsite a deuz lakeet ne c'hel ket enn Eskob hetu deputé e-lenez republikaned!

C'hwa Autrou-a-Eskop, en an Eskop-se, hag al lenn great enn hoc'h enep-c'hoai hep-kon a zishouez ema enn doare ar gwaz an pegement a skuiz ho deuz ar re fall rak ho kwanegez rak ho zerr hag ho kalonn. Al intru re a zishouez ouspenn ar int holl traou disket dira-z hoc'h ha kaer ho deuz kaoz, galloud oc'h anavezout a int hel evel an eilenn enn-hoc'h pa vat kaoz ent a kalzoul, ema a skiant hag war ma intru-brezeg.

Si mui an Anjou ho pegale ma a zo hoc'h enep gan Autrou-a-Eskop met vat mes oc'h eget e dle e-bed ma a zo drong ema-enp, hag eat doun enn hor c'halonn an taol a zo skoet war-n-hoc'h. En em zevel a reomp stard ha kre a-enp kement ho taz ha gant ar re-holl a zalc'h c'hoaz da enor ho bro ma a c'hall ar Konsal da darri dislonidi ar Gambr.

Ar Sonal, martese, en devezo met e komzont pedra ma eal kaoz hon dislonidi hag hon-ma, ha deuz a raio da zaoust ne vongez bet ar wirionez e stanka gwaz ema dre skiaz.

E deuz gourgriz kalzoliù. Lâl ha Roman, hag eiaz-all Breizaned, vad rad ha gwenn, met deuz ema hon anaoz, ho deuz rem meur a wech

menlet hag enoret ho tepute. an aotrou-n-Eskop Freppel ev , he galonn hag he nerz da zifenn ar feiz hag an Iliz

Evel an dud-vad-ma hag evel an holl gristenien eus hor bro. c'houi vez. elektourien diwar-dro Brest. c'houi a choumo doun enn ho kalonn hano an aotrou-n Eskop Freppel. ho depute rak evel a wel t sklear difennal en deuz ho kenvroun,ho feiz,ha feiz ho tadou gant kement a nerz. ma rank ar frammansonned, hogafe an drouk-spered, téc'het dira-z-e an dre eul lezen hag a ziskouez d'e-hoc'h peger stank eo. e kambr an depu éed. enn amzer ar Republik nivez an reiz reneou hag ar pennou gedoun, dindan skeud ho diskouarn ezen

Lavarit, ha ne d-afe ket e-gwirionez ho zammik bégad skiant hoi enn eur grogen vronik v hanf

Diac'h a lezen-ze e c'hei an dod barn brema al lezennou-all a zo bet great gant ar frammansonned lezennou hag a zo hol. na pop-hini anezho a-enep Doue hag a-enep mad ar bobl

N eus forz a ze, pobl danvad vel atao evit da gigérien !

Buez hon Tad Santel ar Pab Pi IX.

IV

Rosa

Aotrou persoun San-Lorenzo kemenet buhan-na-buhan, a deuas abrel nonalc'h evit rei d'ezhan an diveza absolven.

Pa glevas an torfet-ze, hon Tad Santel a gouezas d'an daoulin hag a chomas pell da bedi.

« Ar c'houm Rosa a zo maro merzer eme-z-han Doue a zigemero he ene »

Kambr an deputet a reservas ar memes keiou ha na reas na van na sebiant O velet anezho ken diasblant ha ker kriz, an duc d'Harcourt, kannad ar Franz e Roum, a ia er meas anezhan he-gnou.

« D-eomp ar'halen, eme-z-han d'ar c'hannaulet a ioa eno eus ar proiou-a.l. D-eomp kuit gant aoun na vemp tremenet dirak ar bed-oll evit bezn kavet mad ar pez zo great er gambr-ma »

Ol ez ejont kuit

Eiselant, pastred ruz ar Revolusion a ia eus an eil ru e-ben, en eur grial, en eur gana meuleudiou ar vautrerien.

— « Benniget ra vezo ar c'hleze,ar c'hleze santel en deus treuzet kalonn an treitour »

Gour-gleze Constantinn. oa lakeet en dro d'ezhan bokejou eus ar re gaera ha diskoezet en eur stal gafe,ev , ma teuje ar bobl a Roum d'he enori evel relegou presius. Nag a h ni ouspen a lame gant douru ar sourreo evit pokel d'ezhan

— « Oh ! douru santel, eme-z-ho oh ! la santa mano

Goassoc'h c'hoas a rejot Douget oe ar c'hleze bete li an aotrou Rosa. hag eno oe savet e beg eur berchen beleg ar c'henta asta, evit ma vije guelet gant an holanvez glac'haret ha gant he bugale ! Nan n eus netra ken hudur na ker kriz evel ar Revolusion

V

An Pab, kuitat gant-han Roum.

Ar zoudardet a ioa bete neuze e tifen ar Pab hag he bales, a dreas gant ar botret ruz. ha ne chome mui endro d'ezhan nemet ar c'hant Suisa, ar goard a benor An darn-vuia eus ar c hannaded a leue ive di evit diskouez a ezhan tealdet ho bro. Pi IX an doa diegi o kuitaat Roum, ha gouskoude na elle ket ober lavar ar revolusion. Ar bou ji a goez pu t evel ar glao var ar C'huirinal Unan zoken a goez e kambr ar Pab Tro-var-dro. ar prenezier a sirak, ar guer a zo brevet. Eur griaden estlamez a glever Mont a rear buhana ma eller Kaout a rear an aotrou Palma, unan eus sekretourien ar Pab. skoet gant eur vouled Nebeudik goudeze. eo maro ! Tud an dispac'h eo ar visiti

Eun abardaez oe guelet eur ruzder-vras en oabl ar pez a hanver e galiek *aurore boréale* Spountet oa an dud a Roum ha peb hini a gaske kompren petra zin lie ar ruzder-se Ar prios de Canino, mab Lucien Bonepart den fae, hag en doa mired bete dion vech ous ar gambr da gass eus he fenn kannadet beleg ar Pab, a ioa en aotronez da di an duc d'Harcourt.

« Ar'hanta eme-z-han, n'he pou ket gwelet deac'h peger ruz oa an oabl ? Evid-oun-me a zonj eo sacou ar c'hardinalet o tec'het kuit. »

— « Ne mac'h ket gant-h.. a respounis an duc d Harcourt, kement-ze a vad a verk d'e-omp ez eus eur mor a c'hoad pres oa ruill e Roum, a-barz nemeur ama. »

Daoust ma teue an und vad da alia ar Pab da guitaat Roum gouskoude edo c'hoas war var, pa denaz d'ezhan eus a berz an aotrou Chartrouse, Eskob Valence, eur siboar lubau e furm eur mountr eo doa servichet d'ar Pab Pi VI evit dougen var he benlirio an hosa konsakret Pi IX, pa vel ar siboar-ze. a zant an daelou o tont en he zaouiagad , pokel a ra d'ezhan. her staga a ra en aro d'he c houtong Kredi a ra ez eo deuet d'ezhan evel eur gentel aberz Doue ha n eo deus netra gwelloc'h da ober eget tec'het eus a Roum.

Ar Franz, en despet d'ar jeneral Cavaignac ha d ar republikanet, a vije bet eun benor bras evit hi zigemer hon Tad Santel ar Pab. Eun deiz. e teuas da gamor an deputet, an hini a ioa neuze e penn ar c'honaruamant, da rei ar c'helou e tue ar Pab dont d'em repu. var douar Frans.

Rakiad an deputeed, var eur vouez, a c'houlennas eiz dervez kouje evit ma he.je peb hini mont da ziambrouk ar Pab. An duc d'Harcourt a reas kement a hellas ev. ober d'ar Pab dont e Frans Hogen ar Frans a ioa neuze ve e revolusion hag ar c'hardinal Antonel he drugarekeas en hano ar Pab. Pi IX a gavas goelioc'h mont e sujou Napl.

Ia, ha brema penaoz tec'het dioas Roum ? Ar Pab en doa nebeud a duc d'hen difen hogen kals en doa d'hen diarben Penaoz mon. kuit dre goz, en ampoent m on kement a dud digor varnezhan ho daoulagad noz-deiz, ha prest d'her laza kenlodu egat her lezel da vont en eur vro a ? Enn itron a Frans a reas an tuol. ar c'houmez de Spaur, pried da vinistr ar Bavaere. Sein anna penaoz

Renket e doa peb tra gant he goaz ha gant an autrou duc d Harcourt D'ar 24 a viz du d'an abardaez sevenal an duc a reas da hales ar Pab, evel ma vije bet afferion bras. Her s kouz a ra da viska eur zoudarded-zo el leac'h an hini veno, lakaat a ra d'ezhan var he fri eur peruad unedou, ha var he zion-skoaz eur vantel ledan, hag e ra d'ezhan mont er meaz dre eun nor-goz.

An duc, eiztant, a leun a vouez huel. Dioc'h he glevet, e lavarlet en deus eun dispul braz gant ar Pab

Komz a ra - Ne baouez ket Komz a ra ato. N eus fin d'he zeskourzou

— « Nag ar Frantzized-ma a zo glabouserien ! ne ouzont ket pegar prenna ho beg. »

Evel-se a lavare ar zoudardet rux lakeat da zioual ar Pab

Epad an amzer-ze, ar Pab, en eur c'hoz-karrouen, a reas buhana ma hellet, da dizont karroz an autrou de Spaur, ar mistr ar Bavier En hanoas e pignas, ha da nav heur dioas an noz edo en eur gerriaden hanvet *Aricci*, peder leo dioas Roum An itron de Spaur a ioa eno ous ho gortoz. Pemp karabinier hag a ioa oc'h ober ar gad-noz pe ar patrouill, a dosta ous ar c'harroz evit guelet petra zo ebarz An itron gant he lagad lemm a vel enkrez ar Pab.

« Autrou doktor, eme z-hi ker buhan ha tra, e-maoc'h deuet, abalafin ? abaoue an amzer e-maoun ama ous ho kortoz ! »

Ar zoudarded o sonjal ez oa eur medium her lezas da dremen. Sikour a rejoot zo-ken prenna dor ar c'harroz.

Epad an hent, Pi IX a bede Doue

— « N'ho pezet ket aoun, a lavare-han avechou d'ar re a ioa assames gant-han. Doue a zo gan-eomp. Dougen a ran em c'herc'hen ar zakramant, mesket ra vezo »

Ia. dionallet mad eo an hini zo dionalliet gant Doue.

E Fonti, eur pont'loun a lavare d'he gamarad

« Sell-ta, eme-z-han, selu aze eun autrou beleg hag a zo heuvel-poch ous patrom ar Pab a zo du-man »

« Tail Santel. a lavar an itron de Spaur e-maoump var douar rouantelez Naps

— « Ra vezo meulet Doue. a respont ar Pab hag an dour en he zaoulagad. e lavar an *Te Deum*.

Antronoz da nav heur-a-vez edont e *Gaet*

Ar Pab a fez as d'ezhan diskenn en Eskopti Hogen, autrou n Eskop Gaël a ioe eat da Napl da velet eur wrour a ezhan a oa klanv bras Pi IX n eo doa nemet lavaret pou oa evit beza digemeret mad N'her greas ket ha mevel an Eskop a lavaras d'ezhan seac'h ha frear

— « Enn eskopti ne ket oun davarn eo. Klaskit en eun lo bennag-all. »

Ar mevel-ze n oa ket eus hor bro). Ar Pab a glaskas e zeac'h-all gant ar c'homt hag ar gomtez de Spaur hag a gavas digemer en eun hostaleri vihan hanvet *Jardinet*.

En deiz-se memes, 25 a viz du. an autrou de Spaur a reas bete Napl evit kemeun d'ar Roue edo ar Pab e Gaët

D ar 26 an duc d Harcourt. kannad ar Frans, a errouas e Gaël var eur fregaden Roue Napl n eo doa resevet ar c'helou nemet e kreiz an noz. digant an autrou de Spaur Rakiad oa dod an tu a zo var ao. ha prest goudeze e-maunt var vor, e dibon fregaden a vrezel. Diskennet e Gaël. Ferdinand II a gerz, eün hag eün, eun niver a dud bodet en dro d'ezhan d'he lalez, a-leac'h ma teu Pi IX dre en bent tro. heo beza anavezet gant den E traon an delezion ar Pab a gav daoulinet ar Roue hag he dri vreur he vreur-kaer Sebastien a Spagn, ar Rouanez. ho c'herent. an dud eus ho falez. An daëlou a deue en daoulagad, ken eürus oant da rei digemer da Vikel Jezus-Krist, kasset kuit eus he rouantelez gant ar Republikanet

Adalek ar moment-se bete ma astroas Pi IX da Roum Ferdinand a oue evit-han eur mab leun a moujans, eur c'hristen leun a feiz hag eur Roue eus an dibab.

P Le Bart,

Person Bannalec

(Eur pennad all diadorn genta.)

D am mignon E ar G , *Barz Mene-Hom*.

Ekleo hon bro a oa kousket
Enn dèro an hanv tremenet ,
Te a zo deut d'hen dihun ,
D'id, ma migoun, mi meulfenn !

Touez meneio Kerne-Huel
A zo hanvet Kear Breiz-Izel.
Da delen-te an neuz zonet.
Hag eur wers kaer as teuz savet

Da delen-te an neuz zonet,
Hag he mouez a zo bet donget,
Donget enn pevar c'horn ar vro,
Pell dreist kribel ar menelo

An avel gant-se vouez kemmuz
A ziskane da wers kanvuz.
Da werz kanvuz a ziskané
Eon Tregor, Gwened ha Kerne.

Hag an dud iâre o kievet
Hon barzed koz a oa konsket,
Hag e kredemp a oant maro,
Dihuna reont, c'hoaz int beo.

Dihuna ra ho mouez breman.
Ho c'hévret hon neuz o kanan,
Hag o venn an dud varo
Ho deuz great vad ebarz hon bro.

Evel-se, Ervoan, ma mignon,
As teuz freuzet ma c'halon,
Enn eur ganan meuleudio
D'an otro Graët a oa maro.

Breman dre-oll a vo kanet
Madobero an otro Graët,
Kanet vo he vadobero
A-oan da-oad dreust an oajo.

D'an dud varo a kanes-te
Ha d'an dud veo a rez-ve
D'ar ro ra enor da Vro-Breiz,
D'ar re gar ho lez hag ho feiz.

Te gan d'an otro Kermaker
Gwerzo e-leiz ha gwerzo kaer,
Hag he lizerio, dar Barz-Meur,
A lâr d'id ez oud he genvreur

Gan-han barz Menè-Hom hanvet,
Te kement-se teuz goneet,
Rak karont a res kalonek
Hon tes santel, ar brezonek

Karout a rez hon tes santel,
Hen kanan rez a vouez huel,
Ha da delen neuz eur vouez flour,
Flourc'h ezit kiboud an dour

N'eus ket c'hoas pell as teuz zavet
Eur werz hag a zo bet kavet
Da veuli hon Eskop santel,
Evel ma zero meuli hoel

Menn roz hon Eskop nève,
Ha goul war e-han bennoz Doue,
Bennoz I ron-Varia Rosdren,
Hag ive bennoz Sant Eujen

Oll veleien Plougerneve
Ho deuz lâret d'id trugare
D'id an neuz lâret ar Barz-Meur
Kendalc'h da ganan ma c'henvreur!

Hag hon Eskop nève d'he deo
Lar d'id ve kanan da vro,
Evit deskoi d'as kenvroiz
Pebez mod gwechall oa Breiz.

Kan eta, Ervoan, ma mignon,
Kan heb eban ar c'hoz w'nion!
Dalc'h da c'houezan en hon c'halono
Tan ar garantez vit hon bro.

Mar fer ma c'halon-me em c'hreiz,
P'as klevan o komz deuz a Vreiz,
Mar kan ma zeiennik he zon
Pioa zo kriek? Te, ma mignon

Mar oun breman eur gwir vreizad,
Te zo kiriek ma mignon mad,
Rak gan-id-te am meuz diskel
Somo dudiuz ar gwir varzed.

Trugare d'id a vir galon,
Mil gwech trugare, ma mignon,
Me n ankouan ket em zonio
Neb a reaz d'in karout ma bro

Hou-man eo ma zon kentan.
Dud a fell d'in he c'hanntgan
As pedi a ran d'he digemer,
Daoust hâ ma eo paour ha disler

An evn bihan d-eu da gresk,
Pa gav eur c'hreunen da zibri.
Evel-kban, me gresko ve,
Mar ven bennigat gant Doue.

Mar ven gant Doue bennigat,
Me a gano seder hepred.
Me a gano depred seder
Na bro, na feiz hag ma C'hrouer

R. T

Ar 6 a viz Kerzu 1883.

Kan nèi-koer Iserudou
Kanvet *nèi Ker-ervoek*, e galleg :
castera proprietaire.

Ar gazeten c'hallek *Le Monde* a lavar d'ar gwener, 23 euz a viz du diveza bez' e Dean roi da anaout d'an dud ar péz a lennan er gazeten c'hallek *La Gazette des Campagnes* eno he feun ar c'homt de Castillon, diwar-benn an *nèi-kas-arack*.

« Enn bèrek euz a zepartamant *Haute Garonne*

d'ezhan eun tra impar evit ar mekanikou an aotrou Mathieu. persoun Sant Julian, a zo o paouez kemeret eur brevet invansion eux ar c'hentà klas.

Kavet en deuz eun ael karr nevez ha roet d'ezhan ar gwel a hano a c'hel fe da gaout *ael karr-vrank* pe *car-vrank* (esaeu propoueur)

war gement-se, ne vezo desket netra da zen, o lavaret eo ar pez a vir muia oc'h eur c'harr da vont war a-raok eo an ael o frota oc'h kement tra a zo eun dro d'ezhan. Mad ar frota. eun ael nèvez, a zo kaset tost da netra, pa z eux lamet anezhan. eval pa lavarfet *peraezek ha perar-ugent* eux a *gant*

Setu aze eur revolusion vad Bretouned, ha ne ket great gant eur republikan, na gant eur frammasoun debeuz'h e'houz. Pa vezo. o reuzatoc'h an ael kar-ma deuz stank e-touez an dud. ar c'henek a vezo ebarz d'ho ler

An ael-ze enn-han he-unan, eme ar gazeten, hag eun doare ma a eo lakaet dindan a lear-garr hag e kaver ar rojou, a zo evel eur burzud ha ken naturel gant an dra-ze, ma lavaro kement hini her gwelo soueset oun n eun defe ket her c'havet.

N'eux ael-karr-ai. e-bed hevel ouz-han, na tost zoken hag an nerz en deuz a laka an hoi mantret

Kenta gwreach ma z en bet ensat da welet petra oa, se gant eur bugel a zek vloaz, ha n oa ket kre c'hoaz o sacha pe o tenna war-n-han Ar bugel-ze a dreine war eun hent diez zo-ken eur pouez a zaw pe a ez kant lur 7 a 6 quintaux, le quintal est de cent livres) hep tamm beac'h e-bed.

Lavaret e vezo hep daie eme ar gazeten, petra deuio da reza an invansion-ma, goude an experiantou a vezo great.

Mez. ne ket echu. An aotrou Mathieu. goude ober vad d'ar c'henek a raio oaupeun vad d'an dud rak evit doare ez eux kélou ne zaleo ket da rei da anaout eur *garaden-ai.* great gant-han hag her lakaio e penn ar re ho deuz great vad d'an dud hag an dra-ze ura eur revolusion eux ar re wella a zigaso

Sinet gant ar C'homt de Castillon.

Jon hon neuz, eme ar gazeten oc'h embann ar c'helou mad-ma, ha tizunz ouspenn ez aio da benn vad labour ar belek, an aotrou Mathieu

Sinet gant Loïs Herva

Kik-moc'h en Amerik,
Hanvet kik bahimant.

Ministr ar C'hommerz en deuz skrifet d'ar Brefrederi ar 27 a viz du divèza. evit lezel kik-moc'h an Amerik da zont adarre e Frans.

Ar c'hik-moc'h-se. eme-z-han a zo eur boed mad kenz evit al laboureien hag an artizaned Evit Ministr ar c'hommerz ne d-aio ket a-vad eur bastl eux ar c'hik kountrouniz-se eun ha vek pitouill Mez al laboureien hag an artizaned ne ket Ministred int, ha pa vent ampechuniet dioc'h an druk gant ar c'hik-moc'h lous-se an dra-ze *ne* ro nemet mad

Nemet doujer a ve. evit doujer o eus tamm, eme-z-han evit dibri ar c'h k-se. pa vez bet saulet mad ha gouiet pe- eun hik *preparet* mad

Kit da c'houzout en dra ze. labourerien hag artizaned ha debrit kik *bâtimant* ken na dermoc'h ha ken na varvoc'h a-brez gant-han. abalamour ma kousto d'e-hoc'h eur gwenoek pe zaou marc'had-matoc'h evit k k-moc'h mad ho pro ?

Ar vèred.er c'hommunion, ho deuz ura da danva ar c'h k-se evit gouzout pe ez eo mad pe fall, ha mar d-eo fall d'hen distruja

Ia, ia, tud vad fisi. ho devezo ar vèred republikaned ar skiant hag ar wiseger n en deus ket ar Ministr da anaout ar c'h k-moc'h fall dioc'h an hini mad

Evit distruja ar c hountroun pe ar prenved fall a zo er c'hik-moc'h batimant. prenved ker bihan ne c'heller ket ho gwelet gant an daoulagad. e ranker he c'hi eun dour evel souben ar maeroun, ha birri ne ket ober goab no epad *eur* beur horolaj.

Ha ne kwir ? eo an dra-ze eun dra vad-all c'hoaz d'ar re ho deuz re a geuneud mar'had-mad da sèv', ha re a amzer da gull

Ouspenn an danjer a zo evit ar re a zebr kik batimant fal e ve re-ger ha pa vè roet evit netra, ma ranker dèvi kemend-all a geuneud, ha koll ganthan kemend-all a amzer evit hen digas da veza mad.

War gement-se, eo red anzao en deuz Ministr ar C'hommerz muioc'h a skiant. evelato, evit eur penn gwan a ve atao he vek o kiask sklerik eun dour-bannoez

LIKEN-SKOL FERRY
PE AN SKOL EVIT NETRA AN SKOL DRE FOBL
AN SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall eur priel fall, eun tad fall: ar or c'henta eus an dud difeiz, hag an diveza eus a dud he vro.

Eme ar bugel a ra ene ar vro mar bez fall. ar vro a lolo da gall.

Lazar eun Eskob e homan eux a Liken-skol Ferry.

TREDE NOSVEZ
AN SKOL LAIK PE AN PEUL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

An dra-ze c'hoaz ne d-eo netra ha pa vezo red marvet, pa vezo red d'e roc'h reuta kount penn da benn. ne ket hep-ken eux ho pues-c'hoaz hoc'h unan, mez c'hoaz eux a vuez fall ar map pe ar

vere'h ra a zo bet decket war an drouk ar skolion laik pa vez ret renta kount eur an holl bec'hejou, brasfemou hag-all, ho deuz great ho pugale klévet ha gwelet ober gant pe zadoù ennè hole skolion an re pa rankjot pas a kount vez ennè an disprez hoc'h eur grent eur a vouez hon Tad Santel ar Pab ho deuz hor c'hemunan hoc'h aret da choum hep kas ho pugale d'ar skolieu-ze nemeu. petra raot tadou ha mammou kristen ?

Spountuz eo soñjal enn eur garg ker pounner da run ta ha da eur vamm n'ho devezo ket great ho dever e kever ho bugale Tadou ha mammou, grit ho soñj ha sonjit mad, gant a reot, a-raok kas ho pugale d'ar skolieu laik Gouennot ac'hanoc'h fur hag a soujanz Doue ha grit evel a lavaront d'e-hoc'h Ho koustianz a vezo di-karg evel-se

Lan ar Fur Mez. Jerom frouez ar skolieu laïk[oe vezint ket tout martaze evel-se, ha, marvad vez, ne vezo ket fall kement mestr-skol a vezo enn ho leoa ?

Jerom Fur Ec Lan. frouez ar skolieu laik a vezo peurliesa fall, ha pa ve zo-hen mistri eur ar re wella, tud oonst hag a goustianz enn ho fenn

Den a goustianz evel ma zikcomp eo eur mestr skol laik e raio mar gell skol d'ar vugale evel a-raok a lerenn fall-ma mar gell ho c'hontellou evel a-raok da ober pep mad ha da dec'het dioc'h pep drouk mar gell e renko d'ezho ho c'hasaout, e lavaro ar pedennou, enn eur ger mar gell, e raio ha sacher herrez he goustianz ha lerenn anezo

Endra c'hoe o ober evel-se ne vezo ket a frouez fall eur he skol anat eo Mez e pad pegevel amzer e c'hello ar mestr skol oberi zo mont a oneb al lézou great gant ar c'houarnamant ne bae mad anezhan nemet evit ober drouk ?

Ne vezo ket pell na ranko sonji ha piega pe derri ne vezo ket pell na ranko bera diwar goust ho goustianz. pe gui ho vara, bara he c'hrog hag ho vugale

Neuze eta, tadou ha mammou, ha c'houi a c'houezo pe-goalz e vezo ar sonchamant-se ar mestr skol ? Ne ket hen a vezo da damall nann go e eo, mez ez eo-han da vera den oberi, den a goustiano, ha dont a c'hello da lavarat d'e-hoc'h tadou ha mammou lenn ho pugale eur va skol rak ne c'hello ket hen ho lacha war ar mad ?

E-leac'h kant pe zaou-c'hant mestr-skol evel hema, o tei het dioc'h ober drouk d'ar vugale, mann na c'helfent, mez evelato red d'ezho. ann tu-pe-da sonji oc'h ar lezen fall-ma. mar bez pevar pe pemp kant mestr-skol all ne c'houlenn ket het gwall evit daoni eneou ho pugale dre ho buez duroll hag ho c'hentelliou milliget pem. tadou ha mammou kristen. a lavaro d'e-hoc'h, ma ne glaskit ket pa hoc'h-unan pere. enn ho zonez, a vezo ar re vad dioc'h ar re fall ?

Dre gement ma e tle gwelet an holl ac'hanoc'h ar gwella, ar sura an diskarka a goustiano ac'hanoc'h hag ar mammou pellaat ho bugale dioc'h ar skolieu laik sk dioun ar c'hommunion Brema. amezeion, e rankan dont d'ar gazeto adarre Lavaret a ra

« Arabad eo ank unan hanz ez eus enn hor bro Franz dek mil skol ha tri-ugent (70.000) hag e tri-ugent mil skol anezho (60 000) e vezo difennet ne memez amzer kont eus a Zoue. nemet e honet a vo da brezeg enn he enep

Ii an tri-ugent mil skol-ze an tadou hag ar mammou a rankan, herrez al lezen kas ho bugale.

Yoel Jestuguer — Ia Jerom, ma o eo em gievout ket holl eitre a-ho da zouerm ouz-hi ha da zerc'hel ho bugale evel hoc'h eus lavaret alez

Jerom Fur Ia ia Yoel Ha ne d-eo ket, e gwirionez skolioù an difenz dre fors no ar skolieu laik-ze ?

Er skolion-ze mar pad eur pennad e hoaz ar republik en he fas, ne vezo

Kreisti e-bed ken
Peden e-bed ken
Kaloüz nag ator zantel e-bed ken

En ho leac'h liberte d'an hol. d'ar mestr-skol ha d'ar vugale. da ober goab eur ar gredenn gatholik, uberte d'an holl da c'houarn diwar benn an Iliz, diwar-benn he mysterioù sakr diwar benn Doue ha kredennom an hoc'h gwirionez tad

Setu petra lavar e hoaz ar gazeten ha ma war he lerc'h

« Ha pa vo e peuri eur skol evel-se *eur skol hep kruzifi eur skol hep pedenn, eur skol hep ho-leizi* ia, ha pa ve enn he fenn eur rann pe eur zantes, me. tad kristen am lefe bugale enn oad da vont d'ar skol-ze nann bresiken a-ho e hasfen ha pa ven lazet ha malet »

Ama. pa garan ni ameveien ez an da reiknoez d'e-hoc'h eur gentel gaer evit gant bugale d'ho mestr-skol. e tesiz arrondissamant Montmedy) er zizun a raok ar 26 eus a viz here 1882

Ar vugale ze eus a zek pe drouzek vloaz ho deuz diskouezet e vanz oaja tud a feiz

Oc'h en em gaout er skol ec'h en em zoulmpont war ho daoulin, evel a reant bemdez a-raok, evit lavaret ar beden

Ar mestr-skol enn he zar evel eur pesl-karr, a gri war-n-ho Savit ! ha rakjal e lavar

Evit beza eo em zoulinet, te, paotr a rain ar bennsion-ma ha te paotr-all, ar bennsion-ze

Ar baourez-ma pa gievont, a grog pep h ni enn he seorvos hag enn he gaeroù ha kant holl ribendirben er meaz eus an ti-skol Abaoue a zat ket bet gwelet.

(Eur pennad-all eur wreck-all)

Ar Merer G. MILIN

Kemper, moullet gant an Ob Breizad.

TRIVECVED BLOAVEZ (N° 51) AR ZAMEDI, 22 A GOUERE 1882

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

PER AR GAZETEN HEMAN,
Ar Pabiliser
Ar Skrivagnour
Emaint en Parez
ar mod evit ar Pabiliser
Ar brizhan vil evit pep lizher pe pad

N'eus hon Meestr, na hon Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl lizhiriou a dle kaout perz d'ar skrivagnour a gasenn, d'ar Gerlez PE LERAOUAL, kuit-han.

Diwallomp rann a vez kemeret evit kemmadou ha kemmadou, diwallomp ouz kemeret ar gazetenn da labourat evit an arc'hant.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Casimir-Delavigne à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

An Elleiz.

ELEI a rear ar re-ma evit gar ar gazeten Feiz ha Breiz ganet ho d'he re da vrasa enn dro d'ho. d'ho c'hrenn d'ho magnoned d'ho amezeien ha dreist ar re all d'ar re anezho a anavezont evit bezа republikaned. Eur republikan mar en deus skiant c'houz a c'hell, eun dra pe zeiz gwelet ar vretonned ha pared dezo d'he ginerel.

Kemper 23 a viz Gouere 1882

**Elektionou an d'ha-commanion
argadvet gu gaout d'an Hano a neuz,
gu argaro hano ar Berzeme ar Republikan**

Bolsoun elektourien Breiz ha dgorit ho taolennou

Ar pez a zo anna war-lerc'h a lenner tout da vad ar gazetenn névez-mui a Gemper Ti anou Honnerchapur

Gouarnamant ar Republik a gred e c'hell ober gant ho hoñ hag ober a ra e gwirionez

N'eus den na c'houar mad e leu elektsionou ar c'hommunion er mare a zo lakeat gant al lezen hag herwez an elektsionou a zo bet a-raok e mui greiz tosta.

An holl a c'houlenn an elektsionou-ze ha tabourat evit-ho a rear a bep-tu. Pep den a skiant a zo e-lekteur a gra kement gwelout ma c'hell kement a zo bet great a vad pe a fall gant ar Republik ha kounnaleien ho gommun. Hep ouzout gaou ebet eta, an holl bahan ha bras a zo evet var c'hed an elektsionou-ze. Meestr *ofrenn* ar vro a gomzas hemañ a reaz kel pell c'hoaz rag ar mare ma vo kavet kounnaleien ar c'hommunion er pemzek dierez kenta, eme-z-han, eun a vez gwelet.

Met gouzout ra mad ar Meestr bras Ferry ha lagesir raz. pasur ar skolioù mailgot. Ferry a glev ar vuz c'houez bil gant kelenner an departamantchou. Dishantet ar republikaned ho deus skaret pa oa dont da ouel ar Frans, an diskuiantad-se a laka kement an elektsionou diwar ar meaz da zigeri ho daoulagad ha da welet ez ho devez diarbenn ar re fall.

An elektourien-se a lavar eun nebeu var pemzek pe dri vloaz ouzhpenn, diwar eur mare ez omp labaret dudiet tre gant ar republikaned ha dudiet a gwirionez omp; ma kendalc'homp da labaret hor fiziañs e tud ne gafomp nemet, gevier larel brao dezo-ho evit hor mouezh. A vrac'h bet an elektsionou hag hor pazeiou kaoret ema un ho c'hoan d'e-omp ha d'ho lavar: *promelit amzer gaer ha re vraz ga dremmwel a ra ho beza ganeoc'h.* Ha ni dirak ar *gwirionez* ni o welet ar re hag hor mad kaoet d'ar bern gi ar frammasonned lazhar-ze, ni o velet hor gwenoriou dastumet gan kreñved a boan hag a chagrin a neuz ket ouzh hor daoarn hag o vi ni o taolenn a bep seurt a reuz da ag d'enho da gresk bemdez hep vai e-bed da zen nemet da rebla rann ar vro ni a re e boaz pared a wale'h da zevel hor mouezhiou da frammasonned ar Republik ha d'ar re a skar anezho er c'hommunion? Oh ne komp foultr lakeu ken. Mar d-omp bet dalc'hmat ho pet e welomp skiaat bremañ re nevezad mouez. Ha n'hor boa ket a skiant ur volenn evit an traou fall re, ez eus bremañ gwerzet d'e-omp ha skiant ker tu-kenn a ra gwerzet ez eus skiant d'e-omp gan ar skolioù evit netra skolioù hag a gouzout d'e-omp hor pezia hag ar biant ha dre. Da betra er mad ar maneerou kaer ze a zarer kar skiant dre ar vro war zigarez ober ues-skiant neuez? Da lakad kemd hag ampreñvaned ouz hag hudur a nt mad nemet da zunia hor goad hag hor brec'hañ ha da renga fez hor buga e hag ho c'hanien ouz-omp. Ar boan an taolioù hag an dle a gouez evit gr zil war-n-omp diwar ho pe glevet hano a-bed anezho ema amzer ar frenvel hag ar amzeeed. Diar re-ma skolioù pep a vamm a zo mad ha bras ha kaer a-walc'h. Da ampreñvaned ar Republik ne ket bevet oget ha past mad e zankoet beza diwar goast ar bobl, hag evi obet pe labour c'hoaz.

Ni hor bugale ha tud ar vro a-bez a no ouzet e pep gwi ganet skolioù ar frammasonned. ha c'hoan ma na ve netra ken? Goude kemend-ze a boan da zevel hor bugale. pa resont bras ho zamer digaro-omp enn hor c'hoaz evit ho c'has da ne c'hoar dre da be-leac'h? Diar c'hoaz pe d'an Tonkin da

Digitized by Google

aber bresel hab unnenn e-kerd, dioue pe dri mil ho deuch Frans, hag ema ar re falloc'h da ve'hel hem tud, a lavarer gwit an Dispakmed a ziouerr ema ho cosp

Ezer wezh e'hent gwrah hag evit pedra ar bresel-ma kred-all dalvez hor bro ?

— Evit pedra elekzionerien zwit aber pemp d'ho koc'h ha pignader da Ferry ha d'ho republikaned Likert anezho ez Gambr evel ramet prenn-doaill ena stank tiabaouez a revolt endra e helfent evit lar ri ar bezanmon kaer a rea vad d'ar boc'h a zrienne ha kw rnou hag ho lez hag evit aber ema ho koc'h wezhvoa nevez ali ar re fazia a gavont, da zegaser da blaza ha da dastra mad evel mar kred, an elekzionerien ho deuz roet ho mevenerez d'ezho

Setu ema va tud pemzeg e vent pell c'hoant a gave d'ar boc'h ez aber vad a rear'h e vez evit-han hag ho d'ho zro a gav d'ezho vez aber drouk d'ar-boc'h a rea zahrat d'ezhe e labouront mad hag a gwrezenez labaat ez durah ar republikanedal ho broudeur framasonerez

Aber drouk d'ar bobl a zo bremz e gouarnamant ar Republik kaout gwir da zevel ar c'hargou brazz dezz framasonerez hag aber bresel da lonez d'an Iz d'ar relegz d'ar Presel d'ar mevrezed e pep leac'h hag e pep bro an d-ar a zo d'ar republikaned vad e-kerz ez gambr Paris hag el leac'h all bezz (ha) enaouet elekzionerien, ha ne gav ket d'e boc'h e vez? Ha ne ket evit aber al labour ar re ma h ema videt ez ia ?

Pa ze em gavoet e Paris ho gwaler boll. Ingala ha labaat gant ho c'hlask pep hini deuch ha da. an dezro ne ia da dremz ar mouezh evit a zoareshel lazn elekzionerien ha doc'h an holl c'hlask vez pignal bezza ha bezan e beg ar skeul vraz War gefiout dioal da vezz Hir ziwel e c'hourmel ar-vad ha pa vez ket kemz d'ezhel hag hounds e vezhal pell mad ma zegel mad rnoaza hep gortoz nemet chaogat gwaz hervadez ha pell ha gant an dra ze e bezz kaoz ar re galoz da aber gwaz ez ar hotel ha pa ma he vez ema he zouza digad han evit he re d'an dud relegz ha d'ar re ma diavaz

Lavarit elekzionerien ha ne z , ket ema kwazz ha bell ez pemzeg a zo ? ha kwazz gwaz Ilaerr ne a dle zahrel d'ho speredou ez mad e vez doc'h ar Republik hag he zud an kwazz ez a d'ar espan a vez d'ar boc'h ar re vez ema re bell a zo republikaned ar Kontramanad hobken ha bezz Hir ziwel hag a , ho vez hell bezan ha kaset ha d'ezar gwaz ar re hob aber gwaz nemet drouk hep pardon d'an hol Pa zegfet e kwazz ar boc'h evit pedi speredou hag e lavarit a vadc'h ez bremz ha gwaz e vez

Ar bezan hor c'hwaz hag an drouk a zo bremz e c'hwaz dezz ema ez kaloun a-vrein pedi ar Republik an drouk ar elekzionerien a zo azaouet bezz gant Ferry hag he gwazed ar l ha mar a zo ema-hoc'h a lak ezomz da gwaz. ha marteze ez kaf kak ac.

An dud diwar ar mevenez, ema hor bro hag ar bresel-ma ho deuz diskouezet ar bezz anezho, a lavar dezz dud, a ze hol laouen ema ho fezzez ar Republik An dra-ze a c'halfe bezz gwir marteze. Mes, kaer a ze, dre ho kenzeges da vont da vot, an dud ouzet ho deuz kaset ar republikaned da vezz ar c'hiz hag an traou da vont fall gant-ho ema dre hag an dra ze a resaz. dre ma kredont mad an elekzionerien gwir ne c'hellent ket bezz ac'hanz Eze e lavaret hag e skoent a bezz ar skuiz Breiza e welont mar dezz bet anezo bezang, ez an dud diwar ar meaz a zo kaset ar mare hag ar gwiria Breiza e lezont gwaz mad ez mad d'ezhe ez am zifenn ha rak hoh a ensp kement penn republikan a ze a ez ferz pign ez hag ez a ho renk bezang e ve

Er spered rak an dra-ze Ferry hag he re a ze kreget ez pez tersien ouz-ho Evit ebarz pellac'h ema ho c'hargou braz e vont evel ar bleiz pa welont emaor war ho lerc'h, e tec'hont prenn ho tremm dar e hozpon

Kaoz Ferry hag he genzerien a ze bremz ar zenaz evit ez pennadik diwez elekzionerien.

Lazez nevez ar c'hombrezen, gwaz ha vezz ema ket pell e kambr an deputeed, a zo kaset d'ar gwaz

An dra ze ez ez gaz evit ar gwella, ema Ferry hag he-ma hor bo lez ha klask ha kaout tud dc'h ho zonza da vont da lavaret Perak gwell ar bobl da vot e mil gwaz (ME) a rank ma re no kaset mad pe fall gant ar Senat al brezz eiwez a ze gwaz d'ar c'hombrezen? Gortozomp, gortozomp ivez bezz

— Gortozomp, mar karit, ema Ferry rak ho lavar ne ket all

War an dra ze kavet elekzionerien a-rank ma vez e vez e bezan re er Senat, e brezz ar vakanzou rak dija an dezz gambr a ze skoaz gant al labourou braz a vez. Vakanzou hag ar c'hant lazn elekzionerien a ze mad da gaoz.

— Oh ema bazirez Ferry amzer a ze ar bobl a c'hombrezen dezz ha vezz e ve g eal gwaz anezhan pezan re drez ema lazn gwir ne vez ma a rank evel se ho renez pa evel a gare lod bea da c'hortoz !

Ferry e kemzet ze gant zonn da vezz azaouet re vraz evel kemzer an dud ar doc'h he c'hwaz a lavar nezez ma darfe ar Senad mont lazn gant labourat ar brezz nevez ne e ve gellet aber an elekzionerien war dro ma vezz pell ze ma ar bleiz a zez

Kredit, ra zud ez ze ar Senad bezanvet bezz kleiet Ferry Ke-ma a c'hoar an dra-ze a ze ho pa e ve dale o kreiz ez gwaz ar b dal a lezen nemet mar bez Hanaff a bezz ma na vez ket, e

feiz ! e ranko bezan bet re-staok ha re-vraz an tonegad a vezo eat enn he gorf

Ma na ves ket Minist, ar re a vezo war he lerc'h, a c'hellfe trei an daze-ze d'ezho da vad, ha soin anta pensou

D'ar poentchaou-ze eus ar bloaz, an amzer a ves kaer pour-vuia ha kaloon an dud digor d'an dragarez, evel bokedou ar prajou da domder an heol Dre-ze, an elektouriens a vezo kalz easoc'h kaout *afer* out-ho hag easoc'h kalz trei da c'hounid dre gomzou flour, ha pa vent gaou evel atao Ha piou a c'hoar ? A-benn nebeut marteze. ar Republik a vezo bet treac'h d'ar Ch n treac'h d'ar Pavillonnou du dre nerz ha goad ho pugale-c'hoar, elektouriens a-benn nebeut c'hoaz a vezo kavet. marteze. eun tenzor braz-bennag dindan douar an Tonkin, braz a-walc'h zo ken da garga bete toul he gouzoug birr, tric'h koundonon ar c'houarnamant, a vezo ehad ha dudi da Ferry pe d'he seurt, pianta ho c'hrabanou mui ek eno-hi beteg ha dreust ho unnoq

Mad ar iod. va zad ! da c'hortoz bez tanva, lipit al loa a roun d'e-hoc'h ho méred hag ho konseillerien republikaned epad pevar pe bemp miz c'hoaz. Amzer a zo, ha oa kwir ?

Ama, e klevan unan bennag, a gav dez gortoz kaid-all, o lavaret

An dra-ze a zo mont a-eneb al lezeo, ha mad ar c'hommunion oa ket gwellaat a ralo epad an amzer-ze

— Elekteur kear, eur a be vro oc'h, mar plij ? hag eus a be lezen e komzo-hu ? Al lezeo a Lavarfi ne d-eo netra bremañ ne ket muioc'h eget eur gozvotes koat toull. mad hep-ken da zevi enn tan Al lezeo-ze ha pa ho pefe pleun e kreiz eo bremañ hep-ken dalontez Ferry Minist braz ar Republik

Evit mad ar c'hommunion e Frans an dra-ze a zo eun dudarh-a d'e-hoc'h-tout da zisarvel anna ger anezhan Mad ar c'hommunion a zo falla tra a zo,mar d-emo a-enep mad ar frammansouned vraz eus a Baris Pe a zo koulskoude e nefac'h gouzout eun amzer ar Republik mad frammansouned ar c'houarnamant a rank mont atao er penn kenta, ha pell a-raok mad ar boul. ha da ve o unial hag o c'hlaoum gan an hanun. Hou-nez eo hag a vezo bepred iezen gentz ha kreiz ar Republik

Nez an dra-ze ne d-eo netra an dra-ze ne viro ket ous-hoc'h pa viot gavet da vot a-benn c'honeac'h mar pe war dro. da rei eun diagent ha mouez da republikaned hag, beb hunnadi d'am amzer dremenet, da grat eun eur revel gant an dienez *beret ar Republik* !

Kuit den nentil e-touen ar galeourien.

An Tad Lavigne eo an den skrivet kement a zo ama war-lerc'h.

« Kavet em monz, a lavar, eun den zantel e-touez ar galeouriez eus Toulon. Derc'hel a rin a-benhan ar zonj hag ar memor kaer ha ma revia, eun den oa hag a zo bet he zantelez kalz brasoc'h eget ol zantelez ar vanoc'h hag al laouenan eus an arzou ar re zanta

« E-pad ma prezegen e Toulon eur retrait d'ar galeouriez. eun oanvez unan anezho a zeu d'am c'havout. O teurel eur zel evanek war-n-ezhan. an oun bet estonet meurbed o welout eun den war drem pehini oa pintet ar peoc'h eus ar galoun Da gomzout a c'houlennan digant-han,e respont skiaer hag e berr gomzion N'eo nemet dre galz a c'houlennou e teuan da gaout eun anaoudegez-bennag eus he voez.

— « Pe oad hoc'h eus, a c'houlennan digant-han ?

— « Ma zad hep pell, em bezo pemp ploaz ha daou-zgent

« Peged zo abaoue m'az oc'h aman ?

— « Dek vloaz zo.

— « Peged amzer hoc'h eus c'hoaz da chom er galeour ?

— « Ma zad, beleg ar maro.

— « Pehini zo bet ez ar penn-abek eus ho kondamnasion ?

« An torfed eus an tan-goall

« Ma mignon, bet hoc'h eus, a dra zur kenz ha glac'har eus eun torfed ken braz ?

— « Ma zad offonset am eus kalz an Aotrou Doue hogen n'em meus ket great an torfad evit pehin oun bet kondamnet koulskoude oun bet kondamnet gant just « Ma n'en ket evit an torfed a dan-goall, gant Doue eo bet falvezet ma voun bet kondamnet ev an n'ver hag ar gremsted eus ar pec'hejou am boa great k'in skoude, han anzao a ran, morse n'em eus great gaou na drouk da zen e-bed N'en d'oun bet fall nemed ouz-in va-unan

« Ar c'homzou-ze a gresk enn-oun muioc'h-vui ar c'hount da anaout buez ar galeour-ze.

— « Ha goude, a lavaran ?

« Ma zad goude bez masiaret va bugaleach ha ma nouankiz ore tuzuzion. Doue en deuz bet truez ouz ma enc Koet en deuz c'hoaz an nerz hag ar c'hras da vont da anzao ma fec'hejou gant gla c'har da eur belek. ha da gaout ar pardon anezho. Hogen ma fec'hejou o vezo bet pardonnet d'in dre an absouren. e choume bepred eur ponez braz war ma c'halon Goude kement a ber hejou me zonje e oa red d'in ober anozho eur binnijen vraz-bennag E kenl-se eun tan-goall a grog enn ti e-barz pehini e choumen Kredet ne bet e-faoz e oa me eun boa laket an tan enn ti-ze Paket oun bet kaset oun bet d'ar prizon E-pad ma oa interrojet an taston ne glaskenn ket kaly en em zidammaliout eus a gement oa ammallet d'in me a wele mad e ojen koundamnet. Hogen n'am boa zonn eus a netra ma c'halon a oa e peoc'h ha froet war

an ta da r houzaer pep tra. Goude m bo dec ar jurad en em gazetet, e hetrount er zal a justis hag e hollevenet e nas kablas ens an torlet a damgoall hag er zun bet koundamnet d ar galeser hag ar marc'hasel neo bet neuze d am zroet doun eus ar prizon. Ch h en em deurvel war ar c'holo a rae ta gwele en em lakan da skuill dankin deus ha jouiz klasket an amzer en em zac'hel bet en hour a dreistdigez. Bremaiz ha da lod henn e lakan evez da ober mad ar pez am eus da ober evito a reo ouz an dl hag e pep tra. Na weian er re ho deus karg war-zomp nag ar meslr-kent nag ar meslr-maz me ket livet e pep-hini anezho. Pell a ran e pep-tra hag e pep labour na chaouan ket da lenel an amzer a dremen hemp e welout an heurusted evel minuiz. an devezou evel heuriou ar miziou evel de-iou. ar bloavezhiou evel miziou. Nikun ouzon ne oar pegoulz ma pezo graet bet ebarz ar vro-mi kreiz a greiz ens ket h emglaskamant gant ju-ou ha ar gwir e hun hor h-unan, ma zal ne anavezfot ket ar hadoniz na lavarfi ket d e-hon h ma hini hag an dudjenn ens eus ar galeser pe a ber hen ens ous ha goulennet ma ris hunnizer Doue beteg ar marv.

Pedennet oun bet dous meach da Doue goude, a lavar an Tad Lavigne ha kaer en eur bet ober ha gouzout a ren eus bet galvet ar-gwiriet abeg-hano hagen me na gouzo ar zoug anezhan bihan.

M. D.

Mennozou ha kaoz e vent da vervel.

Eun agent stank-bennag a zo e ros lazet ens ken e kumun Arzo e departamant Basses-Pyrenees.

Eun devezour diveza ma he vestrez h went e pardaus da c'hreiz eur pod a verver a zo ar zarz he devied dreist kalz a dud. Lavaret a reas d un dud mare ma oun en neuze evit lavaret an ar-c'hant a zo gant-han. Hag a-benn bet ra-mann ec'h ober an hini-se ema-z han re-all a zo gaer-ou, hag a zo ar zarz abaoue bew hunan.

Evel-se a c'hoarvez an dorfennerien a vez ann-vennt ar bed-ma pedennou a-bred pe dreizad kaer ha deuz en em gavet ha pa ha vennt bet anavezet gant ar re-all e tesonj d un em enkuill ha-manne bet punisset e kouez a-benn dhane ar remort war ho c'hoanaou.

Eun ex a-bouz d ar galeour monsaul kousket ena neuz war ar c'halet eur chaden houarn ec'h ha dreist ha dirz d ar penvidik dre ha dreist war ar plenn ez a da ter weiz. Ha pa zavo ena merzet houarn a vez tenner eur c'houzi-all hag a vez kroaz ena-he d a dorz ar.

An dra-se a zisklerjo skiant marvad a-ez Doue e-bed ha ne kaver kramman-zarz ebet.

Kleuz-skol Perry.

E Brest e Port-Louis tost d an Orient, kenn nilliget skol Perry a zo bet kroullet evit ar wrench kaoza, eun eun doare ken disheal ha ma z os trumm.

Eno, eun tad koar meuz e ranka e mez gouere devezh, mont da labourat epad an deiz pell diouz'h he gear. He c'hrek klasket war he gwele an tadmez tailh he hano a zelh'h unan eus he vugale da entrel eul-lia. Da pe ar mare ez ga ret da gaer kenmeus en ar skol hag ar hano kavet goude, dirag ar jiry, de pezar a gwelsenn hor pevar kant da bedet-hour war a ugent pezenn.

Distro d ar gear fianso a ra e he labour hemdez evel a-raok hep sonjal pelhar h er prizenn, pa en em lavaret d ehan pe gwele e rankje mont da ober he hoper hent war-n ugent. O vedet dano ha tri mare o tremen hep netra e vez kavet an gred e vez ankoueet heul. Ne vez ket samm. D an dervez warn-ugent eul a vez here dano ar c'hef en em gav da grogi eun hano ar takad an houarn war he zremarn ha d her a ha d an triant da d emaon pedet-hour war a ugent eta er prizenn e-kichen eur maestrez.

Setu petra tuk an dud ouzol breman dre ho kenn skol malliget Ferry pa vez e penn ar c'homunnion rejuba kaoza fa tuk ha digabestr h gerzet ma ra roet ho hano mad d ezho.

Eun artizan pounr a ranke atouzal evit goueul hoed e he zud hep gellout ober kenn chomm war-dro ha n'ouk klask ha n en deus ket ar gwir eun amzer oberiz vras ar Republik ta zen, hel ho regi er gear da entanet en ti he zamm? Hag e hor d-ehon h Bremaiz e vije bet an tad ar houardonet gant kr stenien? Bremaiz hiz ar Republikaned e vije Ferry ha Paul Bert ar re-ze do bet krouet evit ma ha ho deuz na skiant na kalon. Eut ngas an eil hag egile d ezho e re ma na gleuzfe ti t lezen Doue ho bezaio kenn na zavfe flear an deiz gant ho lec'h. Breiz skoul evelato, doare ar houarnel reiz ze a zo chomma war an tan ha ma na zestaont ket e hoar ar wench ma oc'h kordon ar spontegnou ho e kavo h da e hano da bourmen d war dro. Kear mar d oc'h bet kenta tro vije ser evit ma e hell oc'h skarza al lonkeien a reio chomet eno var ho lec'h.

Ar skuer-ma a zo eur gentel d an deiz da vont e pep lec'h a-benn ar repu kaoz. pa gavont tro hag apuer tail evel pa vemt gouzet da vat.

Setu ama eur skuer all hag a reio e-ro ket fall abaz mont dre nerz d ar kramma ouzer tud trubard da Zoue a fell d ezho danse dre lies bagale ar grisiennou.

E kommun Sauzon departamant an Ardèche ez eus bet kabal gant an dud o tisken skolion ar Frered epad daou werez.

Eno ar Frered a-ezep hoiocziez an ladou a famell hag a ezep ivez koueriaerien ar gommun, a falve-

zaz d'ezhan kas kuit ar fréred, ha digas eun ho kouch eur mestr-skol laik

Petra reaz an tadou a familh a fetis d'ezho derc'hel ar frerez a zavo mad ho bugale ou em gloved etre-z-ho ha dont holl war dro pemp kant, hag a lavar na kant, gan peb a brenad bas da rei fest ar gouestlen da hou-benneg a gredje lavaret ger d'ar frérod ha klask ho c'has kuit.

Dont a reaz eun inspekteur kuit ar, hag oc'h ho houl eur mestr-skol laik

Pa voa gwelet o tuitaat oc'h ti ar frérod, an dadma a douzaz an-han ovan ha ra ouspenn koulzoud da daova d'ezhan An inspekteur kuitek a dec'haz ar hano. beaza ma c'hellaz gant ar pez en doa paket. ha bet lézet d'ezhan beza kavet digor pan ema ti rak anezo ne vije ket ra. marteze eun ho beg d'ar gear

Pa reaz anzav d'an tadou a familh pa lamm ar frammasonned digan-ho al liberte da sevel ho bugale eve ma fell dezho hag herwa ar religion, ha d'ezhed e se oc'h an tadou-se obér, d'ho tro, bennet d'ar frammasonned ?

Mar bleno al lezen fall an dra-se. Done a zo dreist tremenou frammasonned Done ne zifenn ket tamm oc'h an tadou ma ret dezh drouk encon ho bugale hag ama klenc'h zamall ar gerent-se,eo ho meuz eo a dleer, hag ama an hini da obér evel-d-ho

Ne fell ket d'e-hoc'h, ind faiaker a teskle ar vugale anaoud Done ha plega d'ho tezen a zo skrilet ama ho c'houstiamz, hag e rank ho c'hervel plega d'e-hoc'h evel ho bugale. ha ne vezo ket ho gwir hag ho devez re ken pa deuz d'ezho dre lézo ho kas tre dre fors ha tale ? An dra-se a ve memes d'ar gwir ec'hon beza evel dentez a lez ho c'has d'ar gwerc'hez hep bleja ze mar-ken

Eun amzer a zo war-n omp. ar gristenien a die en em harza hoal, pasar ha pevar c'hant vet re bac'h d'an oad difenn ha famaka Nemet re a zamant n'eus ken nac'h ar re-man ha ma vijet bet gronsec'h out ho. e vijent bet chouinet sioul ha n'ho dije ket kredet lac'h Kaera a ma da weiet e Nantes, a lavar ar gazetou zo ar gouvellerien holl e penn an tadou a familh, evel ma t'ou ho devez beza.

Sala eno ma Brezonned grit evel-d-ho, ma ve lac'h d'e-hoc'h, divar benn ar frérod pe ar seurezed

P'az eaz hano ama eus a skol mé get Ferry e ve mad d'e-hoc'h kavet, tavoa ha mammou petra lavar ha pedra chouch d'ungrez an Normanded e Rouen eun dervez diveza ma, dré c'h zou an aotrou de Cherisey senatour Kleuet ha pouezit mad Brezonned

« Dre ma welet ema lazet an 3/4 a ve meurs 1882 o vont en he ni bizarez hag ez eo bet miret epad ar bloaz. ama sonjik. n'hont ket lac'h, na n'eus foes petra a deuz great pe a rak, ne deuz al lezen-se gwir e-bed da veza miret a-enep ar gwirion a doer hag an devezou ne fell ket d'ezhi da ranaout

« Dre ma z eus gwelet epad ar bloaz petra ne al lezen-se ha ma c'hellez lavaret, gant gwir aboé, pa z eo bet votet ne vos ket tamm erit re muioc'h a anvadurez d'ar vugale oa, mez evit lakaat anezho da gui ho fenn kristen

« Da ma z eus gwelet hag anavezet mad e vos monnou ar re ho deuz great ar lezen-se ober pouez ha brezel d'ar gristenien. o vijet na vije lavaret pelec'h e bef e skol ar vugale o tenna ar c'hrouadou a ma dira-z-ho.o choum dep lakaat hano Done e lerr e-bed eus ar skol hag o zavas ntre daouarn ar vugale manuelou lic, ha difenner gant an Tad Santel ar Pab

« Dre an traou-se holl a zo bet gwelet hag anavezet ez int bet great evit terri an neutralite a vije roet. a lavaret kre hag hael dre an traou-se a zo bet great dre forz ha dre nerz. forz ha nerz ne gavoa ,ama hag a-hont,nemet koustiamz an dud a lezz da enebi ouz-ho

E c'houlenner

Ha kendalc'ho an holl dadou a familh da eneb stard oc'h al lezen-se

Hag evit an dra-se,

« 1° E pep leac'h ma z eus eur skol gristen, ma lakaoo an tadou hag ar mammou ez eo red d'ezho kas ho bugale d'ar skol-se

« 2° El leac'h n'eus skol gristen e-bed, ma lakaint ho koan ha sevel unan. hep digarezi ne c'hell ket beza savet war ar meaz

« 3° El leac'h ne ve ket gallet sevel eur skol gristen, ma tale kuit dre ho goulennou d'ar meur, d'ar mestr-skol ha d'an autoriteou a l. evit ma vezo lavaret ar pedennou er skol ma vezo lezet ar gristen a rak ar vugale eno evit na vezo lavaret ger d'heu hag a ve a-enep dezo ha kre en gristen ar vugale Dreist-holl e lavarer d'an tadou ha d'ar mammou ne dleont ket goustaus e choumle etre daouarn ho bugale nag er skol nag er meaz, kerrou po manuelou kondaonet gant an Iliz hag a e-neb ar gredenn gatholik ez eo ho devez mirel na d-ale ho bugale o ar skol, kenit ha ma vezo al levrou fal ze eun ho

« 4° El leac'h ne ve ket arlaouet na meaz na goulenn ar gerent, peger respetel-benneg ma lezenn bras e-kever eun dra ker mad ha ker santel, ar gerent se meuze a die ser hel ho bugale gant ho ez gear o lezz goullo ar skol hag o refuza kas ho bugale da zremen e-bez bez e c'hellent eun ger a skouez ho lavaret ne espern ni na poan nag are hani evit ma vezo great penn-da-benn e kever ho bugale al ardoer en dema an aotrou Done roet d'ezho da ober »

Setu ano tadou ha mammou ho devez merket

chomm a vaich e-kever ho pugale er skol. Rut e-ber an dever-se ensach ha gwelloc'h, an dent-se tra a-bed hag a ve koust hag en em gleviet mad ebe a hoc'h da ober koll ar mamm-se tra oc'h en em harpa an eil egile, ar re vasar evel ar re vihanik. Ene doare-se kaer ho defe ar republikaned ha frammasoned fall be vent evit ober dromm na poan a-bed d'e-hoc'h hag e taolfac'h skuant d'ezho, ma na d'eo ket re-zivezet!

Kemmoù eus Tonkin hag ar Chin, marteze.

Tadou ha mammou, c'hoaz a zo ho pugale ent, dre anezho, pell a zo da ober kemmoù ri pa bevar mil leo dioc'h ho lerc, ne gleviet kalon a-bed anezho. Gant ar vugale-se a gare ema ho kalon hag enor hor bro, enor ne ra ket republikaned ar c'houarnamant kalz a van anezhan, hag eus a hoan ho kalon orbeuloc'h c'hoaz. Gant ma choument ema ho c'hargou bras da zastum ar-c'haoz, an dud krin ha dudsant-se ne reont kuit eus a netra a-bed kaer.

Hep gouarnamant onest a re, pa gar tud da ober kemmoù ar meaz eus ar vro, a zo atao ha hemdez e preder da gas d'ezho dioc'h ho mennoù ha bevans ha sikour da c'houlenn eus ho c'helou ha da lavaret d'ane holl ha d'ho zud ivez petra dremmet da vezan da lavaret kement tra a renet pe na c'hellont ket da ober.

Ear gouarnamant onest a ra an traou-se holl, ha meur e dra vad-all ouspenn.

Kas-e emp-tu e Frans bremañ ma ket kavet a-vad Gouarnamant ar Republik a roas ean ha benn nemet evit marmouzen mud, mad hep kaoz da ober ormoioù d'an dud, hep lavaret nemet gevier d'ezho ean anoun da vezan dudsaret.

Nann a vad tadou ha mammou ne lavaront ger d'e-hoc'h, na da zen hag ha n'e c'houlennet koulskoude ne d'e ket mad ar stad, hag an dra-se dre a ean nemet ho hep kaoz kirieg eus ar brezel-se. kirieg eus an dilez en enta ho pugale. Mes, kaer ho deus tevel ar bobl en deus diskouezet ha kalon ar bobl a gler petra zo ha petra dremmen.

E brezel ema-nep-tro'h an Tonkin, na brema'k pell marvad e-lec'h ar Chin.

A-raog a zo adarre ma bez e c'holler kaout, ma c'houlenn ean Tonkin evel a ra c'houlennet ean Egip. n eus ket gwall-bell c'hoaz. Ar pez a zo houarn d'ar bed holl n'ho deus gouezet bukaoz mennoù gouarnamant ar Republik nag ober netra, nag ober mad an dastum tra a reont, nemet atao re zivezan.

Gouzout ar traou ha mammou hag ehanaourien Frans, ket da c'houlenn digant paotred gouarnamant ar Republik petra eo dre da vezan ho pugale, ho kerent hag ho mignoned? Ia, ia, gouzout digant ho hag e klevoc'h anezho, tud ar pevar c'hra-se, ne'h anzao hep mar ne c'houzout ket petra eo dre da lavaret d'e-hoc'h, tud kaer!

Ear an Tonkin, koulskoude, ez eus dent lintrus hag a lavar ahanar e vank ho deus ean hor mesaerded pean gwelc'h ho c'hall-out, ea d'ezi na ho pet nag armet mad, hag e raokont en em staria evel kenek oc'h ho c'hanoniou d'ho zremm.

Ez eo ar boan ho deus, petra ra Gouarnamant ar Republik? Petra reont ar re-se tadou ha mammou? Ar re se a zo vondek o korfata hag e kurgo ho godellou e Frans, ar re re a lam digant ho pugale oc'h ober brezel da pe bevar mil leo dioc'h ho bro an traou wenneg bemdez a zo roet d'ezho evel *explemant*. O vezan ma vez ket ar bevans ean Tonkin ar re-se a lam digant ar soudarded hag ho oficerien ar c'hazarnou gwer-a, evel lega ean ho contadou kuit, ane kant d'ezho a faot ha netra da ober nemet pourmen ha beva ean. da c'hortoz ma vezo gouzouget ar vro gant ho tud e vervel.

Dre gemmoù a ra Frammasoned gouarnamant ar Republik e Paris ha ne c'heller ket lavaret e c'houlenn ean Tonkin ar pez a zo c'houlennet a kement leac'h ma'z eo an traou fall-se ent, hab mennoù a-bed da glask foarra ho fri?

Ha pa vez breiz oc'h ar Chin, evel ma lavarer en eur a-vremañ, dre zisk ebiou tud ne c'houzout na chomm e peoc'h nag ober brezel mad nemet da Zoue d'ar feiz ha ar gristenien? Nemet tadou ha mammou hag elektourien e vezo de'c'h da kousez ho skiant diwar eur maez ha pa vezo gabet da vont mar bez a raoh pemp pe c'houezek mil soudarded evel-se ouzh a chep kemmet republikan a zo.

Ene doare-se n'hen ankounac'haint bihan-se ar c'hoc'h hoc'h ha'z ha'z plaenn skuat, ma ne het ket ar varnaud e pennou ezom frammasonned gouarnamant ar Republik e Frans.

Klemm dousan ouzpenn paotr du Yan-Yodelik

Setu ze deut a gousk an dousan a zo chomet,
Ean tu-all d'ar wabren an hini a zo kuset
Ean tu-all ema o ser an nes hag he zaolou,
Hag ema tu-ma ar ted gant he hoel ankenou.

E divez ma kerzu da bardaez Nedelek
Ear vere hik a zeu vihan hag he breur paotr a zek
A ia, aze hem-bro, dre ar skoaz-da kuset
Da ouela, da bede war zro ho mamm garet.

Mare ho mamm ho zad a ho deuz den na ira tro,
Nemet Jezuz er Groaz hag an ner d'ho goaz
Seomat krit an amzer ar vevel a zo poan
An arc'h a dorchadou a ia gant an avel.

Ean traez ez gweiet an daou vugelik kaer.
G'ar-raz ho zridigon, ho daou hep-kin er maez.
O krena penn ha groud ho bihanik tuc'her
Epad m'ema an holl tud koanad er gwele.

Ar paourn en deus li koln dindan he benn
Ha da derri he naoun bara ar grisienien
E kornik ar voger pleget he askellik,
Seochet e-tonez he blunv,e kousk tomm an evnik.

Da doutma 'n daou vugel, da rai nerz d'ho c'halonn,
N'eus tamm bara na lan, ne red kar na magnonn
Evel si labousik m ho defe dijonaskel,
C'hellfent war bez ho mamm nya. pedi, mervel.

Mervel. mervel a rainl gant an naoun. gant ar non,
Reuzeud k dilezet e-kreiz ho hol foannou ,
Reuzeudik ha diuerz, hervel oc'h daou voked
A-raok mare ar bleuvr gant an avel torret.

Trugarekaat 'ta Doue c'houn holl, bugale gaer,
C'houn ho peuz gweleou tomm ha kerent mar e Breiz!
Bezit trugarezuz oc'h ar paour emzivad,
A ra oc'h mem an heut da sikl he zaou droad !

Digorit frank ho tor, taolit kenneud ene tan
Evit digemeret ar beorien a beb hanu,
Ha bennoz. dre ho kousk, e weloc'h élez gwenn
Enn eur c'hoarz o our-hoc'h,o nijal war ho penn.

Ar breur he c'hoar vihan an eil tost d'egile,
War-n-ho mou ar maro, ho deus poan o vale
Dre ho zammou dillad, e weler ho c'hroc'hen
Hag ho zil. paour sounnet gant ar jenien

An noz a ro deval ho daou harp skoaz-oc'h-skoaz,
E stouunt ve. daou ea. war mean deraz eur groan,
A-zirak an Oan-Doue en deus bet savaret
Deut d'am c'haout, bugale d'iezet, glac'harut.

Ene war ho daou. o an daou vugel gristen,
O krena, o ouela. a lavar ho feden
Done. Doue man ene-z-ho. gan-e-hoc'h d an neron
Da gaout hor mamm hon zad hor c'hastr-o hon daou!

Doue ne o-eo ket bouzar oul ro en doe truez.
Ho fenn oc'h droad ar Groaz ho daou enn ho gourvez,
Ec'h an em vratuont o tremen ho fanton
Ha dre an erch a oa, d'an nev nij ho eneou

Evel diou goulmik wenn, d'an tiol a hanter-noz,
Dreist al loar, ar stered ez eont d'ar Paradoz
Da welet an holl zent ha Jezuz enn ho c'hreiz
Ha da gana gant-ho *Gloria in excelsis*

Kaeroc'h eget an heol pa sked dreist ar wahran,
Jezuz enn eur dridall, ho digemer laouen.
A ra d'ezho tanva, goude poanou ar bed.
Etre ho mamm, ho zad, ded. hag eürused.

Eul abonsik aman. diwar bost kroaz Jezuz,
Antronoz ar pelgen. a gane truezuz
E kever an nosvez ma voe ganet Mab-Doue,
Ama. daou vugel paour tal he groaz a varve.

G. MILIN

LÉZEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT METRA, AN SKOL DIR FOUR, AN SKOL LAIK HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall, eur priad fall, eun tad fall: ne ar c'henou eut an dud dilek, hag en divipa eun a dud he vro.

Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall, ar vro a lelo da gall.

(Lavar eun Eskob o komz eur e lezen-skol Ferry.)

TREDE NOZVEZ.

AN SKOL LAIK PE AN SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Herve Becmeur — Karoulae Jerom hag ar mestr-skol petra ra ?

Jann Gabder Petra rafe. Herve ? Noet ma kar bemdez da c'houri d'ho-tu he-unan, war ar blaseu dirak he di-skol goullo.

Jerom Fur Kerent ar vugale-ma ho dalc'h gant-ho er gear, ken na vezint lor da veza kristenien er skol,

Bugale Breiz, seiu ase eur skouer hag a so mad d'e-hoc'h da heuilla, pa glevfot ho mestr-skol o prezeg a-enep Doue, he lia. a-enep ar Werc'hez hag ar zeul, a-enep ar relijon gatonik

Ar skouer-ze, roet gant bugale, a ziskouez c'hoaz d'an hol vugale-all petra eo en em gèvel mad.

Evit distrei da lèzen-skol Ferry, ar gazetan a lavar ama

Gwir oa eta. amezefo. pa lavaret, e penn al levrik-ma, e voa ar skol laïk eur skol hep Doue hag a-enep Doue ?

Herve Becmeur — Ia gnir *bater* Jerom. Ho kazetan n eo ket great gant eur gaouiad Karoullet

Noet Deauguer — Ne ket ar gazetan hep-ken. Jerom e deuz avaret an dra-ze. Me gav d in. eun he raok deputeed onest ar gampr zel ho deuz lavaret vez, o stourm. gwella ma c'hellent. a-enep lèzen-skol Ferry

Jerom Fur Ia, Noel Al lezen fall-ze a zo bet enebet ou -h e kampr ag deputeed gant ar re wella a oa eno, hag enn ho zouez gan. eun Eskop n eus ket e Paris nag el lenc h-all eun den gwenekoc'h, elavaroc'h, kalounekoc'h nag en defe muioc'h a fenz.

An aotrou Freppel eo an Eskop-ze a zo he hanu ker braulet dre ar bed, dre Frans e pevar c'horn Breiz ha dreist-holl war dro Brest. en leac'h m eo bet lanvet depute gan. an dud diwar ar menz

Er gourennadek oc'h framman-ouneu ar gampr, an Aotrou n-Eskop Freppel no voe ket he-unan meur a h ou-all a skoaziaz anezhan enz a Vreiz, enz ar Vanoe hag enz ar brofou-all Rezoupiou ar re-tad-ma a drèc'haz, evel hep tro. ar frammansouned méz, sioaz ar frammansouned a voe treac h dre ho niver

Herve Mevnier — Evit a pep lec'h, evit douze, niver ar re zot a zo er gampe vras dreist niver ar re fur Karnolie N'eus ket soñjezet gant an dra-ta, pa c'halver brema an hol da vot. E-touez an holl ar re zioù a zo aze ar re stanka, ha pa dalc'hemp mouez pep h n anezho kerd ha mouez ar fura enn hon amzer penaos neuze ne vo ket dibabet an traou falla da ober lezennou Da vihana, ar c'hos frammansouned-se pa ho deus kement a c'hoant da vezañ deputed a dlefe labourat evit netra

Jerom Fur — Gwir eo Herve, kement a lavaran, met enn dra-bennag a zukoumac'hait E touez ar bobl galvet d'ober a weler bep-tro an dion dredereu well-a-c'houm er gear hep mui war dro vot e-bed Dre-zeo eo tal gwasket brema.

Andre Penaser — Mar. Jerom lezen nerez ar skol ne c'helle kaout nerz lezen e-bed aoes beza votet trez er gampr kuel gant ar senatourien ?

Jerom Fur — Naun Andre Enn trez a vo votet an 28 eur a viz mezre 1885? Enn. evel e kambr an deputed niver ar frammansouned a vo adarre treac'h dar re vad Evelato, e vo stourm-eur pennañ-mat oud Ferry hag oud he gussorted a glevaz eno ar c'houeza frouz ha distagel gant ar senatourien vad hag onest Mont a ran, diwar ar gazetenn, da zisplega d'e-hoc'h amañ, enn darn eus ar gwirionezioù-se a gavot ho mad da ober gant-ho

« C'houi, emc'h ar c'henta eus ar senatourien d'ar frammansouned, c'houi a gomz eus a viliou an deu Ar gwirionez, emichañs, a zo enn-ho trez gwirion ar bugel, gwirion an tan hag ar vamm? Kaer a zo, evelato, e tan l c'houi, gouarnamant ar Republik e vez an tad en hag ar mammoñ hag e lammit d'ar bed pez a garont muia, ho bugale, enn eur lavaret ar vugale ze a zo dimp a-raok hag a-dreñv d'e-hoc'h, ha dre-zorn ho c'hasin d'am skolioù, evit ma vez ret-ket herrez ra c'helfe-me ha ne ket herrez ho kelenn c'houi

« C'houi a zo tud kristen, me, gouarnamant ar Republik n'em eus ket reizhon e-bed ha ne ran-me forz eus ho feiz c'houi

« Enn va skolioù e kasan ken t'ar berlen a zo eur superstision ar c'hrabat a zo falsenneu, ar gresil a zo eur mod koz ha n'ema ken ar c'hiz anezh hini e kasin enn va skolioù Doue he-unan a so enn hano goullo

« E leac'h ar ratozioù-se, me a sko d'ho pugale ober gwell eus ar Frans koz, hag eñvor ar revolusion. Setu enn va feiz-me ha gant ar feiz-se e vezo gwelet peger kaer amzer a zavo divezioc'h war ar vro

« Da c'hortoz me a zavo ho pugale kenn-d-hoc'h hag enn hoc'h enep, enep ho feiz, enep ho Doue hag enep kement kredenn hoc'h eus ha ma na felket d'e-hoc'h ho peso amañ ha prizoun »

Setu amañ Langach gwirion gouarnamant ar Republik, langach ar frammansouned strinket d'e-zho dirak an holl e-kreiz ho daoulagad ar gambr kuel gant eur senatour kaloupek ! Ya, sañs, ne vezo ket he-unan Daou-all war lerc'h he-man, hag unan anezho eur breizhad a lavar

« Mar d-eo anavezet mad enn eur gouarnamant a penaos ar mestr-skol a-enep feiz ar vugale gallek dever ta ha mamm ha n'eo ket rak-tal tenna ho bugale euz ar skol-se ?

« Mar lavaran amañ, me a respont e vi, c'houi, gouarnamant ar Republik, enn torfed ar fallakra a-enep pep liberte a gonstranz

« Yeure, me a lavar d'e-hoc'h an tad hag ar vamm gwelen a zo d'ezho ne ket eur gwir hep-kenn mez enn devezh sirzh euz ar re strinn, choum hep sentiñ ouc'h ho lezen ha derc'hel ho bugale gant-ho er gear »

Enn all c'hraz, war-lerc'h an daou-ma, a lavar d'ar Minist Ferry

« Ken n'ho peus tennet hor c'haloun euz hor c'hreiz, ne virot ket na lammat evit Doue hag evit hor bro

« Ha pa zeuot d'hor c'haout gant ho lezen, e vezo gwelet pe c'houi pe n'a gano da genta

« Ha kaout a ra e-hoc'h enn eur all e kavot enn hon touez-ni tud treiñvet da zoklenn ar re a bermenn da gounidani tu-hont ; ho c'has d'ar prisoun, evel torfetourien ? Ez ma kavet eur barner-bennag ne gavot lazh ken jealler e teul da zerc'hel enn tad onest e-meuz al saeroun hag ar re falla euz ar vro »

Eur senatour-a a lavar c'hoaz

« Ar skol a zo prenoet oc'h Doue hag oc'h ar relegen, ha digor frank he dor d'an dud ha d'an traou fall ha fallagr

« Hag e kav d'e-hoc'h e vezo kavet kristenien da gas ho bugale d'ho skolioù-c'houi ?

« Ar re brotestanted a zo er meaz euz ho lezen a sko ind ha penoñs dedrez ha d'galoud war ar re baour ha kristen

« Setu petra eo ho liberte-c'houi ! setu petra so hoc'h eus c'houi !

« Republik kaerd ammasoun ar gouarnamant, enn eur all d'ezho ho deus torret dorgoù ar c'homenchou, diskaret ho mogerioù sellet ho re-zoù ne zeuont ket enkoud ar gristenien

« Amañ e vezo ha prisoun goude la, ma na vez nemet pemp pe c'hwec'h er vro met mar besomp kaout daou-c'hant meur a vugale kristenien ne raint netra, ho prizounion ne welint kristen

(*Eur penn-all eur wech-all !*)

Ar Merer G MILIN

Kemper. — Embann gant An IZ BREIZAT.

TRIWECHVED BLOAVEZ. (N° 93) AR ZADORN 29 A GERZU 1883

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN. AR GWIR VRETONNED

PRIZ AR GAZETEN. BED BLOAZ.
Ar Finistèr... 4 m
Ar Morbihan. 4 m
Costes-ar-Nord. 4 m
Ar rest eus ar Frans 5 fr
Ar broiou all evel gwir ar post.

N'eus kan Meutr, na ken Roue
nemet hor Salver Jesuz, Doue.

An holl boemmachou a dle bezo great da berchen ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL, ben-kenn.

Ebarhan hervez ar lip bemdez kouezet divizibles an holl arbidou da lakaat war ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 ans Grands-Augustins, a Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

AR L.E.

ALIA a rear ar re eu em gaz ar gazeten Feiz ha Breiz *gant-ho, d'ho ren da lenn enn dro d'ezho. d'ho c'herent. d'ho mignouned d'ho amezien, ha dreust ar re all. d'ar re anezho a anavezont eat beza republikaned Eur republikan mar en deus skuant c'houz a c'heli, eun deiz pe zeiz gwelet ar weiriones ha pared doc'h he glenced.*

Kemper, 29 a viz Gerzu 1883.

Ar wiriones eus ar c'hlenved ar republikaned diwar-benn ar c'houarnamant.

Bretouned mad e ve d'ehoc'h klevet petra a lavar eur gazeten c'hanek republikan, *La Lanterne*. diwar-benn ar pez a c'hoarvez enn Annam hag enn Tonkin. enn amzer ma skrivfad ar 16 eur a vis Mezeu.

Ar wiriones a glever evel-se diwar benn ar c'houarnamant. eus a Ch noa tud hag a lavar freaz e-walc'h d'an hol frañsisien eo mar d'ezho rei he lamm diveza d'ar Republik

Evit doare. ez eus eur c'hoari névez ha ne ket eur c'hoari vraô eo d'hor bro er sao-heol Selaouomp petra lavar war gemenn-se ar gazeten c'halvek republikan *La Lanterne*

« An taol kaera a zo bet great gant ar Vinistred a zo bremañ e penn ar Republik eo an allianz gant an Annam

« An allianz-se grea e nebeud amzer hag hep koll koulz lavaret den e-bed. a roe d'ar Frans eur vro eus ar re vrasa. Dont oamp dre an annoz-se ar vistri enn Annam hag er sao-heol dont perc'hen eur vro bevel oc'h Indez ar Zaozonn

« Impalaer pe roue névez an Annam a roa hon den pe hor goaz ha gre-z-hañ pa a c'houre'hemenne hag a roe hon ursion eno. Lakaat e voa bet ar Roue-se war an iron gan-e-omp, war-bouez ma seniche ouz-omp ha ma raje a. anz gan-e-omp, dre eur skrid a lakaa e voamp he *broiektor*

« Pa deuaz ar c'hêton eus an allianz-se great hep goarantiz e giz e-bed, allianz hag a zo chomet ker kuzet hag eur mister oc'h ar Gambr ni hon eus lavaret an dra-ze a zo eur goapérez An allianz-se, a zo ar Vinistred kement a lorc'h enn-ho gant-hañ ne d-eo netra ebeul. ha Jul Ferry a lakafe buan eus a c'hardinaled he vurun d'her sina, ne dalvfe na muioc'h na nebeutoc'h

« Ar pez a lavaremp a roa gwir E pe-veac'h ema bremañ a. anz an Annam a dlie rei d'eomp eur vro vraz ha ledan ? An allianz-se ne dalv ket zo-ken bremañ ar feiliou baper a zo bet kinnet d'he skrifa. An hini en doa her s nei gan-e-omp a zo ampoezonet, eur revolusion a zo e kear Hue ha ne choum ken netra eus an eil kaer en doa great Ferry enn Annam. Bremañ eo reit c'hoari a-nevez.

« Petra zonj eus an dra-ze ar re ho deuz, pevar dervez a zo, roet da Ferry ar gallond da ober ar pez a garo enn Tonkin ?

« Petra zonj niver brax republikaned ar Gambr a roa dilun o poket da bennou-daoun ar Ministr braz, eus ar stal vraô ma z omp lakeat enn-hi dre varo Impalaer an Annam. hag oa eus ar revolusion a zo bet enn Hue ?

Setu ni e brezel oc'h tri enebour oc'h an Annamited revolted, oc'h ar pavillonou du hag oc'h ar Ch noazed

Ped milion ha ped mil den ne vezo ket red da goll evit choum hep kol hon enor ar vro-ze ?

« Ne ket dre fazi gouarnamant ar Republik, a lavaro dare tud sot c'houz e lazer enn Annam ar re a zo en em roet d'e-omp. na ken nebeud e sao an Annamited enn hon enep.

« N'eus ket eur gaou brasoc'h fazi ha faot ar c'houarnamant en stad pa n'en deus ket gouezet anaout pegen diez oa al labour a rea, pa z eo eat er vro-ze hep gouzout e pe risk pe xanjer en em lakea, pa en deus kredet enn enn allianz n'en devje den a skuant e-bed lakeat he fiziañs enn-hi, pa z eo eat d'ar vro-ze gaol kement a avel enn he benn ne c'houle lamm e-bed na petra rea, na petra denje ac'hano d'ezhan.

« Pa guz eur c'houarnamant ar wiriones oc'h ar c'hampron, p en deuz stad kuzet ouz-ho ar stad ma z edo an traou, pa en deuz war he gount gaou

Herve Kermeur — Evit e pep lec'h.evit doare, aner ar re zot a ro er gampr ivez dresti aner ar re fur Karoulle ? N'eus ket souezet gant an dra-ze pa c'haver brema an holl da vot E-touez an hol, ar re diois e zo kaer ar re stanka, ha pa dalv neuze mouez pep h ni anezho kred ha mouez ar furn eun hon amzer penaos neuze na ve ket c'hallet an traou falla da ober ivezomp Da c'hana, ar c'hoz frammasonned-ze pa ho deuz kemennet a c'houzi da vezan deputed. a diefe sahourat evit netra

Jerom Fur Gwir eo, Herve, kemennet a lavarit, met eun ora-bennag a zokomoz kaer E touez ar bobl galvet d vot. a welec'h bep-tro an daou drederen wella c'houzi er gear bep mouez war dro vot e-beb Dre eno eo tel gwasket brema.

Andre Pearzer Mar. Jerom lezen nerez ar skol ne c'helle kaout nerz lezen e-bed anez boza voiet trez er gampr huel gant ar senatourien ?

Jerom Fur — Nann Andre Eno vez e voe voiet an 28 eun a viz Mezra 1885? Eno eveo e kambr an deputed niver ar frammasonned a voe adarre treac'h dar re vad Eve zio, e voe stourm-et eur pennad-mat oud Ferry hag oud ho genseriod a glotaz eno ar werinoez frealz ha distagel gant ar senatourien vad hag onest Mont a ran, d'ezar ar gazeten, da zisplega d'e-hoc'h, ame-zeien, eun daro eus ar gwirionezio-ze a gavoi ho mad da ober gant-ho

« C'houi eno ar c'benta eus ar senatourien d'ar frammasonned c'houi a gomz eus a verion an den Ar gwirionez, emichans a zo eno-ho rez gw rom ar hugel gwirion an tad hag ar vam? Kaer a zo, evelato, e teuit c'houi gouarnamant ar Republik e-lec'h an tad-ha hag ar mammon hag e lamout ingant ho ar pez a garont mimi ho bugale, eun eur lavaret ar vugale-ze a zo d'in a rank ober za d'e-hoc'h ha c'hre fora ho c'hasin d'am skolion, evit ma vezint desket bervez va c'helen-me, ha ne ket bervez ho krien c'houi

« C'houi a zo tad kristen me gouarnamant ar Republik n'eus meuz religion e-bed ha ne ran fors eus ho fez e houi

« Eur va skolion e kasin kaet ar boden a zo eur superstision ar c'hatolik a zo falsenoz, ar gwirionez a zo eur mod koz ha n'ema ken ar c'hoz anezh kaet e kasin ezo va skolion c'houi he-unan a zo eun dabo gouli

« E lec'h ar ranndereu-se me a zesko d'ho pugale oter gwir eus ar Frans koz, hag eveti ar revolusion Setu eno va leiz-me ha gant ar fez-se e vezo gwelet peger kaer amzer a zavo divezatoc'h war ar vro

« Ha c'hortoz me a zavo ho pugale bep-d-hoc'h hag eun hoc'h enep enep ho fez enep ho Tone hag enep kemend kredeu hoc'h eus ha ma na fell ket d'e-hoc'h ho pezo amand ha prizoun. »

Setu amzeziem. Lungach gwirion gouarnamant ar Republik, langach ar frammasonned strinket d'eho dirak an holl e-kreiz ho daoulagad. er gambr kaer, gant eur senatour kalounek Ait zio, ne vezo ket he-unan. Daou-ar war lerc'h he-unan, hag unan anezho eur bretoun a lavar

« Mar d-eo anavezet mad eus eur gouarnamant a prenez ar mestr-skol a-enep fez ar vugale gallek, dever taul ha mammn ha n'eo ket rak-tal lezan ho bugale eus ar skol-ze ?

« Mar lavarit mann me a respount e vi, c'houi, gouarnamant ar Republik eun torfed ar Gallaiz a-enep pep liberte a gonsianz

« Neuze me a lavar d'e-hoc'h an tad hag ar vamm gristen a zo d'ezho ne ket eur gwir bep-kin met eun dever sizn eus ar re strizn, c'houi hag eveti oc'h ho lezen ha derc'hel ho bugale gant-ho er gear »

Eun a c'houz. war-lerc'h an daou-ma, a lavar d'ar Minist Ferry

« Ken n'ho pezo tennet hor c'halouu eus hor c'hren, ne virot ket na lamment evit Dous hag evit hor bro

« Ha pa deuot d'hor c'haout gant ho lezen, e vezo gwelet pe c'hoaz pe ni a gao da genta.

« Ha kaout a ra o e-hoc'h, eme eun all, e kavot eun hon touez-n eul treiturr da z'kudia ar re-all, barzeien da gountsont eul nosant, d'ho c'has d'ar prizioni evel perfetourien ? Evit ma kavit eur barzer-bennag ne gavot barrikea pouler e-bed da zerc'hel eun tu' ouzon e-mesk al laeroua hag ar re faua eus ar vro »

Eur senatour-all a lavar c'houi

« Ar skol a zo prennet oc'h Doue hag oc'h ar relegen ha digor frank he dor d'an dud ha d'an traou fa ha fal agr

« Hag e kav d'e-hoc'h e vez kavet kristenien da gas ho bugale d'ho skolion-c'houi ?

« Ar re bouv dik a zo er mezz eus ho lezen a skolaud ha prunner dalrnez ha digaloun war ar re baour ha kristien

« Setu petra eo ho liberte-c'houi ! setu petra eo hoc'h ega re- houi !

« Republikaned-frammasonen ar gouarnamant, ema eun all d'ezho. ho deus torret dorojou ar c'houenchou. disharet ho mugerent vallet ho tamm ne zellout ket ezomp ar gristenien

« Amand a vezo ha prizoun goude ha, ma na vez nemet pemp pe c'hwezeh er vro, mez mar bezomp kant, daou-c'hant, mont a ra, hoc'h archerien ne raint netra, ho prizonion ne vehat kristien

(*Eur pennad-all eur wezh-all.*)

Ar Merer G MILIN.

Kemper moullet gant An IR KERANGAL.

TRIWECH'VED BLOAVEZ. (N° 33) AR ZADORN. 20 A GERZU 1885

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR CRISTENIEN. AR GWIR VRETOUNED

PRIS AR GAZETEN. BED-BLOAZ.
Ar Finistèr . . . 4
Ar Morbihan. . . 5 » scoat
Costes-ar-Nord. 5
Ar rest eus ar Frans 6 lur
Ar broioù all, evel gwir ar post.

N'eus ken Mestr, na ken Roue
namet hor Zalver Jesus, Doue.

An holl boemachou a dle bezan greet da berr'hon ar paper, d'an Aotrou DE KERANGAL hep-kén.

D'ezhan hervez a lie kemer kaset divizhon an holl eriden da lakaat mare ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Grands-Augustins, à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

ALIA.

ALIA a vrar ar re en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz *gant-ho, d'he rei da lenn enn dro d'ezho. d'ho c'herent. d'ho meignouned d'ho amezeien, ha dreist ar re all, d'ar re anezho a anavezont eüt bezo republikaned. Eur republikan mar en deus skiant c'hoaz, a c'heti eun deiz pe zeiz gwelet ar sorlonez ha pared diouc'h he gienved.*

Kemper, 29 a viz kerzu 1885

Ar vrétonèd eüt ar c'hinéou ar republikaned Diskar-benn ar c'houarnamant.

Bretouned mad e ve d'choc'h klévet petra a lavar eur gazeten c'hallek republikan. *La Lanterne* diwar-benn ar pez a c'hoarvez enn Annam hag enn Tonkin. enn amzer ma skrif.d ar 16 eüz a viz kerzu.

Ar wirionez a glever evel-se diwar benn ar c'houarnamant. eüz a Ch'oun ond hag a lavar frealz a-walc'h d'an holl fransaïen eo mall d'ezho rei he lamm d'veza d'or Republik

Evit doare, ez eüz eur c'hoari nevez ha ne ket eur c'hoari vrao eo d'hor bro er sao-heol. Selaouomp petra lavar war gement-se ar gazeten c'hallek republikan *La Lanterne*

« An taol kaera a zo bet great gant ar vinistred a zo brema e penn ar République eo an alliañz gant an Annam

« An alliañz se great e nebeud amzer hag hep kou koulz lavaret den e-bed, a roe d'ar Frans eur vro eüz ar re vrasa Deut oamp dre an alliañz-se ar wiskri enn Annam hag er sao-heol, deut perc'hen eur vro hevel oc'h Indez ar Zaozoun

« Impaner pe roue névez an Annam a ioa hon den pe hor goaz, ha dre-z-han ni a c'hoarc'hemenne hag a roe hon ursion eno Lakeat e voa bet ar Roue-ze war an tron gan-e-omp. war-bouez ne sentche ouz-omp ha ma raje alliañz gan-e-omp dre eur skrid a lakea e voamp he *brutektor*

« Pa deuz ar c'hélou eüz an alliañz-se great hep goarantiz e giz e-bed, alliañz hag a zo chomet ker kuzet hag eur mister oc'h ar Gambr ni hon eüz lavaret an dra-ze a zo eur goapéraz An alliañz-se, a zo ar Vinistred kement a lavar oc'h enn-ho gant-hañ ne d-eo netra ebed ha Jul Ferry a lakaé unan eüz a c'hardinaled he vurzu d'her sina, ne dalvé na muioc'h na neuzuioc'h

« Ar pez a lavaremp a ioa gwir E pe-leac'h emañ brema an alliañz a dlie rei d'eomp eur vro vraz ha pedan ? An alliañz-se ne dalv ket zo-ken brema ar feulleu paper a zo bet koket o he skrifa. An holl en doa her sinet gan-e-omp a zo ampoezonet, eur revolusion a zo e kear Roe ha ne choum ken netra eüz an taol kaer en doa great Ferry enn Annam Brema eo red c'hoari a-nevez.

« Petra zonj eüz an dra-ze ar re ho deuz, pevar dervez a zo, roet da Ferry ar gallond da ober ar pez a gare enn Tonkin ?

« Petra zonj niver braz republikaned ar Gambr a ioa dilun o poket da bennou-daoulin ar Ministr braz, eüz ar stad vrao ma'z omp aket enn-hi dre varo Impalaer an Annam. hag rez eüz ar revolusion a zo bet enn Hue ?

Setu ni e breze! oc'h tri enebour oc'h an Annam ted revolted, oc'h ar pavilionou du hag oc'h ar Chinoazed

Ped milion ha ped mil den ne vezo ket red da gol evit choum hep koll hon enor er vro-ze ?

« Ne ket dre fazi gouarnamant ar Republik a lavaro dann tud ket c'hoaz, e lazer enn Annam ar re a zo en em roet d'e-omp, na ken nebeud e sao an Annamited enn hon enep

« N'eus ket eur ganq braoc'h fazi ha faot ar c'houarnamant eo atao, pa n'eo deus ket gouzet anaout pegen diez oa al labour a rea; pa z eo eat er vro-ze hep gouzout e pe risk pe kanjer en em lakea pa en deus kredet enn eun all eüz n'en divije den a skiant e-bed aket he fianz enn-hi pa z eo eat d'ar vro-ze gant kement a avel enn he benn ne c'houie tamm e-bed na petra rea, na petra denje ac'hano d'ezhan

« Pa guz eur c'houarnamant ar wirionez oc'h ar c'hamproù pen deuz atao kuzet out-ho ar stad ma z edo an traon, pa en deuz war he gount gaou

dreuch Tsaou ha gwaperes allianz Rus. e an deuz zeach nag ankè e bed d'en em zidamall eur ar pez a c'hoarvez hag a reuch breman be lerch e mez hag e dzenor

Petra a c'hoarvez eta? A veach ma c'hou-zomp pegen drast eo bet c'holl reiz ar c'hoarmamant, mad eveltaz ne lavar get eus a gement a dremen en Turk hag ac'h az ar c'hazetennou estrangour ne c'hoesiem netra ze keu eus ar pez a zo c'hoarvezet e Kear Rus

E pe leac'h emaomp ac'hanomp? Ha bale a ra war Rue Neuve-da Notre-Dame? Ya, sonon

Meur a zerrez a zo emaomp ar Vro-zreiz e c'hortoz eur c'helenn hag a dle sonet kanet eo kemeret an ton gwar gresianz hag evel se e deuz great an dud ar Gear-Nevez. Mez ar c'helenn ma ze a zo bet ha, pan he leac'h deu ar c'helenn fall da lavaret en kollet hor stal eun Aotrou ha beao d'e-omp c'houaz ma na deu ket eur c'helenn zevnag all ac'hanoc'h

« Ar pez a zo tremenet eno Rue a lakaas dre force ar c'hastell da lavaret ar wirionez e war-benn kement a dremeo en Tourki Breiz eo gwelet ar pez a gouzo d'eomp drezel mat an Turkmen e tog hag eun ac'haon. Da ordenia a gouzo *hanter-kant* pe *dri-ugent* milliou en deuz takaet er meaz ze-ken ar drezel ne ia ar c'hiz nag an tra ze epad marteze pemzek pe ugent vloaz

« Eur c'hra hag a z'ar arsoud kredi en e ve mad ar stal. Ia, ya ze zo ken great ar peoc'h gant ar Chin nak ar renc'h-ze ne ha fe ket ma c'h evit a naoz ha n'ano ene ne ve ket respetet gant an ti ver-braz a zo e eun laka er vro ze er meaz eus a bep re en tu hag en defe gouarnamant ar Chine ober dezhan

« Er stal m emaomp an traou e vezo mes d'eomp dre he ar vro hell-ze pemzek pe ugent mil den, ha pan e c'houaz a ve evit gouzout ha pe doarvezo netra a c'hel kein gresk hon e c'hrec'h?

« Iteme, gouvernomp pe vad a deuo a ar Frans eus a zaludenn hor gwan ha ken despetuz? — Vad e ved

O lakaat pep tra evit ar gwella o lakaat e ben-femp a-benn eus hon taol er vro-ze ar Zaozon an Allmanted hag an Amerikaned eo a ve ezho hep-ken ar gonvi eus hor zouar. Dezho e teufe, ne kel ket mui ken ar mesk war ho c'hommerz gouzo ma ve bet. Gortoz gwa-ze emp eus gant kement all a boan a labour hag a zispign

« Se a laze evit ingrez adkemer a dra ez eunjo da redeg kenn-tal hag e reuk ar vasa dourc'h an azon da ene hag e Frans. An dra-ze a zo ne em zevi evit tenna kraou pe az eus ar Iuz ar re all da zibri Beskonz sec'h ha kra

« Ha soaez ez gouzo e ve ann hon troiou eus an Europ o c'hoarz a goap a sonup? Ar re ne gredfent ket ac'hanomp o ho deuz nemet mont da ober eur bale dre ar broiou estraogour, hag e klevfent gant ho skouern pe seurt stad a rear eus a gepartz gouarnamant Republik a hor bro

« An traou-ze a zo peuniaz da c'hougnat mes ret eo kredi ne ankounac'hano ket ar vro eo sklaved ar c'houarnamant. An deputeed a die respont eus ar fe irresion brasa zo bet great buskoaz »

Ar gazeten c'hadek a chomm ama a zav krenn pa deje lavaret war gement-se dever ann hoel e Frans a zo ommp toc'h ar Republik ha kas an hol republikaned adno ha graz da gaste jeza d'war hor zro be-vea'h ma vezent gallet da voti

Ar bobl a zalc'h memor a dle ama desk skiant. pa giev o pe zoare lazn eus ar republik kaned wella breiza a gemz eus ar c'houarnamant a zo d'ar Frans. e pep tra hag e pep zeach strouj ha re-vo mez ha dzenor, teul holl war ar vro dre vou evit republikaned

---

Amzer ma bedo ed,

DA NETRA AN HAZ EUS ZE DA MAKA ... STAN AL LABOUREREIEN DIGAR AN VINOTAERIEN ETC

En hanter divéza eus a viz here ez eus bet bremet e nd meur a zerrez a be it a an amzer a zo bet kounar ha ma evit al abourou zouar

An bada ed eun skarz amzer a zo bet great e pep eur h neuvet diuc'h tu ar c'hreisouz Dre eno ar glaoued braz a zo bet la zivesa ho deus mirel or o al labourou ze

Ar graz eus an dud a laka oz en eur merk e vezo eun eos ruiz ar bloaz war-lerh an bada great a-bres An ra ze ne ves ket gwir a-zo.

Fin touaroù gwela ha trempet mad an ed neuvez hanet a zo hoan hag a zo re vuio ha neuzespi d'eo ar gaou e koued war-n-ho eur c'hlenved hag a vezo ar gi-ou kenta Ar c'hlenved-ze a zo haouet e gallek pemzek

An notrou Pluchet aboutre-doubr ouanet, a ra var war gement-se eun. doubr mad ha sekret eve ma lle beza an ed bades e lin mez da ha re-ken divezadeu e lin ar gouzv a ves ken hoel e mez meurz hag an eo a vez bet bales e mez here e doubr ster e h Warlene. eme e-han, ed nadel gan-eo ar Iz eus a vez c'hoarvezeur ena eur park doubr tekeat a-zuare en deuz roet fri he *Iregont Arkeologiz* dre bokar pe dre zum dervez arau. pe tra-bennag ma oa bet fa an amzer

An nano he c'hwesnerez a laka a vezhan oa greiz o ro reo an bada zoñvel penn-el e doubr hanter-dic-kein hag ha der dreid ez

Iz zal eun ed do zoñvel — Ar c'hiz a zo. dre ar vro holl koz lavaret. da skaza raz e bouez an ed oa bad. An a zo e bear ne d-eu nemet evit murel da vrouse pe an zufe an bauen. hag evel

evit mirout na ve debrat gant ar brini pe al labourad-all.

E Bro-Zaoz, ar brini a zo ker stank ma lakfont e pep leac'h an oll nove-badet pa na vez ket mirat ouz-ho, spaill ar miz kenta.

Enn eun aotrou oruilet braz evel labourer-douar Howard he hano, en deus kavet eul louzou da virit na d-afe he c'hreun nevez zalet gant ar brini. Setu ama petra ra

Dilaz a ra 960 gramm goudron glaou-douar e pevar litrad dour bervet. Goude, e tenn an oll a zao war an dour ha gant ar gouzoun, ezel neuze, e vesk ar lez a c'hallfer e ga da *sulfate de cuivre*. Ar gazeten ne lavar ket pegement a zo red enn an diveza-ma.

Al louzou er great evel-se a laka e-leac'h raz e-touez he oll da baila. Abaoue ma ra an d-ze, a lavar na brao na labourad-a vefe ne dastaou ken nec'h he barkeur da zibri he red.

Ama ar gazeten a lavar e-touez ar re a lenn an dra-ma, ma vez la pourrisen douar hag a ve debret bo oll gant ar labouzon, e temp eurus da vezan roet ha diskouezet echo enn doare eas da viret nec'h ar c'holl ho drez. A lonnom a lavarer e zo mad evit pep seurt greun a baler kou, er jardinou hag er parkeier, Dar re a garo eo gwelet ha gwir a lavarer d'ezho ama.

Stad trist ar brud, ar labourerien douar.

E bouzou-zo, gwel an Holl-Zrot ha gouel Sant Martin a zo ar maro enz ar bloaz ma tilez pe ma lamer al labourerien douar he c'hoummanantchou. Hino var ngeun, tek a zoez ho stanchou ag drederen anezho, er hroiou a lavarer a ze ez a greun pep seurt labour douar ha bet bloaz e kresk mver ar fermou, n eus den enn-ho d'ho labourat. Evelse e choum an douar goullo da letonni.

Enn derrenou diveza-ma, eme ar gazeten c'hallek *l'Independance de l'Ouest*, eur gaze en e hallek all e doa enkanet da werza bevnachou labour koened hag annez pe vesk er ferm ha tregont eat ho merourien da glask peb a vicher-all da vera.

Ouspenn ar werzedigezou-ze enkanted, eme ar memes kazeten, ez oa da nebeuta kement all en kantet dre afichou paper er c'hommunou.

Setu ze neuze da nebeuta tri-ugent koumanant a werzer al koened hag ar bevnachou labour enn ho enn eun arrond ssamant hep-mui-ken ha c'hoaz enn eun arrond ssamant a zo aaoured gwella hag ar pevedika e departamant ar *Mayenn*, enn eun arrond ssamant ouspenn a zo bredet evit ho koened karr a deuer da brena a bell bro, enn eun arrondissamant erfin hag ho deuz great ar vuiri enn-ho sukrinsou eas ar re vrasa evit kreski mad pe eas ho merourien.

Mar d-emaa stad al labourerien douar evel-se e gwella arrondissamant a zo er *Mayenn* e c'heller gouleun e pe stad emaint el leac'h-all.

Ministr al labouroo douar a zo kre da renka chifroa a welo, ma kar ha gevier eo a lavarer ama. Na karfe klask dre ar F ans a bez ar waroz eve m ema douar ben a labouroa douar e welfe dre ar chifroa pegen truezus eo doare ha stad labourerien douar ar vro. Mez ministred ar Republik ne gar ol ket ka z zakaa ar goulou war ar c'hambour gwe och kalz e gant-ho beva eas ha c'oreer goulla ho mont z lavaret gevier d'an dud ha renka chifroa da gi la ar re zall.

Ar raiderez pe ar cambrerien. Bremaa an Amerik e-leac'h gas el da vala en tu-ma enz ar mor braz a zigas bleuj a-forz ha ma a kari doc'h ta el labourerien er bleuj an Amerik ha dezi an Hongri vez a laka ar e noterien gwa ouc'het e Frans. Mez evit eo c'hongoin ar republ kanol vras a zo e penn ar c'houarnamant du-zo, a zavar d'ezho de werz an Amerik ha an Hongri kement a vleu e Frans nemet re vras eo gwelloc'h ho he bleuj ha gwelloc'h marc'had ouspenn.

War gement-se ar vinoter en e Frans a zo en em glevet evit stoppa ha gouzout e pe zoare e c'hellfent en em denna gwella gant ho bleuj a-enep ar bleuj estrangour kaer ho devezo trec'het e vezont, rak el an Amerik a zo an hanter gwelloc'h marc'had da debeuta na gant an dra-ze n ems ket war-n-han ar gwirion braz a zo laza an noterien Frans.

Enn dra-beonag a zo c'hoaz An Amerikaned ho deuz eur stag a Ouspenn an el hag ar bleuj e ugastou vez breun hep daze. Ar breun a werzer eaz breun pevarzek pe bemzek fur an doun c'hant fur e Frans a rankfe oaskenn he ouz da nebeuta d'an hanter hpa a lavarer ez eus deut breun eus a Amerik da Liverpool e Bro Zaoz breun mad hag a werzer ach eur prz diser.

Drec'h an traou-ma a c'hellfe ar boll da welet eo red anzav eo k dlet ar vro a-hez ha ne c'hallo ket an dud beva pell kenn e Frans, ma na deuer ket a beun leh ae a dumpa ar Republik o vou a-nep kement hini a zo drec'h he c'hostez.

Buez hag Ted Sanet ar Pab vi ix.

VI.

Gaet

Gaet a zo eur gerik koant a bevarzek kant deu, var ribl ar mor Mediterranée, vez leo anter dioues Napl ha var dro tregont leo dioues Roum. Beza eo eur porz-mor hag eur plass a vrezel. Kannadet broiou an Europ a zirelas oll d'ida beu ar Pab, nemet kannad ar Piemont a gavas mad chom er gear Goustonde, e velet eno kannadet broiou protestant evel Bro-Zaoz hag ar Pruss, kannadet broiou schismatik evel ar Rouss, hag oll var eur vouez en em zavent a-enep ar pez a oa great d'ar Pab, a-enep Revolusion Roum.

Ar Pab Pi IX. denet da vana libr a lavk an eskumunegen var bennoz brax ar revolt Ar re-ma ne spounsoet ket rag ar meas anezho ho unan hag e kroennar ac'h embannont a pevar c'horn kear

« 1° Ar Pab a zo c'hoaret divar he oron a Roue. ha n'en deus gour ebet mui var stapoz an Iliz ,

2° Ar Pab a vezo goarantet d'ezhan a liberte a ne red evit kuitaat an Eneou dre hent ar Barakos.

3° Gouarnamant ar stapoz a Roum a zo hag a vezo ar Republik demokratik da lavarut eo, eur Republik e leac'h na vezo ma belek na kloareh na nobleuz er c'hargou. »

Gouzout eo an 23 a viz mezeu Armel an Saill ha Mazzini a oe dibabet ho zri evit bezo trebou ar c'houarnamant E gwirioneg. an dra-ze hallout a ra eiz daouarn Mazzini ar gouzieha anezho ho zri

Eur wech ar Mazzini ma eun raillen eus a Nice eur fouet bouillen zavet Garibaldi jeneral trouplou ar Revolusion en dro d'ganet. da Roum a he heul banneuou bezuz a dud tipetan grad pesketourien en dour tanval hag ho dog greac'h da vn an Europ gant ho rochedou-run Nag a re ; d neaze gear a Roum a lavaroumon hag a dorfejou '

An traou a meret, evel pa vijent lakeat e skrab. Ar c'hastoriou-kaer a oue devet var an dachen *del popolo* dez ar c'harmanet hag an dud a renk bas a zirollas an dud fall var-n-ho evel terajou c'haos-alan

Eun den hag a oa he hano Zambianch meur var eur ueheun malloutereu a reaz kaz reuz an amzer-se Lakaat a reaz laza seiteh beleg pevar-mik anezho er memes derrez Divezatoch oe kavet ho c'horfou en eun toull digoret e koen par din ar Benoazet se e kostez ar jardinal

Kemmesk se, e Frans ar gristenien ho doa doan e velet ho zad en eur stad ken truezus Ar Republik mantret, a zaotas e ranka, evit choum beo, kerzet dre an ieul gwerc'h gant Charlemagn ha Sant Louis Prest sarlen h e c'het hentet Prezidant a Republik Pemp vezh e kasas kaoz an henor se Kaspar ha Sed u-Rollin an dek Rolland, Labarre ha savaig ac ha Louis Napoleon ta daou ge za var seiz milion a votou ta ho toue pevar hanv mil pelrad eur glasa Lamartine n'en deus nemet ugent mil ho ma oa den ar c'hoff bras Eby an daou zal. e ra kin eaz gouzout peh ni a dlie kaoz ar gouno Lavaignac a reas e ar gatholiket promessaou dezez Goarantez a rea heiken ne vije great er vag met d'ar Pab en he oe bet en he erte Ne oue nemet eur pennadik a vemestr a Louis-Napoleon en duze tu ec'h a liberta « Goarantez a rea ne vije lenet urgant ar Pab nag he liberte nag he zouanderez » Hanvet e oue da Brezidant gant tremen pemp mil o a votezou Gwelet a reoc'h dre gemeno ze ne'z-e mankhon ar Frans. Er bratez-se klipeun ar c'honar mamant a oa bet kavet evit sevel a-nevez ar Pab, evel Rose. var he oron. An Autrich hag ar Spagn, treac'h ho unan d'ar Revolusion. a c'houlenne ree ma teuje an oll brosou katholik eus an Europ d'en em gleved etre-z-ho evit re da he stajou d'ar Pab.

— « Ne ket posubl a lavarent-hi. e ra sezel hon Tad Sante , Tad an oll gristenien, da vezo kaset ha digasset gant eun doaroad tud a ze e Stapoz Roum »

D'an 4 sec'h a viz Ebrel 1849. ar c'hardinal Antonel , en hano P° IX a c'houlennas sikour d'ar Pab e Frans, en Autrich, er Spagn hag en oll stajou-a katholik Ol dezi eus eur memes santimant memez ar c'hentan An Autrich a dlie kass he zoudarded er Romagn Roue Napl a dlie mont d'ar c'hrenoz eus a Stapoz ar Pab Ar Spagn a gonnge kemerel Roum Houn-nes oa al koden diwez hag al koen mui a-walc'h Ar Frans. evel merc'h koz an Iliz, a gemeras an tamm laboursoz

VII

AN FRANSIZIEN E ROUM

D'ar 25 a viz ebrel 1849 eun armee a Frans,dan urs ar jeneral Oudinot duk a Reggio, a askennas e Civita Vecchia hag a gemas tar Roum

Kredi hag espet a rea ar Jenera e stje avoalc'h en em zisoc'hi evit spounta ar baotr- ruz, hag he dije gellet mont e kear hep tenna fuzuill na saberen Hogen ne ket eve se e troas an abaden A veac'h zani a c'hara mogeriou Roum e zavont o koula var-n-ho eun doubl a vudeal

Hola ! hola ama ez eus ma, eme ar Fransizien ha kerkent digorel an tan var an Italianed. Ia mes an Italianed a zo krubard Randonnou si touaret eus a Roum deuet e meas kear dre an nor hanvet ne San-Pankras a je mouchomerou guen en eur grial

« Na deo ni mui na dennit mui Er mintinma. evit gour oamp nunvet mes brema, d'an ardaliz ez oamp dreadeur »

Iheuc'h ham zoter kant soudard a de sod ar rak h d'he zetaou ha da vont d'he heul e kear A-veac'h ema ni etaro ma tenner gant-he he armou Daou anezho a de gouz ahcal hag unan dohen zaet er ra gant eun zeon uzuit Neuze e velpt skear a oa ken da ober nemet digeri brezel a reer ha kemeri anez dre oeta

« Kit arsok. a lavare Prezidant ar Republik d'ar Jenera Oudinot ne ket zondarded a vanko d'a-hoc'h »

F Le Gallo,

Person Benozfer

Kemmo an Deputeed d'ar gwenner, 24 a viz Mezeun 1908.

Kaskan an Pab

Ama e welor'h, Bretonaned, ad a feiz, ar stad a ra republ kaned ar Gambr eus a religion ar gristenien a z anechu espern *tregont* milion mar-c'h eget eus ar re-all, kement ha ma a ni bod.

Ar gambr a ma en em gavet da vot *budjet* an alerion diavar. Ete beh bleuz war ar c'hraf-se, ar republ aamus er gampr a choulenn na vezo kuit kannad e ved eus a Frans e-kich ben an Tad-Santel evel ho deuz lavaret ar bronn-ae, kuit-kont-le ber-tikel ha chomanked ar c'hrc anezho

Es i petra e fell dar republ kaned an dra-se? Ne ket samm evit espern an arc'hant mes evit ober par d'ar gristenien, mona ma c'hellint, hag ha n'eta ein ho poaez ha gwasa ar diwar ho c'houst. Selaou a petra a lavarent

Abaoue an amzer m hon deuz d'ehouzet ken a-bell ne dev a ura e-bed ar Frans da gaout digant ar Pab, ne fell ket d'e-omp e ve anavezet dre gannad evel Rouc'h, — ha, hen ar Rouc'h kreiz eus ar bed, pa zalc'h war an douar plas Doue he-unan.

Gouze ar c'homzoù-se, a zisk uet n eus fest na kresken e-bed e speret hag e kalon ar framman-sonned-se n eus ero-ho e gwirionez oamet drouk ha ka-ouni oc'h Doue hag oc'h he religion. Ho deuz lavaret ar c'homzoù a-ma sent oc'h ar Pab a ro eur vez hag eun nemor evit ar Republik a m. en doare-se kenrag d'ar gristenien da enebi oaiah

Pa vez kinnet ho diskarbou gant ar personoù devoted se an a drou Spuller republikan vez mes kaiget gant ar gomzoù-se da zifenn he *rapport* a lugu er gador hag a lavar

« Ama, eme-z-han n eus kaho e-bed eus ar pez a gred na c'hout ga re an ama n eus kaho kemet eus ar pez a zo

« War fell ar Republik a vez eur c'hoarnamant ker re, ne ket d'ezhi ker bel k'ouzi eus ar pez a zo ha ne c'hell den ber nac'h ne an n ker braza eus ar framasonsch ha skeudenn gaffonk

Pa glevont ar c'homzoù-se, ar republikaned framasonsed a oamm a gri a-eu a-hed. Evel chatal en doa ket ne fell ket e-bed anavezi ar wirionez-se. Perak an dra se Kristenien ? n eus ezza ma a ni bet hanvet gant an dre-creen ne ar bevare eus a hon faltaziou ar vro. Ha ma kredont dre ze, ec ar re-ma an oaver brav eus an elekzionerien dre lazhregez an dud vaset e choum hep mont da vot hep tro

An aotrou Spuller a lavar d'ezho war an dra-se

« Stag omp oc'h an Tad Santel dre ar c'hon-kordad ha kenn, ha ma padoe e vezimp stag bleiz, eme a han en deiz ma kerro h an all ang ze a zi eitre ar Pab hag ar Frans dar ho poet l'hekern neuze e vezo h eurus da gaout eur c'hannad e-kichen an Tad Santel rak n eus ket eur a an dedo ket ar c'hoarnamant poan ha poan vras ne-kenn oc'h en em'tifenn. Lavarel a ran ao kaerroc'h, a ve d'ezhan eur beac'h eus ar re zanza gellout harpa nemeu pe-d.

A-rauk distagi doc'h he breiz a zo deuz da glévet dre an trouz a ra al leard d'strapenn, an aotrou Spuller a lavar ne ve netra di-kanne'h aget terri al lamm hor stag oc'h ar Pab, spad ma a d'he gaout da Rouen ar Prins prussian Albert

Neuze eur penn-bleiz a gri eo bet kannad ar Frans o pokei da dreid hon Tad Santel gant rempad ha karantez!

Oh! ra beuzuz klévet pokei da dreid eur zant ma n je c'houz re-pel de ho'c'h! da zadre hesk ki Paul Bert e sje evel a ra ar framman-sonned en ho mistrioù koar neuze ne sje ne-met meuli da ober

An aotrou de Lasagnac war gemer-se, a ia er gador da rugarekat an aotrou Spuller da ve-na prezegel evel eun den katholik hag evel eur gwir gristen. Dre an lamm kaer ma a a stagas an aotrou de Lasagnac e welet, eun nebeud lion ar gaperet mes ne c'hoapa ket a vad pa lavar gou-de-ze

« Ar Frans eme-z-han a vero eurus, pa glévo e fell d'ar Republik anaout eo eur vro ga-tholik. Mes pa z eo evel se perak gwarnamant ar Republik a deu-hen bemdez da zevel a-enep feiz ar gristenien? Pa vezor e penn eur vro hag a anavezer a zo katholik gwarnamant ar vro-se a anavez dre ze ket, n en deuz gwir e-bed da gas Doue eus a skeudenn ar sugale da zerra ar c'homenchou na da gas ar vesen'h ha. anezho. Ar pez a rear a dle beza bevr oc'h ar pez a lararer, mar fell d'ar houarnamant beza respetet

Dwar-benn an dra-se an aotrou de Lasagnac ne ket dez a eahan a c'houez e lavar ar c'houarnamant eun dra hag ez a a-enep kement a lavar e kemenn a ra pe war d'eo gwell e h en deuz ar c'houarnamant diaoul *brittik* anaout eo ar vro, hag en deuz eur gir a eus ar vro. Ar *publik*-se a zo hanvet *oppertunisten* gan ar framasonned, pe-ruk ar bern Jour Gambr ha. pa voa hen

— « Ar pez a ra ene se eme an aotrou de Lasagnac a z skouez he c'h eus soun.

Neuze Mailer de Mont en a gouez ne ket e drouk sant mes e drouk-daou a gav da lavaret, e-touez kalz a draou oil-all n en deuz ar c'houarnamant neuze eur sent politik, klask gouzout gra vad ar re a zo a-enep d'ehan

— Ia, ma vad oc'h oter drouk d'ezho, endra c'hell

An aotrou Spuller a ra soarre ha, a lavar — « Mailer de Montjau ha n ema ket he-unan a mac'h galloud an Ilis Neuze n e couleonan perak e rear kement a vrezel d'ezho »

Digitized by Google

Pion. aotrou Spuller, a ra ar brezel-ze d'an Iliz nemet hemdez ar c'houarnamant hag he frammansonned diskuan., hag an dra ze a reont hep-ken hervez Madier de Montjau, evit gounid gras-vad ar gristenien ?

An aotrou Spu er a lavar ouspenn e lie dont euz ar revolusion ne ket eur politik a gasoun hag a vrezel, mez eur politik a beoc'h

Pe goulz e teuio ar politik a beoc'h-se euz ar revolusion ? Ev , heteg-hen c'houz, ar peoc'h-se ne ket bet gwelet epad an tair Republik a zo bet enn hor bro

« Gon enn a rear eme an aotrou Spuller, ne ve kannad e-bed euz a Frans e-kichen ar Pab. An dra-ze a ve eur *faut*. hier avarst a ran d'am bro ha d'ar republikaned evel-keun

Ama eo reo ret da anaout d'an dud eo eur *faot*. enn eur c'honarnamant ar gwasa hag ar falla tra a rafe. Beteg hen, gouarnamant ar republik en deuz great ha ne baouez hemdez da ober nemet *faotes* dioc'h an d'uill, ha mar daoc'h c'houz eur c'hannad e-kichen ar Pap, ne d-eo hep-ken nemet dre spount rak ar Brusianed. Dira-z-ho, e red republikaned Frans eun eur grena, evel ma red dioc'h an haled eur vanden gisier bihan a ve bet strinket dour dero war ho c'hein.

Ne ket eta evit ar gristenien euz a Frans eo ho deuz daoc'het ar republikaned hor c'hannad e kichen ar Pab e Roum Diodan golo ho spount rak ar Brusianed, e klaskont hag e klaskont *trompla* gwenoc'h a ze ar bobl katholik a vezo tavaret dezhan pa deuio mare ar vot gwelet a re. pegement e respet ar republikaned ar religion. pa ho deuz daoc'het en despet d'un dispign bras-se, er poent ma voa ker berr an arc'hant. kannad ar Frans e-kichen ar Pap

Klév kristenien. ar re a iounko komzou evel ar re-ze. a c'heller lavaret a zo frank .ou. gaou ho gouzouk ha ne zi-kouezint ket. dre eno, e ve bet stoket ho fuon er wezen beha

HIRVOUD HA HOC'HADEN

D'am migneon, G. P

Kiec'hier Plougerne ann de-ze
A sonc sklint a sone ge.

Eur bugel bihan oa ganet.
Ha d'an nuz a oa kaset

Gant he zae wenn. hag hen ker koant,
War he benn dour he vamzant.

Hag hen ker koant. étik Doue,
Ha kaoc'h he dad a drede

Trema. a rea kalon he dad ,
Hag ive kalon he vamm vad

Kalon he vamm vad o wolet
Hec'h mabik d'ar gear distroet

Hec'h mabik distroet d'ar ger
Hag hen gwir rugel d'hon Zaver

An oa a lavare neuze,
E bourg Plougermeur, pad ann de

Neven i vad d'an daou bried,
Ha d'ar bugel neve ganet.

'Mel eur vran du, hon-nez na re,
Hag eunbeg an derven gane

— Goude sioul-amzer, dar-avel ,
Goude levenez. garm ha goel ,

A-beun eun tervez goude.
E Sone e c'hloc'h war ie goste

E-leiz a dud barz ar werad
E-tal eur séz neve ton ie.

Tro-war-dro hirvoud ha daelou
Ken e strake ar c'halonou.

Ha ken e savare ann oi
Oiruu Jode. na pebez koll !

Pebez koll, pebez kaloun !
Bet troez ouz ann emzivad !

Hag ar vran du beg an derven,
A ziskane he c'hanouen.

Lavar, gwirion. eo al lavar
Eur c'hoi n erru ket hab he bar

Tévet bron du mar em c'hredet
Eur gwa -ganaouen a ganet.

Hag ar vran, lec'h tevel, stouaz
Na rea met kana gwas-ne-was

Ken a vo deu c'houec'h vloaz enn dro.
Ar bez adarre ztgoro —

Ha pa oa pemp bloaz tremenet,
Da dad oa kaset d ar werad

Da dad oa kaset d'ar werod,
Ken meo oud gant da c'hoarezed

Gand da c'hoarezed a oele
Ha e. bugel a rea ve

D'id-ze. ma mignon ar werz-man
Savet 'tre hirvoud ha goervan

Savet gand barz ar re varo ,
A gar he Zoue hag he vro.

A gar ac'hanoun ma mignon,
A c'hoz a gar eur gwir Vreton.

Karout e ra ac'hanoud-te
Rak oud bet gwasket gant Done

Rak oud bet gwasket a c'hlac'har,
Dalek oud deut war an douar

Kouet da dad, kollet da vamm,
Bet zo war n-oud-te poan spered,
Ha mar zo bet, n eo ket torret.

An oabl zo terval adare.
Kargat an amzer a arme.

Krozal tear-spontuz ra o avel
A-oz da zouar Breiz-Izel,

Ha Breiz-Izel eo da Vamm vro.
Ha me giev morzol ar maro

Morzol ar maro aremel,
O trouzal-stard war boc'h arched.

Hag ar vran dic.eg an derveo
A gan hepred hag evel-hen

Pell-amzer-zo. oun barz ar bed
Ha kaz a draou am euz gwelet

Gwelet am euz brug ha lan glaz,
Leac'h velann breman kentou braz.

Gwelet am euz koat penn-da-benn,
Lec'h zo bremañ parkad el gwenn.

Gwelet am euz eur Vro zante
Hag he iezhaovet Breiz-Izel.

Bremañ velan eur vro dibenn
N oulzon pe-lec'h eo ed e-ben

Na velan ken a Vretoned
Tud neb a-zao ne oant ket.

Ha te a giev ma morgoen ker,
Leo ar Vretonaned e karer ?

Breton, eun-ha galon a eo ker
An neb na danv a klevet

Yeo ker breton neb na danv
Ar Varzed koz zo-ker e ma

Nnous pioh a grogo enn ho zelen,
Ne ho zelen skliston aour meien ?

Arabat goelan ha laret
— Na zavo ken a Vretonned !

Neb ze bet glazet gan ar boan
Hen-nez zo kreñv dre pep-unan,

Dreist pep-unan hen-nez zo kreñv,
Pe ner he lac'ha he fenn he gienv

Hen-nez a c'hal pa ar he benn,
Hag a denn e bouek war an delen.

Pa lar he benn a zav eur zon
Hag a sak tan barz ar galon

Ehanz kalon ar Vretoned,
Evit-hu na vezab skornet,

Ken tear he vouez ha mouez ar mor
Touez ar c'hervek war lez Arvor

Pa sav he vouez, barz an avel.
Kreñan ra douar Breiz-Izel.

Ma magoen te zo bet glazet.
Mar zo bet unan war ar bed

Kemer eta neuen Marz o,
Pe komer c'hui Tal-lez o

Pe velen ar barz Lwarc'h Hen.
Ha sav gant-h eur ganaouen

Eur ganaouen hag a vo kemm
Hag a vroudo evel eur flemm

A vroudo ru ar Vretoned.
Ken e savont diouz ho c houskot.

Ha mar na zibunont ket c'hoaz
Kan ha kan bepred gwasoc'h-gwas

Doue a lalveo-ze d'ul-lu.
Ha Sent Breiz Izel ra ive.

Son ha son ta gant da deion
Ha va Breiz Izel gra pedon,

Ped va Breiz-Izel a galon
Ha ped eus ar fe warnon.

Dewal ankouez gwesch a-bed
Da dad da vamm zo er vered !

Pen ha ped ve tro ha tro,
Va barz môret ar re varo

Evel-d-oul-lu. bete merse
Hen a stourmo va Breiz-Izel

Iann Gwasnou

Kerzu 1883

KELRIEK AN ESKOPTI.

An aotrou Le Mogc superior ar Sim near-Bilan e Pont-Croas. a zo hanvet Chaloun euz ar gathedral e Kemper

An aotrou Derbeoc'h, professour er Siminear-Bihan, a zo hanvet Superior ha Chaloun a enor

Setu ama war-lerc'h hanvion an aoaded aonaok en iouz resevet ag urzion saer ar zadorn, 22 a viz kerzu.

Hetegel.

An aotrounez

Ga ngaul Francis, euz Douarnenez
Gra l Iouen-Vari euz Montrouez
Leon, Lois Vari euz Kaste-Paul
Mague., Iann-Lois euz Guimgiau

Ar. Ier

An aotrounez

Gadon, Josef. euz Kastelnevez.
Cubert, euz a Vrest
Henry Frances, euz Guipavas.
Abjean-e guer Iouen, euz Plouneour-Trez
Bardoun Frances. euz Relane
Bians. Iann-Lois, euz Lambezellec
Bolzer, Lan. euz Louzevenn
Bozec. Frances-vari euz Lothey-Landrenel
Breton Iann-Var euz Gueaan
Loaslr Albert, euz Kerner
Gendro Josef, euz Conk-Leon
Gillard. Iann-ari euz Treneve

Goudédranche, Iann, eux Cleden-Cap-Sizun
Hamon. Jakes. eux Tamé.
Jacuen, Iann-Vihou, eux Eskibien
Kervella, Anton eux Plougastel Daoulas.
Ar Foll, Jakes-Vari, eux Logonna-Daoulas
Le Meur, France-Vari eux Sant-Divy
Lormier Paol-Vari eux Sant-Salver (Brest).
Magueur Iann Vari. eux Lannilouarn.
Mevel Herve-Mari. eux Plouneventer
Moal Bernard. eux Kastel-Paol
Moysan, Renan-Vari, eux Kastellin.
Rolland Loïs-Frances-Vari, eux Bodilis.
Scour Iann-Loïs, eux Plouneventer
Soudtre. Iann-Vari. eux Sant-Sav.

Abostoter

An antroupez

Beirom, Iouan-Vari. eux Cléden.
Corre Herve. eux Plougourvest
Le Roux. L J M eux Kastelnevez.
Marzin, Albert, eux Sant-Melani-Montroulez
Colleter, Visant, eux Plougasnou,
Gouzard, Iann-Iouan-Vari. eux Pleiben.
Kerzil, Herle eux Ploare.
Le Bihan, Stanislas eux Kastel-Paol.
Le Pape, Frances-Vari eux Landivisiau
Lesvenan Per-August, eux Plougonvelin.
Mear Paol eux Sibiril
Normand Iann-Vari. eux Primel-g
Pedel. Visant, eux Loperhet
Pennoadu Arsène-Vari eux Ploare.
Simon, Nicolas-Iann-Frances, eux an Drenec.
Talabardon. A-F-M, eux Kastel-Paol

LÈZEG-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA, AR SKOL DAN VOMS,
AR SKOL LAÏK
HEP DOUE HAG A ENEP DOUE.

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall. eur priel fall, eun tad fall: ar re c'henta euz an dud difeiz, hag an divéza euz a dud he vro.

Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall ar vro a selo da goll.

Louar eun Eskob e homs euz a lezen skol Ferry

TREDE NOSVEZ.

AR SKOL LAÏK PE AR SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

« Jules Simon a lavar ivez er Senat ha, hardiz a-walc'h omp da lavaret hano Doue. Kredi a reomp e Doue hag eur vez oa d'in. me rejant koz euz an Universite, gwelet tenna hano Doue euz a lézen ar skol genta a rear d'ar vugale.

« C'houi, eme eur senatour-all c'hoaz da Ferry ha d'he frammansouned. c'houi ne ket lezennerien oc'h, c houi a zo *tirantal* ha *perzekutourien* ha dre-zo. *den ne dle sonti oc'h ho lézen.* »

Lézen-skol névez Ferry evel a diskas gwelet hoi brema, dre gomzou ar senatourien, tud koz ha gwisiek ha kristen, a dorr pep liberte, pep egalite. pep lesaded, pep justiz

Nann, kant gweach nann ne ket tadou kristen e vezo ar re-ze ne zalc hint ket ho bugale ha ne stourmint ket oc'h ar lezen villiget-ze gwasoc'h ha startoc'h eget oc'h eur vleuzez kounnaret

Warlerc'h eur vleuzez ez ear gant fuzuilhou gant lérier honarn war-lerc'h lézen skol Ferry n eus ket da redeg. ne deuz da ober nemet derc'hel ar vugale er gear ar re ne c hellont ket ho c has d'ar skolioù. dr skoliou ar frered hag ar seurezed

Laou an Heder - Ar pez a glevomp gan-e-hoc'h brema, Jerom, a ziskouez skleroc'h-skiera n'ho pa lavaret a-raok nemet ar wirionez

Andre Penoaer — Ne lavaran ket pell dioc'h eno. na ve ar wirionez gant Jerom ha gant ar re holl e dion gampr Paris ho deuz komzet a-enep al lézen-ze Ar pez a lavaran brema, ao e karfen ivez klévet petra eo mennoz an Eskibien drwar-benn lèskol nevez Ferry

Jerom Pur An Eskibien. Andre. n euz ket unan ann ho zouez ha n en defe ket skrifet a-enep al lozou fall-ze d'ar gristenien euz ho eskopliou. Labour am befe ma rankfen lavaret d'e-hoc'h ama an hoal alian man ho deuz roet d'an tadou ha d'ar mammou d war ho fenn

Evelato, amezeiou, pa fell d'e-hoc'h klévet, e lavarin eur ger-bennag euz ar pez ho deuz skrifet. Setu petra lavar unan anezho da genta

« Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall, eun den fall, eur priel fall ar c'henta euz an dud difeiz hag an divéza euz a dud ho vro.

« Ar bugel hep Doue a vezo eun den zaouank dirol ha direiz he vuez, eun den hep konstanz, eun den koz diremorz ha, war he zremenvan, eun den heb esperanz,

« Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall ar vro a selo da goll.

Setu ama petra lavar eun Eskob-all

« An lézen hep-ken e deuz galloud da c houarn an eneou

« Eul lezen hag a fell d'ezhi kas Doue kuit euz ar skol a zo eat lezen nul.

« Euz a Zoue, euz he berz ha digan. Doue hep-ken e teu pep gwir d'an dud, Doue a zo dreist pep lézen

« Oc'h Doue eo senti ne ket oc'h an dud a ra lezennou a-enep Doue.

« Ar gerent, eme eun arc heskop. a rank. dandan boan da bec'hi marvelamant ha d'on em zaoni evit biken, difenn feiz ho bugale. »

(Eur pennad-all eur weach-all.)

Ar Merer G M'LIN.

Kemper, moullet gant AR DE KERANGAL.

MAOUNTERVED BLOAVEZ. (N° 4) AR ZADORN, 5 A GENVER 1884

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR CRISTENIEN, AR GWIR VRETOUNED

PRIZ AR GAZETEN, HED BLOAZ,
Ar Finistèr ... } 10 scoed.
Ar Morbihan
Costez-ar-Nord.
Ar rest gant ar Frans 7 fur.
Ar brezon all evel gwir ar post.

N'eus kan Mestr, na kan Roue
nemet hor Zalver Jezuz, Doue.

An holl kemmanchou a dle kas gwall da ber'hen ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL hep-kuit.

Evidon hervez e tle bezan kaset bivizikan an holl arridou da bakant war ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 1 rue Grange-Batelière, à Paris est seule chargée de recevoir les annonces.

AR BREZEL

Ali ta o vrar ar re en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz *gant ho d'he ret da lenn ean dro d'ezho d'ho c'herent d'ho mignouned, d'ho amzerien, ha dreist ar re all, d'ar re anezho a ano-ezout evit bezan republikaned Eur republikan, mar en deus tkant c'hoaz a c'kalz. eun deu pe zeiz, gwelet ar scrionez ha parea dioc'h he glenred.*

Kemper, 5 a viz Genver 1884.

AR BREZEL
ha ne ket ar vrezel eo.

An dra-ma war-lerc'h a lenner ar gazeten c'hallek *Figaro*

Brezel a zo ne c'hellez ken her nac'h.

Eun dervezion divèza-ma, ar Gambr a votaz e doa fisianz e Ferry, hag autronoz e tigore ar brezel hor c'hasa ne par deo da be-zeac'h na bete pegeid.

An dra-ma ne ket eur c'hoari vihan eo,

Ar boro Gambetta ne glaske netra nemet ober brezel Ar Republik, a lavare heo e deuz izomm da gaout gwar, hag evit digas ar c'hloar-ze d'ezhi, e pegne war he varc'h rumm da glask rual oc'h an holl enn Europ enn Afrik hag enn Azi, ha zo-ken beteg enn nor oc'h an Aotrou Doue Brema e c'hoar mad en deus kavet he vesar

War-lerc'h ar gorn eat da zeski skuant re-zivezad ez euz choumet dio'ted-ar, he skolaerien war ar politik brao a rea. Evit-ho evel ent han. eo red d'ar Republik ober brezel, rak ar peoc'h a laz ar republikaned oc'h en em zispenn hag oc'h en em zrailla tost ha pep re-e-ho.

Ouspenn-zo. Ar republikaned o welet ne c'hellfont ket re d'ar vro an eürusted hag al liberte ho doa lavaret, na ken nebeud avez rei Frianz da zen e-bed enn ho gouarnamant,a anavez ho deuz izomm da zistrei ar spered jou dioc'h ar revan a gouez dre ho kerz a bep tu war ar vro

Evit dont d'ho mennoz neuze evel oc'h daro torfetourien braz a ra eun eil torfed evit kuzat ar c'henta hag ar gwasa, ar republikaned a glask pep digarez da ober brezel

Brezel a zo eta, goude brezel Tunis, brezel an Annam, orezel ar Ch n ha brezel Madagaskar brezel a-beil, brezel dispignoz, brezel hag a c'heilfe digas brezel a dost er vro. rak gant ar Republik n'hon deus ket da glask mignouned nemet da gaout enebourien enn dro d e-omp. Diskuiet eo moot da ober brezel tr- mi leo dioc'h Frans, pa c'hell beza red d'e-omp. warc'hoaz, stourm oc'h an holl enn dro d e-omp evit difenn hor liberte hag hor buez

Mes, kavet mad Bretouned, ar Republik e deuz izomm da ober brezel, eval gouarnamant. pa ne c'hoar mui e pe-leac'h zanfnet ken, hnavet ma z eo er vro gan- he diskiantérez hag he d spignon foll Ar Republik e deuz -zomm da ober brezel, ne ket bep-kenn et . en em zifenn di-oc'h an dud onest a zo holl skoaz gant-hi mez c'hoaz ha da genta evit en em zifenn dioc'h ar revolusionerien ne gaoant nemm emaint o klask he bunta war he fenn

Setak kement se republikaned ar c'houarnamant a ra orezel evit tud dall, o kaout d'ezho e temp ho mod ne'hano. ha pa z afe ar vro a-bez da goll

Ar Chi- eme republikaned ar c'houarnamant. n eus ket gwall bell c'hoaz, ar Chin ne dalv ket ar boan e ve hano anezhi. ar Chin ne dalv netra.

Brema e vezo gwelet ha ta.vezout a ra. eun dra-bennag

Ar gazeten c'hallek republikan, *la République française*, a rank anzav brema e zeuio malenrion braz euz ar brezel-ze, hag ar c'henta eme-z-hi, eo dre ma z euz kredet re-eaa ne voe netra ar brezel-ze d'hor soudarded-ni.

Mes, piou a zo faziet e kement-se ? Piou en deuz diskouezet penn he zkouarn azen ? Piou ? nemet ar republikaned hor. enn dion Gambr Paris, hag enn ho fenn Ministred vrao ar Republik, o vont dre roudou ar boro Gambetta.

Kleet brema Bretouned, petra lavar c'hoaz ar memes gazeten republikan

Digitized by Google

« N'hor bije bet kavet fall e vije bet goulennet gant Ferry hag e vije ouspenn ugent milhoen evit ober brezel an Annam hag ar Chin. »

Ha ne ket an dra-ze anzao n'omaomp ket tost da lost an dispegnou a veze. Red e veze soudarded-all, red e veze kals-brezel-a. red e veze milhoenou-all a-rok ma c'hallomp mad dioc'h follentan ar republikaned hor gouarn hag a zo oc'h hor c'has da gol da ouz vro n'eo anavezet mad gant den e-oed.

Lod a zavar e teuimp a-benn da drec'hi ar Chin. Met ne ket eno hep-kaou eo ema ar c'hoari zo a-benn pell e vezimp-ni trec'h ha pegement a gosto d'hor beo a c'hoad hag a arc'hant ?

Ev i trec'hi ar Chin e vefe red lenna ouz hon armou kaer a zoudarded da gas di soudarded hag a ve kentoc'h ho flamm evit hor bro, ma ugorfe evel a c'hell ober mouez ! brezel e Frans epad brezel ar Chin.

Setu eno oc'h petra eo takaat evez, hag oc'h petra ne zell amm ar frammasoned a zo e penn gouarnamant ar Republik. N'ho deus ket an nor zo hen da anavout e c'hell se bezan brezel er vro. Tud fallakr ha diskiant c'hoari a reont gant an tan evel bugale gwarel hep gwelet e c'hellfant lakaat an tan gwall da gregi.

Armou ar Prus hag armou ar Frans a zell a-gorn an eil oc'h egile eur pennad bras a zo. Mar d-eus bremañ ker kreñv ho doa e vefe tud petra a c'houevfe ma stammfe ar Bruss anezi war h-omp, pa ve kaoz eus hor soudarded er Chin pa na ve mui da stourm ouz-ho na kemend a dud, a ganollou hag a gezek. Spountus eo soñjal er brezel-se a zo bouiskoude evel kounteet ar vuiereuerez a-zoñd hor penn.

Bremañ gwelomp c'hoaz pe gemm a zo etre hor bro hag ar Prus. Ar Prus bremañ a zo ker kreñv ha ho deuz an holl bobl eus an Europ aoun rak hi a-raz ne deuz aoun rak den, dre ne deuz a ve lavaret, enebour e bed ar bronoz-all a glask ober alliañs gant-i. mez hini e-bed avad ne glask dont da c'hoari ouz-hi.

Ar'hano eo eus gwelet, ma defe c'hoant ar Prus, eun darvez-bennag da ober brezel da ho-ma pe da hen-nez, e c'hellfe eno eun taol kas he armou a-hed eno tu ma karfe.

Hag ar Frans brema, gwelomp e pe stad ema gant ar republikaned a zo eno he fenn.

Da genta, ne c'hellfer ket lavaret e ve bro e-bed ema Europ evel-omp, pe welloc'h, a c'hoantafe dont d'hor sikour ma ve red. A-nep d'e-omp a-vad ema an holl hag ar re dosta nemet ar Spagn martese, a ve ganet ar re genta da zammet war-e-omp, ma vemp e brezel oc'h unan pe nean.

Lakaomp brema eo armou ar Frans ker kreñv hag armou ar Prus. Met eus hon armou-ni eo red lenna soudarded da gas da Tunis, da Alger, d'an Tonkin, soudarded hag a no eur gachen vad anezho.

Lakaomp c'hoaz e vemp e brezel oc'h ar Prus. Ar Frans bemde a rankfe distag eun armé da zarbenn an Ita. hag eun all dioc'h tu ar Spagn martese. An armé a choumfe goude a rankfe derc'hel penn oc'h armou ar Brussianed a ve kreñvet, met doare ze, dre gaz eus hor soudarded d'ar c'hi.

Setu e pe stad vrao omp lakaet gant ar republikaned ne welom eun dro d'e-omp nemet gripejou antellet, na gleñvomp nemet ober goab ac'hanomp, ha gounidenn hor flastra.

Er stad se, n'eus enn-han nemet danjer a bep tu evit-omp, eo e kasomp ama hag a-hont ar pez a vefe a choanm gan-e-omp, talvoudegez eun armé vad, an hanter eus hor lustri-brezel o vont d'he hanl.

Ha ne d-eo ket en doare-ze eo e ra'hondor eur vro, hag a koller kemend vad e denz ?

Met ne ket echu. Bro Zaoz d'ar-hi kolonioù a-leiz, Bro-Zaoz, pa garo, a c'hell mont evel se da ober brezel a-hel rak eaz eo d'ezh, kas bevans hag armou d'he zud n'eus fors e pe lec'h e vent. Kre war vor n'eus ket ker kre hag hi er bed, mestres dre-ze eus an hentchou-mor heb aoun rak brezel eun dro d'ezho, pioc'h a vefe out hi da gas sikour d'he zoudarded ?

Ha n'a zo evel Bro-Zaoz evit mont da ober brezel kend ali ? Ha n'a zo digner d'omp hen, ar mor braz eve da Vro Zaoz ? Dioc'h an tu-all o klask gounid bro-nou a zigas nec'h hag oar pe jalouzi da Vro-Zaoz ha d'ar Frans ha kredi a reomp-ni ne c'hell ket an daou re ma vez-omp da gas sikour d'hon tud mirel ouspenn oc'h hini eus hor lustri da zont, ma ve red da zifenn hon notchou hag hor porsuni-mor ?

Setu azo. Bretonned, traou hag a zo da lakaat evez ouz-ho, traou ha n'eus ket a c'hervez ouz-ho, traou n'eus enn ho nemet skuiñ skuiñ a-wale'h da welet da neb ne reo ket dal.

Ha ve lavaret mad ar wirvoud e weler kaz hemdan da ospitalioù ar re zot, ma hag ho deuz mui-oc'h a-benn eget n'ho deuz brema Mestred gouarnamant ar Republik.

Mez red e vez d'ezho distrui daounagad ha spered tud ar vro dioc'h an diaman hag an direiz ho deuz lakaet e pep tra c'h hag a welont brema evel hualoù o sifet out-ho da vont war a-rok. Evit an dra-ze eus an hualoù-ze, n'ho deuz ket ar nemet ar brezel, a reont, anezhan politik ar c'holonioù. Ear politik brao ha ne kwit.

Goude lorañ ha frigal kemend vad e zo ar vro diabarz goude ter kemeet lezen vad a zo eun ho rank gouzoc'h diskar pep derz rivina al labourerien donaz ha tud kement kommerz a zo goude holl arc'hant ar vro hag ober d'ezhi eun dle spountuz, brema pa ne c'houzout war he da tres ken na pennad en em denna eus eur gudenn e vez eun

ha nemet frenz ha fuilladek great gant-ho, ho deuz klasket ha ne c'helljont ket kendereiñ eur pennad c'hoaz da vera ar vistri oc'h henilla alies ar bern mil iget ho meuz Neuze ho deuz soñjet ober brasel hep gouienn a ar vro.

Ia, ia brezel a rank bezañ eme-z-ho. n eus forz war le zigarez gaou e ve hor gevier a zallo ar bobl, evel bete vrema mar gouromp ho lavaret kre hag hep rusia hor gevier hon dalc'ho enn boe e bargou, hag e c'hellimp. dre-z-ho. gouarn c'hoaz ar Republik evit mad hor c'horf hag hor godellou

Petra ra-ze kaout brezel ha kaon ? An dra-ze a zo iod ar bobl ha ne zell ket ouz-omp ha pa rallfe goad ar zouvarded evel dour ar sterion. ni walc'ho hon damarn gwenn enn-han enn eur c'hoarzin goab Petra ra-ze ar vro d e-omp-ni, ha pa ve enebourien enn dro d'ezhi oc'h he spuz da c'hortoz ar mare d'he vouga ? Ni ne vezimp ket pakef e-touez ar gasal. ha kaout a-raimp eur c'horn tro gouilo-bennig da dec'hel ha da lezel ar Frans d'en em zifoilla. apad ma vevimp enn hon eur. Ene-omp-n kenta a zo no endra c'hellimp chouiñ e beg ar skeu vraz da c'houarn ac'hano, evel ma karimp. eur vro hag a zo en em roet d e-omp hag a rakeomp, dre-ze evel hon tra dindan hon zreid

Setu Bretonned e pe soare e koma hag e labour frammasonned gouarnamant ar Republik Ha ne ket evit bezañ gounarnet ha renet gant-ho eveI-se eo en deuz ar bobl votet hep tro ev republikaned ?

Brema e vezo desket skiant d ezhan tre ar boan an devezo, ha ne vezo ket espernet d'ezhan. e c'hell kaout fiziañs ne weitalo ket d'ezhan an amzer

Gwechall ar Frans a roa punvidik a-walc'h evit paea he glour brema eo kastaret o paea kerioc'h he disenor hag he rivin. dent d ezhi eur ar vod evit republikaned hep-ken

Buez hon Tad Santel ar Pab Pi IX

Nebeud amzer varlerc'h en oa en dro da Roum, 25.000 soudard a Frans.

D an deiz kenta a viz Even 1849 e komeront an dour-gelen Pamph hag Orsini, ha memes tra Sant-Pankras a roa gouskoude dismantl gant Garibaldi he-unan.

Pi IX a venne ranna he galoun herezh ma soñje er brezel-se Pec a reas ar Frañsizien en han hoas da espern muia ma heljent ar bobl a Roum, an tiriou hag an tiez ker kaer a zo enn-hi. Selaouet oc he bedeu. An hini a goumande neuze ar jenie. ar jeneral Vaillant a zifennas tenna gant ar c'hanolioù. nemet var ar bontonardou (bastions). D an 29 eus ar memes miz. deuz gouel Sant Per ha Sant Paol ar Frañsizien a rea e kear Martin ha Garibaldi a roa eul da gazel.

Rak-tal, Oudinot a ra kass alc'huezioù Roum d'ar Pab Pi IX Ar c'horonel Niel, chef d'etat-major ar jeneral Vaillant, eo a gargas eus ar c'hevridi kaer-se

« Koronel, a lavaras d'ezhan Pi IX, varnn ar Frans ez oa atan troet va daoulagad. Ene edo va esperans Daoust ne d-oa great d'in neb promesa, gouskoude va c'halonn a lavare d'in e dije roet evit an lez. pa vije deuet ar poent he arc'hant hag he goad. Kaeroc'h zo-ken e deus great Ober he deus great d'he zouvarded kalonnek ha hirvidik kemeret pasianted hag amzer evit na vije na diskrujet. na goal lakeat ar gear a Roum, tenzor ar bed-oll

« Lavarit, eme-z-han c'hoas. d'ar jeneral Oudinot. d'ar jeneraled-all a zo dindan he urzd an oll offiserien ha d'an oll zouvarded ne hallin birviken ahaon. mad anoac'h ar vad ho deus great d'in Il vezhen e pedin c'hoskor b c'hoas evit ma prospero ar Frans Ne lavarin ket e karin muioc'h ar Frañsizien , nan n her grin ket Kement-se a ve promet eun dra hag a zo dreist va gaiout Ha c'hui koronel. penaus e bakoezin-mo e-hoc'h an nmn vras am eus evio-oc'h ?

« Tad Santel, a savar ar c'horonel Niel, ma a vezo laouen braz hag eürus. mar plij gan-e-oc'h rei d' n ha d'am frien eun dra bennak evit kaout soñ, ac'hanoc'h.

« Set. a savar rak-tal Pi IX, en eur asiñ d'ezhan eur chapeled kaer aelu aze evit ho pried kristen, ha brema. selu ama evit ar zouvard kalonnek hag en eur gomz evel-se e stag var he beuliriñ kroas Sant Gregor kaera kroaz a ro ar Pab

Ar jeneral Oudinot a reservas eul lizer skrivet gant P IX he-unan , ar pez a zo eun lenzor eus eur famil grisiañ

Petra bennag ma sebiante an nor digor frank d'ar Pab da vistri d'he gear a Roum, Pi IX a gavas guelloc'h gortoz enn nebeudik c'hoas

Louis Napoleon a roa neuze Prezidant ar Republik e Frans Kass a reas ar jeneral Rostolan d'an Italie ev , kommandi an arme e plas ar jeneral Oudinot a soñ bet ker mall ha ken habil Er memes amzer e skrive da Edgar Ney he vreac'h deuz. eul lizer great ev , beza embannet e Roum. lizer diroupet he deuz a zistegans evit hon Tad Santel ar Pab Hervez ar lizer-ze. ar Pab ne belle distroi da Roum, nemet pardouni a raffe dre an lezen a c'hras da gement hini bihan pe vras, en dos klasket ober drouk d ezhan hag her c hasset er meaz eus he rouantelez.

Goulen a reas c hoas ma na vije birviken na cardinal, nag eskob. na belek e kerg nag e plas evit afferiou ar c houarnamant. Oupen-ze. e vije reiz kemerel evit renta ar jusus ha gouarn skajou

ar Pab, ar *C'hod Napoleon*. ar memes hini bor bess e Frans.

Ar jenerat Rostolan a reñaas kaus eun heorelep skrid d'ar Pab, hag a roas he gilez. An autrou de *Corcelle* kannad ar Frans he Roum, a roas eval-d'ao

Pi IX a ouientas derc'hel mad d'an oll gurioù en d-ou var he stagou. hag a zakoezas sklear evel an deiz, e roe muioch a liberte en Italí. eget na roe neuze e Frans ar Republik

Kambr an deputeed e Frans a manavas a-bez al lizer skrivet da Edgar Ney hag an autrou Thiers a c'houlennas digant-ho ma vije roet adarre d'ar Pab ar gurioù en deus dre-zraok evel Roue. Neuze c'hoaz, Montalembert a reas ar gambr-ze eun diskoura eoz ar re gaera.

« Pa vez red da eun den bennak, eme-z-han, stourm ouz eur vaouez, ma oe d-eo ket ar vaouez-ze eun druilleu n'eus ket nac'h da gaout zoun ras-han. Rag ar c'hreg a lavaro

« Mar skoit, va mignoun, e koliot oc'h enor, hag ar victor n'he pezo ket. »

Mad 'an Iuz santel, n'eo ket eur vaouez. Kaer-roc'h eo c'hoaz. An Iliz a zo eur vamm

Ia, gaer eo ha gaer e chomo Galloud ha nerz an Iliz a deu eus he zompladurez memez

Komzou Montalembert a reas en eun taol-kount bro ar Frans. ha Pi IX a hellas distrei da Roum. libr heb ober an distera promessa na reseu kondaonou e neb fesoun

P. Le Baye,

Person Kemmaer.

(Eur pennad-all eur weech-all,

Diwar-benn ar c'helennou ar c'hommunion kaset da viz maé 1884.

Mad eo d'e-hoc'h, Breiz-Izelaouyen, klevet eur ger c'hoaz diwar-benn eleksionou ar c'hommunion kaset da viz maé ar bloaz-ma, dre oul lèsen névez graet gant ar rammansouned

Eur gazeten c'hallek republikan *La Vérité* a lavar war an dro-ze *ar wirionez* d'an holl ha n'eus netra ker kaer on ker mad da glévet evel ar wirionez en amzer m'ema ar gaou o ren ar bed.

Selaouit ha klévit mad

« Netra a-bed ne c'hell ober kemen, a c'haon oc'h ar Republik, eget an dud a zo brema galloud ar c'honarnamant eitre ho daouarn o klask, war ho meno. renta servich d'ezho. netra a-bed ne c'hell bezà kouiz a ar re a zo a-benn ar Republik evel kas eleksionou ar c'hommunion da viz maé 1884

« Da genta. an appell-ze a zo a-berz ar c'honarnamant anezo dirak an holl ez eus zoun rak mouez ar bobl, pa ra gred ket dont dirak an eleklourien

« Ne c'hell den faziа e kever baro al lezen a c'houlen ar c'honarnamant birio digant ar Senat. Al lezen-ze a zo lezen ar sponet hag an disfizians. Al lezen-ze a vezo voiet birio. a lavar sklear e pe stad ema brema *effrous* ar Frans gant ar c'hollon a en em gave dioc'h brezel ar Sao-Reol, gant an arc'hant a zo aet re-verr er burjet, ha ne ket krenki a raio bemdez al lezen-ze a zisklouez ne gred nag ar c'honarnamant, nag ar Senat gervel brema ar bobl da vot.

« Biskoaz, e Frans, n'eus bet great lezennou ar seurt-se. lezennou a zo aiao sin ar revolusionou. nemet pa vez ar vro en eun danjer braz-meurbed. Ret na ve eleksionou a zo bet great hep tro ma en em gave eun tra vras-bennag pe er vro, pe er meaz anezhi. Epad breze ar bloaz 1870, ez euz bet daleet, muia ma c'heliet da ober an eleksionou ha gwe-oc'h an bet evit ar Republik ? Ha brema, war he seurt abek vad ec'h appelier anezho ?

« N'eus ket eun depute nag eur senateur ha na lavarfent ket, pa c'houlenner ont-ho perak an appel-ze « Ha hez e c'heller sonja ober eleksionou er 36,000 kommun euz a Frans. epad ma weler kement tra a zo o vont ker fall eun-dro. gant eun néchamant ker braz er vro e-unvez an holl, hag er meaz ar vro gant trouz eur brezel a-bel a raio e pep giz dar bobl muioch a zroug evit a-vad ?

« Bez e c'heller lavaret ela n'eo lezen nevez ar c'hommunion a zo brema dirak ar Senat. nemet eun digarez fall da c'houm hep gervel ar bobl da vot. Bez ez eo evel eur wiad-k nid pe vezo den paket enn-hi nemet gouarnamant ar Republik

« Eno eo ema an drouk. Ar re a zo o labourat a-enep ar Republik, a lavaro gant gwir-abek e vank sklear al lezen-ze n'eo ken ar c'houarnamant evit chunm ano he zav hag e koneso enn he boul gant an distera stokadeu en defe evel eun ti koz fraillet ha hompronet holl he vogerion. Ar re-ze a vezo joa enn ho c'haloun o weled ne gred ket ar c'houarnamant mui. nerak ar vro. a c'hoar er-vad a zo droug enn-hi eun dàou-daou hag a kreiz,

« Mar deuz aoun brema o c'hervel an elektourien da voti e vo muioch c'hoaz e miz mae. rak er stad truezuz m'ema ar gerion Frans e pep leac'h, ne ket gwenaat tamm a raint a-benn nemed etre daouarn tud n'ho deuz na skiant. na gwirioneg e netra

« An holl a c'hell kredi zo-ken e vezo gwasoc'h eget na d-eo brema stad ar Frans pa rankoe gervel an elektourien.

Selu azo. Breiz-Izelaouyen, ar wirionez lavaret gant eur republikan a war-benn gouarnamant ar Republik gwirionez hag a zisklouez, nemet d'ar re a zo dall ema ar Republik a dregarez Doue ! o kostez-kaer war he zalarou divèza. Ne ket re-a-bred e ve trumpet he c'harr evit biken e gweled al

lagan hennez e deuz digoret hol holen eno hor bro !

Malloz d'enho, ha hevet ar Frans !

Evit an ed ar bloaz 1908,
hag an arc'hredi agrikolo e gar.

Ma vije al labourerien-douar er stad ma a oblont bremañ en em gavout mibien blijadurius, pell an eil ar bloaz-mañ en devije ho digollet mall ouz ho fenn hag ouz ho labour. Met, peurzoñj hor lavaret, al labourerien a zo diwezat a-gevret gant tud ar c'hêrmarmanaj a zo prest-kaer ouz ho stad trumañ.

Ar stad-se a vel bras ar re-ma ho deus ho lakaet, a-benn zo, da glask ouz dro ar c'halz an dud kêr dre ar remed farsuz mar deus, hag a hanvez e galleg *Crédit agricole* remed ec'hoc'hez hag a ro koulz da barea, emo ar fara ouz an traoù drouklañsuz-se, hag ouz pellaat war ouz c'hoar gwall.

Bremañ e vefo kaoc'h ouz ar *c'hredit agricole-ze*.

Ed ar bloaz 1903, n'ouz ket kalz a goar war-n-han, ha koulskoude ec ed mall. E kaer a vefomp-ni gwelet den o pezañ eñ ar vro er marc'hajoù. Ha perak an dra-se ? O vefe ma klask ar vinoterien hag an *fabrikanted* ar bevañs, kemesk an eil ouz ar bromoù all eget ec'h ar vro. Eun dra-bennag a zo ampoanz klemmus an eil diveza ez eus dont e Frans ouz ar bromoù all pa'z ar mailhoù a gemmañ ar c'hanal a zo kaet lec'h, hep komañs an eil ouz ar bromoù-se a zo a-raok ouz hor magasinoù hêrus, hag a ma kaer a vefe ar c'hoc'h anezho evit dismantr hor bro epad ar bloaz.

Sioc'h an dra-se ec ouz gwallet n'ouz kouzh lavaret, nemet eñ entanpoar ouz hor marc'hajoù bremañ en hag a dorr neuz ar c'hoar war eñ ar vro o vruiñ ar labourerien-douar.

Goude ar c'hrez kleiet-kreiz ar re ho deus ouzhoc'h tud hor bro hag a vez kaer ha kenz-ol e varvet evel ec'h ober goude n'eo deus kêr ebed nemet gant ar labourerien hag e rouez d'ezho ar c'hredit agricole la da evit ho lakaat gas o ar bern mar karont kredi gwir d'ar gaonidi faltazi-ze.

Lavaromp eta, peurzo ar c'hredit agricole-ze a zo bet, n'ouz ket pell hano anezhañ er bevañs el lezh'h ma vez hag alan, ouz gwelout frammañ-nennet hag ho doa c'hoant da ober ouz kêr-nez ez a, kraza pa'z an diwez ho dije bet klasaet el labourien-ze. Al lezenn ze a vije bet great, evel al lezennoù all dre gant a c'hellfe evit ouzh-o-ho, ouzhoc'h an dud o war ar meaz da lakaat ho dije ha da zevel ho c'hêrn.

Evit n'ouz ket gwir gwir e lavar ar frammañ-nennet al lezenn-se, ma vije bet great, rak ne ket c'hoaz, a vije bet fall ndarvo hag ouzh-bronn a vije bet pakañ braz gant-ho. Evit an dra-ma ne deus ket gellet dont er bed c'hoaz, ar pez divalo ! evitañ, ez eo mall dishoazh anta d'an dud petra vije bet evit ma c'hallfent dismall ouzh-ho, mar teufe ouzh dro divenatoc'h, ar pez a c'hell c'hoarvezout hep dale.

Dre al lezenn-se, a vije bet prestet arc'hant d'ar labourerien-douar hag a vije bet ret dezho war ho menaj, war ho lovenn ha war ho bravachoù labour ha pa vije deut an termen da baea, e rankjo bezañ an arc'hant-mañ kaoc'h-ho war an dud ouzh derc'hel ze, pe anezhomp er meaz ouzh hep trugez na trabas e-bed. Gwir eo kalz-pe an dud a ra ouzh ho dezare ê rank ar revolusion vras a c'houzoug ar maodoù e fank lod ar labourerien-douar ha neuze also e rezont ouzh ho c'hoc'h ha kaoc'h e stad da zri eget da gemeret evel bremañ ar c'haol organt ar re-all.

Ar c'hredi agrikolo pe ar prestoù arc'hant d'ar labourerien a zo bet kavet ouzh amzer ê eza-mañ evit sikour ar re ho deus arc'hant da gregiñ ha diwall ha da zont pevarliuc'h diwar gouzi ar re bouez ha diskiant e re mab a grouiz eo savet ar C'hredit ar evit ober vad d'ar labourerien-douar ar re anezho e Frans. Ho deus ale pe a zo kapotaet ho leve bremañ, a zo deiz ê zabo bern, pezh ha distrei ouz ho raz er stad ar re wazafe tamm evit prestiñ arc'hant ha kresk ho dle. Penaos, ma na wellafe ket ar stad, e c'hellfent-i-hañ neuze gwellaat ho douaroù ? Frans, ouzpenn pa na wellafe ket ar douaroù, e c'hellfent-i-hañ gounid gant ho,dro ouz amzer distrei evel a zo bremañ pezhiñ da ben ar C'hredit d'an deiz ha d'an hanv a ve laket ê enho ? Dre neuze ar C'hredit-ze ne ve kleiet kaoc'h ouzhoc'h ret a vezañ-digemmus traoù al labourerien-douar gwirziedigezioù ar re-ze. Hag a ve evit mat pell an traoù e vont ouz-ho alies an dreiderien ouz ho fri.

Kaoc'h tilemañ e c'hoar an dud bras ne ket gouzer a lavarer ama hag ouz Hongrie e c'houzout gwellaoc'h c'hoaz. Er vro diveza ma al labourerien-douar ho deus ouz-hoc'h droug spontuz oc'h ar Jamerien a taka gwerzh an douaroù mann ma c'hellont evit ho frenn goude ho-unan. Met ouz dra-se a Jamerien n'ouz ket da vezañ ouzhallet kemeret ha gouarnamant ar vro-ze en deus destrujet pe dorret ar maouez kaoc'h a zo ê c'hoaz mat al labourerien.

Bez' e rankjer ama lavaret ouz dra-bennag c'hoaz. An hini a brestle arc'hant digant ar C'hredi agrikolo, a ve laket war ouzh-hoc'h kement rik a zo. An arc'hant a re zont d'ezhañ ne dle ket a-raok an dreiderien ouz ho dreo. Penaos gant an dle o kresk ouz douaroù-ze e c'hellfe goude en em deuzal? Ar C'hredit a re ato al lezenn gant-hañ, hag ar pezh a ra ouzh ne gavfe neuze den ouz skoa d'ho harza e neb lec'h.

Eun abostol republikanel Senal Paris a felle dezhañ rei da gredi en em gav mad al labourerien en e c'hoalennoù, dre ho lezenn. Ar pez a lavarfed ouz a-raok ouz e kredout ez eo tud ar bobl hon

diskiant ha ma z int ho-unan, diskouez a reont c'hoaz eo ar republikaned vraz, e kement a reont pe ho deuz c'hoant da ober e Paris, traou ker fallakr ha ma'z int diser, traou ne glaskont nemet ober drouk ha poan d'ar bobl

Eur Ministr hag eun all, paet mad ho daou diwar gont an tailhou, a zo bet enn Itali evit dastum skiant da ober lezen vrao ar *C'hredit agricole*. Kaer en deuz bet ar Ministr-ze a zo bet stanket he c'hinou ne voe kel peli, ha diskouezet d'ezhan ne c'houie kel petra a lavare. Lavaret ez euz bet d'ezhan ne ket enn doare-ze eo tliet cont da reu skoaz d'ar labourerien douar Mar ho deuz nomm arc'hant ez euz tiez espern evit an dra-ze: mez ar pez ho deuz mui a zomm da gaout, eo peboutoc'h a dal on da haea, eo lezennou kre da virel oc'h kement bro a zo enn-dro hag a-beul d'eomp, da zigas ho ed ha kement vad-all ho deuz e Frans, eo tare-pounner an traou-ze d'ezho-hoil, ker pounner m'ho defe moloc'h a goll evit a c'houinid o tigas anezho d'hor zro Enn doare-ze ha dre an hent-se hep-ken. eo ober vad d'hor labourerien douar ha d'hon artizaned, a c'houlfe neuze beva kant gweach cürusoc'h eget na reont brema.

An dra-ze a vezo great gant ar Roue pa d-euio, ha ne c'helio dont nemet pa bellaio an holl dioc'h ar Republik, o vont a-enep ar republikaned. Ar rema a zo bet ho micher hed ar weach hag alao ober goab eur an dud hag eun ho zouez dreist hoil, eur al labourerien douar Klevit petra a lavaront Rimet oc'h bet gan-e-omp. an dra-ze a zo gwir mez bezit sur. ne reio d'e-hoc'h ar *C'hredit agricole*, evit ma c'helloc'h gant-hau beva holl enn hoc'h eaz hag enn ho leve ! !

Daou c'her e hont hag eo echu dre eur c'hèlou mad mar d-a da benn

Hano a zo brema da ober dre beb bro war ar meson eur gouion d'ar c'houarnamant evit serra Frans da zeuch-tibr re ibr kalz ! ar iroïou all hag vez evit na raio ken kement a zispagnou fol. evel an deuz great helag-heo dispignou a hep liou a zo o naza hag o rvana al labourerien douar

Mar sent ar c'houarnaman. oc'h an daou-c'houlen-ze e c'he oc'h holl tiern krial bevet ar Republik hep ankounac'haat evelato pa vint galvet e miz mae kenta da vot da vont. deleg an diveza, a-enep kemen republikan a c'houlenno bo mouesion digan-e-hoc'h

Ar pez a zo great d'e-hoc'h gant ar republikaned, labourerien douar, a dle beza eur gentel d'e-hoc'h da rei eur gentel-all d'ezho. Enn doare-ze. e paer an dle kenez evit kenez

Pedenn evit bugel
enn de benniu vez ar blez

O ma Doue, c'hoai a zo mad !
A lavar d'in bemde ma zad
Ma mamm ve, dre he feden,
A c'houi m'ho karin da-viken

Ma Doue c'hoai a zo gaioudus
Gret hoc'h euz an nev logernuz
An heol, ar loar hag ar stered,
Enn nev gant ho dorn zo hadet,

Ma Doue. c'hoai a ro hue
D'an evnedigou euz an ne.
Ha d'ar vugale eun ine
Evit ho karout, ma Doue.

Ma Doue ma mamm neuz laret
Eo c'hoai hoc'h euz ma c'hroget ,
Al loenez ive hoc'h euz gret
Ha kement zra a zo er bed.

Ma mamm a lavar d'in alez
Eo c'hoai zaka da zont e froues
Ar frouez da zont, a c'hrei'adou,
War ar gwez pur hag avalou.

Ma Doue. leun a vadelez
C'hoai ro d'an holl magaerez
C'hoai a vag ar prev d'steran
Kerkoulz hag al loen ar brasan.

An oan a beur solen ar prad,
Ar gwenan vev gant bleuny c'houez-vad
Ar geillonen ov eur daken,
Enn daken naez choum enn skul wenn.

Eur c'hreun-ed kouiet gant ar meder
A ra bevanz an alc'humeder ,
Ha leun a vadelez bepred
An hoai gan-hac'h a zo bevet

Evit kement a vadelez
Petra c'houlet gant an dud kez ?
Laret ho hano ma Doue,
Diouz an noz ha diouz ar beure.

Ma Doue, n'oan met eur bugel
Penoz larfen ho hanv santel
Ho hano sakr ha bleinget,
Enn nev gant an elez meulet ?

Ma mamm a d'euz d'in lavaret
A ve gan-hoc'h d gemeret
Peden ar vugale vihan,
Abalamour m'in gwerc'h ha gaan.

Gwerc'h ha glan hep gouzout d'ezhe,
Ho feden zav a'ho trôn enn ne,
Rak pedennou ar vugale
Zo heve. ous kan an ele.

Pa gierot. Otro. dions ken pell
Ar beden ra d'hoc'h eur bugel,
Gan-hoc'h birio a c'houlenan
Pez a deuz ezomm ma nesan.

O ma Doue. gret amzer vad
Evit ed ar park, teod ar prad
Roet d'an douar glaz hag heol
Miret pep tra da vont da goll !

Roet gloan tremm d'an oanik gwenn
Ha d'an eun e roel pinen,
Hag hen a gano, pad ar goan.
Evel ma kane hed an han

Ma Doue. d'ar paour roet boed,
Ha d'ar c'hlanvour roet iec'hed ,
Roet eur vamm d'an emzivad.
D'an neb zo noaz roet addad

Da neb ho kar o ma Doue,
Bugale fur roet ive !
Gret ma vin ha fur ha sentuz,
Evit ma vo ma mamm evroz !

Roet d'in furoez em bue
Laket em c'halon karante.
Laket em c'halon tealued,
Y. na garfo met-hoc'h bepred !

Tenvreet iva, ma Doue.
Ten, war Frans eur zell a drue !
Laret a rear c'hankoun, sioaz !
Eo c'hoas hep-ken so ar Mestr-braz

Ma Doue. roet er bray-man.
Roet da gement a garan,
Roet d'ezhe nerz ha iec'hed,
Gret ma vont evuruz bepred !

F. R. C.

Fourlon Departamant ar Finistèr

KAMEAT PERSINI AN HE HENN

Ar stereden (*) a eerk ar Fourlon appellet

. . . .

Genver 7 Brest, Rospordeu Argol, Craon, Brest Guerlisko 8 Ar Fouilez. Lanbouarne. — 9 Bannalec Folgoat, Landivisiau, Plougonven. — 10 Hanvec, — 12 Goaïen, Montroulez 14 Ploneour-Lanvern* — 15 Pleiben Pont-Aven, Scaer, Plouneour-Menez 17 Pont Croas, Ar Faou, Plougerne, Plouezoc'h — 19 Kemper, Landerne. 21 Douarnenez. Castel-Nevez* Guitalmezo*, — 23 Lanrodec — 24 Gouesnou. Berven — 25 Confort, Plouevez-ar-Faou, Lampaul 28 Plougastel-Saint-Jermen, Lesneven, Cleder, Pleiber-Krist. 29 Gouezec. Commana, Plouzorn. 31 Plougastel-Daoulas, Ar Chaastr

LÈSEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA. AR SKOL DRE FORS, AR SKOL LAIK HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall, eur priell fall, eun tad fall: ar ar c'henta euz an dud difeiz, hag an divèza euz a dud he vro.

Eun ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall, ar vro a ielo da goll.

(Lavar eun Eskob o komz euz a lèsen-skol Ferry.)

TREDE NOSVEZ.

AR SKOL LAIK DE AR SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Klèvit, c'hoaz amezeïen, peger kaer e komz eun Eskob-al

« Ar c'hrek kristen e deuz, eun hon amzer, eun dever euz ar re gaera da obei

« He mouez a ves selaouet atao gant bihan ha braz eun he zi

« Mamm gristen, pa zigor he bugel he vuzelion da lavaret eur gerik-bennag, her laka war he zaoulin eun he gavei, hag o kroasia d'ezhan he zaoupournik hen desk da lavaret

Hon tad a zo enn neñvoa.

« Pa vezo brasoc'hik, ar vamm-ze a gomzo d'ezhan euz a Zoue. euz ar Werc'hez. euz ar zent, hag ar bugel dre ma kresk, a gresk ar feiz enn he spered, ar garantez enn ho galoun. »

Lagad ar vamm dener-ze ha kristen a har atao war he bugel e pep leac'h hag e peb amzer , rod e deuz bepred euz he boan hag euz he joa. ha pa ve pell ar vamm-ze dioc'h he bugel. he c'haloun a vezo enn he gicheno.

« Mamm gristen ema an amzer da bedi ha da lakaat ever mouoc'h eget biskoaz oc'h ene ho pugel Evesait ha pedit ! a. laeroun a glask diframma ho puge digan-e-hoc'h , mirit, murit na d-afe da gol

« Gweaball war ar mesion, eme eun Eskob-all ar mammou hag an tadou a rea skol gatekiz d'ho bugale Ar c'hiz-ze a zo c'hoaz e tiez darn kristenien vad a zo.

« Brema, pa'z so difennet oc'h ar mestr ober skol gatekiz d'ar vugale, e lle e pep tiegez, an tad pe ar vamm desko d'ho bugale ho c'hatekiz hag ho fedennoa

« Brema, pa denner e meur a leac'h ar grosiii euz ar skol, so eun dever e ve lakeat e pep ti gristen ar groaz er plas kenta, el leac'h kaera hag a-wel d'an holl.

« Birak ar groaz, tad na mamm ha kugale, pedomp holl noz ha mintin, war hon daoulin

« Lakeomp ar groaz a wel war galoun hor bugale, war galoun hor piac'hed vihan, a-rank ho c'has d'ar skol !

War lerc'h an holl Eskibien eus hor Bro, an Tad Santel ar Pab. Leon XIII en deus komzet evel-d-ho hag anet an holl gristenien da zifenn mard ho fenn, mar fell d'ezho en em zaveter ha zaveter ho hro Evid-ho'h amzeian, eo red d'in rei ama dezo eus ar c'homzou en deus lavaret a-enn kat pell c'houz d'ar beleiened eus a Frans.

Selaou, ha klevit mad ha goude klevet, sentit holl oc'h ar pez a lavar

« Skriva a reomp eme an Tad Santel, o welet ar gounnar a zo enn dud fall savet holl brema da glask koll ar fenn katholik e Frans savet int holl da glask d'ekar neuz-hi ar religion a zo ha c'houzo kuzuiou

« Skriva a-reomp o welet ar brezel a zo digoret gant-ho a-enep Doue he-unan

« Enn amzer-ma, hen ankenneur d'an holl ha dirak kement all a reac'h a zo war an enoeun, enn devez sanz evid-hoc'h a zo laboured da zavetei ho pro ha da gresk nerz ho kalon evid difenn mad ar religion a glasker da rouga

« Evit krevaat nerz ar stourm a rezo da zifenn ar religion eo red a-enep pep tra, ac'h en em glevfe ar gatholiked vad hag e vent holl-unan evel breudeur

« Red eo da vugale fidel an Ilis katholik bezo unan, ha pellaat kement drouk ha kasoun a zo etre-ho

« Red eo d'ezho douki unebz gant nerz hag evel unan hol oc'h ar falagrenz a skigna a pep leac'h

« Arabad ec'h d'ezho ankounac'haat morse rom e ten ar brezel a zo etre breudeur gristien da derri nerz ar beac'h a c'hellfen da rei gant gwir abek d'an drouk ha dre'h an tu all da gresk nerz anebourien ar wirionez hag ar feiadeg

« O vezo ma renker stourm kalet ev ar religion ama ez eo red ha red mad ec'h bezo le atao ar gristienien anezo an Eskibien a zo holl unan gan-e-omp Lakeat a ra gant ar Spered-Santel enn ho fenn evel pastored d'ho reu war-zu pep mael ha pep lez gwirion

« Gristenien Selaoust ho mouez, grit evel a lavarfal d'e-hoc'h ha, meuze unan gant-ho hag unan etre-z-hoc'h hoc'ho renkou a vezo stank hag an Aotrou Doue a vezo gand-hoc'h e viot treac'h hag e savetaat ho pro

« Hor brasa c'hoant a zo eo ma ve kavet ha selaouet hor c'homzou gant an holl gristienien katholik eus a Frans, ha ma re sentiet out ho evel ma sent hegale vad oc'h kement a lavar d'ezho ho tad »

« Bennoz Doue war e-hoc'h ha war ar Frans, ho pro. ha hemaz abostolik d'e hoc'h ha d'ho tud »

Warlerc'h an deputeed ar senatourien an eskibien hor ha goude ar pez a lavar an Tad Santel ar Pab ne ket bep-hini dewar-benn lezen fall ar skolion. diwar-benn ivez kement drouz a ra bezma ar frammasoned dre Frans, petra ve c'houz, amezeien da rei c'houz d'e-hoc'h da zanout ? Petra eo ? klevit

Tad a lezen, ar re vraza ha gwisiaka a zo bezma e Frans, kristenien vad ha katholik ivez a zo en em zastumet enz a bep korn e Reims. evit ren ac'hano d'an holl gadou ha mammou enn an fur ha mad. a zo d'ober e pep gwe doc'h kement a zo bet lavaret a nack gant an dud santela enn hon amzer Selaouit

« Bevet pe karz a zo. eme-z-ho. d'ar gatoud da ober lezennou. hag ol lezennerien ne c'hellout mont dreist ar revan-ze. evit gouez'hennou ober drouk ha ten pep gwir

« Ar gatoud en deuz enn tad war he vugale a zo enr gwir dent d'ezhan digant Doue

« Gatoud an tad war he vugale a ro d'ezhan ar garg d'ho zevel pe d'ho dastrei, a zalc d'ezhan enn dever d'ho maga ha da sugeri ho spered hag ho c'halon ac'hano e tan d'ezhan ar gwir en deuz da welet penaos e c'hell ober ha zeter evit ar gwella

« Lezen-skol Ferry o terri evel a ra gwir an tad hag he liberte, a derr dre-ze ivez ar gatoud en deuz war he famill hag enepen a nakar pep diaezz kenza eus ar rest vad e-kouez an dud.

Dre-ze

Ni holl, tud a lezen a zo ama enn eur vandeu, ni a zo hon ali

1° Eo lezen an 28 eun a viz mezeu 1882 war skolion kenta ar vugale laiket, dre fors gant gouernamant ar Repuplik *evel lezen gwall-drouk mar z eo ha c'hellfend da ober*

2° *Nak-ar ho deuz an dud ar gwir da c'houm hep aotre ouz-ho.*

Yoel Deuguen Goude klevet ar wirionez displeget ker skleur Jerom. an holl a lavaro ma vije ket al lezenn ze evel al lezennou-a birviken an Tad Santel ar Pab birviken an holl Eskibien, ar relijen ha kement den onest ha gwir-ek a zo el lezennou-ma ne vijent hol evel unan savet enn he enep

Jerom Kar Ha perak. Yoel e lavar an dudze hol d'an tadou ha d'ar mammou krouein ha d'an holl gristienien-a zo-hen superm kaset. pep hini herviz he c'halon or he a lezen fa-ze ma na d'eo ket ez eo hi ma ho-unan evit mad ho bugale, evit mad ar fenz ha mad ar reu a bez

Herve Reunour Gwir eo. Jerom ha kement diskiant-ze e ve ne ve ket kavet eur c'hrisien d'ho selaouet Evid-enn-me, karouilles e ve gwell bc'h gan-en lezel va bugale da c'houzi bemdez er gear epad ar vloaz evit ne c'has eur wreach hep ken d'ar weza skol lak a zo.

Ar Mevel G MILIN

Kemper. emsulet gant ar pe EMBANEL.

RADUNTIEVED BLOAVEZ. (N° 2) AR ZADORN, 12 A GENVER 1884

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNEZ

PRIS AR GAZETEN. DEG BLAZ.

Ar Pladenn ... } a vank.
Ar Bevaldas ... }
Cadoù-an-Nord ... }

Ar rest eus ar Frans ha bro Ar Bedenn all evel pris ar post.

N'eus hini Mestr, na hini Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl kemmadennoù a dle kas gant ar gerioù ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL, kuzh-ham.

Diverkan brein a vez kemmet bemdez pa vez goulennet.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Garanciere, a Paris est seule chargée de recevoir les annonces

AR RE...

ALIA a vrasa ar re ma eus gar ar gazeten **Feiz ha Breiz** *ganti ho d'he rei da zonn eun dro d'ezho d'ho c'harout, d'ho mignouned, d'ho amezeien ha dreist ar re all, d'ar re anezho a anavezont evit bezan republikaned. Eur republikan, mar en deus skuiz c'hoaz, a c'hell, eun deiz pe zisiz, gwelet ar varrouez ha pareo doc'h he glanerd.*

Kemper, 12 a viz Genver 1884.

Kemmoù dre vad labourerien douar

Lenn a reer er gazeten eus an 23 a viz Kerzu moullet e Brest, kazeten hanvet e gallek *Gazette du Laboureur* eur pennad skrid hag a gomz eus ar gwir war ar re marc'hadourez estren

« Gwelomp, eme-z-hi, petra a errefe ma ve lakeat gwir war gement marc'hadourez a c'helfe dont er vro Ma c'houlen lou e ve lakeat gwir war ar greun hag ar c'hik pe, hini a denio da c'houlenn e ve lakeat war ar pez a warz »

An hini en deus skrifet an dra-se a c'hoar mad a-walc'h e sko ar gouarnamant a-gleiz, eun eur lezel an traou da vont eun doare-ze rak gounnot a ra e ranker para droajou diwar marc'hadourez hor bro a-rak ma e vo er meaz Evel-se a c'hourvez evit ar c'hezek a werzom; dar Spagnolod A rank ma tremenont menezion ar Pyrenées, e ranker paea eun tamm mad dre benn pe evit pep hini anezho Anez ar gwir-ze, marc'hadourien ar Spagn a c'helfe paea eunan tamm kenoc'h hor c'hezek ha kaout ho digoll evel kent

An Amerikaned, mar tro enn ho fenn, a c'hell digas d'e-omp e Frans kezek ha traou all, gant ouspenn an hanter nebeutoc'h a zroajou ar pez a laka diskar war ar pez hon eunz da werza Ouspenn ze, e bro an Amerik an taillou n'ot ket tost kenn hael hag eun hor bro, ar pez a ra mar zint emavoc'h.

Lenn eur rebin ar gazeten a lavar

« Ma ve gwir war gement marc'hadourez estren a ze, e vo e Bro-C'hall nebeutoc'h eus an hol draou a zo red da gaout evit beva »

Ma ve lakeat eur gwir re grenn, an dra-se a c'hellfe beza. Al labourer douar n'ema ket o c'hedal gwelet an traou o vont er meaz a bris rak gounnot a ra pa vez re a gerzouriez e-vez gwerzet nebeutoc'h Mez a-raok c'hoaz, en deuz da werza, evit ma da c'hello paea ha c'houe-mikeal e pounj, ha gellont kaout ho dammi bara dizefot Dre ze, me gav d'in hag e ve ezno tamm gwir war an ed estren, e-keid ha ma ne dlefe ket pris ar c'hant eus ar gwinizi dreist 14 pe 15 tor an rafe gaou e-bed oc'h devezourien ar c'herioù Pa gomzan eus ar re-ma ho c'hrenan o lavaret e paouez hini kaill ar bara evel pa werzas ar gwinizi e-tro ar prisonnou.

Ar pez a zo sur eo ar gouarnamant a zavfe eun tamm beau a arc'hant eus ar gwir war an ed estren ze arc'hant hon-nez hag a c'hellfe dibe dre don da zizamma al labourer douar eus an taillou ker pounner a boez war-n-han taillou hag a ya beb blouz war gresk dre zispagnon sot ar republ kaoel, ne zellont ket evit kaoi arc'hant gouezet dre c'houezeu ha laboer an tiek a zo rivinet gant ar marc'hadourez estren.

Eul labourer douar

Ar pez a lavar al labourer douar a skiant-ma a zo gwir peun-da-benn, ker gwir ze-ken ma e vo he gomzou hevel oc'h komzou an Aotrou Lois Herve, direktour ar gazeten c'hoarzek *La Gazette des Campagnes* o parlant eus a *Syndicat agricole* an *Ille-et-Vilaine* Ar c'hredit-se, eme-z-han ne c'hell digas tal e lied e Frans evel eun dion vro so hanvet a-raok, nemeur ama perak

Da genta, a laboureien douar e Frans, n'int ket evit gounid ho frejou dre an doare a gemer gouarnamant ar Republik da rivina ar pobl, o teuna ar gwiriou diwar ar marc'hadourez estren hag o kresko an taillou er vro

D'an eil An doare en deus kemeret gouarnamant ar Republik da lonnka he-unan arc'hant estern an oad a war ar meaz, a zisac'h kement a c'hell ar vro a-bez da c'houzout

An Aotrou Lois Herve a lavar gouzout « Evit ma

« c'helifo ar c'hredit agricole ober eur vad-bennag
« da labourerien douar Frans e vo red seach penn
« evit penn kement a ra gouarnamant ar Republik,
« seochamant ha ne vezo birviken en dra hado ar
« c'houarnamant ze. »

Setu azo, elektourien diwar ar meaz, komzou gwir ha leun a skiant lavaret d'e-hoc'h evit ma lakoc'h avez out-ho, hag avag evit ma lenio anezho kemenn eux ho perz d'ar re a hanvoc'h bivizikenn deputeed da zifenn ho mad hag ho kwirionn er Gambr ne ket a-vad evel a ra an deputeed republikanel a zo brema eno, o poket da dreid ar Vanistred hag oc'h ober drouk d'ehoc'h evit plijout d'an traou fall-ze

Labourerien douar sonjit a-zevri enn ho mad hag enn hoc'h interest, ha pa vezo ar mare da vot, en em glevit eure-z-hoc'h evit lakaat seochamant e kemenn a zo brema. Beleg-ben evel a diem gwelet ar Republikaned ho deuz great goab ac hanoc'h holl ha goab a raint endra vezint ar vicher. Sechet eta bar d'ho zaboni ha pa x oc'h an aver brax, diskouezit ex oc'h skuiz gant-ho hag e fell d'e-hoc'h beza gouarnet enn eur c'hiz-all furoc'h, ar pez a vezo a dra zur, ma ne roit morse ho mouez da republikan e-bed.

Hent kaer Tad Santel ar Pab Pi IX.

VIII

Pi IX distro da Roum

Depet oa evit Pi IX ar mare da gimiada dioux Roue Napl. en doa great d'ezhan enn digemer ker kaer Ar Roue a en em daol e-c'harz he dreid gant he vab, an duk a Gambr bet gondeze Francois II

« Tad Santel, eme-z-han. eur vech c'hoaz, ho pennoz!

« A greiz va c'haloun a lavar Pi IX ia, ho penniga ran, e hini, ho familh hag ho romanpoiez. Ah! perak na hellan-me ket diskouez d'e-hoc'h va anaoudegez ev an digemer oc'h eus great d'in hag ar vare oc'h eus great d'an Iis santel?

Tad Santel, a respount Ferdinand, me n em eus greet nemet va dever a greistien, hag epad va oll buez e trugarekain Doue da vezа roet d'in an dro da ziskouez ex oun kristen

« Ia eme ar Pab, beza oc'h bet evid-oun eur mab karanterus Eur vech c'hoaz, pajet gant Doue rei d'e-hoc'h rekompans ha bennoz »

Starda reas neuze ar Roue mad-ze var he galoun ha poket a reas d'ezhan gant tenerdigez

Setu ar Pab, en hent varzu Roum. Tud aonnik hen disadre oa vont beto penn he veach. Lavaret a reant e vehan e vije injuriet ha goapeat gant soudarded Frans.

— « Gaelet a reoc'h, eme-z-ho, ne raint nemet faz var ho penedikzionoo, ha ne d-ai ket unan memes anezho var he zaoulin evit ho reseo.

— « Kent a-ze, a respount ar Pab, me ho bennigo en ho za. »

Ne droaz ket an traou evel ma sebiante d'ar spountaillon-ze Ar c'hountrol memes a erroaz

D'an 12 a viz ebrel 1850 karz Roum, a vandon, a ziredas var hent Gaët, evit sanndi en distro ho zad hag ho Roue. A bep tu ne glevet kan kri nemet

— « Evviva! Evviva! Bevet Pi IX! Gloar d'ar Relijon! Benniget ra vezo an hini a zistro en hon touez en hano hoc Doue!

Er memes amzer ar c'hanolion a grox, ar c'hleier a zonn kanoun ar c'haloned a drol, hag e kaz daoulagat e tarz daelon a joa Pi IX heuuan na helle mui et da lenva en eur venniga ar bobi-ze revoltet n ox ket c'hoas pell amzer, ha brema daoust bet e-c'harz he dreid

En eur dremen dre gichen s Sant-Louis-ar-Fransizien, e vel eno pevar bolek Rakzal ex a bolegenn-ho hag en eur rei ia zourn d'ezho da bokat

« Ah eme-z-han setu ama va migouned Fransizien Just eo koumans dreiz-ho, rag aut-hi eo a z gas ac'hanon hirio d'ar gear »

Soudarded hanvet Zouaved Afrik en em laka neuze ive da grat

— « Benedizione, padre! ho penedikzion, va tad! »

Pi IX a chom a za enn nebeud evit rei d'ezho ar pez a c'houlennent

E peb kostez, e peb leac'h ne d ens nemet joa ha levenez Iz Sant-Per daoust d'ezhi da vezа ker bras, a zoa re strizz an deiz-ze evit digemer ar bobi a heulias enn ar Pab evit renta grasoa da Zoue.

D'an abardaez, e oe Iluminasion Ne chomas ket enn ti, peger paour beunak e helle beza, heb kaout he c'houzaouennoo var alum en enor d'ar Pab ha kement-se a oe great gant nosvez diuc'h-tu.

Pi IX ne zaleas ket da ober vizit en hospitalhou, d'ar zoudarded a zoa bet blesset var an dachen ex hen difen Er hospita San Andre, pa glaschot lavaret oa deuet eno ar Pab, kement soudard en doa c'hoaz enn tamik nerz, a zao eus he vele, hag a ra doubana ma e hell ia veiet ar Pab. Hema a lavar eur gomz vad da bep hini ha gant he veaed kaoz e ro c'hoaz, pe eur chapeled pe eur groaz, pe eur vetalen, evit derc'hel memor anezhan Ma ho pije gaelet ar zoudarded kenz-se peger laouen oant Lod anezho a boke da dreid Pi IX, lod-all a bege en he zourn Ne ouient ket penaos na pour beza hen trugarekeat aonalc'h

Ar zoudard, a zoa e fakzon, ne betse ket kuitaat ho host, ha n en d'oa bet netra digant ar Pab. Lavaret a rea enn-han he-unan

« Pa deu dre'n hent ma, me drouc d'ezhan eur gomzik flour-bennak. »

Gouscoude kaer en doa klask en he benn ne oaie ket penaus kounnaas.

« Bah ! eme-z-han. d'e-omp atan ar Pab a ro digemer mad d'an oll.

Pa deu Pi IX da dremen dira-z-han.

« Mar plij va zad. eme-z-han va mam a zo beo c'hoaz. hag a ve kountant braz da gaout eur chapeled digan-e-hoc'h-c'ho

— « Ne meus ket unan mui mes bezit dijagrin, varc'hoas, e-leac'h unan, ho pezo daou. evit ma c'hellac'h, ho mam ha c'hui, lavarat ho chapeled assames »

An daro vuia eus ar zoudarded a oa nec'het ha ne oa ent ket er penn-kenta penaus komz ous ar Pab. Daro a lavare d'ezhan « va Pap » evel ma lavarent « va jeneral. va c'habrien » Darn-all. (ar re zesket). a lavare « hon Eskob » nebeud a lavare « hon Tad Santel. » Pi IX en d-oa abad ous ho c'hlévet

« Evid-oun-me, eme eur serjant. griz he vare, marteze n em eus ket komzet ous ar Pab evel ma oa dleet Mes lavaret a hellan en deus roet d'in hag em eus roet d'ezhan eur *potgnee de mains* hag a oa stard. »

Pi IX distroet da Roum, a reas gras hag a roas ar pardoun d'an dud fall a oa en em zavet en he enep ha d'ar bed-oll e roas ar c'bras eus ar Jubile.

— « Beza ono eur Pastor eme-z-han, ha ne ket eur bourreo. »

Neuze ar Pab en em ro adarre d'a labourou eus he garg ha d'ao oberou a drugarez.

Prest ive e veler ar gristenien o tredek adarre da Roum evel ma tlenent a-raok ar brezel.

IX

Pi IX hag ar brotestantet

Ne c'houllen ket lavaret pegement a Brotestantet a zo bet distroet divar an hent. fall ha gounezet d'ao Iliz katholik dre zonsder ha karantez Pi IX ! Nag ar re-ali n'ot ket evit gwir distag c'hoas dioas an ilis protestant. a zo en ho c'halonou santimantchou kaer badet gan-ho gant ar Pab ha ne c'hortozon. evit sevenii nemet an heur merket gant Doue !

Eun deiz. en hospital Sant-Iann Doue, epad m'edo an oll daoulinet evit reseo he vennos, Pi IX a vel eun deo hag a chom en he za. Dioc'h an doare ano-z-han on leun a respet mes ne vouie ket penaus en em drei

— « Perak ne dostaït hu ket evel ar re-ali a c'houlen digant-han ar Pab ?

« Tad Santel a respont-hen me a zo eur medisin protestant.

« Medisin ? a petra ra an dra-ze ? me a gar ar vedisinet hag anaoudegez vad a dlean d'ezho, rag meur a dro ho deus va fareet. C'houi a lavar ouspen ez oc'h protestant. Mad, va mab, lavarit d'in a-enep pion, a-enep petra ha perag e protestit ? Protesti a zinifi en em zevel ous eun den pe eun dra-bennag

Ar medisin ne d-eas ket eus he spered ar pez en d'oa klevet ono. Noz-deus e ma ar c'homzou-ze dirag he zaoulagad. Nebeud a zerveziou goudeze, setu hen katholik

Eur vech-all o-loues eno nver mad a dud digemeret en he halez Pi IX a vel dion zimezel daoulinet e c'harz he dreid, benzet en ho daelou, ken na d-eo enn truez ho guelet

« Va lingaie eme ar Pab. petra zo c'hoarvezet gan-e-oc'h. hag ho laka ken trist ? savit en ho sa ha lavarit

« Tad Santel eme-z-ho. n. zo protestant hag a garfe beza katholik

— « Ac'hanta petra eur on-z-oc'h da veza katholik ?

— « Hor mam

« Itron, a lavar Pi IX d'ar vam-ze. en hano Jesus-Krist, rout d'in an diou graouadurez-ma. Da Jesus-Krist oant a-raok beza d'e-hoch. Int-h ho d'eus guelet dija ar skleryen guirion. Ha c'ho peuz-c'hui ket aoun oc'h en em lakaat etre hi hag ar skleryen. da chom atan oc'h unan en denvaajen.

Ar vam-ze a lezas neuze he vugale d en em ober katholik ha zo-ken. mont a reas assames gant-ho d'an Iliz evit beza test euz ho abjurasion.

P Le Sann,
Persoun Bannalec

(Eur pennad-all eur wesch-all)

Mevr'hed Longeron,
Eur bugel fur hag eur meaie Riger.

Ar gazeten c'hallek, l'*Univers* eaz ar 17 a viz kerzu a lavar skrila a rear d e-omp eaz an Anjou ar pez a zo war-ieroc'h

« Er vro aoul hanvet e galiek *le pays des Mauges*, eaz a Cholet da Beaupreau hag eaz a Dorfou da Naonet, ne glever hano e pep leac'h nemet eaz a verc'hed Longeron

« Setu ama diwar-benn petra eo savet ar brudze.

« Eur pennad a zo, inspekteur Cholet en em gave e Longeron. parres kristen e-kreiz parresion kristen ar vro gristen Vandee.

« An inspekteur-ma a ia er skol. hag o welet ar grosti enn he flas. evel vez imachou ar Werc'hez hag ar zent, ec'h asteu he vurel.

« Aotron mestr-skol eme-z-hao, o tiskouez gant he viz an machou saote, bez e defac'h gou-

zout en difennet ouz-omp gant hor reglamentchou derc'hel an *truou* re eun hor skolioù. Perak n'hoc'h eus-hu ket ho zennet kuit ?

— « Ha ganta, aotrou inspekteur, eme ar frér, mestr-skol, heb ober kalz a druez, ar zaé a zo war-n-oun a zifenn ouz-in ho lamet kuit ha gonde. c'houi hoc'h-unan, ha c'houi a gredfe other ar pez a lavarot din ? Dre-heur gouze. e c'hellfac'h gwelet ama an holl mammou a famil o tont d'ho lakaat eun ho flas

— « Ah ! eme an inspekteur. Ha c'houi a zask ar c'hatekiz hag an istor zantel d'ar vugale ?

— « Ia, da ! aotrou inspekteur, evel ma permet ar *reglament*. er meaz eur a amzer ar c'hlas

« Hep goulenn netra ken, an inspekteur a zistro da Cholet

« Dasin zerrez gonde, siouz-subouruen hag evel eur bleiz o klask mont goustad war he skaoun eun eur c'hraouiad denved, an inspekteur-mor hag eun aotrou-all, eur mestr-skol laik marieze, oc'h he hem. en em gave asarre e Longeron E mare kreisteiz oa. hag ar fréred a roa gant ho zein Eno neuze, hep avarel get da zen an aou-ma a za er c'hlas, evel daun laer ha doc'h-tu oa furgula e-touez levriou ar vugale evit kanot eur c'hatekiz pe eun istor-zantel-bennag peadra da lakaat eun torlod egs d'ar fréred

« Mes paourel Longeron a zo lemm ho daoulagad ha sklant enn ho zein. Sellet a reont dre ar prenestr hag o welet ho zerriou turiet avel gant moc'h e kroant a-dost hag a-bel oc'h ho mammou hag oc'h ar merc'hed an inspekteur er skol a zo a kemeret hor c'hatekismou !

« Merc'hed Longeron pa glevont ar vugale. a zilamm hon eur ho ziez, a garg ho barlennou a vran ha d'ar reol d'an ti-skol o krial a-bouez ho fenn lopomp anezho ! lopomp anezho ! hag eun eur c'hourdrouz gant ho daouarn, e lavaront na gemerit ket al lerrion-se pe ho pero kenn !

« Neuze an daou ma, an inspekteur hag he gojistr a za krisc. ho fenn oul-ho gwenn evel paper hag ho banner-varo. e kreunont gant ho spount hag ez int goloet a vez, oc'h en em welet paket war ho zaul o valo

« An inspekteur a lavar d'ar frér diredet d'an trouz, o kredi e voa krog an tan-gwall er c'hlas

— « C'houi eo boc'h eus c'hoarvet an taol-ma d'e-omp ?

— « Penaos hor bije-hu hor great, aotrou inspekteur, ha ni o lenn, hep na c'houzomp edoc'h ama ?

— « Kenavo ! eme an inspekteur oc'h astenn he zourn d'ar frér, eun avis eo em zavetei evel-se, ha mann'ch dre spount eget dre garantez Ar merc'hed, pa welont, a gri oc'h ar frér « na stokit ket penn ho puz out-han, doun an diaoul eo !

« Hag an daou-ma kuit buan ac'hano war-n-ol skol ar seurenel evit en em zavetei mez ar merc'hed war ho zeulioù gant ho barlennadou mann, a gri bep pazez lopomp anezho !

Ar mear kemennet d'ezhan petra ze, a zired hag a lavar d'ar merc'hed en em deuna ac'hano An holl a zent out-han Neuze, hen he-unan gant an inspekteur hag he gi a za er skol hag a lavar

— « Aotrou inspekteur ama oc'h kouezet fall, hor bet e peoc'h gant hor frered hag hor seurezed, ni a zo kristenien hag a fe d'e-omp beza kristenien, ha mar bgasit d'e-omp eur mestr-skol laik, warc'hoaz e vezo ama eur skol libr ha ni d'aio ket eur buget, me ho her lavar d'e-boc'h. da di ho mestr-skol c'houi. »

« An daou aotrou a denn ho zok. ha finv ema ho diwesker a lavar zo eun dro war-zu Cholet, e pe-zeac'h an inspekteur pa en em gavaz, a grogaz eur gwentr pe eur boan-gol spountuz enn-han, hen na voa red komma dour d'her c'hempenn. Tout a ra, nemet re-zivetad ! ne vezo ket paket kenn

---

Hirio ha bemdez zhaone eme ar gazeten a-hed dek leo tro war-dro, d'ar pardaez enn nouvezion, enn deiz ar parkeier, ne gomzer kenn nemet eur an ospek-eur skliser spountet gant an digemer braz a zo bet great d'ezhan gant merc'hed Longeron

Pa'z eur hano eur a inspektourien ezen skolioù mirget Ferry gwelomp eun-al hag a zo bet roet eur genou d'ezhan gant eur paotr bihan eur ar fe hor selaoue o c'hlaboussat karet ar Frans. hep karet Doue Neb a gar Doue. a garo ato he vro dreist ar re holl o'ho deux na fell na relijion e-bed.

Ar gazeten c'ha ieh *Union de Sainte-Foy* la *Croix* a lavar ar pez a zo ama war-lerc'h

« Inspekteur arrondissamant Libourn gant delege kanton Coutras oc'h he heul. a zo dent da wriet skol ar *peniturion* Saun hag hen hag en em lakaat da a za ar vugale a zo enn-dro d'ezhan da garet ar Frans.

« Va bugale, eme-z-han ho tud koz ho deus holl he c'haret c'houi vez, d'ho tro, karit anezh evel ho tud-koz. ha ma vo red marvit evit he difenn »

« A-zeac'h ma voa echu he damm-preneg gant an inspekteur, eur paotr a zo adre he genn, a zo eun taolik war benac'h ar sitoian He-ma a zistro, hag ar paotr a lavar d'ezhan

« Aotrou inspekteur red eo ivez karet an Aotrou Doue hag ar Werc'hez, ne kel gwir »

An inspekteur a choumas kleuk hep kaout an distera tra da lavarel, nemet c'hoarzin meleg, evel unn diod ma g oa.

Ac'hanta, Breizaned. petra gavit eo ar c'hentelliou-ma roet da gos-inspektourien gant merc'hed

ha bugale a feiz? Hag e kav d'e-hoc'h e c'hell padout pell ken skolioù an diaoul ar seurt-se gant eur c'houarnamant hep Doue ho fae mad d.war ho koust-c'hoaz ha d war goust an holl gristenien pa zavo ar bobl a-bez da voti a-eneb an holl republikaned gwenn-unan? Kit atao! ar Republik e Frans ne bako berviken an oad a rezoun pe a skiant a-barz neuze e vezo great he zro. mar kirr en em glévet holl d'he gwinta enn ifern.

A-raok distaga. eun istor vras c'hoaz, enn droug, d.war-benn eur mestr-skol laouank mab eur c'higer, kredabl ha kiger a-walc'h he-unan

Biskoaz. e kement-se, a-raok he laza. kiger e-bed n eo deuz great kemend-all da eul lenn.

Ar pez a zo skrivet war-lerc'h ama, a lenner e meur a gazeten c'hallek

« E kommun lanvet e gallek *Saint-Loup*, eur mestr-bleiz laouank a gavaz, ne ket enn *disgiz*, mez eur henvek-all, great gant gwialennoù treuzet gant spilloù lemm ho bek

« Pa c'hoarveze da eur bugel-bennag beza dievez, trei he benn pe c'hoarzin epad ma chaoge ar mestr, bet evit doare e skol an trouc'her lostoù chas, neuze ar paour-kaez bihan a ranke choum enn he zav-aoun harp oc'h he daol. ha dindan he zouarn noaz war-n-ho eur berr levrioù ar mestr a takea he venvek gwialennoù, spilloù stank enn-ho lemmoc'h ev. ibl ton enn oged Dre ma skuize daonarn ar paotr gant ho beac'h levrioù, pe, ma finve an distera tra, ar spilloù a c'hoarie ho fenn hag a lea doun er c'hik. Neuze, ar paotr a grie, hag ar mestr a dride

Sadaze. Bretouned. skolioù brao mistri-skol laïk al Republik brema!

Kerent ar vugale bet kigeret, a leaz da glemm, mez ne voent ket seisonet Selaouet e vijent bet, ma karjent beza en em glevet mad ho da zerc'hel ho bugale er gear An nerz a zo enn *kitoù*

Eul louzou oc'h ar Remm.

N'eus den e Breiz ha n en defe kiévet lavaret alies

Remm,
dibr« boed ha klemm!

Kaer a ve lavaret, ar remm, *Rhumatisme* e gallek, a zo eur boan galet hag e-touez ar re zeva a c'houzanv an den

Eur gazeten c'hallek *le Journal de Ribeauville*, a lavar en deuz bet an hini a zo enn he feun eul lizer hag a zesk eul louzou eaz d'en em barea dioc'h ar remm.

Pe ez eo gwir pe ne ket, eme ar gazeten-se, mont a reomp da lavaret ama petra eo a louzou a raio vad marteze, da unan-bennag, ar pez a garfemp a wir galoun.Al louzou-ma a zo bet kavet gant eur medisin eus a Frans.

Setu ama

An hini en deuz remm a dle dougen didan kleuz he gazel war ar groc'hen, eur zachik bihan lenn a *zouf* pried munut. Ne vezo ket pell na easafo d'ezhan ha ma vezo paro zo-ken

N'eus netra ken da ober, hag evel a weler n'eo ket diez na ker vez al louzou.

An hini a skrif a lavar anzao a ran ne gredenn ket kalz da genta evjen bet pareet gant al louzou soufr-ze. Mez, evelato. skuiz gant va foan hag o kaout onspenn ne greskje ket, emichans, evit ken nebeud a dra, setu ha me ober a louzou hag en em gaoud pare e berr-amzer C'houeac'h miz a zo n'em meuz met a remm.

Tael-hanter republikan da c'houarnamant ar Republik.

Ar gazeten republikan rus *Radical*, a avar ar pez a zo ama warlerc'h diwar-benn ar *budget*, pe stad an arc'hant dindan gouarnamant ar Republik.

« Biskoaz den e-bed n eo bet ken dibreder e-kever *règle* pe vera he arc'hant hag he fortun evel ma 'zeo ar Republik gant arc'hant ar Frans.

« Dispign a ra, dispign dispign hep paouez, ha goude, eo taillou, ha goude, eo presta arc'hant, ha goude, eo talc'h gon.o ato.

Ar c'hounchon a vezo great boro pe zad, n eus forz penaoz, an dra-ze ne sencho netra e netra, ha red e vezo dont a-bred da ober a. amen divéza er fos

« Da c'hortoz, enn an d'ar iar da grial emaor oc'h he displua e-beo dioc'h an daou-beun. »

An dud gwent

Tribunal Bourdel en deuz koundaonet a névez zo, tri noter hag ho doa kavet brao derc'hel enn-ho jakot arc'hant an dud ho doa bet re a fisianz enn-ho.

An tri noter-ze a zo tec'het kuit gant ar talc'h. Evelato, int bet kounsaonet d'ar galeour evit ho buez — buez efiruz. ha ne kuit? e vezo buez a. laeroun-ze. tri republican livet mad hag a zave skolioù laïk, ne ket gant ho arc'hant, a c'heller kredi, mez gant arc'hant ar re a bae taillou.

Hag a bed-a. a zo evel d-ho e-pep bro brema. ma seldet piz oc'h ho zrolou!

Labourerien-douar, selaouit!

Pemp ploaz a zo eo ar frammansouned ar vistri e gouarnamant ar Republik e Frans, hag alsoue n'ho deus strinket nemet gevier bemdez oc'h gnou an dud, evit paka ho mouesion hag ho arc'hant.

Mad, labourerien douar, setu ama war-lerc'h eun dra hag a zlskouezo. marteze, da veur a hini ac'hanoc'h petra a vad a d-eu d an dud, goude voti evit kas republikaned da vion gambr Paris.

An dion gambr-ze a ro muioc'h a liberte d'or c'hommerz a ziaveaz ha d'ar broïou estren, eget da gommerz ho bro.

An dra-ze a zo ker skleur hag an heol da groïsteiz dre ar chifrou a zo ama, chifrou ker gwir ne ve den e-bed e Frans evit mont enn ho enep.

Eut ar bloaz 1827 d'ar bloaz 1878, da lavaret eo, e dann vloaz hag hanter-kant, ne deuz dent e Frans, a ziaveaz nemet 94 milion hektolitr a ed, hag euz ar bloaz 1879, amzer gaer ar republikaned vrao a zo c'hoaz o c'houarn ar Frans, d'ar bloaz a ren 1883, ez euz dent 110 million hektoutr a ed.

Ne ket marvad ar Republik e zo da damall euz a eur c'hresk ker braz, epad ar pemp ploaz divéza-ma ?

Nann-pas, ne ket ar Republik a zo da damall, republikaned diou gambr Paris eo a-vad.

Kendalc'hit da rei ho mouesiou d'ezho, labourerien-douar Breiz, ha ne zaleo ket ho tro da vont da vsac'ha

Mann ne bet da bave bremañ ar vistri-skol gant ar c'hommunion.

Klévet eur c'helou kommunion ar bobl eürus oc'h da gaout an aotrou Tirard evit Ministr an arc'hant ha Paol Bert e penn kommunion ar skolioù hep Doue.

Er Gambr ez euz eur pabor, Gouchard he hano, hag a c'houlenne, enn dervesiou-ma, ma vije paet ar vistri-skol gant ar c'hommunion — ha paet mad eo ar re-ze dremà ... pro santimon kresk war an taillou n'ot ket poupner a-walc'h, evit doare.

Ar Ministr Tirard, e feiz ! pa glévaz petra a loa a névez a skrilaz da Paol Bert, o lavaret e voa dija re-vraz ar santimon kresk ha ne dlie ken taillou ar fonsier beza kreskel pa ne glévet, eme-z-han, nemet klemmou ar bobl o vont euz a beb bro dewar-zeon an taillou braz a rankor da baea.

Ama, Dreiouned e dlent gwelet ne ket gant truez oc'h ar bobl o prezeg ar Ministr evel a ra, mez muioc'h dre an aoun en deuz, beu hag ar vinistred-all rag ar bobl brema a-raok an eleksionou.

Pobl danvad bez manut eur weach, ha pa vezi galvet da vot, diskouez da baotred ar Republik ez euz kéroul war da benn

Eur mestr-skol hag eur vestrez-skol laïk

Lenn a rear er gazeten c'hallek *Le Rattachement de Montauban*

Eun den euz a ganton Saint-Clair (Gers) a skrif d'e-omp ar pez a zo war-lerc'h hag a ra enor da eur mestr-skol laïk

Eun dervez. an inspekteur en em gav e klas ar mestr-skol-ma hag o welet ar grusiñ oc'h ar voger, e lavar

— Bez e kar d'in e ve mall distaga ha kuzet an traou-ze, eme-z-han, enn eur ziskouez ar gruiz

— Aotrou eme ar mestr-skol, n'edo ket o c'hoarzin, enn deuz ma z aio ar C'hrist euz ar skolma, arabad e vec'h souezet e choumfen-me er meaz.

An inspekteur ne lavarax ger

Ar pez a ziskouez e pleg atao, dirak ar feiz hag hag ar galoun ar re n'ho deuz nag an eil nag egile

Eur vestres skol laïk, an demeze. Sepher karet gant ar gerent ha gant ar vugale, bet meulet gant Paol Bert zo-ken er bloaz 1881, hag er bloaz-ma vez gant an inspekteur Michaud a lenn n'eus ket pe. e pelerinaj gant kristenien-all. Enn e doa péc'het ar gézeg Dieu'let pe flatret e voez, ha dioc'h-se krabas ha brezel d'ar baotrez a-uzer he he inspekteur

Houma, pa wel petra zo, o skrif disponet d'an inspekteur Michaud a lenner-ma war lerc'h

Ambert. an 22 euz a vis du 1883.

Aotrou,

Dont a ran da rei d'e-hoc'h da anaoud e vir va feiz ha va enor euz-in da choum pelloc'h da ober skol laïk.

Setu perak e roan d'e-hoc'h va diëz.

Ar Kint a zo bet mestres-skol e Mayrès

Sertien

Skouer Prins ha Prinses, mad da houtile da gals a dud diskreiz'h.

An Duk d'Edimbourg, Prins Saoz, mab ar Rouanez Victoria, ha dimezet gant eur Brinsez euz a Sax-Cobourg Gotha, a favezaz dezhan, n'eus ket pell abaoue, ober ar pez a c'halvet e galoñ eur bal, e brezounek *bretz*, deiz penn-bloaz ganedigez he c'hrek

Pedet e voe nirounezed da zont d'ar bal-ze Ar Brinsez a zeiz oc'h listen ar re a lua bet pedet hag enn-do xonnez a soavez hano dioun iroun a loa bet, nuan anezho. c'houi war enn *theatr public*, hag an eil de vrein dioc'h he goas kenta.

Ar Brinses-ma a tam dioc'h-tu hano an dion iroun-ze diwar al listen kaer ho devoe ho gouzed dont da glemm oc'h an Duk, ha kaer en devoe hema he-unan tal ar Brinses pe he vec'h da lezel hano an iroun-ze war al listen E-kever an dra-ze, ar Brinses ne blegaz da zont e-bed. Neuze e voe skrifet d'ar re boi a loa bet pedet da zont d'ar bal, da choum pep-unan enn he c'heur

Dirak kement-se an Duk d'Edimbourg hag he c'hrek a zistroaz da Vro-Zaoz, hep lavaret ger da zen. Enor d'ezho !

Ar skouer-ma a zo mall da rei da anaout da zaro dud a zo ne ze iont ket aliez. piz a-walc'h. oc'h buez ar re a zarempredont

N eus ket pell vez, an *Nona*, a zo e Frans eveldonnad an Tad-Santel ar Pap, a voe pedet da enlein *offisse*.

Lavaret a reaz ne d-aje ket, o veza ma lie *monsieur* Ferry beza e penn al leiz-ze.

An holl a c'hoar n eo dimezet Ferry nemet e tikear.

Eun dimezi evel hen-nez ne d-eo netra dirak Doue hag he Ilis, nag avez dirak ar gristenien.

Eur bugel a zelle oc'h eur vanden gwazi a ioa o c'hoari war an dour

— Sell ! eme-z-han d he dad ar gwazi-ze a ve lavaret din stred.

— Perak e lavares-te an dra-ze. va map ?

E feiz ! va zad, o veza ma z int laboused hag a zo ho beg atao gant-ho enn dour

---

Eun negosian braz euz a Paris a zo bet al laëroun eur gweac'h enn he di er bloaz-ma, heb biskoaz n en doaz gellet ar pouis gouzout nag anaout piou oa ar baotred vrao-ze.

An negosian-ma, pa wel e rank eo em denna he-unan hep sikour den, euz a zaouarn al laëroun bet desket mad a gred, dioc'h skouer ar republ kanel, a skrif a-zioud he zor ar c'houzoumma war-lerc'h

« Pell a rear an aotronez laëroun da choum hep dont ken da glask *forsa* an nor , kol ho foan a ralent, rak an tenzor ama a zo ker goullo ha tenzor gouarnamant ar Republik

A-baoue ma z eo skrifet an dra-ze. a lavarer, an aotronez laëroun n ant ket bet war-dro ti an negosian.

An doare da gomzerri ar c'hrec'hin koaved

Krec'h n a. loaned a vez lazet er gear, a zo caz d'an dud goumd arc'hant gant-ho.

Setu ama e pe zoare eo red prepari ar c'hrec'hin-ze evit ho gwerza.

Dioc'h-tu ma ves kignet a loaz pe an aneval eo red rakla, gant k- lenven eur gountel. diabarz ar c'hroc'hen evit distaga diout-han an ammou kik goad hag-all a ve choumet stag. Goude e tremper ar c'hroc'hen ar bleo-war c'hourre, e dour tomm, a ves tenzet enn-han a-raok. ha dre litr, *kant gramm atao* (100 grammes d'a-un) ha *tregont gramm holen gris* (30 grammes de sel gris).

Goude ma vezont bet o trempa enn dour-ze ar c'hrec'h n laznoed ha gedoun epad daou zervez, ar c'hrec'hin denved. lern pe zouc'hed epad pevar pe bemp dervez, ar c'hrec'h n leuenn epad dek dervez, e vezont tennet euz an dour hag astennet war dammou plench ha staget gant tachon e pep penn evit ho derc'hel rend ha mirel na deufent da grina na da verraat enn eur zec'ha. Ho zec'ha a ranker atao enn disheol.

Pa vez ar c'hrec'hin tost da veza zeac'h, e tistager anezho hag ho lakear da zont soupl, o skei war-n-ho gant eur mai penn-round.

KELEIER AN ESKOPTIL.

An aotrou Penndu, kure e Bodilis, a zo hanvet kure enn Intron-Varia-Garmez (Brest).

An aotrou Poulhazan beleg zaouank. a zo hanvet kure e Bodilis.

An aotrou Abjean, persoun e Kersent-Plabennec, a zo hanvet persoun-kanton e Sant-Thegonnec.

An aotrou Le Ball. aumonier hospital Montroulez, a zo hanvet persoun e Kersent-Plabennec.

An aotrou Le Coz, kure e Landerne, a zo hanvet aumonier hospital Montroulez

An aotrou Corbel, kure e Pluguen, a zo hanvet kure e Landerne

An aotrou Quinion. bet kure e Brales, a zo nevez maro.

LÊZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA, AR SKOL DER FORS,
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo ene map tall, eur pried fall, eun tad fall: ar er c'heuta euz an dud dilez, hag an divèza euz a dud he vro.

Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall, ar vro a lelo da goll.

(Lenar eun Eskob a Kemper euz a lezen-skol Ferry.)

TREDE NOSVEZ.

AR SKOL LAIK PE AR SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Jerom Fur A drugare Doue ! Herve, ez euz c'hoaz estraget skolioù laïk, skoliou libr a zo voz, ha d'ar skolioù-ze e c'hei t c'hoaz, hervez al lezen kas ho pugale. hep kaoz a zispign Dioc'h eun tuall. a lezen ne vir ket ouz-hoc'h d'ho derc'hel da skolia er gear

Divezatoc'h e lavarin petra vezo ar gwella da ober

Iann Gubaer Mar grafe an dud Jerom hervez ali ho kazetan, pe ket unan na daou, mes daou c'hant. tri c'hant, kement ha m az int a dadou e pep parrez neuze e ve oul a-brad lezen skol Ferry

Jerom Fur — Ia. Iann, ar frammansouned ho deuz aoun a-walc'h rag an dra-ze, ha dre-ze ez eont, brema c'hoaz,soubi k gant ho lezen. Gouzout a reout brao-braz ma ho divije lakeat dioc'h-tu an tadou hag ar mammou etre daou viz lemm gweltre ho lezen dre *fors*. e vijo bet great rak-tal avez eun

hega ker kre d'ezhi, ma vije choumet ho holl skolaou laïk gan'in. Eun aoun rak an dra-zo ez eont goustad k'ha dre zindan evel aered. Dre-ze, eo interest an tadou hag ar mammou pellaat, e pep giz ma c'hellfot, ho bugale dioc'h skolion ar frammasonned, ha diskouez d'ezho, o stourm oc'h ho lèzen fall, ne deunt ket birviken a-benn d'ho lakaat da blega

Er c'hontrol a choarvesfe, ma welfe frammasonned ar Republik ho defe an dud aoun rak ho lézen, neuze a-vad, evel kemenerien, e c'hwaskfent tod war ho gweltre neuze e staoufent ar vras ha dre nerz ha dre fors ho archerien e planifent enn toull. Hep truez e-bed, an hanennou-rouez bennag eus an tadou, paour pe hiviidik, a harsfe out-ho

Nann, nann ne ket a hanennou eo d'an dud en em zevel a-enep skol Ferry a voteadou eo, ha mall eo d'ezho en em glévet, ar re ho deuz bugale evez ar re n'ho deus ket. Ne deuz netra ker kre ha ken nerzuz, nemet Doue, evel holl dud eur vro pa vezont unan a galoun.

War gement-se e lavaran eo eun dever d'an holl gristenien sent oc'h ho zad, an Tad Santel ar Pab, a c'hall anezho ker karantezus d'en em glévet etre-z-ho evit savetei ho bro.

Ne vouez amezeien, a zo mouez an Aotrou Doue he-unan. an Aotrou Doue Holl-C'halloudek a zigas d'ar boblou ha d'an dud eur mare pe eun anizer da ziskouez dezho rak ar bed, pe ez int kristenien pe ne d-int ket.

Mar nac hont ho feiz evit-ho ho-unan pe evit ho bugale o veza digaloun. o kaout aoun rak lezennou ar re fall, neuze ne ket poblou ne ket tud kristen eo ar re-ze, neuze o kask choum en ho eaz. pep unn dioc'h he du, e kouezont war ho fenn hag ez eont da gull

Enn enep, mar sav ho c'halounou evel hammet stard enn unan dre ar garantez da ziskouez eo gwellor'h gan. ho mervel eget nac'h ho Doue, eget choum hep stourm pa c'houlen ker skiear, neuze. Doue o tont davit-ho a ro d'ezho skoaz a zaka he nerz enn ho divreac'h hag enn ho c'haloun da drec'h ha da ziskar ar re fall, enebourien ho feiz.

Evel am meuz lennet d'e-hoc'h a-raok, amezeien bugale er skol a zesk a an dud pegement a nerz a zo oc'h en em glevet Ar vugale gristen-zé a zo bet treac'h d'ho mestr-skol fall, ha kredi a rae ne vezint ket ho-unan hag e vezo c'hoaz kavet bugale e Breiz dag el leac'h-sa da ret dre aroun mad ho c'herent. kentoc'h da zigas skuut d'ar vistr-skol a rafe a-drouc'h-tranch da glask diskar ho feiz, o kaout abeg e Doue pe er religion. War gement se ez an da lenn d'e-hoc'h c'hoas eur skouer all rust enn dru-mà, ne ket gan. bugale er skol, mez gant eur mear gant he adjoint hag ho c'honseilherien hoil. e miz here e vezo 1882

E kommun Jouancy, ar gonseillerien. ar mear hag he adjoint a ziskleriaz. hervez holontez an holl dudou ne rojent tamm skoaz da eut lezen ne vos eme-z-ho, lézen e-bed, pa dorr gwir genta pep tad a famill o lammet digant-han al liberte da zevel he vugale evel ma kar, el leac'h ha gant an neb a fell d'ezhan

Rak-se, ar c'honseil, en eur vonez, a lavaraz ne hanvje *kommission skol* e-bed

Rwel a lavaraz a reaz

Ar souprofet pa glèvaz, a gasaz ar c'hèlou d'ar profet. He-man a dorraz ar mear dioc'h-tu hag a c'halvas he adjoint da gemenn d'ezhan ne voa mui netra An adjoint e-leac'h sent, a daolaz he zaé pe he zemission oc'h genou ar profet, ne gavaz den da ober he gevrid

(Eur pennad-all eur wech-all ,

E Prus, Nouvet et Cie, Éd., rue Garancière, 10, Paris

ALMANACH DU SACRÉ-CŒUR DE JÉSUS

POUR 1884, 9e ANNÉE

Cette publication, placée sous la même direction que le *Messager du nom de Jésus*, et destinée à devenir l'annuaire de l'apostolat catholique, a reçu cette année d importantes améliorations. Elle forme un joli volume illustré de nombreuses gravures Prix 50 c.

Même librairie. *Almanach du Bon Catholique* pour 1884 Un joli volume illustré. Prix 50 c

Ar Merer G. MILIN

A-wechall moullet gant An DE KERANGAL

NAOUNTERVED BLOAVEZ. (№ 3) AR ZADORN, 19 A GENVER 1884

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONED

PRIS AR GAZETEN. HED BLOAZ,
Ar Finistèr
Ar Morbihan
Costez-an-Nord. } 6 scoud
Ar rest eus ar Frans 7 lur
Ar broioù all evel pris ar post.

N'eus kèl Aotr, na ken Zoue
nemet hor Salver Jesus, Done.

An holl boemachou a dle bout graet da herr'hen ar penaoz, d'an Autrou DE KERANGAL, ben-bras.

D'ezhan hon eus c'hoas ar boan kaout divizhen an holl gerioù da lakaat war ar gazeton.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 1 rue Garanciere 4 Paris est seule chargée de recevoir les annonces

AR RED.

Ret eo war ar re en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho, d'he rei da ten enn dro d'ezho d'ho c'herent d'ho meignonned d'ho amezeien ha dreist ar re all d'ar re anezho a anavezont evit beza republikaned. Eur republikan mat en deus skuiz c'houz a c'helt eun deus pe reiz, gwiriet er werionez ha parea dioc'h he glened.

Kemper, 19 a viz Genver 1884.

Stad ar Labourerien-douar dindan gouarnamant ar Republik.

Stad ar labourerien douar eo deuz roet, e peb amzer, pec'h ha trafu d'ar speredou brasa eus ar bed. hag vez d'an dud a skiant a zo bet em gavet e penn eur gouarnamant-beunag

Neb a lenn an istor evel m'ema e gwirionez, ne c'hell dont d'he disavarel ama, ken e Frans, ken er broioù all eus an Europ

E Frans, Su ty hag Herri IV Louis XIV ha kalz a roueed all a zo bet ho freder hep paouez rei skoaz ha skoaz d'an Iliz war ar mestou, dreist an dud-all eus ar roudouriez zo-ken.

Ho skiant en doa lesket a-zho ne c'hell bro ebed beza euruz ha prest k'epad ma vez al labourer douar paour ha reuzeudik. N'eus ket a lsac'h eta da veza souezet, lamm e-bed e vo kement a pec'hamant eve a zo bremañ e-touez an hoi dirak stad al labourerien douar

Piou ne ve glac'haret he galoun, pa wel ar boan ho deuz an dienn, ho ket hep-kenn ama pe a-hont, met dre vro Frans a-bez, hag vez dre an departamantchou hag ar c'hantonnou ar re binvidika a-raok E pep lec'h hag er gwella kommanaouchou, an dud ho deuz ouema poan o veva, ha pa vez deut an amzer da neveni a lazeri ferm, ez o deuz d'ar vistr derc'hel ho merourien pera-benoag ma tennont, anezho ho-unan kalz euz ar c'hresk a zo war ho fermou. Red mad eo d'ezho ober er c'hiz-se, dre ma welon, talvoudegez ho douarou o voni bemdez war zimion.

Pa c'hoarvez, evel a ra bremañ, da vad an douroù pe d'ar funsier ouskenn e vez bevare eus ar pez ma vez a rauk herrez a lavar an dud gwinizka a zo, an draze a ziskouez neuz e an hoel en eil pevarzek vad ar vro oa goll

Ne ket gaou eta ar pez a lavar bremañ ho deuz brema al labourerien douar poan, e-kerz ho deuz bet buskoaz dindan gouarnamant ar e-bed An Tourarou dilezet a gleiz-ar- oa da lebeuniñ an dud a za eus ho kumunantchou gant doan ha glac'har ha digar'chet ho welet eur c'hontaronamant evel an a zo stanket he skouarn gant-han evit ober hep kievet ar c'hlemmou truezuz a zo beteg enn-han dre gomzoun ar labourou douar

Nann eus ket eur ger gaou a kement a zarer ama, hag ar wirionez sklear evel an heol ema ar vro gaera ha poanlika a oa gwechall o vont war he fenn d'ar pern gant gouarnamant ar Republik

D-eump pelloc'h ha gwelomp hag an negouzanez hag an artizaned eux a oep micher a c'hell beza eurusoc'h ore stad truezuz al labourerien douar

Tud diskiant hep-kenn a c'hell kredi traou zot ar seurt-se, rak mar d-eo paour al labourerien douar holl ar re-all iver, kement ha ma z ot, a daonrao evel-d-ho hag ar c'haot ar vro a zegresko war enn dro

Penaoz e c'hellfe beza enn eur c'hi-ma ?

A labourerien a zo o veva dioc'h ho douarou a zo an dion a ezlereo vel a ha kreva eux a holl ul ar Frans ha c'hoarvez eta ne c'hell ket evel oremañ kement-an a-benn gouel a veuc'h ho oara, eo red mad o ezho prena nebeud a ora, na diez ouspenn paea an spignou oban a reont Nenze penaoz e veoc'h ev'h prena bemdez ahon douar hevez. na repari ne-ken ar re got ha fall ho deuz ? Oc'h an troun ze oc'h kaout ora-ale ho deuz atonm o rankout satlet pri a-raok dispign eur gwennek, rak ouspenn beva a zo red, red eo c'hoaz en em wiska red eo mez paea ar mestr Ar pant an dispignou-ze ho brar ha bihan a zo euz a c'hodellou al labourerien douar, pa vezont enn ho enz gant ar vouec'hisien ar varc'hadourien ong a. arvzaned a rauk orema kaout dioser euz a ziehez al labourerien douar N'eus nemet mont enn eur sui-ben-

nag e kear ha goulenn eno digant ar c'henta marc'hadour a gavor, ha pa na c'houesfe petra eux al labourou douar, e goulenn digant han petra zouj eux a stad al labourerien, hag e vezo klévet rak-tal ar c'homzou ma war-lerc'h, pe gomzou-all evel-d-ho

— Stad al labourerien douar a zo diez-meurbed eun amzer-ma, n'eus ket a arc'hant war ar menou. Gwechall deiz ar fourvon hag ar marc'hapou, e veze dud leiz va zi o prena a bep seurt traou brema ne d-eu nikun koulz lavaret

Piou goude-ze, a ve souezet o klevet ar c'hérion ar varr halourien hag an artizaned o klemm holl, eun eur vouez, kement ha marteze muioc'h evit al labourerien douar bep gouzout, ar braz anezho, eo kouezet poan ar re-ma war ho c'hein

Re-ali a zo bag a lavar al labourerien douar ho deuz dienez, dre na werzont ket ho ed ker a-walc'h, met gwelloc'h-ze evit ar re a rank prena bara

Ia da! tud a zo hag a gav mat eun doare-ze bep gouzout petra a lavaront, rak hag a zo gwerza an ed marc'had-mad an artizaned hag ar re-holl a bren bara, a rank her paea, evel ma ve ker an ed. An dra ze a zo evit ar bara, evel evit ar c'hik ha kaoz a zraou-all a werzer er c'herioù

Brema e ranker lavaret eun dra c'hoaz An ed a vez prenet ha gwerzet a vrao an ed estren na petra ta. gant ar marc'hadourien pinvidik zo ne rount ar seurt kommerz-ze, nemet evit kreski buanoc'h a-ze ho madou. dre gouzout ar re vihan ha paour neuze akapared pe zastumet an holl greun gant-ho an hini a rank prena a damou bian a bad o ezhomm ker ker evel pa na ve rava. e-bed war an ed.

Mes lakaomp e ve ar bara marc'had mad, dioc'h ma zo zez ar c'houn war ni ar vro. ar péz a rvio hor labourerien douar, an dra ze ne lakafe tamm e-bed ar zonedou ar c'herioù nag eürusoc'h na pinvidoc'h rak rivio al labourer douar, evel a zo bet lavaret a-raok a zigas d'he houl alan rivio an artizan a choum neuze vak ha dilabour

Ar vro a vez, evel ar Frans brema, dizemet koulz lavaret al labourou douar enn-hi. ar vro-ze a gas a-breiz da gol. ar fisianz hag an arc'hant a zo red da rei labour d'an artizan ha gounid d'ar marc'hadour

Goulennout digant eun artizan peb ur a ve ar gwella gant-han pe baea he vara eun tamm kéroc'h ha kaout labour alan, pe. kaout bara marc'had-mad, hep tamm labour e-bed da ober hag her c'hlévsoc'h o lavaret no deuz eno, leac'h ebed da varc'hata. en kaiz gwelloc'h gant-han kaout labour gant bara ker, eget bara d'labour gant bara marc'had mad

Evit peur-lavaret, ar wirionez eo pa vez labourerien douar eur vro. enn dienez, an dienez-ze a gouez eno atao war an holl

Diskuiit, fallagr ha kablux eo tud gouarnamant ar Republik. ne fell d'ezho na gwelet na klévet ar wirionez a gri ouz-ho eux a bevar c'horn ar Frans, hag a gav gwell mont da gas d'an Tonk o zour ha goad he zud war zigarez kaout dre force ac'hano d'hor bro mamon ha satisfaksion Eno. e fazioni evel bepred hag e pep lec'h

Penaos eo kouezet eur vro gaer gwechall etre daouarn tud ken dister hag ar frammasonned a zo e penn ar Republik ?

Penaos, Breizonned ? o vout bep ro evit republikaned pe c'houm hep mont da vout enn ho enep. Setu eno faz, braz an dud dewar ar meaz a zo brema kouezet ar beac'h pounnera war o ho. o veza ma zint vez an aver brava ha. dre-ze. ar re gablusa dirak Done Done zo kaz-meurbed, hag a bae he zie da bep hini

Buez hon Tad Santel ar Pab Pi IX

Etouez an dud kalounek diredet a bep bro da Roum ez difen gwirion an Iliz. ex-os. e Castelfidardo eur Sulz, unis a Luzern. a zo he hano Jocker hag en doa en em gannet var an dachen vrezel eve eul loun Konstunt a reas d'he ler rag ne onzoun ket pell oulet fuzuh an doa paket. Hon dougen a rear d'an hospital. Eno he genta komzou ouc'h ar re-ma

— « Me a fell d'in guelet Pi IX »

Kasse: oun rakta. kemeunadorez d'hon Tad Santel. ha setu hen d'an abardaez e kichen ar zonav mac'hagnet

« Tad Santel. eme-z-han, eurus oun da veza bet eun tamik poan abalamour d'e-hoc'h

« Mersi, va mignoun ha va map, a respount Pi IX

« Tad Santel. me a zo protestant.

« Her gouzout a rean va mab

— « Tad Santel emaoun e vont da vervel. her gouzout a ran Santout a ran ar vuez o tec'het dioutan Hogen. merve a ran skouez hag eurus abalamour emaoc'h em c'huchen Mervel a ran ev t an Ilis katholik, ha ne ket dereat d'in unspen mervel en Ilis katholik ? »

O klevet kement-se, Pi IX a dridi he gaoun. Poket a ra c'hoar paour kenz protestant ze. Asteon a ra he zaouarn a zoc'h he beun ev. rei d'ezhan he vennoz Aonalc'h eo Jecker a c'houlen bezu reseval en Ilis katholik. Rei a reas d'ezhan ar zakramanchou d'veza, hag eun nebeudik amzer goude, e yart ouel eur zant

Er bliavez 1872 mab hena hag heritour Viktoria, Rouanez Bro-Saoz, hag ar brousez he bried, a oe digemeret e palez ar Pab. Pi IX hag ar Prins de Galles, a zelbante kountant bras d'en em velet ha d'en em gaout assames. Evit ar brousez. oueta rea gant ar joa

Kannadet Bro-Zaoz ho deo meur a vech kinniget d'ar Pab eus a berz ho Romanes eus digemer devezh var douar en he rumatelez Grande berz trugarekaat a zevez ar Romanez ha miniziret Bro-Zaoz eus ar volontez vad ho deo deskmerzet d'ezhan e lavar d'ar prins

P. LA SANT.
Personn Kannadez

(Dar gennad eil eur vranch all)

Mistr Doue ha vleu Jana,
Hag eun hanvalenn vrudeuhus.

Komzet a deuz hoc'h dare a lavar a deuz dall a dremmen brema ura ar bed ma klevet kalvez ha kanal gant kals a dud o klask gouzout an eil roudoun war ar rumm-all diwar-benn hon amzer ni hag o lazaret pep-lun ez e gwelloc'h pe falloc'h eo an amzer gaz

Ma ve red d'eplega penn-da-benn an traou-mañ rez an deus amzer, eur an amzer gaz hag eun amzer kriz e ve labour e oa merzet a vloaz da vezan a hini hag, oaupont an kanvlez mantrus a labour evit dont rez ar lu hag ar drouk anezho rak koar a ve distaolet an drouk dont eun deo dre ar pez hed ha ma, e peb amzer a no het hag a vras bras e h anao evit ar mad

Evit kerz rez an drouk deus kriz Mab Doue ha Doue he unan a zo dishonnet evel den war an douar da vezan gaouer ha da vervel dishezet war ar groaz evit savetei an dud dre he garantez

Hag an dra evelato a ra da heul an drouk hag he dristeiner hag hi o c'houzout gwirionezoun ar fez hag e vezont reuzeudik o kerzet dre neuz an drouk

War ar gwir-ma e ve kavet pezadra da brizek pell hep na c'hellfet a-zivez eun den hep-kenn da war he lerc'h tell vera mar e oup hor dre natur ar pez he hed evit dont eun hor c'hakoun douget da gredi hor lezia hon unan mantrus hag a spered hag a skiant eget a ni dezar ar re a en dra re a dle eun an eurgenz en deus kavet hag a gell stao ar bed an eurgenz I a no rhoumet hen eun den evit da dezar hezia martred dre humanite war ar groaz

Ar gwz a c'hellfer da zavet e kemeno-ve hag a c'hoar an holl re e kemer an drouk e peb amzer doare ar mad d'en em ve liza hag an dra-se a ra a fizi mez ez eus c'houzout e gwelet kalvez pep den evel ar zonj pe ar gwel eus a labour gwir an Itron Doue eun han labour hag her lezia da renta gant ar re, pa en em vlabez dre ar falhagrez

Hon amzer ni eus-hi da ober kals a drouk mad a ve gellet evelato da heuvel amzer ar gaou gaou a renn het hep hen e kemmen hag o prenn an dud mez kalz muioc'h ha skleruc'h da welet eun tu oberout Dibaot eur gaouiad ha na ve lare, a lavarer a-vechou, ha dibaot reiz an den ha na ve gaouiad eun ar Skrivar Sakr Mez evit eur c'hrouden mad hag a zav gaou dre zempladenez eur wrach brennag martoze hag heb soupl e drouk e-bed hag a ben kan hag a bed mil den dilez ha fallakr a ro ne skoulz ar spered ho deuz neuzet da ouzoupt e ho renn nemet ho lavaro e pep gu ha mann ma e ho unit Eun dra hep kenn a zo e kemella ar spered an eil gwiriad ar kanol benn ha benn diwar gwiriad Per ha Paul ha n'eus kriz e pe gaoz evit gellout lava eur pez mil a amzer ha pa zankfem gouzout marvel a-bed kaout kenz da vezan diwar di ouz a vez bet great gant ho spered ho benn E kredi-ze ha oberiu ne ve kavet gwir ho neuzet penn-da-benn gaoz ar re a greiz ho zeiz petra dremmou brema hemañ, koulz lazaret are ar ved holl e-leiz ar bed evit an oad ha dreist ar bed e-leiz dare vez kalonieu a zo Anna ne reio hano neuzet eur ar re a vez traou da zibri pe da eta

Kenta tra a zesk natur an den dre ahan eo d'al laou eo d'ber hag eta Bez a no red ha bez ez ne ket dleout h brema eget ne dleo eun amzer gaz ma vije ha kre e kahoun pep kreiz ha labour e penn ha zoare h Mez ne ket evel se e c'houarvez oblez hag eta eun eur vad evel ma eo gwel gant Doue a vije ec'h ar re dallakr a c'houmad ar c'hant Ez a an deiz ar neuze e labezont ha gwa da ga pep mad da zul

Gwechou ar bara da gouza dizez hep na ve kavet ez ar red e zouber ker pemp kre e c'houm hag hen debri la evel ma vez re hep gwazi bleud ma pe hoz pe bilaouz ha traou a falloc'h e houz a vez laouen mesk-e mesk a ber-vloaz hag ar gwin a vlez brema pelra eo pouromp ? Gwar ha pep gwazi kouskoud hep na ve eus-han anez doareu ar bed evit ar gwin-ar ano vez. a bouez an dud evit kaoliou gwrez, a no falloc'h c'houz eus an nesaoun da da eta ha gouzo ma vez riel e zao an dud da gell ho skoaz hag ho sec'hed da vrea da zi da vlez bevzel d'an holl ha bete da zunia gant ho hanaze hag ho gwazi ar gwin-ardu a ra eun ar famillou a c'hoar an orpaouer gwella hag a vank mui e ch a dud eget n'ho deuz great ho koaz ar brazelez breiz An eil choaz Ez a an drema ho deuz eul loden vras en dremmou a zo eun hor bro Ha perak kement all a c'hoantrum, kreiz an hanvez anezho abaoue ar Republik mallget a zo ec'h hor gouarn ? Ia perak an oabl kenou-ze, ma na d'eo ket evit kreiz ar hanvez c'houarvaman ? Herrez marc'harien breiz ar c'hoantribuchou vedrek a gouent keb bloaz neuze an oabl kenou a zo e Frans. e kear Paris hep-kenn an kreiz kel an oabl kenou er bloaz tremenet 1913. eun a zek mil mab c'hoant da trugarat 10.900 Evel se eun ne dremmen na dez na noz na vez great eul lazerez pe eur vaouez benoaz h g abaoue h mui a hini evit unan hep-kenn Eur a be leac'h pere-

ruio ez a al aeroun hag ar vantreson ze da c'hoas ri ho taolioù, nemet eus an ostaleroun dalc'het ar brasañ anezho gant tud fall ha sac'her ho unan ? E bro Frans ez eus bremañ bevezh ar gwenn ilisiet a zo lavaret hor-c'h bet 365 ostaleri pe gafe pe ho-tel a vez roet da c'hoari ennhe O krenn ar stêr dezhañ-mañ eus a zek pe eganl gwenach e vez kavet, marteze a vez an oberoù hag ar pep hegou brasañ a vez graet eo ostaleroun ar hag er maread anezho dimeziañ an arc'hant all Lavarit eoc'h hemañ ha mar oc'h bezet klañv pa vez ar gwelioù bro-zo e kafeu e ve eun ti vil ha pa ve serret an hanter anezho an hanter re a vourvie e hunvre ar pez a gollfe ar bourc'hizianed en ti ho gerioù a c'hoarvezfe e mesk ar re all ha pa vo ne oamet e choum hep koll bezh hag entretien eun armé dudefenn ruio e vo bet graet evel a ra bremañ

E-keit kement a zelle hag a ef an dud er c'hafeu bras ha war ar meaz petra ve kavet ha ne d-eo bet *falsifiet* en amzer ma ? An amann ar c'hafe ar sukr ar mel an eol beleg an oged hag ar pebr ha kant tra all a ve re hir da skrivi an hini diwezh ze a zo bremañ kavet eus a vad da fall dre zifenn ha digwenn eus an dud o klask gounid ar c'hanvas eus dudi ho choum ha setu eno petra zo ala. dimeziañ ar pez a c'halver e galleg *progrès* ha ne vez ennañ pa ne vez ar *religion*

E kêr Paris ez eus tud karget da welet kement tra a zo taolioù ha neb a vez ar c'hantenoù a zo spurmantoù e welet bete pegrid ez a speredoù ar re gozh eun amzer ma Ha pell a gredfe e c'hellfet oberiañ fall ha kreñv ouzh e reiz hiroc'h Paris ? Ia. Ken marv eus an traoù c'houi hini a c'hoari petra ez an hini a zo e pep lec'h anezho eur wardeur vez a vez gant gwir bonder fresk ha mad hag a pe pemp begoù pounnil ar re hanvidik er c'herioù bras

Mad ya zal pa ver ebet ha bomañ ar boud gant-ho e choum ar c'hregin eus ho daoù'ch,krogen hag a vez dastumet pa evit ober gant-ho hanter a an *hini fall* a lavarer

Ha penaos a c'houlenn unan-bennag, e c'hellfer ober an *hini fall* ze ? Penaos ? Eun eun doare-bennag pour hag hesaus. marred

War a lavar ar gazetenn hini ar boud hini naturel a vez roet d'ar boud fall gant doare pe gour Ar pez a zo dleet d'ar seroued da ober eo lakaat ar boud fall-se da staga oc'h an dud gropus a bep tu Evelato zal deus a benn eus ho zaol dre ar pez a c'halver e galleg soudure great evel kaot pa c'hlaou ar gazetenn a lavar c'houi war an dra-mañ ez eo eur fortun evit an hini en deus kavet ar gladeg da zispenn ar re hipous

Bremañ pa e oc'h kelenned Bretoned mar d-oc eur wezh bennag da Baris, goulennit hini da zi-hoi mui dimanfli neuze ne vankfec'h dereuzenn ahen Evit doare ne eus bremañ e Paris *fabricien* hini fall evel ma welet staliou hanterc'hi pe gaou.

Plac'h ivoulenk gant ho bried moaz, eo a ze, kaoget da lezel echuz a labour brao da

Goude an hini fall goelkamp bremañ ar mod fall ez eo ale re-eus ha re vihan war vezh war lerc'h an hini fall debret gant ho, n'ho deuz netra gouzout mui fall hag e vez ni lakaat pare douc'h ta

Ar mod fall a vez eun hanterh, hag eun vez ez eus labourioù hag a zo ne me lavar a ra pell hag ouspenn ma'z eo fall pep hini

A. meiro a vez great a zavarer gant blevet gwaz gant eus ez ha traou mesk-all ne c'houz den petra ac'h Ar gwenn a vez great gant ar pez a c'halver e galleg *etiquette* hervez buez ar gwenn e naturel Ar c'hlaou a zo pemp eus a Baris oc'h he ober eun tammik a lezenn evit ar c'hlaou mui ne

Ar merien a vez ruilhet ha dirc'hel evel eur rum lik touz lakaat goude e-barzh an etêmenne ha troet a bez evel se mibin adarre e pad eur pennad ar c'hrit digas rouzad an anou dianm d'ivez a vez plaoget goude ar plasenn Ar plasenn ma a zo gwelloc'h buan hag a zalc'h en he fez an traou fall a zo ar re vrasañ

Lavaret a rer ne re den ez eo an oll ar mod fall se douc'h ar mod ar c'hoz eur ho c'hoz ha kaera a zo ne ve dereat ket ouz hag e c'houlenn fresk pad mezer a vezas mes kiwl ar boan a rafet a-raz oc'h ho lakaat e gor dindan ma e bod

An hanterh bremañ a c'hellfe dizale he ve hag he c'hilleien e Frans evel ma ligas he ez hag ma ve red dezh choum hep ar ar vro

Goude an traou fall ma ha dreuz e ve red da douc'h da anaout, Bretoned eun dra all. eun dra gaer ha mad kavet a-benn e gant eur marc'h unan eus ar re a zo bet a vet kuit eus ho c'hoarvezioù gant ar republik kaoet fallak ?

Ar marc'h a zavarer den a skiant hag a c'hwezeg en deus kavet evel a lavarfet eun horolach mevel great gant han e doare eur vrud ha war-n-he dimp nebeuzh hag a ra eno dro pad ez derves

An horolach se, rond evel a lavarer a dro a-benn var ho zil e pader heur war n-ugent, ez an domar Bez e deuz eur c'hadran ez i an heurioù hag ar minutoù eun eil kadran ez i ar miziou hag ar bedred eus a bep miz eun trede kadran evit ar bleuzioù hag an devezioù, eur pevare kadran hag a ro,douc'h ma ve c'houmt ha n eus fors pe goulz, an heurioù hag ar minutoù eus a gemeret bro a zo er bed

An horolach-se a zo mad ou penn evit anaout herder an deiz hag an nos e pep mare eus ar bloaz hag e peb lec'h an heur hag ar miziou ma zo ha ma kaz an hini hag a lar En eur ger ar gazetenn a lavar ez eo eun dra varvailus da welet

Ar skouer diveza-ma a zo kouez ne lak ket an

deul e feiz hag a religion ho spered da glask gouzid arc'hant dre falagnez avel tud falsakr ar bed ar pez a glaskent also eo e pep gwir ober vad d'ho mesa, ... gemeno tra a revint ho deus manoch a skiant evit ar re fall hag ... feiz a sigor ar spered hag a ... gwenneg kaer muioh eget na ra ar falagnez Houma se c'hoat ket peiza eo beza eurus An eurusted a d'eus d'an den, eus ar vad a ra d'ho mesa evit Doue, ne c'hellfe ket beza digollet an pare mad gant aour hag arc'hant ar bed hoal.

Ha ho deve ez ai kenteu e hano an Aotrou Doue d'ho ta-dremen ar c'hoan hiriz?

Setu petra c'houlen, da genta, eur gaerdes c'hall leh, ha petra zavar war ere h ama

« Tri ve... an bruded eus a Vaonet, an Doktored Barthelemy Viaud Grandmarais ha Malherbe ho deus sonjet re da bevar den, bet kroget ann-ho chas klaon gant ar goannar, eul lorc'henn hag a d'eus eus an Toukin, kaset en. Arnaud, eben

« Ar vorc'henn ze a zo anavezet mat he varina pa he mere enn Toukin Eno, herres a zavar tud a skiant eus ar vro ze. ne varv den e bed evit beza bet kroget chas kentoc'h pe arta, el enn-ho.

« Ar pez a zo gwir eo, hoing-hen n'eus merk e-bed eus arta war ar pevar den ho deus bet al louzou zo tavarn. goude meo bet kroget ar chas klaon ha klaon mat - enn-ho eus Vaonet »

N'eus netra da c'houlenn, nemet ma pado da vire mad ar voutou nevez-se

Penaos eo eus bleiz-kaer bet alies gouest ouz'h dud.

Iann Faron a oa eur paotr fur ha mad hogen hep deskadurez N'en d'eus nemet ugent vloaz, pa chomaz he unan mestr eus a hini vadou he gwent I ar c'hoat e oe save ha ne gre'he enn ho zonarou nemet louzou fur a bep seurt Enn abardaez, he d'ha ma taole gant evez eur zell war ha zaouar fraus. he zaouarn enn he c'houlenn, e c'houlen ... han he unan perak e ... ha Doue da zevel ha da gresk enn ho barbon kemenn a louzou fall e lec'h segal ha gwinis ? E kerc'hse eur vaouez paour a zo da dremen, hag a c'houlenn d'gant-han an aluzen enn han an hini he gra bemdez d'an hoi Iann Faron en ... eur gaou vad Ivnez en deus oaz ar vaouez paour se O vez tennet eur ho c'hadel eur pez a zek gwenneh kemerit-heo, ma-ouez paour enn-a-han, na zouc'h ket kaz gwir-dihoc'h Hogen breman me a zo ken nec'het ne soujan ket kals kaoul moullis gan-en. Ar volontez da ober vad eo a ro ta-vadegez d'an dud-se, enn ar bauvrez Pa e gwir na vezar ... ... tanlit eur zell a druez var ar re a gask hag a c'houlenn, eo red ho tic'haou enn ho karantez

ha penaos e c'hellor'h ken ober mesoun paour pa n'hor'h eus netra ? Peaoz, deo mad ? eun eur zevel d'e lec'h an oaere. an ti an denna eun ho louarou an tenzor a zo kaset enn-ho Pa ho peso kavet anez han c'hoat a vezo pardonet'hor'h e-gel ar pez aha eus ho partez

Iann Faron a ze aon hep ho eur ger Evit-se, petra ta da ober ? Esaid tri bloaz enn ar bourc'hiz savet hep mantum kent ma vo savet an hoel evit mont d'ho parkou gant devesaerien chouant Labouret staro hemdez a-zaleh ar mantum beleh an nos Eo eun dalc'h ta genta da netaat ho louarou eun a houzoun fall goude e vez red ho arat. ho c'harzelat mad pianta gwez frouez enn ho parkou, per ha korea var ho kreiz hada hoc'h ed enn douzou ma vo red Ia ma a wasaat. pa gresk avel pianteunou e vezo red c'houeanat, displanta ar houzou ta. gant eun na zou-ial da vouga ar garou hag ar zega

Iann Faron, goude beza kavet mat a mad hemdez ha labouret staro epad tri bloaz gant ho servesourien, en em gav gant ar vaouez paour, hag a labour fealz - Goab hoc'h euz graet a hanoun. Lavaret ho poa d'in em boje goude beza labouret tri bloaz, kavet eun tenzor em douarou Labouret em eus gant kalz a servesourien ha n'em eus kavet tenzor e-bed — Na deo mad eunc ar labourus, me a vez an tenzor-ze eun d'ho kaer hoel ha sedan hoc'h eus savet ar greun a gorz ho solieron ar c'hoank magot enn ho marchousou. an deaved a gorz ho krenet eun n'eer beza a zemel a zo e peur enn ho prejou ar vare kenkou sklr a rit, ar mel a zastumal ar c'hirri skanv a gas ac'hanoc'h enn eun hear da vel le h ne vijec'h ket en de e teir bear var dreuz ar vagajures vel a c'hoh'ho taol teir gweach enn deiz. ar gaskamant hon kaer a zonge, ha gant pere e c'hellit en em zikouez gant devradegez a pep lec'h hag e pep kompagnaez

Lavaret em boa em boje e shouenet d'e hoc'h an ta d'en em bevidikaal dale bet em eus d'am ger. Na lavaret mar nemet eur gomz ta, an hoil zaou-rom a zo enn-ho eun tenzor kaset hogen na c'hell beza kavet nemet gant ar re a zav matin mad evit mont d'ho labour M. D.

Nivez an dud diwar ar mesk.

An dud e bro e Frans a vez niveret pep pevar pe bemp pouez Ar vench diwezh ma e oa bet kontet, ez eus kavet e oa anezho hoi ... miliou ha tregont hag eus an ... a vez diwc'h labourou an douar avel an diveza ar yard nerzen ar winizien eu eus tri... miliou An penn kaer mui da lavaret eo an hanter eus a hoi ... Frans. Ar re a vez diwc'h machinerou all a ra da nao miliou, ha c'hant ugent ha mil ... Ind ar c'hommerz a zo

kountet evit dek dre ganz euz ann hoel. Goude-ze ar re binvidik a vez dioc'h ho lese tud ar c'hargon, ar zoudarded hag ar vartoloded

Ma vije ar vot d'an holl evit lavaret bep tro ar wirionez gant skiant, evel ma ve red e rafe dioc'h niver an dud ranket stre-z-ho herwez ho micherioù, neuze tud al labourou douar hag an artizaned a vije reprezantet atao enn eun doare ne c'hellje ket ho mad pe ho interest mont war gont na gant den all e-bed — gant ma vije evelato tud onest ne-ket republikaned oc'h ho reprezantiñ

Enn eneb eo a c'hoarvez brema. An deputeed hag ar senatourien a zo kazi hon. republikaned, da lavaret eo, tud hep feiz na konstianz e-bed, a zo kazi holl tud ne c'houzont netra ha na glaskont gouzout netra euz ar pez a vez mad d'ar labourerien douar na d'an artizaned tud o kazi holl ar re-ze, ha ne zellont oc'h mad nag interest den nemet oc'h ho mad ho-unan oc'h an arc'hant a d-eu d'ho godellou, oc'h ar boe mad d'ho c'horfon hag oc'h netra all da ober, nemet da zigas poan ha drouk d'ar re zod a ro d'ezho ho mouesiou

O choum evel-se er meaz euz a bep tra-all, nemet bep-ken er vad a zigas tranc ar bed, ez eo anat ne ket ar voli d'an holl evel ma zeo lakeat gant al lezen evit difenn evel ma tle gwirion ar bobl. na d'ho ansout zo-mui-ken, a zo kaeroc'h.

Pa zeller dioc'h an tu-a'l oc'h ar feis hag oc'h pep mad a d-eu anezhan d'an dud, e weler gwelloc'h c'hoaz ne c'hell dont nemet drouk euz ar voli d'an holl. nemet Doue a rafe eur burzud braz.

Bez e c'hellfer kredi ne donno ar Frans he zreid euz a husion ar Repuolik. nemet pa vezo gwaskot stard a-walc'h o he lakaat da udal gant an dremwel a zo lakeat enn he fenn dre c'haliond ar vot euz a niver ar re zall ha bouzar

D'AN OTROU KERNARKER BARZ-MEUR BREIZ-IZEL

HUN AR BARZ.

Bard Kernyw a gyd kanhorikuy.
A mynygorri yr estronyon a gadwyr
dan y drwm Myrdhinn.

War don *Stourm an Tregont* (Barzaz-Breiz.)

E-kreiz ma hun eur veach a oe,
Me oa da noz war ar mene,
War Mene-Du, a gave d'in,
Hag an noz didrouz ha sklintin

Ha gann ar mene, em c'hichen,
E tremene tud a vanden
A-rumon da-rumon, war ar mene,
Tud an Arvor a dremene.

Gann ho falz zour hag ho zae wenn
An drouized oa barz ar penn
Ha barz ar penn oa drouzed
Ha kevred gan.-he oa barzed.

Hag an telennou a zone,
Ar varzed gant-he a gane
— Tan barz an oabl' an ha kuruo,
Eman tarran war beg ar run

Drouzed ha barzed gant-he,
Tud a vrezel zeue goude,
Tud tear ha kriev tud a vrezel,
O vont a-rnok war an avel

Hag an telennou a zone,
Ar varzed gant-he a gane
— Tan, dir na tan tan, dir ha goad!
Potred Arvor argad! argad!

Diarc'hen eur zae renn gant-han,
Eur belek oa gouue re-noan
'N he gerc'hen. kroaz Zalver ar bed
Ouez ben hen ve oa barzed

Hag an telennou a zone,
Ar varzed gant-he a gane
Stouomp hon fennou d'an douar
Dirak Done oar ar c'halvar —

Setu war-lerc'h tud a vrezel.
Marc herien urzel Breiz-Izel.
A-benn-da-benn harnezet mad,
Peb a groaz-en war he dillad

Ha rouz braz gant-he o tremen,
Kan a dregerne ar zaonen,
Gant-he dek barz o vont enn hent,
Ha beleien war ure ugent

Hag an telennou a zone,
Ar varzed gant-he a gane
An Otrou Done a c'houien
Da vro Zav Hoel mont d'hen d'fen!

Pa oa ar re-man tremenet
E veliz ar-re nanet
Na barz na belek n heul anhe,
Met Kergourlez er penn gant-he

Met Kergourlez, eur gwr Vreton,
Hag oll a kanent a galon
Evit ar vro evit ar fe
A-raok! a-raok! potred Kerne

Ar chouanted a-vaz, goude,
E veliz o tremen ve,
Ha gant-he tud-jen il ar vro,
Tud dispouron rak ar maro

Gwr zon Arvero gant-he kevred
A gane, ziskane bepred
Pa bezan iac'het pe lazan
Lazan a vad ep ar gwelian!

Kroaz ha kaled vize neuze.
War Mene-Du neb na oelje

Digitized by Google

O welet eun dall o tremen,
Gant-han d'he gas met he gi gwenn ;

O klevet o kana enn dall,
Kanaouennou an amzer-an
Lac'het ar c'hoa, gwasket an dud
An dud paour evel noened mud !

Ha ker kriemdiz e oa he zon,
Ken e c'houlere ma c'halon
Pa dremenaz gant kezek braz
Koz-Gallaoued gwisket enn gliz.

Pa dremenaz koz-Gallaoued,
Gant ho c'heseg o vont d'ar red,
Ken e deuz diskaret ar paour kez,
Barz mesk ar vein 'barz mesk an drez !

Ha ken en deuz strinket he c'hoad,
Den d'he zikour met he gi mad,
Met he gi mad a hirvoude,
Hag ar paour koz a lavare

— Oiroa Doue, ma z kouret,
Lac'hot ouc gant ar C'hallaoued !
Hag ar C'hallaoued a c'hoarze,
Hag o vont kuit a lavare

— Mad zo grea, did-ie, trullienek,
Torr-penn gant da gos brezoudook !
Hag he kuit ha d'an daou-zamm-ru
Ken a strinke mein enn daou-do.

Ha me o welet eunn itron,
O tonet diwar-du Nizon ,
Hag ar paour koz e deuz savet,
Hag enn he c'harr deuz ben laket

Ha d'ar red neuze, ha d'ar ger,
Ha d'ar red tresek ar maner ,
Laket ar paour e eur gwele mad,
Gant han gwenn sec'het he c'hoad

Hag a-benn enn ter zun gonde,
Ar paour koaz dall a oa pare.
Hag asarre en deuz kavet
Gwersiou an amzer dremenet.

Hag an itron a zelaoue.
Hec'h mab unan ive a re,
Hag ho daou ho deuz bet desket
Gwersiou an amzer dremenet

Gwersiou an amzer dremenet,
Kanaouennou ar Vretoned ,
Hag ar mab gant-han enn delen,
En deuz neuzet eur vouc'haden.

Eur vouc'haden en deuz leuskel
Ken en deuz distoued ar bed,
Distoued oll donar ha mor
Gand kanaouennou an Arvor

Bet droug gant an neb a garo,
Ar brezonek n eo ket maro,
A drugare an itron ger,
Hag an oiroa a Germaker

Ar vamm zo pell zo 'barz ar be ,
Bennoz Doue war hec'h ene
Pi jet gand ar Werc'hez zantel
Miret ar mab da Vreiz-Izel.

Miret ar mab da Vreiz-Izel.
Hag hen miret c'hoaz pell-ha-pell.
Da gana flour son ar varzed,
Da laouenâ ar Vretonned

BARZ MENE-HOM.

Ar varnerien hanterouriek, e gallek les juges d'arbitrage.

Mistr ar justiz, eur pennad a zo, en deus kaset kuit euz an tribunalioù ar varnerien leal a rentè eno justiz dan holl hervez al lezennou.

An dra-ze a ziskoues sklear n euz justiz vad ebed ken na c'hortoz a-bers tud ar Republik

O welet kement-se, eun don a skrant braz, an aotrou baron de Ravignan, e-kreis Congrès an dud katholik euz an Normandi e kear Rouen, en deuz alies eur miz a zo, ar re ho divije huviziken eur prosès-bennag eire-z-ho da vont da gaout ar varnerien diskaret gant ar Ministr ha da ziwezel a-grenn barnerien an tribunalioù-sa.

Abaoue dann tud fur ho deuz heuillet he ali, ha setu ma z ear brema stank e meur a vro da gaout ar varnerien onest-ze, evit kement trouz a zao eire ar dud Gant ar varnerien hanterouriek a lavarer an dud n'ho devezo na kalz a zale na kalz dispign, evel enn tribunalioù e-leac'h ma vezont louzet piz, ken na vez gouezet ne choum netra e-bed ken ouz ho c'hroc'hen

War gement-se klêvit ama, Bretonned, petra lavar eur gazeten c'hallek republikan *Le Mathematin* !

« Ar prosezou sivil, eme-z-hi a zo evel gwiad kinul a ves pakel ar re zot enn-ho evel keillen.

« Pion-bennak a zo bet e prosez, peger buhan afer-bennag en defe bet a dle beza desket diwar he goust pegement a zale hag a zispignoù en deuz bet. Dre ze, e ve eur perz fur d'ar re a ve eun trouz bennag eire-z-bo, den ano glévet evit mont dirak barnerien a esperno d'ezho ho amzer hag ho arc'hant, hag ho barnoù ouspenn gan, muioc'h a skiant hag a zalued evit na vaio brema ket tribunalioù ar Republik Gant ar varnerien hanterouriek, e-leac'h eur bern skrituriou gevier, na vezo kavet nemel ar justiz hag an onestiz war ganu

gambr a vezo desket a ezho a-bred, ho deuz escreget gtahonsa bemdez da ober hag ez eo ho dever labourat da zench justiz ar bobl a zo ker fall ha ken dispigouz

« E kear Lill, enn Nord ez euz enn dribunal evel-se, hag e departamant an Orne e lakear, war al lizer-ferm a rear brema, e ranko an dion gevren ma savfe unn trouz-benoag etre-z-ho. moot da gaout ar varnérien dantérourien »

Ha ve an dud a glasafe goarantiz er c'hiz-se evit kaout justiz vat ha nebeud a zispego, o c'hellfet lavaret a ve deu. eur vad-bennag ouz an drouk a ra d'ezho ar Republik bemdez

Lakeomp hor eta evel-se. Bretonned kristen, dirak Doue ho d rak an dud, skiant gw-sieger ha lealded barnerien ar gwir justiz, da zifenn ar wirionez ha pep vad, e-leac'h tribunaloù ar republik lamakr e-kever ar bob. e kement lezen a ra.

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT NETRA, AN SKOL DEZ FORS.

AR SKOL LAIK

HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall eur pried fall, eun tad fall; ar ar c'henta euz an dud difeiz. hag an divina euz a dud be vro.

Ene ar bugel a zo ene ar vro mae bez fall, ar vro a telo da gall.

(Leiorr eun Eskob e komz euz a lezen-skol Ferry

TREDE NOAVEZ.

AR SKOL LAIK PE AN SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Ne ket echu.

Goude an dra-ma, ar prefet ne flovaz kon epad eur miz mui oc'h eget na rafe en. louarn oc'h ober ar maro bihan evit pasa pigad Tremoanet ar miz o voe klevet, enn eun kadlombano eleksionou névez evit remplasa ar mear hag he adjoint

Ret an eleksionou. ar mear-zo hag he adjoint a voe hanvet a-névez

Andre Penfeur — Evel-se eo labourat. Hag ar prefet petra reaz goude ?

Herve Beuneur Petra c'helle da ober, Andre? Lakaat he vaz-tod da zonna enn he c'hinou, kaoc'h e pa voa bet d zounet

Jerom Fur Gwir a lavar Herve Ar prefed na deo c bet nc c'helle ober netra ken d ar mearma na d'he adjoint, ha setu eno amezeien, petra dalv en em glevet dou, con eur gommun, mear, kousel.erien ha tudou. An doare weila ho doa kavet a gredan, da denoa treid an holl cou eun aot euz a louaiou a lezeo Er gommun-zo. lezen skol Ferry a zo hag a vezo adno ma, evel ma tlefe deza e kement kominun a zo.

Brema, pa z emaoun e-ma da alia an dud d'en em glévet etre-z-ho a-enep lezen skol Ferry, em meus c'hoant, amezeien, da lavaret d'e-noc'h petra zo bet great, a-nevez-zo, gant an tadou a famil. euz a gommun l'eseux (oira).

An tadou-zo a skrifiz d'ar mear evel-hen

Aotrou Mear

Ni, tadou a famil. euz a gommun Peseux.

O c'houzout ez omp mistri d'hor bugale ha n en deuz den a-bet gwir war ho enaon

O c'houzout ez omp hoil kristenien katholik hag ez eo d'e-omp ano dever sevel hor bugale e kristenien

O c'houzout eo ar c'hatekiz lever kenta pep kristen, hag ez eo red her gouzout a-raok ober ar gommunion genta

O c'houzout n eus skol br e-bed er gommun, ha dre ar labourou a reomp n omp ket hun-unan evit deski ho c hatekiz d'hor bugale

O c'houzout e pecomp ar mestr hag ar vestres-skol evit hor remplasa

O c houzout. ne deuz er gommun na juzeo, na protestant, na frammasoun da zetaou ,

Ni holl a lavar e fell d'e-omp

1° E ve desket ar c'hatekiz hag an istor zantel d'hor bugale e skol ar baotred hag e skol ar merc'hed

2° E ve lavaret bemdez ar pedennou, o tigéri hag o finisa ar skol eve a reat a-raok a lezeo nevez hag e ve dalc'het enn dion skol imach Jezus Krist dirak hor bugale

3° Ne ve greet na lavaret gant ar mestr na gant ar vestres-skol na ger na netra a-enep fes katholik hor bugale.

Ma na vos ket great penn-da-benn eve. a c homleunomp hag a fell d'e-omp e ve, e talc'hump doh hor bugale er gea

Goude skrifa ar pez a zo a-raok an holl tadou a fam , ho doa bugale enn oad da vont d'ar skol. a zinaz ar re abezho a c'houle skrifa hag ar re ne c houlent ket. a reaz eur groaz

Herve Beuneur — Ah ! ia. karoulla ! Jerom, setu aze tud a galoun ha kristenien hag a zalc'h stard ha reun oc'h lezeo vroget Ferry Bennoz Doue war-n-ho bon !

Jerom Fur — Ar pez ho deuz great ar gristenien vad-se. Herve. a c'hue hag a dle da ober an holl dadou, ken e Breiz. ken ei leac'h-all Mez ne raint netra ma n eo em glevout ket mad etre-z-ho hoi

(Eur pennad all dizadorn genta)

Ar Merer G. MILIN.

Kemper moullet gant AR DE KERANGAL

MACUNTREVED BLOAVEZ. (N° 4) AR ZADORN, 26 A GENVER 1884

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

PRIZ AR GAZETEN, HER BLOAZ,
Ar Finistèr ..
Ar Morbihan ..
Costez-ar-Nord ..
} 1 scoed.
Ar rest eus ar Frans 2 fur
Ar broioù all evel pris ar post.

N'eus ken Meurz, na ken Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl kemmadurioù a dle bout graet da hervez ar gourc'hemenn, d'ar Aotrou DE KERANGAL, ran-kuré.
Ne vezhan kemeret evit a vez hanvet kemadurioù pe holl embannadurioù da vont war ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Garnier-Rathelot à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

Da Lie.

Ni a gred ar re en em ger ar gazeten Feiz ha Breiz gant ho, d'he rei da lenn enn dro d'ezho d'ho c'herent, d'ho meignonned d'ho amezeien ha dreist ar re all d'ar re anezho a anavezont evit bezo republikaned. Eur republikan, mar en deus skiant c'hoas, a c'hell, enn deiz pe zeiz, gwelet ar seiriouez ha pared dioc'h he giented

Kemper, 26 a viz Genver 1884.

Alies d'an elektourien.

Lusennoù an elektourien a vez great ha nevaat a pep kommun, enn ar c'hentà a viz genver d'an 31 eur a viz meurz.

Peb elektour a so eun dever d'ezhan gwelet hag ha hano a so war al listennoù-se rak diout-ho, enn noaz ma vezont arreiet, no a vez hanvet gant an elektourien konseilerien ha meur ar gommun, konseilerien an arrondisamant hag an departamant, an deputeed ha zo-ken ar senatourien dre vouez ar vêrel Dre-se, e lle pep hini enn amzer a so lakeat gant al lezen, gwelet hag he hano a so war al listennoù-se, avel elektour ha ma na vo ket lakaat ho skrifa, o c'houlenn evit pe abek eo laosket er meur

Setu ama an amzer a so roet da beb elektour hag an doare ma lleober ha reklamasoù, hervez m'en deus gwir dre al lezen

Hervez al lezen a so brema (Décret organique du 2 fevrier 1852 ha Decret reglementaire de la même date en ce qui concerne les elections politiques lezenn du 7 juillet 1874, relativement aux élections municipales), e pep kommun e lle bezo great diou listen

1° Al listen gentà a zo *politik* ha war-n-hi e lle bezo skrifet hano kement elektour a so a Frans, oajet eus a eur bloaz war-n-ugent echu, hag o choum e houeac'h miz a zo er gommun d'an 31 eur a viz meurz (1884), gan, n'eo devezo ket kollet ha winon pe ho *prostjou civil ha politik* e gis e-bed

2° An eil listen *municipal* a zo war-n-hi ivez hano peb elektour oajet eus a eur bloaz war-n-ugent, o en deus ket kollet he winon e gis e-bed, evel a zo lavaret a-rak, hag a zo o choum er gommun c'houeac'h miz a zo pe a vi d'an 31 eur a viz meurz

An dud a zo ho hano war al lezenn-ma a zo, hervez an art kl 7 eus al lezenn ar 7 a viz genver 1874

1° Ar re a zo ganet er gommun ha deus ano tennet d'ar sort, ha ma vent bet en em gavet, a ve distroet da nevez da choum e houeac'h miz a ve,

2° Ar re ne vent ket ganet er gommun met a ve bet ano skrifet ho hano bloaz a zo, ha o reiou ar c'hontribusionoù direkt hag an aner hag a ma pa vent bet o choum er gommun a roio da gont e fell dezho vat er gommun-se

War al listenn-ma, hag hervez ar memez artikl eus ar memez lezenn e vezo skrifet c'hoaz hano an elektourien eus eur familh ha pa na vent ket c'hoaz war reiou an aner evit ho oad pe ho ec'hed, pe ne vent douget ken war ar reiou-se

3° Ar re a ve dimezet er gommun hag a c'hellfe prouvi emaint bloaz a so da nebeuta o choum er gommun-se,

4° Ar re ne vent na ganet na dimezet er gommun, met a c'houlenno bezo skrifet ho hano war al listen o prouvi emaint o choum er gommun, daou vloaz penn-da-benn a so Ar re-ma a rankfo lavaret pe oad int hag e pe-leac'h int ganet

Kement elektour a zo a c'hellfe gouzout ma vezo skrifet pe *efaset* hano unan-bennag a anavezfe hag a vo bet ankounac'heet, pe lakaet hep gwir e-bed war al listenn

5° An dud eus an Alzas pe eus al Lorrain hag ho deio goulennet choum e bro Frans, hervez an artikl 2 eus a Orale an 10 eus a viz mae 1870 ha lavaret dispenn e le, d'ezho choum er gommun, hervez lezenn an 16 eus a viz even 1871

6° Ar re a rank choum er gommun avel ar veleien a so e penn eur barrez, hag ar re ho deus eur garg bennag-all eno-hi.

— War al listenn-se e vezo c'hoaz hano ar re ne vent ket enn oad rouz pe n'ho dele ket er gommun

an amzer zo red dre ar zonjadur marc'hata ma ve great al listenn. mez a bakfe an oad hag an amzer-se. a-benn ma ve arriet ar justiz a lavarer

Ar re a ve soudarded pe varc'holoded er marc'hik, a dle bezan ho hano war al listenn, evit voud ma vent dezet d'ar gear

Setu perak an amzer a zo roet d'ar c'hommunsion evitober an diou listenn zo lavaret ha d'an elektourien evit gwiriet hag ho hano a zo war al listennou-se

Eur ar c'hentañ d'an 10 a viz genver kommissionerien ar gommunoù, ar maer pe unan adjoint, deleget an administrasion ha delegeed konseil ar gommun awel a bezvez diou listenn an elektourien Ho labour a rank bezan echu d'an 20 eur a viz genver

Pevar dervez a zo roet d'ar gommissionerien-se evit ober taolenn ar merchamantchou e deiz anavezet, hanterieg ar 16 eur a viz genver

War an daolenn se e skrifer hano an elektourien a zo kreizhet pe dennet kuit diwar ar listenn, hag d'ar 15 eur a viz genver da nevezañ. e rank bezan echu ha sklaret e ti-kêar evit bezan leunet ouz gant komsav elektour a c'houlennfe ho gwiriet, hag e c'hell, mar kar, he skrifa hag he ren da zezan *moyennet* bervez an artikl 2 an dekret eur an 2 a viz c'houevrour 1852?

D'ar 15 eur a viz genver nez. meur pep kommun a zo dalc'het da ren da anavezout d'an dud. dre affich paper eunn an daolenn e ti-kêar da neb a garo ho gwiriet.

An elektourien neuze ho deuz ugent dervez (hanterieg ar bezan eur a viz c'houevrour diouz-hi da vezañ da welet an daolenn hag an diou listenn ha, ma ve red da ober ho reklamationnou

Pep elektour en deuz gwir da c'houlennn e ve skrifet he hano war al listenn pe e ve leunet kuit diouz-hi pe a ve hag ar gwir-se en deuz ivez evit hano eunn all hennag a ve bet ankouaczet pe skrifet hep gwir war al listenn.

Eunn hano hag a zo anavezet ez lakeat hep gwir war unan eur gommun meur ar gommun se a dle ren da anavezout da berc'hen an hano petra zo, evit ma lavaro he zigarez

War gwenneg-se ez h a unnump an holl ha dreist ar re all ar gristenien da c'houm hep kôli ar gwir ho deuz, dre al lezenn da vont da ti-kêar da welet ha ne ve ennfañ e-bed diwar benn ho hano koulz ha diwar-benn hano ar re all rak kred a c'hellont e vezo. d'an elektourien kenta, c'hoarvezet meur a dro-gamm d'an dud er c'hommunion dreist-holl a zo republikaned eunn ho fenn

Reklamationnou an dud a dle bezan skrifet, an deuz ma vezont great war eur c'hoazh pe eur re-pair diganet evit an dra-ze e pep ti-kêar Ar reklamationnou se a dle bezan graet rak tal diudan daoulagad tud ar gommunsion ar re a zo bet hano anezho a-rank, nemet bremañ ez eus eunn-hi diouz an oupposanded deleget gant konseil ar gommun.

Pemp dervez goude pe da nevezañ. d'an 9 eur a viz c'houevrour ar gommissionerien a zo lakeat d'ezho lavaret petra zo kavet e-kevret pep-hini eus ar reklamationnou a zo skrifet hag ho c'hemmet a dle bezan roet da anavezout dindan tri dervez. pe neuze an 12 eur a viz c'houevrour d'ar re ho deuz reklamet, hag ar re-ma ho deuz pemp dervez. heleg ar zantèk eur a viz c'houevrour da vont. mar kerzont, dirak ar *jug de paix*

Ma-ma a dle ren ho varn dindan dek dervez (ar 27 eur a viz c'houevrour An elektour roet da anavezout d'ezhan. dindan tri dervez 2 meurs barn ar *jug de paix* an deuz. ma kar dek dervez (12 meurs), evit gervel dirak ar gambr ampl eus al lezvarn trat (cour de cassation), war taper skrid hep lirjou aurejstramant nag amand hag hep ezen dalc'hmenn eus a alvokad e-bed eus ar lez-varn-se. Evit an dra-se ez a-walc'h e lakaje he c'houlenn e gref ar justiz a beuc'h eus he gaolenn

Arrêt al lez-varn (cour de cassation a dle bezan roeiet an 31 eur a viz meurs an dervez ma vo arrêtet al listennou, evit ar bleuz penn-da-benn ha heleg an 31 a viz meurs eus ar bloaz warlerc'h

A walc'h a dremen a zo lakeat ha lavaret ama evit sklerijenna an dud, ne dleont ket choum evel ho deuz great eun darn vras anezho heleg-hen, hep gwelet petra eo al labour a rear d'ezho fall pa vez e ti-kêar

Eun eur vro evel hon hini. al leac'h ma vez an holl galvet da ren ho monet. e kant a elektourien, a zo anavezet darn pe gemz e liesoù bezan ha darn-all ne c'houzoñ den penaos e vezint er vro-se eo eun derver a gonstuanz da beb elektour mont da welet hag e hano a zo war listennou ho gommun An dud fur hag a skiant. ha ke e a zo anezho e c'hoaz. a also ho amezeien ho c'herent. ho mignoned da vont gant-ho ma ne gwelfent ket mont ho-unan, da ti-kêar ar c'hommunion a ve republikaned fallakr eun ho fenn Da lakaat evez a zo ec'h ar re-ma a gar c'hoarvezout endra c'hellont, trouz kanvas d'ar re a emaint ket dioc'h ho tu. evit mared ar c'hiz-se ne vent kaset eux ho c'hargou da hourmen

Pa vezo da vont en ober d'unan penn ho dle. ar poz ne c'hellfe ket an dud da ober ma ve leunet ho hano diwar listennou an elektourien.

Pa vez an derver da ober ne dleur ket argila ne kaout nemet rak den

---

Unan all-all, eunn all mod

Ar re eux an elektourien ne ve ket selaouet ho reklamationnou gant ar republikaned ec'h ober listennou fenn hag a ve eunn eur c'hiz pe c'hoazh ne vez ket evit gouzout penaos difenn ar re fallakr epad amzer an elektsionou. ar re-se, a ho deuz ne-

mat skrifa d'an aotrou Gustave Deslandes, sekretour ar c'hoem te (conservateur) eus an dud a jezes (3, *rue des Pyramides*, *à Paris*), hag e vezo respontet da gement a c'houlennfat, hep na gousto neiza d'ezho nemet priz an *timbrou-post*.

An elektourien konservatourien ho deuz er c'homite-ze. n'eus ann-han nemet tud onest ha tud gwisiek el lezennou, eur voien eaz ha sur d'en em sklerijenna, evit ho mad, war gement tra a c'hellfe dont da snebi ouz-ho, a-berz ar republikaned epad an eleksionou.

Ema doaro-ze e tud bi a benn eus a zarn vèred republikan zo, hag a gar teurel a gostez ann amzer revision al lezennou elektoral, reklamasionou lenva an dud a c'hougont a zo a-enep d'ezho.

Ar re a lenno an amon-ma, roet gant ar gazeten l'*Ami des Campagnes*, a raio mad ho ret da anaout ivez ann-dro d'ezho d'ho amezeien d'ho c'herent ha d'ho mignonned.

BREUDEUR AN DOKTRIN GRISTEN.

1° Breuriez an Doctrin Gristen a zo savet herves reglou ar feiz ann diz.

2° Ar pez a fell d'ar Vreuriez da ober eo skigna an deskadurez pe an instruksion gristen, ha lakaat da vezo komprenet gant ar vugale hag harpa ar visiti a ro an deskadurez-ze d'ar re-all.

3° Ar breudeur hag ar c'hoarezed a lavar bemdez an *Ave, Maria*. Bez e c'hellfont lavaret ann intanasion ar Vreuriez an *Ave Maria* eus ho feden dioc'h ar miotin pe dioc'h an nos.

4° Promesti a rankont ober ann alozen bep sizun, bep miz pe beb bloaz evit Breuriez an Doktrin gristen.

5° An arc'hant a vezo roet gant pep-hini, a vezo dastumet gant ar re a zo e penn pep dek breur pe c'hoar, da zivezout er pemzek derves kenta ouz a viz gouere.

6° Ann ofereu, hag a vezo galvet tud ar Vreuriez da glévet, a vezo lavaret da zeiz gouel ar zant Patron, ha war-lerc'h an ofereu e vezo roet benedikssion ar Zakramant santel.

7° Parrez
a gemer evit Patron Le Breuriez an Doktrin gristen

Ar breudeur hag ar c'hoarezed eus a Vreuriez an Doktrin gristen a c'hell gounid an indulijanssou a zo war-lerc'h

Indulijanz plenier 1° ann deiz ma c'h antreont pe ma vez skrilet ho hano er Vreuriez. 2° da zeiz gouel ar Vreuriez. 3° Da c'houelloù Nedeleh ha Pask, ha da c'houel an Ebestel mant Per ha sant Paol evit ar re a zo bèza pe gentent da zeiza ar c'hatekiz d'ar re-all pe a ia ho-unan d'ar c'hatekiz. 4° ann artikl ar maro d'ar re eus ar breudeur hag ar c'hoarezed a lavaro hano Jesus eus a greiz ho c'halon.

10 ulouz indulijanz d'ar re eus ar breudeur pe ar c'hoarezed a ia dre ar gerisiennou da zeiza an Doktrin gristen d'ar re-all.

Indulijanz a zeiz vloaz ha daou c'hant pevar-ugent derves (7 quarantaines) 1° d'ar breudeur ha d'ar c'hoarezed a ia da gonfes ha da gommuna eur wesch ar mis. 2° d'ar re, goude bèza kommunia, a vank ar c'hatekiz d'ar re-all, pe a ia ho-unan d'ar c'hatekiz.

Indulijanz a zeiz vloaz 1° d'ar visiti ha d'ar vestrezed aliez a gas d'ar gouelioù ho bugale d'an Doktrin gristen. 2° d'ar re a ia war-lerc'h ar Zakramant adorabl, pa vez kasset ho Zoue da unan-bennag eus ar breudeur pe ar c'hoarezed klanv.

Indulijanz a dri vloaz d'ar re a ia war-lerc'h korf eur breur pe eur c'hoar maro, pe d'an oilioù a vez savet evit repoz ho ene.

Daou c'hant derves indulijanz 1° d'ar re a tigas re-all da sevel an Doktrin gristen. 2° d'ar re a ia da welet ho breudeur pe ho c'hoarezed klanv.

Kant derves indulijanz 1° d'an tadou ha d'ar mammou a familh bo-wech na vankont, eus ho c'hoar, an Doktrin gristen d'ar vugale d'an domestiked d'an arzisaned. 2° da gement kristen a zo hag a sko epad eun hanter-hour an Doktrin gristen evit he desko d'ar re-all.

Hunvre Leon Tad Santel ar Pab IX.

— « Guelet a rit, Prins, eme-z-han, n'eus ket eat kuit eus a Roum ken abred a ma soñje d'ar pennou braz eus ho pro. Er stad ma emaomp, hag em c'houlsoù, ez eus c'hoas eur bar eürussoc'h eget ar re a zebiant d'ezho ho deus muioc'h a c'haltond e Roum evit na meus-me. Me ne meus ket soñj da chom beb eur Roue-sañ, var va lerc'h rag Doue a zo karget da bourvez da gement-se. Doue ve a gemero soursi eus va hentourien hag eus va famill. Ar re-ze, a gouzout a rit-ho penn tut ? — Ao ! ia katholik. — Heb aoun e c'hellan lavaret d'ar Prins de Galles pegen daster eo deuzet ar famillou Rouanet eus an Europ, rag ho famill c'houi Prins, a zo fountet stard var garantez eur bobl fur.

« Eurus oun eme ar Prins, en defle Ion Tad Santel eun nalim ker bras evit ar bobl a Vro-Saoz.

— « Ah ! ia sur. Kalz respet a zougan d'ho pobl, rag, e gwirionez, muioc'h a relijion en deus en he galoun, ha muioc'h a relijion a ziskouez en he oberou eget eun niver a dud hag a lavar gouscoude ez int katholik. Eun deiz a zeu pa zistroio an torran deuvel-ze d'ar gear, gant pegement a garantez hen digemerin ! rag koulz n'eo ket, ne d'eo nemet diaoulz. »

Ar Prins hag ar brinsez a vourc'harzas hag a begas eun tamik ho fenn.

« Ah ! va bugale, a lavar neuze ar Pab, nag a draon estounuz a zalc'h kuzet ouzomp an amzer da zont. Trou en dije soñjet, broma zo daou vloaz, hor bije guelet eun arme a Brussianed var douar ar Frans. Ouspenn-zo, a dra-sur, pennou braz ho pro ho dije klaoustret kant ha kant all, e vije harluet kentoc'h ar Pab en enezenn Malt eget Napoleon III er gear a Londres. Me a hel beza kasset kuit ve hegen, kasset kuit evit eun nebeud amzer, ha pa deuio ho pugale vihan da Roum e ve

hag unan a honn evel ma velet-c'houn burzh, ema enkrik kaer gwirion. o teuli kaout an Eur da a ouzoun pell milinou a lod ».

Ar Prins hag he level a gemeras dianez ar Pab, mantret o velet ganemes ar mennoz dre komenet a vapouto ha komenet a sonnder

X

Kenstrivadeg a Bro-Saoz

Epad an amzer ma z eo bet Pi IX var an tron, en hel doubiet ha stipet memes an oberiou evit ar gatholiked e Bro Saoz hag en he c'holonenn. Kalz mui eus an Irlandi he deus ranket kuitaat he bro ha mont er c'hontoù e bell. Dre hel he deus viazet d'ho religion gaer hag he lakaat memes da gresk ne ho deo nemet Doue hag ar Bro Saoz ez eus dizoret euz a nemet bras a brotestanted varzu an Eil Katolik dre ma ho deus ankouaet dre ho skiant vad hag ho diskadurez ez eo an Eil gwirion Eil Jezuz-Krist

Pa zeuas Pi IX da Vap. ez eo ebet Bro-Saoz hag ar Skosa 850 beleg 626 dre ho chapel 80 kenvent

Brema ez eus ar re ma 2 000 beleg katholik 1,200 dre ho chapel ha 1 300 kenvent Eiz ar c'hrouadurioù establet ha tizhet abaoe ouz ez eo krouet an arc'hesk anezho eus a 12 en ol Roman-kator Ber Zaoz Abalamour da ze hen eo bet Kastel ar Pab en deus kinniet kardinal an autrounez Wiseman Cadlen Manning Howard ha mestr Bro-Saoz a gemer d'ar bed hag an Irlandi a zo chomet ker stard ha ker religious kenta ar meurbedoniou kaer a ra ho kwir Tad Santel Pi IX eus ar re ma ar Vap d'ar c'houarnerien Pab Pi IX a roas da genlagou ar mesaj kenta eus ma ho devez savet en beaz da zant Thomas a Kantorbery e kichen skuiz ar Santoun e Roum Goude bezo diazezet ha benniget ar mesaj kenta e pelegou ervi-hen

« Karantez ar Santoun eme e hini evel ho relijion e deus fourmet an oll-ma ha c'harantez a vezo he frue ar hini zo hag Bro-Saoz a zo en em lakaat da zevel diaoul ne ket bezaben ama e Roum hogen eus ar gear Skolaerien katholik hospitalioù kenvenichou diskarez a zo aze ne ho za a bep tu Hir ar c'houarnamant da ziarbenn ez eo an oll protestanted a zo strafuilhet o velet ar pez a zigouez Bizied gant ho bugale heb kaout re-all da genta ret ho flas dre ma z eo ret ha dimez hel e c'houlenn eus ho he-unan petra eo ar gristenien nemet-se a ret hel gaout anezho ? Gaout ra ret eus ar pred gwirion eus an hini a eur c'houn habet beparet da Jezuz ha ne hanel dre n eus an hini a se, ar gouz eus an oll c'hoant hag ne ar santidi an hini a chomo hag ho bedhien hanc ha ar bed pemdez a vugale Ho salmo a ra Illa santez katholik apostolik ha romanez me ho pedet hag ho pemp Gwelet a ra gant pa ho pugale ch gwel dre ar bed-oll en despet da oll zonjou-fall ar b marmed

O Ihu santez ra zonjo dindan ho skoaz komenet hon a ar b anezho hel Ha c'houn. o ! Jezuz-Krist, dignanet varwomp-oll ho spered, evit ma vermp ar spered an eil gant egile

P Le Gall,
Person Ploueztin

(Hor pemded-oll eur gwech-all,

Gouarnamant ar Republik, merour ar Frans

Pare'hen pa vezir eur gouarnamant pa vez hanu gant-han da zikat unan-bennag da labourat ha zonjal pep a glask ? Da gentañ eus den gwirion eus an tad a 'lam. Ha pa vez graet ar mod-se gant han e avar d'ezhan ne lez donar ha t hi ene hu da labourat ho vez a ran d'e hoc'h evit ar pez-ma pere heb bizaat

Pa vez great ar marc'had ar merour a ia ar gouarnamant Den eus he zarbet, anzout a ra ha labour labourat a ra gant kalon evit-han hag evit he chas hag evit he vestr eus gouarnamant a ra e rein he zonjal d'ezhan zeuz vu a brudi. zeal wellañ'h ma vez labouret An draou ne a zikla a ra ken-leur hel ar merour damant d'ho bezo zevel muioc'h ha muioc'h d'ezhañ da gwelout a ra, hen hag he dud ere a zo evn ha hag ar mear an hini labour ha hena e zeut hag a ra kempenn a lavar hag a c'houer-c'houero ar pemp kerpet an hini a zo ouzpenn hag eurus o labourat hag e-leuz an hini ar pere'hen e vezint en-dro kavet eur merour euz ar re wellañ.

Eteñ-se a c'houarvez e pep tregez resiet mad

Brema d'ezomp d'ar Frans Pesa zo he kerc'hen ? Me a laka ac'hanoc'h en. ha ma na fell ket d'e-hoc'h e ve gwelomp zevel pemzek ez eo he c'hemmzant eun dra ?

— Dont eme c'houn. a lez an dud da ober ha bolontez war an dezar ha dre-ze eur vro evel ar Frans a zo tud a skiant enn-hi, a dle en em c'houzout he unan ha zevel an Aotrou Done trankil eun nez

An dra-ze a zo bras kenan mes nemet petra a rae ar Frans evit en em c'houzout ? ar Frans. a gav d'in a zo e brizz ar pez ma z eo eur gouarnamant e bokan ar Frans a rank kaout eur mestr, emezhañ ?

- Le ia eur mestr e devezo ar Frans,ar c'houarnamant

Pe seurt gouarnamant mar plij ?

- An hini a garo hag a gavo gwella Ne hell ket d'ezhañ ar Rouanez ho devez great zeuzh gwer en unan euz ar brasañ kreiz euz ar bed Evelato ar Rouanez ar he devez he renket hag he deberet dindan ar Rouanez an hini a ra ehanefed ha resisoù dek hag a velet an dra-ze. ar bobl devez skiant d'ezhañ, en devez kavet ar Rouanez devezo he dro hag en em c'houzanet he-unan dre ar Republik

Petra hag e vo ar brasan brema?

Ne ya ket evel Michael Strogoff a lavare gwechall en deus lagad ha lagad. Hag ar Republik a lavar ivez ne ya ket ar Republik war Republik rak pa vez Republik dall. Met evit ar Franz, ne welan ket e vo bet lazhet war Republik rak e brasan an tan a zo bet despahet dre amzer gant ar Republikaned a-walc'h evit kaout ofanded. Nep kemmadenn ma vez an dud graet gwiriekoc'h an diwall a Republik a zo ur c'hi bet graet. Ur vech dasmark vraz a zo. Petra e vefe graet ma ve c'hwezhet ar Franz? Ha gwelet hoc'h e vefe graet diwar-benn ma vije aet evit ar Republik? Ar pezh a lavar Gwir-Yaouank a gresk al brasañsoc'h e dud graet bep tro da Republik a zo pell diwar-benn ar gwir an dud da c'hoantaat ar republikaned. Na ouzhpenn lavar ez eo ar republikaned ar re gaera ha ne vez ket graet ar brasañsoc'h a draoù gant ar re-se. Ar republikaned a zo bet ofan ma vez graet ur brasañsoc'h a draoù. Ne lavar ket ez eo ar republikaned ar re gaera ha ne vez ket graet ar brasañsoc'h a draoù gant ar re-se. Ar republikaned a zo bet ofan ma vez graet ur brasañsoc'h a draoù. Ne lavar ket ez eo ar republikaned ar re gaera ha ne vez ket graet ar brasañsoc'h a draoù gant ar re-se.

Ar republikaned a zo bet lakaet gant tud a chomit dre c'houzoug kommanded ar Prins e-kreiz ar Republik an deiz a chomit ar a zo ret dezho mont da lazh ar Republik ha ne vez ket graet ar brasañsoc'h a draoù gant ar re-se. Petra e lavarer? Nemet pa vez graet ar brasañsoc'h a draoù gant ar re-se. Ar republikaned a zo bet lakaet gant tud a chomit dre c'houzoug kommanded ar Prins e-kreiz ar Republik an deiz a chomit ar a zo ret dezho mont da lazh ar Republik ha ne vez ket graet ar brasañsoc'h a draoù gant ar re-se.

hanno da he-unan, hanno da hera-oad

war gemeni-ma, me a gav d'an kleved eun dog a skuiant e houz a lavaret ar c'houarn pinvidik a gomzas'h levenvik anezhi ne c'hell ket lezel ken ouzoc'h e vo great ar vank paper kag en dale kenan e Frans kag e pep lec'h evel epad ar Revolusion gwenn

Ia, ar vank paper a vo great ar vank skuiant ha ken ker. Eun amzer ar Revolusion gwenn ez eo kaset a dud kag ho dilhad eun all ar vank paper-se da ober tro ha ne c'hellent ket a ven h kavout gant kals kaer da zilhad ha na kre kaloc'h ha zaoulagad ha zaoulagad e vo skuiet war ar c'hef kenan paper skuiet ar a ra d'ezo neuze ar marc'h da gavout pevar kenan ar houarnet ha dioust d'ar gwiriou-se ne lezo da neb da vont c'hoarzhin ezh-ho ar ho ar vank paper ra a ra d'ezo ket marvel ar c'hwarnamant ar Republik kenta da genderc'hel ar c'houarn pinvidik evel a rankfe da ober kep daou ar Republikaned tremenvet a skuiant kenanent ar Frans

Kenevet ar c'houarn pinvidik a ra lavaret d'ar re ho deuz ar vank war ar c'hwarnamant pa e vo pell gant kaer kleved ta zud ne a rafe h kaer h ar vank kag a ra d'ehan h paper ren ha kre h ar paper ar a dalvezo d'ehan h ar vank war gont ne ra ket d'ezo. An dra ar a arfi ouz kaer h ne ket ouz a-me. Evit lavaret mad ar houarn pinvidik ne d'ezo da c'hwarnamant ar Republik nemet pera ha dic gant ker ger ha lavaret pa e vez mui evit pera. me ne diwan netra da zen kal da lavaroud d'ezan-en

Setu, ze, Bretonized, petra a c'houarvez gant gwarnamant ar Republik ha ne vez ket marvel kals a zud a ra ha kaer da gendalc'h ar Republik gwenn a gav gwasoc'h dezi kaout an dud a ra ken anket ma'z kan kaer hag. ha ne kaer ? ez ra d'ezi gwarnamant ar Republ

A vremz ar Gwir a ra lavaret a zigor ez ra kaer ha ne zamlagez kag a vel ez ket dalc'het ha skuiet d'e kaer gant gwirioù ar republikaned mez ha degemi kaer h a ra c'hoaz ha d'ezo an ar vank paper pinvidik ren ha d'ezez. Neuze e vez kaer ez ra ha ne ga kaer kag ar a zaoulagad ez kaer a ra kaer ha pere kaer kaerhaz ar Frans. Neuze e vez kaer pa d'ezez gant kaer kaer d'ar dra a ker ez ra ar-ta ar re fall da c'hwarnamant ar re vad kaer ha d'ezi ar re-ma kaer ez ar kaer kaer d'ar re-ma kaer ez ar kaer kaer

Met ma ar c'hwarn ar kaer ez ra ar kaer ha kaer kaer republikaned kaer ha. a c'hwarnamant an dra ma

Ez ra ga kaer d'ezo e-kaer ma da kaer ar vank d'ezhan gwarnamant ar Republik ren ha kaer ma ar-ta kaer kaerhaz a ra ar Frans a gomzo ar kaer ma ar ar-ta d'ezi an Frans pa ar Prussian pa ez ez kaer gwell. a vez ez kaer a ra ar kaer ha kaer kaer ha kaer kaer ha kaer

Mar gouzel digant eur republikan.

Ar republikaned a hep lion n'en em glévont ket re aire-z-ho e-kever kaoz a draou brema, ha mad eo klévet a-wechou, penaos e'h en em damalloni an eil egile

Eur republikan mad, Herri Marat a zo e penn ar gazeten c'hallek *Hadical*. a lavar bras he beter d'ar c'houarnamant diwar-benn m'en deuz a-pellet an eleksionou da viz mae. pa dlient bezà e miz genver

An dra-ma war-lerc'h a lavare Herri Marret. nebeut amser a rank ma voe votet lézen an apel-zo gant diou Gambr Paris.

« Pa e vezo votet ar lezen gant an diou Gambr pe ne vezo ket, an apel-zo da viz maé a zo eun dra hag a dle bezà sellet eve. netra.

« Ar gouzeliérien a choumo er c'hommunioù evel a-raok eire miz genver ha miz mae, a dle bezà lakeat evet nul kement a raint eire an daou derminn-zo

« Kement hini a zalc'h he garg digant ar bobl, a dle respet he garg, hag a zo neuze ho zever re he zilez pa z eo echo termen he garg

« An oump d'an elektourien da choum hep benvel hini e-bed eus ar re a zalc'hfe ho c'hargou, dreiz miz genver

« E gwirionez, avaret a ro ne d-eo netra an dra-zo Mes sellout eun dra eux ar re falla ec tertì ar lezen » Ia dal hag ar republikaned holl a dorr kement lezen vad a zo. « Neb a dorr anezhi eon eun dra viban, he zorro ken eaz enn eun dra vraz » Gwir bater sotrou « Hag ar voas fall zo kemeret mad, ne c'heller ken choum a zav »

Ar republikaned holl a zikouez ar wirionez war an dra-ma

« An interest, seul maz eor war a-raok, a gresk bemdez ha derri al lezennou, ha ne vezo ken netra da c'hoarvezà netra. Distavarit frammansouned ar Republik »

« E Frans. ar brax eus an dud a gred re eus e c'heil vot an diou Gambr derc'hel ar lezennou kreno a zav ne zeur d'ezho netra ater, hag e c'hetsou lakaat da veza lealt ar pez a zo disleal, abalamour ma vezo bet votet gant an diou Gambr

« Ar'hanta kristenien ha ne lavar ket d'e-hoc'h aklear a-walc'h komzou Herri Maret ama ne dleit kal selaoù, evel lezennou kement lezen zisleal a zo bet votet gant ar republikaned e diou Gambr Paris

« An diou Gambr ho deuz bet karg digant ar bobl beteg eur mare akeat d'ezho. An ne c'*helfont kaout gwir a-enep ar gwir* »

Ar gristenien ne lavaront hemdez nemet an dra-se rez d'ar republikaned. ha ne vezont ket selaoust ganl-ho

« Ma vije tud onest enn-ho,(e diou Gambr Paris) ne c'hellfe ket beza pell hano gant-ho diwar-benn an appel-zo. rak lavarel a rafent bez' e c'hellomp, mar kirit, vot. e choumo hiviziken ar gouzeliérien spad tri bloaz ha tri miz enn ho c'harg; mes n'omp ket evit avaret e choumo enn ho c'harg. ouspenn an tri bloaz, tud n'int bet hanvet nemet evit tri bloaz gant ar bobl ha dre-ze n'ho deus karg e-bed mui

« Ma na ra ket an diou Gambr ar respount-se, ez eom ho-unan ar meaz eus al lezen hag he zorront kreun. Neuze, dever an elektourien a zo choum hep sent out-ho »

Ia, mar gra ar gouzeliérien-zo eun dra-fall bennag, mez mar greom ho dever evel a-raok, mo a gav d'in e ve mui sent out-ho.

Eun tamm skrid-ma, evel a welit. Breizoned. an eus eun dare gwirionesiou hag a zo mad d'ar bobl ha anaout evit deski dezhan dre c'hou ar republikaned welia petra dalv ar c'houarnamant a zo o ren ar Frans gouarnamant hag a dorr pep lezen lea. ha mad evit ober, hervez he c'hoant hag he nifer, lezennou-all fallakr ha disleal evel-d-han.

Evit ama. e kever apel an eleksionou da viz maé, abek wirion ar c'houarnamant a zo bet hep-ken an aoun hag ar spount da gaout eur gentel digant ar bobl a zo o c'houzanv poan ha mizer re-hell a zo a-berz ar republikaned.

Mad renzeudik ar bobl ne vellaio ket kals marvad a-benn miz mae, ha ma na c'hwasa ket e vezo brao d'ezhan N'eus forz petra vezo. eur gentel da re neuze d'ar republikaned ha d'ar c'houarnamant ac d'ar bobl en em glevet, pamur ha pinvidik, evit mont holl da vot enn ho enep.

Deuru Breiz

Leun a rear ar gazeten l'Univers eus ar Iun 31 a viz kerzu

Ar pez a zo ama war-lerc'h a zo gwir skrifet ec d'e-omp, eme ar gazeten c'hallek *Acrunchus*, gant eun don hag a ro he hano, o lavaret e pelaec'h ema o choum.

E Langueux, Kanton Sant-Briek, eur c'houseller ruz eus ar gommun, a falvezas d'ezhan ober, evel frammansouned ar c'houarnamant, eur park mik eus eun tamm douar ne voa ket

Eun tamm douar ze. tost d'he di. e voa eur groas kuat koz savet enn gant tud a feiz Eoeun o vont da lavaret gant he dud koz, mes ne ket gant-ho e voa bet savet ar groas-se, rak ar c'houseillerma en doa neuez prenet ar park a lavarer gant ar'hant dastumet gan.-han eus a zoa ar priveron.

Planta mad a reaz enn he benn distruja kroaz he Zalver a lakea he genseurted da lavaret e voa skiav ar velesen Hor c'houseiller republikan ne fe ne ket d'ezhan klevet kon traou ar seurt-se, dre ma en doa c'hoant da veza eun dra-bennag mouez h, pa denje an elek ionou

War gement-se, hon den a ra d'he bark gant eur hal hag eun tranch, ha war gorf he roched dioc'h-tu da ober he labour divalo. Saret an donar diwar dro ar groaz, hou-ma a ra war he c'hostez. Ar falagr a fell d'ezhan he derc'hel sounn evit en em denna kuit, pa zistag eun eun taol, imaj ar Werc'hez a ra e-kreiz ar groaz. ha koneza war he benn a zigoraz evel eun rvineu, ken na strinkaz he empenn enn dro d'ezhan

Anironoz e voe kuzet he gorf enn donar hep kroaz na bèlek. nemet oc'h he heul darn tud a c'halver *autorités ar Republik*.

Da besketerien Breiz

Eur peskotaer euz a Varseil' en deuz kavet enn doare eaz da zigas buan euz he gelou d'ar gear d'he dud. pa vez e-kreiz ar mor

Pa'z a d'he labour boaniuz e kas gant-han bep tro, tri bjou pe, mar kav. gwell oc'h, eur gouim bet savet enn he di a-vunank. Eat a-bell enn doun vor, e taol he rouejou, hag evel m on deuz he zennet leun pe c'houlo, enn he vag, e laosk ar goulm genta, gant eun tammik paper oc'h he gouzoug. evit lavarat d'he dud e berr gomzou, eo iac'h hag en deuz great eur beskèrez mad pe fall

An diou goulm-au a zalc'h gant-han evit kas kemenn adarre d'ar gear ma ve gwall amzer pe ma ve e risk euz ne vuez

Pesketerien Breiz a rafe mad heuilla ar skouèr-ma evit mirel muia ma c'hellfent oc'h kement-all a valeurion a c'hoarvez gant-ho er mor, epad ar gwall-amzer

An oll sul goude ar Romaniz,

GOUEL AN HANO SANTEL A JEZUZ

Himn hano Jezuz

E brezounek (war an ton latin).

Hano Jezuz zo ar c'haëra,
D'ar galoun eo eur gwir joa.
Ha dreist ar mel ha pe weina
Eo gant ezuz gellout beza.

Tra da gana n eo ker joaüz,
Tra da glevet n eo kèn dousuz,
Tra da zonja ker froalzuz.
Evel hano Map-Doue, Jezuz.

Fisianz ar re ra pinijen,
Trugarez ar re her goulen,
Mad ar re her c'hlask enn anken,
D'ar re her c'hav, n'euz izomm ken

Evit lavarat teod ne ve,
Evit diskouez skrid deu ve,
Evit kredi peger mad e
Hano Jezuz, ma n'her c'harfe.

Er bed, Jezuz, bezit hor joa!
Er bed-all hon digoll gwenn!
Enn-hoc'h hor gloar re vo bremà
Hag bed an oajou divèza

Amen

Benniget hano an Aotrou
Euz a vrema d'an holl oajou

G. MILIN.

LÈZEN-SKÒL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA. AR SKOL DRE FORS.

AR SKOL LAIK

HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall, eur priad fall, eun tad fall; ar re c'henta euz an dud difeiz, hag an diveza euz a dud he vro

Eno ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall, ar vro a lelo da gol!

(Lavar eun Eskob e kenaz eur a lèzen-skòl Ferry

TREDE NOSVEZ

AR SKOL LAIK PE AR SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Tarlou ha mammon euz a Vreiz, en em gièvit mad etre-z-hoc'h da stourm oc'h lezen-skol Ferry, ne ket hep-ken da lavaret ha da skrifa, mez ivez da ober pèun-da-benn evel oc'h enz lavaret ha skrifet, ma ne zenter ket oc'h ho koulen, da lavaret eo, da denna boli neuze ho pugale enz ar skolioù laïk ha d'ho derc'hel er gear

Lavaret em meuz c'hoaz Stourmit. tud Breiz, evel a reaz ho tud koz epad lost da bemzek kant vloaz oc'h ar Zaozoned, oc'h an Normaned hag oc'h ar C'hallaoued pep eil, mez a-benn, arabad eo laza na mantra den

Andre Penncaer Me a zo o sonjal Jerom, penaoz ho deuz gallet hon tud-koz-ni beza treac'h d'ar re-ze epad kend-all a amzer?

Jerom Fur N'en. ket bet treac'h d'ezho atao. Andre. mez biskoaz, a c'heller lavaret, n'int bet chomet pell dindan dalc'h pobl e-ben anezho.

Laou an Heder Ha perak Jerom?

Jerom Fur — Perak, Laou? O veza ma voant tud a-benn hag a galoun. o veza ma karent ho gregez. ho bugale hag ho bro, o veza ma voant kristenien vad ha ma voa gwell gant-ho mervel e kreiz an emgann eget tec'het dirak enebour e-bed

Herve Beemeur — Hon tud koz, Jerom, a voa tud karoullet ha ni brema n omp nemet evel bugale, siouaz

Jerom Fur — Ar pez ma z omp ez omp. Herve Euz a vogale. pa vezont kristen, e vez great tud, tud evel hon tud koz-ni. Evid-omp hon! hag evit hor bugale. e lecmp, dre-ze, Herve diskouez ez omp Brezonaed c'hoaz ha kristenien. a-raok pep tra

(Eur pennad all dizadorn genta.)

Ar Merer G. MILIN

Kemper. moullet gant AR. DE KERANGAL

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

PRIZ AR GAZETEN. SEIZ SKOL.
ar Plasenn ...
ar Bloaz ... e kenvez.
ar rest eus ar Frans : 8 lur
ar bloaz ebarz ar gevelenn.

N'eus ken Mestr, na ken Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl kemmyniou a dle kas pell da ar Gerier pe gannen, d'ar Labour AR GARANGAL, kae-ben.

Ar vuelioù evez e vez kemmet kentoc'h an holl gerioù da vezañ skrivet war ar gannenn.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 6 rue Grands-Augustins à Paris est seule chargée de recevoir les annonces

KENA a rentr ar re en em par ar gazetenn Feiz ha Breiz gant-ho, d'ho pe ra da lenn ann dro d'ezho d'ho c'hrenn, d'ho mignonned d'ho amezeien ha dreist ar re all d'ar re anezho a ouezhont ervat bezañ republikaned. Eur republikan mar en deus ahont c'houi a c'hell ann dro pe zoaz, gwelet ar vrionez ha pareo dioc'h ho glavared.

Kemper, 2 a viz c'hwevrer 1884.

Levrik gallek
Bulletin de l'Enseignement chrétien
DU DIOCÈSE DE QUIMPER ET DE LÉON
ha Diverkou an Dudiziou gristen.

Ann. Bretonaded ez eus hanv eus ar levrik-ha-hon a vez moui let ha kaset bep miz, evit ma vrall ar bloaz d'ar re ho deuz c'houant d'ho gaout. El levrik gallek se *Bulletin de l'Enseignement chrétien du diocèse de Quimper et de Léon* e weler kement a dremen ann hoc'h Eskopti diwar-benn ar skolioù kristen ha mesur a dra-all rez diwar-benn ar skolioù laik.

Ar re ac'hanoc'h, Bretonaded, a c'houar ar gallek a ve mad d'ezho kemerout al levrik-se da lenn bep mare ho-unan ha d'he rei da lenn ivez ann dro d'ezho d'ho bugale d'ho gwiagat d'ho c'hervel ha d'ho amezeien gristen.

Ar re a gemero al levrik-se a zo ann han. epad dasonek miz ar bloaz dauvez eul levr kaer, a'ho devezo ket a gouz d'ho ez evel rak ne garfont e lavr-all e-bed, avel ann-han. kement a dremen ann ho bro ann amzer-ma, amzer boan-uz d'ar gristenien a zo ho devez doare holl dre ho fez hag ho c'haranted, d'en em harpa war groaz Jesus. an hini hep-hen a c'hell savetei hor bro, o rei he lamm diveza d'ar Republik.

Bloaz a zo ma vouilier ar *bulletin*-ma bep miz, hag ez eo bet kavet kaer kaer ar skouerioù hag an ahon fur a ro da gristenien Eskopti Kemper ha Leon, ma z eo bet gouiennet ouz a bevar c'hoaz Frans.

Kavet'h a zo an em gavet.

E meur a Eskopti-ad ouz a Frans, an Eskibien hag ar gristenien, o vanet pegement a vad a c'hellfe doc. d'an holl ouz oul labour g. ou evel an hini a ra al levrik a zavarer ho deuz sonjet labaat mont da lenn bihan evel-c'hoaz evit diveun liberte ar gristenien, pep hini ann he vro.

Ia. Bretonaded en em zisken hoevez pep lealded a zo red mad d'an holl gristenien ann amzer-ma, hag an doare vanta d'an em zisken a gavo'h mar kavi, o lenn al levrik bihan a gemzer anezhan ann.hag a zo gwerioc'h-marc'had evit ar c'hoz kaozeonnou gaiek fall ha bresounek treiñet a red dre ar vro. da skigna gwer ha faltagnez ann he tonn.

Ober ha oberour ober ar mad ha mevel vez oc'h an droug da voazout oc'h fez ar gristenien, bihan ha braz, mona ma c'hellfe dre he gentelien. dre he skouerioù hag he ahon fur a zo ar labour en deuz c'houant da ober ann ho tonez. Bretonaded al levrik bihan a zo he hano gallek. *Bulletin de l'Enseignement chrétien.*

Al labour ze a vefe gant-han kalz easoc'h da ben, ma ve lenet bep miz e lez an hoc' vretonaded kristen a c'houar gallek, ma ve roet gant-ho da lenn ann-dro d'ezho, evel a zo savaret, ha ma teufent da gredi enn eur ger eo d'ho bugale ho-unan ha da vugale bihan hol ho bro eo e rafent vad o lenn al levrik gallek-se ne di-ez kel da dri gwenneg kemder er miz pa ne gouzi nemet ra. vrall er bloaz. An arc'hant-se hag an arc'hant-all a ro parrasien an Eskopti a ra da zikour skolioù kristen ar vugale da savel er c'hoz tiez skol libr el lec'h ma z eus ar merc'h iaouank ha ma vez ar bugale bresel d'ar fest.

Breudeuriez an Doktrin gristen vez, mevez-savet ann Eskopti, a diefe ar Vretonaded holl mont ennhi. Graet ne vefe bet skignet a pep lec'h, rak rez da anaout an Doktrin gristen hen d'ar vugale hag d'ar re vras kenta a zo red enn amzer ma ivelt an dud gant he holl nerz da glask dihar er bed hag enn hor bro, dreist-holl reglen ar fez dezhet d'an Iliz katholik gant Jezus-Kristi, Salver ar bed.

Oc'h *Breudeuriez an Doktrin gristen*, savet evit

harpa ar religion e-touez an holl, ez eus staget kalz indulgansou. Ker kaer ha mar int eus da c'houzout An indulgansou-zo a zo espirtel. e brezounek hag e galleg war feulleusou paper, a vezo kavet er prestolaeou gant ar re ho devezo c'houzout d'ho c'houzout

Bretonized dalc'hit da fenn ho tadou, ha bezit sonj atao ho c'hen. den hanv eürus er bed-ma nag er bed-all. anez kaout feiz ha karantez Doue enn ho galoun.

Buez hon Tad Santel ar Pab Pi IX

Pi IX ha Konsepsion diwar an Verc'hes Vari

Daou dra en deus great Pi IX e doug mar zo bet Pab. hag a rye avoalc'h evit asant anezhan e vrok ar bravañ Pabet Da genta, bezañ diskleriet ez eo gwir ha great eun derer da bep kristen da gredi, dindan poan a ber het. ez eo bet ar Verc'hes gloriüs Vari konservet heb pec'het dezan ed, hanv diguret d'ar mare ar Vatikan

Bremañ eo deuet ar poent da gomz eus ar c'henta

Epad ma edo harluet pe ehanet e Gaël. Pi IX en doa kavet dezan Esk hon eus ar bed-oll em lizer a Rap hanvet e gallek *Encyclique* evit gouiien dezanhe ha kredi a rea en ho bro ez oa bet ar Verc'hes Vari konservet heb pec'het

Reseo a reas 603 ezer evit respount ouz a c'houlenne ma rye douget an arc'hez-se rak tal evel artic'l a leiz Ar 37 ala daouzet ma arsavezent evel gwir avel konsepsion dizamm ar Verc'hes, a gredo gwasaoude hag a lavare ez gue ou h gortoz c'hoaz eun oeberenn zanger gant zoun da lakaat an dud difenn hag an herrekted da gred fora ha da vlasfemi Kemeret hag hanvet oe neuze 21 cardinal ez a studia ar goulenn-zo. An 21 cardinal-zo var eur romañ a lavaras oa mad hag a oa poent diskleria rak-ta an artic'l-se a leiz

Diar 8 a viz Kerzu 1854, en dle Sant-Per e Roum ar bobl a zo bodet endro d'hon Tad Santel assamez gant tud chanoul he hanv, gant ar c'hardinaled, 92 arc'hesk pe eskob. hag eun nivere bras a veleien diredet a bep bro

Gonide m oa savet an aviel Pi IX a roas urz da gana ar *Veni Creator* evit goulenn eur vech c'hoaz sklerijen ar Spered-Santel

Goudeze gant eur romañ kreñv ha galloudus, e tavar ar c'homzou-ma

En henor an Drinded-Santel. tri fersonn en eun Doue hebken evit gloar ar Verc'hez, mamm da Zoue. ez a ma savo huelloc'h ar feiz katholik, evit m oa em astenno ar religion gristen, dre autorite hor Zalver Jezus-Krist, dre autorite Sant Per ha Sant Paul ha dre ar galloud hon eus resevet hounnoun, e lakaomp ac'h embannomp hag e roomp da gredi evel artic'l a feiz ar pez zo anna varlerc'h. kredi ha lavaret ez eo bet ar Verc'hez Vari preservet eus ar pec'het orjinel ha dalc'het bepred par he dienez dre merioz Jezus-Krist, Salver ar bed, adalek ar moment kenta m eo bet konsevet. a ra anezhi ar virionez d'ekleriet gant Doue hag a dle an oll dud fidel da gredi stard hag e peb amzer Seta perag ma ve ahan bemdez kardis avoalc'h (pijet gant Doue ne ve nihan,. evit kreda ha souten ar c'hountroù ec'h hell lavaret eo pensoet ar gwir feiz hag ez an distaget dioas an Ilis »

Epad an amzer ze kanoniou ar fort Sant-Ange a gras Ar c'hleier a bep tu a zonn laouen Pourachuz a rear an ofern ha goudeze e kaner an *Te Deum* evit renta meulandi da Zoue

Pi IX a ra e prosession beurg ar chapel hanvet Sistine hag eno var benn imay ar *Gonsepsion* dizamm e laka eur garmanen aour karget a vein presiuz Dan abardaes oa illuminasion vraz, e Roum. evel an deiz ma teuas enn-hi ar Pab, en distro eus Gaet

E peb bro. ar c'helou kaer-se oa digemeret gant joa ha levenez Peb hini herrez he c'hallond a zisheñtas he garantez ez a ar Verc'hez Vari konservet heb pec'het

Nebeud amzer goude-ze ar Verc'hez dizamm a zisklerias ha anaoudegez vad dar Pab Pi IX, o preserv anezhan eus ar maro. kon s lavaret, dre urak

Diar daouzek a viz ebrel 1855. hon Tad Santel ar Pab a roas en e zor gouel bras da s Santes-Agnes lestik da Roum Assames gant-han oa eal kals kardinaled hag eskibien Pa oe pedet c'hoaz ar sermon-ou en e Pi IX gant he gompagnunez, a lavaras Da eiz, kenta en eur Gambr vraz fardet kaer en abo En e vouare ar seiziun a ma pennveset, rag a vez ch ann oll er zul ma kleter eur strak sioulnius An tremenou a grenv dre hanter hag assames gant-ho ar zelier penn-da-benn Eur gel kouen a rye bet klevet ingal Deo ha gwela tenna. kouls lavaret he halan Peb hini a grade en tenlik e-zhan ar marc Eur voaez neuze a oe klevet kreiz ha klemmus, mouez Pi IX « Madonna *Immaculata*. eme-z-han Hiroù konservet heb pec'het » Dan ampoent. an estaj a goaz en he boull kador ar Pab a zo gouiiet zamm penn-da-benn a an traou Assames ganthan e roill ar c'hardinaled. an eskibien autrounez skolaj ar Propagand hag eun nivere braz a re-all A dra sur ez int laret oll pe da vihana mac'hanet

Ar c'henta teuler eus an abadenn ze oa Pi IX N en doa na droug na gwir. nag ben nag he vihanam Ne oa pedaget nemet he dabatieren a zo var n-hi may ar Verc'hez konservet heb pec'het An tam kristal a c'hoke imay ar Verc'hez a ve fiouiet e roud ar penn e daouzez tam, a zonjo an daouzek sterrden a zo en dro d'ezhi, ha peb hini eus ar roudennou-ze a zeblante eur bom sklerijen doust eus ar stered ze

(Eur pennad-all eur wesck-all)

Diwar-benn Bourreed e vent d'an Tonkin

An dra-ma a lenner er gazeten *Le Monde* eus ar 14 eus a viz genver

« Laoskit eur mean biban da gouzout er mor, hag ez aio d'ar gweled, pegen doun-beunag e vo.

Da weled ar galoun vez ez a anez eun dra, an distera a c'hoarvez er vuez, pa zonjer nebeuta, hag he laka da dridal laouen holl evel ma ve skiern-jennet, en eun taol, gant eun heol tomm ha lugernuz.

Beachouriou eus a bep renk, hez ez edomp o leina enn eun *hôtel* e Marseill, o terc'hel pep hini he gendere evel tud hag a c'hoar beva, n eus forz a pe-leac'h e vent

An dra-ma zo evit lavaret e tèbre hag ec'h ofe pep-hini hep distaga ger d'he zanvezek

Gwechall ne voa ket er c'hre-se. An dud n eus forz eus a he renk e vijent pa en em gavent oc'h taol da leina pe da gousket, a gomze etre-z-ho, dreist atao an eil e-kever egile.

Brema pa ne zon, an dud e netra, pe e traou ne darvezont ket ar boan. brema an dud a zo eval mud hag evel ma ve bodou spern eat e tal pep-hini anezho Pa vez divoed ar galoun, petra a zavfe anezhi a ar penn ?

Enn eur c'horn eus ar zal ma tèbremp. dioc'h va zu er penn-al. peder Seur a voa vez o zibri ho leun, evel ar re-all. Ar peder seour-ma a gomze etre-z-ho. hag ho mouez, evit-ho da veza hanter c'hoaet, a ziskoueze e voant laouen dre c'hras Doue enn ho ene

Ar wech diveza ma ho gweljomp e rejont d'e-omp peb a zalud ho feder enn eur vont kuit. ha ni holl d'ezho vez gant respet

Piou on ar peder zeur-ze ?

Merel ar zal a c'houlenjomp digant-han piou oant, a lavaraz dioc'h-tu

Ar seurezed vail-ze a zo en em gavet ama o tont eus a gear Chartres, warc'hoaz ez eont d'en em lesura e bourz ar *Pontoa*, evit mont d'an Tonkin da enteun oc'h ar soudarded klaoy ha mac'haget

Enn eun taol hor c'halounou a lammaz enn hor c'hreiz, hag hon teodon a zisagas dioc'h hor staon

Unan ac hanomp a lavaraz

« Setu aze merc'hed hag ho deus kaloun, relijion ha karantez oc'h tud ho bro !

« Ha marteze, eme eun all, n'ho deus ket gwelet ar mor biskoaz !

« Enn dra sonezuz eo, e kement-se, a lavaraz enn trede, e teufe gouarnamant ar Republik da berzekuta tud vail evel-d-ho, da lezel ober kement poan zo d'ezho e Frans ha d'en em gaout eürus d'ho c'haout da vont da renta servich d'ezhan d'an Tonkin Ha perak ne gas ket di ar merc'hed vaik enn he ospitalion Paris ?

Ar c'henta a lavaras neuze

— « N'eus forz, ar republikaned, hor mestri, a no traou fall ha mizerabl

An eil « Deportit, eun tamm diskarg a zo d'ho korfed, rak sotoc'h ev, fallakr int

An trede « Oto, a-vad an dra-ze a ve da brouvi. Mez bezet ar pez a garint, gant ma vezo buntiget ar merc'hed santel-ze gant Doue

Ar pevare a lavaraz — « Dreist-holl, va zud, arabad eo ur e-omp-ni kaout re a-druez out-ho, ho joa a zo ar zakrifiz a reont, hag a-berz ar vartoloded hag ar zoudarded, ar seurezed-ze n'ho devezo dlameganz e-bed

Komz a reomp anezho etre-z-omo, evel a rafe mignonned eus ho mignonned, ha mar d-eo gwir al lavar, diskouarn Ferry a dle beza boudusellet kre enn noaver-ze

Eat d'am c'hambr, e lavaren ouz-in va-unan n'ema ket c'hoaz an amzer da goll koura, ha fiziañz ha zvaret e ve e par goulou an desiou kaer a vezo c'hoaz, dre denvalijen ha trubuilh an nos.

Dindan an diamant brax a zo great gant kenaliez a varv-amzer a zo bet enn hor bro, an douar en deuz daoc'hel c'hoaz he nerz da rei frouez Hon torfejou brax n'ho deus ket ge tet distrei diwar-n-omp ar bennoz a zo bet roet gan Doue da vro Jeanne d'Arc, rak herves a lavare, an Aotrou Sant Loïz a zo atao enn nev war he zaoulin dirak an Tad eternel, oc'h her pedi da gaout truez oc'h he roudanteles.

Dreist ar vez hag an dizenor a zo kouezet warn-omp, e sao gluar an amzer dremenet. Nerz servicherien ha servicherezed Jezus-Krist a zo oc'h berzel oc'h sperejou an ifern d'ober tollet gant ar Revolusion war hor bro Mez penn an aeronant a vezo diazaret, ha tud bro Frans keiennet dre gemend-all a boan hag a enkrez ho devezo gouzanvet, a strinko ho malloz war gouarnamant ar Republik, evit distrei holl war-zu Doue hag ar Roue

Ar c'herc'h hag ar c'herc'hez.

Ar pez a zo ama war-lec'h a zo lennet eus ar gazeten c'hallek *La Gazette des Campagnes*, eus ar zadorn 19 a viz genver 1884

« Eun dra ha ne lakear ket evez a-walc'h outhan war ar mèsiou eo e leu an darn vras eus a glenvejou ar c'hezek eus ar c'herc'h fall pe eus ar c'herc'h pourc'hennek ha leun a c'hreun fall, pe c'hoaz eus ar c'herc'h tomm a vez roet d'ezho da zibri

« An aotrou Bocenne, enn eur gazeten, *La Vendée*, a ro diwar-benn ar c'herc'h alioù mad d'al labourerien ha d'ar re anezho a zo ho micher savet kezek

« Ar c'herc'h, eme-z-han, evit beza eur hoed mad ha krev d'ar c'hezek a dle beza dastumet

saoc'h Evit bezañ sec'huz e tle kanañ he rask, dirazhi kerc'h e oar labouret, tano. flour ha dirouñfen bez e tle c'hoaz bezañ hep c'houez koulz lavaret, kaout blaz ar bleud hag he vleud bezañ gwenn Neteat mad e rank bezañ, hep pioux na kolo-berr na buro louzaer-ail, rak an traou-se a stag oc'h gouzoug ar c'hezek a danont hag a ra d'ezho kalz a boan Arabad eo ivez e ve poultren, na meiñ na treaz e touer ar c'herc'h

« Ar c'herc'h a zo red eta e vo neteaet mad mar fell d'an dud derc'hel da gaoñ kezek tec'h Seulvui ma z eo ar c'herc'h pounner gwelloc'h a-se ne d-eo ken evit boeta ar c'hezek Evelato, eo red lavaret ama nerz ha madélez ar c'herc'h, evel ar greun hol stag diharz oc'h ar reskeu dre-se, ar c'herc'h skanv a c'heil bezañ enn eun doare, koulz hag ar c'herc'h pounner

« Ar c'herc'h a zo a kummmans tomma n eo ken dirouñfen mui a ra ha skanv eo enn daoru Neuze ar c'herc'h-ze a zo enn he greiz eur bleud grougounnek ha griz he c'hoñes krev a debn war c'houez ar brein, he vlaz a ouk hag a zao ar galoun Oc'h prizañ e-bet arabad eo rei ar c'herc'h-se d'ar c'hezek n enn ket d ezho enn ampoezonn fa.oc'h.

« Gwella zo da ober evit tenna eur vad-hennag eux ar c'herc'h tommel-ze. eo he boazat hag he veska e-touez eur boeu all d'ho rei evel-se d'ar moc'h pe d ar sec'h

« Ouspenn an tomma-zé a ra ar c'herc'h e stag ouz-hon c'hoaz darn kleñvejon-sl hag her saka da drei da fi evel ar mergl ar skant-ta pe an douar. hag ar pez a c'halv dare ar *pager* e galleg *ergot* Gant ar c'hoenved diveza-ma. ar pager ar c'herc'h a vreiñ enn he zaou-zenn

« Ar laboureriou oaar a zao kezek enn ho zez, a dle a-raok rei kerc'h d'ezho he neiaat gant moc'h n aket evit na zkalent da neiaat ar greun-all rak ar c'herc'h o veza moan a zo diesoc'h leoña anezhan al koustiuriou a zo lavaret ha ne weler ket mad atao. egel na t-eo ho zeoña eux ar greunall

« Divez a zo etre kaoz a dud e-kever gouzout pe zoare eo ar weiza da rei ar c'herc'h d'ar c'hezek. evit ho maga gwelloc'h hag ho lakaat da veza kreoc'h

« Ar maia a zo fal a-gred darn. o veza ma laka ar bleud kerc'h da vont e fronenou ar c'hezek. dre ma teonnont kre ho alan enn eur zibri Evit mirat oc'h an dra-ze, e-keac'h maia ar c'herc'h her planer dre ma kreder gant gw r abek eo seulwelloc'h ar boed, seul oasoc'h da boazat er c'hoí ha da drei e gozd sent-va ma z eo bet freuzet pe rannet mad a-raok bezañ loonket D ar c'hezek koz, a zo uset ho dent, eo mad ar c'herc'h pladet evelse. Evit ar c'hezek taonank n'ho denn taolet dant e-bed c'hoaz, ar c'herc'h a zo da chaogat eo ar gwella, rak enn eur chaogal, ar c'hleouran a lonkont gant ho c'herc'h a zo mad d'ezho da boazat ho boed

« Setu petra zonj hag a lavar ar re ho deuz meur a zoare da vaga ho c'hezek War an dra-zé, pa vager kezek kox gant kerc'h n eo malet na pleget e krodomp ez eo mad her rei d ezho e dour eire tomm ha kronar Mez. a-raok pep tra ha dreist pep tra. ez eo red ne ve roet d'ezho nemet kerc'h neteat mad ha ne ve enn-tao na tomder na netra zouz-all e-bed Lakaat erez oc'h an dra-ze a ve mad war ar mesiou evit mirat na d-enfe kleñvejon d'ar c'hezek na koulou braz d'ho ferc'hen

« Goude an alioù mad a ro an aotrou Boncenne, ni ne roimp nemet unan bep-kén eme ar gazetenn Enn ali eo hag a zo bet lavaret ama warlene hag a gavomp mad her lavaret adarre

« Ar c'herc'h rannet pe freuzet dre ar mala pe ar plada, a dle bezañ roet dioc'h-tu d'ar c'hezek da zibri, rak an nerz en deuz. ga vet e galleg *grenme.* a ny primin ket, ma her lezer enn eur br

Kalz a dud zo ha ne c'houzoñt ket an dra-ze, enn ara vad kouiskoude hag anavezet brema dre *experiensrok* an aotrou Sanson. Setu evit pe abek eo bet lavaret ama warlene hag her lavarer adarre er bloaz-ma.

Ar frammasonned
Hag ar Breizad e vezont da felc'hi ar vugale dre ho skolioù laïk

Ar frammansonned eo a zo e penn gouarnamant ar Republik hirio, hag hen aoun a fazia e c'heller lavaret ma z eo ar Frans, ker reuzeudik an dud enn-hi eve ma z ot gant ar Republik eo ar frammansonned a zo da damall da gemer, ha dreist an holl gwirioù-mañ

Ar wirionez-ma a zo bet diskouezet meur a wech ha gant meur a hini ha setu ama eur brenveu all ha marvail ne vezo ket an d veza.

Gouenn mil liget an aoul

Pa gouiz e vezo Rouaed hag Impalaerad kristen a-walc'h enn Europ ev t dom holl a-benn gievet da flastra penn ha tost an arzed-ze. ne vevont nemet oc'h an drouk dioc'h an Iuzifeged ha pep fallagnez a zut Lusifer d ezho unn ho Askouarn *

Rez e c'heller lenn eme ar gazeten c'hallek l'Ami des Campagnes eux ar zul 20 eur a viz genver 1884 e lochen ar frammansonned hanvet *La chaine d'Union* eux a viz kerzu 1883 eur rapport great an 25 eux a viz ebrel 1883, epad dalc'h pleñvet ar brudeur tri boent war-lerc'h) RR.*. LL.*. *Paix et Union* et ha *Libre Conscience* Or.*. eux an Naonet, war ar gouien-ma

« Petra a c'hoanta ar frammansonned da ober enn amzer-ma hag enn amzer da zont. »

Ar rapport-se a avar ger evit ger ne ket echu labour ar frammansonnérez, evit *d'ar c'houstramont* (ar Republik) *a zo bremañ bezañ ganet dindan*

brusipou ar frammasonned.

Goude doc'h-ta, ar memes rapport a ro da lezen skolion laik ar cugale evit netra ha dre fors ar gouze pe an hano ruz a lezen great gant ar frammasonned (El il qualité ta loi sur l'instruction sera gratuite et obligatoire de la maçonnique

An dra se, taken ha mammon kristen a no lavaret d'e-hoc'h skiear a-walc'h eo da skolion an diavel e kas ho pugale pa ho c'hasel da skolion laik ar c'hommunion ha c'hoai marisou sivet pedra a-walc'h d'e-hoc'h evit ho darc'hel ar skolion laik

Ar skolion laik a vi great evel a welit gant ar frammasonned herrez sikor an drouk-spered, memes evit ean dra hep-ken evit koll ha dasoni mesou ho pugale hag hoc'h ensam-e houn ivez ganti ho

Goude ma vefe bet ho pugale er skolion laik-se, ne deuio ket d'ezho na d'e-hoc'h kals a maristed ar bed-ma an dra-se a welo'h re-skiear somaz d'e-hoc'h a-raok ma varfoc'h mar geset dont war an oad

Eun dra-bennag c'houz a no da lavaret diwar-benn ar frammasonned.

War ar meneou brema ar re mota a-zimez an diaul a zo eat e bevenner ar frammasonned hag ar pandedennou se evit soutla ar gristenien eun dro d'ezho a vefe kavet evel ken tesk o lavaret grit evel-se eur, en em ratagit dioc'h ar religion hag ha benvent hag e vefe bean da vezo provedik ar frankmasonnerez a ro eur vrouriez da ober raf

Gevier pell oa an! Bishoaz bevenner da ober raf bevenner kristen, eun eur ger a-zo bet rakmanaget krenn, den zo eun-ha gant an Ilis a lavar Doue eur maro ar frammasonnerez ha kement h'a a zo c'hoaz

Ar frammasonned rakmanaget hoal, a no ur hoal m'ouzerien Lucifer hag eur c'hristen pourbennag e ra hag a gredfe ean ger d'ar seurt tudze ker fa zar ha mar oa ol skiant, ar c'hristenien a rafe mad mont a-brez da gofes he bec'hed o tec'het pedi mann ma c'hellfe dioc'h ho darempred ewe dioc'h ar vaouez

Eun dousse vad da brouri ar marakion

Setu ama war-lerc'h Bretouned vennet ouz a ouvradeiou ar Werionez kaezon eun a Voutroukez, gwel a doare a ro karet da brouri ar marakion d'ar re zo a nac'h Doue hag he c'halloud e lavarout ne grodont ket.

Ar Werionez no a gonne ama warlerc'h, selaouit petra lavar, rak war ngarez farsal a plant chistr eun dud

MARVAILLOU.

Setu ma hempedont, va mad hoaz!

Eun den ha ne ouzoc'h ket peot eo (ouz he ganz e kredan en kerneviz) en don lavaret, ar gwiriou-ma, e roje da anaoui diverkoh ouzoc'h da houzoc'h da hervez ar vevenn. Me evel eur penn skiaz ma e oun a respountas e oa gwelloc'h d'ezhan bo ret da anaoui doc'h-ta ha dre fars, evit marvailli, evel ma ran bep sadorn, a gonias d'e-hoc'h an doare ma oa en eun zigwiskamet da eva gwin-ardant waza eun ta migonned

Eleal Digomzet fall a vann

Drouk so eat eun den-se abalamour m'am boa lavaret d'ezhan hanta ufe Anzav a rank da gaout evit displega ar pez en deuz da lavaret diwar benn ar vevenn Se halfer ket ema-e-han ober souben vad nemet dre ar anzav Ho soubenn-e houn ne da netra ne d'eo nemet soubenn dreud soubenn ygi disterroc'h evit soubera an tri draik, doare kloaret hel-kenn Ne c'hoantaio den he zanva

Setu me lakaat e rank an dud dezi!

Ah! va den mao garo oc'h ouz-on Na! bennoz Doue d'e-hoc'h atao rak skol vad hoc'h eus great d'im. Gwelet skiear a ran brema eo gwir ar pez a lavarer arabad eo da eun den brammet buelloc'h evit he reor Arabad eo da eur paour kaez evel-se oun mont da mapat ar c'hatelennou oc'h tud hag a zo kreac'h d'ezhan. Tapet oun bet eur weach ne vezin kez

I houi a zo dishet, evit doare Koma a ra evel eur belek er gaior Emaon'h brema o pourta evit divenna eun dizeza hag a gall hor beo kendalc'hel va zi mad ha kemeret o h anzav Leun a ran gant kalz a bl,aisir ar pez a skrivit, ha pedi a ran Doue ma roio he gl'ho komza ha ma lakao ha c'a resteuren da heu a-b kenlerion Me avad ne ouzon nemet skiaat an dud da c'houzout kendereo bet a-n da gaout marvailhou Pa c'hallan eve kein e roan ive gant va farsou eur gentel vad-bennag Ez il da welet penaos

Bez eun meuz eun nor hag a zo bet kavet moaz! gant he dud ar skol e kear Ez ar bugel a en deuz de-zori mad evaich nemet eun dra diaul da vezo eur c'hrouer la Nonplis ar c'hantard-se, petra-benn ag he d'eo nemet pemzek vuez a rendaz oaz-on be weach ma vez kroaz ez ar relegou.

Da vez eost diveza, epad ma edo ar gouz e comp a houera diwar benn ar marakion Kaer a lavaras ne grede ket en drolarchou-se

— Eur marak ema-e-han na ouzon ket na-ben petra eo

— Ah na ouzout ket petra eo eur marak! Ha houra m'ho lavaro d'ol!

— Lavarit-ta

— Distro eun tamm, eme-ze

Pa oa distro he gwin ma a foultras eun he boumadra eun taol kroaz ez ar c'heuta kaer.

— Ar hanta? sanzout ra taol-se oc'h eus great?

Pennet a eun hag ket, eme-e-han, prest da vea.

— Ha ! Paotr, ma ne pije het he sintet , an dra-se eo a vije bet eur marilh!

Ha ve goulennet digan-e-hoc'h petra eo eur marilh, c'houi. m oar vad a respountfa gwirielioc'h Mes arabad eo kemerel dronk oc'h Iannik Penn-ar-Banz, ma ne oar ket ober gwelloc'h Petra fell d'e-hoc'h ? Ne c'haller ket goulenn digant eur paut kaoz evel eur gaouen

Jannik-Penn-ar-Danz

Evel a zo bet great d'ar c'hoz paotr, so ama, skoaer daro vugale eus ar skolioù laik a zo brema, a vezo great hep mar e-bed d'ar frammasonned a zo o stabeza hag o koll hor bro pa blijo gant Doue lavaret dezho Ne gred t ket e ve ar'hanoom-me, mad trout ho kein, ha prim, ma welimp ! Ha petra vezo gwelet benzo ? kaoz ha glac'har hepken poan ha daëlou re zivezad.

Kenaoz da distreja ar razed.

Enn dra eus ar re-wella evit distreja ar razed eo ar pez a c'halver, e gallek, *Le sulfure de carbone*. al louzou a rear brema evit laza ar *phylloxera* er gwinà

N eus ket pell ez eus bet great enn esa mad eus al louzou-ma e Museum Paris Setu ama penaos e vez laket ar louzou-se a ranker da brena e ti an apotiker

Kanta a zo da ober eo stanka mad an toullou razed ha gouda. dre eur gorzen bloum vihan, enn he fenn eun entonnoer e lakear da vont e pep toull raz eur gramm-bennag eus ar *sulfure de carbone* Stanka mad a ranker gouue an toul. hehan a chouin war-lerc'h ar gorzen *l'opérer ar sulfure* a red neuze dre doullou ar razed hag ho laz doc'h-tu

Ar *sulfure de Carbone* a zo mad oc'h an holl louaned a ra da gaoet enn louiton, evel ar c'haereled. an aered, ar gwenpeu hag an amanfaned all, rak n eus loen obed evit berzel oc'h al louzou-ma.

Tennet eus ar gazeten c'hallek *La Gazette des Campagnes*.

Ar gwin-ardant pe ar c'hognac a vez brema.

Ar pez a lennot ama Bretonned, a zo tennet eus ar gazeten c'hallek *Le Monde*, eus an dri a viz genver 1884

« Unan eus a c'houlioù hiraa hon amzer a zo ar pez a c'haver e gallek l'*alcoolisme*. da lavaret eo ar gwin-ardant. n eus forz pe *gognac* pe hano-all-bennag a roiet dezhan

« Ar redadeg a zo kaeget gant an tribunalou da welet an dorfe-mein ho deuz laket pe great enn tam fall-bennag a lavar enn eur vouez ez int tud d'skonnet e renk al locned bras. dre ar gwin-ardant An eilch fal-ze ema-z-eo. ne c'hall nemet divoeda ar penn ha mouga kement mesnos 'mad a va er galoun.

« Ha ni vez, emaa ar gazeten, ni a zo eus ar re a gred eo ar gwin-ardant eun ampoëzoun brema, hag a sao dewar-n-han ar braz eus ar c'hlenvejou a gont, dent eur mare — nerz ha nec'hed ar re gre hen ef Ha penaoz ne vo ket evel-se ? Hirio oc'h efer gwin-ardant n ema ket eur strilleu eus ar gwin *esprit de vin)* enn-han gwin-ardant great gant bete-rabes. gant patatez pe wraiou dounar bete zo-ken gant kus solion bouteier ler hoz, gwin-ardant. enn eur ger, mad da Brusianed mes fall ha mortal d'ar Frangisien

« Zürux e tle bezà c'hoaz an efersen gwin-ardant ne lounkount nemet ar seurt a zo great gant brouskoun an douar (produits végétaux). rak anez emaint e risk da efa, o ndan an hano a *gognac*, traon heugus hag eus ar re lousa zo. Enn den gwisiek da anaout dre ar *chimie* ma *chimiste du laboratoire municipal de Paris*), kement a vez en traon a lavare. n eus ket pell shaoue, en doa ta-bouret war eur vonta Had *cognac*. digaset o ezhan gant an h ni en doa he frenet, o lavaret e kave e voa re a bebr enn-han

Mad, Bretonned, setu ama petra a gavaz an den gwisiek ma er *c'hognac-ze*

« Ar c'hognac analizet e-terk gant an aotron-ma a voe kavet troaz enn han Ia da, troaz dastumet, evit doare e kaerinou ar zoudarded ev l ober tremp. An den gwisiek a lavare c'hoaz war gement-se e c'heue an troaz, dre zarn sendiamanchou great d ezhan Jont da vezà *glucose* a zo evel sokr loua pe impur hag an troaz sokr neuze a veze eat ober *alcool* gwin-ardant pe gognac anezhan.

« War-bouez rei d'an *air vif-ze* jou ar *c'hanvel* pe ar *c'hanfoar* e vezo great eur *c'hognac* mad evit nao real a lirat c'houez ar c'hognac eus ar gwella zo-ken a veze roet d'an troaz-se gant eun nebeut *acide sulfurique* »

Brema, mes-ervez evit troaz-zour den, eus a gorfon tud ho deuz marteze a hep seurt klenvejou, ne c'hoar nemet Doue peger fall int hag eus a be-leac'h int deuet Ar c'hognac-ma ma ve kaloun ha skaot enn dud. a zistrofe krenn anezho. doc'h efa bizvikan banne gwin-ardant, e bed na fall na mad, rak ar gwella a gavfent a c'hel fe marteze beza an doujerusa ma c'houesfent penaos ha gant petra so great

Ar gazeten a lavar c'hoaz ar re a lenno an dra ma hag a anavesfe meaviennou evel a zo re-staak nonaz brema e peb bro. a ve mad d'ezho lavaret ar pez a zo ama hag a zo ar wirionez d'an dud rentetuo k-se evit ma c'houesfent, da vihana, ma ne zisarsont ket doc'h ho mesvenn. e tennat da veza evel chatal dre eun ampoëzoun ker fall ha ma'z eo heugus d'ar galoun.

Louzou da sirasaat ar vouez.

Enn distar dra, koulz enn hanv evel er goanv, a laka darn dud zo da goll ho mouez pe da raonfi.

Evit diraouli ha digas ar vouez evel a-raok, setu ama war-lerc'h tri louzou hag a c'hello beza great eaz, war bouez kaout enz a di an apotiker an traon a lavarer, ha na vent kavet nemet enn

Louzou kenta. Lakaat gant 300 gramm dour sukret 5 pe 10 loumm(goultes)*acide nitrique pur*

An louzou-ma a zo da ofa a toiadou bihan, beb enn amzer

Eil louzou — Lakaat mesk-e-mesk 12 loumm *acide nitrique* 600 gramm sirop sukr ha 100 gramm dour Da gemeret evel al louzou kenta.

Trede louzou — E 350 gramm dour bervet war beiz, lakaat 18 gramm *sirop diacode* ha 5 gramm *sulfate d'alumine.*

Lezel an aluu da deuzi, ha goude gant ar louzou ze gargou flat ar gouzouk teir pe beder gweach bemdez Teurel al louzou enz ar ginou a ranker, goude gargou flat, rak ne ket eil louzou da ofa eo.

Ma chomfe c'hoaz ar vouez raouet, goude kemeret al louzou-ma, lakaat, nebeud-a-nebeud bep tro, muioc'h a aun enn-han

An henichou-bouaru, eiuil ha arc'hant.

Ar spoun a skign e-toues tud ar c'hommerson, o klevet o pe sud enn an henichou-bouaru hag an arc'hant ho deus koulet abaoue bloaz a zo bepken

O akaan kever-e-kever an arc'hant ho deuz gounezet enz ar 17 d'an 23 euz a viz kerzu 1883, dioc'h enn ti ha dioc'h an tu-al, ar memez arc'hant gounezet iwez enz ar 17 d'an 23 euz a viz kerzu. ar bloaz a-raok 1882, an henichou-bouaru ho deuz gwelet pegement a gemm a zo etre an daou vloaz ha, arc enn, pegement a goll ho deuz bet war ar bunaz diveza.

Koumpagnunez Lyon a goll evel-se	363 000 lur
Koumpagnunez an Nord	208.000
Koumpagnunez an Ouest(kornaonek)	95,000
Koumpagnunez ar Mid. (kreisteiz).	40 .000

Petra a c'hellfet da zonja diwar-benn ar c'holonn-ma a ra an henichou-bouaru, enz an eil bloaz d'egile, nemet ne d-a kein, koulz lavaret, kommerz e-bed mad enn-dro, nemet c'hoaz ez a da vaeh brema an dou hep-ken a zo red mad d'ezho mont.

Pa vez berr an arc'hant. eve. ma'z eo. penaos prena ha gwerza? Ha pa na brener pa na werzer ket, an henichou-bouaru n'ho deus ket iwez a labour da gas na da zigas ar varc'hadourez

An dra-ma a zo, e-toues kalz a draon-all, eur merk sklear hag anat ez a an oll paourc'h-paour a Frans Mez. gwasa a zo c'hoaz, er stad-se, eo ne weler ket e c'hellfe gwellaat birviken, epad ma vezo ar vro dindan gouarnamant ar Republik

An dra-ze c'hoaz, kaer a ve her pac'h. a zeskouez ema dourn Doue war ar Frans o kastiza enn-hi ar re vad dre ma lezont, digatoun ha dinerz, ar re fall d'ho c'has evel diwar-bouez ho fri, enn doare ma kaser hegale gwezal.

MELEIEN AN ESKOPTI.

An aotrou Maguet, belek monank. a zo hanvet kure e Plugnēn

An aotrou Carichon. belek monank, a zo hanvet kure e Lanurvan

An aotrou Dourver euz arz Sant-Augustin an Assomption, e Paris, a zo maro er zizun dremenet.

Foariou Departamant ar Finistr

LAKAAT PEPRIL EK BE BENK

Ar stereden (*), a berk ar Foariou appeliet

C'Hoarven (57 foariou er miz). — 1 Pouldavid, Dre-Nevez, Ar Relek. — 2 Locournan Plouescat. 4 Briec, Brasparts, Coray* Craon* Huelgoat*, Brest, Penze. 5 Locornan, Arzano 6 Bannalec, Daoulas, Lann is. — 7 Pont-n'Abad, Castellin. — 8 Rosporden, Kimerc'h, Irvillac. 9 Montroulez 11 Guiclan, Lampaul. — 12 Meiar-Vern Lanhouarne. - 13 Plouecur-Lanvern, Landivisiau 14 Guipavas. — 15 Scaër 16 Kemper 18 Conk-Kerne. Douarnenez, Poullaouen. 9 Lanbezellec. 20 Plouezoc'h — 21 Pont-Croas, Plougerne Plougneau Sizun. — 22 Daoeol. Lampaul 25 Guengat. Plogastel-St Jerman Argol Coray, Pleiben, Scrignac*, Lesneven. Ple ser-Krist. — 26 Castel-Paol. - 27 Plodiern 28 Huelgoat Berven Ar C'hloastr, Sant-Thegonnec.

D'ar bloaz nevez.

Eur paotr iaouank a iea an avel dre he vragez d'he groc'hen. a ra da di an aotrou X

Petra fell d'e-hoc'h. va mignonn, eme an aotrou?

— Dont oun ev.. ra c'halanna

— Ho kalanna? Mes piou oc'h?

Me a zo skrifanier an hursier en doa great foar war ho traon, en deiz-all?

Enn enn hotel.

Gnan euz a hansionerien an ti a ginnig eur waren vleo d'ar gegnérez evit he c'halanna d'ar bloaz névez.

— Petra, eur waren euz ho pleo-c'houn aotrou, eme ar gegnérez? manarel!

— Ne ket, dimezel, euz ho pleo-c'houn, dastumet gan-en epad ar bloaz diwar an tammou rata a dereal d'e-omp!

Skeudenn c'hlasaouerez Gwenn

Eur zaon a zo aet e klasoustra gant eur zant-all a repo mil gwennad pe bas, e-pad ma vije egile o lonkña eur bara a zaon wennek

An dobrer bara a en doa ket lounhet a vanc'h peder c'hwennad ma z edo egile e penn he wench.

LÄZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT PETRA. AR SKOL HAG HOR POBL.

AR SKOL LAIK

HAG HOR BUGALE HAG A-ENEP DOMP

Ar bugel hag Doue a vank eur mare hañ. eur priñsel bihan, rank tad hañ, ar re c'hanta rak an dud dilik, hag an diwisa rak a dud ha vro.

Ene ar bugel a zo ene ar vro ; mes bet hañ ar vro a lak da gañ.

(Lazet eus Eñvor e kanaouen a lezen-skol Ferry.)

TREDE NOSVEZ.

AR SKOL LAIK PE AR SKOL HAG HOR BUGALE HAG A-ENEP DOMP.

Ha bez e vo red ameseion, kaz tud hor bro, evit an em glévet holl a enep lezen fall skol Ferry. da skouer ar zaout, pa glask ar pleu ober he lamm da gaout eul leue-beuzag eux ho zouez ?

Kristinaik — Petra reont, tad koz ?

Jerom Fur — Petra reont, va merc'hik vihan ? ez em zastum o vélet enn eur vanden, hag ema ho c'hreiz ar leuenn hag an oanneried taouank, o reont eur c'heiz enn dro d'ezho o tri. pep hini, ho c'herne war-zu genou ar bleiz

Herve Becneur — An dra-ze, Jerom am meuz gwelet karoulio ha gwelet ivez ar bleiz, eun zoun da veza toullgofet, o rankout tec'het kaer, goulio he c'hinou hag he guf ha kaera a ra, he lost meuzh o freina oire he zivesker

Jerom Fur — Ameseion evel-se e lle ober tud hor bro da lezen Ferry Al lezen fall-se a zo dilammet war-n-ho gwasoc'h eget bleiz a-bed ; dezho hoñ. ez eta ober ar heiz enn he enep a pep hommun, ha lavaret enn eur vouez bor bugale a zo d'e-omp. ha ni a zo kristenien, a fell d'e-omp e vo hor bugale kristenien evel-d-omp ha bez e vemat en despet da lazen ar frammansonned.

Adre ! adre ! em beli skolioù laik !

AR SKOLIOU LIBR

Jerom Fur — Gonde lavaret d'a-hec'h ameseion petra eo ar skolioù laik ; ro red d'in dont ivez d'ar skolioù *libr*

Didier Denheuman — Petra eo eur skol libr Jerom ? Ne entenlan ket kalz ar ger *libr*-se ?

Jerom Fur — Ar skol *libr*, Didier eo an hini, a zo ket pell ar mestr-con-ti nemet gant karout ar vugale pe gant kristenien pevarlik-all *Libr* eo, o vesa ma'z eo distag diouc'h ar c'houarnamant ha dre n ema ket dindan lézen-skol Ferry Ar skol *libr* a teuler ar c'hatekiz hag ar relijion d'ar vugale, evel a-raok al lezen névez

Hamon Corbel — E meur a leac'h, Jerom, em meuz gwelet e oa nemet frered ha seurezed oc'h ober skol d'ar vugale

Jerom Fur — An dra-ze a zo hag a c'heil bezañ Hamon Ar frered hag ar seurezed-ze n emaint ket neuze e penn skolioù *libr*, mez e penn skolioù publik ar gommun pell int gant ar c'houarnamant, mez kala nebeutoc'h evit ar vicer hag ar vestreied skol laik evel a we lip bremaik

Noel Dauguer — Klévet em meuz ac'hanoc'h, Jerom, o lavaret ho doa c'hoant ar frammansonned da gas kuit ar frered hag ar seurezed-ze eux ar skolioù publik ?

Jerom Fur — Ia. Noel, c'hoant ho deuz ha dre ma c'hellint e raint gwasoc'h anna gwasoc'h a-hont, mez evit c'hoaz ne c'hellont ket dre holl. o vesa n'ho deuz na mistri na tres-skol nevez a-walc'h d'ho lakaat An arc'hant ivez a zo re-verr d'ezho c'hoaz an despet d ar c'hant miliosoù a zispignont Pa c'hellint a-benn pemp pe c'hwezek vloaz anna mar bez ar Republik enn he fes-klok c'hoaz — neuze, kredit mad ho c'hasont kuit. rak kasoñt ho deuz ont-ho. eur barr miloc'h c'hoaz evit oc'h ar reiserien

Laou an Ilder — Perak, Jerom ho deuz ar frammansonned kemend-all a gasoñt oc'h ar frired hag oc'h ar seurezed ?

Jerom Fur — Perak Laou ? Ar frered hag ar seurezed eo ar re a skourm gwella oc'h ar skolioù difeuz. oc'h ar skolioù aik. evel ma skourm ar wrioned oc'h ar gaou. ar garantiez oc'h fa agrenez ar gasoñt ha skleriejen an deiz oc'h an amc'houlou. Gant ho c'hasoñt ar frammansonned a vern enn toullad guver da lavaret a-enep ar frered hag ar seurezed

Andre Penceur — Ha petra a lavaront, Jerom

Jerom Fur — Gevier ama. Andre Lavaret a reont ema ar frered hag ar seurezed a-enep mad an tadou hag ar mammou ne dleient ket kas d'ezho ho bugale da skolia Mez e-kever an dra-ze ar bobl ne ket dall ha gwelet skléar a ra dioc'h ho oberou pe smurt tud vat eo ar frered hag ar seurezed Ar bobl dre-ze, a gar koñzho hag a vilez ar skolioù aik, pa c'hell, evit kas he vugale d'ar skolioù libr

Andre Penceur — Ne lavaront netra e-bed ken, Jerom ?

(Eur pennad all diandorn ganin.)

Ar Mestr G MILIN.

A vefyer, moullet gant Al. DE KERANGAL

MAGUNTERVED BLOAVEZ. (Nº 8) AR ZADORN 9 A C'HUEVRER 1884

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VREIZOUNED

PRIS AR GAZETEN HED BLOAZ.
Ar Plasenor . | 6 real.
Ar Mentelaou Cotes-du-Nord. |
Ar vot eus ar Prins 2 lur
Ar broioù all evel pa vez poan ar post

N'eus kon Meuz, na kon Roue
nemet hor Zalver Jesus, Doue.

An holl boanneachou a dle bout graet da berz'hen ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL hep-kon.

D'ezhan ivez e tle bout kaset ar bilhedoù da lakaat war ar gerdenn.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garanc-Buteliere, à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

AR RENK

KLEA a reur ar re en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz *gant-ho, d'he rei da lenn ean dro d'ezho. d'ho c'herent. d'ho mignonned d'ho amezeien. ha dreist ar re all. d'ar re anezho a anavezont evit bezа republikaned. Eur republikan mar en deus skoaz c'hoaz a c'hell. eun deiz pe zeiz gwelet ar wirionez ha pareiz dioc'h ar gwenojenn.*

Kemper. 9 a viz c'hwevrer 1884

An labourerien-douar, en dle bag ar c'hrenk war an taillou, e Frans, dindan gouarnamant ar Republik.

Mar d-ema kemend ze o toc'horaat dre zienez ha peurrentez al labourerien douar ha ne c'heller ket lavaret ivez eo pakal arc'hant ar Frans er gouk kas-se. o vez ma ten eus an douar beb bloaz, kaer a ve diskavarel, kenta ha brasa puntidigez hor bro.

Gant madou douar Frans o vihanaat, e leuz kouiz lavaret he arc'hant o vihana ivez bemdez ar pez a c'ha-var *droujou mutacion* hag *enregistrement* e choum an taillou heb beza paet hag e welet alankoc'h-skanka bemdez, ober fur war draou al labourerien.

Ha penaoz e c'hellfe ar paour kaer labourer paea e poent taillou he gommanant lakaat peurvuia war ha ge o gant he vestr pa weler an taillou-se o kreski beb bloaz. hag o *louбit* ze-ken dre ar *centimes additionnel*.

Ar c'hresk a zo bet paet diwar an douaroù e Frans. kenn e ta ma *foncier*, kenn e *centimes additionnel* abaoue ar bloaz 1870. beteg ar bloaz 1881, a ra da 38,073,81 > lur. Ha c'hoaz ar zoumma ne d-eo nemet eul sodennik vihan-vihan eus ar c'hresk a goueз brema, dre ezen-skol Ferry war al labourerien douar rak kresk an daou vloaz diwezha 1882-1883 a die. hen hep-ken, sevel da ouspenn tier gweach muioch heb gaou e-bed.

Ar gazeten c'hallek, *La Gazette des Campagnes*, eus ar 5 a viz genver 1884, a eskoues ar wirionez war an dra-se.

« An arc'hant a ranker da gaout evit ar skolioù er bloaz-ma, eme-z-hi, a zo kreskel a beder gweach, abaoue pemp pe c'houeac'h vloaz a zo. Mar, a lavar goude oc'h ober goab ne c'houzet ket pass regez dastrn, a ar religion, ober poan d'ar bobl zot, koll ar vugale hag ar vro gant ma teuer a-benn da veza hanvet depuis a-neven pa veto ar voti. Sell eno politik kourraouerien ar Frans brema. Diwar he c'houst ho deuz roet evit skoliou miziget Ferry eur gwerz ar banon eus a 147 milion
Diwar goust an departamanchou 16 —
Diwar goust ar c'hommunion 51 »

« Lakeomp c'hoaz e pas ar gristenien evit ma deskaouares kristen o ho degale, eun 20 milion bennag an

Hag echu eo brema ?

« Gortoz ra znd o euz gwelet ken nemet ar budjet ordinal c'hoaz hag e choum gouzo budjet *extraordinal* ar skolioù an deuz roet d'ezho dija 51½ milion ha. dioc'h a lavarer eo d'eux da zeiz er bloaz-ma 716 milion-all.

« Gwelit brema ha ne ket c'houz, labourerien-douar an diou dreuzeren vrasa eux ar bobl eo ho pezo da baea ar milionoù-ze gant ho taillou. ha marvad ho pugale war ho zerc'h ha kredit goude eo ar skolioù evit netra. »

War gement-se e c'heller lavaret eur wirionez hag a zo ker skiaur hag an deiz, n'ho deus ken an dud da c'hortoz enira hado ar Republik e Frans, nemet kresk atao beb bloaz war an taillou. dre ma vihanaio ho eaz da baea.

Ar pez a lavarer aina ne ket gaou tamm e-bed, rak hano zo bet adarre e kambr an deputeed, an 24 eur a viz kerzu, da greski an taillou *foncier* war departamanchou Breiz ha re-all eus a 11 milion 137 kue lur. Ar c'hresk-se a vezo da baea er bloaz 1885. da lavaret eo. er bloaz a zeu. mar bez a-benn neuze ar Republik atao war he c'hompez.

Evit diskouez skiaur petra vezo ar c'hresk-se hep-ken, war an taillou er bloaz a zeu, setu ama war-lerc'h petra lenner er gazeten c'hallek *Figaro* eus al un 14 eus a viz genver 1884.

« Ar vot d'vèza eus kambr an deputeed e 1883,

a-zoub ar labourerien douar, en deus labeet eur gannten c'halleg eus a Junkerjou, radikal mar deus unan *Le Phare* da skrifa en hizer evit dishonez d'an dud pegement a huan hag a gresk a gonezo war-n-ho dre ar vouzo

« An Ao ar en deus unet ar hizer, an aotrou Hubert Lagagneur, a lavar e berr gomzoù diouc'h-tu petra eo ar vouzo

« Kambr an deputed eme-z han, ne ket bet falvezet d'ezhi distaga diouc'h he labourien eus ar bloaz 1883, hep rin d'e-houc'h labourerien douar eur merk eus an aket brasa e deus evit houc'h interest

« Ev. respont d'ho klemmoù a zo ker gwir ha ker leal ha ma n. ot anavezet mad gant ar c'houarnamant ev. respont d'ho poanioù, d'ho mizer ha d'ho rivin, an hini Lirz eus an deputed, ar republikaned hep-ken a dlefe bezà favaret, war ar c'hiong bet great d'ar-ho gan. eun tarzoù Bissen ho hano, ho deuz voiet evit departamant an Nord - departamant chou Breiz a zo er gount-ze vez, eur c'hresk war ho taillou eus a ra. war-n-ugent dre gant. da lavaret eo e paeo pep hini ar bloaz a zoù 188. respeun eur bemped muioc'h o chifrou rouad. an hini a tae brema *pevar c'hant fur* dailloù, a baeo *pemp hanat fur* ar bloaz a zoù »

Gounit-ze, ar gazeten *Figaro* a lavar

« An dra-ze a rinkomz foll agrien hag arsaouréus ar Gaulle e deuz voiet, hervez eul labour graet ar bloaz 1875 hep soñja pegement a gemm a zo deut e stad al labourerien douar anaoue pemp ploaz, ahaoue ma c'houarn ar vro ar republikaned a zo bremà ennn he fenn Abaoue pemp ploaz, pep tra a zo sevichet pep tra a zo falvet an douar an deus koñvet, da nebeuta. eun drederen war ar pez a darvoe pemp ploaz a zo rak war-lerc'h re vin al labourerien douar o tec'h primm ha primm rivin ar vro. e vo hag a a War gresk muioc'h-mui leh bloaz Ar c'hoall a zo war an douarou, abaoue pemp ploaz a zo kouvet mad. eus a dri ha tregont de *hemp ha tregont dre gant* »

Brema. Breizadet ha ne dlefe ket, e gwirionez, hana unan eus ho prasa labour dont d'en em glevet ha en em harpa evit diskar ha tumpa ar Republik gant ho tammoù paper hep ivo ma vo galvet da vont o vot holl evel unan, a-enep ho-monet republikan a d-euso da c'houlenn ho mouezh digan-e-hor h ?

Kan na vot dont a-benn eus an taol-se a eus mar n'ho peus taillou druz da hana, drasoc'h-drasa beb bloaz dre evit ar republikaned, treud, poanioù ha kalet evel-hoc'h-c'hoaz dreist holl, labourerien douar

Klevit an dra-ma c'hoaz, Breizadet

« N'eus pobl e-bed eus Europ, eme ar gazetenn ar Wirionez eus a Vontroulez, d'ar merc'her, 16 a vis genver 1886 hag en defe gouvernet evel ar Frans, c'houm kevt-all dindan gouvernamant ar Republik Ar Frans a zo gant ho mrede Republik Gwelomp eta ha stad ar c'houarnamant ze. ne ket eur stad politik ordinal en, ha ne ve ket rez eur merk eus ar stad m eina ha zailloù

Seta ama chifroù

Epad ma pas an dud, e Frans, dre benn ha beh bloaz 107 kar

Enn Amerik ne baeont	pep hini nemet	59
E Bro-Zaoz	d°	58
Enn Italı	d°	58
Enn Holland	d°	55
Enn Alemagn	d°	54
Er Belgik	d°	44
Enn Autrich	d°	44
Er Russi	d°	36
Er Spagn	d°	33

« Brema, pa zeller dioc'h an hu all eme ar Wirionez atao, oc'h dle pedik bronn an Europ ha pa glasker pegement eo al loden sin en deuz peb den da baea e pep bro e weler adarre eo dle ar Frans ar brasa eus a gals pez eo dleour pep den

e Frans eus a	830 kar
E Bro Zaoz hep-ken eus a	577
Enn Holland eus a	384
Er Spagn eus a	336
Enn Italı eus a.	365
Enn Autrich, eus a	290
Er Belgik eus a	211
Enn Allemagn, eus a.	99
Er Russi, eus a	94

« Kred mad a dleot eta, eme ar Wirionez, e-veac'h gwellaat ho stad eo fallaat hep pasoez a rao ar Frans. hoteg an deuz ma vezo ge iet en em zrober eus ar Republik hag eus ar republikaned. »

Dre ar chifroù a zo a-raok e lle an holl gwelet brema ema ar Frans gan. he Republik e penn an hoi. brouen-all dre he dle hag he zailloù pe ns. lavaret mad. dre zoskantie ha dleiz dre zizerz hag inkapasite ar c'houarnamant a ra pose d'an hoi. ha rat da zen nemet d'an dud laeskr evel-d-han

Pa n eus bet hano eus a dailloù, e ranker lavaret ez eus taillou-s c'hoaz a c'haver e gallek impots indirect. An taillou-ma a zo bet laheat, hed ar wench. evel eur merk eus a brevidiges ar vro. Mad brema e Frans ez int eur merk eus a pauvrat, rak tabanat a reont ha ne ket nebeud

Ha perak Breizadet n vihana an taillou-ma, epad ma kresk kement an taillou-all, - war an dud ?

An dra-ze a zo. o veza ma rank brema ar vestri, evel ho merourien. koula hag ar vourc'hisien, kounta drou wench ha selaet pa oc'h ho taic'h, a-raok dispega eur gwennek, dreist ar pez a zo red da bep hini anezho evit bera.

An taillou respetu endeuzeta a zo gant ar gwella levezon en deuz ar c'hoanrannadurioù, hag ar gwella ma-unan hen ma ve savet muioc'h taillou. Met dre ma vehanneit evel a reoc'h, ne gresko ket dibaot mann an arc'hant e teuzerioù ar Republik.

Setu perak emaomp o klask pep tra lakaat ar gwellaat e kalite. Ur vuiañs, evit ar mirout ar c'hoant a reomp da gas d'ar gêr ar muioc'h a draoù manifatur, ne vo ket posubl ken ma vo taillou endeuzet gant ar gwellaat. Ouzhpenn-se, ma vez ar gwella levezon en deuz ar gwarantadurioù ouzhpenn, ma vez ar c'hoanrannadurioù muioc'h a dud hag ar gwellaat a raio ar boaz hag ar skiantoù. Ne vo ket bet a-raok ken muioc'h a vuiañs gant ar Republik evit ar bloaz 1881 hag evit ar bloaz 1882.

Setu ouzhpenn ma ne hanv ket ar c'hoanrannadurioù marc'hou mann, setu ur pezh arc'hant a vo ret dezho paeiñ d'ar Stad evit ar gwellaat ar republikaned. Ur pezh boaz a vo ret dezho gwitibunan ouzh ar re a vo evit ober hep ober. Hag ar gwellaat-se a zigas d'an Trezor ur muioc'h a vuiañs. E mirout ha 1884 ez eus bet taillou respetu endeuzeta, hag an dra-se a c'hoarvez ouzhpenn ma ez eus bet ur gwellaat a 3 evit ar gwellaat da gouiñ kenment a houmañ labour an dud a vez ha labour ar manifatureryen.

Ouzhpenn dra-sed a zo bet savet gouestlet ouzh ar c'hoanrannadurioù hag a zo talvezout ar c'hredit agrikolaj ha bet muioc'h a gelc'h an tabutoù. Mann hep-se ha pa vo pemdeziet an dud a labouro ne d-eus ket ouzh ar c'hab an Trezor na kre-het a-vouez da-zinan a ver ar muioc'h ha kevret vez ar c'hoar war a ho ir bloaz a zo bevet pell mann hag e *La Villette*.

Er bloaz 1881 pa voe savet an dazon hag ar gwellaat ez eus a vez da 9 l 70 a ar bloaz 1882 da 6 l 49 a hag ar bloaz 1883 da 1 l 30 a. War zigarez eber eul d'ar bobl hag hen o c'houzout e vo dreng ato an e c'houlenner ar c'hoanrannadurioù kaout liberte gant ar c'hik-se evel gant ul lamerik da zont e Frans.

War gwenneg ma ez eus hanv, gant kounta ul labourerien-douar eus a Frans da c'houlenn hep dale digant ar c'hoanrannadurioù ma lakaj gwellaat war an eil retrampoter ma kresko an arc'hant a re evel gwellaat ha rapart an houlchou ma vefe re-pevezet ul labourerien-douar evel dindan louis 1851 ha ma chomfe hep poan taillou an denarun a zo bet lakaet.

Ne vez ket kaoz a louc'h da gredi e vo anlamet ar vouezh-se gant ar c'hoanrannadurioù a zo bremañ, hag hervez an arc'hant eus ho deuzerioù.

Pa vez devet eus ho arc'hant hall daoulagad ar bobl e lagar ar skrab ha ne vezont ket pell evit hanva gwellaatoù gant krabanoù ar republikaned. Labour ha brao e vezho a hep ur mennoz d'ho gwellaat, ema eus ober kaoz d'ar bobl devet pemp ha deiz sparlet.

Koulz hag evel-se ar vuiañs a vez da vont da gaout ar boaz, a vezher ha c'harga a-vevez dre eus *budget* eus ar bloaz ma vez da zevel muioc'h arc'hant hep kaoziñ eus ken tamm ouzhpenn a-zegas all hag eus ho zouez brema. Ouzhpenn brezel an Tonkin ne vez ket ouzhpenn e bed d'ho c'hlev.

Gwelet ar mil soudarded a zo dispaket evit ar brezel-se gwelet ma vezont all bet votet e mis Kerzu, setu evit ar muioc'h brezel a klever lavarout bremañ e vezher kaout muioc'h-all hep dale adarre. Ul lodenn eñvlek eo ar re-se dreistpenn hag a lakaj daou a zo er mizou eus ar budget. Pa vo ret ober pe ne vo ket kresket mad ar respet ket ouzhpenn eus an taillou hag ordrenel ha ma vezo ar pevar c'hant milion a c'houlenn ar c'hoanrannadurioù da bevar gant an dud ne vezo ket bet pe ouzhpenn evit ma ha vezo c'hoazh ur pezh arc'hant da vont da gaout ar boaz.

Ha dre-ma a c'houzoñ ez eus gouestlamant ar Republik, pemzek ha pemzek, ober ma en deus bet an dedarvel d'ober al levr *pemp* dre gant.

Gwelet kaoz ne gresk tamm ebarz dre ma gouestlamant.

Diskrimp e kreiz ul labourerien-douar.

Ur vuiañs a pe stad ervezus eus ar re-se ez eus ket ma hag a glask gwellaat eus a ho koar ha ez eus d'ezho kemmañ-all a zevez. Tamall a zeiz d'an eost a zo bet ar bloaz ma dre ma lell ket d'ezho mont da glask ar winiegerioù el lec'h ma oant. Kar labourerien eus Lell gwer ez a da kaoz a c'hoanrannadurioù hag ar c'hik bell deuz ar re-se. Met ne d-eus ket eus brema ar penn nag ar gwer abeb eus ar re ez a da ar vuiañs hag ar boaz ho deuz al labourerien-douar brema a d-eo eus a ze dre-zel, ez eus eus an eost a zo bet ar bloaz ma.

Ha gwelet eus an disparmant a zo war ar maeziad, a vrezel hag ar boaz-se, da gaout tud da labourat. Lezet ar vicherou ouzh dre koaz a zo deuz e houez da gredi gwelet ul labourerien o tevel na c'hell ar vugale ket tapout labour e-leiz d'ho c'hervel.

Dre ze eus an eil hag eus an tiaoul evezo-all a strolli war ar re dre ne d-eo ket dalc'hmat ho c'hommerz dindan gant ar c'hoanrannadurioù, evel ma lavar hoaz ober ar c'hommerz ar bronou duvant.

Ur gudenn eus an taillou a zo, — evel a zo dre-

konsezet buelocʼh — ouspenn an hanter re-vras ha re-bounner war an hoil. ha dreist an hull war ar labourerien-donar a bae ouspenn an diou dreden vrasa eus an tanlouzo.

War gement-ma. eur gazetenn cʼhallek. *Le Morbihannais* a lavar e pae an dud e Frans, dʼar cʼhouarnamant e ta lou, hep peuer-heor war-n-ngeul, *peuar meiton* ndo cʼhant *trizek mil lur ha peuar-ugent* da zavarn eo. *daou-ugent* dre gant mouch evit an haent dindan Napoleon hag ouspenn *kanter kant dre pant* mouch eget dindan ar Rouzed

Evit zavarn mad eun eur ger, ar vizer vras a gouez ker punonner brema war dud Frans ha,dreist ar re-all hoc war he labourerien donar, a vizerzo a zo da zanal. gant gwir zoek da cʼhouarnamant ar Republik hep-kenn. ar fa na gouarnamant a zo bet biskoaz enn hor bro. Nʼeux ket eun den. e-touez ar republikaned ho-unan zo-ken hag a ve brema evit mer mach hep gaou, pa ber gweler, ar cʼhouarnamant a boell-ze, o kas da goll a benn ha greizenn-kaer ar vro gaera ha pouvidika a zo er bed, a-zroak m eo bet distaunket war-n-hi gan. an ifern

Enn deiz ma vezo tumpet mad da vont di adarre evit bukan enn deiz-se hep-kenn, ha pa ve an divéza eus ar bloaz. o cʼhello an hoil krial a-bouez ho fenn

Bennoz Doue ha aloaver mad !

Hoga hon Tad Santel ar Pab Pi IX.

Ne meus ket tromm da lavaret pegement e kare Pi IX an dabaourerien-ze tesiemi eus ar burzud kaer graet gant ar Verchez Vari evit he meignonn

Goude m one tennet ar Pab a zanjer e savelejot ar cʼard na-nkel He-ma a zo bet kuniet, a-bouez lazel eul loden eus he zoudanen hag he vantel ruz Ar cʼhard nal Antonelli a zo cʼhomet, evel eur cʼhaz. a raspill ous eun tamm treust En eur ger dre eur zikour roet gant ar Verchez hag a heffet da zavaret eur miracl den o en doue drouk nemet daou zen zamnank eus ar Propagand ho doa kemeret kement a spount, ma lamjont dre ar prenestr er meas. Ne varvjont ket gouskoude en tan-ze Oll e skerjent goudeze, pa gompreuent pegen tost oant bet dʼar maro.

Lgent voaz varlerc'h, deiz evit deiz, dan 11 a viz ebrel 1875, an dijeutilet a Roum a zo eul loden vras zonsho e palez ar Pab Deuet oant da zakonez dezhan eur vech cʼhoas pegen eürus oant dre ma oe bet ho zad dioualtet ker kaer gant ar Verchez Vari en ilis Santez-Agnes

— Ah ia, a lavar Pi IX, houn-nez e doa doare da veza eur goaz guden

Spountet ouzomp holl, ha, gouskoude en em douna a rejomp a brez brao-braz. An dra-ze a deuas zo-ken da vad rag urz a ouc roet rakta. da zresza ha da gempenn an dis koz-se. Gant ilis Doue enn-e-han. e cʼhouevio ar memes tra. An ifern a ra kalz freuz en he enep hag en dro d'ezhi. Hogen, doue a rai er meaz. eve an aour eus ar fournez. zouankest. krenvoc'h ha kaeroc'h eget biskoaz »

Pi jet gant Mari, konsevet heb pec'het. lakaat da zevenn heb daze ger hon Ta. Santel

IV LODEN.

Darest ha brezel 1854-1857

I

Prinsed ar Recotanion.

Victor-Emmanuel. Roue ar Piemont, a loa eus a eur vouenn dud santel Hogen en em lazel a reas da veza fiziet gant eur minister, Cavour he hano, den gouzoug mes egaret gant an benorion ha diskonnel. He-ma en doa great m gnounach stard gant daou genseurt ken gouzoug hag hen Napoleon III ha Palmerston An tri abo-toi-ma dar Revolusion ho doa takeat doun en ho zou, dizama ar Pab eus ar boan en doa, var ho meno. o kundu he stajou. Gouskoude. e lisent gortoz maro Pi IX evit rei he rouantelez da Victor-Emmanuel hag ober eur rouantelez hebken eus an Italı penn-da-benn

« Ar cʼhaz-koz, eme-z-ho. nʼheil ket mont peil mui hag he varo a leso an dachen frank ha libr gant ar Revolusion

Tod diskiant ! kregi a reant evit chass kuit ar Pab. meno-fount an dis hag hi dent ho dens toret hag uzel, rag ober poan dʼar Pab a denn atan da zrouk Bonapart en doa diskarel ar Pab diskarel eo bet he-unan ha maro var eur garrek. e kreis ar mur bras.

Berthier marechal a Frans, en loa savel he porn var ar Pab Pi VI Berthier a zo maro er bloaz 1815 diskiaruel gant ar cʼhlenvet tomm hag en em daolet dre ar prenestr en hent.

Napoleon III, trubard dʼar Pab. zo bet diskarel ker buhan ha tra diver he dron ha maro e bro estreu

Hag ar re-all mevelien ar Revolusion. Palmerston. Cavour La Marmora, Rattazi ha Victor-Emmanuel he-unan. petra ni-hi deuet da veza? Ar maro en deus ho diskaret holl en dro dʼar Pab Pi IX, ha Doue en deus dalc'het Pi IX en he za var ho marc'h, evit rei dʼezho ar pardoun ha pedi evit-ho.

Setu ann eur gantel evit ar re a zo e penn hoc bro.

P La Sarn,
Person Bannalec

(Eur pennad-all eur wesch-all)

Chifrou da sinaliza ar re a gost gouarnamant ar Republik

Er bloaz 1870 e vanke da c'houarnamant ar Republik 56 milion enn he gountchou. Er bloaz ma, gonde pemp ploaz, e vank d'ezhan 588 milion ar pez a riskouez ez eus lounket gant gouarnamant ar Republik 532 milion E pe seach nt eat ? Kit da welet Bretounel, enn ho koue.ion goullo !

Budjet gouarnamant ar Republik a zo c'houe'h gweach brasoc'h eve budjet ar Roue Loïz XVI ha teir gweach brasoc'h eve budjet an daou Roue Loïz XVIII ha Charles X

Er bloaz 1816, ar Roue Loïz XVIII a falvezas d'ezhan paea he lod eus an arc'hant a ranket d'ar broïou-all.

Rei a-reas d'an tenzor *eunnek milion*, eiz milion evit-han he-unan, ha *tri-milion-all* evit ar Brinsed eus he familh Hag ar gommun arc'hantse a roaz a-benn diou weach enn daou vloaz 1816 ha 1818

Ar Roue Charles X a baeas, diwar he arc'hant he-unan eur bansion da *zaouzek kant familh bennak pemp kant egent lur da bep-hini*. Pep-hini eus ar pansionou-ze a dalvezé neuze muioc'h eus na rafe *daouzek kant tur* hiniio

Brema goulenpomp petra en deus great gouarnamant ar Republik evit ar bobl, a zo oc'h her souten hag oc'h hen harpa dre he vouez enn elektionou ?

Vad e-bed briskoaz ha drouk atao hag hep pedez.

E-kichen an arc'hant a roe ar Frans beb bloaz d'ar Rouied. hag a espignent oc'hober vad, endra c'hellent e an holl enn-dro d'ezho. lak , ar milionou a ganthou a roer ar republikaned hag a deus evet er'h etre ho daonarn, hag e welocb pe c'houarnamant eo ar gwella-marc'had, hag an hini anezho en deus great muia vad d'ar bobl

Abaoue ar bloaz 1870 ar c'heuta eus a c'houarnamant ar Republik. 57 milion a zo bet kreskel ha dispignet beb bloaz evit paëa ar republikaned a zo er c'hargou

Enn amzer ar Rouied Loïz XVIII ha Charles X, an taillou fonsier a roa bet bihanoat eus a 90 milion.

Republik 1848 a greskas an taillou-ze eus a 45 zanfrin

Ar Republik a zo brema e deus kresket an taillou beb bloaz eus a vilionou a ia da veur a gant ha lakeat, e mil kerzu d'ezhi eunnek milion a gresk zdarre war 44 departamant, hag enn ho zouez war departamantchou Breiz hor bro.

Gwelit ar ch'fron-ze, n eus ket a c'hoviez gant-ho elektourien. ha lavarit, e koustianz, hag ar Republik a zo eur c'houarnamant da vezà gouzanvet gan-e-hoc'h pell kenn e Frans ?

Mar en d'ije great eur Roue ar c'hantved eus ar pez e deuz great ar Republik pemp ploaz a zo, ne vije ket chomet na bloaz na c'houec'h miz zo-ken war he dron heb baza diskaret.

Ha perak an dra-se ?

Euo den ouest, an distera ma fazi. a ves tamallet gwasoc'h eget aner na montrer e-bed e-leac'h eun torfetour n'en deuz great bi-koaz nemet drouk bed he vuez a vezo lavaret, evel gant troez outban enn amzer-ma, ne ket hen a zo kaoz, he natur, he zoskadurez, he gerent eo perak neuze he damall ?

Dre ar memez abek. e klèver daro o lavarat, en arabad tamal ivez ar republikaned , mar greont kemend-all a zrong d'ar bobl,eo ho patur fall a zo kaoz

Gant komzon d'skuant ar seurt-se, e laosker an denved da vont gant ar bleiz

Ar fistoù a greskj war-zanvp pe war an tu gin.

Klevit, Bretonned ! ne ket hep-ken al labourerien-donar ho deuz dienez e pep leac'h enn amzer ma. E Paris, war *bevar c'hant mil artizan*, *tri c'hant mil* anezho a zo brema diabour, war en deuz lavaret e sa Levis unan euz ho zouez enn dervesiou d'vèza ma. Kemenu-all a dud hep labour hag hep bara er c'heriou hruz ha war ar meaz, a riskouez pegen sùruz eo ar bobl d'ondan ar republikaned a zo o c'houarn ar Frans.

Dre ma z a an amzer enn dro. an traou a ia holl fallouc'h-falla o vezà ne deuz fistanz e-bed ken ar Republik

Ar c'hazetennou republikan ho-unan. n int ket evit nac'h ar wirionez se. eo koulel pep fistanz. Klèvomp petra lavar ar gazeten republikan *Le National*

« Mar d-eo nèc'het ar gambr d'rak poanioù an « dud a riskouezer d'ezhi. ez eo enn dever evit-hi « sellet piz oc'h arc'hant ar vro hag ho espern, « evit d'gas ar fistanz dre eur *politik* leun a fur« nez. Enn hep-ken ema ar remed. »

Eur gazeten c'hanek republikan-all. *Le XIX Siècle*. a gomz ivez eus ar fistanz, o vont da lavar ar gentu, *Le National*

« Evit-omp-ni ne anavezomp nemet enn hani « da vont er meaz eus a gemend-all a nec'h hag a « boan, hag an hani-se a ve ar gwella, eo digas « pep fistanz enn dro seul-vui ma vezo daleet « da ober al labour-se, seul-vui e kresko ar vuez « dre ar vro. »

Ha ne kwir, Bretonned. ar c'hazetennou-ma a zo tud a skuant enn ho fenn ? Lavaret digas ar fistanz enn dro a zo eaz ar fistanz-se a ve eur remed, hen anfont a c'hell ar republikaned, pa z eo re-zivezad d'ezho brema. Mez he lakaat da vont

enn dro a zo eur stek-a', ha dreist galloud ar reze. Ar fistanz ne ket evel eur c'h a ve bet bazatet hag a zired evelato da gaout he vestr enn eur ficha he lost dioc'htu ma vez gavet gant-han Nann nann ne zento ket evel-se ar fistanz oc'h ar republikaned ho deuz he c'huset kuit diouz-ho dre ho fallagriez hag ho diskianted Enn ho gnou ar gourc'hemenn a reont d'ar fistanz distret d'ho c'heunt, a zo c'hoaz evel ma lavarfent da eun den toc'hor

Klevit, den mad. digant ho soc'hed enn dro hag e viot pare hag e choumot beo. Disoded fallakr!

Mar fell d'e-hoc'h frammansonned ar Republik gouzout penaos e teuio enan ar fistanz a c'halvit er vro, setu ama penaos o tenrel ac'hanoc'h-c'hoaz hag ho seurt er meaz euz a Frans a daolioù traid.

Histor eur Iar-Rufen.

Enn ostiz, da lavaret eo, enn den hag a roe da zibri ha da eña enn he di, en d-oa prenet eur iarlndez

An den-ma, goude he frena a zonjas e raje mad pourmon he labouz e-beo dre ar geriaden. evel ma pourmener dre gerioù oraz a zo,ejenned lard, war-dro morlarjez a-rauk ho laza

An dra-ze a roa enn he sperep evit tenna d'he di ar pratikon a pouez

War gement-se. an ostiz a gemer eur feillen baper ledan, ha skrifa war-n-b e ganek-kegin ar pez a zo ama war-nec'h

An ali a roe war he baper a dlie beza staget war geun al labouz.

« Ar iar-indez-ma a vezo pourmenet dre ar ge-
« riaden evit ma c'hello pep-hini gwelet he zreid
« gwelet pegen buan eo ha pegen leo. gwelet eo
« lard hag he c'hrabel braz Warc'hoaz e vezo ros-
« tet ha debret da eun heur Priz al leun a zo pe-
« var-rea , hep kounta a-vad ar pez a vez kemé-
« ret ouspenn

« Diñan a zo da douch oc'h an aneval. »

Skrifet ar paper an ostiz a laka kaut oc'h kein he skrid, pa en em gav enn a *garé-champêtr* ar gommun Dioc'h-tu. hep sonja harroc'h, e takea ar paper war eur gador enn he gichen, evit digemeret an *autorité* Setu kaoz o tigéri ha goude esa eur chopinad pe eur podad pe zaou, an autorité a gav eo poent en em denna, ha kuit gant eun dra-bennag.

Neuze an ostiz a glask he feillen baper ha kaer en deus kiask ha diglask, piega a-gleiz stoui a-zenn da welet ha ne vije ket konezet dindan eun daol pe eur gaolor-benoag, foeltr-tamm paper ne gav

Epad ma z edo o furguta evel-se. e klev ar c'hoarz hag ar iou er meaz. e-kreiz ar geriaden *Ar garé-champêtr* eo a roa oc'h ober he dlo pe he ganfart. hep gouzout d ezhan eun dud oc'h he heñ Pa droe he fas oc'h ar bobl, an holl a vonstre war ho muzelloù, mes pa zistroe he fas-an, e trolle eur c hoarz enn dro d'ezhan, ken na dregerne e pevar c'horn ar geriaden

Souezet e kievet kement a fars war he lerc'h ar garé-champêtr a raiup buan d'an i-skol Ar mestr her gwel o tont hag a zigor d'ezhan an nor gant respet Méz. pa wel kein he zen, e rank digéri he c'hinou ker frank hag ar re-ail.

Neuze hep-ken e voe anavezet petra a roa Ar paour kéaz *autorité* a roa bet enn ostaleri azezet war ar feillen baper leun gaot,ha tamm skrid kaer an ostiz a roa choumet stag oc'h he gear-an-traon.

Ha perak. eme he-ma, ne ket bet distaget ar paper-ze dioc'h va bragez ?

C'houi a lavar a-walc'h, eme ar mestr-skol , difen a zo war ar paper da douch oc'h an aneval.

Hag egile kuit. hirr he vek !

Segalennou-butun an deputeed

Al labourerien-douar war ar meaz hag an artizaned er c'herioù a rank holl labourat enn ha c'houezi, koulz lavaret, an dour hag ar goad evit gounid bara d'ezho, a ho groagez ha d'ho bugale ha c'hoaz aliez ec'h en em gavont edrnz pa c'hellont hanter-garga ho c'hoñf enn amzer a zo war-n-ho E gwirionez, ho stad a zo rueznz evel ne d-eo bet biskoaz Ha perak mui oc'h a boan o vera brema eget e neb amzer a zo bet ?

Perak ? Marteze eo o veza ma fell da Zoue digas skiant d'ar bobl dewar he goust he-unan ha, dre eno hen ter na nebeud-a-nebeud euz a gredennou fauz ha fallakr ar republikaned ho deuz hen dallet gant ho gevier evit kaout ne vouez d-gant-han Bet he vouez d'ezho. ho labour brasa a zo bet dioc'htu ober pean d ezhan e kement giz m'ho deuz gellet ho mall brasa a zo bet he rivina ha tenna digant-han priz he labour ha e houezeo he dal evit ho re bag ho zrafika d'ar broiou estren

Ar pez a lavarer a zo dél prouvet kant gweach hag a ve prouvet gwelloc'h c'hoaz brema, dre ar vizer a zo e pep leac'h e Frans, mizer deut dre lezennou ar republikaned, ken ministred, ken deputeed ha senatourien a zo o c'houarn ar vro. Lezorop a re-all ha d'e-omp d'ann deputeed hep-ken.

An deputeed, leun ho godellou a arc'hant, leun ho c'hofon teo a voeu-mad, ne c'houzont ket petra eo an naonn nag an dienez Pa vezont ho vreugeddgant ho re-c horfajou, e kav d ezho eo an holl leun eve-d-ho Dre-ze, int sonezet o kievet en defe ar bobl poan, en defe naonn ha riou.

Daoust eux a be-leac'h ? Pa z omp-ni eürus, ar bobl a zo eürus-kenn ivez, ha gevier pud a lavarer d'eomp. - Neuze an treuz a glevont diwar-benn nec'h hag anken ar bobl a ra dre ho ziskouarn ker skanv ha ma n, enn ear moged ar selagennou butun-mad a fumont.

Ia, da ! pobl paour, te n'es peus nemet enn tamm kreun bara kaled ha nebeud anezhan c'hoaz de lakaat etre da zent hag ar republikaned as peus kaset da Gambr Paris da zifenn da vad. ha ne reont nemet drouk d'id oemdez ha, ar re-zo. pobl keaz, ho deuz diwar da goust ouspenn ar-c'hant ha boed mad bep-pred, bez ho deuz ivez segalennou-butun eux re wella da fumt, enn eur c'hoarzin goab d'id

An dra-ma a lavarer Bretonned, ne ket eur gaou eo ha kaz a gazetennou galiek ho deuz komzet eux ar segalennou-ze. enn dervesion diveza-ma. evel m'ho leuz komzet, poan. zo bet, eux an henchou-bouare a zo bet rod da ren d'ar stolaned-ze ker komz marc'had. war-n-bed tost, hag ar segalennou-butun a fumont

Setu ama petra lenner, diwar-benn segalennou-butun an deputeed, war ar gazetenn c'hallek *Ami des Campagnes* eux ar zul 20 a viz genver 1884

Segalennou-butun mad-hena

« Hon deputeed ho deuz segalennou-butun eux ar seurt ne c'hell da gaout. oc'h priz e-bed, ar re a bae kontribusionou pe daillou.

« Ia, e gwirionez, roet e vez d'ann deputeed, e Palez-Bourbon ar segalennou-butun-se eux ar re wella, segalennou eux an habab, segalennou-butun seach segalennou hag ho deuz doare ha kalite segalennou-hu on ar Havana, segalennou. enn eur ger, n ont tamm e-bed hevel oc'h ar c'hos segalennou fal ha da a werz ker ker ar C'houarnamant dindan an hano a vutun

« Ar segalennou-butun a lavarer, a zo kaz dreist ar re a brener pevar ha c'houeac'h gwennek, great ol expres ev. an deputeed, ha ne goustont d'ezho nemet daou wennek

« Setu eno, egalite ar republikaned ! »

Ha skiant a deuio d'id brema pobl, pa welas ker skiear eo gevier ha fallagriez ar frammansouned, deputed as peus kaset da Gambr Paris eo e ro d'ezho gant da vouez, enor arc'hant. boed-mad. hag ar segalennou-butun gwella war ar marc'had

Diwar ha goust-te hep-ken eo ho deuz an traou-ze holl ha te pobl danvad. ne den d'id evit da zod eux ho ferz nemet labour ha poan, nemet naoun ha dienez Evel-se e pasont d'id da zotoni. Ha n es peus te ket ho c'hevel o lavaret anez, gwella a zo d'id-te ha d'as pugale eo brezel, brezel bemdez, brezel d'as fenn, brezel d'as relijion ha taillou pounner da baea, hep liberte e-bed nemet da heja da druilion ha da gras, mar kerez, *benet ar Republik !*

E gwirionez, pobl paour, kalet eo da vuez breme.

Ma lavare unan-bennag gwechall. e latin farsus

Deficiente pekun,
Deficit omne butun,

te, ne ket gant butun na gant segalennou deputeed emaoud Beva e zo red, hag evit beva, e rankar kaout arc'hant ha bara , ha d'id-te, pobl, dre c'hras ar Republik hag he republikaned,

An arc'hant a rank,
Ar bara a rank

Pep-hini eux ar stolaned vrao-ze, a-vad. a lavar, oc'h ober goab

Kend ra godellou a bekun
Sign ra bouzellou a abun.
Em bek eur zegaten-rutun,
Me c'hoarz d'ar bobl paour zo war-tun.

Eur c'herch a-benn hag a vuez.

Pa vez mogerion eun u faoutet a bep tu ha bolzennet a-zaiek an neac'h betek an traon, koulz diabarz hag er meaz, petra da ober oc'h an ti-ze ? Ha fur e ve kreiz e choumo enn he zav beb beza aozet,hag hep ken o lakaat tud da choum enn-han ha d'ben harpa,

An ti-ze eo ar Republik brema , faoutet ha bolzennet eo kement ne c'houfet ober aoza e-bed d'ezhi. Ar pez a c'hoarvezo gant-h ma na vez ket diskaret a-bred dre nerz. eo e konezo enn he foull war gein ar re a vezo ebarz

Ar péz a lavarer a zo evit dont d'an istor a zo ama war ierc'h diwar-benn eur c'herch a zalc'he eur *bureau-butun* enn eun departamant tost d'ar *Haute-Garonne*.

Eur miz bennag a zo, ar c'herch-se a voe flatret, gant *komite* ar republikaned eux he c'hanton da veza a-enep ar Republik. Rakta ar Prefel a c'hourc'hemennaz da berc'hen ar bureau butun-se he ferm da unan-bennag-a , n eux forz da bon. nemet e vje republikan pe republikaned

Petra reaz ar c'herch ma neuze ? Skrifa da zeputeed an aroudissamant, hag he-ma hep marc'hata ha dont da bed ar *c'homite* da denna he glemm Ar c'homite a respontiaz kraz ha seac'h ne raje ket hag e lie he glemm mont da-benn. Lavaret a reas ouspenn, ar c'homite-ze d'an deputeed ma x aje a-eneb ar c'hlemm-ze, e vje gweiet petra da ober eul-lian da eleksionou ar bloaz a zeu 1885

War gement-se. ar c'herch-ma a ra da gaout ar Sou-Prefel ev. klask kaout he digarez d'en em zidamall. An *autorite*-ma a lavaraz d'ezhi

— Iroun bet oun oc'h ober enn eukask ar

gear vihan m'emaoc'h o choum, hag an dud am meuz gweled ho deuz hoc'h lavaret d'in ne voac'h ket republikaned, hag evid-ono-me, drouo, prou-bennag ne ket republikan, me hen devfe hag her pulluc'hfe dizamañ, dioc'h-se. Ne welan evid-hoc'h nemet eun doare vad da zerc'hel ho *pureau-baton* mont da welet ar republikaned a zo er c'Komite, hag ho feo da denna ho c'hiennm.

Ar c'hrek-ma, ea, drouk ann-hi o klevet ar Sou-Prefet, a lavar dezhan divaneg

N'ouo ket provuik hag izomm am meuz da labourat evit beva. Kuer a zo, kou-skoude, ne biegin birviken beteg ober ar pez oc'h a-c'hoi d'in. An dud a zo er c'hemule a zo traou da veza ken nebeud prizet hag enoret, evel ma z'ot e gwirionez prizet hag enoret nebeud gant an holl! Hag e kar d'e-hoc'h e prisfen-me derc'hel va bureau-bouo, var-bouez en em uzenor o vont d'ho c'haout? kenavezo!

Hag ar c'hrek-ma kuit, paour a arc'hant, pinvidik a enor

Hag e kred ar republikaned dioc'h e choumo ho Republik siartoc'h enn he zav evit da traon dister, republikaned-all evel-d-ho beza o terc'hel kemend karg a zo, bihan ha braz?

An doare welan a gemeront evit tumpa ho gouar-naman., ha fizianz zo ez aio gant-ho ous traon hep dale. Ar gwella eo e koussfe hirio, kenoc'h eget warc'hoaz

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT NETRA AR SKOL DRE VÒRS.
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall, eur priod fall, eun tad fall ar ar c'henta eun an dud dilèz hag an divèza euz e dud ho vro.

Enn ar bugel a zo enn ar vro mar bet fall ar vro a lèio da goll!

Iezuver eun Eskob o komz euz a lezen-skol Ferry

TREDE NOBVEZ.

AN SKOL LAIK PE AR SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Jerom Fur Oh! ea, meur a dra, Andre. Hep kaout mez ha gant an hard-siegez ar vrasa e lavarout ouspenn n'eo ar frered hag ar seurezed nemet tud dizesk, nemet ezen ne c'houzoo netra, hag enn ho skolioo ar vugale ne zeskont seurt, e-skouz a reont gan ar visiri skol laïk, ha dreist holl gant ar re anezho n'ho deuz na feiz na reiljon. Ar re-man hep-ken ho deuz pep gwirieguez, hervez ar frammansouned. Setu eno, Andre, petra eo bemdez an c'han hag ho diskan a-enep ar frered hag ar seurezed.

Ho gevier a zo brema ken anavezet, ma c'hellfer lavaret ne gred don mui anezho hag h. ho-unan zo-mui-ken ne gredont ket ar pez a lavaront

Iann Gubaer Nense, Jerom perak derc'hel penn, evel a reont da lavaret gevier?

Jerom Fur C'houi, Iann, a c'houlen perak, ha n'emaoc'h ket hep gouzout, koulskoude, n'eo ar repuul kaned frammansouned, tud ar Revolu-sion, n'eus forz pe hano int, nemet bepred, e peb bro hag e peb amzer nemet atao tud ar gaou ha tud a c'haou? Dre ho gevier eo ec'h anavezer gwella artizaned an Drouk-Spered. Gwelet ha klè-vet a-walc'h hoc'h euz petra lavaront a an dud di-war ar meaz, pa vez kcal da voti. Neuze, e tenont ha neuze hep-ken, dre beb hent d'ho kaout. Evel kenleo vorz, neuze gant ho gevier e voudinellont enn-dro d'ho liskoarn ho padaouont hag ho flem-mont doun d'ho laza ma n'ho c'hasa ket primm dioue-hoc'h

Ha pa ve ker braz ho gevier ha ken menez Are ho lavarint evelato, gant ar greden ho deuz e lou-sunt hag e tamont gant-ho ar braz euz an dud diod diwar ar meaz hag, e gwirionez, ho dallet ho deuz beteg-hen red eo hen anzao, ha pa ve mezuz her lavaret.

Ar gevier Iann, eo boed republikaned-frammau-souned ar republik gant ar gaou ant ganet, dioc'h ar gaou e vevont ha gant ar gaou e varvont, enn ho g naou n'eus nemet gevier enn ho c'halonn nemet falsagriez gevier ho deuz lavaret ha diskouez-set, a lavarint hag a ziskouezint d'e-hoc'h ken na c'hellint ho laza.

(Eur penaad-all eur weack-all.)

Ar Merer G. Milin.

Kemper — moullet gant An. DE KERANGAL

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN. AR GWIR VRETONNED

PRIZ AR GAZETEN HED BLOAZ
Ar Pilgner
Ar Marhikan
Cotes-du-Nord
Ar rest eus ar Frans
Ar bed all
1 vouk

N'eus ken Meste, na ken Roue
nemet hor Salver Jesuz, Doue.

An holl kemmadou a dle bout graet da berr'here ar gazeten, d'ar Labous Bl KERANGAL, hag-hen.

Diverkan tra a dle bout kaset bevidiken eus holl kerdou da kehaout ouz ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garanc-Barbastre à Paris est seule chargée de recevoir les annonces

Ar Blaz.

Ellà a rear ar re en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz gant ho. d'he rei da lenn eun dro d'ezho. d'ho c'herent. d'ho meignonned. d'ho amezeien, ha dreist ar re ail d'ar re anezho a anavezont reiz hezo republikaned Eur republikan mar en deus skuiz c'houi: a c'hell eun deu pe tri gwelet ar vrisonez hag a parna diouc'h he gwered

Kemper, 16 a viz c'hwevrer 1884.

Diwanaon ar labourerien-douar

Ellerit, Bretonned, petra lavar eus ho tiegn, c'houi hag an holl labourerien-douar an autrou *Lanz Herve* a penn ar gazeten c'hallek *La bataille des campagnes*

« Ar c'hazetennou a reas ken hasso gant ho brema nemet eur a gemmon hag eur a c'hourdrouz arzanoed Paris An trouz a reont a ra a-be war ar meson a skoued a reont peger bert ha pegen doukian, en sperejou ar bras eus an dud o Frans, ne c'houzout neurt eus an douare da c'houzan ar bobl na 'he zkaat eurus

« Epad ur bet e poan — hag alas re zivenas ! nemet eur *pennik* eurion bennag *pe ourpenn* eus ann dud diwar ar meson ar c'hazetennou poanik galvet ho doa an douare da c'houzan hep gouzout e vo ker bras ar vizer ha ma z eo, mister a zo eur walen da zigas gwalennou-Doue brasoc'h war ho lerc'h

« Hirio a-raok ar c'hazetennou-se pe welout ha pe glevout ur krial pemp kant mil arzaoed Paris, homzont war-n-ho brema dienez al labourerien douar, hirio neb ho lenn a ve douget da gredi n emaa ar vuez zo nemet abaoue deuc'h Evalou ho doa enkrez hag e kroont a-forz gant ho spount ha perak ? O vous ma ra mancc'h a droua dira-z-ho ar pemp kant mil arzaoen. evit n'ho doaz great kaskoa na lavaras ar *pennik* eurion *labourer-douar* eus hor bro

« Ar re zivéza-ma a lad bombit ha gant respad ar republikaned a zo o c'houzan ar Frans da gaout trugez ouz-ho, ha da reformi al lezennou a zo oc'h ho runia Mez ar republikaned-se ne brizont ket na-ma ken tres ho skouarn da zelaou Dishevel eo an arzaoed Ar re ma a gas eur ho fers tud d'ar Gambr gant kemmen da gomz freaz ha distalc'h oc'h pasored vrao ar boed mad hag an arc'hant. Lavaret a reont d'ar republikaned ezemplerien a vez ket da gounta war-n-ho ha dre-ze, e c'hellfont bezo war c'hed eur revolusion a raso d'ezho, kouiz pe wirh. evel ho deuz great d'ar venec'h ha d'ar religuzed

« Ar gourdrouz-se a zo mad mes, kaer a ve. ne lakaso ket frammasonned gouarnamant ar Republik da zont eun dro dre ne vezi e giz e bed evit gwelout alas ar Frans kavet gant-ho bep kem. da goll he mirc'h he marsou hag he flotaerien

« An holl a c'houz beuna e Frans petra c'houlenn arzaoed Paris pemzek derviz a zo ha deo e-bed er Gambr n'en deus bet e poan da lenn ar goulen a zo bet great pell-zo gant aboutrerien d'ar departamant ar *Côtes-d'Or* Me lirio. a zo ar c'hentia, marlouz e vimez ar c'hazetennou da zavaret ez eus great eur goulenn a gant aboutrerien diwar departamant ar *Nord* goulen hag a zo sinet gant ouspenn ugent mil den hag a benn neubeud anna a vezo sinet gant an hanter muioc'h a dud. evit ma vezo sevchet a lerenneu a gas euz ar vro ha ment vad e deuz d'ar beuvou estren

« Gwechall a lavar an dud ho deuz great ar « goulennou a c'houlenne evit en em revel. « ma vije skuiz al labourer-douar par pe egal « d'al labourer a ya d'ar gwinvou an *Bourse* « An autrou *Lanz* Minister al labourer-douar a ar « c'houi-se a respountas d'ar republikaned ar « Gambr o sklaka holl ho skouarn ne c'hellfe ket « ar barna pe an egalite a c'houlennemp nemet « evel eun heure eur hor penz, ha ne c'hellemp ket « kaout an distera fiziañs e vije roet d'e-omp

« Mez evit dugon an egalite-zu. n'hor boa bet ket. « e vo lavaret gwir evel alas e vije bet « kaoet hon talvoudegez ha pedal e teuc'h bihanaat, « en kreski bemdez ha kouesa pounner war hor « penn en a reont »

« Hon esperans divéza a zo eta kenta genlenn

« ma vezo lakaet gwirion war gement a dem war « ar bruzun estren war an oll ha war an traou- « all, war an douar da ehlemm hor gwirioù ar « « Mar d'eo red nevezi skiañ *politik* ar vro evel « a so bet lavaret gant Ferry ar gwirioù nevezi « lezennoù al abourouz douar a re red kals « muioc'h c'hoaz (ha n'eo nevezi diwezh ma eo « stag ac'hanto) rannfeiz ar labourerien- « douar mes rez eurusoc'h bud Frans adre. «

Republikaned ar Gambi a staoiñ ho diskouarn marvel adarre evit c'houeñ hep kavet ger ouz ar gudenn ar a c'hoarvezo gant han tro gudennoù-kaol abourouz douar

E breurez al labourerien douar Sokete d'agroul lavaret eus eur *Le Journal* ez eomp dremenet an autrou Jury Labourer-douar en deuz lavaret fraou eus ar re vel a hañval o leun a skiant o war benn al labourerien hag ar c'holl-n-ioul brema (unnek vez da lavaret dre vras gwir e lez eus ouzh-ed eus a 5 bed ar ta *agent* eur an hentoù ar hep koun a ar fropol peurvuiañ all, en deuz lavaret oh gwelout an *problem* a lavar d'ar labourerien douar « *Ferry* ec'hañvez h a ed ha gred « ken ar c'hemmoù-ma war ker h «

« Mad great hor benn eme an autrou Jury eur bloaz-benn a zo gouzie beta bet eun ezel « mall a vel g az a gelo hag a fenn Me eur « bloaz war-lerch h a ve en hanva ha ne ve ket ma « fenn na kole pell ar chatal a redas az d'an « dre-mañ hag e vo red ha gwerza ar h ar « ar vil a gavet anezho ker re vras Ni credred ar « Republik a gred ar ard neuze « Mez ardi « kened ! » Ha ya eun eil hanva bras d'ezho hag « a gemas ugent ur arc'hant an dasti hant ker « vras ha gouzie e teuio ket mui h ez an ame « rik hag e vezo red gwerza pevar real ar bik « ard pa vezo bet pedet evel-se ma ha gant « an dra-se e ranko kaout ouspenn och ar « c'hlenvejoù a laz al kenvel « h ar c'hoikoù ha « war gourre para ar vil-ouel-chatal ! «

« Lavaret a reomp eta e vefe autrounez ar c'hommerso-ioù mar fel d'ar boc'h e pevarzekvet. labourerien douar ar pez a rit en em sagit « neuze ma eus ar re a zamp Pevardigez ar vro « a zo enn he douar ha mar ker mar hit e kavit « da gaol kemmañ a *repertant* ar vro hag ar c'hou « arnamant he-unan Hag evit ho tanvalgaol kol ar « c'houarnamant ! H a vefe gwelloc'h a spount ac'hanoun pa vefen bet bloaz pevarzek gez ar vro « kemeret gan-e-boc'h evit bezañ roet d'an estren « 1789 en doa hor lakaet pep hini kon ira ma « kendalc'hit da vezañ ever ma z oc'h a beun labo. « a vezo lamet gan-e-boc'h kement hor beus ha ne chomfo netra gan e-komp «

Mez gwelomp a ran oc'h kement dem a skiant a zo. daoust ha klemmoù an dud douar ar meaz n eus ket kant gwech moioc'h kant gwech tal-voudeusoc'h evit mall ar vro. eget an d-eo klemmet an artizaned ? Ha vije bet selaouet al labourerien douar a poent hag eus amzer an artizaned ne vije ket komzet war-n-ho hirio ar roer ho labaz da zichar ar c'houarnamant

Mez al labourerien-douar ne vezint ket selaouet muioc'h er bloaz-da eget n eus bet selaouet ar bloavezioù tremenet Muioc'h evit bezañ breman, memes ar skiant a vezo mougeet gant troioù kil ar c'hantelennoù rak a bouez an artizaned war-zu ar republikaned da lavaret eo war-zu an dud hag ar mestra Er c'hask meret e c'hallfet distagañ da gont republikaned ar c'houarnamant ret dasoberiañ all a dano da renta artizaned nebeuñ. Pa e ar mestr ho devo labour labaret dre lagi ha dre fors, eus a c'houlenfed a labourerien douar pezañ Artizaned Paris a vad a vezo ret d'ezho an traou ho deuz skoet e-gwestl ouz ker kantel *Wauxhall* Hag an dud douar ar meaz, piou a ray eur vuzulh bennag dezho ? Piou ? Ne ket gouarnamant ar Republik e vez. fors ken Piou c'houz, a zo kaeroc'h a zistagañ d'al labourerien douar da vodegiñ an a nezhomo a gemer ar fors digantho ha bodiñ ouzh-omp setu koeñvlen bro ar gall zabeti de labour war ho merro, o redek war ar mestr gant ar vro ken ha c'herz eus a bers eur c'houarnamant ne d-eo ket bezhañ nemet eul louskaerien ha, war c'hel-tal ?

War c'hourre an traou kaer-se n eus netra ken ezel eget ober mar a vez ar Republik nemet pourmen eun ejen ouzh dre ranno kear Paris An ejen mar- arjez ar « c'houarnamant e-barz e gorf » ouzh netra na ejentez ar Republik zarnet gant ar bobl ha unvan he gouzout ha dougjet e dreuzf an c'hoarvez ma re- zebl kaer da zichar d'a lezh ma z eo ezel ho ka- zoù-kaoz. sikouret ar revolusion greiz

Tud an eil ouzh eben ejen mardarjez ar Republik eget ma eo bet ar peurz da zeut kerz kaout al labourerien-douar !

Goantenn ar c'holera

Setu ama eun dour a c'hag en em gavet e Paris. a ra ket gwel-kel c'houz

Pa vagas ar c'holera en Egip eun amzer ma kaoz ar Zarpoun frouz republikaned Frans da c'houeza el sea'h-an e krogas ar gwall-derzon ema bet e Paris gant aoun da vezañ lipet gant ar c'hlenved-se kals a dud a zistro ket a gredas neuze ha ne vez ket kel abek pe e je ket dud d ar c'houera kemmet eus an Orik eus Europ hag e Frans rez kaer a vije klask en em zamall ouzh kalz kivijo e ranket emel-ho klask en kenoù pe eur renked bennag, a-benn ma vefe War ar ar re ma. hag ar sel sinet ez glask ha kaout e berr-amzer ne vez aoun e-bet *par d'eo houarn en tarlent war ar c'hroc'hen moaz reiz marvel oc'h ar c'holera da stagañ ouz dud* Ha war lerc'h ar redadeg a voe savet eur vrudurez (so-

cuelé) evit ober gourzoun, enn-ho feilleuson homaro da werza d'an dud. I gant mil gourz a voe great rak-ta, a-enep ar c'holera. Hrema e c'hell dont den e-bed a en deuz soon ra-z-han.

Daou tri miz a dremen ha kolera e-bed ne d-eo. Spountet oa bet marvad enn anon da veza pakat he-unan er c'hourtz. Eretant ar c'hazetennoù a embarn dre ar vro heb enn amzer ne ket krevaat, en tec'horaat hemdez a ra hemdez ar c'holera enn E, p ha ma kendalc'h, e ranko mervel a-breo he-unan. An dra ze ne re ket eun dra vrao evit mare hadourien ar gourzoù. Ar re ma ho deuz c'hoaz eun tamm fisianz rak ar c'hlenvez ze a rez a sko be-daoù gwasa pa greder e vez o sont kuit. Mad ne rez ket evel-se enn dro-ma, rak a-benn nebeut gonde ar c'hevnn a zimplaz war an avel eus an Éjip, e voa marv-mig ar c'holera eno.

Sadorna eur c'hoari-al hag an ugent ma c'hoarz, petra vez great anezho hrema? Great oant bet evit beza gwerzet, hag evo, ober vad d'an dud. Mad eo karet an dud, mez an dra-ze ne vir ket na gorer rez an arc'hant, hag ar re ho doa great an avans evit gounit eur gwennek-bennag war gein ar c'holera ha choum nec bet eur pennad a c'hellit kred.

Ho pe'hamant ne badas ket pell. Ar vro sined a gavas adarre ho doa gourzoù ar c'holera eur vertuzal enn-hi en deus den e bed sonjet enn-hi heiglien ar vertuz na dreutaat an dud re-larg bet o bet gaou e-pad ar c'hoantrol ne'h ae bed ar re ho lakaje war ho c'hreñvien.

Enn ora vad adarre ha ne kwir? evit choum hep koll gwirionez ar vare'hadourien.

Ar re-ma a zanvez neuze skrifa e gerennoù plegar, e lost ar c'hazetennoù bras ne voa netra ennor h'ar re vare'hadourien evit en em dreutaal e tregon. Jerzez eget pressa ar c'hourtz a lavaret hag he lakaat war ar c'hreñvien noaz. Mez arabat ma a-raok d'ar re ho doa kavet heuil da gaout ar c'hoari pressa-se choum re a voa'd ret he gwerza rak ne voa ket kals ken er stal. Kement e verzet anezho.

Ha ne voa ket ken an dra-ma, enna an hanter eus an dud oa'h ober gwab eus an hanter-all hag o vera d'ar ho c'hoñsi?

Taillou ar labourerien-douar

Piou n'en deus klevet lavaret alies ez a labourer douar en a zo ar marc'h ahoun? Eur wirionez eo *eun holl o vera diwar breac'h ar labourer*. Ne ket gaou pa lavaret ez eo eur marc'h-labour hag unan eus ar re we a zo ken. Ouzh ha rez atav kaer a zo ankaat deac'h war he gein. Digollet brao eo vez gant ar c'houarnamant en ti ar vamm a gemer rak he-unanik ma kav an ti her samm mouez hi-mui. Ne ra ket an dra-ze d'an ar zanvez. Ar re-ma a ra kre ho mouez h'g a gri kement ma vouzroat an diskomarn. Evel-se e vez ret lâsel a peoc'h.

Ia, rei eo hen anzav, taillou al labourerien-douar a ra dreist ar barr eur chapeladal a zo anezho evit hep-ken ho nivers: *taillou fonsiez ha santimou kreiz. Kontribuasionou evit an dorojou, evit ar preservou, evit ar personnel hag ar mobilier, evit dresejou mare, instrumant hag anvel*, evit avaret mat, o enz d'ag e-bed d'ezho.

Ha beg e c'houlo'h labourerien-douar da begement e teu he taillou d'ar c'houarnamant? Da nebeuta oa *tri kant miliard* ar bloaz. Kompren a rit *tri kant miliard* da lavaret eo da vespenn *un dregontved* pe dres d'an *dridervet rez a holl tremen an douar e Frans*.

Diwar lerc'h ar c'herzou ar c'houarnamant a ra deuz nemet *tri-c'hant c'hoeuc'h ha tregont miliard* da lavaret eo, *un ugentved*, ha d'ar ar mobilier nemet *eiz dre gant*.

Dioc'h an dra-ze eo gwelet brema pe gemm a zo etre taillou tud ar c'herzou ha taillou an dud diwar ar meaz.

Ar re-ma, ma c'houesdent an istor evel m'az eo bet kresket enn hor bro a voaz ennè dra hag a zo gwir-bater da lavaret eo, n'ho deuz nemet da goll atav gant ar re dusyonoù a vez o c'hoari ar Republik bep tro ma tloup he fenn amprefan eus a-douez ar gouz hag an ismant e Frans. Hevel a ra eur gouderez, e-unan dioc'h-ta da sioaz oc'h kreñvhen a labourerien-douar. Diskouez Republik a vod a zo bet leal e-kever al labourerien-douar ha n'a gouez d'ezho eus a berzh hag eus a c'halite e-pad kaout skuiz a-walc'h evit chom hep kred gor d'ar houarnerien.

Eur gra-bennag all a zo c'hoaz da lavaret diwarbenn an danvez.

An dousar gouilo ne zo nemet a bar evel pa re fermet ha a voaz Desanmezioup.

Eun tamm ar han enn ennor hag a zigas dour e Aout. Ivez ne'h e bet ket a bare *dirak* skuiz taillou a lavaret eo *tri dre gant*. Ma ve levezonadur a zaou c'hant bar e vefe ivez gwirionez.

Lakaomp, brema dioc'h-ton-ne e c'hell ket ar pere ben touzh lose he arc'hant eus an ezhom. N'em jevez neuze tall e-kel vez da baea dreuz an an ta-a e vezo kemm brema. Daou zervez-afar a zanvez a bae anez *ivez* kresk *an* ha *an* ta-a *santimou kreiz*. A zo neuze *deh* *ivez*. An douar-ma ne d-eo na fermet na labourel ha ne zigas gwerzhek d'he heri hen. N'eus kaoz a-ze ne vezo ket kasket d'ezhan, ken n'en devezo part beleg ar *seurtez* di-vera.

Perak kement-se a gemm etre an douar hag an arc'hant, plaset? Perak? Veza ma lavarer n'eus den evit gouzout mad petra a-gas an douar beh okaz d'he zerc'hen. Ha dre ze ne c'heller ket ankaat an taillou egal d'an holl. Digarezon gerez?

Pa choum ean e hab hanv hervez perak he ber c'hoa en deuz hon disharg war ho daoliou hag en donaz dafenn a en deuz marvoa disharg e-bed ?

Ha ne lavaran-me ket ze hanv hon labourerien-douar eun ho beter ?

Pemp bremañ diwar-benn ar labourerien-douar a lavar ket kalz anezho rak war dreiz gwir mestroni e poanont pemp mizien ha daou-spered ar pemzek mizien-mañ a choum da vont gant al labourien pa hag ar muioc'h ne lavar ket eur gwirionez dan anez

War gement-se, e c'houlenn unan bennag ha ne c'hellfet ket trouz kaout an anezhan se ? Ha pemzek a zivi kentoc'h ec'h an bezh koa ? Met ma vefe vouezhet e vankfemp kreiz ? Diwezhat ha n'eus ket a-walc'h ha betegenn ze-hon eus ar re ma ? An dud a gar a vez ket skuiz koa chomañ ar vankfemp hag ar

Nann nann ne lavaran-me ket ze a bouez al labourerien-douar rak ne lavarfenn ket eun dra hag a c'hellfent ne c'hellfent ket da gaout an c'houlennoù nemet e ve labouret ho zaoliou. Labouret e vo ran koa. Fed gwiriek n'eus ket ket labouret d'ezho ho devije he gwiliet ? Ar Wirionez Lavar hag en dra zegouezhet e vez pred ha dour ha red ho labouret koa a ma vez gellet eme e han ar labourerien ho devezo digresk war daoliou ho domaen An dra ze a zo evel a varzh eun troad ker kaer ha ar bara e vez kaer a vez graet evit noazh. Ha deuit dezo astennet e vez kaset an dud hep tro da vont kuit gant ar beziez

Er bloaz 1881 eo e savaras Leon Say e vije labouret taolioù ar labourerien-douar met an dra ze ne vije ket eaet a han a-raok 1882

Tremenet e ar bloaz-se hag emañomp er bloaz 1884 Ne ma a-raok ouzomp c'hoaz eun dra dishonorusoc'h evit an ole a zo bet graet gant republikaned ar Republik Ne lavar ket kaer ma vefe ar c'houarnamant prestik er mare ma zo-hon dre c'hast kaout ouzh an eil hag e fell d'ar bed abominerien-douar e ve labouret ho taoliou gant pastored ar Republik ? Gant ar c'houarnamant-se ez eus eun hanv a da gaout an amzer hep kaout kreiz ebet en e zaoliou an amzer hep kaout

Labourerien-douar evit dont a-benn da labourat ho taolioù a lavar e vez graet eun dra da ober an eil gwiriek hall evel unan da gas ar republikaned a-bep reuz hag a-bep hent diwar ho tro da kemmañ e vez hep tro a vefe, a-unan an traoù se a ro deoc'h-hon muioc'h evel a dleit gwelet ahanoc'h, memes da ober goude ar hanoc'h gando ho revoù

An Aotrou

E eun hanv drévas, an aotrou Mermillod Eskop Genev, a lavarjgn er gêr a Lyon, d'an aotrounez a ze e pense ar re eun gerz, eun hanv ar Werc'hez Vari kenseved hep pec'hed da zu zikour e-pad ho staoñ d'ar vugale a vefent ganet Dont da vez heiwet, kleved e reas ahe neuz, d'an eun dra beuzuz eun ar c'hrazilion ruet er bresegen an Ya introuezet, eme an aotrou a Eskop ha gouzout a rit kenkoulz a ra red evit ober eur gaou a-walc'h ? Neuhoud amzer goude diwar-benn ar revolusion graz e rummadoù Frans Napoleon Kenta Konsul a zeuje a-benn pennañ e teuje a-benn da lakaat ara vad ha peoc'h er vro Ken bras ez eus eu gwiriek neuze gant hon Tad Santel ar Pab e lavarzas eñ hag he-unan ma na vez ruet ar vraz Frankiz da hep hañ da heuliañ he reizhiou hag en neuz ara vad ha peoc'h e Frans E-kerz ez eas eun aotrou a vrezo da gaout Napoleon ha d'ar bed da gemeret ar reizhiou en dro varet Ne ra nemet ober e hañ a-walc'h ar Pontif braz he c'hemenn a reas bagale go-kaer e gwenn, gwiskadur gwenn eun dra zelfu eun eur vont e kenvent Kanikou hag e kenvigtad bobasion d'an Eternel Ar c'henta kemmañ a selaouas eun eur c'hanaouen, an dispeg ez ar reizhiou a oa kinniget d'ezhan. Hogen eme Napoleon, ha gouzout a rit ar pez a zo red eur dont eur brientañ ? Evit doaré da vezañ brientañ ne vez biskoaz kreñvder

Napoleon a oa peoc'h ouzoc'h evel ma oa ganet gouzout Lagaouenn Nann Lagaouenn a lavar ne oa ganet eur brientañ eus ar gwad skuilhet war ar C'halvar Ia eun ar c'hrouadurien a oa e Kalon eur c'hrouadur an dra zanket an dra red a c'hallfemp soñjal Ar bed hall a ve bet evit lakaat kalon eun den da zanvañ da dreiz var an ti-se Kalmet ez eus bet ober he-unan c'houzout gant ar bobl Hogen n'eus bet bet galvet doaré a-benn eun a gemenn ar brientadegou ar brientañ a zo eus an ti-se ha na vez bet eus an doaré Red eo e vefent klasket ar perzhou ma ve a zo brientañ da vefent brientet gant Kristenidi

Da heul eo e c'hellfer lenn ganet da vezañ brientañ d'an eil kentañ evel Samuel. D'an eil a-raok-hañ evel eunan Paul c'houzout a c'hellfer lenn an dra-se brientet eun eur vras dre-holl evel eunan Augustin Ibuse a c'hallas an hent a gar Kristen, da genta ne red kaout ganet da d'an eil vezañ eun Iuzev pe ma da c'hervel Pere ne vez devezioù eunan bet hag eur vamm gristen pa varvfent e kell d'ho map mont da vrientañ da vanac'h pe eun eun all bennag all ? Eun tad hag eur vamm gristen a dle ne vez gouzout ha kredi ennañ ne ho pegalo da Zoue a-raok kaout d'ezho

E. B

Ebarz e gwaz-skoaz ar Bretoned

Eun den, hag ne den ebet ouzoc'h a vanac'h eun ho anaon deuz war an eil eun tamm a dremm ha war a dour eun ho gof, pe evit kaout evel ar re-zhevelep. a ra deuz da vezañ skrupul

Ar pastor-kreiz den a ra ar speredou da vezañ, hag

koenvet oa gerzet a ra eur mediein d'he gaout. Hag en em gavet,he-ma a lavar d'he glanvour mar en dens c'hoant da choum beo eur pennad c'hoaz, e ranko beza tenget dour eus he gof evel ma tenner gwin eus eur varriken.

Tennit, eme ar c'hlanvour, pa z eus peadra da denna

Ar medisin a reaz, mes ne voe ket heb poan d'an den Klaov Pa voe echu ar goro kenta-ze, an den *sdropik* a c'houlennaz

— Ped mirad. doktor, hoc'h eus tennet eus va c'hof ?

— Dek stranc po war dro

Ha pegement a gemeroc'h, evit al labour-ze, digan-eo ?

Tri mil lur *mil skoed*).

Neuze an dra-ze a ra dour eus a dri-chant lur *c'hant skoed*, an litrad.

Sionaz buskoaz n em meuz eset gwan kêr ker-ze

KUNVERS EUR VAMM O LUSKELLAT WAR DRO

Marsia en Ae gavel

Eur vamm, enn-kichenn ar c'havel, *(bis)*
A gan ar zon-ma d'he bugel

Oh Hun eta, ma mabik,
Na mabik
Hun eta,
Toutouik laita

I

Ra vo ma c'hanaouen ken glan, *(bis,*
Evel da ine, mab bihan !

Oh hun eta ,

Ra vo ma zonik ken tener
Evel m eo kaloun da vamm ger

Enn kaloun ar vamm. gant Doue.
Eo bet luket ar garante.

War he c'hent na gav mui daelou
He nerz a gresk gant he foanou

II

Mabik, mabik, perak jenva ?
Sell da vamm vad tost d'ul ama.

Serr breman da lagad bihan,
da lagad glaz. da lagad glan

Serr da lagad ha hun aze,
Ken a vo dent ar goulou-de.

Hag ar mabik da vonzc'hoarzin
Ouz he vamm laouen ha mirzin.

Ar vamm vad a-nz d'he gavel,
A c'hoarz ive ouz he buget

Pa ve ar vamm o luskellat,
War he mabik ve he ragad.

Enn eur gana he c'hanaouen,
Gwech a ve trist, gwech vo laouen

Gwech a kan trist, gwech a kan gé,
Sonja. pez vo he mab enn de.

III

Mabik. mabik, petra vi-te ?
Petra vi er bed-ma enn de ?

Oh ! ma mabik. te zo ganet
Evit anken pe c'hristed

Petra vi-te, ma mabik mad ?
Labourer-douar, 'vel da dad ?

Neuze, vel-i-han. te vo eürus,
Ha da vue vo peoc'huz.

Rak enn draonien, vel er mene,
A tremen didrouz ar vue.

Marteze vad, ma mabik paour
N'as pezo nag arc'hant nag aour

Mez, mar bevez vel m eo dleet,
Pinvik a-walc'h a vi bepred.

Ia, ma kerzez dre an hent mad,
Pinvik a-walc'h e vi ma map

Rak. nag an aour nag an arc'hant
Na c harzont ket ouz nèc'hamant.

Hirie d'ine zo glan ha gwerc'h.
Zo glan ha gwenn evel an erc'h

Mar ges da chom d'ar c'hêriou braz,
Te c'hell dont da n'em go , sionaz !

Gwell eo nèr vad ar menésiou,
Evit nèr flérius ar c'hêriou

Mar n em vastarez ous ar bed,
Pebes keun neuze n as po ket ?

Gant ar bed mar n em gaillarez,
Na gavi ma map met enkrez !

Ha neuze pebez kalonad,
Evit da vamm, ma mabik mad !

Da vamm a bedo mamm Jezuz,
Evit ma vi bepred evnos ,

Evit ma vi epad da vue,
Evnus ha glan evel hirie

IV

Mabik mabik. petra vi-te ?
Petra vi er bed-man, euon de ?

Den a beoc'h pe den a vrezel ?
Den a bluen pe den zantel ?

Da lagad lemm, ma mabik mad,
Lar oud ganet vid an argad.

Pa d-i d'ar brezel, me oelo,
Na vo laouen ken vi distro.

Pa d. d'ar ger, oh! enn de-ze,
Da vamm vo evruz gan-ad-te!

Mez mar vez lazet er breze.
Pell dioas traonienon Breiz-Izel,

Mar marvez pell dioaz Breiz-Izel.
Pebez kalonad ma bugel

Mez, da soudard te na d-i ket,
Da vélek vad na laran ket.

Te vo eur bélek mad da Zoue,
Hag ouz an ho.. te s po true.

Da zeiou dremeno laouen,
Enn Iarz Doue, enn a beden

Didan ragan Doue bemde,
Mabik, nag evrus a vi-te

Nag evrus e vi-te, mabik,
Ouz an aoter vel eun élik

Te a gano gloar da Zoue,
Da vamm gan-ta bede ive

A bedo ar Werc'hez Vari
Da zont bepred a as freaiz.

Ha goude ar bed-ma poaniuz,
Ni er bed-all a vo evrus

Stouaz ma mabik marteze.
Te telo da gas ar gwir Fe:

Da gas ar Fe d'ar broiou-pell
Ha da brezeg an Aviel.

Oh neuze pebea kalonad
Ma mabik evit da vamm vad!

Ra vezo gret d'in koulskoude,
Enn despet d'am doa c'haranté!

Ra vezo gret enn pep mare,
Evel ma pajo ganto Doue!

Mabik, se a vo da vue,
Evel ma pajo gant Doue!

Mabik mafiik eur pok d'in c'hoaz
Eur pok ha kenavo Werc'hoaz!

Sonik eur vamm zouz ar c'haved
Dle bout bepred eur c'hán zaoté

Dle bout eur beden da Zone,
Ma vo he mab enn ten a Fe

Oh kaer eta, me mabik,
Me mabik!
Bun ar red
Serret da lagad!

F. B.

Ar raval war brin an ed.

Ar pez a lennor b ama war-lerc'h, Bretonned a zo renket enz an gazeten *Le Monde*, enz ar 25 a viz gouver. Sonet eo e gallek gan an aotrou *Lotz Herce*, a zo e penn ar gazeten c'hallek, *La Gazette des campagnes*

« Ar raval zo war brizan ed, hag a zo bet caz d'e-omp da c'houzout ha da lavaret a-raok petra vije, ar raval-ze ne bad nemet re. ha ne ket hab abek e laka an dud diwar ar meaz da gemm ha da grial. Mez, ar pez a laka ar muia dronk ei labourerien-douar, eo gwelet ne gavont ket a werz d'ho ed, evel gwechall! petra-bennag m'ho c'hoarvezont war galz a gol. Ar varc'hadou-ien vraz hag ar vinoterien a gav easoc'h prena ho ed a-vraz hag a-vlok, e Marsella, enn Hanr-névez hag e Bourue, e magazennou ar eo-ren. Ar re-ma, oc'h obér evel a reont, a laka a labourerien geiz e poan, red d'ezho distrei ho ed d'ar gear hep gellout he gwerza, hag nuspenn. ar pez a zo ar gwasa, red d'ezho chomm hep paea ho gouel-mikea. ho zailloa hag ho dle.

« Setu e pe stad ema brema ar foariou hag ar marc'hajou, e pevar gorn bro Frans

« Ma na vije ket krevoc'h, enn ammn, ar c'hour war al loened evit na d-eo war an ed, ha ma na vije ket muioc'h a glask war-n-ho, e c'helljet lavaret brema e vije echu a-greun ar stal gant al labourerien-douar

« Bez e ranker lavaret, e kement-se ma kaver c'hoaz eur priz deread euz ar c'hezek hag euz ar chata-gorn ar c'hour war ar moc'h oc d-a ket kaer ar pez a zo kon da galz tiegesou hag a fermou bihan d'war ar meaz. a c'helle beva kalz easoc'h e-ser ar moc'h a zavent pa z ea al loened ma d'ho friz.

« A labourerien-douar ne deuz bet kavet mad, ha ne ket eur zouez, e ve bet torret an *defrest* a lezo k k moc'h su ac Amerik da zont adarre er vro. Ar c'h se ne ket ne'hanz anun e-ued. e gwirionez ha gant an dra ze c'houz. e stanka dor Frans out-han, e c'hallo an ho kaout disanz e kresko. marteze diveza.oc'h, ar pr z a zo bremn war mor h ar vro. pr z e-vihan, ma paufe evit digas profit ma gouiou e-ked ar re a zao hag a larla ar moc'h ze

« Mez piz ar moc'h hag hen a gresko? Ne gredfet ket lavaren a rai, rak alzaone dapu vloaz a zo, pr z ar c'hik-moc'h a zo deut raval war-n-nan euz a der an *beaux gavaock*, dre g o pe dre zaon lur

« Ar raval-ze en deuz takeat kalz a dud a zave moc'h a-rauk evit gouiou war-n-ho. ia zilezel a-greun a. c hommers

Eur vulunerez impar

E Pontrez, e Freger eur plac'h meiank koz. ar vraza *vulunerez* euz ar bed eme ar gazeteu, a zo marvet n euz ket pell

Dre he zestamant, e deuz gouiennet ma vije gwerzet an c'hoarf-o he a-ched. hag he urched vez

gant flour betun, boked kaera, enn-a-ho e-tomit an holl bolendou.

Leur-a he c'hear dezi he enterramant, a dle bezà gwiset gant pevar lur betun

An hini en deuz bet karg da ober kemmoet a c'houlen an testamant, a dle beb ugent kammed, ema he zi d'ar wered, shanlla d'an douar eur vouzad vil a vuzun

Ne ket e betun e pedennou a vije bet kaer gwelhet dezh bezà sonjet

Hoil herelod eh ar rentanerez ho deuz bet war-gouzze an traou all peb a zaou lur ruzun

Pour vouz ar plac'hed zaonank a chomm ho bagou da zó ha eun ael, a zlo a-boun d'ar skiant vil, aemet ar feiz hag ar relijion ho dalc'hfe war an heul eeun

Hou-ma a gare ar betun enn ol gra evel-d'hi a gare he c'has enn troze he c'hi ha, mar d-eo pardon, e devezo plac'hed respet d'e-hoc'h da gas he zoun da bourmen Pel kant a zo evel-d-ho ar c'hérioù braz ? Longues !

An eil petrol

E Pleiber-Christ da bardaou an Iri eun a vit kerzet diveza. Adel La Tève a zo o lakaat eil petrol enn eur routuil da eur vaouez all, pa deuaz hou-ma kreiz ar gwalhou da zoutaat re. Enn eun taol an tan a gregi enn evi ar bobou hag ar voutaill a gres eiz daouarn Adel La Tève a voe dévet d'ehi ez a labourdaigez daou c'hant lur a varc'hadourez hag he daouarn despenn

E Kastel-Paol eiz an 3 a viz genver Mac'harid Andrè oaje a bevar bloaz hag hanter-kant a vosk da gouzza enz he daoma n eil temp mil-petrol war-eiun An tan a gregaz dre-ha-tan ar gamlr hag ar baourez kraz ma a zo voet da vrea devet pa en em gavaz dre hano he pa enn he zi He ma, he hano Le Gall, a c'hellaz chom a bemp da vare an nao Mac'harid Andrè evit-hi da vezà gwaz zevel, n'ema ket e danjer da gall he baeà a lavar ar garriou

A lampe en eil-petrol a dle bemdez laeà pergen evel eun dez pell diwar an tan ha morse gant bugale

---

Kinnigou ar labourerien-douar c'hoanted gant ar Republik

Enr wirionez eo n'ho peuz boukoaz an deputeed republikaned graet an disterra vad d'ar labourerien-douar Mar ho deuz graet eun dra-bennag, an vad d'ehi ho unan hep-ken na drouk ato d'ar re-all An dra ze n'en deus ket zonnet da vezà prouvet, rak an holl her gwel bemdez skiaz a-walc'h

Diwar gant an deputeed ho deus kanvet evit defenn ho gwirioù ar labourerien-douar a ho deus hen evit-ho, enn amzerioù diveza-ma, nemet ho-mañ ha sonerien ar labourer-douar *(Comices agricoles et sociétés d'agriculture)*

Ar c'hunvesoù ze a zo eu eur gléve ezo-z-ho, dre Frans, da zevel kre ho mouez, enn eur c'houzout superiour evit a labourerien-douar derak goarnamant ar Republik

Ar c'houarnamant a-vad deut da skuiza oc'h ha c'hievet hag, evit douare torret ho zoubouara gant-ho, en deus sonjet ho c'houarc'hel evel m'eo bouz da c'houzout an holl

Trouou kamm ato n'eus kre da glask ha da gavout digant tud vras ar Republik

Ia, ia, eme Minis an douarou, c'houi ho-mañ a fell d'ehoc'h bezà Arvesti superiour al labourou-douar Mes bezà diaes'h bez ho peus unan eus ha fera-me hag a vezo unan mad mar deuz bet bizhoaz Ha neta graet gaou ar Ministr eur c'houzout superiour neve evit al labourou-douar ha planket ebarz nemet hep-kenn pourvez ar politik na ententont na ra nadezhan ar labourou-mañ.

Nez ar pez a zo da lavaret war gemend-eze, eo an eo ar baotred-ze republikaned ha frammasonerien sur weaz dreou hag a c'houar pep tra, evel ma c'houar houndi oban neuze enn eur sonj er bed.

Kinchet gant ho skiant, ar *bobistèrien* vras-ma, an dra zivez ma n'ez ot bet en em gavet enn ho c'honver ho deuz lavaret, e fenn' no vije dalc'het kount e-bel mui eus a glemm-eu kinniou al labourou-douar hag e vije represantet hirvirion al labourou-ze e kambr pep kanton gant tud lennet eus a gunsel'hou ar c'homman ou hag e kambr pep arrondisman, gant tud lennet eus a gambr pep kanton

Enn douare ze e vezo great ho stal da goumun al labourou-douar ha lakeat enn ho leac'h, gant ar Minister kouncilerien ar c'hommunou dre eul lezen bevet a vezo goulennet o gant Kuzul gambr Paris hag a c'hellfo bezà votet gan ho marizou

Al labourerien-douar a dle gwelet dre eno eeul dre gemend da zel oul ho mad ne vez great nemet ato goab anezho gant goarnamant ar Republik C'houi, kenn eun ol labourou-douar hoc'h eus c'houzo da ober tro d'al labourerien skiaz ec'h da welet Mes me goarnamant ar Republik, me a vezo eun-hoc'h hag ec'h kan da vale hag hep dale c'houz

Pa vezo great al lezen nevez ze a zo e-gor dandan kaderiou vouiouz republikaned diwar gambr Paris arruz e welec'h labourerien-douar penaos e vezo larder kramouez de-hoc'h gant truad ar spanel Gwelet a dle t, a vrema, pe van a vezo eur a aiou konvers erien ar c'hommunou a zo e kommissionou ar skolaerou a ho me get A-neep d'ezho, e kaser kant ar frerez hag ar seurezed a zao hag a gresk her mad ar vugale A-neep d'ezho e ranhont rivinq ho c'hommunou ha vot, art hani evit sevel tez-skol laik enz ar re gaera, da chom

gonde goulio gant ar c'hinid da steui Evel ira ives, ha kaeroc'h marteze, a c'hoarvezo gant-ho, pa vezint e kambr pep kanton hag e kambr pep arrondissamant al labourou-douar, endra bado e Frans gouarnamant ar Republik ne 'hoar nemet gwa n poan ha drouk d'ar bobl bigant frammansouned republikaned ne deuz ken da c'hortoz.

War gement-se, a lavar ar gazeten c'halvek, *La Gazette des Campagnes* a zo tennet ar pez a zo ama anezhi war gemen.-se, petra hoc'h euz da ober labourerien-douar ?

Eur goulen hag a vo enn-han pebr hag unan da chaogat, da lavaret eo a vo kre ha nertuz da gas da gombr an deputeed a ranko bezo hanvet a-nevez er bloaz a zeu

Ar re-man. dirak o skoulon terket mad hag en em gavet e poent gant-ho, a blego ho zouchen, bezit sur a-raok an eleksionou.

Da c'hortoz ober ar goulen-ze, ai labourerien-douar eleklourien ar c'hommunnou. a dle kompran no dleont vot nemet evit listennon a ve war-n-ho labourerien-douar evel-d ho.

Komisou al labourou-douar a zalc'ho atao da veza e tu al labourerien, evn harpa ho goulennou hag obor vad d'ezho. endra c'hellint, kenn war ar mésuou, kenn e Paris.

KELEIZH AN ESKOPTI.

An aotrou Floc'h. personn e Tremeven en deus roet he zilez

An aotrou Le Bot aumonier ar Vretouned enn Naonet, a zo hanvet personn e Tremoven.

An aotrou Grall, beleg vaouank, a zo hanvet ec'hure enn Erge-Armel.

An aotrou Urvoy de Porzamparc aumonier ar skolach e Montron ez. a zo nevez maro.

LEZEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT NETRA, AR SKOL DEK FORS,
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall, eur priked fall, eun tad fall ar ar c'henta euz an dud difeiz, hag an diveza euz a dud he vro

Ene ar bugel a zo ene ar vro mui bez fall. ar vro a lalo da goll.

(*Lazar eun Erkpó o kemmi eus a lezen-skol Ferry.*)

TREDE NOSVEZ

AN SKOL LAIK PE AN SKOL DIP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Kit gonde da glask e nep tu liberte hag egalite, digant ar seurt traou-ze ?

Herre Brameur la, Jerom lavaret mad a rit eun taol-mia mona da glask netra vad euz c'hevier frammansouned ar c'houarnamant Mar lavaran d'ezho n euz egu. ve e-ued e rospountint hag an dra-ze ! ar Republik a zo N euz lealded na justiz — hag an dra-ze ! ar Republik a zo. — N eus peoc'h na liberte a goustaus. hag an dra-ze ! ar Republik a zo. — Arc'hant c'houezen ar bobl a gemeret hag a zispigner da ober poan d'ezhan — hag an dra-ze ar Republik a zo. — Ar zoudarded a goll fizianz ha kaloun — hag an dra-ze ar Republik a zo Hor bro a zo diskennet er renk izela e-touez ar broiou hag an dra-ze Ar Republik a zo. An holl dud enz a Frans a zo sklafed dindan lezen skol Ferry — Hag an dra-ze ! ar Republik a zo.

Republik an taufoultr Na penaoz ne ve ket torret ha brouzunet he fenn d'ezhi a-benn war-c'hoaz ! Daoust ha traou soroc'hel euo dra c'houllo, evel bano ar Republik, en a gargo hor c'hof hag hor lakai n euruz birviken ? Ar re a gred traou ar seurt-se a zo poent ho c'has da beur gant ar gwazi.

Goule-ze, kouer-barzan., trouc'her buzug sot, kred ar frammansouned-ze, ha kea adarre ha buan da vot evit ad ar Republik pe choum hep mont, evel eur veic'hoden enn da dond, ken na deunt da flastra d id da grogen dindan ho c'harnou chatal. Neuze, karoulie pa vezi war da buanad divéza, kri a-bouez penn ar Republik a zo bevet a liberte

Jerom Fur Evit distrei d ar skolioù libr, ne red d' n lavaret d'e-hoc h. amezerien. ar pez a zesker enn-ho d'ar vugale.

Brema atao. evel a-raok lezen-skol Ferry er skolioù libr e vez deskei ar vugale anaout pedi ha karet Done e vez deskei d ezho karet ho c'herent hag ho oesa e vez desket d'ezho ho fedennon hag ar c'hatekiz. ha gant an traou-ze. desket d ezho onspenn ha gwelloc'h zo-ken evit er skolioù laik ar re wella. kaz a traou-all evel skrifa ha lenn ar galleg hag ar c'hi fr ene eur ger, deskei e vez d'ezho kement tra a zo e *program* ar skolioù publik

Lavaret am meuz great hag her lavaret a rao e vez desket ar vugale gant ar frered ha gant ar seurezed kaz gwelloc'h eget na vez bugale ar skolioù laik

An dra-ma a lavaran a zo ar w reuez, hag a baro skicar bremaik dirak diaoulagad an tadou hag ar mammou evit ma welint peger braz eo gevier ar frammansouned hag ar republikaned, a damall ar frered hag ar seurezed

Deskaderez ar vugale a vez anavezet, e gwirionez, dre ar *sertifikajou* a vez roet d ezho e fin ho studi. goude bezo bet examinet o publik, gant examinatourien laik, gant re-ze zo-ken e zo enebourien vrasa ar relijiused

(Eur pennad-all eur wech-ali,

Ar Morer G. MILIN

Kemper. moullet gant An DE KERANGAL

NAOUNTEKVED BLOAVEZ. (N° 6) AN ZADORN. 23 A C'HUEVREH 1884

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONED

PRIZ AR GAZETEN, BEB BLOAZ
Ar Finistèr
Ar Morbihan
Costes-du-Nord } 10 santim.
Ar rest eus ar Frans 12 lur
Ar broioù all evel prizoù ar post.

N'eus ken Mestr, na kan Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl boseomerhoù a dle bout graet da berr'hun ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL, Beh-Izel.

Ober a reer bet e tle bout kaset kivitaat an holl serrhoù da zelaout ouz ar gazeten.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE (rue Grange-Batelière, à Paris) est seule chargée de recevoir les annonces

Ar Feiz.

Ret eo d'ezan ar re en em gav ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho d'he rei da zesa enn dro d'ezho, d'ho c'herent d'ho mignouned d'ho amezeien, ha dreist ar re all, d'ar re anezho a anavezont eüt bezo republikaned. Eur republikan mar en deus skiant c'hoaz a c'heil, run deus pe zroz, gwelet ar voirones na pareo doc'h ha gienied.

Kemper, 23 a viz c'Hwevrer 1884.

Kristenien, en em glevit ouz-c'h ar republikaned.

Ar frammansouned, bugale an drouk-spered, a zo holl a-unan evit skignal ho fanegriez dre ar bed; hag ar gristenien n'en em glevfen ket evit ober ar mad hag en em zifenn oud ar re fall a ra drouk d'ezho?

Petra eo bet, petra eo ha petra vezo anao ar Republik e Frans, a gav d'e boc'h kristenien? Gouarnamant ar Republik a zo bet anao, hag a vezo bepred gouarnamant ar Revolusion da lavaret eo, gouarnamant ar re iskiant ha fallagr gouarnamant an dud difeiz ha digaloun enn eur ger, gouarnamant ar frammansouned.

Ar re-ma a c'hoar en em glevet eure-z-ho evit daoun dra: da genta evit karga ho gadeiou gant arc'hant ar vro hag he revnata d'an ti, evit ober drouk da gemeut a zo mad.

Drouk a reont, muia ma c'hellont d'ar feiz ha d'ar religion: mar geilen e teskarfent Doue eus an nev, evel ma teskaront he groasiou war an douar. Drouk a reont d'ar gristenien, d'an dud meest war ar meaz hag er c'hêriou: euz tribunalou, d'ar varnerien ien: enn arme d'ar zoudarded ha d'ar jeneraled wella enn hini d'ar veleien ha d'an eskibien, er skolioù, d'ar rugale ha d'ho c'herent, eus ospitalioù braz hag ar beorien glanv war gwele ar maro. Ar republikaned-frammansouned ne vevont nemet dioc'h an drouk, ha pa na raint ken a zrouk, e vezint maro. An dud falla a zo brema war an douar a zo deut gwella da frammansouned gouarnamant ar Republik. Ar gristenien a-vad a zo sioustret ha flastret gant-ho e peb bro, evit-ho da vezo ho mver ugent ha tregont gwezh drasoc'h evit an hini dud fall-ze.

Mar gweier pep mad diskaret brema er bed, eo rak anzao ne c'hoarvez an dra-ze nemet dre fazi ar gristenien a ve lavaret a zo gwelloc'h gant-ho plega d'ar re fall, eget en em gievet da stourm oc'h ar republikaned ha d'ho diskar eus ho c'hargou.

Diwar-benn an dra-ma, ar gazeten c'hallek *La Gazette des Campagnes*, eus ar zadorn, 9 euz a viz c'houevreur goude komz eus a jailhou ar bloaz-ma, a lavar meur a dra vad ouspenn diwar-benn en em gievet evit diskar ar republikaned hag ho gouarnamant.

Ama ez eus c'hoant da lavaret eur ger, ha na bella ket kaiz dioc'h soñj, ar gazeten.

N'eus den na c'hoar mad eo ar garantez kristen hag an unionn e-touez an dud eo a ra ho brasa nerz hag hi surentez er bed. Slach en em glevfe an holl gristenien eve breudeur ar republikaned a zafe douar d'an traon.

Eur den he-unan, ha pa ve ar c'hrafa euz ar bed, a zo a nerz ha zemp evel eur gwrizen voan a hej hag a dro gant pep avel. Mez ne zempladurez a ve kre mar be lakafe da harpa war feiz ha karantez Doue, ar peoh-kenta euz a bep ga oud hag euz a bep nerz.

Pa zeller oc'h labourou Doue, oc'h ar re zister a ve lavaret, e welfer digant pell e leh nerz ha galloud d'ezho.

Petra a zo disteroc'h evit eur c'hroaouen ma ve he unan hep-ken? Bale a rear war-n-hi hep he gwelet zo-mar-ken. Mez e kever ar c'hroaouen vihan-ze, ped kant ha ped kant milion-ail a zo? Ar re-ze holl o sever gant c'houez an avel, a nij stank ha stank ken na viront enn eur oc'h sklerjen an deiz da bara, enn eur vont da c'holei an douarou a-bell bro.

Evel ar c'hroaouen-ma, hag a bed tra-all, kar bihan pe vihanoc'h, a ve kavet er bed da ziskouez d'an dud o euz nezo zister evit Doue, hag e c'hel

gant-ho. pa gar ober ar burzudon brasa. dre ma seniont oc'h ar ger kenta eus he c'hourc'hemen

Evel ma sko ar gwiriou gant c'houez avel Doue, e tiefe kaloun an dud sevel are ar feiz hag ar garantez da voud d'en em harpa stank ha stank evit gulen er bed an drouk gant ar mad.

Ne ket evel-se a c'hoarvez dre ma choum an dud ho-unan,gant re-nebeud a garantez an eil eux egile.

Goude an dra-ma distroomp d'ar gazeton ha d'ar pez a lavar diwar-benn an Italianed ha tramall

Rollou an Italianed evit ar bloaz 1864 a zigas d'ar bed ame-z-hi. eur c'hresk eux a eiz *dre gant* war ar fonsier hag eux a sis *dre gant* war ar mobilier enn daro vrasa eus a zepartamantchou Frans

Piou eo an oud diwar ar meaz hirio ha n'ho deus ket bete ano ho gouzoug eux an Italianed-ze? Ker braz ha ker ponnoner oc'h kouezet war-n-ho hini. ma z oc'h tost da choum beb ho mêa.

Tud kez. ma z oc'h? Ha dioust a rann dre an talvoudou ha anaoud gounit kemend a oean a ar great d'ezho gouarn ar republikaned gounit kemend-all a zismegans a rankont da c'houzanv bemdez a-berz ar gouarnamant ar Republik ha dioust a raint da anaoud n'ema ket er stad truezuz-ze. nemet dre vezan saret ez republikaned. pe dre vezan chommet hep mont da vot eun ho enep? Ha dioust a raint da gompren ar'hano. n'ho deus da dremall eux ho rinn hag eux ho foanou nemet-ho ho-unan hepken?

Kaer a se klask miret. an dud n'ont ket ken aes evelano. na ez an Italianed nebeud-a nebeud eun ho spered! An dud war ar meaz. dreist-holl, n'emaint ket war ho zo pe a zo. Skuiz a reont gant ar Republik ha gant ha republikaned

Ar c'hiz ma evelato evel kourrantoriou. a d'eu a a a red dre ar vro oa sklegna hir gevier o klask touer a an oud gant promessaou ha komzou kaer, evel anao hag o klask gounidrouz zo-ken iaru a-nezho dre ma kosta an amzer da vont da vot.

Ha perak an dud diwar ar meaz n'en em gèvront ket bet etre-z-ho ere a ra oud ar c'hêriou da gas diwar ho zro a seurt chatal ious-se dislounket gant tochennou ar frammansouned- fern.

Unan-bennag a lavaro war gement-se ma na ra ket an oud diwar ar meaz an dra-ze eu dre na gre vont ke- o vezo be gavont harp e bed d'ho difenn e-touez ar re anezho a zo kres a-walc'h bonaon evit herzel, a gav anezho. oc'h ar frammansouned

Ma se gwir a lavarer an daou rouum dud-ze, ar re grev hag ar re aiser a fazi rak ho devez evel ho interest a zo en em glevet hoil, bihan ha braz da sturm kaset ha da zerc'he penn e pep leac'h a-eneb ar republikaned.

Biskoaz n'ho deuz bet an oud gwelloc'h amzer eget bremà ev. en em glèvet, pa welont e pe stad eo lakeat ar vro a-bez gant gouarnamant ar Republik. pa welont n'en deuz ken nemi fisianz er republ kaned. Bremà eo a-zho eta kenan. ingounied hag amezeien en em zastum a vandennou ev en em glevet, a-benn ar vou kenta a vezo, ev. 'hoant ho zaolou ha diskar an drantet a zo oc'h ho lazа hag o sona hir goad ha goad ho bugale

Pevar bloaz a zo e vje bet diez al labourze da ober Mez hirio ne ve netra eaoc'h an oud a-best. ma karfent kemeret kaloun ha sevel goan ho fenn. o lakaat dirak daoulagad ar re aounik anezho n'ho deuz netra ta ger n'ho deuz ebn-eneb be mel ta c'houand o vont ta vot a-ebet an hini republikaned n'eux furz prod ha petra ni

Ar c'hresk a zo beb bloaz war an taillou an dismeganz hag an dispignou braz a denn ar skouou laik war an oud ar drezel e pep gwz a ra ar Republik an heiz ar gristenien an tiaou-ze hull ha traou-all. displeget e-unanz gant labourerien-douar da laboureien all ho c'herent hag ho mignonned, a ve a-wan h evit ober eux an eil da egile e pep kountre o pep parrez hag e pep kommun eur c'hêriadenn d'en em viret doc'h ar republikaned. evel m en em c'hra eur vandenn zaout doc'h ar blez

Oc'h en em glevet èr c'hiz-se. iein a-rack, pa ieufe mare ar vot an dud abest en em zastumfe a vandennou mod ez. moui hull gant ho zammoupaper a-dreist narvez heb efa ha ne na nshen a war ho heut war zigarez e red Mez evelato e lakaat ever a n tr nou kaoun ar republikaned, ma vez e bevzon h kear Eno. mouez h egel e nep sear h e vezo da zigas. oc'h trouble ion ar dieze-ze a glev dija ar c'houez h hag a wel ema ar oabl vont d'ezhi a-gev a.

Pobl paour mall brag eo o c'ho velaou an aliou fur a glèvez war zerc'h gevier ar republikaned hag heja dioust ar goudrezel a zo oc'h da zaza.

Buez hor Tad Santel ar Pap Pi IX

IV LODEN

II

An elvana genta

Nicolas Ier Impaner ar Russi, en doa c'hoant pell a zoa da astenn he c'hallond var eil roilen eus an Turki ha dreist holl var ar gear a Vonstantinopl N oa ket figus an daou anezhan rag. eur seach mesur eno e eus da vezа mestr d'ar c'hunvers var ar mor hanvet *Mediterranee*. Ar Russi, e nebeud amzer a dege da vezа unan eus ar c'henta roue an-ezion var vor ha dious ma vje troet an avel e dje kaset daou-c'han. mil den a an Indes ha lipet dvar gouat Bro-Saoz ar veugiens-se a bouvdigez Nicolas ne glaske eta nemet

eun digarez evit sailla var an Turki An digarez-se a oe kavet.

E bro ar Sao-Heol dre n heut m eo bet tremenet hor Zalver Jezus-Krist. ez eus lec'hiou pe bla-ou santel hag a zo kaset ha darempredet gant ar gristenien evel ma e eo Nazareth, Bethleem Si-chem Cana. Tiberiad. Jerusalem Jaisemani ha kals ar re-all

Hervez an dra great etre Louis XV Roue a Frans ha Mahmoud Ier, sultan pe Roue an Turki er bloavez 1740, an Tadou santel a zoa o chom e Jerusalem keit diharz. ken n'avaez kear hag ar re a zoa chom eun eus ar save var bez hor Zalver a dlie beza da ve ker mistr ha pere bet d'ar prison a beleriaach Hogen. ar sizmat ket grek a venne ho reuna holl a gant-ho. tamm bremañ tamm goude Ku. oen. kasset eus a Bethleem hag eus an dis a zo eun ti bez ar Verc'hes-Var e detsemani kaer ho deus kiemm, ar sizmaniket ne reont van Skriva reun. neuze evit goulenn a kour ugant ar Frans Prest goude an Turki Bro-Saoz hag ar Frans en em laka er memes tra a-enep ar Russi Ar brezel eiomet e miz ebrel 1854, a baouas ken na oe kemeret Sevastopol d'an 8 a viz guengolo 1855. dek pardonn Lod-Varia ar F lgoat

Eivtant ar c'homt de Cavour, ministr ima Victor-Emmanuel a selas gant ho lagad e hikoun e raje mall ar Piemont mont da zikour ar Frans ha Bro-Saoz Evit lesterna ous an traou romantuez-ma. e kasas dek-mil ten d ar breze En a zarc-ze en dou gort a vont gouleo-ze da c'houlen ho lud eus ar preiz Cavour n oue ket a dreza en *Kongres*. da lavaret eo, en assamblee ar c'honaered dastumet e Paris ev peur-vlu a koden ar Sao-leo- Eno. e lavaras Frank he koutant Tamall a reas a rak an holl dou Tad Santel ar Pab ha Roue Napl — ar pez a zoa eun tam traou. e rak en n'ou den eus ho fez eno n'ou kaouas e vel evit ho difenn C'houi. en deus d'ho trouhez ev. tud dall sod fa memes. lag, e lavar ar pez a skrive Napoleon III da Edgard Ney er bloavez 1868

« Il viz ken na kardinal hag e-kod en *affer-eu* ar c'houarnamant Ouspenn-ze, ar vro a renk beza gouarnet hervez ar *Chod Napoleon* »

Walewski kannad ar Frans. ha Palmerston. kannad Bro-Saoz a gavas kaër komzou olimus ar c'homt de Cavour An amzon de Manteuffel hebken kannad ar Pruss. n'bellas ket mui et da lavaret

« Komzou eve ar re-ze a zo mad da lakaat an tan-gwall en flam »

Gu e a lavare E Frans. an dud a oa vad, ar galhoukel ho doa kals enkrez

« Petra rai a lavarent-hu. an hini hor bens lakaat e penn bor bro ? ha kerzet a ri dro an heol mad ? hag bro a zistrôi da zantimanchom he seonanh.s ? ha sikour a roi d'ar boired ruz eus an flam ?

III

Na pedit ket ar en em dizevar

Gouskoude nebeud-mad a dud ho doa fizians en Impalaer Napoleon ket evit lakaat en ho spered en dje morse diezet ar Pab goude kement a redelez en doa ret Pi IX evit-han Dar mare-ze memes e c'hanas sur c'hrazouadur da Napoleon III

An Impalaer a skrive rak ta d'ion Tad Santel ar Pab evit her pedi da zerc'he var ar fount badimant ar mab en doa roet a ezhan ar Brovidans. Pi IX a reas d'ezhan ne c'houlenn digas a reas ar c'hard nal Patrizi. en hor hano da hemel Napoleon bihan lia da rei var ar memes tro. d'an Impalaerez ar *Bleiz-mor*

Var-dro ar memes amzer ar Rouanez Isabeau a Spagn o veza bet eur mab Alphons XII brema Roue a Bedas ve ar Pab da veza he baeron Pi IX a roas ouspenn paeron da eur verc'h da Victor-Emmanuel ar briuses Pia, brema rouanez ar Portugal

Piou a gredfe e ve an hoit briuset-ze prest da drei kein d'ar Pab ?

Na pegen trubard eo ar re vras

P Le Sann,
Person Bannalec

(Ear penned all disadorn genta

An amzer en
ha mad ar goundégresion a ra ruz deuar.

Ar gazeten c'hallek. *la Gazette des Campagnes* eus ar zadorn 9 eus a viz c'houevreur 1886, a komz eus an amzer en hag eus a stad je zoare ar goundegresion a zo enn e-noar a lavar

« Setu-ni e miz c'houevreur hag an amzer ne baouez ket dous ha sklaer ar pez a ra, derveziou kaer ev e hanv Ar'hoc'h e leh ar goundegresion pe a zo enn a zo eun jouar da veza ker glaz ma z nit tud dudi a weiel Mez evit-ho da veza kaer e zakrob eve ato neuze ha distuman war spered a adourerien-jouar

« Brema e hoaz hag e leue eur penaoz derveziad skourn hag erc'h ne ve ket da glemm, hag enn oerd euz ar Frans dreist-holl rak. enn. ar grantv rous a zo a z gase. hep mar e bed, al louzeier fall hag an amprefanel noazus a-e hroger

« Er gizno dremenet enn amzoud euz ar Champagn en deus sanfel ve-oup eul lizer diwar-benn ar minoue hed *melon* a ra kalz a zistruj enn douaron

« War gement-se eme ar gazeten brema ez euz laou vuaz komisoun al labourerien-jouar euz ar Sao-Heol gest ho deus set komzel euz a veur a zouzou mad da zistruja ar bun'uc'hel Ar gwella anezho, a oa meska greun bihan ha munud gant enn ne-

bead hiend hag *arsenic* (*mélange grains de froment et d'arsenic*). An arsenic a ranker da gaoni eus a di an apouker

Pa vez great al louzou, e stanker toullou ar minouched, great gant-ho eun nervez a-rack.

Astronoz,e weler toullou nevez a ziskouez e pelec'h ema ar mammou gant ho zorrajou re-vihan Neuze e kemerer eur greun ampoezounet-se, hag e akear eun nebeud e ginou pep eur minouc'h a zolor ar greun-ze, hag a rank krevi goude

Dariu lud zo hag e-leac'h greun, a laka karrotes ha bete-rabes, rouc'het e tammougou dihanbihan a zistrempont mad a-rack eno dour arsenic

Er c'hreiz-eiz mui eo an amzer kountrol d'an Nord ar gounnidegesiou, eno a zo dizec'h gant ar zec'hor zo. Dre eno n eus bet herad glan e-ued, hag eun diskar-amzer nag er gouev hag an douar a zo sec'h-korn Dre-ze, ar gounnidegesion a zo choumet berr

Gant an amzer zo, gounidegesion an Nord a vezo kalz re zelionaek pe re zruz, a-benn miz meurs Mar e vo ha red zo-kon,e vezo kraonnet eun tamm hag er memez amzer e vo tremenet eur rnier koat war n-ho, evit askar korz an eo, staeda ho grisiou ha mired out ho na deufent ta stek e miz even.

A-benn nor izuntez-hennag,e tasrimp war an arc'h-man.

Dioc'h ho departamant ar *l'hote d'Or* e skriuer d'ar gazeten

« Eno hor bro, gounidegesiod an diskar-amzer a zo kaer-meurbed re gaer zo-ken ha goulenn a rear eun tamm ere'h da v ret oc'h an eliou da zevel re-vihan

An eost a veza ne ket bet pinvidoc'hoc'h ar pez a zo bet a ed a oa hiud ar priz a zo war-n-ho a zo kalz re-vihan, ha gwerzet nemet *ugent fur* hag *eul eur* evit-n *ugent* an daou-c'han, ur louzaouer c'hoarc'h a zo bet biad-kenta, ne werza a rear 14 ha 15 fur an daou-c'hant fur bouez

Ar presta-arc'hant hag an taillou nevez a zo a-wel.

Dimeurz dveza, an 12 eus a viz e gouevreur gouarnamant ar Republik en deus digoret frank ha dezorion ez kemeret ho arc'hant digant ar re a zo bet c'hoant, a-walc'h evit ho c'has d'ezhan

Ar miliard eo doa prestet digant an dud e miz meurs 1881, ne ket bet poll evit bezan lipet, hag he-ma o veza a baou out-han oubouioc'h c'hoaz, evel a vezo gwelet, adarre fin ar bloaz-ma, pa vezo hanu da gompeza budjet ar bloaz 1883 A-benn nenze, ar Republik paour-glez a ranko lakaat kresk adarre war ge n ar boul pinvidik, ha kresk vez, a lavarer war brit ar butun hag ar gwin

Ar brad zo ne daoi gouarnamant ar Republik ar c'hresk-se war ar gwin, nemet evit miret na en em vesle ken ar boul, pa z a da vot

Pa na efo ken a win, ar boul a c'hello efa dour da gas d'an traon an tamm kreun kalet a lez e hoaz ar Republik eno he c'hrouou gaoc'han da chaogat Ar re a bae taillou a c'heil lakaat ho devezo daou damm k kresk c'hoaz war ar c'hres-kon-all kresk war daillon ho leve ar re ho deuz leve choaz ha kresk ere ar skollion talk, re-vere an arc'hant d'ezho adarre, goude ar c'han, m rouou a zo dispignet dija gan,-ho

Ar presta arc'hant a ra en dra c'he gouarnamant ar Republik hag ar pevar pe bemp tamm kresk a zo hano da lakaat war ar bubi a-benn fin ar bloaz-ma a zigaso kourac'h d'an dud da vont hon da vot evit republikaned

Kea atao pobl Jarvid kaer as pezo, e vezi dizounet dioc'h da vigerez vad ar Republik

Anterramant ar seur pe ar c'Soer Maru

Deac'h, eme ar gazeten *le petit Venetien* unversel, eus an 2 a viz c'honevreur 1885 hor beuz bet lavaret e vije h rio an erraman, ar seur Maru jeanez a von ouspenn han er-kaer, vioiz zo staga oc'h oblijmeri bouc, ar gondarded koz mac'haguet, *Hotes des forets*, Kement hin euz ar zondarded ma a oa evit hale a zo bet ea, war-nerc'h kerl ar seur bannet mac e gwennonez hc c'hoar Maru

Ar seurezed euz he urz *Sienrs de charite, c'nourezed ar garaniez*, ho doa gwechan eun tamm douar er wered nanvet *Montparnasse* mes, zo tamm louar bennaget se a zo bet kemeret, evel ar sc'hoiit kristen dag hospitalum ar beuron, gant lud k monnin Paris Dre-ze ar seur Maru n eus ket bet gellet he lakaat e-kichen he c'hourezed hag he mignounezed koz Ren eo bet ea he c'has da vered Vang pare

Eur zondard koz a ra da anaout an dra-ze. Dre eul ser hag a ziskouez ar galoun anaouek a zo enn he greiz

« E gwered Vaugirard, eme-z-han, ar seur Maru a vezo enterret ; veza euo e-touez ar zondardou koz mac'haguet a zo bet entemet ker mad ont-ho ganin Pevar zek vez ha tregont, ha, ha bez e doa dann vioiz servich dag anter-kaot Evit an dra-ze ez euz bet great eslu eun anterramman, bras evel da eur c'horona, tamm euz hon diserien euz a ouspenn pevar-ugent vez, en deuz lavaret war he bez ar c'homzou-ma war ere'h

« Va c'hoar mad-meurbed kaer mad ar c'heuz hag ar galoun a zo enn hor c'halounou-holl o kuitaat ac'hanoc'h Mes dorojou an nev a dle beza digor-frank evit ho tgemeret, o veza ma z oc'h bet ker mad evit-omp atao ta, bez emaoc'h enn nev eun dro d'e-hoc'h, ar zondarded koz hoc'h euz

entretel out ho gant kement a vadelez hag a garantez ! — Oh ! e hoan a ma kanvet evel mamm Jezuz-Krist pedet evit ar Frans, pedet evit ho c'hoarezel a zo evel d'ho h kar mad ha kre dia da reza karet gan e-kemp bon ! »

Ar re hol a ma eus entertamant ar veur Wash. eus oliver bras anezho a vez doun eus ho c'houn kontan ar zuidard kre-ma leun a fez hag a religon

Diskrevelon an taillou

Ho taillou, kristenien, a int aemet re dromder an hole ker gouz hag ar re ho fur gwellor h egut den. Pounner eo an hi hol ha kresk a re vel beb bloaz a herz gouvernamant ar Republik h a vez lezet ar ra dum e h. a-benn ar bolitikou a ra d'ho h dre furz e vez tenn ar pez hol vras dromm, a-benn ar gwir kreiz hag ar vras republikaned a gas anit ar freizou hag ar seurtez e vez ho ta kaol-c'houz gouzo pere ho taillou da zispega c'houz e vez re devhadurez kristen d'ho pegale Hag e-lec'h e vez tra-ze ho penn hag ho dispegou ? Ne het ne het, ha da zmall bo h ma c'houz kavet petra lavar ar gazetou da lezenn des Kampagnes eus an 2 a viz c'hoevrour 1884

Herrez a lezen drastreven an taillou *répartition des impôts* a zo kavet e pep kommun gant ar gerier e war a lakea a ver kavet d'ezhan gant a vez

Mered ar c'hommunou a ra bouz, lezo vroue, da ober a lakea ar kerent kreiz hag ar Mi kear a ra ar gwir d'ezho kemered e poez an dud ar re koar a gasjent hag oez ar re kwisecka da ankoui mad ha tale enkrez dezaroun ar gommun. evel lavaret mad ar dud anavezet evit ar re onest ha hag ar re gwiriek

Hi e a vez gant gouvernamant ar Republik hag he repuu kaoul kement ira a ka mad a-raok a rank beza kaset da fal

Hag ouzpenn ar c'hommunou a ra dour h al lezen evit a zo avarst, ar vro e a rank plega da herlerio ne rak kom. kontel-bet eut ho labour hag e vez k an dud merk ne het ho kaso war al lakea ar re a gouzerien taillou ar gommun e vez kaset gant ar kerfedel ez ober a labour ar dazarc'hen republikaned ar re falla ha, adreu a vez kavet. mez a vel red gwiriek da ober drouk d'ar re ma vez ar het ober h ho zo

Kredi a c'heller war gemend ar. e c'hanu a gala an hol ar kentre l tra. ar dre ma kresko a lezo taillou an dud oberi

An dra-ma ne het eur gredon fion eo rak kalz a vrou eus a departamant ar c'hre a zo eat kement a zroug ouz-ho, o velet e pe zaro a lezo ar kerfedel al lezen, ma n at ez em gievet eiz a-ho evit chouan hep kas kuig: diamner taillou a-hed d'ho arkelel

Pan douro-ze a lakomount pere tel, ez int di damall dirak an dud ha gwelloc h c'hoas didamall dirak ho c'houstiana

Mered kr zien hag oberi eus a Vrez. ene skuiz ez he-ma d e ker h da houlla ma ra lakaat a-gostez ind ho laouenan gant ar kerfedad.

Ar Republik hag ar vest jeneral.

Ar gazetou c'he zek *Le Soleil* a zinkouez, dre chefrou gwir petra eo ar vot jeneral a gas bro Frans war he leue da gal

Diau elekzionou jeneral d reza, e miz evit 1881, oberi an elektourien anavezet ha kaloret a ma, dre Frans hol. eus a 10 1" 7 978 Neuz ar re ho doa voter eus a 6 865 864, ha oberi ar mouezou rouz d ar re a ma kar rel eus a 6 048 170

Ar chifr ou ma a zisk-ouez e vez bet kavet dipaouez ar gambr a zo bro c'houz e Paris. e chefrou round dre 1 400 000 voter war 6 mi lion 800 000 den a vot

Eun ar hifrou c'hreiz-ma ez eus a gemm 2 vi lion 900.000 elektour ho deuz voter, hag ebtabl a ho deuz depute na den d'ho *représenter* pe da nkeun ho gwir er gambr

Gan an 2 900 000 elektour ma, ma zalvar an 1 400 000 elektour all n at bet eat da vot e vez kavet 3,900 000 elektour a ho deuz depute na *représentant* e-lec'h bremn e kambr Paris

Lavaret e vez an elektourien na d-eont bet da vot a re gave out-ho ho unan

An dra-ze a zo gwir ha ne c'hell den her nac'h Met an dra ze a zisk-ouez ez eo fall al lezen

Ka e a elektourien ne d-eont bet da vot, dre ma c'hellont chouan hep mont betrez al lenn, ne d-eont bet e h-ar da vot, o krede ne vez an elekzion na fallo h na gwelloc h evit ho da chouan er gear hep mont war dro

Al lezen eta a zo da zrouk ha da lakaat ean-ha e rambr an hol mont da vot. pe da nebeuta, a c'hello pep-tra kaoul kement a kouezo ho vunan ez eus dra-zenrag

Gant re vraz ouvez great evel a zavarer e re zouchamant e vot ar bobl

Gouzout penaos dre al lezennou great er gambr pegement a c'hoas a ra an deputezed oc h ar re a'ho deuz repre zantet e-leo e Paris ar gazetou a lavar al lezen a zo bremn evit kevrel deputezed ar gambr a e skouez-ta-ze ira

E a lamm degant an a rer zokana pe digant ar re a c'halver e ga lek *monarchie* ar gwir ho deuz, e pep arkoustkriperon da vraz *représentant* ar Gambr

Ar gwir ze a zo kaset ama degant 2.200.000 elektour a zo bet e vot, hag a no lakaat ho mouezou evel natra.

2° Eun dra-all a so kaeroc'h hag a d-eu euz al lezen fall. evel mammi al lezennoù bastardozed-all. An dra ma co e c'hel tud, an deputeed republikaned eo a lavarer atan. an nver brusa er gambr o *reprezanti* an niver bihana euz ar bobl er meaz euz ar gambr, ia e c'hell an traon distere, kar fallakr ha maz ni diskriaq digert a-bell bro eur brezel hag a zo e risk da zigas war he kerc'h brazoiteu-al tostoc'h, gant despignon braz, poan hag aukeu d'an holl

Ar Frans eun a zo gouarnet gant 6,300,000 elektour war 6,800,000 anezho dem da voti. ha war 10,300,000 ho deuz gwir da voti. an lavaret eo, gouarnet gant ar re fa a euz ar vro ha n ot ket holl an haoter euz an elestouriens-ma.

Setu aze, Bretouned e pe stad eo lakeat ar Frans gant ar voti jenerau eun amzer-ma.

Ar voti-zo dioc'h a weler, en deuz zonm braz ela da veza senchet, evit penna ar vro euz an toutagou a zo digoret d'he beuz gant frammansouniet ar Republik depuieed senatouriens, ministred hag all

E-kement-se. e c'heller lavaret. peger fall-bonnag eo al lezen, ne vije ket bet c'houevezet ar boan a gouez hrema war al labourerien-douar ma vijent en holl da voti a-enep ar republikaned. rak ho nver braz en devije neuze gouezet war ar reall.

Ar skiant hr devezo lesket an dud diwar ho c'houst ho c'haso hou da voti ab dro genta vezo, a-enep ar republikaned, pe, ma ni d-eon. ket, eo rad lavaret eo furoc'h kaset skaotet ev.-ho.

Kalz mantel!

Ferry ha Waldeck Ir deus paket peb a daol tourt. an 2 euz a viz c'houevrour Ferry e kamr an deputeed ha Waldeck er senat

Ferry, ar fri chaouret eu dun c'hoant da lavaret n.a ket gwir hr Jon naoun artizaned Paris, ha ne dlet ket se nou ho c'hlemmou ken nebeud ha kleinnou ar labourerien-douar

Kaer en deuz bet changet evel euo dioal. selaouet en bet mouez an dud kols-se ha Ferry a zo bet tou gnet mao he fri d'ezhan gant Clemenceau en deuz lakeat ar gambr da henvel eur gomm.ssion a bevar zeputé ha daou-zegent ev t ober eur rapport war stad artizaned ha labourerien-douar Frans ha gweiet ouspenn petra a zo da ober evit terri ho naoun ha pe nat ho dienez

Mar bez great eun dra-bennag, arabat ou kaout re a fisiaiiz e teuio d'ar bobl netra gaer na netra vad a-berz ar gaulartet-ze

Ar rapport diwar-benn saul artizaned Paris a ranko beza great, eun dervesion kenta ma, a zo lavaret er gambr

An dra-zo a ziskouez ez euz enkrez eun tu-bennag, ha bez e c'heller kaout, war a lavar an hol gazetennou.

Stad ar goundegeziou, e douar Frans hervez gouarnamant ar Republik.

Min-str al labourou-douar en deuz lakeat moulla, a-nevez zo, d'ulan hano *stad ar goundegezrou e zo enn douar* an doare ho deuz an ed er 86 departamant euz a Frans

Setu ama war-lerc'h penaoz ez ot lakeat gant-hao

E 14 departamant, goundegez rad-kenn.
E 61 d° d° vad.
E 9 d° d° vad-a-walc'h.
E 3 d° d° etre-daou.
E o kuo d° d° fall.
Enn holl 87 departamant

Evel a weler, dre ar chiffou-ma, pe ar c'houarnamant po noan-bennag-all a zo lazet. o lakaat 87 departamant, pa n euz hano nemet euz a 86

An departamantchou a zo enn-ho goundégez eire-daou *médiocres*). a zo dioc'h-tu ar c'hretsteiz (mui.. abaiamour d'ar zec'hor vraz zo pell, zo er vro-ze, hag a zaka eno an dud da glemm N euz fors penaoz e vez an amzer, an dud a glemm atao. Met eun dra. ha ne dle ket ren pe a fisiaiiz l'ezho, co ar vez a skrif Mistr a labourou-douar diwar-benn doare vad ar goundegezrou euz hor bro. rak an nevez-amzer hag an a gor-haiiv en hep-kén a lakaio an dud da veza mat pe fall.

Enn dra-all a zo hag a ranker da avaret goundegezrou an nevez amzer ne d-eo. ket great c'houz. A-ruok prezeg eta gortozomp an amzer a zont hag a labourou da veza great

Tennet euz ar gazeten c'hall ek. *La Gazette des Campagnes* euz ar zadorn 9 euz a viz c'houevrour 1884 »

Eun Armanak névez, evel n'eus bet hini bizkoas

Bretouned, ama e kaver mar avaret eur ger diwar-benn eun armanak nevez,evel n euz h a ebed c'houz, ev., ar bloaz-ma 884

Enn armanak-se ao hini eo deuz her great a lavar e ro da anaout an amzer a vezo. *evit an hotel* gan ma vezo lakeat evez oc'h an natur pe oc'h an aer

War-lerc'h an armanak. e kouz euz a gaz a draou-all. mad hag *ntil* da anaout

An armanak a lavarer a goust *daouzek gwennek* (60 centimes dre ar post great eo bet gant an autrou G de la Houssaye a zo e choum e Saint-Anel (Morbihan Enn he gwir.e kaver an armanak-se

Ar gazeten c hanek, *la Gazette des Campagnes*, a lavar goude

« An armanak-ma n eus evel-d-han hun ebed choaz. a zo dastumet enn-han, evel ma lavarfet skuant hag anaoudégez ar bobl diwar ar meaz e-kever kemmn tra a dremen dre an ear Diskouez a ra c'hoaz *effeyon* al noar ha kaoz a draou-all ouspenn, displeget enn eun doare da blijout ha da ober vad d an dud

Prosperite skolaichou ar merc'hed herves labour-skol Ferry.

Eur pennad a zo, direktoures skolaich merc'hed Rouen a roaz he dilez Evel-se mez a zo c'hoarvezet e kear *Lons-le-Saunier*, en derveziou diveza-ma

Direktoures skolaich ar merc hed er gear-ze, ne ket aet falvezet d'ezh choum da skrifez dindan tud difenz. nag ober skol a-enep ar relijion d'ar vugale gristen Roet e deuz he dilez ev. mon. hep dale da zigerr eur skol l.br Mammon ar vugale ho deuz hoi lavaret d'ezh e kaspen. ho merc'hed d'he skol

Sell da betra ha da be leac'h ez a miliomou ar re a bao taillou evit sevel tes-skoi d'ar merc'hed, evit ho c holl muia ma c hello ar frammasonnerie.

Er gear a Avignon skolaich ar merc'hed a zo *ez panstonerez* enn han. ha sers plac'h d'ho zervicha. hep kounta ar rejanted hag ar rejantezed

Er gear a Niort ez enz bet goulennet arc'hant da brasta digan. an dud, evit sevel eur skolaich d'ar merc hed Mez ar re ho deuz arc'hant,er gear-ze, ho deus kavet kouiz ho derc hel, hag h fur, evel ho reo da goll. Ha setu choumet kern daou bigsnou ar paiez vost d'ho chazez con douar

Ar paintea pe an avalou-douar e Breiz

Evit gellou kaout kaiz a batatez ez eo rod lakaat enn douar ar wenn weiia a zo anezho Evit an dra-ze eo reo aoaout ar wenn weiia-zo hag ho c haout vez da haoa.

Abaoue ar bloaz 1877 hon deuz bet hadet. eme an aotrou Gerard, labourer-douar o skrifa d ar gazeten *la Gazette des Campagnes*, meur a wenn batatez e-touez ar re vrudeta, hag a zo ama war-lerc'h ho hanv ganek *la chardon la merveille d'Amérique la Champion l'Eléphant-Blanc, la Kurty rose. la Magnum bonum etc.*

Lakeat hon neuz, e *Konkours* ar seurt gwennou patatez a zo a-rook gant an h ol a hanver can-der-voer hag hini e-bed enz ar re genta-ze ne deuz geiiet re kemen. a batatez hag hon-ma

Anavezet hon neuz vez e kar ar wenn batatez can-der-voer an douar-bri *(terre argileuse)*. Goulenn a ra vez beza douaret mad hag huel, rak he natur a zo da zevel atao war gourre an douar, dre ma z eo puin kena.

Oc'h anaout brema e talv kaiz muioc'h evit an holl batatezou-all. omp deuet ne hanomp mui, koniz lavaret, demet-hi. Rez hon neuz bet er bloaz-ma. euz ar wenn batatez-se muioc'h evit n'hon doa uzomm ha dre-ze e c'hellomp gwerza ev. *dek lur arc'hant an daou c'hant lur bouez, 10 fr les 100 kilog ;* gant an *amézlay*, centel e gar Rhelers

An aotrou Gerard a avar goude c'hoaz, eur ger diwar-benn eul louzaouen boed-chatal glaz, a ra anezh e gallek

La consoude rugueuse du Caucase

Al louzaouen-ma, dioc'h he hano gallek a dle marteze beza bevet, kost-da-vad, oc'h unan euz an diou louzaouen a rear anezho, e Breiz pe *etedan* pe skouarn-a-zeo , pe an hini vihanoc'h hanvet e meur a leac'h *louzaouen an tronch*, mad da stanka ar goad war-lerc'h eun tronc'h-benneg.

« Gounid a ran vez, eme an aotrou Gerard, al louzaouen brasuz *boed-chatel glaz La consoude rugueuse du Caucase*

« Lavaret a rau *prenuz* ha ne lavaran gaou ebed, evit an douarou kre ha frosk, koulz lavaret, dourek

« Eul louzaouen eo hag a zo ker paill. ma z eo evel eur burzud pe eur mirak. Beteg-hen n'euz bet louzaouen e-ued na da veza koulz hag hi na zo-ken da dostaa out-hi. An douarou scac'h o int mad tamm e-ued a-vad evit be takaat hag he c holl evel holl an douar zeac'h a rafet, oc'h he gounid enn-ho.

Ar re a renn ar gazeten. *la Gazette des Campagnes* evel-d-onn, a c'hel , mar keront, ober ho mad euz va eli.

Sinet GERARD,

Agriculteur à la Guerche (Ille-et-Vilaine).

MELERIEK AN ESKOPTI.

An aotrou Le Maout, kure e Plouneventer a zo hanvet kure e Pont-n-Abad

An aotrou Pasquier kure enn Trehou. a zo hanvet kure e Laz.

An aotrou Thomas, kure e Laz, a zo hanvet kure e Plouneventer

An aotrou Gangant, beiek mouank a zo hanvet kure enn Trehou

An aotrou Lein beiek mouank a zo hanvet kure e Bothsorhel

Louzou evit lazn pret-disarer ar gwez-avalou.

Eur prev pe eur preon a zo hag a stag oc'h kroc'hen ar gwez-avalou he hano gallek *puceron-lanugère*, — hag a laka da zeve ouc'ho eve loupennou pe fosou Ar bosun ma a skuiz ar wezen-avalou hag he laka da zizeria ha da choum hep ren frouez

Evit dont a-benn da laza ar preny-ze, ez euz eun dra eaz da ober Kemeret dour raz. troaz bioc'h ha zu u kon. ho meska mad ha gant-ho gwalc'h meur a weach korf na brankou ne skourrou a wezen-avalou a zo bosut ar preny-ze enn-hi

Daou zur dalion *artichaut* berwet e dek litrad dour a zo c'hoaz eul louzou mad a lavar ar gazeten evel laza ar preny-ze

Al louzou kenta a zo ar gwella e kement-se ema-z-b

LÈZEN-SKOL PENNY

PE AN SKOL EVIT NETRA, AN SKOL DEK FORC,
AN SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep ftoue a vezo eur map fall. eur priest fall rum tad fall; ar re c'henta ruz an diaoul dilerk, hag an divèzi eut a diaoul he vro

Ehe ar bugel a zo eun ar vro mar bez fall. ar vro a lelo da gall.

(Lavar eun *Eskob* o komz eus a lèzen-skol *Ferry*.)

TREDE NOSVEZ

AR SKOL LAIK PE AN SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Evit deskouez n eo ket gaou ar pez a lavarer ama. ez mar da lakaa. war lerc'h eur daolen chifr, ne c'he to den mont enn ho-enep

An daolen genta a zo evit Paris. epad dek vloaz.

ar Mestrou.	Ar skolion laik.	ar skolion dalc'het gant frered ha seurezed
1869	2 76 0/0	5 48 0/0
1870	4.06	7,76
1872	4 94	8.72
1873	4 35	7.60
1874	6 35	1 13
1875	7 32	13 16
1876	7 63	12 81
1877	8.67	12.72
1878	8 78	14 44
1879	8 82	13 »»

Chifroù an daolen genta-ma a zo evit ar *certifikajou* roet enn holl skolioù Paris d'ar vugale, ha kountet dre gant, an ar skol dre-e-ben kuz eo ar skolioù laïk. dioc'h oun in. ken evit skolioù ar frered hag ar seurezed. dioc'h an tu-all.

Dar re ho deuz deskadurez ha skiant da welet ha da lavaret brema, ha ne zamm ket deskadurez bugale ar skolioù libr e Paris, kaz dreist deskadurez bugale ar skolioù laïk, hag an dra ma ne ket epad eur bloaz na daou. epad dek vloaz ha dek vloaz-all hag atao.

Par eo gwelet e Paris orema petra eo deskadurez ar skolioù libr, d-comp da welet petra eo adare an deskadurez-ze. dre zentek kenr-all e Frans. evit eur bloaz hep-ken ar bloaz 1876.

Sertifikajou a gapasite evit ar bloaz 1876.

Hano ar c'hêriou pe ar feulenn.	Skolioù laik.	Skolioù ar frered hag ar seurezed.	Kemm evit ar re zirenn-mà
Tourcoing	»»	39	39
Saint-Omer	1	15	14
Boulogne-s-M	1	22	21
Latour-du-Pin	2	10	8
Lunéville	2	17	15
Ambert	2	23	21
Mont-de Marsan	3	14	11
Lahors.	3	19	16
Bar-le-Duc	4	15	11
Arras.	5	14	9
Grenoble.	5	30	25
Annonay	6	33	27
Beaune	9	68	59
Saint-Etienne	10	87	77
Ardeche	11	60	49
Reims	15	49	34
Saône-et-Loire	16	75	59

Pa na gouzer ket dre gaou ha pa na gemerer nemet eur bloaz hag eur gear pe eul zeac'h hep-ken eve a zo enn daolen. e we er pegerd e choum bugale ar skoling a'k war-lerc'h ougale ar skolioù libr, dalc het gant ar frered hag ar seurezed

Ha ho zisklouez ket skilear a-walc'h an diou daolen a zo a-rank ne d-eu neme gevier eoz a c'hraon ar frammansonnerien pa avaront hep prouez e ra ar skolioù libr ha oc'h skol evit ar skolioù laïk?

Ar c'hountrol eo a zo ar wirionez Pour dirak ar chifroù officiel ma. a ve evit ber nar b?

Lan ar Bar Ar frammansonnerien ze marteze. Jerom. ho deuz digaresion ail da lavaret a-enep ar frered hag ar seurezed ?

Jerom Bar Ia. Lan meur a z garez ho deuz c'hoaz, mez ho holl d garesion ker sot hag ar re ho lavar, ne dalont ket ar boan da vezo dislavaret Ar pez a-vad am menz c'hoant da ziskouez d'e-bioc'h c'hoaz, amezeien, eo skolioù ar frered hag ar seurezed ouspenn ma ueskont gwe loc'h ar vugale eget na ra ar skolioù laïk ne gouzont ket vez ker-ker na tost zo-ken

Selu ama ar gwelet

Er bloaz 1880 skolioù ar frered hag ar seurezed. e Paris hep-ken. ho deus kouzet 739 000 lur, hag abaoue ma z eo kaset ku., e kouzton da nebeuta 2,079,920 lur, da lavaret eo, tost da eur milion ouspenn

Ar Merer a MILIN.

Kemper, moullet gant AR BE KERANGAL

NAOUNTERVED BLOAVEZ. (N° 9) AR ZADORN, 4 A VEURS 1884.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETOUNED

PRIZ AR GAZETEN, BED BLOAZ,
Ar Finister . . .
Ar Morbihan . . . } 5 scoed.
Côtes-du-Nord .
Ar rest eus ar Frans : 7 lur
ar bruzun all. evit gwir ar post.

N'eus kan Mestr, na kan Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl kemmadenn a dle bout graet da berc'hen ar gazeti, d'an Autrou DE KERANGAL, ben-kent.

D'ezhan hêr a dle bout kaset kevrinkan an holl persidou da lakaat mar an amzeron.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4, rue Garnier-Batelière, à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

ALIA

ALIA a rear ar re en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho, d'he rez da lenn enn dro d'ezho: d'ho c'herent, d'ho mignonned, d'ho amezeien, ha dreist ar re all, d'ar re anezho a anavezont evit bezo republikaned Eur republikan, mar en deus skiant c'hoaz, a c'hell, eun deiz pe zeiz, gwelet ar sorriones ha pareu droc'h he gienced.

Kemper, 4 a viz meurs 1884.

GOUEL BRAZ E PLABENNEK.

Disul 17 a viz c'huevrer, eo bet bunniget ti-skol névez ar Seurezed Da 9 heur-hanter, ar brosesion a lea eus an iliz. Enn despet d'an amzer fall, ez oa eun nver braz a dud var-lerc'h. Ar vugale renket er penn-arack a gane ar c'hantik kaer

D'hor mamm Santez Anna,
D'an Itron Varia,
D'hor Zalver bunniget
Ni eo fidel bepred !

E dor ar porz, ez oa great eun *arc-de-triumph* hag a oa merket var-n-han e lizerennou brao, komzet hor Zalver *Lâit ar vugale trâan da zont d'am c'haout* Autrou persoun Plougerne a vunnigaz an iliz, hag e tistrogot d'an iliz o kana an *Te Deum* Doc'h-tu e koumansaz an offeren-bred

Peger kaer oa gwelet ouz an aoter o kana an offeren ze. an aotrou Lann persoun Milizak ! An aotrou Lann eo ar c'hoza hag ar venerapla béleg eus a ganton Plabennek He garantez ouz ar vugaligou a zo anavezet pell-zo Ajustet oa gant aotrou persoun an Drennek hag aotrou persoun Kerouls, ho daou bet kured e Plabennek

Eno, edo ve aotrou persoun Plourian, aotrou persoun ar Vourc'h-Veun, aotrou persoun Sant-Neven ha re-all. Dont oant da ziskouez da aotrou persoun Plabennek, peger kountant oant o vesa an eo deut a-benn da zevel eun ti-skol gristen da vugale he barrez.

Goude an aveL, an aotrou Fave a bignas er gador Goude beza trugarekeat Plabennegiz da veza savet eun ti-skol gristen enn ho farrez, e lakeas skleur dirak daoulagad an tadou hag ar mammou, ho devezioù brema e-kenver ho bugale. Lizer hon Tad Santel ar Pab skrivet enn derveziou diarok, en deuz ispluset-freaz, freaz evel ma c'hoar hen ober alan An iliz a oa leun-chek ha pep-unan en doa aoun da gou eur ger hep-ken eus a gomzoù an aotrou Fave.

Ar gousperou a oue kanet evel da zeiz ar pardoun, ha goude benedikson ar Zakramant, adarre ar c'hantik kaer

D'hor mamm Santez Anna,
D'an Itron Varia
D'hor Zalver bunniget
Ni eo fidel bepred !

Kemmen an Aotrou-n Eskop, evit kerzh er Mouz 1884

Kerniz ar bloaz 1884 o tigêri, hor beus soujet e vije mad d'ar gristenien euz a Eskopti Kerne ha Leon a lenn *Feiz ha Breiz* gwelet kemmen ar gelennadurez a ra anezho an Aotrou-n-Eskop, ho Pastor e fin be vandaman.

Divezatoc'h, ar mandamant-se a vezo kavet ama vez penn-da-benn, e brezounek

Setu penaoz e komz an Aotrou-n-Eskop

RAK-SE

Goude beza gouennet skleriennou digant Doue, ha kemeret ali hor Brendeur ar Chalonied euz a iliz kathedral Kemper,

On euz gouc'hemennet hag e c'houc'hemennomp ar pez a zo ama varlerc'h

I

Ama a reomp stard ann dud fidel euz hon eskopti da vrein epad ar C'horaiz, a lezennou santel douget gant ann iliz divar benn ar lun hag ar vijil.

Goniskouda, herve ar c'hallond on euz bet evit kement-se digant hon Tad Santel ar Pab, dre al lizer a c'hras skrivet d'eomp d'ann 21 a viz du 1883, e roomp konuje da zibri kig epad ar C'ho-

raz da zul da lun da veurs ha da sadorn. betek ar meurs varlerc'h ar Zul-Blenvenn. hag ive d'ar meurs-se da zul e vo gellet dibri kig da veur a bred, hag enn deuzion ar da eur pred hebken

Ne c'heller ket dibri kig ha pesked dar memes pred. da zul ken nebeut nag enn deuzion all

Ar re n emaint ket dindan gezenn ar un pe a zo bet *dispanset* euz al lezenn-ze. a c'heil dibri kig meur a vech bemdez

II

Gellet e vezo dibri amaon, leaz ha fourmach, epad ar C'horaz hed-ha-hed, ha vion betek ar meurs varlerc'h ar Zav-Blenvenn. ha zoken d'ar meurs-se.

III

Ar Bersounet. Beleien ar c'houenchou hag ar skolachou hag ar Gonfesoret a c'hello, ouspenn, gant n'ber graint ket eun eur fesson jeneral, diskleria eo *dispanset* pe euz ar un, pe euz ar vjil, n'euz fors pe zeiz, ar re o defe eur rezoun vad bennag da c'houlenn ann *dispans-se*

IV

Herwez ar c'halloud on euz bet dre eul lizer a c'hras skrivet d'eomp d'ann 21 a viz du 1883. e roomp *dispans* d'ann hini epad ar bla-ma, euz a vjil ar zadorn Mes ne roer ket ann *dispans-se* evit ar zadornion euz ar bloaz a zo deuzion zun evit an dud fidel e jeneral

V

Herwez ar c'halloud on euz bet dre eul lizer all a c'hras d'ar 1 a viz c'houevrer 1882, e roomp ive *dispans* euz ar vjil evit gouel sant Mark hag evit un, meurs ha merc'her ar Rogasionou.

VI

Herwez ar pez a verk d'eomp hon Tad Santel ann oud bonn a boanio da ober aluzennou hag oberiou mad all abaramour m eo douseat evitho lezenn ar vjil. Digas a roomp d'ezho da zonj e c'hell ann aliz pa gav dezh eo red ha d'ezhi hebken en harn ann dra-ze. chench eur sin jenn enn eunn a unes a ema ket enn he galoun avad kas d'ann traon lezenn ar binvenn

VII

Ann oud oder a c'hello rei d'ar Bersounet da Velein ar c'houenchou hag ar skolachou. ha d'ar Gonfesoret pe zeuler enn eur c'hef a vezo akeat evit kemen se e peb iliz hag e pep chapel ann aluzennou o devezo bolontez da rei evit oberiou mad hon eskopti e plas ar un hag ar vla ma vezint bet *dispanset* anezho

VIII

Ar Bersounet a c'hello digeri Pask da zul ar Basion hag he zerra da zul ar Paster-Mad, mar o deuz eur rezoun vad evit kement-se

IX

Ar gest evit ann Donar-Santel, goulennet gant ann Tadou euz a Urs sant Pansez e Jerusalem, ha kavet mad gant ar Fabed a vezo great da Vener ar Groaz.

Hag e vezo ar gemennadurez-ma lennet enn holl ilizou euz hon eskopti, da broa ann offerenn bred.

Rost e Kemper dindan hor sin ha sell hon arnou he sinatur sekretour hon eskopti, ann 10 a viz c'honevrer 1884

† D. ANSELM,
O. S. B.
Eskop Kemper ha Leon.

Dre urz ann Autrou'n Eskop
PEYRON Chalon a Henor.
Sekretour an Eskopti.

Buez hon Tad Santel ar Pap Pi IX.

IV

An Pab mad he stajou

Ar c'honi de Cavour kalz-gaou ne skuize o lavaret bemdez hag e peb lec'h ne voue ket ar Pab an tu da gendu. he bobl, n oa nemet kasonni ouz-han dre bevar c'horn he rouantelez ne glasket nemet an dro da drei kein d'ezhan ha kan gaou al eus ar memes mant An autrou de *Bayncent*. den honest, a oa neuze kannad ar Frans e Roum a skrivas lizer var lizer hag a ziskouezas skuar evel an deiz peger faoz oa ar pez a lavare Cavour Ar c'helenn-ze a doue e Frans hogen, ne deuent ket var eün ne zemont ket dre an hent braz. Dont a reant dre ar gazeten saoz *Daily-News* Eno en ez ea an dud a urz vad hag a rei jon e-tonos skrivagnerien ar c'hazetennou. da g'ask ar virionez var gount hon Tad Sante ar Pab.

Evit trouc ha berr d'ar gevier laosket gant Cavour, hon Tad Santel a sonjaz ober dro he rouantelez D'ar bevar a viz mae 1857, e tibiassas eus a Roum evit mont var-zu Ancône Ravenne Bologn ha ostrei dre Volano ha Florence Mont a reas ean a dreuz a *legasionou-se*, a lavare Cavour anezho « e zervent gant ar c'houn da vezo libr » Ne gremenas ket dreiz-ho evel ma ra hon tud braz e Frans en hem houarn. a ar c'haoup var eur marc'h liger a dan Nann He vench a baouez pevar miz, betek ar bemp a viz guengolo Adaleg an deiz kenta bete an 2 vezu. e oue. e peb lec'h digemeret e triomf evel ar gwella hag ar santela Roue a c'helfet da gaou. Anez ez ea var droad, hag ar bobl a vode en-dro a-ezhan. Pep hini a c'houe moa. betek enn-han na komz ouz-han hep aoun Avechou e choume a za evit mont da velet

an diaoul, an hospitalion, an hent-labour, evit gaelt e pe stad edo an bentchou ar porzod-mor etc

Spud ar vench fur-se eun nebeud gouennou ou grent d'ezhan Divoun d'ou-me petra zalelet diganthan ? mad, setu ama goulen a rent ma ve je alarru kardinaled hag esaibeo takent da bredeiel er vro, ha ma vije digasset peb tra var an ti kos

P Le Sann,
Persoun Plounevez

(Eur pennad all dizedorn genin)

An Itron Varc'harez.

Eur raz divar ar mouz, eur raz skanvik a beun
E lochen he dud kos a nos deut da skuiza.
Kenavo d'al sort d'ar grenn d'ar vandousen !
Hag ben da foetta bru He dous-mogher gentia
A-benn ema deut ema he meuz
— « Nag ar bed ema-n ben, a zo braz ha ledan !
Esta meuer Are, setu mene Breiz ! »
Eun dermasenn-gos so meuna evit-han.
A benn nebeud derriou ema va gasomper
Var ribl ar mor Thetis, var he lerc'h er c'hartez
Dre leset forz k istr Va raz, rakial m'ho gwel
A zonj d'ezhan gwelet listr bras a vrezel
« Ia-da me-a-han va zad a zo eur paour-kenik
Ne grede beach kemeret e oa spountuk
Me meus cuja gwelet ar mor hag he love,
Ha trouzet ar gouelec'h beli eva eur banne !
Gant eun lastan mestr-skoa en doa n traon-en desket,
Hag he zare zreuz ar merion
(Ken ket eus ar razed draillerien koenvon
Habe beteg ho c'hoad)
E louez kemeret a eur houzet.
Ha nan a zigoraz hag en eur lavara
Dre n eazh gloaar dic'hoardet,
E mouk hag e lostouk ema peur-dispaket
Gouen ormz ha da velet eun tamm eus ar guella
Ar raz a vel a-beli an istrenn dizolo
— « Petr ben-hont, eme z-han ? Jannet eun tam friko
Ha ma ne doan trelket, choms hon ta c'havadenn
E run kavo kun vraz pe na run koulz bakaou »
Var gementse va raz, he galon a tridal
A dunta d'ar grugen Ainem a ra he benn.
Paket e ve di-dro Hag an istren rakial
En em glor Ha setu goasket va raz azen

Ouspenn eur gentz fur a gavomp er fablou-ma.
Dishouez a ra d'e-omp da genta.
An neb n en deus morse kuiteet treujou he di.
Evit eun disterdra zonden a zo manifest
Ouspen-te c'houz bellomp desk
O klask pahz vezer paket

P Le Sann
Persoun Plounevez

Allon d'un dud diwar ar c'hoan,
diwar-benn ar *C'hredit agricole*
a no bemo edzevo,
nemet ve, d'ho gas da tenan.

Labourerien-douar lak it evez ha stankit ho tukouara da c'hever ar republikaned

E Paris ez eus tud ar re a no oc'h ober lesmouezon hag o c'houzanv ar vro, hag hep gouzout an disterra tra diwar-benn stad ar labourerien-douar, a laka evezon eun ho fenn dont da ala anezho da gemeret arc'hant digant ho evit ober ho mad war ho mouez

Repoblikaned gaouiadel ha pevridik, hag e fell d'ezho eu eun hevelekaat mouoc'h-mui diwar gont al labourerien nemet ket rik bet a-walc'h evit doare, a gav d'ezho lec'h ho lezen neuze pa vezo great hep dale e lavarout tud kreiz ni a gavo d'ho kaout d'ho kear eun oen hag a roso d'e-hoc'h sour hag arc'hant ar per a geroc'h ha kaer en devezo re zo den-ar a gavo da re zoan n'ho pezet anezo e-bed evit goulenn eta Eur pleredenn a vezo war he vrached ne ket kroaz ar *merzi agricole* a-vad, eur baneren n'eo ken hen-nez mes kroaz ar *C'hredi agricole*.

Pa glevont ar republikaned-ma o vont d'ho c'haout, ai labourerien gen hoan da gredi anzo. kaer a zo bet ober goah anezho. a nrudo eun-dro d'ezhan hag a gemero he arc'hant digant an trompler fallakr ar re-ma. evit prena zhalat. saout pe gezek ar re-ze evit kaout eur c'harr eun alar-nevez pe dremp d'ho douarou „an dare vraza anezho evit pasa ho die pe ho gouel-an kaz ou

Labourerien-douar zul ohoal emaoc'h o vont da vezn taket atarre Dostallit mad hag a-vrak, kemerel gwenbek digant ar *C'hredit agricole* ket da gaout eun den fur ha mad evit goulenn he ali. N eus hini e bep arondis, labourerien-douar ha ne anave ne ket eun den a skiant-benrag a-dost pe a-bell da gaout hen nez ez d'e-hoc'h mont, goude bezn en em guzulier etre a-hoc'h rag kievet eur ger mao hag he heudlla oresa hor a zo eur perz fur ha doar anez ha brema furoc'h eget bukoza Lakeomp en an den a skiant a lavarer eul labourer-douar ese- hoc'h tud kreiz akeomp no hoz hag abaoue marteze hanter kant vez ao nemet ket liesh-han o labourat nez o stud a vez kemen tra a rei da ober a-vad e-keiter al labourerdouar lakeomp hoaz ez a pemp ,ue c'houraz h pe ouspenn d'he gaout ha da gemeret he a Pa en em gavoc'h, e lavaro d'e hoc'h ar wirioned hep trouble e bed

« Va mignonned, kenta an a roan d'e-hoc'h eo choum hep ezaon na kredi ger ena a r'h nou ar re a lavaro d'e-hoc'h presta arc'hant digant ar *C'hredit agricole* Nann nann na gredit ger ! Goude dre m en devezo gwelet kaz a diegesom o vont d'ar bern enn amzer-ma e lavaro ouspenn

« Eur migonenn d'ou labourer-douar eve-d oun

ha kouiz ha me, dre ne van het ouz ar re bremàh, a glaskaz en em zevel Petra rentàf ? Gwerza da gentàf ouz tammo tere a don he c'hrèk, evel presa kenavel ha bourrachou labour Gouzout a ra c'houm hor boar evel a-raok ez ann da brezia arc'hant ouz an tenzor ha arc'hant ne devoe ne bodas het pell ent-han hag, e nebeud amzer e voe great gwerz war he draoù hag e kollaz kemend en doa ha tere he c'hrèk pedra-bennag koulskoude va magouenned ne voa en krez nag usurer mes doa ennoù an hini en doa presket arc'hant d'ezhan Evel ar bankiser ouz ne vean het republikanted ar C'hredit agricole Ha pad-all evel d-han am monta anavezet. he c'hoar oa marvet kouiz ha me hag he doaz rankhet gouzout pedra arc'hant, monet kuit ouz he c'houmanantchou da zerc'hel ha hag he bugale ?

« Na c'houzout het va magouenned hag ar republikanted a c'hellfe ober ouz ar C'hredit agricole ar pare a lavaroud mes ar pez a c'houzoum a-vad ne ra c'hellfe barzhken ar C'hredit se evel ar labourerien dousa ouz an dud mant mès ar labourerien breiza gant ar Republik Ne zavfed ar banne nemet gant ouz Roue a Lakso he boaz da breiza kement tra a zo bet great gant ar republikanted Kredit a ran oumpenn ar pez a lâr d'ar re-mann da ober dre ar C'hredit agricole-se so en em bartadkant homan hep kaoz e bed ha pa z'afe an holl labourerien-dousa da glask ho kont

Ema dra-bennag a lavarfen c'hoaz

« Fâre ar labourerien-dousa ha labourerien spas ar c'hêrioù, ar republikanted kenaneriez a laka re a gemm o reiz d'ar re-ma chetu mesk a vadoù-mad evit ar re-gwella Lezet hor breiz réi d'en em glemm mesk re ar c'hêr ha re ar vro ha hor breiz e vefe bet pell hag echuet hep chom da dôlen digant gouarnamant ar Republik E lezet kaout trèz ouz omp a hor boaz digant han ne-met kreiz bed binvi war hon ta lost nemet dre pegoun evit skolaoz hor bugale Dre-ze kaiz ar ha nemp ouz hor stal da netra a ra d'ar c'hêrioù da vera pe da vervel ouz espérianz Kana bennag ouz ar re ma pa zistrouni a wechou war ar meaz da welet ho c'herent pe ho magouenned a gaz d'ho henil mestr a hon-all ar c'hanomp ar re ne zigas ho labourou nemet koll ha poan d'ezho, hep profit ebed meaz

« Evelato va magouenned, klevet a reot kouiz ha me Mestred ar Republik e krial marteze a-benn nebeud ama ouz ho tiskouarn prestal prestig ar-c'haot digant ar C'hredit agricole Mad va magouenned me a lavar d'e hoc'h na brestal gwennek ebed morse digant-han ar presta arc'hant a zo mad d'ar re a zo krez ho c'hoan, hag a c'hoar e c'hellfot pasa d'ar pevar, ha da c'hortoz pada, a c'hall degèri gant an arc'hant a brestfot labour da gentâ ho gounid Hon, ar re a zo dija dindan ar banne en gwenn, ouz arc'hant a brestfot, ouzhot hep-hon pourfot da bounnerat ho koan hag ho zammo Ne kot pa vefot en doujenn e koll, evel a reont bremà, rak druzerez ouz ar pez a dalvoudegez pemp pleustr a zo ez ema ar pourfot da zen da vont da brezia arc'hant evit ho gwerzout

« E lezet ouer dre-ze ouz brezia arc'hant, mar-dèt, mar gellot c'houi ho kaloud ouz ho krez, va magouenned ha na d'ot morse war-dro ar c'hêrioù da c'houm klevet a ra pegoulenn a-zioù hag a zivez ho deuz rez ouz ho an arc'hanted El lavar'h ma ouz re a dud zag, an emgroug a zigas a-benn ouzomp ha brezia arc'hant ouz ho zoare Evel-se e c'houzvez e Paris hep dale nemeur Petra a lavarfec-ouz c'houi ? Ai labourerien-dousa a zo tenn ha pounner an dra-ze a zo gwir mes ebarzhder ar c'horf a zalc'h an den e vez bed hag he ene e pec'h E pe lec'h, meaz e lec'h eget war ar meaz, e vefed tud a berr-speret rinkal e labourat c'houi ? Er c'hêrioù, ar re ho deus kaoz a zo d'ho kaout, ha ne vo het kavet dek war mil artizan ouz Ai labourerien-dousa oupenn a zo e-krez an dud zo bet harzhet ouz ema derak ne bouez hag an nor a dennan hag a zigor ho galoun da garet Doue a zigas glaz war he c'hoar hag a laka greun stank ar pennou-ed d'ho vagi Choumet eta, va magouenned, choumit hoc'h war ar meaz, ha na zelaouit morse republikaned ar poanta a zo ho sachet trumpla e kement-se ar re zo hag ober d'ezho mont pell da drec'hi a c'hellont, o c'hlabousat gwiriou Ha kar'hont dont da zikour'hat war ar meaz evit d'oump hag ouz hon labous e ve ezo d'ezho dezhi skuiz d'eomp mar ho deuz Hon kredi ar kaououd va magouenned ar skuiz ho deuz ne ket da labourat en, da vera a vad dezar hor c'hoant ni, pa zrèc'homp anezho Ho c'houzout a ra gwell eo an traù, ho kement ho deuz great hag a renoi bremàdez, a zo-houez d'ar bed-holl ne dint memet tud gouzoud ha fallakr Tud ar skuiz er ou ar re a zo pe a vefe e pena ar C'hredit agricole republikaned, ne dlefe na c'houzout dre va magouenned prestig mesk ouz gwennek digant-ho mar d'ez h fur ha mar fell d'e-hoc'h choum hep kaout kaoz re zrèzal

---

Kaoz a gaoz-ouz Mamzellig, d'ar Vourlenn.

An holl a c'hoar mad, ha re-vad ne-hon, ema hor bro e breizel ar h an Tonkin ha, ma ve lavaret mad ar h ar c'hêr vez

Kar breizel eo hon-eun hag a gousto, a-barz ma vefe ar c'hoar den pe gouzi, kals a vilinou hag a dud d'ar Frans, o vefa m'ema an Tonkin pell ha pell braz diouz-ho Hano a zo adarre da c'houlenn tud hag arc'hant evit ar breizel se

— Pegoul ema ar vro-se doc'h Frans, a c'houlenn neun-bennag, ha dre ho a hotel eo mont d'an Tonkin ?

— Lavaret a rear e kae pell hent da Hanoi Evel-se rem an holl kantchou a gas d'an Tonkin. Ho

monar evel dre vor e c'heller mont di Dre zonar ma selfiet mar e ve an diaoul hag an hurra hent, o vont ma rankfet treiñ an Alamagn an Autrich, ar Roos, an Turkestan, an Tartari, ar Chin dre an Thibet ha da zivéza an Annam hag an Tonkin

Evit kas soudarded eus a Frans d'ar vro divéza-ma, dre ar *protou* a zo eitre ar Frans hag hi, e ve red kaout eun tamm bras a hent-houarn, ne veso ket great marvad ar c'hant vloaz kenta-ma. Evit war druad dihaot dan a c'hellfe bervikan ober an hent-se. Dre-ze, e rankfer mont dre vor hep-kén d'an Tonkin.

Ar re a soñjo ar garantez hag ho deus eur parfum euz ar éné, a c'hellfo mar karont, dont d'hon hent d'ar vro se dre vor mem war baper Evit ho hag evid-omp, ar veach ne vezo nag hirr na pounner, evel ma z eo d'hor zoudarded ha d'hor marlokded

Emaomp o vont eun hent, ha da bignat eun eil lestr a kasr-vor *Marsella*.

Eun a *Versailles* ar lestr a gerz er mor *Méditerranée* war-zu ar c'hreisteiz (midi) eus a gostez Sardeigne O vont ac'hano, e tremen tost da *Bonifacio*, war-zu enesen *Malte* e pe-mac'h e choum eur pennad mar en deuz zoñjet En eun gevel eno, al lestr en devezo great war dro tri-c'hant leo vor dioc'h an daol, mesoc'h pe bebeuioc'h, en devezo bet war he hent, evel a c'hoarvezo gant-han e pep seac'h-all

Eun a-raoñs *Malte*, al lestr a zelo da *Alexandrie* eus Egip a vezo neuze tri c'hant pevar-ugent leo eus all great gant-han Goude e tremenno dirak *delta* ar ster Nil hag o vostal oc'h *Jerusalem* ez ano e hanvel *Suez* Eun ar gear a *Alexandrie* da *Zuez*, e vihear en eur *dek* leo eus ha pevar-ugent Eun a *Zuez*, al lestr a zelo dre ar mor ruz beteg *Aden* Eno, al lestr en devezo great, adarre *pemp-kant pevar-ugent* leo eus Eun a *Aden* ez ano e mor an *Indez*, hag e rayo tuil leo eus en em gavout e *Ceylan*, bro ar c'hanel gwelus a zo e tu ar c'hreisteiz e penn gour-zoñjen vras an *Indoustan*

Eun a *Ceylan*, al lestr a zelo beteg eneñvel *Pondo-Penang* a zo e tu pe e stroñ-vor *Malacca*. En eun gavel eno al lestr en devezo great *pemp kant tri-ugent* leo eus ar-zu. Dre stroñ vor *Malacca* ez ano beteg *Singapour* ac'h ober hep-kén kant dour leo eus ha *tregont* Eun a *Singapour* al lestr a ranko brema sevel war-zu an hanter-noz pe an Nor, evit paka *Saigon* goude ober *daou-c'hant hanter-kant* leo eus Eun a *Saigon*, a troio bro an *Annam* evit mont e pleg-vor (golfe) an Tonkin e pe lerc'h ez ano da zonjal eun *Hai-Phong* a zo a penn, e bek pe eun aber ar ster ruz. Eno, al lestr en devezo great ha *zaou-c'hant hanter-kant* leo eus divéza

Al leoiou-ma, kounlet mad eus a *Versailles* da *Hai-Phong* a ra eun hoñl *tri mil pemp kant* dour leo eus ha *daou-ugent*

Ar hent-se, pa vez mad ar mor hag an amzer a c'hell bezan great e daou-ugent pe e pemp devezh ha *daou ugent*, goude bezan eat eus a gear-vor *Marsella*

Dre gement-ma, ne ran d'ar gristenien anaoud e c'heller mont da beb bro, ha pa ve ar vro bellaet eus ar bed gant amzer hag avel vad ha gant ar-skour an Aotrou Doue Ar Republik, ne fell d'ezha kaoc, ukour e-bed ebgant Doue e devezo ukour an diaoul hep-dale d'he c'has pelloc'h evit an Tonkin, da lin-foued lonnk an dera he bro, a pe-mac'h e rankjo beza chomet gant he republikaned frammasonned

Ehvezoned katoliz, na vez gabet !
ne meur bro a ne vez he zevezon.

Eun a gement korn a zo e Frans, a lavar ar gazetenn c'hallek *Le Publicateur du Finistère*, e ten d'e-omp kelmer mad diwar-benn ar rouanted En em glévet hag en em ziskuiz a reont e kalz a departamantchou a vandennou mad, kaoret e gallek *Comités* Enn departamantchou-all, ar rouanted a vezo ivez hep dale en em glévet hoñl, evit skoarn e-pred oc'h ar republikaned.

Hor mignouned a dle kompren eo en em glévet eitre-z-ho hoñl, eo al labour gentañ a zo da ober eun amzer-ma.

Rad eo d'e-omp, hag hep dale pell beza hoñl a-zaon e pevar c'horn ar vro, evit savel *komiteou rouanted* e pep departamant, e pep arrondisamant, e pep kommun, ma ve gellet Labouromp eta, kristenien, d'en em glévet war an dra-ze, a-raok ma konezo ar Republik a zo o koñsam-kaer

Komiteou an departamantchou a zo d'erbo eun dever en em glévet gant komite orat Paris ha kas da gomz-ta peb arrondisamant ha pep kommun, ar c'helmer hag an traon a en em gav gant-ho a-c'hano

Pell brema, ne lavarer ket e lonnz ar rouanted, met e soñjo ar republikaned zo-han a zo chomet c'hoaz kristenien ha tud onest pell a zo ha ne anavez ket an red a an dud vad hoñl e-pad lorc'h pell tol pe hanur pe bloavezh, en em rei a galoun an eil da harpa egile, a-benn ma tirollo hep dale, evel eur reverzi spountuz, revolusion vras ar re fall war-n-ho.

Mar d-eo a-vrema, ar re fal zo treac'h re-alies d'ar re vad, beteh ar geriadennou vihana eus bar bro, dre harp ha skoaz ar republikaned frammasonned a zo e Paris, e penn gouarnamant ar Republik, petra c'hoarvezo, pa na vezo gouarnamant e-bed, ha pa vezo laosket ho c'habeatr gant ar re fall war ho mouez ?

Ar pez a re da ober eta, ar c'hentañ ar gwella,

rak mall ha mall bezo eo. a zo d'an dud onest en em givesi hag en em zastum d'en em zifenn Den nemet Doue ne c'hoar nag an deiz a dosta bemdez ma tumpo karr ar Republik enn he lagen nag e pe noare e vezo tounkel e-barz Ar pez a c'hoar an holl a-vad eo red e vo a-unan an elektourien onest da vont herrez al lezen da stourm a-enep ar republikaned pa vezo hano da vot, e mar maé kenta evit konseri etien ar c'hommunion. hag er bloaz a nem 1885 mar bez c'hoaz ar Republik enn he zav evit henvel deputeed ha senatoriezed.

An dud, e pevar c'horn bro Frans, a zigor ho daoulagad hag a wel brema e kas ar Republik a-bezho holl da gall Daver an dud onest a wel skleur e pe stad emaomp enn ar vro a zo eta diskouez d'ar re anpouk pe a zo berr-welet e houz, e pe du eo d'ezho tre mar fell d'ezho en em zavetei ha digas adarre pep tra da vad

War gement-se, enn dra hag a zo red evit salvidigez an dud hag ar vro a zo d'gas Roue Frans war he dron

Al labour ze a vez bet labour ar c'homiteou *revolusionel* abaour ar gristenien. labour an holl dud onest e pep bro, e pep kanton e pep kommun hag e pep liegea

Al labour ze ne vezo great, eaz eo d'an holl da gompren nemet o poania pep den. ha bepred. hag hep paouez morse e kemenn kom zo er vro. gant feiz ha kaloun gant skiant hag hep follentam.

Gant kerz ar feiz ha skoaz Roue,
E kreiz ennedro ar Roue

Labour ar c'*hommiteou revolusionel* a zo klask ha gwelet, a-raok an eleksionou pere eo an dud vella ar re zoesta ar re *gaperpik* da vont er c'hargou bihana evel er re vrasa ha goude bezo ho c'haret, ho c'helou hag ho harpa nerzus ha kalounek a-enep an holl republikaned

Dever ar c'hommiteou-ze a zo c'hoaz da c'hoarvez an eleksionou digor'henna daoulagad e-keal d'ann dud-pennek ha war var a neubo eiz daou zonr hep gouzout war-zu pe tu'c'h mont, pe war-zu an doar da harpa ho zrei. war ar c'haiet da lavaret eo. war zu ho po sklejer gant Roue hag ar Roue pe war zu kondaonnout ar Mor hrad da vont da veza bouc'h ar peskerien gwenel. da lavaret eo. da veza debret ha devoret gant ar frammanzonned hag an diaoul ho mestr hag ho ferc'hen

Evel m eo bet gor devezh hezoug war ar groaz da zigemeret ro-zao ar re fo ar hen diskar e Breiz hag e oll bla eo bet gor vez kaloun ar Roue da zigemeret ar re hen ho deuz nerz ha soloneg vad e ho harpa evit savetei ar vro e-doc'h ar republikaned ha muz lorz e pe reok e vent e-touez an dud

Ar re e han ar re baour ar re laser sevel gant ar re vad. ar re vras ha pinvidik e pep bro, e pep kanton. e pep kommun ne ve ket dizo d'ez ho. ma karfent bezo e berr amzer ar vistri dre Frans a-bez Oc'h ho gwelet holl evel-unan, ar republikaned trubard a raokfe kaza ha tec'het dromp ho a-bred, enn despet d'ho govier ha d'ho aroudellou falsaer Al abaour-ze kristenien a rank holl da ober mar boc'h eus skiant da glask ho mad, ha mar fell d'e-hoc'h en em zavetei e poent hag eun amzer, rak re-zivezad e vo klask ar mondrin d'eur c'hlantour pa vo skoet gant taol ar maro.

An frammanzonned

Lenn a rear er gazeten *Le Soleil* eur c'hemenn eus ar meurs, 29 eun a vis genver, ar pez a zo anat war lerc'h

« E *Kongrez* ar gristenien gatbouk a zo bet e Rouen a enz nemeur a amzer ar enz bet skrivet kaoz a draon kaer sklerijennet gant ar feiz hag ar wirionez

« E-touez ar skridou-ze ez eux unan hag en deuz diskouezet sklear petra fell d'ar frammanzonned da ober a-enep ar feiz hag ar relijion

Ar skrifanier en deuz great al labour-ze en deuz klasket pez er skridou ha lavel enn-ho eo ar frammanzonnerez evel eur vreurez mez eur vreurez fall ema ar re falla, pa guz he mysterion Tud ar vreurez-ze ne anaverzont bro a-bed ez ho bro er bed-ma Er bed all e c'h anaverzont unan bennag marvad an ifern bro an drouk-spered ho mestr Se labouront nemet evit kas an dud d'ar vro-ze Eur vreurez eo ar frammanzonnerez enn ar gaer-zo ha, a zo enn danger seul-vrasc'h evit an dud sem ma kuz gwelet c'h he zroiou fall An doare e deuz a ve lavaret da choum hep ober droug e-bed evit dont e-soc'h a ze a beou da baka ar re a zo baan da gred An Iliz e deuz bet ar wesch diskuilliet he hentchou doun ha korgamm hag eskumunuget kement hini a ya er vreurez ze get-se

« Ma komz ar frammanzonned eus ar relijion ne d-eo morse nemet evit dezi drouk d'ezh nemet evit mouga pep kredenn gristen ennezi c'hellont enn enebi hag e kaloubou ar re ho zelaou

« Eaz e se dis-kouez d'an dud eo ar frammanzonned eo a zo o c'houzoh ar Frans hirio Skignet int e pep korn eus ar vro ha klask a reont e pep le ac'h kresko ho nerz hag he zoloneiz e-touez an dud Dibaot eo ar binv a zo er c'hargou brema ha ne se ket frammanzonn da lavaret eo na ve en em ruet holl dre de da zervicha an drouk-spered, a-enep kenc hag ar fe s katholik a

Lezen skr Ferry a z skuiz sklear d'an holl ez eo great gan frammanzonned

War gement-ma, e c he fell d'ezaret meur a draall a c'hanaut ket er gazeten ha dreist-holl eur vironez ne d-aio den a feiz nag a skiant a enep d'ezhi mar d-ema ar Frans meur a vro-ai a

so c'hoaz evel-d-hi enn Europ, ar stad truezus a welor ne oa da damall nemet ar frammansonned republikaned hol ha goude ar gristenien gloaar ho deuz tost evit-ho, pe a zo chomet hep mont da vat enn hi enep.

Goude dis-sega an danjer zo gant republikaned ar seurt se ar gazeten a lavar ez eo enn dever d'ar gristenien labourat a-enep d'ezho, hag evit en em zifenn gwelloc'h out-ho, ez eo red ec'h en em glevfent hag e rent a-unan. Ar c'hazetennou mad a dle ivez, a lavar kemeret ho reuk e penoz difenn ar feiz ha d'ar re-ma eo ho lenn hag ho skigna enn-dro d'ezho An ali a ro, a zo bet roet ivez gant hon Tad Santel ar Pab. Leon XIII

Goude klevet ar skrifaner kommission ar C'hongres a ro ali d'ar gristenien katholik

1° D'en em skuat da studia pe da lakat ivez or'h kement a welom da ober gant tud ar zonetenn pe ar brentrezou kuzet

2° Da skigna muia ma c'hellint enn-dro d'ezho ar skridou mad a ro da anaout ar frammansonned hag an heuk'hou trenz a gemeront evit ober brezel d'ar religion

3° Da rei da anaout d'ar bobl labouroù danjerus ar zonetenn all pa vez anat, evel ma vez alies, e tenoni enn-hero tud hag a zo frammansonned

War gement-se eur skrifaner katholik a zo enn tremenmant *Le pastenr*, en deus digoret brezel a-enep ar frammansonned hag a c'halv kalonnek tud kristen ar bed da zont da ober evel-d-han.

Setu ama petra lavar a-raok distaga diouc'h he bennad-labour

« Ha ne vez ket deut an amzer da labourat stard evit diwall bel a zav kreiz an droug a greiz enn hon unan droug hag a zo oc'h hon c'hi bri hag oc'h hor laza Anez labourat er c'hrist ar Frans, hor briz, ne c'hellfe ober ken nag en em zove nag en em zavetei

« Rejomp eta a-unan holl ha galvomp d'hor skoazell an Itron Varl hag a garomp evit ma teuio ar bobl da weiet ha da anaout traoùennou talvez an ampar santel a zo o lakaat en Frans

« Diskouezomp pegen fell a ar republikaned-zo da ober enn amzer-ma an desmadrez ar rivin hag an torfedou stank a rankomp da c'houzanv enn hu fenz

« Ma ha male oraz en ober ar c'helc'h enn-dro da dad-gwa eur vreurez. ken dangerus ha ma ez eo kaloud an Itron Varl

« Enn Eskop gwellan a zo ar c'harfe gwelet eur vandenn vevenn ha ki sie pen ail dispount a skaat hep paouez a rak damdagad ar bed, fallagrez ar frammansonnez. ha deuz digoret ho rouejou evit koll an tud e pevar-e horn an douar

« Beleien ha kristenien, pa z omp galvet, respountomp ha labouromp »

« Goulenn a ran vez, eme ar ganalen sikour digant ar merc'hed hag ar mammou, ker kalounek ha ker aard ho feiz pa vez bazo da ober ar mad. Pinvez hor benz eta e teuiot, gant nerz ho c'haloun da rei skoaz d'e-omp war gement-se

« Pep den a skuant hag a volontez vad a dlefe enn ho tro hag enn-dro d'ezhan beza evel eun abostol al labour nevez-se a zigor

« Ewit an dra-ze, petra a zo da ober ?

Setu ama

1° Studia ar frammansonnerez a zo bet ankonnac'heat kaoz re-bell a zo gaut ar gristenien,

2° Dastum kemou-mad a war-benn ar vreurien fall-ze. ho lenn hag ivez ho rei da lenn d'an dud enn oro ha pa c'hellet ho rei d'ezho evit netra ,

3° E kement droug a c'hoarvez d'skonez d'an holl e leu ar penn kenta euz an drouk-se eus a vreurez ar frammansonned

Evel a zo lavaret a-raok ar frammansonned herio a zo hep-kou e penn gouarnamant ar Republik Hi eo a zo pemp ploaz zo oc'h ober goab enn an hol elektourien, a gasont evel gant ar baz.

An droug ho deuz c'hoant da ober a reont bremañ heb aoun rak kaoz e-bed a-enep kement a zo mar a-eneb an Itron, a-eneb ar vugale, a-eneb ho zadou hag ho mammou kristen

Red eo diskouez eta an ti ar frammansonned. labourerien ar revolusion, pe glaskont netra nemet ober drouk e ar bed-hon distruja ha d'skar ar religion katholik

A-eneb breurez ar frammansonned breurez miliget pep droug ha pep fazagnez savomp eur vreurez nevez breurez *frammansonned ar mad*

Feurioù Departamant ar Finistèr

LAKAAT DEPOUEZ EN HE LENN

*Ar stereden * a zerk ar Feurioù appelet*

Meurs 63 foariou er vlez 1 Locquirec. — 3 Brest Pont-Kergat Lazer Servez, Traouez-Porzay Brest, Guipelavern 6 Pont-Aven. Ar Pontou Saint-Thegonnec 7 Ergué-Gabéric Folgoat, Daoulas Lanhouarneau Lanmeur 8 Pont-l'Abbé 10 Brest-Neyez 11 Guiscriff Arzano Montroulez — 14 Ar Faou Pleyben Cozé-Castel Pennenez Guimiliau Lannilis 15 Landerneau 17 Castellin Scaer, Landivisiau Plougonven 19 Plounour-Lanvern Kerlaz, Hanvec 20 Quimperlé Lanmeur 17 Douarnenez Guiclan — 23 Pleyber-Christ 29 Rosporden 30 Pont-Croix Carhaix, Plougerne Plomeur Plozévet 31 Lesneven 24 Pleyber-Christ, Ar Relec 25 Commana 26 Crozon Huelgoat 27 Gouesnou. Berven. Ar Drenec — 28 Langolen. Lampaul 31 Landaban, Plogastel-Saint Jermen Plogonnec, Lac, Kemperle Lesbeten

MELEIEN AN ESKOPTI.

An aotrou Hingant, persoun-kanton Elliant, chaloni a enor eskopti Gwened, a zo maro er zizun dremenet.

An aotrou Stephan, missioner enn Afrik a zo maro ivez e Pont-'n-Abad.

Eur frer euz ar skoliou krist̃en a ioa enn eur gear vraz o vont dre ar ru. War ar pez a c'halver e gallek *trottoir* An trottoir-ma n'oa ket ledan a-walc'h evit daou zen skouz oc'h-skouz da dremen.

Enn aotrou republikan a zired enn enn taol, dirak ar frer enn arz m̃ret out-han da vont gant he hent

Ar frer a lavar d'ezhan

Ar vadeiez ho pefe, mar plij, d'am lezel da dremen ?

— Ne, eme ar republikan, *ne roan ket a blas da eur penn-houc'h*

Mad, *me a ro, aotrou*, a lavar ar frer o tenna he dok hag o vont dre greiz ar ru.

Ar republikan paket er zac'h, ne lavaraz ger mui.

Eur gwall-deod a vaouez a lavare da eur vignonez d'ezhi

— Enn deiz-all heb gouzout d'in, em boa toullet va zeod beteg ar goad gant enn taol dant, enn eur gaozeal.

— Poan am meuz o kredi, eme he mignonnez, rak ma vije bet gwir e vjac'h brema maro ampoëzonnet

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA, AR SKOL DAN FORS,
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall eur pried fall, enn tud fall: ar ar c'henta eus an dud difeiz hag an divèza eus a dud ho vro.

Eüe ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall, ar vro a telo da goll

(Lenar eun Eskob a komz eus a lezen-skol Ferry).

TREDE NOSVEZ.

AR SKOL LAIK PE AR SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ionn Gabaer — Ha piou a baeo ar c'hresk-zef

Herve Beemeur Piou, Ionn ? Ar barizaned, na petrata ! hag enn ho zouez toulou ha mammou ar vugale. Ar c'hresk-ze a gouezo war an tas ioual a basont

Jerom Kur E Lyon e c'hoarvez evel e Paris. Ar skouou eno, abaoue ma'z eo kaset kuit ar frèred hag ar seurezed, a gonst moioc'h evit a-raok 344.899 lur

Er c'hearioù-ai eo ar memez tra.

Dioc'h an daolen a zo ama war-lerc'h e vezo gwelet, ure gant, o kemeret ar pez a baer er skoliou. an oll skoi dre e-ben, petra gonst beb bloaz skol eur bugel e tiez ar frèred hag ar seurezed, hag e tiez ar vistri-skol laik

An daolen a zo ama a zo great evit pemzek kear euz a Frans, kemeret e pep korn anezhi, ama hag a-hont.

Petra baer beb bloaz evit skol eur bugal.

E tiez ar frèred hag ar seurezed.	E tiez ar vistri-skol laik.	Hano ar c'hearioù.
101. 90 s. 0/0	21 . 44 s 0/0	Bèziers.
10 5·	46 66	Lodève.
12 51	50 »»	Valence (Isère).
12 85	25 70	Luneville
13 18	20 78	Boulogne.
14 05	20 65	Hoanne.
14 23	29 78	Grenoble.
14 43	39 29	Sant-Etienne.
23 »»	50 »»	Lille.
14 50	60 »»	Lunel.
16 17	61 60	Le Hâvre.
11 »»	75 »»	Toulouse.
15 »»	00 »»	Nérac
10 »»	00 »»	Puy Laurent (Tarn)
17 21	1'15 23	St-Amour (Jura).

Nemet da vpoch e ve an dud, e welfe skoazt brema, eo skolion ar frered hag ar seurezed a zo ar re welta, ha c'hoaz ouspenn ar re wella-marc'had

Daou dra ker mad a laka an tadou hag ar mammou. er c'hearioù braz hag er re-vihan. da gas ho bugale da skouou libr ar frered hag ar seurezed, kentoc'h eget d'ar skouou laik

Ar frammasonned a wel brao an dra-zo hag evelato. ure ar goummar a zo enn bò c'hoaz. ne banuezont da lavaret ne buj tamm ar skouou libr d'ar bobl

Den e-bed ne gred anezho, ha konlz a ve d'ezho digèri ho gwaon bremaz da glask kranchal pe duffal oc'h an heol evit monga he sklerijon.

Ar skouou laik a zo bet savet. prouvet eo bet a-raok evit ober euz ar vugale tud difeiz ha direoll, evit ober anezho torfetourien d vezatoc'h. traou ha ne grelint nag e Done nag e diaoul

M'am bije bet c'hoant, amezeien, em buje gellet prouv ouspenn d e-boc'h, dre chifrou. n'eus bro er bed (Frans epad ar revolusion vraz, ar Russi hag an Italy, ha ne defe ket bet kaoz a boan hag a zrouk da c'honzany e pep giz, abaoue m'eo bet savet enn-ho ar skolion laik hep Doue.

Ar Merer G MLLN

Kemper, moullet gant AR. DE KERANGAL.

MAOUNTEKVED BLOAVEZ. (N° 30) AR ZADORN, 8 A VEURS 1884.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRESTENIEN, AR GWIR VRETOUNED

PRIS AR GAZETEN, HER BLOAZ
Ar Finister . . .
Ar Skrivilam. . . } 2 scoud.
Costes-ar-Nord . .
Ar rest eus ar Frans 3 fur
Ar brasa all evel gwer ar post.

N'eus kon Maestr, na kon Roue
nemet hor Salver Jesuz, Doue.

An holl boscmantou a dle bout graet da Ferdinand ar Gualen, d'ar Gerent DE BERANTAIS, ent-lan.
Direnkan kaer e vo bout hanvet brevilhou an holl servijou dre lakaat war ar gazeten

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE (ANC. CHARLES-BAYLLIÈRE), A PARIS
est seule chargée de recevoir les annonces

AR BLE.

KLEA a rear ar re en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz ganti-hi, d'he rei da lenn ennhi dro d'ezho. d'ho c'hrenti. d'ho magnounnid, d'ho amezeien, ha dreist ar re nit, d'ar re anezho a anavezont ervat hetza republikaned. Eur republikan mar en deus skiant c'houi a c'helt, eun deiz pe zeiz, gwelet ar wirionez he pareo doc'h he gignoud.

Kemper, 8 a viz meurz 1884.

LIZER
Hon Tad Santel ar Pab Leon XIII, da holl Eskibien Frans.

Hon Tad Santel ar Pab en deus skrifet, an 8 eiz a viz c'houevrour ent ar zer da holl Eskibien Frans. Ec lizer-ze a vezo lakeat lod anezhan ama war ber'h hon Tad Santel a zell oc'h stad ar religion katholik e Frans, hag rez oc'h kement a ra ar c'houarnamant d'an Ilis

Ar Pab, da genta, a lavar e berr-gomzou, kaer ha gwir petra e deuz great an Ilis katholik e Frans dindan ar Rouaed-kor

Dindan Klovis emb-z-han ar Frans a zo bet hedezet he deiz da veza merc'hed hena an Ilis hag eo bet evel soudard ar gwir Doue e pevar-c'horn ar bed ha dreist-holl er Sao-Heol. Ar Pap Innocent, trede eus an hano en deuz embannet hael e voa ar Frans ar vro mui-karet gant he galoun O komz eus ar Frans, ar Pap Gregor IX a skrife enn he lizer da zant Louz e voa ar vro a zo liberte an Ilis ber enn-hi aze. Leon X II he-unan, a anavez d'ezi ar bed e ne deuz ar Frans e-kreiz he brasa diarerch manket a feiz na peil nag bod bukoez »

Ar c'hloar vraz ma eus an amzer dremenet a lugas da zivezi, o tak dandalagad an Tad Santel taolen dentu ha leun a gaon eus an amzer zo bremañ taolen so hag a zisklouez e liaken hor bro hag adrasted an dud enn-hi, dre ma oaken ar religion, o choum heb harp digant ar c'houarnamant.

Ar gouel a zo gwir ha kalet

Goude-ze hon Tad Santel a stag gant skolion ar vugale Ha geleonon hag he c'hourc'hemennou diwar ho fenn d'ar gerent a zo ker sklear ha kement a-enep skol Ferry ma ve lavet d'hon tamo ma choumfemp hep ho re da vont d'an dud, gor evit ger

« Drest kement-zo bugale kerent kristen a dle « bout a-vihanik desket d'ezho kalenn adurez ar « feiz Ne ve gellet ouzhken sevel mad ar vugale, « ma laosiet er meaz ar religion hab he desku « d'ezho. Ar religion desket d'ar bugel bihan, a « zispar anezhan da zont da veza den gwirion ha « buanoc'h. Kiask sevel bugale hep religion a ve, « e gwirionez, kaout c'hoant e vent neuze pa vea « hano eus an devezioun e-kever Doue An hini-ze, « hent ar gano, a ve d'ar vugale enn eun oad kou « teuer an hini neuna evit ho c'has da goll, o « veza ma tigorfe dor an ifern enn ho unvon, dre « ma serrfe dor ar feiz enn hi Red eo eta d'an « tadou ha d'ar mammou a zo dle da veza hanvet « kristenien red e d'ezho bevañ hepred ha la- « kaat evez mar, ev ma vezo desket ar religion « d'ho vugale deut enn oad da vont d'ar skol Red « eo ne gleve na ne reskfe ar vugale er skol, ne- « tra a gemero a ve a-enep ar feiz hag ar vuez « vad An aked ze da zeve mad ho bugale a zo « d'ar gerent un tezon great d'ezho gant Doue, « tezon hag a zo sklrifet enn ho c'haloun hag enn « ho c'houstiañs. ha ne ve gellet mont enn ne-e- « nep. hep péc'hi.

« An Ilis lakea da virout ha da renka ar feiz, « pa n'hen da her ket enn he bez, hag herves « ma e deuz bet ar ga roud digan, Doue en deuz- « hi savet an Ilis a dle gervel an holl bronou d'ar « vonez kristen hag a zo he dever evesaat piz « ha gant aked oc'h kement a reskfer d'ar vugale « a zo dindan he c'harg Dre-ze an Ilis e deuz « koondaonet dirak an holl ar skolion hanvet « mirf pe neutr hag e deuz lies a wech kelen- « net an tadou a famill da veza evesaat hepred, « ha mui ma c'hellont, e-kever enn dra ker bras « hag an deskadurez kristen »

Goude lavaret an dra-ze, an Tad Santel a sell e

MELEIEN AN ESKOPTI.

An aotrou Hingant, personn-kanton Elliant, chaloui a enor eskopti Gwened. a zo maro er zizun dremenet.

An aotrou Stéphan. missioner enn Afrik a zo maro iwez e Pont-n-Abad.

Eur frér euz ar skolioù kristen a ioa enn eur gear vraz o vont dre ar ru, war ar pez a c'halver e gaidek trottoir An trottoir-ma n'oa ket ledan a-walc'h evit daou zen skoaz-oc'h-skoaz da dremen

Enn aotrou republikan a zired, enn enn taol, dirak ar frér, enn aviz mirel oul-han da vont gant he hent.

Ar frér a lavar d'ezhan

Ar vadelez no pefe, mar plij, d'am lezal da dremen ?

— Me, eme ar republikan, *ne vouk ket a bizz* da eur penn-houc'h.

- Mad. *me a ro*, *aotrou*, a lavar ar frér, o teunna he dok hag o vont dre greiz ar ru.

Ar republikan, pakat er zac'h, ne lavaraz gur mik

Eur gwall-dead a vaonez a lavare da eur vugaouez d'ezhi

— Enn deiz-all. heb gouzout d'in em boa toullet va zeod beleg ar goad gant enn taol dant, enn eur gaozeal

— Poan am meuz o kredi, eme he mignonnez. rak ma vije bet gwir o vijac'h brema maro ampoëzonnet

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT NETRA AR SKOL DRE FORS.

AR SKOL LAIK

HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

> Ar bugel hep Doue a vezo eur map kall eur priedfall, enn tad fall: ar ar c'hemia euz an dud difeiz, hag an divèza euz a dud ne vezo...
>
> Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall. ar vro a lelo da goll.
>
> (*Lizerr enn Eskob o Kemia euz a lèzen-skol Ferry.*)

TREDE NOSVEZ.

AR SKOL LAIK PE AR SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Iann Gubaer — Ha pion a baeo ar c'hresk-zet?

Herve Bommeur Piou Iano ? Ar barizianed, na petrana ? hag enn ho zouez tadou ha mammou ar vugale. Ar c'hresk-ze a gouezo war an tammou-all a baeont.

Jerom Fur — E Lyon e c'hoarvez evel e Paris. Ar skolioù eno abaoue ma z eo kaset kuit ar frérad hag ar seurezed a gonsi muioc'h evit a-raok 344,899 iur

Er c'hearioù-all eo ar memez tra.

Dioc'h an daolen a zo ama war-erc'h e vezo gwenet, dre gant, o kemeret ar pez a baer er skolioù. an eil skol dre e-ben, petra gonsi beb bloaz skol eur bugel e tiez ar frérad hag ar seurezed, hag e tiez ar vistri-skol laïk

An daolen a zo ama a zo great evit pemzek kear euz a Frans, kemeret e pep korn anezhi, ama hag a-hont.

Petra baer beb bloaz evit skol eur bugel.

E tiez ar frérad hag ar seurezed.		E tiez ar vistri-skol laïk		Hano ar c'hearioù.
10	90 s. 0/0	21 l. 44 s. 0/0		Beziers.
10	51	40	66	Lodéve.
12	51	50	»	Valence (Isère).
12	85	25	70	Lunéville.
13	18	29	78	Montpellier.
14	05	22	65	Roanne.
14	23	29	76	Grenoble.
14	43	39	29	Saint-Etienne.
25	»	50	»	Lille
14	50	60	»	Lunel
16	17	61	60	Le Hâvre.
11	»	75	»	Toulouse
15	»	90	»	Nérac
10	»	100	»	Puy Laurent (Tarn)
17	21	105	33	St-Amour (Jura).

Nemet ma-poch e vo an dud, e wel ot sklear brema. eo skolioù ar frered hag ar seurezeil a zo ar re wella, ha c'houz ouspenn ar re wella-marc'had

Daou dra ker mad a laka an tadou hag ar mammou, er c'hearioù braz hag er re-vihan, da gas ho bugale da skolioù hèr ar frered hag ar seurezed, kentoc'h eget d'ar skolioù laïk

Ar frammsonned a wel brao an dra-ze. hag evelato. dre ar gounnar a zo enn ho c'horf. ne baouezont da lavaret ne blij tamm ar skolioù dre d'ar bobl

Den e-bed no gred anezho, ha koulz a ve d'ezho n'gèri ho gnaou bennuz da glask kranchat pe duffal oc'h an heol evit mouga he skleryen

Ar skolioù laïk a zo bet savet prouvet eo bet a-raok. ev . ober euz ar vugale nd difeiz ha d roll. evit ober anezho torfetourien divezatoc'h Iraou ha ne gredint nag e Doue nag e diaoul

M am bije bet c'hoant, amezeien, em bije gellet prouvi ouspenn d'e-hoc'h, dre ch froa n'eus bro er bed (Frans epad ar revolusion vraz. ar Russi hag an Itali). ha ne defe ket bet kalz a boan hag a zrouk da c'houzanv e pep giz, abaoue m eo bet savet enn-ho ar skolioù laïk hep Doue.

Ar Mever G MILIN

Kemper. stoudiet gant An. DE KERANGAL

NAOUNTERVED BLOAVEZ. (№ 40) AR SADORN, 8 A VEURE 1884

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN. AR GWIR VRETOUNED

PRIS AR GAZETEN BED HOAL.
Ar Feiz ha Breiz ... 2 lur
Ar Vretoun ... 1 lur
Gwelit-ze-Furd ...
Ar rest eus ar Frans ... 2 lur
Ar bed a-bezh ... 2 lur 50 pe 3 lur

N'eus hon Mestr, na hon Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl kemmadurez a dle bezan graet da kaset pe pasket, d'ar Redaktor pe d'ar Merour, hep dale.

Diwallomp hon a vije kaset kevrinidou an holl gevridou da bokaat war ar gont.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Casimir-Delavigne, à Paris est seule chargée de recevoir les annonces.

AR HLEH

HLIA a vrar ar re ez em gar ar gazeten Feiz ha Breiz gant ho d'he rei da lenn enn dro d'ezho d'ho c'herent d'ho meignoned d'ho emezien ha dreist ar re all, d'ar re anezho a anavezont evit bezan republikaned Eur republikan, mar en deus skiant e kred a c'hell eun den pe zoaz, gwelet ar wirioned ha pareo doc'h he glenved

Kemper, 6 a viz mezeven 1884.

LIZER
Hon Tad Santel ar Pab, Leon XIII,
da holl Ezhtoien Frans

Hon Tad Santel ar Pab en deus skrifet, an 8 mis a viz c'houevreur eul lizer da holl Ezh bien Frans P ...zer-ze a vezo ukeat sul anezhan ama war lerc'h hon Tad Santel a zell oc'h stad ar religion gatholik e Frans, hag evez oc'h kement a ra ar c'houarnamant d'an Iliz

Ar Pab, da genta, a lavar e berr-gomzou kaer ha gwir petra e deuz great an Iliz katholik e Frans d'ondan ar Rouesel-kot

Dondan Kloris emañ-han ar Frans a zo bet badezet ha deut da vezan merc'h henaj an Iliz ben en eo bet evel soudard ar gwir Doue e pevar-c'horn ar bed ha dreist-holl er Sao-Heol Ar Pap Innocent, tredek eus ar hano, en deuz embannet huel a voa ar Frans ar vro mouk-kare gant he galoun O komz eus ar Frans ar Pap Gregor IX a skrife enn he zer da zant Loez e voa ar vro a zo diberz an Iliz neo enn-hi atao Leon XIII he-unan, a anavez dirak ar bed e oa deuz ar Frans, e-kreiz he brasa dizurch, manket a feiz, na pell nag holl bukoaz »

Ar c'hloar vraz za eus an amzer dremenet a zigas da zivesa dirak daoulagad an Tad Santel soken deuzal ha leun a gaon eus an amzer zo bremañ, soken eo hag a ziskouez e tisken hor bro hag eñ-mañ ed an oud enn-hi dre ma tisken ar religion, o choum beb harp digant ar c'houarnamant.

Ar gwiriel a zo gwir ha kaset

Goude ze hon Tad Santel a stag gant skouer ar vugale He galennou hag he c'hourc hemennoù dawar ho feun d'ar gerent a zo ker sklear ha kement a-enep skol Ferry ma ve sez h d'hon tamall ma choumkemp hep ho rei da ... sont d'an dud ger evit ger

« Dreist kement-zo, bugale kerent kristen a dle « beza a-vrik desket d'ezho kalonnadurez ar « feiz Ne ve gellet birviken sevel mad ar vugale, « ma laosfet er mesk ar religion, heb he desku « d'ezho Ar religion desket d'ar bugel bihan, a « espont anezhan da zont da veza den gwirionk ha « buanoc'h klask neve bugale hep religion a ve, « e gwirionez kaout c'hoant e vent neuze pa vez « hanv eus an devezhou e-kever Doue An heol-se, « heol ar galon a ve d'ar vugale enn eun oad kea « teuer an heol-renna ez ho c'has da gouil, o « veza ma tigorfe dor an difenz enn ho enebou, dre « ma serrfe dor ar feiz enn-ho Red eo eta d'an « tadou ha d'ar mammou a zo den da veza hanvet « kristenien red eo d'ezho *berzin* bepred ha la- « kaat evez mad evit ma vezo deskel ar religion « d'ho bugale eut enn oad da vont d'ar skol Red « eo ne glevfe na ne zeskfe ar vugale er skol ne- « ta a gement a ve a-enep ar feiz hag ar vuez « vad An aked ze da zevel mad ho bugale a zo « d'ar gerent eul lezen great d'ezho gant Doue, « lezen hag a zo skrifet enn ho c'haloun hag enn « ho c'housk-anz ha ne ve gellet mont ennt he-e- « nep hep pec'hi

« An Iliz lakeat da vrel ha da rentañ ar feiz, « pa n'hen dalc'her ket enn he benz hag herves « ma e deuz bet ar galoud digant Doue en deuz- « hi savet, an Iliz a dle gervel an hoi broiou d'ar « wirioned kristen hag a zo he devez evesaat pez « ha gant aked oc'h kement a zesker d'ar vugale « a zo dindan he c'harg Dre-ze, an Iliz e deuz « koundaonet dirak an holl ar skolioù hanvet « mirt pe *neutre* hag e deuz, lez a weach, kolen- « net an tadou a famm da veza evesaat bepred, « ha muia ma c'hellint, e-kever eun dra ker benn « hag an deskadurez kristen. »

Goude lavaret an dra-ze an Tad Santel a zell e

pe zaero e vez etre-e-ho an Iliz hag ar c'houarnamant. Kas douero hera eo hag a ra red e vo maet, emo Leon XIII petra-bennag ma e vez dare dud hag a garfe na ve ken eur ar bera-mad ar

« Evel ma z eaz ar bed-ma daou seurt hera e
« touez an dud ar hini ar bera eiza tud ar bed, evit dan
« tom maiion an douar mad ha evit eur penn-mad-
« amzer hag ar hera eiza tud ar religion evit ho
« c'has d'an eurusted da vare gwenvidik ha peur-
« badus an nen evit pehan ini bet Krouet —
« evel-se mar ez eaz dare c'hallond hag a die
« plega ho dare da lezen Doue hag an natur An
« dare c'hallond-ze ho deaz bet ho dare. pep
« hini enn he ez kaeg da zigas ar pez a zo lakaet
« d'ezho Rep tro eta ma vez kaer da lakaat reu
« eiza an dare c'hallond pe reiz unan dra pe evit
« eun-all-bennag nemeur eo red evit mad an holl,
« nc'h en em glorfen. hag e ve peoc'h hag unson
« etre-e-ho

« E-kaer'h anavo pa vez bevet. e sav rak-
« tal bec'hamant ha heflusk e pep kaer'h e-touez
« an dud hag an Iliz e deaz poan meure,
« hag ar c'houarnamant a vez diez d'ezhan
« Ha seiu perak pa vez bet skiant reiun da reiz
« pep tra dre skrid eiza gallond an Iliz ha gal
« kaad ar c'houarnamant mad an holl ha pep
« kaadel a c'hoanio ma reiz dak bet savet ar
« skrid rak mar greiz vad a bep-tra an eil d'e
« gile ar vad ar re diez d'ezho nemeur dre ma en
« gleviad ha. daou evel unan

Ar vad a zo bet great d'an Iliz ha da dud hag Frans dre ar c'honkordad, skrifet etre ar Pab Pi VII ha Napoleon ar vad se a zo disanavet skiant ha gant nerz gant hon Tad Santel Leon XIII

Degas a ra da zeuj ouspenn eus ar c'heiennou en deaz roet da dud gouarnamant ar Republik dre hera an Nuser hag eus ar iuzer skiant ma eus bet pell shoase gant-han he-unan d'an Aotrou Grevy evit taman ar derc'hennou a rear d'ar religion

Goude komz eus an traou zishual ma so bet kaset kaet eus ho ziez ar wenec'h hag ar religuzed hon Tad Santel a lavar d'an Eskibien evel-hen

« Ne c'hellac'h ni met h ra ouel war skiant ar re
« liuzied hag eveia hoc'h eaz great kemenat a zon
« ann ho kalon evit ma rei ma rejo forbanet. hag
« bena bet diwezat ar re ho deo great kement a
« vad d'an Iliz ha d'ar dud ar bed Brema c'hoan
« kement ha ma lec'h ar brezounou al liberte gan-e-
« hoc'h e skiant hoc'h holl skiant hag e trot ho
« spered da rei d'ar vagale ar mana ganamant a
« c'hellit evit ma vezint savet mad hag herrez ar
« feiz kristen Wa an dra se he weark ma kaer
« tro e tishoumet atao peger fall eo d'ar c'houar-
« namant ha pegement a hini a ra eul-han he-
« unan en em zevel da ober kement d'an Iliz

« Dre ar pez a ri evel-se, ema e-bet n'en deve
« ne aleh d'ho tamall na da lavarat e sellet, ec'h
« eualc'h ec'h ar c'houarnamant, nc'h traou ar bed
« evel an dud-all rak pa vez hano eus a Zoue
« hag eus he ener pa vez hano eus a galvadeg
« an eunon labaut e rak da vont da gell dever
« hag a zo he deliou ha ra eiaez hag harp
« d'ezhe

Kan mir zoitaga deoc'h he lezer hon Tad Santel a skrif d'ar gristenien gallekiz

« Red ha red dreist pep tra eo e ve unan ho-
« lonieu an dud hag ho labour Ar re a zo a-esmp
« d-esmp da c'hoantaout, e gwirionez, netra e-keit
« kement ha gwelet a an em glevfe kat ar galva-
« lided etre-e-ho Ar re ma eta a die kompren an
« eo. evit ho brasa mad mared na ve an distera
« dizunvaniez etre-e-ho Sioa a dleout da ganet
« atao eur a lavar Jezus-Krist *pep renantiez a*
« *zo bre..ei etre an dud ren-ha. a reio da gell.*
« Evit bezan a-unan holl mar d-eo red remoue
« d'hor meuzou ha da varn hor spered. remou-
« zomp a zoul-fraok hag a gwean vad evit inte-
« rest ha mad an hol Ar skrilennerien ar re a
« ra kerrou ha kaseiennou a die lakaat ho loun
« evit ma vezo an holl spered a-unan evel-se a
« pep tra Pep hini a die kaout gwelioc'h mad an
« holl evit he vad he-unan ra z leuniel ha ra
« harpout eun ar skrilennerien ar ai laboured a
« ai d'gared ez a mad ar gristenien Ni reglen
« hag ho meno a ve lezu perga gant karanlez
« d'ho Eskibien. lakaat gant ar Spered Santel da
« c'houarn ol a Ilouz Ho re-pet a dleout eun ho
« galloud ha c'houm beb skor netra hag a ve a-
« zoerb ho bolouzar rak er bevel a rear evit de-
« fenn ar religion, an Eskibien a zo ar pennou a
« rank ar gristenien mont d'ho heul »

An Tad Santel a zistag, war ar c'houlzou devenn-ma

« E kemenel hor beza lavaret d'e-hoc'h beleg-
« hen anavezet Brudeur Venerabl. karantez eun
« tad hag an denerez. pez vez hor beaz evit holl
« dud ar Fran kreiz-kristel a reomp e teuio an
« desiou-ze eus a vrasa skiel hor c'haloun da
« graska ha da sturia ennou ar pevar'h a zo red a
« ve etre ar Frans hag ar Pab peoc'h hag unson
« a zo bet ev'n ho, a prib amzer ar pezan kreiz
« eus a vadou beza ha dianer »

LAZENN

AN AOTROU ER SKOF A GEMPER HAG A LEON

Ha Bannedourien-Kerne

Eve Kerzu ar bloaz 1881.

DON ANSELM NOUVEL

Eur a fri sant Kreiz eus ar vamm remarc'h e honor memorc'h Mestr Anzelm, hag e vez ar gerzin resiliou dre c'hras Doue hag hon Tad Santel ar Pab. Eskop a Kemper hag a Leon,

d'ann dud e chz ha d'ar greatouriou fidèl eur hon eskopti, enkrad ha kreanet ann hor Salver Jezus-Krist

Hor Breudeur kar, n'eus ket c'hoaz pell an eur ma oamp oll breutaus ar bed gwall. pa oamp bet ar c'hrist eskop da vont hep pehar bihan da zaoulina dirak ti Jezus-Krist ha da c'houlenn digantha he vennos ebostolik hag he gumaliou a dud. Ezom tant pennoz a so chuet ann hor c'halonn pa ann bet ann eur da vont digemeret gant ar Pab Amzik ha gwelet Leun XIII evit lakaat hon a-raok pep eskop. hag he tadorist karantezus a ro ma he mare d'ann eur. Ezom he gwiriou ar bed an dra gwella hon eus da Jezus Krist ha gwelet hetza bet he vennos e kaver Mestr ha Roue ann oll hag e vez urzuet hi noaz d'he rakout ann he ennemmou ha da gemeret pare ann he zrahgalion hag ann he oabl. da c'hortoz ma c'houezo ar c'hloar var he voelouriou ar pos a ervez var skeud pe zivesad

Hor Breudeur kar, c'hoant on ouz ar galvadurou ma a laoskas da startaat ann he kalvarnou kristen ar garanted hag ar sentidigez a vagnis a dlent da gaout evit ann ilis

Ezo Doue hag ann dud emb ann abostol sant Paul. a ra eus nemed eunn hostourer Jezus-Krist Ken kerzet ar marilen abostol Jezus Krist hag ann ilis ne rouent ezhed eunn Jezus Krist ro ar pinig hag ann ilis ar bed hag ar pinig hag ar c'hrist ar a go ker stag ann e vez egile da vaez ar pinig ha kerz ann dro kaerder ha ne dro ann ilis. ha gerz Jezus kriz a grog ean var ze hob skuiz ha vez da vempruz nevez. Perlez ann ilis a gendalc'h da ober var ann douar labour hor Salver ann eur c'hloaziia Doue hag ann eur savetei ann oaoun

Gant Jezus Krist ha dre Jezus Krist an ilis a ro glouar da Zoue Ne oberi he drugarekaat hag he vezik a ra evel ma tle kerz ober. Drugarekat ha mouliet gant ar gwenedourien kriz a ra d'ezhan dre Jezus Krist ha dre ar marti ann he c'houd Salver ar bedenn a doue varnomp he c'hraouen. ha pana a ra d'he pinig ar bara dilest d'hor pec'hejou O lakaat he daoulagad da oberi Doue d'he ren d'he heuli ha da ober pinigou a vuan gant Jezus-Krist, ann ilis a ra ar marilen amser pa ann eur hag ar pinigidi ann douar Ne c'hoarvezomp het Hor Breudeur Kar o tegas da song d'ober ha var ar pez a ra ann ilis hiziviken ha lap kaer ann douz ann rapart dre he oberiou vadel ann offrans a ra ar pec'hed da Zoue ar brizh hag ar blanez a a ne kargot da heuli ann hano ann heil. c'hoant on hedit het ann-nik'h ha ne c'hellel het kriz ebo pesk skuiz ann da ne ve mad e ve ann kerzhag o kaoz hob skuiz ann ilis ann Autrou Doue Evit gobr troum ar klaskerionnou a so ker stank h ra e ve kriz var vouz h ann e ve dalc'h mad da Zoue merkou a garanted hag a respet Pedomp ann ilis a gaz evit ann-dro ann a gollout kriz ar bed, varnn hon ann Autrou Doue, hag ann ec'h en em gav assamblez ganthe divinn hag hizivadennou ar re a so en em zevotet er c'houenchou da ober pinigou. O vez egile ober var ann douar ar re-ma ne houzoukont da c'houlenn pardoun digant Kaouz Jezus evit pec'hejou ar bed ha der ho kaignadenn e pareont ar bara kriz d'ar c'hloarion full a volonte hon ober ervez dirak hon doumagted Ne lak ouzz e ve her kouskarez ann dud dizrist a ranp ar c'houeachou da nep a implij he holl amzer evit gloar Doue a denn varzhan kaouz ann dud dizrist. abalamour ma kondition ho dizrouent ha ma ve outho da gas da benn ho kinjou fallakr

Ann ilis a labour evit selvidigez ann oaoun ann eur ouzhi d'ar bed ar gwenedourien a so bet dudiet gant Doue evit ar gounideir her ar foa hag an urz vad dre he ennemmou hag ann eur skuiz ann dro d'ezhi ar graouen a so bet merlet d'ann gaol Jezus Krist

Ann nep a zelaou ann ilis a zelaou Jezus-Krist he unan ann Krist ann nep a ra d'he hent ne gouz ket ann dreistajenn hez an devezou ar sklerjenn a vez evit diskouez ann hent d'ezhan Ken eur gaz he c'hoalet da hirvoud ann Iroaz d'ann hoil hudlon, hor Salver a lavaras e vije ganthe he-zeh fin ar bed Skleur ne vez ket ann ebostol hebken a ra var da gaout ehoan degantha, mez c'houz ar re a zo dre ho fiz ha hezo galvet da c'houzout ann ilis var ho lez h

r Eur pennad all diandorn penn

Hanes ! Ghanes !

An deiz c'hoar ar ganez ar gantonn I I ouvrez ann an 8 ann a viz c'hoanvezer 1894, a ann e penn ar gantonn e ha ken vihan. La Croix evit da-zonjal d'an dud pegemmus a so evit gounideir ar gouarnamanchou ganet dezan ar revolusionn da gouarnamant ar gwir Roue ar re-ma ho deuz superet ann hanat peuh Frans e peb kuzul a so bet ganet ar superet he ann hanat he-unan

Ha ar gwenedourien a hoar a ve klask ann oaoun an gwir hervez ann ha da ziazez da hanat eur Roue epad pevarzek kant vlez an devezou ann ar c'hoill ann hanat a oaoun ann ar-hoc'h a gresk, epad regnet roue gan gouarnamant Napoleon III ha gouarnamant ar Republik ha hervez

Goude-ze peuh pouez hon da vout evit republikaned ne d'ez mennet gouez ann ho gwenn dezarbenn ar Roue pe ar Rouanez. hanaz ha dezarbenn kemmet ira tal-all a so bet graet ann ho anaoz

Sten ann hevnez petra laver ann devezou diwezh ann, ar ganteu gwiriet la Croix ar Groaz

Ann dra a so — labourup ez pourvidi hevi — hag a hevel ar c'hant, a ra levenez kaer en an oaoz hevi hag he dud en drouz eur c'haouz da

Digitized by Google

bourmen bag a zavar o faleur fank enn eur dremen ac'h be amezek ac brest gwennek e-bed gweiit kol. pa gemm a zo eiro an diod-ze war he droad ha me em c'harroz

Ar re hor c'hlev, diskuited-al' a sitak ho daouarn a-ar pinvidik ha d'he lakaisien

An dra-ma eo ar c'hoz a zo drema.

Er bloaz 1854 gouarnamant *Napoleon III* evit beza braz ha choum a lavare, kredet neb a garo — hep kresk an taillou war ar bobl e Frans a zonjaz goulenn *340 milion* da bresta digant an dud.

An dud a roaz he c'houlen d'ezhan.

Brao ! brao ! eme ar bobl.

Er bloaz 1855. deut kouraj d'ezhan o krevet ar bobl, gouarnamant Napoleon IaI a gavaz e c'heije beza brasoc'h, o c'houlenn muioc'h, hag hen ha goulenn *1 miliard 300 milion*

Brao ! brao !

Setu prestet *2 miliard 140 milion* — hep diner kresk d'ar bobl war he da lou Kredit !

Eun tammik eban d'an arc'hant brema. Hoz, er bloaz 1859, ev. gaoud laerez ar Pab bag ober euz an Ital eur vro ker krev hag ar Frans da veza enn he enep, gouarnamant Napoleon III a c'houlennas presta adarre *850 milion*, ha zao enn hent da vont *dre ar pod* enn Ital

Brao brao

A zo prestet brema *2 miliard 990 milion*

Er bloaz 1862 gouarnaman Napoleon III, o weiet en don-zomm na gresk ar burzudon a zao dwar an arc'hant prestet, a c'houlenn adarre tost da enn tanter ar miliard *402 milion*

Brao brao

A zo *2 miliard 893 milion prestet*

Goude neoa vloaz, gouarnamant Napoleon III. evit beva en doare a blije kement a-r bobl, a lavaraz e kemerche digant-han ar gwenneien en doa espernet evit ho gwaranti d'ezhan evel he dra, na pelra ta ha setu prestet *475 milion* er bloaz 1864

Brao ! brao !

A zo *3 miliard 568 milion* prestet.

Er bloaz 868 e voe kreskel ar zomm evit kresk ar fisiaiz e gouarnamant Napoleon IF. a gemeras evit *bombina 850 milion.*

Brao brao !

A zo *4 miliard 518 milion* e ralc'h ar prest.

Hez, gouarnamant Napoleon III en doa izomm da gaout mogeu gloar, ma voe prenet poultr ha gra. kanollion nevez hanvet *mitrailleuses* evit *4 miliard 327 milion.*

Brao ! brao !

D-eomp brema war an Brusianed-da Verlin

A zo *5 miliard 845 milion* o kount gouarnamant Napoleon III ha prestet gant-han, evit n'en dije ket ar bobl gwennek kresk e-bed war he daillou.

Ama e tigor eur gount-all, kount gouarnamant ar Republik

Ar zoudarded o tont, er bloaz 1871, euz a brizonnion ar Pruss, ar republikaned ar vsin-nevez, evo gwelet ha bez ez oa kement a fisians enn-ho hag e gouarnamant Napoleon III a c'houlennas presta *2 miliard 750 milion* Roet e voe ho goulen d'ezho avez

Brao ! brao ! a lavar ar bobl adao.

N'eus nemet ar Frans hag a ve kér krev enn ar-c'hant

A zo, lakea brema gant preston arc'hant Napoleon III *8 miliard 625 milion*

War gement-se, ar Pruss pesour en doa c'hoant da gaout he *5 miliard* hag o veza ma vanke d'ar Frans eur gwennek-bennag evit peur-echui ar zoumm-ze, e voe goulennet digant an dud. e miz gouere 1872 *4 miliard 140 milion* Hag ho roin a gaoun vad. eme bobl Frans. a ginnigaz dek gweach ar zoumm

Brao ! brao

Hag ar Pruss, man'ret, a lavaraz kenta ero ma teuin e Frans, e c'houlennin dek gweach muioc'h

A zo *12 miliard, 765 milion*

Goude an dra-ma tra vurzudaz ar Republik, eur c'houarnamant *moral*, dindan *Mac Mahon*. a gredaz e raje mad choum hep goulenn presta gwennek An dra-ze ne bajas ket d'an dud. a ziskaraz anezhan.

Er bloaz 1878, e tigor ar presta arc'hant adarre choumet a zar abaone c'houeac'h vloaz, ha setu ma voe kemeret gan. ar republikaned *440 milion*

Brao ! brao !

Ha ne d-eo ket evel-se eo gouarn ar Frans?

A zo brema *13 miliard 205 milion*

Er bloaz 1881, ar republikaned. evit gounid kaloun ar bobl dre ho labouron braz a brestaz,sioul sibouronn eur mi ardik-an. Hez ar bobl a gievaz krouz an arc'hant hag a griaz a-zouez he beun

Brao ! brao !

Ar Frans ne vezo kan bizuiken. nemet evel eur rouen bouchon-louarn da zaka pesked ar bobl, evo he c'has da rei ho mouez d'ar republikaned.

A zo *14 miliard 205 milion.*

Evit plijout muioc'h-mui d'ar bobl, evit beva eaz ha lipouz ha pasa oruz tud ar c'hargon, ar republikaned a brest, a-war c'hoari. *4 miliard*-all ha *250 milion* ouspenn digant an tiez-espern (caisses d'epargne)

Enn tez-espern ze eo e laka ar bobl he wenneien, pa na fell ket d'ar c'houarnamant presta milionou a-walc'h a gant-han.

Paotred gouarnamant ar Republik ne gemerent

arc'hant an tiez-espern-ze neoze, nemet evit ober plijadur d'ar bobl

Ar gwennaoeu espernet-se a roe kemeret e-koustianz.

Enn tiez-espern-ze ec'h en em gavaz meur a republikan ouest hag a fulvezaz d'ezho ober evel ar c'houarnamant Lavaret e voe d'ezho ne voa ket braw ar pez a reant. hag e voent diarbennet.

Braw ! braw !

A zo brema *15 miliard, 455 milion*

D'ar meurz, 12 eur a viz c'hoevrour 1886. evit lakaat kontrepouez er budjet ha kas war a-raok, evit pignat ar bobl disoignou a vije bet kavet gant-han re-vraz, a noan eur floue ma vijent bet great evit eur brezel-bennag, ar republikaned ho deus presket adarre *350 milion*.

Braw ! braw !

Hag ez eus tud c'hoaz hag a lavar eo berr an arc'hant da c'houarnamant ar Republik eme ar republikaned ? N a zo o vont da ziskouez d'ezho e kavomp *850 milion*, evel ma kaver pevar-real e godel ar paourra zo brema

Braw ! braw ! a gri ar bobl hep pennez

A zo brema enn holl *15 miliard 505 milion* dle. e *trégont cloue*, da lavaret eo. war-zro *eur milion kanter*, presket pep dervez a zo tremenet epad an dregon. vloaz-ze

Kles, mar ama, a lavar ar gazeten. n eus hano e-bed nemet euz ar presta *publik* arc'hant great gant republikaned gouarnamant ar Republik hep lavaret ger euz an arc'hant koz ho deus presket evit goarantisa ho zroiou kaoun e Tunez enn Aljer hag e Frans arc'hant koz eo lien-bez hag a zo enn *dle* vez da baea evit an amzer da zont gant hor mogale

Ama, klevit c'hoaz, eme ar gazeten arall, n eus hano ebed euz ar *mandatou* presket gant an departamantchou ha gant ar c'hommunou, evit sevel nez ar skolion kalz m get *mobilou-a* vez hag a zo *dle* ar *Frans* da baea e arc'hant gant ar bobl.

Ha m lakaiel ganeo c'hoaz arc'hant an taulou gouarn mant great gant republikaned ar c'houarnamant enn tenzor bras, louvet *Banque de France* ? Ma lakaiel gant an *diroll* ze ouspenn an arc'hant dedanet gant an dud a baea arc'hant gant an tiez-espern e ve peadra da c'holen. diou pe dair gweach. bro Frans a-bez a louzeu aour

*Eur spount eo sonjal enn eur bern dle ker braz da baea e *taillon gant ar bobl* a gri evelato

Braw ! braw

Arc'hant a zo leiz hon ... !

Pegement a zle eo enn holl ?
Iten ne c'hoar nemet Doue.

Kiask kounta an dle a deuz ar Frans brema a ve eta koll an amzer

Ar pez a zo da lavaret d'ar re a lenno ar gazetan ao n'eus bet biskoaz eur begad diskuiant e penn tud gouarnamant ar Republik. ho deus presket kemend all a arc'hant evit kaout da zispign, hep gouzout hag ar bobl a c hello paea

Pe e paeo ar bobl pe ne rain ket, ar republikaned ne reont forz arc'hant ho deuz hag eilvez int. — kemen. hag a ranker eo.

Diwar-benn ar presta arc'hant bivizikan, ez euz an lezen hag a dlefe beza great gant dion Gambr Paris. hag *aprouvet* gant pobl Frans.

An lèzen hévez-ze a ve enn-hi an tri artikl-ma, war-lerch

Art 1 — An ti braz a zo e Charenton. evel ti *Sant Anaoz*. e Kemper, a vezo great anezhan ti *Meinsir an diroll publik*, hag ar presta arc'hant a vezo great hizikén ev. ar Frans. ne c hellfo beza nemet dre an ti ver brasa e-kunez mouestou ar re zot ha diskuiant a zo enn hi-ze

Art 2 — Eur fablik paper, e kount gouarnamant ar Republik e devezo karg da rei skierijen euz ho leve d'ar re a zigaso ho arc hant.

Art 3. — Gan an tammou skierijen-ze, a-benn eur pennadik amzer, e vezo great eun tour paperbleu, ha war deg an tour-ze e vezo lakeat skeudenn eur vaouez kaer ha noaz. nemet enn-dro d ezhi *eur pez gourre pinvi* E traon an tour buez ze, da c'houchou oraz ar Republik ar bobl a vezo galvet gant eur mousk dudouz, da zont, hep ha zeut ha gou lo he gof, da heja he taon a-louez he druillon ha da grial leiz he gorsailien

Braw braw !

Bevet ar Republik

Ar vemen hag ar Bitrouillez.

Evel a gare Job. ma zad,
Obero Doue zo great mad.

Evel a gare. me garo.
Ha test a brofin Iaon Garo

Iaon Garo. potr diwar ar mez,
Barz an ti-heol vas enn dervez

Barz an dis heol, skeud enn derven
Ha sitrouillez enn he gichen.

Ha sitrouillez enn he gichen.
Ken teo peb-hini hag he benn

Hag ar sitrouillez ker kaer,
Diwanet war delion distar

Ha war an derven vraz-tikiz,
Tammo miez hiaul vel he viz.

— Petra e sonje eme-z-han,
An neb enn deuz great kement-man ?

Ma n dije bet va c'huzuilet,
Eun our gz-all en dije gret

Me m bije lakot froez dister
Da zwan war ann delion berrs.

Ha war an dero bras ive,
Ar stronilez zere out-be.

Doue Krouer, hag hen ker fur,
Aman faziaS, me zo sur

Laro r person 'vel a garo.
Trec'het eo Doue gant Garo

Ha lannik neuze da ganan.
N eo deus den skuant evel-t-han

Bab me Garo. re a spered
A barz an deo da chom kousket

Setu war-ze serret ar stal,
Hag ar potr-koz da zroc'hal

An avel a-rad a c'houeo,
Hag ar mez er gwez a greue.

Ha sionas ! dious beg an derven,
War fri lannik kouez eur vezen.

Ha kerkent lannik zo savet,
He zorn d'he fri en deus kaset

Trou-Doue ! me-z-han, petra zo ?
Perak zo goad ouz ma geno ?

Da ! eur vezen a zo bet konet,
Ha ma fri d'in-me deus kaguet

Ma vije bet war an dervon
E lec'h mez eur stroumezen.

Ma vije bet kouet stroumilez,
Oa torret da fri, lannik kez.

Neur gouean d'an traon war da fri
Dije great out-han dacu pe dri

Hanta Garo, lavar breman,
Pe Doue pe te ar furan ?

Piou ar furan ? drao eo gwelet.
Diwar ma c'houst an ouz desket.

Hag oun eur veuli he Grouer,
Garo, furoc'h, zistro d'ar ger

B. G.

Ar maga beg ar larda chatal.

Ar maga bag al laroa chatal a ve mad lavaret eur gor anezho, bet enn amzer, da zarn dud a zo. enne kazeten c'halleS eo labourer-donar

Oad eul loen hag ar joent d'he vaga a zo da la-

kaat evez ouz-ho. N euz loen e-bed n en deuz eun oad a zo ar gwena d'ezhan da veza lardet Red eo anaout an oad-ze.

Evit ar chatal braz. arabad a lavar, e ve klask larda eul loen da werza d'ar c'higer, epad ne ve ket e doaz great a-walc'h he gresk gant-han, dreist-hon. mar peller, enn eur c'hiz pe c hiz, kaout eur profit-bennag diout-han

Lavaret zo dija, ne rear ket mad gwerza re-a-bred a. leueou iaouank d'ar c'higer o vera ma kreskont ar muia, epad ar c honeac'h mis kenta eus ho oad. Ar boed a zebront neuze a dro enn-ho e goad, ha tamm e bed e tard

En lene deut da veza taro pe gole ha takeat da larda. a-raok ma x eo great ho c'hresk gant he eskern ar boed a zebr neuze a ia e diou-banteren. An hanteren weia a ia e kresk, hag ivez da goll eun s tard a deufe enn-han

An dra-ma zo evit an oad re-iaouank Brema, ma c'hortosfet evit he larda, ma ve deut eun oad ne ve ken al loen evit chaogat na poazat mad he voed, ar boed ne ve ket poazet mad enn he gof a afe adarre da goll heb he larda hag ar boed-all a choumfe enn-han. e ve a-reuc'h a-walc'h anezhan evit digon an uzo a ve labour an oad enn he ziabarz.

Dre gement a zo lavaret a-raok, an dud a ana-vezo gwella oad a zo ev . larda mad eur c'hoie pe eun ejen, ha kaout ar muia profit anezhao, eo ar mare m en deuz he zent, ma c'hell chaogat mad he voed hag he houzat ev hen trei u lard

Er poent-se euz a oad al loen,e vezo ren paouez d'her lakaat da labourat.

Pañ tud ar c'hargou sivil e Frans, dindan gouarnamant ar Republik.

Pañ tud ar c'hargou siv. e Frans a iez,enn holl, er bloaz 18 0 da *zeiz-c hant dion ha tri-ugent milion, pevar c'hant triuec'h ha tri-ugent mil lur* (252 678,000 francs)

Er burjet a zo terket gant ar frammansouned, repuh kaned gouarnamant ar Republik evit ar bloaz 1881, pañ tud ar c'hargou sivil a ia, enn holl da *dri c'hant eur milion ha tri-ugent, ha c'houeac'h hag kanter kant mil lur* (361,056,000 francs ,

O tenna euz ar zoum diveza-ma.	361 056,000 f
Ar zoum arc'hant euz ar bloaz 1870	262,478.000
E weler eo kresket euz a	98,578.000

Triuec'h milion ha pevar-ugent, pemp kant triuec'h ha tri-ugent mil lur, a baer brema d'ar re a zo er c'hargou siv . hep lavaret ger e-bed euz ar milionou-al a vezo roet hep dale er bloaz-ma, da greski paeou ar vistri-skol lalk

Ma ve klasket hervez pep zenilel. euz a be-

lezc'h eo dent kemend-all a gresk e pevarzek vloaz gant gouarnamant ar Republik. e ve kavet, e gwirionez. n eo dent nemet eux a gresk niver ar c'hargou *nul* hag zeulid savet ha great gant ar republikaned deputed. senatourien ha Ministred ho deuz lakeat er c'hargou ze ho c'herent hag ho mignonned ken ezeo ha ma z int fallakr ha mad hep-ken da zibri arc'hant ar Frans. hep digas d'ezh netra nemet droug ha poan, da greski ar c'holl a zo dioust-ho

Al labourerien-douar hag an arzanad a zo dre Frans, o c'hoarn gant an naonn hag an dienez, dilezet, e-kreiz ho mizer gant gouarnamant ar Republik hag ar senrt crasn lous-se a zo er c'hargou. arc'hant ezho leiz ho gorellou. o vevà lard ha maget maget mad hep netra nemet labour an diaoul da ober Bevel int oc'h darn k ouc do, teo hag heugez a weler stanka korn ar mogerou, o stigna ho gwiad evit paka na suna ar c'he-ied.

Setu gant pe seurt tod Bretonned ez a dremn arc'hant ar re a haë taillou d'ar c'houarnamant ! Setu perak e vez berr ar Republik beb bloaz. pensou e kresk he dle enn enn doare spontus, ha gonde presta milionou ha m arvou pennoz e rank dont, evit ho laëa, da greski vez beb bloaz an taillou war ar bobl, an deuz hanvet republikaned d'her gouarn

Ma ne zigor ket ar bobl he zaoulagad gant kentelliou ker kalet, evel ar re a ro d ezhan bemdez pedred ar Republik eo red lavaret n eo deus nemet ar boan a zo diset d he zaskianted

An aifern hag ar paz.

War-lerc'h ar *aifern*, an dud a bak ar paz penr-vuia. Ar paz paket dre *aifern* nebeuta ma pad eo pemzek derrez pe daur zizun Reo eo trouc'ha ar paz-ze rak-tal ma her paker pe, anez. kement ira a rafet d ezatoc'h. ne vez mad nemet da eanaa d'an dud. hep na drouc'hfent ho laz d ezho nemet dre h re-amzer martoze

Evit trouc'ha ar paz war an taul kenta, e ranker en em vret otoc'h ar penjen pe otoc'h kaout riun, ela zian tomm ha sukret e war bleuny kaol-garo ha bleuny-skao, lakaat war houll ar galoun, an askre pe ar vruched (*poitrine*). eur pazaur tomm bleud had- n ha gwaic'hi an treid enn dour tomma ma c'helier hag a ve enn-han mustard pe sezo malet

Enn dra hag a drouc'h ar paz anez, a lavar ar gazeten, eo ela diouc'h an nos, er gwele, leiz eur weren vihan a *garsch* pe *cbrinthe*, mesket enn enn tamm gant neaz, euz an tomma ma c'heller

An afach-ze a laka da c'honezi kena, ha peurliesa a zo a-walc'h evit trouc'ha ar paz

Hen e c'heller kemeret c'hoaz eur weremad vihan a win-ardant, mesket e dour bero bet o trempa blenn pe fleur violetez, pe hep-ken eur weremadik gwin-ardant dévet, a reur e galiek *punch* anezhan.

Hen e ranker lavaret ama n eo mad ober ar *remejou* a zo hano anezho a-raok, nemet hep-ken gant ar paz kenta, da lavaret eo. pa vez o kommans. Ober ar remejou-ze divezatoc'h a ve danjerus.

Enn dra eus da ober evit mirat da baka ar zifern eo. d'ar re a gemer buton poultr pe a zo bouz da bruskma. lakaat enn nebeut *kanfr* e-touez ho buton fri. Ar buton-poultr, *kanfr* enn han, a zo ouspenn gwelloc'h da bruza, a lavar kalz a dud War an dra-ze, pep-hini a ralo. evel ma kavo gwelza.

An gazeten ar Wirionez eus a Vontroulez.

Ar Vretonned diwar ar meaz, ar re anezho a rag soened evit ho gwerza ha beza *primet* evit-ho er c *Konkourrou* a vez enn hor bro. a rafe mad, a gredomp, lenn kazeten *Ar Wirionez eus a Vontroulez, moultet d'ar zadorn*, 29 a viz c'hoevrer *1884*

Er gazeten-ze e welfent, e gallek, kement ira a zo bet treuenet e Montroulez epad *konkourr* bras loened-lard an departamon d'ar meurs. 49 euz a viz c'hoevrer Lakaat a ra hanvou ar re a zo bet *primet* ho loened, euz a be-leac'h hag euz a be vro int A-raok an hanvou-ze e lavar kalz a draon, e ro kalz a alion mad d'an dud da anaout diwar-benn farda ar chas-gouez dreist-holl, diskouez a ra c'hoaz enn ho zouez. pere eo ar loened a zigas ar muia profit d'ho fur den

Ev t ho mad Bretonned, omp ali d'e-hoc'h da lenn ha da zerc'hel ar gazeten-ze, mar gallit he c'haout.

LÈSEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT KETAN, AN SKOL DRE FORS,

AN SKOL LAIK

HEP DOUE HAG A ENEP DOUE.

Ar bagel hep Doue a vez eur map fall, eur priod fall, eun tad fall; ar ar c'hentà eux an dud difeiz, hag an divèza eun a dud he vro.

Kine ar bugel a zo eus ar vro mar bez fall ar re a lèso da goll.

(Lazet eun Eskob o kemer eux a lesen-skol Ferry.)

TREDE NOBVEZ

AN SKOL LAIK PE AN SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Ar skoulou laik-ze n'ho deuz evit-ho rezonn nag abek vad e-bed, skol fallac'h a reont evit ar skolion libr evit skoulou ar frered hag ar senrezed, ha kerac'h kalz e kousiont d'ar bobl, evel a zo bet gwelet a-raok

Brema, e c'heller lavaret, heb aoun da fazia, ez

aïo c'hoaz ar skolioù laïk falloc'h-falla hemdez, rak ar vugale hiviziken, hemañ enn-ho evel denved bihan da lâza. e kreïer ar gigerien. ne zeskint netra, pa seurt Doue nemet an dronk hemdez hep monment hag atao Ouspenn c'hoaz, ar vistri-skol laïk. paet mad brema gant ar c'houarnamant evitober dronk da ensanv ar vugale, ar vistri-ze, kalz anezho, ne raint forz e-bed pe e teskfo ar vugale pe ne rafn. ket , sur nt atao euz ho foè hep mix, hag, andra bouo ar Republik, kerc'h an dudoul a vezo fonnuz enn ho manjoueron

PAE AR FRÈRED HAG AR SEURIZED DIAES PAE AR VISTRI HAG AR VESTREZED-SKOL LAÏK

Laou an Urtier Me a garfe. Jerom. gouzout petra eo paé ar frèred hag ar seurezed a zo er c'hearion hag el leachou-alí e penn ar skolioù publik ha bihanoc'h ne ho faé evit paé ar vistri hag ar vestrezed-skol laïk ?

Jerom Fur — Me a zo o vont da lavaret d'e-hoc'h Laou petra im. dioc'h ar gazeten

« Paé ar frered. mistri-skol bubrik. a zo atao, hervez al lezen, ar priz bihan

Herve Becmeur Lezen lea ! Karoù le petra ve ken, gréat mà z eo gant ar frammansouned !

Jerom Fur — « Ev , ar re anezho a zo e penn ar skolioù, ar priz-ze a zo atao, etre 900 lur ha 1,200 lur ha 700 es , ar frered-all a zo dindan-ho. »

« Ar vistr skol laïk a donch (brema 1880) beb bloaz an ei dre egile 1 500 ur, hep kounta ho lojamant hag ho jardo pe kerz anez pe briz ho lojamant, mà c'ho jeuz hini e bed.

« Ar frered c'ho deuz priz ho lojamant morse.

« E kerioù a zo ar vistri-skol laïk ho deuz 2,500 lur er bloaz. ar re anezho a zo e penn ar skolioù hag ar re-a l a zo dindan-ho, 1,800 lur D'ar re-man ha d'ar re-hont, priz ho lojamant, a zo 600 lur

« Bez e c'hellet lavaret eun heb aoun e-bed e ten bep bloaz da bep kommun eur frer mestr-skol. da 800 lur nebeutoc'h an eil dre egile eur pep mestr-skol laïk.

« Bez ez oa er bloaz 1880. G 867 frer, mestr-skol enn hon gommunioù euz a Frans.

« Ar frered-ze ho deuz espernet d'ar c'hommunioù pe d'ar parresiou-ze ouspenn pemp mitoun arc'hant a s ja bet reu da baea d'ar vistri-skol laïk eun ho zeac'h. »

Herve Becmeur — Karoù le ! Jerom, ar bobl a baé an taflou a dlefe sellet oc'h bemdez arc'hant ker braz, ma ne ve ket pennou ar bobl ker sot ha ma z ot

Jerom Fur Brema eo bro ar seurezed mestrezed-skol

« E Paris ar seurezed mestrezed-skol pa n'ho deus ket c'hoaz dek vloaz servich, a vez roet d'ezho 700 lur hep-ken

« Ar re anezho ho deuz dek vloaz servich, ho devez 800 lur er bloaz hag unanik rouez-bennag, bete 900 lur

« Evit ar re a zo dindan ar seurezed mestrezed-skol n'ho devez e Paris nemet 600 lur er bloaz.

« Brema, paé ar vestrezed-skol laïk a ra, er bloaz etre 2 000 ha 2 500 lur hag etre 1 200 ha 1,800 lur ar re-a. a zo dindan-ho.

Etre ar paeon-ze, e weler brema ez euz kalz a gemm. e Paris ha ne ket nebeutoc'h el leachou-all dre ar vro.

E kerioù a zo paé ar seurezed. mestrezed-skol, a zo, evel gwerz ar butun. eur bae da ober goap.

Eno eur gear zo. e roer beb bloaz 1,000 lur da dear seur enn-a , 1 740 lur etre seis seur gant peb a rreant peb-h'nt hag ar seis seur-ma c'hoaz a bren diwar an arc'hant-ze. prisiou da rei d'ar vugale e fin ar bloaz

Ar seis seur-ma ho deuz nanza, an eil dre e-ben *Irizek gwennek hemdez* Er gear ma z edont. e voe savet eur skol laïk evit ar merc'hed. Ar vestrez a reaz e penn ar skol-ze a voe roet d'ezhi 1,200 lur er bloaz ha priz he lojamant ouspenn, ha d'an ea-vestres-skol dindan-hi, 1,000 lur er bloaz.

Dre gement-ma eo skiear e kounte d'ar gear-se muioc'h an diou vestres-skol laïk eget ar seis seur mestrezed-skol

O lakaat brema ez euz 300 lur etre pae ar seurezed, mestrezed-skol ha pae ar vestrezed skol laïk e kavor evit an an 19,956 seur a zo er skolioù publik dre Frans. ec'h esperoont tost da zek milion.

Herve Becmeur Eun dra eo. Jerom. nebeutoc'h var bein ar re a bae an amzou Karoulle !

Jerom Fur Lavaromp c'hoaz, pa vezo kaset kuit ar frered hag ar seurezed, mistri ha mestrezed-skol euz hor bro. e kresko an dispignou beb bloaz euz a dost da zemzek milion.

(Eur pennad-all eur wesck-all)

Diste ar bloaz 1883.

E Frans, ez euz bet, er bloaz 1883, *pevar milion war-n-ugent hektolitr* a zistr (24.000.000).

E departamant Finistr, ez euz bet *daou c'hant ez hag hanter-kant mil seiz kant dek hektolitr* a zistr evit ar memez bloaz.

Abaoue hanter kant vloaz, a lavar ar c'hazetenou. n euz bet biskoas hemend-all a zistr

Ar Merer G. MILIN.

Kemper moullet gant An DE KERANGAL

NAOUNTEVED BLOAVEZ. (N° 14) AR ZADORN, ES A VEURS 1884

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN. AR GWIR VRETOUNED

FEIZ AR GAZETEN. RED BLOAZ
Ar Finister... } 7f sonad.
Ar Morbihan. ..
Costes-du-Nord. }
Ar rest eus ar Frans 9 lur
Ar broiou all evel gwir ar post.

N'eus ken Mestr, na ken Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl lizeroù a dle bout graet da ben'hen ar gazeten, d'ar Aotrou DE KERANGAL, hab-kan

Gwerzhout hor c'hazetenn e dle bout kaset divizikenn an holl gerioù da lakaat tro ar gopolenn.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 6 rue Garanc-Buffaults, à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

Da Lie.

Lia a rear ar re en em gar ar *gazeten* Feiz ha Breiz *gant-ho, d'he re da lenn enn dro d'ezho d'ho c'herent. d'ho eguiouned. d'ho amezien ha dreist ar re all. d'ar re anezho a anaveomi eus bezo republikaned. Eur republikan mar en deus klasi c'hoa. a c'heli eun deiz pe zeiz. gwelet ar wirionez ha pared doc'h he glevred*

Kemper, 15 a viz mezeu 1884.

Ar bobl
ha republikaned ar c'houvernamant.

Ar pez a zo ama war lerc'h a zenner a gallek tost da vad, ez gwelan *Ar Vro* trouzus, ma a voutroulez. d'ar merc'her 30 eaz a viz genver 1884 ha anezi eno gant an aotrou *Ch Terrasuz du Fresnal*

« Eun dra zisi enn amzer zo eo lavaret ar wirionez rak an hini he lavar a renn war he gein kasonni ar re a ver doc'h ho gevier hag evez kasonni darn-all a zo. evel chass kerc'h leiz ho skanjonerou gant-ho

« An daou-zanvn dud se a lavarer, a zo stank an n ver anezho brema ne garont ket klevet ar wirionez diwar-benn stad ar vro, dre ma vir outho da gousket eaz e kreiz ho fiz ur hag ho c'hredennou diskiant Hese oc'h eun den gou to he gof hag azezet oc'h eun daol vad o vont da staga gan hi, a re droug ennn-han ma ro lavaret ezhan sevel ha mont kuit an dud-ze rez a zo droug eunho o klevet ar wirionez neuze e krient out-h a bonez ho lenn *Labous a gein fall !*

« Koulskoude. n eiz zonnn e-oed da vezn profed en , gwelet e tosta amzer ar museurion braz. hag e tleont c'hoarvezout dre hur bro. evel m eo red d'an dour èrien, pa strink eaz ar vammen, redek dre an douar tro-var-dro.

« ar bobl, dre ma koll he feiz, a goll rez pep resped evit tud ar c'hargou An dra-ze ne ket eur zonez Eun eur glask distruja e kunoan hag e konstianz ar bobl ar relijion a zo he zever, he nerz he esperanz hag he eurusted tuo ar c'hargou ho deuz dre eun daoskel a vont eaz ho daouarn ar galloud ho doa dre zoujanz Dune war-n-oan oc'h en am zikouez d'ezhan evel tud dister ha vil evel tud da veza disprizet tud nep skiant hag nep gwirgez e-oed

« Ar bobl a zo leal hag a ra re-war-eenn gant he hent. evit sonn oc'h end a wel savel a-war he gein er c'hargou. oc'h end ho deuz great goab anezhan a ra hemoiez hag a raio atao dre ho natur fallaer Ar bobl ne ket da a zo deut da welet brema n en deuz nezra vad da c'hortoz doc'h he risti Keuze. pa ren eu da skuiza. diwar eur mare, e sao ere eur mor e skuer hag e vunk ar c'hountrouin a ra oc'h he gi gnat ha da ziveza ho bres hag ho flasr diodan he dread

« A-zaok jobl beleg eno, ar bobl en deuz gouennet out-han ho-unan pe w e ho deuz an ampefaned *patrik* se da veza respetet da veza sentet out-ho gant ar re ho deuz ho nanvet ? Ha pa na wel enn-ho nemet gwir hep-ken da veza disprizet, nemet gwir hep-ken da baea ho dic kerd ha ma ho deuz great drouk neuze ar bobl a-vad ne c'hortoz-ken nemet tro hag apoc vad da skei he daouou

« Petra setu aze eun den a vije lavaret gwechall den a feiz hag a relijion eun den devot zoken, hag. enn eun taul dre fronoen oont da veza eun dra-bennag e gournamant ar Republik an den-ze ouspenn ma lavar eo republikan brema, a nac'h he daoou he feiz hag he Zoue a-gred diskouez he zilez dirak an bobl a brezeg pep gaou ha pep fa iagriez a zo deut, enn eur ger ar fama den a vale

« Hag a bed evel he-ma a zo e gouarnamant ar Republik ?

« Hag e fell d'e-hoc'h e ranko ar bobl kristen kaoz an diaera respel evit ud ar seurt-se, e pe garg boe bennag e vent ?

« Ar bobl, gwir eo en deuz roet he vouez d'ezho Mez ar bobl a zo bet touellet ha dallet ganeho ha gant ho gevier ha mar en deuz roet he vouez d'ezho, n'eo deuz beskoaz roet he ftiana nag he galuno d'ar seurt traou divale-ze.

Digitized by Google

« Neuze perak ar bobl a ra da soñj evit-ho, pe ne vel ket enn ho-eneb ?

« Perak ? perak ? Abalamour m eo ker uhel ar bed gant kalz aboue pe bell tiriad pe ak an drouk-sperejed ; flour a ourgoni an len, o lavaret e rann d'ezhan pep ak ann ha jeg gall-out a perak eo an arouez-se zo divlet e peb annez ; ne ouie gouz hag ar vaouez, a ouie a dra bi ha da zelaer ar c'hi ?

Mar nell dre hoc'h holl ober brud ennc ar republikaned frammasonnet ha kelenerien an diaoul hag ar pez a ra ar gouarnamant, ne vo ket ouzhpenn ha pep gwir ordrez ez ay ann eil da *fer hag e al lagad*. Ken a vez a ouzoh hag a c'hoar ; « E vez h atao, ar bobl ken ouz ar c'hi *dre ma vez mad d'ezhan* » — Ha nib a ra breuriez a zo lakaet ar bobl divez a doarez ar an tan-all da war-eer

« Neuze, ar bobl dalvez gant ar gwirioù ze evel kelleien gant ar mel ar bobl a zo eat war ho lerc'h, hag hen n anavez evit-ho kou skoude enn he greiz fur ha dispriz hag drug ma zo ; rak kaer a ve eur rencad a wisk atao evel ar rached a zo en he gerc'hen, dispriz ha fur ar re bobl hen anavez

« Ar bobl o ren he vouez d'an traou-ze a zispriz ar gwir e grede evelato e soupe d'ezhan euz ho lerc'h eur vaz pe eur prof ar hag

« Ar bobl a zo dezanvet breman. Breiz e vez ne vo ket ouzhpenn da lesanv er republikaned e gwir ha zo da lesanv ar rebech a delenn anez ar re a c'hall zo en Breiz e gor frank e bankadaoulagad ar bobl emaoc'h. Welet e vezhe ar republikaned eur skiava, evit-hon e welet er he eurusted ho razoman ho vanoù rak war-nu gan an amzer a reme ol ha sen hel gant ar republikaned e glac'har hag e kaon, a pep sorc'h hag e pep paourentez

« Ia, ar bobl pevar warant ker dizhar he gouzgant-han ar bobl a wel breman n en deus kavet nemet gwiriou rak a c'hinoun ar re a lavare ne garent netra diwar mao ar bobl, hag a zo bet ho c'harantez ez pep tad a euzo ho-unan. Jej poan ha pep drouk d'ar bobl

« War gonfeot-se sk aol ar bobl a lavar d'ezhan mar d eo bet pakет ker drao ha ma z eo gant ar republikaned trubart e ranko, ma kenlabo'h ha vot evit-ho merket gant an daoulamm a-benn nebeud amzer

« Setu petra lavar ar bobl birio hag ar pez a lavar a zo ar wirionez Mae'h anzao he bec'hed, eo dre n hen anavez mat, ha pa gavo ez, ne chommo ket pell gouzoc'hanavet evit ober

« Evit ober petra ?

— « Goulenn d'egan republikaned ar c'hoarnamant a zo deus eur gwa dersien war-n-ho a-nevez zo n ont ket evit se c'huzet kement e krenont gant ho spount. Aoun ho deuz breiz rak ar bobl, ha, kaer ho deuz, n ont evit lakaat den da gaout truez ont-ho, rak lavar ar Skritur Sakr a zo hag a vezo gwir atao *gouzoc'hanavet, ar diaoul ouzoc'hanavet hervez gwall-oberioù divarvelioù*

« Mar d-eo rol kaout truez ar h anao-bennag, ez ar bobl ez gouzout atao ha bennez ha bepred prouiet da kaout beteg an ouzesper diveza gan republikaned ar c houarnamant

« Ar bobl ar h anaout h eo an traou fall-ma, gwe ar h egar n en deuz great boskoaz ar bobl a zo ker gwa-ket he galoun gant ho ma en deuz mall da ober enn heja o zelaer ho diskar ha akaat enn ho daoc'h ann Republik ke ster da zevel ar vro euz a zasmant an divoe Republik

« Evit gouarn ez ra eur vro eu ken, kenlo a zo re da eur c houarnamant en barpa ar feiz hag ar relegion. O klask ho diskar na Republik na Roue ne vent ez gaout hur-amzer

Republik ar frammasonnet e deuz great he malapa dre lezen ar sa-dieu ne gel het Doue Dre al lezen-ze, en kreaket hag e krask spountuz ha nan ar bobl ben boaz dre a lezen ze eo en deuz ar bobl anavezet gwir a allagrez ar republikaned ann ar gever

Eul lezen evel ho-nez hag a bell lezen fall-all a zo bet great gant republikaned ar Republik »

A z skoules n euz nes bisk ket e penn ar c houarnamantsze nemet *chafar ha ri betig da dour*

LIZKIZ

AVZ ANTROU AN ESKOB A GERZH HAG A LIZH

Ha Kemennadurez

Evit kousaz ar Mear Sant

Kendalc'h

Hogen Jezuz Krist en deuz savet he Iliz evit beza evel a lavar sant Paol oaller ha skoaz ar virionez er bed-ma He zavel e deuz enn eunn bevelep fesson ma bell ann hoal he gudet ha ma z eo eat d'esmp anaout eunn ao hini a gar ha plas ann Antrou Doue hag a zo kaoget ga dan d'hon beticha a vont d'ar varadoz

E penn ann Iliz en deuz lakaet ar Pab evit beza he vikel war an douar Ar Pab a zo ha plas sant Per pinbs ar Foestel ha ze eur pri ach rort d'ezhan gant hor Zalvor ne e hel ket fazia pa vank d'an dud idel. evel bokior ar hoall gristenien. ar pez a renker da gre ha da ober evit beza sa rol

Ar Pab a gas he gelennadurez a ano esk dien ar re-ma he c has d'ar sevicz hag ar selaou he ro da anaout d'ann oll fidel Evelse ar c hoarez a erru betek ar n hoal betek ar re hompia hag ar re zistera zoken. evel skerjenn a n heol ho pep a zesao ann Iliz hag a zeu outhi a zo sur en deuz kavet ar virionez hag ema enn hi hel ar c hrignez

Eunn dra hag a zo ermet n euz ket c'hoaz pell

a zoleuez d'eomp ar sac'h a ra kelennadurez an Iliz. Ar Pab Pi Nao en deus c'hoant holl ecclésiam ar bed kaout ouz e sonj da Rom evit kemmañ ar Vatikan. Erfennet a reomp ma oa ret hon eus ober a feiz ha da reiñ exemplou eus a feiz he renkomp. Hogen petra bennag ma z-omaomp eus ar re a ra kelennadurez eo bet ennañ a zivrec'hont hol c'hoantegez ha kalon ar memes Tad. Kemm a reomp kemmañ selaou langach a z ar ann doctor hag e skoazomp ouzh nemeti evit bezañ sikouret gant Jezuz-Krist ha lavaret hor Zalver. Ar re-mañ a vo trubuilhet ha kastizet gant ar pab e-pad ma vo ar peoc'h dizolet ar gantre ar re a vrudeur a ra ennañ ha re all dirodet da Rom evit kaout ar Vatikan ar re-mañ eo deus gwelet kemmañ pep pezh gallout en deus ar Pab evit diwall ouz ar vrudeur-mañ ann hol bobl. ma o c'hoant hon kemmañ ar memes fed.

Nag a gudenn a zo ivez ar gredenn en galloud a roas Jezuz-Krist d'e Eskibien ha da Belgen ann holl nemeti eus ar memes kredenn hag ar re-se hag a zo bet kaset d'ezho e-lec'h ma oant kelennet gant ar Pab hag ar Gelc'hier ar re-ma ez eus ken a-wezh a gredenn pe a zeiz ann hini a zo bet kaset ann Doue dilen var-zu ar re-se d'ezho ar re-ma ann dud a gav dezho ne vez ket ken ezhomm ouz ar pedenn hag a ra Jezuz-Krist ann Aotrou-man ha ne rafomp ket da ober bragoz ha Zoue d'ann Iliz ha d'an dud a-walc'h. Ar re-ze a zo gwasoc'h eget ann dud a-walc'h ar re-ze a zo ken dall var roudou ar vuhez-mañ ma vez c'hoant ann Aotrou ann Hanter Nor. ha ma ne vez ket gant Provinsou Doue he c'harfemp e-barzh ann Iliz var ar bed-mañ ha ni var ar re var-zu.

Hon kaout a ra hon breiz-hon ker a-walc'h ann fidel d'ann Iliz ha d'ar Pab. Ar re-mañ hag a ra Kenaul ket gwir ha ne zav ket ar ger ma mez beg ouz ar gwirionez a-walc'h da ober ma vezomp galvet ga-vad d'ar Baradoz. Hag a-ziwar-benn a gant ar re a ra kenaul ha gwir ann Aotrou ann hent-mañ ha gwir ann hent-mañ eo ar re a gerzo da gaout Jezuz-Krist ha Jezuz-Krist a lavar ne zeu den ebet d'ar Pab nemet dre-ze. Epad meur a gant ar re a ra kenaul ha gwir ann Aotrou ann hent-mañ ha gwir ann hent-mañ eo ar re a gerzo da gaout Jezuz-Krist ha Jezuz-Krist a lavar ne zeu den ebet d'ar Pab nemet dre-ze. Epad meur a gant ar re a ra kenaul ha gwir ann Aotrou ann hent-mañ ha gwir ann hent-mañ eo ar re a gerzo da gaout Jezuz-Krist ha Jezuz-Krist a lavar ne zeu den ebet d'ar Pab nemet dre-ze.

Ann Iliz ouz bet ne d'gant Jezuz-Krist ar c'hallout da ober bezomp evit kendelc'her ar vuez vat ha da ober ouzomp an dud fidel. Ar feiz hag ar vuez vat ne vo ket ezhomm ann dud-mañ ar re-ze ma vo ar feiz ha ne vo ket ezhomm ar feiz ma vo ar vuez vat. Ar vuez vat a zo ouz ar feiz ewe ar feiz ouz ar vuez vat. Ken bezomp en deus merket petra zo ret da ober evit reiñ bue ha ur vuez vat, ha d'ar fin ann den a vez tarzhet ganthan var gement tra en devezo great er bed-mañ.

Eur pennad-all eur wezh all

Buez hon Tad Santel ar Pap an IX

V

Ganet

Ar botred ruz ne dia kalz sec'hmant ha velet hag e klevet an digenner gwa a bep tra d'hon Tad Santel. Pi IX Mab a rouanez Louiza ar Saksonez III a gas ul lizher da ar roue ann Italia ha da ar roue Napoleon

gallouidurd, nemet pa grede e c'hellent ren d'ezhan ean nebeud arboud. Neuze e kuz e houz eur gwall flour bennak enkrik. Hogen kement se ne d-eo nemet c'hoarvez. Frankiz a-gah ema he gwasa gant ar frammar vrein. Ne grenn ar en he dorn ha ne chom het eur moment a zikour e kas ta-four ha Victor Emmanuel da denna ho stapoù digant Pi IX ha digant Roue Napl

VI

BARZH AR FRAT

An Autrich a oa chomet unan nemet breizh ar Chrismen. Ne oa ket ahan na d'ar Rouanez na d'ar rouanez-vamm a oa re he enebi d'ezhi. Ar Brezhonez ha Turk. Ar re-ma ho doa graet eun dro a-drez he c'hoar gwasa e pep lec'h ha setu ho lezet a gostez hervez an peoc'h en Europ. Ar Piemontez hen doa ket gwasa ebet. Ar Roue a oa a-benn gant ar Franzizien ha Brezhonez a oa gellet ha ket sikour digant ho c'hrenadoù. Fall skarda ar garantez eus ar Piemontez hag ar Roue e oa ez Victor Emmanuel d'ober ho sorch. Mar c'hoantee d'ar pevar Napoleon kemer ean an Impalaer ha ne vanvet ket c'hoant pounner gant ar mailladed. Ar Roue a oa kroet ma ne oant ket ar Piemontez e gwasoni ar Pab hag an Autrich a oa ez ar Pab. Eur vech gwasoni a Frans ha gwasoni Brezhonez. Ha rouez ar re-ma a oa ket ebet ma rak an Autrich na dompaje ebet. Pell a oa ar Roue Frans Joseph ez oje bepred ez ha he armadoù ruz al lagad ouz ar Pab. Ha Autrich ha gwasa a grenchiad a Vro Lombardiz e oa bepred ho stlabez digant ho zouarder hag ho c'has d'ar gear dioulan ha lezeva ma oa en deiz het a c'hoant da gaout breizh rak ta.

Hon Tad Santel a lavare peb iz ent mirout ar breizh ha gwasoni e-unan het selaouet. Dan 48 a oa ebet ar gwerz-mañ a oa en ti all d'ar sked hanvet Tresan. Ema digor a-zre eur gwall skouer.

Napoleon a oa mall gant ho c'hoantadoù kaer he c'hoarvezoù eus an Italie. Dan Lanz mae e kaz Paris eul lizer digant ar Jenerol Lespinasse e-lec'h bennak en Autrich ouz kreiz Italie, ma oa ret d'ezhañ kemer ar gumandamant diwar ma lerc'h. Ar Marichal Mac Mahon ar jeneralen kaeraet. Ne ha Batagliz ? Hi ne ra ket a-drugarez eun amzer ar bed kaloun ha kaer gwasa gwr.

Ervat ouhez Parma a oa bet ar Santez Sulpis ak Modene gant he holl a-darbed a oa en armo an Autrich en Italie. Ken ne oa ket a gwasa en Bologne hag a oa ezel ar Romagn gant ar Rouanez-vamm. E kuzet ar Pab ne lakaat eur c'hoantadenn diwar ma fenn gwasoni ma oje darvet ar sab ha gant ar Gumandamanted ez oa bet gant Victor Emmanuel. Ne z'e ket ken ?

Goude dezhet bras soldedoù, an Impalaer Napoleon a gemeras ar peoc'h da Rouez an Autrich, *Frañsez-Joseph*. E Villafranca en oa chomet en eun gwasti amzer. En Autrich a roas da Napoleon an ezel eus an holl gwiriou en doa var ar Lombardiz ha Napoleon a roas neuze ar gwiriou-se da Victor Emmanuel. An Autrich a voa lezet e-barz gant ar gwiriou he doa var ar Venetez. Hogen avat, ar Venetez ne voa ket c'hoant ez eo en kaloc'h eus an Autrich pe eus an Allemagn mes eus koden eus an Italie.

P. Le Sann,
Person Ploumilio

An Drouz evned ar Bed.

Dre virian gouarnamant ar Republik a oa dougerh-dreman ez eyen a-benn ar hanal ar Frans. pemp pluenn a-zo.

Ar boan miliget a lavare pa voa bet. edo an amzer-vad digen. An amzer-ma a zo eat a-benn, ha brema ema an amzer a-dreiz pep tra, mes eur strakal.

Er zizun dremenet an dour gambr ho doa graet e Paris ar meurbet lazh a c'hellent, ha pe rafent kent Evelan. e kambr an Deputed Jozef Wanlerk a oa bet serret ar a dreiz a-drep c'hoant ar Ministr. He ma a selle evlan lakaat digant an dud ar gwir a oje ho menoz ar bageu evit dre ehan gwall ho zamm hag ho kas dirak barnerien dre ma he anavo kaer en deiz bet ar gambr e oant sebreet e-pe kaset an dud a oa a-berpe al lezen neve a rea varak ar parvel Dampeau an. al seurt neve ne a ra ket he galloud digant-ho, epad an eskemmou.

Goude eur frial evel hen-ort eun all hag a oje bet graet dindan he c'hoan en dije rak al roue he zorz. Wanlerk a gas gwelloc'h d'ezhi bet he garg evit frita ha pummadoù he vro. Trawe eve-el han, hanhanou a zo eat a-benn ar republik kaoud ne a re red difenn ren ho mouez d'ezho, gant ar voten e traou ha lezen.

Goude kambr an Deputed gwelomp ar Senat.

Lezet ar Jurisdiouou a zo gant he ma war ar stern. Herrez en deiz lakaat e-barz ar brema e ranko bezo tenn ar bouez war heb e ha, mes ne ra an ak bouezou ar a vez ezo dousaru ar mear ha ne ra a vez ano pa vezo dreist-holl ar mear ar republikan. Pan artikl-all eus al lezenn a oa digant ha dilun an diaoul pa ne ra ket ar gwenn a ro d'ezho ar Jurisdiouou.

A-raok monga an Ilis ar republikaned a gav bras he zhan da c'hlemm gant an anoun Krenouse great en ano.

Brema ar mear a zouez ar c'hleier pa garo. hag a pelo d'an e da ho. Dour marvat da kantereu bennoz. Petra se kavo d'ezhi ? Ar re-zen a ro ket ar c'hoant er vro-ma ket. hag ar re-zel republikaned a zo ret kerz ar bersonned d'ezho. Mont a rant ema ihoun da lakaat ar re war ar

[illegible]

[illegible]

[illegible]

« Breman e vez ompe pegen soñjal ompe skeudenn abanoe diwar zu ma emaint Feiz e penn ar Republik

« A-zavraz e redomp da zigas ha da gresk ar Sakramantou war-eomp euz a beb tro. Selaouet bon diskantded enn Tonkin hag enn Egip

« Pa dlaomp ar vro ne vezer ha na glever ne-met diwez e vez lesket gant ar republikaned brax ha buan. Dre-zho ha gant-ho ne vez pep lisanz ha rebrer ha foranet an arc'hant, hag al labour digoret da zevel ar Frans euz he diskar a zo kaset a gor evit mad

« Ar Frans ne vez da gaout nevrken hag hep dale gant ar Republik hag he republikaned, nemet an tan da ziskenn ne vez ken a gweled ar nor evel enn eger kenn e vez gant eur c'hoger

Lizer eun eñvor vat an Tonkin

Er gazetenn *Croisade* e kaver eur lizer skrivet euz an Tonkin gant unan euz ar soudarded her lakaat a reomp e *Feiz-ha-Breiz*, o sonjal e vezo lennet gant plijadur rak meul a ra hor soudarded hag hor missionerien

Autrou Superior

O veza bet pemp ploaz enn ho skolaich e pelec'h eun hor de-ket ker mad en menes kreñvet e Breiz skeiz e-leiz e penn ar vloaz nevez-ma Gouleu a gan e-n dorc'h hag evel ar sort a euz ho huanet ne vez ket pell ha kaout koue e pep lec'h hag e neiz ma kavet hoc'h euz marvaet, gant ma c'hereun e oa eur gudenn *Cholera* a-n-e-no lec'h enn ezhomm ar zevel Ave Ma e tomm aguzoñ ez a zo bet ebarzh eñvel ma'z eo bet da lavaret dreze, em menes ket a-n-e-por hag ar c'hlasker a welet skeiz tan ha kaout ar *Cholera* enn e penn ar feiz ha ker nes hag e Tonkin ne vez ket kemeret *Cholera* enn Alaone an nezhomm-se zo bet lazet ne-d-ouzer pell pe di vez hor c'hi enn engin hervez hag Evel-unan ne ran ma euz ne-d-ouzer pell pe di vez va dro ma lec'h. Ar 27 a viz gouere e kavas ma hervez da enorc'h hor muzi e gwele vin, ha pa zaoz a mamm ha ma breur a lese d'ezhi mikes ar re-mer Ma mamm ma eñvel ma zo varvet ar 26 euz ar Mi e'hez-Varia-du-ge war ma daoulin lavaret

Ma tad eveur da ar vevenn-mad ave ganaule e'h ma varo

Ho mat e vo ma respont ez ha hep noz. A-rak ne d'in ket ker buan ha-ma ma tad tretalvet o ergasonnat ar Mi-Gwenn-Varia ma beza douaret dezi kleiz na anken ebarzh an Iliz-ioù Setu ma hiverna e Tonkin-eun Ma'r omp euz ar c'hastel pep tra a zo bet oskett Va c'hoem he met eur c'hastel gant mantr-kan kanol Rez hon euz ar pal da gas al Christenien euz ar bro, skeiz a vezit d'hor gwelet e vez a-n-e-eur egin ouzh ni skoaz ar gaou ha ne vez ket a-n-e-no ar bro

E-ner e tesker n'hi ar re skoaz hag e-n em gaser kaoudeual o klevet eur mor euz hor ero e komz euz ou euz hor c'herent euz hor re hag euz ar bed-mañ a vez. Ur stred a ar ger fin evizomp-se, dezhet ouzh euz ar gudenn a zevera ma eget na ra eur drezegenn ar c'hoc'h a-raok sked a reont war an ar-mad euz a gahont pep-hini Hag a weach am meuz gwelet soudarded kustum ar bed-mañ enn eur zec'hi in tarzoù * Ilgere ama e-n Tonkin marse na houlc'hont gwaz ha kouiz amzeread e-neil ha se klevet a-berz ar zoudarded rak ar re skoaz ama gwir ar seurt-se da remen eur bed-mañ e vez salud, evel eun ilizer Er vro-ma ar zonjal-se a ra dan ar re-mañ Gaspar Eskop a vro *Ilan-yan* a ro hor a rumm d'ho gwerzi. Pa dosta hag ek an ar vro-mañ kop da rul ar skeiz e veleur ar soudarded vous a ar re-mañ ha ar re-hañ Ia ho zonj We ra an autrou-n-Eskop ne hastenn ho zorn a bep-hini hag o salud anezho ewel ar re-ta. ano a Salvator a hon a-n-euz ker e-n em glemm e *Thanarivo* gwir eo n-hon n-euz ket ama kement a c'hoantafenn rogen. na zeuer ket ar brezel ev'i kaoz pep tra berves ma c'hantaer Ar pez a zo eur joa vraz evid-omp-eo kaout hor missionerien ha-n-e-no ne ra ket a-n-e-no d'an holl, o lavaret d'e-omp e welomp c'hoas ho Frans hor c'herent hag hor mignoned

A-raok Superior eun eur e-ma ma lezer ne-ho pell da gaout soñj ag ar c'hrouadur er-n-e gudennoù Da ve-heur ne vezel e c'hedier beza skoet gant ar maro M. H.

Ar c'hoarz-ploue.

Ar c'hoarz-ploue a ze ar ger a zere ma brema ec'h stad ar Frans a lavar ar gazetenn c'hallek, *le Voeu* euz an Iz a viz c'houevrour 1884

Da pe a c'hell-ti *gouzout pe ne-d-ouzout gantor Furnez*

Fur ma gomzer-or ar c'hoarz-ploue a ve tourtet beb eil hag a dle bet gwir da vezañ ken hag ar re natouristed rezet ma gant ho c'hoantegenn ha kaer a zo ho zourka e beaumont ano e-n ho c'hargou. evel pa vez stag ouzh ha merk ar draz * Ez a kargo e gwele ar re-mañ diwar gont ar re a ra ar lagenn ha ne ouzont na kenavo na gant-ho ma vez gant ar gaou Ar Vestrez-ze a ra ewel ar-hoc'h evit an tudenn bourc'hiz a dleomp ne choum ebarz goude ameuz ar vez hag an dizenor ne vez ket ne ra-hec'h-e-omp-eo da c'hoarz ouzh.

Ma na a-ec'h mirit ao dizenor d'an traou a fall-se ez eo devet re ar Frans ne vez ket gouzout ken e sell d'he gouarn a-comp d'ezh.

D'an eil *gouzout-ploue* ne ve *hini*

Ar c'hoarz-ma ar gwaz eo an ene a zonkleo ho ker stard ar Republik ma c'hoc'h muga ha merzel Termen-kaer a ra deja ba tostan a ra he amzer divezañ a drugare Doue ! Breman e vez gwe-

jet petra zo e starda gourre pleuz ar Republik enn dro dezhi

D'an trede, gourre pleuz pep furnez

Ar c'hoanta-ma e deuz renet ar c'hi ar Republik, ha digant hanoun eo bet kaloun kement ha ne hir deus arzhet ar republikaned pa lavaront e lakepjen ar bed enn uz. Evit ma oa ret monsieur an Aotrou an dreuzfur a embannas ne vehaje ho zachu e werzherien ken ne vije ket hag he buhez e sujedigezh an eilkaloure ar bed ha pa vije ret dezho war an dro gourre ar Republik ha pa vije ret ez aro hag he zalc'h a zo. Ar c'het ganeho er vizer vraza hag en dro. Ne dle ket eta nemet gwiriou ouz a c'hoanaou ar c'hilokered ze, framma soudard ar c'hoanamanou gwiriou hag a zo ken marvel brema gant ar re-ze ne c'hell den mui kaout a dalera Rouanez ebet hag er c'hoanaou a zavar int

War an dro-ze spontuilh a ra bet great beig-hem gant ar repu dikaned da hon c'hi Frans. Iskemp brema ar pez a fell dho lakaat en oberenn ma se ar c'hoant a waz h etre ho daoularn

Republik kaoz ar gambr he deuz lavaret e rankje an armee bezo kreiz ne ket armee ar Frans, met armee ar c'holonioù, armee Tunis hag an Tonkin.

Evit kregiñ enn armee ez eo ret kaout arc'hant hag en deuz rankket gouarnamant ar Republik prestiz arc'hant a-vremañ ha goude pressa en soarc'h ha gounid he zenzor ato

Republikaned ar gambr he deuz lavaret d'ar bobl ha n'ho pa dle da vervel ganti an dud en e sujedigezh ar *Bagnes* evit ret kresk ar c'hrim

Ha setu ar bobl evel ma ve red ar brema. E ve ret dezho kaout a-benn ha gouzout ha ne deuz rankket gouarnamant ar Republik pe ziouer ne ant ha goude pressa en soarc'h ha gounid he zenzor ato

Republikaned a zo bet ganto ur re a labouret da oberenn ha n'eo ket a-bell diouz Frans an dorfetourien a-zevel enn ho c'hêr

A republikaned-ze a-bell ket a-dreist kant gwech enn ho zorfel en ar pevar c'horn a ve da gentañ e-leur kaoz a re all da bellaat pa n Frans, hervez a lavar ho penn. Ret a dlje dezho kaoz a c'hoanaou ha gwiriou ouz rankket gouarnamant ar Republik pe ziouer ne ant ha goude pressa en soarc'h ha goude he zenzor ato

An trouz ber tostoù chas ha republikaned-ze ha ne vouil ho deuz a-raok d'ar vro ebet zoken ho dije kresk war ho fe ouz a c'hodel ar bobl evit ma ber lakajod ar roue evel atav evit paotred ar Republik

Meg ar c'hresk se a c'houlenn war c'hanv milionoenneg, ha gouarnamant ar Republik en deuz rankket pressa arc'hant, ha goude pressa a zo soarc'h ha goulloù he zenzor ato

Evit kemeriñ tra a c'hoanta ar republikaned da oberenn brema, n'eus ken respont nemet ato ez

gwir ha ne dalv ket gouarnamant ar Republik, goude pep pressa arc'hant a ra

Neuze penaoz hag e pe leac'h e kavo gouarnamant ar Republik ar mil miliard a zo ret en deuz da gaout pa n'en deuz den ma c'hall lennañ e-bed enn hañ ?

Mar str an ar c'hant he-unan a anzav ez eo ret an dra-ze ha ne c'hoar ken e pe dud ret. Kemmesket ar budjet a lavar ivez d'hañ ivez. Penaoz a ra an neuze Republik pour ? Nevoas a rank ez da gemeriñ tra a c'hoantaez ha oberiñ ! Oh ! nann ! ne vo ket ken ! Ha rak-se e vo ret dezhi mont war a-raok ha rak-se e vo ret dezhi kresk e pe zoare

Gwasa kudenn e deuz bet lavaret ar Republik, eo hon ma c'hoar da zifiñ a Peiraj a ra mip paotred, enn ar repu dikaned oc'h en em gasaouiñ ?

Ar c'henta a lavar

akaol tailhiñ nerzh war c'hobl

Ha c'hi a zo ! enn ar re all eun doare vrao eo hon-nez da derriñ nerz pinan ar bobl a hañ tailhoù ken na gouez war ho leun, enn doare kavet mad evit hen c'has da garet ar republik kaoet ha da voti evit-hi. pa vezer nemet re a-vremañ en deuz kasaouiñ da eut-ho d'ho arz.

— Mad enn eur all, leanet neuze digant an Eeh ben hag ar velevenn an arc'hant a roit d'ezho beb sizhun

Mab ar c'hlaoù ! savar ivez d'as kenseurted, an tepuded all a-zav d'ar genlabouriou. d'ar vinaoued da c'hoanaou, d'ar soudarded ha da gant-kerzhed a zo e kargoù a Republik diwezh ganeho ho arc'hant ! n'ra-ze a-viskoaz ken ez erbin, pa'z eo republikaned

An dra-ze ne dle ket bezañ ha ne vezo ket bepken enlec'h bilo ar Republik mes lec'hiou an eskibien hag ar velevenn ne ket lec'hiou enn dro a zo hag a zo bet ivez ar re hag a zo ket kaoet ha Mamm-Iliz ha Gwirioneziou ne vo ket ken ken ken

pa vo provedik, hep nigas vad e-bed da zen ne c'houezo birviken pa vezo eat da banor dre he *foot*. en em zevel dre espero enn he stad kenta

Ha ne ket evel-se en a c'hoarvez brema gant ar Republik ?

Amzer a go bet gwechall, ar Frans, dindan he Roueed, a oa bepred unvan ha waelh er c'hiz-se he glor hag he enor. Dindan gouarnamant ar Republik gant framma-zeouned a oueit evel ar re a zo enn he fenn, ar Frans, kaer e defe beza provedik, ne vezo biken a walc'h evit paea he mez hag he dizenor a rak ar bed. Anez ar feiz hag ar religion a penn ar c'houarnamant hur oa gouezo atao a-bred evel ma kouez eur c'hoz kaborel holzennet enn he foull, gant an disterra avel a-dreo d'he heja. Avel ar *c'houerz pleuz* a hej kaborel fall ar Republik, kouezo-kaer e ra a-vrema, ha d'ar bobl oc'h en em gével e poan, pep vot a vezo, en doa d'he diskar a-stok he c'hef, mar fell dezhan en em zizamona euz ar beac'h pounner a bourouin a hep seurt a zo taulet war-n-han gant ar republikaned.

KÊREN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT PETRA, AN SKOL DRE FORS,
AN SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

TREDE NOSVEZ

AN SKOL LAIK PE AN SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Ama. sklr. evez, amezeien. ne lavarer ger eus a gresk pas ar vistri hag ar vestrezed-skol. laïk. ne lavarer ger vez eus an an hant a zo red da zevel ties-skol nevez. da noza pe da rapari ar re a zo fal da brena kemeno, a zo c'houmm enn dare vraza anezho evit gallout ober skol.

Evel a zo bet lavaret da ze a-raok, gant ar c'hreskon a ro det bete vrema, e miz here 1882, ez eus eat war dro tri-c'hant mailon hag ez eus goulennet tost da eur m. ard-a *dek kant mailon* ev, ar bloaz 1883.

Evit ar miliard-ze poud kezz, e vezo hep dale, ma oa stourmes ket daonet d'ar vugale evit ar m. iard-ze, e vezo ge ret hep dale kol pep fers kristen enn da vro, ober drouk ha pesan e pep gwz da daoud a amm-o ha da vugale da vro evit an arc'heuz-ze a rafont da bacha dre fors, e kollo pep liberte a gonit euz e vezo m ret oc'h ar re baouira euz da lod a c'hounid ho bara, e vezint evel skudel laeroun ha turfetourien kaset d'ar prizoun gant an archerien.

Goude-ze c'houz, na reski skiant a ri pobl pour deski mont da vot hep tro, a-enep pastred vrao ar Republik mont heb efa da ober da zever evit da vrasa toas ?

Herve Recteur — ia, ia. Jerom, neuze, karantez ne ket choun er gear hep mont da vot e vezo d'an holl neuze ar bobl a vezo d'ezhan dizkonez en deuz lez he gof euz ar Republik da bete toul, he c'houroug eus ar republikaned, framma-zeouned an diaoul !

Jerom Fur — Brema, amezeien p'am eus diskouezet d'e-hoc'h e ra ar frered hag ar seurezed mistr. ha mesrezed-skol gwelloc'h skol ha gwelloc'h marc'had evit ar vistri hag ar vestrezed-skol laik, ne ve ket fall d'in marteze diskouez d'e-hoc'h piez penaos hu perak e c'hoarvez an dra-ze beb bloaz, ano ha bepred, e pep leac'h hag e peb bro. Setu petra lavar ar gazetenn war an dra-ze

(Eur pennad all diarbenn penn.)

ON DEMANDE un CHANTRE, sachant ecrire, pour une paroisse importante du Bas-Leon

S'adresser au bureau du Journal

CADEAU POUR RIEN

42 Pièces formant

UN BEAU SERVICE DE TABLE

pour 17 fr. 50

Pour cause de cessation de commerce mise en vente, à 75 p. 100 au dessous du prix d'estimation, de quantités énormes d'Argenture Alfénide provenant de la Faillite des Fabriques réunies d'Argent Alfénide

Pour 17 fr. 50 seulement

représentant la petite somme de la main-d'œuvre et ce qui se vendait auparavant 60 fr. cette expédition de Service de table se vend en Argent Alfénide extra-fin et durable

6 Couteaux de table, lames acières en argent Alf	
6 Fourchettes d'une seule pièce	id.
6 Cuillères à soupe massives,	id.
6 petites Cuillères à café	id.
1 grande Cuillère à potage,	id.
1 grande Cuillère à ragoût.	id.
2 beaux Légumiers massifs,	id.
2 Saucières à dessert.	id.
1 belle Passoire à thé	id.
1 pot Poivrier ou Sucrier	id.
6 beaux Porte-couteaux cristal	
2 magnifiques Tasses à sucre,	

42 Pièces pour 17 fr. 50.

Blancheur intacte garantie 10 ans

Pour recevoir les 42 objets formant un service complet de table *franco* à domicile en 4 ou 5 jours adresser un mandat postal de 17 fr. 50 au Dépôt général des Fabriques réunies d'Argent Alfénide

M. RUNDBAKIN

1, Heiligengasse à Vienne (Autriche)

Nota. Restitution du montant si les marchandises ne conviennent pas. — Par expédition contre remboursement des frais superflus de commission, revenant au destinataire, l'envoi reste en retard de plusieurs jours, ce qui peut être évité en nous adressant d'avance un mandat postal dans quel cas on reçoit la marchandise dans le plus court délai et franco à domicile. 4-10

Ar Merer G. MILIN.

Kemper. — Imprimerie générale de LE BRANCAL.

NAONTERVED BLOAVEZ (N° 13) AR ZADORN. 22 a VEURS (1884

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

PEB AR GAZETEN BED BLOAZ,
Ar Pennoù
Ar Gerbinad
Ar Gwir-ha-Pard
Ar rest eus ar Frans
Ar broioù all
Gwel pe ar post

N'eus hon Mestr, na hon Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl lizeroù a dle bout greet da berr'hon ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL, eb-bed.

Pevarbenn livr e Ti ar Bobl kempel kevridekan da Galvar evar an gwenojen.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garancière Paris est seule chargée de recevoir les annonces

Da Lenn.

Klask a reer ar re na rin gar ar gazeten Feiz ha Breiz *gant-ho d'he rei da tenn enn dro d'ezho. d'ho c'herent d'ho meignonned. d'ho amezeien. ha dreist ar re o c'. d'ar re ane ho a anavezont eeit bezo republikaned. Eur republikan war en deiz hiziv c'houz a c'hell eun den pe eur gwrach ar c'hrouiz ha pedi Doue d'he gwarezi.*

Kemper, 22 a viz mezeri 1884.

LIZERI

AN AOTROU'R ESKOB A GEMPER HAG A LEON

Ha kemmadoniezon

Evit Kerzu ar bloaz 1884

Kendalc'h

Ne selaouit ket, hor Brendeur kar, ar re a lavar e c'heller reiñ eur vuez vad heb kredi e Doue hag enn Aviel, ha ne ket red bezañ kristen evit bezañ den honest. Kement se a zo eur falsentez koundaonet gant ann diaz hag enn dra kontrol d'ar pez a zesk d'eomp kredi er bed. A lez e hanver vertuz ar pez ne d'eo nemet al lou anezhi. Ar pez zo sur eo ann dra ze ne ket aouaic'h d'ann den evit oh em zaonn a enep he dechou fall ha gounot ar Baradoz.

Ann diaz a vank d'eomp, hervez ann Aviel, petra on euz da ober evit reiñ eur vuez vad, ewe ma vank d'eomp petra on eux da gred. C'houi e deuz da ober seul ar hanoump gant ar hour gras Doue. He c'harg eo, ha den ne c'hell diret outh da ober ar pez a zo enn he c'harg. Pa lavar eve santez Ian-Vadezour. Ann dra se a zo pec'hed ec'h eo em zerrich eux eur c'halloud ha ne c'houie bikenn ann dud beza treuc'h d'ezh. Gour eo, houm a c'hell ober heb selaou ann diaz. Met heuzo e kemer he c'hlenn spirtuel ve, disaga doc'h he c'horf, dre ann ekommunigeo, ar memprun ne zeuzont ket outhi. O pezet aouo dreist pep tra. Hor Brenoeur kar rak an selaou-se eux ann diaz a laza eur c'hristen ar meaz eus a gommunion ar Zent rak ar pez a zo lammet var ann douar a zo lammet ive enn eus ha beza koundaonet er ced all a zo goaouc'h eget beza koundaonet gant justis ar bed-ma.

Ann Iz a ra bepred he zever heb kaout damant da zen, ha pe hi a gav euzh dezañ, pe hi ber e par la netra ne c'hell serra he genou d'ezhi pa dle sevel he monez evit mao ar c'hrouiz.

Eun amzer-ma ar bed a zo kounnaret a enep ar renoc'h hag al leanerez ar Feiz hag ar Seurezed a dremen ho amzer o pesk oc'h ober pinijenn o prezeg oc'h ober skol pe c'h ennent ouz ar re glañv enn hospitalioù koulskoude ar reolenn a vez a heul ann dud-se a zo bet kavet mad gant ann Iliz rak great eo dioc'h kuzulion ann Aviel ha bez ez eo eur genou a zanvez evit an dud fidel. Ann diaz ne c'hell ket tevel ola pa vel ober breze d'ar renoc'h ha d'al leanerez d'ar Feiz ha d'ar Seurezed ha pa gav kounta a bep seurt gwiriri dezañ hi leun. Sevel a ra he monez evit ho difenn enn hano ar religion, enn hano ar Jesus hag enn hano ar Vamm gloar great d'ezañ ha ma ne den ket a benn da zevel spered ho nebourien e ra diezh da c'hanz merkou anat eus he stum hag eus he c'hoantegez.

Kerkent ha m'eo deuz he agan zemm remark eur skrid benniag hag a zo anpeus evit feiz ha vertuz he ougale ann diaz a zav he monez ez i dishonez kuit danger ze'n dud fidel. Neb ober foeltpiou ha pe seurt den en deuz great euzh heveleb skrid. Lavaret a ra d'ezho Pec'het oc'h euz o preuzi ar c'hrouiz penn pe c'hre da renn eul levr hag a gavan-me ganza a no silvidigez. He gwelet oc'h euz o kountinuin diwar ar c'hiz ket e hoaz pell hag heb damant ebed da ren iezhoù hag a glaske en eul zoa er skol da ren despet da virion sakr ann Eoul hag ar martirion hag enn despet ve da goustians kuzuliañ ar vugaled.

Ann Iliz a zo karget da zesk gwir en ann hol ha dreist pep tra re ann hini sempl ha dizoulen, ha biken ne vanko d'ho sever e kenver ar poent-ma. Ne c'heller ket chadenna he zaoù, eve a lavar sant Paol. Kaout a reot ato hoc'h eskuiñ hag ho pelejen pres da zever ho monez pa vezo red, ha mar kar, hi zevaout gant respet ha gant eur gwir votonez da zesk outho gras Doue a vezo roet d'ehoc'h gant largentez.

Rak ne ket aouaic'h anaout lezenn Doue rei

pa voa provadik. hep ligas vad e-bed da zen ne c'houezo burviken na vezo eat da laour dre he fiot en em zavel dre esperu enn he stad kenta

Ha ne ket evel-se eo a c'hoarvez brema gant ar Republik *

Amzer a zo bet gwecha ar Frans, dindan he Rouied, a oa bepred provadik a-walc'h evit paea he gloar hag he enor Dindan gouarnamant ar Republik gant frammasonned a boell evel ar re a zo enn he fenn, ar Frans kaer e defe beza provadik, ne vezo biken a walc'h ev, paea he mez hag he dazvoar dirak ar bed. Abaoe ar fez hag ar relijun e penn ar c'houarnamanted, hor bro a gouezo atao a-bred evel ma kouez enr c'hos kaborel boiennet enn he fun l, gant an distera avel a d-eu d'he heja Avel ar *c'hourvi-pion* a lej kaborel fall ar Republik Kouezo-kaer e ra a-vrema, ha d'ar bobl, ne'h en em glevet e poanr pep vol a vezo, en doun d'he diskar a-stok he c'horf, mar kell d'ezhan en em zizamina rak ar beac'h pounner a boanrion a hep seurt a zo moiet war-n-dian gant ar republikaned

LÈREN-SKOL PENNÈY

PE AN SKOL EVIT METRA, AN SKOL DRE FORS.
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A ENEP DOUE.

TREDE NOSVEZ

AR SKOL LAIK PE AN SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Ama, ski, evez, amezeien, ne lavarer ger eus a gresk pae ar vistri hag ar vestrezed-skol laik, ne lavarer ger vez eus an arc'haot a zo red da zevel tues-skol benek, da zoza pe da rapari ar re a zo fall, da brema kement a zo ezomm anb darn vrasa anezho ev, ga oud aber skol.

Evel a zo bet lavaret dija-ze a-rauk, gant ar c'hreskou a zo bet bete vrema e mis here 1882, ez eus eat war dro an c'hant mil kon hag ez eus goulennet tost da cur mil arc'h — *dek kant mirion* — ev, ar bloaz 1883

Evit ar miliard-ze, pell kraz, e vezo rep dare ma na stourmes ket, rnoiet d'ar da vugale evit ar miliard-ze, e vezo gellet hep dare kell pep fers kristen enn da vro ober drouk da gonn e pep gu da daoue ha vammou ha da vugale da vro, evit an arc'haot-ze a rankt an hanz dre fors, e kolli pep liberte a gonsianz, e vezo marel oc'h ar re baoura eus da lar da c'houenn ho nara, e vez ni, evel sklefed aeroun ha torfetourien kaset d'ar prizoun gant an archerien

Gonde ze c'hoaz, ha desa skuan a ri, pell paour, desk mont da voa hep tro a-enep paotred vrao ar Republik, mont heb efa da ober da zaver evit da vrasa mad *

Herve Bermeur — Ia, ia, Jerom, neuze karoa ne'l ne ket choum er gear hep mont da voa e vezo d'an holl neuze ar bobl a vezo d'ezhan diskouez en doun leiz he gof enr ar Republik ha bete tou. he c'houzoug eus ar republikaned. frammansonned an diaoul !

Jerom Paur Brema, amezeien p'am eus graet diskouezet d'e-hoc'h e ra ar frered hag ar seurezed mistri ha mestrezed-skol gwelloc'h skol ha gwelloc'h marc'hadourez ev ar vistri hag ar vestrezed-skol laik ne ra ket fall d'in marteza diskouez d'e-hoc'h ivez penaoz ha perak e c'hoarvez an dra-ze beb bloaz, atao ha bepred e lej leac'h lag e peb bro. Setu petra lavar ar gazeten war an dra-ze

(Eur pennad all diaoulerm genta.)

ON DEMANDE Un CHANTRE, sachan écrire, pour une paroisse importante du Bas-Léon

S'adresser au bureau du Journal.

PRESQUE POUR RIEN

42 Pièces formant

UN BEAU SERVICE DE TABLE

pour 17 fr. 50

Pour cause de cessation de commerce mise en vente, à 75 p. 100 au dessous du prix d'estimation, de quantités énormes d'Argenterie Alfénide, provenant de la Faillite des Fabriques réunies d'Argent Alfénide.

Pour 17 fr. 50 seulement

représentant à peine la moitié de la main-d'œuvre et de ce qui se vendait auparavant 60 fr pour expédition de Service de table suivant en Argent Alfénide massif et durable

6 Couteaux de table, lames ornées en argent Alf.	
6 Fourchettes d'une seule pièce	id.
6 Cuillères à soupe ornementées,	id.
6 id. à Café	id.
1 grande Cuillère à potage,	id.
1 grande Cuillère à ragoût,	id.
3 beaux Saucières massifs.	id.
2 Saucerons à dessert	id
1 boîte Passoire à thé.	id
1 joli Pot à lait ou Sucrier	id
6 beaux Porte-couteaux, cristal	
1 magn. Plateau Tabac à sucre.	

42 Pièces pour 17 fr. 50.

Bonheur intégral garantie 10 ans

Pour recevoir les 42 objets formant un service complet de table *franco* à domicile en 2 ou 3 jours, adresser un mandat postal de 17 fr 50 c. Dépôt général des Fabriques réunies d'Argent Alfénide

M. LUNDBAKIN

11, Hedwigsgasse à Vienne (Autriche).

Nota Restitution du montant si les marchandises ne convenaient pas. Pas d'exposé non contre remboursement. des frais superflus de commission reviennent au destinataire et envoi franc en retour de plusieurs jours ce qui peut être évité en nous adressant d'avance un mandat postal dans quel cas on reçoit la marchandise dans le plus court délai et franco à domicile 4-11

Ar Merer G. MILIN.

Kemper, moullet gant an OBEREANGAL

MADUNTERVED BLOAVEZ (N° 43) AR ZADORN 22 A VEURS 1884

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR CRISTENIEN, AR GWIR VRETOUNED

PRIZ AR GAZETEN. HED BLOAZ,
Ar Finistèr
Ar Morbihan
Costez-an-Nord
Ar rest eus ar Frans
Ar brasañ all eus ar bed

N'eus kun Meestr, na kun Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl brasañchou a dle kana gwest da herrBeb ar gazeenn, d'ar Autrou DE KERANFLEC'H, beb-kun

Ar c'hwitans hiviz a vo kun kasset kentoc'h an nebeut arvidou da vont war ar poanioù.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 6 rue Garanc Bayeux à Paris est seule chargée de recevoir les annonces

Ma Mamm.

KEIT a vez ar re-se em gaz ar gazetenn Feiz ha Breiz *ganti-ho d'ho reï da lenn ann dro d'ezho, d'ho c'herent d'ho meignonned, d'ho amezeien, ha dreist ar re all d'ar re anezho a anavezont evit bezañ republikaned. Eur republikan mar en deus sinañt e hoaz a c'hell kaoud ann deiz pe ne gaver ar wirionez ha pareiñ diouc'h he glenved.*

Kemper, 22 a viz mezheven 1884.

LIZERN

ANN AOTROU AN ESKOB A GEMPER HAG A LEON

Ma Kenvroadourez

Evit Koraiz ar bloaz 1884

Kendalc'h ha fin

Ne zelaouit ket, hor Brendeur kar, ar re a lavar e c'heller reiñ eur vuez vad heb kredi e Doue hag ann Aviel ha ne ket red bezañ kristen evit bezañ den honest. Kement-se a ra eur fallentez koumdaonet gant ann hini hag ennañ dre kountrol d'ar pez a reskl'eomp hiviz ar bed. Abaoe e hanver veriaz ar pez ne zo nemet al lusu anezhi. Ar pez zo sur eo ann dra-se ne ket zouaiñ d'ann den estren en em zifenn a enep he dechou fall ha gwanañ ar Baradoz.

Ann hini a verk a eomp, herwez ann Aviel, petra en deus da ober evit reiñ eur vuez vadelezel ma verk d'eomp petra en deus da gredi, c'hoant e deus da ober neuz ac'hanomp gant ampoez gras Doue. He c'harg eo, ha den ne c'hell mui eel outhi da ober ar pez a zo ennañ he c'harg. Ha lavar evel sant Jann-Vadezour: Ann dra-ze a zo pec'hed er-maro en em verrañ euz eur c'halloud ha pe c'houfe ouzenn ann dud beza treac'h ennañ. Gouzout ez choum a c'heller heb senaou ann Aviel. Mes neuze e kemer he c'hiz spered ar sklaga diouc'h he c'horf dre ann eskommunioùgeu, ar memprun ne zeuiont ket enni. O pezet aonn dreist pep tra. Hor Brendeur Kar, rak an zanvez-ze euz ann Ilis a zo bet eur c'hristen er mesk euz a gomprenn ar Zant rak ar pez a zo bet hanvet var ann dunar a zo hanvet ive ann env ha beza koundaonet ar beuz an a zo gouzoc'h eget beza koundaonet gant justis ar beu-ma.

Ann Ilis a ra beprez he fever heb kaout damant da zen, ha pe hi a gav ennañ dra gaer, pe hi her c'hav fall, neiza ne c'hell mui he gwiriañ d'ezhi pa die sevel he mouez es mar an eneou.

Enn amzer-ma ar bed a zo koumparet a enep ar veuc'h hag al leanezed ar Frezer hag ar Seurezed a gremen ho amzer o pedi, o c'hoari, o breneg, o c'hober skol pe o c'hoari ouzh ar re glaoc'h enn hospitalioù. Gouskoude, ar reoleno a voez a heul ann dud-ze a zo bet karet mad gant ann Ilis rak great en doa c'hoant kaout ann Aviel ha bez ez eo eur gunte a zanvez evit an dud fidel. Ann Ilis ne c'hell ket teurel ela pa vez ober breze dar vuoc'h ha dar al leanezed, dar Frerez ha dar Seurezed ha pa glev kounta a bep seurt gwener diwar ho fenn. Setu a ra he mouez evit ho sikour enn hano ar religioun enn hano ar justis hag enn hano ar vamm o deus great dezhi ha ma ne deu ket a benn da zonjal spered ho eneourien e ro d'ezho an tihana merkus anat euz he natur hag euz he c'haranted.

Kerkent ha m'en deuz he lagad lenn remerket eur skrivagner hag a zo ampoezus evit feiz ha vertuz he hogale ann Ilis a zav he mouez evit diskouez ann danjer ze a ano dud fidel, heb ober fors piou ha pe seurt den en deuz great enno bevelep sarid. Lavarout a ra d'ezho: Pe het oc'h eus o preuzi e oelc'her leun pe zre da lenn eul levr hag a garfam-me goazuz d'ho sevenijenez. He gwelet oc'h eus o kondaonin ive ar re euz ket c'hoaz pell hag heb damant, e vez da zen bevrion hag a glaske en em zifenn enn ambosk pon despet da c'hrou sakr ann Aotrou hag ar mammon, hag enn despet ive da gonstans kizidik ar pugaded.

Ann Ilis a zo kurget da zifenn gurion ann holl, ha dreist peb tra re ann dud sempl ha dizonten, ha biken ne sanko d'he dever e kenser ar poent-ma. Ne c'heller ket chadenna he zoug, eve a lavar sant Paul. Kaout a reut ann hoc'h eskibien hag ho pelesen prest da sevel ho mouez pa vezo red, ha mar kirit ho zelaou gant respet ha gant eur gwir volontez da zenti outhu, gras Doue a zesko roet d'eboc'h gant largentez.

Rak n'a het aonaik anaout fezenn Doue, red

Digitized by Google

eo c'houz kaout gras Doue evit ho marvel, ha lakaat ar pez a reomp er bed-ma da vezan d'n da vezan rekompanset er baradoz Hogen, ann Iliz a zo karget ivez da rei d'eomp gras Doue ha da ober d'eomp kaout pezr e merioù pasion ha maro Jezuz-Krist. Sant Ambroaz a lavare Ei leac'h m'ema Per ema ann Iliz hag e leac'h m'ema ann Iliz, n'ez eus marv ebed mes eur vuez hag a bado da vihan Gant Per ema ar c'houstians ann eur hag ben a skuil var ann Iliz, dre zoubarz ann eskibien hag ar valeien ar graoù a ro ar vuez a bado da vihan. Ar sent sakramant o deus peb hini he vertuz herve aroumon ar c'hristian hor zikour a reont d'en em zantifia o reiz eomp pe o kreski annomp beuz ar c'hras a laka ar chanomp da vezan sanket dirak Doue ha engouenned d'exhan Evelse e tlomp a nebeut a nebeut da vezan kenvel oux Jezuz-Krist, da c'hortoz m'on devezo ennon deuz pezr enn he c'hloar ar baradoz

Setu ato labour ann Iliz er bed-ma Kant anezhi eta evel ma kar ar c'hanboc'h, ha selaoust ato gant respet ar re a zo karget d'hoc'h heuchia da vont d'ar baradoz Ann tremenmanchou a gavoot hirio var ho ben, ne vank ket d'ezho fallgalonn ha c'hoaz ne vezit ket re nec'het ken nebeut gant ann amzer da zont Chomit stard er feiz ha re zoui ho nerz-kaloun da gresk gant ann danjer Selo, ouz ann eur hag o pared sou, eur a gouzoud hor Salver O pared fiuans, ma a zo bet graet d'ar bed.

FIN

Petite Poesie war-gemmh, e tegin ar rouantelsted.

An notron Skuerb karget eus ar *pobz jeneral* e Frans, en deuz bet urz da vont na ve graet an distera gaou oc'h ar Republik

Dre c'halloud ma he vestr an notron Skuerb eta en deuz skrifet d'ar Berfeded eul lizer hag a ra brema eun trouz bras e Paris, war a lavar ar gazeto c'halleg *Le Petit Moniteur universel*, eun ar zul 9 a viz mezre 1884

War gement-se, eme ar gazetenn-ma, ez red d'eomp lavaret eur gir Ar gouvernour a ra an notron Skuerb a zo hanv ann-ho eur ar roualisted, hag eun an toare ma labouront e peb bro evit lakaat ar Roue da zont war an trone Ar gouvernour-se a zo distere-iz pa soujer ez *pobzik* ha kennebeut fall ar Republik en a ustro brema ar bobl hon war-zu ar Roue

A-benn-nn, ar pez a zo sur hag a-wel d'an holl viz, ez e labour stard ar revolusionerien-eaz brema da dompa, mar gellont, ar Republik war he gunoù

Dirak al labour-se hag al labour a ra ar Republik he-unan evit en em lakaat hag en em rouga, gwelit ma c'hoaz, ar roualisted a gavo ho zro, ha mar he c'havont hep dale, evel a lavar an holl, e c'heller kredi ne vezint ket ato a-walc'h evit choum da zellet ho daouarn enn hu brechad gant-ho

Ar Republik ez deuz da damall den nemet-hi he unan, rak kement a ra a zo a-zoup mad ar bobl, hag a zigas c'hoant d'an holl da zeuch gouarnamant.

War gement-se, lavaromp ar wirvoun

Ar Republik ne vije ket Republik, ma na rajo ket a zroug Ne ema ket eta enn he galloud ober netra vad Ar Republik ne c'hell beza nemet brezel ha dizorch nemet dismant ha rivio ar bobl. Dre-ze n'hon deuz netra da ober netra da lavarat nemet lesel an notron Skuerb da c'houlenn ar pez a garo, rak mar klev enn dra-bennag, ar pez a glevo ne raio ket kaza a vad d'exhan, na d'ho Republik ken nebeud-an

Mes kaeroc'h tra a c'hoarvez, eme ar gazetenn c'halleg, enn tamm skrid great e-kreiz ha kasel d'an notron Skuerb a zo viz en em garet gan-eomp Ar skrid-se a zo digant Prefed departamant ar Cenenaes occidentales, ha mad e kavomp hor lakaat anna dirak daoulagad ar re a garo lenn.

Enn doare a zo anna warlerc'h e respont ar Prefed oc'h ar pez a c'houlenn an notron Skuerb digant-han

Notron Direktor,

« Digas a ra d'in goulennoù, oc'h va lodi da respont Enn eour bras eo d'in ober herves ho c'hoant, ha dre ho se e stagan gant va labour o lakaat va respount dindan pep-hini eus ho koulennoù, herves mac'h a-vezan an dud hag an traou eur an departamant m'emaint lakeat enn he brenn

1° Ar roualisted, hag hi a zo en em organiset abaoue maro Henri V ?

— « *Ken dre zur eo ez eus bet lec'h a-louez ar roualisted abaoue maro Henri V An hanum diwezan a zo eus ze-z ho a-reak, a zo brema eat da netra ha nerz ar roualisted, n'ho deuz ano nemet eur Roue a zigaso. hep dale iez nerz d'ar gwir en deuz pep den da vont ersi an hini a garo.*

2° E pe doare ez a an organizasion-se enn dro ? Dre arrondissemant ? Dre ganton ?

« *Mont a ra enn-dro eret ma c'hell, hep nebeut pegred a zo eur an dud a zigor breman ho daoulagad da anaout ne deuio ket fin e hor zikour ma n'en em sikouront ket ho-unan da penn.*

Al labour a reont a ve eur an arrondissemant d'ar c'hanton eur ar c'hanton da bep kerzadur a eur hini e-bed anezho brema na re graet enn-ho torfed pe dorfed da unan-benang gant ar republikaned An droug a reont, e pep leac'h d'an dud ouzh a dro da vad ar roualisted, ha pemoc'h ne vafe ket ?

3° Pe seurt kuzuliennou eo re ar roualisted?

Kazetennou kos distrost d'ar C'hoant da Pariz? Kazetennou névez? Ar c'hazetennou a lion diabevel gouzezet gant ar rouantelsted, abaoue maro Henri V?

« *Pour am mes.* Soitrou *Direktor* o velet ho *pefe great goulennou* ar *wirionez* ouz-ta *An dra-ze a zukaue* d'in *n oc'h bet ker ene ho mi-cher* rak *n eus den brema na c'hoar mad e kresk ar c'hazetennou rouantelsted seul ma kresk diouzhtou ar republikaned. Bep arsen e velet eur ga ètre mès. bennag o tapout erit ar rouantelsted. Ne bep arsen tres e houez marv-mik d'an dreuz eur gazetenn republikan-bennag. Brema lavaret d'in perak?*

4° Ha komitesou rouantelsted a zo? Ar re gos hag ar re névez? Pe gemm a zo etre ar re gos hag ar re névez?

« *Komitesou rouantelsted a c'houlennit? Ja da! ker a zo diouz'h an droitil anezho. Ha ker koz ha ma int nevez ene eus douar ma c'heller lavarel. Bep ganou ez euz kement euz ar c'homitesou ze ha ma z eus a dud ho deuz drouk ha kasaus ouz'h ar Republik. Evit lavarel brema pe gemm a zo etre ho an damsigaud n'ho deuz nemet digèri erit gwelet ar re nevez eo ar re a zo ar bras tan ha drouk ene-ho e-touz ar c'houvernamant. dre ma kresk ha ma c'hreiz kendalc'h an damsigaud ho deuz an dud da c'houzout ene ho berz. Ha nevez a re ene lavarel da lakaat dre e-kèr a vrasoc'h? ar Republik dre ma kreiz war an nebeut a .. ker ec'h ker, erit douare dont da re.a fallout h-pella kemeiz. Ia hoio oc'h ho gwelet eres-se a zo deut da annout brema ne deuz rad e kèr ken da c'hortoz digant-ho.*

5° Observationou jeneral

« *Ar pez am meuz da lavarel ama ne d-eo ket hoalz e dra nemet ar wirionez ma ne c'hellin kuzhat ken ar Republik mirit oc'h ar Roue da zont ene dre e renou.*

Ar bobl dewez ar mes an nivez kreiz e kouez an elektsionou a ra deu. Kaer e-kèr mar e re publikaned gouvernamant ar Republik e pe gorg brennig e ene bokan pe cre. Kaer ra deuz ket klask epad neuz a c'hoa ene dra-brennig a rad ene ho a ra deus kavet bokad hag eken nemet drouk an damsigaud a bep seurt. Ar bobl ne ket sot hag a ra an dra-se ouz ho gwele.

« *Rak* ema ene a gav ar *bobl* da *ker* ker, ganti *ho* e re *kreiz* ez *kèr* ar *republikaned* o *kavet* bep tro d'ar re a zo gaz ez da ene. Pe-ziou pan a dere. e roant d'ezhan mouch a amzer e ol a vare pa vel an huil an adouaregr a ra ez e kreiz ha war an nes pa ra neuz dre bobl a ra deus o kreiz ken digant-ho dre ma ne kavl ken diskuiant ha ma z int falsaer.*

Setu aze ar seurt gouzoun a zo bet great gant an aotrou Schoerb ha penaos ez eus bet respountet gant ar Preiz a lavarer

Ne lakomp, eme ar gazetenn alsò. na muioc'h na nebeutoc'h erit a zo er skrid An aotrou Schoerb a dle gwelet mad brema kemen. a draouen dre ar vro mar bo deuz ao bet Brefedet eual Preiz ar *Cevennes occidentales* lavaret d'ezhan ar wirionez ere-m ema ker ar Franz n eus nemet eur vouez a-tomez an ho er c'heriou ha war ar meaz, evit lavaret kra hag hanei eo echu ha ma gant ar Republik

An elektsionou a roio beac'h d'ar Republik An dra se a zo sklear da welet, hag a wel brao ouz ar Repoblikaned brema Aoum ho deuz rak ar bobl a en deuz diskouz gouzanvet e giz e-bed kement a huan hag a zismegans a-berz an holl Romaned a zo bet e Franz epad pevarzek kant vloaz, eval ar re en deuz bet alsoue pemp pe c'hoeaz'h vloaz zo a-berz ar republikaned trahmansonned ar Republik

Pa dorro hual ar bobl, e tamanto da ser ar chatu gouez ha devro a zo o kigeza ar Franz.

Mouez hon Tad Sanket ar Pap Pi IX

Dar 18 a viz here kannaded eus ar Franz, eus an Amerik hag eus ar Piemont, a deuas d'ar gear hanvet Zurich er Suiss. evit renka dre gaer alleiou an Italı E-touez an arukiou divizet etre-e-ho. an agenced a zo bet ma nen-han Setu ama.tost da vad, petra lavare

Abaoue mour ho deuz c'hoant da velet ar peuc'h e stapou an Itar ha ga vond ar Pab garantet-mad, ore ma c'hanaveon. ne hell ket kement se seven., ma ne vez ket kemeret eur fesoun nevez d'ho gouarn. hervez holonted ar vro an impalaer a Franz hag l'impalaer an Amerik a ra zavaillo kemeat a hell ni evit ma en em lakai ar Pab a-zevri da ober en he stapou ar pez a c'houlennont abaoue pell amzer »

Lavaret hor beus dia-rank petra felle da Napoleon a oje great kement-se a zo merket el lizer a skrivas da Edgar Ney hag a zo bet ama kouezhan 1 1848

E Franz ar gachou kod a c'houmas mantret pa reljen ar Re dudou ent var a rank ker bokan. ken diere An Eskober a zavas ho moner ha bemdez he c'hoummou a rejo dougel gant ar c'hatelennou oaest bete ar jeun pe a eus ar vro

Pa IX ve a sklerias hag a gomzas a oued ar pez a reat d'ezhan hag ar pez a boanchasse ouz an amzer da zont hag en doa an doare da vezo gouzoug'h c'houz.

En heurik hanvet ar *Pab* hag ar C'hongrès leor hag a gredet skrivet eun hano Napoleon. ma n oa ket e-ken great gant han he-unan a zisklerias skiear aoualc'h d'ar re a oant bet dalc petra oa c'hoant da ober d'ar Pab Er jeun kenta eus al levr, e rear mentesiou bon Tad Sanket Anzao a rear ez eo red d'ezhan kaout kals galoud evit ober vad

ar relegou ha doaz hol ar peur h eiz ar rouanelezou eus an Europ hiziv a rank ober kalz. Ne rank ket ar Pab lakaat mantr penn-da-benn ouz ha c'hoarvez ha red na re dle ne lavar nag ilizeoù nag an dudi gwirion eus a hañ an gwir da ren ouz e hol diabarz

Kaset eo bet gwelet e Savoi e oa doaz hol ar Pab an disterañ a vanneoù an gwir. Ouzpenn an eilpenn hiziv eus hervez kelc'h ha hervez doaz h ha c'hall hag ez eo dereat d'ar Pab kaout diwezh ar Romagn

Ne ya ket a-benn kaout ar Romagn digant ar Pab ha pa oa bet ar Romagn ha Napolion III. Gwir eo ma oa bet ar Romagn digant ar Pab gant ar gwerinez ha gant ar feiz ouz Jezuz-Kristenn, met ne oa ket bet diwar ar gwir. Ar Romagn a oa bet roet da Napolion III

sabr teon pe mel ar blanien eun doear a zaha da greski aver ar grision. ha war ar re-ma neuze e zeo oc'h ar gorzen a dakadon pe a vlokadon penmon glank ha kru War ar pennou ma dre ever mistroshop e welor hep dale pennougon bihanall a ed o spi-ka hag enn dro o erbo. enn ho diabarz. delion round avel korandon biban Endra ne donzer ar pennougou ed biban ma nemet betek ar c'hormadon a zo enn dro d'erbo. an toura a zo mad ha *profitabl* d'an ed

« Ar c'hrenna-ed a lavarer great evel ma tere beza, a zigas gwiad ker braz, ne c'hellfe den ebed nac'h ne ve ket gwir

Petra gomet bevaet an Tonkin.

Ar gazetou c'hallek *la Patrie* a ra ar goanat eur an dispign a gonsi brezel an Tonkin d'ar Frans.

Setu ama ar chifrou ze

Evit peza hag antreteni ar zondarded epad c'houeac'h miz amser ma ile padout ar brezel, herves a gred ar republikaned vrao a zo e penn ar Republik 40.000.000
Evit gwi-ka hag ekipa ar zondarded 4 500 000
Evit kas ha digas ar zondarded 40,000.000
Evit prena stri hag ober re all 10,000.000
Evit munisionou pe armou ar brezel. 15,000,000
Evit ober magazinou kazarnou, hospitalou, etc 10.000,000
Evit an dispignou jeneral evit ar post hag ad telegraf 3,000.000
A zo 89,500.000

War ar miliounou a zo a-rank ma lakear an dispignou-ma a zo bet, d spignou bihanoc'h evit gwir e kaver evit c'houeac'h miz eur zournad hag a ra da zek miliou An *percr-egent* ha *seiz kant mil* fur ouspenn Ar pez a zo neuze eun dispign beniget eun a bemp *kant mil* tri *mil fur eu kant mil fur ha perar-egent* evit eur brezel ne vou nemm e-bed d'ben ober

Goude koma eus an dispignou-ma war gourre an dispignou all a ra ar republikaned e Frans, a-gleur hag a zeou hep selaet oc'h poan ar bobl, n eus haou e-bed eus an dud a vary pe a zo lazet er breze se Ar brezelio a vez great gant an dud, hag eur weach marc'h ni kounlet evit netra. nemet pa ranker kas tud all da en em ganna enn ho lec'h. An dispignou a-vad a ves kountet mad betek ar re-vihana

Evit brezel an Tonkin ne d-eo ket echu c'houz, e vezo red ni kouea-all adarre, a lavar ar c'hazetennou, hag heb dale zo-ken, ha brao e vezo d'eomp ma na ves het itomm a dud

An eskumunugou.

Eur ger-bennag a zo bet lavaret, eur pennad zo, diwar-benn an eskumunugou e *Feiz ha Breiz* Evelato. e kav d'eomp e ve mad distrei war c'hraf-ta eur weach c'houz, dre na c'houlet ouzhomez reskear d'ar gristenien e pe zanger d'ez em goll en em zka ar re anezho a ia e breuriez mistigel ar frammasonnérez

Ar frammasonned holl gunib-unan a zo eskumunuget gant an Iliz evel a vezo gwelet ama warlerc'h er pez a lennomp Ez ar gazetenn *La Couronne du Pénitère*, enn ar zadorn 8 a viz mezeu, o skrifa enn tammik dishevel an anzon mad a ra. Evit an dra-ze, arabat eo e re poan da zen.

« Petra zo an eskumunugen ?

« Dez ez eo eur benjen roet gan. an Iliz d'eur c'hristen hag a vir ouz he-ma da gaoul perz a madou an nef avel an holl gristenien

« Beza eskumunuget a zo beza taolet er mesz enn an Iliz katholik ha beza, e-kil despet d'ar vadizant a chom alo, lakeat e-mesk ar banned, na dud divadez

« Hor mamm santel an Iliz a ra ar benjou-ze d'ar gwall-gristenien a ra torfejou brag. pe a zo em zav kreun enn he-enep

« Ar c'hristen eskumunuget n eo dezi mui nemet evel fotennik zister e madou an nef bontiz etre enn hol gristenien peur liesa zo-ken n eo dezi mui tamm perz e-bed enn ho n en dezi perz e bed e pedennou an Iliz. ne c'hell touzat ouz sakrament e bed na dont d'an oferen, na benn lakeat enn douar santel ma vare er stad-se. etc etc

« Abaoue donedigez hor Zalver.an Iliz katholik e dezi bet gwir ha galloud da daoler an eskumunugen war ar gwall gristenien, war an torfetourien vras ha great e dleux herzet he gwir An abostol sant Paul en deuz he-unan eskumunuget, er gear a Gorinth eur c'hristen abalamour ma fe ie d'ezhan dimeza ha chom e kompagnunez eur vaouez karestost d'ezhan

« Hon Tad santez ar Pab hag ive a wechou an nskiben a c'hell laoer an eskumunugen war eur gwall-gristen ini ive hep-kenn. a c'hell servel an eskumunugen ar veleien ne c'hellont ket hen ober ne c'hellont ket rei an absolven d'an dud eskumunuget

« Ar c'hristen eskumunuget a dle mont da gaout an Tad Santel ar Pab, pe an Aoutrou-n-Eskop. hervez m eo red. pa fell d'ezhan distrei d'an Iliz katholik ev i saveter he ene

« An eskumunugeo a zo eur benjen rust ha kaset. ha ne vez roet nemet evit ober anon d'ar gristenien ha mired ouz bo d'ez em zaoni ha da zaoni ar re-all dre wall-boc'hejou.

« Piou a zo eskumunuget ?

« An heretiked ar chismatiked, ar re a nac'h ar Feiz katholik ar re a zifenn ar sent tud-se, ar re a lenn he skridou, ar re a ihenn, pe a dro e gaou

hiziri ar Pab, ar re a ra brezel d'an Iliz katholik, ar re a gaso ar venech er meaz eus ho c'hountchou, ar re a laer madou dousaroù ar Pab dousaroù anez zoo, ar re a ra e-mesk an dud a feiz d'ezho diskar an Iliz, eve ar framma-sonied an internationalisted, an nihilisted, etc etc

« Garibaldi a zo eskumunuget, ha maro eo er stad-se

« Napoleon I Victor-Emmanuel Napoleon III, doueiz etc a zo bet eskumunuget gouleuet bo deuz pardoun digant an Tad Santel ar Pab, a-rack mervel

« Gambetta framma-sonn, a zo maro eskumunuget.

« Ferry P Bert hag ar c'halz eus ar re a zo hiziu e penn ar c'houarn-amant, eul liden vraz eus ar c'hannauet er Gambr hag er Senat a zo eskumunuget asalamour ma zint rammassonned, abalamour ma reont bezan d'an Iliz katholik etc

« Ne kel souna e ve reuzeudik soaza ar Franmaliza lioun a zo var n-hi abalamour d'ar gwall-gristenien eskumunuget ha kaloded eun ho foé bed.

« An dud eskumunuget ho devez peurliesa eur maro heuzuz ha skrijus an histor a rent testeni eus a gement-se

« Petra e teuont da vezan er bed all etre daozarn an Done beo, ar barner leal? Piou a garfe bezan eun ho leac'h?

« Brasa gwal-heur a zo evit eunn den evit eur vro eo an eskumuniugen

---

Kelo gaska, e-b e gwel an douaroù,
ar foenn a sinkan
war an ed goamm-ket er parkeier.

Eun amzer an hañv-el, e kala a vezjont a ra e weler ar c'hi-mal ber a vandennou bras o vont war n, a gaso an douaron hag tskenn ama hag a-hont er pa kever a zo nevez goanezet

An dreuk hag ar c'hor a reont a an dud, o skrabat an douar hag a frot an ed a zo ker braz ma z eo red lakat bu ale pe re vraz da vrel ouc'ho da zaskenn er parkeier

Eun Norvedad h g e hroaz all a ziverer an dud ir oaz kavet eun douare eur ha pegalurus za baka e bez ar droug a zaskenn er parkeier goanezet

K e a re-mp ober mad lavaret ama petra rear pe a zo er broaz ze eun dra eur ha ober eo hag evit eur gwennek bennag ma karer e c'hedzer paka e-bez menr a vran a vezo enn he c'hik pe he louzelioù da beka unan all goude

Kenta a zo da ober eo kar-eudou-pe ver, bras hag hir ha dre a awale b hep bezan re a benn eur vran ha vint diaoz e pep hini anezho Ar c'harr-doù papes ze a rank bezan koaet pe stag mad ho c'horn mo n pe ho bek gant tud pe roipez, eve ar c'horneonn a ra ar vare'hadourien er c'herzou da zkann buiun ha traou-all

Great ar c'hornedou paper eun doare a lavarer, a lakear e diabarz ho gwaou, tro-war-dro eur re-blennad leian a c'hlud tano

Ar glud a gaver da brena er c'hêriou, anez e ran ar gerezuriou a vez o aboussa. Ma na ve ket kavet, e c'heller ober g ud war ar meaz gant kroc'hen leiau glaz troac'het a dammou pilet eun nebeud ha berret mad gouez enn dour Ar g ud, gouda sevel evel eul war an dour bero, a ves tenoet kuit eve an dien dwar al feaz, kroc'hen bugeiou a zo mad ster evit ober g ud

Ar glud na dle beza zaket e ginou ar c'horne-dou-paper nemet er marc'h ma'z eur d'ho lakaat d'ar brun er parkeier

Evit tenna al aboused ze e zakear eun tamm bihan a voes e foas pep korned Gwella hoed a ra ec'h ha pa ve breiz, bouzellou pesked pe loened-all draillet-mured pilaten poaz marvad ha traou-all a zafe gant ho ver

Ar brun pa weiont ar c'hornedou, ha gwelloc'h c'hoaz pa gievont, tano ho fri, c'houez ar boed a zo enn ho, a dosta sut ho hag evel traou marlouk ma z int a blant dioc'h tu ho fenn er c'horned betek ar boed a zo er foas

Neuze ar glud a zo e ginou ar c'horned tro-war-dro, a stag oc'h penn ha goazoug ar vran, seu-we loc'h ma en em zifret muioc'h ha neta hi mouchet dall Dre na c'hel dout a lenn d'en em a sourcha, kaer e deuz tres ha distres ar vran a gomer he fenn er da n, d Sevel a ra eun eur sounn hag bouz-huel keu pe zens ken a nera da ngal hueloc'h Neuze, memo, kaer ha dall, e tisken evel eur mean war he fenn d'an donar hag e c'helier ho aka gant an daoarn

Ha pa ve eun tamm bihan a zaspign ez, ober kornerdiu paper ha presa glud an dud a gavo ho digant, da genta, a vrel na ve delaet ur sarabet ho ed ha goaze mar kerom o tenna pront eun ar brun paket gant-ho.

Dare liaserien a lavar n eus laouen e-bet gwelpor h ez, eur vran da ober soun en vad War gement se pep hini a gomz herrez he c'houi Evelato, e he ger lavare ez eus kalz a beorien, ha meur a hini mat e hag a gafe mad kanu soubeu ar vro A labour ma ez, han da vrea gwez a rafo adal soubeu Welloc'h, evit soubeu a graik doue holen ho harak Mar gra soubeu ar c'hik braz, ne c'hell ket beza fall ken tehent da zont

Bonze ou ha tripailloù eur vran a zo mad c'hoaz da boka brun-ad, ha pa vez zoken bardet vrein

He flum vez ar re vrasa ma ve paket kalz a grim a re ma la zaka e golc'hejou pe a penn ve rou a ra dare ore lier ho anezho Ar plunv brun braz ar re a zo e penn pelh asaf d'ezho, a vez gwerzet, a bakajou er c'herzou vras, d'an dessinerien a ra gant ar plunv ze labouroù fin ha kaer

Ma teufe an dud e Breiz d'en em ren da baka brin; enn doare a lavarer ama, perak eur paourbennag, war ar meaz pe e kear n'en em lakafe ket, beb bloaz, eur pennad a-raok an hada-eù, da ober kornedou ar seurt-se da werza Gant an amm kommers-se e c'helfe gounid meur a wennek, gant ma talch fe vez glad da werza ha da lakaat er c'hornedou-paper Pa vez lakeat ar c'hornedou-ma d'ar brin, eo mad d'ar re a vez o apta anezho en em gozet, kaer na vez mouchet ho lenoon.

KELEIER AN EOSTPTI.

An autrou Corrigou, persoun Caranlek a zo bannet persoun-kanton Lannui s.

An autrou Sav u persoun Enez-Moteneu, a zo hanvet persoun e Carahiek

An autrou Le Borgne, annonier Santez-Anna-ar Portic a zo nèvez-maro.

An Ed.

Ar fa, bihan ha braz, n'int ket anavezet gant an dud na gounezet a-walc'h gant-ho. evel ma lefent beza Ma c'houfe mad al abourerien-douar peza daiv ar fa, ne ve ket berr morse ar boed d'ezho da vaga ho loened

Ar gazeten c'hallek *La Gazette des Campagnes* a lavar eo ar fa ar boed gwenn da vaga ha da lardà an holl loened ar zaout an ejenned an denved ar moc'h ar ser — ne gomz ket eus ar c'hezek

Ar fa a c'hell beza gounezet enn douarou kre ha pounner an douarou prenk ha dourek. ar re falla evit ar gounidou-all, a zo ar re wella d'ar fa Traoniennou ar Bourgoyn ha meuleriou dwar-dro kear Dijon a ra eur c'hommerz braz eus ar blend fa Al labourerien douar eus an Nord hag eus a greiz Frans, ar re anezho a zao, a vag hag a lard loened a bep seurt a denn eur profit braz eus ar fa Ar blend fa a zo mad zo-ken ar bara Evit lardà loenedi ar c'Annourien, ar fa, kenta boed a zo da gaout.

A bep seurt fa bihan ha fa braz a zo Ar re vraza anavezet eo ar re a lavarer fa palod (douar geun, douar-brad pe lagennek), eus a Zeville pe eus a Windsor Evit ar gounidou braz, eo gwelloc'h ar fa bihan a ro enn eost kaer puilloc'h.

Ar fa a c'houlen eul abour doun hag eun tremp mad, enn doare-ze, ez a doun ho grisiou enn douar gleb a zigas nerz d'ezho.

Er c'hreisteu (midi), e vez gounezet ar fa enn diskar-amzer, er bronn-all, ho gounesser e fin ar gouny ha betek ar 15 eur a viz meurz.

Darn dud zo hag ho had a zoureadou evel an ed, dare-al ho laka a renkadou An doare divèza-ma da hada ar fa a zo ar wenn a gals, abalamour d'ar c'houennat. Ar c'houennat kenta a vez great d'ar fa. pa ho deus paket 8 pe 10 *santimètr* a hueder Lakaat a rear 40 *santimètr* etre-z-ho a bep tu

Pa vez savet ar fa da baka 35 *santimètr* e c'heller ho c'hreiza dre an hanver eus ho hueder evit kaout eve-se enn trouc'h boed chatal Ar fa tronc'het enn doare-se a zao ouc'ho kalz a vrankou a vez goloet, a-benn m'z eost. a vienn hag a gloz moanik Gant an trouc'ha-ze a rear e poent vad, an eost fa a vez kaer pa.uc'h

An eost fa a vez great e mis eost, dioc'h-tu ma weler ar c'hoz o tua arabad eo gortoz ma ve dare ar fa, evit miret na ve kollet kalz a c'hreun

E Bro-Zaoz, e c'honzor peza daiv ar fa. hag e c'hounezer kalz anezho ho lakaat a rear enn gant an avalou-douar pe ar palaiez beb eil renk eur renkat palaiez hag eur renkat fa. 50 *santimètr* etre-z-ho.

Ar fa a vez débret gan. eur c'hrugel preuved pe c'houen du (pucerons noirs) a zao hag en em sastum e beg ar blenchou tenera, a ranker da drouc'ha evit teurel ar preuved enn tan

Ar fa ho deux c'hoaz enn enebour-se, eur preuv, galvet e gallek *la bruche du pois*, a ra he re-vihan ar fa glaz, hag a vez enn diwar-goust ar boed pe ar greun fa Ma na ve gellet distroja ar preuved bihan-ze, ar fa. ha pa vent tomlet gant-ho, a zo mad c'hoaz da hada.

Ama, ar gazeten a ro ali d'ai labourerien-douar da c'hounid fa evit ar profit braz a c'hellont tenna anezho, mar keront

Ar strùj fa, a lavar da zivèza, a zo mad da ober gouzer kidel pe vaza enn dour pe er pouilou hanvoaz pe dinaan al loened, o veza ma ra enn tem enz ar re greva ha gwella zo.

Ar gwin-ardant great gant sistr.

Ar gwin-ardant great gant sistr a zo eus ar re wella, pa vez kaer Neuze ar gwin-ardant-se a vez gwerzet kèr ker hag an hini a c'halver e gallek *fine champagne*.

Er bloavesiou ma vez kalz a avalou,evel er bloaz ma, tud eus ar re a ra sistr ne lakeont hanne dour e-bed e meur a dousel zistr a sirvont, dre an tan, evit ober gwin-ardant da zerc'hel ez-eho ho-unan epad meur a vloaz Lod eus ar re-ma vez a werz ar gwin-ardant-se a zo klaskel gant an hini, o veza ma z'eo enn tamm-mad nac'husoc'h eget an dare-vuia eus ar c'hoz gwin ardant fa, a werzer mar-c'had-mad er c'hommerz.

Ar c'hoz gwin-ardant divèza-ma, ne ve deq evit lavaret gant pe seurt lousiou eo great

GRENV-SKOL PENERY

PE AN SKOL EVIT METRA, AR SKOL DRE FORS
AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A HEP DOUE.

TREDE NOVEZ

AR PE E LARA PE AR PE E DLEE DOUE HAG E-BEP DOUE

« C'hoarvezet eo bet, c'hoarvezout a ra hag a raio atao e vezo e pep teach skol ar frèred hag ar seurezed dreist skol ar vistri hag ar vestreged-skol laik

« Ar vistri hag ar vestreged-skol laik, paèt mad gant ar c'houarnamant a ra eur vicher micher onorabl, pa vez great e-konsianz hag herver Doue. Mez koar a ve lavaret ha pa vent an dud vella so hag ar re c'hoz eoka ne reont evelato nemet eur vicher evit arc'hant

« Ar frèred hag ar seurezed mistri ha maestrused-skol, a ra eur vicher havel gwir so, mez n'he greont tamm e-bed evit arc'hant nemet alato dre garantez oc'h Doue hag e'h he nesa, karantez hag a so kaoz dreist holl vadou ar bed-ma.

Dre ar skol a reont, na glaskont nemet eun dra, ober vad da eunan kenz ar vugale a zigaser d'ezho, nemet ober anezho kristenien vad dre ho c'hentelliou, ho alou ha skouer eo boez kristen.

Bez' e rankfon lavaret ama n'eo ket skol ar frèred hag ar seurezed evit petra o vezo graet ar re d'ezho beza ho boed hag ho gwiskamant, ne c'houlennont ken

A-raok ar Revolusion vraz ho doa tammou leve ha pesira da vevo. Diar c'houn-ze e reant skol d'an hini evit petra. Mes araoue ma z'eo bet saeret ho madou d'ezho, evel d'ar veleien gant an dud fall eus an amzer-ze evel a ra ar frammasoned a zo bremà, abaoue ar frèred hag ar seurezed a rank kaout eur gwennek bennag da vevo ha d'en em wiska pe e vezfent noaz ha gant an naoun

An ne'eun arc'hant a rer anezho ne zigresk tamm ho madelez, ho c'haranlez hag ho fer a gas anezho atao da ober ho labour a galoun dre-ze, labour ma'z or hi mer a zo gwelet, ev i labour ar vistri-skol laik

Eur mestr skol laik dimezet ha paet gant ar c'houarnamant a rakfo atao, ha teal eo d'ezhan he vat da zont ha mad he dud er penn-kenta eus he zever

Kristen eo ha dre onest, ha c'houk e sed ne raio ar vugale anezhan he-unan eun eneb eo vad a raio d'ezho, mana ma c'hellfe nemet e se unan eus ar c'hoz. E sou fall-ze eseu tromank a zeu bremà re-zioh eus ar skoliou normal

Ar vad a raio eur mestr skol laik petra-bennag e ve a vezo bepred ar seurezed gant ar lezen a rankfo da virout kals pe ne vefe evel a zo lavaret ar vad-ze eus pegement-bennag e c'hellfe beza, petra eo e skouz ar vad a ra eur frez hag eur seur alao dizemez hag a gar ar vugale a zo gant-ho er skol evel ma vent hi bugale ho-unan? Ho c'haret a reont evit Doue kemeut koulz lavaret, ha ma ra ho c'herent zo-ken, ha ret a raiout ho buez, ma ve red evit taseler anezho dioc'h pep sioul ha dioc'h ar maro.

Eur seur mouank n'eus ket gwall-bell c'hoaz, a zo bet taget gant eur c'hi klaoz, epad ma lifenne dioc'h-han ar vugale a zo gant-hi ho taseler a reaz holl hag hi a varvas. Petra ho devije great muioc'h mammou ar vugale-ze?

Setu kaloun eur seur

(Eur pennad all eur wech-all,

ON DEMANDE Un CHANTRE, sachant lire pour une paroisse importante du Bas-Leon

S'adresser au bureau du Journal

PRENOT E POUR RIEN

42 Pièces formant

UN BEAU SERVICE DE TABLE

pour 17 fr. 50

Pour cause de cessation de commerce mise en vente, à 75 p. 100 au dessous du prix d'estimation de quantité d'articles d'argenterie Allemande provenant de la Faillite des Fabriques réunies d'Argent Allemande

Pour 17 fr. 50 seulement

représentant à peine la moitié de la main-d'œuvre et de ce qui se vendait auparavant où l'on expédiera le Service de table au ruolz à point Allemande extra-fin et durable

6 Couteaux de table, lames ornées en argent All.
6 Fourchettes d'une seule pièce id.
6 Cuillères à soupe et légumes id.
6 Petites cuillères à café id.
1 Louche à potage id.
1 grande cuillère à sauce très-fine id.
2 Jolies saupoudreuses ciselées, id.
2 Salières pour la table id.
1 Belle Passoire à thé id.
1 jolie Pelle de ou Sucre id.
6 Lames Couteaux ronds crantés
2 magnifiques Tasses à sucre

42 Pièces pour 17 fr. 50.

Blanchiment garanti pour 10 ans.

Pour recevoir les 42 objets formant un service complet de table *franco* à domicile en 1 ou 2 colis, adresser un mandat poste de 17 fr. 50 au Dépôt général des Fabriques réunies d'Argent Allemande

M. RENDIAKIN

(L. Rendiakin à Vienne Autriche).

Nota. Les maisons du commerce et les marchandises ne conviennent pas. Par expédition contre remboursement des frais supplémentaires de commissionnaire peuvent être évités en nous adressant directement un mandat postal dans quel cas on reçoit la marchandise dans le plus court délai et franco à domicile. 2 44

Ar Merer E. MALIN

Aemprer moullet pond an DE KERANGAL.

NAOUNTEVED BLOAVEZ. (Nº 42) AR ZADORN, 20 A VEURS 1884.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETOUNED

PRIS AR GAZETEN, BEB BLOAZ.
Ar Finistèr, Ar Morbihan, Côtes-du-Nord. } 7 sonad.
Ar Post eus ar Frans 7 lur
Ar broioù all evel pris ar post

N'eus ken Mestr, na kan Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl boestadeuchoù a dle bout graet da berchen ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL Beb-Ian.

Direktour ha gerent e tle bout lakeet kevrinkoù an holl gerchidoù da vout graet war an anaoun.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Grange-Batelière, à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces.

Ar Re-Ma.

Klask a rear ar re-ma em gar ar gazeten Feiz ha Breiz *gant-ho, d'he ret da lenn enn dro d'ezho d'ho c'herent, d'ho mignouned d'ho amezien ha dreist ar re all d'ar re-mañ a anavezint evel bezo republikaned. Eur republikan, mar en deus skuiant c'houz a c'hell, evn deiz pe zeiz, gwelet ar mirionez ha parea doc'h he gwirioned.*

Kemper 20 a viz mezeven 1884

Kuvaja ar Frans
ha Lèzen-skol Paul Bert, herves diou gwirion republikan

Ar pez a lavar ar gazeten c'hallek *La Verité*, diwar-benn stad ar Frans a zo mad da rakvat dirak damdagad an dud. dirak ar re anezho dreistholl a ve c'houz republikaned.

Setu ama petra a skrife n'eus ket pell:

« Buojet ar bloaz 1880 a zigor gant aliver ar bloavezioù treuzet en e horaos kalet an hirra a vezo gwelet bisk az ken hir ze-ken ne c'helfet lavaret ne gouiz e vezo Pask goude.

« Ar c'horaos se ne daio ket hep kon 40 dervez. rak marvad ne daio ket a-biou gaol ar bevez-amzer, pakun a rai enn hanv evel er goanv moni a rai ouz ur vloaz-ha-vloaz se a d'en o an dud skuiz o pass tanlon d'en em zevel evit dreist het ho zra. ha benze dent da veza ar vistri d'ho ero, da dailla he bae d'ar c'homarnamant.

« Mar deuz aoun er bloaz-ma rak mizer an atrazned petra vezi deuze er bloaz a zeu ? Republikaned-frammasonned gouarnamant ar Republik a ra an war an istor dremenet hasta a reont mare revolusion an naoun, goude ni ho deuz great revolusion ar vez hag an dasenor.

Bretouned! ha ne ket gwir evel he hano ar pez a lavar ar gazeten republikan-ma ne zell koulskoude nemet orh mizer an atrazned o lezel a gostez mizer ha nanvo a labourerien-douar ? Ar re-ma a zo ker gwasket hag eon tamm mad c'houz monoc'h ar re-bont ne reont ket kement a-drouz, gwir eo, mez pa zivarc hint, poired ar Republik a c'hell senna ho skarpinou da ober gaol dira-z ho.

Brema d'-eomp da eur gazeten republikan-all, *Le Radical*, ha gwelomp petra lavar euz a lezen-skol Paul Bert a zo war ar staro e kambr an deputeed republikanet en-meveuien louzaouenen chatal, evel ho hanve ar born nonet.

« Lezen Paul Bert a zo evel eur gwir *bouteille-basse* artiklou enn-e-hi. »

Ama, Bretouned, e ankit kompren mad petra eo ar ger *bouteille-basse*, evit gellout kompren trez petra fell d'an aotrou Herri Maret lavaret enn he gazeten pa *gompetrack* ezzo Paul Bert oc'h eur seurt tra. Ar ger *bouteille-basse* a verk mala tamm bead a gav too ar re vesiez. Mui ? A oberl-ze a derkont gant nik ha pesked trouc'het a dammou, ha meskeo mesk o neuiv enn eur zaoz great gant ongnoun kignen, oman. eul ha gwin-egr a-forz ha kalz a draou punaitet al enn-han.

Houez ar *bouteille-basse*-se great e-terk. a zo ker kre e gwirionez ne fourfe peno-moc'h e-bed be fri enn han na, ker kre eo ma zakafe ar *pauvre* da rendi war hu c'heur ma ve a veret war-n-ho.

Doc'h an tamm oberl-ze, eo naz a-doc'h brema. Bretouned bern e-leal petra a zo o paredi evit hoc'h e lezen neve Paul Bert. An aotrou Herri Marret a zo o vont da ziskouez d'e-hoc'h,e gwirionez, petra eo ar lezen-ze hag avez ar sioulanet ho deuz he great.

« El lezen-ze a lavar gouez ne ve den a skiant e-bed evit eo en anaoun. Evel enn eur c'harz drez ha spern enn drein ar-klou enn-hi an eil a-neb egile. kalz anezho *illettré* hag evelato hoil bosz d'ar bobl. A lezen-ze a zo pers tuo vezo ha peunfolt, lakeat gallout eire ho daouarn gan. eur bobl sot o voti evel ho.

« I nan euz a artiklou al lezen-ze a lavar skrear e rank ar skolion publik. beza laik bot. ha war he lerch e teu eur r unaouad pe enn listad artiklou-all da ziskouez penaos e ranker kaout c'houz frered ha seurezed er skolioù hag hi kaset kuit anezho a-rank. Goude al labour a skiant braz-ze. paotred al lezen a zesplak dennn ho mailo. o lakaat

n'ho devuno ar relegezed krenk e-bed war ho lé

« Kal labour a reont ha n'eo netra nemet labour diskuanted diskal

« Ia, diskal int, rak mar d-eo lezi ne ve great skol bublik e-bed nemet gant mestri lark ne dleer ket lakaat daou bouez ha daou vuzur evit ar relijuzed a roer karg d'ezho da ober skol Lezet a zaou pe, kavet zeal ne dleer ket re bugale da skolia d'ar relijuzed, ha neuze kasit-ho kuit zahta pe mar ho cale kit evel mistri ha mestresed skol pe war eo hoc'h kuit-e hoan d'ho faza eobeutoc'h evit ar re-all ?

« Lavaret a rit n'oi ket dimezet ho penta, an dra ze ne vell Latina e bel oll-hoc'h, hag ho sarvich a die lezia pael d'ezho evit ma eo pael servich ar re-all leuzie-ze ha n'eus ket mistri ha mestresed skol lark diramez ma ? Perak neuze ne rouhan ket d'ar re-ma pacun bihan neve d'ar frered ha d'ar seurezed ?

« El lezenn-ze a zo ean-hi peadra da lakaat an holl mantel, ma ve kavet netra kreo da zebein an dud ez eus pennadou kurt *chapitres* evit regli ar skolioù sko

« Ar Republik, al liberte gant-ho e poan he c'hanta lezen a labour diec'h-tu d'he rhadeuna ez oklavaj Mar al liberte vrao-ze ez e komzet neiz kant vloaz a zo ha dre-z-hi e c'hellet ober ar pez a garjet nemet ar pez ne vije ket diec'h c'hoant ar meuir Ar seurt liberte-ze a zo ken eaz hrema d'ar bobl a c'houtant ha lka a ra ouz-ta eur marc'h dengenn eur pikol samm pedmeur war eer hag kaled Kignas o erhan he gein betek an ekrenn.

« Me a zo libr ea gant ma ra an dra-ma ha ne ra ket an dra hont libr oun gant ma valeu neiñ dioklan ar fleet ser o strakal enn-dro d'am diskouarn ha d'am divesker Frit lavaret mad, libr oun nemet n'oun ket libr Republikaned, komzit frouz ha digaket Me a zo gwelloc'h gan-ez eur c'houarnamant hag a lavar hep tremel e bez ne vezi ket ar rak an dra ze a gav la, eget eur c'houarnamant marmouz ha tarc'hat ne baouez na gra liberte liberte evit he zamet gant he re-zoun mil gant an hol Ne deut ne-a a gement a re manc'h da gasaat netra hag a zaka manc'h an dud d'ea en reiulu eget lavaret d'ezho ema dra hag ober kountrol heu o al lavar

« Mar d-oc'h tud liberz republikaned gouarnamant ar Republik diskouezit ha bezit ean hu kumun hag en hoc'h oberou Ne d-oc'h ket tud liberal, mad ou Rez neuze na dleut ket da brolaou gant ho h-anv eur ger oc ket ho spered evit kompren pegement a c'talleut en deuz, na pegemen a vad a c'hell dont anezhan

« Lazen skol Paol Bert a zo hevel oc'h an holl lezennou a ra brema kemenn a boan d'an dud e beu gaer ar Frans lezennou int holl hag a c'hellfet da lenn ean daou artikl-ma war-lec'h

Art I — *Ober kement-ze a zo permetet*
Art II — *Nemet ar pez a zo difennet*

« Netra ne vezo anezhet war hoaz e gouarnamant ar Republik, nemet e vezo eul lezenn full mann'h e-touez al lezennou fa a ra a-raok

Ean taol-ma a-zal Herri Maret, republikan leal, c'hoas a vezo kaset da gloarek pa da vézek gant Paol Bert, al lout-h

---

Diwar-benn Tad Santel an Pab IX vet

Napoleon a zifennas lakaat er c'hazetennou-zisort ar Pab Daoust a reont goashaat e kazetennou an Antrch Neuze Pi IX a ouajas kaz ar wirioned e pevar c'horn ar bed dre ur lizer a Bap hanvet e galleg Enkyclique a oa ar c'homzou kenta anezhi (ganet er vla 19 a viz genver 1860

Bolaudt an aostr brao an Impalaer a roas da anaout an hoc'h gazetennou oa difenn da ren dugemer d'ar lizer-ze Hag diouz a reas supesal d'am antrou Louis Veuillot skrivagner brao an Univers hag her gourdrouz a reas, ma tlenkche da lazr var an Taol ha gazetou Veuillot a oa dija het soun rak ha skrid Bez e oa eun den kalonek hag eur c'hristen dispar

Antronoz d'an 29 a viz Genver hanv hon Tad Santel a roas e poan ar gazetou Univers, e latin hag e galleg

Torret oe Assamez gant-h oc torret c'hoas ar Breiziz eus a Sant-Brieg ha kazeten Lyon Pi IX a dregarekaaz ar skrivagnerien ne ken disponet ober a reas ho memestri e beur gounzou

« Eureuz-ta, emez-han, ar re a c'houmaf poan evit ar virionez »

VIII

Victor-Emmanuel

Ar pez a diemenas goude ar bezzel e-kreiz an Italie da lavaret en e Parlamant Milano, er Romagn, a zo diez da gredi daoust pegen gaer en E pub bro pe garier ne lavaral predeiet pe gouarnerien bull Marcellinet Cavour ha guerzet d'ar Rev dasson Ar varbennerien za gouvidans a c'houlennas neb dale ma vije ar brouen d'ober a ra en ho c'harg zinget ouz ar Parlamant Roet oe ezz da c'houlen mouezhou ar bobl Setu ama petra oa great an taol ha c'hoariet ar gouvedo

Er Romagn, var daou c'hant mil den en oad hag a stad da vout n'oe lakeat var ar roll nemet tri-vec'h mil ha c'hant ket, a dra-sur-eus ar re-devota d'ar Pab Eus an tri-vec'h mil-ma a-zeiz h ma a eus c'houeza h mil da re ha mouez da Victor-Emmanuel a-enep ar Pab C'houec'h mil a zo a-enep 12.000 Nevez fora avoalc'h oe ha Napoleon, en eur gordigella ha vantlachat mananoed, a lavaras gruenn

— « Ar pez a zo great a zo great »

Ha da gwel ne lavaro ket Lall Bodiata, pa d'ar bed Roue ' ha dedisout '

Met dre Napoleon eo bet graet ar follañs e hanvez ar Pab gwasañ hag e Konkordad Kentañ-Empire eo bet sinet ar c'hentañ eus Tad Santel

« Degel devezh eus ar Gwir Dispac'h eus ar c'hrennarded dre ar religion eus an Iuzevien hag ar Protestanted d'ober ar burz a Roue Katholik »

Goapaus ar gwirvoud da anaoudeg e labouro ar Pab dre ar bed holl hag eus ar c'hrennarded a rae anezhi ar Republik

« Kenlabourer ergen a bep seurt dre ar gwirvoud d'an holl hag eus ar c'hrennarded gwelet gant ar Republik ar Sakramanted hag ar Sakrifiz eus ar Mesaer hag ar Pab an Pab hervez hag ar relijion a ra brudou d'ar peoc'h hervez ar Pab an Pab hervez hag ar relijion a ra brudou d'ar peoc'h »

Sur, a ra da Napoleon Kentañ ober dre ar Pab ken skarizhamant. Met ar c'hrennarded a rae anezhi ar Republik ret d'ober ar Marc'h hag an Imbrog ret an hini gwir pa'z eo bet kemeret Rigole d'ar grapoted divoazh an 14 a Gerzu 1790.

« Ar relijion zavet an ha peoc'h hag ha gwasañ Roue kristen kentañ d'ar c'hoz eus ar bed hag a ra ar vrud-se d'ar Republik hag a ra ar vrud-se d'ar Republik hag a ra ar vrud-se d'ar Republik

penaoz krak a c'hellfe ean dan a skuat dont her vihan da vont ent tad eur c'houzanamant kar fall?

Eur skouer d'ar Vretonned da heuilla.

Ha kaout a ra d'e-hoc'h Bretonned, a oas kristenien nemet eun hor lid? Setu ouzh ha gra holl evel an tudou kalonek ar kano anezho ama war hec'h.

Lenn a rear er gazetou c'hallek. *Le Courrier de la Champagne*

« Digas a rear d'e-komp euz a gambon X... eil kêr ouel gant 31 tad a familh evit gouzoud ma vefe dare hel e skolioù hep tagale ar grouadl hag an anaoudegez santel evit ma vefe savet ar pedennou ha desket d'ezho ar c'hatekiz evit ma vefe difennet ar *mabsantou* kristenel

« Ar re a skrif al lizer ar a ra d'ezhi a-gevri

« Lavaret a raont da gomz ho c'hommun

« Ar pez a c'houzanomp a vez great penn-da-benn, pe a leanomp holl hor bugale eus ar skol Gouiet a rafomp ha gouiet ma vefomp ret flastel gas-e-hor h e kredo ouzh-benneg dous da ober guerz war hon traou ha c'hor c'has ar prizoun

« Brao a ve gwriet penaoz ec'h asfenoo bepred kenseiltiered ar gommun X... republikaned ruz ha frammasonned pe vez lennet dira-z-ho unan an tudou kalonek se

« Gant an dra-se c'houz, an traou ne d-evot ket war-eeun er gommun ac'h freat ha kabel a ae eno, evel e kement kommun a so, e Frans, republikaned ena he leun

« Setu ama petra c'houarvat eno Evit douara, ar meur-skol ach euz ar gommun a lavar kre e vuo he vlez ma na vez ket seizonnet gouiet an tudou a familh. hag e tigouo eur mor itr

Ar skouer ma, a dlefe an holl dudou da heuilla e pep marh, a hor lenn ket avaoe evit hor lavaret Ha sipe an dud oberst, a so ar skolioù ach ec'h ober goap ha brezel d'ezho dre Frans, a sipe en em gavet rak tal evit sevel hol. eun hu coop. le-zeu skol Ferry a oa eat d'an traou blouz a so bretoa Nemet eun doare-se hepken ne d-evo hor vihan an dud a-benn eat a lezonnou ar republikaned uraulet ar Frans kavet ha kaset d'ho goarz gant ar re ziskuanta e louez ar bubl

Eur gwir'h touzoumk eun a vez Setu

Eur belek zantel ha gwirionk, he hano Valerga, goude bezo labouret kals evit kresk an aivez eus ar gatholiked er ger a New York eun Amerik a Izarn eun deiz hennag d'an hini a so bremà personn ar c'ha anoed eus ar ger se

Hec'em meuz bet ar joa da welet kalz mui a dud o tiwezi ho fars-kredou eget brick all e-bed. Hogen hen anzho a ran ne ket me va-unan a so bet, gouzi laouen ar penn-abek eus a vro ha ho lais kreiza da gemeni a dud peurvuia an Iriaidis ha dreist holl an Iriaidis-kaer eo ho deus ho laza da vestri d'ar fers katholik

Brema ez eus eun agent vroaz-bennag, er ger a New York, a sipe klasket eur pac'h da zevezha eun eun ti e sipe pokat da lakaat evez na sipe ket eus ar re jaun galvidik koulskoude eun enkrinadeg eus a vro an Irlanad a zeu d'en em ganeg eun eun ti a houez a oa klasket eur pac'h eun-han An itron a vez taulet eur mor war ar paperioù a oa dasiginet dezh a lavar

— Ha mecc'h ha c'houz a so pe ne d-ec'h ket katholik?

— Oh! va itron, a dra-sur, dre c'hras Doue, me zo katholik

Hogen eme an itron me ne fell ket d'ezi kaout katholik a bad eun ti

— Ne vern ket e vez katholik mar bez eur pac'h ti hotel skrivet ha derezet e pep doare Ha dalc'het me ma itron. eur mor pe zaou, ha ma na lâgan ket d'e-hoc'h c'houz a gaoz kaer ac'hanoun.

An itron gouezet gant ar c'houzanv skloar ha displeg ze a lavar

Ha c'houzout eun ti a welo

Epad ober pe tri bloaz ar pac'h-ze e deuz ket kals da c'houzanv a-benn ar vistri hag a-benn ar frizenn-ze. Ha bep hevr e sipe zamallet d'ezhi he frizenn ha great goab eus he devezou Hogen lez ar gwiriones devel-ze a oa staet dizarbet. Pean e-bed na d-ea ezi he lakaat da lâgha Pemp pe c'houec'h miz gouzo eun devezh fa dizarbet, hanvet an ephta, hag a zoujet ezi ar vinen en em gavoues e New York hag en em skigo e her, eus an eil penn d'egile doun ha spontet a zo e pep kartier kleiret ha merret a ra dasi a dud Daou grouadur eus an Iliz a c'houzanv klanv ho-unan fourbet ar viziern all, protestanted holl en em deuz du-ma ha da hun gant zoun-ta vez pokat gant an ephta Ar pac'h ema a vez I lâgo a c'houzanv ho-unan eun ti e vez bez ouz ha dezi war-dro an an daou grouadur kaer Ober a rear ez a an daou grouadur ze armerzi hag a e hellfe da ober ar vamm an de vez bez ma voant deut da vez pare Iliz vraz gouzo. ar vinen eus an Iliz a gouez eun ear gant truz ober a-raoz eur c'holl braz eun eun taol ha gwerza a rear pep tra eun ho ti Hogen, e-touez ar pez a oa bet gwerzet, en em gave eun anezezh an petit meubl da bebiou e tak he kala an vam. dre ma teuo a-zehi eun he zadou kaer. Gouzout a ra kement-se ar pac'h Iriaidez pere an anezezh se hag her lakaat a rear e kambr he mestrez Hou-ma pa za d'he c'hambr o welet he anezezh kaer a d-eo da grial ha da lavarel

Ha penaoz eta eme c'houz ane an anezezh se?

Ma itron, eme ar pac'h zantank ne d-oi ket kuit eus ho ti ho tra so me am meuz her prenet hag en em gav ouzoc d'her c'hoaog d'e-hoc'h

Eun eur gwalc. an aroan en em daol etre divroc'h ha flac'h hag a zivar

Ne karantez vraz ama va bugale e doa ken-ober gouestlet ar hanaon, ha kalon ker mad hervez a ro an taol divezat d'am spered. Eun dra c'hoant en evel-hoc'h me a fell d'in lezel kalhoud

Y. D.

Diwanhaat jantile bevenn, Gwerzenned Iwerzon. Gwag e Iwerzh e pep touch. Distaolidi ar Republikaned

Setu ama war lerc'h eur skouer e-touez kant ha kant-all hag a zisk mor d'ar gristenien ha d'an holl doaz ouzel ez e arabat d'erbo bevenn bezan e kreiz etre a ho mag ker kaoud ir maz ec'h ar republikaned. Selaou ac'hanoc'h mar d'a ho effer d'an Iwerzonaled e kapignoud kaoz a an hani da grena ha d'an eil ez int war ar gwil e ha an abaden a oa bet pell zo ma an doa ket republikaned

Gant ar Republik a oa bevenn ha gant ar republikaned a zo ean ha bevenn ma gwalc'h-hed eul ar re-ma distaolidi e pep gwe ne Iwerzon hag ar distaolidi eul kre hall bihan ha kreiz. Distaolidi ha gwerzet e gwe hoaz ar republikaned eul ma a ro an dousse hoaz an traezk ainz eun amzer a oa dale bet a walc'h ar republikaned e an hanternoz ha ret kouergat

Ar re a veaz ar c'hwerzenerien galleg a dle gwelet ema-ho petra ne c'hallfe bet republikaned gouarnamant ar Republik da ober pa glever pe soaz kaezaouen 'all a vroad estl ar c'hommunerien hag ar skalioù. Hir zikre an talben hag ar mantoned e ho divezo netra kou da wriet war ho bugale e-kever ho c'hoas d'ar skol rak ma n'ho c'haoent bet da zaon d'ar vestri l'ak a beaz netamet ama ne vezo kred na ouzer e bed ec'h ober skol an archerien a dreo d'ho difiamma digant-ho. Lezon nevez al feiz ha war ar skiencz a verk an oll ar. Kaer ho divezo eta kreiz ha kreiz nezan. Ha pa ho defe ranket hag abek tal ne vezint bet netamet mouez ha ret a vo bet ordenet an dud a zo hanoi enebien ema mor a zo war ber'h

A vank an nebeu-ze kavet, Berlaouenn petra lavar dimezi he fenn ar gwerzen c'hallek. *Le Monde*, eme ar zadorn kreiz-dez a vo Merzh

« Ema-omp a lavar eun tammig a vez a vez c'homzerien hag ar gazetenn *Correspondant* eus ar 25 a viz ar miz-ze eun ali skrid pounner eus al lizer-varn *Constitution*, an notenn Jules Lacroix, en deus komzet eun dra resisal mar deuz hag a lavarfing d'hon tud petra eo

« Eun dra zo hor spouronz eme ar gazetenn, ma z'ez bet Lavaret gan-e-omp kreiz gant ar re a oa talvalet, amzer a-walc'h evit en em ordenaff, mar ho doa c'hoant hag abek da ober

« Mez, o welet ne d-eus ger da ouzerout an anterin Lacroix, hor benn staget gant an ober ho-he-ma, e herra komzoù ma ve gelvet

« Eur pastr a zouzeh vras Paneh L ho doa pedet-hoch e Paris, e vec'h kaset e ma hano devoza da Lourdès evit bezo lakaet, eno ober da-ouzoh ar relegaouel ha da c'hempenn ar garg d'ho zevel ha d'ho gwelo mar gwelen ho gevrenn. Hag ho vamm h zo war ho gwelo aag ho doa pedet ha zerc'hel e ho doa gellet mont e ho gwo mez abaoe ho doa bet anezhan ha regret ho doa ho veach evit ar gwelo.

« Ar relegaouel a oa oc'h ober gwelo hor gerioc pell a reyon hob hor gavaet e taol. Petra a vo arvenned? Eun dervez gwelo e vez gwelet ar pastr kaer d'ar en em gavaz e penn ha veach, a vez d'ar gwel, eun ha c'houarn gan eun d-a eul ar re falla hag hep fenn na re pell e hed an den re a gaoaz ar pastr gant kaer d'ho do ar ger c'hoant eun ar c'hi ar hedi. Ne pa glevas e vez kevrinet ar pastr hag ar relegaouel e c'hwh evit ho gwelo, ar falladr a zeuaoaz eur wi ali hag a gredaz lakaat, dre c'houerdroaz ar bagel da skrila d'ho gevrenn ho penn evit ho dizalea da ober eah ma e ho d'ar-zan

« Epad ar dervez ha daou-ugent ar pastr Paneh L a oa bet pedet gwelo, e pep gwe dont a benn da gaoni ho map kemmeza, ha a reyaz a veaz da gell derah bedaouez lan tad an tribunaouen hag ar pastr ha ho eu doa ouzerel ar pastr a lavaraz ac'hanoc'h eo vez bet *autorisel* dre skrid gant ar Profed da ober c'hel ar bagel

« Epad ar dervez ha daou-ugent ar pastr Paneh L a oa bet pedet gwelo, e pep gwe dont ho doa lavaret d'ho eun revolu a-zoh ho gevrenn klevet ez deuz bet gant han traou hag ho doa displeuzet hon-nan a-zoh kemmeza ra vad ra doa dezhoh. Setah eno, da gaoni ar bezaz respet evit ho

« An traou-ze a ya bet pedet kaoz pellac'h, anez an dud zad a doaz da ren ahoaz d'an tad, ha na hoaz d'ezhan ho veach evit mont da ger hoc'h ha

« Setu pennad e c'hellaz ar vamm dor ho pokat, a-raok mervel d'ho map ne houzoaz da c'houlenn nez deuz. E tangis pell a oa gant ma c'hwezed dorr ha da a-zoaz kroaz ho c'hoaz gant an anken d'ho map ar hoaz pounner ze a varvaz hoaz lavaraz ac'hanoc'h ma c'hellaz ker bezaz

Setu ale an ober Berlaouenn. Ha kemma petra ra ar jaolit? Eun bedenn a zo bet graet eun eun daoare spouronz mar bagel a zo bet laeret ha da rubet gant eun dra la petra war da ho ma?

Setu e-kod

Ar varvaerien republikaned ne ker koant aa ne lakaat ker h e den da ned eme a-ze, a dle tamall al laer derak an diwanaat ma ez eo bet kaset digell — e galleg *dommages-intérêts*. Eun torfed peul ho ma ne ket tamm ac'h tribunaouen ar

Ia da' hag ar krepun a vez nezan pell ho fazi? Ne ket an tad a gal re kaoz ec'h dleet war ge mouez-ze, an tad kraz a c'houlenn kaoz an dud-

fons judicature, ha setu meur a zizuo ha meur a viz ma tgarezer d'ezhan an dra-ma hag an drahont, evit m ret da rei d'ezhan he c'houlen

Dirak eur seurt tra, petra eo ar lezen hag an egu ite a gomz ker kaer ar republ kaned anezho ? Eun den fall ha difenz a ra eun torfed pe c'het, beza brasoc'h e-kever eur bugel hag a choum hep beza kastizet A-hent-all, eun den onest, eun tad a c'houlen kastiz da zaer he vap, pe digoll evit an drong braz a zo bet great d'ezhan, hag he vourz, kaer en deus klemm, ne d-an salhouet gant baroer e-beil Lavarit gouiet Bretouned, hag eur perz fur e vo da zen onest e-beil ken mont da gask justiz digant ar republikaned ?

Ma vije bet eur Roue e Frans, kristenien birviken kemend all ne vije c'hoarvezet gant eun tad paour

Pobl ! pobl ! te a vreser hag a vrever dindan ar boan hag an ta ou a vern ar republikaned war da geio, pobl pa vez ga vet da viz mae a zeu, sao da vouez huel ha kre da lavaret, e pevar c'horn ar vro, ne fell ket d'id klevet hano na gwelet war da dro penn republikan e-beil ken. Ne ket hep-ken lavaret a rieez, ober a zo gwelloc'h, hag ober a ri, eve da lavar, an dra-zé a zo sklear hag anat, ha pa na ve nemet dioc'h ar spount hag an aonn ho deuz a ja ar republikaned ra-z-oud Gwel e-maun gant ho fouz o spin ar roue-sted, an autroun-Eskop Freppel ha betek ar C'homt de Paris. Aoho ho deuz ra-z-oud. Ken a flemount Deskoues 'la poul, o es peus ket aonn ra-z-ho, mall ha mad braz ao ma ne fell ket d'id merve!

Nek a gar Doue e gor he vro,
ha ne grein ket rak ar maro.

An istor gaer a zo anna war lerc'h a lenner e gallek er gazeuen *Le Courrier du Finistère*, euz ar zadorn. E a viz meurs,

« Nebeud bleiou a zo, er gear a Angers, eur seur aonunk a voe galvet gant he zupperiorez

« Va merc'h, dek eo dioc'h anna ez euz oun den toc'hor draz, ha ne fell da zen e-beil *entend* oun han, o veza m en deuz eur c'hrenved benzuz. Ha c'hoant a afe d'he gaout ?

« Ia da sa mamm.

— « Mez henguz eo gwelet an den toc'hor-ze, he fas holl a zo eur pez gouz, hag he glenved a zo peguz Ar medisin a lavar ez eo eur risk braz evit an h ni a reio war he dro. Ha koutskoude ez eo red ez afe unan-bennag.

— « Va mamm me a relo pa goroc'h lavaret.

— « K t ola oeuze dioc'h-tu, va merc'h, ha ra vezo Doue oud hoc' buoha

« N eus ket bet mioc'h a gonzon etre an dion zeur An hini aonunk a zo bet eat, da gaout ar c'hanvour hag oc'h entent out-han e deus paket he glenved, hag ez dervez goude e varve, deac'h e voe anterret, ome ar gazetan

« Daou velek a gomze euz ar seur-ma, goude he anterramant

« Unan anezho ne voe ket evit mirel da lavaret d'egile dre ne bouzadou

« Pebes koll l aotron ker eur seur a zaou vloaz ha tregont, nac'h kre, skanv ha ker mad l pebes ko

« An e a lavarnz gant anken mez o vouc'hoarzin, hag o kregi stard e dourn he genvreur

« An eneou-ze va breur a zo mein-diamant an douar ha ne ket an holl a c'hell gwelet al lu gern a sklerijen ouc'h-ho Meulomp gant beunoz-Doue d'ezho, ar sklerijen a zistag d'e-omp diouc'h-ho, e-kreiz an denvalijen a zo oc'h hor golei.

« Ma ve gouiionnet dremma euz a be vreuriez pe *congregation* e voa ar seur-ze ker kaouenek, e c'hei er lavaret edo e-touez seurezed vihan Sant-Prausés.

« Evel hou-ma, hag a bed kaoun vad-all a ve kavet ma vo red, e-touez seurezed breuriezou ar bed kristen ? »

LÈZEN-SKOL PERET

PE AR SKOL EVIT NETRA AR SKOL DAN FONS.

AR SKOL LAÏK

HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall, eur priel fall, eun tad fall ar ar c'henta eun ar dud dilez hag an divezo euz a dud he vro.

Eno ar bugel a zo ene ar vro mar bez fall, ar vro a telo da goll.

Lavaret eun Eskob e komz euz a lezen-skol Ferry

TREDE NOSVEZ

AN SKOL LAÏK PE AR SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Reza atao gant ar vugale, ar skol hag enu diz, a zigor kaloun eur frer hag eur seur da garet mui oc'h-mui bemdez ar vugale a welout Servicha Doue a zo ar penn kenta euz a bep labour a reont, hag e c'hei fal beza souezet goude ne e-oufe ket an Aotrou Doue da skuiza he c'hrasou war ho labour, da zigert spered ha ka oun ar vugale a zo gant-ho er skol ha d'ho c'hras atao dreist bugale ar skolioù laïk ? Komzou atao ha buez ar frèred hag ar seurezed, a zo ar gwella kenlel en d'ar vugale da garet, da beuz ha da strugarekaat Doue bemdez da garet ho c'hereu, c'ho respet da zent ouc'-ho, da garul vez ho nesa ha da zont da vezan er bed, oud gwasiek, tud oaest hag enorabl

Ar frèr hag ar seur a ra ar vad dre ho stad a vuez, o veza ma z ai bet galvet gant Doue d'hen ober

Ar mestr-skol laïk n eo ket bet galvet d'ar stad-ze ha dre-ze, penaoz e c hetife ober vad evel eur frèr hag eur seur ?

Arabad e va lavaret,evelato, ne vo ket eur meurbed bihan kristen mad ha den a gonsiañs evit ober kaoz a vad d'ar religion hon ober a ra hag hon ober a c'hell pa na vez ket mared ouz-han,evel emañ ambarc'hi gant lézen skol Perry

Ar pez a lavarer anna hep-kaoz eo ennañ ar fréred hag ar seurezed enn eur stad a vez kals gwelloc'h evit ober ar vadelez

Evit ar vadelez a ra e peb bro ar frérez hag ar seurezed da regalo ar bobl eo en em lakaat kemmant gant ar framasononed

Ar framasononed-ma ne c'houlennfont nag ar feiz nag an Iliz katholik ha ne fell d'ezho nemet kas kuit eus ar skolioù ar pez a skign dre ar bed, kerkentoc'h hoaz dre ho madélez

Dre ho madelez hag ho c'harantez dre ar vad a reont e pep leac'h ar frérez hag ar seurezed a c'hounid kalonenn an tadou hag ar mammou. Ho madelez eo eo a gar ar regalo d'ho beul dre ho madélez hag ho gwiriegez vez e welfer e pep bro. ho skolioù leun a regalo dirak ar skolioù laik goullo

Madelez ha gwiregez ar frérez hag ar seurezed a gaskouez nemet d'an dud diskiañ ha difenn eo kreoc'h ar garantez evit kas kammouz kuit dreñv.

Ar bobl, dall e meur a dra, a sell bremañ ho madelegad da welet emañ ar frérez hag ar seurezed, servicherien ha servicherezed Doue oc'h ober vad d'ezhan ha d'ho regalo gwelet a ra bremañ vez, doc'h an holl gwelet skierroc'h-skierra hemañ, emañ ar framasononed servicherien ha skuilel an drouk-spered o klask ober hag oc'h ober drouk, meurz ma c'hellont, d'ar vered ha d'ar seurezed, abalamour d'ar vad a-reont d'ho regalo

An traou zo a wel bremañ ar bobl a laka tonval ho beuzi a laka anezhañ da zonjal ha da lavaret e-kreiz gwesiel ho ganaoù skierezt gant ar wirionez Petra ! ober vad d'am tregalo-me a ra pouez d'ar framasononed ! mad eo her gouzout me a velo vez petra da ober out-ho pa deuio ra zro !

Evel eur mare a lamm dreist ar c'herrek hag an hergerezen da lounka an douar ru drouk ar bobl pa arvoll a-enep ar re ne bouezoun d'ho wac'ha, d'ho vadeliñ d'ho diskiañ dudnez dindan ho zreid kalet Framasononed, vrammerien fall, drouklec, drouk-spered hag ar bobl

Herve Bermurer — Ia. Jerom ar bobl a wel sklear bremañ gant he zaonegad gwelet a ra ne ar marc'h tremen, ha pa gavo tro da beuzioù a strinko a dammou diouz han hag ha karr ha tud ar Republik kammse

Petra chomo war-lerc'h an traou-ze gouzo ? Dismantr ha kaos ha mil-doar an drouk-spered ma an Doue ket bras eur roue mad da rapari an drouk great gant ar Republik ha da zec'hi doulou ar gristenien

---

PETRA ZO AR GWELLA D'AR TADOU HA OUMA E-KEVER LÉZEN-SKOL PERRY

Jerom Fur — A oamp lézen-skol Perry,
Bizourn d'he tahiñ da dreiz
A dle an holl, mard e-dérri

Sonn ano, e nebeud komzou, amezeien ar pez a rank bremañ da ober an hor gristenien ha pa lavaran an hol , e oun dre ar meaz na paouer na gwirvik, na bihan na bras

Herve Bermurer — Ha Perik ar Baradoz eun, Jerom, a so ann kar stouel ne lavar morse petra e-beul d'e-komp ? Karoulle !

Jerom Fur — Ia da. Herve ! Perik ar Baradoz eun Perik a zo fur ha ne lavar gor Ho servicher eun bremañ a zo stouem gant an hini oc'h al lézen fall na petra bennag n'en deuz na n'en gouzo er bed-ma. Evel an holl Perik en deuz c'hoant, e ra digoret dor an nev d'ezhan gant he beorion. hag evit ma dra-ze, ne vezo ket eunn he oamp birvikan.

Perik ar Baradoz — N'eun bezo ket a zoare, Jerom e reiz gant ra lavaroun a eneb ar framasononed.

Herve Bermurer — Karoulle ! Perik a brenig mad Evelato. Jerom, penaos e c'hellfe Perik stouem oc'h al lézen-ze ha pa en defe c'hoant, evel a zoukoues kaout ?

Jerom Fur — Prenet. Herve ? Enoc'h marteze ha gwelloc'h evid hor bro-c'hoaz hag evid-oc'h-me Perik a zo eur paour meuz evel n'eo ket an holl breman Perik respont ne d-an ket a-dre he gein d'her c'hared d'e boc'h. amezeien, ben anaout e ra holl ho-lz ha me, Perik a zo eur paour kenz hag a gar Doue kenz he galoun, evel Benoat Labe, ar paour kaer braz a so bet kannonizet e eun ket pel e Roum.

Mad amezeien. Hon Aotrou Jezuz-Krist evel a c'houzoc'h hoc'h a zo bet, hag hon Doue ganet paour eun eur c'hroaz, en deuz bevet evel eun ar bihan paour hag a zo bet marvet enn noaz war ar groaz. dre garantez ouz-omp holl hag evit hor savet

Jezuz Krist. Doue ha den a gar ar re baour dreist ar re-all. ha ma kar Perik hor pobl kalounek da gaout truez ouz-omp hag ouz hor bro, ha da zikour e pep leac'h ar lezou fall a lavaromp. perlem Perik. Herve a vezo kreoc'h, a greiz ar c'hlemmet a c'hellemp-ni hoil da ober

Enn dra-all a so c'hoaz Perik na lavar ket kalz a gomzou enne c'houi, mes pa brezeg e ra mad, her c'hlévet hoc'h oaz Dre ze Perik pa lavaro eur ger-bennag ha pa vezo eun ali a vezo selaouet ha kredet muioc'h evit ma vez c'hoaz. Herve c'houi a so eun diwiager ha me vez brudalis Perik eta ma kar ra c'hredo eun eur glask he vara a zo e beur-gomzou an tadou hag ar mammou da stouem oc'h lezou-skol Perry Lavaret a rann d'ezho ar pez en deuz klévet gwella anna, ha mar gra evel a la-

varan. Herve. e raio mutoc'h a vad hen he-unan evid-omp holl marteze

Perzh ar Borzec'. Ober a rin. Jerom. hag evit ar gwella.

Jerom Parc. Ha kredi a ri brema, Herve, e c'hell ar re baour koulz hag ar re bloavdik, derc'hel penn oc'h al lazen-ze ?

D'ar re baour a gav din, eo ze-ken da genta eneb oc'h al lezen villiget-se a noaz out-ho ar mma. hag out-ho koulz lavaret tep-ken

E-mesk ar re baour ha d'oberz ententit mad, amezeion. e je c'hu eo em zanat bot c'houi hag ar re a zo evelo-hoc'h teleq méroureo artizaned. rak a lezen ne laka kemm e-bed etrez oc'h holl.

Sekretour Kevrennerez. C'houi Jerom a gomz aliez ha brema dre-ze-ho d war-benn kourtn oc'h lézen-skol Ferry Ne garan ken ar skoliaj abanoe m am meus k evit gan e-hoc'h ar wirioniez moaz, ez herrel out-ho evit ar gwella. e karfen kievet mad gant-hoc'h petra ve da ober

Andre Penzer. — Me Jerom. a zo war an draze eveL Sevestik hag ar re all ama, marvad, ne ve ket a zroukk eon-ho ken nebeud o kievet, ene veac'h e hoaz. an anoa a ro ar gazetou d'an dud war an dra-ze ?

An amezeien. Ni. Andre, drouk enn-omp ? Eoraz e vemp er c'hountrou, o klevet skilear ama, penn-da-benn. petra ve ar gwella a e-omp da ober

(Eur pennad-all eur wreck-all)

Fourion Departamant ar Finister

LAKAET PEPRIZI EN HE LEKR

Ar stereden (*) a zerk ar Fourrou appeliet

EBREL *(60 fourrou er maez).* — 1 Tourc'h. Locornan. Arzano. Plouvorn 2 Bannalec, Inoulas. Lanvoas 3 Pont-n Abad. Castellin Ar R c'h. — 4 Plozevet. Pouldavid Pre Nevez 5 Elliant Locunolau Plouescat 7 Brest. Brasparts. Kemmerven Brest Folgoat Perzac 8 Pont-Aven 9 Tregunc Landevennec 10 Kemperle Scaer Guiparas 12 Crann Montroulez 14 Plonevez-Lapoz Guelan 15 Kemper Plonevez-Menez 16 Ar Fores Lanvoc Senzinc Pont-Croix. Kaerez. Plogoarve. Plouguerau. Sizun 21 Douarnenez Locronan Plouezoc'h — 22 Caste-Paol — 23 Castel-Nevez 24 Berrien, Ar Faou-tr 25 Rosporden Huelgoat Guiscriff Carhaix-Plouguer — 28 Plougastel Saint Jermen Coray Crozon Logonna-Daoulas. Pleyben-Christ — 29 Plouvorn — 30 Landerneau

---

PRESQUE POUR RIEN

12 Pièces formant

UN BEAU SERVICE DE TABLE

pour 17 fr. 50

Pour cause de cessation de commerce mise en vente, à Trp. 100 au dessous du prix de fabrique de quantité d'couverts d'Argenture Alfénide provenant de la Faillite des Fabriques réunies d'Argenture Alfénide

Pour 17 fr. 50 seulement

représentant à peine la moitié de la main-d'œuvre et ce qui se vendait auparavant 60 fr. nous expédions le Service de table suivant en Argenture Alfénide extra fin et durable

6	Couteaux de table lames aciers en argent	Alf.
6	Fourchettes d'une seule pièce	id.
6	Cuillères à soupe ou ragoût	id.
6	petites Cuillères à café	id.
1	grande Cuillère à potage	id.
1	grande Cuillère à jus très-fine	id.
3	beaux Coquetiers massifs.	id.
2	Sucriers à dessus	id.
1	belle Plateau à thé	id.
1	joli Panier ou Sucrier	id.
6	beaux Porte-couteaux, cristal.	
3	magnifiques Tasses à sucre	

42 Pièces pour 17 fr. 50.

Blancheur intacte garantie 10 ans.

Pour recevoir les 42 objets formant un service complet de table, *franco* à domicile en 4 ou 5 jours, adresser un mandat postal de 17 f. 50 au Dépôt général des Fabriques réunies d'Argent à Vienne

M. BINDBAKIN

(Hofzeugasse, à Vienne Autriche).

Nota. — Restitution du montant si les marchandises ne conviennent pas. Par l'expédition contre remboursement, des frais supplémentaires de commission reviennent au destinataire et causent des retards de plusieurs jours, ce qui peut être évité en nous adressant d'avance un mandat postal, dans quel cas on reçoit la marchandise dans le plus court délai et franco à domicile. 3 48

ON DEMANDE un CHANTER, un bon chanteur pour une paroisse importante du Bas-Leon

S'adresser au bureau du Journal

A Mezer ha Mailh

Kemper moullet gant An DE KERANGAL

NAONTEKVED BLOAVEZ (N° 14) AR ZADORN 3 A EBREL 1884

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN. AR GWIR VRETONNED

PRIS AR GAZETEN VED BLOAZ
Ar Feiz
Ar Vretonis
Cornog-ha-Kerc'h } 4 mark.
Ar rest eus ar Frans 5 lur
Ar broioù all evel ma c'hoantaer ar post

N'eus hini Mestr, nemet hini Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl kemmadennoù a dle kaout perzh ar gazeten, a zo kaset d'ar Gerent M. LARNICOL, kuz-heol.

Diverkañ kaset e vez an holl kemmadennoù ma vefe kavet diverkañs en adreson kaset dezhañ betek ar pemzekvet.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 4 rue Garnier Batignolles à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

ALIA

Alia a rear ar re en em gar ar gazeten Feiz ha Breiz gant-ho, d'he reï da lenn eun dro d'ho c'herent, d'ho meganmed, d'ho amezeien ha dreist ar re all d'ar re anezho a anavezont evit bezañ republikaned. Ken republikan mar en deus zhaut c'houez a c'helt eun den pe re gwelet ar seurmoniez hag perzh doc'h he gwared

Kemper, 2 a vis ebrel 1884.

Petra eo ar Labourerien hag ar labourou-douar

Labourerien-douar, al lizer kerr, a so ama war-lerc'h, a so bet skrivet, evit diskouez petra dalc, gant an aotrou Alphonse Karr er gazeten c'hallek, *La Défense agricole*

« A lizer-ma a skrifen, eme-z-han da Vunstr al labourou-douar n eus fors pou e c'hellfe bezañ

« Goulenn a c'hellfen kaout ar Ministr ze, an hini a zo bremañ a zo anavezet mad Met kaer oberz e seurchet ar Vunistred ha ma ra dann ho rochedou Dre ze e skrifan va lizer da n eus fors pou a vezo Minister met mare ma en em gavo moullet gant-han

« Dre e c'hell e hoarvezout ivez e vo ur Ministr, a so bremañ unestr bras ar labourou-douar, eat da Vunstr an arc'hant pe da Vunstr ar marc'hadourez, rak ar republikaned a ra bremañ ar ben-dorbus, evel razed e toulbou ar mogerou, e kargou gouarnamant ar Republik he-ma bremañ war-lerc'h, eglis goude e-rack, krog dourn ha dourn abes, pe, a-wechou evel pa vent o c'hoari digloch-diaoul bouez

« Eun dra gaer eo an dra-ma da veiet, ha na kavr ? dindan gouarnamant ar Republik, ne vo ket an amzer da enoui o neillet oud-ho, evit dindan ar Rouaned Ar re-ma a zalc'he pell pa oant ar memes Vunistred, kredabl, o vaza ne enoue dan e bed gant ho

« Eun den hag en dele studiet epad he vuez evit deski eun dra bep kerz pe manera arc'hant, pe obererez, pe derka an douarou, evit gallout dre he labour hag he studi dont a-benn da lakaat tud he vro eurus an den ze neuze ne vo mad nemet eno unan pe un ur c'hargou a an deie bukaoa great nemet-ha

« Mad Vretonned, eun amzer ar Republik ne dro ket a-walc'hou eun doare-ze Mar d-oc'h republikan avat kaer kemer it hag a zo red eo neuze, neuze ha pa na c'hoafe ket ansaout ho tourn dreu dan'h ho taurn alies, neuze ha pa vec'h ken azen hag al lost ar ha set da laza ao-kaz, n eus forz piou oc'h dre ma z oc'h republikan, e c'hourvoz kement-an, ar ou gwiriek, hoc'h eus skuiñ da werza ez oc'h furoc'h ha santeloc'h evit ar Pap eun eur ger e c'helfe bezañ Minist an douarou, Ministr an arc'hant Ministr ar brezel heb ra tro pa ze pezo c'hoant c'weiet ze bet gant an holl eur c'hoz aveukad born hag anezhe e kommandi proprietez epad brezel 1870, unan eus ar graza brezellou a zo bet e Frans In kompren a ra-ho dre eno Vretonned labourerien-douar petra eo bezañ republikan ? Dre ze e welit ez a mad ar stal bremañ e pep leac'h gant ar republikaned er c'houarnamentou gant ar vered, ar c'houarnamant gant ar Vunistred An arc'hant a vuill evel doue ar stereu a vloudou hag a vlavdou n eus nemet plega ha kenseret

« Al labourou-douar a ra ivez eun-dro ma z eo eun drugar gwelet ez kant koumanant goullo enn eun departamant hep kerz Hag ar brezel ha ? ar brezel ivez a vuill he vout dre zevar c'horn ar bed Ia c'hoas e kemmfet ? Meuli Doue er c'hontrol, evit bezañ kavet kals a republikaned d'ho lakaat eurus !

* *

Peger aoz e kemmet-ze, e vou an dud kaz gwechall ? Ar re fura eno ha zaoez a lavare kenta unanet en deus an den eo da zibri ha da eta Mad, bremañ ar vugale er skolioù lak d an oad a 6 vlein ha pell a rack zo ken leh beza bukaoa kevel gur gant ar re goz fur-ze ta da ar vugale a c'houar bremañ ivez an heul d ho gwioù evit dibri hag eta, pa gavont, dioc'h ho c'hoant, pezdra d'ho stanka doun beteg ho c'hol, her c'hemerout gant ho

mamm hag ho hiz-oad, kentoc'h evit na grumpfetent spur hag arc'hant Dishouez a reont evel-se ar boued dont eus an douar ec a big muia d'ho c'helou

« An douar a zo evel ur vamm Ar vamm, ma na nibr kal ne gavo ket a laou da zen d'he bugel An douar iwez ne roio nag ed na frouez ma chomomp hep ri netra c'hoas Met, petra a c'houlen an douar ? An douar a c'houlen bezo labouret A labour dre an treampa a zigas aezo d'an douar Labourat douar a zo neuze ur vicher hag ar genta ec hen eur ar bed, pa d-eus hoed an den eus an douar hep-ken Mar d-eu labourat douar ar vicher genta ne hoal a ra ar vicher ze ar gounideh an hini a c'houez an trouc'her buzug mar kavo tout dezhan n-eus forz pe hano an den ar labouret douar a zo da vrea lakaat e penn an dud wella eun eur vro Perak ? O vezo ma c'hell neva heb an hini vicherious all ha ne c'hell den neva heb al labourer-douar He-man n-eo deut unanan eus a zen e-bed hag an hini ho deus roanan anezhan

Imour hervez A. al labourer rust an hini a vro

« An den ze a zo gwir hini hep na vo anezan da vont pelloc'h evit hor prouni Neuze eller eus den kaz ha n-eo ket eun dud ou kenta a zo da ober eun eur c'hourmamant, mar deus skuiz eun ha bezo evel a soa e penn Sulhi Meaour ar Roue Herri IV a meuze ne d-ehan lakaat al labourer hag al labourerien-douar er renk a zerr eus-he ar renk kenta Gwelomp pe renk a reer d'ezho, gant ar republikaned

* *

Dicoust ha gant ar Republik ha gant ar republikaned ez labouron hag al labourerien-douar a zo lakaet evel traou distera ? Oh ! ne d-ont ket ! Dicoust eur a be vez hini a c'houlfe ar republikaned dispriziou ar labourerien hag ober goab anezho ? Eur a be-zae c'h ? kavet labous ar wirionez eur wench bezo ma n-oa c'h eus ket he deskel pell a zo dezar ho koust ho h-oa an douar d'e hoc'h !

« Gouzout mad a ra ro c'hoa holl a vez galvet da lavaret an deputed hag ar senatourien Tud dinu gambr l'ano a zo bet lavaret gan-e-hoc'h eta ha ne ket gwir ? Mad, va zud kez, tud an dinu gambr ze a c'hoar an dra-ze koulz ha c'hoas pa vezo hano gant-ho eus ar bobl evel-d ho a ra vez ar brasa eus ar c'hazetennou republikan ne ket eus al labourerien-douar e bell diouz pariant, tamm e tud, petra bennag ma z-eo al labourerien-douar ar boder bempred eus a bell dud ar vro Ar bobl d ar re-ze a zo ar brasan ar c'hrenn e pe-lec'h e vezont tenner, dalc'het hag avel bertant evit neza resisaded

« An artizaned a zo o choum el lec'h m-eus ar c'hourmamant Ar re-se neuze koas d'ezhan, hen neuvez brao evit ar pez ma z-eo. Neuze, e koazont e kreant, e reont brouz dre ma kresk ho stoum hag, ahenoc'h, dre ma vezont poulzet gant chaogrinen ha kazetennou fallak gant alvokaded dinabour ne zgorent ho bek nemet da lavaret kleo artizan ir ro ar meur-koat dioc'h m-eo hen da voustachou Te a labour-kenta, te a dle bezo kalediennet kalet da zaouarn koaza ama ec'h an oaled Neil gweled a res-te ar c'hiz a zo a-ze e-touez ar giou ruz tran gwezho ama. ma wehnp ha poaz ne Hag an artizan ker kleuk ha kouez ha mui c'h zo-kre a gaou be bae. a zev ne vized hag a dremm ar c'hiziou dioc'h-ta Ar re all dep mann hoala, a lamme war-n-ho, ho dibluek ho debr tag a lez ar c'hiz gant an artizan da ispat

« An dud a labour an douar a zo tud a bevec'h; gant-ho trouz e-bed morse Ne ket ha ne a welet e tigen kaha ha revard eun eur c'hourmamant, hag vel a lavare un den koz gwechall hag a zo gwir an dud vad ar soudarded kalounek ne vezont kavet e mez bec'h ket stank, evel e-touez ar labourerien-douar

« E Roum pa veze ar vro da zavetiet, e redet war ar meaz da ziaoh eur labourer douar

« E kreiz kenta an dud dewar ar meaz war-dro ar c'hernou, avel a rear hunu. ez gear a Roum e kaset ar voure husein war ar meaz, evit mared na deuje an hini evel bremza da ober poanh kollenuer E Roum en amser gozh ar re hunvidika, ar famillou breudeta ez bed a labourer an douar

« Kemeret poll a zo bet savet hiret ar skuatchou hag eun ginou e peb end a zo dei ho deus holl kavet hag roaded ar labourerien ha labouret vez an douar Eun ordre eo hini ar Japon, ar gouarnamantou a laka ho holl skiez da gren-n ra da welout al labourerien-douar, da re skoaz ha skour d'e labourerien

« Kvel hon hini hon Meaour Iehan, n-eus fors pou ac arabad na d'e hoc'h kredi e vez douar Apre an Egip hag al kouzoer ardin a save eno, superstisionou, ha bugaleachou Juifed, ar Bemmer nad ne vez ket e c'houp pa lavare e hanv eus a ougnoun e vez vlad d'ar Japanad gweled ho douaroù o sevel eno ho hunvou

« Ar re holl ho deus c'hoaz eur begad skuiz a gavo ec eun tamm bras furoc'h ouer douaroù eus a ougnoun an Egip. — eus an ougnoun-se a c'hlaouresom gwaou an Israeliz war ho lerc'h en dezerz. ougnoun mad ec zoutien hag a peb hoed koulz lavaret — eget sevel skeudennou da eur c'hafek houc'h da eur c'hanter ha da eur barrek eget na d'ec eaou eur *fresk* Aoza hag eul lost A ne d-ont mad holl, kemeret ha maz iel memes da veza bord koantroun

« An aotrou Maeour al labouroù-douar a zo bet eal, a eus bet poll, a gredas da ober eur lake

war ar meaz da wriet an aeporsionou hag ar c'honkourrou

« Sir rikrt en deuz a-zubell oc'h kemerout a wele, taemmou lui skourrel eus be c'hinou, ho soa ne vou ket kavet eus ar re weza gant an dud

« E Nice, a kred tamall ar labourerien, o lavaret d'ezho ne c'houzont na magea na sevel chatal-gorn na kezek Ma karje beza gouernet digant unan-bennag eus ar merc'hed bedigou bihan a vez, er gear re bep mintin, o c'horn ho gavrigod e-tal an dorrjou, en divje deuket gant-hi ea eo red kaout geod evit sevel asout ha kezek, evit kaout geot ha peurvuia eo red kaout dour evit kaout dour ea eo red toulla an douar, ha, da zivéza, evit kaout an traou-ze holl, ez eo red kaout, e pep kommun konseruerien ao, ne ket republikaned, mad bep-kenn da skralsat d'ho godellou

« Ama, emez ar gazeten, a pedan ar Minist'r da lakaat evez e lebr, evel an holl, bara, kik, frouez ha legumach

« Ar bara ar c'hik, al legumach-ze ne zavont ket e staliou ar voulanjerien, ar gigerien, ar varc'hadourien frouez ha legumach, evel marteze e kav d'ezhan e reont

« Ar bara da genta, a vez great gant gwiniz, negu pe hesq, hag ar greun ze a rank vea hadet e douar labourat a rank, douar aret pe laket, hogedet ha trempet mad goude astrou Minist'r ar greun a zo eus an douar a vez dourmet ha makt evit kaout dleud, a zo red da ouzer bara

« Ar c'hik a c'hallver e gauck e *detellfes*, gagota, *pleta* etc', ne favont ket kén nebeud e stalioù ar gigerien Marteze astrou Minist'r, e viot souezet o klevet e renker ho c'haout eus a egenned hag eus a zenved, koened hag a zelo geod re proje er hag er parkeier

« Mad a legumach evez hag ar frouez ne favont ket e stal an hini ho gwerz Ar c'hoal, ar c'harrotez ar patatez ar pez, an hanikot, an asperjez an arta baud, an trinchin, an creou-ze holl ha traou-all a zo eus an douar pa vez labouret mad, ha diarrempet kouls lavaret gant c'houezen an tiek

« Tiek karra tamo eo da hini-ze a vez gompeat ha displijet gant ar republikaned kouls lakaziou dinkiant ar c'herriou ne anavezont eus an douar nemet ar fank a stag out-ho fank-all!

« Mar deus tud war an douar hag a dlefe beza enorel skuizet ha dilennet gant an holl, ha dreist an holl gant ar c'houarnamant, eo ar labourerien-douar pa ho deuz an hol nozoni anezho

« Enn Nord er gear a Lille, an astrou Minist'r en deuz roet an ali d'ar re a c'hounid hetaerien da fiada tapoutar ar re eus ar *bellevabez-ze* a ro ar muia stank

« Kompren a raio ar dud marvad, e renker beza Minist'r al labourou-douar, evit beza sonjet enn eun dra ken dezi da zigas war ar spered

« Er Bourgogne e bro Bourdel e lavaro ivez e ve eun dra eus ar re wella mar gellfet dont a-benn da zistroja. er gwinizi, ar c'hleuvejou hanvet *oidium* ha *phylloxera* ha neuze ec'h alo da blanta gwinizien kanaan, a roe blokadou rezin a ioa besc'h, eur blokad gneih da zeou enn da vougenn, hervez a verk ar Skritur-Sakr

« Enn Normandi, goude e vezo ali ivez an astrou Minist'r da blanta ar gwez-avalou, ho grisiou d'an traou ho skourrou hag ho bienchou d'an oesc'h pe war lacz

« Ha ne gav ket d'e-hoc'h beien, ao ho Minist'r eun den kapabl ? A rank dont da baka ar skuant bras a zukouez en deuz renkel marvad labourat kalet c'houezet an dour hag ar goad ha termut alez

« Mad Bretouned doc'h bremà, a gonnter ar c'hreva war ha labour e-touez holl Vinistred ar Republik e c'hellit mont d'ar re-all Gwelit neuze petra int ha petra die beza ivez ar vanden lostou chas republikaned a zo diedan-ho e diou gambr Paris, evel deputeed ha senatourien ?

« Eur loen-pikez ao bet, eun dra-fall mar deuz bet den bakaoz hag a lakez an deputeed a-viok a zo bremà er Gambr e renk an *trouc'heriem* gwaz n'en divije ket lauet ne gas buhan enn-ho.

« An dra-ma a zukouez ec'h en em anavez mad ar republikaned etre-z ho.

« Eun donjer eur vez eur rivin eo d'hor bro e ve gouarnet gant eur sort traou n'emaint ket hep gouzout holl n'int mad nemet da ober drouk. Evit an dra-ze e choumont enn ho c'hargou, hag evit lipat vez ar gaoler, endra vezo eun tamm kneien out-hi

* * *

« Distroomp d'hor Minist'r, madi al labourerien

« Pa gomzer d'ezo eus eun eus a stad truezus labourerien-douar Frans, e teu huanadou ked ha lost bioc'h e-bed

« Siouaz ! na a lavar neuze, ne d-a ket kaer ar sta gant-ho an dra ze a c'houzoun Mez en dalv d'un netra her lavaret pa ne c'hellan ober vad e-bed d'eglo, an are hant a zo re-verr

« Ne c'hellit ober netra, astrou Minist'r Mar d'eo gwir gwella ho pele da ober neuze eo mont kuit, ha lezel ho aarg gant eun-all An hini a deufe war ho lerc'h astrou a ve goest marteze da vihanaat taillou ar labourerien, pe, da vihana, da viret ouz ar brouo-ze da zigas e Frans ho ed, ho beud, ho c'hik, na netra-all e-bed eus a gement a zo er vro

« Ha kaout a ra d'e-hoc'h, astrou Minist'r, ma ve gouarnet ar Frans gant eur Roue, ne c'hellfe ket beva he-unan gant ar pez a deuz, hep kaout nemm e bed eus ar brosou estren ? An dra-ze a

ao bet gwechall dindan ar Rouead kos, hag a c'hallfe bezà c'hoaz, mez bevriken gant republikaned ewid-hoc'h e penn hor ero

« Rivin ha dukanteres n'eo ken an achanj a so bet digoret gant Napoleon III, ha kendalc'het frankoc'h gant republikaned gouarnamant ar Republik

« An arc'hant a so re-verr, a lavarit ivez, aotrou Minuir, ha ne ket c'houi hep-ken, an holl republikaned, Ministred hag-all, a lavar evel-hoc'h

« Piou a zo kaoz da genta, aotrou, ma z eo bremà berr an arc'hant ? Daoust ha ne ket e houi hag ho saurt eo ?

« Pa c'houzoc'h e pe-leac'h ez eo eat hag en a an arc'hant pa c'houzoc'h n'eo ket berr enn ho kodellou evit eur wesch, ha pa na vo ken perak c'houi hag ar republikaned-all ne zukouezit-hu ket nemet e kartl ho pri oc'h aber, epad bloaz hep-ken an dilez a galoun vad ens a gement a bep d'e-hoc'h an dud evit eul labour ne ket eus ar re gaëra eo ?

« An arc'hant a zo re verr

« Gwechall ne glevet ken dudan gant ar republikaned, nemet e voa bet ruinet ar Frans gant ar Rouead ha bremà pa z emaint e penn ar vro gant eur budjet tair pe beder gwesch brasoc'h evit budjet braza ar Rouead ze, bremà goude m'ho deus prestet a wa mouardon a-gleiz hag a-zeou bremà ho c'hlever holl o lavaret a-benoz ho fenn ez eo seac'h an tenaor hag ez eo berr an arc'hant Oc'h ho c'hwevet, e ve lavaret n'eo berr an arc'hant nemet d'ar c'houarnamant Nann, marvad d'ezho ho-unan n'eo ket berr na ne d-eo bet bukoez, ha d'ar c'houarnamant ne vije ket bet ivez bremà, mar ho devije rauket ar Vinistred zecza kount dindan boan a gastiz, awenoek evit gwenoek, eus an holl dapgnou ho deuz great — Mes, kount a-bed eus ar mounit An dra-ze a zo mad dindan eur Roue, mez dindan republikaned Ministred da betra kou achou ? Re-leac'h int ha re vez ez int paet, pa ho deuz diou wesch mouac'h a arc'hant evit Ministred ar Rouead, evit ma teufent bevriken da lakaat eun diner zo-ken a-gil-dourn enn ho jakot

***

« Evit peur-zistaga, red eo lavaret aliez, lavaret hep peoues eo ei labourou-douar ema punvidgez vraa ar Frans Evel ma z eur d'an tan-gwall, pa grog, eo mont buan ha mont holl da zikour al labourerien-douar, rak hep-d-ho, red eo her lavaret, ar Frans ne ve evit bera

« Ministr al labourou-douar a dlele beza a penn ar Vinistred-all, evel ma tle eun amiral bezà e penn he listri a vrasel, ha lakaat he vanal ens avel e beg gwerm ar braza zachuo.

Diwar-benn Tud Santel ar Pab Pi IX

Pi IX a voue penaoz na bet lazet ar gudon. Anaout a rea he gablartad « ar voiares dre an holl eme e-han « a so mar gaou penn-da-benn » Ma z eo lazet gant-han ha sujoa piou en deus great an Laol ?

« C'houi Roue, eme e-han, na dle ket beza dizam na direbech ho kousians, ha pa zennoc'h ac lizer ma var ho poder, e kredan bet sonetans, e kavoc'h enn-hi meur a dra hag a dle pika ho kaloun ha lakaat enn-hi keuz d'ar pez oc'h eus great beleg-ben »

E-leac'h rei he zenhor d'ar Roue a traoù he lizer evel ma z eo kustum Pi IX a lavar d'ezhan e ped an Aotrou Doue da rei d'ezhan ar grasoù en deuz izomm en amzer diez a zo meure.

Ar Roue a c'hoapas al lizer-ze gant he zaelon. Hogen he zonj a voa great, ha lavaret en doa

« Veaz fors muel a rin bete penn. *Audrsmo ar fondo* »

Beach vad a-c'hoaz aotrou !

IX

EREMOSOUR.

Pi IX dre ar c'halloud en doa evel Pab, a eaka-mouogas ar re ho doa tennet digant-han he stajou. ar re ho doa nikouret a-ben pe a-dost ho aliet, pe gavet mat ar pez a reant

Victor Emmanuel hag an dare-vraz eaz an Italaned he oa roet d'ezhan askoer a choanz sebezet ha manifet

Napoleon III gant aoun da vez skoet he-unan gant *Iwit* pe lazet ar Pab, a zifennas adarre ma vije iezet da zont e Frans Lod a avar eo doa laheat he zrei e Gaz er c'hazetennou fa Skiear oa, evel an hini e Frans en doa anoan Noa ket hab abek Skoet oa, evel he eontr, Bonapart e kreiz he vrud Adaiek ma oent eskumunuget an eil hag egile peb tra a droaz da fall evit-ho daoust m'ho doa kaoz sk ant evit gouaro, ha z deskaderas evit ober drezel e creignt goaskoude, skoet gant ar Pab, benvel oaz ad eskiantet

Kaer ho devezo an dud difeiz ha sot lavaret, Doue a chom ar mestr ha Doue ne rei ket he zaez

X

PI IX. PENN KALET

Aliez em eus anavezet, em eus klevet ar marvailhou gant va zad koz

Gwech all eme-z-han, goude ma vije badezet eur potr he dad a oege eun he breud, hag a skapo anezhan eaz punsin an dour beun get Ma vije brannet penn ar bugel, n'oa druok e-bed Breizad fall oa tuspien ze, pa z oa badezet ez ez var mûn d'ar baradoz Mar gelle a-vad ar penn choum di bastik ha digatar (ar pez a c'hoarveze peurvuia), neuze ar peotr a roa eur gaer Vreizad ha dauvez

eur goaz mad rak ma z oa he benn kalet evel ar mean

Ar Pab Pi IX a zo bet, dirak ar Revolusion evel pa vije eus a voenn ar Vretouned, da lavaret eo, eur penn kalet.

Eun den, eun den a vicher, eur an dibab, a roa oc'h ober gant pri-prad patrom Pi IX da c'hortoz hen ober var menu-marbr Epad he labour e chom sahaonet o velet pegen huel ha peger letlan eo ta Pi IX Ar Pab neuze a gemer eur bluen hag a skrivo ar c'homzou-ma diodan an imach

« *Ecce dedi frontem tuam durtiorem frontibus eorum.* » Setu em euz roet d'e-hoc'h eun tal kaz kaleoc'h evit ho zal »

Doue a gomze evit-se d'ho brofed ha kement-se a zo bet gur-ve ev.. ar Pab Pi IX

Eun devez-ali, ar Pab a gomze gant eun den a renk huel eus an amzer neuze Diez oa, fall ha tenval

« An den vraz, a lavar hon Tad Santel ar pennou-bro hag ho zud ho deus ho *politik* da lavaret eo, ho fesonn d'en em drei Me vez am euz va bini.

— « Tad Santet, ne houfec'h-tu ket lavaret d'in pehini eo ho *politik* ?

« A-greiz kaloun, ma mab, eme ar Pab, Selaouit mad

Neuze, he zaoulagad troc etrezek an nev vikel Jezus-Krist a lavar gant feiz ha var he bouez

« Hon Tad pehini zo en nev, hoc'h anao bezet sanctifet, ho rouantelez deuet d'e-comp, ho polontez bezet great var an douar evel en nev »

« Ac'hanta eme ar Pab brema e c'houzoc'h ervad pehini eo politik ar Pab Ar Pab a ro d'e-hoc'h konje d'hen lavaret d'an hol

XI

DINER SANT-PER

Pi IX o velet n'hen deuz netra vad da c'hedal nag a berz Roue nag a berz Impalaer a zoug goulen aluzen digant an dud fidel evit gellout ober he zispignon, ha gervel ar raouankis katholik d'hen difen ha da zifen he zro

Diner Sant Per oa eostet pell e pep bro, er re baour evel er re binvidik Guelet a rejot an Irland bresset dinlan he zreid gant Bro-Saoz hag ar Pologn gant ar Russi rivinet ho diou, o tigas en despet da ze offranson kaer d'ar Pab, tad an holl gristenien, lakeat paour gant ar Revolusion. Er gear hanvet *Iwdlin*, en Irland, eur gust heb kan great evit diner Sant Per, a roas 200,000 ur Setu aze katoliket a galoun vad. Euz ar Frans hag euz ar Belgik, eus an Allemagn, euz an Hollandad, euz ar Spagn, euz a Vro-Saoz memez hag euz an Amerik, e tigasse arbourc'hant d'ar Pab, hag assamez e kaset d'ezhan, dre skrid, testenioù a garantez hag a zoujans, sinet gant ne kel eaz gouzout ped miliou a dud

Hogen, ouspenn aour a deue da Rom Dibaot al lestr-treizier a arrue, heb digas soudarded a volontez vad eus ar Frans hag eus ar broiou-all, hanvet dia-raok Eun arme-ze savet gant tud a galon, ez oa bugale euz an tregezsou kenta ha pinvidika Ar botred-ruz en egar, ha tes-harvas dre zisprijans *gopraerien* ar Pab.

Goude beza lennet roll ar zouavet great prizounerien goude Kastellidardo, ar jeneral italian a chomas souezet holl.

« Mad eme-z-han, lavaret e ve ez eo an dra-ma roll an dyentilet pedet gant Loiz XIV da von, da eur fest bennak en he balez. »

Mab-bihan ar zant euz an Anjou, Henri de Cathelineau, a reas divezator h kement a rukrez d'ar Brussianet e kichen Orleans, en doa kinniget dastum meur a vil breiziad en eur nemez arme, ho guiska, ho maga hag ho fers gant sikour tud a volontez vad Hogen, Napoleon a viras. Michans, en doa aoun rak an dud-se a zigase da zonj dezhan euz ar *Chouanied* koz Breiz gouskoude a gar ar Pab hag evit-han e roi, assamez gant he aour, goad he bugale.

— « Va mab, a skrive eun tad d'he vab a zo c'houz var ar studi, ma vijen bet d'ho oad, e vijen eat da Rom. »

Raktal ar mab a lez he bluen hag a gemer eur c'hleze.

« Va mamm, a lavare eun-all, pijet gan-e-hoc'h res d'in ho pennoz ha va briata eur vech c'hoaz mont a ran da Rom

« Na piou ho tiouallo, o ! va mab, eme-z-hi?

« Me va-unan, dron, eme an tad.

Hag ez eont ho daou da Rom.

Euz a Vreiz eo ave ar vamm galounek-se a uas da Rom, da ement euz he mab, anter-lazet e Kastellidardo Meur a nosvez e doa tremenet e penn he vele. Guelet a rea o tostaat ar maro.

« Va mab, eme-z-hi, lavaromp an *Te Deum* Goud a ril, ho tad a garrie her lavaret aliez

Eul loden a lavaras assamez gant he vamm. Ar penn diveza a lavaras gant an elez, er Baradoz.

P LE SANN

Persoun Bannalec

(Eur pennad-all eur wrach-all.

Mern digaloun

a zo eurfed kaer tud an amzer-ma.

Setu ama war-lerc'h komzou gwir hag a zo da zakaat doun er spered Skrifet eo bet gant Loiz Veuillot er bloaz 1860 ha lavaret e re ez eo bet skrifet deac'h.

« Ne lavaran netra d'e-hoc'h euz a stad ar vro. Red eo ped ha goulenn digan. Hone ar c'hras na vezimp na digaloun na laosk Kenved braz hon amzer a zo d'an dud beza laosk ha digaloun. An

holl dud fall ne d-int hardiz nemet dirak ar re zigaouin ha dont a raint hardsoc'h-hardisa bemdez. ne chommint ket enn hanter an hent. Lakeat eo ann ho fenn ober ar bras a torfed a c'heilfe beza great ha dont a rint a-benn enz ho zaul hep na gouzo ar gristenien out-ho An holl ne stourm ket. pa z eus hano eus a Zoue a zo ker kahluz hag an torfetour War-n-omp e kouezo eur vez hag eun disenor spountuz ha lezel a ra mp war bor lerc'h maouvrion eus ar re vras d'hor bugale

« Kenavezo, va mignoun pedomp holl an eil evit egile.

« Eun amzer a vezo hep dale ne vezo cūrus nemet ar re a c'houezo gonzany laouen ho foannou.»

An torfed bras a lavare Loiz Veuillot a zo great, sioaz! hag an dud n'ho deus ket stourmet outhan.

Setu ama c'hoaz eur vaner all a skrifo a-raog 11 eur a vu even 1861

« Gouzout a rit digan-en petra c'heil ar gatholiked da vont dre brema? Ho labour bemdez zo pedi, gortoz ha stourm evit ar wirionez Ar vro ne deuz penn o bed o vezo memaomp war c'hed Red zo *sanktifia ar repoz* evit hor lakaat da reiñ frouez dre an oberou-ma Amzer an hadá a zo, amzer al labouriou skanv No welor petra c'hoaz, met gwelet a vezo divezatoc'h ne d-eu ket bet chommet bugale bonn vak ha c'hreder an eost. pa vezo ho c'havo war ho labour

An ofis e Paris, pegement a gost; pleg a ra hag petra a ofer

An dra-ma war-lerc'h a lenner ar gazeten, *Le Moniteur* ann vezo hervez a skrif ar gazeten l'Ordre, eus ar zul, 3 a vis meurz.

« Tud kear Paris a ra bep bloaz evit talvoudegez *pemp kant pezar ugent mil* lur a arc'hant hag an hanter euz an arc'hant-se a ya enn ofachou koar ha fall. ha niau hep-ken da ampoëzouni ha da lakaat eun den meloc'h evit penn chatel-ked.

« Ar pez a z spigner evit ofach e Paris hepken a ra tost da gement hag ar pez a goust arme ar Prañs. kear Paris e deuz louzoù ouspenn pris ransoum ar Prañs epad trizek vloaz Ostilerion Paris a goust ofa d'ar vro kement pe nu oc'h evit ar Brussianet.

« Dre ma kresk ar bed an dud da efa gwinardant, ez eo deut ar gwin-ardant lauoc'h-falla. Brema ez euz muioc'h kalz a vevyerien eget na oa gwechall. ha koulskoude ar c'hountrol a dleje beza evit mui et da veza lazet hag ampoezounet

« Ma ne c'heller ket ober dek kammed war ruiou Paris heb en em gaout gant eun ostaleri, ez eo diez ober pemzek kammed, e karterion a zo. hep arsav oc'h eur mevaer-bennag, derveliou a zo dreist holl D'ar un e lugor ar brosesion da zeiz heur dioc'h ar mintin, ha da hanter-noz e weler c'hoaz darn artizaned oc'h herella war ar ruiou, hag oc'h harpa an lez hag ar mogerioù

« E Paris, an artizan gwella zo-keo, pried mad ha tad mad a vez, d'ar zadorn da noz goude he boé pe d'ar zul vintin. gant he c'hrek hag he vugale d'an ostaleri d'ho reyata

« Mar d-eo kaer an amzer, e vezo lakeat an daol er meaz eus an ostaleri war an *trottoirs*, hag eno e skeud eun tamm aposaill, dirak an dud o tremen hag o sevel eun ho eun eur c'houezi hag o puka setzen ar re ar gaz hag ar c'hannou dour tomm an dud ma a gouzo eul ultrad a bevarzek gwennek eun eur lipat ho mouzou A wechou e vezo gwelet tri pe bevar litr gouilo war an daol. opet, na petra a'l heb eur banne dour Arabad e vez zo-ken kimig banne, rag eun dimeganz e ve

« Ar gaioun a heug o welet enn eur dremen ar gwer ieun eus eun ofach hag a zo enn-han kement tra fall a zo, nemet eur strilien dour resin. N'eux forz a se, efa a rear an traou tous-se, o kredi stard e tigaso nerz, ha pa-dat, nemet her mouga ne reont ken.

Goude ar c'homzou-ma ar gazeten a lavar n eus ket eur pare ran hag a 'hellie nac'h ha lavaret ne ket gwir ar pez a zo e-ranok

An ofach a c'heller kred a zo e touez meur a dra-all ar penn-kaoz brasa marteze eus a vizer artizanod Paris

E touez ugent mirion a labourerien-douar a zo e Frans, hag efet e vez ta voudegez an hanter eus ar pez a eler e Paris? A vesc'h eo. ha koulskoude ne ket an eñvorien a zo bremañ dioue anezho e neb bro

E pe-leac'h e vezo kavet ar gwella, ar c'hreva hag an oberia tud. nemet e-touez, ar re ne eñvont nemet da derri ho zec'hed Eun den hag a sapern he zec'hed a esperu he zec'hed. a lavarer he arc'hant hag he vrud vad ouspenn Gant an dra-ma, ha pa ve pevar re dud a vezo ez eus Gant eur mevaer grek na bugale ne c'hellont beza nemet reuzeudik alao Digant ar c'henta ho devezo bara ha karantez digant an eil, hazadou hep gronsen da zibri. rak mar gouzoñ eur gwennek-bennag ez aint ostek an diner diveza eun he gort hag he kort he vignonned mevarien

Enn eur ro, e Paris, dinoan eun nor vras ez oa, n eus ket pell eur gador, ha war ar gador-se eun tok hag ec'h an tok eur paour skrifet warn ezhan e lizerennou vras

« Aotrounez hag itronezed vad a dremen, bezit truez mar pig. oc eur paour kaer dall a zo eat da zibri re iein! » Ar Wirionez)

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AN SKOL EVIT NETRA AR SKOL DEZ PORZ
AR SKOL LAIK
HEP DOUR HAG A-ENEP DOUR

Ar bagel-fer Jezuz a vefe eur wech tall eur pried fall, eun tad fall: ar re c'hrenn eun an tad difeiz, hag an divèzh eut a dud he zro

Eur ar bagel a zo eur ar vro mar bez fall ar vro a jeh da gall.

Lavaret eun Ezhuz e komz eus a lèzen-skol Ferry

TREDE NOSVEZ

AR SKOL LAIK PE AR SKOL HEP DOUR HAG A-ENEP DOUR.

Jerom Fur — Mad, amezeien, pa hoc'h euz c'hoant da c'homzout ar pez ho'h eux da ober evit eneb oc'h al lèzen fall-ze, ez an da lavaret d'e-hoc'h

An d'ou nosvez kenta hag hou-ma beleg hen n'em meuz great. koulz lavaret. nemet displega d'ehoc'h a. lèzen E pep artikl eux al lèzen ze goude an displeg a rean, e vez bezà gwelet ha klevet hoc'h a zen alao da eneb. mona ma c'hellja'c'h. ha n'en em glevet evit an eneb-ze

Brema e lavaran d'e-hoc'h alao eo stourm hag eneb oud al lèzen-skol fall-ze, a zo ar gwella a choule an hoù da ober

Eun tad a zo hag en deuz bugale eun oad da vont d'ar skol

An tad-ze a zo pader pe eun deo entre, pervedik pe eun he eaz N'eux forz e pe stad ema, e c'heller lavarel d'ezhan gwella an deuz da ober eo stourm a-benn kaer oc'h al lèzen eneb out-hi endra c'hello, rak evel-se en devezo an hanter nebeutoc'h a boan, eget n'en defe o sentl out-hi e giz-a l e-bed

An dra-ma a ranker da ziskoura

Da genta. an tad-ze a dle choura heb ober anklena e bed d'ar meur, pa vezo galvet gant-han da ober, ha derc'hel he vugale er gear

D'an eil choum hep mont gwesc'h e-bed war dro kumission ar skol n'eus forz pe gwesch e vo galvet da vont , ar vugale er gear alao

D'an trede. mont pe choum hep mont war-dro ar barbet a beoc'h (Juge de paix). pa vezo galvet gant-han

D'ar pevare. pasa an amand ha mont d'ar prisonn, mar bez red, o tarc'hel alao ar vugale er gear

Didier Denheuzen — C'hoa a lavar a-walc'h, Jerom hag ar gazeten a lennit a zo eas d'ezhi skrifa ar pez a gar war baper Sada-mè ama, sikeomp ez oun pader evel Pèrik ar Baradoz, penaoz à rin me evit pasa an amand pà n'am meuz gwennek ? Ha mar d-an d'ar prisonn. petra a raio ar gear va greg ha va bugale hanour epad na c'houmerin-me petra ? Pion a roio bara n'ebo neuze. Jerom ?

Jerom Fur — An dud vad, Didier Ha kaout a ra d'e-hoc'h-c'houi n'eus ken a galoun e-touez ar gristenien? Na lavarer d'e-hoc'h stourm oc'h al lèzen fall-ze, pe d'eo ket kredu-mad, evit ho sakad e poan, c'houi, ho kreg hag ho pugale n'eo ket tamm e-bed evit ho lèzel da vervel gant an daoum nag an diaoul Mar bez roet amand d'e-hoc'h, e vezo paet evid hoc'h. na mar .... d'ar prisonn evit eneb oc'h lèzen skol Ferry ho kreg hag ho pugale, n'ho devezo dioaer e-bed ar gear epad na amzer ze.

Ar gristenien vad ha pevedik a zo, a-vrema. en em glèvet eun-a-ho e pep kanton hag e pob Eskopti, evit serel arc'hant da zikour ar re baour a ve kalonek, evel-d-hoc'h Didier da herzel oud al lèzen fall

War an dra-ze, e c'heller lavarel d'an holl bezà dinec'h ha mont a-raok heb aona

Marc'harid Trezenneg — Ha bet er prisonn ha paet an amand. petra vezo goude. Jerom ?

Jerom Fur — Petra c'hel bezà goude ? Netra e-bed ken Marc'. Al lèzen na c'hell ket tizout herroc'h. nemet laza an dud a rafe

Herve Recmeur — Ober a-walc'h Jerom, ma teufe ar framansonned da welet ne barsfe ket an holl eut-ho evit neuze ar re a ve paket a vo gwanet gant-ho. mona ma c'helfent Hep lavaret nemet ar wirionez me gred eo ar framansonnedze evel eur veaon chatal a zo ho daou agad fiñfiñ ker rus ha diod c'hlasaus lan eun ho fenn Den ama n'en deuz gwelet tigred laskoaz ? Me am meuz e Paris Karoulle Evelato, a drugare bonel n'em meur ket gwelet ar re fall a, ar re daou droadek a zo eno h rio.

Jerom Fur — Amand ha prisonn a vezo roet alao d'ar pevare ha d'ar pader a harzo evel-se oc'h al lèzen, ia. ma na vezont nemet eur pemp pe c'houeac'h ama hag a-hont. Nez mar bezont agent pe dri agent e pep kommun pe barrez,penaoz bo defe amand ha prisonn hin e-bel anezho ? Gwall ner'bet e ve ar barner a beoc'h neuze e ve barner a vrese ma rankfe kaoudaonè evit petra daou-c'hant den onest pe unspenn asamblez hag er memez amzer Mar bo c'houndaonfe ha kaout a rafe archerien a-walc'h d'ho c'herc'hat. evel tolfetourien d'ar prisonn ha pa garfe archerien daoust hag ar prisounion a vo frank ha braz a-walc'h evit digemerel kemend-ad a dud ?

Dre gement se e vez gwelet sklear brema amezeien ar mona tud a eneb oc'h lèzen-skol Ferry a vezo ar gwella a ezho evit an dra-ze a-raok ez red en em glevet doùl da genta

Hamon Corbel — Brema, Jerom, e c'houzomp petra da ober evit an duare-ze da stourm an doare wella eme c'houi. mez me laka ne fell ket d'in mont dre an hent-se petra a zo-ma ?

Jerom Fur — Petra a rod, Hamon ? Vezo e

rankot sentu ha mont, pa vot galvet gant ar mear, da ziskleria dezhan pemzek devez a-raok digor ar skol, da be skol e fell e-hoc'h kas ho pugale. pe e fell d'e-hoc'h ur derc'hel er gear da skolia

N'eus forz da be skol ho c'hasot, goude ho tiskleria d'ar mear pa sankt er skol peder gwech er miz pe ouspenn e rankot hep tro evel am eus lavaret a-raok. koll hoc'h amzer da vont dezhan ha da zigarez da hep tro, marteze diouti an dud a en am garo gant e-hoc'h e vot koundaonet ha ne talout ket kre an hent-se vez da gaout amand ha prizoun ha koll kalz amzer war c'hourre.

Hon-nez neuze, evel a welit, a vezo d'e-hoc'h enn abader kalz fallotted evit stourm a-benn dioc'htu oc'h al lezen.

Herve Renaner Ia, ia, Jerom, enn tamm bras en dispaosoc'h neuze; karout le' tenna peoun ar evel eur maout da res pep hini, he daol-tourt da lezen-skol Ferry

Jerom Fur Mad e komzit, Herve!

Andre Penmeur Hag ar re, Jerom, a ziskleria d'ar mear e fell d'ezho derc'hel ho pugale er gear da skolia?

Jerom Fur Ar re-ze, Andre, eur wench great ho disk enta gant-ho d'ar mear a zo kouls ha pare, beleg an eskopti a vezo a-benn miz eost 1884.

Ar paour ar pevodik, an den entre pe eun ha eaz, holl e c'helloa, nere bet ho pugale evel-se ar gear, atao war-bouez diskleria d'ar mear

Neuze n'ho deus ken da ganout na trabas na kol amzer nag amand, na prizoun, na dignat beman, na dignat hen-nez

Al lezen ne vir tamm e-bed vez oc'h tad eur bugel a zo deja er skol da denna, pa garo, he vap pe he verc'h eur ar skol ze gant ma tiskierio d'ar mear he volontez devez

Lakeomp brema amezeien ez eur gwan ac hanoc'h a zo bet galvet dont de der gwench da vont dirak komission ar skol lakeomp en deuz bet goude amand ha prizoun abaramour d'he vap, evel ho devezo meur a gwech hep mar e-bed lakeomp en deuz konet tri pe bevar devez o redeg ama hag a-hont, ouspenn an levesion prizoun en devezo ranket da ober hag a ranko da ober c'hoaz mar choum he vab er skol

Lavarit d'in hag an tad-ze ne garfe ket kaout eun all e lezen fal Ferry eta, dont er meaz eus a gemend-all a drubuz a zispign hag a goll amzer?

War gant ha mil a vezo evel an tad-ze ne re ket kavet unan ha mi ve outruz da veza d'strop dioc'h al lezen-ze. war-bouez savarnl d'ar mear e tac'ho hirvirken he pugal er gear da skolia.

Eus ar re n'ho deus ket bet poan e bed c'hoaz diwar-benn ho pugale ar re-ze a c'helfer lavaret d'ezho het anez da lard, ho devezo ho lod divezadoc'h enn eur c'hiz pe c'hiz-all.

Evel a zo lavaret a-raok ar re baour evel ar re binvidik, a zo ama al lezen evit ho holl. ha mear na den ne c'hell miret out-ho da zerc'hel er gear ho pugale. mar fell d'ezho, o lavaret eo evit ho skolia.

Brema, me laka a lavarfo ar mear pe unan-benag-all d'ar re baour n'ho deus deskadurez e-bed evit skolia ho-unan ho pugale nag a ben. all. tamm peadra ken-nebeud ia c'hallout paea evit ho skolia gant re-all. Ar re baour-ze a c'hell avaret ar pez a rin tam huge map pe verc'h ne zet oc'h den e-bed, gwir am eus dre a lezen d'he zerc'hel er gear nag hen dero hot a rin

(Eur pennad-all dizadorn genta.)

ON DEMANDE Un **CHANTRE**, sachant écrire, pour une paroisse importante du Bas-Leon

S'adresser au bureau du Journal

PRIMEUR POUR RIEN

42 Pièces formant

UN BEAU SERVICE DE TABLE

pour 17 fr. 50

Pour cause de cessation de commerce, mise en vente à 95 p. 100 au-dessous du prix d'estimation de quantités énormes d'Argenterie Allemande, provenant de la Faillite des Fabriques réunies d'Argent Allemand.

Pour 17 fr. 50 seulement

représentant à peine la moitié de la main-d'œuvre et ce qui se vendait auparavant 60 fr. nous expédions ce Service de table au vrai en Argent Allemand extra-fin et durable

6 Couteaux de table, lames ornées en argent Alf	
6 Fourchettes à une seule pièce	id.
6 Cuillères à soupe ovales,	id.
6 jolies cuillères à café	id.
1 grande cuillère à potage	id.
1 grande cuillère à sauce très-fine,	id.
1 beau saupoudreur massif,	id.
2 Soucoupes à dessert	id.
1 belle Passoire à thé	id.
1 joli Pot de ou Sucrier,	id.
6 beaux Petits Couteaux ronds	
2 magnifiques Tasses à sucre.	

42 Pièces pour 17 fr. 50.

Blancheur parfaite garantie 10 ans

Pour recevoir les 42 objets formant un service complet de table, *franco* à domicile en 4 ou 5 jours, adresser un mandat-poste de 17 fr. 50 au Dépôt général des Fabriques réunies d'Argent Allemand

M. RINDHAKIN

II. Hedwigsgasse 8 Vienne (Autriche)

Nota Restitution du mon ant si les marchandises ne convenaient pas. Par expédition contre remboursement des frais superflus de commission revenant au droit matière et l'envoi rapide en retard de plusieurs jours ce qui peut être évité en nous adressant d'avance un mandat-poste dans quel cas on reçoit la marchandise dans le plus court délai et franco à domicile. 5 15

Ar Merer G. MILIN.

Kemper. meuliet gant an DE KERANGAL

MACUNTREVED BLOAVEZ (N° 15) AR ZADORN, 12 A VIZEL 1884.

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRESTENIEN, AR GWIR VRETOUNED

PRIS AR GAZETEN, HED BLAAZ
Ar Finister ... } 5 skoed.
Ar Morbihan, Côtes-du-Nord. }
Ar rest eus ar Frans ... 6 lur
Ar broiou all evit pemp lur ar pad.

N'eus hini Meslr, na hini Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl kemmadou a dle bout graet da berz'hed ar gazeten, d'an Aotrou DE KERANGAL hag-hen.

Pri eus ar skrid a dle bout kaset war-lerh an holl verkou da vout lakeet war ar poestenn.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE 1 BIS GRANDS-AUGUSTINS à Paris est seule chargée de recevoir les annonces

Kemper, 12 a viz zevrel 1884

DILEZ

ar gazeten vevennek *Feiz-ha-Breiz*

Goude labourat he zouarou epad hirr-amzer, goude ho destremps koulz avaret gant e houezeo he dal, an tek, deut war an oad, o welet he nerz i koueza lag o tiskar a-zeaz da-zeiz, a avar enn-han he-unan ro deut ar maro da lakaat eun-all enn he leac'h Neuze a ro he zilez hag e laka unan eus he vugale e penn he gouarnamant

Ar furnez a gas e pep bro hag e Breiz an dud a sa ant dre an hent-se evit kendereo'hel mad ro zregeson. evit mirout na c'houzafe ho labour a-zao, pennad e-leiz war ho lerc'h.

Evel an tek, ar gazeten *Feiz-Ha-Breiz* avez e oeuz labouret evit mad ar relijion ha tud ne bro. epad tost da ugent vloaz Ober ha klask ar mad a c'hellor da beo oad. ha ma na deuer a-benn da ri brasoc'h lamm d'ar drouk, pa vez great gwela geller, ne ket Doue a damallo A-berz Doue ez a an amzer et a-dro, hag an amzer a zigas gober he labour da bep-hini

An amzer a zo deut evit kazetenn *Feiz-ha-Breiz* da lakaat he dilez Enn hu c'uchen ez euz ganet eun-all, moank ha leun a fo Goude redek eur pennad, deut he nerz da greski hag he dromasket da hirmat, e sao e n.j brema enn ar *Feiz* he c'haloun o lammet hag o tenna d'he heul dre he c'harantez kristen, kaloanou Breiz otrdall

Gant ar gazeten, *Le Courrier du Finistère*, e kredomp he devezo bea'h ar re fall hag e kavo harp na skoaz ar relijion A-zavezet eo e pevar c'horn eskopti Kerne ha Leon ha pelloc'h zo-ken marteze, hag an holl gra-tonien a zo douget mad evit-hu Ne c'houfent ober netra gwelloc'h

Dezhi eta, evel da hertourez hon tra, e teuomp on zigas ar re a garo dont e-touez lennerien *Feiz-ha-Breiz*.

Brema a-raok dastaga, ez eo eun dever evid-omp trugarekaat unan eus a-greiz hor c'haloun kement hini, braz ha bihan, paour ha pinvidik, koz ha moank, beo ha maro, ho deuz enn hon tsk opti pe el leac'h-all great eur vad pe vad d'ar gazeten *Feiz-ha-Breiz* E'zho holl rec'hed ha bennoz, ka-rantez ha gras Doue !

AN OR KERANGAL

Setu brema petra a gemmp a re gavelle da ober evit ennan kountchou ar re a gemer ar gazeten *Feiz-ha-Breiz*

Anng war-lerc'h, enn taolenn an arc'hant a zo da ren-tan d'ar re ho deus paet ha taolen an arc'hant a zo dleet d'ar gazeten gant ar re a ho deus ket paet an nivez eus ar re-ma a zo re-vrel bloaz

Bar nivez part an abadenn

Ar re a echu ho bloaz kazetenn d'ar c'henta eur a viz mae 1884 o'ho deus setu da gaout

D'ar re a echu d'echo d'ar		
C'henta eur a viz evrel 1884 a dleur	01.	50 s.
— eur a viz gouere	4	00
eur a viz mae	6	50
eur a viz gouengolo	3	00
eur a viz here	3	50
— eur a viz du	3	00
— eur a viz kerzu 1884	3	50
— eur a viz genver 1885	4	00
eur a viz c'hwevrer	4	50
— eur a viz meurz.	5	00
— eur a viz ebrel	5	50
— eur a viz mae 1885	6	00

Anng war-lerc'h e vint taolenn an arc'hant ha de-vezo kemeret *Feiz ha Breiz* o ho deus ket pe c'hoaz, da zigas d'ezomp. Kenta ma c'hellint enchu dle betek ar c'henta eur a viz mae a zeu.

Ar re a echu ho bloaz kazetenn d'ar c'henta a viz mae 1884, a so dleourien eur a . . . 61 00 s.

d'ar c'henta eur a viz evrel 1884	5	50
— eur a viz gouere	5	00
— eur a viz mae	4	50
— eur a viz gouengolo.	4	00
— eur a viz here	3	50
— eur a viz du.	3	00
— eur a viz kerzu	3	50

	[illegible]	2 00
	[illegible]	1 25
—	[illegible]	1 00
	[illegible]	0 50

Ar re ha deuz gwit ha tlaoz e gwerzh hag e kalvedo e'vehe kaout ha arc'hant a ha deuz ambroet kavout hag e vehe kavet d'ezhe da vat

Al labour a ya da vat dre ma kaspernez da ezhe da aber ha marvad a hag eus an dud ha da vat pell. Evit ar Breiz e gwin mad kreñvet a hanv ha ha arc'hant ar gwerzh a Gonfreur da Brasel e a ya ha ha ar vinoc'h

War gwirionez ne ra ket mantrus dezhañ ha ha ha ne zavfec'h a'ha devez ken ha dre ar c'hrap a ha ne ya ket ar gwin ken a bell d'ezhañ kaout ha arc'hant da zont mad ma vez ket ar gwin kaset da ar c'hêr da Brasel ha da Gonfreur da Vourdel ha ha ha

espero ne arc'hant, mann ma c'hellor a dlean c'her, e vezo hervez ar Republik amerikan la dal Republik gouiziek! Lavaret a ra an dra ze da genta ha dleo feiltro goude e lenner war da hoper a ra peus hat gellet tenna diner eus an diapegoun.

« Perak? e vez ma ema deja an espero a zo great war an diapegoun-se. Hpet gant budget ar bloaz 1884

« Mad pa ne c'hellor ket a lavarer lahanat an diapegoun ar gwella tra hag an eeun a vez da ober, ne neuze kreski an taxenn evit dont a-benn da garga an toull a zo 28 milion dianh enn han

« Evel se en a ra pastred ar Republik enn eur gwiska dre ch an ti-all an arc'hant a gredont a dlejo enn he zrasor An dra ar a zo lavarel ema eur c'hi all an taillou *impôts indirects* a rhoum re war nebe dre ch an diapegoun brao a c'houlenner diganti-ho abaoue 19 vloaz a zo, ni republikaned a skrant, ne a ra c'hoaz d'ho tamm muioc h

« Ha setu enn doare ar lahant kontre-pouez ar budget Kredet ouh a gare!

PEGEIZ AN HANT EVIT KAOUT AUR E MOUEZHPLEGA TRANKILL.

« Pardon tamm kontre-pouez ne dlez e budget ar bloaz 1885 anat eo N'eur lorc, diapegoet e vez muioc h a an hant evit ma zo evel a zo great evit ar bloaz 1884 ma — Degemerit muioc h? — 28 milion a lavar ar Republikaned Hoomp d'ezho pedir gwrach muioc h hag e lonkomp eun tamm ou h ar n ramzez

« Eun trompla an diaul, ar gazetenn *La Republique française* a ve en he lavar ar c'hourvezant en deus lakeat e vuioc h a an hant d'he denzor evit ma deuio e gwiskomez Ministr an arc'hant he-unan en deus hen anavet dirak an holl e kamle an deputerel

« Eun dra ma vez kreiz eus ar bloaz-ma genver ha e muioc'hor an taillou ho deus diganti-ho ar c'hourvezant tost da 19 milion ne ketsoñjer h evit ar memez muioc'h warlerc'h ha kresk ouh ar c'hourvezant a gred en deus je muioc h a ar-c'hant er bloaz-ma Ar c'hourvezant evel a welt, Breizhoned, a zo tud a skrant braz ma ho beus

« Mad va mad, o h ouzo war gre hen ar blejz a-benn, ma vez pedet ar c'hourvezant en deus diapegnet kement a ma vefet d'ezhan evit an dasoñj-ze, ha setu hen brema re-vezet eus a dost da 12 milion ez an deus ur kresk kenz kenz eus ar bloaz-ma 1884

« Kant ma kredaù ho da vont epad ar bloaz enn doare se ha war an ti-all a gredi hep ma do vankout d'ezhan, ma rank vont an hanti-all meur a vloaz adarre evit brezel an Tunkin, e vezo heuzet eur gudenn vras da zitailla

« Dre ema, ez eus gwirioù a-vremañ. ar vro he-unan he deus prenet 350 milion evel a ma hel gwiriù eus he pell ar bloaz-ma rak ha pa ve prenet an hanter muioc h, ar c'hourvezant a ve re vezr nao Prenet prenet arc'hant a zo eus da lavarel, hag e pe lec'h ho c'haro gouarnamant ar Republik en deus den c'hed mui an dastum fumant ennhan?

« Ha da be lec'h ez oump ni dre ao heuliet, Breizhoned? Ar republikaned a c'houar hemp, ha n'eus mar c'hed na gasont ar vro a-benn d'ar c'hourvezant. *Ivrhoue*

AR FRANS KRIANET GANT E REVANSH AR REPUBLIK A RAIN RAK BISMARCK ANEZHO

« N'ac gortozet ar zebrout. Breizhoned petra lavar eur gazetenn republikan c'hallek *La Nation*, kazetenn an autrou Marcere, a eus het pell abaoue Minister gouarnamant ar Republik

« Ar republikaned *nevezi* ar re a gar ho hero ged an? hag a gell ho gwad dre he gwiskoù, a zo ho devez bremañ pariant eus an danger braz ma e ma ar Frans a vez An ar hant, ar c'houmerz, al labour a-douar hag al labourioù pe e zo enn eur stad ken truezus ma z a ar vro da gell Dre ma rank ni c'hi war bep tabour an artizaned ne fell ket d'ezho labourat, ar re n a za war gresk e pep lec'h hag e pep tra E pep lec'h ez eus mizer hag ar vister ac a ranker dezi ne riad d'embe, a rear gouli anezhi hag e lakear drouz enn-hi gant gla enaouerenn ta ha kastelaniou lahan, ato ha c'hi ha re vil kountesenn enn eur go ben hag an eil war eg ie o ster hag o krignat betek ar maro kement ninn nik a zo war an esbern Ar c'houarmana ken da baiaud ma z eo eur vez d'ezhan a parle stourm ar b an drouk epad eur frouderenn zentag a zo en he benn, mez ne dre ze ne lac'h ket pell gant tiak »

AR C'HOANTEAN PEAT E KLASK TENNA PEP LIBERTE DIGANT AR MIOL A VEZ HAG HA VEZ

« Gwande ar gazetenn-ma arsaout eun-all gallek ha republikan ivez, *La France*

« Nemet ha mad ar vro a zo bet great ar zakrifiz anezhi pell eus eun dra zamet bep-ken, labout dreist kement tra-all a zo ma *douchet* ket ac'h ar h an ar vro

« Pegwid bennag e ve eus ar dalleurez dishonet a ziskl h pep tra a zo kreñv, hag a-walc'h eo evit dishouez ez eus pegen pell eo deut da vezo deputerel ar gwirioù skolaet ar Vonarc'hed?

« Gouzo hemañ a rear d'ar skolaed *preparet* an ezhomm ouzh Lezra a lavar ar gerioù-ze? Ma na d-eo ket klask adarre ret zamet da liberte an dud e-kever ar voti, ma na d-eo ket kuza trompla ar bobl e kever labour fae an deputerel, ma na d-eo ket dishouez ez eus aoun rak ar bobl?

« Neiu da betra e kas politik fall ar Gambr pa

het e kavout ar Vunistred Ar c'henarmamant hag ar lezs eus an deputeed republikaned a zo bremañ stag evel eur kapitenad-arzed dre an tarlejenn ha deus great an eil ramm goude egile a vel stag tamm e bed a kavout ar evel lezs great neiza vad ha spount rak ar bobl a ra deus bremañ fiziañs e bed ennhe, a lako anezho da zaliañ tost anezhañ Ive ne c'hallont na ta da zont dre nerz d'he devi, hag an dro-mañ a-zarip pep hanter da vot

« Goude pevar bloaz m'ho deus gouarnet e-touez hanterioù ha mad ar vro, an dro-mañ a ve laket da vont da ken an abadenn, marsi oc'h ar bobl da ober ar pez a fell d'ezhañ hag hor lakaat da vont a-raok hor zanmamant

« Diwezh bremañ. Hervezomp da doare gouarnamant republikan all *La Marseillaise*, *la Jeanneton*, ha *Jules Ferry*. An hini ne a laver d'an hini all en ar c'henarmamant en a zo ur c'hoari a-walc'h hanaet ar gambr hag e kav ar Vro da gell ha d'he revanj Lavaret a reomp c'hoazh ne vankfomp ket ar bobl d'ar gambr ha ne gredo berzhañ ken gwenar ar republikaned

« War-lerc'h an hini ma. eun deputé republikan, Peliezan he hanv, a voe d'ar c'henarmamant pehiniennoù ken gwaskus ha gwadreuzus ra-di-vezomp

« An eztenn Ferry renn-e-kreiz, a zo dreist da rak ar Vro hag an Europ da gentañ evit bremañ an echu gant-e-komp. Komp ouzh evit pedañ Pebez ar c'hoariva lavar ar Vunistred ha perzh? An deputeed gwasket he gervel e lavare eun a-benn kenwerc'h ar c'hoarva pehiniennoù diwar-benn an arc'hant a zo eun digarez evit kemerout gourzhiou ar politik

« Ia ar Vro a zo rivinet ha ne vo d-eo mui evit pedi dio he reur ha c'houi a-raok da gentañ an dro-mañ ec'h dalhouarn ar rouantelezh evit ar c'hi klevet C'houi ne ben eun koulskoude a ya hol klevet a vo ket pell ya gouzout eus a zinel ar vro e lavaret ne vije mui a bed hag e kemer tarzh da spounta an dud? Mad ya zalhouarn ar gwalc'h, pinvidikaat ar Vro e c'houlennomp pehiniennoù he c'hinel? Ar Vro e deus hel klaskerion pinvidik e-n an hent, hag epad ar bleizennoù-se e chomomp en deus-tremen hag e c'hoump arc'hant c'houi ha kals arc'hant ze-kerz pennoù ec'h eil an traou ar da gell? Lavaret d'ar gomp gwall pe zispagnou toll ez omp dalharet ken ouzh?

PAOUEZ AR FRAMMASOURIED DAOUZAO HA PELLAÑ, A DI GWELL EVIT GANNEN OUZHPENN O KANTI GALLOUD AR VRO? PAOUEZ AR C'HOMUNARDED

« Ha pesa da damall ma a no kel an hent a ra traou e penn ar c'houarnamant Ferry ar fallaka en deus forbannet ar reiglamañ ha great kemoù vil hegel ar skolioù hep lavaret?

« Ia Ferry ec. eme an eztenn Pelletan, a lavar gwelloc'h eta ma mennt, Ferry a vez da Vunistr, pa en em deuzas kuit an astenn de Mac-Mahon e digor ar bloaz 1879 Chomet eo bet Vunistr betek fin ar bloaz 1881 ha gwelloc'h a gwiriañs Dalharet e kreiz ar bloaz, e c'hel ar mevel c'houi war ho sav ha ne vanenn kenta eus ar bloaz war sav'h An dra ze a zalhouarn en bet Ferry nemet eur mat brennig mes Vunistr skanvoc'h eus ar republikaned a c'houarn hor lezs bremañ Epad pemp ploaz ta Ferry ya bet evel eur garrek pounner war galoun ar Vro. Ha dre ze e ma respount da gentañ eus a gemenet drouk a ya bet great nazek ma eo eet da Vunistr betek hirio Ne ma ket eun poull rak an d'ar c'hrial a ra ar c'houarn-plouz da dont gant-e-komp Eun ha c'houarn-plouz da gaout ar gwir ar a lavaret eur ro eun anvel da gaout ar c'houarn-plouz d'ar Vro

PAOUEZ AR C'HOMUNARDED NEBA NE VI NA KRIOU KEN NA PUNT EUR C'HRAT AR GWIR DA BEDIN AR RE NA VANENN A KEN OUZH A ZIS C'HI AZ, E LAVAR?

« Ha mes ha kreiz en deus ar Ferry ma, da vezañ gouarnet fall ar Vro abaoue ma eo bevomp ama he zouaro? Ha ment kel a raio, mat ha benn? Nann a lavar an eztenn Pelletan

« Ar pez he unanfe eun all nemet e vanenn gant ar vro, nemet he gaboun glac'haret hen bet lavar kre hag hue ha gant eun eur grons evel m'en deus c'houzet da favout ha benn da lavar breiziz ne gredo ket ro ben ez en deus revanet ar Vro e-barz Lavar ha gant-han e zalhouarn pourzpiou ar Vro he zilaver

« Met an dra ma n'en netra c'houi Ferry a zo eur gaotar ar ket a vad gaotar ar bobl mes gaotar an deputeed, he chatal He vez d'he-ha mennit eun he c'harv e kas he vanden skrivañs da brest bare-ha nebeut ha endrainnen a-benn pell, hag he vanden a ya dezo el lerc'h ma ho c'hras Mont a ra gant-ho da drouz ar gwad ma eo ama hag a hont ama da drouz eur pik digant eur gaotar bennag a-hont da lavaret mar d-hour pad eus ar vro

« Dre ret ar gaotar, gwelloc'h a ya war evez, hag en ho gwirionez gant ho eur gaotar a lavar a vezomp eil-renered, e redont a gleiz hag a-zehou, ez eont da zarbenn chatal ar gambr pa vezont an amzo da bellaat diwar ho hent ervez e vezont digaset alies eun dro d'ho zi. Ar Prezidant ar Vunistred ra deus war ho benned eur galoud farsus hag hor lar e eun he gwir ne d-eo ket ma ket eur skoaz Ferry a skiak ho fuet-lerc'h e gwir he chatal hag he laka da zont

« Pep den a gar ar pez a ra dre h he c'hoant pe dre h he zroug An taolenn hag he a ya di ar'h gwir ar lezs eus a lavaras Ferry, anat-eus ma ro kerc'h d'ar re anat-eus hen trugarekaat Kaset mouezh a gri c'houi zotroz Ha kavet e ra

ar bed tro war-dro traou-all her avel ha kas da lâkat ?

« Ama a ankouac'hait ket, Breizaoued, e-ma e-touez ar vandeu chatal biepreun-se a gar an tudou foet-ker holl deputeed republikaned ar Frañsèze, ha lorc'h gant ho beza c'hoaz

« Hag a kas d'e-hoc'h ar re-se a zrochfe bilan ho listor a gas anezho ker bras da beurz eur zourt brouskus, a ho deuz re anezho morse ? kustoc'h e lezfent ar Frans da vont war he fenn da goll evit holl eur gwisker hag ho mag ker kaoz ! Dre ar an notrou Pelletan oc'h ho prizout evel ma re, a gred lavaret ne damallhet bevriken Ferry Lan alereou all ar bed pa na c'hell eur marc'hadour pera he zle e vez kavet eur sindik ! Mes chatal Ferry a lavar d'ezhan choum atao da c'houarn bete lin ar Frans ! Ha perak e lavarout-hi an dra-se d'ho listor ?

« Ma na gred ama an notrou Pelletan lavaret perak, an holl dud onest ker gwar mad ! An nivver bras eus a chatal republikaned ar gambr a fall d'ezhi derc'hel ho listor gourz-pioux e penn ar gouarnamant, o vezo ne gavfent den-all e-bed hag a ve ker frank ha gourmenn hag he c'hoderi-hu evel Ferry ! Ha neto perak a chouiko ar maner da ouzav eno dour kavoux a-touez he zanprefaned en dra vezo eul labour touz-bennag da ober ! Hag o vezo ne ra ar republikaned nemet labourou ar seurt ar Ferry a zo red e chouiko monstr, endra hado ar Republik !

LABOUR HOR CHATAL HOR GAMBR PARIS
EVIT AR RE FALL HAG A KNEP MAD AL LABOURIER-
RIEN GWIR AR HAG AN ARTIZANED KRISTEN

« Lavaret zo a-rach a'ho deuz great ar republikaned nemet labourou koaz ! Piou an den onest hag a gredfe diskuiza-ret ? Ha bez e c'hellfet kaout e-touez an holl izrenneu a zo great gant-ho, ha pa na ve nemet unan bep kein hag a dele great eur vad-bennag d'al labourerien-douar pe d'an artizaned hag hi o c'houzn ema ho beza gouzi hoaz bet hanvet gant ho ?

« Pa zeller oc'h al lezennou ne, a weler ez eo great holl ha pep hini gant ar republikaned a-enep unan bennag alies a-enep Doue, a-enep ar religion hag he ministred, a-enep ar varmerien kozh, a-enep ar brudsed hag a-enep ar holl onest ha kristen ! Nann, ne vez ket kavet unan a-touez kenvreed-all a lezennou fallakr hag a ve great evit mad dezo e-bed !

« Gwiriou ez, evrinio, pa zeller pit a-walc'h. Ea, ea, dezhrenn a ho hag a zo great evit kreski mivver ar c'hargou bras, evit kreski ho faroù d'ar re a zo ema ato peuri-vea kerent pe vignouned deputeed pe zenatourien an dud gambr, a zo red e vout digollet mad eus an drouk a rezont hag ar zervichi ne rentont ket ! Ea, ea, gwelet a rear c'houi, e kreiz ar c'hoa tre-zkol a zo mad a-walc'h da renka ar religion d'ar vugale, gwelet a rear pelerinaj kaer savet gant arc'hant ar bobl evit ho pinsa e pep kommun hag evit daoust ennoc ho vugale, ac ea, gwelet a rear c'houi prisonnou hag ezn ho lotetourien ho deuz *sellulenou* hag a gaust heroc'h evit ul labourer-douar onest, ea, ea, gwelet a rear ar vantreien vraz roet ho gras d'ezho da vera a vez ma a ra tarletourien ea, ea, gwelet a rear republikaned dour gambr Paris dougel mad kreiz evit ho ma gwenneg dougel mad c'hoaz avit peotred an douar kreiz a gi pe ar c'hi kreiz ! Mes evit ul labourer-douar evit an artizan petra ho deuz-hi great biskoaz ? Ne gredfent ket lavaret, rak mar ho deuz great netra d'ezho, evit vad ne d-ee ket.

PERAK AN DEPUTEED HAG AR SENATOURIEN
NE C'HELLENT OMER VAD NEMET D'AR RE FALL
HA DOUEK ATAO D'AR RE VAD,
O VEZA MAZ INT FRAMMANSOUNED

« Vad e-bed a'ho deuz great, vad e-bed na c'hellont da ober perak ?

« Rieu oc'h ensavezer petra a telle d'an deputeed ha d'ar senatourien republikaned da ober servichi ar frammansouned ho breudeur !

« Hag arabad e vo dont da lavaret a-eu ket frammansouned ar republikaned a zo e dapo gambr Paris ! Ho chefoe pe ho frouez brav, ar re ho deuz ankest da vountred abaoue m'emaint e c'houarn, a zo ho havrou war rollou ar vreznou milliget-se !

« An notrou-a-Eskop Fava, eus ar gear a C'hrenoble a ro da anaout ger evit ger *programme* ar frammansouned, enn ho c'houent *general*, eus an 1 euz a viz even 1879 !

Gwelet e vezo anaa doc'h-in war-zu'h an ao bet great penn da benn beleg bras, harvez *programme* ar frammansouned, gant gouarnamant republikaned Frans !

PROGRAMME AR FRAMMANSOUNED.

Ier — An traou a zo da ober a Frans hag ann Nord !

Digreskenn a pep gwir ma c'hallor *mez* dreuzholl o pouga ar relijion katholik, rebroud-a-rebroud bob bloaz, dre lezennou né'z. a-enep ar prelazed da zeiza, dont da zerra an *divorz* !

A-benn ar bloaz, dre ar skolioù talh hep *Doue*, a bezo eur wenn-dud ne gredint netra ! *Neuze* e vezo great eun armé anezho hag a vezo taolet war an Europ !

Skoaz hag harp a vezo kavet e-barz ar breudeur hag ar vignouned eus ar brolioù ma z eor enn-ho er bloaz-se !

Al loc'h bras a vezo a-enep an Nord, rak eno ema c'hoaz ar *Rouzed kreiz*, dre m'ho deuz armeou bras ha solid !

Da lakaat ere a vezo evit distruz doc'h ho dever *spered soudardiel* ar broiou-se !

Bob bloaz hag e pep leac'h e veze klasket laza ar Rouaned Ha zoñje, goude eiz bloaz, ma na vez ket diaparisket ar Rouaned, ar rouantelaeson a vezo diwar-eñ

2° Ann Iza Iwnt a ralo da Republik pa paror Beza dinec'h gant an dra-ze

3° Er Spagn Pobl fanatik mignoun ar belelien Ar fanatisme a zo bet kresket dre ar brezel Carliste

Fanal'h ha fanatisme, a gaou ar frammasoned a verk ar gristenien a gar ar religion

Laza ar Rouaned a vo red da ober muioc'h er Spagn eget e pep tra bet'h e bed Rei brud fall eno d'ar belelien hag e pep gwir a zo ta mad d'e-ho an torfejou lakaat an tan-gwall, ha famaut an tan e d'ar belelien Sonjet ez eo kas da go ar maga.ranouned d'ez eo lakaat an tan da zi ar c'hef ou Se'c de ha lance Madrid Barcelonne ha Valadolid, Zerona Tud ar par amant ha fa kennou ar frammasoned a dle beach ha lenna pe fi eur e bep tra, c'hoant e vije da ze vie Diboro Sostanated an A tenagu ha nebeuted ar Juan a lavar, pa ve o ar revolus'on krog mad er Spagn ne c'helfo het beza dastrujet An nebeuted ho deuz ar gwel a gerzou hag ar rolenau guvella.

Mont gant furnez ha mont alies war a rok.

Diwar-benn Vad Gwalarn ar Pap Pe XII

XII

Lazaroudenn

Eun abardaez e krenn ar goanv, eur jeneral eur brick hag eun den iaouank e oa asantet en eur ti vras e mañer Prouzel Dre ar c'hrasl ho zri evit gwiskal hag eal e vije ar jeneral d'en em lakaat e penn soudarded ar Pab Ar jeneral a ren dre netra da lenvel nag henor na gloar, na brud na pinvidigez Goulen a rea diga Iwan kuitaat ar Vrans evit mont da gas d'ar brezel eun dourned bu iaouank Iud a oa hag a volontez vad evit gwir Iwgo od a n'ant bet morse var an dachen a vrezel hag a lep ker, a lep ez ha selaouet anezho E unan vale e lie skourn eur dion arme hag ho deus pell hunt dek guech muioc'h a soudarded eget hini ar Pab hag oumpenn ano arted kaled a ha muioc'h bragzel dioc'h an dierez hag ar bagn

Ar brick a leuze a-raok An den iaouank ar vouse petra da ober Ar jeneral a zonje

Neiz en eun taol koanl, ar jeneral a lavaras dezhe

« Mad, emezi han mont a rin »

An den iaouank a ro let uzel e kichen ha jeneral Ar zeich ou an notrou de Merode hag ar jeneral ou Lamoriciere.

An notrou de Merode a oa gwadik eus ar Bihan Soudard ou bet ha soudard mad reat en dro ar brezel en Algeri ha var an dachen memes ou roet d'ezhan ar groaz a enor Kuitaat a reas ar bed ha mont a reas da velea Hon Tad Santel er C'hemenna en he balez hag a lakeas anezhan da Vaniar Hen eo a oe kaniet gant Pi IX da vont da gaout Lamoriciere unan eus ar jeneralet kenta eus ar bed, an hini en doa great prizounier Abd-el-Kader ha mouget an tan-gwall e Paris e miz even 1848, ha d'ber pell d'en em lakaat e penn ke arme

D'an 19 a viz mezeu, gouel sant Joseph, Lamoriciere a gustuas he vanet evit mont da Rom

En dezzou d'eza eus ar miz ez eas da zaoulino dirak ar Pab ha da c'houlen he vennos E penn kenta miz ebrel, en em lakaa e penn he damek arme hag e ru d'he soudarded an nebeud kumsoesmañ

« Ar Revolusion eme z han, evel guech-all en Iaumaun e lell d'ezh hirio goiet an Europ. Neiz perak hirio evel guech-all, dilen ar Pab a zo a vouzat evit mirel eus ar bed da vont e gouzi ha da goll he oberte »

Ar chanzenniou fall a redas evel chom durdilh Eas on gouzout en dro ar jeneral kavet ar gliz

XIII

Cavour ha Garibaldi

En Italie ez ea he labour a rank gant ar Revolusion Ne c'houmc ken da zikour nemet Roue Napl hag ar Pab Ar Roue en taget da genta Cavour a c'houle a gui Gar baldi Ie ma e zanvmant eun nebeud mad a dud eus a bep kartier, tudkroug Iud diboa Iud a zispac'h hag a vont mad. Skrivet en d'ezho var ho tenzorel gant ar c'hoant de Cavour a unan gant Napoleon

« Ne ia ferm vouet eur Roue en Italie hag ar Roue-ze a vezo Victor Emmanuel »

An tan a vegas da gouia er Sicile Ar Iobi en em zavas en eun taol a-zneb ar Roue heb gouzout eus petra Dirou lezir Sanz a zo ei beac'h hag ann amzer a ia red evit ren golo da c'hanlaouenn a dle gouarded ha mirel eus ar Roue da denna var e lu gant aotou na vije ket eur voulenn brunak beleg ar Sanzoun Sanzoun mouget Jaou e eun lu. dre roet d'an druilhen a C'hanlaouenn eus he labour a vouez ar roue ann an nep hani ne vije bet kavet a c'houneza an nitsereen a ios var hanv ar roue hag a oe digouezhnet avouz li evit en em verza Paberm ha Mesmer a reukas tenga hag ar Sicile a lez a gouezas e galloud ar Vourbonis

Kreiz-tant e reat ive gouel labour e rouanelez Napl Ker nebeun digaset a lezz Cavour gant ar c'hanvade noaze-ha azaou, a reas diwall da Garibaldi mont a gear na zo ken ar gear a Napl. Lakaet gant he jeneralet, gant pennad eus he

holet, a zo prenet gant aour ar Piemont, guerzet ar-ken gant darn eus he vinistred. François II a gonteas Napl d'ar 6 a viz guengolo 1860, hag an-tronoz, ar rochedou-rus a zeas ebarz heb ma oa red d'ezho leuskel eun tra huzuil Ar minist kenta, an avokad *Liborio Romano*, na dives avoalc'h evit choum en he garg Guelloc'h e kave bezà mevel-brax Gar bardi eget rei he zuen

Doue e her paeo !

Ar Roue François II, a zeas da gear Gaëte a loa dionallet mad Eno ez oa gant-han soudarded c'houek ha veal, hag o dije roet lamm da botred ar rochedou-rus ma vije bet lezet an emgann etre-ho Hogen, Victor Emmanuel, goude bezà bet o rei skaour dindan-guz brema a-vell d'an holl, gant aoun na droge an abaden da lull, a gass a-kour d'he vadoberour Garibaldi Epad pevar mis ne baouezas da leuskel tennou kanol var Gaëte, var gear eur c'henderv a oa en doa great d'ezhan mirout an duterra poan hag a hanve neuze e linaz he vignoun. Setu a-ze ar Roue les-hanvet an ozac'h-mad !

P. Le Sant,
Person Bannalec

MELEIER AN EMGANTEL.

An aotrou Guillet, kure a Sant-Melani-Montroulez, a zo hanvet aumonier ar skolaeh er menes kear

An aotrou Cabioc'h, person Leshan, a zo maro d'an oad a 73 bloaz

LÈZEN-SKOL FERRY

PE AR SKOL EVIT NETRA AR BAOE DEH POBL.

AR SKOL LAIK
HEP DOUE HAG A ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vez eur map fall, eur pried fall, eun tad fall; ar re c'hellas eus an diaul diflak, hag an diaul eus a dud he vro

Ene ar bugel a zo eus ar vro mar bez fall ar vro a zelo da goll

Lazer eun Eskob e Kemper eus a lezen-skol Ferry

TREDE NOSVEZ

AR SKOL LAIK PE AR SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE.

Herve Decmeur — Karoulle ! Jerom. Ar re bacour neuze a lavaro gevier, evel ar frammasonned.

Jerom Fur — Tamm e-bed, Herve Ne lavarer gevier, pa na drompier ha pa na falvezer trompla den, ha gwella so c'hoaz ama pa na c'heller ket trompla so-ken.

An den paour pe eun ha eaz a denn he vap eus ar skol pe ben dav'h er gear a-vank m'en bet e skol e-bed, an den-ze n'ema ket o klask rei da gredi d'ar mear na da zen e tesko d'ha vugel an traou a lavar al lezen. Nann ! nann ! ar pez a zo-lend a zesko d'ezhan eo ar pez no zesker ket er skol. da lavaret eo he religion.

Setu petra fell d'ezhan diskelria d'ar mear ! Ha gevier a zo ano, Herve ?

Goude an diskleria d'ar mear e choum ar vugale er gear da skoua, ar gerent, evel a zo lavaret, a zo er meaz eus a bep poan, kenn na vezo an examin, e miz eost 1884

A-benn an daou vloaz-ze, ar vugale a zo bremaeunnek na daouzek vloaz, a vezo er meaz eus a c'hriped a lezen o vezo m'ho devezo neuze trank ha pevarzek vloaz, ha ne c'hell ken bezà examin e-bed war-n-ho, nemet sot a vank'h e vent da vont. Al lezen ne c'hell tanout bugel e-bed dreist ha d'trank vloaz echu, ha nebeutoc'h e hoaz d'ho bevarzek vloaz

Evit ar vugale-all eus a c'houeac'h vloaz beza dek, ar re-ze ho devezo examin e miz eost 1884.

Herve Decmeur — A-benn neuze, Jerom, gouarnamant ar Republik oc'h horjellat kaer evel a ra, a c'hell beza lumpet pell a vezo, karoulle ! ha gwell a-ze d'an holl gratenien !

Jerom Fur — N'eux lorz petra vezo, ar gerent hag ar vugale ho devezo bet da c'hortoz, epad daou vloaz, peoc'h hag e tan dioc'h lazen-fall ar skolioù Kement-ze atao a vezo pakal gant-ho hag eat a-hon tallagnez Ferry hag e rastachou kostou chas all

Pa c'hellit en em zakaat enn hoc'h eaz, amezeien ha re-all gant lezen villiget ar skolioù laik dre lorz, perak kemeret poan ha nec'h gant-hi ? Perak an tadou n'en em glevont-hi ket e pep parrez, ha pa na vent da genta nemet eun dousen pe zaou, evit ober evel a lavarer d'ezho ama, ar re anezho, da vihana, n'int ket evit kas ho bugale d'ar skolioù fibr, skolioù ar frered hag ar seurezed ?

Perak n'en em glevont-hi ket d'en em harpa an eil egile ? Ar re bonvouk pe en-ho eaz a die, pe ho deux bugale pe c'ho deux ket, dont da rei skoaz d'ar re a zo dinerz ha paour Brema eina d'an holl an amzer wenn a zo bet biskoas d'en em glevet holl evel a-ran evit ho brasa mad Ar re zo-ken n'ho deus ket a vugale er skol, pe int mèred pe gonsellerien a dle mirout evit ar re-all sellet enn dro d'ezho evit ober vad ha rei skoa dur da gement den eus ho c'hommun pe ho far res, pe eus ho amezeged a zo duzuien, e dieuz pe enn exomm

Evel kristenien ex omp holl breudeur e Jesus-Krist Dre ze, eo eun dever d'e-omp holl en em garet, en em harpa ha diskouez evel hon tadou koz epad ar revolusion vraz, n'omp ket tud da gleuzel nor fenn kristen nag evit eun digarez nag evit eun all, n'omp ket tud da leuskel anvikun

Digitized by Google

hor bugale da vont da goll, e skoliou a so great evit ho daoni

Eaz e vezo gwelet divezatoc'h pe gemm a vezo etre ar vugale a vezo bet er skoliou laik hag ar re a vezo bet choumet er gear E peb vad a vezo, ar re nvèza-ma a vio dreist ar re genta-se, a vezo, a hent all vez e pep leac'h ar re genta ataw evit an drouk hag ar tallagnez

Hervez a vezo great e kever ar skoliou laik so brema ne vezo ket diez ivez anavot an tadou hag ar mammou kristen dioc'h ar re ne dint ket.

Noel Denaguer Ann Jerom lavaret a ran-hag d'e-hoc'h hoc'h eux roet d'e-omp ran ali eux ar re welis me a glaoustrfe e vezo beaulet gant eur maread a dudou

Laou an Hader Pensoz ne ve ket, Noël? N'eux netra ennoc'L da ober na didrapenoc'h goude

Didier Denheuman. Na gwelloc'h ivez evit ar gerent ho deuz evel-d-oan-me, ezomm eux ho bugale epad ar bloaz hag e-kredan so an dara vraz eux an dud ar re-ze

Silvestrik Kerlouarnik Gwir so. Didier, enn toull leso so kavet ei lesan gant Jerom, ha kredi a ran, pa vezo anavezet gant an dud, ne choumo ket kalz hen a vugale er skoliou laik, nemet neuze em meus soun na deule ar Repoblik da lakaat diarbenn

Haroe Hecmeur — Divezad a vezo d'ezhi neuze, ha karr e dele ne virfe ken oc'h ar lesen fall da tuta kuit dre an toull-se, evel gwin eur varriken dre doull distank an duellen Pensoz ouspenn karoulle? e c'hellfe ar Republik derc'hel he lezen daoneL war he c'hompez hep gwiata enn tu pe-du, hen distrantel ha ken horel ha mar so he-unan? Fzomm braz a so ac'hanoc'h da zont d'he harpa Silvestrik

Ianna Auberr Eun dra-bennag c'hoaz, Jerom a garien da c'houzout Didier en deuz lavaret bremaik e vezo kalz a dud hag a zalc'ho ho bugale er gear o vezo m'ho deuz ezomm anezho epad ar bloaz Evit ar re-ze, e vezo ar gwella tra e deuz great al lezen

Brema, me laka em meus ivez, evel ar reoual, tennet va bugale eus ar skoliou laik ha diskuerel d'ar mear a talc'hin anezho er gear da skolia Koulskoude. Jerom ne garien ket e choumtent hep tam deskadurez, ha mar gellien ho c'hasfen da eur skol vad bennag-all.

Jerom Pur — Hex e c'hellil. Ianna, kas ho pugale d'ar skoliou libr, c'hoaz koulz hag ar re genta n'ho deuz great, ha ne raint burvikenn diskleria e-bed d'ar mear

Al kaer se lavar ger da zilenn an dra-ze na da viret oc'h mistri ar skoliou libr da gemeret ar seurt bugale-ze Kredi a ran, so-ken e vent digemeret mad er skoliou-ze, o vezo a'ho defe ket ar vistri karg e-bed d'ho dukleria d'ar mesk, ha pa vankfent er skol alieuoc'h evit ar vugale-all.

Ama e teu da zonj d'in eur gwir a eun dra

Gwechall em eus gwelet ha c'houi marteze ivez, amezeien, mistri-skol, hep pas e-bed, o vont enn hor bro eus an Iliz-ma d'an Iliz-se da ober skol d'ar vugale, evit nebeud a dra

Ha perak ar pez a so bet gwechall ne c'hellfe ket bezan c'hoaz brema, pa c'hourvezo d'ar vistri-skol laik, me lavar d'ar re walla enn ho mesk, koll ho fiziou, dre ma falvezo d'ezho ober ha dever evel a reant a-raok e kever ar vugale?

(*Gur pennad-all eur wezh-all*)

ON DEMANDE Un **CHANTRE**, re-chant sérieux, pour une paroisse importante du **Bas-Leon**

S'adresser au bureau du Journal

PHÉNOMÈNE POUR RIEN

42 Pièces formant

UN BEAU SERVICE DE TABLE

pour 17 fr. 50

Pour cause de cessation de commerce mise en vente à 75 p. 100 au dessous du prix d'achat marchandises de qualités supérieures d'Argenterie Allemande, provenant de la Faillite des Fabriques réunies d'Argent Allemande.

Pour 17 fr. 50 seulement

représentant à peine la moitié de la main-d'œuvre et ce qui se vendait auparavant 60 fr nous expédions le Service de table suivant en Argent Allemande extra-fin et durable

6 Couteaux de table, lames ornées en argent	All.
6 Fourchettes d'une seule pièce	id.
6 Cuillères à soupe massives	id.
6 jolies cuillères à café.	id.
1 grande Cuillère à potage,	id.
1 grande Cuillère à lait très-fine.	id.
2 beaux Saupoudreuses massifs,	id.
2 Sauce-pots à dessert.	id.
1 belle Théière à Thé	id.
1 joli Pot-à-lait ou Sucrier	id.
6 beaux Porte-Couteaux cristal.	
3 magnifiques Tasses à sucre	

42 Pièces pour 17 fr. 50.

Blancheur intacte garantie 10 ans

Pour recevoir les 42 objets formant ce service complet de table, *francs à domicile* en 4 ou 5 jours, adresser un mandat postal de 17 fr. 50 au Dépôt général des Fabriques réunies d'Argent Allemande

M. RUNDBAKIN

14, Heiligengasse à Vienne (Autriche)

Nota — Restitution du montant si les marchandises ne conviennent pas Par ce système on contre-rembourse-rement, des frais superflus de commission remboursement au destinataire et l'envoi reste en retard de plusieurs jours ce qui peut être évité en nous adressant d'avance un mandat postal dans quel cas on reçoit la marchandise dans le plus court délai et Franco à domicile 3 15

Ar Merer G. MALIN

Kemper — *Imprimerie générale* DE KERANGAL

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR CRISTENIEN, AR GWIR VERTOUNED

PRIZ AR GAZETEN. HER BLOAZ,
Ar Finister ... } 10 scéd.
Ar Morbihan. }
" Nord. }
Ar rest eus ar Frans 12 lir
Ar bed all evel gwir ar pant.

N'eus kan Mestr, na kan Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl besonnadou a dle bout great da herc'han ar gazetes, d'an Autrou DE KERANGAL, bak-ben.

N'ouzont tres a dle bout great pevinikan ma holl eerdou da tahout war ar gazetenn.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Grange Batelière à Paris
est seule chargée de recevoir les annonces

Kemper. 19 a viz ebrel 1884

TAOLIT EVEZ.

Setu brema petra a gavomp a re gwella da ober asilt ceuna kounichou ar re a gemer ar gazeten *Feiz-Ha-Breiz*.

Ama war-lerc'h ema tadenn an arc'hant a zo da restaol d'ar re ho deus paet ha tadenn an arc'hant a zo dleet d'ar gazeten gant ar re n'ho deus ket paet an diver eus ar re-mañ a zo re-vrás aloubet!

ARC'HANT PAET DA RENTAOL

Ar re a echu ho bloas kazeten d'ar c'henta eur a viz mae 1884, n'ho deuz petra da gaout.

D'ar re a echu d'ezho d'ar

C'henta eur a viz even 1884, a lieer		0	30 g.
	eur a viz gouere	1	00
	eur a viz eost	1	50
	eur a viz gwengolo	2	00
	eur a viz here	2	50
—	eur a viz du	3	00
—	eur a viz kerzu 1884	3	50
	eur a viz genver 1885	4	00
—	eur a viz c'houevreur	4	50
—	eur a viz meurz	5	00
	eur a viz ebre	5	50
	eur a viz mae 1885	6	00

Ama war-lerc'h e ma adarre tadenn an arc'hant ho devezo Imprerien *Feiz Ar Breiz* d'ho deuz ket paet c'hoaz, da zigas d'e-omp kenta ma c'heuno es ho dle beiek ar c'henta eur a viz mae a zeu

Ar re a echo ho bloas kazeten d'ar c'henta a viz ebrel 1884, a zo dleurien eun a 6 f. 00 s.

d'ar c'henta eur a viz even 1884	5	50
— eur a viz gouere	5	00
eur a viz eost	4	50
— eur a viz gwengolo.	4	00
eur a viz here	3	50
eur a viz du.	3	00
— eur a viz kerzu	2	50
— eur a viz genver 1885	2	00
eur a viz c'houevreur	1	50
— eur a viz meurz	1	00
eur a viz ebrel 1885	0	50

Ar re ho deuz paet ho bloas kazeten, hag a fatvesfe d'ezho kaout ho arc'hant n'ho deuz nemet lavaret, hag a vezo kaset d'ezho dre ar post.

A zaoulerc'h e vo dizet ho tispignouz d'e-omp da ober, ha marvari ar brez eus an dud ho deus paet *Feiz-Ha-Breiz* a gavo mad kemer ret e vez'h ho arc'hant, ar gazeten le *Courrier du Finistère* a zo bon heritour

War gement-se, e kredomp dont da bedi ar re anezho a ho devezo ket ekle d'e-omp a-benn ar 25 eur ar miz-mañ a fell d'ezho kaout ho arc'hant da gaout mad ma vezo ne an arc'hant se zo dleet d'ezho d'ar gazeten *Le Courrier du Finistère* eun ho hano Neuze hon-ma ar gazetenn-mañ a zo ke friz eus skoed e bloaz a en em gavo gan ho e-lenc'h *Feiz-ha Breiz* kent a vezan pell-bell.

Ama e vankomp ur gevel da imprerien *Feiz-Ha Breiz* a zo chomet beteg-hen bvb hé faze e kasomp d'ezho dre ar post eu *guitans* eus ar zamm a dleont

Ar re anezho a anavezfe eun abad henoug a zistroïn da Gemper goude vakansou Pask, a c'hellfe en ho e c'hoal d'ezhan en e digas d'e-omp Dre-ze e c'horfomp ar marc'-ze da zont araok kas ar *guitanses* d'ar post Frejou ar post ken mon ha don a vezo redet d'an dleurien.

Mar fet d'ezho kemeret gazeten *Le Courrier du Finistère*, e c'hellont he gouzoug e Brest An dra-se a zellout-ho ha tamm e-bed aun-omp-ni.

Re-zivoud:
Lipat ar boed gant ar skeu

Ar pez a zo ama war-lerc'h a zo bet moullet e gallek, er gazeten *Figaro*, nevez a favar ar gazeten *Le Monde* eus ar mon, 6 a viz meurz 1884.

Kement revolusion a kemer-et gouarnamant war ar bronk a zo bet e Frans, ho deus bet, evel ma lavarfet ho *dada*, pep un d'ho dro

Unan a zo bet ar c'hard nasions ho bompon, eun-all un urbazan hag ar Republik a zo bremañ a zo ar mestr-skol laik he Doue

Abaoue ar bloaz 870, ar Republik e deuz gwinet ar mestr-skol laik war beg an eur dreuz ar groaz, evit na vezo den kreñ buel hag hen invisiken

Ma lavarfet ar wirionez, an dra-ze ne ket bet great, tamm e bed, evit ar mestr-skol laïk, arabad eo da zen kredi, an dra-ze a zo bet great evit daou dra evit dizanetena ar vro, mar gellfet, gant ar mestr-skol laïk, ar ge evit grisienna, dre-z-han ar Republik er Frans.

Evit an daou abadour ze a zo ket aket da ober gant ar frammansonned, e voe kavet chatal da zont da futoulat ho lostou adrak kilok ar barrez, evel iero e traon eur glud-ser buel.

Gwelet a reat e voa izoumm braz eus ar mestr-skol laik, bet elekssion evit gounid d'ar Republik,

dre c'hevert ha benneoù soùen, monnnen stank e-touez ar bobl. Ar boulomm-ar neuz a rra ellezh hag hanh d'ar mestr-skol o lavarat d'ezhan en devje ar pez a garje digas bo.

Hag gwirionez eul lod ha hag eur frouez pez-zu a ve en takras da zibourat evit-han war gorf ho redjed. Ma n'e save ganl ho ar c'hallok zu, he gloù gamm, da n'ez mall brez pep hoùrmoùs, ar perzonn petra-bennak hag ar meur, diouz he lenn ken dianer hag ar perzonn.

N'eanta pedir, hag a vije a ra d'ar Republik? Ha n'oud ket e vod da grog ken gant da ken hanvma? Setu ta ar meuz a dremvel evel a zavar ar c'hanok, ha me d'ar c'het da c'houlenn petra a vije eur pakig kaer savet evit da zistrou ha me pa gavehan ar re-mañ eur c'hoù-ha-lavaret ha, e da dad kozh, lavar ta ben ma ha n'oud ket eurus?

Ke da zemet e vank run dra, ar c'herch en a gavas tano e maijoù ar Republik.

— Petra! N'oud ket eur marc'h o tarda er merchaus, emezhañ?

— Pa lavaran ar c'herch en ar bord a fell d'in da lavarat.

Ar bord? Ma'z aa kreiz a ran Maiz digant eur gador d'ar zistrou, ma h aezo ou h tol ha kit allé d'ar gegin goude da c'houlenn petra a zo da ren d'ar mestr-skol ha digant gan e ho h eus dre lennak sonnoùz d'ezhan, rak naoun da ren dreuz, ar c'hreiz.

Ha pa eus gadet hor mestr a zo o vont da azza ou h tad pa zavel ar c'heginer braz daou benn ha ou h he hou spountet ou strailet-holl gant ar valez da lavarat.

A dreuz pemp zizvezad a ho eus gavet Hervé-Gorrec'h ma anna ar maestr-ma mes kement a chas a zo bet e-barz ma zi-ze. Pad an deiz, n'eus ket chomet z'ar o eus ankoun da grignat d'an daou gemm. Ne c'houlenn pe rafen d'ar bed hep gast. Ied touez an daou oud-bet e-kement-se dre ma n'eo bet ur naoun. Met petra da vije ha pa chomma hanoù ar zaou dirak an daol e houlenn ne vijen da vare lenn ar gegin tamm ha kid pedir kreiz nozvez.

Ia setu petra a ro e-touez ar gast ar mestr-skol hak, e lar a dirak ha ger gouarnamant ar Republik. Ar zizvezad en eus gavet hag ar bord a zo bet gant ar c'hanval.

Eun dra bennoz no da anavout eme ar gazeten, eun dra hag a laka an holl. Ma mestred, deputezed hag-all da skanvaleriñ, mez o c'houlenn pe rafent.

Ar gazeten a lavar gaoude.

Ar mestr-skol zoh hanvez meurbet servel ar Republik, hag an tavarguner a zo bet hanvo daou benn kaer bras ar c'houarnamant, daou elektour an hanter kenta da zavarn e-touez elektour deputezed repu zkanved ar Gumun.

Gwir d'ar Republik, mar teu beleg da ganat ouc'hi unan pe unan eus an daou-mañ. Evit neuze ne gredjer be ziaf.

Evit pfiout d'an tavarguner, Monsieur ar Republik a ra anezhan da ober ar pez a gar, da vouz da ho ampoezoùn a rank he werza ker d'ar dud. Ar mevel a hag ar *fraud* a ra fortun an tavarguner. Evel ar republikaned, an tavarguner a ra trouzu kanon d'an holl, ha da baotred ar gwirionez.

An tavargnou pe an ostalerion a zo kreizhet he nivez eul a ouspenn ne hanter, pemp ploaz a ne, a lavar ar gazeten. N'eus bourg e-bed, n'eus toull kerhaden bouzar ed na meler ostalerion stank evel hag ar re ho dak h a ves holl eun ho eus da war gouzout an oud a bazout hag ar soudarded a renont. Ho tud kemend-mañ a gant hag a ya ostaleri pe davarn a zo e Frans. O vard eo an hini ha ne denn betoud he spountenna dre ar *fraud*, dre gwirionez, a zigas neb bouez eun douar-ez d'ar c'houarnamant eur c'holl eus a dust da zaouc'hañ ma zen. Mar d-eu gaou eun-all en tav lavar.

Evit gouzout ar mestr-skol ha n'eo ket an tavarguner anez maganoudet vraz ho daou, ni zoù-hi en devoue c'hoant da gemer he hanv dre zelfian, evel ma en doe ad e vije kreizh d'ar vro ar bed en deu ha ma hag ar pakig kaer a zo he lagez.

Mes souez an tenzor a zo ma'm eh, a ra kaer eur gwenn-ha-du e-barz. Dre ze ar *fraud* a dou ket bet soun o lavarel kre hag *dont* dirak an holl ne ket mouzet ce a rea, mez ne von ne-ra e-tad ont ma ken eo.

Ha petra da ober neuze?

— N'eus e-tad nag an deputezed republikaned hag ar Vuzur d'ober eur vouez mann, petra e-bed nemet ne ar pezur kraz mestr-skol tak ev d'ar ma ober he zent ha gouzo he gaz.

Setu ne pe a az gwir.

Mad! sup lara Ied arem, ar vistri-skol bak a zo eur zamm doc'h an hag a c'hoarvez bet soun e ho a z pakig kaer a c'hall an deputezed republikaned z'ar ol a ve ar vro. Kant ha kant ho da vont da lakat Mestr-skol da ha-nevezi ha ol an dra ze ma ra eural ward-ebed ha ma rak ne par a gemer Ied dezh pa ho devezo amzer ha re a arc'hant. Mitonnou evelato a zo kavet da re da c'hortoz ed ma.

Ar pez a c'hoarvez gant ar vistri-skol a zo houez e-touez kant ha kant tra all, ne dle-ro bet ha ne vezo bet ken anezhe gouarnamant ar Republik nemet e-pad falligrez d'an holl, ha goab a zezho gouzi.

Eman ni hag a lavaro mar d-ez anna mes ar vistri-skol o remant kit ho-unan e gripell ar Republik ha pasoroh Ied evit-he a se kaz da mouch h dalc'het ivez.

An dre-ze a so gwir, evelato, an drouk a rear d'am amezeg ne gas tamm c'hed va foan-mor dioue-m

Goude al labourerien-douar goude an artisaned, ar c'hommerçanted, ar vatouterien an intanvezed ha pansionerien koz an armé hag ar marine goude dastumerien pilhou ruiou Paris, teuzet holl ho nek d'ezho gant republikaned en dioù Gambr ha gant Ministred ar Republik goude ar re ze hoal eo deut tro ar vatouterien ker kaset kouskoude hor flourel ha c'hena ha het d'ezho krouet a gaol kriz hag a torch, ma da' deut an ho zro da zrak skiant ha da zigen ho daoulagad, mar kerzent rak gwelet a dicoat, evel an holl, e tosta anzer ar Republik da vont da c'houri tourk ar prad war he fenn

Goude ho zenna eux ar peoc'h ho doa a-zrok enn ho stad goude ho gouzid dre gemzou kaer, ar Republik a zorr he ger ha da fin an dro, a ra d'ezho, evel dan holl ho lez da denna ho zeol a-hever ar re-all a zo aketet gant ar da standa ho c'hef gant he *gouerz pouez Irakotor*

Red eo anoui truez ouz-ho rak ar stad ma emaint a zo pounnet Hag a red enn ho zouez hag a harvoud e-kreiz ho c'haloun dre ma z eo red d'ezho evit diber bara sec'h ar republikaned a gasaont ha bezo skiaul dindan-ho ? Hag a red enn ho zouez hag a diuffe gant pe ma welfent e c'houaou an dez a zukurfe ar Republik hag a dorrfe ho chadennou ? Arabad eo d'ezho koll fiuzez an dez-se a doaza

E-touez ar vugale skol la ic red eo her lavarut c'houi ez eus re all pennougou skanv ludigou duster marmouzen bihan Perry ha Paol Dert, treou difeiz evel d'ar pe ha mad hep ken da labourat evit holl eurou ar vugale evit ho zerrez digant Doue digant an Iza hag ho c'herent, evit ho rei d'an diaoul Lam' va zud ar re ze hvez a zukano a-bred

Mez ar bras ouzoc'o, tudou a fiuzik oneet, ho deuz poan hag anken oc'hober ar vicher vil a zo rent d'ezho dre-holl Mar gellfe an dud reuzeudik ar benna ho stred eus an hualou a zo oc'h ho gwaska mar gellfent dont evit mad eus a-doun an durantez a zo oc'h ho stlej oc'h ho foulza da ober drouk, neuze, ha pa vent paour o vent marvet o tamet d'ho mailer goz, o tont da harpa ar fenn hag ar religion, ha da zrak pep mad d'ar vugale evel a rant a-zrok tezeo Perry

Met, allas tud koz, n ho pezo birviken ar gwir liberte-ze da benna dever ho koustians. epad ma vezo ar republikaned o c'houarn ar Frans Al liberte-se ne c'hell duet nemet gant ar Ivoue a zo en holl, hetuz ha bras, paour ha pauvrik oc'h ho c'horfoz hag oc'h her goulenn eveid-hoc'h bremañ.

Diwar-benn Tad Santel ar Pab IX

XIV

CHAMBERY

D'ar 4 a viz guengolo 1860, Napoleon a zo a Chambery er Savoe 15 oa deuet d'he velet Gualdin ha Farin, diganet ho daou gant Victor-Emmanuel evit goulen diganet-han kaout ha rei d'ezhan assoudegez eur ar pez a zo c'hoant da beurober en Italy.

« Ar c'hrit buhan a lavaras d'ezho Napoleon, heb sonjal, beb gouzout marivas, e lavare, gur evit ger, komzou hor Zalver d'an traitour Judas

« *Quod facis fac citius*, gri ha gri buhan

De benn dek vloaz, deu evit deiz, d'ar 4 a viz guengolo 1870 Napoleon a vezo deuet ho dro, ha buhan diskaret

Ar Piemontiz ne zalejont ket D'an 8, oc ha-mennet d'hon Tad Santel ar Pab e rankje kaoz kaot ar zouzarded estren a zo en he armé E the ra ar respount dindan peder heur var-n-ugent Hogen a rank an termen merket, Gualdin ha Farin a zo gant ho zud var douarou ar Pab hag ho doa taket embann e peb leac'h e vje laket dadruez d'ar maro kemeret hini a vje kavet var ar meaz, eur fuzuill pe eun arm bennak ganthan

Lamoriciere c'halle ket kreda e vje deuet armeou ar Piemont da ober d'ezhan brezel Sonjal a rea en dije bet eun tamm abaden mariese gant Garibaldi Ar pez a grede dreist pep gouzkoude eo e vje en em zavet tod eus ar c'hernou, ama hag amont, tourllet eve maz nant gant ar Piemontiz Setu perak er doa kaset he zouzarded a-hep tu, a vandennou bihan Ne chome gant-han nemet 4,000 den pa gievaz an tout da 30 000 den var douarou ar Pab enn hent evit mont da harz Garibaldi a eneb Frañsoa II Lamoriciere a vell en eun taol lagad petra da ober Mont a ra gant he armé da Ancone kear a vrezel Eno e lle gortoz ma vje deuet ar Frans hag ar bresonal katholik da zarben Victor Emmanuel.

XV

AR ROMANEZ

An Impalaer, Napoleon, a zo d'ar mare-ze en Algerie He vinistred evit doare na vouzoet ket mad petra zonje divar-benn ar pez a dremene enn Italie Setu perak e kasaent luzer var luzer d'ar jeneral Gualdin, evit kemeno d'ezhan arabad mont barbocl'h He-ma dinec'h bras, ho zakes en he c'hodet, en eur lavaret gan doanegaiz

« An trouz ma ne dint nemet papezou ministred »

Goudezroux a rent stard gouzkoude kaz soudarded c'houz da Rom evit kresk an armé a zo eno

oc'h he difenn Eur jeneral eus ar Piemont, pa glevas koment-se, n'hellas morse da lavaret

« Da betra kas soudarded da Rom ? sellit, aotrounez, eme-z-han eus an neud orjal-se (hag e takoese an telegraf n'ho deus an neud-se nemet lavaret eur gourz deb-ken, hag e ve avoalc'h evit sor lakaat goll da gus »

Hogen, ar mestr-braz a chomas diavar

Impaner an Autrich en doa ainel ha roet urz da gass he arme el Lombardi hag he latri a vrezel dirak Ancone evit he dionall.

— « Impaner a avar d'ezhan ar pennou braz eus an Aotrich e-maoc'h e vrugoua ho kurunen »

« Mad a lavar François Joseph, mar de va c'huroun da vrasa brasoc'h ha ne ket guelloc'h e ve bruzunel var dir ar Vatikan en eur zifenn ar relijion eget na oa eo he guelet brasel e kichen dor Vienne pe Presbourg, dindan treid an dud fall savet eun enep ? »

Komzou kaer ! Hogen an Impaner mouank n'hellas ket ho lakaat da zevel Duzalet gant an holl, ne gredas ket ken var a-raok He tistri n'eant ket diolaset eus porz Triest, ha nebeud deziou goude ze e kievet ac'hano an emmou kanol var Ancone Ar soudarded, goude beza pourchasset peb tra evit ar brezel a rank chom a-blass er Venetie, heb mui netra Ha mad e doa great an Autrich ? Ne gredan ket Goall gaset eo bet goude-se Ec blouvez Hag, d'an 3 a viz gouere e kanuel e Sadowa gan ar Prus. Tennet oe digant-hi neuze ar Venetie evit he rei d'an Italy. Kenuz ar re a glask e peb tra bolonez Doue !

D'an 14 eus ar miz-se, an aotrou Thouvenel, minist an Impaner evit an afferou a zavensbro, a gemennas d'an aotrou Talleyrand, kannad e Turin, distrei dioc'h-hi e Paris Kaz tud a gredas oa savet a zevri eitre Napoleon ha Victor-Emmanuel, ha torret evit atao eitre-z-ho neuden ar garantez Siouas An droulans ne badas ket, hag an Impaner adarre, nevez he gwalum, a zoublas he benn dirak ar frammansonned

XVI

Castelfidardo

Lamoriciere en doa gellet dastum en dro dezhan 3,000 den. D'ar 17 a viz guengolo, ar jeneral Pimodan a erruas gant 2,600 soudard var droad, ar pez a rea eitre tout, 5,600 den evit stourm oux ar 45 000 en doa raidin Oant unan eur nao, heb kounta ho doa ar re-ma kanolou elez hag eux ar c'hanevez, kanolou eus ar re vella N'eux forz Lamoriciere a felle d'ezhan diskuez d'an holl ne ket soudarded papet oa soudarded ar Pab. D'an 18, mintin mad, a daou jeneral hag ho zud a dostcas eux an daou asker evit digemer en ho c'haloun Doue an armeou ha gouenn digant-ho nerz da vrezelekaat, ha, mar d'eo red mervel, ar c'hras da gaout eur maro mad

Dioa lerm vraz pe dioa goumanand a ra eitre soudarded Lamoriciere ha soudarded Pimodan Da eus neur dioc'h ar mintin, ar jeneral Pimodan a zo mestr eux oulan anezho hag a ra kant prizoumier A-walc'h a ra e-bet hogen gouall skuis a rea an mimiet 'hom a reoc'hot a zo ha dont so-ken var ar c'hiz Neuze, Pimodan a gomandas ober volte-face da lavaret en distrei kreiz ha berr var zu ar mor met na sulla var-n-ho d'an trot-braz, ar vajoneiz e beg ar fuzill Ar Piemontiz d'ho zro a ia var adreñ Pimodan en devoe eur gouilldaol en he vizach Choue a reas evelato e penn he vanden Ar major Beedemore, gant he gompagnunez chasseourien, a reas d'ezho distrei var ho c'hiz heleg ar c'hoad

Daoust d'an doliou kaer a reant n'ho doa nak avoalc'h a dud nak avoalc'h a ganolou evit beza treac'h da gement a dud, gwasket, maget hag arouet mad Pimodan a gouezas var an dachen, dem-varo Eun treitour gant ar Revolusion evit mont e-touen soudarded ar Pab, en doa great an torfet ha lojet dezhan eur voled en he genn

Penaoz kas ar c'heleier trist-se d'an Aroun da Pimodan, ha penaoz e vezin-hi digemeret ? Eur vignounez d'ezh, a reas ar gevridi diez-se, an dukez a Fitz James Mont a reaz var digarez he guelet hag he c'havaz o skriva eul lizer

« Da bou e-maoc'h e skriva, a c'houlennas an dukez ?

« D'ar peneau, va fried, eme-z-hi.

— « Ne dai ket ar boan d'e-hoc'h skriva, ne dai ket al lizer beleg ebon nan. Ar markis a zo prizoumier

— « Prizoumier ne c'hell beza bet, aneout a ran re vad Maro ! ne lavaran ket ? »

An dukez ne lavaras ket nan Rak-tal, ar var kuzet a gouez d'an daoulin Goude a ra ha pedi. Pa zavas en he za e stardaz var he c'haloun ar c'hoza eux he daou vab, hag en eur zellet out-han dre he daelou, e lavar

« C'hui ive a vezo soudard. »

XVII

Ancône

Ancône zo eur gear a dregont mil den, e bordik ar mor Adriatik Laz oa da zioual epad eun nebeud amzer setu perak Lamoriciere a deuas di gant ar pez a c'hellas kaout o soudarded goude Castelfidardo Me gred en doa pemp den ha daou ugent var varc'h hag eur c'hant var droad Gouzout a rea ne vje biken bet dreac'h d'ar Piemont Hogen fellou a rea dezhan stourm out-ho keit ha ma c'helje evit rei amzer d'ar Frans ha d'ar beoiou katholik d'en em zevel ous ar pez a reat

d'hon Tad Santel Anas kaer en doa gortoz ur kour sikour ebed na deuas Ar c'hourrumant er Frans a zeblante bezа dall neuet pa veze tro da ober drouk E-mach sikour ar Pab, e virаz zo-ken ne ar rouanteleuou all d'ben ober var digarez ma ne peb unan beza meur en he di, ar Frans meatrea ar Frans an Italien tali Al le zen neuez ar a zo hanvet e gallek « pe neope de non-intervention » hag a zo a-enep ar skiant vad, rag pa vezo diou vreur « h en em gamma hag unan anezho kaiz krenvoc'h evit egile hag e dourc'her gwi-gans, daoust hag an amezeien ne dleont ket ho disparta mar gellont ha lakeat ar peoc'h etre ze-ho ha dreut holl, mar lugouez d'an distler goulen sikour gant ho ?

Mad Napoleon ne reas netra nemet eneb ar Pab unaskoude-le. Anezhe a oa etre daou dân Al lutri a veze a denna varc'ho nuz-deiz diac'h eun tu ha diac'h tu an douar edo arme Gaudini. Dere hec'h a reaz pebn oll ho kreiz ha ma c'hellas ha goude e c'houennas prouez An amiral Persano a roas difen da denna tud Eu despet da-ze ar jeneral Gallake Gaudini a reas lenna pad daouzek heur, seiz eban var ar gear ze, hanter-distrug ha n eo eu zienne mui Deo kriz ha digaloun

Ar c'homt de Quatrebarbes a oa bet lakeat gant ar Pab da visit var Ancone, a roas da anaout d'an holl, ar pez a oa bet great d'ar bobl a Ancone An holl nemet ar frammansouned, intinet an dis a gavas ukiz, heuus ze-hen al laeronez great var ar Pab, hag ar pez ho doa great soudarded Victor-Emmanuel e Castelfidardo hag en Ancone

« Soudarded ar Pab n pot ket bet trec'het a lavare an holl, bugen, guerset ha lazet »

P Le Sant
Person Lanrulac

(Eur pennad-all eur wech-all,

Petsoc'h eo Republik ema ennan divéza-ma.

Kemdale A

AR FRAMMASON VED HOLL.,

KAOET DIWALL-HOUEZ HO PEZ DANT KER A-ZEK PE LAOC, A PEZ LAKAO MOLOCH AR RELIGION CATHOLIK HAG A VED MOLOCH A-LAOC

Ha ne ket ar pez a rear e pep leac'h ha dreut-holl e Frans bremañ, o vouga ar religion katholik, hervez programma ar frammansouned, nebeud-a-nebeud, dre lezennou neuez a-eneb ar veleien ? E Frans, meur pep kommun a zo lakeat dija da vestr war dor ha tour an dis, da c'hortoz ma vezo hep dale mestr an dud evit ho zarra, war ar ger kenta a lavaro frammansouned ar c'houarnamant.

Ha ne ket ar pez a zo bet great ema derveziou divéza-ma er gambr gant an deputred frammansouned, pa ho deuz great ar lezen a lavar e vezo kemmen ar c'hommunou pere zo skolioù ar religuzed skolioù savet evit bezа skolioù kristen ha roet d'ar religuzed hep-ken gant kristenien vad? Kemmen ar c'hommunou a genero skolioù ar religuzed a-enep lavar ar re ho deuz ze roet, hag a zerri pep gwir real.

Gwell. Breiz-Izel penaoz e stag gouarnamant ar Republik an dra-ze-ma oc'h an dra-zall-hont

Ne lâ ken d'ar republikaned frammansouned e ve religion e-bed, hag e kommunou ar skolioù ne lâ ket d'ezho ivez e ve bale e-bed

Ar c'honsed jeneral kenseilloù an arrondis-mantoù ho devezo lod er c'hommunou-ze, ar velein hep-ken a zo skeat er meaz

An aotrou Villiers deputé katholik ar Finister, en deuz bet, n eus ket pell, daou bet skarn penn er gambr oc'h ar frammansouned, evit diskoa gwirioù ar velein er skolioù hag e kommunou ar skolioù Kaer en deus bet, evel gant an aotrou-n Eskop Freppel a zo bet e c'hervezet gant-hañ na gwazed ze-ken, rak ouspenn n eo ket bet selaouet, ez eo bet lakeat da goll war he bar gant mañ ar Briz bras-diod he-unan, o vezа ma ror he hano mad d'ar lenn neuez, lezen cy-nique, eme an aotrou Villiers, da lavaret ne lezen-chas. Lavaret en deus c'hoaz da chatal Ferry er gambr e vennt, tost da vad, traou gwridik evel skred

BREIZH-IZEL AR C'HOMUNL VEZ HAG AR C'HOMUNARDED GOUEZH. MONUMANT AR GOMMUNARDED — AR REPUBLIK GWA EN-DOUR

LABOURAT EV E MA VEZ AR BOUR DA SKARZA AL LOUSTOUL KUZ A FRANS

Ar republikaned deputeed ha senatourien frammansouned a ra poan d'ezho gouzany netra a-berz ar royalisted hag a c'houzany kement dra-megans a zo a-berz ar gommunarded zo e c'hen seurted Evel-se ema ar c'hriz eur rouanez a gar bezа skrabet gant eur rouanez all Ar gommunarded kaset da baca ho zorfejou da Noumea, a zo bet digaset enn-dro ha graset evel tad ouzal gant ar frammansouned evit ma teufent d'ho zikour da ober drouk d ar gristenien. Mar greont poan d'ar re-ma, republikaned aitounet diou gambr Paris ho devezo marvad eur bastel-bennag ivez evit ho lod Kaer oa ivez bras eur gommunarded ze a zo en em riklet e kommun Paris hag eno e reont brezel evel d'ar re vad da bedtred vrao an diou gambr ha d ar Venistred, eno, ar gommunarded-ze zo deuz lakeat e vije savet eur *monumant* d'ho breudeur, taxet er bloaz 1871

Ia, ia, klevet mad a ri, Breiz-Izel, eur monu-*mant* a vezo savet da vuntrerien Arc'heskop Pa-

vis. daou jeneral, jeniusted, domunkaned, beleïen hag archerien, hep na vefe miret gant frammansouned an diou gambr

Ia da eur monumant a vezo savet d'ar re ho deuz lakeat an tan e Paris evit ho dêvi a-bez, m'ho divige gellet

Ia, eur monumant d'an dorfetourien a laze hor soudarded gant gwin ampoëzounet, a sèvo e-beo kommandant eur vataillon a grouge diwarbouez he dreid eur martoloi bretoun enn unan eus a forniou Paris

Ha gant piou eo voulet ar monumant-se?

Gant eur c'honseil hag a reprezant kommoun Paris, ar gear a fell d'ezhi reprezanti ar Frans, o vezo m'ema oud ha c'holl.

Setu ze, Bretonned, eur taonm hep-kenn eus a istor wir ar republikaned hor gouarn, kalz re a vleavenou a zo bet e-kreiz ho c'miz mad a zeiz

Gwalen Doue eo ar Republik, ha d'ar Frans dreist-holl Ar walen-ze ne zistrojo diwar hor bro, ken na zistroio ar bob ol Doue ha da c'houenn eur Roue d'her gouarn.

Gant eur Roue e Frans, e ve red, ouspenn mouga ar frammansounérez e pep lec'h hag e pep korn eus ar vro, kas ar voti jeneral da vale, serra ar braz eus an ostaleriou ha miret oc'h ar c'hazetennou hag a leorniou fall da redek

Eur Roue hag a rafe ar pevar damm labourze o rei pep frankiz ha pep liberte d'ar religion, a ve ar brasa Roue eus ar bed hag ar muia karet gant Doue ha gant ar gristenien

LÂKEIS-SKOL PERRY

PE AN SKOL EVIT KENTA AN SKOL DEZ PUB,
AN SKOL LAIK
HEP DOUE MAR A ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur map fall eur priel fall eur tad fall, ar ar c'henta euz an dud dilèiz, hag an dilèiz eus a dud he vro

Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bet fall ar vro a zelo da gall

Lavaret eus Eskob a Kemper eus a Lezen-skol Ferry

TRETOE NOBVEZ

AN SKOL LAIK PE AN SKOL DEZ DOUE HAG ANEZHI HOCK

Ar vatis-skol-se hanvet ho bara digant-ho gant paotred ar Republik vrao a zo o ren, a ranko beva kenlabourat ha dever an tadou hag a mammou kristen a ve a gredan, ankour anezho da veva, o rei d'ezho he bugale da skolia Neuze an dud vadze hag a galoun a c'hellfe dastum a vandennou viban, ama hag a hunt ar vugale a ve chouinet ha dalc'het er gear gant ho c'hereiti

Netra e-bed ei lezen fall ne c'hell miret oc'h an dra-ze.

Eun dra-bennag-all c'hoaz am meuz da lavaret d'ar re se hanoc'h, amezeien, a gafe ho bugale d'ar skoliou laik, en despet d'an holl aliou mad a zo roet d'eiho ama.

Herve Heuneur Ar re-ze Jerom, a rafe neuze, karoulle eur perz eus ar re falla evit kaout trahaz ou karga ho 'houstianz

Jerom Fur Gour so, Herve eur gaeg pounner a pemperient war ho c'houstianz, rak bez' e c'hellfent dre ar skoliou laik-se skoulou ar gommun pe ar barrez lakaat ho bugale e danger da gleved komzou ha da welet exemplou fall, mac'h en em gavfent gant darn vatis-skol evel ar re a zo re-stank nouaz' orema er parresiou

Evit dougall ho bugale an tadou ze, mar ho deuz feiz ha ma lakeont ar religion dreist traou ar bed-ma ne d'ont e-skouez nemet moged hag avel, an tadou-ze neuze a-raok pe gouda kas ho bugale d'ar skol laik, a zo ho dever en em gleved etre-z-ho eva skrifa d'ar meur ha d'ar c'honseil petra eo ho boloñtez, avel ho deuz great, dre ze a-raok an tauou a-famill eus a gommun Pesenx Jura

Ma ve frezed ha seurezed oc'h ober skol enn ho farrez, e teont holl goulenn ma vefont dalc'het pe ma vent kaset kuit n'eus forz gant piou, m'ho deuz netra da ober nemet en em gleved da serc'hel ho bugale er gear, kentoc'h evit kas hini e-bed da eur meur pe da eur sestres-skol laik

Oc'h boloñtez holl dadou eur gommun pe eur barrez a ve, evel-se lakeat atard enn ho fenn ober evel a favaroun hag a skrifon, n'eus mear, konsel mestr-skol inspektour, pretet na lezen hag a c'hellfe herzel

Itrema vez, dever ar verc'hed hag ar gonaclleresed kristen a ve, da genta harpa an tadou hag ar mammou eus ho c'hommun, ha d'an eil, lavaret gronz ta gouez hemmoun d'ar meistr-skol choum hep neuz e netra oc'h lezen skol Ferry, pe ma ne ra ket tervez boloñtez an tadou, e laza ni ar gerent da serc'hel ho bugale er gear

Da eur mirar kristen ez ouspenn gwelet pe seurt levriou a lak ar etre daou a-n ar vugale, gwelet pe seurt devesiou a roer d'ezho Oc'h ober evel se, e ra he zever nag e klask mad an tadou a famill eus he gommun n'ho deuz aliez, kalz anezho nag anizer na leskadurez na galloud a-walc'h evit difenn ho bugale oc'h an drouk.

Evit akouer d'ar verc'hed kristen, setu ama eur mear ha ne grenc ked rak ne skroud Eun istor eo hag a zo gwir ha c'houarvezet n'eus ket pell enn eur gommun eus a Vreiz ne oanvm ket d'e-boc'h, amezeien rak ankounac'heiz kreiz em meuz he hano evel hano ar mear an den enorabl-ze

Er gommun-ze, amezeien an inspekteur hag ar souprefed a zeaz d'ar skol hep lavaret ger d'ar mear hag a lakeaz ten a kuit ar gronill

Ar mear pa glevaz, a zeaz antronoz, dirak ar

Digitized by Google

meur-skol hag ar vugale da lakaat he sonn ar grouà el lanc'h ma e rebo e-touà gant dilenn grouà da ren e-bed dre zevenn kaer

Ar c'hêrioù a voe kaset e-bed gant an inspekt-eur d'ar c'hompren'hel a redas d'ar gontoniou ar ha bonn mar gouie da gaout ar merer ha savarn d'ezhan e klask ar spered da c'houi ar pried ganti ar verc'h da lakaat warzhan da ped

Neu deus nemet dont eur ar merer kaer eus he lec'h hag eus he zever ha me ben digemero e tal an tan ganti va c'hrip hag a welo nemet pe ben pe mor a vez ar merer e skol va c'hoar muia

Mar ar c'hoanzou k ne ma ar gouperien en eus donnet e kano sonal he hanou, o klask gantout dre k ny ar loudouien e pe du e hanvez an avel pouez à ar dra ani mar oa Ar merer ar c'hras kaer pa e c'hoarie he zever e vadou e c'hoi an inspekt-eur a gouperien ar pried hag ar merer ha-unan rag hont e bed anezhe n'en deus gwar war ar grouàd nemet han ha lakaat ha stummou ar vugale kentoc'h hag ben ma e he doa mennet

Ar c'hrouadur a zo er ch deus eus he flan. dre lâret ar skol Ya e vo ket ket kavet war an dra ar gant à zen na ra eus a vo skouer ne', dre c'hoarvel merc'h ha perzhonned ar parrezou hag eo n'anhoanac'h hañ ket an dra ma, anez mann dre e dlefe c'hoi ar vugale a vez ar skol Mar deus ar c'hrouadur, evel a lavar ar frammasonned eur merer ar skolioù e c'hellet respont en nn pervezh ganti ar c'hoantaouiou pe ar perzhou hag en nn d'ezho aozan ha da zen all e bed kenn

Jan ar Jar C'houi e lavar an dra-se Jezuz mari me a gav din eo ar Mestr ar merer-kaer war ar skolioù

Jezuz Jar Kement ha ma kavet war ar skolioù, Jan, met n'eo ket ar merer e bed war ar c'hrouadur a zo ennhe ha ha kaer en deiz kaer ruz e renko c'houi a zo pa gant ar verc'h hag an ta-dou a c'hoarvezo eus ar c'houantaouiou he zevel ne hañ evel e deus graet ar merer a zo bet kaset an dud a-touà I ne ra a ouzoc'h dre Jan hag a vo

Jan ar Jar Mes, Jezuz, me aska ne vo ket tremenet ar c'hrouadur eus ar skolioù nemet epad ar vakansou. ha pa e vo bugale e bed kenn-bo, pe zivoud a ve pa ne vefe den e bed ?

Jezuz Jar Petra, Jan, ha dall pa ch ra a gredet kement bugel a zo er skol ? Ha vugale ne da lakaat ra da vamm ne zamvezont ket bea e bed ? Nemet, Jan petra anhoanac'h a gar de bouh d'ar vugale gredet zamvezont a dre ho c'hoa digant ar merc'h an Ia a zo mezo diwsk ar bed-holl evit ho gwelet ? Jezuz ha daontreiou a gloch an nos hag an devnaigen evit aber ho ner feiou Lavaret kenan Jan

Jan ar Jar Kompren a ran ar hanvez kenan, Jezuz, met evelato, lakaomp e vez ano-h-ukol e bed hag ar c'houantaouiou a no pervezh ganti an hent ar bed pouez evel lavar Jezuz Hervez Hennezh a taka nevez eun ti skol nevez Me a gav din eo mestr ar Mestr da bed an ti-skol an hep krouiñ e bed nevez

Jezuz Jar Hervez ho skient Jan e kav din e lec'h an dra-se ? Nevez e vefe Jan ganet memestr ar Republik e lec'h ma vefed merc'h ar gouperien ar rak an ti skol nevez e vo eun nor ganet an tremen hep kas hañ bed eus ha bugale d'ar skol a vo hag a vefe ag ar mestr-ioù Ha dre ho zouiet eus ar merc'hed da lakaat ar vugale, kentoc'h ha kentoc'h ma vefe hag ar merer ha ar merc'hed nez ha bugale da bed kenn

Jan dre-brenng a anavezas Jezuz, Jan Jezuz e ve gwezet an ti skol nevez a zavfe devezh ganti bed ar gouperien a savarn hep krouiñ e bed hag an ti-skol all kement hen a ve ti-mar-dre d'ezhan krouiñ eun ti-skol a vefe mui a nor ti-skol nevez ar re-mañ ket kreñvaet kenn kouls ha hep ha kenvez ar vugale e ta d'ar skolioù dre ar dro ?

Ar gwenneien Jan hep lavaret gwalc'h e-bed, rak ec kanet ak ant eul lenn hirie eun hent forjet tremen kenn hag all Nann nann Jan, kaer ha pa klask ar savarn digarezon, digarezon n'ouzoc'h kenn Ar merer re c'hompleanou ked ar gouperien pa ar hanvez n'en deus ket digant den, na digant mennozh na digant pedet pa vez kenn eun a grouàd skol he gouperien en devezh ha kompezet mad an dra se Ive ec Jan ma lavaret eur gwir bennag eus a eur skol pe ma na zalvet ket a grouàd en a eur skol nevez evelato ar merer a ze he d'ober lakaat e pep lec'h krouiñ ha d'ober dre-zek dornegued ar vugale

Ma ve eur merer republikan hag a ve ret ivoud kaer eun he c'hoant hag a gafe kenn eur skol hep krouiñ e bed nevez ne lakaa a dle den skoui d'ezh n'o lec'h ar bed ha vugale er gar

Jezuz ac'hanon ama ne en eo gwell e pemp devezh kaer skol Perzh Ne c'houzoun ket hag ankouac'hus bea ar merc'h ar merer eus ar merer, a zo ket a gaboun vat A rank dezhañ dont da ti ar re, en an ti nevez gwenneien da lavaret d'ar bea ha kement a zougas eus ar bed en ar

Ar merer ar a ro kaer gant dont da ti an daoned gant dere all, e vo ti nevez hag e ankouac'h an hent e vo an disoue Ar kaer-se a rafe d'ezhe gant gwir a bea rak ket lak kenn ne, ne d-eo ar mer e bed

Pemp e ve ganet kenn skol Perzh, gwenn mar eo ganet republikaned frammasonned a zo en ano fall eus hon ampart

Ted hall ne ran ho c'hoari,
Ted hall ne ran ho spered,

Tud fa. int enn ho c'haroun
Kement a zonjont a zo fall,
Kement a lavaront a zo fall,
Kement a reon, a zo fall,
E-touez kement ho deuz sonjet a fall,
E-touez kement ho deuz lavaret a fall,
E-touez kement ho deuz great a fall,

Ho deuz dastumet bera-warn-veno an traou fulla ho deuz kavet evitober gant-ho

en tèzen

da goll, mar gellont, tud ha bugale ar bobl paour con amzer-ma ha gwelloc'h c'hoaz, ma na zalc'h an holl penn ouc'hi, da goll tud ha bugale ar bobl paour, enn amzer da zont

Perak, amezeien, ho deuz-hi great al lèzen-ze?

Artizaned mestr an drouk, ar frammansouned, lezennerien hag-all, ne zanouront gant kalz ar-c'hant, nemet

evit an *dinoul* a-enep *Doue*

(*Eur pennad-all dasdorn genta*)

Eur pautrik bihan laëret

Enn derveż-bennag a zo, a lavar ar gazeten l'Univers euz ar zadorn 18 a viz meurs, an itroun Bernos, euz ar Bourg-Nèvez (Bourg-Neuf) Landes, a zo he goaz enn arme, a gollaz he map. paotr a dri-bloaz epad ma'z edo o c'hoari dirak an nor

Ar vamm a voe spountet, ha klask a reaz he map kement ha kement ma her c'havaz e *Saint-Jean-d'Août* da beder-heur goude kreisteiz, e kompagounez eur vandeu *gomediened* peorien-aeroun a vez gwelet gant kos kirri ho ziez, o redek dre ar broiou

Pa eo eu gavoz ar vamm gant he map. ez edo e libri eu' avo en dro bet digan. unan-bennag euz ar ribluerien-ze.

Ar paotr a lavarent, a oa kollet diwar he hent ha kemerel gant eur vandez euz ho zouez.

Gevier a lavarent, rak ma vije bet gwir, perak e laic'hent unezhan gant-ho e-lenc'h he gas d'ar pous, en divije klasket ha kavet kerent ar c'hroudur

Er c'hazelennou e vez hano alies euz a vugale, paotred ha merc'hed, laeret war ar mesiou hag e Paris zo-ker, mui oc'h eget e nep leac'h-all e-bed.

Da zislaoiou kalz a zo dioc'h ar vandennou rederien estren-ze a weler o treiñen dre an hent-chou braz, tud ar re-ze, mad hep-ken da laeroz dre ma z eont hi da laza zo-ken evit dont e-barz da ober ho laeronsiou

Eur gear vras bro mamou e-bed vue-hi.

Eur gear evel n eus keur-all e-bed evel-d-hi war an douar, co kear *Madmeschaun* a zo etre ar *Russie* hag ar *Chine* Er gear-ze ez eus tregont mil den hep na ve eun ho zouez grek na merc'h, enn eur ger, penn maouez e-bed. An dra-ze a zo dre er lezen great gant ar Chine, evit mirel na d-euio tud ar gear-ze da gresk re ho nivez ha d'en em skigna dreist heven ho bro war-zu ar *Russie*

Kentz *Madmeschaun* a ra ar c hommerz gant ar *Russie*. kalz anezho a zo dimezet hag ho deuz bugale Diez ho familhou a zo a-bell e bro Chine, ha pa ieu d'ezho ho gwelet, e rankont beza ouspenn dek dervez e beach

ON DEMANDE Un **CHANTRE**, sachant écrire, pour une paroisse importante du Bas-Leon

S'adresser au bureau du Journal

PRESQUE POUR RIEN

42 Pièces formant

UN BEAU SERVICE DE TABLE

pour 17 fr. 50

Pour cause de cessation de commerce mise en vente, à 75 p. 100 au-dessous du prix d'estimation, de quantités énormes d'Argenterie Alfénide, provenant de la Faillite des Fabriques réunies d'Argent Alfénide.

Pour 17 fr. 50 seulement

représentant à peine la moitié de la main-d'œuvre et ce qui se vendait auparavant 60 fr nous expédions le Service de table suivant en A gent Alfénide extra-fin et durable

6 Couteaux de table, lames grées en argent	Alf.
6 Fourchettes d'une seule pièce	id.
6 Cuillères à soupe massives.	id.
6 Jolies Cuillères à café	id.
1 grande Cuillère à potage	id.
1 grande Cuillère à lait très-fine.	id.
3 beaux Coquetiers massifs.	id.
2 Soucoupes à dessert.	id.
1 belle Passoire à thé	id
1 joli Pot à lait ou Sucrier.	id.
6 beaux Porte-Couteaux ciselés	
3 magnifiques Tasses à sucre.	

42 Pièces pour 17 fr. 50.

Blancheur intacte garantie 40 ans

Pour recevoir les 42 objets formant un service complet de table, *franco* à domicile en 4 ou 5 jours, adresser un mandat postal de 17 fr 50 au Dépôt général des Fabriques réunies d'Argent Alfénide

M. RUNDRAKIN

11 Rothgasse à Vienne (Autriche)

Nota Restitution du montant si les marchandises ne conviennent pas Par l'expédition sont remboursés des frais supplémentaires de commission revenant au destinataire et envoi exact au surplus de plus sous jours qui peut être fait en nous adressant d'avance un mandat postal dans quel cas on reçoit la marchandise dans le plus court délai et franco à domicile. 6 18

Ar Merer : MILIN

Arruget moullet gant AR DE KERANGAL

FEIZ HA BREIZ

PE GAZETEN AR GWIR GRISTENIEN, AR GWIR VRETONNED

PRIS AR GAZETEN. HED BLAZ.
Ar Pilaouer ar Barbidou . | 10 santim.
Quimper-ar-Bont. |
Ar feiz eta ar Frans hag ar brezoneg a bad.

N'eus kan Mestr, na kan Roue
nemet hor Salver Jesus, Doue.

An holl kemmadou a dle kas gant ar berchet ar gazeta, d'an Ebrel DE LEZARGAL, kuz-flour.

Divizou evit ar Lizer a dle bout graet bervelloc'h pa vefe eureujus an holanet war ar gouestlou.

L'UNION DES ANNONCES DE LA PRESSE CATHOLIQUE, 4 rue Casse-Rousselet, à Paris est seule chargée de recevoir les annonces.

Kemper, 26 a viz ebrel 1904

Ce numero eus ar fermer du *Feiz ha Breiz*. Aprés avoir raklet pour la même cause et pour le même but, pendant 18 ans pres de l'*Impartial du Finistère*, a va rejoindre son frero d'armes dans ar peis de la tombe.

L'heure eus donc sonnet pour lui de prendre ses dernieres dispositions et de mettre ordre à ses affaires.

Le *Feiz-Ha-Breiz* a déja fait ses adieus à ses lecteurs, et il leur a presanto son herdier, le *Courrier du Finistère*. La dernier accepte la succession ; c'eus pour nous une precieuse consolation de laisser derriere nous un jeune ha vigoureux champion, qui ne davetu pas du droit chemin et qui continuero à laka prevalour, avaol tout ha par dessus tout, ses interets ar Zalver ha son Eglise.

Les anvecedents du *Courrier* pouvaent ne dispenser de nous en apporter une nouvelle assurance, dans une letre signet de la Redaction mant, par le temps a courr, on ne saurait trop redoubler les affirmations.

Mantenant, n'eus ken plus qu'a nous occuper de la liquidation du journal.

Il y a 15 jours, nous diskuiz gwir grand eus ar nombr des abonnet en retard. A ce moment, nous chomm hon de nous douter de la vraie situation, car nous n'avions pas encore balance nos comptes ; mais aujourd'hui que ce travail eus termenet, ar resultat n'a ken de satisfaisant. Ma oa en jugit !

Diar les 800 abonnes actuels, n'en eus resisamant 200 a qui nous restons redevable de sommes variant de 50 cent. a 6 fr., pas plus de 100 fr. en totalite ; tandis que tous les autres sont en retard d'une ar même de plusieurs annees, et nous douvent ensemble plus de 4 500 fr. ; nous diskuiz *quatre mille cinq cents francs*.

Devant un pareil etat de choses, on comprendra que lors même que des motifs d'ordre superieur ne nous aviaent point determinet à cesser la publication du *Feiz ha Breiz*, ce parti ne veraet impose à nous. Que si l'on nous objectiat qu'il eus depechus de nous de prevenir nos retards nous en remerciomp. Mes, n'eus negligence de notre parti à nous creanser, en bonne loi, ar reproch ne se retourneraet n'eus pas a meilleur droit contre nos debiteurs ? La verte eus que lanset corps et ame dans la lutte, obligo d'etre toujours sur la breche, assailh de tous costes par des pour suites et des penera courant du Tribunal de Quimper a la Cour de Rennes, batiu ta naturellement aussi hen qu'en, n'eus ken restet guere ar temps de nous occuper de nos interets particuliers.

Ce temps qui nous manquit alors, nous l'avons aujourd'hui. Dans ta conviction que la plupart de nos souscripteurs ignorent leur situation exacte vis-a-vis du *Feiz ha Breiz*, nous nous decidons donc à la leur faire connaitre en adressant a chacun d'eux une carte postale ainsi conçue :

M

« *Par suite de la cessation de la publication du Feiz-ha-Breiz a dater du 1er mai 1904, on a du procéder au reglement definitif de tous les comptes d'abonnements.*

« *J'ai en consequence l'honneur de vous faire connaitre M* que vous restez redevable de la « *somme de fr. c. pour solde de compte* « *jusqu'au dit 1er mai. Veuillez verifier et si cette re-* « *connue vous fait paraitre le montant* « *leur inexact, bien qu'en egard au grand nombre de* « *comptes a regler et à la neccessité d'une prompte liqui-* « *dation je me considere comme autorisé à vous faire* « *prendre une quittance par la poste si je n'ai reçu au-* « *cune communication de votre part d'ici au [illegible] mai.*

« *Veuillez bien agreer etc.* »

Pourquoi, vous demandera-t-on peut-être avoir adopté comme moyen de correspondance une carte postale reproduisant pour tous les cas, la même formule imprimée ? Une lettre particulière adressée sous enveloppe a chaque intéressé n'eut-elle pas été plus convenable ?

Nous l'accordons, mais, nous devons faire remarquer que ce dernier mode appliqué à 5 ou 600 comptes eut dû de lors frais de copies, qui ne sont déjà pas moindres de 80 francs, et eut exigé un développement épistolaire exagéré, pendant plus d'un mois. Il est vrai que nous eussions

pu alors entrer dans plus de détails que n'en comporte le format restreint d'une carte postale, et établir le compte année par année. Mais précisément parce que nous sentions ce que le chiffre nécessaire indiqué pouvait avoir d'inutilisant nous ne l'avons posé qu'après nous être assuré de son exactitude, en arrêtant avec soin les dates d'abonnement pour chaque année. En cas de doute, nous avons toujours tranché en faveur de l'abonné. Du reste ceux de nos souscripteurs qui désireraient de plus amples renseignements, nous trouverons toujours à leur disposition.

Est-ce à dire que malgré notre bon vouloir, nous n'ayons pu commettre quelque erreur ? non certes, seulement nous savons par expérience, que les causes d'erreur sont plus multipliées pour l'abonné que pour nous. L'administration du journal étant notre affaire spéciale nous obligé à tenir note jour par jour des versements de fonds, tandis que la plupart des abonnés ne se préoccupent que de loin en loin et superficiellement de leur situation. Nous donnons plus loin quelques exemples des méprises et subterfuges qui paraîtront à peine croyables mais qui n'en confirmeront que mieux ce que nous venons de dire.

En conséquence, nous espérons que nos débiteurs ne contesteront le chiffre de nos réclamations, qu'après s'être au préalable, parfaitement assurés qu'il est erroné et dans ce cas, qu'ils voudront bien nous produire les preuves de fait en leur possession.

Comme il importe que nous sachions le plus tôt possible à quoi nous en tenir sur la liquidation du *Pris de Blés*, nous nous permettrons d'insister pour que les réponses, quelles qu'elles soient ne se fassent pas attendre.

Erreurs les plus fréquentes chez les abonnés

Il y a quelques années un des plus fidèles abonnés du *Pris de Blés* nous écrivait pour demander qu'on changeât l'adresse de son journal « qu'il avait payé d'avance » avait-il soin d'ajouter.

Ce mot attira notre attention et, en effectuant le changement réclamé nous constatâmes que le registre d'abonnements ne portait aucune mention de paiement, non-seulement pour l'année en cours, mais encore pour les deux années précédentes.

Nous crûmes devoir aviser immédiatement de la situation notre honorable correspondant.

C'est le retour du courrier, nous recevons de lui une réponse catégorique. Il affirmait avoir tout payé régulièrement, chaque année et toujours d'avance.

Nous nous livrons de nouveau à un examen minutieux de notre comptabilité sans autre résultat que de nous confirmer dans la certitude que l'abonnement n'avait pas été payé. Mais notre souscripteur semblait si sûr de son fait que ce ne fut pas sans hésitation que nous nous décidâmes à lui réclamer quelques renseignements. Quand et comment nous avez-vous fait tenir les fonds ? lui écrivîmes-nous.

Tous les ans, d'avance et par la poste, nous fut-il répondu.

Muni de ces renseignements, nous nous rendîmes près de M. le Receveur de la Poste à Quimper et le priâmes de faire des recherches pour s'assurer si un mandat qui nous avait été adressé par M. X..., avait été payé à son bureau.

Cette recherche fort longue et faite avec une rare obligeance, n'aboutit pas. Le mandat n'avait pas été présenté en remboursement.

Nouvelle lettre de notre part à notre abonné l'informant de ces résultats.

Enfuyez-vous sans doute — et vraiment on eut pu s'être à moins, — notre souscripteur nous écrit en encre verte une lettre indignée : « Eh ! « bien Monsieur puisque vous me prenez pour « un menteur malgré mes affirmations réitérées, « et qu'il vous faut des preuves matérielles je « vous en envoie trois pour une mais je n'aurais « jamais cru trouver chez vous si peu de con- « fiance. »

Et par le fait en ouvrant la lettre, nous y avons trouvé les talons de trois mandats délivrés régulièrement chaque année à notre loyal abonné. Seulement à ces talons se trouvaient encore adhérents les trois mandats eux-mêmes !

Dès lors nous expliquant notre fervent abonné près ou durant des formalités administratives avait cru nous mandater plus tard, que du moment qu'il avait remis son argent à la poste il n'avait plus à s'en occuper et il avait pris les mandats pour des reçus lui revenant comme quittances des sommes qu'il avait versées.

Lorsque nous nous présentâmes à la poste pour être remboursés, il nous fut objecté que les trois mandats étant perdus, ils ne pourraient nous être payés que sur une autorisation de l'Administration centrale.

Nous fûmes donc obligé d'adresser une demande dans l'objet au Directeur général des postes d'alors. Cela nous coûta 50 cent. Enfin trois mois après, nous rentrions dans nos fonds. Nous pour recouvrer 8 fr. nous avions dû écrire cinq lettres en prendre nous livrer à des investigations de toutes sortes et nous donner du tracas pour plus de 20 fr.

L'abonné dans-t-on était de bonne foi. C'est certes et nous donc ! Cependant qui était dans l'erreur ?

Le bon compte est-ce être à nous à supporter

les tâcherons consciencieux de la méprise très réelle augmente, si incroyable soit-elle ? Nous l'avons fait une fois, mais on ne recommence pareille odyssée. On y perdrait la bourse et on y dépenserait sa vie.

Une autre cause d'erreurs et de contestations, c'est l'habitude que beaucoup ont conservée d'attendre, ce qu'ils appellent une occasion, pour solder ce qu'ils doivent. Les trois-quarts du temps, la bonne occasion ne s'offre pas, et de delà en delà, deux, trois et même cinq ans s'écoulent et on finit par oublier, alors qu'elle se présente, que on aurait le moment d'en profiter.

A ce propos, nous croyons bon de citer un fait qui démontre que cette fameuse occasion n'est pas toujours aussi efficace qu'on se le figure.

Un paroissien avait prié son complaisant recteur, qui devait venir à Quimper, de verser pour lui les 6 francs qu'il devait au *Feiz ha Breiz*. Le recteur empêché ne vint pas, mais il transmit la commission à une personne obligée de se rendre au chef-lieu pour affaires.

Ce ne fut qu'en montant dans l'omnibus, que devait le ramener à la gare, que ce tiers se rappela la commission dont il était chargé. Il était trop tard pour qu'il pût la remplir lui-même. Il avise à la porte de l'hôtel une servante et au moment où la voiture se dépêtrait il lui jette les 6 francs, en lui criant que c'était pour le journal. Le bruit des roues étouffa le nom.

Trois mois après, abonné actif, malgré l'occasion, de nous venir voir, grand fut son étonnement de nous entendre lui réclamer son abonnement pour l'année précédente. « Mais je l'ai payé, » répliqua-t-il, « c'est même M. un tel qui vous a donné l'argent. » On va à notre correspondant. On se rend à l'hôtel, on questionne les domestiques. L'une d'elles déclare qu'elle a en effet reçu les 6 francs; mais que ne sachant où aller les porter, elle les a remis à sa maîtresse. Cette dernière confirme les dires de sa servante et s'empresse de rendre les 6 francs qui embarrassaient beaucoup car ne connaissant pas l'adresse de son hôte d'un jour, elle n'avait pu les lui remettre. Voilà un des inconvénients des bonnes occasions, on en pourrait citer cent autres du même acabit.

Il y a une troisième cause d'erreurs, de beaucoup la plus respectable, provient de ce qu'on a pris de payer régulièrement d'avance, comme c'est la règle générale, la plupart des souscripteurs ne le font qu'en fin d'année, ou mettent au courant de l'année suivante. Il résulte de là qu'ils imputent à leur bulletin de la somme versée. Ils s'imaginent payer l'abonnement courant alors qu'ils ne font que s'acquitter d'un arriéré. Alors ce sont des contestations à n'en plus finir ou des explications à perte de vue à fournir, et malgré tout, le souscripteur s'en va souvent presque convaincu qu'on les a fait payer deux fois.

En voilà assez, croyons-nous, pour démontrer à nos lecteurs que nous n'avons pas fait preuve de présomption en prétendant que, 99 fois sur 100, c'est le souscripteur qui se trompe et non le journaliste.

La conclusion pratique à tirer de ces prémisses s'impose d'elle même.

Ar PE KERANDAL.

Avis important

Nous avons retardé jusqu'à samedi 20 avril, le tirage de ce dernier numéro, parce que nous voulions attendre l'expiration du terme fixé aux abonnés du *Feiz ha Breiz* pour opérer entre un remboursement direct ou un échange avec le *Courrier du Finistère*. C'est avec ce dernier parti que se sont arrêtés, à quelques rares exceptions près nos anciens lecteurs. Nous les en remercions. Toutefois si quelqu'un d'entre eux avait des réclamations à faire à ce sujet, il devrait s'adresser désormais à M. l'Administrateur du *Courrier du Finistère*, chez M. Hallégouët, imprimeur à Brest.

M. Milin, notre collaborateur si dévoué et si apprécié, étant rentré à Pâques de Paris dans sa famille dont il a tant regretté pendant un an par par divers empêchements, nous sommes enfin à publier ses paroles en français. Ce n'est pas nos lecteurs qui se souviennent que le breton a aujourd'hui, c'est l'exception. Heureusement nous en sommes arrivés dans les pays de dialectes incorrigibles!

PEZH-HA-MEZH O TOUT DA VERVEL.

GAN GROTTENIK A VREIZ-IZEL.

AN HANAV VRAZH

Mar en hon e garer da ganan

I

Kan ha moganek, mamm ha tad ha bugale hag,
C'houez a ra kristenien vad tud Breiz, gwirionezh.
Da Zoue savant hervoud pep mintin eur bedenn
Mar a n Republik marvel ebet ar gwiriou?

Petra eo ar Republik ar republikaned?
Traou an ifern o he hanv ar re ker d'ezi ganet
Ter Republik a ve bet marv en dibenn gwenn
E kreiz ar gouel an hini kreñvet o harluzi

Kouezet e neu d'her ano hep dale na dreze
Mar pehi mad red ma bro ar seiz an Aotrou Doue
An diaoul a ra he hed a ra bet ker bras hollaou,
Pedi par ma en tromp hent ha ne ya gwechall ebet

Trueh vigue a ra bremañ ma en deuz ar Republik
Gant ar brezh pinn da zanvez da bro-C'hall roueziñ
Gouzoud e deuz roueed ? Abaoe nann ha Roue,
Na deus bet e gwirionez pesch e bed digand Doue.

An traou en choumamant gu ha brema ne diemantet
Gant an dud ar re fall e vez ouzh ma havet,
Tud rafinet ha koll ar c'hiz vad ar pemp kentoc
Ha kalvez madou Breiz hall n'her dévi d'ho mouzin

Laouen, dèst, meuntra ha tarri gwir pep kristen
Zo d'he dud-ze ar c'heuz hag an oll gouc'hremen,
Ne reont forz eus a lezen eus a zen, eus a Zoue,
Bugale da varmouter. ho c'horf za heb ene.

Marvel a reont heb hêlek hag hep kroaz vinoigne,
Hag ann eur roull pevarzek evel gagnou kignet,
Ventet taole da treiza Breiz, setu r ghastel
Zo gant an dud diboelle graisiet n penn Bro-C'hall!

Goude-ze, hag a ve dèt pinu a ve stouvet
O klevet ra ro Bro-C'hall gant an holl disprizet?
Diskaret ro hen stet ma c'hoant divar ho fenn
Ar breiziou zo brêt hag huel, ar re vister zo-ken

Breiz het a ro kat bena — amzer zo bet gwechall,
E voa bet bro ar gwirionte pounde an nor Bro-C'hall.
D'ar c'houlz-ze ar C'hatholized a zo tud ha kristenien,
Ha ne vemoñ pignet gant bastardiez ebtreu.

Atav hep feiz a zo kaloun Kroaz Doue a zo tarvet,
Disharet gant tud dan eneo diodan ho zreid flastret,
Diskaret zo ha flastret gant tud ar Republik
Ha dire a ho choum mantret kristenien gallek!

Gwalen Doue zo war hor penn pell a zo astennet
Ne zoubia ra ar bedenn, mes pa vez ec kalet.
Doue a zo Hou-C'hatholizet, war-n-omp en hirr ha vrasc'h;
Breiziz pedomp kalounek ma roi d'an dud fri hanv'h

II

Ha n'hoc'h eus klevet tud Breiz, kaliou marsel e chal
War dorfou ar vrasc'h kêr iri blenz ne. d'ho sorri?
Prennet ro ho ilizou. ar zul zo bet war Doue,
Hag e pedi dre r bronnou kerzont pedur abaoue.

Pedi a reas kristenien evit ar re na bedemt,
Ober sko eus a naze oher rad dre heb hent
Oher rad eus amzer-mâ a zo eus torfed breiz
A-enep ar Virganez hag ar re foll ho c'has.

Dre ann republikaned rank bremañ a dud meurbet
Mont da betar c'horn ar bed d'ober brezel diskiantel;
Mont kreiz,dioc'h ho karantez da vervel pell diouc'h Breiz,
Heb hêlek bed d'ho c'hofes na d'ho neuz tud kaer!

Beleien zo eun arme da zavetel eneou
Ar soudarded a gouez dispennet ho c'horfou
Kaset int bet da vale gant ar framasonnerez.
A-greiz-kaloun a garfe ve r zoudarded devezet.

Kêr capitalou Paris voa ve beleien
Ha seurezed rad neu-deuz d'enkoui ne'h ar beorien
Beleien ha seurezed rank zevel ar c'hlanvour
Da vervel enn ho bec'hed ha war ho dal ar pesour

Setu breo pe labourou ra ud ar Republik
Anna eun ho aliesiou n eus zoul eu todeunik
Ha dispiegz penn-da-benn ve eun dra zisi meurbet
Hag ar paper-mâ zo gwenn a roafe e kêvez

E Paris ha dre Vro-C'hall ar re vad zo mac'het,
Ha pemet ar ra zo fall er c'hargou n'int savet,
Er c'hargou-ze, heb ez tro. kargjet ho godellou,
E krenkont taillou ar vro bemdaz a vilionou

Hep Republik a zo bet beleg-heo enn hor bro.
Ven dansal ho deus soudet kignet ar bobl hep tro,
Hag ar bobl-ze diempenn a blig c'hoaz ho gurzel,
Vel a rafe eun djou d'ar c'higer da vervel

Jamoet ho ni ro ejenned da dud ar Republik.
A zo mat e vent pladet pladet evel pillik?

Krenk ra bemdez hor penn krenk hon dismegans,
Dre ni stourmomp, holl-enan, enep our sourt vilians.

III

Barzerien, alvokadet tud kalounek war dro.
D'ho c'houstiana ho deuz gret nahe fe ho burz
Ha c'hargou ho deuz kavet kent harz eunp pep reiz.
Oc'h tud fall o'ho deuz senilet evit mad an dud koz.

Ar re-ze zo kristenien ha ne c'houzanvont kri
E ve gant ar vac'herien ar re tud tamm gwasket
Ia, vad tud ar re-ze zo ho skoaz da heuilh
D'ar ro ho deuz bugale evit ma da skolia.

Mall re, tailoù ha mammou, e Bro C'hall hag e Breiz,
Mall re d'hoc'h klask hoc'h armou a-enep ar vamm-vigi
E deuz tenn e c'horf ma ho pugalou
Ha digan hoc'h ho tamo d'ho ret d'an diaoulou!

Mall ec d'hoc'h klask hoc'h armou da gas divar ho tro
Adred ar zemou ho flammou. deu da tarz ho pro
Mouga kroaz a rainat ho feiz. laëreg hoc'h holl daoues,
Ha ne sioarm ket anezo tud koz, oud ho e pep parrez

N'eus gwall het enn hon touez a vo klevet. ann dra,
Kaliou kriugent mil vouez a lagerez dre Vreiz
« Ve *biegimp*, pa e *vemp skiañset* heb soun a zaoure,
« *Kreiz ma e vemp bet savet savimp hor bugale.* » (1)

Tud Breiz, na reont het ardoz. c'houzo e pa zanvez
Vou savet gant ho zadou gwechall ho bugale
Ha dankt rentaf da pedi da zaoet ra Doue,
D'ho garet d'ho zervichou hag ho c'harout gwasta.

Ne c'hellfe war an dra-ma. den va diskavaret.
Rak lakat ud Breiz hon-ma kristenien. paganed
D'ar c'houlz-ze ar mab,ar plac'h zo d'ho mamou ho d'ho [tad.
— Piou bennak ma hon divrasc'h gredfe dout d'ho c'har- [ad ?

« Neuze 'vad e ve gwelet piou choumfe enn ho zi,
« A bleiz gant spount a red p hor gwelout o vin.
« Bar vez ro beg eur pre'hed plega da skrabérien
« Zo dre stern an dent savet da vac'ha r gristenien

Kristenien ha Bretounerd ne gasont bevikenn
Ha bugale barbetet da skolieu a-nt kristenn
Skolieu a disoul ar re-ze na vez ennho klevet
Na peden nag hano Doue. na Aroue Salver gwrlet

Senit ar Doue da ganta, hon-ned ar a r zesen,
Ha ma klasker ho fusin. Bretouned sonnit ho penn
Deuit primen d'an dud divro c'houzoc'h c'houz an denve
Da vervel evit ho pro d'harpa ho pugale.

Mouez Pe Nac zo mare mouez Leon Trichtred
Soutein mouezhiou a zo enn hon amzer klevet,
A nifen kaz neb begel d'ar skolieu ne hep Doue.
Ner fell d'ho zud, a vervel skeiñt ho zne

IV

AR GELTIEN

Pa vint pellaet da vak ne dep tro. Bretouned,
Diskouez ne ri-oc'h kentoc'h ar republikaned
Diskouez d'ezho ne fizoc'h ho tanv hep dreped.
Pa rankit mourn,ostaouroc'h,evel mac'h-gouez ar c'hoat

G. MILIN.

(1) H. Martin de Gastyn *Histoire des peuples bretons*

DEUZ SAVENN BLAZON (e gallek)

BRIAL-BERR AR REVOLUSION VRAZ

Ar re eus an dud diwar ar vro a c'hoar kaoz ha kemplezh ar galleg evel a zo bale bremañ e-tenn ar labourerien diwar an arhantaerel, ar vrasañ miziad ar brederourien a lakaad an dud ar veleien gwall-ha ha diwar ha dre ho drukadurioù evit ober gwir ar Revolusion hall ha diskoulmañ an engouestl peurc'h a lak kenwerien kuit hag hec'h gwall lakaat, evit ober ar Revolusion vraz a rafe mall gwelet unan eus ar c'hoarioù kentañ gallek a zo diwar-benn an Aotrou Kemper ha Leon gwechall!

Hemañ a lenn ar pennadoù-mañ eus *Histoire de la persécution religieuse dans le diocèse de Quimper et de Léon* eus ar bloaz 1790 d'ar bloaz 1804 Skrivet an eil an Aotrou Tephany Chalots e Kemper.

Ean eo lenn gallek all. Lenn hag ouzh ar vro diwar-benn gwall gwall an Aotrou Ezekiel da Santig-Andre a-zivout ar frudennoniennoù Skrivet gwechall da labourat arhaloper Parc Variar Palud, rue des Nantis Lenn % e lennor tout da vad ar c'homzoù-mañ hag hec'h

« An oberenn-se c'hallo lakaat lenn e-barzh ar gouiziegezh nevez a zaoulagadoù ar veleien evit kas adarre ar religion d'ar gristenien, spered ar Revolusion vraz hag a lenn all ouzh kalon ouzh ha kouiz ar gristenien, ahez ar re zastum ar bed, chomdet gouest kaoz ar re eus ho kanvon kaout Kristenien evit ar re-se kristenion start ha diskoulmañ, hag ho devez ankouaet kristenien, mal chomdet ha re-all evit ha da kouezhout mad a ho doa an amzer ar marv da gaout ma c'hoant kel diskoulmañ

« Nann a lavar c'hoaz an Aotrou Ezekiel da Santig-Andre n'eus ket eus ar vro hag eus c'hoantoù a Frans hag a ro ket ankounac'h hanoù kristen an-dro hennezh vel a ra ket gwall gaou ouzh ar gouiz an dud a lenn hag a gavanto kristen

« Kaer a ro evidon-me ma c'hallan lenn hag a lenn ho anv ho meuz c'hoant ha ne vennan ket anavezout ne-mañ e lenn ar vann deoc'h ar varo gwirion! An dra-se a dle degas kroaz da galz a gristenien eus hon amzer gwelet ar re ket dastumet dre skrid ennañ-c'h evit na ve ezel a kanvon tud ker falabarded. »

Nivez an kanvon-se a c'hellfe ar marvel, a ve ket kroget a gaoz ouz hor bro gant an Aotrou Tephany an deiz evit anavezout hanoù an Aotrou Cl da Santig-Andre ha labourat evit dantum, mann ma ve deiz gellet kanvon ar veleien hag ar gristenien vel all eus hor bro gant an traou hag a ve ket gwall gaou ouzh ar Revolusion vraz.

Ne lenn labour e ve ma rankfed lakaat unan an hall kanvon ar re evit ar emanot e lenn an Aotrou Tephany kentoc'h e skrivomp our pomp pe c'houzout a fenn eus a-douez ar veleien a ve ket ebeunet dezhe gwir ouz ho tarremou, evit mirout ar gristenien d'ho ankouaat.

Ar veleien-mañ a lavare an dud e gristenien, e galvfenien, e tudfou dezo kaout ar geriou-se, ha kete ne-ket e lagfen ouz ar mare e-kreiz an nos kentañ! Ha c'houzout dudiusoc'h ha gwirion eo ar pennadoù-se eus ar Revolusion da Santig-Andre da Gemper ha da vro e kenwerien ha da gas gwall gaou ouzh ar gristenien ha ouzh ar religion, lennit gwall ar pennadoù-mañ eus ar Revolusion vraz.

Lennit ar veleien-mañ ne ket en em gavet an Aotrou Ezekiel pennskop Lesobrin an Aotrou Pilgueres kure Landudec an Aotrou Le Coz gorseg Feuilhenen ar Aotrou Hyllard pennskop Treginaer an Aotrou Lecuyer kure Sant Salver e Kemper an Aotrou Habasque pennskop Kerlouan, an Aotrou Henaffer kure e Kastel Paol, an Aotrou Cleuziou kure Plouzane ha re all.

Koulz pertant da genta, ouz ar veleien hag eus ar gristenien vel an Aotrou Tephany ne ankouac'h ket ha ket ouz ar re kall, ar brud anezho ampart ennezhañ.

Lavaret a ra eus a Expilly lenn ha ratant, en eus da Bskop e-keuz ar Peh hag e kemmas ha kean dezan ha c'houzout e livet e kreiz ha-tost ar *Republik* pa e an an dud' da vont kreiznet gant ha

Andrea Eskop lenn all dezi war ma lerc'h Expilly ratant ha standfet ar Roue Lui XVI, a ve kaet d'ho dre var kreiz bro ar Gevenfin, evit ho pe eul ker-benniet dezo Kemper.

E gristenien evel lenn *Hanv* ar *Zant* en lenn el levr kaer a a diskle bras e pep li e Kemper hag e Leon eveldezi d'an dud dre ar c'hoantenn a ro ma-han kaoz dezi kalz ar mare da religion Jesus-Kristt, marvet war ar groaz evit savetei an dud!

Hor kavent e renkfet pa kroeer pa levr gallek an Aotrou Tephany e ve kredet kaoz a vale'h ec'h an hel e selaou hon tud kaer dre n'ezo ket pa gountent d'ho kaozi ha d'ho lenn ar re-all, spered ma-tenn kaer ar gaou an aotrou ar c'hoant an drukadi a ra ouz e-barzh hall gristenien ar vro dreist an tra ar spountuz a c'hallfe.

An amzer kentañ ar labour ar frudennoniennoù a deuz adarre var-zu-penn brudoù dre zaoulagadoù da defiz dezo dud ouz ar hall a diskle kaoz kaoz gwelet mad kreiz, e pou ezo ar skolerien war hor penn evit ma pellomp dre'h Lenn evit mont da kreiz ar revolusionerien.

Selaouit, Breizhiz! hen taolet kuit an traou hir ha kalz a vez ar c'hoant ker kaloc'h ez vezont kri tout da vont ker kaloc'h da Zanz ha ma e-penn-ar-bed, hag evel-kent ouz ha ankouac'h gwall a vale'h e kreiz an Aotrou Tephany an dianv a ro ket ezo kaer ha kalz anezho diskaret ar c'hiz ar diskoulmet da dreiz evit an tourmen ar c'halloud a ra kaerdeiz ar c'hleiz ezo anezhi, nevez ar c'hrenn ha ker ar memes evit distrujo kalonen, mamm'h, emvrenad, labourerien, arvesterien, mer-

c'hed ha bugale, an hez dévet enn noz gant ar revolusionerien, hag an dud avez dévet pe vuntel unn-tro, ha kant ha kant tra-all ker spountuz ne ve lesa evit ma lavaret, na pluen e-bed evit ho skrifa peno-da-benn

Don tadou-koz koulskoude, sonjit mad enn drama war-lerc'h, Bretouned, ra hon tadou-koz na baënt dre ar maleurion-ze da Zoue, nemet ar boan a ra dleet da bec'hejou ar re-all, ha ni, hep mar hag hep dale, souvez marteze, ni a ranko païa ar boan dleet d'hor pêc'hejou hon-unan

Petra vezo ar boan-ze * Doue, ar Mestr her gour hep-ken Mez, a dra-zur, bez' hor beuz da ziouall kristenien

An traou-ze ha kalz a draou-all a zilamm war spered eun den pa lenn levr ar hersekusion, a zesk d'ar veleien ha d'ar gristenien holl penaos ober ho dever e-kever Doue, evit miret na zirollfe-re mar gellont revezi mor braz ar Revolusion a zo a vrema dija o sevel war hor bro

Pa lennfer petra lavar al levr ze diwar-benn kement tra a zo bet c'hoarvezet gant hon tud-koz, ha pa zonjer ivez petra c'hell c'hoarvezout gan-e-omp ni, ho bugale vihan, ez a eur skrij, ien dre an izili hag e sao atank an daelou d'an daoulagad.

Alla ! Bretouned kristen, ne ket skrij izili, na ket daëlou a zo a-walc'h brema, pinijen ha pedennou eo a zo red, ra distreu kalonnek oc'h Doue o varna diouz-hoc'h kemend se difenz a zo war ho tro,

Prenit eta al levr kaer a lavaromp ha deskit, o lenn enn-han bihan ha braz, e lle beza skouer vad ar re goz zo maro, eur gentel lor evit ho c'herent hag ho bugale da ober evel-d-ho

Ar pez a lavar al levr-ze, ar wirionez, a zo evit mad an holl An Ilis katolonk brema a zo bugale an diaoul en em gleval holl etre-z-ho evit rei beac'h d'ezhi. An Eskibien ar veleien ar releguzed ouz a beb oez hag ar gristenien ouz a bep stad a vuez o zo holl, oblan ra braz gwall-gaset, mousket, bresel e pep lec'h, kroaouu hor Zalver Jesus-Krist a zo bamet ouz a skouou ar vugale, ouz a ospilaouu ar re baou ha klanv, a zo diskaret bele zo kern war daro deulchou ouz hor bro ha flastret dindan treid ad difenz Gwasoc'h eget chas kanv ar re ma ne c'h ouzont e pe zoare ozu he c'houmane oc'h Doue ha dre ma c'hellont ne dlezou war an douar e saillont war he skeudennou sakr, e caëront he mezou hag ho frotlamont dre ar sakrilejou brasa

Jesus ho c'havo hag hor c'havo ivez, Bretouned, mar lezom pe ar re fall dre vezo digaloun, da zaska ar religion e n hor bro Deu, eo ar mare d'e omp da zaskouez ne ket gaou a lavar an eskuiz deus skrifet divar benn hon tadou-koz n'ho deus gwa b'ahoz ad *Breiz trahe-zo* a Zoue na d'ho bro.

Ha m a ve bugale ar re gos-se, ma na vemp ket hevel out-ho ?

Bretouned lennit levr *Istor* ar hersekusion, hag e teuko'h enn-han kaout nerz ha kaloun a-eneb ar republikaned difeiz, fran-masouned ha revolusionerien ne glaskont, dre ho gever, nemet digas vad d'ezho ho-unan ha drouk ha poan atao d'e-hoc'h-c'houn, e pep lec'h a zo bag e kement labour a reont

Al levr gallek a lavaromp, *Histoire de la persécution religieuse, etc* a gaver da brena e Kemper e tez an daou aotrou de Kerangal ha Salaun, e Landerne e li an aotrou Desmoulin, e Montroulez, e li an aotrou Roger

Daou skoed e werzer al levr-ze, ha ne ket ker, pa zeller pegement a draou kaer a zo enn-han, e tost da 700 pajen pe eneben

G. MILIN

KELEIER AN EMSAVIDI.

An aotrou Kerguy kure e Sant-Thegonnec, a zo hanvet persoun e Leuhan

An aotrou Castrec, kure e Leuhan, a zo hanvet kure e Sant Vougay

An aotrou Caradec, kure e Conk-Kerne, a zo hanvet persoun e Logonna-Daoulas

An aotrou Le Bras, kure e Beuzec-Cap-Sizun, a zo hanvet kure e Sant-Melan-Montroulez.

An aotrou Duedal, kure e Névaras, a zo hanvet kure e Konk-Kerne

An aotrou Kerloc'h persoun Logonna-Daoulas, a zo maro ar zuun dremenet.

An aotrou Le Teurnier, bet persoun, a zo maro e Plougonven tost d'an oad a 91 bloaz.

LÈZEV-SKOL PUBLIK

PE AN SKOL EVIT NETRA, AR SKOL DEK FORS

AR SKOL LAIK

HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Ar bugel hep Doue a vezo eur mesp foll, eur pried fall, eun tad fall: ar re c'henta eus an dud difeiz, hag an diveza eus a dud he vro

Ene ar bugel a zo ene ar vro mar bet fall ar vro a brò da goll

Lavaret gant Eskob a Kemper e lezen-skol Ferry

TRETOE NOSVEZ

AN SKOL LAIK PE AN SKOL HEP DOUE HAG A-ENEP DOUE

Dre-ze

Kenta dever ho deuz brema enn hor bro an holl dadou ha mammou kristen da ober e-kever al lezen fall-ze ma gellont, *mirout ra d'ar hini euz ho bugale da skol ga h e-berl da skol ar gommun* Kas ho bugale d'ar wenn skol laik a zo brema, a c'helfe dou da veza divezatoc'h d'ho

c'houstianz ha d'ho ene dirak Doue, hervez ali an dud santèla ha gwaskeka a zo, brasoc'h torfed evit na ve d'ezho ho c'has da zibri e-beo da eur bleiz pe da eur vleuzek.

Al loened gouez-ma a rafe korfou ho bugale

Skol laïk Ferry, gant an amzer, a lazo-sur e-neou ho bugale

1° Skol Ferry, ar skol laïk, a zo fall *evit netra* e lavarer eo, hag e koust d'an tadou ha d'ar mammou paour *meur a gant mitron arc'hant, e koust d'ezho ho c'houezen hag ho foan, ha kement ho deuz ezomm da veva.*

2° Skol Ferry, ar skol laïk a zo fall *dre fors* eo hag e tenn, digant an tadou hag ar mammou paour, *ho liberte a goustlanz peoc'h ho ene hag ho amzer da ober ho labourou*,

3° Skol Ferry, ar skol laïk, a zo fall ha tri-mil gwaoch fall *eur skol eo hep Doue hag a-enep Doue*

Kas a ra Doue hag ar relijion er meaz eus a zeskadurez ar vugale. ne reskint enn-hi netra an holl brema, *nemet koll ho feiz nebeud-a-nebeud, nemet kaout kasoni oc'h an dud a liiz, oc'h an hoel gristenien tad, oc'h ho c'herent da ganta Goab a rafnt anezho, ha goude ho ditèzint, evel tud estren, da vervel ho-unan ar brasa drèinek.*

Evit miret na gouezo kemend-all a zrouk hag a boan war an tadou hag ar mammou koz, petra ho deuz da ober ?

Hervez ali hon Tad Santel ar Pab, gant-han war an dra-ma an hou eskibien hag an dud fura a-unan,

Kenta ha gwella ho deuz da ober an tadou hag ar mammou kristen,

eo en em giètel mad etre-z-ho holl
da eneb ha da stourm, stard ha kalet oc'h lèzen-skol Ferry

Penaoz ?

Emaoun o paouez lavaret bremaïk

O terc'hel holl, ne ket unan na daou, ho bugale er gear, heb ober van eus a c'hoardrouz, eus a amand, eus a brizoun

Ar pez a ve gwella goude,eo diskleria ar vugale da choum er gear da skolia.

Ar vugale-ma hag ar re-hont, ne ket miret outho, evit an dra-ze, da vont da skolioù libr ar frèred hag ar seurezed.

Evit ar re eus ar gerent a gas ho bugale d'ar skolioù laïk hag ho dalc'h ono, ar re-ze a gouezo truez out-ho a-bred pe zivèzad

Lan ar Jar Me a c'houezo brema petra am bezo da ober evit ar gwella Ar pez a lavaran eo no choumo ken va bugale er skol laïk

Herve Becmeur — Me, Jerom, am meuz enoum euz va bugale er gear, ha ne ran forz e-bed euz ar Republik nag euz he trammansouned, gwelet e vezo ha ne zalc'hin-me ket penn out-ho hag oc'h ho lezen fall.' Pa vezo bet va bugale-me er gear o skolia epad daou vloaz, pa deulo poent an examin me a welo petra da ober

A-benn nebeuz, karoulle e vezo great he zro, marvad gant ar Republik, a drugare Doue

Jerom Fur — Ouspenn an dra-ze zo, Herve Ho tever, evel dever an holl, a zo bruma en em gievet gant ar re-all, hag ho alia da ober evel-d-hoc'h

An amezeien hol. — Ni a ralo, Jerom, evel hoc'h euz lavaret, ni en em gievo gant hor c'herent, hor mignouned hag hon amezeien, evit na gasint hini e-bed ken euz ho bugale d'ar skol laïk.

Jerom Fur — Evel-se eo d'e-hoc'h ober holl, hag ez aio a-bred al lèzen fall-ze d an traon

Brema eur ger c'hoaz a-raok distaga.

Amezeïen, ni holl kement ha ma'z omp e Breiz, ni a dle gwelet ne d-a ket kaer ar bed enn dro.

Petra a zo kaoz ?

Me a gav d'in eo an oabeud a relijion a zo e-touez an dud eo. An dud, hag hi kristenien, ne sellont, kaïz anezho, nemet oc'h madou an douar; evel chatal o peuri eo pleget gan.-ho ho fenn, ha dibaot eo ma sellont oc'h an nev

An traou fall a c'hoarvez, al lezennou direiz a ra ar frammansouned brema, a dlefe koulskoude lakaat aperad ha kaloun an dud da zont enn-ho ho-unan, ha da drei war-zu Doue a zo he walen war hor penn, da bedi anezhan da gaout truez ouz-omp hag oud hor bro

Pedi Doue a dleomp bemdez hag, ouspenn, a dleomp c'hoaz lakaat hor bugale da bedi gan-eomp ivez, noz ha mintin.

Dreist pedennou ar re vraz, pedennou ar vugale a zo kre ha nerzuz Evel koulmed gwennkann pedennou glan ar vugale a nij war dhouaskel an oabez, ho breudeur, da dreuzi eeun-tenn an nev ha da vont e poull-galoun Jezuz.

Ar vugale a bed a vez roet d'ezho euz an nev kement a c'houlennont gwir vignouned int da Jezuz, en deuz lavaret pa'z edo war an douar

Lest ar vugale da zont d'am c'haout

D'an tadou ha d'ar mammou eo eta kas ho bugale, pella ma c'hellint dioc'h ar skolioù laïk da zeski karet ha pedi Jezuz, dezho eo ho lavaro, a-vihanik, da lavaret bemdez war ho daoulin, dirak mach hor Zalver

O Jezuz, n'hor laz ket da beitaat
Drouz-hoc'h ha savetaï hon ensou

Mammou paour, evit herzel oc'h gallood tud fall ar bed, c'houi n'hoc'h eus nemet ho taelou, ho pedennou ha pedennou ho pugale vihan.

Distar oc'h a gav d'e-hoc'h, ha gant-ho kouiskoudo az oc'h kre-meurbed. Selaouit petra lavare eur Roue hag a zo sant, sant Ferdinand « mui-oc'h a spount am meuz rak malloz eur c'hrek kristen, rak malloz eur vamm, eget rak eun armé baganed a-bez. »

Penaoz e c'hallo beva pell goude frammansonned ho deuz great eul lézen da goll eneou ar vugale, eul lezen hag a deno a-vrema war ho fenn malloz kant ha kant mamm baour ?

Mammou kristen, dre ho taëlou, dre ho pedennou, ha dre bedennou ho pugale, pa z eo krevoc'h ho kalloud evit nerz an tiern dirollet da ober brezel da Zoue, c'hoas a gred e Doue, c'houi a zo leun a feiz, lakat hoc'h holl gallond da zifenn ho Tone enn eneou ho pugale, lakat ho pugale da bedi Doue evit ho ho-unan evid-hoc'h, evit an holl gristenien hag evit ho bro.

Mar pedit kalounek, me lakat da bedi bihan ha braz enn dro d'e-hoc'h dirak (mach kaloun Jezuz, dirak ar groaz a zo diskaret ha torret, siouaz ! e ken aliez a vro hirio gant ar frammansonned republikaned gant tud ar revolusion, neuze, mammou bezit fistanz e teufo a-bred eun amzer-all, e teufo c'hoaz eun amzer vad gant ar Roue.

Goude hano Doue, hano ar Roue a die beza bemdez e peden pep tad ha pep mamm gristen, e peden pep hogel eus a Vroiz. Gant ar Roue o tout war he dron, e lespako kaer c'hoaz aklerijen ar feiz war-n-omp, hag e pep kaloun gristen ar joa hag al levenez.

Brema amezeien eo echu hon nosvez.

An amezeien Ho trugarekaat, Jarom, evit hoc'h amou mad ! Noz vad ha sec'hedou d'e-hoc'h ha da dud ho ti

Jerom Fur — Ha d'e-hoc'h, amezeien ! kenavezo ar c'henta G Milin

FIN

PRESQUE POUR RIEN

42 Pièces formant

UN BEAU SERVICE DE TABLE

pour 17 fr. 50

Pour cause de cessation de commerce, mise en vente, à 75 p. 100 au-dessous du prix d'estimation, de quantités énormes d'Argenterie Alfénide, provenant de la Faillite des Fabriques réunies d'Argent Alfénide

Pour 17 fr. 50 seulement

représentant à peine la moitié de la main-d'œuvre et ce qui se vendait avant peu 60 fr nous expédions le Service de table au complet en Argent Alfénide extra fin et durable

6 Couteaux de table, lames ornées en argent	Alf.
6 Fourchettes d'une seule pièce	id.
6 Cuillères à soupe massives,	id.
6 jolies Cuillères à café	id.
1 grande Cuillère à potage.	id.
1 grande Cuillère à ragout très-fine,	id.
2 beaux Coquetiers massifs.	id.
2 Soucoupes à dessert,	id.
1 belle Fontaine à thé.	id.
1 joli Poivrier ou Sucrier,	id.
6 beaux Porte-Couteaux, ciselés	
2 magnifiques Tasses à sucre	

42 Pièces pour 17 fr. 50.

Blancheur intacte garantie 10 ans.

Pour recevoir les 42 objets formant un service complet de table, *franco* à domicile en 4 ou 5 jours, adresser un mandat postal de 17 fr 50 au Dépôt général des Fabriques réunies d'Argent Alfénide

M RUNDBAKIN

II Hedwigsgasse, à Vienne (Autriche)

Nota. Restitution du mon ant si les marchandises ne conviennent pas. Par l'expédition contre remboursement, des frais superflus de commission reviennent au destinataire et l'envoi reste en retard de plusieurs jours, ce qui peut être évité en nous adressant d'avance un mandat postal, dans quel cas on reçoit la marchandise dans le plus court délai et franco à domicile. 7-48

ON DEMANDE

Un **CHANTRE**, sachant écrire, pour une paroisse importante du Bas-Léon

S'adresser au bureau du Journal

Ar Mevel G Milin

Kemper meulet gant Ar DE KERANGAL

Digitized by Google

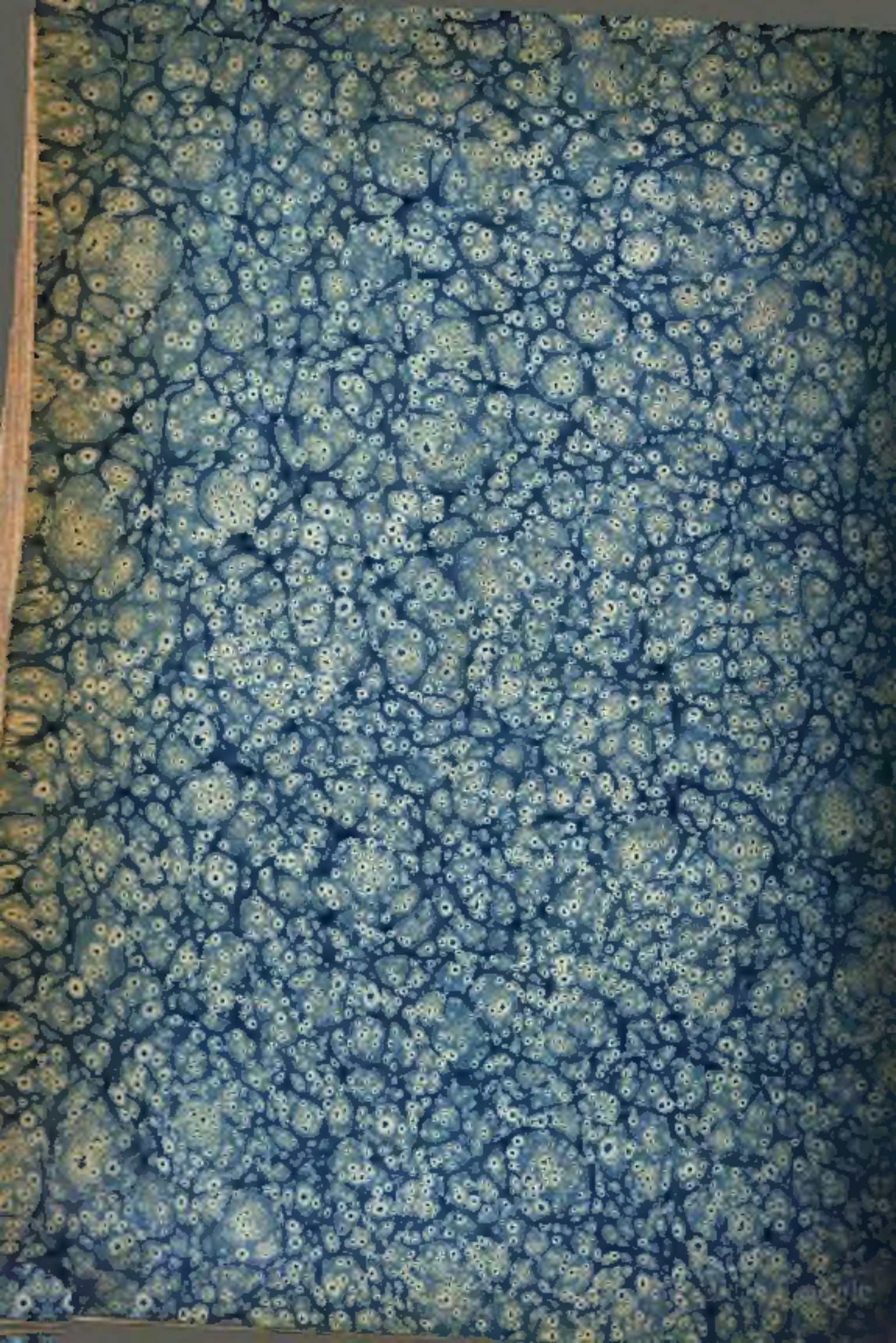

MICHIGAN STATE UNIVERSITY LIBRARIES
3 1293 03068 6732

Digitized by Google